

Elu Ọhụn: Ẹkụkwọ-Nsọ (Azụn Ọhụn rịn'a)

Ika New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matiu	4
Maki	32
Luku	49
Jonu	79
Orun Ndi-Ozi	100
Ndi Rom	127
1 Ndi Korinti	140
2 Ndi Korinti	152
Ndi Galashia	160
Ndi Efesosi	165
Ndi Filipi	170
Ndi Kolosi	173
1 Ndi Tesalonika	176
2 Ndi Tesalonika	179
1 Timoti	181
2 Timoti	185
Taitosi	188
Filemonu	190
Ndi Hibru	191
Jemisi	201
1 Pita	205
2 Pita	209
1 Jonu	212
2 Jonu	216
3 Jonu	217
Judu	218
Nghosi	220

Matiu

Isi Nke Mbu

Ndi Mu Jizos' Kraisti

1 Onwan wu Ekukwo we gi gba ndi mu Jizosi, nwa Defidi, nwa Ebrahim.

Gha Ebrahim D'e ru Defidi

² Ebrahim wu nedi Aziki, Aziki wu nedi Jekopu, Jekopu wu nedi Juda le umune-ekenny. ³ Juda wu nedi Perazi le Zera. Nne mu ni we wu Tama. Perazi wu nedi Hezronu, Hezronu wu nedi Aram, ⁴ Aram wu nedi Aminadabu, Aminadabu wu nedi Nashonu, Nashonu wu nedi Salomonu, ⁵ Salomonu wu nedi Buzazi, nne Buzazi wu Rehabu. Buzazi wu nedi Obedi, nne Obedi wu Rutu. Obedi wu nedi Jese. ⁶ Jese wu nedi eze wu Defidi.

Gha Defidi D'e ru Ogen We Gi Weri We Si Ali Babilonu

Eze wu Defidi wu nedi Solomonu, hun nne e [te] wu nwunye Yuria. ⁷ Solomonu wu nedi Rehobuam, Rehobuam wu nedi Abija; Abija wu nedi Asa, ⁸ Asa wu nedi Jehoshafati; Jehoshafati wu nedi Joram—hun wuzi Jehoram; Joram wu nedi Uzja. ⁹ Uzja wu nedi Jotam, Jotam wu nedi Ahazi; Ahazi wu nedi Hezikaya. ¹⁰ Hezikaya wu nedi Manase, Manase wu nedi Emosi; Emosi wu nedi Josaya. ¹¹ Josaya no mu Jekonaya (hun wu Jehoyakin) le umune-ekenny—ogen we ke we gi wepu we ali we, we we si ali Babilonu.

Gha Ogen We Gi Weri We Si Ali Babilonu D'e Ru Ogen Kraisti

¹² Ogen we gi wepuwu we si Babilonu, Jekonaya no mu Shjatelu, Shjatelu wu nedi Zerubabelu, ¹³ Zerubabelu wu nedi Abiyudu, Abiyudu wu nedi Eliyakim, Eliyakim wu nedi Azu, ¹⁴ Azu wu nedi Zadoku, Zadoku wu nedi Akim, Akim wu nedi Elyudu, ¹⁵ Elyudu wu nedi Eleaza, Eleaza wu nedi Matani, Matani wu nedi Jekopu, ¹⁶ Jekopu wu nedi Josefumu, di Meri—onye hun mu Jizosi, hun w'a kpo Kraisti hun wu "Onye Ahun Osolobue Tume."

¹⁷ Ya wu, agbo we ile gha ogen Ebrahim d'e ru ogen Defidi wu agbo mmenog; gha ogen Defidi d'e ru ogen we gi we we si ali Babilonu wu agbo mmenog; gha ogen we gi wesi we Babilonu d'e ru ogen Kraisti wu agbo mmenog.

Omumu Jizos' Kraisti

¹⁸ Enina ke we don mu Jizosi wu Mezaya: e kwerole we ni nne e wu Meri jenkod'a lu Josefumu. Kani, ni we d'a nogbama nke di-le-nwunye, Meri a turugwo ime ghanjiken Mmon-nso. ¹⁹ Makeni Josefumu hun 'ya ni 'ya jenkod'a lu wu onye ezi-omume leni o chonj n'o gbe ifenren ye e ihun id'anya ihan ile, o no bu e obi n'o sikod'e kpechan a nzuzue. ²⁰ Kani, ogen o gi e ro ihien-ni, o no ro nro. Ime nro hu, o no hun mmon-ozidi-nwonnienyeni k'o bia d'e kunrun e, si, "Josefumu nwa Defidi, atule egun; luma Meri, makeni nwa o ri ime e gha eka Mmon-nso bia. ²¹ O jenkod'a mu okenny; i jenkod'a kpo nwa hu Jesu/Jizosi † makelē iya jenkod'a zuofuha ndi nke e ime njo we."

²² Ihien ndini ile me keni we gi mezu ihien Onyennwonnienyeni ku ghahanj onye-amuma: o si, ²³ "Lee e, okpoho keleni marin okenny jenkod'a tu ime, mu okenny; we jenkod'a kpo nwa hu 'Imanuelu', ya wu, 'Osolobue son enyi nodi'."

²⁴ Ogen Josefumu gi tenhin, o no me ihien mmon-ozidi-nwonnienyeni gwa a. O no luma Meri; ²⁵ kani, aranhinni we nke di le nwunye d'e ru ogen o gi mugwu okenny ibuzo a ahun. Josefumu no kpo a Jizosi/Jesu.

Isi Nke Ebuo

Ndi Ahun Gha Azuun Owuwa-enya-anwun Bia

2 We mu Jesu ime obodo Betulehem hun ri azuun Judia ogen Herodu gi wu eze. Ogen hu, ndi marin ihien kokise ri e ku no gha ali ri azuun owuwa-enya-anwun bia Jerusalem, ² a ju ajuju, si, "Elebe ke onye hu we mu nke ohun hun wu eze ndi Ju ri? Makeni, enyi a hunole kokishia ku oku e k'o puha ogen enyi gi ri ali ri azuun owuwa-enya-anwun; enyi bia d'e fe e."

³ Ogen eze wu Herodu gi nu ihien-ni, obi eruzini 'ya le ndi Jerusalem ile ali. ⁴ O no kpo gbama ndi-isi nchuejan le ndi-nkuzi Iwu, ju we, si, "Elebe ke we de ni iya ke we jenkod'a no mu Mezaya, Onye Hu Osolobue Tume?"

⁵ We no za, si, "Betulehem hun ri Judia ro, makeni onye-amuma de, si,

⁶ 'Betulehem hun ri ime Juda, ezioku ro ni i wu obodo me ekerē ime ndi okiki Juda; kani onye-okiki jenkod'a gha ime i puha, hun jenkod'a ki ndi nke m wu ndi Izrelu.'"

† Anj efanni wu ONYE-NZUOPUHA.

⁷ 'Ya Herodụ nọ kpọ ndị hụ marin ihien kokise ri e ku, gi nzuzue ju we ogen we gi hun kokise hu. ⁸ 'Ya o nọ zi we jen Betulehem, si, "Jen ni; chokenme ni nwata hu. Onu hun a, bja ni d'a gwa m, ni mme le enwen m jenzi d'e fe e."

⁹ Ogen we gi nuchanringuu ihien eze ku, we nọ jen-me ebe we jenko! Kokise hu nọ puhazi, du we ru Betulehem; e ru we ebe nwata hu ri, o nọ wuzo. ¹⁰ Ogen we gi hun kokishia hu, ighoghọ nọ jun we obi. ¹¹ Ogen we gi banye ime ulo hu, hun nwata hu le nne e wu Meri, we nọ sekpu, fe nwata hu. 'Ya we nọ topu eka we buche ihien nanranni ri ichen-ichen, ye e goru le frankisensi le maa.

¹² Makeni Osolobue a dolę we eka-ntin ime nro si w'e kinle azuun d'e kunrun Herodụ, we nọ ghasi uzọ ozọ lashi alı we.

Josefu E Gi Nzuzue We We Gbasi Ijptu

¹³ Ogen we gi lamaguu, mmon-ozı Di-nwonni-enyi nọ bja d'e kunrun Josefu ime nro, si a, "Lihi oto! Weri nwata hu le nne e gbasi Ijptu; nodi ni ebahun d'e ru ogen m jenko d'a gwa i, makeni Herodụ e buguo a obi n'o jenko d'a cho nwata hu keni o gbu e."

¹⁴ 'Ya Josefu nọ lihi, gi ime uhinhin weri nwata hu le nne e si Ijptu. ¹⁵ We nọ nodi ebegu d'e ru ogen Herodụ gi nwun. Onwan ke ihien ahun Di-nwonni-enyi gi onye-amuma ku gi mezu, ni "Ime Ijptu ke m gha kpophu nwa m."

Herodụ A Si We Gbu Umeka

¹⁶ Ogen Herodụ gi hun ni ndi hu marin ihien kokise ri e ku e meole e ero, eje-olulu nọ bume e. O nọ zi ndi hun o zi, we nọ jen d'e gbupu umeka-ikennye ile ri Betulehem le alı ndi hu nokunmen'e, ikennye ndi hun ri ahua ebuo le ndi keleni ru ahua ebuo—ogen ndi ahun marin enya kokise gwa a ni ya ke we hun ya wu kokise k'o gha gbako ogen, me ihienni o me.

¹⁷ 'Ya ke we gi mezu ihien Osolobue gi onye-amuma wu Jerimaya ku, si,

¹⁸ "We nu olu ohu ime obodo Rama, o hu a kwan—e goo ntan, e goo imon. Rechelu ro—o ri a kwan umu a; o ninı we huhu a, makeni a nwuchanringuo we."

A Gha We Ijptu Lua

¹⁹ Ogen Herodụ gi nwunhunguu, mmon-ozı Di-nwonni-enyi nọ bja d'e kunrun Josefu ime nro ime alı Ijptu, ²⁰ si a, "Lihi, weri nwata hu le nne e si alı Izrelu, makeni ndi ri a cho ni we gbu nwata hu a nwunguo." ²¹ O nọ tenhin, weri nwata hu le nne e si alı Izrelu.

²² Kanı, ogen o gi nu ni Akilahusu rikin eze nedi e wu Herodụ, a ki Judia, egun anin'a jen ebegu. A doguzi w'a eka-ntin ime nro, o nọ si egberę Galili. ²³ O nọ jen d'e biri ime obodo w'a kpọ Nazareti. Eriira ke ihien ahun ndi-amuma ku, si, "We jenko d'a kpọ a onye Nazareti" gi mezu.

Isi Nke Eto

Ozi Jonu Hun E Me Mirin-Chuku Zi

3 O ru, Jonu hun e me mirin-Chuku nọ fuha ime atu Judia, a hi,

² "Rogharı ni, makeni Alı-eze elu-igwee a riguo nsue!"

³ Jonunı wu onye hu onye-amuma wu Azaya ku oku e ogen o gi si,

"Olu onye ohu ri a han ime atu,

a si,

'kwa ni ni Di-nwonni-enyi uzọ;

meme ni uzọ a n'o zinrin'."

⁴ Ewuru we gi enenren anu w'a kpọ kamelu † meme ke Jonu e yi; akpukpo-anu ke we gi meme akpukpo-ukun e; ihien-oriri e wu igurube le mirin-enwun ri ofia.

⁵ Ndi Jerusalem le ndi Judia ile le ndi obodo ile nokunme Iyi Jodani hu e jen d'e kunrun e. ⁶ We hu e kupuha njo we, o hu e me we mirin-Chuku ime mirin Jodani.

⁷ Kanı, ogen o gi hun ndi bu oda ime ndi itu-Farisi le ndi itu-Sadusi ke we ri a bja n'o me we mirin-Chuku ahun o ri e me, o nọ si we, "Igunrun agwo! Onye si unu gba ni iwe le onuma Osolobue lalanı osos?!" ⁸ Mikwo ni nwan mkpuru ghosi ni onu e roghariguo; ⁹ atukwole ni enwen unu ntu, a si, 'Ebrahim wu nedi enyi nu!'

Makeni, m ri a gwakwo onu, Osolobue jenko d'a saeka gha omuma ndini wepuha ni Ebrahim umu." ¹⁰ "Anyun a riguole nwan ukun osisi, e che: osisi owule mileni ezigbo mkpuru, e gbutu w'e tuye okun. ¹¹ Mme nwen gi mirin-mmaka e me unu mirin-Chuku, unu gi a ghosi ni unu e roghariguo; kale onye hun lala m azuun ka m iken ohunma-ohunma—erudeni m onye hun jenko d'e bu akpukpo-uku a—o jenko d'e gi Mmon-nsos le okun me onu mirin-Chuku. ¹² Ihien o gi a fuchan oka ri a eka: o sikos d'a fuchanpu oka ile ri ebe o nọ a kupo oka a, kpophuchanrin oka a ye ebe o buto oka, kpogbamazi efifia oka buche ime okun hu we ghaleni e ri-eka e tinyun."

Jonu E Me Jisosı Mirin-Chuku

(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ 'Ya Jisosı nọ gha Galili bja Iyi Jodani d'e kunrun Jonu ni Jonu me e mirin-Chuku. ¹⁴ Jonu te ju aju, si Jisosı, "Mme te furu ni m bja n'i me m mirin-Chuku, kanı 'yu bja nwan d'e kunrun m?"

¹⁵ Jesu nọ si, "Hapu a n'o ri erira kikenni; o furu ni enyi mezukwama ihien ile Osolobue cho." 'Ya Jonu nọ kweri me e mirin-Chuku.

¹⁶ Jonu e meguu Jisosı mirin-Chuku, hun Jisosı gihu ghaguu ime mirin pula, elu-igwee nọ kpupun'a ideminzi; o nọ hun Mmon Osolobue k'o gi udi nduru hidanla, bja ebe o ri, bekwası a.

¹⁷ Idumuzi, olu nọ gha elu-igwee si, "Onwan wu ezi Nwa m; ihien e a suoka m."

† "anyinnyan-mkpukpuke"

Isi Nke Ẹnọ

Ekwensu A Nwan Jizosị

4 'Ya kẹ Mmọn-nso nọ duru Jizosị si ime atụ keni Ekwensu nwan a. ²Jizosị bu onu ukinkin le efinnai—orogbo akpu-uhuokin ogunnai; omeguu, egun nọ gunma a. ³'Ya kẹ onye-onwunwan hu nọ bja, si a, "Omẹni 'yu wu Nwa Osolobue, si omuma ndini henrinsonme ogbe bredi."

⁴Kani Jesu nọ si a, "E deguo w'a ime Ekwensu-nso ni, 'Ihan a ra gi ihien-oriri suo a ri ndun, oku ile gha Osolobue onu paha ke we gi a ri ndun.'" "

⁵'Ya kẹ Ekwensu nọ weri e si ime obodo nso wu Jerusalem, w'e tumẹ mkp'onunu Ulo-nso, ⁶si a, "Omẹle iyu wu Nwa Osolobue, taha enwen i ye ali. Makele, e deguo w'a ime Ekwensu-nso, si,

'O jenkọ d'e ye ndi mmọn-ozị e iwu banyen'i; we siko d'a pari i, amamgbe y'a kpgburu omuma.'" "

⁷Jizosị nọ si a, "E deguozi kwọ w'a ime Ekwensu-nso, si, 'Anwankwọle Di-nwonnienyi wu Chuku i.'" ⁸Ekwensu nọ werizi e si elu-ugu jen elu oda-oda, ghosikwama a ali-eze ile ri uwa le ogbo we, ⁹si a, "M k'e ye i ihien ndini ile, omẹni y'e keni m isi ali."

¹⁰'Ya Jizosị nọ si a, "Ekwensu, puni m! Makeni, e deguo w'a ime Ekwensu-nso, si, 'Di-nwonnienyi wu Osolobue i k'i k'e keni isi-ali; iya suo k'i k'e fe.'" "

¹¹'Ya kẹ Ekwensu nọ la Jizosị to, ndi mmọn-ozị nọ paha, yeme e ihien ri a mkpa.

Jizosị E Bidon Orun A Ime Galili

(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹²Ogen Jizosị gi nu ni e buguo we Jonu che ime ulogan, o nọ si Galili. ¹³O nọ gha Nazareti ri ime Galili pu, jen d'e biri ime obodo Kapanom hun rizi Galili, ehun mirin Galili, egberẹ Zebulun le Naf'tali — ¹⁴keni ihien onye-amuma wu Azaya ku mezu. Azaya si,

¹⁵"Ali Zebulun le ali Naf'tali, hun risonme uzo 'Ohimin' — we fetuguu Iyi Jodani;

Galili we ile ri, ali ndi wuleni ndi Ju jun!

¹⁶Ndi bi ime ishi a hunole oken ukpe; ukpe e nwunmeguoni ndi bi ali onyinyon-onwun."

¹⁷Jizosị nọ gha ogen hu zime ozi, a si, "Roghari ni, makeni Ali-eze Osolobue a riguo nsue!"

Jizosị A Kpo Ndi Okun-Azun Enọ

(Mak 1.16-20; Luk 5.1-11)

¹⁸Ogen Jizosị gi ghako mkpenren mirin Galili, o nọ hun umune-ikennyẹ ebuo, Sajimonu (hun w'a kpo Pita) le Anduru nwenẹ e, ebe we ri a tu oga e ye ime mirin ahun, (makeni we wu ndi a kun azun). ¹⁹O nọ si we, "Sonme ni m, m jenkọ d'e me unu wuru ndi a kaha

ihian rike azun." ²⁰We nọ na oga we to ozigbo, sonme e.

²¹Ogen o gi jenshi ihun, o nozi hun umune ebuo ozo, Jemisi nwa Zebedi le Jonu nwenẹ e; uwe le nedi we ri ime ugbo, e donzi oga we. O nọ kpo we ebubuo. ²²We nọ lato ugbo-mirin hu ni nedi we, sonme e ozigbo.

Jizosị A Kuzi, O Zi Ozioma, O Gwo Orja

(Luk 6.17-19)

²³Jesu nọ ghagbari Galili ile, a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju, e zi ozioma Ali-eze, a zuo emu le orja ile ri ichen-ichen ri a kuni we. ²⁴'Ya kẹ otiti e nọ ghagbari ali Siria ile; we nọ wehe n'e ndi ile emu ri a ku, ndi bu orja ichen-ichen le ndi ihien ri a turu, ndi ibobo le ndi oro le ndi eje-mmọn ri ime we—o nọ zuo we. ²⁵Igunrun hiogbe nọ gha Galili le obodo iri hu nogbamanu wu Dikapolisi, le Jerusalem le Judia le n fetu Iyi Jodani sonme e.

Isi Nke Isen

Nkuzi Jizosị Nọ Elu Oke Kuzi

5 Ogen Jesu gi hun igunrun ihian hu, o nọ si enu oke; o nodiguu ali, 'ya umu-azuun a nọ bja d'e kunrun e.

Ndi Nke We Ka MMA

(Luk 6.20-23)

²O nọ kuzime we, si,

³"Ngosi ri ni ndi la enwen we toni Osolobue ime mmọn †,

makeni Ali-eze elu-igwee wu nke we!

⁴Ngosi ri ni ndi hun ri a kwanni, makeni we jenkọ d'a roko we obi.

⁵Ngosi ri ni ndi hun e welua enwen we ali, makele we siko d'e nwonnin uwa ile.

⁶Ngosi ri ni ndi o ri a gun ni ihien ile ri ke Osolobue don cho a,

a gun we ke ihien-oriri le ihien-orira — makeni, efo jenkọ d'e jun we.

⁷Ngosi ri ni ndi hun e me ebere, makele we siko d'e me ni we ebere.

⁸Ngosi ri ni ndi obi we ri ochan, makeni we siko d'a hun Osolobue.

⁹Ngosi ri ni ndi hun e me ni udon ri, makeni we siko d'a kpo we umu Osolobue.

¹⁰Ngosi ri ni ndi we ri e kpo kpo makeni we ri e bi ke Osolobue don cho a,

makeni Ali-eze elu-igwee wu nke we."

¹¹"Ngosi wu nke onu we gha a kpari unu, e kpo kpo unu,

e gi ifiri m e buo unu udi eje-ihien ile ri ichen-ichen.

¹²Ghogho ni; efo 'ya suo unu usuo —

makele ugwo-orun onu hiogbe ime elu-igwee!

Makeni, erira ke we don kpo kpo ndi-amuma ndi hun buni unu uzo."

† ...ndi wu "igbennyẹ" ime mmọn.

Nnu Lẹ Ukpe
(Mak 9.50; Luk 14.34-35)

¹³ “Unu wu nnu uwa, kanj ɔwunji nnu asuozini usuo, eghanj k'o jenkɔ d'a don suomazi usuo? O nwonzini ihien ɔwule we gi e e me, kama, w'a ma a e tuhu, a zɔgbume w'e.

¹⁴ Unu wu ukpe uwa. Obodo we tunye elu oke asaeka zueri. ¹⁵ Ozozj, ihjan a ra munyezikwo ukpe zueme e okpuru afere, kama, w'e bu e e che enu ihien, keni ihjan ile gi e legha uzɔ. ¹⁶ Mezikwonj ni erira: ni ni ukpe onu nwun hun ihjan e legha, keni we hun orun-oma unu, gi e ja Nedi onu ri elu-igwee mma.”

Nkuzi Banyeni Iwu

¹⁷ “Erokwole ni ni m bja d'a kagbu Iwu Mozizi mobu ihien ndi-amuma de. Abianj m d'a kagbu we, kama, m bja d'e mezu we. ¹⁸ Make ni, m ri a gwa unu ezioku, d'e ru mgbe elu-igwee le uwa ghafe, o nwonni mkpuru-ekukwo owule mobu ihien we vinyede mkpuru-ekukwo, hun ri ime Iwu, hun jenkɔ d'a ghafeni bu o mezu ni—ke hun kacharin ntin. ¹⁹ “Ya wu ni onye owule dan iwu ohu ime iwu ndini, kuzi ndi ozɔ erira, we sikɔ d'a kpɔ a onye hun kacharin ekerɔ ime Ali-eze elu-igwee. Kanj, onye hun e meni we, a kuzi we, we sikɔ d'a kpɔ a oken-ihjan ime Ali-eze elu-igwee. ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa onu, mmanj unu ka ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi uche Osolobue e me, onu asaeka banye Ali-eze elu-igwee.”

Nkuzi banyeni Ibu-olulu

²¹ “Onu a nuguo ni we si ndi akan, ‘Egbule ni ochu; we sikɔ d'a ma onye owule gbu-ochu ikpe.’ ²² Kanj, mme le enwen m si onu ni we sikɔ d'a ma onye owule buni nwene e olulu † ikpe; onye owule kpɔ nwene e iyi jenkɔ Ogwa Ndi-isi; okun-mmɔn ri e che onye owule kpɔ nwene e ‘Onye-nzuzu!’ ”

²³ “Yawu, omeni i ri e ye oyiye i ebahun w'a nodi e ye oyiye, y'a no ebahu nyanhan n'o nwon ihien i me, hun nwene i gi bu iwe i obi, ²⁴ la oyiye i to ebahu w'a no e ye oyiye, pu, iyu le nwene i suokingu, i kebe kinhen d'e ye oyiye i.”

²⁵ “Iyu le onye-ikpe i suokin egwa, ebe 'yu le 'ya keleni ru ogwa, amamgbe o weri i ye oka-ikpe, oka-ikpe e weri i ye onye ewuru-ogi, a tu we i ye ulo-ngan; ²⁶ M ri a gwa i ezioku, y'a saeka faha d'e ru mgbe i kuguu ikobɔ ikpazuun we be i.”

Nkuzi Banyeni Ughere

²⁷ “Unu a nuguo ni we si we, ‘Agherele.’ ²⁸ Kanj mme le enwen m ri a gwa onu ni onye owule lee okpoho enya, o la a enya, e meple mba a ime obi e. ²⁹ Omeni enya aka-nni i a han i e me njo, gupu a tuhu. O ka i mma ni mkpamkpa ehj i ohu arizi a, kari ni we tu ehj i ile ye okun-mmɔn. ³⁰ Omeni aka-ihien i a han i e me

† mobu: ...onye owule buni nwene e olulu bu o nwonni ihien nwene e me.

njo, bepɔ a tuhu. O ka i mma ni mkpamkpa ehj i ohu arizi a, kari ni we tu ehj i ile ye ime okun-mmɔn.”

Nkuzi Banyeni Mkpechan
(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ “We sizikwo, ‘Onye owule kpechan nwunye e jenkɔ d'e ye e ekukwo ghosi n'o kpechanle a.’ ³² Kanj mme le enwen m ri a gwa onu ni onye owule kpechan nwunye e, wezuka ni nwunye e zo ukɔ ye ofia, ri e me e n'o zo okɔ ye ofia. Onye owule lu okpoho we kpechanguu na nwunye ihjan.”

Nkuzi Banyeni Ikun-iyi

³³ “Ozo, onu a nuguo ni we si ndi akan, ‘Ekunle Osolobue tu ntɔ; i jenkɔ d'e me ni Di-nwonni-enyi ihien i kunn'e.’ ³⁴ Kanj mme le enwen m si unu, ekunkwole ihien-owule, kaka. Ekunkwole elu-igwee, make ni 'ya wu ukpo Osolobue; ³⁵ ekunle uwa, makele 'ya wu ihien o gi a tukwasj ukɔ a; ekunle Jerusalem, make ni 'ya wu obodo Eze uku hu; ³⁶ ekunkwole isi i, make ni y'e ri-eka gbehuto ntutu ohu n'o chanma uchan mobu n'o gimɔ ngi. ³⁷ Sihu ‘Eghere’ mobu ‘Mba’; ihien owule kari onwan gha aka Eje-onye hu bja.”

Nkuzi Banyeni Mmegwari
(Luk 6.29-30)

³⁸ “Unu a nuguo ni we si, ‘Onye tikpo ihjan enya ohu, we tikpogwari a enya ohu; onye tikwon ihjan eze ohu, we tikwongwari a eze ohu.’ ³⁹ Kama, mme le enwen m si i emegwari le onye me i eje-ihien. Kama, omeni ihjan a ma i ora nti aka-nni, y'e bu azuun hun-ebɔ zimen'e. ⁴⁰ Onye cho n'o kpe i narin i ewuru i yi ime, yezikwo a hun i yiye elu e. ⁴¹ Onye waye i olu n'i jen maili ohu, y'e son e jen maili ebɔ. ⁴² Onye owule rjo i ihien, y'e ye e; onye owule cho n'o zinarin i ihien, ajule.”

Inwe Ihien-osusuo Ndi-inenren I

⁴³ “Onu a nuguo ni we si, ‘I sikɔ d'e nwerirj ihien-osusuo ndi-oma i, ze izize ndi-inenren i.’ ⁴⁴ Kanj mme le enwen m si unu ‘E nwe ni ihien-osusuo jenni ndi-inenren ony; e me ni ni ndi ri e kpokpo ni unu ekpere.’

⁴⁵ Onwan sikɔ d'a ghosi nke-esi ni onu wu umu Nedi unu hun ri elu-igwee. Make ni o me anwun a e tikpu ke onye-njo ke onye-oma; o zi mirin e jenni ndi e me ihien o cho le ndi ghaleni e me ihien o cho. ⁴⁶ Make ni, omelɔ ndi ihien i a suo suo ke ihien we a suo i, elee ugwo-orun k'i k'e nwonhen? Ele erira ke ndi a na ugwo-isi, ndi hu we gi njo marin, e me? ⁴⁷ Ozozj, omeni ndi nke i suo ke y'e kele, k'i gi mekarj ndi ozɔ? Ele erira ke ndi kwerileni e me? ⁴⁸ Zu ni nwan oke ke Nedi unu hun ri elu-igwee don zu oke.”

Isi Nke Isin

Emekwole Ni We Hun I

6 “Kpachanpukwo ni enya amamgbe ihien onu ri e meni Osolobue a wuru ni unu ri e me ni we hun

unụ; makēni unụ mē ē, ọnụ anarinkozi ugwo-orun eka Nēdi unụ hun rị elu-igwee.”

Nkuzi Banyeni Imēni Ndi-igbennyē Qhūnma

²“Ya wụ, ogeṅ ọwụlę ọnụ rị e ye ndi igbennyē ihien, akulę ni egogo † rikę kę ndi-ihunnai don e mę imę ulo- ofufe lę okp'uzo, keni ihian ile hun uzọ ja wę mma. M rị a gwa unụ ezioku, a narinchanringuolę wę ugwo-orun wę. ³Kama, unụ gha e ye ndi-igbennyē ihien, anilę ni eka-ekpen ọnụ marin ihien eka-nni unụ rị e mę, ⁴keni ihien unụ mę ni ndi-igbennyē wuru ihien zuerini; ni Nēdi unụ hun a hun ihien zuerini kụ ọnụ ugwo.”

Nkuzi Banyeni Ekpere

⁵“Ozozi, unụ gha e mę ekpere, emelę ni kę ndi-ihunnai, makēni o sọ wę ni w'e turu imę ulo-ofufe lę okp'uzo e mę ekpere, keni ihian hun wę. Ezioku kę m rị a gwa unụ, a narinchanringuolę wę ugwo-orun wę.

⁶Kama, unụ jenkoni d'e mę ekpere, ban ni mmulo, gunma uzọ, mę ekpere jenni Nēdi ọnụ hun wę ghaleni e legha; Nēdi unụ hun a hun ihien zuerini sikọ d'a kụ ọnụ ugwo.”

⁷“Kani unụ gha e mę ekpere, aghalę ni e ku oku ohu, e kudonzi e nokę kę ndi hun ghaleni e fe Osolobue don e mę, makēni wę rị e ro ni otutu-oku wę kę wę sikọ d'e gi nụ ekpere wę. ⁸Anolę ni nwan kę wę, makēni Nēdi ọnụ a maringho ihien rị unụ mkpa ni unụ d'a rịoma a.” ⁹“Ya wụ, e mę ni nwan ekpere enina:

‘Nēdi enyi hun rị elu-igwee, wę donmę efan i nsọ.

¹⁰Alị-eze i ya bja d'a kima, uche i ya mę elu-uba, rikę kę o don e mę elu-igwee.

¹¹Ye enyi ihien enyi jenkọ d'e ri tanni;

¹²gbagharị enyi eje-ihien ndi enyi mę, nokę kę enyi don gbagharị ndi hun mę enyi eje-ihien.

¹³Edule enyi ye imę onwunwan, ka gbafuha enyi eka Eje-onye hu.’”

¹⁴“Egheę, ọnụ gbagharị ndi ozọ eje-ihien wę mę unụ, Nēdi unụ hun rị elu-igwee sikọ d'a gbagharizikwo ọnụ; ¹⁵kani, ọwunị unụ agbagharini ndi ozọ eje-ihien ndi wę mę unụ, Nēdi unụ a gbaghariko unụ eje-ihien ndi unụ mę.”

Nkuzi Banyeni Ibu-onu

¹⁶“Ogeṅ ọwụlę unụ rị e bu-onu, eronmęlę ni ihun rikę ndi ihunnai. W'e ronmę ihun, keni ihian ile hun ni wę rị e bu ọnụ. Ezioku kę m rị a gwa unụ, a narinchanringuolę wę ugwo-orun wę.”

¹⁷“Kama, ọnụ gha e bu ọnụ, te ni udeṅ isi unụ n'o den, fin ni ihun, ọnụ a ha ntutu, ¹⁸amamgbe w'a marin ni unụ rị e bu ọnụ, keni Nēdi unụ sọ, hun wę ghaleni a hun, marin; Nēdi ọnụ hun a hun ihien zuerini sikọ d'a kụ unụ ugwo.”

Akụ-lę-uba Hun Rị Elu-igwee

¹⁹“Akpatolę ni ni enweṅ unụ akụ-lę-uba imę uwanị, ebe ekika sikọ d'a saęka ripu a, ebe o sikọ d'a saęka gba nchara, ebe ohin sikọ d'a saęka gbukpo banye, zun. ²⁰Kama, a kpatọ ni ni enweṅ ọnụ akụ-lę-uba elu-igwee, ebe ekika jenkoleni d'e ri-ęka ripu a, ebe o jenkoleni d'a nọ gba nchara, ebe ohin jenkoleni d'a saęka gbukpo. ²¹Makēni ebe akụ-lę-uba unụ rị, iya kę obi ọnụ jenkọ d'a rizi.”

Ukpe Hun Zu Oke

²²“Enya wụ ukpe hun rị ehu. 'Ya wụ, omēni enya unụ rị iken, ehu unụ ile jenkọ d'e nwon ukpe. ²³Kani, omelę enya ọnụ arj iken, ehj unụ ile sikọ d'a wụ ishi-ishi. O mę nwan ni ukpe hu rị imę unụ wụ ishi, ishi hu sikọ d'a kari eka!”

Odibo A Ra Saęka Fee Nna Ebuo

²⁴“O nwonni onye a saęka e fe nna ebuo, makele, ohu k'a rikemę e mkpa, hun-ebu arikako a mkpa; mọbu o wechanrin enweṅ e ye ohu, legberi hun-ebu: y'a sakọ eka fe Osolobue lę egheo.”

Ehuelę Uhue, Choguu Nke Osolobue

²⁵“Ya wụ, m rị a gwa ọnụ, ehuelę ni uhue ihien unụ jenkọ d'e ri mọbu ihien unụ sikọ d'a ra gi rị ndun mọbu ihien unụ jenkọ d'e yiye ehu ọnụ. Ełę ndun ka ihien-oriri mkpa? Ełę ehu ka ekwa mkpa? ²⁶Lekpode ni nnunụ ndi hun e fehunmēni: w'a ra kun ihien mọbu e we ihien ugbo mọbu donmę ihien imę oban, bu Nēdi ọnụ hun rị elu-igwee hu e ye wę ihien-oriri. Ełę unụ ka wę mkpa a rị? ²⁷Onye imę unụ sikọ d'a saęka gi uhue o rị e hue gi mgbahunmę okulokụ ohu tocheni? ²⁸Ki hajin ọnụ gizi e hue uhue ihien unụ jenkọ d'e yi? Lekpo ni kę obobo rị imę ofia don e sue: w'a ra run orun, w'a ra kpa ekwa; ²⁹kani, m rị a gwa ọnụ ni, kę Solomonu nwehanlę oghe, o yini ihien ọwulę rihan mma kę obobo ohu imę ndini. ³⁰Omēni Osolobue e yime efifia rị ogige ihien rị mma enina—efifia hun rị ndun tanni, eki fon e bu w'e che imę okun—o yimeko unụ hun ka mma? Euu, ndi okukwe nta! ³¹'Ya wụ, ehuelę ni nwan uhue, a si, 'Kị enyi k'e ri?' mọbu 'Kị enyi k'a ra?' mọbu 'Kị enyi k'e yi?' ³²Ndi kwerileni, uwe a chụ ihien ndini wę, bu ezioku-ezioku, Nēdi unụ hun rị elu-igwee a maringho ni ihien ndini ile rị ọnụ mkpa; ³³kama, chomagude ni Alị-eze Osolobue lę ihien Osolobue cho, o sikọ d'e yezikwo unụ ihien ndini ile.”

³⁴“Ya wụ, ehuelę ni uhue banyeni ekile, makēni ekile sikọ d'e nwon nsongbu nke e; nsongbu uhuhin e zuguo n'a.”

Isi Nke Esa

Ikin Ibe i Ikpe

7 “Amalę ndi-ozọ ikpe amamgbe Osolobue a ma i ikpe. ²K'i don han enen kę Osolobue sikọ d'a don

† Egbuleni opi.

han n'ị. Ẹka i gi mayeni ihian ihien ke Osolobue jenkọ d'e gi mayen'i.

³ Kị hajin i gi a hun irinrin-nkun ri nwene i enya, kanj y'a ra hun ogwe-nkun ri i enya? ⁴ Nanị ke y'e donzi sae-ka si nwene i, 'Nị m wepu i irinrin-nkun ri i enya' bu ogwe-nkun ri 'yu le enwen i enya? ⁵ Onye ihunna! Bu uto wefu ogwe-nkun ri i enya, keni i hun uto legha irinrin-nkun ri nwene i enya ohunma mefu."

Egile Ihien Ri Nso Gu Egu

⁶ "Eyekwole nkiti ihien ri nso; atukwole ihien ri i mka pa yeni ezin, amamgbe w'a zokpukpogbu a, maye i ogun, ru i ehụ."

Rio, Cho, Du Eka

⁷ "Rio ni, we siko d'e ye onu; cho ni, unu siko d'a hun; du ni eka, we siko d'a kpopuni onu uto. ⁸ Makeni onye owule rioni jenkọ d'e nwonhen; onye owule choni siko d'a hun; we siko d'a kpopuni onye owule du eka uto. ⁹ Onye ime onu jenkọ d'e ye nwa a akpuru-omuma omeni o rio a bredi ¹⁰ mobu ye e agwo omeni o rio a azun? ¹¹ 'Ya wu, omeni unu wu ndi no marin ke unu don e ye umu onu ihien ri mma, Nedi onu ri elu-igwee eyeko ndi ri a rion'a ihien ka mma? ¹² 'Ya wu, ihien owule i ri e me, e me ndi ozo ihien i cho ni we me i: onwan wegbame ihien ile Iwu le ndi-amuma ku."

Uzo Me Warara

¹³ "Ghasi ni onu-mgbon hu me warara. Makeni, onu-mgbon we gha a banye ntikpo shia ashia, uto a rizikwo nfe, ndi hun a gha uto hu bu oda. ¹⁴ Kanj, onu-mgbon we gha a banye ndun me warara, uto a zezikwo e ze, ndi a hun n'a ebuni oda."

Osisi Le Mkpuru A

¹⁵ "Kpachanpu ni enya banyeni ndi amuma-ntu: w'e konrin rike si we wu atunrun, a bia d'e kunrun unu, kale, eje-eworo ke we wu. ¹⁶ Unu jenkọ d'e gi mkpuru we marin we. Ihian a ra ghorj grepu enu abi-ogun; ihian a ra ghorj figi elu ogun-le-ekirika. ¹⁷ Erira k'o gizi me ni mkpuru ri mma ke osisi ri mma a mi, kanj mkpuru rileni mma ke osisi rileni mma a mi. ¹⁸ Osisi ri mma asako eka mi mkpuru rileni mma; osisi rileni mma a sakọ eka mi mkpuru ri mma. ¹⁹ Osisi owule hun mijeni mkpuru ri mma, e gbutu we e, tu ye okun. ²⁰ Eghese, mkpuru ndini mi k'i jenkọ d'e gi marin we."

"A Marin Mi!"

²¹ "Ele ndi ile hun a kpo m 'Onye-nwonni-enyi, Onye-nwonni-enyi' jenkọ d'a banye Ali-eze elu-igwee, kanj, ndi hun e me uche Nedi m hun ri elu-igwee, uwe suo. ²² Uhuohin hu, ndi bu oda jenkọ d'a si m, 'Di-nwonni-enyi, Di-nwonni-enyi! Ele efan i ke enyi gi bu amuma? Ele efan i ke enyi gi chupu eje-mmon, run oken orun-atumena ri ichen-ichen?' ²³ Ogen hu, m siko d'a

gwapu we, si, 'O nwonni ogen m gi marin onu; gha ni ebe m ri pu! Unu ndi e me eje-ihien.'"

Mmadu Ebuo Ahun Ri A Tun Ulo

²⁴ "Ya wu, onye owule hun nu oku ndini m ri e ku, gi we run orun, siko d'a no ke onye hu marin ihien, hun tun ulo a ye elu omuma. ²⁵ Mirin no zue, ide-mirin no huhe, oken ufere a kpokwasị ulo hu, kanj o dani, makeni we runye e elu omuma. ²⁶ Kanj, onye owule nu oku ndini m ri e ku bu o gini we run orun siko d'a ri ke onye-nzuzu, hun tun ulo a ye elu uzunzun. ²⁷ Mirin no zue, ide-mirin no huhe, oken ufere no kpokwasị ulo hu, o no dan, dankpochanrin ohunma-ohunma!"

Jizosi Ke Oku Ri Eka

²⁸ "Ogen Jizosi gi kugbu ihien ndini we, nkuzi e no tu igunrun hu ile enya. ²⁹ Makeni o kuzi we noke onye oku ri eka a, ele rike ndi-nkuzi Iwu we."

Isi Nke Esato

Jizosi A Zuo Onye-oti

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

8 Ogen Jesu gi hidan enu oke hu, igunrun hi-ogbe no sonme e. ² 'Ya Okenye ohu wu onye-oti no bia d'e kunrun e, gbu'e oseku si, "Di-nwonni-enyi, owuni y'a chogho, i k'e ri-eka zuo m, a ri m ochan."

³ Jesu no tinpu eka, metu a, si, "A chogho m, dinhin ni ri ochan." Ozigbo, oti hu no gha a ehụ pu, o no ri ochan. ⁴ Jizosi no si a, "Hun a n'o nwonni onye i gwa ihienni; ka we enwen i d'a ghosi onye nchu-egan, y'e ye oyiye hu Mozizi ku ime Iwu—gi ghosi we ni y'a dinhinguo."

Jizosi A Zuo Odibo Onye-isi-agma Ndi Rom

(Luk 7.1-10)

⁵ Ogen Jizosi gi banhan ime Kapanom, onye Romu ohu wu oki-agma, hun a ki ndi-agma ogun-isen no bia d'e kunrun e, rio a, ⁶ si, "Di-okpa, emu ri a ku odibo m, o dine edine ulo—o ra sa eka mehunme, o ri ime oken afunfun." ⁷ Jizosi no si a, "M siko d'a bia d'a zuo a."

⁸ Kanj onyeni a ki ndi-agma ogun-isen no si a, "Di-okpa, eruni m onye i siko d'a banhan iwe e, ka kuhu oku suo, odibo m k'a dinhin. ⁹ Makeni, mme nwen ri okpuru ihian, nwonzikwo ndi-agma ri okpuru m. M'a si onye ohu, 'Jen, o jen; m'a si onye ozo, 'Bia, o bia; siji igbon m, 'Me ihienni, o me e."

¹⁰ Ogen Jizosi gi nu ihien o ku, o tu a enya; o no si ndi ri e son ne, "M ri a gwa onu ezioku, ahuntuni m onye Izrelu nwe okukwe no enina. ¹¹ M ri a gwa unu, ndi bu oda siko d'a gha azuun ile bia, ke azuun owuwa-enya-anwun ke azuun ndidan enya-anwun, bia d'e son Ebraham le Aziki le Jekopu e ri oriri ime Ali-eze elu-igwee; ¹² kanj umu Ali-eze, † siko d'a wu ndi we tu ye ezi ime ishi, ebe we jenkọ d'a no a kwan ekwan, a ta nkwen-

† ndi hun nke a banye ne

ren-eze." ¹³ O nọ si onye hụ hụ a kị ndi-agma ogun-isen, "Jenme; ya rin'i k'i don kweri."

Ogen hụ hura, odibo ẹ nọ dnhin.

Jizosị A Zuo Ndi Bu Oda

(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Ogen Jizosị gi banye iwe Pita, o nọ hụ nị nne nwonye Pita dine edine—emu rị a kụ a, ehụ-okun rị e nwon ẹ. ¹⁵ O nọ metu a ẹka, 'ya ehụ-okun hụ nọ hapu a. O nọ lihi, leme Jizosị obia.

¹⁶ Ogen enyasi hụ, we nọ wehe ni Jizosị ndi bu oda eje-mmon risonme ime we, o nọ gi oku-onu chupusonme mmon ndini we, zuozikwo ndi ile emu rị a kụ. ¹⁷ Enina k'o don mezu ihien Chuku gi onye-amuma wu Azaya ku. Azaya si,

"O wepu oria enyi, buru emu enyi."

Ihien Ison Jizosị Cho

(Luk 9.57-62)

¹⁸ Ogen Jizosị gi hụn igunrun hi-ogbe nahunme n'e, o nọ si umu-azupun a fetu mirin hụ. ¹⁹ 'Ya onye-nkuzi Iwu nọ bia d'e kunrun ẹ, si a, "Di-nwonni-enyi, m jenko d'e son i ebe owule i jenko."

²⁰ Jizosị nọ si, "Ufu nwon okporo; nnunu e fe elu nwon ekuy; kanj mmẹ wu Nwa nke Ihian e nwon ebe m'e buche isi m." ²¹ Onye ozọ ime umu-azupun a nọ si a, "Di-okpa, ni m jenguu d'e li nedi m."

²² Kanj Jizosị nọ si a, "Sonme m, hapu ndi nwunni ni we li ndi nke we nwunni."

Jizosị E Tinyun Ebi

(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)

²³ Ogen o gi banyeguu ime ugbo-mirin, umu-azupun a nọ son ẹ banye. ²⁴ Idemizi, ebi nọ kpoma, hụn wu ni ebiri-mirin nọ kponbanma ime ugbo hụ; kale Jizosị ri uran. ²⁵ 'Ya we nọ jen d'a kpotiẹn ẹ, si, "Di-nwonni-enyi, zuopuha enyi! Enyi e d'a la iwi!"

²⁶ O nọ si we, "Kị hajin onu gi a tu egun? Unu ndi okukwe nta!" 'Ya o nọ lihi otọ, jugbo ebi hụ le ebiri-mirin hụ. Ebe owule nọ mecharin rajuu.

²⁷ O tukemwe we enya. We nọ si, "Elee udi ihian wu onwan? Hụn wu ni ufere le ebiri-mirin e hume n'e isi!"

Jizosị A Zuo Mmadu Ebuo Eje-mmon Ri Ime We

(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸ Ogen o gi ru azupun hūn-ebō—hūn wu alị ndi Gadara, ikennyẹ ebūo eje-mmon rị ime we nọ gha ikpekpe bia d'e kunrun ẹ. We tumẹ enya, e gbogbo, nke wu ni o nwonni onye a saeka a ghafe azupun hụ.

²⁹ Idumuzi we nọ yi oro, si, "K'i gi enyi e me Nwa Osolobue? I bia d'e ye enyi afunfun bu ogen e ke ru?"

³⁰ Igunrun ezin rị ehū ebēhū a kpa nni. ³¹ Eje-mmon ndi hū nọ rjọ Jesu, si, "Omẹlẹ y'a chupū enyi, dodo zi enyi ye ime igunrun ezin hū."

³² 'Ya o nọ si we, "Jenme ni!" 'Ya we nọ puha, banyesonme ime ezin ndi hū. Igunrun ezin hū ile nọ kpotu, zunban ime mirin hū, ragbu enwen we.

³³ Ndi rị e du ezin ndi hū nọ gbasi ime obodo d'a gwa we ihien ile meni le ihien me ikennyẹ ndi hū eje-mmon te rị ime we. ³⁴ 'Ya ndi obodo hū nọ puha d'e kunrun Jizosị; ogen we gi hūn a, we nọ rjọ a n'ọ gha egberẹ we pu.

Isi Nke Itenei

Jizosị A Zuo Onye-orọ

(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

⁹ Jizosị nọ banye ime ugbo-mirin, fetu mirin si obodo ẹ. ² 'Ya we nọ gi ute buhen'e okennyẹ ohu oro kinmin. Ogen Jizosị gi hūn okukwe we, o nọ si onyeni oro kinmin, "Atule egun nwa m, a gbaghariguo we i njo i."

³ 'Ya ndi hū ime ndi-nkuzi Iwu nọ si enwen we, "Okennyeni rị e ku aru."

⁴ Kanj ogen Jizosị gi marin ihien we rị e ro, o nọ si, "Kị hajin onu gi e ro eje-ihien ime obi onu? ⁵ Elee hūn ka nfe: i si, 'A gbaghariguo we i njo i,' ra i si, 'Lih i otọ jenme ijen?' ⁶ Kanj, m jenko d'a ghosi unu ni Nwa nke Ihian nwon iken o gi a gbaghar i njo elu-uwani." O nọ si onye hū oro kinmin, "Lih i otọ! Heri ute i, lama iwe i!"

⁷ Okennyẹ hū nọ lihi otọ, lama iwe ẹ. ⁸ Ogen igunrun ihian rị ebēhū gi hūn ihienni, egun nọ tu we, 'ya we nọ ja Osolobue hūn ye ihian udi ikenni mma.

Jizosị A kpo Matiu

(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ogen Jizosị gi gha ebahun puko, o nọ hūn onye ohu efan a wu Matiu ebe o nodi alị ime ulo-orun ndi a na ugwo-isi. O nọ si a, "Sonme m," o nọ lihi otọ, sonme ẹ.

¹⁰ Ogen Jizosị gi nodi alị ime ulo iwe Matiu e ri ihien-oriri, ndi bu oda ime ndi a na ugwo-isi le ndi njo nọ bia d'e du 'ya le umu-azupun a ri ihien-oriri. ¹¹ Ogen ndi Itu-Farisi gi hūn ihienni, we nọ si umu-azupun a, "Kị hajin onye-nkuzi onu gi e son ndi a na ugwo-isi le ndi njo e ri ihien-oriri?"

¹² Kanj, ogen Jizosị gi nu a, o nọ si we, "Ndi ehū rị iken a ra cho dibie, kama, ndi ehū rileni iken wu ndi a cho dibie. ¹³ Jen ni d'a mu ihien okuni Ekukwo-nsọ ku wu, 'M cho omiken, ele ichu-ejan.' Makeni, ele ndi rijochan ke m bia d'a kpo ni we roghari, kanj ndi njo."

Ajuju Banyeni Ibu-onu

(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴ Umu-azupun Jonu nọ bia d'e kunrun Jizosị, ju a, si, "Kị hajin enyi le ndi Itu-Farisi gi e bu onu mbu-le-ebō, kanj umu-azupun i a ra bu onu?"

¹⁵ Jizosị nọ za we, si, "Ni ndi bia agbamekukwo sukuru ebe okennyẹ rị a gba ekukwo keleni pu? Ogen lala hūn we e gi wehu a ime igunrun we, ogen hū, we jenko d'e bumẹ onu."

¹⁶ "O nwonni onye e gi ekwa ohun taleni a kwakin nke akan. Makeni, ekwa ohun hū we gi kwakin ẹ siko d'a dokapu, ebahun o doka a jowaye njo. ¹⁷ W'a ra gizikwo ihien akan gbaye manya ohun. Makeni we gi ẹ, o gbawa, manya a kwanhu, ihien we gi gbaye ẹ a la

iwí. Kama, w'a gba manya ọhụn e ye ime ihien ọhụn, ogeń ahụn wẹ ẹbuo alakọ iwí."

Jesu A Zuo Okpoho Hu Ihien Ri A Gba, Kpotien Nwata Nwunhunni

(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)

¹⁸ Ebe o ri a gwa wẹ ihien ndin wẹ, onye ohu ime ndi-isi wẹ no banhan, gbu n'e osekpụ, si, "Nwa-m-okpoho nwunhunhu kikenni, ka bja d'e bu eka i kwasi a—makele, i bu eka i kwasi a, o siko d'a ri ndun."

¹⁹ 'Ya Jizosi no lihi oto sonme e, 'ya le umu-azun a. ²⁰ Idemizi, okpoho ohu ihien ri a gba kete ahua mmebu no ghaha azun Jizosi, metu ntin efe Jizosi eka. ²¹ Make ni o si enwen e, "M metu hu ewuru e eka, m siko d'a ri mma."

²² Jizosi no gbehuto, ogeń o gi hun a, o no si a, "A tula egun nwa m, okukwe i e mele i dinhin." Okpoho hu no dinhin ²³ Ogeń Jizosi gi ru iwe onye-isi hu, hun ndi ri e gbu ekpiri le igunrun ihian ke wẹ ri a zun uzun, ²⁴ o no si wẹ, "Pu ni, ni nwata hu anwunni, uran k'o ri." Wẹ no muma a emu. ²⁵ Ogeń wẹ gi wepuguu igunrun hu ezi, o no banye, kwonon nwata hu eka, nwata hu no lihi. ²⁶ Ihienni no kpo gbama egebe hu ile.

Jizosi A Zuo Ndi Enya-ishi Ebuo

²⁷ Ogeń Jizosi gi gha ebehu puko, ikenny ebuo enya kpu ishi no sonme e, e yi oro, a si, "Me omiken enyi nwa Defidi!"

²⁸ Ogeń o gi banye ime ulo, ndi enya-ishi hu no bja d'e kunrun e. O no si wẹ, "Unu e kwerigho ni m siko d'a saeka me ihien ni?" Wẹ no si a, "Eghee, Di-nwonni enyi."

²⁹ 'Ya o no metu wẹ eka enya, si, "'Ya ri ni onu ke unu don kweri." ³⁰ 'Ya enya wẹ no shiapu, wẹ no leghama uzọ. Ya Jizosi no dokem wẹ eka-ntin, si wẹ, "Anikwole ni onye owule marin ihien ni."

³¹ Kanj a pu wẹ, wẹ no kusonme oku e egebe hu ile.

Jizosi A Zuo Onye Ghaleni E Ku Oku

³² Ogeń ndi ahun enya te kpu ishi gi puko, ndi ozo no wehe onye-odin eje-mmom ri ime e d'e kunrun Jizosi.

³³ Ogeń Jesu gi chupuu eje-mmom hu, onye-odin hu no kume oku. O tukem igunrun hu enya. Wẹ no si, "A huntuni wẹ ihien no enina ime Izrelu." ³⁴ Kanj ndi Itu-Farisi no si, "O gi iken onye-isi eje-mmom a chupu eje-mmom."

Ozun Rini E Hike. Kanj Ndi K'a Runn'a Ebuni Oda

³⁵ Jizosi no ghama obodo-obodo, ke ndi shianj ke ndi me ekeru, a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju, e zi ozoma Aljeze, a zuo udi emu le orja ile. ³⁶ Ogeń o gi hun igunrun ndi hu risonme ime obodo ndi hu, omiken wẹ no memu e, make ni wẹ no ke ndi obi rulen alj, ndi nweleni onye e yeni wẹ eka—rike atunrun nwonleni onye-ndu. ³⁷ O no si umu-azun a, "Ihien-ugbo wẹ siko d'a gho e hike, kanj ndi ozun ebuni oda. ³⁸ Me ni nwan

ekpere ri Osolobu, Onye hun nwon ugbo, n'o zihe ndi-ozun siko d'a gho n'a ihien-ugbo e."

Isi Nke Iri

Ndi-ozu Mmebu Pu-ichen

(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹⁰ Jizosi no kpo umu-azun a mmebu, ye wẹ iken w'e gi chupu eje-mmom le iken w'e gi zuo udi emu ile le orja ile. ² Ndin wu efan ndi-ozu hu pu-ichen mmebu, ndi apostu mmebu: ndi ibuzo wu Sajmonu hun w'a kpo Pita ni Anduru nwen e; Jemisi nwa Zebedi le Jonu nwen e; ³ ndi ozo wu Filipu le Batolomi; Tamosi ni Matiu (Matiu hun e te na ugwo-isi); Jemisi nwa Alifosi le Tadiosi; ⁴ Sajmonu hun te ri ndi gi eka-iken e me ni wẹ chupu ndi Rom ri a ki alj wẹ; onye ozo wu Judas' Iskarotu hun ren'e ogeń ikpazun.

Ozun Mmadu Mmebu Hu

(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵ Jizosi no zipu mmadu mmebuoni, si wẹ, "Ejenkwole ni d'e kunrun ndi wulen ndi Ju; abanyekwole ni obodo ndi alj Samerja owule. ⁶ Kanj, jenme ni d'e kunrun ndi Izrelu, atunrun Osolobu huni. ⁷ Onu jenkonj, e zi ni ozoma, a si, 'Alj-eze elu-igwee a riguo nsue.' ⁸ Zuo ni ndi emu ri a ku, kpotien ni ndi nwunni, zuo ni ndi oti—keni wẹ ri ochan, chupu ni eje-mmom. Unu nwonhen e ofe, ye n'e ofe. ⁹ Ewerile ni ego owule. ¹⁰ Ebulu ni eka; ewerile ni ewuru mobu akp'oku ozo che ni hun unu yi; ewerile ni okpo. Make ni, o furu ni wẹ ye ndi-ozun ihien wẹ gi e bi."

¹¹ "Obodo owule onu banye, ke hun shia efo ke hun shialeni, chorj ni onye furuni. Nodi ni iwe e d'e ru ogeń unu e gi gha obodo ahun pu. ¹² Onu gha a banye ime ulo hu, ke ni wẹ. ¹³ Omeni ndi ri ulo hu e furugho nke-esi, udon hu unu ke a ri ni wẹ; kanj omeni efuruni wẹ, udon unu e kinheni unu azun. ¹⁴ Onye owule mobu obodo owule nabanhanleni onu mobu ju n'o gonko ozi unu ntin, unu pukoni iwe onye hu mobu obodo hu, tichanpu ni ejan ri onu oku to n'a. ¹⁵ Ezioku ke m ri a gwa unu, o siko d'a ka obodo hu njo kari alj Sodom-le-Gomora Uhuohin Ichin-ikpe."

Ukpoko Hun Lalani

(Mak 13.9-13; Luk 21.12-17)

¹⁶ "Lee n'e, m ri e zipu onu noko ebe wẹ no zi atunrun jen ebe eworo †† ri. E gi ni ako e bi, ri ke agwo, ka ri ni ke nduru hun ghaleni a ru onye owule ehu.

¹⁷ Kpachanpu ni enya ebe ihian ri, make ni wẹ jenko d'e wejen onu ogwa ri ichen-ichen, fian unu mkpinsin ime ulo-ofufe wẹ. ¹⁸ Wẹ siko d'e gi ufiri m dokpun onu jenni ndi Govano le ndi-nze, onwan jenko d'e me keni unu shia ni m eri id'enya wẹ le id'enya ndi alj ndi ozo ile wulen ndi Ju. ¹⁹ Kanj ogeń w'e gi we onu ye wẹ, ehuele ni uhue banyeni ihien unu jenko d'e ku mobu ke unu a don ku e, make ni unu jenko d'e nwonhen ihien unu

† Lebayosu †† wofu

jenko d'e ku ozigbo hu. ²⁰ Makeni ele unu jenko d'e ku, kama, Mmon Nedi onu jenko d'e gi unu ku."

²¹ "Umune jenko d'e we umune we ye we gbu; ndi ndi jenko d'e we umu we ye we gbu; umu jenko d'e bunumanj ndi munj we, me we gbu we. ²² Ize unu jenko d'a ban ihjan ile make ufiri efan m, kanj onye hun din ndidi d'e ru njendeme jenko d'e nwe nzupuha. ²³ We kpokpo onu ime obodo ohu, gbasi ni hun sonn'e. M ri a gwa unu ezioku ni unu gini d'e jenchanningu obodo ile ri Izrelu, Nwa nke ihjan siko d'a bja.

²⁴ Onye we ri a zun ara kari onye ri a zunna, odibo ara kari nna a. ²⁵ O hughu mma ni onye we ri azun ri ke onye ri a zunna le ni odibo ri ke nna a. Owule we kpọ nna hun nwon ulo 'Bezibo' (onye-isi eje-mmom ile), ki we jenko d'a kpọ ndi ulo a?"

Onye Hun Furu W'a Tu Egun E

(Luk 12.2-7)

²⁶ "Ya wu, atule ni nwan egun we. Makeni o nwonni ihien kpumeni hun jenkoleni d'e kpupu, mobu hun zuerini hun jenkoleni d'a wa. ²⁷ Ihien m gwa onu ime ishi, ku n'e ifonrin-ifon; ihien we kagwa unu, gi n'e yi oro elu ulo. ²⁸ Atule ni egun ndi hun siko d'a saeka gbu ehụ bu a sa we eka gbu umen-dun; ka tu ni egun onye hu siko d'a saeka tikpo ke umen-dun ke ehju ime okun-mmom. ²⁹ Ele ebulo ikobo ke w'e re achu? Kanj o nwonni achu ohu hun siko d'a dan ali omeni Nedi unu a ni n'a dan. ³⁰ Ke ntutu ri unu isi, we gun we a gun. ³¹ Ya wu, atule ni nwan egun, onu ka mkpa a ri karide achu bu oda."

Ikupu A N'i Wu Nke Kraisti Le Ighori Ni Y'ele Nke E

(Luk 12.8-9)

³² "Ya wu, onye owule no id'anya ihjan kupu a n'o wu nke m, 'ya ke m jenko d'a no id'anya Nedi m hun ri elu-igwee kuzikwo a n'o wu nke m. ³³ Kanj onye owule no id'anya ihjan ghori, si n'o marin m, m jenko d'a no id'anya Nedi m hun ri elu-igwee sizikwo ni a marin m'a."

Ele Udun Kanj Opija-agma

(Luk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ "Erokwole ni ni m bja d'e me ihjan ile henrin ohu elu uwa? Mba, ezioku ke m ri a gwa unu, ele iri-ohu kanj opija-agma hun e kebeni. ³⁵ Makeni m bja d'e kebe okennyel le nedi e, okpoho le nne e, nwunye-nwa le nne-di e. ³⁶ Ndi ulo ihjan jenko d'a wu eje-inenren we."

³⁷ "Onye owule ihien nedi e mobu nne e ka a soro kari ke ihien m don a soro a efuruni onye siko d'e sonni m; onye ihien nwa-a-okennyel mobu nwa-a-okpoho ka a soro kari ke ihien m don a soro a efuruni onye siko d'e sonni m. ³⁸ Onye owule hun buruleni obe † e sonme m e furuni onye jenko d'e son ni m. ³⁹ Onye owule cho n'o

† Ogen ahun, ndi Rom e gi obe we gi osisi memem e gbu onye we ma ikpe-onwun. Onye hu e buru obe e sonme ndi-agma hun jenko d'a kpoqbun'e. We kpoqmagu a elu-obe, a ndi we ebegu e che nche d'e ru ni o nwunhun.

ghe isi e, isi e a to, kanj onye hun tuhu ndun a make ufiri m jenko d'a hun a."

Ugworo-onu Ndi-ozu Jesu Le Ndi Nabanhanj We

(Mak 9.41)

⁴⁰ "Onye owule nabanhan unu, nabanhan m; onye hun nabanhan ni m nabanhan onye zihen m. ⁴¹ Onye owule hun nabanhan onye-amuma makeni o wu onye-amuma jenko d'e nwonhen ugwo-onu onye-amuma; onye owule hun nabanhan onye hun e bi ke Osolobue cho makeni o bi ke Osolobue cho jenko d'e nwonhen ugwo-onu onye e bi ke Osolobue cho. ⁴² Onye owule ye onye ohu ime ndini me ekere mkpu mirin-oyi ohude makeni o wu nwa-azun m, m ri a gwa unu ezioku, ugwo-onu onye hu etuhuko."

Isi Nke Mmanaj

Ndi-ozu Jonu Hun E Mirin-Chuku Zihe

(Luk 7.18-35)

11 Ogen Jizosi gi gwaguu umu-azun a mmebu hu ihien ndi we jenko d'e me, o no gha ebegu pu d'a kuzime, e zi ozi ime obodo we ndi shia-efo.

² Ogen Jonu hun e me mirin-Chuku gi no ulo-ngan nu ihien ndi hu Kraisti ri e me, o no zi umu-azun a d'e kunrun e, ³ si a, "Iy wu onye hu siko d'a biani ra enyi siko d'e leme enya onye ozoz?"

⁴ Jizosi no za we, si, "Jen ni d'a gwa Jonu ihien onu ri a nu le ihien unu ri a hun: ⁵ ndi enya te kpu ishi a hun-maguo uzoz; ndi nguro e jennmeguo ijen; ndi oti hu a dinhin, a wuru ndi ri ochan; ndi odin a numaguo ihien, we hu e weli ndi nwunni, we hu e zi ndi igbennye ozioma. ⁶ Ngozi ya ri ni onye gileni ihien o hun m ehj nweme obi-ebuzo!"

⁷ Ogen umu-azun Jonu gi pukoz, Jizosi no gwama igunrun hu oku Jonu, si, "Kini ke onu jen ime atu d'e lee? Efiija ufere ri e buhunme? ⁸ Kini ke unu jenzi nwan d'e lee? Onye yi ekwa nanranni? Kaka, ogwa ndi-nze ke we no a hun ndi yi ekwa oma nanranni. ⁹ Kini ke unu jenzi nwan d'e lee? Onye-amuma? M si onu eghe, o karide onye-amuma. ¹⁰ Hunni wu onye hu we de banyen'e, si,

'Lee e,

m ri e zi onye ozi m

n'o buru n'i uzoz,

kwademe n'i uzoz.'

¹¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, ime ndi ikpoho mu, o ke nwon onye owule hun ka Jonu hun e me mirin-Chuku. Kanj onye hun kachanrin ntin ime Ali-eze elu-igwee ka a. ¹² Gha ogen Jonu hun e me mirin-Chuku gi bidon onu a d'e ru ogenni, Ali-eze elu-igwee hu e gi iken-iken a gha ihun, ndi-iken huzi e gi iken a banye e.

¹³ Makeni ndi-amuma ile le Iwu Mozizi busonme amuma, kusonme uche Osolobue d'e ru ogen Jonu gi bja.

¹⁴ Omeni unu jenko d'e kweri, Jonu le enwen e wu Elaija hu we de n'o lala-alala. ¹⁵ Onye hun nwon ntin 'ya nu."

¹⁶ “Kini kẹ m siko d'e gi nwan ma atụ agboni? Ọ nọ kẹ ụmụkẹ nọdị alị ime afia, a hị ibe wẹ, a sị,
¹⁷ ‘Enyi gi ẹkpiri bụ ẹbụ a sụonj, ọnụ e tenni egu; enyi e ye olu ẹkwan, unu akwanni ẹkwan.’

¹⁸ Makeni, ogen Jonu gi bia, o rini, o rani—wẹ sị, ‘Ejemmon ri ime ẹ.’ ¹⁹ Mmẹ wu Nwa nke Ihian a bia, m hu e ri, a ra—wẹ sị, ‘Lee onye oken ihien-oriri, onyemanya, owu ndi a na ugwo-isi le ndi ozọ wẹ gi njo marij k’o wu.’ Kani, ihien wẹ gi a marij amamihien wu ihien o runpuha.”

Jesu A Banmanj Obodo Ndi Hun Kwerileni Ozi We Zi We Mban
 (Luk 10.13-15)

²⁰ ‘Ya o nọ banmanj obodo ndi hu o ka orun-atumanya a run ime wẹ mban, makeni e rogharini wẹ.
²¹ “O siko d'a fu unu ndi Korazin' orun! O siko d'a fu unu ndi Besajda orun! Makeni omeni ime alj Taya-le-Sidonu kẹ wẹ nọ run oken orun-atumanya ndi wẹ run ime Korazin le Besajda, nke o teke ndi Taya-le-Sidonu roghari, yiri ẹkwa ahio, kpọn ntun kpu enwen wẹ gi ghosj ni e rogharigwo wẹ.” ²² “M ri nwan a gwa onu, nke Taya-le-Sidonu k'a ka nke unu mma Uhuohin Okinkin-ikpe. ²³ Kẹ iyu wu obodo Kapanom, wẹ siko d'e busi i elu-igwee? Mba, wẹ jenko d'e wetu i si alj-mmom. Makeni, omeni ime *eje-alj* ahun wu Sodom kẹ wẹ nọ run oken orun-atumanya ndi wẹ run ime i, nke o me ni o hu a d'e ru tanni. ²⁴ M ri nwan a gwa i, nke Sodom k'a ka nke i mma Uhuohin Okinkin-ikpe!”

Bia Ni D'e Kunrun M Ni Onu Zu Iken
 (Luk 10.21-22)

²⁵ Ogen hu, Jizosi nọ sị, “M ri e kele i Baba, Onye nwon elu-igwee le uwa, makeni i zuemeni ndi marij ihien le ndi nwe uche ihien ndini, we ẹ ghosj umu-ndu.
²⁶ Eghẹe Baba, enina k'o don sọ i.” ²⁷ “Nedi m e bugwo ihien ile che m ẹka. O nwonni onye owule marij Nwa wezuka Chuku-Nedi; o nwonni onye owule marij Chuku-Nedi wezuka Nwa, lezi onye owule Nwa cho n'o me ẹ n'o marij Chuku-Nedi.
²⁸ Bia ni d'e kunrun m, unu ndi ndun guu, ndi bu ibu nyinni, m jenko d'e ye unu izu-iken. ²⁹ Yiri ni agbun m—yoku m †, unu a munarin m; makeni m wu onye ri juu, hun e welua enwen ẹ alj ime obi. Onu me ẹ, umendun unu e zu iken. ³⁰ Agbun yoku m †† a ra kenren, ibu m'e buye ihian ara nyin.”

Isi Nke Mmẹbọ

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken
 (Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

12 Ogen hu, o ru Uhuohin Izu-iken ohu, Jizosi ghafeko ugbo wẹ kun oka-witi; egun hu a gun

† Griki: Yiri ni yoku m. Yoku wu ihien wẹ gi e kengbama efin ẹbwo wẹ gi a run orun-ugbo keni wẹ saeka jen ahanmahan. †† Griki: yoku m

umu-azuun a, 'ya wẹ nọ ghorjma oka-witi a ta. ² Ogen ndi Itu-Farisi gi hun ihienni, wẹ nọ sị a, “Y'a hun a, umu-azuun i e memewole ihien iwu sị w'e mele Uhuohin Izu-iken.”

³ Ọ nọ sị wẹ, “Unu e ke guntu ihien Defidi me ogen egun gi ri a gun 'ya le ndi 'ya le wẹ wi? ⁴ K'o don banye ulo Osolobue, ri bredi-nsọ ahun w'e bupuhani Osolobue, hun iwu sị n'o furuni ni iya mobu ndi ya le wẹ wi ri ẹ, ni ndi nchu-ejan sọ † e ri ẹ?” ⁵ “Ra onu e ke guntu ime Iwu k'o don wuru ni, o ru Uhuohin Izu-iken, ndi nchu-ejan ri a run orun ime Ulo-nsọ a dan iwu Izu-iken †† bụ ikpe amanj wẹ?”

⁶ M ri nwan a gwa unu ni ihien ka Ulo-nsọ ri ebeni! ⁷ Omeni unu te marij alj okuni: ‘M cho omiken ele ichu-ejan †; onu e ke gha a ma onye nwonlani ihien o me ikpe. ⁸ Makeni, mmẹ wu Nwa nke Ihian kẹ oku Uhuohin Izu-iken ri ẹka.”

Okennyẹ Ẹka Ohu Nwunhun
 (Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Jesu nọ gha ebahun pu, banye ulo-ofufe wẹ. ¹⁰ O nwon okennyẹ ẹka ohu nwunhun ri ebegu. Ndi-Itu-Farisi ndi hu choko ihien w'e gi ma Jesu ikpe, wẹ nọ ju a utaa, sị, “Iwu kwerioghọ ni wẹ zuo ndi emu ri a ku Uhuohin Izu-iken?” ¹¹ Ọ nọ sị wẹ, “Omeni onye ohu ime onu nwon atunrun ohu sọ, ni atunrun hu a danban ime olu Uhuohin Izu-iken, o zuko ẹka ye ẹ, wepuha? ¹² Bu ihian ka mkpa oda-oda kari atunrun. ‘Ya wu, iwu e kwerioghọ ni w'e me ihien ri mma Uhuohin Izu-iken.” ¹³ ‘Ya o nọ sị okennyẹ hu, “Tinpu ẹka i.” Ọ tinpu a, o nọ ri mma kẹ hun-ebọ. ¹⁴ Kani, ndi Itu-Farisi ahun nọ pu d'e ri n'ẹ ngo kẹ wẹ siko d'a don gbu ẹ.

Odibo Osolobue Hori

¹⁵ Ogen Jizosi gi marij ihien ndi Itu-Farisi ahun romẹ, o nọ gha ebahun pu, ndi bu oda nọ sọnmẹ ẹ, o nọ zuochanrin wẹ ile. ¹⁶ Ọ nọ do wẹ ẹka ntin w'a nilẹ ihian marij ni iya ro. ¹⁷ Onwan wu igi mezu ihien Osolobue gi onye-amuma wu Azaya ku, sị,
¹⁸ “Ledẹ odibo m, hun m hori; ezi odibo m ro; ihien ẹ a sọka m.

M jenko d'e bu Mmon-nsọ m kwasị a; o jenko d'a ghosj ndi alj ndi ozọ ile ri uwa ezigbo enen.

¹⁹ Ọ dokọ ndondọ mobu yi oro; o nwonni onye siko d'a nu olu ẹ ogbara-ogbe.

²⁰ Ọ kpagipuko efija-ridi ri a kpagini mobu tinyunpu ukpe ri e tinyunni,

d'e ru ni o ye ezi-omumẹ mmeri.

²¹ Ndi alj ndi ozọ ile jenko d'e gidẹ efan a nwon olil'anya.”

Jizosi Le Bezibo

²² ‘Ya wẹ nọ wẹhen'ẹ onye eje-mmom ri ime ẹ, hun o meni a ra legha uzọ, a ra ku oku. Ọ nọ zuo a, onye enya-mpin odin hu nọ kumẹ oku, hunma uzọ. ²³ Ọ nọ

† 1 Samuẹlu 21.1-6 †† ghahani irun orun Ulo-nsọ Uhuohin Izu-iken †† Hosaya 6.6 k'o ri

tukemę igunrun hu ęnya, wę no si, "Onwan wude nwan Nwa Defidi ra?"²⁴ Kani oęen ndi Itu-Farisi gi nu a, wę no si, "Ikęn Bezibo, onye-isi eje-mmọn ile, ke okennyeni gihu a chupu eje-mmọn."

²⁵ Jizosi a maringwo ihien we ri e ro ime obi we, o no si, "O nwonni ali-eze owule kebeni hun we jenkoleni d'a la iwi; o nwonni obodo mobu ikpun-ulo kebeni hun siko d'a toni. ²⁶ Omele Ekwensu ri a chupu Ekwensu, o kebegwo enwen e. Nani ke ali-eze e e don nwan to? ²⁷ Omeni ikęn Bezibo ke m gi a chupu eje-mmọn, ikęn onye ke ndi nke unu gi a chupu we? 'Ya wu, uwe jenkọ d'a ma onu ikpe. ²⁸ Kani, omeni ikęn Mmọn-nso Osolobue ke m gi a chupu eje-mmọn, 'ya wu ni Ali-eze Osolobue e rugwole ebe unu ri. ²⁹ Nani ke ihian e don saęka banhan iwe dikęn, kwari ibu e, mmani o bu uzọ kenmegwo a? Eghęę, o kenmegwo a k'o no saęka kwari ihien ri iwe e."

³⁰ Onye owule hun rileni azuun nke m ri a lusun m ogun; onye owule hun ghaleni e son m e kponkikome ri e kponyiya. ³¹ M ri nwan a gwa unu ni we jenkọ d'a gbaghari ihian njo owule, gbaghari we aru owule we ku, kani agbaghariko we onye ku aru banyeni Mmọn-nso. ³² We jenkọ d'a gbaghari onye owule kuja oku mme wu nke Ihian; kani, agbaghariko we onye kuja oku Mmọn-nso, agbaghariko w'a ke ogenni ke ujan lalanj."

Osisi Le Mkpuru A

³³ "Meme osisi n'o ri mma, mkpuru a jenkọ d'a ri mma; meme osisi n'o jo njo, mkpuru a siko d'a jo njo—makeni mkpuru osisi ke we gi a marin a. ³⁴ Igunrun agwo! Nani ke unu a don saęka ku ihien ri mma ebe onu wu ndi-njo? Ihien jun ihian ime obi y'a gha a onu a puha. ³⁵ Ezigbo ihian, a gha ihien ri mma ri a ime e wepuha ihien oma, kani eje-ihian a gha eje-ihien ri a ime e wepuha eje-ihien. ³⁶ M ri a gwa unu n'o ru Uhuohin Ichin-ikpe, ihian jenkọ d'a za ajuju banyeni oku ile nwonleni isi hun we ku. ³⁷ Makeni we jenkọ d'e gi ihien i ku ma i ikpe, gizikwo ihien i ku si ni ikpe a manij."

A Si We Jesu Ghosi We Ahima Pu-ichen

³⁸ 'Ya ndi hu ime ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi no si Jesu, "Onye-nkuzi, ęnyi cho n'i ghosi ęnyi ahima pu-ichen hun gha eka Osolobue bia." ³⁹ Kani o no si we, "Eje-agbo ęnya rileni uzọ ohu si we ghosi we ahima! Kale, o nwonni ahima we jenkọ d'a ghosi we wezuka ihien me onye-amuma wu Jona: ⁴⁰ erira Jona don nodi ime efọ azun hu hi-ogbe akpu-uhuohin eto ke mme wu Nwa nke Ihian siko d'a nodi ime ali akpu-uhuohin eto."

⁴¹ Ndi Ninive jenkọ d'a puha osheri Ogen Okinkin-ikpe, shiagbu ndi agboni eri, makeni e roghariogho we ogen Jona gi zi we ozi Osolobue—bu ihien ka Jona ri ebeni!

⁴² Eze-okpoho ali Shiba, ali hu ri azuun ndidan-mirin, jenkọ d'a puha osheri Ogen Okinkin-ikpe, shiagbu ndi

agboni eri. Makeni, o gha ali tegbu enwen e bia d'e gon amamihien Solomonu ntin; ka lee nwan, ihien ka Solomonu ri ebeni!"

Ihien E Wekinhen Eje-mmọn We Chupugwu

(Luk 11.24-26)

⁴³ "Eje-mmọn gha ime ihian pu, o ghasonme ebe mirin rileni, a cho ebe o siko d'a no zu ikęn. Omeni o hunni, ⁴⁴ o jenkọ d'a si enwen e, 'M siko d'e kin-azuun iwe m hun m gha puha.' O bia, hun a ni o nwonni ihien rin'a, ni a zachaningwo w'a, donzichanrin a, ⁴⁵ o jen d'e wehe eje-mmọn esa ozọ hun ka ya le enwen e njo, 'ya le we a wi banye ebęhu d'e biri. Onodi ikpazuun onye hu a ka njo kari nke mbu. Erira k'o jenkọ d'a rizikwo ni ndi eje-agboni."

Nne Le Umune Jizosi

(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Ogen Jizosi gi ri a gwa igunrun hu oku, nne e le umune-e-ikennyę no bia d'e turu ihun ezi, a cho ni we gwa a oku. [⁴⁷ Ya ke onye ohu no si, "Lee, nne i le umune i ikennyę turu ihun ezi, we cho ni we gwa i oku."] ⁴⁸ Kani, o no za onye hu gwa n'a, si, "Onye wu nne m? Elee ndi wu umune-m-ikennyę?" ⁴⁹ O no zin umu-azuun a eka, si, "Ndinj ri ebeni wu nne m le umune-m-ikennyę. ⁵⁰ Makeni onye owule hun e me uche Nedi m hun ri elu-igwee wu nwene-m-okennyę le nwene-m-okpoho le nne m."

Isi Nke Mmeto

Ilu Jesu Gi Onye-ugbo Ta

(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)

13 Uhuohin hu, Jizosi no gha ime ulo pu, jen d'a nodi ali mkpenren mirin Galili. ² Igunrun hi-ogbe no fihunme e, hun wu ni o no banye ime ugbo, nodi ali, igunrun hu ile no turu mkpenren mirin. ³ O no gi ilu gwa we ihien bu oda, si, "Gon ni ntin! O nwe onye-ugbo jen d'a gha mkpuru ime ugbo."

⁴ Ogen o gi ri a gha a, mkpuru ndi hu ime we a danye okpuzo, nnunu no bia d'e ripu we. ⁵ Mkpuru ndi ozọ a danye ali-omuma ebe ejan rileni oda, pu ozigbo makele ejan ari a oda. ⁶ Kani, ogen anwun gi wa, o ma we, we no shinwun, makeni enwon we nkogun. ⁷ Mkpuru ndi ozọ a danye ebe ogun ri, ogun ndi hu no sue, dungbu we. ⁸ Mkpuru ndi ozọ a danye ali ri mma, mi mkpuru; ndi hu ime we a mi uzọ ogun isen, ndi hu uzọ ogun eto, ndi hu iri kwasị ogun.

⁹ Onye nwon ntin 'ya nu."

Ihien Hajn Jesu Gi A Tasonme Ilu

(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ya ke umu-azuun Jizosi no bia d'e kunrun e, si, "Ki hajn i gi e gi ilu a gwa we oku?"

¹¹ O no za we, si, "E yegwo we unu oghere onu e gi marin ihien-mini risonme Ali-eze elu-igwee, kani eyeni we we. ¹² Makeni onye hun nwonni ke we jenkọ d'e yecheni, keni o nwe mmagi-mmagi; kani onye hun

nwọnleni, wẹ k'a napu a hun o nwede." ¹³ "Ihiẹn haij m gi e gi ilu a gwa wẹ oku wu ni wẹ ri e lee ilee, kanj a ri w'a hun uto; w'e gon ntin, kanj a ri w'a nu, a ri w'a ghoha. ¹⁴ Ihiẹn onye-amuma wu Azaya ku e meguo ebe wẹ ri—Azaya si,
 'Nke esi,
 onu jenkọ d'a nu,
 kale o nwonni ogeu onu e gi ghoha;
 onu jenkọ d'e lee ilee,
 kanj o nwonni ogeu onu e gi legha uto, ¹⁵ make ni ndini a ra ghoha,
 ntin wẹ a kpokinguo,
 a nyunmaguo wẹ enya,
 amamgbe w'e gi enya wẹ legha uto, gi ntin wẹ nu ihiẹn,
 gi uche wẹ ghoha,
 gbehuto d'e kunrun m,
 a gbagharj m wẹ njo wẹ—ya ke Osolobue ku.'"
¹⁶ "Kanj, wẹ gozi enya onu agozi, 'ya haij wẹ gi ri a hun uto; wẹ gozizikwo ntin onu agozi, 'ya haij wẹ gi ri a nu ihiẹn. ¹⁷ Ezioku ke m ri a gwa onu, ndi-amuma bu oda le ndi bu oda hun me ihiẹn Chuku cho e te choquo ni wẹ hun ihiẹn onu ri a hun, kanj a hunni w'a; a choquozi wẹ ni wẹ nu ihiẹn onu ri a nu, kanj anuni w'a."

Ihiẹn Jesu Gi Ilu Onye-ugbo Hu Kuzi

(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸ "Nu ni nwan nkowa ilu hu m gi onye-ugbo ta:
¹⁹ Ogeu ihian gi nu oku Alj-eze bu o ghohan'a, Eje-onye hu a bia, o junarin a ihiẹn wẹ kunye ime obi e. Onwan wu hun wẹ kunye okp'uto. ²⁰ Hun danye alj-omuma bu onye hu hun nu oku hu, gi ighoghọ nabanhan a ozigbo. ²¹ Kanj, make ni onye hu e nwe nkpogun, o tohu ekerere. Ogeu nsongbu mobu ukpokpo e gi bia make oku hu, o danpu ozigbo. ²² Hun wẹ kunye ime ogun wu onye hu hun nu oku hu, kanj uhue ihiẹn uwanj le ihiẹn olij'anya aku-le-uba uwanj a kpangbu oku hu, o minj mkpuru. ²³ Kanj, mkpuru wẹ kunye alj ri mma wu ndi hu hun nu oku hu, ghoha a, mi mkpuru ezie-ezie: ndi hu ime wẹ a mi uto ogun-isen, ndi hu a mi uto ogun-eto, ndi hu a mi uto iri-kwasij-ogun."

Ilu Jesu Gi Ata-witi Ta

²⁴ O no ta ni wẹ ilu ozo, si,
 "Alj-eze elu-igwee rike ebe ihian no kun mkpuru ri mma ime ugbo e. ²⁵ Kanj, ebe ihian ri uran, enenren no bia d'a kun ata-witi ye ime oka-witi ndi hu pu. ²⁶ Ogeu ihiẹn-ugbo ndini gi nwan sueguu, mima mkpuru, ata-witi ndi hu nozikwo puha.
²⁷ 'Ya ndi idibo ahun no bia d'e kunrun onye hu nwe ugbo, si a, 'Di-okpa, ele mkpuru ri mma k'i kunye ime ugbo i? Nani ke ata-witi don banji a?'
²⁸ O no si wẹ, 'Onye-iwe me ihienni.'
 Ndi idibo ndi hu no si a, 'Ni enyi jen nwan d'e huepu ata-witi ndi hu?'
²⁹ Kanj o no si, 'Mba, amamgbe onu e huepu 'ya le oka-witi. ³⁰ Hapu ni wẹ ebuo ni wẹ suegbame d'e ru

ogon wẹ gi e be oka-witi. O ru ogon wẹ gi e be oka-witi, a si m ndi jenkọ d'e be ne, "Bu ni uto huepu ata-witi kenmesonme wẹ ukun-ukun d'a dun okun, onu e bepaha oka-witi buche ebe m'e buche ihiẹn-ugbo." "

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mostadi Ta

(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ O no ta ni wẹ ilu ozo, si, "Alj-eze elu-igwee no ke akpuru mostadi ohu hun onye ohu weri, kunye ime ugbo e. ³² Iya kacharin ntin ime mkpuru ile, kanj o sueguu, 'ya kacharin ogbe e hi ime ihiẹn-akunkun ndi hun hikeleni, o hande ke osisi, nke wu ni nunu a bia d'a kpa ekuu e ye agalaba a."

Ilu Jesu Gi Yisti Ta

(Luk 13.20-21)

³³ O no ta ni wẹ ilu ozo, si, "Alj-eze elu-igwee rike yisti bredi gi a fu hun okpoho ohu gi gwogbama flawa wẹ gi e shi bredi hun k'e jun ihiẹn noke adana eto d'e ru ni o ghagbari flawa hu ile."

Ihiẹn Haij Jizosi Gi E Gi Ilu A kuzi

(Mak 4.33-34)

³⁴ Jizosi gi ilu gwa igunrun hu ihiẹn ndini ile. O nwonni ihiẹn o gileni ilu gwa wẹ. ³⁵ Onwan wu igi mezu ihiẹn onye-amuma ku, si,
 "M jenkọ d'a shiapu onu m e gi ilu e ku,
 m jenkọ d'a gha e
 ku ihiẹn zuerini
 kete w'a tunle iyeto uwa."

Jizosi A Kowa Ilu Ata-witi Hu

³⁶ 'Ya o no na igunrun hu to si ime ulo. Umụ-azun a no bia d'e kunrun e, si a, "Kowa ni enyi ilu ata-witi hu wẹ kunye ime ugbo." ³⁷ O no za, si, "Onye hu kun mkpuru ri mma wu Nwa nke Ihian. ³⁸ Ugbo hu wu uwa; mkpuru hu hun ri mma wu umu Alj-eze; ata-witi hu wu umu Eje-onye hu. ³⁹ Enenren ahun kun ata-witi ndi hu wu Ekwensu; ogon hu wẹ jenkọ d'e gi ghọ ihiẹn-ugbo hu wu ogugu ogenni; ndi ahun jenkọ d'a ghon'a wu ndi mmon-ozu.

⁴⁰ Ke wẹ don huepu ata-witi ndi hu, wegbama wẹ dun okun, erira k'o jenkọ d'a ri ogugu-ogon. ⁴¹ Nwa nke Ihian jenkọ d'e zi ndi mmon-ozu e. Wẹ jenkọ d'e kponpu ihiẹn owule e buhe njo le ndi ile e me eje-ihiẹn ime Alj-eze e, ⁴² tu wẹ ye oken okun hu. Ebehu, ihian jenkọ d'a ri a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze. ⁴³ Ogeu hu, ndi ezi-omume k'e time ke enya-anwun ime Alj-eze Nedi wẹ. Onye hun nwon ntin 'ya nu."

Ilu Ndi Jesu Gi Ihiẹn Ri Oken-mkpa Zuerini Ta

⁴⁴ "Alj-eze elu-igwee ri ke ihiẹn ri oken-mkpa zueri ime ugbo, hun onye ohu hun, zumezi e, gi ighoghọ jen d'e recharin ihiẹn ile o nwon, bia d'e nonrin alj hu."

⁴⁵ “Ozozị, Alị-eze elu-igwee nọ kẹ ebe onyẹ-afịa rị a chosonmẹ ihien rị mkpa a kọni. ⁴⁶ Ogen o gi hun hun a kọkenmẹni rigbu enwen ẹ mkpa, ọ nọ jẹn, rechanrịn ihien ile o nwẹ, bja d'e nonrin ẹ.”

Ilu Jesu Gi Oga Ta

⁴⁷ “Ozozị, Alị-eze elu-igwee rịkẹ oga wẹ tuye ime ohimin, ọ nọ nwundon ụdi azun ile rị ichen-ichen. ⁴⁸ Ogen o gi jun, wẹ nọ dokpunpūha a mkpenren mirin; ya wẹ nọ nodi ali, hopūha ndi rị mma, buche ime ụkpali, kpon ndi rịlẹni mma tuhu. ⁴⁹ Eriira k'o jenko d'a rị o ru ogugu-ogen. Ndi mmọn-ozị jenko d'a pūha, hopu ndi-njọ ebe ndi-oma rị, ⁵⁰ kpon wẹ ye oken okun hu. Ebehu, ihian jenko d'a rị a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze.”

Ezioku Nke Ohun Lẹ Nke Akan

⁵¹ Jizosị nọ ju, si, “Onu a ghotaguo ihien ndini ile?” Wẹ nọ si a, “Eghe.” ⁵² Ọ nọ si wẹ, “Ya wu ni onye nkuzi Iwu owule wẹ zun make Alị-eze elu-igwee nọkẹ onye nwon ulo, hun gha ebe o donmẹ ihien e wefuha kẹ ihien ohun kẹ ihien akan.”

A ju Wẹ Jizosị Imẹ Nazareti

(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)

⁵³ Ogen Jizosị gi taguu ilu ndini wẹ, ọ nọ gha ebahun pu, ⁵⁴ si obodo ẹ. Ọ nọ kuzimẹ wẹ ime ulo-ofufe wẹ, hun wu ni nkuzi ẹ nọ tu wẹ enya, wẹ nọ si, “Elebe kẹ okennyeni nọ nwehen amamihienni lẹ orun-atumanya ndini ọ rị a run? ⁵⁵ Elee nwa Kapinta wu onwan? Efan nne ẹ elee Meri? Elee Jemisi lẹ Josefụ lẹ Sajmonu lẹ Judasi wu umunẹ-ẹ-ikennyẹ? ⁵⁶ Elee enyi lẹ umunẹ-ẹ-ikpoho rị ebeni? Elebe kẹ okennyeni gha nwehen ihien ndini ile?” ⁵⁷ Ya wẹ nọ wemẹ n'ẹ iwe. Jizosị nọ si wẹ, “W'a gbaye onye-amuma agbaye ebe ile mmani ime ali a lẹ ezi-lẹ-ulo a.” ⁵⁸ Ọ runni orun-atumanya bu oda ebehu makeni ekwerini ni w'ẹ.

Isi Nke Mmẹno

Onwun Jonu Hun E Mẹ Mirin-Chuku

(Mak 6.14-21; Luk 9.7-9)

14 Ogen hu, Herodu hun rị a kị Galili nọ nu ihien Jizosị rị e mẹ, ² ọ nọ si ndi idibo ẹ, “Onyeni wu Jonu hun e mẹ mirin-Chuku. Ọ ghaguo onwun lihi, 'ya hajin o gi nwon iken o gi e mẹ ihien ndini.”

³ Herodu ku erira makeni Herodu nwunrun Jonu, ken ẹ egbun, bu ẹ che ime ulo-ngan make ufiri Herodiasị nwunye nwenẹ ẹ wu Filipu, ⁴ makele o teguo Jonu gwama a, si, “Iwu ekwerikwoni n'i siko d'a lu a.” ⁵ O te cho n'o gbu Jonu, kale egun ihien ndi ali k'e mẹ anin'a makeni wẹ weri Jonu rike onye-amuma.

⁶ Kanj, o ru uhuhin hu wẹ gi a nyanhan omumu Herodu, nwa-okpoho Herodiasị mu nọ tenni wẹ egu, efọ nọ suo Herodu usuo, ⁷ hun wu ni Herodu nọ kwe ẹ nkwa, kun iyi, n'o siko d'e y'e ihien owule ọ cho.

⁸ Nne ẹ nọ dunye ẹ, ọ nọ si Herodu, “Gi afereni ye m isi Jonu hun e mẹ mirin-Chuku.”

⁹ Ọ nọ fu eze, kanj ọ nọ gi ifiri iyi o kun lẹ ndi obia a si wẹ ye nwata-okpoho hu 'ya. ¹⁰ Ọ nọ zi wẹ, wẹ nọ jẹn d'e bepū Jonu isi ime ulo-ngan. ¹¹ Wẹ nọ gi efere buhe ẹ, wẹ ẹ ye nwata-okpoho hu, ọ nọ w'ẹ jenni nne ẹ.

¹² Umụ-azūun Jonu nọ bja, buru ehū a li, jẹn d'a gwa Jizosị.

Jizosị E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mak 6.30-34; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

¹³ Ogen Jizosị gi nu onwan, ya suo nọ gi ugbo-mirin gha ebehu pu, si ebe ihian rịlẹni. Kanj ogen ndi rị ebahun gi nu n'ọ puguo, wẹ nọ gi ukū gha ime obodo ndi hu sonmẹ ẹ. ¹⁴ Ogen o gi ru mkpenren mirin, ọ nọ hun igunrun hi-ogbe. Ọ nọ mẹ omiken wẹ, zuo ndi emu rị a kụ.

¹⁵ O ru ogen enyasi, umu-azūun a nọ bja d'e kunrun ẹ, si, “O nwonni onye bi ebeni, bu eki e giguo. Si igunrunni la, ni wẹ jẹn ime obodo ndi mẹ ekere-ekere risonmẹ ebeni d'e nonrisonmẹ ihien-oriri.”

¹⁶ Jizosị nọ si, “Elee hun w'e gi lama; ye ni wẹ ihien-oriri.” ¹⁷ Wẹ nọ si a, “Ogbe bredi isen lẹ azun ebuo suo kẹ enyi nwon ebeni.” ¹⁸ Ọ nọ si wẹ, “Wehẹ ni ni m wẹ.”

¹⁹ Ya ọ nọ si igunrun hu nodi ali enu irurue rị ebahun. Ọ nọ weri ogbe bredi isen hu lẹ azun ebuo hu, lee enya elu-igwee, ye ekele, bebe bredi ndi hu ye umu-azūun, wẹ nọ ye igunrun hu. ²⁰ Wẹ ile nọ rijunchanrịn efọ. 'Ya wẹ nọ tutukome ifunfun ẹ hoduni, o jun ukpali mmebu.

²¹ Ndi hun ri bredini wu ihien nọkẹ ikennyẹ ogun-iri kwasị nnu-mmebu †, wezuka ikpoho lẹ umueka.

Jizosị Lẹ Pita E Jẹn Ijẹn Elu Mirin

(Mak 6.45-52; Jon 6.15-21)

²² 'Ya Jizosị nọ si umu-azūun a banye ime ugbo-mirin buru n'ẹ uzo jẹnmẹ azūun hun-ebọ. 'Ya lẹ enwen ẹ nọ nodi gbashia igunrun hu. ²³ Ọ gbashiguo wẹ, 'ya suo nọ nyinrin ugu d'e mẹ ekpere. O ru ogen enyasi, 'ya suo hu ebehu. ²⁴ Kanj, ugbo-mirin hu e jenteguo ogen hu, ebiri-mirin hu e ti ugbo hu, e tikin ẹ azūun—makeni ufere rị a gha ihun e fehe. ²⁵ O ru uzo-utuntun biribiri, Jesu nọ jẹnhen ijẹn elu mirin Galili hu d'e kunrun wẹ. ²⁶ Ogen umu-azūun a gi hun a k'o jẹnla ijẹn elu mirin hu, 'ya egun nọ tuma wẹ. Wẹ nọ si, “Onye-mmọn ro!” Wẹ nọ gi egun yi oro. ²⁷ Kanj, ọ nọ kuyeni wẹ oku ozigbo, si, “Kwondon ni obi unu, mmẹ ro, atule ni egun.”

²⁸ Pita nọ si a, “Di-nwonni-enyi, owule iyū ro, si m bja d'e kunrun i elu mirin.” ²⁹ Jesu nọ si a, “Bia.” 'Ya Pita nọ gha ime ugbo-mirin hu pūha, jẹnmẹ ijẹn elu mirin, buruko Jizosị.

³⁰ Ogen o gi hun oken ufere hu, egun nọ bja a, ọ nọ rubanma ime mirin. Ya ọ nọ yi oro, si, “Di-nwonni-enyi, zuopūha m!” ³¹ Jizosị nọ tinpu eka ozigbo kwondon ẹ, si, “Onye okukwe-nta! Kị hajin i gi nwon obi-ebuo?”

³² Ogen wẹ gi banye ime ugbo-mirin hu, oken ufere hu nọ kusị. ³³ Ndi hun rị ime ugbo-mirin hu nọ gbu n'ẹ os-ekpu, si, “Ezioku-ezioku, iyū wu Nwa Osolobue.”

† ikennyẹ nnu-uku isen

Jizọsị A Zụọ Ndi Emu Ime Obodo Genesaretị
(Mak 6.53-56)

³⁴ Ogẹn wẹ gi fetugụ mirin, wẹ nọ pụha obodo Genesaretị. ³⁵ Ogẹn ndị obodo hụ gi marị nị Jesu rọ, wẹ nọ zi ozi ghagbari egberẹ hụ ile, wẹheshonmen'e ke wẹ han emu rị a kụ. ³⁶ Wẹ nọ rị a nị wẹ metụde ntịn ewuru ẹ ẹka; ke wẹ han metun'a nọ dịnhin.

Isi Nke Mmisen

Ọdinalị Ndi-akan
(Mak 7.1-13)

15 'Ya ndi Itu-Farisi lẹ ndi-nkuzi Iwu nọ gha Jerusalem bja d'e kunrun Jizọsị, si a, ² "Kị haịn umụ-azụun i gileni a gbaye ọdinalị ndi nedi enyi kanị? W'a ra kwọ ẹka wẹ kebe ri ihien-oriri." ³ Ọ nọ za wẹ, si, "Kị haịn ọny gi a dan iwu Osolobue keni unu kwadon ọdinalị ọny? ⁴ Makeni Osolobue ye iwu, si, 'Gbaye nedi i lẹ nne i,' siji, 'Onye ọwule kaja oku nedi ẹ mọbu nne ẹ, wẹ k'e gburiri onye ahun.' ⁵ Kanị unu si, 'Onye si nedi ẹ mọbu nne ẹ, 'E wegụọ m ihien nke m'e ye i ye Osolobue oyie,' ọ rizini mkpa n'o gi ihien o nwẹ gbaye nedi ẹ mọbu nne ẹ.' ⁶ 'Ya wu, ọny e gi ifiri ọdinalị unu e me oku Osolobue a wuru ihien la iwi. ⁷ Ndi ihunnai ke unu wu! Amuma Azaya bu banyeni unu wu ezioku! Azaya si nị Osolobue si,

⁸ 'Onun-ire sọ ke ndini gi

a gbaye m,

obi wẹ e teke ebe m rị.

⁹ Wẹ rị e fe m mmaka,

ihien w'a kuzi

wu ọdinalị ihian mmaka tume.'"

Ihien Ndi Hun E Meru Ihian

(Mak 7.14-23)

¹⁰ Jesu nọ kpọzunhan igunrun hụ ebe ọ rị, si wẹ, "Gon ni ntin; ghotā nī! ¹¹ E lẹ ihien banye ihian ọny e meru a, kanị ihien gha ọny pūha, 'ya e meru ihian.'" ¹² 'Ya umu-azụun a nọ bja d'e kunrun ẹ, si a, "Y'a maringho nị iwe we ndi Itu-Farisi ogẹn wẹ gi nū ihienni i ku?"

¹³ Ọ nọ za, si, "Wẹ jenkọ d'e huepu ihien ọwule Nedi m rị elu-igwee kunleni. ¹⁴ Hatu ni wẹ, wẹ wu ndi-ndu hun enya kpu ishi—owuni onye enya-ishi e du onye enya-ishi, wẹ ẹbuọ jenkọ d'a danye ime olu." ¹⁵ Ya Pita nọ si a, "Kowa nị enyi ilu nei."

¹⁶ 'Ya ọ nọ si, "Onu nwen e ke ghotakwo nwan?"

¹⁷ Unu a hun n'a nị ihien ọwule banye ọny e si ẹfo, gha erira shi mgbugbu-nsin? ¹⁸ Kanị ihien gha ọny fūha gha obi ihian pūha—iya wu ihien e meru ihian.

¹⁹ Makeni ime obi ke ihien ndini gha a pūha: eje-iroro, igbu-ochu, ina-nwunye-ihian lẹ izo-uku-eye-ofia, mgba-nzuzue, izun-ohin, ishja eri-ntu lẹ nkuto. ²⁰ Ihien ndini wẹ nwẹ e meru ihian. Kanị, igi ẹka wẹ kwoleni ri ihien-oriri ara meru ihian."

Okukwe Okpoho Ohu Nwa A Nwon Nsongbu
(Mak 7.24-30)

²¹ Jizọsị nọ gha ebegu pu, si egberẹ Taya-le-Sidonu. ²² Ogẹn hụ hura, okpoho onye alị hụ wu Kena hun gha egberẹ ahun bja nọ pūha, yime oro, a si, "Euu Di-nwonni-enyi, Nwa Defidi, me omiken m, eje-mmọn rị ime nwa-m-okpoho, ọ rị e songbu ẹ oda-oda." ²³ Kanị Jesu azan'a kaka. Umụ-azụun nọ bja, rị a, si, "Gwa a lama, makeni ọ rị e yison enyi oro."

²⁴ Jesu nọ si, "Wẹ zi m d'e kunrun atunrun Izrelu huni sọ." "

²⁵ 'Ya ke okpoho hụ nọ bja, sekpu alị ihun ẹ, si, "Di-nwonni-enyi, ye ni m ẹka."

²⁶ Jesu nọ si, "Ọ rini mma nị wẹ tu bredi umuaka ye ni nkite."

²⁷ Okpoho hụ nọ si a, "Eghe Di-nwonni-enyi, kanị, ke nkite e ri ifunfun gha ebe ndi nwonni wẹ rị e ri ihien-oriri a dan."

²⁸ 'Ya Jizọsị nọ si, "Euu okpoho, okukwe i e hie ogbe! 'Ya rị nị i k'i don cho." Nwa a hụ nọ dịnhin ozigbo.

Jizọsị A Zụọ Ndi Bu oda

²⁹ Jizọsị nọ gha ebahun pu, si mkpenren "Ohimin" Galili. Ọ nọ nyinrin enu oke, ndi alị ebahun. ³⁰ Wẹ hụ e huhẹ d'e kunrun ẹ, e wẹhẹ n'e ndi nguro, ndi orọ, ndi enya-ishi, ndi odin lẹ imerinme ndi ozo—e bu wẹ a to ukụ a. Ọ nọ zụọ wẹ, ³¹ nke wu nị ọ tu igunrun hụ enya ke wẹ don rị a hun ebe ndi odin rị e ku oku, ndi orọ e zuzi oke, ndi nguro e jennme ijen, ndi enya-ishi a hunma uzọ, wẹ nọ ja Osolobue Izrelu mma.

Jizọsị E Yezi Igunrun Ozọ Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mak 8.1-10)

³² 'Ya Jizọsị nọ kpọzunhan umu-azụun a ebe ọ rị, si, "Omiken igunrunni rị e me m, makeni mme lẹ wẹ a nọpugwo akp'ohin eto, kale ihien wẹ siko d'e ri a rị a, bu a choni m nị wẹ bu egun la, amamgbe w'a dantsonme uzọ."

³³ Umụ-azụun a nọ ju a, si, "Elebe ke enyi jenkọ d'a nọ wẹhẹ bredi k'e zu igunrunni ri ime atụ ebeni?"

³⁴ Jizọsị nọ si wẹ, "Ogbe ole ke unu gi?" Wẹ nọ si a, "Ogbe esa lẹ azun me kirikiri buleni oda."

³⁵ Ọ nọ si igunrun hụ ndi akpakali. ³⁶ Ọ nọ weri ogbe esa hụ lẹ azun ndi hụ; o yegwu ekele, ọ nọ bebe wẹ ye umu-azụun a. Umu-azụun a nọ we wẹ ye igunrun hụ.

³⁷ Wẹ ile nọ rijunchanrin ẹfo: wẹ nọ tutukome ifunfun ẹ hoduni, o jun ukpali esa.

³⁸ Ndi hun ri ihien-oririni wu ikenny nnu-iri, wezukade ikpoho lẹ umuaka.

³⁹ Jesu a gbashiagu igunrun hụ, ọ nọ banye ugbo-mirin si egberẹ Magadan hūn wu Mag'dala.

Isi Nke Mmisin

A Sị Wẹ Jizọsị Ghọsị Wẹ Ahịma

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

16 Ndị Itu-Farisi lẹ ndị Itu-Sadusi nọ bja d'e kunrun Jesu, lele ẹ, sị a ghọsị wẹ ahịma gha elu-igwee bja.

² Ọ nọ za wẹ, sị, "O ru oge enyasi, ọny sị, 'Uhuoḥin siko d'a rị mma, makeni igwere fon efon.' ³ Utuntun, unu sị, 'Mirin jenkọ d'e zue tanị makeni igwere efonni.' Ọny marin kẹ wẹ don e gi igwere a kowa ihien jenkọ d'e meni, kalẹ unu ara s'eka a kowa ihien ihien rị e mẹ ogeenni rị a ghọsị.

⁴ Eje-agbo ẹnya rileni uzọ ohu rị a cho ahịma. Kanị, o nwonni ahịma wẹ jenkọ d'a ghọsị wẹ, wezuka ahịma ihien mẹ onye-amuma wu Jona." Ọ nọ na wẹ to, gha ebẹhu pu.

Yisti Ndị Itu-Farisi Lẹ Ndị Itu-Sadusi

(Mak 8.14-21)

⁵ Oge unu-azun a gi fetuguu mirin Galili, wẹ nọ hun a nị a zole wẹ bredi. ⁶ Jizọsị nọ sị wẹ, "Kpachanpu nị ẹnya ebe yisti ndị Itu-Farisi lẹ ndị Itu-Sadusi rị."

⁷ Wẹ nọ sị ibe wẹ, "Ọ rị e ku ihienni makele ẹnyi e weheni bredi."

⁸ Oge Jizọsị gi marin ihien wẹ rị e ku, ọ nọ sị wẹ, "Kị ọny rị e kuni nị unu e nwon bredi? Euu, unu ndi okukwe nta! ⁹ Ọny e k'e ghotakwo nwan? Unu anyanhanni ogbe bredi isen hu mmadu ogun-iri kwasị nnu-mmebu ri lẹ ukpalị ole ọny kponjun ihien wẹ rihodu? ¹⁰ Unu anyanhanni ogbe bredi ẹsa mmadu nnu-iri ri lẹ ukpalị ole unu kponjun ihien wẹ rihodu? ¹¹ Kị hain ọny gileni ghoha nị ele bredi mmaka kẹ m rị e ku?"

Kpachanpu nị ẹnya ebe yisti ndi Itu-Farisi lẹ ndi Itu-Sadusi rị!" ¹² 'Ya wẹ nọ ghoha nị ele yisti bredi mmaka gi a fu k'o sị wẹ kpachanpu nị ẹnya, kanị o gi ẹ e ku nkuzi ndi Itu-Farisi lẹ ndi Itu-Sadusi.

Pita E Ku Onye Jizọsị Wụ

(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Oge Jizọsị gi banye egerẹ Sizeria-Filipi, ọ nọ ju umu-azun a sị, "Onye kẹ wẹ sị nị 'ya kẹ mme wu Nwa nke Ihian wu?"

¹⁴ Wẹ nọ za, sị, "O nwe ndi sị Jonu hun e mẹ mirin-Chuku, ndi ozọ sị Elaija, ndi ozọ sị Jerimaya mobu onye ohu ime ndi-amuma mbu."

¹⁵ Kanị ọ nọ sị wẹ, "Onye kẹ unu sị nị 'ya kẹ m wu?"

¹⁶ Saimonu wu Pita nọ za, sị, "'Yu wu Onye Hu Osolobue Tume, hun wu Kraisti, Nwa Osolobue—Osolobue hu rị ndun."

¹⁷ Jizọsị nọ sị a, "Onye wẹ gozi agozi k'i wu Saimonu nwa Jona †! Makeni ele ihian ghosi i ihienni, kama, Nedi m hun rị elu-igwee ghosi i 'ya. ¹⁸ M rị a gwa i, i wu Pita ††, m jenkọ d'a tun uka m ye elu omumanị, iken onwun a saeka meri ẹ. ¹⁹ M jenkọ d'e ye i isanhan Ali-eze elu-igwee: ihien owule i sị, 'Mba,' elu-owa elu-igwee siko

† Jonu †† "Pita" wu "omuma" onu Griki.

d'a sị, 'Mba.' Ihien owule i sị, 'Eghee,' elu-owa, elu-igwee jenkọ d'a sị, 'Eghee.' "

²⁰ 'Ya Jizọsị nọ dokemẹ umu-azun a eka-ntin, sị wẹ agwale onye owule nị 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti.

Jizọsị E Ku Oku Afunfun O Siko D'a Ta Lẹ Onwun A

(Mak 8.31—9.1; Luk 9.22-27)

²¹ Gha oge hu jenne, Jizọsị nọ gwama umu-azun a, sị, "M jenkọ d'e jerriri Jerusalem, ndi-isi lẹ ndi-isi nchue-ajan lẹ ndi-nkuzi Iwu jenkọ d'e m m nị m ta afunfun bu oda. Wẹ jenkọ d'e gbu m, kanị, hun m'e akpu-uhuoḥin eto, Osolobue jenkọ d'a gha onwun weli m."

²² Kanị Pita nọ weri ẹ si usuo, jugbo a, sị, "Di-nwonni-enyi, Osolobue a ju; o nwonni oge ihienni e gi m ẹ!"

²³ Kanị Jesu nọ gbewoto, sị Pita, "Ekwensu, pu nị m! I rị a nokin m uzọ, makeni y'a rị e ro nke Osolobue, nke ihian k'i rị e ro."

²⁴ 'Ya Jizọsị nọ sị umu-azun a, "Onye owule cho n'o son m, 'ya jukwo enwen ẹ, buru obe ẹ, sonm m."

²⁵ Makeni onye owule cho n'o ghe isi, isi ẹ a to a, kanị onye owule tuhu ndun a make ufiri m jenkọ d'a hun a.

²⁶ Elee erere k'o ban nị ihian e nwonchanringuu uwa ile, tuhu umen-dun a? Kini kẹ ihian siko d'e gi gbari umen-dun a?"

²⁷ "Eghee, Nwa nke Ihian lẹ ndi mmon-ozu ẹ jenkọ d'a bja; o siko d'e gi ogho Nedi ẹ bja. Oge hu, o jenkọ d'a ku onye owule ugwo ihien o m. ²⁸ M rị a gwa unu ezioku, o nwongho ndi rị ebeni hun jenkoleni d'a nwun d'e ru ni a hun wẹ Nwa nke ihian k'o lala nokẹ Eze kị Ali-eze ẹ."

Isi Nke Mmesa

Jizọsị E Nwonhuto

(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

17 Oge akpu-uhuoḥin isin gi ghafeguu, Jizọsị nọ weri Pita lẹ Jemisi lẹ Jonu nwe Jemisi, kirị wẹ sị elu-ugu jen elu oda-oda; 'ya lẹ wẹ suo wi. ² Jesu nọ nọ id'ẹnya wẹ nwonhuto: ihun ẹ nọ nwunmẹ rike ẹnya-anwun, ewo o yi nọ henrin nke ochan, nwunmẹ kẹ ukpe.

³ Idumuzi Mozizi lẹ Elaija nọ fopuha ebe wẹ rị, wẹ lẹ Jizọsị nọ kumẹ oku.

⁴ Pita nọ sị Jizọsị, "Di-nwonni-enyi, ọ hugho mma nị enyi rị ebeni. Omeni y'a chogho, m jenkọ d'e memẹ odu eto ebeni: ohu wu nke i, ohu wu nke Mozizi, ohu wu nke Elaija."

⁵ Ebe ọ rị e ku ihienni, idumuzi, orukpu nwunchanni nọ kpumẹ wẹ. Olu nọ gha ime orukpu ahun sị, "Onwan wu ezi Nwa m; ihien ẹ a suoka m; gon n'ẹ ntin!"

⁶ Oge unu-azun Jesu ndi hu gi nọ ihienni, oken egun nọ tuma wẹ, wẹ nọ dan ali, we ihun kpumẹ ali.

⁷ Kanị Jizọsị nọ bja ebe wẹ rị, metu wẹ eka, sị, "Lihi ni, atule ni egun." ⁸ Oge wẹ gi wesi ẹnya elu, o nwonzini onye wẹ hun kari Jizọsị.

⁹ Ogen wẹ gi gha elu-ugu hụ hidanla, Jizosị nọ dọ wẹ ẹka-ntịn, sị, “Agwakwọlẹ ni onyẹ ọwụlẹ ihienni ọnu hụn d'e ru ogen Osolobue e gi ghagụu ọnwun weli mmẹ wụ Nwa nke Ihian.”

¹⁰ Ụmụ-azụun nọ jụ a, sị, “Kị hain nwan ndi-nkuzi Iwu gi a sị ni Ịlajia jenkọ d'e buriri ụzọ biagụu?”

¹¹ Ọ nọ za wẹ, sị, “Ezie rọ ni Ịlajia jenkọ d'e bu'zọ biagụu d'a kwademẹchanringụu ihien ile. ¹² Kanị m rị a gwa ụnu ni Ịlajia a biagụu bu amarinni w'a, e mẹ w'ẹ ihien sụọ ni wẹ. Ẹrira kẹ mmẹ wụ Nwa nke Ihian jenkọ nwan d'e gi ta afunfun ẹka wẹ.” ¹³ Ya ụmụ-azụun a nọ ghọta ni Jonu hụn e mẹ mirin-Chuku k'ọ rị e ku.

Jizosị A Zụọ Nwata Eje-mmọn Rị Imẹ Ẹ

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ogen wẹ gi ru ebe igunrun hụ rị, okennyẹ ohu nọ bja d'e kunrun Jizosị, sekpu n'ẹ alị, sị, ¹⁵ “Di-ọkpa, mẹ omikẹn nwa-m-okennyẹ! Ibobo rị a kụ a. Ọ rị a ta okẹn afunfun; ọ danyesom mẹ ime okun lẹ ime mirin. ¹⁶ M wẹhẹ ni ụmụ-azụun i 'ya, kanị asanị wẹ ẹka zụọ a.” ¹⁷ Jesu nọ sị, “Euu, agbọ nwonlẹni okukwe! Agbọ zinlẹni?! Elee ogen kẹ m k'e sọnrụ ụnu nọdị? Elee ogen k'e m k'e dinruni ọnu?! Wẹhẹ ni ni m'ẹ.” ¹⁸ Ya k'ọ nọ jụgbọ eje-mmọn hụ, ọ nọ gha ime nwata hụ pụha, nwata hụ nọ dịnjin ozigbo.

¹⁹ Ya ụmụ-azụun a nọ bja d'e kunrun ẹ ebe 'ya sụọ rị, jụ a, sị, “Kị hain ẹnị gilẹni saẹka chupụ a?” ²⁰ Ọ nọ za wẹ, sị, “Makẹni okukwe ụnu ehini. M rị a gwa ụnu ezioku, omẹni ọnu nwon okukwe hụn handẹ kẹ mkpuru mọstadi, ụnu jenkọ d'a s'ẹka sị uguni, 'Gha ebeni pụ si ebahun!' O jẹnmẹ. O nwonni ihien jenkọ d'a kari ụnu ẹka! [²¹ Kanị udinị a ra pụ wezuka ni wẹ bu-ọnu mẹ ekpere.”]

Jizosị E Kuzi Oku Ọnwun A

(Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²² Ogen Jizosị lẹ ụmụ-azụun a gi zu ime Galili, Jizosị nọ sị wẹ, “Wẹ jenkọ d'e we mmẹ wụ Nwa nke Ihian che ẹka ihian, ²³ wẹ jenkọ d'e gbu m; hụn m'ẹ akp'ohin ẹto, Osolobue e weli m.” Ọnwun nọ fukem mẹ wẹ.

Ịkụ Ugwọ-isi Ụlọ-nsọ

²⁴ Ogen wẹ gi ru Kapanom, ndi a na ugwo-isi Ụlọ-nsọ nọ jẹburu Pita, sị a, “Onyẹ-nkuzi ọnu ara kudẹ ugwo-isi † Ụlọ-nsọ ra?”

²⁵ Pita nọ sị, “Ọ kụ a kụ.” Ogen o gi lụa, Jizosị nọ bu ẹ ụzọ kupuha a, sị a, “Sajmonu-o, k'i ro? Onyẹ kẹ ndi-nze ụwanị a na ụtụ ichen-ichen w'a na? Ụmụ wẹ ra ndi ọzọ?”

²⁶ Ogen o gi sị, “Ndi ọzọ.”

Jizosị nọ sị a, “Ya wụ ni ụmụ wẹ ara kụ. ²⁷ Kanị, amamgbe ẹnị e mẹ ihien e se oku, shi mirin hụ; y'a tuye ukpo i; y'e weri azun ibuzọ i sikọ d'e gbu—shiapu a ọnu, i sikọ d'a hụn akpuru egho shekelu †† ohu. Weri ẹ n'i gi ẹ kụ ugwo-isi mmẹ lẹ 'yu.”

† ugwo-isi. Akpuru egho w'a kpọ “drak'ma” ẹbụọ kẹ wẹ gi a kụ ugwo-isi Ụlọ-nsọni. †† “Shekelu” wụ drak'ma ẹno.

Isi Nke Mmẹsato

Onyẹ Kachanrinni ime Alị-eze Elu-igwee

(Mak 9.33-37; Luk 9.46-48)

18 Ogen hụ, ụmụ-azụun Jizosị nọ bja d'e kunrun Jizosị, sị, “Onyẹ kachanrini ime Alị-eze elu-igwee?” ² Ọ nọ kpọ nwata ohu, bu ẹ che etintinnai wẹ, sị, ³ “M rị a gwa ụnu ezioku, omẹni ụnu egbehutonị, wuru ndi nọ kẹ ụmụeka, o nwonni ogen ọnu e gi banye Alị-eze elu-igwee. ⁴ Onyẹ ọwụlẹ welu enwen ẹ alị, wuru onyẹ nọ kẹ nwatanị, 'ya wụ onyẹ kachanrinni ime Alị-eze elu-igwee. ⁵ Onyẹ ọwụlẹ nabanhan nwata nọ ẹnina makẹ ufiri ẹfan m a nabanhangụọ m.”

Ọnwunwan

(Mak 9.42-48; Luk 17.1-2)

⁶ “Kanị onyẹ ọwụlẹ han onyẹ ohu ime ndini mẹ ntin hụn kwerini ni m mẹ njo, ọ ka mma ni wẹ kẹnmẹ ọlọ hi-ogbe ye onyẹ hụ olu, tū a ye ime ohimin mini. ⁷ Ụwa rị ime nsongbu, makẹ ihien ndi hụ e mẹ ihian e mẹ njo rin'a! Ihien k'a han ihian mẹ njo k'a bjakwo-o, kale nsongbu rị ni onyẹ hụ wẹ jenkọ d'a gha ẹka a bja.”

⁸ “Omẹni ẹka i mọbụ ụkụ i a hain i e mẹ njo, bepụ a tuhu. Ọ ka i mma n'i banye ndun bu ẹhụ i ezuni mọbụ n'i dan nguro, kari ni wẹ tū i ye ime okun itebite bu ẹka i ẹbụọ lẹ ọkụ i ẹbụọ zu oke. ⁹ Omẹni ẹnya i a hain i e mẹ njo, gupụ a tuhu. Ọ ka i mma n'i gi ẹnya ohu sụọ banye ndun kari ni wẹ tū i ye okun-mmọn bu ẹnya i ẹbụọ rị a rị.”

Ilu Jesu Gi Atunrun Hụ Tuhuni Ta

(Luk 15.3-7)

¹⁰ “Hun n'a ni ụnu elegberini onyẹ ọwụlẹ ime ndini mẹ ẹkerẹ. Makẹni, m rị a gwa ụnu, ndi mmọn-ozị wẹ rị ebe Nedi m hūn rị elu-igwee rị e lee ihun ẹ ogen ile.

¹¹ Makẹni mmẹ wụ Nwa nke Ihian bja d'a zupuha ndi huni.”

¹² “Kini kẹ ọnu ro? Omẹni ihian nwon atunrun ogun-isen, ohu ime wẹ a kpahu, ọ natoko ohu-aria-ogun-isen hodunị elu-ugu ebahun wẹ nọ a kpa nni jẹnmẹ d'a cho ohu hụ kpahuni? ¹³ Ọ hūn a, m rị a gwa ụnu ezioku, o jenkọ d'a ghoghọ n'a kari ohu-aria-ogun-isen hụ kpahulenị. ¹⁴ Ẹrirazikwo, Nedi ọnu hūn rị elu-igwee achonị ni onyẹ ọwụlẹ ime ndini mẹ ẹkerẹ la iwi.”

Nwẹnẹ I Mẹ I Njọ K'i Jenkọ D'e Mẹ?

¹⁵ “Nwẹnẹ i mẹ i njọ, jẹn d'a gwa a mmefie ẹ ebe 'yu ni 'ya sụọ rị a. Omẹni o gonghọ i ntin, 'ya wụ ni y'e wechinhengụọ nwẹnẹ i azụun. ¹⁶ Kanị, omẹni o gonni i ntin, weri onyẹ ohu mọbụ mmadu ẹbụọ che ni enwen i, 'yu lẹ wẹ e jenzi d'a hūn a keni o mēyē wẹ ẹnya. ¹⁷ Ọ jū n'ọ gonkọ wẹ ntin, gwa ndi ụka. Ọ jū n'ọ gonkọ ụka ntin, weri ẹ rikẹ onyẹ ghaleni e fe Osolobue mọbụ onyẹ a na ugwo-isi njọ a ma ikpe.”

Iken Ụka Kraịstị Nwọn

¹⁸ “Ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, ihien ọwụlẹ ụnụ sị, ‘Mba’ elu-ụwa, elu-igwee jenkọ d’a sị, ‘Mba.’ Ihien ọwụlẹ ọnu sị, ‘Egheę,’ elu-ụwa, elu-igwee jenkọ d’a sị, ‘Egheę.’ ¹⁹ M rizi a gwa ụnụ ezioku, omelẹ mmadu ẹbụọ ime ọnu e kweregbame elu-ụwanị rịọ ihien ọwụlẹ, Nedi m hun rị elu-igwee siko d’e me ni ụnụ ‘ya. ²⁰ Makeni ebe ọwụlẹ mmadu ẹbụọ mọbụ ẹtọ gi ufiri ẹfan m zu, mmẹ lẹ wẹ rị ebehu.”

Mgbaghari

²¹ Pita nọ bịa d’e kunrun Jizọsị, sị a, “Di-nwonnienyi, mgbe ole kẹ nwene m siko d’e me m njo a gbaghari m’a? Mgbe esa?”

²² Jizọsị nọ sị, “Asini m’i mgbe esa, kanị mgbe esa-esa ụzọ iri kwasị ogun ẹtọ.”

Ilu Jesu Gi Odibo Hun Ju N’o Gbaghariko Ta

²³ “Ya wu, Alị-eze elu-igwee nọ kẹ ebe eze ohu nọ cho ni ‘ya lẹ ndi idibo ẹ gbakọ egbo wẹ gi ẹ. ²⁴ Ogen o gi gbakoma, wẹ nọ wehen’ẹ onye ohu gi ẹ egbo higbu enwen ẹ ogbe, k’e zu wẹ kusonme ndi-orun nnu isen-kwasị-ogun ọrogbo ahua mmisen. ²⁵ Kanị o sani ẹka ku a. Eze nọ sị wẹ re ‘ya lẹ nwunye ẹ lẹ umu a lẹ ihien ile o nwon, wehe egbo d’a ku a ugwo o gi ẹ.”

²⁶ “Makẹ onwan, odibo hu nọ gbu osekpụ, rịokemẹ ẹ, sị, ‘Nna, nwon ni m ndidi, m jenkọ d’a kucharin i ihien ile m gi i.’ ²⁷ Nna a nọ gi omiken hapu a, gbaghari a, sị a ‘ya kuzile ugwo hu o gi ẹ.”

²⁸ “Kanị, ogen odiboni gi pu, o nọ hun odibo ibe ẹ hun gi ẹ egbo-orun akp’ohin ogun-isen sọ. O nọ todon ẹ ekpiri, sị a, ‘Ku m ugwo i gi m.’”

²⁹ “Ya odibo ibe ẹ hu nọ dan ali, rịokemẹ ẹ, sị, ‘Nwon ni m ndidi, m jenkọ d’a ku i ugwo i.’ ³⁰ Kanị o nọ ju, jẹn d’e bu ẹ che ime ulo-ngan d’e ru ogen o jenkọ d’a ku a ugwo hu.”

³¹ “Ogen idibo ibe ẹ gi hun ihienni, o futu wẹ oda-oda ime obi, wẹ nọ jẹn d’a gwa Nna wẹ ihien ile meni. ³² ‘Ya nna a nọ kpọ a, sị, ‘Odibo ẹfo-njo! M hapu i, sị i akuzile ugwo hu ile i gi m, makeni i rịo m arjo. ³³ O furuni n’i me ni odibo ibe i omiken kẹ m don me n’i omiken?’

³⁴ Nna a nọ gi olulu w’ẹ ye wẹ ni wẹ ye ẹ afunfun ime ulo-ngan d’e ru ogen o jenkọ d’a kucharin ugwo hu ile o gi.”

³⁵ Ya wu, erira kẹ Nedi m hun rị elu-igwee jenkọ d’e mezikwo onye ọwụlẹ ime ụnụ, omeni y’e gini obi i ile gbaghari nwene i.

Isi Nke Mmitenei

Jizọsị A Kuzi Banyeni Mkpechan

(Mak 10.1-12)

19 Ogen Jizọsị gi kucharingwu ihien ndini, o nọ gha Galili pu, shi egberẹ Judia hun rị n fetu Iyi Jo-dani. ² Igunrun hi-ogbe nọ sonme ẹ, o nọ zuo wẹ ebehu.

³ Ndi hu ime ndi Itu-Farisi nọ bịa d’e kunrun ẹ, keni wẹ shi n’ẹ onyan. Wẹ nọ ju a, sị, “O nwegho ihien ọwụlẹ iwu ku ni ya kẹ me okennyẹ kpechan nwunye ẹ?”

⁴ Jizọsị nọ za, sị, “Onu e ke gun a ime Ekukwo-nso ni Onye hun keni wẹ ke wẹ oken lẹ onyennyẹ ogen mbidon? *Unu e ke gun a n’o* ⁵ sị, ‘Makẹ onwan, okennyẹ siko d’a nato nedi ẹ lẹ nne ẹ, jẹn d’a banye ni nwunye ẹ, wẹ ẹbụọ a wuru ẹhu ohu.’ ⁶ ‘Ya wu, ẹlezi wẹ mmadu ẹbụọ, kanị wẹ wu ẹhu ohu. ‘Ya wu, ihien Osolobue wegbamagu, ihian y’e kebele ẹ.”

⁷ Ndi Itu-Farisi hu nọ juzi a, sị, “Ki hain nwan Mozizi gi ye iwu ime Ehuhuo-nso, sị ni okennyẹ siko d’a s’eka ye nwunye ẹ ehuhuo-mkpechan, kpechanpu a?”

⁸ Jizọsị nọ za, sị, “Makeni obi ọnu e zeke—‘ya hain Mozizi gi hapu ụnụ ni ụnụ kpechan nwunye ụnụ; kanị ẹlẹ erira k’o rị ogen mbidon. ⁹ M rị a gwa ụnụ, onye ọwụlẹ kpechan nwunye ẹ luma onye ozo, wezuka ni nwunye ẹ zo ọkụ ye ofia, a ghereole.”

¹⁰ Umụ-azuun a nọ sị, “Omeni erira k’o rị egbata okennyẹ lẹ nwunye ẹ, o ka mma ni alunị wẹ di-lẹ-nwunye.”

¹¹ Kanị Jesu nọ sị wẹ, “Ele ihian ile jenkọ d’a saeka nabanhan okuni, mmani ndi hun o wu nke wẹ. ¹² O nwon ndi ghaleni a lu di-lẹ-nwunye makeni ehụ wẹ ezuni oke kete w’a mule wẹ; o nwon ndi ghaleni a lu di-lẹ-nwunye makeni ihian memẹ wẹ erira; o nwon ndi sị ni aluko wẹ makẹ ufiri Alị-eze elu-igwee. Onye hun jenkọ d’a saeka nabanhan okuni ‘ya nabanhan a.”

Jizọsị A Gozi Umụ-ndu

(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)

¹³ O nwe ndi weheni Jizọsị umu-ndu keni o bu ẹka kwasị wẹ, me ekpere, kanị umu-azuun a nọ jugbo ndi hu. ¹⁴ Kanị Jizọsị nọ sị, “Hatun ni umu-ndu ni wẹ bịa d’e kunrun m; egbondonle ni wẹ, makeni Alị-eze elu-igwee wu nke ndi nọ enina.” ¹⁵ O nọ bu ẹka kwasị wẹ, gha ebahun pu.

Okorobia Odafin Hu

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Ya kẹ onye ohu nọ bịa d’e kunrun Jizọsị, sị, “Onyenukuzi, elee orun-oma kẹ m siko d’a run ni m nwonnin ndun itebite?”

¹⁷ Jizọsị nọ sị a, “Ki hain i gi a ju m oku ihien rị mma? Onye ohu sọ rị mma. I cho n’i banye ndun, donme iwu ndi hu rị ime Iwu.”

¹⁸ O nọ sị, “Elee ndi?”

Jizọsị nọ sị, “Egbule ochu; agherelẹ; ezunlẹ ohin; ebuokinlẹ ihian ọnu; ¹⁹ gbaye nedi i lẹ nne i; ihien ibe i ya sọ i kẹ ihien enwen i don a sọ i.” ²⁰ Okorobia hu nọ sị, “M hu e donme ihien ndini ile, ki hoduzi m jenkọ d’e me?”

²¹ Jizọsị nọ sị a, “I cho n’i zu oke, jẹnme, rechanrin ihien ile i nwon, y’e we egbo ẹ ye ndi igbenye, gi ẹ nwon aku-lẹ-uba ime elu-igwee, ya bịa d’e sonme m.”

²² Ogen okorobia hu gi nọ ihienni, ndun nọ guu a, o nọ sukuru, pu, makelẹ o nwon ihien oda-oda.

²³ Jizosị nọ sị ụmụ-azụn a, "M rị a gwa ọny ezioku, o jenkọ d'a fụ ọrụn ebe ọdāfīn jenkọ d'a nọ banye Alị-eze elu-igwee. ²⁴ M rizi a gwa ụny, o jenkọ d'a ka nfe nị anyinnyan-mkpukpuke wu kamelụ gha oghere oloden kari nị ọdāfīn banye Alị-eze Osolobue." ²⁵ Ogen ụmụ-azụn a gi nū ihienni, ọ tūkenme we ęnya, we nọ sị, "Onye jenkọ d'a sazi nwan ęka nwon nzuopuha?"

²⁶ Kanj Jizosị e lee we ęnya, ọ nọ sị we, "Ebe ihian rị, ọ sakọ ęka me, kanj ebe Osolobue rị, o nwonni ihien we ghaleni a saeka e me."

²⁷ 'Ya Pita nọ sị, "Lee ę, ęnyi a laguọ ihien ile to sönme i, kiji ke ęnyi jenkọ nwan d'e nwonhen?"

²⁸ Jizosị nọ sị we, "M rị a gwa ọny ezioku, ime ụwa ọhụn lalanj, ogen we jenkọ d'e gi memę ihien ile nke ọhụn, ogen hụ Nwa nke Ihian jenkọ d'e gi nodi ukpo ę nwe ọgho, ụny ndi hun sonni m sikọ d'a nodisonme ukpo mmebuọ, a ki ebun mmebuọ rị Izrelu. ²⁹ Onye ọwule hun o meni o giguọ ufiri m natọ ulo ndi o nwon mobu umune-ę-ikennyę mobu umune-ę-ikpoho mobu nedi ę mobu nne ę mobu ụmụ a mobu alı o nwon, jenkọ d'e nwonhen we ụzọ ọgün-isen, nwonhenzikwo ndun itebite. ³⁰ Kanj, ndi bu oda bu ụzọ jenkọ d'a kpari azun, ndi kpa azun e buru ụzọ."

Isi Nke Ogun

Ihien Jesu Gi Ndi Run Orun Ime Ugbo Kuzi

20 "Makeni Alị-eze elu-igwee rị ke ebe onye ohu nọ pu ız'utuntun d'e weri ndi orun hun jenkọ d'a run ime ugbo-vaini a. ² Ogen 'ya le we gi kwerigbam-aguu n'o jenkọ d'a ku we egbo orun akpu-uhuhin wu dinariosi ohu, ọ nọ zi we ban ime ugbo-vaini a d'a runma orun."

³ "Ihien nọke okuloku itenei utuntun, ọ nọ puzi, hun ndi ozọ wuzo mmaka ime afia. ⁴ Ọ nọ sị we, 'Unu nwen jenne ugbo-vaini m d'a run orun, m jenkọ d'a ku unu ugwo ohunma.' We nọ jenne."

⁵ Ọ puzikwo okuloku mmebuọ, ogen hụ anwun gi a rị isi le okuloku eto efinnai, ọ nọ mezikwo ihien ohu ahun."

⁶ "Ihien rike okuloku isen ęnyasi, ọ nọ puzi, hun ndi ozọ turusonmeni; ọ nọ sị we, 'Ki hain ọny gi turu ebeni mmaka kete utuntun?'"

⁷ "We nọ sị a, 'Makeni o nwonni onye we ęnyi orun.' Ọ nọ sị we, 'Unu nwen jenne ugbo-vaini m d'a run orun.'

⁸ O ru ogen ęnyasi, onye hụ nwon ugbo-vaini hụ nọ sị onye hun e lepu n'a ugbo-vaini hụ ęnya, 'Kpo ndi orun hụ n'i ku we ugwo we, gha ndi ikpazun kuma d'e ru ndi ibuzo.' ⁹ Ogen ndi hụ gha okuloku isen ęnyasi runma gi bia, we nọ ku onye-onye ime we egbo-orun akp'ohin ohu-ohu."

¹⁰ "Ogen ndi ibuzo gi bia, we ro ni we jenkọ d'a kukari we egbo-orun akp'ohin; kanj we nọ ku onye-onye ime we egbo-orun akp'ohin †. ¹¹ Ogen we gi kuguu we ugwo, we nọ denwinwinma ni onye hun nwon orun, ¹² sị, 'Ndi ikpazunni run mgbahunme okuloku ohu

suọ, bu ęnyi nwen bu orunni isi kete utuntun, ma anwun, kale y'a ku ęnyi le we ahanmahan.'"

¹³ "Kanj ọ nọ shiarj onye ohu ime we, sị a, 'Di-ęnyi, a rị m e megbu i; ele egbo-orun akp'ohin ke me le yu kw-erigbama? ¹⁴ Weri hun wu nke i lama; mme cho ni m ye onyeni we we ikpazun ke m don ye i. ¹⁵ Anikozide we m gi ihien m me ihien m cho ni m gi ę me ra? Ra i rị e we iwe ni m rị a ha-ęka?'"

¹⁶ "Ya wu, ndi kpa azun jenkọ d'e bu ụzọ, ndi bu ụzọ a kpari azun."

Hun me Mgbe Eto Jizosị Ku Oku Onwun A

(Mak 10.32-34; Luk 18.30-34)

¹⁷ Ogen Jizosị gi jenkọ Jerusalem, ọ nọ wesi ụmụ-azun a nkọ ohu, sị we, ¹⁸ "Lee n'e, ęnyi jenkọ Jerusalem; ęnyi ru ebahun, we sikọ d'e re Nwa nke Ihian ye ndi-isi nchų-ęjan le ndi-nkuzi Iwu. We jenkọ d'a ma a ikpe-onwun, ¹⁹ we ę ye ndi alı ndi ozọ ni we kpa a ye emu, fian a mkpinsin, kpogbu ę elu obe; kanj hun me akp'ohin eto, Osolobue jenkọ d'e weli ę."

Ihien Nne Ohu Rijo Ni Umụ A

(Mak 10.35-45)

²⁰ 'Ya nne Jemisi le Jonu, umu Zebedi, nọ wehe we d'e kunrun Jesu, ọ nọ gbu osekpuihun ę, rijo a n'o men'e ohunma. ²¹ Jesu nọ sị a, "K'i cho?" Ọ nọ sị a, "Ku ę ni onye ohu ime umu-m-ikennyę ebunni jenkọ d'a nodi alı ęka-ihien i, hun-ębo a nodi alı ęka-ekpen i ime alı-eze i."

²² Kanj Jizosị nọ sị, "Onu a marin ihien onu rị a rijo. Ni unu saeka ra ihien rị ime mkpu hun m jenkọ d'a ra?" We nọ sị, "Ęnyi jenkọ d'a s'ęka." ²³ Ọ nọ sị we, "Ezioku-ezioku, unu jenkọ d'a ra ihien rị ime mkpu m, kanj ele mme jenkọ d'e ku onye sikọ d'a nodi alı ęka-nni m le ęka-ekpen m; kama ndi hụ Nedi m kwademe n'e, we jenkọ d'a nodi a."

²⁴ Ogen umu-azun iri hodunı gi nū ihienni umune ebun hū me, we nō bumeni umune ebun hū olulu.

²⁵ Kanj Jizosị nọ kpozunhan we, sị we, "Unu a maringho ni ebe ndi alı ndi ozọ rị ndi hun a kiji e me rike sị uwe nwon ndi we rị a ki, ndi-ndu we e me we a marin ni uwe rị a ki we. ²⁶ Ka emele ni erira. Onye ọwule cho n'ọ wuru oken ihian ime onu, 'ya wuru odibo unu; ²⁷ onye ọwule cho n'ọ wuru onye ibuzo ime unu, 'ya wuru igbon onu — ²⁸ nọke ke Nwa nke Ihian don bia, ele ni we gba n'a odibo, kanj, n'ọ gba odibo, yezikwo ndun a, gi ę gbahua ndi bu oda."

Jizosị A Zuo Ndi ęnya-ishi Ebun

(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹ Ogen Jesu le umu-azun a gi gha Jeriko pukọ, igunrun hi-ogbe nọ sönme ę. ³⁰ Ikennyę ebun ęnya kpu ishi nodi alı mkpenren ızọ hū. Ogen we gi nū ni Jizosị ghafeko, we nọ yi oro, sị, "Di-nwonni-ęnyi, Nwa Defidi me ni ęnyi eberel!"

³¹ Igunrun hū nọ jugbo we, sị we kpukin onu; kanj we nọ yikenmede oro, sị, "Di-nwonni-ęnyi, Nwa Defidi, me ni ęnyi eberel!"

† Griki: dinariosi

³² Jizosị nọ kụsị, kpọ wẹ, sị, "Kini kẹ ụnụ chọ ni m mē ni ọnụ?"

³³ Wẹ nọ sị a, "Di-nwonnị-enyi, enyi chọ ni enyi leghama ụzọ."

³⁴ Jizosị nọ mē ni wẹ omikēn, metụ wẹ ẹka ẹnya. Ozigbo hụ, wẹ nọ hụnma ụzọ; wẹ nọ sọnmē ẹ.

Isi Nke Ohu-kwasị-ogun

Jizosị A Banhan Jerusaleṃ Lẹkẹ Onyẹ-mmērị

(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jọn 12.12-19)

21 Ogen wẹ gi nọkunmēmē Jerusaleṃ, e ru we Ugu Olivu hūn rị Befeji, Jizosị nọ zipu ụmụ-azụn a ẹbụ, ² sị wẹ, "Banye ni ime obodoni mē ẹkẹrẹ hūn rị ụnụ ihun, ọnụ jenkọ d'a hūn Jaki wẹ limē ebẹhụ lẹ nwa a nọdiye ni n'ẹ. Tọpụ ni wẹ wẹhẹ ni m. ³ Onyẹ sị ụnụ ihien ọwụlẹ, sị n'a hụ, 'Nna chọ wẹ', o sikọ d'a sị ụnụ weri wẹ ozigbo." ⁴ Ọnwan mē keni wẹ mezu ihien onyẹ-amụma ku, sị,

⁵ "Gwa ndị obodo Zayonụ, lee ẹ, eze ọnụ lala d'e kunrun ụnụ, o welu enwen ẹ alị: ọ rị enu Jaki, lẹ elu nwa-jaki."

⁶ Ụmụ-azụn a ẹbụ hụ nọ jẹn, mē kẹ Jizosị dọn zi wẹ, ⁷ e wẹhẹ wẹ Jaki hụ lẹ nwa-jaki hụ, gi ẹwuru w'e yiye elu ẹ gbama elu wẹ, Jizosị nọ nyinrin wẹ.

⁸ Imērnmē ndị rị ime igunrun hụ nọ gi ẹwuru wẹ gbama ụzọ, ndị ọzọ a kpagiri agalaba osisi ndị risonmē ebẹhụ, gbama wẹ ụzọ. ⁹ Igunrun hụ rị a ihun lẹ azụn hụ e yi oro, a sị,

"Ojija-mma ya rị ni Nwa Defidi!

Onyẹ hụ gi ẹfan Di-nwonnị-enyi bia wụ onyẹ Chuku gozi agozi!

Ojija-mma 'ya rị ni Osolobue Ebẹhụ Kachanrịn elu ejen †"

¹⁰ Ogen o gi banye Jerusaleṃ, ọ rịkẹ sị wẹ kpasu obodo hụ ile: Wẹ hụ a jụ, sị, "Onyẹ wụ ọnwan?"

¹¹ Igunrun ahun nọ sị, "Hunnị wụ onyẹ-amụma hụ w'a kpọ Jizosị hūn gha Nazaretị rị Galili bia."

Jizosị E Si Ụlọ-nso

(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jọn 2.13-22)

¹² Jizosị nọ banye Ụlọ-nso, chupụ ndị ile rị a zụ afia ime Ụlọ-nso, hukpumē teburu ndị a gbahuto ego lẹ oche ndị hūn e re oluikuku. ¹³ Ọ nọ sị wẹ,

"Wẹ de ẹ ime Ẹkukwo-nso, sị, 'Wẹ jenkọ d'a kpọ Ụlọ m ụlọ ekpere', kalẹ ọnụ e giguọ a hēnrin ebe ndị-ohin e zueri!"

¹⁴ Ndị ẹnya-ishi lẹ ndị-ngurọ nọ bia d'e kunrun ẹ ime Ụlọ-nso, ọ nọ zụọ wẹ. ¹⁵ Kanị ogen ndị-isi nchụ-ẹjan lẹ ndị-nkuzi Iwu gi hūn ihien ndị a tū ẹnya ọ rị e mē, hūnzị kẹ ụmụ-ndu rị ime Ụlọ-nso rị e yi oro, a sị, "Hozana (ojija-mma) rị ni nwa Defidi!", iwe nọ wemē wẹ. ¹⁶ Wẹ nọ sị a, "I hụ a nū ihien ụmụ-ndu ndịni rị e

† Griki: "...ime Elu-igwee kachanrịn elu e jẹn". (Osolobue kẹ wẹ gi ihienni e ku.)

ku?" Jizosị nọ sị wẹ, "Egheē, m hū a nū. Ụnụ e ke guntu ebẹhụ Ẹhuhụ-nsọ nọ sị,

'Ya zunguọ ụmụeka lẹ ndị rị a ra ẹran ni wẹ ja i mma zu oke.'"

¹⁷ Ọ nọ la wẹ tọ, gha ime obodo hū pụ, si Bētani, d'a nọdị uchinchin hū.

Jizosị A Bụ Osisi Figi Ọnụ

(Mak 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Eki e fon ụzotuntun, ebe o kinkọ azụn Jerusaleṃ, egun hū a gūn a. ¹⁹ Ọ nọ hūn osisi figi ohu mkpēnren ụzọ, ọ nọ jẹn ebe ọ rị; kanị, ọ hūnni ihien ọwụlẹ enu ẹ, mmanị ẹhuhụ sū. Ọ nọ sị a, "Amizilẹ mkpuru jēnrin ejen." Osisi hū nọ kpọpụ-nkūn ozigbo. ²⁰ Ogen ụmụ-azụn gi hūn ihienni, ọ tūkenmē wẹ ẹnya, wẹ nọ sị, "Nani kẹ osisi hū dọn kpọpụ-nkūn ozigbo?" ²¹ Jizosị nọ sị wẹ, "M rị a gwa ụnụ ezioku, ọwunị ọnụ e nwonghọ okukwe bụ ụnụ enweni obi-ẹbụ, ụnụ jenkọ d'a saẹka mekarị ihien wẹ mē osisi figi hū; ẹlẹde ọhūn sū, ọsūn'a ni ọnụ sị uguni, 'Jen d'a tū enwen i ye ime ohimin,' o jenkọ d'e mē. ²² Ihien ụnụ gi okukwe mē ekpere rị, ọnụ jenkọ d'e nwōnhen ẹ."

A Jụ Wẹ Jizosị Kẹ Onyẹ Zi Ẹ

(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)

²³ Ogen o gi banye Ụlọ-nso, ndị-isi nchụ-ẹjan lẹ ndị-isi nọ bia d'e kunrun ẹ ebe ọ rị a kuzi, sị a, "Elee ikēn k'i gi e mē ihien ndini, onyẹ ye i ikēni?" ²⁴ Jizosị nọ za wẹ, sị, "Mmē lẹ enwen m jenkọ d'a jụ ụnụ akpụ ọtaa ohu, ụnụ za m'a, a gwa m ọnụ ikēn m gi e mē ihien ndini." ²⁵ "Mirin-Chuku Jonụ mē, elebe k'ọ gha bia: ọ gha elu-igwee bia ra ọ gha ẹka ihian bia?"

Wẹ nọ tūgbamē iroro, sị, "Enyi sị, 'Ọ gha elu-igwee bia,' o sikọ d'a sị, 'K'i hañ nwan ụnụ gileni gi oku ẹ dọn?' ²⁶ Kanị egun igunrunni anikọ ẹnyi sị, 'Ọ gha ẹka ihian bia,' makēni ihian ile weri ẹ ni Jonụ wụ onyẹ-amụma." ²⁷ 'Ya wẹ nọ za Jizosị, sị, "Enyi amarin." Ọ nọ sị wẹ, "Mmē nwen a gwakọ ụnụ ikēn m gi e mē ihien ndini."

Jesu E Gi Umunẹ Ẹbụọ Kuzi Imẹ-ihien Chuku Ku

²⁸ "Kini kẹ ọnụ ro nwan? Okēnyē ohu mụ ikēnyē ẹbụ; o jẹn d'e kunrun nke ibuzọ, sị a, 'Nwa m, jẹn d'a rụn ọrụn ime ugbo vajini tanni.' ²⁹ Ọ nọ sị, 'Ejēkọ m.' Kanị, omēgu, ọ nọ gbahuto obi ẹ, jēnmē. ³⁰ 'Ya nedi ẹ nọ jẹn d'e kunrun hūn-ẹbọ, gwazị a ihien ohu ahun. Ọ nọ sị, 'Baba, m sikọ d'e jēn.' Kanị o jēni. ³¹ Onyẹ ime wẹ mē ihien nedi ẹ chọ?" Wẹ nọ sị, "Nke ibuzọ." Jizosị nọ sị wẹ, "M rị a gwa ụnụ ezioku, ndị a na Ụgwọ-isi wẹ gi njọ wẹ marin lẹ ndị igbaraja hū e buni ụnụ ụzọ a banye Alị-eze Osolobue. ³² Makēni Jonụ bia d'e kunrun ọnụ, a ghosị ụnụ ezigbo ụzọ ahun Osolobue chọ, kanị, ụnụ egini oku ẹ dọn. Kanị ndị a na ụgwọ-isi wẹ gi njọ wẹ marin lẹ ndị igbaraja gi ẹ dọn; ogen ọnụ gidẹ hūn ihien rị e mēni ụnụ egiden'ẹ cheghari, kweri ihien o ku."

Ilu Jesu Gi Ndi Wẹ Ye Ugbo Rụn Ta

(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)

³³ "Nụ ni ilu ọzọ: O nwọn onyẹ ohu nwọn ali, ọ nọ kụn a vajini, kenhunmẹ ẹ ugba, gu olu ebe w'a nọ a pin-puha manya-vajini ye imẹ ugbo hụ, tūnzikwọ ụlọ-nche ye ẹ, bu ẹ che ẹka ndi sikọ d'a gha a rụn a e-gbu-e-ke. Ọ nọ si ali ọzọ. ³⁴ Ogen vajini e rumẹ, ọ nọ zi ndi idibo ẹ jenni ndi hụ ri a rụn ugbo hụ d'a nahan wẹ ihien vajini a mi. ³⁵ Ndi hụ ri a rụn'n'a nọ kwondon ndi-idibo ẹ, gbu onyẹ ohu ili, gbu onyẹ ohu ozun, mazi onyẹ ohu omuma. ³⁶ 'Ya ọ nọ zijenzi ndi-idibo ẹ ọzọ bu ọda kari ndi ibuzọ. E mẹ wẹ wẹ ihien wẹ mẹ ndi ibuzọ. ³⁷ Omeguu, ọ nọ zijen nwa a, si, 'Wẹ sikọ d'a gbaye nwa m.' ³⁸ Kani, ogen ndi hụ ri a rụn ugbo-vajini hụ gi hụn nwa a, wẹ nọ si ibe wẹ, 'Onyeni wụ hụn jenkọ d'e nwōrin ebeni omeguu; ni enyi gbupun'a nwan weri ihien ẹ!' ³⁹ 'Ya wẹ nọ weri ẹ, chupụ a imẹ ugbo-vajini hụ, gbu ẹ."

⁴⁰ "Onyẹ nwọn ugbo-vajini hụ bja nwan, k'o sikọ d'e mẹ ndi hụ ri a rụn ugbo hụ?" ⁴¹ Wẹ nọ za, si, "O jenkọ d'e gbu ndi-eti hụ, gbu wẹ la iwi, wẹ ugbo-vajini hụ ye ndi ọzọ hụn jenkọ d'a rụn'n'a, e yesonmẹ ẹ ihien-ugbo ẹ ogen ihien-ugbo."

⁴² Jizosị nọ si wẹ, "Onu e ke guntu ihien Ẹkukwo-nsọ ku? Ẹkukwo-nsọ si,

'Omuma hụ ndi a tūn ụlọ ju,
a wuruolẹ hụn gi ụlọ;
Di-nwōnni-enyi 'ya mē ihieni,
ọ tuka enyi enya!'

⁴³ 'Ya wụ, m ri nwan a gwa unu ni wẹ jenkọ d'a narin onu Ali-eze Osolobue, wẹ ẹ ye ndi ali hụn hụn jenkọ d'a mi mkpuru a. ⁴⁴ Onyẹ ọwule danye elu omumanj jenkọ d'e tikpochanrin, kani o jenkọ d'e gwerinrien onyẹ ọwule ọ dankwasị!"

⁴⁵ Ogen ndi-isi nchuejan lẹ ndi Itu-Farisi gi nū ilu ndini, wẹ nọ marin ni uwe k'ọ ri e ku. ⁴⁶ Wẹ te cho ni wẹ nwunrun a, kale egun igunrun ri ebahun a nini wẹ, makeni wẹ weri ẹ nọkẹ onyẹ-amuma.

Isi Nke Ebuo-kwasị-ogun

Jesu E Gi Oriri-agbamekukwo Kuzi

(Luk 14.15-24)

22 Jizosị nọ tazi ni wẹ ilu, si, ² "Ali-eze elu-igwee rike ebe eze ohu nọ kpọ ni nwa a oriri-agbamehuhuo. ³ Ọ nọ zi ndi-idibo ẹ d'a kpọ ndi wẹ kpọ oriri-agbamekukwo hụ, kani abiani wẹ. ⁴ Ọ nọ zizi ndi idibo ọzọ, si, 'Gwa ni ndi hụ wẹ kpọ oriri, si, "Lee n'ẹ, a kwademeguo m oriri m; e gbuolẹ m oken-efin m lẹ umu-efin m zunto. A kwademeguo m ihien ile; bja ni oriri-agbamehuhuo hụ." ' ' ⁵ "Kani egini w'ẹ don, onyẹ-onyẹ nọ jennmẹ ebe o jenkọ: onyẹ ohu e jennmẹ ugbo ẹ, onyẹ ọzọ e jennmẹ afia a, ⁶ ndi ọzọ nọ nwunrun ndi idibo ẹ, gbe ifenren ye wẹ ihun, gbu wẹ. ⁷ Eze hụ nọ bumẹ olulu; ọ nọ zijen ndi-agma a, wẹ nọ gbupụ ndi ogbu-ochu hụ, dunchanrin obodo wẹ okun. ⁸ Ọ nọ si ndi idibo ẹ, 'A kwademeguo wẹ oriri-agbamekukwo hụ, kani ndi wẹ kpọ d'e ri ẹ efuruni ndi wẹ sikọ d'a kpọ.

⁹ Jensonmẹ ni nwan ogbara-ogbe ichen-ichen d'a kpọ kẹ wẹ han unu hụn; si ni wẹ bja oriri.' ¹⁰ Ndi idibo hụ nọ jensonmẹ ogbara-ogbe ichen-ichen d'e wehe ndi ile wẹ hụn, kẹ ndi-oma kẹ ndi-eje, nke wụ ni ndi-obia e junchanrin ebahun wẹ ri e mē mmemme."

¹¹ "Kani, ogen eze hụ gi bja n'ọ hụn ndi obia, ọ nọ hụn onyẹ ohu yileni ewuru wẹ gi e jen agbamehuhuo. ¹² Ọ nọ si a, 'Di-enyi; nani k'i don banhan ebeni bu y'e yi ewuru wẹ gi e jen agbamehuhuo?' Ọ shiarini ihien ọwule. ¹³ Eze nọ si ndi hụ e jenn'e ozi, 'Kemm n'ẹ uku lẹ ẹka, tū a ye ishi hụ ri ezi, ebe ihian jenkọ d'a nọ a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze.' ¹⁴ Makeni ndi wẹ kpọ bu ọda, kani ndi wẹ hori ebuni ọda."

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi

(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)

¹⁵ Ndi Itu-Farisi nọ jen d'a tū iroro ni wẹ marin kẹ wẹ a don gi ihien wẹ lẹ Jizosị k'e ku nwundon ẹ. ¹⁶ Wẹ nọ zijen umu-azun wẹ lẹ ndi itu Herodu d'a ju a utaan: "Onyẹ-nkuzi, enyi a maringho n'i wū onyẹ ezioku, ni i ri a kuzi uzọ Osolobue k'o furu, ni egun ihian ara tū i, y'a ra gbeyeni ihian. ¹⁷ Gwa enyi nwan ihien i ro: O furugho ni enyi ku eze-kani wū Siza ugwo-isi ra o furuni?" ¹⁸ Kani Jizosị a maringho ni wẹ ju utaan makeni izize ẹ ri e ze wẹ. Ọ nọ si, "Ki hain unu gi a nwan m, onu ndi ihunna. ¹⁹ Ghosidele ni m egho wẹ gi a ku ugwo-isi hụ." Wẹ nọ wehen'ẹ akpuru ego dinariosi ohu. ²⁰ Jizosị nọ si wẹ, "Isi onyẹ lẹ efan onyẹ wū ndini?" ²¹ Wẹ nọ si, "Nke Siza ro." 'Ya ọ nọ si wẹ, "We ni nwan ihien Siza ye Siza, unu e we nke Osolobue ye Osolobue." ²² Ogen wẹ gi nū a, ọ tukemmẹ wẹ enya, wẹ nọ na a to, pu.

Ajuju Banyeni Igha Onwun Lihi

(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)

²³ Uhuohin ohu huzikwo, ndi hụ imẹ ndi Itu-Sadusi nọ bja d'e kunrun Jesu. Ndi Itu-Sadusi kweri ni ndi nwunni a ra lihi: wẹ nọ ju a utaa, ²⁴ si, "Onyẹ-nkuzi, Mozizi si ni 'Omēni okennyē nwunhūn bu ọ muni nwa, nwene ẹ 'ya luma okpoho hū di ẹ nwun, keni ọ mudon ni nwene ẹ nwunni nwa.' ²⁵ Ikennyē ẹsa wū umun te ri imẹ enyi; nke ibuzọ a luguu nwunye, o meguu, ọ nọ nwunhūn bu ọ muni nwa, ọ nọ la nwunye ẹ to, nwene ẹ hūn e sōnn'ẹ nọ luma a. ²⁶ Erirazikwo kẹ nke ebuo ahun mē, lẹ nke eto, d'e ru hūn mē wẹ ẹsa, wẹ ile a nwunhūnchanrin. ²⁷ Omeguu, okpoho hū nọ nwunhūn. ²⁸ 'Ya wū, ogen ndi nwunni e gi nwan lihi, nwunye onyẹ k'o jenkọ nwan d'a wū imē mmadu ẹsa hū, ebe o mē ni wẹ ile lubar a?"

²⁹ Kani Jizosị nọ za wẹ, si, "Unu e fieguo uzọ makeni unu a marin Ehuho-nsọ, onu amarin kẹ ikēn Osolobue han. ³⁰ Ogen ndi nwunni sikọ d'e gi gha onwun lihi, aluko wẹ di lẹ nwunye, eyeko wẹ wẹ luru, wẹ jenkọ d'a nọ kẹ ndi mmon-oz. ³¹ O mē nke iweli ndi nwunni, unu e ke guntu ihien Osolobue gwa onu imē Ehuho-nsọ? ³² Ọ si, 'Mmē wū Osolobue Ebrahim, Osolobue Aziki lẹ Osolobue Jekopu.' Osolobue ẹlẹ Osolobue ndi

nwunni, kanị nke ndị rị ndun.”³³ Ogẹn igunrun hụ gi nụ nkuzi ẹ, ọ tūkenmẹ wẹ ẹnya.

Iwu Kachanrinni

(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)

³⁴ Ogẹn ndị Itu-Farisi gi nụ ni Jesu e kpukingụọ ndị Itu-Sadusi ọnu, wẹ nọ zu, buru ẹ, ³⁵ onyẹ ohu ime wẹ wụ ọkaa-Iwu nọ gi ọtaa shin'ẹ ọnyan, sị ³⁶ “Onyẹ-nkuzi, elee iwu kachanrini ime Iwu Mozizi?” ³⁷ Ọ nọ sị a, “ ‘Gi obi i ile, enwẹn † i ile lẹ uche i ile nwẹ ihien-ọsụsụọ Di-nwōnni-enyi wụ Osolobue i.’ ³⁸ Ọnwān wụ iwu kachanrinni lẹ nke ibuzọ. ³⁹ Nke ẹbuzọ nọzi kẹ nke ibuzōni, ọ sị, ‘Ihien ibe i siko d'a sūọriri i kẹ ihien enwẹn i dōn a sūọ j.’ ⁴⁰ Iwu ẹbuzōni gi Iwu Mozizi ile lẹ ihien ile ndi-amuma ku.”

Ajujū Banyeni Kraistị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-47)

⁴¹ Ogẹn ndị hụ ime ndị Itu-Farisi gi nọgbamẹ, Jizosị nọ jū wẹ ọtaa, ⁴² sị, “Kini kẹ ọnu ro banyeni Kraistị? Nwa onyẹ k'ọ wụ?” Wẹ nọ sị a, “Nwa Defidi.” ⁴³ Ọ nọ sị wẹ, “Nanị kẹ Mmōn-nsọ dōn nwan mẹ Defidi kpọ a ‘Di-nwōnni-m’ ebehu Ẹhuhụọ-nsọ nọ sị,

⁴⁴ ‘Di-nwōnni-enyi sị Di-nwōnni-m;

nọdị alị ẹka-nni m,

d'e ru mgbe m bugụ ndi inenren i

che okpuru ọkọ j?’ ”

⁴⁵ “O mẹ nwan ni Defidi kpọ a ‘Di-nwōnni-m’, ẹghani k'ọ dōn wụ nwa Defidi?” ⁴⁶ O nwōnni onyẹ saeka za ihien ọwule. O nwōnzini onyẹ egun ni jū a ọtaa ọzọ gha ọhọhọni hụ jẹnmẹ.

Isi Nke Ẹto-kwasị-ogun

Jizosị Sị Wẹ Kpachanpukwọ Enya Ebe Ndi-nkuzi Iwu Lẹ Ndi Itu-Farisi Rị

(Mak 12.38-39; Luk 11.43-46; 20.45-46)

23 ¹ ‘Ya Jizosị nọ sị igunrun hụ lẹ ọmụ-azụun a, ² “Ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi nọdị alị elu Ocho-Mozizi— ‘ya wụ, uwe wụ ndi a kuzi Iwu Mozizi; ³ e mẹ ni nwan ihien ọwule wẹ gwa ọnu, e gi n'ẹ dōn; kalẹ, esonkwolẹ ni wẹ mẹ ihien wẹ rị e mẹ. Makeni, w'a kuzi, bu w'a ra mẹ ihien wẹ rị a kuzi. ⁴ W'e kẹnmẹ ibu nyinni, hūn a fū ọrūn obubu e che ihian isi-uvun, kanị wẹ lẹ enwẹn wẹ ara tīnpudẹ mkpīnsin-ẹka ohu ni wẹ bu ọdị ibu hū. ⁵ Wẹ e mẹ ihien ile w'e mẹ keni ihian ile hūn wẹ: wẹ gha e mēmẹ mkpọ Filatri ahūn ihian ilee deye ihien rị Ẹkukwọ-nsọ e kẹnmeye ezimezi ihun, e mēmẹ wẹ nke wẹ n'o hi-ogbe. Wẹ gha e mēmẹ Taselū ahūn ihian ile a kwaye ẹkwa ekpere, e mēmẹzi wẹ nke wẹ n'o sue, keni ihian hūn wẹ. ⁶ Ọ sūọ wẹ ni w'a nọdị isi-ochẹ wẹ gha e ri oriri; a sūọ wẹ ni w'e ye wẹ ochẹ pū-ichẹn ime ọlọ-ọfufe, ⁷ ni w'e kele wẹ ekele pū-ichẹn ime afia ebe ihian rị, ni w'a kpọ wẹ ‘Onyẹ-nkuzi.’ ⁸ Ka anilẹ ni ihian kpọ ọnu ‘Onyẹ-nkuzi,’ makelẹ Onyẹ-nkuzi ohu sūọ kẹ ọnu nwōn, umunẹ kẹ ọnu ile wū. ⁹ Akpōkwolẹ ni onyẹ ọwule rị elu-uwani ‘Nedi ẹnii,’

† ume-ndun

makeni Nedi ohu sūọ kẹ ọnu nwōn, elu-igwee k'ọ rị. ¹⁰ Anikwolẹ ni ihian kpọ ọnu ‘Nna’ makeni Nna ohu sūọ kẹ ọnu nwōn—Kraistị sūọ wū Nna ọnu. ¹¹ Onyẹ kachanrinni ime ọnu, k'a wū ọdibo ọnu. ¹² Onyẹ ọwule busi enwẹn ẹ elu, wẹ siko d'e wetu ẹ alị; kanị onyẹ ọwule welūa enwẹn ẹ alị, wẹ jenkọ d'e wesi ẹ enu.”

Jizosị A Ban Mban Make Obibi Ihunnai Wẹ

(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52; 20.47)

¹³ “Kanị nsongbu rị ni ọnu ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Makeni ọnu a kpokin ọzọ Alị-eze elu-igwee: ọnu a banyekọ, ọnu eyekọ ndi chọ ni wẹ banye efe banye.

¹⁴ Nsongbu rị ni ọnu ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Ọnu e rigbu ikpoho di wẹ nwun, e gi ekpere sueni e kpokin ẹ. ‘Ya wū, ọnu jenkọ d'a narin afunfun kanị.

¹⁵ Nsongbu rị ni ọnu, ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Makeni ọnu e jensonmẹ alị ichen-ichen, e fetude ohimin, a chọ kẹ ọnu a dōn nwehende onyẹ ohu hūn siko d'e kweri femẹ ofufe ọnu, kanị onyẹ gbe-huto nwan sonmẹ ọnu—ọnu e mẹ ẹ wū nwa okun-mmōn rike ọnu, wukaride ọnu.”

¹⁶ “Nsongbu rị ni ọnu ndi ẹnya-ishi rị e duni, a sị, ‘Omēni ihian kun Ọlọ-nsọ, o nwōnni ihien ọ wū; kanị, o kun goru rị ime Ọlọ-nsọ, o jenkọ d'e mezuriri ihien o kun n'ẹ.’ ¹⁷ Ọnu ndi nzuzu ẹnya kpu ishi! Elee hūn ka? Goru ra Ọlọ-nsọ hūn mẹ goru hū rị nsọ? ¹⁸ Ọnu a sị ni ‘Omēni ihian kun ebe wẹ nọ a chụ-ẹjan, o nwōnni ihien ọ wū, kanị o kun oyiye rị elu ẹ, iwu gi ẹ, o siko d'e mezuriri ihien o kun n'ẹ.’ ¹⁹ Ọnu ndi ẹnya-ishi! Elee hūn ka? Oyiye ra ebe wẹ n'a chụ-ẹjan hūn mẹ oyiye hū rị nsọ? ²⁰ Onyẹ kun ebe wẹ n'a chụ-ẹjan e kungu ebe wẹ n'a chụ-ẹjan lẹ oyiye ile rị elu ẹ. ²¹ Onyẹ kun Ọlọ-nsọ kun Ọlọ-nsọ lẹ Osolobue hūn bi ime ẹ. ²² Onyẹ kun elu-igwee kun ukpo Osolobue lẹ onyẹ hū a nọdị alị elu ukpo hū.”

²³ “Nsongbu rị ni ọnu ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Ọnu a kusunmede ọzọ-ohu-ime-ọzọ-iri ihien e mẹ ofe a sūọ—kẹ arabasi-minti kẹ dilu kẹ kumi-ni—bu ọnu a natoguo ihien ndi hū ka mkpa ime Iwu—rike iye onyẹ ọwule ihien run'ẹ lẹ omiken lẹ okukwe. O te furu ni ọnu e mẹ ihien ndini ka mkpa, bu ẹlẹ hūn ọnu e gi latọ ndi ọzọ. ²⁴ Ndi ẹnya-ishi rị e du ndi ọzọ! Ọnu e shenpu nzinzin rị ime manya, kanị ọnu e luepu kamelū, anyinnyan-mkpukpukwe higbu enwẹn ẹ ogbe!”

²⁵ “Nsongbu rị ni ọnu ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Makeni ọnu a chanchan azūun mkpu lẹ afere, kalẹ ihien wẹ gi ẹnya-uku nwehen lẹ ime ihien gunni ọnu ya jun ime wẹ. ²⁶ Onyẹ Itu-Farisi ẹnya-ishi! Bu ọzọ chanchan ime mkpu lẹ ime afere, keni azūun wẹ hūn ọzọ nwunchan.”

²⁷ “Nsongbu rị ni ọnu ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Ọnu nọ kẹ ili wẹ gi ihien ọchan tekwame, hūn magbu enwẹn ẹ mma azūun a, kanị ihien jun ime wẹ wū okpukpu ndi nwunni lẹ ihien ile runi. ²⁸ Erija kẹ

unụ rịzịkwọ: ẹnya ihian, ọnyị rị kẹ ndị e mē ihien Osolobue chọ, kanị ihunnai lẹ njo jun ime unụ."

Jizosị E Ku Oku Ikpe-omuma Lalani Ni We
(Luk 11.47-51)

²⁹ "Nsongbu rị nị unụ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Unụ a tun ili ndi-amuma, a chosonme ihien we tun we gi a nyanhan ndi me ihien Osolobue chọ mma; ³⁰ a si, 'Omēni ẹnyi rị a ogen ndi nedi ẹnyi we kani, ẹnyi e ke son we gbu ndi-amuma!' ³¹ Eriira kẹ unụ gi a shiagbu enwen unụ eri nị unụ wu umu ndi gbu ndi-amuma! ³² Mezuchanrin nị nwan ihien ndi nedi ọnyị kanị bidon! ³³ Agwọ kẹ unụ wu! Igunrun ẹju-alị! Nani kẹ unụ jenkọ d'e gi wanahin ikpe-omuma lẹ afunfun okun-mmōn?"

³⁴ Lee n'ẹ nwan, m jenkọ d'e zihenị ọnyị ndi-amuma, ndi marin ihien lẹ ndi-nkuzi. Unụ jenkọ d'e gbu ndi hụ ime we, kpogbu ndi hụ ime we, fjan ndi hụ ime we mkpinsi ime ulo-ofufe unụ, a chụ we, e kpokpo we, gha obodo d'e ru obodo, ³⁵ keni edeke ndi ezi-omume ile we gbu elu-uwā hūn ụzọ rị ọnyị isi—gha edeke Ebelu onye ezi-omume d'e ru edeke Zekaraya nwa Barakaya, hūn unū gbutọ ime Ulo-nsọ—egbata Ebehurị-nsọ lẹ Ukpọ w'a nodi a chū ẹjan. ³⁶ M rị a gwa unū ezioku, agboni jenkọ d'e gi isi buru ihien ndini ile."

Kẹ Obodo Jerusalem Rihan Jesu Obi
(Luk 13.34-35)

³⁷ "Euu Jerusalem! Jerusalem! Obodo hūn e gbu ndi-amuma, a magbu ndi we zihen'ẹ omuma! Mgbe ole-lẹ-ole kẹ m chopu nị m kigbama umu i kẹ nneku-ohuhu don a kigbama umu a e ye okpuru nku ẹ, bu y'a nini m! ³⁸ Lee ẹ, a la we ulo i to okpokoro! ³⁹ M rị a gwa i nị y'a hunkozi m d'e ru ogen i siko d'a si, 'Onye hū gi ẹfan Di-nwōnni-ẹnyi a bia wu onye we gozi agozi.'"

Isi Nke Ẹno-kwasị-ogun

Jizosị E Ku Ẹ Nị We Jenkọ D'e Tikpọ Ulo-nsọ
(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)

24 Jizosị nọ gha Ulo-nsọ pu; ebe o pukọ, umu-azuyun a nọ bia d'e kunrun ẹ, a ghosisonme ẹ ulo rị ichen-ichen rị Ulo-nsọ. ² Kanị Jizosị nọ si we, "Onu a hunguọ ihien ndini we, ẹlẹ 'ya? M rị a gwa unū ezioku, o nwōnni ogbe-omuma ohu hūn jenkọ d'a hodū enu ibe we; we jenkọ d'e nutuchanrin we ile ye alị."

Nsongbu Lẹ Ukpokpo Lalani
(Mak 13.3-13; Luk 21.7-19)

³ Ogen Jizosị gi nodi alị elu Ugu Olivu, umu-azuyun a nọ bia d'e kunrun ẹ ebe 'ya sọo nodi, we nọ si, "Gwa ẹnyi, elee ogen kẹ ihien ndini jenkọ d'e me? Kini jenkọ d'a wu ahima obibia i lẹ nke ogugu-ogen?" ⁴ Jizosị nọ za we, si, "Kpachanpu nị ẹnya make w'e dufie ọny, ⁵ make ndi bu oda jenkọ d'e gi ẹfan m bia, si, 'Mme wu Kraisti.' We siko d'e gi ẹ dufie ndi bu oda. ⁶ Onu jenkọ d'a nusonme ukwere agha ndi we rị a lu, nusonme nị agha jenkọ d'a rị—kani, anile ni egun tu unū,

make ni ihien ndini jenkọ d'e me bu ogugu-ogen e ke ru. ⁷ Make ni alị siko d'a luson alị; alị-eze a luson alị-eze, unwun lẹ alị-omahihie jenkọ d'a rị ebe rị ichen-ichen. ⁸ Ihien ndini ile rike ebe ime nọhu memem okpoho.

⁹ Ogen hū, we jenkọ d'e we unū ye we nị we ye ọny afunfun, we siko d'e gbu ọny; ize unū jenkọ d'a ban ndi alị ile rị ichen-ichen make ufiri ẹfan m. ¹⁰ Ndi bu oda jenkọ d'a danpu ime okukwe, e re ibe we, e ze ize ibe we. ¹¹ Ndi amuma-ntu ndi bu oda jenkọ d'a puha, dufie ndi bu oda. ¹² Ufiri nị njo jenkọ d'a barahi, ihien-osusuo ndi bu oda nwe jenkọ d'a juu oyi. ¹³ Kanị onye hūn din ndidi d'e ru njendeme jenkọ d'e nwon nzuopuha. ¹⁴ We jenkọ d'e zi ozioma banyeni Alị-eze ghagbari elu-uwā ile kẹ n'ọ wuru osheri ye ndi alị ile rị ichen-ichen; ogen hū kẹ ogugu-ogen e gi ru."

Arū Hū Hūn E Buhe Ntikpọ
(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵ "Ya wu, ogen ọny jenkọ d'e gi hūn arū hū hūn e buhe ntikpọ k'ọ wuzo ebahun rị nsọ, nọkẹ kẹ onye-amuma wu Danelu don ku (onye rị a gunni 'ya ghoha), ¹⁶ ndi rị Judia we gbasikwo elu ugu ndi risonme ebahu; ¹⁷ onye hūn rị elu ulo y'a gha ebahu gbama oso—y'e hidangukwole banyemezi ime ulo n'ọ jenkọ d'e weri ihien owule; ¹⁸ onye hūn rị ugbo, y'e kinkwole ulo n'ọ jenkọ d'e weri ewuru o yiye elu ẹ. ¹⁹ Euu, o jenkọ d'a fu ndi rị ime lẹ ndi pa nw'eka ọrun ogen hū! ²⁰ Mekwo ni ekpere amangbe oso unū a wu ogen oyi mōbu Uhuohin Izu-iken. ²¹ Make ni oken nsongbu jenkọ d'a rị, udi hūn rituleni kete uwa e bidonle d'e ru tanni: o ke rī-tu bu o rikozī. ²² Omēni ebeluanī we ogen hū, o nwōnni onye siko d'a wanahinni; kale, we siko d'e gi ufiri ndi Osolobue hori belu ogen nsongbu ahun.

²³ Onye si ọny, 'Lee ẹ, Kraisti rị ebeni!' Mōbu 'Lee ẹ ebahu,' ekwerikwole ni. ²⁴ Make ni ndi kpọ enwen we Kraisti jenkọ d'a fūha, we lẹ ndi amuma-ntu, runsonme ihien-ahima hi-ogbe lẹ oken ọrun-atumenya, keni we dufie ihian, dufiede ndi Osolobue hori owuni o te k'a nī we me. ²⁵ Gon ni ntin! A gwatogukwo m ọny ihieni o gini d'e me. ²⁶ 'Ya wu, we si unū, 'Lee ẹ, o rī ime atū', ejenkwole ni; we si, 'Lee ẹ, o rī ime mmughe', ekwerikwole ni. ²⁷ Make ni, rike kẹ amuma don e be elu-igwere ihian ile a hūn a—kẹ ndi rī owuwa-ẹnya-anwun kẹ ndi rī ndidan ẹnya-anwun—erira kẹ obibia Nwa nke Ihian jenkọ d'a rī. ²⁸ Ebe owule ozun rī, ebahun kẹ udele siko d'a gbakikome."

Obibia Nwa Nke Ihian
(Mak 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹ "Hūn nsongbu ogen hū gi ghafeguhu, ẹnya-anwun jenkọ d'a gba ishi, ifon etikozi; kokishia jenkọ d'a rī a gha elu-igwere a dantusonme, iken ndi rī elu-igwere jenkọ d'e mehunme. ³⁰ Ogen hū kẹ ahima Nwa nke Ihian jenkọ d'e gi puha igwere. Ndi alị ile rī uwa jenkọ d'a kwan ekwan ogen w'e gi hūn a. We k'a hūn Nwa nke Ihian k'ọ rī elu orukpu elu-igwee hūn o gi lala, k'ọ gi iken lẹ ogho hi-ogbe lala. ³¹ O siko d'e gi oken opi

hannj zipu ndi mmon-ozu e jen d'e wegbama ndi nke Osolobue ri ebe owule—ebe ile elu-igwere ru.”

Ihien Jesu Gi Osisu Figi Kuzi

(Mak 13.28-31; Luk 21.29-33)

³² “Gi ni osisi figi munrun ihien: Hun agalaba a gihu forjima, y'a marin ni udu-mirin e d'e bidon. ³³ Erirazikwo, ogen onu e gi hun ihien ndini ile, onu a marin ni ogen hu e ruguo, eghee, o ruguo onumuzo. ³⁴ M ri a gwa unu ezioku, ndi ri ogenni a guchanrinko ihien ndini kebe mezu. ³⁵ Elu-igwee le uwa jenkod'a ghafe, kanj oku m aghafeko.”

O Nwonni Onye Marin Uhuohin Hu Mobu Ogen Hu

(Mak 13.32-37; Luk 17.6-30, 34-36)

³⁶ “O me nke uhuohin o jenkod'a wu mobu ogen o k'a wu uhuohin hu, o nwonni onye marinni—ke ndi mmon-ozu ri elu-igwee ke Nwa; kanj Chuku-Nedi suo marin. ³⁷ Obibja Nwa nke Ihian jenkod'a no ke ihien me ogen Nua. ³⁸ O k'a ri k'o ri ogen hu ni oken-mirin hu d'a bja: we ri e ri, a ra; a lu di le nwunye, e we umu we e ye di a luru—d'e ru uhuohin Nua banye ime ugbo-mirin hu, ³⁹ amarj we ihien ri e meni d'e ru ni oken ide-mirin hu a bja, gbupu we ile. Erira ke obibja Nwa nke Ihian jenkod'a ri. ⁴⁰ Ogen hu, ikennyebuo jenkod'a ri ime ugbo a run orun, e weri we onye ohu na onye ohu to; ⁴¹ ikpoho ebuo k'a gha a kwod' ihien, e weri we ohu la ohu to. ⁴² 'Ya wu, munrun ni nwan enya makeni onu amarj uhuohin Di-nwonni-onu lala! ⁴³ Kanj, marinkwo ni ni omeni onye nwon ulo marin ogen ohin gi lala iwe e ime abali, nke o nodi che nche, o ke ni a gbukpo ulo a banhan.” ⁴⁴ “Ya wu, unu le enwen onu sikod'a kwademezikwo, makele mme wu Nwa nke Ihian lala ogen onu tuleni enya.”

Odibo Furu We Gi E Don Enya Ra Hun Furuleni?

(Luk 12.41-48)

⁴⁵ “Onye wu nwan odibo hu furu ni we gi e d'anya, odibo ahun marin ihien, hun nna a si lefu ezi-le-ulo a enya, n'o ye we ihien-oriri ogen furuni? ⁴⁶ O jenkod'a ri ni odibo hu mma owuni nna a a lua, hun a n'o hu e me ihien ndi hu — ⁴⁷ m ri a gwa unu ezioku, o sikod'e bu ihien e ile che odibo hu aka lepu enya. ⁴⁸ Kanj, omeni eje-odibo hu a si enwen e, 'Nna m e biekezi d'a lua,' ⁴⁹ o gbume ndi-idibo ibe e ili, e ri, a ra, 'ya le ndi-manya, ⁵⁰ nna a jenkod'a lua uhuohin o tuleni enya a le ogen o marinleni. ⁵¹ o jenkod'a jakika a, bu e che ebe ndi ihunna ri, ebahun ihian jenkod'a no a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze.”

Isi Nke Isen-kwasigun

Ihien Jesu Gi Igbagba Iri Kuzi

25 “Ogen hu, ihien jenkod'e me ime Ali-eze elu-igwee jenkod'a no ke ebe igbagba iri no weri ukpe we jenne d'a nabanhan okennyebuo jenkod'a gba ekukwo. ² Mmadu isen ime we wu ndi marin ihien, mmadu isen wu ndi nzuzu. ³ Makeni, ogen ndi nzuzu

hu gi buru ukpe we, ewerini we mirin-ukpe che ni hun ri ime ukpe we, ⁴ kanj ndi hu marin ihien gi ihien weri mirin-ukpe che ni hun ri ime ukpe.

⁵ Okennyebuo hu ri a gba ekukwo abianj egwa, uran no tuma we ile, we no ranhin. ⁶ Kanj, o ru ime abali, oro no pu, si, 'Lee n'e-o, okennyebuo jenkod'a gba ehuhuo a biaguo-o! Bja ni d'e kunrun e!' ⁷ 'Ya igbagba ndi hu ile no lihi, fisi ukpe we elu. ⁸ Ndi nzuzu hu no si ndi hu marin ihien, 'Yebeye ni enyi mirin-ukpe onu, ni ukpe enyi ri e tinyun.' ⁹ Kanj, ndi hu marin ihien no si, 'Mba! O zuko enyi le onu; o ka mma ni unu jemburu ndi hun e ren'e d'e nonrin nke onu.' ¹⁰ Ogen we gi jennegbuo d'e nonrin mirin-ukpe; okennyebuo hun jenkod'a gba ehuhuo no banhan; ndi hu kwademeni no son e banye ime ebuhu we k'a no ri oriri agbamekukwo, we no gunma uzo. ¹¹ Omegbu, igbagba ndi ozu hu no biazikwo, si, 'Di-okpa! Di-okpa! Kpogu uzo ni enyi banhan!' ¹² Kanj o no si, 'M ri a gwa unu ezioku, a marin m ndi onu wu.' ”

¹³ Jizosi a taguu iluni, o no si we, “Che ni nwan nche, makeni onu amarj uhuohin mobu ogen o sikod'a wu.”

Ihien Jesu Gi Idibo Eto Kuzi

(Luk 19.11-27)

¹⁴ “Ihien jenkod'e me ime Ali-eze elu-igwee jenkod'a ri ke ebe okennyebuo ohu no jenkod' ali-ihian, o no kpod' idibo e, we ihien o nwon che we aka. ¹⁵ O ye onye ohu egbo jun ekpa isen, ye hun-ebogho jun ekpa ebuo, ye hun me we eto egbo jun ekpa ohu—onye-onye ke iken e han. 'Ya o no jenne. ¹⁶ Onye o ye hun jun ekpa isen no jenne ozigbo, gi e zuma afia, o no nwonhenzi egbo jun ekpa isen che n'e. ¹⁷ Erira ke onye o ye hun jun ekpa ebuo don gi e nwonhen ekpa ebuo che n'e. ¹⁸ Kanj onye o ye hun jun ekpa ohu no jenne, gu ali, zueme egbo nna a ye e.

¹⁹ O tebe, nna we no lua; o no bja ni we gbako.

²⁰ Onye hu o ye hun jun ekpa isen no bja, wehezi egbo jun ekpa isen chen'e. O no si, 'Nna-enyi, egbo jun ekpa isen k'i ye m; lee e, e nwonhengwozi m egbo jun ekpa isen che n'e.' ²¹ Nna a no si, 'Ye meyeke, odibo oma, hun we gi e d'anya! Y'a ghosigho n'i furu ni we gi i d'anya ime ihien me ntin, m jenkod'e tum e i n'i lepu ihien bu oda enya. Bja d'e son m ghoghoh.' ²² Onye hu o ye egbo jun ekpa ebuo no biazikwo, si, 'Nna-enyi, egbo jun ekpa ebuo k'i ye m, lee e, e nwonhenole m egbo jun ekpa ebuo che n'e.' ²³ Nna a no si a, 'Ye meyeke, odibo oma we gi e d'anya; y'a ghosigho n'i furu ni we gi i don enya ebe ihien me ekere ri, m jenkod'e ye i ihien bu oda n'i lepu enya. Bja d'e son m ghoghoh.' ”

²⁴ Onye hu o ye ekpa egbo ohu no biazikwo, si, 'Nna-enyi, a maringho m ni obi i e zeke, n'i y'a ghori ihien i kunleni, e ri ihien i runleni. ²⁵ Egun ri a tu m, ya m no jen d'e zueme egbo i ye ime ali; lee e, weri ihien i.' ”

²⁶ Kanj nna a no shari a, si, 'Eje-odibo! Odibo lagbu enwen e nzunzun! Y'a maringho ni m'a ghori ihien m kunleni, e kponrin ihien m ghotoleti, ele iya? ²⁷ Nke y'e bu nwan egbo m cheni m ime ulo-egho †, m lua, keni

m weri hụn wụ nke m lẹ ọmụnwa rị n'a. ²⁸ Napụ n'a nwan egbo hụ jun ẹkpa ohu, w'ẹ ye onye hụ nwọn hụn jun ẹkpa iri. ²⁹ Makeni onye gi ihien hụ wẹ ye ẹ run ọrun, e yeche ni w'ẹ keni o nwoncheni. Kanị onye gileni ihien wẹ ye ẹ run ọrun, a napu w'a ke ẹkere hụn o nwon. ³⁰ Tu ni nwan odibo eti hụ ye ishi rị ezi, ebe ihian jenkọ d'a nọ a kwan ẹkwan, a ta nkwenren-eze.' "

Okinkin-ikpe Ikpaazun

³¹ "Ogen Nwa nke Ihian jenkọ d'e gi gi ọgho a bia rjke eze, 'ya lẹ ndi mmon-ozii ile, o siko d'a nodi ali ukpo ẹ nwe ọgho. ³² Wẹ siko d'e wehe ndi ali ile rị ichen-ichen ebe ọ rị; o jenkọ d'a hopuha wẹ ohu-ohu ebe ibe wẹ rị, ẹrjra onye e du anu don a hopuha atunrun ebe ewu rị. ³³ O jenkọ d'e donme atunrun ndi hụ ẹka-ihien ẹ, donme ewu ndi hụ ẹka-ekpen ẹ.

³⁴ Ogen hụ, eze jenkọ d'a si ndi hụ rị a ẹka-nni, 'Bia ni, ndi Nedi m gozi, weri ni Ali-eze hụ wẹ kwademe ni unu kete w'a tunle iyeto uwa. ³⁵ Makeni, ogen ẹgun gi rị a gun m, onu ye m ihien-oriri, ẹgun-mirin a gun m, unu e ye m ihien-erjra, a wu m otumunye, unu a nabanhan m, ³⁶ a gba m oto, unu e ye m ẹkwa, emu a ku m, unu a bia d'e lee m, ogen m gi rị ime ulo-ngan, onu a bia d'a hūn m.' ³⁷ Ogen hụ, ndi ezi-omume ahun jenkọ d'a za a, si, 'Di-nwonni-enyi, elee ogen ke enyi gi hūn i ke ẹgun rị a gun i, enyi nọ ye i ihien-oriri mobu ke ẹgun-mirin rị a gun i, enyi nọ ye i ihien-erjra? ³⁸ Elee ogen ke enyi gi hūn i ni wu otumunye, enyi nọ nabanhan i mobu ni gba oto, enyi nọ yime i ẹkwa? ³⁹ Elee ogen ke enyi gizi hūn i ni emu rị a ku i mobu ni rị ulo-ngan, enyi nọ bia d'a hūn i?!' ⁴⁰ Eze siko d'a za wẹ, si, 'M rị a gwa onu ezioku, ebe unu nọ me ni onye ohu ime ndini rjke si arini wẹ mkpa ime umune m ndini iya, mme ke unu men'e!'"

⁴¹ "Ogen hụ, o siko d'a si ndi hụ rị ẹka-ekpen ẹ, 'Pu ni ni m ebeni, onu ndi wẹ bu-onu! Shi ni okun itebite hụ wẹ kwademe ni Ekwensu lẹ ndi mmon-ozii ẹ! ⁴² Makeni ogen ẹgun gi gun m, unu eyeni m ihien-oriri, ẹgun-mirin a gun m, unu eyeni m ihien-erjra; ⁴³ a wu m otumunye, unu anabanhanni m; a gba m oto, onu eyimeni m ẹkwa; emu a ku m, a nodizikwo m ime ulo-ngan, kanị onu abiani d'a hūn m.'

⁴⁴ Wẹ k'a zazikwo a, si, 'Di-nwonni-enyi, elee ogen ke enyi gi hūn i ke ẹgun rị a gun i mobu ke ẹgun-mirin rị a gun i mobu k'i wu otumunye mobu k'i gba oto mobu ke emu rị a ku i mobu k'i rị ulo-ngan bu enyi eyeni ni ẹka?' ⁴⁵ O jenkọ d'a za wẹ, si, 'Ezioku ke m rị a gwa unu, ebe o meni unu emeni ni onye ohu ime ndini nọke si arini wẹ mkpa ime umune m ndini iya, unu emeni ni m'e.' ⁴⁶ Wẹ jenkọ d'e zi wẹ si ime afunfun itebite, kanị ndi ezi-omume siko d'e shi ndun itebite."

Isi Nke Isin-kwasị-ogun

E Rini Wẹ Jizosị Ngo

(Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jon 11.45-53)

26 Ogen Jizosị gi kuguu ihien ndini ile, ọ nọ si umu-azun a, ² "Unu a maringho ni akpu-uhuhin ebuo ghafeguu Mmemme-Nghafe e ru. Uhuohin hụ ke wẹ jenkọ d'e gi we mme wu Nwa nke Ihian ye wẹ kpogbu."

³ Ogen ohu hụ o gi rị e ku ihieni, ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-isi rị ime ogwa Kayafasi onye-isi nchu-egan, e zu.

⁴ Wẹ nọ tugbama iroro ni wẹ gi nzuzue nwunrun Jizosị gbu. ⁵ Kanị, wẹ nọ si, "Elekwo ogen mmemmeni, amangbe isusu gha rị."

E Hukpu Wẹ Jizosị Uden Ime Betani

(Mak 14.3-9; Jon 12.1-8)

⁶ Ogen Jizosị gi rị Betani, iwe onye w'a kpo Saimonu onye-oti, ⁷ okpoho ohu nọ wehe ogo-alabasta uden nanranni rị ime ẹ. O nọ hu ẹ ye Jizosị isi ebe ọ nodi ali e ri ihien-oriri. ⁸ Kanị ogen umu-azun a gi hūn ihieni, iwe nọ weme wẹ, wẹ nọ si, "Elee iwi wu onwan? ⁹ Nke w'e re udenni egbo hi-ogbe, we ẹ ye ndi-igbenye."

¹⁰ Kanị, ogen Jizosị gi marin ihien wẹ rị e ku, ọ nọ si wẹ, "Ki hain onu gi e songbu okpohoni? Ihien rị mma k'o meni m. ¹¹ Unu lẹ ndi igbenye rị ebeni ogen ile, kale mme nwen esonko unu nodi ebeni ogen ile. ¹² O gi udenni o hukpu m kwademe olili m. ¹³ Ezioku ke m rị a gwa onu, ebe owule wẹ nọ zi ozioma ime uwa ile, wẹ jenkọ d'e ku ihieni o me, gi ẹ a nyanhan a."

Judas' E Kweri N'ọ Re Jizosị

(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴ 'Ya onye ohu w'a kpo Judas' Iskarotu, hūn wu onye ohu ime mmadu mmebuo hū nọ jen d'e kunrun ndi-isi nchu-egan, ¹⁵ si wẹ, "Kini ke unu jenkọ d'e ye m omeni e we m Jizosị ye unu? Wẹ nọ ku a mkpuru ego ọla (siva) iri-kwasị ogun, ego ọrun akpu-uhuhin iri kwasị ogun." ¹⁶ Gha ogen hū jenne, ọ nọ choma oghere o jenkọ d'e gi we Jesu ye wẹ.

Jizosị Lẹ Umu-azun A E Ri Oriri Nghafe

(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jon 13.21-30)

¹⁷ Uhuohin hụ wẹ gi e bidon Mmemme ahun wẹ gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu, umu-azun nọ bia d'e kunrun Jizosị, ju a, si, "Elebe k'i cho ni enyi kwademe hūn y'a nọ ri Oriri-Nghafe?" ¹⁸ O nọ si wẹ, "O nwe okenye ohu m zijenko unu d'e kunrun ime obodo; jenni d'a si a, 'Onye-nkuzi si, "Ogen m e ruguo, mme lẹ umu-azun m siko d'a nodi iwe i me Mmemme-Nghafe."'"

¹⁹ Umu-azun nọ me ke Jizosị don zi wẹ, wẹ nọ kwademe ihien-oriri Mmemme-Nghafe.

²⁰ O ru ogen enyasi, Jizosị lẹ umu-azun mmebuo hū nọ nodi ali e ri ihien-oriri. ²¹ Ebe wẹ rị e ri ihien-oriri hū, ọ nọ si, "Ezioku ke m rị a gwa unu, onye ohu ime unu jenkọ d'e re m." ²² Efo asuzini wẹ usuo, onye-onye nọ si, "Elekwo mme, Di-nwonni-enyi, mme ro?" ²³ Jizosị nọ

si, "Onye hụ mē lē iya buche ẹka ime afere jenkō d'e re m. ²⁴ Nwa nke Iḥian lakō kē wē dōn de banyen'ē, kanj nsongbu jenkō d'a rī nī onye hụ jenkō d'e we Nwa nke Iḥian ye wē! O te ka onye hụ mma nī amunī w'a." ²⁵ Judasi hūn sikō d'e re ē ye wē nō sī, "Onye-nkuzi, mmē rō?" O nō sī a, "Iyū ku."

Oriri-nso

(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1Kō 11.23-25)

²⁶ Ebe wē rī e ri ihien-oriri ahun, Jizosī nō weri brēdi, o yegū Osolobue ekele, o nō bebe ē ye umu-azūn a, sī, "Weri ni ri, onwan wū ehīu m." ²⁷ O nō weri mkpu, yegū Osolobue ekele, o nō we ē ye wē, sī, "Unu ile, rarisonmē ni; ²⁸ makeṇi onwan wū edeke m, hūn wē gi biye nkwerigbama ohun hū Osolobue kwademe egbata iya lē ndi nke ē ẹka; edeke m hūn wē hupu nī ndi bu oḍa, makē mgbaghari njo. ²⁹ M rī a gwa onu, arakozī m manyanī gha mkpurū osisi vainī pūha d'e ru uhuhin hū mmē lē unu jenkō d'a razi a nke ohun ime Alī-eze Nēdi m."

³⁰ Ogen wē gi bugū ẹbū Mmemme-Nghafe, wē nō shi Ugu Olivu.

Jizosī E Ku Ẹ Nj Pita Jenkō D'a Ghorj N'o Marin A

(Mak 14.27-30; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38)

³¹ 'Ya Jizosī nō sī wē, "Ukinkinni, unu ile jenkō d'a gba m tō, makeṇi Ehuhuo-nso sī, 'Osolobue jenkō d'e gbu onye-ndu atunrun, atunrun ile a gbayiya.' ³² Kanj, m ghagū onwan lihi, m sikō d'e buni unu ụzō si Galili."

³³ Pita nō sī Jizosī, "O nwonni ogen m'e gi gba i tō, osuon'a nī ndi hodunī a na i tō." ³⁴ Jizosī nō sī Pita, "M rī a gwa i ezioku nī okpa gini d'a kwan ime abalinj, i jenkō d'a ghorj mgbe eto nī y'a marin m." ³⁵ Pita nō sī, "Kaka, aghorjko m, osuon'a nī mmē lē 'yū jenkō d'a nwun!" Umu-azūn ile hodunī nō kuzikwo erira.

Jizosī E Mē Ekpere Imē Ugba Geseṁani

(Mak 14.32-42; Luk 22.39-46)

³⁶ 'Ya Jizosī lē umu-azūn a nō si ebe w'a kpō Geseṁani. O nō sī umu-azūn a, "Nodj nī alj ebeni nī m jenzuka d'e mē ekpere." ³⁷ O nō weri Pita lē umu Zebēdi ẹbū, o nō sukuruma, obi nō ferime ē. ³⁸ 'Ya o nō sī wē, "Obi e d'a gbawapū m; o d'e gbu m. Nodj nī ebeni son m mu ẹnya."

³⁹ O nō jenshi ihun ẹkerē, tūha enwēn ē ye alj, mē ekpere, sī, "Baba, omēni o rī nfe, nī mkpu afunfunni ghafe m; kanj, uche i y'a mē, ẹlẹ uche m." ⁴⁰ O nō bja d'e kunrun umu-azūn a; o hūn nī wē rī uran, o nō sī Pita, "'Ya wū, onu e ri-ẹka son m mu ẹnya mgbahunmē okulokū ohu? ⁴¹ Mū nī ẹnya, mē ni ekpere, amamgbe unu a danye ime onwanwan; ezioku-ezioku, mmōn ihian a choghō, kanj ndun guu ehū."

⁴² O nō puzi nke mgbe ẹbū d'e mē ekpere, a sī, "Baba, omēni mkpu afunfunni asaeka ghafe bū aranj m'a, uche i 'ya mē." ⁴³ O nō biazī ebe wē rī, hūn wē kē wē rī uran, makele ẹnya wē a nyintogū.

⁴⁴ O nō lazi wē tō, pū d'e mē ekpere nke mgbe eto, e kuzikwo ihien ohu hū. ⁴⁵ 'Ya o nō bja d'e kunrun umu-

azūn a, sī wē, "Unu rikwo uran, e zuru ikēn? Lee n'ē, ogen hū e rugū—e we wē Nwa nke Iḥian ye ndi njō. ⁴⁶ Lihi ni nī ẹnyi jēnmē. Lee n'ē, onye rī e reni m a bīagū."'

A Nwunrun Wē Jizosī

(Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12)

⁴⁷ Jizosī rikwo e ku okuni, kē Judasi hūn wū onye ohu ime umu-azūn a mmēbū bja. Judasi lē igunrun hiogbe wī—wē bu opia-agma lē egbe. Ndi-isi nchū-ẹjan lē ndi-isi zihē wē. ⁴⁸ Onye hūn rī e ren'ē gwa wē ihien wē sikō d'e gi marin Jesu. O sī, "Onye m jenkō d'e gi isu-onu kele, 'ya wū onye hū, nwunrun n'a." ⁴⁹ O nō bja d'e kunrun Jizosī ozigbo, sī, "Uwa-oma, Onye-nkuzi!" O nō su ē onu. ⁵⁰ Jizosī nō sī a, "Di-ẹnyi, mē ihien i bja d'e mē!" 'Ya wē nō kwondōn Jizosī, nwunrun a. ⁵¹ Ozigbo, onye ohu ime ndi wē lē Jizosī wī nō tnpū ẹka, sepūha opia-agma a, banpū odibo onye-isi nchū-ẹjan ntin. ⁵² 'Ya Jizosī nō sī a, "Wekin opia-agma i azūn, makeṇi ndi ile e bu opia-agma, sikō d'a gha opia-agma nwun. ⁵³ I ro ni asa m ẹka rjō Nēdi m, o zihē ni m ihien karj igunrun ndi mmōn-ozī agha mmēbū ozigbo? ⁵⁴ Kanj, m mē erira, nanj kē wē jenkō d'e gi mezu ihien ndi rī ime Ehuhuo-nso hūn ku n'o jenkō d'a rī ẹnina?"

⁵⁵ Ogen hū kē Jizosī gi sī igunrun hū, "Unu gi opia-agma lē egbe bja d'a nwunrun m nōkē sī m wū onye-ohin? Uhuohin ile m'a nodj alj ime Ulo-nso a kuzi, onu a nwunrun nī m. ⁵⁶ Kanj, ihien ndinī ile rī nwan e mē kenī ihien ndi-amuma ku ime Ekukwo-nso mezu." 'Ya umu-azūn a ile nō na a tō, gbama oso.

E We Wē Jizosī Si Ogwa Kayafasi, Onye-isi Nchū-ẹjan

(Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ 'Ya ndi nwunrun Jizosī nō we ē jenni Kayafasi wū onye-isi nchū-ẹjan ime ogwa a, ebe ndi-nkuzi Iwu lē ndi-isi gbakikome. ⁵⁸ Kanj Pita sonko a d'e ru ogwa onye-isi nchū-ẹjan, bū egbata wē te e te. Ya Pita nō banye, son ndi-nche nodj alj kenī o hūn njendeme ihienni.

⁵⁹ Ogenni, ndi-isi nchū-ẹjan lē Ndi-isi Nkikwama ile hū a cho ihien w'e gi buokin Jizosī onu kenī wē gbu ē; ⁶⁰ kanj, ahunni wē, osuon'a nī ndi osheri-ntu puhani bu oḍa. Omegū, mmadu ẹbū nō nwan pūha, ⁶¹ sī, "Onyeni sī, 'M jenkō d'a saeka tikpo Ulo-nso Osolobue, gi akpu-uhuhin eto tunkin ē.'" ⁶² 'Ya onye-isi nchū-ẹjan nō lihi, sī, "Y'e nwon ihien i jenkō d'a shari? Kī wū ihien ndinī wē rī a sī nī 'ya k'i mē?" ⁶³ Kanj, Jizosī ekuni ihien owule. Onye-isi nchū-ẹjan nō sī a, "E gi m ẹfan Osolobue hūn rī ndun sī i gwa ẹnyi mbunī iyū wū Kraisti, Nwa Osolobue."

⁶⁴ Jizosī nō sī a, "'Yū ku ē. M rī nwan a gwa unu ile nī ogenni ghafegū, unu sikō d'a hundē Nwa nke Iḥian ebe o nodj alj ẹka-nni Osolobue, Onye hūn nwon ikēn ile, hunzikwo a k'ō rī elu orukpu o gi lala."

⁶⁵ 'Ya onye-isi nchū-ẹjan nō tika ẹfē hūn 'ya lē enwēn ē wū onye-isi nchū-ẹjan yi, sī, "O kuḍe arū! Kī ẹnyi rī a chozinī ndi osheri? Onu a nūgū nwan arunī o ku!

⁶⁶ Kīnī kē unu ro?" Wē nō za, sī, "Ikpe a maḍ'a, o jenkō

d'a nwun!" ⁶⁷ Wẹ nọ jụ a ẹsọn ihun, fjan a ihien, ndi hu ime wẹ nọ ma a ọra, ⁶⁸ si, "Iyọ hun si ni i wu Kraistj, Onye hu Osolobue Tume, bu amuma ni gwa enyi onye fjan i ihien?"

Pita A Ghorj N'ọ Marj Jizosj

(Mak 14.16-72; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ogenni, Pita nodj alj ezi ogwa, 'ya nwa-agboọ wu odibo nọ bja d'e kunrun e, si a, "Iyọ le Jizosj onye Galili wizikwo." ⁷⁰ Kanj, o nọ ghorj id'enya wẹ ile, si, "Amarin m ihien i ri e ku."

⁷¹ Ogẹn o gi si ebe wẹ gha a banye ezi-ogwa hu, nwa-agboọ ọzọ wu odibo nọ hun a, si ndi turu ebehu, "Onyeni le Jizosj onye Nazaretj wj." ⁷² O nọ ghorjizj, kunde Osolobue, si, "Amarinde m okennyehu!"

⁷³ O nọbezi ekere, ndi turu ebahun nọ bja d'e kunrun Pita, si a, "I wu onye ohu ime wẹ nke-esi, asusu i e sepuhaguo i." ⁷⁴ 'Ya Pita nọ kunme Osolobue, si, "Amarinde m okennyehu." Ozigbo hu, okpa nọ kwan. ⁷⁵ Ya Pita nọ nyanhan oku Jizosj ku, ni, "Okpa gini d'a kwan, i jenkọ d'a ghorj mgbe eto ni y'a marin m." O nọ shi ezi d'a kwan ezigbo ekwan.

Isi Nke Esa-kwasj-ogun

E We Wẹ Jizosj Si ogwa Pajleti

(Mak 15.1; Luk 23.1-2; Jon 18.28-32)

27 O ru ogẹn utuntun, ndi-isi nchue-ajan ile le ndi-isi nọ tugbame iroro ke w'a don gbu Jizosj. ² Wẹ nọ ken e egbun, we e jenni Pajleti, onye Rom hun wu Gowanọ ri a kinj wẹ.

Judasj E Hogbu Enwen E

(Orun Ndi-Ozi 1.18-19)

³ Ogẹn Judasj hun re e ye wẹ gi hun a ni a maguo wẹ Jizosj ikpe-onwun, o nọ kwan mmanj, wekin ni ndi-isi nchue-ajan le ndi-isi akpuru egho ọla iri-kwasj-ogun hu, ⁴ si, "E meole m njo m gi re onye nwonleni ihien o me." Kanj, wẹ nọ si a, "O gbashjarinj enyi; ohun wu mkpa i!"

⁵ O nọ tu akpuru-egho ọla ndi hu ye alj ime Ulo-nsọ, pu d'e hogbu enwen e. ⁶ Ndi-isi nchue-ajan nọ tuturu akpuru-egho ọla ndi hu; wẹ nọ si, "O furuni ni enyi bu wẹ che ebe w'e donme ihien ime Ulo-nsọ, makeni egho edeke ro (egho-mme)." ⁷ 'Ya wẹ nọ tu iroro, gi e nonrin ogige onye a kpu-ite, gi e memem ikpekpe itumunye. ⁸ 'Ya hajin wẹ gi a kpo ogige hu "Ogige Edeke" d'e rukwo tannj. ⁹ 'Ya ihien Osolobue gi onye-amuma wu Jerimaya ku nọ mezu, ni,

"Wẹ nọ weri akpuru-egho ọla iri-kwasj-ogun hu, hun wu onu egho ndi Izrelu kweri ni 'ya ke wẹ sikọ d'e non okennyehu;

¹⁰ gi e nonrin ogige Okpu-ite

rike ke Onye-nwonni-enyi don gwa m."

Pajleti A Ju Jizosj Utaa

(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Jon 18.33-38)

¹¹ Ogẹn ihienni gi ri e me, Jizosj turu ihun Pajleti wu Gowanọ ri a kidon ni ndi Rom. Pajleti nọ si, "Iyọ wu eze

ndi Ju?" Jizosj nọ si a, "Iyọ ku." ¹² Kanj, ogẹn ndi-isi nchue-ajan le ndi-isi gi ri e kusonme ihien ndi wẹ si ni 'ya k'o me, o gba nkintin! ¹³ Pajleti nọ si a, "Y'a ri a nọ ihien ole wẹ ri e ku ni 'ya k'i me?" ¹⁴ Kanj, o shjarinj ihien owule, ke akpu ohu—nke wu nọ tukenme Pajleti wu Gowanọ enya.

A Ma Wẹ Jizosj Ikpe Onwun

(Mak 15.6-15; Luk 23.13-15; Jon 18.39; 19.16)

¹⁵ Ogẹn Mmemme-Nghafe owule, Gowanọ a hapu ni wẹ onye-ngan owule wẹ cho. ¹⁶ Ogẹn hu, eje-ihian ohu ihian ile marin ri ime ulo-ngan, efan a wu [Jizosj] Barabasi. ¹⁷ Ogẹn wẹ gi gbakikomeguu, Pajleti nọ si wẹ, "Onye ke onu cho ni m hapu ni onu [Jizosj wu] Barabasi ra Jizosj hun w'a kpo Kraistj?" ¹⁸ (Pajleti ku ihienni makeni o maringho ni iwe ke wẹ gi we Jizosj wu Kraistj ye e.) ¹⁹ Ogẹn o gi nodj alj elu Ocho-okink'ikpe, nwunye e nọ zi ozi jenn'e, si a, "Wepukwo eka oku onye ezi-omume hu, makeni e giguo m ufiri e ta afunfun oda-oda ime nro tannj." ²⁰ Ndi-isi nchue-ajan le ndi-isi Izrelu nọ nwan gwa igunrun hu wẹ si Pajleti hapunj wẹ Barabasi, gbu Jizosj. ²¹ Pajleti nọ siji wẹ, "Onye ime wẹ ebuo ke unu cho ni m hapu ni unu?" Wẹ nọ si, "Barabasi." ²² Pajleti nọ si, "Ki m'e gi nwan Jizosj hun w'a kpo Kraistj me?" Wẹ ile nọ si, "Kpogbu e enu obe." ²³ O nọ si, "Ki hajin? Elee eje-ihien k'o me?" Kanj wẹ ile e yikenmede, si, "Kpogbu e elu obe." ²⁴ Ogẹn Pajleti gi hun ni ihien o ri e ku e nwonni isi ebe wẹ ri, hunzi ni isusu choko n'o bidon, o nọ weri mirin kwopu eka id'enya igunrun hu, si, "Edeke onyeni ari m eka; eka onu k'o riji!" ²⁵ Igunrun hu ile nọ si, "Edeke e 'ya ri enyi le umu enyi isi!" ²⁶ 'Ya o nọ hapunj wẹ Barabasi, o fianguu Jizosj mkpinsin, o nọ w'e ye wẹ kpogbu.

Ndi-agma A Kpa Jizosj Ye Emu

(Mak 15.16-20; Jon 19.2-3)

²⁷ 'Ya ndi-agma Pajleti nọ weri Jizosj si ime ogwa Pajleti, kpogbama itu-agma hu ile; ya wẹ nọ fihunme e. ²⁸ Wẹ nọ yipu a ewuru e, yime e ewuru nanranni e nwun ufie-ronj, ufie-ronj †. ²⁹ Wẹ nọ weri agalaba osisi-ogun, gi e kpa okpu-eze, bu e che e isi, bu okpo che e eka-ihien; e gbu n'e osekp, a kpa a e ye emu, a si a, "Agu!! Eze ndi Ju!!"

³⁰ Wẹ nọ jụ a ẹsọn, napu a okpo hu wẹ te buche e eka, fjanma a ya isi. ³¹ Ogẹn wẹ gi kpaguu a ye emu, wẹ nọ yipu a ewo ufie hu, yimezi e ewuru e. Wẹ nọ duru e d'a kpogbu elu obe.

A Kpoma Wẹ Jizosj Elu Obe

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27)

³² Ebe wẹ jenkọ, wẹ nọ kunrun onye Sajirini ohu w'a kpo Sajmonu, wẹ nọ w'a y'e olu buru obe Jizosj.

³³ Ogẹn wẹ gi ru ebe w'a kpo Gogota ('ya wu Ebe-Okpokom'isi), ³⁴ wẹ nọ ye Jesu manya wẹ buche olulu-anu ra, kanj, ogẹn o gi danmin a, o nọ jụ n'ọ rakọ a.

³⁵ Ogẹn wẹ gi kpomaguu a elu obe, 'ya wẹ nọ tu nkpo,

† ewuru ndi nze le ndi-idafin

gi ẹ keru ẹwuru ndi o yi. [Onwan me ken ihi en onye-amuma ku hun uzo mezu—make ni onye-amuma si, “E keru we ekwa m, a tu we nkpo, gi ẹ keru ẹwuru m.”]

³⁶ We no nodi ali, e che ẹ nche. ³⁷ We de ihi en we gi m'a ikpe ye enu obe hu. Ihi en we de wu, “Onwan wu Jizosi, Eze ndi Ju.”

³⁸ We kpomazi ndi ohin eburo che n'e, onye ohu elu obe ri eka-nni ẹ, onye ohu elu obe ri eka-ekpen ẹ. ³⁹ Ndi hun ghafekoni hu a kpa a e ye emu, e finfin isi, ⁴⁰ a si, “Iy u hun jenk o d'e tikpo Ulo-ns o, gi akpu-uhuhin eto tundonzi ẹ, zuopuha nwan enwen i! Omeni i wu Nwa Osolobue, gha elu enu obe hidan.” ⁴¹ Erira ke ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi donzikwo kpa a ye emu, a si, ⁴² “O zuofuha ndi oz o, kan i o sani eka zuopuha enwen ẹ. Iya wu eze Izrel u nu! ‘Ya gha nwan elu obe hidan, ken i enyi kweri n'e. ⁴³ O tukwas i Osolobue obi; Osolobue ‘ya zuopuha a nwan owuni o suogho a. Make ni, o si, ‘Mme wu Nwa Osolobue.’” ⁴⁴ Erira ke ndi ohin ndi hu we kpogbu ‘ya le we donzikwo kpari ẹ.

Onwun Jizosi

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jon 19.28-30)

⁴⁵ Efinnai hu, gha okuloku mmebu, ogen hu enya anwun gi a ri isi, d'e ru okuloku eto, okiki no gba ali hu ile. ⁴⁶ Ihi en rike okuloku eto, Jizosi no gi oken olu yi oro, si, “Elai, Elai, lama Sabakitani?” ‘Ya wu, “Osolobue m, Osolobue m, ki hai n i gi la m to?” ⁴⁷ Kan i, ogen ndi hu ime ndi turu ebahun gi nu a, we no si, “O ri a hi Elaija!” ⁴⁸ Ozigbo, onye ohu ime we no gba oso, weri eru banye ime manya ru-uka, fa a ye mkpinsi n, y'e ‘ya n'o ra. ⁴⁹ Kan i, ndi oz o si, “Cheri ni, ni enyi lee omeni Elaija jenk o d'a bia d'a zuopuha a.” ⁵⁰ Jizosi no gi oken olu yizi oro, kwonbepu, nwunhun. ⁵¹ Ozigbo hu, ekwa we gi gb onbepu Ebegu kacharin-ns o ime Ulo-ns o no bawapu eburo, gha elu d'e ru ali. Ali no mahihie, omu-ma hu e tiwa; ⁵² ili ndi nwunni no kpupu, ndi ns o bu oda nwunni no lihi. ⁵³ Ogen Jizosi gi ghaguu onwun lihi, we no puha, si obodo ns o hu wu Jerusalem, ndi bu oda no hun we ebegu. ⁵⁴ Ogen oki-agma hu le ndi-agma ‘ya ni we ri e che Jizosi nche gi hun ali-omahihie le ihi en ndi hu meni, egun no bia we, we no si, “Ezioku, onyeni wu Nwa Osolobue!”

⁵⁵ Ikpoho bu oda gha Galili sonhen Jizosi e yen'e eka rizi ebahun, we ri a gha ebe teni e lee ihi en ri e meni. ⁵⁶ Ndi hu ime we wu Meri onye obodo Mag'dala, Meri nne Jemisi le Josef u le nne umu Zebedi.

Olili Jizosi

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jon 19.38-42)

⁵⁷ O ru ogen enyasi, odafin ohu w'a kpo Josef u, onye obodo Arimatia, no bia. Okennyeni wuzikwo onye e son uzo Jizosi. ⁵⁸ O no jen d'e kunrun Paleti, si a buye ẹ eh u Jizosi. ‘Ya Paleti no si we buye ẹ ya. ⁵⁹ Josef u no buru eh u hu; gi ekwa line nwunni fuma a, ⁶⁰ bu e che ime ili ohun o kwademeni enwen ẹ, hun we gu noko

okporo ye ime omuma. O no gi omuma hi-ogbe nukin onu ili hu, pu. ⁶¹ Meri onye obodo Mag'dala le Meri hun-eb o nodi ali bu ihun zinme ili hu.

E We We Ndi-nche D'e Chedon Ili Hu

⁶² Ogen uhuhin Nkwademe gi ghafeguu, o ru enyasi, ogen uhuhin Izu-iken gi bidon, ndi-isi nchu-egan le ndi Itu-Farisi no zugbama d'e kunrun Paleti, ⁶³ si a, “Di-okpa, enyi a nyanhangho ni ogen onye-ntuni gi ri ndun, o si, ‘Akpu-uhuhin eto ghafeguu, m jenk o d'e lihi.’” ⁶⁴ Si we nwan d'e gb onkinme ili hu ohunma d'e ru akpu-uhuhin eto hu, amamgbe umu-azuu a abia d'e zunrun eh u a, gwama ihian ile ni, ‘O ghaguo onwun lihi; ogen hu ndufie ikpazuu hu a kari nke ibuz o nj o.” ⁶⁵ Paleti no si we, “Weri ni nwan ndi-agma; jen ni d'e chedon ẹ ke unu sik o d'a saeka.” ⁶⁶ ‘Ya we no jenme, kpukinkenme ili hu, bu ndi-nche to ebegu.

Isi Nke Esato-kwas i-ogun

Jizosi A Gha Onwun Lihi

(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jon 20.1-10)

28 Ogen uhuhin Izu-iken gi ghafeguu, ogen eki gi fonme nke uhuhin ibuz o ime izu-uka (hun wu nwan uhuhin Sonde), Meri onye obodo Mag'dala le Meri hun-eb o no jen d'e lele ili hu. ² Idemizi, ali no mahihie oda-oda, make ni mm on-oz i Di-nwonni-enyi gha elu-igwee bia, nupu omuma hu hi-ogbe, nodi ali elu ẹ. ³ O hu e be nwanran-nwanran rike amuma, ewuru ẹ hu e nwun noko igwere. ⁴ Egun ẹ no bia ndi nche, eh u no mama we nni, we no richarin ke ndi nwunhunni. ⁵ Kan i, mm on-oz i hu no si ikpoho ndi hu, “Atule ni egun, a maringho m ni unu ri a cho Jizosi, hun we kpogbu elu obe. ⁶ O rizi ebenu; o lihiguo k'o don ku. Bia ni d'e lee ebe o te ri. ⁷ Jenme ni nwan ozigbo d'a gwa umu-azuu a, si we, ‘O ghaguo onwun lihi, o buruguo ni unu uzo si Galili; ebegu ke unu jenk o d'a no hun a! ‘A gwagukwo m unu.’” ⁸ ‘Ya we no gi egun le oken ighogho gha ili hu pu ozigbo, gbama oso d'a gwa umu-azuu a.

⁹ Idumuzi, Jizosi no kunrun we, si, “Dar u ni!” ‘Ya we no bia d'e kunrun ẹ, fiedon ẹ oku, fe ẹ. ¹⁰ ‘Ya Jizosi no si we, “Atule ni egun, jen ni d'a gwa umune m we jen Galili, ebahun ke we k'a no hun m.”

E Ye We Ndi-nche Egho-azuu, Si W'e Kule K'o Me

¹¹ Ogen ikpoho ndi hu gi jenk o, ndi hu ime ndi-nche hu no si ime obodo d'a gwa ndi-isi nchu-egan ihi en ile meni. ¹² Ogen ndi isi nchu-egan le ndi-isi gi zuguu, tug-bamaguu iroro, we no ye ndi-agma hu ego hi-ogbe, ¹³ si we, “Gwakwo ni ihian ile ni, ‘Umu-azuu a bia d'e zunrun ẹ ime abali ebe enyi ri uran.’” ¹⁴ Omeni onwan e ru ntin Govano wu Paleti, enyi jenk o d'e me obi ru ẹ ali, hun a ni nsongbu arikon i unu.” ¹⁵ ‘Ya we no narin we egho hu, me ihi en we gwa we. Echen ke we rikwo a ko akikon i ime ndi Ju d'e ru tanni.

Ọrụn Hụ Rị Mkpa Jizọsị Ye Ụmụ-azụn A

(Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Ọrụn Ndi-Ozi 1.6-8)

¹⁶ Ya ụmụ-azụn mmanai hụ nọ nwan si ugu hụ rị Galili, ebahun Jizọsị gwa wẹ. ¹⁷ Ogen wẹ gi hun Jizọsị, wẹ nọ fe e, kanị ndị hụ ime wẹ nwọn obi-ẹbụ. ¹⁸ Jizọsị

nọ jenzunhan, si wẹ, "E yeole wẹ m iken ile rị elu-igwee le elu-ụwa. ¹⁹ Jenme ni nwan d'e me ndi ali ile rị ichen-ichen ni wẹ wuru ndi e son ni m; e gi ni efan Nedi le Nwa le Mmon-nsọ e me wẹ mirin-Chuku. ²⁰ Kuzi ni wẹ, ni wẹ hun ụzọ e me ihien ile m si unu me. Ezie, m noye ni unu ogen ile d'e ru ogugu-ogen."

Makị

Isi Nke Mbu

Onye Jenko D'a Kwan Kraisti Uzo

(Azaya 40.3; Malakai 4.5; Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

1 Enina ke ozioma banyeni Jizosi hun wu Kraisti, Onye ahun Osolobue tume, hun wu Nwa Osolobue don bidon: ² Noke ke we don de e ime ehuhu Azaya onye-amuma, "Osolobue si, 'Lee e, m ri e zi onye-ozim n'o buru n'i uzo, n'o kwan'i uzo.' ³ Olu onye ohu ri a han ime atụ, a si, 'Kwa ni ni Di-nwonn-enyi uzo; mememe ni uzo a n'o zirin!' "

Jonu Hun E Me Mirin-Chuku A Kwadememe We Make Obibia Jesu

⁴ Jonu hun e me mirin-Chuku no puha, mama okwa ime atụ, a si we gha ime njo we roghari, keni we me we mirin-Chuku we gi a ghosi n'e roghariguo we, keni Osolobue gbaghari we njo. ⁵ Ndi ile ri umu-alj ndi risomme judia le ndi Jerusalem ile hu e jen d'e kunrun Jonu, we hu e kupuha njo we, o hu e me we mirin-Chuku ime Iyi Jodani. ⁶ Jonu yi ewuru we gi enenren anu w'a kpo kamelu mememe; akpukpo-anu k'o gi kenme ukun e. Ihi-en-oriri e wu igurube le mirin-enwun ri ofia. ⁷ O hu a si we, "Onye kani m lala m azuun, erudeni m onye jenkō d'e hulua alj topu eriri akpukpo-uku a. ⁸ M ri e gi mirin mmaka e me onu mirin-Chuku, kani, 'ya nwen jenkō d'e gi Mmon-nso me unu mirin-Chuku."

Jonu E Me Jesu Mirin-Chuku, Ekwensu A Nwan Jesu

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Ogen hu, Jesu no gha Nazareti ri azuun Galili bia, 'ya ke Jonu no me e mirin-Chuku ime Iyi Jodani. ¹⁰ Hun Jesu gihu gha ime mirin puha, o no hun ke elu-igwere kpupu, hun ke Mmon-nso gi udi nduru hidanla, bia d'a nokwasj a. ¹¹ 'Ya olu no gha elu-igwee si, "Iyū wu ezi Nwa m; ihi-en i a sūka m."

¹² Ozigbo hu, Mmon-nso no nu e shi ime atụ. ¹³ O no nodi ebahun akpu-uhuhuhin ogunnai, iya le eje-anu ri ichen-ichen. Ekwensu hu a nwan a; ndi mmon-ozim hu e yen'e aka.

Jesu E Bidon Orun A

(Mat 4.12-17; Luk 4.14-15)

¹⁴ Ogen we gi kpokingu Jonu ye ime ulo-ngan, Jesu no bia Galili d'e zime ozioma Osolobue. ¹⁵ O hu a si, "Ogen e zuguo, Alj-eze Osolobue a riguo nsue! Roghari ni, unu e kweri ozioma!"

Jesu A Kpoma Ndi K'e Sonne

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁶ Ebe Jizosi ghako mkpenren "Ohimin" Galili, o no hun Sajmonu le Anduru nwenen e ebe we ri a tu oga e ye ime mirin ahun, makeni azun ke w'a kun. ¹⁷ Jizosi no si we, "Sonme ni m, m siko d'e me onu wuru ndi a kupa ihian rike azun." ¹⁸ We no la oga we to ozigbo, sonme e.

¹⁹ O jenshi ihun ekeren, o no hun Jemisi le Jonu, umu Zebedi ebe we ri ime ugbo-mirin we e donzi oga we. ²⁰ O no kpo we ozigbo; we no na nedi we le ndi we we orun to ime ugbo, sonme e.

Jesu A Chupu Eje-mmon Ri Ime Okennyehi Ohu

(Luk 4.31-37)

²¹ We no shi obodo Kapanom; o ru Uhuohin Izu-iken, o no banye ulo-ofufe ri ebenu d'a kuzi. ²² Nkuzi e no tu we enya, makele o kuzi noke onye oku ri aka ele noke ndi-nkuzi Iwu. ²³ Ogen hu dai, o nwon okennyehi ohu eje-mmon ri ime e, hun ri ime ulo-ofufe we. Okennyehi hu no yi oro, si, ²⁴ "Hapu enyi ye, k'i gi enyi e me, Jesu onye Nazareti? I bia d'e tikpo enyi? A maringho m onye i wu, yu wu Onye-nso Osolobue." ²⁵ Kani, Jizosi no jugbo eje-mmon hu, si a, "Kpume onu; gha ime e puha!" ²⁶ Eje-mmon hu no se okennyehi hu, gi oken olu yi oro, gha ime e pu. ²⁷ O no tu we ile enya, we hu a ju ibe we, si, "Ki wu hunni? Onwan wu nkuzi ohun—hun iken ri! O gwade eje-mmon oku, we hu a gbaye e!" ²⁸ Ozigbo, otiti e no kpogbari egbera Galili ile.

Jizosi A Zuo Ndi Bu oda

(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Hun Jesu gihu gha ime ulo-ofufe ahun pu, iya le Jemisi le Jonu no banye iwe Sajmonu le Anduru. ³⁰ Emu ri a ku nne nwunye Sajmonu, o dine edine, ehuh okun ri e nwun e. Ozigbo, we no gwa Jesu ni emu ri a ku a. ³¹ Jizosi no jen d'e kunrun e, kwondon e aka, weli e enu, ehuh okun hu no hapu a; o no lememe we obia.

³² O ru ogen enyasi, ogen anwun gi roguu, we no wehen'e ndi emu ile le ndi eje-mmon ri ime we. ³³ Ndi

obodo hu ile e jun onumuzo; ³⁴ Jesu no zuo ndi bu oda emu ichen-ichen ri a ku, chupusonme eje-mmon bu oda, o nini eje-mmon ndi hu ku oku makeni a maringuo we onye o wu.

Jizosi E Zisonme Ozioma Ime Galili

(Luk 4.42-44)

³⁵ O ru uzo-utuntun, ebe eki keleni fonchanpu, o no zopu egwa, jenme ebe ihian rileni, o no ebehu mememe ekpere. ³⁶ Sajmonu le ndi 'ya le we wi no choma a. ³⁷ Ogen we gi hun a, we no si a, "Ihian ile ri a cho i." ³⁸ O no si we, "Ni enyi shizi ni obodo ndi ozo ri ehun ebeni, keni m zizikwo ozioma ime we. Makeni 'ya wu ihien m bia d'e me." ³⁹ O no ghagbari azupun Galili ile, e zisonme ozioma ime ulo-ofufe we ri ichen-ichen, a chupusonme eje-mmon.

Jizosi A Zuo Onye-oti

(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰ Okennyeh ohu emu oti ri a ku no bia d'e kunrun Jesu, gbu osekpuru, rjoma a, si a, "Omeni ya choghoh, nibe i saeka zuo m, a ri m ochan." ⁴¹ Omiken e no me Jizosi, o no tnpu eka metu a, si a, "A choghoh m! Dihin, ni ri ochan!" ⁴² Ozigbo, oti hu no gha ehun a pu, o no ri ochan! ⁴³ Jizosi no zi okennyeh hu lama ozigbo, ogen o gi dokemeguu a eka ntin, ⁴⁴ si a, "A gwakwole onye owule ihienni; ka, jen d'e we enwen i ghosi onye nchuejan n'o lele i, y'e weri ihien ndi hu Mozizi ku ime Iwu gi chuejan, ni gi ghosi we ni ya riguo ochan." O no si a lama. ⁴⁵ Kanj, okennyehi a ghaguu ebahun pu, o no kusonmede ihienni ebe ile. O kukemeh ihienni, nke wu ni Jesu asazini eka puha ime obodo ebe ihian a no hun a, kama, o ghasonme azupun ihian bileni, kanj we huzikwo a gha ebe ile a bia ebahun d'e kunrun e.

Isi Nke Ebuo

Jesu A Zuo Onye-oru

(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

2 Akpu-uhuhin ole a ghaguu, Jesu no kinhen Kapanom, o no kpogbari n'o ri ulo. ² Ndi bu oda no gbakikome, nke wu ni uzo eruzini we, ke ime ulo ke ihun-ezi, o nwonzini ebe e ru ihian. Jesu hu a gwa we oku-Chuku. ³ 'Ya ke ikennyeh no buhen'e okennyeh ohu oro kinmin; ikennyeh eno bu e. ⁴ Makeni ahunni we uzo d'e kunrun Jesu ufiri ni ihian jun ebenu, we no nyinrin elu ulo, be oghe ye e elu ebe Jesu wuzo. E beguu we oghe ye e, we no gha ebenu do onye hu oro kinmin le ute e ye ihun Jesu. ⁵ Ogen Jizosi gi hun okukwe we, o no si onye hu oro kinmin, "Nwa m, a gbahariguo we i njo i."

⁶ O nwon ndi-nkuzi Iwu nodisonme ali ebahun, we hu e ro ihienni ime obi we, a si, ⁷ "Ki hain okennyehi gi e ku enina? O ri e ku aru! Onye e ri-eka a gbahari njo wezuka Osolobue soro?" ⁸ Ozigbo, Jesu no marin ime mmon ihien we ri e ro ime obi we. O no si we, "Ki hain onu gi e ro udi iroroni ime obi unu?" ⁹ Elee hun ka nfe: isi onye-oroni, 'A gbahariguo we i njo i'—ra isi a, 'Lih

oto, heri ute i ni jenme ijen?" ¹⁰ Kanj, ni m ghosi onu ni Nwa nke Ihian nwon iken o gi a gbahari njo elu-owa." O no si onye-oru hu, ¹¹ "M si i, lihi oto, heri ute i, lama iwe i!" ¹² O no lihi oto, heri ute e ozigbo, gha ebahun pu—id'anya we ile; nke wu ni o tu we ile enya, we no jama Chuku mma, si, "Enyi ahuntuni ihien no enina mbu!"

Jesu A Kpo Livai

(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ 'Ya Jesu no jenmezi mkpenren mirin Galili. Igunrun ihian no fihunme e, o no kuzi we. ¹⁴ Ebe o ghafeko, o no hun Livai nwa Alifosi k'o nodi ali odu ndi ugwo-isi, o no si a, "Sonme m." Livai no lihi oto, sonme e.

¹⁵ Ogen Jesu gi ri e ri ihien-oriri iwe Livai, ndi bu oda ime ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin hu e son Jesu le umu-azupun a e ri ihien-oriri, makeni ndi ri e son n'e bu oda. ¹⁶ Ogen ndi-nkuzi Iwu hun ri ime ndi Itu-Farisi gi hun ni 'ya le ndi njo hu le ndi a na ugwo-isi ri e ri ihien-oriri, we no si umu-azupun a, "Ki hain o gi e du ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin e ri, a ra?" ¹⁷ Ogen Jesu gi nu ihien we ri e ku, o no si we, "Ndi ehun ri iken ara cho dibie, kama, ndi emu ri a ku wu ndi a cho dibie; ele ndi ezi-omume ke m bia d'a kpo, kama, ndi njo ke m bia d'a kpo."

Ajuju Banyeni Ibu-onu

(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ O nwon ogen umu-azupun Jonu le ndi Itu-Farisi gi ri e bu onu. We no bia d'a ju Jesu, si, "Ki hain umu-azupun Jonu le umu-azupun ndi Itu-Farisi gi e bu onu, bu umu-azupun i a ra bu?" ¹⁹ Jizosi no za we, si, "Ni ndi bia agbamehuhuo bu onu ebe okennyeh ri a gba ekukwo ri ime igunrun we? Mba nu! Ebe we le okennyeh hu ri a gba ehuhuo ri, ebuko we onu. ²⁰ Kanj, ogen lala hun we jenko d'e gi wepu okennyeh hu ri a gba ekukwo ime we, ogen hu, e bumeh we onu."

²¹ "O nwonni onye e gi ekwa ohun a kwakin ekwa akan. O gi e kwakin e, nke ohun ahun e hekapu, o tikakenme."

²² "O nwonzikwoni onye e gi ihien akan a gbaye manya ohun. O gi e gbaye e, manya hu a gbawapu a, ke manya ke ihien we gi gbaye e a la iwi. 'Ya wu, gi nwan ihien ohun gbaye manya ohun."

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Uhuohin Izu-iken ohu, Jesu ghako ime ugbo oka witi, ebe we ghako ime ugbo hu, 'ya umu-azupun a no ghoriama oka-witi. ²⁴ 'Ya ndi Itu-Farisi no si a, "Ki hain we gi a gho ihien ugbo Uhuohin Izu-iken, we ri a dan Iwu."

²⁵ 'Ya Jesu no si we, "'Ya wu, unu aguntuni ihien Defidi me ogen o gi nwe mkpa, ogen egun gi ri a gun iya le ndi we ile wi?" ²⁶ K'o don banye ime ulo Osolobue ogen Abiata gi wu onye-isi nchuejan, ri bredi-nso hu w'e bupuhani Osolobue, hun o me ni Iwu si ni onye

ozo eriko a mmanị ndi nchụ-ejan; kanị Defidi ri e eri, yezikwo ndi 'ya le we wi."

²⁷ Ya Jesu no nwan si, "Maka orinimma ihian ke we gi tumē Uhuohin Izu-iken, egini we ufiri Uhuohin Izu-iken ke ihian. ²⁸ 'Ya wu ni mme wu Nwa nke Ihian wu Nna—ke ebe oku Uhuohin Izu-iken ri."

Isi Nke Eto

Okennyē Eka Ohu Nwunhun

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

3 Ya Jizosị no banyezi ulo-ofufe. Ime ulo-ofufe ebahun, o nwe okennyē eka ohu nwunhun rin'a. ² We no keme Jesu nke ni we hun k'o jenkō d'a zūo a Uhuohin Izu-iken keni we gi e ma a ikpe. ³ 'Ya o no si okennyē hu eka nwunhun, "Pūha ihun ebeni." ⁴ O no si we, "Elee hun ke Iwu kwadon ni we e me Uhuohin Izu-iken? Ime ihian ihien ri mma ra ime ihian eje-ihien? Izu o ihian ra igbun'e?" Kanị a gba w'a nkintin.

⁵ Jizosị no gi iwe lehunme we, makeni o fuka a ni obi we e zeke. 'Ya o no si okennyē hu, "Tinpū eka i." O no tinpū a, eka a no ri mma. ⁶ Ndi Itu-Farisi no pu; 'ya we ni ndi itu Herodu no zume umē ke w'a don gbu Jesu.

Eje-mmōn A Kōma Jizosị Enya

⁷ Jesu le umu-azūun a no pu, jēnme mkpenren iyi Galili; igunrun bugbu enwen e oda no gha Galili sonme e. ⁸ Ndi bu oda ghazikwo Judia le Jerusalem le Idumia le azūun nokunme Taya le Sidonu bia. Ndin bia makeni we nu ihien ile Jesu ri e me. ⁹ O no si umu-azūun a kwademen'e ugbo-mirin make ufiri igunrun hu, amamgbe w'a kpangbu e. ¹⁰ Makeni ndi ile emu ri a ku ri a fūfa a keni we metu a eka, makeni o zūoguo ndi bu oda mbu. ¹¹ Ogen owule ndi eje-mmōn ri ime we gi hun a, a dannī w'a alī, yi oro, si, "Iyū wu Nwa Osolobue!" ¹² O gbakemē eje-mmōn ndi hu mkpnsin-eka, si we ekukwole onye o wu.

Jizosị E Tume Ndi-ozī Pū-ichen Mmēbuo

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Omeguū, Jesu no si elu oke, kpō ndi hun o cho, we no bia d'e kunrun e. ¹⁴ O no hori mmadu mmēbuo, kpō we ndi-ozī pū-ichen, ni we du e nodi, n'o zipu we d'e zi ozioma ¹⁵ lezikwo ni we hun uzō nwe iken w'e gi a chupu eje-mmōn. ¹⁶ Mmadu mmēbuo hu o tumē wu: Saimonu (hun Jesu tu Pita); ¹⁷ Jemisi le Jonu—we ebuo wu umu Zebedi (ndi hun o tu "Bonagesi", 'ya wu Umu Akpabo); ¹⁸ le Anduru le Filipu le Batolomi le Matiu le Tamosi le Jemisi nwa Alifios le Tadiosi le Saimonu hun te ri ndi gi eka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki alī we, ¹⁹ lezi Judasi nwa Iskarotu hun re Jesu ogen ik-pazūun.

Jizosị le Bezibō Onye-isi Eje-mmōn ile

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)

²⁰ 'Ya Jesu no lama; igunrun ihian no gbakikomezi, nke wu ni 'ya le umu-azūun a ahundeni efe ri ihien-oriri. ²¹ Ogen ezi-le-ulo Jesu we gi nu a, we no bia ni we

weri e, makele we nu ke ndi ihian ri e kusonme, a si, "Era a pumaguo a!"

²² Ndi-nkuzi Iwu gha Jerusalem bia no si, "Onye-isi eje-mmōn ile wu Bezibō ri ime e; iken Bezibō onye-isi eje-mmōn ile k'o gi a chupu eje-mmōn." ²³ 'Ya Jizosị no kpōzunhan we ebe o ri, gi ilu gwa we oku, si, "Nani ke Ekwensu a don chupu Ekwensu?" ²⁴ Alī-eze owule kebeni, asakozī eka wuzo. ²⁵ Ikpun-ulo kebeni, asaeka turu. ²⁶ 'Ya wu, omēni Ekwensu e buguo lumanī enwen e, omēni o kebeguo—o sakō eka turu, nke e a guguo!

²⁷ Kanī, o nwōnni onye jenkō d'a s'eka banye iwe dikē, kirī ihien ri iwe e mmanī o bu uzō kenmeguu a—ogen hu k'o no saeka banye, kirī ihien ri iwe e.

²⁸ "M ri a gwa onu ezioku, we sikō d'a gbaghari njo ile ihian me le eje-okū owule we ku; ²⁹ kanī agbagharike we onye owule ku aru banyeni Mmōn-nso, onye hu e meole njo itebite." ³⁰ O ku ihienni makeni we ri a si ni "Eje-mmōn ri ime e."

Nne Le Umune Jesu

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹ Nne Jizosị le umune Jizosị no bia, turu ihun-ezi, zi ozi jenn'e, si a bia. ³² Igunrun ihian nodisonme alī, fihunme e; 'ya we no si a, "Nne i le umune i ikennyē le [umune i ikpoho] ri ihun-ezi, a ju ukwere i." ³³ 'Ya o no shiarī we, si, "Onye wu nne m? Elee ndi wu umune-ikennyē?" ³⁴ O no lehunme ndi hu nodisonme alī, fihunmen'e, si, "Lee nne m le umune-m-ikennyē ebeni!" ³⁵ Onye owule hun e me uche Osolobue wu nwenē-m-okennyē le nwenē-m-okpoho le nne m."

Isi Nke Eto

Ilu Jesu Gi Onye-ugbo Ta

(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

4 Jesu no nodi mkpenren mirin Galili kuzimezi. Igunrun higbu enwen e ogbe no fihunme e, nke wu ni o no banye ime ugbo ri ime mirin ebahun d'a nodi alī, igunrun hu ile no nodi akpakali mkpenren mirin Galili ebahun. ² O no gi ilu kuzi we ihien bu oda. Ime nkuzi e, o si we, ³ "Gon ni ntin! O nwe onye-ugbo jen d'a gha mkpuru ime ugbo. ⁴ Ogen o gi ri a gha a, mkpuru ndi hu ime we a danye okp'uzo, nnunu no bia d'e ripu we; ⁵ mkpuru ndi hu ime we a danye alī omuma, ebe ejan rileni oda. O pupuha ozigbo, makeni o jenteni ime ejan. ⁶ Ogen anwun gi wa, o ma a, o no shinwun, makeni mkpogun arī a; ⁷ mkpuru ndi hu ime we a danye ime ogun, ogun ahun no sue, dungbu e, o mizini mkpuru; ⁸ kanī ndi hu ime we a danye alī ri mma, o pupuha, sue, du, mi mkpuru mmagi-mmagi: ndi hu ime we a bawaye uzō iri kwasī ogun, ndi hu ime we uzō ogun eto, ndi hu ime we uzō ogun isen."

⁹ 'Ya o no si, "Onye nwōn ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!"

Ihien Haij O Gi E Gi Ilu A Kuzi

(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ogen 'ya suo gi nodi, ndi fihunmen'e le umu-azūun a mmēbuo hu no juma a nkowa ilu hu. ¹¹ O no si we,

“Ọnụ kẹ wẹ ye oghere ịmarịn ihien-mini rịsonmẹ Alì-eze Osolobue, kanị nke ndị rị ogbe, ilu kẹ wẹ gi a gwa wẹ ihien ile; ¹² keni ihien hụ Ẹkukwo-nsọ ku hụn ụzọ mēzu, Ẹkukwo-nsọ sị, ‘Wẹ sikọ d’e lee ilee kalẹ eleghakọ wẹ ụzọ, a nū ọnụnụ-ọnụnụ kanị aghotakọ wẹ, amamgbe wẹ e gbehutọ d’e kunrun Osolobue, ọ gbaharị wẹ njọ wẹ.’”

Jesu A Kọwa Ilu Hụ O Gi Onyẹ-ugbo Ta

(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

¹³ ‘Ya ọ nọ jụ wẹ, sị, “Ọnụ aghotanị iluni? Nanị kẹ unu e gi nwan ghota ilu ile?” ¹⁴ “M gi onyẹ-ugbo ahun e ku onyẹ rị a ghaye oku-Chuku. ¹⁵ Mkpuru ndị hụ danye ọkp’uzọ wụ oku ndị hụ wẹ ghaye, hụn o mē ni oge wẹ gi nū a, Ekwensu nọ bịa ozigbo d’e wefu oku hụ wẹ kùn ime wẹ. ¹⁶ Ndị hụ wẹ ghaye alì omuma wụ ndị hụ nū oku hụ, e gi wẹ ighoghọ nabanhan a ozigbo, ¹⁷ kanị, e nwẹ wẹ nkpoğun; w’a tohụ ẹkẹrẹ sọ. Nsongbu mọbụ ukpokpo gi ufiri oku ahun wẹ nū bịa, a danpụ wẹ ozigbo. ¹⁸ Mkpuru ndị hụ wẹ ghaye ime ogun wụ ndị hụ nū oku hụ, ¹⁹ kanị ufiri nị wẹ rị e hue uhue banyeni ihien ụwanị lẹ ni akụ-lẹ-uba † ụwa rị a la wẹ ẹnya lẹ ẹgun ihien ndị ọzọ, wẹ ile banhan, a kpangbu wẹ oku hụ, ọ mịkọzị mkpuru.

²⁰ Kanị ndị hụ wẹ ghaye alì rị mma wụ ndị hụ nū oku hụ, nabanhan a, mị mkpuru mmagi-mmagi ụzọ iri kwasị ọgụn, ndị hụ ime wẹ a bawaye ụzọ ọgụn-eto, ndị hụ ime wẹ a bawaye ụzọ ọgụn-isen.”

Ukpe Rị Okpuru Afere

(Luk 8.16-18)

²¹ ‘Ya Jizosị nọ sịzị wẹ, “Onyẹ e wẹhẹ ukpe e bu ẹ e che okpuru afere, mọbụ okpuru bēdī? Ẹlẹ enu obu-ukpe kẹ w’e bu ẹ e che? ²² O nwonni ihien zuerini hūn jenkoleni d’a wa, mọbụ ihien ọwule wẹ kpume hūn jenkoleni d’a wa. ²³ Onyẹ nwẹ ntin o gi a nū ihien, ‘ya nū!’”

²⁴ ‘Ya ọ nọ sị wẹ, “E gikwo nị ihien unu nū e don! Mkpuru i gi mayeni ihian kẹ wẹ jenkọ d’e gi mayeni i, kanị wẹ sikọ d’a machedeni y’ẹ. ²⁵ Makeni, onyẹ hūn nwēni kẹ wẹ sikọ d’e yecheni; kalẹ onyẹ hūn nwonlani a napudẹ w’a kẹ hūn o nwẹ.”

Ihien Jesu Gi Ihien-ugbo Rị E Sueni Kuzi

²⁶ Jesu nọ sịzị wẹ, “Alì-eze Osolobue nọ kẹ ebe okenye ohu nọ ghigha mkpuru ye alì ugbo, ²⁷ jenmẹ—ọ hụ a ranhin e tēnhin uhinhin lẹ efinnai, ihien ọ kùn nọ pu, sue, bụ okenye hụ a marin k’o don mē. ²⁸ Alì e gi ẹka a e yeni ihien-akunkun ẹka e sue, a mị mkpuru. O bu’zọ gbapu, osisi ẹ a pūha, ọ mị mkpuru. ²⁹ Mkpuru karaguhū, okenye ahun e weri ihien o gi a ghọ ihien-ugbo banye d’a ghoma a, makeni oge igho-mkpuru e ruguọ.”

† “Akụ-lẹ-uba” kẹ wẹ ka a kpo, kanị İka a kpozị a ẹfee.

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mọstadi Ta

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰ Jizosị nọ sịzị, “Kinị kẹ ẹnyi e gi ma atụ Alì-eze Chuku? Elee ilu kẹ ẹnyi sikọ d’e gi kowa a? ³¹ Ọ rịkẹ mkpuru mọstadi, hūn o mē ni ‘ya kachanrin ntin ime mkpuru osisi ile; ³² kanị wẹ kùn a, o sue, o hi-ogbe kari ihien-akunkun ndị ọzọ ile w’a kunye ime ugbo. Ọ wa agala hi-ogbe, nke wụ nị nnunū a bịa d’a kụ ẹkụ e ye elu ẹ.”

Ilu-ilu Kẹ Jizosị Gi E Ku Oku

³³ Jesu nọ gisonmẹ ilu bu ọda nọ ẹnina gwa wẹ oku-Chuku; ọ gwa wẹ kẹ wẹ a sa ẹka ghota; ³⁴ ọ gwani wẹ oku mmaka, ilu sọ k’o gi gwachanrin wẹ oku; kanị, ‘ya lẹ umu-azun a sọ nōdī, ọ kowachanrin nị wẹ ihien ile.

Jizosị A kụsị Ebiri-mirin

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵ Oge ẹnyasi ụhụhūn hū, Jizosị nọ sị wẹ, “Nị ẹnyi fetu nị azun mirinni hūn-ẹbọ.” ³⁶ ‘Ya wẹ nọ latọ igunrun ahun; umu-azun nọ banye ime ugbo hū hūn Jizosị lẹ enwen ẹ rị ime ẹ, wẹ lẹ ‘ya nọ gi ugbo ahun jenmẹ. O nwezikwo ugbo ndị ọzọ sọ Jesu. ³⁷ Idemizi, oken ẹbi nọ kpoma, ebiri-mirin nọ kponbanma ime ugbo hū, nke wụ nị mirin e d’e jun ime ugbo. ³⁸ Kanị Jizosị rị ibe azun ime ugbo ahun, bu isi kwasị ofi-isi, a ranhin uran. Umu-azun a nọ kpotien ẹ, sị, “Onyẹ-nkuzi, y’a hūn’a nị ẹnyi e d’a nwunhūn!”

³⁹ Jizosị nọ tēnhin, jūgbọ ẹbi hū, sị “ohimin” hū, “Kusị! Mē jūu!” Ẹbi ahun nọ kusị, ụzọ ile nọ mē rajūu. ⁴⁰ Ya Jesu nọ sị umu-azun a, “Kị hañ egun gi a tū ọnū? Unū e ke nwekwọ nwan okukwe?”

⁴¹ Egun nọ tuma wẹ ọda-oda, ‘ya wẹ nọ juma ibe wẹ, sị, “Onyẹ wudẹ onwan, o gi mē ni kẹ ufere kẹ ohimin a gbaye ẹ?”

Isi Nke Isen

Jesu A Zọ Okenye Eje-mmon Rị Ime ẹ

(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

5 Wẹ nọ fetu mirin Galili, pūha obodo ndị Gerasa (Gadara) ††.

² Hūn Jizosị gihū gha ime ugbo hidan, ‘ya okenye ohu eje-mmon rị ime ẹ nọ gha ikpekpe pūha d’e kunrun ẹ. ³ Ikpekpe ebahun k’o bi; o nwonni onyẹ e ri-ẹka e gbondonn’ẹ, ọsūn’a nị wẹ gi ẹgan kpoma a.

⁴ Makeni mgbe ole-lẹ-ole kẹ wẹ te gipụ ẹgan kpoma a ụkụ lẹ ẹka: o tibepụ ẹgan ndị ahun, ọ kpagipụ igwe ndị ahun rị a ụkụ. O nwezini onyẹ a saeka e kwondonn’ẹ.

⁵ Ọ wahunmẹ ikpekpe lẹ elu ugu risonmẹ ebēhū, e yi oro, e gi omuma a dokika enwen ẹ ẹhū, kẹ ukinkin kẹ efinnai.

⁶ Oge o gi lecheni Jesu, ‘ya ọ nọ gbaburu ẹ, gbun’ẹ osekpū. ⁷ Ọ nọ gi oken olu yikem mē oro, sị, “K’i sikọ d’e gi m mē Jesu Nwa Chuku, Chuku Hūn Kachanrinni? E

†† mọbụ: Gegasa

gi m efan Osolobue rıo i, eyele m afunfun!"⁸ O ku ihienni makeni Jesu a siguol'a, "Iyu wu eje-mmön, gha ime okennyeh ahun püha!"

⁹ 'Ya ke Jesu no ju a, si, "Ki wu efan i?" O no shıari, si, "Efan m wu Igunrun, makele enyi bu oda." ¹⁰ 'Ya o no rıokemne Jesu y'a chupule we ime egberer hu.

¹¹ Ogen hu, o nwe igwee ezin ri a kpa nni elu oke nokunme mkpenren ohimin hu, ehı ebahun we ri. ¹² Eje-mmön ndi hu no rıo a, si, "Chu enyi yesonme ime ezin ndini; ni enyi ban ime we." ¹³ O no ni we; 'ya eje-mmön ndi hu no gha ime okennyeh hu püha, banyesonme ime ezin ndi hu, ezin ndi hu ile no gi osö kpotu, zunban ime mirin Galili ebahun, ragbu enwen we. Ezin hu ile ri ihien noker nnu isen.

¹⁴ Ndi-ndu ezin ndi hu no gbajenme d'a gwa ndi obo-do we le umu-ali ndi ri egberer hu ihien meni. We ile no püha d'e lee ihien meni. ¹⁵ 'Ya we no bja d'e kunrun Jesu; we no hun onye hu igunrun eje-mmön te ri ime e: o nodihu ali, o yi hu ekwa, o gi hu ezigbo uche e—egun no tu we. ¹⁶ Ndi o me enya no gwa we ihien me okennyeh hu eje-mmön te ri ime e le ezin ndi hu.

¹⁷ 'Ya we no rıoma Jesu n'o gha egberer we pu.

¹⁸ Ogen Jesu gi banko ime ugbo, okennyeh hu eje-mmön te ri ime e no rıo a n'o sonme e.

¹⁹ Kani Jesu no ju, si a, "Laburu ndi nke i d'a gwa we oken ihien Osolobue meni i, le k'o mahan ni omiken."

²⁰ 'Ya okennyehi no pu, ghagbama obodo iri hu nog-bamani w'a kpo Dikapolisi, a gwa we ihien Jesu men'e. O no tu we ile nu n'a enya.

Jesu A Zuo Okpoho Ihien Ri A Gba, Kpotien Nwata Nwunhunni

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Ogen Jizosi gi gi ugbo-mirin fetuguzi mirin ahun, kinhenzi azuun hun-ebö, igunrun hi-ogbe no fihunme e mkpenren mirin ebahun. ²² Onye ohu w'a kpo Jairoji, hun wu onye ohu ime ndi-isi ulö-ofufe no bja; ogen o gi hun Jesu, 'ya o no dannı Jesu ali; ²³ rıokemne e, si, "Emu ri a ku nwa m okpoho hun nta, o d'a nwun. Dodo bja d'e bu aka i kwası a, zuo a, keni o ri ndun!"

²⁴ Ya Jizosi no sonme e. Igunrun hi-ogbe nozi sonme we, we ile hu a fufa Jizosi.

²⁵ Ime igunrun hu, o nwe okpoho ihien ri a gba kete ahua mmebuo. ²⁶ O hunjunguo enya aka ndi idibi, d'e ru ni ihien a guu a aka, kani, hun nke o gi dıhın, o hude a jowaye njo. ²⁷ Makeni o nuguo banyeni Jizosi, o no gha azuun nokunme Jizosi ime igunrun hu, metu ekwa a aka; ²⁸ makeni o si enwen e, "Omehi m k'a sahu aka metu ekwa a aka, m sikö d'a ri mma." ²⁹ Hun o gi hu metu ekwa Jesu aka, ihien ri a gban'a no kusı ozigbo—ke ehı don me e, o no marın n'o dıhinguo.

³⁰ Ozigbo, Jesu no marın ni iken a ghaole ime e pu, o gbहतo ime igunrun hu, si, "Onye metu ekwa m aka?"

³¹ Umu-azuun a no si a, "I hu a hun igunrun ihian ri a fufan'i, y'a jumazi 'Onye metu m aka?' " ³² Kani Jizosi hukwo e lehunme enya n'o hun onye o wu. ³³ Makeni okpoho hu a marınguo ihien me n'e, ya o no gi egun le ehı-omuma-nni bja d'a dannı Jesu ali, gwapuchanrin

a ezioku. ³⁴ Jesu no si a, "Nwa m, okukwe i e meguo i dıhın; lama, udon 'ya ri ni i, dıhınchanrin ime nsongbu i."

³⁵ Ebe Jizosi rikwo e ku, ndi-ozı no gha iwe Jairoji bja, si a, "Nwa i a nwunhınguo, k'i nozi e songbuni onyenkuzi?" ³⁶ Kani, ogen ihienni we ri e ku gi feban Jesu ntın †, o no si Jairoji, "Atule egun, ka kwerihu!"

³⁷ Jesu anini ndi ozö son e kari Pita le Jemisi le Jonu nwen Jemisi. ³⁸ Ogen we gi ru iwe onye-isi ulö-ofufe hu wu Jairoji, Jesu a hun oken isusu le ndi ri a kwan ekwan, e goshi elu. ³⁹ Ogen o gi banye ime ulö, o no si we, "Ki wu isusuni? Ki onu ri a kwanni? Nwata ahun a nwunhunni, o rıhu ıran!" ⁴⁰ 'Ya we no muma Jesu emu. Kani, ogen o gi chupuguu we ile ezi, o no weri nedı le nne nwata ahun le umu-azuun a eto ahun ya le we wi, we ile no wirı banye mmughe ebe nwata hu dıne. ⁴¹ 'Ya o no kwondon nwata hu aka, si a, "Talita, kum!" 'Ya wu, "Nwata okpoho, m si i lihi!"

⁴² Ozigbo, 'ya nwata ahun no lihi otö, jehunmeme. (Nwata hu wu nwa ahua mmebuo.) O no tukenme we ile enya. ⁴³ Jesu no dokemne we aka ntın, si we a gwakwole onye owule ihien meni, o no si we, ye nwata hu ihien-oriri ri.

Isi Nke Isin

Ndi Obodo Nazareti A Ju Jizosi

(Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

6 Jizosi a gha ebahu pu, o no si obodo e wu Nazareti ††, umu-azuun a no sonme e. ² O ru Uhuohın Izu-iken, o no kuzime ime ulö-ofufe. O tu ndi bu oda ri a nun'a enya, we hu a si, "Elebe ke okennyehi no nwonhen ihien ndini ile? Elee amamihien wu hunni we ye e? Elebe k'o no nwonhen iken o gi a run oken orun-atumenya ndini o ri a run? ³ Onwan ele Kapınta, nwa Meri? Onwan ele nwen Jemisi le Josisi ‡ le Judasi le Saımonu? Ele enyi le umune-ekpoho ri ebeni?" 'Ya ke izize e no ban we, we no legberi e.

⁴ Jizosi no si we, "W'a gbaye onye-amuma agbaye ebe owule wezuka ime obodo e le ebe ndi nke e ri le ime ezi-le-ulo a."

⁵ O sani aka run orun-atumenya ebahu, kari ndi buleni oda emu ri a ku o bu aka kwası zuo. ⁶ O no tu a enya ni enwe we okukwe.

Jesu E Zipu Umu-azuun Mmebuo Hu

(Mat 10.5-10; Luk 9.1-6)

'Ya ke Jesu no jensonmeme obodo-obodo mesonme ekere-ekere ri egberer hu, a kuzi we. ⁷ O no kpo umu-azuun a mmebuo hu, zipu we mmadu ebuo-ebuo, ye we iken w'e gi a chupu eje-mmön. ⁸ O si we, unu jenkoni, ewerile ni ihien owule kari okpo: ewerile ni ihien-oriri mobu eghe, ebulu ni ekpa. ⁹ Yiri ni akpukpo-uku; ka ewerile ni ewo ozö che ni hun onu yi. ¹⁰ O sızı we, "Ulo owule onu banye, nodi ni ebahun d'e ru mgbe unu gha obodo hu pu. ¹¹ Kani, obodo owule naban-

† mobu: Kani, Jesu egondenı ntın ihien we ri e ku. †† obodo o no sue ‡ Josefu

hanlęni unu, mọbu ju ni egonko wę onu ntin, unu pukonj, kpukpupu ni ejan ri onu ukụ tonj wę. Iya jęnko d'a wuru ihien w'e gi shiagbu wę ęri."

¹² 'Ya wę nọ jęnme d'e gwasonme wę roghari; ¹³ a chupusonme wę eje-mmon bu oda, a tankpu ndi emu ri a kụ uđen olivu, a zuo wę.

Onwun Jonu Hun E Me Mirin-Chuku

(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

¹⁴ Eze wu Herodu nọ nu ihien ndini Jesu ri e me—makeni efan Jesu a kpoqbariole. O nwe ndi ri a si, "Jonu hun e me mirin-Chuku ro, o ghaguo onwun lihi, 'ya hain o gi nwe iken o gi a run orun-atumenya ndini.'" ¹⁵ Ndi hu ime wę si, "Elaija ro." Ndi ozọ si, "Onye-amuma ro—rike ndi-amuma mbu." ¹⁶ Kani, ogen Herodu gi nu a, o nọ si, "Jonu hun m bepụ isi a ghaole onwun lihi."

¹⁷ Herodu ku enina makeni Herodu le enwen e zi wę d'a nwunrun Jonu, ken e egbun, kpokin e ye ulo-ngan, make ufiri Herodias nwunye nwenę Herodu wu Filipo, hun Herodu jen d'a luma; ¹⁸ ufiri ni Jonu si Herodu, "Iwu ekwerini n'i weri nwunye nwenę i luma; i ri a dan Iwu Osolobue." ¹⁹ Ize Jonu nọ zeme Herodias; o te cho n'o gbu Jonu, kale o sani eka. ²⁰ Egun Jonu a tu Herodu makeni Herodu a maringho ni Jonu wu onye ezi-omume le onye ri nsọ, Herodu anini wę gbu e. O sọ Herodu n'o gon ntin oku Jonu osun'a n'o gbu e mgbu obi ogen owule o gi nu a.

²¹ Omegu, efe nọ puhani Herodias uhuhin hu wę gi a nyanhan omumu Herodu. O ru uhuhin hu, Herodu nọ kpọ oriri hi-ogbe. Ndi o kpọ 'ya wu oriri wu ndi-isi Orun-ebo le ndi oki-agma, le ndi wę marin amarin ime Galili. ²² Ogen nwa Herodu okpoho hun w'a kpọ Herodias † gi puha, ten egu, o nọ sọ Herodu le ndi-obia a usọ oda-oda; Herodu nọ si nwata hu, "Ri o m ihien sọ n'i, m jęnko d'e ye i y'e." ²³ O nọ kun iyi, si, "Ihien owule i ri o m, m sikọ d'e ye i y'e, osun'a n'i si m kebe ali-eze m uzo ebuo ye i azun ohu." ²⁴ Nwata okpoho hu nọ jen d'a ju nne e, si, "Kini ke m sikọ d'a ri o?" Nne e nọ za a, si, "Isi Jonu hun e me mirin-Chuku." ²⁵ Ozigbo, o nọ gbakin-azun buru eze, si a, "M cho n'i gi mgbadon †† ye m isi Jonu hun e me mirin-Chuku kiken!" ²⁶ Ihieni nọ fu eze, kani, make iyi o kun le ndi obia a, o choni nọ si nwata-okpoho hu mba. ²⁷ O nọ zi onye-agma ime ndi ri e dun'e e che e nche jen d'e behę isi Jonu. Onye-agma hu nọ jen ime ulo-ngan, bepụ Jonu isi. ²⁸ O nọ gi mgbadon buhe e, bu e ye nwata-okpoho hu, nwata-okpoho hu nọ bu e jenni nne e. ²⁹ Ogen umu-azun Jonu gi nu ihieni, wę nọ bia d'e buru ehụ a li.

Jesu E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

³⁰ Ogen ndi-ozu hu pu-ichen gi lua, wę nọ fihunme Jizosi; wę nọ gwa a ihien ile wę run le ihien ile wę kuzi. ³¹ O nọ si wę, "Puha ni, ni enyi si ebe ihian bileni keni unu zu iken ekerę!" (O ku ihieni makeni ndi bu oda ri

† mọbu: nwa Herodias okpoho †† afere

a bia, a la, nke wu ni Jesu le umu-azun a ahundeni efe ri ihien-oriri.) ³² Iya le wę sọ nọ banye ugbo-mirin si ebe ihian bileni. ³³ Ndi bu oda hun wę ke wę jęnko, wę nọ marin ni uwe ro, ya wę nọ gha obodo ri ichen-ichen weri ukụ gbama oso, buni wę uzo ru ebahun. ³⁴ Ogen Jesu gi gha ime ugbo puha, o hun igunrun ahun hi-ogbe, omiken wę e jun e obi, makeni wę nọ ke atunrun nwonlęni onye-ndu, o nọ kuzime wę ihien bu oda.

³⁵ Ogen eki gi gimę, 'ya umu-azun a nọ bia d'e kunrun e, si, "O nwonna onye bi ebeni enyi ri bu ohii a gbamaguo; ³⁶ gbashia ndini ni wę shi ali-ofia le obodo ndi mesonme ekerę-ekerę ri ehụ ebeni d'e nonrin ihien wę jęnko d'e ri." ³⁷ Jesu nọ si wę, "Onu le enwen unu, ye ni wę ihien wę sikọ d'e ri." Wę nọ ju a, si, "Ni enyi hun egbo orun akpu-uhuhin ogun-iri nonye ndini ile bredi wę k'e ri?" ³⁸ Jesu nọ si wę, "Ogbe bredi ole ke onu gi? Jen ni d'e lele e." Ogen wę gi lelegu a, wę nọ si a, "Ogbe isen le azun ebuo." ³⁹ O nọ si wę gwa ndi hu nodi ali okudu-okudu elu irurue ndun ri ebęhu.

⁴⁰ Ndi hu nọ nodisonme okudu-okudu: ndi hu ime wę madu ogun-isen, ogun-isen, ndi hu ime wę iri-kwasigunna, iri-kwasigunna. ⁴¹ O nọ wesi ogbe bredi isen hu le azun ebuo hu enu, lee enya elu-igwee, ye Osolobue ekele. O nọ bebe bredi ndi hu buye umu-azun a d'e ye wę. O nọ kebekwo ni wę azun ebuo ndi hu.

⁴² Wę ile nọ rijunchanrin efo. ⁴³ Ogen wę gi tutukomegu bredi le azun wę rihodu, o jun ukpal mmębuo. ⁴⁴ Ikennyę ri ime ndi ri ihien-oriri hu wu mmadu ogun-iri kwasigunna, 'ya wu nnu-uku isen.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(Mat 14.22-23; Jon 6.15-21)

⁴⁵ Jesu nọ zipu umu-azun a ozigbo, si wę banye ime ugbo keni wę bu n'e uzo si Besaida hun ri azun ohimin hu hun-ębo. 'Ya nwen nke nọ gbashia igunrun hu. ⁴⁶ Ogen o gi gbashiguo wę, o nọ si elu ugu d'e me ekpere. ⁴⁷ O ru ogen enyasi, ugbo e ru etintina mirin ahun bu Jesu sọ ri akpakali. ⁴⁸ O nọ hun a nọ ri a fu wę orun inyanishi ihun makele ufere ri e bukin wę azun. Ihien rike okuloku eto utuntun, o nọ jęnhen ijen elu mirin d'e kunrun wę. O te k'a ghafe wę. ⁴⁹ Ogen wę gi hun a k'o jęnko ijen elu mirin, wę ro ni onye-mmon ro, 'ya wę nọ yi oro — ⁵⁰ makeni egun tuma wę ke wę ile hun a. Jesu nọ kuye ni wę oku ozigbo, si, "Mme ro, atule ni egun!" ⁵¹ Ya o nọ banye ni wę ime ugbo, ufere hu nọ kus. O nọ tukenme umu-azun a enya, makeni ⁵² aghotan wę orun-atumenya ahun o gi bredi hu run, makeni obi wę ze eze.

Jesu A Zuo Onye Emu Ri A Kụ Imę Genesaret

(Mat 14.34-36)

⁵³ Ogen wę gi fetuguo "ohimin" hu, e ru wę obodo Genesaret, wę nọ lime ugbo-mirin wę ebęhu. ⁵⁴ Ozigbo wę gha ime ugbo-mirin puha, ndi ri ebęhu nọ marin ni Jesu ro. ⁵⁵ Wę nọ gi oso ghagbame egberę hu ile, e gi ute e buhe ndi emu ri a kụ ebe owule wę nu ni

'ya k'ọ rị. ⁵⁶ Ebe ọwụlẹ Jesu jẹn—kẹ obodo mẹ ntịn kẹ hụn shĩa-ẹfọ kẹ alì-ọfĩa, wẹ hụ e bu ndị emu rị a kụ a tọ ime afĩa, a rịọ Jesu nị wẹ mẹtuhụ ntịn ẹwuru ẹ ẹka; ndị ile hụn mẹtụ a ẹka nọ dịnjin.

Isi Nke Ẹsa

Ọdinalị Ndị Nedi Kani

(Mat 15.1-9)

7 Ndị Itu-Farisi lẹ ndị hụ ime ndi-nkuzi Iwu hụn gha Jerusalem bĩa nọ fihunmẹ Jesu. ² Wẹ nọ hụn a nị ndị hụ ime ụmụ-azụn a rị e gi ẹka runi e ri ihien-oriri, ya wụ, ẹka wẹ kwọleni kẹ wẹ dọn a kwọ.

³ (Makeni ndi Itu-Farisi lẹ ndi Ju ile ara ri ihien-oriri mmanị wẹ kwọ ẹka hụn wẹ gi e dọnmẹ enwẹn wẹ nsọ. W'e gi ẹ e mezu omenalị ndi nedi wẹ kani; ⁴ wẹ gha afĩa lụa, erikọ wẹ ihien ọwụlẹ mmanị kẹ wẹ changụụ enwẹn wẹ; [†] o nwọnsonmezi imerinmẹ ihien w'e mẹ hụn wẹ gi e dọnmẹ omenalị; kẹ ichanchan mkpu, ite, lẹ ihien ndi ọzọ wẹ gi igwe mēmẹ, hụn w'e gi e shi ihien-oriri lẹ ihien wẹ gi e dine.)

⁵ Ya ndi Itu-Farisi lẹ ndi-nkuzi Iwu ahun nọ nwan ju Jesu ajujụ, si, "Kị hain ụmụ-azụn i gileni e dọnmẹ omenalị ndi mbụ, e gi ẹka runi e ri ihien-oriri?"

⁶ Ọ nọ si wẹ, "Ezioku kẹ Azaya ku banyeni unu ndi ihunnai ebẹhụ wẹ nọ de ẹ nị:

'Ndini gi ugbon-onu
a gbaye m,
kalẹ obi wẹ
e teke ebe m rị;
⁷ ofufe olal'iwii
kẹ wẹ rị e fe m,
w'a kuzi omenalị ihian tumẹ
nọkẹ si Iwu Osolobue rọ.'

⁸ Onu e bu Iwu Osolobue che usuo, kwonkenmẹ omenalị ihian."

⁹ Ọ nọ si wẹ, "Onu marin kẹ unu dọn a kpachanpu ẹnya a latọ Iwu Osolobue, keni onu hụn ụzọ e dọnmẹ ọdinalị unu! ¹⁰ Makeni, Mozizi si, 'Gbaye nedi i lẹ nne i', siji, 'Onye ọwụlẹ kpari nedi ẹ mọbụ nne ẹ, wẹ k'e gburiri a.' ¹¹ Kani, unu si nị onye sihu nedi ẹ mọbụ nne ẹ, 'E wegụọ m ihien nke m'e ye i ye Osolobue oyiye,' ¹² ohun e higụọ, unu a nikozi a meni nedi ẹ mọbụ nne ẹ ihien ọwụlẹ. ¹³ Enina kẹ unu gi e mẹ oku Osolobue a pazilẹ ire keni onu hụn ụzọ chedon omenalị unu a kuzi. Unu e mesonmezi ihien bu oda nọ enina."

Ihien Ndị E Meru Ihian

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Jesu nọ kpọzunhanzi igunrun hụ, si wẹ, "Onu ile, gon ni m ntin, ni unu ghota: ¹⁵ O nwonni ihien a banye ime ihian hun e merun'a. Kama, ihien gha ime ihian puha wu ihien e merun'a." ¹⁶ [Onye nwe ntin o gi a nu ihien y'a nu.] ¹⁷ Ogen o gi na igunrun hụ to banye ime ulo, 'ya umu-azun a nọ si a kowa ni wẹ ilu hụ. ¹⁸ 'Ya o nọ si wẹ, "'Ya wu, unu lẹ enwen onu aghotazikwoni?"

[†] ...wẹ gha afĩa lụa, erikọ wẹ ihien ọwụlẹ mmanị kẹ wẹ changụụ enwẹn wẹ kẹ wẹ dọn a chanchan gi dọnmẹ enwẹn wẹ nsọ.

Unu aghotanị nị ẹlẹ ihien banye ime ihian e meru a? ¹⁹ Makeni o banyeni ime obi ẹ, kani, ime efọ a k'ọ banye, o gha erira shi mgbugbu-nsin." (O gi ihieni ku ni ihien-oriri ile rị ochan ^{††}.) ²⁰ Ọ nọ siji, "Ihien gha ime ihian puha wu ihien e merun'a. ²¹ Makeni, ime ihian, ime obi ihian, kẹ ihien ndini gha a puha: eje-iroro, udi ughere rị ichen-ichen, izun-ohin, igbu-ochu, ²² ina-nwunye-ihian lẹ izo-uku-eye-ofia, ẹnya-uku, ime ihien-ifenren, ndufie, obibi 'mme-nwon-enwen-m,' ẹnya-ufu, nkuto, mpache lẹ nzuzu. ²³ Ime ihian kẹ eje-ihien ndini ile a gha a puha, e meru a."

Okukwe

(Mat 15.21-28)

²⁴ Jizosi nọ gha ebẹhụ buli, shi egberẹ Taya. Ọ nọ banye ime ulo ohu; o te choni nị onye ọwụlẹ marin n'ọ rị ebahun, kani o sanị ẹka zueri.

²⁵ Ozigbo, okpoho ohu eje-mmọn rị ime nwa-a-okpoho nọ nu banyen'e, 'ya okpoho hụ nọ bĩa d'e gbun'e osekpụ. ²⁶ Okpoho ahun wu onye alì ọzọ, ẹlẹ onye Ju; ndi Finisha mu a, Siria wu alì wẹ. Ọ nọ rịọ Jesu n'ọ chupụ eje-mmọn hụ rị ime nwa a. ²⁷ Jesu nọ si a, "Nị umuẹka rigude, makeni o rini mma ni ihian buru ihien-oriri umuẹka tuye ni nkitẹ." ²⁸ 'Ya okpoho hụ nọ si a, "Ezioku rọ Di-nwonni-enyi; kalẹ, nkitẹ rị okpuru teburu e ri ifunfun ihien-oriri gha ebe umuẹka nọ e ri a dantọ alì." ²⁹ 'Ya Jesu nọ si a, "Makẹ ufiri ihieni i ku, lama, eje-mmọn hụ a ghaḣẹ ime nwa i pu." ³⁰ Ogen o gi ru ulo, o nọ hun nwata hụ k'ọ dine elu bedi, eje-mmọn hụ a puguo."

Jesu A Zuo Onye Odin Ghaleni E ku Oku Ohunma

³¹ Jesu nọ gha egberẹ alì Taya pu, ghashi alì Sidonu puha azun obodo iri hụ nogbamanị hun w'a kpọ Dikapolisi, hun nokunmẹ "Ohimin" Galili. ³² Wẹ nọ wehẹ n'ẹ okennyẹ ohu, onye ntin-okin hun ghaleni e ku oku ohunma, wẹ nọ rịọ Jesu n'ọ bu ẹka kwasị a. ³³ Jesu nọ weri ẹ pu ebahun igunrun hụ rị. We ẹ si usuo ebe ihian rileni, o nọ ru mkpinsin ẹka ye ẹ ime ntin, juu eson ye mkpinsin-eka, gi eson hụ de ẹ ire. ³⁴ 'Ya o nọ lee ẹnya elu-igwee, gi okwonlụa si, "Efata." Efata wu "Shiapu".

³⁵ Ozigbo, ntin okennyẹ hụ nọ shiapu, ire ẹ a topu, o nọ kumẹ oku ohunma. ³⁶ Jizosi nọ si wẹ agwalẹ onye ọwụlẹ; kani k'ọ dọn rị a gwa wẹ ekule, erira kẹ wẹ dọn rị e kukemẹ ẹ. ³⁷ Ọ tu wẹ ile ẹnya oda-oda, wẹ nọ si, "O mẹ ihien ile ohunma! O mede onye ntin-okin numa ihien, mede onye odin kumẹ oku!"

Isi Nke Ẹsato

Jesu E Ye Mmadu Nnu-iri Ihien-oriri

(Mat 15.32-39)

8 Ogen hụ, igunrun ọzọ hi-ogbe nọ gbakikome; o meguu, makeni ihien wẹ sikọ d'e ri aria, Jizosi nọ kpọ umu-azun a, si wẹ, ² "Omiken igunrunni rị e mē m, makeni mme lẹ wẹ a nọpuḣẹ akpu-uhuohin eto,

^{††} Ya wu nị wẹ jenko d'a saeka ri wẹ ile.

bụ enwōnzi wẹ ihien wẹ jenkō d'e ri. ³ M sị wẹ bu ẹgun lama, wẹ siko d'a sūohitō ụzō makelē ndi hụ ime wẹ gha ebe tegbu enwēn ẹ bịa." ⁴ Ụmụ-azụun a nọ jụ a, sị, "Elebe kẹ ihian jenkō d'a nọ hūn brēdi hūn siko d'e jun ndini ile ẹfō ime ebeni ihian bileni?" ⁵ Ọ nọ jụ wẹ, sị, "Ogbe brēdi ole kẹ ọnụ nwōn?" Wẹ nọ za, sị, "Esa." ⁶ 'Ya ọ nọ sị igunrun hụ nōdisonmē alị akpakali; o weri ogbe brēdi esa hụ, o yegụu ekele, ọ nọ bebe wẹ, wẹ wẹ ye ụmụ-azụun a ni wẹ ke ni ndi hụ 'ya, ụmụ-azụun a nọ ke ni igunrun hụ 'ya. ⁷ Wẹ nwōnzikwō azun mē kịrikiri buleni ọda; o yezikwō ekele makē azun ndini wẹ, ọ nọ sị ụmụ-azụun a kezikwō ni wẹ 'ya. ⁸ Igunrun hụ nọ ri, ẹfō e jun wẹ, ifunfun ẹ hōdunị hūn wẹ kpōnkikomē jun ụkpali esa. ⁹ Ndi ri ihien-oririni ri ihien rike mmadu nnu-iri. 'Ya ọ nọ gbashja igunrun hụ. ¹⁰ Ya lẹ ụmụ-azụun a nọ banye ụgbō-mirin ozigbo si ẹgbere Damanuta.

Ndi Itu-Farisi Sị A Ghosị Wẹ Ihien Ahima

(Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Ndi Itu-Farisi nọ bịa d'e kunrun Jesu, dōsonmē ẹ ndondo, sị a ghosị wẹ ahima *hūn siko d'a ghosị wẹ n'ọ* gha elu-igwee bịa. Wẹ gi ihien shi n'ẹ onyan. ¹² Kani, Jesu nọ sūn oken udēn, sị, "Kị hain ndi agbōni gi a chọ ahima? Ezioku kẹ m rị a gwa ọnụ, o nwōnni ahima ọwulẹ wẹ jenkō d'a ghosị agbōni!" ¹³ Ọ nọ na wẹ tọ, banyezi ime ụgbō-mirin, fetu azụun hūn-ẹbō.

Yisti Ndi Itu-Farisi Lẹ Nke Herodu

(Mat 16.5-12)

¹⁴ Ụmụ-azụun a nyanhanni weri brēdi; ogbe ohu sūo kẹ wẹ gi ime ụgbō-mirin ebēhū. ¹⁵ Jizosị nọ dọ wẹ ẹka ntin, sị wẹ, "Elekwō ni ẹnaya! Kpachanpukwō ni ẹnaya makē yisti ndi Itu-Farisi lẹ nke Herodu." ¹⁶ Wẹ nọ sị ibe wẹ, "O ku ihienni makeni ẹnayi e gi brēdi." ¹⁷ Jesu a maringūo ihien wẹ ri e ku, ọ nọ sị wẹ, "Kị hain unu gi e ku oku brēdi ọnụ gileni? Unu e ke leghamakwō nwan ụzō? Unu e ke ghotamakwō nwan? A kpōkingūo wẹ obi unu? ¹⁸ Ọnụ nwẹ ẹnaya bu unu a ra gi ẹ legha ụzō? Unu nwẹ ntin bu ọnụ a ra gi wẹ nū ihien? Unu a nyanhanni? ¹⁹ Ogēn m gi bebe ni mmadu ogun-iri-kwasinnu-mmēbūo ogbe brēdi isen, ụkpali ole kẹ ifunfun ẹ wẹ rihodu jun?" Wẹ nọ sị a, "Mmēbūo." ²⁰ Ọ sị wẹ, "Ogēn m gi bebe ni mmadu nnu-iri ogbe brēdi esa, ụkpali ole kẹ ifunfun ẹ wẹ rihodu jun?" Wẹ nọ sị a, "Esa." ²¹ 'Ya ọ nọ sị wẹ, "Unu e ke ghotakwō nwan?"

Jesu A Zūo Okennyē Ẹnya-ishi Ime Obodo Besajida

²² E ru wẹ Besajida, wẹ nọ wēheni Jesu okennyē ẹnaya-ishi, rjō a n'ọ metu a ẹka. ²³ Ọ nọ weri okennyē hū ẹka, du ẹ pū ime obodo hū, ogēn o gi bugu ẹsōn che ẹ ẹnaya, bugu ẹka kwasia, ọ nọ jū a, sị, "O nwōngho ihien i hūn?" ²⁴ Okennyē hū e lee ẹnaya elu, ọ nọ sị, "M hū e legha ihian, kani wẹ nọ kẹ osisi rj e jēn ijen." ²⁵ 'Ya Jizosị nọ buzi ẹka che ẹ ẹnaya; ọ kparapu ẹnaya, ọ nọ leghamazi ụzō, leghama ihien ile ohunma. ²⁶ 'Ya Jizosị

nọ zi ẹ lama, sị, "I lakoni, abanyekwōle ime obodo d'a gwa wẹ."

Pita E Ku Onye Jizosị Wụ

(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

²⁷ Jesu lẹ ụmụ-azụun a nọ si obodo ndi mē ẹkere-ẹkere hūn nōkunmē obodo Sizeria-Filipi; ebe wẹ jenkō, ọ nọ jū ụmụ-azụun a, sị, "Onye kẹ wẹ sị ni 'ya kẹ m wu?" ²⁸ Wẹ nọ za a, sị, "O nwē ndi sị ni i wu 'Jonu hūn e mē mirin-Chuku' ndi ọzō sị, 'Elajja' ndi ọzō sị, 'Onye ohu ime ndi-amuma mbu.' " ²⁹ Ọ nọ jū wẹ, sị, "Onye kẹ ọnụ lẹ enwēn unu sị nwan ni 'ya kẹ m wu?" Pita nọ za a, sị, "Iyū wū Kraisti †, Onye Hū Osolobue Tume." ³⁰ Jesu nọ dōkenmē wẹ ẹka ntin, sị wẹ agwakwōle onye ọwulẹ onye ọ wu.

Jesu E Ku Ẹ N'ọ K'a Nwun, Lihizi

(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

³¹ Jesu nọ kuzimē ụmụ-azụun a, ni, Nwa nke Ihian jenkō d'a ta oken afunfun rj ichen-ichen, ndi-isi lẹ ndi-isi nchū-ẹjan lẹ ndi-nkuzi Iwu siko d'a jū a tọ. Wẹ jenkō d'e gbu ẹ; kani, hūn m'ẹ akpū-uhūohin ẹtō, o jenkō d'a gha ọnwun lihi. ³² Ọ gwapu wẹ ihien ndini, o gini ilu ku ẹ. Pita nọ weri ẹ si usūo jūgboma a. ³³ Kani, o gbehuto, lee ụmụ-azụun a, ọ nọ jūgbō Pita, sị, "Gha ebe m rj pū, Ekwensu! Makeni y'a rini e ro nke Osolobue, kani, nke ihian!"

³⁴ Ọ nọ kpōzunhan igunrun hū lẹ ụmụ-azụun a, sị wẹ, "Onye chọ n'ọ wuru nwa-azụun m, onye hū jenkō d'a juriri enwēn ẹ, buru obe †† ẹ, sōnmē m. ³⁵ Makeni, onye ọwulẹ chọ n'ọ ghe isi, isi ẹ jenkō d'a tọ a; onye ọwulẹ tuhu ndun a makē ufiri mmē lẹ ozioma jenkō d'a zūpūha ndun a. ³⁶ Elee erere kẹ ihian jenkō d'e nwōnhen omēni o nwōnrin uwa ile kalē o tuhu umē-ndun a? ³⁷ Ẹghē, kini kẹ ihian jenkō d'a saeka ye gi gbari umē-ndun a. ³⁸ Onye ọwulẹ hūn rj e mē ifenren m lẹ ihien m ku ime agbōni jogbu enwēn ẹ ẹnaya rileni ụzō ohu, mmē wū Nwa nke Ihian siko d'e mē ifenren onye hū ogēn mmē lẹ ndi mmōn-ozī rj nsō jenkō d'e gi bia—ogēn ahun m jenkō d'e gi ogho Nedi m bia."

Isi Nke Itenei

9 Jesu nọ sizi wẹ, "Ezioku kẹ m rj a gwa ọnụ, o nwōn ndi wuzo ebeni hūn jenkōleni d'a nwun d'e ru mgbe wẹ hūn Alj-eze Osolobue k'ọ gi ikēn hi-ogbe bia."

Jizosị E Nwōnhuto

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

² Akpū-uhūohin isin a ghafegūu, Jesu nọ weri Pita lẹ Jemisi lẹ Jonu, duru wẹ shi elu-ugu jēn elu ọda-ọda, ya lẹ wẹ sūo nọ nōdi ebēhū. Id'ẹnaya ụmụ-azụun a ebēhū, Jesu nọ nwōnhuto, ³ ẹkwa a nọ hēnrin nke ochan, e gbuke—nwunkari hūn onye ọwulẹ rj ime uwa jenkō

† Mezaya †† Ogēn ahun, ndi Rom e gi obe wẹ gi osisi mmē e gbu onye wẹ ma ikpe-ọnwun. Onye hū e buru obe ẹ sōnmē ndi-agma hūn jenkō d'a kpōgbun'ẹ. Wẹ kpōmagu ẹ elu-obe, a nōdi wẹ ebēhū e che nche d'e ru n'ọ nwunhūn.

d'a saęka sụ wẹ. ⁴ 'Ya kẹ Ẹlaija lẹ Mozizi nọ nwọnpuha ebẹhụ wẹ rị, e sọn Jesu e ku oku. ⁵ Pita nọ sị Jesu, "Onyẹ-nkuzi, ọ rịka mma nị ẹnị nọdichanrịn ebeni! Nị ẹnị mēmẹ ọdụ ẹtọ, ohu jenkọ d'a wụ nke i, ohu wụ nke Mozizi, ohu wụ nke Ẹlaija." ⁶ (Ọ marinzị ihien o siko d'e ku, makẹni egun rị a tū wẹ). ⁷ 'Ya orukpu nọ puha d'e kpumẹ wẹ; olu nọ gha ime orukpu ebẹhụ hanpuha, sị, "Ọnwani wụ ezi Nwa m; gọn n'ẹ ntịn!" ⁸ Wẹ nọ lehunmẹ ẹnya ozigbo, kanị a hunzịnị wẹ onyẹ ọwulẹ kari Jesu sụọ.

⁹ Ogen wẹ lẹ Jizosị gi gha elu-ugu hụ hidanla, ọ nọ sị wẹ, "Agwakwolẹ ni onyẹ ọwulẹ ihien unu hün d'e ru mgbe Nwa nke Iñian ghagụ ọnwun lihi." ¹⁰ Wẹ nọlẹni gwa onyẹ ọwulẹ, kanị wẹ sụọ nọdị, wẹ hụ e ku ẹ, a jụ ihien "iğha ọnwun lihi" wụ. ¹¹ Ya wẹ nọ jụ Jizosị, sị, "Kị hain ndị-nkuzi Iwu gi sị nị Ẹlaija jenkọ d'e bu'zo biagụ?" ¹² Ọ nọ za wẹ, sị, "Ezioku rọ nị Ẹlaija siko d'e bu'zo bja keni ọ kwademẹchanrịn ihien ile. Kị ọnu rozi nwan nị 'ya hain Ẹkukwọ-nsọ gi sị nị Nwa Nke Iñian jenkọ d'a ta oken afunfun, nị wẹ siko d'e legberi ẹ?" ¹³ M rị a gwa unu nị Ẹlaija a biagụ, kanị e meguo w'a ihien sụọ nị wẹ—rịkẹ kẹ Ẹhuhụ-nsọ don ku banyen'ẹ."

Jizosị A Zụọ Nwata Okennyẹ Eje-mmọn Rị Imẹ Ẹ (Mat 17.14-21; Luk 9.37-43)

¹⁴ Ogen wẹ gi kunrun umu-azụun a ndi ọzọ, wẹ nọ hün igunrun hi-ogbe fihunmẹni wẹ, lẹ ndi hụ ime ndi-nkuzi Iwu kẹ wẹ rị a dọsọn wẹ ndondọ. ¹⁵ Ogen igunrun hụ ile gi hün Jizosị, ọ tū wẹ ẹnya ọda-ọda, wẹ nọ gbaburu ẹ d'e keke ẹ. ¹⁶ Jesu nọ jụ umu-azụun a, sị, "Kini kẹ ọnu lẹ wẹ rị a dọ?" ¹⁷ Onyẹ ohu ime igunrun hụ nọ za a, sị, "Onyẹ-nkuzi, m wehẹ n'i nwa-m-okennyẹ; eje-mmọn hün ghaleni a nị a e ku oku rị ime ẹ; ¹⁸ ogen ọwulẹ o gi kwondọ ẹ, o bu ẹ e gbe alị, ọfọfọ a gboma a ọnu, ọ tama nkwenren-eze, ẹhijụ a ile e shiri. M sị umu-azụun i wẹ chupụ eje-mmọn hụ, kanị asani wẹ ẹka."

¹⁹ Jizosị nọ sị wẹ, "Euu, agbọ nwọnlẹni okukwe! Elee ogen kẹ m'e sọnrụ unu nọdị?! Elee ogen kẹ m'e dinruni unu ndidi?! Wehẹ ni ni m nwata hụ!" ²⁰ Wẹ nọ wehẹ ni Jesu nwata hụ. Hün eje-mmọn hụ gihụ hün Jesu, ọ nọ dọma nwata hụ, nwata hụ nọ dan alị, kpereme, ọfọfọ a gboma a ọnu. ²¹ Jesu nọ jụ nedi nwata hụ, sị, "Kete elee mgbe kẹ ihienni bidon ẹ?" Ọ nọ sị, "K'ọ rị nwa-ndu k'ọ dọma a. ²² Imerinmẹ ogen, ọ tū a e ye ime ọkụn lẹ ime mirin keni o gbu ẹ. Kanị, omeni i saęka mẹ ihien ọwulẹ, y'e mē ni ẹnị omikēn, yeni ẹnị ẹka." ²³ Jesu nọ sị a, "I sị, 'Omeni i saęka?' O nwōnni ihien wẹ ghaleni e ri-ẹka e mē ni onyẹ nwe okukwe." ²⁴ Ozigbo, nedi nwata hụ nọ dankpọpọ ẹkwan, sị, "E kwerigho m, ye ni m ẹka ebe m nọlẹni nwe okukwe!"

²⁵ Ogen Jesu gi hün a nị igunrun rị a gbaha d'e kunrun wẹ, ọ nọ jūgbọ eje-mmọn hụ, sị a, "Iyū eje-mmọn odin hün rị a napu nwatanị iku-okū lẹ inu-ihien, m sị i gha ime nwatanị pu! Abanzilẹ ime ẹ ọzọ!" ²⁶ Mmọn hụ nọ yi oro; ọ dọkenmegụ nwata hụ, ọ nọ gha ime ẹ puha. Nwata-okennyẹ hụ nọ richanrịn kẹ ozun, nkesinị ndi bu ọda nọ sị, "Ọ nwunlẹ!" ²⁷ Kanị, Jesu nọ

kwondọn nwata ahün ẹka, tū udon yen'ẹ ẹka lihi, ọ nọ turu ọtọ.

²⁸ Ogen Jizosị gi banyegụu ime ulọ, umu-azụun a nọ jū a ebe ya lẹ wẹ sụọ rị a, sị, "Kị hain ẹnị gileni saęka chupụ a?" ²⁹ Ọ nọ sị wẹ, "Ekpere † sụọ kẹ wẹ gi a sa ẹka a chupụ udini."

Jesu E Kuzi Oku Ọnwun A, Kuzi N'ọ K'e Lihi (Mat 17.22-23; Luk 9.43-45)

³⁰ Jizosị lẹ umu-azụun a nọ pu ebahun, ghasi Galili. Jesu achonị nị onyẹ ọwulẹ marin ebe wẹ rị, ³¹ makeni ọ rị a kuzi umu-azụun a, a sị wẹ, "Wẹ siko d'e we Nwa nke Iñian ye ndi siko d'e gbun'ẹ; kanị, wẹ gbugụ a, nke akpu-uhuhin ẹtọ, o lihi." ³² Kanị aghotanị wẹ ihien ọ rị e ku, bu egun anini wẹ jū a ọtaa.

Onyẹ Kachanrịn Ibe Ẹ Imẹ Umu-azụun Jesu? (Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

³³ E ru wẹ Kapanom, ogen wẹ gi banyegụu ime ulọ, Jizosị nọ jū umu-azụun a, sị, "Kị unu rịdẹ a dọ ogen ẹnị gi rị ọzọ?" ³⁴ Kanị azani wẹ Jesu, makeni kẹ wẹ rị ọzọ, wẹ rị a dọ onyẹ kachanrini ime wẹ ile.

³⁵ Jesu a nọdị alị, kpọ umu-azụun a mmẹbọ hụ, sị wẹ, "Onyẹ ọwulẹ cho n'ọ wuru onyẹ ibuzọ, ya wuru onyẹ ikpazụun, ya wuru odibo ọnu ile." ³⁶ 'Ya ọ nọ weri nwata ohu, bu ẹ tumẹ ihun wẹ. Ọ nọ kọn ẹka ye ẹ olu, sị wẹ, ³⁷ "Onyẹ ọwulẹ nabanhan onyẹ ohu ime ndini makẹ ufiri m, nabanhan m; onyẹ ọwulẹ hün nabanhan m, ẹlẹ mmẹ k'ọ nabanhan, kanị onyẹ hün zihẹ ni m k'ọ nabanhan."

Onyẹ Ghaleni A Lụ Ọnu Ọgun Rị Azụun Nke Unu (Luk 9.49-50)

³⁸ Jonu nọ sị Jesu, "Onyẹ-nkuzi, ẹnị hün okennyẹ ohu k'ọ rị e gi ẹfan i a chupụ eje-mmọn, ẹnị nọ sị a kusị a, makeni ọ rin e sọn ẹnị." ³⁹ Kanị Jesu nọ sị a, "Akusilẹ n'a; makeni o nwōnni onyẹ gi ẹfan m runguhụ ọrun-atumẹnya hün siko d'e kujakenrin oku m. ⁴⁰ Makeni onyẹ ọwulẹ hün ghaleni a lụ ẹnị ọgun rị azụun nke ẹnị. ⁴¹ Ezioku kẹ m rị a gwa ọnu, onyẹ ọwulẹ ye unu mkpu mirin ohu ra makele unu rị a za ẹfan Krajist, jenkọ d'a narin ugwo ọrun a."

Ihien E Buhẹ Njọ (Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

⁴² "Onyẹ ọwulẹ hün mē onyẹ ohu ime umuẹka ndini kwerini ni m mē njọ, ọ ka mma nị wẹ yime onyẹ ahün ọlọ hi-ogbe olu, tū a ye ime ohimin. ⁴³ 'Ya wū, omeni ẹka i a hain i mē njọ, bepū a. Ọ ka mma nị i gi ẹhū zuleni oke banye ndun kari nị y'e nwonghọ ẹka ẹbū, bu y'e si ọkūn-mmọn, ọkūn hū ghaleni e tinyun. [⁴⁴ Ọhọri rị ebahun a ra nwun, ọkūn rin'a ara tinyun.] ⁴⁵ Omeni ukū i a hain i e mē njọ, bepū a: ọ ka mma n'i dan nguro banye ndun kari nị y'e nwonghọ ukū ẹbū bu y'e si ọkūn-mmọn. [⁴⁶ Ọhọri rị ebẹhū a ra nwun, ọkūn rin'a ara tinyun.] ⁴⁷ Omeni ẹnya i a hain i e mē

† mọbu: ekpere lẹ ibu-ọnu

njọ, gupụ a, ọ ka mma n'i gi ọnya ohu banye Alị-eze Osolobue karị n'i y'e nwongho ọnya ẹbụọ, a tū wẹ i ye ọkụn-mmọn. ⁴⁸ Ọhọrị rị ebehu a ra nwun, ọkụn rịn'ara tinyun."

⁴⁹ "Wẹ k'e gi ọkụn m'e ihian sọọ kẹ wẹ dọn e gi nnu e m'e ihien a sọọ. ⁵⁰ Nnu rị mma; kanị, o tuhu ụsọọ a, nanị kẹ y'a dọn m'e n'ọ sọomazi ụsọọ? A nọ n'i kẹ nnu ebe ibe unu rị; e m'e ni n'i udọn a rị ẹgbata ọnu lẹ ibe unu."

Isi Nke Iri

Jesu A Kuzi Banyeni Mkpechan

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

10 Jesu nọ gha Kapanom shi ẹgbere Judia lẹ n fetu Iyi Jodani. Igunrun ihian a gbakikomezi ebe ọ rị. Ọ nọ kuzime wẹ kẹ o dọn e m'e oge ọwulẹ.

² "Ya kẹ ndi Itu-Farisi nọ bja d'e kunrun Jesu, gi ajuju shin'e onyan, si a, "Iwu ẹnyi e kwerigho ni okennyẹ kpechan nwunye ẹ?"

³ Ọ nọ za wẹ, si, "Kinị kẹ Mozizi gwa ọnu?"

⁴ Wẹ nọ si a, "Mozizi si ni okennyẹ jenkọ d'a saeka de ẹhuhuo-mkpechan, kpechan nwunye ẹ." ⁵ Kanị Jizosị nọ si wẹ, "Ufiri ni obi unu e zekẹ k'o gi deni unu iwuni, ⁶ kale, gha isi mbidon ahun Osolobue gi ke ihien lala 'Osolobue ke wẹ oken lẹ onyennyẹ' rike kẹ Ẹkukwo-nsọ dọn ku ẹ, ọ nọ si: ⁷ 'Makẹ onwan, okennyẹ siko d'a lato nedi ẹ lẹ nne ẹ, d'a banye ni nwunye ẹ, wẹ ẹbụọ e henrin ohu.' ⁸ Wẹ ẹbụọ a wuru ẹhu ohu. 'Ya wu, ẹlẹzi wẹ ẹbụọ, kanị ẹhu ohu. ⁹ 'Ya wu nwan ni ihien Osolobue wegbama, onye ọwulẹ ekebele ẹ."

¹⁰ Oge wẹ gizi rị ime ulo, 'ya umu-azun a nọ juzi a oku mkpechani. ¹¹ Ọ nọ si wẹ, "Onye ọwulẹ kpechan nwunye ẹ luma okpoho ọzo, ghere aghere; o meole nwunye ẹ njọ. ¹² Ẹrịrazikwo, okpoho kpechan di ẹ, luma okennyẹ ọzo ghere aghere—ọ zogu ọkụ ye ofia."

Jesu A Gọzi Umụ-ndu

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³ O nwon ndi rị e wehe ni Jesu umueka n'ọ metu wẹ ẹka, kanị umu-azun a nọ jugbo ndi hu weheni wẹ.

¹⁴ Oge Jesu gi hun a, iwe nọ we ẹ, ọ nọ si wẹ, "Ni ni umueka bja d'e kunrun m; akusile ni wẹ, make ni Alị-eze Osolobue wu nke ndi nọ enina. ¹⁵ Ezioku kẹ m rị a gwa ọnu, onye ọwulẹ nabanhanleni Alị-eze Chuku nọkẹ nwa-ndu, abanyeko a." ¹⁶ Ọ nọ pari umueka hu, bu ẹka kwasị wẹ, gozi wẹ.

Odafin Hu

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷ Oge Jesu gi pukọ, okennyẹ ohu nọ gbaha d'e gbuñe osekpụ, si a, "Onye-nkuzi oma, ki m'e m'e hun m'e gi wehen ndun-itẹbite?" ¹⁸ Jesu nọ si a, "Ki hañ i gi kpọ m onye-oma? O nwonni onye rị mma wezuka Osolobue. ¹⁹ Y'a maringho ihien Iwu ku: 'Egbule ọchụ; agherele, ezunle ohin; ebuokinle ihian ọnu; atunarinle ihian ihien ẹ, gbaye nedi i lẹ nne i.'"

²⁰ Okennyẹ hu nọ si Jesu, "Onye-nkuzi, m hu e dọnme iwu ndini ile kete m'a marinle ihien i"

²¹ Kanị Jizosị nọ gi ihien-osusuo lee ẹ, si a, "O nwe ihien ohu rị a kon'i: jen d'e rekwama ihien ile i nwe; we egho ẹ ye ndi igbenye—y'e gi ẹ nwe aku-le-uba ime elu-igwee, y'a bja d'e sonme m." ²² Oge okennyẹ hu gi nu ihienni, ọ nọ ronme ihun, sukuru pu, make ni o nwe aku-le-uba oda.

²³ Jizosị e lehunme ọnya, ọ nọ si umu-azun a, "N'ọ fuka ọrun ebe ndi idafin jenkọ d'a nọ banye Alị-eze Osolobue!" ²⁴ Okuni nọ tu umu-azun Jizosị ọnya. Kanị Jizosị nọ siji wẹ, "Umụ m, ni Alị-eze Osolobue fuka ọrun ọbanye! ²⁵ Ọ ka nfe ni anyinnyan-mkpukpuke wu kamelụ ghafe ọnya oloden karị ni odafin banye Alị-eze Osolobue."

²⁶ Ọ tu wẹ ọnya oda-oda, wẹ nọ juma ibe wẹ, si, "Onye siko d'a sazi nwan ẹka nwe nzupuha?"

²⁷ Jesu e lee wẹ, ọ nọ si, "Ebe ihian rị, ọ niko m'e, kanị ẹle ebe Osolobue rị, make ni ihien ile rị nfe ebe Osolobue rị."

²⁸ Pita nọ si a, "Lee ẹ, ẹnyi a latoguọ ihien ile sonme i."

²⁹ Jesu nọ si, "Ezioku kẹ m rị a gwa unu, o nwonni onye hun o meni o giguọ ufiri mme lẹ ozioma nato ulo, mobu umune-ekennyẹ mobu umune-ekpoho, mobu nne ẹ mobu nedi ẹ mobu umu a mobu ali o nwon, ³⁰ hun jenkoleni d'e wehen ulo lẹ umune-ekennyẹ lẹ umune-ekpoho lẹ nne lẹ umu lẹ ali—nwonhen wẹ uzọ ogun-isen, wehenzikwo ukpokpo; wehenzikwo ndun itẹbite ime uwa hun lalani. ³¹ Kanị, ndi bu oda wu ibuzọ jenkọ d'a kpari azun, ndi ikpazuun e buru uzọ."

Hun M'e Mgbe Eto Jizosị Ku Oku Onwan A Kuzi E N'o Shiko D'e Lihi

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Jesu lẹ umu-azun a rị uzọ hun wẹ gi jenkọ Jerusalem. Jizosị rị wẹ ihun, ọ hu a tu umu-azun a ọnya; egun hu a tu ndi hun sonkonị wẹ. Jizosị nọ werizi uwe mmebuo si usuo, gwama wẹ ihien jenkọ d'e men'e; ³³ ọ si wẹ, "Gon ni ntin, ẹnyi jenkọ Jerusalem; wẹ siko d'e we Nwa nke Ihian che ẹka ndi-isi nchuejan lẹ ndi-nkuzi Iwu. Wẹ siko d'a ma a ikpe-onwan, w'e ye ndi wulen ndi Ju. ³⁴ Wẹ jenkọ d'a kpa a ye emu, ju a eson, fian a mkpinsi, gbu ẹ; kanị hun m'e akp'ohin eto o k'e lihi."

Ihien Jemisi Lẹ Jonu Rịo Jesu

(Mat 20.20-28)

³⁵ Umụ Zebedi wu Jemisi lẹ Jonu nọ puha ihun Jesu, si a, "Onye-nkuzi, o nwon ihien ẹnyi cho ni ẹnyi rịo i; ẹnyi cho ni m'e ni ẹnyi 'ya."

³⁶ "Ya ọ nọ si wẹ, "Ki ọnu cho ni m m'e ni unu?" ³⁷ Wẹ nọ si a, "Kweri ni onye ohu ime ẹnyi jenkọ d'a nodi ali ẹka-nni i, onye ohu a nodi ali ẹka-ekpen i, ime Alị-eze ogbo i."

† Ndị Ju weri ẹ ni ahua mmeto kẹ nwata-okennyẹ gi a marin ihien rị mma ọnya Osolobue lẹ ihien rileni mma.

³⁸ Kanị Jizọsị nọ sị wẹ, “Ọnụ a marịn ihien unu rị a rịọ. Nị unu saẹka ra mkpu afunfun m sikọ d'a ra mọbụ gha ime ihien m jenkọ d'a gha—hunjun ẹnya kẹ mmẹ?”

³⁹ Wẹ nọ sị a, “Enyi jenkọ d'a s'ẹka.” Jesu nọ sị wẹ, “Ezioku, ọnụ jenkọ d'a ra mkpu afunfun m sikọ d'a ra, hunjunzikwọ ẹnya kẹ mmẹ; ⁴⁰ kanị ẹlẹ mmẹ jenkọ d'e ku onyẹ k'a nọdị ẹka-ihien m mọbụ ẹka-ekpen m; nke ndị wẹ kwademẹ n'ẹ rọ.”

⁴¹ Ogen uwẹ iri hodunị gi nwan nụ a, wẹ nọ bumeni Jemisi lẹ Jonu olulu. ⁴² Jesu nọ kpozunhan wẹ ebe ọ rị, sị, “Ọnụ a maringhọ nị ime ndị alị ndị ọzọ, ndị hun a kịni e mẹ nọkẹ sị wẹ nwon ndị wẹ rị a kị, ndị nwẹ okwa rị ime wẹ a ghosị ndị rị okpuru wẹ nị wẹ ka wẹ. ⁴³ Kanị emelẹ nị ẹrira; onyẹ ọwulẹ hun chọ n'o mẹ oken ihian ime unu sikọ d'a wuriri odibo unu; ⁴⁴ onyẹ ọwulẹ chọ n'ọ wuru onyẹ ibuzọ ime unu jenkọ d'a wuriri igbon ọnụ ile — ⁴⁵ makeni, kẹ Nwa nke Ihian abiani nị wẹ gba n'a odibo, kale, ọ bia n'ọ gba odibo, n'o ye ndun a, gi gbapuha ndị bu ọda.”

Onyẹ Ẹnya-ishi Njugbo Gbondonleni Okukwe ẹ (Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶ 'Ya wẹ nọ ru Jeriko. Ogen 'ya lẹ umu-azupun a lẹ igunrun ihian sonkonị wẹ gi gha ime Jeriko pukọ, onyẹ ẹnya-ishi ohu, hun a rịọ urio nọdị alị mkpenren uzọ ebahun, ẹfan a wu Batimiosị nwa Timosị. ⁴⁷ Ogen o gi nụ nị Jesu onyẹ Nazaretị rọ, ọ nọ yime oro, sị, “Jesu! Nwa Defidi! Mẹ ebere m!”

⁴⁸ Ndị bu ọda ime ndị rị ebahun nọ jugbo a, sị a gba nkintin; kanị ọ nọ yikenmede oro ahun, sị, “Nwa Defidi, mẹ ebere m!”

⁴⁹ Jizọsị nọ wuzo, sị, “Kpoha n'a.” Wẹ nọ kpọ onyẹ ẹnya-ishi hụ, sị a, “Kwondon obi i, lihi ọto, ọ hụ a kpọ i.”

⁵⁰ Ọ nọ fe ewuru o yiye elu ẹ tuhu, felihị ọto d'e kunrun Jesu. ⁵¹ Ya Jizọsị nọ sị a, “K'i chọ nị m mē ni i?” 'Ya onyẹ ẹnya-ishi hụ nọ sị a, “Onyẹ-nkuzi, m chọ nị m leghama uzọ.” ⁵² Jesu nọ sị a, “Jenmẹ, okukwe i e meguo i rị mma.” Ozigbo, ọ nọ leghama uzọ, ọ nọ sonmẹ Jesu.

Isi Nke Mmanai

Jizos' A Banhan Jerusalem Rike Onyẹ-mmeri (Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jon 12.12-19)

11 Ogen wẹ gi rumẹ Jerusalem, nokunmemẹ Befejị lẹ Bẹtani, e ru wẹ ẹhụ Ugu Olivu, Jesu nọ zi umu-azupun a ẹbọ ozi, ² sị wẹ, “Jen ni ime obodoni mẹ ẹkẹrẹ rị ọnụ ihun: hun unu gihu banye ime ẹ, unu jenkọ d'a hun nwa-jaki wẹ keleni nyintu wẹ limeto; topun'a, ọnụ e wẹheni m'ẹ. ³ Onyẹ sị unu, 'K'i unu rị e menị ihienni?' Sị n'a hụ, 'Nna chọ a, o jenkọ d'e wekinhen ẹ kikenni.' ” ⁴ Wẹ nọ jenmẹ. Wẹ nọ hun nwa-jaki wẹ limeto ihun-ezi ẹhụ ọnumuzọ ogele uzọ. Ogen wẹ gi rị a topu a, ⁵ ndị hụ ime ndị wuzo ebẹhụ nọ sị wẹ, “K'i unu rị a topu nị nwa-jaki hụ.” ⁶ Wẹ nọ ku ihien Jesu sị wẹ ku; wẹ nọ kweri ni wẹ weri ẹ. ⁷ Wẹ nọ wẹheni Jesu nwa-jaki hụ, gbama ewuru wẹ ye enu ẹ, ọ nọ nọdị alị

elu ẹ. ⁸ Kẹ Jizọsị nyinko a, ndị bu ọda nọ gbama ewuru wẹ e yiye elu ẹ ye uzọ, ndị ọzọ nọ gha ofia tigrisonmẹ agalaba osisi, gbama wẹ ye uzọ. ⁹ Ndị hun rị ihun lẹ ndị hun rị e sonn'ẹ hụ e yi oro, a sị, “Hozana!

Onyẹ ahun gi ẹfan Di-nwonni-ẹnyi bia wu onyẹ Chuku gozi agozi! ¹⁰ Alị-eze hụ lalanị wu alị-eze Chuku gozi agozi —

Alị-eze nedị ẹnyi kanị wu Defidi.

Ojija-mma ya rị nị Osolobue ebahun kacharin elu e jen ime elu-igweel!”

¹¹ 'Ya Jizọsị nọ banye Jerusalem, si Ulo-nso. Ọ nọ lehunmẹcharin ihien ile. Kanị, ebe o menị ohihị a gbago; 'ya lẹ umu-azupun a mmẹbọ nọ si Bẹtani.

Jesu A Bụ Osisi Figi Hụ Onu (Mat 21.18-22)

¹² Eki e fon, ebe wẹ gha Bẹtani lala Jerusalem, egun hụ a gun Jesu. ¹³ O lee ẹnya, ọ nọ lecheni osisi figi ẹhuhọ jun elu ẹ. Ọ nọ jen d'e lele kẹ mkpuru figi hụ elu ẹ. Kanị, ogen o gi ru ebahun, ẹhuhọ sọ k'ọ hun elu ẹ, makeni ogen figi gi a mị e ke ru. ¹⁴ Jesu nọ sị osisi figi hụ, “O nwonni onyẹ sikọ d'e rizi mkpuru i!” Umu-azupun a nughọ kẹ o ku ihienni.

Jizosị E Jen Ulo-nso

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22)

¹⁵ Ogen wẹ gi ru Jerusalem, Jesu nọ si ime Ulo-nso, chupuma ndị rị a zụ afia ebẹhụ—kẹ ndị rị e nonni kẹ ndị rị e reni. Ọ nọ hukpumesonmẹ teburu ndị a gbahuto egbo lẹ oche ndị rị e re nduru. ¹⁶ O nwonni onyẹ ọ nị bu ihien ọwulẹ ghafe ime Ulo-nso. ¹⁷ Ọ kuzi ndị rị ebẹhụ, sị, “Wẹ de ẹ ime Ẹkukwo-nso, sị, ‘Wẹ sikọ d'a kpọ Ulo m ulo-ekpere ndị alị ile rị ichen-ichen’, kanị ọnụ e giguọ a henrin ebe ndị ohin a warị!” ¹⁸ Ndị-isi nchụ-ẹjan lẹ ndị-nkuzi Iwu a nụ ihienni, wẹ nọ choma uzọ w'e gi gbu Jesu. Egun ẹ hụ a tū wẹ makelẹ nkuzi ẹ a nwunguọ igunrun hụ ile rị. ¹⁹ O ru ẹnyasi, Jizosị lẹ umu-azupun a nọ gha ime Jerusalem pu.

Jesu E Gi Osisi Figi Ahun Kuzi Okukwe (Mat 21.20-22)

²⁰ Eki e fon uzọ utuntun, ebe wẹ ghakọ uzọ hụ, wẹ nọ hun nị osisi figi hụ a kpoguo nkun d'e ru nkogun.

²¹ Pita nọ nyanhan ihien menị, ọ nọ sị Jesu, “Onyẹ-nkuzi, lee-o, osisi figi hụ i bu-ọnụ a nwunhunguọ!”

²² Jesu nọ za wẹ, sị, “Nwẹ ni okukwe ime Osolobue.

²³ Ezioku kẹ m rị a gwa unu, onyẹ sị unu, ‘Wẹ buli i elu, tū j'ye ime ohimin’ bu onyẹ hụ enweni obi ẹbọ, kama o kwerighọ nị ihien o ku jenkọ d'e mē, wẹ jenkọ d'e men'ẹ 'ya. ²⁴ Ifiri ẹ, m rị a gwa unu, unu mē ekpere rịọ ihien ọwulẹ, kweri ni nị unu e nwẹnguo a, unu k'e nwonhen ẹ ²⁵ Ogen ọwulẹ i rị e mē ekpere, gbaharị—omeni o nwon onyẹ mē i eje-ihien, keni Nedi i hun rị elu-igwee gbaharị i njo i.” ²⁶ [Kanị, omeni y'a gbaharini, Nedi i hun rị elu-igwee agbaharikokwo i njo i.]

A Ju Wẹ Jizọsi Onyẹ Zi Ẹ

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷ Ya wẹ nọ banhanzi Jerusaleṃ.

Ebe Jesu jenkọ ijẹn ime Ụlọ-nso, ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi-isi ndi Ju nọ bja d'e kunrun ẹ. ²⁸ Wẹ nọ jụ a, si, "Elee ikẹn k'i gi e me ihien ndini wẹ? Onyẹ ye i ikenni?" ²⁹ Jesu nọ za wẹ, si, "M jenkọ d'a ju unu ajuju ohu; unu za m ajuju hu, a gwa m onu ikẹn m gi ri e me ihien ndini wẹ: ³⁰ Mirin-Chuku Jonu me, o gha elu-igwee bja ra o gha ẹka ihian bja? Za ni m'a?" ³¹ Wẹ wẹ nọ tugbama iroro, si, "Kini ke enyi jenkọ d'e ku? Enyi si, 'O gha elu-igwee, ẹka Osolobue, bja,' o jenkọ d'a si, 'Ki hain nwan unu gileni kweyeni Jonu?' ³² Kani enyi asiko, 'O gha ẹka ihian bja.'"

(Egun ri a tu wẹ makeni ihian ile marin ni Jonu wu onyẹ-amuma nke-esi.)

³³ 'Ya wẹ nọ za Jesu, si, "Enyi a marin." Jesu nọ si wẹ, "Mme nwen nke agwakokwo unu ikẹn m gi e me ihien ndini wẹ."

Isi Nke Mmẹbuo

Ilu Jesu Gi Ndi Wẹ Ye Ugbo Lefu Enya Ta

(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

12 Jesu nọ tama ni wẹ ilu, si, "Okennyẹ ohu nwẹ alị vaini, hun o kenhunmẹ ugba, guzi olu wẹ nọ a pinpuha manya-vaini ye ime ẹ, tun ulọ nche ime ẹ, bu ya wu alị vaini che ẹka ndi siko d'a run n'a e-gbu-e-ke, o nọ jẹnmẹ alị ihian. ² O ru ogen vaini, o nọ zijen odibo ohu d'e kunrun ndi hu ugbo hu ri ẹka d'e wehe hun wẹ keton'a. ³ Wẹ nọ kwondon onyẹ hu o zijen, gbu e ili, gbama a ẹka chupu. ⁴ Okennyẹ hu nọ zijen ni wẹ odibo ozo, wẹ nọ ti e ihien isi, gbe ifenren ye e ihun. ⁵ O nọ zijenzi ozo, wẹ nọ gbu e. Erija ke wẹ mezi ndi bu oda o zijenzi; e gbu wẹ ndi hu ime wẹ ili, gbu ndi hu ime wẹ ozun.

⁶ Onyẹ ohu sọo hodu o keleni zi: ezi nwa a. Omegu, o nọ zijen ni wẹ nwa a, si, 'Wẹ jenkọ d'a gbaye nwa m.'

⁷ Kani ndi hu nọ si ibe wẹ, 'Onyeni siko d'e weri uku e ile omegu, bja ni ni enyi gbu e keni ihien nke e ru e ẹka wuru nke enyi!' ⁸ 'Ya wẹ nọ kwondon nwa a hu, gbu e, gha ime ugbo hu tupu a."

⁹ "Ki onu ro ni 'ya ke onyẹ hu nwẹ ugbo hu jenkọ d'e me? O siko d'a bja d'e tikpo ndi hu, we alị-vaini hu ye ndi ozo.

¹⁰ Unu e ke guntu e ime Ehuho-nso ni 'Omuma hu ndi ri a tun ulọ ju a wuruole omuma gi ulọ.

¹¹ Di-nwonnienyi 'ya me e, ihien a tu enya ro ebe enyi ri!'"

¹² Makeni ndi-ndu ndi Ju a ghotaguo ni uwẹ k'o ta ni ilu hu, wẹ te nọ cho ni wẹ nwunrun a, kani egun ndi ri ebahun anini wẹ. Wẹ nọ la a to, gha ebahun pu.

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi

(Mat 22.15-22; Luk 20.27-40)

¹³ Ya ndi-ndu nọ zi ndi hu ime ndi Itu-Farisi lẹ ndi itu Herodu d'a cho ihien ri Jesu onu, ni wẹ gi e kwondon e.

¹⁴ Wẹ nọ bja d'e kunrun Jesu, si a, "Onyẹ-nkuzi, enyi a maringho ni wu onyẹ ezioku, ni y'a ra lee ihian enya ihun, y'a ra gbeyeni ihian, kama, y'a kuzi uzọ Osolobue k'o ri. Gwa enyi nwan, o hugho mma ni enyi ku eze-kani wu Siza ugwo-isi ra o ri mma? ¹⁵ Ni enyi ku wẹ ra enyi akule?" Kani, Jesu a hungu a ni wẹ gi ero bja, o nọ si wẹ, "Ki hain unu gi e shini m onyan? Wehe ni ni m akpuru egbo dinariosi, ni m lele e."

¹⁶ Wẹ nọ wehen'e akpuru ego dinariosi ohu. O nọ si wẹ, "Isi lẹ efan onyẹ wu hunni?" Wẹ nọ si a, "Nke Siza ro."

¹⁷ Jizosi nọ si wẹ, "We ni ihien Siza ye Siza, onu e we ihien Osolobue ye Osolobue." Ihien o za nọ tukem me wẹ enya.

Ajuju Banyeni Igha Onwun Lihi

(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸ O nwon ndi Itu-Sadusi bja d'e kunrun Jesu. Ndi Itu-Sadusi weri e ni ndi nwunni ara lihi. Wẹ nọ jụ Jizosi utaa, si a, ¹⁹ "Onyẹ-nkuzi, Mozizi ye enyi iwu, si, 'Omeni okennyẹ a nwunhun, lato nwunye e, bu o munni nwa, nwene-e-okennyẹ y'a luma nwunye nwene e hu, keni o mudonni nwene e nwunhunni umu.' ²⁰ O nwon umune ikennyẹ esa; onyẹ ibuzo ime wẹ a lu nwunye, o nwunhun bu o munni nwa. ²¹ Hun me wẹ ebuo nọ luma okpoho hu, o nwunhunzi bu o munni nwa. Erija ke hun me wẹ eto jenzi. ²² Wẹ mmadu esa lugbari okpoho hu, nwunhunchanrin, bu a munni wẹ nwa. Omegu okpoho hu nọ nwunhun. ²³ Ogen ndi nwunni jenkọ d'e gi lihi, onyẹ k'o jenkọ d'a wu nwunye e, ebe o me ni wẹ esa lugbari a?"

²⁴ Jesu nọ si wẹ, "Unu a marin Ekukwo-nso, onu a marin ikẹn Osolobue, ya hain unu gi e fie uzọ, ele 'ya?"

²⁵ Ogen ndi nwunni siko d'e gi lihi, aluko wẹ di lẹ nwunye, eyeko wẹ wẹ luru, wẹ jenkọ d'a ri ke ndi mmon-ozu ri elu-igwee. ²⁶ O me nke iweli ndi nwunni, unu e ke gun ime Ekukwo Mozizi, ebegu o nọ ku banyeni aku-ofia hu ri e nwun okun, ke Osolobue don si Mozizi, 'Mme wu Osolobue Ebrahim, Osolobue Aziki, ni Osolobue Jekopu?' ²⁷ 'Ya wu n'o wu Osolobue ndi ri ndun, ele nke ndi nwunhunni. Unu e fiechanringuo uzọ."

Iwu Kacharin Mkpa

(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸ Onyẹ-nkuzi Iwu ohu nọ jenzunhan, nu ke wẹ-wẹ ri a do ndondo, hunzi ni Jesu za wẹ ohunma, o nọ jụ Jesu utaa, si, "Elee iwu kacharin mkpa?"

²⁹ Jesu nọ za a, si, "Hun kacharinni wu onwan: 'Onu ndi Izrelu, gon ni ntin! Di-nwonnienyi wu Osolobue enyi, iya sọo wu Nna.' ³⁰ 'I jenkọ d'e gi obi i ile lẹ enwen † i ile lẹ uche i ile lẹ ikẹn i ile nwẹ ihien-osusuo Di-nwonnienyi wu Osolobue i.' ³¹ Hun me e ebuo wu on-

wan: 'Ihiẹn ibe i siko d'a sọriri i kẹ ihien enwen i don a sọọ i.' O nwonni iwu ozo ka ndini."

³² Onye-nkuzi Iwu hu no si Jizosi, "Ye kugho ohunma onye-nkuzi. Ezie k'i ku ni Di-nwonni-enyi soso wu Osolobue, ozo ari a, ³³ leni igi obi i ile le nghoha i ile le iken i ile nwe ihien-osusoso Osolobue le ini ihien ibe i a soso i kẹ ihien enwen i don a soso i kacharin ejan ile we dun okun le ejan ndi ozo ile mkpa a ri."

³⁴ Ogen Jizosi gi hun a no za ohunma, o no si onye-nkuzi Iwu hu, "Ya nokunmeguo Ali-eze Osolobue."

Ogen onwan gi meguu, o nwonzini onye egun ni ju Jesu ajuju.

Ajuju Banyeni Mezaya, Onye Hu Osolobue Tume

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵ Ogen Jesu gi ri ime Ulo-nso a kuzi, o no si, "Ki hain ndi-nkuzi Iwu gi e ku ni Kraisti wu nwa Defidi?" ³⁶ "Bu Defidi le enwen e ku oku ghahan! Mmon-nso, si, 'Di-nwonni-enyi si Di-nwonni-m;

ndi alii eka-nni m,

d'e ru mgbe m buguu ndi inenren i

che okpuru ukui i'

³⁷ Ebe o me ni Defidi le enwen e kpo a 'Di-nwonni-m,' nanii k'o don nwan wuru nwa Defidi?"

Ihien o ri e ku hu a soso igunrun hu usoso.

Jesu A Do We Eka-ntin Banyeni Ndi-nkuzi Iwu

(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

³⁸ K'o don ri a kuzi, o si, "Kpachanpu ni enya banyeni ndi-nkuzi Iwu, o soso we ni w'e yi ekwa tueni a ghahunme; o soso we ni we e kele we ekele pu-ichen ime afia; ³⁹ o soso we ni w'a ndi isi-ocho ime ulo-ofufe, a ndi isi-ocho we gha e ri oriri. ⁴⁰ W'e gi ero e rigbu ikpoho di we nwun le ulo we, e gi ekpere sueni e kpume e. Ikpe-omuma we jenko d'a ka njoo."

Oyiye Ogbenny Di E Nwun Ye

(Luk 21.1-4)

⁴¹ Jesu no ndi alii bu ihun zinme ebe w'e buche oyiye, e lee ke igunrun hu ri e buche eghe ime ebegu. Ndi idafin bu oda hu e buche eghe hini. ⁴² Ogbenny o hu di e nwun no bia d'e buche akpuru eghe kopa ebuo me ekere, 'ya wu ikobo. ⁴³ Jizosi no kpo umu-azupu a, si we, "Ogbenny di e nwun buche kari ihian ile hun ri e buche ego ime ebe w'e buche oyiye.

⁴⁴ Makeni we ile gha ime hun bu oda we nwe ye, kani 'ya le enwen e, k'o mehan ogbenny, yecharin ihien ile o nwon, ihien ile o nwon hun o gi bi."

Isi Nke Mmeto

Jesu E Ku E Ni We Jenko D'e Tikpo Ulo-nso

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

13 Ogen Jizosi gi gha Ulo-nso puko, onye o hu ime umu-azupu a no si a, "Onye-nkuzi, lee ihien omuma ndini hi-ogbe-o! Lee oken ulo ndini magbu enwen we mma-o!"

† ume-ndun

² Jesu no si a, "Ya hun oken ulo ndini? O nwonni ogbe-omuma o hu hun siko d'a hoduo elu ibe e, we jenko d'a tu we ile ye alii."

Nsongbu Le Ukpoko

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Ogen Jesu soso gi ndi alii elu Ugu Olivu hun ri nchetari ihun Ulo-nso, Pita, Jemisi, Jonu le Anduru no bia d'e kunrun e, ju a ajuju ebe 'ya le we soso ri a, si, ⁴ "Gwa enyi, elee ogen ke ihien ndini siko d'e me? Ki wu ahima w'e gi marin ni ihien ndini ile e d'e me?"

⁵ Jesu no gwama we, si, "Kpachanpu ni enya amangbe w'e dufie unu. ⁶ Ndi bu oda jenko d'e gi efan m bia, si, 'Mme wu Kraisti, Onye Ahun Chuku Tume! We siko d'e gi e dufie ndi bu oda. ⁷ Ogen unu jenko d'e gi nu ukwere agha ri ichen-ichen le kari-kari agha ndi we risonme a lu, atukwole ni egun. Ihien ndini jenko d'e me bu njendemeghe ogen e ke ru.

⁸ Alii siko d'a lusan ibe we, alii-eze o hu jenko d'a lusan alii-eze ozo, alii-omahie siko d'a ri ebe ri ichen-ichen; unwan siko d'a ri; kani, ihien ndini no ke ebe ime nohu memeghe okpoho."

Ukpoko

⁹ "O me nke onu le enwen unu, kpachanpu ni enya; makeni we jenko d'e wejen onu ogwa ri ichen-ichen; we siko d'e gbu unu ili ime ulo-ofufe † ri ichen-ichen; onu jenko d'e wuzo ihun ndi-Govanu ri a kiji le ndi-nze make ufiri m—unu k'e gi e shia ni m eri ebe we ri.

¹⁰ We k'e bu uzoo zigbariguu ndi alii ile ozio. ¹¹ Ogen we siko d'e gi nwunrun unu, we onu si ogwa, ehuele ni uhue ihien unu jenko d'e ku, kale, ku ni ihien owule Osolobue jenko d'e ye unu ogen hu, makeni ele unu jenko d'e ku, kama, Mmon-nso siko d'e gi unu ku.

¹² Umune jenko d'e we umune we ye we gbu; ndi ndi jenko d'e we umu we ye we gbu; umu jenko d'a lusan ndi muni we, me we gbu we. ¹³ Ize unu jenko d'a ban ihian ile make ufiri m. Kani onye hu din ndidi d'e ru njendemeghe ke Osolobue siko d'a zuopuha."

Eje-uru Hu

(Danelu 9.27; Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴ "Kani, ogen onu jenko d'e gi hun 'Eje-uru ahun' k'o wuzo ebe furuleni no ri (onye hun ri a gun ihienni 'ya ghoha a), ogen hu, ndi ri Judia we gbasikwo elu-ugu.

¹⁵ Onye hun ri elu ulo ehidangukwole banyemezi ime ulo no jenko d'e weri ihien owule. ¹⁶ Onye ri ugbo ekin-henkwole d'e weri ekwa a. ¹⁷ O jenko d'a fu ndi ri ime le ndi pa nw'eka orun ogen hu! ¹⁸ E me ni ekpere amangbe o gha e me ogen oyi! ¹⁹ Makeni oken afunfun jenko d'a ri ogen hu—udi hun rituleni, gha ogen Osolobue gi ke uwa d'e ru ogenni; udi a arikozi.

²⁰ Omeni Di-nwonni-enyi e te beluanii ogen hu, o nwonni onye siko d'a s'eka wanahinni. Kani, o giguo ufiri ndi o hori, ndi nke e, belua ogen hu."

† Iya wuzikwo ogwa obodo owule ogen ahun.

²¹ “Ogèn hụ, onyè sị j, ‘Lee ẹ, Kraịstị rị ebeni!’ Mọbụ, ‘Lee ẹ, ọ rị ebahun,’ ekwerikwole ihien ọ rị e ku. ²² Ndi kpọ enwen wẹ Kraịstị lẹ ndi-amuma-ntu jenkọ d'a pūha. Wẹ jenkọ d'a runsonmẹ ọrun-atumenya, ihien-ahima rị ichen-ichen keni wẹ dufie ihian, keni wẹ dufiede ndi Osolobue hori—omeni o te k'a ni wẹ mẹ. ²³ Kpachanpukwo ni nwan enya, n'a gwatoguo m unu!”

Ọbija Jesu

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ “Ogèn hụ, ogèn afunfun hụ ghafeguu, enya-anwun jenkọ d'a gba ishi, ifon etikozi, ²⁵ kokise jenkọ d'a gha elu-igwere a danye ali, iken rị elu siko d'e zinzin. ²⁶ Ogèn hụ kẹ ihian ile jenkọ d'e gi hun Nwa nke Ihian k'o gi iken lẹ ogho hi-ogbe lala ime orukpu. ²⁷ O jenkọ d'e zipu ndi mmọn-ozị ẹ jẹn ime uwa ile, d'e wegbama ndi nke Osolobue rị ebe owule—gha ebe uwa ru d'e ru ebe elu-igwere ru.”

Ihien Jesu Gi Osisi Figi Kuzi

(Mat 24.32-35; Luk 2.29-33)

²⁸ “Gi ni osisi figi munrun ihien: Hun o gihu forjima onu a marin ni udu-mirin e d'e bidon. ²⁹ Ejira k'o rizikwo, ogèn unu e gi hun kẹ ihien ndini rị e mẹ, unu a marin ni Nwa nke Ihian a riguo ehụ nsue, o ruguo onumuzo. ³⁰ Ezioku kẹ m rị a gwa onu, agboni a ghafeguko ihien ndini kebe mezu. ³¹ Elu-igwee lẹ uwa siko d'a ghafe, kanj ihien ndi m ku a ghafeko.”

O Nwonn Onyè Marj Uhuohin Hụ Mọbụ Ogèn Hụ

(Mat 24.36-44)

³² “Kanj, o nwonni onyè marj uhuohin o jenkọ d'e mẹ mọbụ ogèn o jenkọ d'e gi mẹ ime uhuohin ahun, kẹ ndi mmọn-ozị rị elu-igwee kẹ Nwa; Chuku-Nedi sọ marj. ³³ Kpachanpu ni enya, munrun ni enya, make ni unu amarj ogèn o jenkọ d'a wu. ³⁴ Ọbija Nwa nke Ihian jenkọ d'a rị kẹ ebe okennyè ohu nọ jenkọ alihian, ọ nọ bu ihien ẹ che ẹka ndi idibo ẹ, onyè lẹ ọrun a, onyè lẹ ọrun a; ọ nọ sị onyè-nche 'ya chemẹ nche. ³⁵ 'Ya wu, munrun ni nwan enya, makele onu amarj ogèn nna nwe ulo e gi lua—kẹ ogèn enyasi k'o gi lua-o, kẹ ime abali ro-o, kẹ okpa kwan ro-o, kẹ eki fonmẹ ro-o—o nwonni onyè marjini. ³⁶ Omeni ọ bja idenmizi, amamgbe ọ hun unu kẹ onu rị a ranhin uran. ³⁷ Ihien m rị a gwa unu kẹ m rị a gwa onyè owule: munrun ni enya!”

Isi Nke Mmẹno

E Rini Wẹ Jesu Ngo

(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jón 11.45-57)

14 Ogèn o gi hodụ akpu-uhuhohin eburo ni Mmemmẹ-Nghafe lẹ Mmemmẹ wẹ gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu ru, ndi-isi nchue-ajan lẹ ndi-nkuzi Iwu hụ a cho kẹ w'a don gi nzuzue nwunrun Jesu d'e gbu. ² Wẹ nọ sị, “Enyi emekokwo a ogèn Mmemmẹ, amamgbe isusu gha a rị.”

E Hukpu Wẹ Jesu Uden

(Mat 26.6-13; Jón 12.1-8)

³ Ogèn Jesu gi rị obodo Bẹtani, iwe Sajmonu hun emu oti te ku, e ri ihien-oriri, okpoho ohu nọ buhe ogo alabasta uden e shin ohunma jun ime ẹ; uden ahun nanran oda-oda—nadi kẹ wẹ gi memẹ ẹ. Ọ nọ kuke ogo hụ, hu uden hụ kpu Jesu isi. ⁴ Kanj ndi hụ ime ndi rị ebahun nọ wemẹ iwe, a sị ibe wẹ, “Kị wẹ rị e wiwini udenni nanranni? ⁵ Nkẹ e rekarj wẹ udenni ihien nọkẹ egbo ọrun akpohin ogun-mmisen, we egbo ẹ ye ndi igbennye.” Wẹ nọ korjamanj okpoho hụ oda-oda.

⁶ Kanj, Jesu nọ sị wẹ, “Hapun'a! Kị unu rị e songbun'ẹ? O feguo m ofufe rị mma. ⁷ Onu lẹ ndi igbennye rị ebeni ogèn ile, unu nwe iken meni wẹ ohunma ogèn owule unu cho; kanj mmẹ nwen esonko unu nodi ebeni ogèn ile. ⁸ Okpohoni a nwanguo iken ẹ; o hukpuguo m udenni ehij n'o gi kwademe olili m, o gini d'e ru. ⁹ Ezie, m rị a gwa unu ni ebe owule wẹ siko d'e zi ozioma ime uwa, wẹ jenkọ d'e ku ihieni o mẹ, e gi ẹ a nyanhan a.”

Judasj E Kweri N'ọ We Jesu Ye Wẹ

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ 'Ya Judasj nwa Iskarotu, onyè ohu ime wẹ mmẹburo hụ nọ jẹnmẹ d'e kunrun ndi-isi nchue-ajan keni ọ hun uzọ re Jesu ye wẹ. ¹¹ Ogèn wẹ gi nọ ihien ọ bianj, efo nọ sọ wẹ usuo ohunma-ohunma; wẹ nọ kwe ẹ nkwa ni wẹ jenkọ d'e ye ẹ egbo. 'Ya ọ nọ choma efe o k'e gi we Jesu ye wẹ.

Jesu Lẹ Umụ-azụun A E Ri Oriri-Nghafe

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jón 13.12-30)

¹² O ru uhuhohin ibuzo Mmemmẹ wẹ gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu, uhuhohin hụ wẹ gi e gbu ebulu Oriri-Nghafe, umu-azun Jesu nọ ju a, sị, “Elebe k'i cho ni enyi kwademe hun y'a nọ ri Oriri-Nghafe?”

¹³ 'Ya Jesu nọ zi mmadu eburo ime umu-azun a, sị wẹ, “Jen ni ime obodo hụ, okennyè ohu bu ite-mirin jenkọ d'e kunrun onu; sonmen'ẹ. ¹⁴ Sị ni onyè nwe ulo o jenkọ d'a banye, 'Onyè-nkuzi sị, “Elee hun wu mmughe m ahun mẹ lẹ umu-azun m siko d'a nọ ri Oriri-Nghafe?”’ ¹⁵ O jenkọ d'a ghosj unu mmughe ohu shianj rị ibe elu, hun wẹ kwademeuu ohunma, nọ ni ebegu kwademe ni enyi ihien ile.”

¹⁶ 'Ya umu-azun hụ nọ shi ime obodo hụ, hun ihien ile kẹ Jesu don ku; wẹ nọ kwademe ihien-oriri Nghafe.

¹⁷ O ru ogèn enyasi, Jesu lẹ umu-azun a mmẹburo nọ bja ebegu. ¹⁸ Ogèn wẹ gi nodiguu ali e ri ihien-oriri, Jesu nọ sị wẹ, “Ezioku kẹ m rị a gwa unu, onyè ohu ime unu jenkọ d'e re m—onyè mmẹ lẹ 'ya rị e ri ihien-oriri.”

¹⁹ Efo asuozini umu-azun a usuo; onyè-onyè hụ a sị a, “Elekwo mmẹ! Mmẹ ro?”

²⁰ Jesu nọ za wẹ, sị, “Onyè ohu ime onu mmẹburo ro, onyè hun mmẹ lẹ iya gba e suru bredi ime afere ohu e ri. ²¹ Eghẹ, Nwa nke ihian k'a la rikẹ kẹ Ehuho-nso don ku; kanj nsongbu jenkọ d'a rị ni onyè hun siko d'e

we Nwa nke Ihian ye wẹ! O te ka onye hụ mma ni amunị w'a!"

Oriri-nso

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1Kọ 11.23-25)

²² Ogen wẹ gi rị e ri ihien-oriri ahun, Jesu nọ weri bredi, ọ gọziguu a, ọ nọ bebe ẹ, w'ẹ ye umu-azuuu a, si, "Weri n'ẹ, onwan wu ẹhu m."

²³ 'Ya ọ nọ weri ope, o yeguu Osolobue ekele, ọ nọ ye wẹ ile 'ya. Wẹ ile nọ rarisonme. ²⁴ Ọ nọ si wẹ, "Onwan wu edeke m, hun wẹ gi ufiri ndi bu oda hupu; edeke m, hun wẹ gi biye nkwerigbama † Osolobue tumẹ ẹgbata 'ya lẹ ndi nke ẹ. ²⁵ M rị a gwa unu ezioku, arakozị m manya vaini d'e ru ogen m jenkọ d'a ra a nke ohun ime Alị-eze Osolobue." ²⁶ Wẹ nọ bu ẹbu Mmemme-Ng-hafe; a buguu w'a, wẹ nọ gha ebahun jenne Ugu Olivu.

Jesu E Ku Ẹ Nị Pita Jenko D'a Ghori N'ọ Marin A

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38)

²⁷ Jesu nọ si wẹ, "Unu ile jenkọ d'a gba m to, makeni Ẹkukwo-nsọ si,

'M jenkọ d'e gbu onye-ndu atunrun, atunrun ile jenkọ d'a gbayia!'

²⁸ Kanj m ghaguo onwun lihi, m k'e bu ni unu uzọ si Galili."

²⁹ Pita nọ si a, "Anakọ m'i to! Osun'a ni ndi ozọ ile a la i to!"

³⁰ Jesu nọ si Pita, "Ezioku kẹ m rị a gwa i, ni tanni, ime abalini, okpa gini d'a kwan mgbe ẹbu, i jenkọ d'a ghorị mgbe ẹto ni y'a marin m."

³¹ Kanj, Pita e kusi ẹ ikẹ, si, "O nwonni ogen m'e gi la i to, osun'a ni mme lẹ 'yu siko d'a nwun!" Umu-azuuu ile hoduni nọ kuzikwo erira.

Jesu E Mẹ Ekpere Ime Gesemani

(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

³² Ya wẹ nọ shi ebe w'a kpo Gesemani, Jesu nọ si umu-azuuu a, "Nodi ni alị ebene, ni m jẹn d'e mē ekpere." ³³ Ọ nọ weri Pita lẹ Jemisi lẹ Jon jenne.

Ya obi nọ ferime ẹ, obi eruzin'ẹ alị. ³⁴ Ọ nọ si wẹ, "Obi e d'a gbawapu m—o d'e gbu m; nodi ni ebene, unu a munrun enya."

³⁵ Ọ nọ jenzukazi, tuha enwen ẹ ye alị, kpe ekpere, ni mbuni o jenkọ d'a ni mē, nke a napu w'a ogen afunfun hu. ³⁶ Ọ nọ si, "Baba, Baba Nedi m! O nwonni ihien i ghaleni a s'eka e mē; napu m mkpu afunfunni. Kanj uche i mē, ẹlẹ nke m."

³⁷ Ogen o gi kin-azuuu, ọ hun wẹ kẹ wẹ rị uran. Ọ nọ si Pita, "Sajmonu, i rị uran? 'Ya wu y'a s'eka munrun enya mgbahunme okuloku ohu?" ³⁸ Ọ nọ si wẹ, "Munrun ni enya; e mē ni ekpere, amamgbe onu a danban ime onwunwan; mmọn ihian a choghọ, kanj ndun guu ẹhu."

³⁹ Ọ nọ puzi d'e mē ekpere, e mezikwo ekpere ohu hu. ⁴⁰ O kinhenzi azuuu ebe umu-azuuu a rị, hunzi wẹ

kẹ wẹ rị a ranhin—ezigbo uran gi wẹ, asani wẹ ẹka shiapu enya. Amarinzini wẹ ihien wẹ siko d'a si a.

⁴¹ O kinhenzi nke mgbe ẹto, ọ nọ si wẹ, "Unu rikwo a ranhin, e zuru ikẹ? O higuu! Ogen e ruguo. Lee n'ẹ, e we wẹ Nwa nke Ihian che ẹka ndi-njo. ⁴² Lihi ni ni enyi jenne. Lee n'ẹ, onye rị e reni m e ruguo ẹhu ebene!"

A Nwunrun Wẹ Jesu

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12)

⁴³ Ozigbo hu, kẹ Jesu rikwo e ku oku hu, Judasi, onye ohu ime umu-azuuu a nọ bia, 'ya lẹ igunrun busonme ihien ogun—kẹ opia-agma, kẹ ẹgbe. Ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi-isi zihẹ wẹ. ⁴⁴ (Onye hun rị e ren'ẹ wu Judasi gwa wẹ ihien wẹ siko d'e gi marin Jesu, si, "Onye hun m jenkọ d'e su onu, iya wu onye hu unu choko, nwunrun n'a, onu e kwonkenme ẹ, duru ẹ jenne.") ⁴⁵ Ogen Judasi gi nwan bia, ọ nọ jennuru Jizosi, si a, "Onye-nkuzi!" Ọ nọ su ẹ onu. ⁴⁶ Ndi hu nọ kwonon Jesu, nwunrun a. ⁴⁷ Kanj, onye ohu ime umu-azuuu a ndi ahun turu ebenu nọ sepua opia-agma, banpu odibo Onye-isi nchu-egan ntin. ⁴⁸ Jesu nọ si wẹ, "Ki unu buhe ni opia-agma lẹ ẹgbe d'a nwunrun m—nọkẹ si m wu onye-ohin? ⁴⁹ M rị ime igunrun unu ime Ulo-nsọ uhuhin ile a kuzi, unu anwunrunni m. Kanj ihien ndini rị e mē keni ihien Ehuho-nsọ ku hun uzọ mezu."

⁵⁰ Umu-azuuu a ile nọ la a to, gbama oso. ⁵¹ Okorobia ohu, hun yihu ẹkwa line w'e yiye elu ẹ soso, nọ sonme Jesu. Wẹ nọ dodon ẹkwa a, cho ni wẹ nwunrun a, ⁵² kanj ọ nọ la ẹkwa a toni wẹ, gi oto gha ebahun gbapu.

E We Wẹ Jesu Jenni Ndi-isi Nkikwama

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)

⁵³ Wẹ nọ weri Jesu si iwe Onye-isi nchu-egan. Ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi-isi ile nọ gbakikome ebenu. ⁵⁴ Kanj, Pita sonko Jizosi; ẹgbata wẹ e teyezi ẹkere. Ọ banye ezi ogwa Onye-isi nchu-egan, ọ nọ son ndi-nche nodi alị nyanma okun. ⁵⁵ Ndi-isi nchu-egan lẹ Ndi-isi Nkikwama ile hu a cho ihien wẹ k'e gi hangbu Jizosi enen, keni wẹ gbu ẹ, kalẹ ahunni wẹ —

⁵⁶ osun'a ni ndi bu oda e buokinole Jesu onu, oku wẹ adangbamanj. ⁵⁷ 'Ya kẹ ndi hu ime ndi rị ebenu nọ lihi oto, buokin Jesu onu, si, ⁵⁸ "Enyi nu k'o ku n'o jenkọ d'e tikpo Ulo-nsoni wẹ gi ẹka tun, gi akpu uhuhin ẹto tun hun wẹ ghaleni e gi ẹka a tun." ⁵⁹ Kanj, ẹri wẹ a dangbamazikwoni.

⁶⁰ 'Ya kẹ Onye-isi nchu-egan nọ lihi oto ihun wẹ ile, ju Jesu nju, si, "O nwonni ihien y'e ku banyeni ihienni ile wẹ rị e ku ni iya kẹ i mē?"

⁶¹ Kanj Jesu a gba nkintin, ọ shiarini ihien owule. Onye-isi nchu-egan nozi ju a, si, "Iy wu Kraisti, Nwa Onye Hu Richanrin mma?"

⁶² Jesu nọ si, "Mmē ro; onu jenkọ d'a hundẹ Nwa nke Ihian ebe ọ nodi alị azuuu ẹka-nni Osolobue, Onye ahun Iken ile wu nke ẹ, hunzi a k'o gi orukpu gha elu igwee lala!"

⁶³ 'Ya Onye-isi nchu-egan nọ tika ẹkwa 'ya lẹ enwen ẹ wu Onye-isi nchu-egan, si, "Ki enyi rizi a choni osheri

† mọbu: nkwerigbama ohun

ozo?!"⁶⁴ Ụnụ a nūgụ arụnị o ku. Kị wụ uche ụnụ?" Wẹ ile nọ sị nị ikpe-ọnwun a magụ a.

⁶⁵ Ndi hụ ime wẹ nọ juma ẹson kpu Jesu, e kpume w'ẹ ẹnya, fjan a ihien, si a, "Bu amuma!" Ndi-nche nozi weri ẹ, gbu ẹ ili.

Pita A Ghorị N'ọ Marịn Jizosị

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jọn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Kẹ Pita rị ibe alị ime ezi-ogwa hụ, okpoho ohu ime ndi idibo Onye-isi nchụ-ẹjan nọ bja ebẹhụ. ⁶⁷ Ogen o gi hun Pita ebe o rị a nyan okun, o bu ẹnya tuma a, si a, "Iyụ lẹ Jizosị onye Nazaretị hụ wizikwo."

⁶⁸ Kanj Pita nọ ghorị, si, "Amarinde m ihien i rị e ku, aghotanị m ihien i rị e ku." O nọ pụ ebẹhụ, si onụ-mg-bon. 'Ya kẹ okpa nọ kwan.

⁶⁹ Okpoho odibo hụ a hunzị a ebahun, o nọ gwama ndi wuzo ebẹhụ, si, "Onyeni wụ onye ohu ime wẹ!"

⁷⁰ Kanj Pita a ghorizi.

O tebe, ndi turu ebahun nozi si Pita, "Ezioku-ezioku, i wụ onye ohu ime wẹ, makeni i wụ onye Galili."

⁷¹ Kanj, Pita nọ buma enwen ẹ onụ, kundẹ Osolobue, si, "A marin m okennyeni onụ rị e ku oku ẹ."

⁷² Ozigbo, okpa nọ kwan nke mgbe ebụ, ya Pita nọ nyanhan oku Jesu gwa a; nị "Okpa gini d'a kwan mgbe ebụ, i jenkọ d'a ghorị mgbe eto nị y'a marin m." 'Ya ndun nọ guu a, o nọ kwan ezigbo ekwan.

Isi Nke Mmisen

E Weri Wẹ Jesu Jenni Paileti

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jọn 18.28-38)

15 Hun eki gihu fon, ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-isi lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi ile rị Ndi-isi Nkikwama nọ zu, tugbama iroro ihien wẹ siko d'e me. Wẹ nọ ken Jesu ẹgbun, duru ẹ pụ, wẹ ẹ ye Paileti, hun wụ Govano rị a kịdon ni ndi Rom. ² Paileti nọ jụ a, si, "Iyụ wụ Eze ndi Ju?" Jesu nọ za, si, "Iyụ ku ẹ."

³ Ndi-isi nchụ-ẹjan nọ kusonme ihien bu oda wẹ sị nị 'ya k'o me. ⁴ Paileti nọ juzi a, si, "O nwonni ihien y'a za? Lee ihien ndinị ile wẹ rị e ku nị iya k'i me."

⁵ Jesu ekuzini ihien owule, nke wụ nị o tu Paileti ẹnya.

A Ma Wẹ Jesu Ikpe-ọnwun

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jọn 18.39—19.16)

⁶ Ogen Mmemme-Nghafe owule, Paileti a gha ime ulo-ngan e wepuha nị wẹ onye ohu owule wẹ cho.

⁷ Mmemme-Nghafeni, o nwon okennyeni ohu w'a kpo Barabasị hun rị ime ngan, iya lẹ ndi rị a luson ndi-okiki; ndi ahun ya lẹ wẹ rị ime ngan gbu ochụ ogen isusu.

⁸ Ya kẹ igunrun hụ nọ nwan bja d'a rịo Paileti n'o me ni wẹ k'o don e me mbụ, ⁹ Paileti nọ jụ wẹ, si, "Ụnụ a choghọ nị m hapu nị unu Eze ndi Ju?" ¹⁰ (Paileti jụ wẹ erira makeni o maringuo nị ẹnya-ufu kẹ ndi-isi nchụ-ẹjan gi we Jesu ye ẹ.)

¹¹ Ndi-isi nchụ-ẹjan nọ sị igunrun hụ gwa a n'o wepuha nị wẹ Barabasị hun nke o gi wepuha Jizosị.

¹² Paileti nọ jụ wẹ, si, "Kị onụ cho nwan nị m gi okenyeni unu a kpo 'Eze ndi Ju' me?"

¹³ Wẹ nọ yi oro, za, si, "Kpogbu ẹ!"

¹⁴ Paileti nọ jụ wẹ, si, "Kị haịn? Elee njo k'o me?"

Kanj, wẹ nọ yikenmede oro, si, "Kpogbu ẹ!!"

¹⁵ Makeni Paileti cho n'o me ihien siko d'a sọ igunrun hụ usuo, o nọ hapu Barabasị yeni wẹ; o fianguu Jesu mkpinsin, o nọ w'ẹ ye ndi jenkọ d'a kpogbun'ẹ.

Ndi-agma A Kpa Jesu Ye Emu

(Mat 27.27-31; Jọn 19.2-3)

¹⁶ Ya ndi-agma rị okpuru Paileti nọ weri Jesu si ezi-ogwa Paileti; wẹ nọ kpogbama itu-agma wẹ. ¹⁷ Wẹ nọ yime ẹ ewuru nanranni e nwun ufie-rōnị, ufie-rōnị †; wẹ nọ gi ogun kpa n'a okpu-eze, bu ẹ che ẹ isi. ¹⁸ 'Ya wẹ nọ keleme ẹ, a si, "Eze ndi Ju, isi i che!" ¹⁹ A fjan w'a mkpinsin isi, jukpu ẹ ẹson; e gbuni w'ẹ osekp, e liyen'ẹ ẹka. ²⁰ A kpagu w'a ye emu, wẹ nọ yipu a ẹfe popu hụ, yimezi ẹ nke ẹ. 'Ya wẹ nọ weri ẹ d'a kpogbu.

A Kpoma Wẹ Jesu Elu Obe

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jọn 19.17-27)

²¹ E ru wẹ uzọ, wẹ nọ hun okennyeni ohu w'a kpo Sajmonu, ebe o gha alị ofia lala ime obodo. Ndi-agma hụ nọ wa a ye ẹ olu n'o buru obe ahun wẹ jenkọ d'e gi kpogbu Jesu. (Sajmonu wụ nedi Alezanda lẹ Rufosị, onye alị Sajrini k'ọ wụ). ²² Wẹ nọ we Jesu si ebe w'a kpo Gogota, hun wụ "Ebe Okpokom'isi." ²³ Ebẹhụ kẹ wẹ nọ ye ẹ manya wẹ gwogbama 'ya lẹ ihien e lu ilu w'a kpo Maa n'ọ ra, kanj Jizosị aran'a. ²⁴ 'Ya wẹ nọ kpoma a enu obe. Wẹ nọ kebe ekwa a, tu nkpo keni wẹ marin hun onye-onye jenkọ d'e weri.

²⁵ Okulokụ itenei utuntun kẹ wẹ gi kpoma a elu-obe. ²⁶ Ihien wẹ deye elu obe nị iya kẹ wẹ gi ma a ikpe wụ "Eze ndi Ju." ²⁷ Wẹ kpoma Jizosị lẹ ndi ohin ebụ elu-obe ichen-ichen; onye ohu rị elu obe rị ẹka-ihien Jizosị, hun-ebọ rị elu-obe rị ẹka-ekpen ẹ, ²⁸ [keni ihien Ekukwo-nsọ ku hun uzọ mezu—makeni Ehuhuo-nsọ si, "Wẹ gun a yeni ndi a dan iwu."] ²⁹ Ndi ghafekoni hụ e finfin isi, a kpari ẹ, a si, "Ha! Efe i si n'i jenkọ d'e tikpo Ulo-nsọ, gi akpu-uhuhon eto tundonzi ẹ!" ³⁰ Zupuha nwan enwen! Gha nwan elu obe hụ hidan."

³¹ Ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-nkuzi Iwu huzi a kpa a e ye emu ime igunrun wẹ, a si ibe wẹ, "O zupuha ndi ozọ, kanj o sani ẹka zupuha enwen ẹ!" ³² Onye nwen sị n'ọ wụ Kraistị, Eze ndi Izrelu, 'ya gha nwan elu obe hidan, keni ẹnyi hun, kweri!"

Ndi ohin ebụ hụ wẹ kpoma wẹ lẹ iya huzikwo a kpari ẹ.

Jizosị A Nwunhun

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jọn 19.28-30)

³³ O ru ogen ẹnya-anwun gi a rị isi, alị hụ ile nọ gba ishi d'e ru okulokụ eto efinnai hụ. ³⁴ Ogen ihien nọke okulokụ eto gi kụ, Jesu nọ gi oken olu yi oro, si, "Elo! Elo!! Lama Sabakitani?!" hun wụ "Osolobue m! Osolobue m!! Kị haịn i gi gbakito m azupun?!"

† ewuru ndi nze lẹ ndi-idafin

³⁵ Ndị hụ ime ndị wuzo ebèhụ a nù ihien o ku, wè nò sị, "Gòn ni ntìn, ọ rị a hị Ẹlajia!" ³⁶ Onyè ohu ime wè nò gba ọsọ, weri ẹru suru manya rụ-ụka, fa a ye ọnụnụ mkpínsin, ye ẹ ra, sị, "Cheri ni, nị ẹnị lele kẹ Ẹlajia jenkọ d'a bja d'e wetu ẹ enu obe!"

³⁷ 'Ya Jesu nò gizi oken olu yikemé oro, kwonbepụ.

³⁸ Ẹkwa wè gi gbónbepụ Ebèhụ- kachanrìn-nso ime Ụlọ-nso nò bawapụ ẹbụọ gha elu d'e ru alị. ³⁹ Ọkị-agma hùn wuzo ihun ẹ ebèhụ a hùn kẹ Jesu dón nwun, ọ nò sị, "Ezioku-ezioku, onyeni wụ Nwa Osolobue."

⁴⁰ O nwonghọzị ikpoho ndị hụ rị a gha ebe teni e lee ile; ndị hụ ime wè wụ: Meri onyè Mag'dala lẹ Salomi lẹ Meri nne Jemisi hùn-nta lẹ Josisi †. ⁴¹ Ikpoho ndinị wụ ndị e sòn Jesu, e yen'ẹ ẹka, e jenn'ẹ ozi oge o gi rị Galili. Ikpoho ndị ọzọ bu ọda sòn ẹ bja Jerusalem rizik-wọ ebahun.

E Li Wè Jesu

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jón 19.38-42)

⁴² O ru ẹnyasi Ụhụọhìn hụ, ebe o menị Ụhụọhìn-nkwademé rọ, 'ya wụ ọhị gbama Ụhụọhìn Izu-iken e ru, ⁴³ 'ya Josefụ onyè obodo Arimatija nò jèn d'e kunrun Pailetị. Josefụ wụ onyè wè marin amarin ime Ndi-isi Nkikwama. Ọ rizikwọ ndị rị e che ọbija Alị-eze Osolobue. Ọ nò wepụ egun ẹnya, buru Pailetị, sị a ye ẹ ẹhị Jesu. ⁴⁴ Oge Pailetị gi nù nị Jesu a nwunọlẹ, ọ tū a ẹnya. Ọ nò kpọ ọkị-agma hụ, jū a k'o teguọ Jesu nwun. ⁴⁵ Oge o gi nūgụ ihien ọkị-agma hụ za, ọ nò sị Josefụ jèn d'e buru ẹhụ hụ. ⁴⁶ Josefụ nò ñonrin ẹkwa line, butu ẹhụ Jesu elu obe, gi ẹkwa hụ fuma a, bu ẹ che ime ili wè gu rikẹ okporo ye ime omuma zeni kẹ wè e mē. 'Ya ọ nò gi omuma hi ogbe nukin ọnụ ili hụ. ⁴⁷ Meri onyè Mag'dala lẹ Meri nne Josisi †† rị ebahun e lee ile, wè nò hùn ebe wè butọ ẹhụ Jesu.

Isi Nke Mmisin

Jesu A Gha Ọnwun Lihi

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jón 20.1-10)

16 Oge Ụhụọhìn Izu-iken gi ghafegụ, Meri onyè Mag'dala lẹ Salomi lẹ Meri nne Jemisi nò ñonrin ihien ndị e shin ọhunma keni wè jèn d'e gi ẹ te ẹhụ Jesu. ² Ụzọ-utuntun ụhụọhìn ibuzọ ime izu-ụka (hùn wụ nwan ụhụọhìn Sónde), oge anwun gi wama, wè nò jènme ili Jesu. ³ Oge wè gi jenkọ, wè hụ a jū ibe wè, sị, "Onyè jenkọ d'e nupụ nị ẹnị omuma rị ọnụ ili?" ⁴ Oge wè gi ru ebèhụ, lee ẹnya, wè nò hùn a nị e nupugụlẹ wè omuma hụ higbu enwen ẹ ogbe. ⁵ 'Ya wè nò banye ime ili hụ, wè nò hùn okorobia yi ẹkwa ọchan tueru alị k'ọ nọdị alị ẹka-nni, ọ nò tū wè ẹnya.

⁶ Okennyè hụ nò sị wè, "Atulẹ ni egun; ọnụ rị a cho Jesu onyè Nazaretị, hùn wè kpogbu. O lihiguo! Ọ rizi ebeni. Lee ni ebe wè te butọ a! ⁷ Jèn ni nwan d'e zi umu-azụn a lẹ Pita nị 'O buruguo nị unu ụzọ shi

Galili; ebèhụ kẹ unu siko d'a nò hùn a—k'o don gwa ọnụ.'"

⁸ 'Ya wè nò gha ili hụ paha, gbama ọsọ, makelẹ ọ tū wè ẹnya, tū wè egun. O nwonni onyè wè gwa ihien ọwulẹ ụzọ makeni egun rị a tū wè.

[Wè nò be ni Pita lẹ ndị 'ya lẹ wè wị ihien ndinị nke-nke. Omeguu, Jesu lẹ enwen ẹ nò zipu umu-azụn a, wè gha ọwụwa-ẹnya-anwun ru ndidan ẹnya-anwun, wè d'e zi ozi nzuopuha-itẹbite, ozi hụ rị nsọ, rị ndun jennrin ejen. Isẹ.

Meri Onyè Mag'dala A Hùn Jesu Oge O Gi Ghaguu Ọnwun Lihi

(Mat 28.9-10; Jón 20.11-18)

⁹ Ụz'utuntun ụhụọhìn ibuzọ ime izu-ụka (hùn w'a kpọ ụhụọhìn-ụka tanni), oge Jesu gi ghaguu ọnwun lihi, ọ nò bu'zọ nwonpuha ebe Meri onyè Mag'dala rị—Meri onyè Mag'dala hùn ọ gha ime ẹ chupụ eje-mmọn ẹsa. ¹⁰ Ọ nò jènme d'a gwa ibe ẹ ndị wè ile wị e sòn Jesu, ebe wè ile sukuru, a kwan ẹkwan. ¹¹ Kanị, oge wè gi nù k'o ku ni Jizosị rizi ndun, n'ọ hunguo a, egini w'ẹ dón.

Jesu E Nwonpuha Ebe Umụ-azụn A Ẹbụọ Jenko Ẹmasu Rị

(Luk 24.13-35)

¹² Ọnwan e meguu, 'ya kẹ Jesu nò gi ụdị ọzọ nwonpuha ebe umu-azụn a ẹbụọ jenkọ alị-ọfia rị. ¹³ Wè nò kin-azụn d'a gwa umu-azụn a ndi hodunị, kanị egizikwonị w'a dón.

Jesu E Nwonpuha Ebe Umụ-azụn A Mmanaj Ahun Rị

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jón 20.19-23; Ọrụn Ndi-Ozi 1.6-8)

¹⁴ Omeguu, Jesu nò nwonpuha ebe umu-azụn a mmanaj ahun rị e ri ihien-oriri. Ọ nò jugbo wè make obi-ẹbụọ wè lẹ obi wè zeni, makeni egini wè ihien ndi hunn'a n'ọ ghaguo ọnwun lihi gwa wè dón. ¹⁵ Ọ nò ye wè iwu, sị, "Ghagbame nị uwa ile d'e zi ihian ile ozioma. ¹⁶ Onyè ọwulẹ hùn kwerini, e mē wè ẹ mirin-Chuku, jenkọ d'e nwe nzuopuha; kale, onyè ọwulẹ hùn kwerileni, ikpe jenkọ d'a ma a. ¹⁷ Ahima ndinị siko d'e sòn ndi kwerini: wè siko d'e gi ẹfan m chupụ eje-mmọn; wè jenkọ d'a sụ asusu ndi ọzọ rị ichen-ichen wè marinleni; ¹⁸ wè k'a saeka gi ẹka buru agwo; wè ri nshi, o nwonni ihien o jenkọ d'e mē wè; wè jenkọ d'e bu ẹka kwasị ndi emu rị a kụ, a dihin wè."

E We Wè Jesu Si Elu-igwee

(Luk 24.50-53; Ọrụn Ndi-Ozi 1.9-11)

¹⁹ Oge Di-nwonni-ẹnị wụ Jesu gi gwaguu umu-azụn a oku ndinị, Osolobue nò wè ẹ si elu-igwee d'a nọdị alị ẹka-nni Osolobue. ²⁰ 'Ya umu-azụn a nò jènme d'e zi ozioma ebe ile, Di-nwonni-ẹnị nò nọyeni wè, e gi ọrụn-atumanya o gi rị e sòn ẹ a ghosị nị ozi wè wụ ezioku.]

† Josefụ †† Josefụ

Luku

Isi Nke Mbu

Ihiyen Wę De Ni Ẹkukwoni

1 Tiofilosị Ikpen ile rị nị, ndị bu oda a liliimagwo de-
paha ihiyen ndi hun me ime igunrun enyi; ² we de
we hu ke ndi ahun gi enya we hun ihiyen ndini we gha
isi mbidon le ndi zisonme ozi hu don gwa enyi. ³ Ya wu,
makeni a kpachanpuwo m enya lebancharin ihiyen
ndini ile enya gha mbidon lala, e roguo m'a ni o hugho
mma ni mme nwen nke gi usonron-usonron den'i k'o
don mesonme, ⁴ keni o hun uzọ we i enya ni ihiyen we
kuzi i wu ezioku.

Mmon-ozì E Węhę Ozi Nị Wę K'a Mụ Jọnu Hun E Mę Mirin-Chuku

⁵ Ogen Herodu gi wu eze Judia, o nwon onye nchu-
ejan ohu w'a kpo Zekaraya. Ke we don han ndi nchu-
ejan, itu Abija k'o rị. Elizabethi nwunye e wuzikwo onye
ebon Eronu ke ya. ⁶ We ebwo wu ndi ezi-omume enya
Osolobue; enwon we nkorjani—w'e donmecharin iwu
le odinali ile rị ofufe hun Di-nwonni-enyi tumesonme.
⁷ Kanj amuni we nwa, makele Elizabethi wu agan, bu we
ebwo a kaguwo egedi.

⁸ Uhuohin ohu, Zekaraya rị ime Ulo-nso a run orun
nchu-ejan a, ogen ndi itu e gi rị orun. ⁹ Ke omenalị ndi
nchu-ejan don rị, iya ke mkpo we tu hanrin hun siko
d'a banye Ebenu-rj-nso ime Ulo-nso Di-nwonni-enyi d'a
kpo nsensj okun. ¹⁰ K'o rị a kpo nsensj hu okun, ndi hu
ile bja d'e fe ofufe hu ihun-ezi, e me ekpere. ¹¹ Ya ke
mmon-ozì Di-nwonni-enyi nọ nwonpuha ni Zekaraya
ime ebahun; mmon-ozì hu wuzo azupu eka-ihien ukpo
w'a nọ a kpo nsensj okun. ¹² Ogen Zekaraya gi hun a,
ehu nọ mama a nni oda-oda, egun nọ tuma a.

¹³ Mmon-ozì hu nọ sị a, "Atule egun Zekaraya! Os-
olobue a nuguwo ekpere i: Elizabethi nwunye i jenko d'a
mun'i okennye! I siko d'a kpo a Jonu. ¹⁴ Unu jenko d'a
ghogho oda; efọ siko d'a soso onu usoso oda-oda; ndi
bu oda jenko d'a ghoghoni omumu a, ¹⁵ makeni o
jenko d'a wu oken ihian enya Di-nwonni-enyi. O rakok-
wo manya owule mobu manya zeni. We gini d'a mu a,
Mmon-nsọ siko d'a gha ebe o rị efọ nne e jun ime e.

¹⁶ O jenko d'e me ndi Izrelu bu oda gbehuto d'e kunrun
Di-nwonni-enyi wu Osolobue we. ¹⁷ O siko d'e buru ni
Di-nwonni-enyi uzọ ken'o kwan'a uzọ; o jenko d'e gi
agungun le iken onye-amuma wu Elaija me e—keni o
me obi ndi nedi gbehuto si ebe umu we rị, me ndi
nnupu-isi gbehuto d'e romę iroro ndi ezi-omume, iroro

ndi marin ihiyen—gi e kwademe ndi alini make obibja
Di-nwonni-enyi."

¹⁸ Zekaraya nọ sị mmon-ozì hu, "Nani m'e don marin
ni onwan siko d'e me? A kaguwo m egedi, nwunye m a
kaguwo egedi." ¹⁹ Mmon-ozì hu nọ shiarị a, sị, "Mme
wu Gebrelu hun e wuzo ihun Osolobue. Iya zi m d'a
gwa i oku, zi i oziomanj. ²⁰ Ebe o me nwan ni y'e gini
ihiyen ndi hu m ku don, ihiyen ndi hu hun jenko d'e
mezu ogen e ru, i jenko d'a wu odin: 'ya sakozì eka ku
oku d'e ru uhuhin ihiyen m ku jenko d'e me."

²¹ Ogen ihienni gi rị e me, ndi ahun hu e che
Zekaraya, a sị, "K'o biehanzini enina ime Ebahun-rj-
nsọ?" ²² Ogen o gi puha, o sani eka gwa we oku, 'ya we
nọ marin n'o hunole ohun ime Ebahun-rj-nsọ—makeni
o to e gi eka a gwa we oku, o sazi eka ku oku.

²³ Ogen orun a a guu, o nọ lama iwe e. ²⁴ Omeguwo,
Elizabethi nwunye e nọ turu ime. Elizabethi aghani ime
ulo pu orogbo ifon isen. ²⁵ O sị, "Di-nwonni-enyi e
mekę ni m ebe o nọ gi enya rị mma lee m, wepu uya
ile m rị a hun ebe ndi nke m rị!"

Mmon-ozì E Węhę Ozi Omumu Jizosi

²⁶ Ogen efọ-ime Elizabethi gi rị ifon isin, Osolobue nọ
zi mmon-ozì ahun w'a kpo Gebrelu jen obodo ohu me
ekere w'a kpo Nazaretj hun rị Galili; ²⁷ o zi e d'e kunrun
nwa-agbwo ohu keleni marin okennye. Efan nwa-ag-
bwo hu wu Meri. Nwa-agbwo ahun le okennye ohu w'a
kpo Josefufu kweregbama ni we jenko d'a lu; Josefufu wu
onye ikpun-ulo eze, ikpun-ulo Defidi. ²⁸ Mmon-ozì hu
nọ bja d'e kunrun Meri, sị a, "Daruf! Onye Chuku gozi
agozi! Chuku noyeni i anoyeni."

²⁹ Oku mmon-ozì hu gwa Meri anizini obi ru Meri alj
kaka; o hu a ju enwen e ke elee udi ekele wu onwan.
³⁰ Mmon-ozì hu nọ sị a, "Atule egun. Osolobue e
megwo n'i ohunma. ³¹ I k'a tu ime, mu okennye; i jenko
d'a kpo a Jizosi/Jesu. ³² O k'a wu oken ihian; we jenko
d'a kpo a Nwa Onye Hu Kacharinni. Di-nwonni-enyi
wu Osolobue jenko d'e ye e ukpo nedi-e-kanj wu Defi-
di; ³³ o k'a kị Izrelu, ikpun-ulo Jekopu, jenin ejen; ali-
eze e agukol!"

³⁴ Meri nọ sị mmon-ozì hu, "Nani k'o don me—bu m'e
ke marin okennye?"

³⁵ Mmon-ozì hu nọ sị a, "Mmon-nsọ jenko d'a biak-
wasị i; iken Onye Hu Kacharinni jenko d'e kpume i. Ya
wu, nwa i jenko d'a mu k'a rị nsọ—we k'a kpo a Nwa
Osolobue. ³⁶ Ozozì, Elizabethi nwenę i a turugwo
ime—ebeni o kaguwo egedi! Efọ-ime rị a nwan ifon

isin—onye nwen we te si n'ọ wu agan! ³⁷ Makeni, o nwonna ihien Osolobue ghaleni a saaka e me!"

³⁸ Ya Meri no si, "Iyaa; odibo Di-nwonna-enyi ke m wu—'ya ri ni m k'i don ku!" 'Ya mmon-ozu hu no la a to, pu.

Meri E Jen D'a Hun Elizabethi

³⁹ Omegwu, 'ya Meri no kwademe ozigbo-ozigbo jen-me obodo ohu hun ri oke ali Judia. ⁴⁰ O ru ebegu, o no banye iwe Zekaraya, kele Elizabethi. ⁴¹ Ogen Elizabethi gi nu ekele Meri, nwa ri a efu no tusi elu. 'Ya Mmon-nso no gbajun Elizabethi. ⁴² 'Ya Elizabethi no gi oken olu dobepu oro, si, "Iyü ke we kacharin a gozi ime ikpoho ile; nwa i siko d'a mu wu onye we gozi agozi!" ⁴³ Nani ke ihien oma han enina don me m, ni nne Di-nwonna-m bja d'a hun m? ⁴⁴ Makeni, hun m gihu nu k'i kele, nwa ri m efu no gi ighoghö tusi elu! ⁴⁵ Ngozi ri ni okpoho hu hun kweri ni oku hun Di-nwonna-enyi gwa a jenkö d'e mezul!"

Ebu Meri Gi Ja Osolobue mma

⁴⁶ Meri no si,
"Obi m ri a ja Di-nwonna-enyi mma;
⁴⁷ mmon m ri a ghoghö ime Onye-nzuopuha m wu Osolobue,
⁴⁸ makeni o giguo enya ri mma lee m —
mme, hun wu odibo e mmakalaka!
Ezioku-ezioku, gha nwan kikenni e jen,
agbo ile siko d'a gha a kpo m onye we gozi agozi,
⁴⁹ makeni Onye Hu Nwon Iken e meole ni m oken ihien ri ichen-ichen;
efan a rizikwo nso!
⁵⁰ O mesonme ni ndi hun e humen'e isi omiken —
gha agbo d'e ru agbo.
⁵¹ O tinpuguo aka a, kpa iken,
kponyiya ndi mpache le ihien we ri e ro.
⁵² O wetuguo ndi-nze uku elu ukpo we,
bushi ndi nwonleni ihien we wu enu.
⁵³ O giguo ihien ri mma yejun onye egun ri a gun efu,
gbama odafin aka, chupu a.
⁵⁴ O yegunni odibo e wu Izrelu aka;
o nyanhanguo omiken ya le enwen e wu Osolobue.
⁵⁵ O nyanhanguo a
k'o don kwe ndi nedi enyi kanj nkwa —
k'o don kwe Ebrahim le ebon a ile nkwa jennin ejen!"
⁵⁶ Ya Meri no son Elizabethi nodi ihien rike orogbo ifon eto, o no lakin iwe e.

Omumu Jonu Hun E Me Mirin-Chuku

⁵⁷ O ru ogen Elizabethi k'e gi mu, o no mu okenye.
⁵⁸ Ndi bikunmen'e le ndi nke we no nu ni Di-nwonna-enyi e meguo n'a oken omiken, we no son e ghoghö.
⁵⁹ Nke akpu-uhuhin esato, we no bja d'a kwa nwata hu ugun; we te k'a gun a Zekaraya noke nedi e, ⁶⁰ kale nne e no si, "Mba-o! We jenkö d'a kpo a Jonu." ⁶¹ We no si a, "O nwonna onye nke unu hun a za efan hu!" ⁶² We no gi aka ju nedi e efan we siko d'a kpo a. ⁶³ O no si we

ye omuma hun w'a kaye ihien, 'ya o no de, "Efan a wu Jonu." O no tu we ile enya! ⁶⁴ Idumuzi, onu a no shiapu, ire e a topu, o no kume oku, jama Osolobue mma.
⁶⁵ Egun no tuma ndi ile bikunmeni we; ndi ihian hu e ku oku ihien ndini egberu oke Judia ile. ⁶⁶ Onye owule nun'a hu e ro e, a si, "Kini ke nwatanj jenkö d'a wu?"
We ri a ju enina makeni aka Di-nwonna-enyi ri ime ndun a ezioku-ezioku.

Amuma Zekaraya Bu

⁶⁷ Mmon-nso no jun ime nedi e wu Zekaraya, 'ya o no bu amumanj:

⁶⁸ "Ojija-mma ya ri ni Di-nwonna-enyi wu Osolobue Izrelu!

Makeni o biaole d'e yeni ndi nke e aka,
o gbapuhaguo we.

⁶⁹ O wepuhagunni enyi Mpin,

Oken Onye-nzuopuha, hun jenkö d'a zuopuha enyi

onye ikpun-ulo odibo e wu Defidi.

⁷⁰ O megwu a k'o don ku e edei,

ghahani ndi-amuma nso a,

⁷¹ n'o jenkö d'a zuopuha enyi aka ndi inenren enyi ile
le ndi iwe enyi ri e we;

⁷² n'o siko d'e meni ndi nedi enyi kanj omiken

nyanhan nkwerigbama nso a —

⁷³ nyanhan efan a,

hun o kunni nedi enyi kanj wu Ebrahim

ogen o gi kwe e nkwa —

⁷⁴ n'o siko d'a gbapuha enyi aka ndi inenren enyi,

amamgbe egun ghazi a tu enyi enyi gha e fe e,

⁷⁵ kama, enyi e gi iri-nso le ime-ihien o cho

e fe e,

ogologo ndun enyi ile."

⁷⁶ "Nke iyu wu nwa,

we jenkö d'a kpo i

onye-amuma nke Onye Hu Kacharinni;

i siko d'e buru ni Di-nwonna-enyi uzo,

keni i hun uzo kwa n'a uzo a;

⁷⁷ i jenkö d'e me ndi nke e marin

ke w'a don nwonhen nzuopuha

ghahani inwonhen mgbagharj njo we.

⁷⁸ Onwan jenkö d'e me

maka efoma le omiken Osolobue enyi,

hun o jenkö d'e gi me ukpe nzuopuha nwunmeni

enyi,

⁷⁹ me e gha elu-igwee nwunmeni

ndi hun ri ime ishi le ime onyinyon-onwun;

du ukpe enyi

ye uzo udon."

⁸⁰ Nwata hu wu Jonu e sue, wuru onye zeni ime

mmon; o no biri atu d'e ru uhuhin hu o puha d'a run-

ma orun a id'nya ndi Izrelu ile.

Isi Nke Ẹbụọ

Omumụ Jizọsị

(Mat 1.18-25)

2 Ogen hụ, eze-kanị w'a kpọ Siza Oğostusu nọ ye iwu, sị wẹ detuchanrịn ẹfan ihjan ile rị ụwa—ebe ile rị okpuru okiki ndi Rom. ² (Ọnwan wụ nke ibuzọ wẹ detu ẹfan ihjan ile; ogen Kwirinọsị gi wụ Gowanọ rị a kị alị Siria kẹ wẹ gi detu ẹfannị.) ³ Onyẹ ọwụlẹ hụ e jẹn obodo ẹ d'e deye ẹfan.

⁴ Ya Josefụ nọ gha obodo Nazaretị rị Galili si obodo Bětulẹhem hụn rị Judia, obodo wẹ nọ mụ Defidi—makeni ikpun-ulo Defidi k'ọ gha pụha. ⁵ Iya lẹ Meri hụn wẹ ẹbụọ kwerigbama nị wẹ jenkọ d'a lụ wị jẹn d'e deye ẹfan. Meri rị ime ogen hụ. ⁶ Ebe wẹ rị Bětulẹhem, ogen Meri k'e gi mụ nwa hụ e ru, ime nọ mēmẹ ẹ. ⁷ Ọ nọ mụ nwa ibuzọ a, mụ a okennyẹ, gi ẹkwa wẹ gi a pa nwa fuma a, bu ẹ dinẹ ime ihien anụ gi e ri ihien-oriri—makeni ụzọ arja hụn wẹ siko d'a nodi ime ulo ndi-ijen a nodi.

Ozi Ndi Mmọn-ozị Wẹhẹ Ni Ndi-ndu Anụ Ahun

⁸ Uhinhin hụ, o nwẹ ndi e du anụ rị ofia egberẹ ahun, e lepụ anụ wẹ ẹnya. ⁹ Mmọn-ozị Di-nwọnni-ẹnyi nọ nwọnpụha ebe wẹ rị, ogho Di-nwọnni-ẹnyi nọ nwunhunmẹ wẹ lekẹ ukpẹ. Ya egun nọ tuma wẹ. ¹⁰ Kanị mmọn-ozị hụ nọ sị wẹ, "Atulẹ ni egun! M bia d'e zi onụ ozi oma hụn siko d'e wẹhẹni ihjan ile ẹregede ighoghọ. ¹¹ A mụgụọ nị wẹ unụ Onyẹ-nzupụha tanni ime obodo Defidi; iya wụ Kraistị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, hụn wụ Di-nwọnni-ẹnyi! ¹² Ọnwan kẹ unụ jenkọ d'e gi marin a: unụ jenkọ d'a hụn nwa wẹ gi ẹkwa fuma, bu dinẹ ime ihien anụ gi e ri ihien-oriri."

¹³ Idenmizi, igunrun ndi mmọn-ozị elu-igwee nọ fopụha che ni mmọn-ozị hụ, a ja Chuku mma, a sị,

¹⁴ "Ogho 'ya rị nị Osolobue ebehụ kachanrịn elu ejen; udon 'ya rị nị ndi rị ime ụwa, ndi ọ rị e meni ohunma!"

¹⁵ Mgbe ndi mmọn-ozị hụ gi lagụ wẹ tọ, si elu-igwee, ndi-ndu anụ hụ nọ sị ibe wẹ, "Nị ẹnyi jenu Bětulẹhem d'a hụn ihienni meni, hụn Di-nwọnni-ẹnyi gwa ẹnyi." ¹⁶ Wẹ nọ jẹnmẹ ozigbo-ozigbo. Wẹ nọ hụn Meri lẹ Josefụ lẹ nwa ahun wẹ bu dinẹ ime ihien anụ gi e ri ihien-oriri. ¹⁷ Ogen ndi hụ a zun anụ gi hụn Jesu, wẹ nọ gwa wẹ ihien mmọn-ozị hụ gwa wẹ banyeni nwa hụ.

¹⁸ Ihien ndi hụ e du anụ ku nọ tọ ndi ile nun'a ẹnya.

¹⁹ Kanị Meri e buchanrịn ihien ndinị ile tọ ime obi ẹ, e ro wẹ.

²⁰ Ndi hụ e du anụ nọ lama, e tuchan Osolobue, a ja a mma, makeni ihien ile wẹ nọ lẹ ihien ile wẹ hụn rīchanrịn kẹ mmọn-ozị hụ don gwa wẹ.

A Gụn Wẹ Jizọsị Ẹfan

²¹ Nke akpụ-uhụohin ẹsatọ, ogen wẹ jenkọ d'e gi kwa nwata hụ ugun nọ ru, wẹ nọ gụn a Jesu/Jizọsị, ẹfan hụ mmọn-ozị hụ ye ẹ nị nne ẹ d'a tọ ime ẹ.

A Papụha Wẹ Jizọsị Imẹ Ulo-nso

²² O ru ogen Josefụ lẹ Meri e gi mẹ Mmēmme Idonnsọ rikẹ kẹ Iwu Mozizi don ku, 'ya wẹ nọ weri nwa hụ shi Jerusalem keni wẹ papụhanị Di-nwọnni-ẹnyi 'ya, ²³ (kẹ wẹ don de ẹ ime Iwu Di-nwọnni-ẹnyi, nị, "Wẹ siko d'e wepụha nị Di-nwọnni-ẹnyi nwa-okennyẹ ibuzọ ọwụlẹ wẹ mụ"). ²⁴ Wẹ nọ chụ ejan kẹ wẹ don de ẹ ime Iwu Di-nwọnni-ẹnyi, ebehụ Iwu nọ sị, "Nduru ẹbụọ mọbụ umụ oluikuku ẹbụọ."

²⁵ Ogen hụ, o nwon okennyẹ ohu w'a kpọ Simionu hūn bi Jerusalem. Onyẹ e mẹ ihien Osolobue chọ k'ọ wụ; o gi obi ẹ ile e fe Osolobue, e che ni Osolobue zupụha ndi Izrelu. Mmọn-nso nọyen'ẹ anọyeni.

²⁶ Mmọn-nso mẹ ẹ marin n'ọ nwunkọ d'e ru n'ọ hūn Kraistị, Onyẹ Hụ Di-nwọnni-ẹnyi Tume. ²⁷ Mmọn-nso nọ duru Simionu si ime Ulo-nso. Ogen ndi mụ nwa hụ wụ Jizọsị gi wẹhẹ ẹ d'e mẹ n'ẹ ihien Iwu chọ, ²⁸ Simionu nọ pari nwa hụ, ja Osolobue mma, sị,

²⁹ "Di-nwọnni-ẹnyi, i rị nwan a sị odibo i ya gi udon lama, nọkẹ kẹ i don kụ;

³⁰ makẹlẹ e giguọ m ẹnya m hūn nzupụha i,

³¹ hūn i kwademẹ id'ẹnya ndi alị ile rị ichen-ichen:

³² Ukpẹ hūn jenkọ d'a ghosị ndi alị ndi ọzọ uche i, ukpẹ hūn jenkọ d'e wẹhẹ ni ndi nke i wụ ndi Izrelu ogho."

³³ Ihien ndi hụ wẹ ku banyeni nwata hụ nọ tọ nedi ẹ lẹ nne ẹ wụ Josefụ lẹ Meri ẹnya. ³⁴ 'Ya Simionu nọ gozi wẹ; ya ọ nọ sị nne ẹ wụ Meri, "Gon ntin, wẹ tume nwanani n'ọ wuru onyẹ wẹ siko d'e gi budan ndi bu ọda ime Izrelu, gizikwo a busi ndi bu ọda elu ime Izrelu."

"O siko d'a wụ ahima, hūn gha ẹka Osolobue bia, hūn ndi ihjan jenkọ d'a luson, ³⁵ keni ihien ndi bu ọda rị e ro hūn ụzọ pụha ifon—ihien ufụ jenkọ d'e zupuzi iyū nwen obi rikẹ opia-agma makẹ ufiri nwanani."

³⁶ O nwon onyẹ-amuma ohu wụ okpoho, hūn w'a kpọ Ana †, nwa Fanuelu, onyẹ ikpun-ulo Asha rọ; ọ kaguọ egedi; di ẹ a nwunhūngū—ahūa ẹsa sūọ kẹ iya lẹ di ẹ bi nị di ẹ d'a nwunhūn. ³⁷ Ọ rị nwan nwa ahūa ẹnọ kwasị oğun-ẹnọ. A ra gha Ulo-nso pụ, ọ hū e fe Osolobue ukinkin lẹ efinnai, e bu onụ, e mẹ ekpere. ³⁸ Ogen ohu hū k'ọ gi puhazikwo, ye Osolobue ekele, kumẹ oku nwa hū keni ndi ile rị e che ni Osolobue gbapụha Jerusalem nū.

A Lakin Wẹ Nazaretị

³⁹ Ogen Josefụ lẹ Meri gi megụ ihien ile Iwu Di-nwọnni-ẹnyi chọ, wẹ nọ lakin obodo wẹ bi wụ Nazaretị hūn rị ime Galili. ⁴⁰ Nwata ahun e sue, ka ẹhū, marin ihien ọda-oda, ẹwẹrẹ Osolobue hū e sọn ẹ.

Ihien Jesu Mẹ Imẹ Ulo-nso K'ọ Rị Nwata

⁴¹ Ahūa ile kẹ ndi mụ Jizọsị gi e jẹn Jerusalem d'e mẹ Mmēmme-Nghafe. ⁴² Ogen Jesu gi rị nwa ahūa

† Griki: Hana

mmẹbụọ, wẹ nọ jenzi mmemme hụ kẹ wẹ dọn e jẹn mbụ. ⁴³ Ogẹn mmemme gi gụgụ, wẹ nọ lama, kanj nwata hụ wụ Jesu nọ dịnọ Jerusalem bụ ndi mun'a a marin.

⁴⁴ Wẹ rị e ro n'ọ rị ime igunrun ihian hụ wẹ ile gba lakọ, wẹ noleni cho a d'e ru ni e jẹnpụ wẹ ijẹn akpụ-uhuohin ohu gbe-gbe-gbe—ya wẹ nọ nwan choma a ebe ndi nke wẹ lẹ ndi owu wẹ rị. ⁴⁵ a cho be w'e, ahunni w'a, ya wẹ nọ kin-azụ, si Jerusalem d'a cho a. ⁴⁶ Hụn mẹ akpụ-uhuohin eto kẹ wẹ gi hūn a ime Ulo-nsọ, ebe o nodiye ni ndi-nkuzi, e gōn wẹ ntin, a jū wẹ otaa.

⁴⁷ Nghota a lẹ aziza a atukem mē ndi ile rị e gōn ẹ ntin enya. ⁴⁸ Ogẹn ndi mun'a gi hūn a, ndun a gūu wẹ; nne ẹ nọ sị a, "Nwa m, kị menị enyi ihienni? Mmē lẹ nedi i hū a gbaka-obi, a cho i."

⁴⁹ O nọ sị wẹ, "Kị unu chomazi ni m? Unu amarin ni m jenkọ d'a ririri iwe † Nedi m?" ⁵⁰ Kanj aghotanị wẹ ihien o za wẹ. ⁵¹ 'Ya Jesu nọ sōnmē wẹ, wẹ ile nọ lashi Nazaretị. O hū e humeni wẹ isi; nne ẹ a nachanrin ihien ndinị ile to ime obi ẹ. ⁵² Jesu hū e sue, a ka ehū, a marinwaye ihien; ihien ẹ hū a sūo kẹ Osolobue kẹ ihian.

Isi Nke Etọ

Ozi Jonu Hūn E Mē Mirin-Chuku Zi

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jon 1.1-28)

3 Hūn mē ẹ ahua mmisen ime okiki eze-kanj w'a kpọ Siza Tajberiasj, ogẹn hū Pontus' Paileti gi wū Gowanọ rị a kị Judia—wẹ kebe Izrelu lẹ alị ndi nokunmē n'ẹ ụzọ ẹnọ ogẹn hū: Herodu hū a kị Galili; Filipu nwene ẹ hū a kị Ituria lẹ Trakōnitisi; Lisanijsi hū a kị Abileni. ² Anasi lẹ Kayafasi wū ndi-isi nchụ-ẹjan. Ogẹn hū kẹ oku Osolobue gi bjanị Jonu nwa Zekaraya ime atụ. ³ 'Ya o nọ ghagbamachanrin egberẹ Iyi Jodani, a ma okwa—a sị wẹ bia d'e mē mirin-Chuku, gi ẹ ghosj n'e roghariguo wẹ—keni Osolobue hūn ụzọ gbaghari wẹ njọ. ⁴ Erira kẹ wẹ dōn de ẹ ime ehuhuo Azaya onye-amuma, ni,

"Olu onye ohu rị a han ime atụ, a sị,

'Kwa ni ni Di-nwonni-enyi ụzọ; memē ni ụzọ a n'o zinrin.

⁵ Wẹ jenkọ d'e hukin odanmgbugbu ile, mē ugu lẹ oke ile henrinsonmē alị-aradan; wẹ jenkọ d'e mē ụzọ-ngirigọ ile zinpu, mē ụzọ-mkpọke ile riēnpu —

⁶ ihian ile a hūn nzuopuha Osolobue!"

⁷ Ya Jonu nọ rị a gwa igunrun ndi hū rị a bia d'e kunrunn'ẹ n'o mē wẹ mirin-Chuku oku, a sị, "Igunrun ẹjū-alị! Onye sị unu gba ni iwe lẹ onuma Osolobue lalanị osọ?!" ⁸ Mikwo ni nwan mkpuru hūn jenkọ d'a ghosj ni unu e roghariguo! Aghakwole ni a sị enwen unu, 'Ebrahim wū nedi enyi nū!' Makeni, ezioku kẹ m rị a gwakwo unu, Osolobue siko d'a saeka gi omuma ndinị memesonmē ni Ebrahim umu. ⁹ Anyun a riguole nwan

ukun-osisi, e che: osisi owule mleni mkpuru rị mma, e gbutu w'e, tu a ye ime okun."

¹⁰ Igunrun ndi ahun hū a sị a, "Kini kẹ enyi siko d'e mē nwan?" ¹¹ O nọ sị wẹ, "Onye owule nwon ewuru ebuo jenkọ d'e weriri ohu ye onye nwonleni; onye owule nwon ihien-oriri siko d'e mezikwo erira." ¹² Ndi a na ugwo-isi hūn biazikwo d'e mē mirin-Chuku nọ jū a, sị, "Onye-nkuzi, kini kẹ enyi jenkọ d'e mē?" ¹³ O nọ sị wẹ, "Anakarile ni ihien wẹ sị unu na." ¹⁴ Ndi-agma nọ biazikwo d'a jū a, sị, "Enyi nwen? Kini kẹ enyi jenkọ d'e mē?" O nọ sị wẹ, "Aghazile ni e gi eka-iken a narin ihian ego; ebuokinzile ni ihian onu; ni ni ugwo-orun unu e jun unu efọ."

¹⁵ Makeni wẹ rị a tukem mē enya Kraisti, Onye-nzuopuha Hū Osolobue Tume, hūn o kwe nkwa n'o jenkọ d'e zihē, lezi makeni wẹ rị a jū enwen wẹ kẹ Jonu ro, ¹⁶ Jonu nọ sị wẹ, "M gi mirin mmaka e mē unu mirin-Chuku, kanj onye kanj m lala: efurudeni m onye jenkọ d'a topu eriri akpukpo-uku a! O siko d'e gi Mmon-nsọ lẹ okun mē unu mirin-Chuku.

¹⁷ O gi ihien o gi a fuchan oka: o jenkọ d'a fuchanchanrin oka ile rị ebe o nọ a kukpo oka, kpōn akpuru a ye ebe o kpoto oka, kpōnkikomē efifia kpōnye ime okun hūn wẹ ghaleni e tinyun."

¹⁸ Jonu gizi oku ndunmodun bu oda risōnmē ichen-ichen zi wẹ ozioma.

¹⁹ Jonu nọ jugbo eze wū Herodu makeni o jẹn d'a luma Herodiasj wū nwunye nwene ẹ lezi makē eje-ihien ndi ozo bu oda Herodu mē. ²⁰ 'Ya Herodu nọ mede hūn ka njọ ghahani ikpokin Jonu ye ulo-ngan.

E Mē Wẹ Jizosj Mirin-Chuku

(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)

²¹ Ogẹn wẹ gi rị e mē ihian ile mirin-Chuku, wẹ nozi mē Jizosj. E meguu w'a 'ya, ebe o rị e mē ekpere, elu-igwee nọ kpupu, ²² Mmon-nsọ nọ gi udi nduru hidan, bekwasi a. Olu nọ gha elu-igwee sị, "Iyū wū ezi Nwa m; ihien i a sūoka m."

Ndi Mu Jizosj

(Mat 1.1-17)

²³ Jizosj rị ihien rikē nwa ahua iri-kwasj-ogun k'o bidon orun a. Wẹ weri Jizosj nōkē nwa Josefū.

Josefū wū nwa Heli,

²⁴ Heli wū nwa Matitati,

Matitati wū nwa Livaị,

Livaị wū nwa Meki,

Meki wū nwa Janai,

Janai wū nwa Josefū,

²⁵ Josefū wū nwa Matatiasj,

Matatiasj wū nwa Emosj,

Emosj wū nwa Nahum,

Nahum wū nwa Es'li,

Es'li wū nwa Nagai,

²⁶ Nagai wū nwa Maati,

Maati wū nwa Matatiasj,

Matatiasj wū nwa Semēj,

Semēj wū nwa Josekij,

† mōbu: orun

Josekij wụ nwa Joda,
²⁷ Joda wụ nwa Johanani,
 Johanani wụ nwa Resa,
 Resa wụ nwa Zerubabelu,
 Zerubabelu wụ nwa Shiatelu,
 Shiatelu wụ nwa Neri,
²⁸ Neri wụ nwa Meki,
 Meki wụ nwa Adi,
 Adi wụ nwa Kosam,
 Kosam wụ nwa Emadam,
 Emadam wụ nwa Eħ,
²⁹ Eħ wụ nwa Joshua,
 Joshua wụ nwa Eħieza,
 Eħieza wụ nwa Jorim,
 Jorim wụ nwa Matitati,
 Matitati wụ nwa Livai,
³⁰ Livai wụ nwa Simionu,
 Simionu wụ nwa Juda,
 Juda wụ nwa Josefụ,
 Josefụ wụ nwa Jonam,
 Jonam wụ nwa Eħiakin,
³¹ Eħiakin wụ nwa Mela,
 Mela wụ nwa Mena,
 Mena wụ nwa Matata,
 Matata wụ nwa Natani,
 Natani wụ nwa Defidi,
³² Defidi wụ nwa Jese,
 Jese wụ nwa Obedi,
 Obedi wụ nwa Buzi,
 Buzi wụ nwa Salumonu,
 Salumonu wụ nwa Nashonu,
³³ Nashonu wụ nwa Aminadabu,
 Aminadabu wụ nwa Adimini,
 Adimini wụ nwa Anj,
 Anj wụ nwa Hez'ronu,
 Hez'ronu wụ nwa Perekzi,
 Perekzi wụ nwa Juda,
³⁴ Juda wụ nwa Jekopu,
 Jekopu wụ nwa Aziki,
 Aziki wụ nwa Ebrahim,
 Ebrahim wụ nwa Tera,
 Tera wụ nwa Nahọ.
³⁵ Nahọ wụ nwa Serugu,
 Serugu wụ nwa Reu,
 Reu wụ nwa Pelegi,
 Pelegi wụ nwa Eba,
 Eba wụ nwa Shela,
³⁶ Shela wụ nwa [Kainani],
 [Kainani] wụ nwa Afasadi,
 Afasadi wụ nwa Shem,
 Shem wụ nwa Nua,
 Nua wụ nwa Lameki,
³⁷ Lameki wụ nwa Metusela,
 Metusela wụ nwa Enokụ,
 Enokụ wụ nwa Jaredi,
 Jaredi wụ nwa Mahalalelu,
 Mahalalelu wụ nwa Kenan †,

† mọbu: Kainani (onu-Hibru)

³⁸ Kenan wụ nwa Enosi,
 Enosi wụ nwa Seti,
 Seti wụ nwa Adam,
 Adam wụ nwa Osolobue.

Isi Nke Enọ

Onwunwan Ekwensu Nwan Jesu

(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

4 'Ya Jesu nọ gha Iyi Jodani lya. Mmon-nso jun ime e; Mmon-nso nọ duhunmeme e ime atụ, ² Ekwensu nọ nwan a ebenu ọrogbo akp'ohin ogunna. O rini ihien owule ogen hu ile. Mgbe akp'ohin ogunna ahun gi zuguu, egun hu a gun a oda-oda. ³ Ekwensu nọ si a, "Owule i wu Nwa Osolobue, si omumanị henrin ogbe bredi." ⁴ Jesu nọ si a, "E deguo w'a ime Ekukwo-nso ni, 'Ihian ara gi ihien-oriri suo a ri ndun. ††'"

⁵ 'Ya ke Ekwensu nọ w'e si ebe jen elu, gi njube-enya ohu ghosichanrin a ali-eze ile ri elu-awa; ⁶ si a, "M jenko d'e ye i iken we ile le ogho we, makeni e buguo we uwe ile che m aka—onye suni m ke m'e y'e. ⁷ Ya wu, i ke ni m nwan isi ali, ihien ndini ile jenko d'e me nke i." ⁸ Jesu nọ si a, "Ekukwo-nso si, 'Ke ni Di-nwonni-enyi wu Osolobue i isi-ali; fe iya suo!'"

⁹ 'Ya ke Ekwensu nọ weri Jesu si Jerusalem, bu e che mkponunu Ulo-nso, si a, "Omēni i wu Nwa Osolobue, gha ebeni taha enwen i ye ali. ¹⁰ Makeni, e deguo w'a ime Ehhuhuo-nso, si, 'O siko d'a si ndi mmon-ozie e chemē i; ¹¹ we jenko d'a pari i, amamgbe y'a kpogburu omuma.'"

¹² Kani, Jesu nọ si a, "Ehhuhuo-nso si, 'Anwankwole Di-nwonni-enyi wu Chuku i.'"

¹³ Ekwensu a nwanchanringuu Jesu, 'ya o nọ la a to, e che oghere ozọ.

Jizosi E Bidon Orun A Ime Galili

(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ 'Ya ke Jizosi nọ kinhen Galili. Iken Mmon-nso jun ime e. Efan a nọ kpogbari obodo ile ri egberē hu. ¹⁵ O nọ kuzime ime ulo-ofufe ndi risonme ebahun, onye owule hu a ja a mma.

A Ju We Jizosi Ime Nazareti, Ali O Nọ Sue

(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)

¹⁶ 'Ya Jesu nọ si Nazareti, ebe o nọ sue; o ru Uhuohin Izu-iken, o nọ jen ulo-ofufe k'o don e jen mby. O nọ lihi oto n'o gun Ekukwo-nso, ¹⁷ we nọ y'e ehuhuo Azaya onye-amuma. O fifipu a, *makeni ekukwo w'a fifima affijima ro*; o nọ chorj ebenu we deye ni

¹⁸ "Mmon Di-nwonni-enyi nokwasị m anokwasị, makeni o tumeguo m d'e zi ndi igbenye ozioma. O ziguo m

d'a si ndi ri ime egbun weri enwen we, si ndi enya-ishi hunma uzo;

mmē d'a gbapuha ndi we ri a biangbu;

¹⁹ mmē d'a ma okwa ni ahua hu e ruole hun Di-nwonni-enyi e gi menī ndi nke e ohunma."

†† Ditononmi 8.3

²⁰ Jesu nọ fífimazi ẹhuhụọ hụ, we ẹ ye onye e donme n'ẹ; 'ya ọ nọ nọdị alị. Ihian ile rị ime ụlọ-ofufe e bu ẹnya tuma a, ²¹ ọ nọ gwama we, si, "Ebeni we gun ime Ẹkukwo-nsọ e mezuguo tanni ke unu don rị a nụ a."

²² We ile hụ e ku oku ẹ ọhụnma, oku oma ndị hụ rị a gha a ọnụ a pụha a tū we ẹnya. We nọ si, "Onyeni ẹle nwa Josefụ?" ²³ O nọ si we, "A maringuo m nị unu siko d'a tuni m iluni: 'Dibię, zuo nwan enwen i!' 'Ihien ndi hun ẹnyi nū nī 'ya k'i mē ime Kapanom, mezi ẹ nwan ime obodo i.'"

²⁴ "M rị a gwa unu ezioku, w'a ra nabanhan onye-amuma ime obodo ẹ: ²⁵ kani, nị m gwa unu ezioku rin'a: ezioku ro nị ikpoho di we nwun bu oda ime alị Izrelu ogen Ẹlajja, ogen ahun mirin gileni zue orogbo ahua eto le ifon isin, oken unwan nọ mugbame alị ile, ²⁶ kani o nwonni hun Osolobue zị Ẹlajja d'e kunrun; ọ na we ile to, zi ẹ jẹn alị ozo—obodo Zarefatị hun rị alị Sidonu—d'e kunrun okpoho di ẹ nwun rị ebẹhụ.

²⁷ Ndi-oti rị alị Izrelu ogen Ẹlajsha onye-amuma buzikwo oda; kale o nwonni hun ọ zuo; ọ na we ile to, zuo Nemanị onye alị Siria—onye alị ozo."

²⁸ Ogen ndi rị ime ụlọ-ofufe hụ gi nū ihienni, iwe nọ weme we. ²⁹ A fulihi we, nupu Jesu ime obodo hụ, w'e si mkpenren oke hụ obodo we rị. We te cho nị we gha elu ebahun kwantu ẹ, ³⁰ kani Jesu nọ jenghafa etintinaị igunrun ahun, jenne nke ẹ.

Jizosị A Zuo Okennyẹ Eje-mmọn Rị Ime Ẹ

(Mak 1.21-28)

³¹ 'Ya Jesu nọ si obodo w'a kpọ Kapanom, hun rị Galili. Ọ nọ kuzime we Uhuohin Izu-iken; ³² nkuzi ẹ nọ tū we ẹnya, make ni o ku lekẹ onye oku rị ẹka. ³³ Okennyẹ ohu eje-mmọn rị ime ẹ rị ime ụlọ-ofufe hụ; ọ nọ yi oken oro, si, ³⁴ "Euu! Hapu ẹnyi ye, Jesu onye Nazareti?! I bja d'e tikpo ẹnyi? A maringho m onye i wu: yu wu Onye-nsọ Osolobue!"

³⁵ Kani, Jesu nọ jugbo eje-mmọn hụ, si a, "Gba nkintin! Gha ime ẹ pūha!" Eje-mmọn hụ nọ bu okennyẹ hụ gbe alị id'ẹnya we ile, ọ nọ gha ime ẹ pū, kani ọ run'a ẹhụ.

³⁶ Ọ tū ndi hụ ile ẹnya, we hụ a si ibe we, "Kị wu onwan? O nwe iken hun o gi a gwa eje-mmọn oku rike onye oku rị ẹka, we hụ a pūha" ³⁷ Oku Jesu nọ kpogbari ẹgberẹ hụ ile.

Jizosị A Zuo Ogo Pita Le Ndi Ozo Bu Oda

(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)

³⁸ Jizosị nọ gha ime ụlọ-ofufe hụ pū, si iwe Sajmonu. Oken ẹhu-okun rị e nwun nne nwunye Sajmonu; we nọ juma Jizosị nani w'e m'ẹ. ³⁹ Ozigbo, Jizosị nọ jemburu ẹ, wuzo ebẹhụ, jugbo ẹhu-okun hụ, ẹhu-okun hụ nọ hapu a. Ọ nọ lihi oto ozigbo, leme we obja.

⁴⁰ Ogen anwan gi roma, ndi ile nwon ndi emu ichenichen rị a kụ nọ we we jenni Jizosị, ọ nọ bu ẹka kwasị onye-onye, zuochanrin we ile. ⁴¹ Eje-mmọn huzi a gha ime ndi bu oda we risonme ime we a pū, e yi oro, a si, "Iyū wu Nwa Osolobue!" Kani, Jizosị hụ a jugbo eje-

mmọn ndi hụ—ọ nini we ku oku, make ni a maringuo we nī 'ya wu Krajistī, Onye Hụ Osolobue Tume.

Jesu E Zisonme Ozioma

(Mak 1.35-39)

⁴² Ogen eki gi fon, Jesu nọ gha ime obodo hụ pū, si ebe ihian bileni, kani igunrun ahun hụ a cho a. Ogen we gi hun a, we nọ cho nị we gbondon ẹ make ọ gha a la we to. ⁴³ Kani ọ nọ si we, "M siko d'e ziriri ozioma Alize Osolobue ime obodo ndi ozo, make ni 'ya ke Osolobue zihen m.'" ⁴⁴ Ejira k'o gi jensonme, e ku oku-Chuku ime ụlọ-ofufe ndi risonme ime Judia. †

Isi Nke Isen

Umụ-azun Ibugo Jesu Kpo

(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)

5 Uhuohin ohu, Jesu turu mkpenren "Ohimin" Genesareti ††, igunrun ihian hụ a fūha a, keni we nū oku-Osolobue. ² Ọ hun ugbo-mirin ebūọ we limeto mkpenren mirin ebahun—ndi gi we e gbu azun nato we d'a sū oga we. ³ Jesu nọ banye ohu ime we hun wu nke Sajmonu, ọ nọ si a gha mkpenren ebẹhū nyanshi ihun ekere. Ya Jesu nọ nọdị alị ime ugbo hụ, gha ebẹhū kuzime igunrun hụ.

⁴ Ogen o gi kuguu, ọ nọ si Sajmonu, "Nyanshi ugbo ebe mirin nọ mi, nī unu tyesonme oga unu, keni unu nwun azun." ⁵ Sajmonu nọ si a, "Di-okpa, ẹnyi nọ ebeni eki e we fon, ẹnyi anwunni ihien-anai. Kani, ebe o me ni i si ẹnyi tuye, m jenkọ d'a tuye oga ndi hū." ⁶ We nọ tyesonme oga we: we nọ nwun azun bu oda, nke wu nī oga we e te tikama. ⁷ 'Ya we nọ fe ibe we rị ime ugbo hun-ebọ ẹka we bja d'e yeni we ẹka. A bja we, 'ya we nọ kpọn azun kpọnjun ime ugbo ebūọ hū, nke wu nī e te rubanma we ime mirin. ⁸ Ogen Sajmonu wu Pita gi hun ihien meni, ọ nọ gbuni Jesu osekpū, si, "Gha ebe m rī pū, Di-nwonni-ẹnyi, nī m wu onye njo!" ⁹ O ku ejira make ni ọ tū ya le ndi 'ya le we wī ẹnya nī we gbu azun buhan oda ejira. ¹⁰ Ejira k'o rizi umu Zebedi wu Jemisi le Jonu, ndi hun we le Sajmonu gba a run.

Ya Jesu nọ si Sajmonu, "Atule egun; gha kikenni jenne, ihian k'i siko d'a gha a kūha rike azun." ¹¹ A dokpunpūhaguu we ugbo we mkpenren mirin, 'ya we nọ la ihien ile to, sonme Jesu.

Jesu A Zuo Onye-oti

(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)

¹² Ogen Jesu gi rị obodo ohu, okennyẹ ohu oti fukpo ẹhū ile rị obodo hū. Ogen o gi hun Jesu, ọ nọ dan alị, rịoma a, si, "Di-nwonni-ẹnyi, mbuni y'a chogho, i jenkọ d'a s'eka zuo m, a rī m ochan!" ¹³ Jesu nọ tinpu ẹka, metu a, si a, "A chogho m, rī ochan!" Orja hū nọ gha ẹhū okennyẹ hū pū ozigbo. ¹⁴ Jesu nọ si a, "Agwakwole onye owule; ka jẹn d'e kunrun onye nchū-ẹjan ozigbo, n'o lele i, y'a chū-ẹjan ahun Mozizi si onye dīnhinguu oti k'a chū, gi ẹ ghosị ihian ile nī y'a dīnhinguo." ¹⁵ Kani, oku Jesu nọ kpokaride k'o kpohan mbu; igunrun bu

† alị ndi Ju †† Ẹfanni ke w'a kpozi "Ohimin" Galili

oda hụ e ruhe nị we ọn ẹ ntịn lẹ ni ọ zuo we emu we.
¹⁶ Kanị o ru, o si ebe ihian bileni d'e me ekpere.

Jizosị A Zuo Onye-orọ (Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)

¹⁷ Uhuohin ohu, oge Jesu gi ri a kuzi, ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu hun gha umu-alị ile risomme Galili le Judia bia le ndi gha Jerusalem bia ri ebefu. Iken Dinwonni-enyi wu Osolobue hu a hun Jesu jenkọ d'e gi gwọ orja. ¹⁸ Oge ahun hura, ikennyẹ gi ute bula okennyẹ orọ kinmin nọ bia; we hu a nwan nị we bubanhan a ime ulo hu d'e bu ẹ to ihun Jesu, ¹⁹ kanị, ahunni we uzọ bubanhan a makeni igunrun hu jun ebefu. 'Ya we nọ nyinrin elu ulo hu, be oghe ye okpukpu ẹ, gha ebahun dọ 'ya le ute ẹ ye etintinnaị igunrun hu ihun Jesu.

²⁰ Oge Jesu gi hun okukwe we, ọ nọ si okennyẹ hu, "Owu m, a gbaghariguo we i njo i." ²¹ Ya ndi-nkuzi Iwu hu le ndi Itu-Farisi nọ juma ibe we, si, "Onye wu hunni ri e ku aru?! Onye a saeka a gbaghari njo wezuka Osolobue sọ?" ²² Jesu a maringuo ihien ri we obi, 'ya ọ nọ si we, "Ki hajin unu gi e ro udi iroroni?" ²³ Elee hun ka nfe okuku: i si, 'A gbaghariguo we i njo i' ra i si, 'Lihi oto n'i jenne ijen?' ²⁴ "M jenkọ nwan d'a ghosi unu nị Nwa nke Ihian nwe iken o gi a gbaghari njo ime uwa." 'Ya ọ nọ si okennyẹ hu orọ kinmin, "M si i nihi oto, heri ute i n'i lama!"

²⁵ Okennyẹ hu nọ nihi oto ozigbo—id'anya we ile ri ebahun, weri ute hu o te gi dine, jari Chuku mma, lama. ²⁶ Ọ nọ tu we ile enya oda-oda, we nọ ja Osolobue mma. Ọ tuka we egun; we hu a si, "Enyi a hunole ihien enyi huntuleni tanni!"

Jizosị A Kpo Onye Ugwo-isi W'a Kpo Livai (Matiu) (Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)

²⁷ Onwan e meguu, Jizosị nọ pu; 'ya ọ nọ hun onye w'a kpo Livai, hun a na nị ndi Rom ri a kinị ugwo-isi, ebe ọ nodi alị ime odu we n'a na ugwo-isi. Jizosị nọ si a, "Sonme m." ²⁸ Livai nọ lihi oto, nato ihien ile, sonme ẹ.

²⁹ 'Ya ke Livai nọ gi ifiri Jizosị kpo oriri hi-ogbe iwe ẹ; igunrun ndi Ugwo-isi le ndi ozo huzi teburu ebefu e du we e ri ihien-oriri. ³⁰ Ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu we hun ri itu ndi Farisi nọ son umu-azuun Jizosị kpeme, a si, "Ki hajin unu gi e du ndi Ugwo-isi le ndi-njo e ri, a ra?" ³¹ Jizosị nọ shari we, si, "Ndi ri iken ara cho dibie, ndi emu ri a ku sọ, uwẹ wu ndi a cho dibie. ³² Ele ndi ezi-omume ke m bia d'a kpo nị we roghari, kanị ndi-njo."

Ajuju Banyeni Ibu-onu (Mat 9.14-17; Mak 2.18-21)

³³ Ya we nọ si Jesu, "Umu-azuun Jonu e bu onu mbule-efo, e me ekpere, umu-azuun ndi Itu-Farisi e mezikwo erira; kanị umu-azuun i e ri, a ra."

³⁴ Jesu nọ shari we, si, "Unu asako eka me ndi bia oriri agbamekukwo bu onu ebe we le okennyẹ ri a gba ehuhuo ri. Ni unu sa eka?" ³⁵ Oge w'e gi wepu oken-

nye hun ri a gba ekukwo lala, we jenkọ d'e bu onu oge hu."

³⁶ Jizosị nozi tuni we iluni: "O nwonni onye hun a dokari ekwa ohun a kwakin nke akan. O me, nke ohun hu e tikapu; mpekele nke ohun hu efurukode nke akan. ³⁷ O nwonni onye e gi ihien-manya akan a gbaye manya ohun. Makeni, o me, manya ohun hu siko d'a gbawa ihien-manya hu, manya hu a kwanhu, ihien-manya hu a la iwi. ³⁸ 'Ya wu, gba manya ohun ye ime ihien-manya ohun! ³⁹ O nwonni onye a raguu manya akan hun a cho nke ohun; makeni o jenkọ d'a si, 'Nke akan hu mma.'"

Isi Nke Isin

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken (Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)

6 Uhuohin Izu-iken ohu, Jesu ghako ime ugbo okawiti, umu-azuun a nọ ghorima mkpuru okawiti, e gi eka a fuchanpu, e ri. ² Ndi hu ime ndi Itu-Farisi nọ juma we, si, "Ki unu ri e meni ihien Iwu si we e mele Uhuohin Izu-iken?" ³ Jesu nọ shari we, si, "Unu e ke guntu ihien Defidi me oge egun gi ri a gun 'ya le ndi 'ya le we wi? ⁴ Ọ banye ime ulo Osolobue, weri bredinsọ hu w'e bupuhani Osolobue, ri ẹ—yezi ndi 'ya le we wi, bu Iwu si onye owule erile bredi hu mmani ndi nchu-ejan sọ." ⁵ 'Ya Jesu nozi si we, "Nwa nke Ihian ke oku Uhuohin Izu-iken ri eka."

Jesu A Zuo Onye Eka Nwunhun (Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)

⁶ O ru Uhuohin Izu-iken ozo, Jizosị nọ banye ime ulo- ofufe ohu, kuzime. Okennyẹ ohu eka-nni nwunhun ri ebefu. ⁷ Ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi hu a cho ihien we k'a si Jesu me; we hu e ke ẹ nke keni we hun omeni o siko d'a gwọ orja Uhuohin Izu-iken, ni we gi ẹ ma a ikpe. ⁸ Kanị Jizosị a maringuo ihien we ri e ro. Ọ nọ si okennyẹ hu, "Lihi oto n'i bia ihun ebeni d'e turu." Okennyẹ hu nọ lihi oto, shi ebahun d'e wuzo. ⁹ 'Ya Jizosị nọ si we, "Ni m ju unu ajuju: Kini ke Iwu si enyi me Uhuohin Izu-iken? Ọ si we me ihien ri mma ra eje- ihien? Ọ si we zuo ihian ra ọ si we gbu ihian?" ¹⁰ O lehunmeguu we ile, ọ nọ si okennyẹ hu, "Tinpọ eka i." Okennyẹ ahun nọ tinpu a, eka a nọ rizi mma. ¹¹ Kanị, eje-olulu nọ bumẹ we, we nọ zume umẹ ihien we jenkọ d'e me Jizosị.

Jesu A Hori Ndi-ozu Pu-ichen Mmefuo (Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)

¹² Oge hu, Jesu nọ si enu ugu d'e me ekpere, nochanrin uchinchin hu ile e me ekpere e jenni Osolobue. ¹³ Eki e fon, ọ nọ kpo umu-azuun a, hori mmadu mmefuo ime we, kpo we ndi-ozu pu-ichen. We wu:

¹⁴ Sajmonu hun ọ kpo Pita,
 Anduru nwenẹ Pita,
 Jemisi,
 Jonu,

Filipu,
Batolomi,
15 Matiu,
Tamosj,
Jemisi nwa Alifjosj;
le Sajmonu hun w'a kpọ "Onye-Zilotu", makeni o te ri ndi gi eka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki ali we;
16 ndi ozọ wu Judasi nwa Jemisi le
Judas' Iskarotu hun ren'e ogen ikpazupun.

Jesu A Kuzi Ndi Bu Oda, Zọ Wę Emu (Mat 4.23-25)

17 Ogen Jizosi le ndi-ozu hu pu-ichen gi hidanguu, o no turu ali-aradan, 'ya le igunrun umu-azupun a. Imerinme ndi ozọ ndi hun gha ebe ile ri ime Judia le Jerusalem le azupun ali Taya-le-Sidonu ri mkpenren Ohimin bja rizikwo ebahun; 18 we bja keni we gon e ntin le n'ọ zọ wę emu ri a kunj we. Ndi hun eje-mmọn ri e ye nsongbu biazikwo ebegu, we no dnhin. 19 Igunrun hu ile hu a cho ni we metu a eka, makeni iken ri a gha ime e a puha, a zọ wę ile.

Ndi Nke Wę Ka Mma (Mat 5.1-12)

20 O no bu enya zinme umu-azupun a, si,
"Ngozi wu nke unu ndi la enwen we toni Osolobue †, makele Ali-eze Osolobue wu nke unu!
21 Ngozi wu nke unu, ndi hun egun ri a gun ogenni, makeni efọ jenkọ d'e jun unu! Ngozi wu nke unu ndi hun ri a kwan ekwan ogenni, makeni unu siko d'a mu emu.
22 Ngozi wu nke unu we gha a e gi ifiri Nwa nke ihian e ze ize unu, a gunpu unu onu ogun, a kpari unu, a gba ni unu osọ!
23 A ghoghọ ni, a tusi ni elu ogen owule we m'e!
Makeni ugwo orun hi-ogbe ri e che unu ime elu-igwee. Makeni, erira ke ndi nedi we kanj me ndi-amuma ogen mbu.
24 Kanj nsongbu ri e che unu, ndi wu odafin ogenni, makeni unu e riguo nke unu!
25 Nsongbu ri e che unu ndi efọ jun ogenni, makeni egun siko d'a gun unu! Nsongbu wu nke unu, ndi ri a mu emu ogenni, makeni unu jenkọ d'a gha a kwan, e goo!
26 Nsongbu wu nke unu ogen owule ihian ile gi e ku oku unu ohunma, makeni erira ke ndi nedi we kanj me ndi amuma-ugha ogen mbu."

E Nwe Ni Ihien-osusuo Jenni Ndi Inenren Unu (Mat 5.38-48; 7.12a)

27 "Kanj m ri a gwa unu ndi ri e gon m ntin: e nwe ni ihien-osusuo jenni ndi inenren unu; e me ni ni ndi iwe unu ri e we ihien ri mma; 28 a gozi ni ndi hun a bu unu onu; e me ni ni ndi hun e meja ni unu ekpere. 29 Onye ma i ora nti ohu, y'e zinmen'e hun-ebọ; onye napu i ewo i yiye elu e, yezi e hun i yi ime e. 30 Onye owule riu

i ihien, y'e ye e. Onye weri ihien i, a dol'a 'ya. 31 E me ndi ozọ ke i cho ni we e me i."

32 "Omeni ndi ihien i a susuo ke ihien we a suso i, elee ihien-oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ndi njo e nwezikwo ihien-osusuo jenni ndi ihien we a suso!
33 Omeni ndi hun e me n'i ohunma ke y'e me ni ohunma, elee ihien-oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ke ndi njo e mezi erira! 34 Omele ndi i marin ni we siko d'a kukin i suso ke y'e zinye, elee ihien oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ke ndi njo e mezikwo erira, keni we kukin we ihien we zinye we! 35 Mbal! Kama, e nwe ni ihien-osusuo jenni ndi inenren unu, e me ni ni we ohunma. E zinye ni onye owule, k'a tula ni enya ni we jenkọ d'a kukin unu. Unu me e, ugwo-orun unu jenkọ d'e hi-ogbe, unu jenkọ d'a wuru ezigbo umu Onye Hu Kachanrinni. Makeni, o me ni ndi ohunma-ogodan le ndi-njo efoma. 36 E me ni ebere ke Nedi unu don e me ebere."

Amale Ndi Ozọ Ikpe (Mat 7.1-5)

37 "Amale ndi-ozọ ikpe, make Chuku gha a ma i ikpe; ekutole ndi ozọ make Chuku gha e kutọ i; gbaghari ndi ozọ keni Osolobue gbaghari i."

38 "Ye ndi ozọ keni Osolobue ye i: i siko d'e nwehen hun we kponjun ohunma, biantu e ali, zinzin, o junpuha—e hu we e ye i ngadan. Makeni, ke i yehan ndi ozọ ke Chuku jenkọ d'e ye i."

39 Jizosi nozi tu ni we iluni: "Onye enya-ishi as'eka du enya-ishi ibe e. N'ọ sa eka? O m'e, ele we ebuo a danban ime mgbugbu? 40 Onye we ri a kuzi ara kari onyenkuzi e; kama, onye we kuziguu siko d'a no ke onye hun kuzin'e. 41 K'i ri a hunni irinrin-nkun ri nwen e i enya, bu y'a hunni ogwe-nkun ri i enya? 42 Nanj ke y'e don si nwen e i, 'Nwen e-onye, ni m wepu i irinrin-nkun ri i enya,' bu y'a hundeni ogwe-nkun hun ri 'yu le enwen i enya? Onye ihunnaj! Bu uzọ bupu ogwe-nkun ri i enya, keni i legha uzọ ohunma wepu irinrin-nkun ri nwen e i enya."

Osisi Le Mkpuru A (Mat 7.1-20; 12.33-35)

43 "Osisi ri mma ara mi mkpuru rileni mma; osisi jo njo ara mi mkpuru ri mma. 44 Mkpuru osisi owule mi ke we gi a marin osisi hu: w'a ra ghori figi elu ogun-le-ekirika; w'a ra ghori grepu elu abi-ogun w'a kpọ bramby. 45 Ezigbo ihian a gha ihien oma o buto ime obi e e wepuha ihien ri mma; kanj eje-ihian a gha eje-ihien o buto e wepuha eje-ihien. Makeni, ihien hun junpuha ime obi ke onu e ku."

Ihien Jesu Gi Mmadu Ebuo Ri A Tun Ulo Kuzi (Mat 7.24-27)

46 "K'i hajin unu gi a kpọ m 'Di-nwonnienyi, Di-nwonnienyi,' bu unu ara me ihien m ku? 47 Ni m ghosi unu ke onye hun bja d'e kunrun ni m, a nu ihien m ri e ku, e gi e a run orun, no: 48 o no ke onye hun ri a tun ulo, hun gumi mgbugbu, gbe iyeto a ye elu omuma; ogen

† ndi igbennyne

okən-mirin gi huru, idẹ ẹ nọ hukunrun ọlọ hụ, kanj, ọ sanj ẹka mēhunmē ọlọ hụ—makēni wẹ tūn a ọhūnma, [wẹ tūn a ye enu ọmụma].”

⁴⁹ “Kanj, onyẹ hūn nū oku m bụ a ra gi ẹ rūn ọrūn rj kẹ onyẹ hū tūn ọlọ ye alj-mmakalaka bụ o gbeni iyetọ: hūn mirin ahūn gihū hukunrun ọlọ ahūn, ọ dan ozigbo—dankpochanrj!”

Isi Nke Ẹsa

Jizọs' A Zụọ Igbon Onyẹ-isi Agha Ndj Rom

(Mat 8.5-13)

7 Ogen Jesu gi gwachanrjngū wẹ oku ndjini, 'ya ọ nọ si Kapanom. ² Onyẹ-ndu agha ohu hūn a kị ndj-agma Rom ọgūn isen rj ebēhū. Onyeni nwon igbon ohu hūn rj a mkpa ọda-ọda. Emu rj a kụ igbon hū, o d'a nwun. ³ Ogen onyẹ-ndu aghanj gi nū banyeni Jesu, ọ nọ zi ndj hū imẹ ndj-isi ndj Ju d'a rjọ a bja d'a zụọ igbon ẹ. ⁴ Ogen wẹ gi kunrun Jesu, wẹ nọ rjọkēnmẹ ẹ, sj, “Okennyeni furu onyẹ i jenkọ d'e yeni ẹka, ⁵ makelẹ ihien alj ẹnyi wū Izrelū sūọ a asūọ—ija tūn ọlọ-ofufe ẹnyi.” ⁶ Jesu nọ sōnmẹ wẹ. Kanj, ogen o gi rumẹ ẹhū iwe onyẹ-ndu-agma hū, 'ya okennyẹ hū nọ zihẹ ndj ọwū a d'e kunrun ẹ, sj a, “Di-ọkpa, esongbulẹ enwēn i, makēni eruni m onyẹ hūn i jenkọ d'a banhan iwe ẹ. ⁷ Ya hajn m gi weri ẹ nj eruni m hūn jenkọ d'a bja d'e kunrun i. Ka kuhū oku sūọ, igbon m k'a dnhjñ.”

⁸ “Makēni, mmẹ nwēn nwon ndj m rj okpuru wẹ, nwonzikwọ ndj-agma rj okpuru m. M'a sj onyeni, 'Jen! O jēnmẹ; m'a sīj hūn-ẹbọ, 'Bja! O bja; m'a sj igbon m, 'Mẹ ihienni! O mẹ ẹ.”

⁹ Ogen Jesu gi nū ihienni, ọ tū a ẹnya; ọ nọ gbēhuto, bu ihun zimẹ igunrun hū sōnkọ n'a, sj, “M rj a gwa unū ezioku, m'e ke hūntu ụdj okukweni, kẹ imẹ Izrelū!”

¹⁰ Ogen ndj hū onyẹ-ndu agha hū zijen gi lua, wẹ nọ hūn a nj igbon ahūn a dnhjñgū.

Jizọs' E Weli Ni Okpoho Di Ẹ Nwun Nwa a Nwunni

¹¹ Ọ nọbe ẹkerẹ, Jesu nọ si obodo ohu w'a kpọ Nēini. Umū-azūun a lẹ igunrun hi-ogbe sōnjēn ẹ ebēhū.

¹² Hūn o gi rumẹ ọnū-mgbon obodo hū, e lee ozun wẹ bupukọ d'e li—akpū-okennyẹ ohu hū sūọ nne ẹ mū rọ bū di okpoho hū a nwunhūngū. Igunrun ihjan gha imẹ obodo hū sōnkọ okpoho hū. ¹³ Ogen Di-nwōnni-ẹnyi gi hūn a, ebere okpoho hū nọ mē ẹ ọda-ọda, 'ya ọ nọ sj a, “Akwanlẹ ẹkwan.” ¹⁴ Ọ nọ jēnpūha d'e metū ẹkpēti-ozun hū ẹka; ndj bun'ẹ nọ wuzo ụzọ ohu. 'Ya ọ nọ sj, “Okorọbia, m sj i lihi ọtọ!” ¹⁵ Okennyẹ hū nwunhūnni nọ nọdj alj, kumẹ oku. Jizọs nọ w'ẹ ye nne ẹ.

¹⁶ Egun nọ tū wẹ ile; wẹ nọ ja Osolobue mma, sj, “Onyẹ-amūma hi-ogbe a pūhagūọ imẹ ẹnyi!” “Osolobue a bjagūọ d'e mēni ndj nke ẹ ọhūnma!” ¹⁷ Ihien- ni Jesu mē nọ kpogbama Judia ile lẹ alj ile nōkunmēn'ẹ.

Ndj-ozī Jōnū Hūn E Mē Mirin-Chuku Zi

(Mat 11.2-19)

¹⁸ Ogen umū-azūun Jōnū gi gwachanrjngū a ihien ndjini ile Jesu rj e mē, 'ya ọ nọ kpọ mmadū ẹbūọ imẹ

wẹ, ¹⁹ zi wẹ jēn d'e kunrun Di-nwōnni-ẹnyi d'a jū a, sj, “Iyū wū onyẹ hū Osolobue kwe nkwa n'ọ lala-alala, ra nj ẹnyi lemẹ ẹnya onyẹ ọzọ?” ²⁰ Ogen wẹ gi bja d'e kunrun Jesu, wẹ nọ sj a, “Jōnū hūn e mē mirin-Chuku zi ẹnyi d'a jū i, sj, 'Iyū wū onyẹ hū Osolobue kwe nkwa n'ọ lala-alala, ra nj ẹnyi lemẹ ẹnya onyẹ ọzọ?’ ” ²¹ Ogen ohu hū, Jizọs nọ zūọ ndj bu ọda emu ichen-ichen rj a kū, chupūsonmẹ eje-mmōn imẹ ndj bu ọda, mē ndj ẹnya-ishi bu ọda hūnma ụzọ. ²² 'Ya ọ nọ sj wẹ, “Unū ru, unū a gwa Jōnū ihien unū hūn lẹ ihien unū nū: ndj ẹnya-ishi e leghama ụzọ; ndj ngurọ e jēnmẹ ijēn; ndj-oti a dnhjñ, rj ọchan; ndj odin a nūma ihien; wẹ hū a kpōtien ndj nwunni; e zi ndj igbennyẹ ozioma. ²³ Ngozi wū nke onyẹ hūn gilēni ifiri ihien ọ hūn m ẹhū nwemẹ obi-ẹbūọ!”

²⁴ Ogen ndj ahūn Jōnū zihẹ gi pūgū, Jesu nọ gwama igunrun hū oku Jōnū, sj, “Kjñi kẹ unū jēn imẹ atū d'e lee ogen unū gi jēn d'e kunrun Jōnū imẹ atū? Ẹfifia ufere rj e buhunmẹ? ²⁵ Kjñi kẹ unū jēn nwan d'e lee? Onyẹ yi ẹkwa ọma nanranni? Kaka akp'ohu! Imẹ ọgwa ndj-nze kẹ wẹ nọ a hūn ndj hūn e kōn ẹrira lẹ ndj hūn e bi obibi ẹhū-ufu. ²⁶ Kjñi kẹ unū jēn nwan d'e lee ebahūn? Onyẹ-amūma? Ẹghẹẹ, m rj a gwa unū n'ọ karidẹ onyẹ-amūma. ²⁷ Makēni, Jōnū wū onyẹ hū wẹ ku oku ẹ ebahūn Ẹhūhūọ-nso nọ sj,

'Lee ẹ,
m jenkọ d'e zihẹ onyẹ-ozī m
n'ọ buru n'i ụzọ,
kēni ọ kwan'j ụzọ i.' ”

²⁸ Jesu nọzi sj, “M rj a gwa unū, imẹ ndj ile okpoho mū, o nwēni onyẹ ka Jōnū. Kanj, onyẹ hūn kachanrjñ ẹkerẹ imẹ Alj-eze Chuku ka Jōnū.”

²⁹ Ndj ile nū ihien o ku kweri nj kẹ Osolobue dōn e mē ihien ẹ rj mma—kẹ ndj ụgwọ-isi rj imẹ wẹ, makēni wẹ gōn Jōnū ntjñ, nj a mē wẹ mirin-Chuku. ³⁰ Kanj, ndj Itu-Farisi lẹ ndj-nkuzi Iwu jū ihien Osolobue kwademẹ ni wẹ—makēni wẹ jū nj Jōnū e mēkọ wẹ mirin-Chuku.

³¹ “Kj m'e gi nwan ma atū ndj agbonj? Nanj kẹ wẹ nọ?” ³² “Wẹ nọ kẹ umūeka nōdj alj imẹ afia, a hj ibe wẹ, a sj,

'Enyi e gbu ni unū ẹkpiri hūn a sūonj,
unū etēnni egu;
ẹnyi e ye olu ẹkwan,
unū a kwannj ẹkwan.' ”

³³ “Jōnū hūn e mē mirin-Chuku a bja, o rini kẹ ihjan ile e ri, ọ ranj manya, unū sj, 'Eje-mmōn rj imẹ ẹ!’

³⁴ Nwa nke ihjan a bja nwan—ọ hū e ri, a ra, unū sj, 'Lee okennyeni! Onyẹ oken ihien-oriri, onyẹ-manya, ọwū ndj a na ụgwọ-isi lẹ ndj wẹ gi njọ marjñ!’ ”

³⁵ “K'osilerj, ihien amamihien mūpūha kẹ wẹ gi a marjñ a.”

Jesu E Jēn Iwe Onyẹ Itu-Farisi Oti Te Kū

³⁶ Onyẹ Itu-Farisi ohu kpọ Jesu d'e sōn ẹ ri ihien-oriri iwe ẹ, Jesu nọ jēn, nōdj alj, e ri ihien-oriri. ³⁷ O nwon okpoho ohu hūn wẹ gi eje-obibi ẹ marjñ hūn rj imẹ obodo hū. Ọ nū nj Jesu rj iwe onyẹ Itu-Farisi hū e ri

ihien-oriri, 'ya o no wehe ogo-alabasta uden e shin ohunma jun ime e.

³⁸ O no nodi azuun ebe uk-alj Jesu ri, a kwan ekwan: o hu a kwan enya-mirin e ye Jesu uk-alj, e gi ntutu e e fikori a; o hu e su uk-alj Jesu onu, e hu uden hu e kpu e uk-alj. ³⁹ Ogen onye Itu-Farisi hu kpo Jesu oriri ahun gi hun ihenni, o no si enwen e, "Omeni okennyeni te wu onye-amuma nke-esi, nke o marin onye okpohoni ri e metu a eka wu—nke o marin udi ihian o wu—n'o wu onye-njo!" ⁴⁰ Jesu no si a, "Saimonu, m nwon ihien m cho ni m gwa i." O no si a, "Onye-nkuzi, kume." ⁴¹ Jesu no si, "O nwon onye mmadu ebuo gi ugwo. Onye ohu gi e egho orun akp'ohin iri kwasigunna, hun-ebu gi e egho orun akp'ohin ogun-isen kwasigunna." ⁴² Asani we eka ku ugwo hu; 'ya o no gbaghari we ebuo, si we akuzile ugwo hu. Onye ime we ke ihien okennyeni ahun gbagharini we k'a ka nwan a suo?" ⁴³ Saimonu no si, "M weri e ni onye hun o gbaghari ugwo kanj ro." Jesu no si a, "Y'a zaguo a ohunma."

⁴⁴ 'Ya o no gbehuto, bu ihun zinme okpoho hu, si Saimonu, "Y'a hunchu okpohoni? A banhan m iwe i, y'e yeni m mirin gi chanchan uk m, kale o giguo enya-mirin e chanchan m oku, gi ntutu e fikori a; ⁴⁵ ke m banhan, y'e suni m onu gi kele m, kanj 'ya nwen e ke subehikwo m nwan onu uk kete m'a biale; ⁴⁶ y'e huyeni m uden isi, kanj o huguo uden e shin ohunma ye m uk. ⁴⁷ M ri nwan a gwa i n'a gbaghari guo w'a njo bu oda o me, 'ya hain o gi a ghosi oken ihien-oshunoni; kanj onye we gbaghari njo me ekere o me a ghosi ihien-oshunoni me ekere."

⁴⁸ Ya Jesu no si okpoho hu, "A gbaghari guo we i njo i."

⁴⁹ Ndi hu ya le we ri e ri ihien-oriri no juma enwen we, "Onye ke onyeni wude o gi a gbaghari njo?"

⁵⁰ 'Ya Jesu no si okpoho hu, "Okukwe i a zuopuhaguo i. Lama, udon y'a ri ni i."

Isi Nke Esato

Ikpoho Ndi Son Jizosi A Ghahunme

8 Otebe ekere, Jizosi no ghasonme obodo ndi hi-ogbe le ndi me ekere, e zi ozioma Ali-eze Osolobue; 'ya le umu-azuun a mmebuo hu wi, ² le ikpoho ndi hu ime ndi o chupu eje-mmom ime we le ndi o zuo orja ri ichen-ichen. Ikpoho ndini wu Meri hun w'a kpo onye obodo Mag'dala, hun o chupu eje-mmom esa ime e ³ le Juana hun Chuza di e wu onye-isi orun ime ogwa Herodu, le Suzana, lezi ikpoho ndi-ozo bu oda hun gi ihien we e yeni Jesu le umu-azuun a eka.

Ilu Jesu Gi Onye-ugbo Ta

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ndi bu oda no ri a gha obodo ri ichen-ichen a bia d'e kunrun Jesu. Ogen igunrun hi-ogbe gi gbakikomeguu, Jesu no ta ni we iluni: ⁵ "O nwon onye-ugbo hun jen d'a gha mkpuru a. K'o don ri a gha mkpuru ime ugbo, ndi hu ime we a danye okpuzo, we no zogbu e, nnunu no ripu a. ⁶ Ndi hu ime we a danye elu omuma, ogen we gi pupuha, a kpopu we nkun,

makeni e nwen we mirin. ⁷ Mkpuru ndi hu ime we a danye ime ogun—we le ogun hu e suepuha, ogun no dungbu we. ⁸ Ndi hu ime we a danye ezigbo ali, e pu we, sue, mi mkpuru mmagi-mmagi, mirude uzo ogun-isen." Ogen o gi kuguu ihenni, o no wesi olu elu, si, "Onye nwon ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!"

Ihien Hain O Gi Ri A Ta Ilu

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Umu-azuun Jesu no si a kowa ilu hu. ¹⁰ 'Ya o no si we, "Osolobue e yeguo unu oghere imarin ihien-mini risonme Ali-eze Osolobue, kale, nke ndi ozo wu ilu-ilu, ilu-ilu, keni o wuru ni,

'We hu e lee ile,
kanj arj w'a hun,
we hu a nu, kanj arj w'a ghota.'"

Jesu A Kowa Ilu Onye-ugbo

(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ Jesu no si, "Onwan wu nkowa inu hu: Mkpuru hu wu oku Osolobue. ¹² Mkpuru ndi hu danye okpuzo wu ndi hu nuni, kanj, Ekwensu a bia d'e wefu ozi we nu ime obi we amangbe we e kweri, nwon nzupuha.

¹³ Mkpuru ndi hu danye elu omuma wu ndi hu nu ozi hu, gi ighogho nabanhan a. Kanj enwe we nkogun—o jennini ime obi we; w'e kwerihu ekere ogen, kanj nlele bia, a danpu we. ¹⁴ Mkpuru ndi hu danye ime ogun wu ndi hu nun'a—kanj, ebe we biko elu, uhue le aku-le-uba † le ihien a suo usuo ri uwanj a kpanbu we, mkpuru we akazini."

¹⁵ "Mkpuru ndi hun danye ezigbo ali wu ndi hu nu oku hu, gi obi we ile nabanhan a, kwonkenme e, dikennme ndidi—d'e ru ni a mipuha we mkpuru."

Ukpe We Gi Afere kpume

(Mat 4.21-25)

¹⁶ "Ihian ara muye ukpe, gi ihien kpume e mobu ru a ye okpuru bedi. Kama, w'e bu e e che elu obu-ukpe, keni ndi ri a banhanni legua uzo." ¹⁷ "Makeni, o nwonni ihien owule zuerini hun jenkoleni d'a puha ifon; o nwonni ihien owule we kpume hun jenkoleni d'a wa." ¹⁸ "Kpachanpu ni nwan enya ihien unu gi ihien unu ri a nu e me; makeni ndi hun nweni gi e run orun ke we sik'o d'e yecheni; kale, ndi hun nwonleni ihien we gi nke we run, we sik'o d'a napude we hun nta we nwon."

Nne Le Umune Jizosi

(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

¹⁹ Ya nne le umune Jizosi no bia d'e kunrun e, kale asani we eka nochime e make igunrun hu ri ebegu. ²⁰ Onye ohu no si Jizosi, "Nne i le umune-i-ikennyeni turu ezi e che; we cho ni we hun i." ²¹ Jizosi no si we, "Ndi hun a nu oku Chuku e gi e e bi—uwe wu nne m le umune m!"

† "AKU-LE-UBA ke we ka a kpo, kanj Ika a kpozj a efee."

Jesu A Kùsì Èbì
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

²² Ùhùòhìn ohu, Jesu lẹ ụmụ-azụn a nọ banye ime ụgbọ-mirin, ọ nọ sị wẹ, “Nì ẹnyì fetu ni azụn hụn-ẹbọ.” Ya wẹ nọ jẹnme. ²³ Ebe wẹ nyankọ, ọran nọ buru Jizọsì. Idumuzi, ẹbì nọ kpọma mirin hụ, mirin nọ junme ime ụgbọ, nke wụ nì wẹ ile nọ rì eje-ọnọdì. ²⁴ Ùmụ-azụn a nọ jẹnburu ẹ, kpọtien ẹ, e yi oro, a sị, “Onyẹ-nwọnni-ẹnyì! Onyẹ-nwọnni-ẹnyì! Ẹnyì e d'a nwun!” Jizọsì nọ tẹhin, jùgbọ ẹbì hụ lẹ ebiri-mirin hụ; wẹ ile nọ kùsì, ebe ile nọ mẹ rajụ. ²⁵ Ya ọ nọ sị ụmụ-azụn a, “Elebe kẹ okukwe ụnụ rì?” Kanì ọ tų wẹ ẹnya, tų wẹ egun; wẹ nọ juma ibe wẹ, “Onyẹ wụkwọ nwan okẹnyeni? O yedẹ ẹbì lẹ ebiri-mirin iwu, a gbaye w'ẹ!”

Jesu A Zụọ Onyẹ Eje-mmọn Rì Imẹ Ẹ
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

²⁶ Ya wẹ nọ ru obodo Gadara hụn bu ihun zinme Galili. ²⁷ Hụn Jesu gihụ gha ime ụgbọ hidan ye mkpẹrẹn mirin hụ, 'ya okẹnyẹ ohu eje-mmọn rì ime ẹ nọ bja d'e kunrun ẹ, okẹnyẹ ahun wụ onyẹ obodo hụ.

O tekemẹkẹ okẹnyeni yibemẹ ẹkwa; a ra nọdì ime ụlọ—ikpẹkpe k'ọ nọdì. ²⁸ Mgbe o gi hụn Jesu, ọ nọ dọbepụ oro, dan nì Jesu alì; gi ndun ile o nwẹ yi, “Jesu, Nwa Chuku-Kachanrinni! Kìni kẹ i chọ n'i gi m mẹ? Do-do, eyekwọlẹ m afunfun!” ²⁹ O ku ihienni makẹlẹ Jesu a gwagụọ eje-mmọn hụ 'ya gha ime ẹ pụ. (Eje-mmọn hụ e kwọndọn ẹ mbụ-lẹ-ẹbọ: o kwọndọn ẹ, ọsụn'a nì wẹ kpọma a ẹgan ọkụ lẹ ẹka—chedọn ẹ, o siko d'e tibepụ ẹgan ndì ahun, eje-mmọn hụ e nurun ẹ si ime ọfịa lẹ ebe ihian bileni.) ³⁰ Jesu nọ sị a, “Kì wụ ẹfan i?” Ya ọ nọ sị, “Ẹfan m wụ 'Igunrun.'” O za ẹnina makẹni eje-mmọn bu ọda jun ime ẹ. ³¹ Eje-mmọn ndì hụ nọ rìọ Jesu y'a chule wẹ ye ime Abisi, Eje-mgbugbu hụ migbu enwẹn ẹ rì alì-mmọn.

³² O nwọn igunrun ezin bu ọda rì nkpotu-oke nọkunmẹ ebahun a kpa nni. 'Ya kẹ eje-mmọn ndì hụ nọ rìọ Jesu 'ya nì wẹ banyesọnmẹ ime ezin ndì hụ. Jesu nọ nì wẹ banye. ³³ Ya eje-mmọn ndì hụ nọ gha ime okẹnyẹ hụ pụha, banyesọnmẹ ime ezin ndì hụ. 'Ya igwee ezin hụ ile nọ kpọtu oke hụ, zụnban ime mirin Galili hụ, ragbu enwẹn wẹ.

³⁴ Ogen ikẹnyẹ ndì hụ rì e du ezin ndì hụ gi hụn ihien menì, wẹ nọ gbapụ, weri oku hụ ghagbamẹ ime obodo hụ ile lẹ ụmụ-alì ndì rịsọnmẹ ẹgbere ahun.

³⁵ Ya ndì bu ọda nọ pụha d'a hụn ihien menì. Ogen wẹ gi ru ebe Jesu rì, a hụn wẹ okẹnyẹ ahun eje-mmọn ndì hụ gha ime ẹ pụ k'ọ nọdì alì ẹhụ ụkụ Jesu: o yihu ẹkwa; uche ẹ e zu oke; egun nọ tuma wẹ. ³⁶ Ndì rì ebahun ogen ihienni gi mẹ nọ gwa ndì hụ kẹ okẹnyẹ hụ dọn dnhin. ³⁷ Ya ndì Gadara lẹ ẹgbere ahun ile nọ sị Jizọsì 'ya gha ebẹhụ pùnì wẹ, makẹni egun rì a tų wẹ ọda-oda. 'Ya Jizọsì nọ banyezi ime ụgbọ mirin hụ, kin-azụn. ³⁸ Okẹnyẹ hụ eje-mmọn ndì hụ gha ime ẹ pụ nọ rìọ Jizọsì n'ọ nì a sọnmẹ ẹ, kanì Jizọsì nọ zipu a, sị a, ³⁹ “Lashi iwe ụnụ d'a gwa wẹ okẹn-ihien Osolobue

menì i.” Ya okẹnyẹ hụ nọ jẹnme, ghasọnmẹ ebe ile ime obodo hụ, kukọ ihien hụ Jizọsì mẹ n'ẹ.

Jesu Lẹ Okpoho Ihien Rì A Gba Lẹ Nwata Nwunni
(Mat 9.18-26; Mak 5.21-43)

⁴⁰ Ogen Jesu gi gha alì ndì Gadara kinhen, igunrun ihian rì ebẹhụ nọ nabanhan a, makẹni wẹ ile rì e che ẹ. ⁴¹ Ebẹhụ kẹ okẹnyẹ ohu w'a kpọ Jairosì nọ bja; okẹnyeni wụ onyẹ ohu ime ndi-isi ụlọ-ufufe wẹ. O nọ dan nì Jesu alì, rìọ a n'ọ bja iwe ẹ, ⁴² makẹni akpụ nwa okpoho ohu ọ mụ hụn wụ ihien nọ kẹ nwa ahụ mmẹbụọ rì a nwunhụn. Ogen Jesu gi jẹnkọ, igunrun ihian hụ a fufa a.

⁴³ O nwọn okpoho ohu ihien rì a gba kete ahụ mmẹbụọ rì ime igunrun ahun; ihien ile o nwọn a guchanringụọ hụn o gi e jẹn ẹka ndì dibie, kanì o nwọnni onyẹ hụn saẹka zụn'a. ⁴⁴ O nọ ghaha ibe azụn Jizọsì metụ ntin-ekwa Jizọsì ẹka, ihien rì a gban'a nọ kùsì ozigbo. ⁴⁵ Ya Jizọsì nọ sị, “Onyẹ metụ m ẹka?”

Ogen wẹ ile gi ghọrì nì ẹlẹ wẹ, Pita nọ sị Jizọsì, “Dinwọnni-ẹnyì, ihian ile fihunmẹ i ma, a fufa i!”

⁴⁶ Kanì Jizọsì nọ sị, “O nwọngọ onyẹ metụ m ẹka. A maringhọ m nì o nweọlẹ ikẹn gha ime m pụ.” ⁴⁷ Ogen okpoho hụ gi hụn a n'ọ sakọ ẹka zueri, ọ nọ pụha—ẹhụ hụ a ma a nni; ọ nọ dan nì Jesu alì, nọ id'ẹnya ndì rì ebẹhụ gwa a ihien hain o gi metụ a ẹka lẹ k'ọ dọn dnhin ozigbo. ⁴⁸ Jizọsì nọ sị, a, “Nwa m, okukwe i e meğụọ i rì mma. Lama, udọn 'ya rì n'ì.”

⁴⁹ Ogen Jizọsì gi rì e ku ihienni, onyẹ ohu nọ gha iwe onyẹ-isi ụlọ-ufufe hụ bja d'a sị a, “Nwa i a nwunhüngbọ; ezezilẹ onyẹ-nkuzi nsongbu.”

⁵⁰ Ogen Jizọsì gi nụ a, ọ nọ sị Jairosì, “Atulẹ egun; nwẹhụ okukwe; o jẹnkọ d'a dnhin.”

⁵¹ Ogen Jesu gi ru iwe Jairosì, ọ nini onyẹ ọwulẹ sọn ẹ banye ime ụlọ hụ wezuka Pita lẹ Jonu lẹ Jemisi lẹzi ndì mụ nwata hụ. ⁵² Wẹ ile rì ebahun hụ a kwan, e goo nwata hụ. Kanì Jesu nọ sị wẹ,

“Akwanzilẹ ni; nwata hụ anwunni, ọ rihụ ọran!”

⁵³ Wẹ nọ mụma Jizọsì emụ, makẹni a maringụọ wẹ nì nwata hụ a nwunhüngbọ.

⁵⁴ Kanì Jizọsì nọ kwọndọn nwata hụ ẹka, sị, “Nwata, lihi ọtọ!”

⁵⁵ Mmọn nwata hụ nọ kinhen, ọ nọ rìzì ndun; 'ya ọ nọ lihi ọtọ ozigbo. Jizọsì nọ sị wẹ ye nwata hụ ihien-oriri.

⁵⁶ O tų ndì mụn'a ẹnya ọda-oda, kanì Jizọsì nọ sị wẹ agwakwọlẹ onyẹ ọwulẹ ihien menì.

Isi Nke Itenị

Jesu E Zipu Ùmụ-azụn Mmẹbụọ Hụ
(Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)

9 Jesu nọ kpọkikome ụmụ-azụn a mmẹbụọ hụ, ye wẹ ikẹn hụn eje-mmọn ile e gi rì okpuru wẹ lẹ hụn wẹ e gi gwọ ọrịa. ² Ya ọ nọ zipu wẹ kenì wẹ jẹn d'e zi ozi Alì-eze Osolobue lenì wẹ jẹn d'a zụọ ndì emu rì a kụ. ³ O nọ sị wẹ, “Ewerilẹ ni ihien ọwulẹ ụnụ jẹnkoni: kẹ ọkpọ, kẹ ẹkpa, kẹ ihien-oriri, kẹ egbo; ewerilẹ ni ẹkwa ọzọ che ni hụn ụnụ yi. ⁴ Ùlọ ọwulẹ wẹ nọ nabanhan

ụnyụ, nọdị nị ebahụn d'e ru mgbe ụnyụ gha obodo hụ pụ. ⁵ Ebe ọwụlẹ wẹ nọlẹni nabanhan ụnyụ, ụnyụ pụkọni obodo hụ, kpukpupu nị ejan rị ụnyụ ụkụ n'ọ wụrụ ihien wẹ gi shiagbu wẹ ẹri." ⁶ Ụmụ-azụun hụ nọ jẹnme, a ghasonme wẹ ụmụ-alị ile rị ichen-ichen, e zi ozioma, a gwọ ọrja ebe ile wẹ ru.

Obi Eruzini Herọdu Ali
(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Ogen Herọdu, hụn rị a kị azụun Galili, gi nụ ihien ile rị e menị, obi eruzin'ẹ alị. Makeni o nwẹ ndị rị a sị nị Jọny hụn e mē mirin-Chuku a ghaguo ọnwun lihi; ⁸ ndị hụ ime wẹ sị nị Ẹlajja a puhaguo; ndị hụ ime wẹ sizi nị onyẹ ohu ime ndi-amuma mbu e lihiguo. ⁹ Herọdu nọ sị, "E bepuguo m Jony isi; onyẹ wuzi nwan onyeni m rị a nụ otiti ẹ?" 'Ya ọ nọ choma n'ọ hụn Jizosị.

Jesu E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri
(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jony 6.1-14)

¹⁰ Ndi-ozii hụ pụ-ichen a luhaha, wẹ nọ gwa Jesu ihien ile wẹ mesonme ebe wẹ jẹn. Ọ nọ gi nzuzue weri wẹ pụ, wẹ nọ si obodo w'a kpọ Besajida. ¹¹ Kanị ogen igunrun ndi ahun gi nū a, wẹ nọ rusonme ẹ. Ọ nọ nabanhan wẹ, gwa wẹ oku Alị-eze Osolobue, zọ ndi hūn chọ nzọrị.

¹² Ogen anwun gi roma, ụmụ-azụun a mmẹbuo hụ nọ bia d'e kunrun ẹ, sị a, "Sị igunrunni lama, nị wẹ jẹn obodo ndi mē ẹkere-ẹkere lẹ alị-ọfja rị ẹgbereni d'a chọrị ihien wẹ siko d'e ri lẹ ebe wẹ k'a ranhin, makele o nwonni onyẹ bi ebeni ẹnyi rị." ¹³ Kanị Jizosị nọ sị wẹ, "Ụny lẹ enwen ụny, yeni wẹ ihien wẹ jenkọ d'e ri."

Wẹ nọ sị a, "Ogbe-brēdi isen lẹ azun ẹbuo sọ ọ kẹ ẹnyi nwon—mmanị i chọ nị ẹnyi jẹn d'e non ni igunrunni ile ihien-oriri." ¹⁴ Makeni wẹ rị ihien rike ikennyẹ ogun-iri-kwasị-nnụ-mmẹbuo (hūn wū nnụ-uku isen). 'Ya ọ nọ sị ụmụ-azụun a, "Dōnmesonme ni wẹ okudu-okudu—ihien nọkẹ mmadu iri-kwasị-ogunnaị nọdisonme okudu-okudu." ¹⁵ Ụmụ-azụun a nọ mē k'ọ ku, wẹ nọ sị ndi hū ile nọdisonme alị. ¹⁶ Jesu nọ weri ogbe-brēdi isen hū lẹ azun ẹbuo hū, o lee ẹnya elu-igwee, ye Osolobue ekele, 'ya ọ nọ bebe wẹ, weye ụmụ-azụun a nị wẹ kesonme ni igunrun hū 'ya. ¹⁷ Wẹ ile nọ rijunchanrin ẹfọ. Wẹ nọ kponkikomē hūn hodunị, ọ nọ jun ụkpali mmẹbuo.

Pita E Ku Onyẹ Jesu Wū
(Mat 16.13-19; Mak 8.27-29)

¹⁸ Ụhụọhịn ohu, Jesu sọ nọdị e mē ekpere. Ụmụ-azụun a sọ nọkunme ẹ. Ọ nọ jū wẹ, sị, "Onyẹ kẹ wẹ sị nị iya kẹ m wū?" ¹⁹ Wẹ nọ sị, "Ndi hū ime wẹ sị nị i wū Jony hūn e mē mirin-Chuku; ndi hū ime wẹ sị nị i wū Ẹlajja; ndi ọzọ sị nị onyẹ ohu ime ndi-amuma mbu a ghaguo ọnwun lihi—nị iya k'i wū."

²⁰ Ọ nọ nwan sị wẹ, "Onyẹ kẹ ụny lẹ enwen ụny sị nị iya kẹ m wū?" Pita nọ za, sị, "Iyū wū Kraistị Osolobue, Onyẹ Hū Osolobue Tume."

Jesu E Ku Ẹ N'ọ K'a Ta Afunfun, Nwunhūn, Lihizi
(Mat 16.20-28; Mak 8.30—9.1)

²¹ 'Ya Jizosị nọ dokenme wẹ ẹka-ntin, sị wẹ agwakwọlẹ onyẹ ọwụlẹ ihienni. ²² Ọ nọ sị wẹ, "Nwa nke Ihian jenkọ d'a tariri oken afunfun ẹka ndi-isi lẹ ndi-isi nchū-ẹjan lẹ ndi-nkuzi Iwu. Wẹ siko d'a jū a, gbu ẹ—kalẹ, nke akp'ohin ẹtọ Osolobue siko d'a gha ọnwun weli ẹ."

²³ Ọ nọ sị wẹ, "Onyẹ ọwụlẹ chọ n'ọ sonme m, 'ya jū enwen ẹ, buru obe † ẹ ụhụọhịn ile, sonme m. ²⁴ Makeni onyẹ ọwụlẹ chọ n'ọ ghe isi ẹ, isi ẹ a tọ a; kanị, onyẹ ọwụlẹ hūn gi ufiri m tuhu ndun a jenkọ d'a zupuhā a. ²⁵ Elee erere k'ọ ban nị ihian, ọwunị o nwonchanringbu ụwa ile, 'ya lẹ enwen ẹ e tuhu?"

²⁶ "Makeni, onyẹ ọwụlẹ hūn mē ifenren mme lẹ okunonū m, onyẹ hū kẹ mme wū Nwa nke Ihian siko d'e mezi ifenren ẹ ogen m jenkọ d'e gi gi ogho m lẹ nke Chuku-Nedi lẹ nke ndi mmōn-ozii nsọ bia. ²⁷ M rị a gwa ụny ezioku, ndi hū ime ndi turu ebeni anwunko d'e ru ni a hūn wẹ Alị-eze Osolobue."

Jizosị E Nwonhuto
(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

²⁸ Ọ rị ihien rike akpū-ụhụọhịn ẹsato Jesu kugū ihien ndini, ọ nọ weri Pita lẹ Jony lẹ Jemisi si elu ugu d'e mē ekpere. ²⁹ K'ọ rị e mē ekpere, ihun ẹ nọ nwonhuto, ẹkwa a nọ nwunme nke ochan, gbukepuma.

³⁰ Idenmizi 'ya lẹ ikennyẹ ẹbuo nọ kume oku. Ikennyẹ ndi ahun wū Mozizi lẹ Ẹlajja; ³¹ wẹ gi ogho pū-ichen puhā; wẹ lẹ Jizosị rị e ku oku ụla o jenkọ d'a la ghaghanị ọnwun o k'a nwun ime Jerusalem gi mezu uche Osolobue. ³² Ẹnya uran rị e mē Pita lẹ ndi 'ya lẹ wẹ nọdị ọda-ọda, kanị ogen uran gi fon wẹ ẹnya, wẹ nọ hūn ogho Jizosị, hūnzikwo ikennyẹ ẹbuo ahun turuye ni n'ẹ. ³³ Hūn ikennyẹ ẹbuo hū gi latoko Jesu, Pita nọ sị Jesu, "Di-nwonni-ẹnyi, ọ rika mma nị ẹnyi nọdichanrin ebeni! Nị ẹnyi tun ọdu ẹtọ: nke i wū ohu, nke Mozizi wū ohu, nke Ẹlajja wū ohu." (Ọ marin ihien ọ rị e ku, kaka!) ³⁴ Ogen o gi rị e ku ihienni, orukpu nọ puhā d'e kpumẹ wẹ; egun nọ tuma ụmụ-azụun a ndi hū ogen orukpu hū gi rị e kpumẹ wẹ. ³⁵ Olu nọ gha ime orukpu hū sị, "Onwan wū Nwa m, Onyẹ hūn m hōrị—gōn n'ẹ ntin!" ³⁶ Mgbe olu hū gi kugū, Jesu sọ kẹ wẹ hūnzị.

Ụmụ-azụun a ẹtọ hū ekupuhadeni oku ihienni wẹ hūn ogen hū wẹ gi hūn a; agwanị wẹ onyẹ ọwụlẹ ihien wẹ hūn.

Jesu A Zọ Nwata Okennyẹ Eje-mmōn Rị Imẹ Ẹ
(Mat 17.14-21; Mak 9.14-29)

³⁷ Eki e fon, ogen Jesu lẹ ụmụ-azụun a ẹtọ ahun gi gha elu ugu hū hidan, igunrun hi-ogbe nọ kunrun Jesu. ³⁸ Okennyẹ ohu nọ gha ime igunrun hū yi oro, sị,

† Ogen ahun, ndi Rom e gi obe wẹ gi osisi memẹ e gbu onyẹ wẹ ma ikpe-ọnwun. Onyẹ hū e buru obe ẹ, sonme ndi-agma hūn jenkọ d'a kpogbun'ẹ. Wẹ kpomagū a elu-obe, a nọdị wẹ ebēhū e che nche d'e ru n'ọ nwunhūn.

“Onyẹ-nkuzi! Dodo, lee nwa m—iya sụọ kẹ m mụ! ³⁹ O nwẹ eje-mmọn e kwọndọn n'ẹ: o m'ẹ a dọbepụ oro, ụfofo a pụhama a ọnụ; ọ rụ a ẹhụ; a ra yen'ẹ efe! ⁴⁰ M rịọ ụmụ-azụun i wẹ chụpụ a, asanị wẹ ẹka.” ⁴¹ Jesu nọ shịarị, sị, “Eje-agbọ nwọnlẹni okukwe kẹ unu wu! Nanị kẹ mmẹ lẹ unu jẹnkọ d'a nọbiehan?! Elee oge kẹ m k'e dinruni unu ndidi?!” “Ya ọ nọ sị okennyẹ hụ, “Wẹhẹ nwa i ebeni.” ⁴² Oge nwata-okennyẹ ahun gi pụla, eje-mmọn hụ nọ kwantuzi ẹ, dọma a, kanị Jesu nọ jugbo eje-mmọn hụ, zụọ nwata hụ, we ẹ ye nedi ẹ. ⁴³ Ikenni hi-ogbe Osolobue kpa nọ tị ndi hụ ile ẹnya.

Jizọs' E Kuzi Oku Onwun A (Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)

Kẹ ihien ile Jesu rị e mẹ rịkwọ a tị ihian ile ẹnya, ọ nọ sị ụmụ-azụun a, ⁴⁴ “Azọkwọlẹ ni ihieni m jenkọ d'a gwa unu kikenni: Wẹ siko d'e re Nwa nke Ihian ye ndi ihian.” ⁴⁵ Kanị ụmụ-azụun a aghotanị ihien ọ rị e ku. Wẹ zuemẹ ni wẹ iya, amamgbe w'a ghota a—bụ egun anini wẹ jụ a ihien o gi ẹ ku.

Onyẹ Kachanrịn Ibe Ẹ

⁴⁶ Oge ohu, ụmụ-azụun Jesu nọ dọma oku onyẹ hun jenkọ d'a kachanrinni ime wẹ. ⁴⁷ Jizọsị a maringwo ihien wẹ rị e ro ime obi wẹ, 'ya ọ nọ weri nwa-ndu ohu, w'ẹ wuzo ẹhụ a, ⁴⁸ sị wẹ, “Onyẹ ọwụlẹ gi ufiri ẹfan m nabanhan nwata nọ ẹnina nabanhan m, bụ onyẹ hun nabanhan ni m nabanhan onyẹ hun zini m. Makeni onyẹ hụ kachanrịn ẹkẹrẹ ime unu ile, iya wu onyẹ hun kachanrinni.”

Onyẹ Ghaleni A Nokin Unu Uzo Ri Azuun Nke Unu (Mak 9.38-40)

⁴⁹ Jonu nọ sị Jizọsị, “Di-nwonn-ẹnyi, ẹnyi hun okennyẹ ohu rị e gi ẹfan i a chupụ eje-mmọn, ẹnyi nọ sị a kusị a, makeni ẹlẹ onyẹ itu ẹnyi.” ⁵⁰ Kanị Jesu nọ sị 'ya lẹ ụmụ-azụun ndi ọzọ, “Akusilẹ n'a, makeni onyẹ ọwụlẹ ghaleni a nokin unu ụzọ rị azuun nke unu.”

Obodo Jụ Jesu

⁵¹ Mgbe oge hụ wẹ jenkọ d'e gi we Jizọsị si elu-ig-wee gi rumẹ, ọ nọ kwademechanrịn obi ẹ jemmẹ Jerusalem, o leni ẹnya azuun. ⁵² Ọ nọ zi ndi-ozu buru n'ẹ ụzọ. Wẹ nọ banye obodo ohu rị ime Sameria d'a kwademe n'ẹ ihien. ⁵³ Kanị ndi rị ebẹhụ anabanhann'a makeni Jerusalem kẹ ẹnya a rị. ⁵⁴ Oge ụmụ-azụun a wu Jemisi lẹ Jonu gi hun ihieni, wẹ nọ sị, “Di-nwonn-ẹnyi, y'a choghọ ni ẹnyi gha elu-igwee kpọtu okun n'o ripu wẹ [kẹ Ẹlajia dọn mē]?” ⁵⁵ Kanị Jesu nọ gbehuto, jugbo wẹ, [sị, “Unu amarin udi obi unu nwon!"] † [Mmẹ wu Nwa nke Ihian abianị d'e tikpo ndun ihian, kama, m bja d'a zupuha wẹ].” ⁵⁶ Ya lẹ wẹ nọ si alị ọzọ mē ẹkẹrẹ.

Ndi Hụ Cho Ni Wẹ Sonme Jizosi (Mat 8.19-22)

⁵⁷ Oge wẹ gi jenkọ, okennyẹ ohu nọ sị Jesu, “M k'e son i ebe ọwụlẹ i jenkọ.” ⁵⁸ Jesu nọ sị a, “Ufu nwon okporo ebe w'e bi; nnunụ nwonzikwo ẹkụ; kanị mmẹ wu Nwa nke Ihian enwon ebe m'e buche isi m.”

⁵⁹ Jesu sị okennyẹ ọzọ, “Sonme m.” Kanị okennyẹ hụ nọ sị, “Di-okpa, ni m bu ụzọ jẹn d'e liguu nedi m.” ⁶⁰ Ya Jesu nọ sị, “Hapụ ndi nwunni ni wẹ li ndi nke wẹ nwunni. Iyụ nwen, jemmẹ d'e zi ozi Alị-eze Osolobue.”

⁶¹ Onyẹ ọzọ siji, “Di-okpa, m jenkọ d'e son i, kale, ni m buguu ụzọ jẹn d'a sị ezi-lẹ-ulo m, 'Nodi ni ohunma.’” ⁶² Jizọsị nọ sị a, “Onyẹ ọwụlẹ hun e bucheguu ẹka ọrun e lee ẹnya azuun, efuruni Alị-eze Osolobue.”

Isi Nke Iri

Jizosi E Zipu Mmadu Mmebu-kwasi-ogun-eto Ozo

10 Onwan e meguu, Di-nwonn-ẹnyi nọ hori ikennyẹ mmebu-kwasi-ogun-eto ndi ọzọ. Ọ nọ zipu wẹ mmadu ebuo-ebuo, ni wẹ buru n'ẹ ụzọ jẹn obodo ile lẹ ebe ile 'ya lẹ enwen ẹ jenkọ d'e jẹn. ² Ọ nọ sị wẹ, “Ihien-ugbo wẹ jenkọ d'a ghọ ebukẹ, kanị ndi jenkọ d'a ghon'a ebuni ọda. Mē ni nwan ekpere rị onyẹ nwon ugbo n'o zi ndi ọrun d'a ghon'a ihien-ugbo ẹ.

³ Jemmẹ ni! Lee ẹ, m rị e zipu unu rike atunrun e ye ime igunrun eworo ††. ⁴ Ewerile ni ego; ebule ni ẹkpa; ewerile ni akp'uku; akusile ni ụzọ d'e kele onyẹ ọwụlẹ. ⁵ Ulo ọwụlẹ unu banye, bu ni ụzọ kele, si, 'Udon 'ya rị ni uloni.' ⁶ Omeni onyẹ udon rị ulo hụ, udon unu a noyen'e; kanị, omeni o nwonn onyẹ udon rin'a, udon unu e kinhen ni unu.

⁷ Nodi ni ulo ohu ahun ndi rin'a nabanhan unu, e ri, a ra ihien ọwụlẹ wẹ ye unu, makeni o furu ni wẹ kụ ndi ọrun ugwo. Akwahunmẹle ni. ⁸ Obodo ọwụlẹ unu banye, ni a nabanhan wẹ unu, ri ni ihien ọwụlẹ wẹ ye unu; ⁹ zụọ ni ndi emu rị a kụ ime obodo hụ; sị ni ndi rị n'a, 'Alị-eze Osolobue a riguo nsue.' ¹⁰ Kanị obodo ọwụlẹ unu banhan ni anabanhanni wẹ unu, shi ni ogbara-ogbe, unu a nodi ebẹhụ sị, ¹¹ 'Kẹ ejan obodo unu hun rị ẹnyi ukụ, ẹnyi rị e tichanpu a atonun unu n'o shiagbu unu eri. Kanị, nyanhan ni ni Alị-eze Osolobue a riguo nsue!' ¹² M rị a gwa unu ezioku, o jenkọ d'a rị ni *eje-alj* ahun wu Sodom nfe Uhuohin Okinkin-ikpe karị obodo hụ!”

Jizosi A Ban Ni Obodo Ndi Hụ Kwerileni Mban (Mak 11.20-24)

¹³ “Oken nsongbu jenkọ d'a rị ni ndi obodo Korazin! Oken nsongbu jenkọ d'a rizikwo ni ndi obodo Besaida! Makeni, omeni ime *eje-alj* wu Taya-lẹ-Sidonu kẹ wẹ nọ run ọrun-atumenya ndi hun wẹ run ime unu, nkẹ o teke ndi Taya-lẹ-Sidonu roghariguu, yiri ẹkwa-ahio, buo ntun kpu enwen wẹ, nodi akpakali—gi ghosi n'e roghariguu wẹ! ¹⁴ Unu jenkọ d'a takari ndi Taya-lẹ-Sidonu afunfun Uhuohin Okinkin-ikpe.”

† mobu: “udi Mmon unu wu nke ẹ”

†† Griki: wofu

¹⁵ “Nke ụnụ ndị obodo Kapanom, ụnụ ro ni wẹ siko d'e busi ụnụ elu-igwee? Mba! Wẹ jenkọ d'a tutu ụnụ ye alị-mmọn!”

¹⁶ Ọ nọ sị ụmụ-azụun a, “Onyẹ ọwụlẹ gọn ụnụ ntịn rị e gọn m ntịn; onyẹ ọwụlẹ jụ ụnụ rị a jụ m; onyẹ ọwụlẹ jụ nị m rị a jụ onyẹ hụn ziheni m.”

Ndị hụ Jesu Zipụ A lụ

¹⁷ Omẹgụ, ikennyẹ mmẹbụ-kwasị-ogun-eto hụ nọ gi oken ighoghọ lụ. Wẹ nọ sị, “Di-nwonn-enyi, kẹ eje-mmọn rị ichen-ichen humeni enyi isi hụn enyi gihụ gi efan i gwa wẹ oku!” ¹⁸ Jesu nọ sị wẹ, “A hūgho m kẹ Ekwensụ gha elu-igwee dan 'nwain!', rịkẹ ebe amuma nọ be. ¹⁹ Lee ẹ! E yeole m ụnụ iken hụn ụnụ e gi zọ agwọ lẹ akpị oku ghafe, lezikwọ hụn ụnụ e gi meri iken ile Enenren hụ nwon—o nwonn ihien siko d'a ru ụnụ ẹhụ. ²⁰ K'osilerị, egile ni ifiri ni eje-mmọn humeni ni ụnụ isi ghoghọ, ka ghoghọ nị makeni e deyegwo wẹ efan ụnụ ime elu-igwee.”

Jesu A Ghoghọ

(Mat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ogen ohu hụ, Jesu nọ ghoghọ ime Mmon -nsọ, sị, “Baba, Onyẹ nwon elu-igwee lẹ uwa! M rị e kele i makelẹ 'y'e zuemegwo nị ndị marin ihien lẹ ndị nwe nghota ihien ndini, we wẹ ghosị ụmụ-ndu. Eghẹe Baba, enina k'ị cho n'ọ rị.” ²² “Nedi m e bugwo ihien ile che m ẹka. O nwonn onyẹ marin onyẹ Nwa Osolobue wu wezuka Chuku-Nedi; o nwonzikwon onyẹ marin Chuku-Nedi wezuka Nwa a—lezi onyẹ ọwụlẹ Nwa a cho n'ọ m ẹ marin a.”

²³ Ya kẹ Jizosị nọ gbewoto, bu ihun zime ụmụ-azụun a, kagwa wẹ, sị, “Unu wu ndi wẹ gozi agozi nị enya unu rị a hūn ihien ndini unu rị a hūn! ²⁴ M rị a gwa unu, ndi-amuma lẹ ndi nze bu oda a chogwo nị wẹ hūn ihien unu rị a hūn, ahunni w'a; a chozikwo wẹ nị wẹ nu ihien unu rị a nu, anuni w'a.”

Onyẹ Samerija Hūn Mẹ Ọhūnma

²⁵ Ọkaa-Iwu ohu bja d'e shini Jesu onyan. Ọ sị Jesu, “Onyẹ-nkuzi, kinị kẹ m jenkọ d'e m ẹ nị m nwonhen ndun-itẹbite?” ²⁶ Jesu nọ sị a, “K'ị Iwu Mozizi ku? Nanị i ghota a?” ²⁷ Okennyẹ hụ nọ za, sị, “'Gi obi i ile, enwen † i ile, iken i ile lezi uche i ile nwe ihien-osuswo Di-nwonn-enyi wu Osolobue i'; lezikwọ 'ihien ibe i k'a suoriri i kẹ ihien enwen i don a sọ i.’” ²⁸ Jesu nọ sị a, “Y'a zagwo ohunma; m ẹ onwan keni i rị ndun.” ²⁹ Kanị Ọkaa-Iwu hụ cho n'ọ kuni enwen ẹ ohunma, ọ nọ jụ Jesu, sị, “Onyẹ wu nwan ibe m?”

³⁰ Jesu nọ za, sị, “Okennyẹ ohu gha Jerusalem jenkọ Jeriko. Ọ nọ danban ẹka ndi ohin, wẹ nọ napuchanrin a ihien ile o gi, gbama a otọ, gbu ẹ ili—nke wu nị ọ hodu ẹkerẹ n'ọ nwun, wẹ nọ la a to ụzọ. ³¹ Ọ nọ nwan m ẹ ni onyẹ nchụ-ẹjan ohu ghako ụzọ hụ; kanị, ogen o gi hūn okennyẹ hụ, ọ nọ ghakpen ẹ. ³² Ẹrira k'ọ gi mezikwo nị onyẹ Livai, onyẹ a run ime Ụlọ-nsọ, ghako

uzo hụ; ọ hūn okennyẹ ahun, ọ nozi ghakpen ẹ.

³³ Kanị, ogen onyẹ Samerija ohu hūn ghako ụzọ hụ jenkọ alị-ihian gi pūha ebe okennyẹ hụ rị, hūn a, omiken ẹ nọ m ẹ. ³⁴ Ọ nọ jẹn d'e kunrun ẹ, hu ude lẹ manya yesonm ẹbe ile ọ ru ẹhū, kenmechanrin a wẹ ile. Onyẹ Samerija hụ gi anyinnyan—ọ nọ bu okennyẹ hụ che enu anyinnyan hụ, we okennyẹ ahun si ulo ndi ijen a nodi, nọ ebẹhū lefū a enya. ³⁵ Ogen eki gi fon, ọ nọ wepūha egwo ọrun akpū-uhūohin ẹbwo, ye onyẹ hūn e lepū ulo ndi ijen hū enya, sị a, ‘Dodo, lepū a enya; m kinhen, a kikin m'ị ihien hodun hūn i gi lepū a enya.’”

³⁶ Ya Jesu nọ nwan sị onyẹ-nkuzi Iwu hū, “K'ị ro? Onyẹ ime mmadu eton hērin ibe okennyẹ hū danban ẹka ndi ohin?”

³⁷ Onyẹ-nkuzi Iwu hū nọ za, sị, “Onyẹ hūn m ẹ n'ẹ ẹfo-ma.” Ya kẹ Jesu nọ sị a, “Jenm ẹ nwan d'e m ẹ ẹrira.”

Jizosị A Bja Iwe Mata Lẹ Meri

³⁸ Ogen Jesu lẹ ụmụ-azụun a gi jenkọ, wẹ nọ banye obodo ohu m ẹ ẹkerẹ. Okpoho ohu efan a wu Mata nọ nabanhan a iwe ẹ: ³⁹ Mata nwẹ nwene-okpoho efan a wu Meri, hūn nodi alị ẹhū ukū Di-nwonn-enyi, e gọn ntịn ihien ọ rị e ku. ⁴⁰ Kanị, Mata asanị ẹka nodi make ọrun bu oda ọ rị a run mmulo; 'ya ọ nọ bja d'e kunrun Jesu, sị, “Di-nwonn-enyi, o nwonn ihien i kpọ a nị nwene m la ọrun ile toni m m ẹ sọ? Gwa a nwan ya d'e yeni m ẹka.” ⁴¹ Kanị Di-nwonn-enyi nọ za a, sị, “Mata, Mata! I rị e hue uhue, e songbu enwen i banyeni ihien bu oda — ⁴² bu ihien ohu sọ rị mkpa; Meri a horigwo hūn ka mma; anapuko w'a ya.”

Isi Nke Mmanaj

Jizosị A Kuzi Kẹ Wẹ Dọn E M ẹ Ekpere

(Mat 6.9-13; 7.7-11)

11 Jizosị rị ebe ohu e m ẹ ekpere; ogen o gi megwo, nwa-azụun a ohu nọ sị a, “Di-nwonn-enyi, kuzi enyi ekpere—kẹ Jonu don kuzi ụmụ-azụun a.” ² Jizosị nọ sị wẹ, “Unu gha e m ẹ ekpere, sị nị:

‘Baba,
nị wẹ donm ẹfan i nsọ;
Alị-eze i 'ya bja d'a kima.
³ Ye enyi ihien-oriri siko d'e zu enyi uhūohin-uhūohin;
⁴ Gbagharị enyi njọ enyi,
makeni enyi a gbagharị onyẹ ọwụlẹ mejani enyi a gbagharị.

Edubanlẹ enyi ime onwunwan, [ka gbapūha enyi ẹka Eje-onye hū †].’”

⁵ ‘Ya Jizosị nọ sị ụmụ-azụun a, “Nị enyi weri ẹ nị onyẹ ohu ime unu jẹn iwe ọwū a ime abal d'a sị a, ‘Di-enyi, zinye m ogbe-brēdi eto. ⁶ Ọwū m hūn rị ụzọ-ijen rihū a banhan iwe m kikenni, kanị enw ẹ m ihien-oriri ọwūlẹ m siko d'e ye ẹ.’ ⁷ Nị enyi werizikwo a nị ọwū i ahun gha ime ulo sị, ‘Eyele m nsongbu; a kpokingwo wẹ ụzọ; m m ẹ lẹ ụmū m e dinegwo. Asa m ẹka lihi otọ d'e ye i ihien ọwūlẹ.’ ⁸ M rị a gwa i nị osun'a n'ọ gini ifiri nị i

† ume ndun

†† mọbụ: eje-ihien

wu ọwụ a lihi ye i brēdi, o siko d'e ye 'y'e makeni y'a rjōbehini.

⁹ 'Ya wu, m ri a gwa i: rjō, i k'e nwonhen; cho, i jenkō d'a hun; dū ẹka, wẹ siko d'a gunpūn'j ọzō. ¹⁰ Makeni ndi ile hun rjōn'j jenkō d'e nwehen; ndi hun chon'j jenkō d'a hun; wẹ siko d'a gunpuzikwōn'j ndi ile dū ẹka ọzō.

¹¹ Imẹ unu ile, elee nedi siko d'e ye nwa a agwo ọ rjō a azun ¹² mōbu ye ẹ akp' omeni ọ rjō a ẹkwan? ¹³ O mẹ nwan ni unu hun wu ndi-njō ma ye umu unu ihien ri mma, nani kẹ Nedi ahun ri elu-igwee k'e yehan ndi rjō a Mmon-nso? O yekarijō wẹ?"

Jesu Lẹ Bezibō

(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)

¹⁴ Uhuohin ohu, Jesu chupu eje-mmon odin. Ogen eje-mmon hu gi puguu, okennyeh hu o te ri ime ẹ nọ kume oku. O tukemẹ igunrun ri ebahun ẹnya; ¹⁵ kani, ndi hu ime ndi ri ebegu nọ si, "Bezibō, hun wu onye-isi eje-mmon ile, 'ya ri e ye ẹ iken o gi a chupu eje-mmon." ¹⁶ Ndi ozo nọ shini Jesu onyan, si a runghosi wẹ ọrun-atumẹnya pu-ichen gha elu-igwee bja. ¹⁷ Kani Jesu a maringwo ihien wẹ ri e ro, ọ nọ si wẹ, "Al-eze owule kebeni, nwon itu ri ichen-ichen ri a lusun ibe wẹ ogun, jenkō d'e henrin ofia; ezi-le-ulo owule ndi ri n'a kebe, a lusun ibe wẹ ogun siko d'a dan."

¹⁸ "Ya wu, omeni al-eze Ekwensu kebe ekebe, nwe itu ichen-ichen ri n'a hun a lusun ibe wẹ ogun, eghan' kẹ al-eze ẹ e don turu?—bu unu si nwan ni m gi iken Bezibō a chupu eje-mmon. ¹⁹ Omeni iken Bezibō kẹ m gi a chupu eje-mmon, iken onye kẹ ndi nke unu gi a chupu wẹ? Uwẹ jenkō d'a ma unu ikpe!" ²⁰ "Kani, o mẹ nwan ni iken Osolobue kẹ m gi a chupu eje-mmon, 'ya wu ni Al-eze Osolobue e ruguole ebe unu ri."

²¹ "Owule dikẹ a kwademehanchinguu ihien ogun a, nodi e che oken-ulo a nche, o nweni ihien jenkō d'e mẹ ihien o nwe. ²² Kani, omeni onye ka a iken a maye ẹ ogun, meri ẹ, o jenkō d'a napuchanrin a ihien ogun ile hun o gi don ẹnya, buru ihien ẹ ile, kesonmẹ ni ndi ozo ya." ²³ "Onye owule rileni azupun nke m ri a lusun m ogun; onye owule hun ghaleni e ye ni m ẹka a kikwama ri e kpoyiya."

Ihien E Wekinhen Eje-mmon Wẹ Chupuguu

(Mat 12.43-45)

²⁴ "Eje-mmon ghaguu ime ihian pu, ọ ghahunmeme ebe mirin rileni, a cho ebe o jenkō d'a nodi zu iken. Omeni ọ hunni, o siko d'a si enwen ẹ, 'M siko d'e kin-azupun ulo hu m gha paha.' ²⁵ O kinhen, hun a ni a zachanguo w'a, donkwamaguu a, ²⁶ o jen d'e wehezi eje-mmon esa ozo ka 'ya lẹ enwen ẹ njō, a bja wẹ d'e biri ebegu. Onodi onye hu a ka njō kari kẹ ọ ri mbu."

Ndi Wẹ Gōzi Agōzi

²⁷ Ogen Jesu gi ri e ku ihieni, okpoho ohu ri ime igunrun hu nọ gha ebahun si a, "Efo mun'j lẹ eran j ra wuchanrin ihien wẹ gozi agozi!" ²⁸ Kani Jesu nọ si,

"Mba, ngozi wu nke ndi hun a nu oku Osolobue, e gi ẹ e bi!"

Ihien Mẹ Onye-amuma Wu Jona Wu Ahima

(Mat 12.38-42)

²⁹ Ogen ndi ri e ruhe ebe Jizosi ri gi ri e buwaye oda, ọ nọ kumezi, si, "Agboni jo njo! Wẹ si m ghosi wẹ ahima pu-ichen, kani o nwonni ahima owule pu-ichen wẹ jenkō d'a ghosi wẹ wezuka ihien mẹ onye-amuma wu Jona. ³⁰ Kẹ Jona don wu ahima ebe ndi Ninive ri, erira kẹ Nwa nke Ihian jenkō d'a wu ahima ebe agboni ri.

³¹ O ru Ogen Ichin-ikpe, eze-okpoho al' Shiba, al' hu ri azupun ndidan-mirin, jenkō d'e lihi, shjagbu agboni eri. Makeni, ọ gha al' hu tegbu enwen ẹ bja d'e gon ntin amamihien Solomonu—bu onye ka Solomonu ri nwan ebeni. ³² O ru Ogen Okinkin-ikpe, ndi Ninive jenkō d'a puha osheri, ma ndi agboni ikpe, makeni wẹ roghari eroghari ogen wẹ gi nu ozi Jona zi—bu onye ka Jona ri nwan ebeni!"

Ukpe Hun Ri Ehu

(Mat 5.15; 6.22-23)

³³ "O nwonni onye hun a muye ukpe e bu ẹ e zueme mōbu e bu ẹ che okpuru afere. Mba, w'e buto a elu obu-ukpe—keni onye owule banhanni gi ẹ legha ọzō."

³⁴ "Enya j wu ukpe ri j ehu. Omeni ẹnya j ri mma, ukpe jenkō d'e junchanrin j ehu. Kani omeni ẹnya j a ri mma, ishi jenkō d'e junchanrin j ehu. ³⁵ Hunkwō a ni ukpe hun ri ime i ele ishi. ³⁶ 'Ya wu, omeni ukpe junchanrin j ehū ile, bu o nwonni mkpamkpa owule ri ime ishi, ehū j ile siko d'e mẹ ukpe-ukpe nọkẹ ebe ukpe nọ e nwunkpu i."

Jesu A Jugbo Ndi Itu-Farisi Lẹ Ndi-nkuzi Iwu

(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

³⁷ Ogen Jesu gi kuguu, onye Itu-Farisi ohu nọ si a bja iwe ẹ d'e du ẹ ri ihien-oriri. 'Ya ọ nọ jenmẹ; ọ nọ weri onodi a elu teburu ihien-oriri ahun.

³⁸ Ogen onye Itu-Farisi hu gi hun ni Jesu a chanchanri ehū a kẹ wẹ don a chan n'o d'e rime ihien-oriri, ọ nọ tu a ẹnya. ³⁹ Ya kẹ Di-nwonni-enyi nọ si a, "Lee nwan, unu ndi Itu-Farisi a chanchan azupun mkpu lẹ afere unu, kani ẹnya-uku lẹ eje-ihien jun ime unu. ⁴⁰ Ndi-nzuzu! Ele onye hun memẹ azupun a memezikwo ime ẹ? ⁴¹ Ka we ni nwan ihien ndi hun ri ime ẹ ye ndi igbenye; unu mẹ ẹ, m ri a gwa unu, ihien ile jenkō d'e nwunchan ni unu.

⁴² Nsongbu ri ni unu ndi Itu-Farisi! Unu a kusunmede ọzō-ohu-ime-ọzō-iri ihien e mẹ ofe a sọ—kẹ arabasiminti kẹ riu kẹ ihien-akunkun ndi ozo ri ichen-ichen—bu unu a nato iye onye owule ihien run'ẹ lẹ inwe ihien-osusọ jenni Osolobue—ndini te furu unu k'a gha e mẹ; kani, ele hun unu e gi lato ihien ndi ahun unu a ku."

⁴³ "Nsongbu ri ni unu ndi Itu-Farisi! O sọ unu ni unu a nodi isi-ocho ime ulo-ofufe lezi ni wẹ e kele unu ekele pu-ichen ime afia ebe ihian ri. ⁴⁴ Nsongbu ri ni

unu! Unu nọ kẹ ili w'a ghafe elu ẹ bu a marin wẹ ni ili ro."

⁴⁵ Onye ohu ime ndi-nkuzi Iwu nọ si a, "Onye-nkuzi, i gha e ku ihien ndini wẹ, i ri a kparizikwo enyi nwen!"

⁴⁶ Jesu nọ si a, "Nsogbu rizikwoni unu nwen, ndi-nkuzi Iwu! Unu e buyesonme ndi ozo ibu a fu orun obubu, kanj unu le enwen unu ara tinpude mkpinsi-eka ohu yeni wẹ eka bu ibu ndi ahun. ⁴⁷ Nsogbu ri ni unu! Unu a tun ili ndi-amuma hu ndi nedi unu kanj gbu — ⁴⁸ hun unu gi a ghosi ni unu kwadon ihien ndi nedi unu me—makeni, uwe gbu ndi-amuma, unu nwen nọ tun ili ndi-amuma ahun wẹ gbu. ⁴⁹ Ufiri ihien ni kẹ Osolobue gi gi Amamihiẹn ẹ si, 'M jenkọ d'e zijen ni wẹ ndi-amuma le ndi-ozu pu-ichen: wẹ jenkọ d'e gbu ndi hu ime wẹ, kpokpo ndi hu ime wẹ' — ⁵⁰ keni wẹ ju agboni ukwere edeke ndi-amuma ile wẹ gbu kete w'e kele ọwa — ⁵¹ ghakworj edeke Ebelu d'e ru edeke Zekaraya wẹ gbutọ Ulo-nsọ, egbata Ukpo nchu-ejan le Ebehu-ri-nsọ. Eghẹ, m ri a gwa unu, wẹ sikọ d'a ju agboni ukwere wẹ ile!"

⁵² "Nsogbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu! Unu e wepugwo isafin amamihiẹn: unu le enwen unu abanyeni, unu eyeni ni ndi ri a cho ni wẹ banye efe banye!"

⁵³ Ogen Jesu gi ghagwu ebahun pu, ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi nọ korjama n'a oda-oda, juchanma a onu ihien bu oda, ⁵⁴ a cho ihien ri a onu, keni wẹ hun ihien wẹ e gi kwondon ẹ.

Isi Nke Mmẹbuo

Gbakwoni Ni Ihunnai Osọ!

(Mak 10.26-27)

12 Kẹ mmadu nnu ole-le-ole don ri a gbakikome, nke wu ni wẹ hu a zo ibe wẹ uku, Jizosi nọ bu uzọ si umu-azun a, "Kpachanpu ni enya banyeni yisti + ndi Itu-Farisi—hun wu ihunnai wẹ. ² O nwonna Ihien owule kpumeni hun jenkoleni d'e kpupu; o nwonna ihien zuerini hun jenkoleni d'a wa. ³ 'Ya wu, ihien owule unu ku ime ishi, ihian jenkọ d'a nu a ifonrin-ifon; ihien owule unu gunma enwen unu ime-ulo ka-uka ku, ihian sikọ d'e gi ẹ yi oro elu ọlo."

Onye Wẹ K'a Tu Egun Ẹ

(Mat 10.28-31)

⁴ "Ndi owu m, m ri a gwa unu, atule ni egun ndi e gbu ehụ sọ bu o nwonzini ihien wẹ sikọ d'a s'eka mẹ kari ohun. ⁵ Kama, ni m ghosi unu onye unu sikọ d'a tu egun ẹ: tu ni egun Osolobue, onye hun o mē ni o gbuchanrin ehụ, o nwonghozikwo iken o gi a tu ihian e ye okun-mmōn. Eghẹ, tu ni egun ẹ! ⁶ Ẹle isen 'ikobo' ebuo kẹ w'e re achu † Kanj, Osolobue ara zo kẹ akp'ohu ime nnunu ndini. ⁷ Kẹ ntutu ri unu isi, Osolobue a gungwo a. Atule ni nwan egun: unu ka achu mkpa a ri ebe Osolobue ri—oson'a ni achu bu oda ro!"

Ikweri Ni Wu Nke Kraistj Le Ighorj Ni Yele Nke Ẹ

(Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ "M ri a gwapu unu ezioku, onye owule nọ id'anya ihian kweri n'ọ wu nke m, mme wu Nwa nke Ihian jenkọ d'a nọ id'anya ndi mmōn-ozu Osolobue kwerezikwo ni onye hu wu nke m. ⁹ Kanj, onye nọ id'anya ihian ghorj ni ele nke m, mme wu Nwa nke Ihian jenkọ d'a nọ id'anya ndi mmōn-ozu Osolobue kuzikwo ni onye hu ele nke m." ¹⁰ "Ozozj, wẹ sikọ d'a gbaghari onye owule kuja oku mme wu Nwa nke Ihian, kanj agbaghariko wẹ onye owule kuja oku Mmōn-nsọ. ¹¹ Ogen wẹ jenkọ d'e gi wehe unu ulo-ofufe mobu ebe ndi hun a kinj mobu ndi-nze ri d'e kin unu ikpe, ehuekwole ni uhue kẹ unu k'a don kinrin onu unu mobu ihien unu k'e ku. ¹² Makeni, ogen hu ru, Mmōn-nsọ jenkọ d'a kuzi unu ihien furu unu k'e ku."

Ilu Wẹ Gi Odafin Nzuzu Ta

¹³ Okennye ohu ri ime igunrun hu nọ si Jizosi, "Onye-nkuzi, dodo gwa nwen m n'ọ keye m uku nedi enyi lato ni enyi." ¹⁴ Jizosi nọ si a, "Owu m, onye tumē m onye a hannj unu ebuo enen mobu onye e keni unu ihien?"

¹⁵ 'Ya o nozi si wẹ, "Kpachanpukwo ni enya, unu e gbondon enwen unu make udi enya-uku owule gha a ri ime ndun unu; makeni, ele ihien ihian nwon wu ezigbo ndun a, oson'a n'ọ meke odafin." ¹⁶ 'Ya Jizosi nọ ta ni wẹ iluni: "O nwon okennye ohu wu odafin, hun nwon alj. Alj hu nọ men'e ihien oda-oda. ¹⁷ O nọ si enwen ẹ, 'Enwon m ebe sikọ d'e zu m buto ihien ugbo m. Kinj kẹ m jenkọ d'e me?' ¹⁸ O nọ si enwen ẹ, 'Lee ihien m sikọ d'e me: m k'a totusonme oban m ile, tun ndi kanj wẹ; ebegu kẹ m jenkọ d'e donme oka m le ihien m ndi ozo. ¹⁹ Ogen hu, m k'a si enwen m, "Enwen m, y'e nwongwo ihien ile ri mma sikọ d'e zu i bi ahua bu oda lalani! Ezele enwen i nsogbu! Ri! Ra! Efo ya suoma i usuo!" ²⁰ Kanj Osolobue nọ si a, "Onye nzuzu! Uhinhin ni kẹ wẹ jenkọ d'a napu i ndun i—onye jenkọ nwan d'e nwonnin ihien ndini ile i buto ni enwen i?"

²¹ Igi mekin iluni, Jizosi nọ si, "Enina k'ọ ri ni ndi hu a kpatọ ni enwen wẹ aku-le-uba kanj ele wẹ odafin ime ihien Osolobue."

Ehuele Uhue, Gi Osolobue Don Enya

(Mat 6.25-34)

²² 'Ya Jesu nọ si umu-azun a, "'Ya kẹ m gi ri a si unu ehuele uhue ihien unu jenkọ d'e ri ri ndun mobu ekwa unu jenkọ d'e yi. ²³ Ndun ka ihien-oriri; ehju ka ekwa. ²⁴ Lekpo ni nnunu: w'a ra kun mkpuru mobu we ihien-ugbo; w'a ra nwon mmughẹ mobu oban w'e buto ihien—kanj Osolobue hu e ye wẹ ihien-oriri! Bu unu kade mkpa a ri oda-oda kari nnunu! ²⁵ Onye ime unu sikọ d'a saeka gi uhue o ri e hue gi mgbahunme okuloku ohu tocheni? ²⁶ Omeni y'a s'eka mē ihien mehan ntin enina, k'i ri nwan e songbuni enwen i banyeni ihien ndi ozo?"

† YIST: ihien bredi gi a fu † sparo

²⁷ Lekpọ ni kẹ obobo ọfja dọn e sue: w'a ra nungbu enwẹn wẹ mọbụ kpa ẹkwa—kanj m rj a gwa unu nj, kẹ eze wu Solomonu eyini ihien ọwule rjhan mma kẹ obobo ohu ime ndini. ²⁸ Omẹlẹ Osolobue e yime ẹfifja ihien rj mma enina—ẹfifja hun a rj ebeni tanni, eki fon a tu w'a ye okun, o yimeko unu hun ka mma? Euu, ndi okukwe-nta!

²⁹ 'Ya wu, atole ni e ro ihien unu jenkọ d'e ri le ihien unu siko d'a ra; esongbule ni enwẹn unu banyen'e. ³⁰ Makeni, ndi ghaleni e fe Osolobue ime uwa ile a chusonme ihien ndini—bu Nedi unu a maringho ni ihien ndini rj unu mkpa. ³¹ Kama, chomagude ni Ali-eze e—o siko d'e yezikwo unu ihien ndini wẹ."

Kpatọ Aku-lẹ-uba Elu-igwee

(Mat 6.19-21)

³² "Umụ-atunrun m, atule ni egun, makeni o sọ Nedi unu usuo n'o ye unu Ali-eze. ³³ Repu ni ihien unu nwe, we egbo e ye ndi igbenye, unu e gi uzoni memeni ni enwẹn unu ẹkpa hun ghaleni e wiwi, wuru ndi nwe aku-lẹ-uba ghaleni a guu aguu ime elu-igwee. Ebehu, ohin asako ẹka ru e; ẹkika a sakọ ẹka ripu wẹ. ³⁴ Makeni, ebe aku-lẹ-uba unu rj, iya kẹ obi unu jenkọ d'a riji."

Kwademe Ni, Ni Di-nwonni-enyi Lala

³⁵ "Kwademe ni orun; hun n'a ni ukpe unu e nwunsonme; ³⁶ no ni kẹ idibo rj e che nna wẹ n'o gha oriri agbamehuhuo lua. O lua, du ẹka, keni unu saeka gunpu n'a uzo ozigbo. ³⁷ O jenkọ d'a rj ni idibo ndi hu mma omeni nna wẹ a lua, hun a ni wẹ mu enya, kwademe, e che e! M rj a gwa unu ezioku, o jenkọ d'a si wẹ weri onodi wẹ teburu, o konrin, gi ẹka a buye wẹ ihien-oriri. ³⁸ O siko d'a rj ni idibo ndi ahun mma ọwuni ogen o gi lua—o sọ n'a ni ime abali mọbụ igirigi utuntun k'o gi lua—o hun a ni a kwademeguwo wẹ!

³⁹ Marinkwo ni ni omeni onye nwon ulo te marin ogen ohin e gi bia, o ke ni a gbukpo iwe e banhan. ⁴⁰ 'Ya wu ni unu le enwẹn unu jenkọ d'a kwademezikuwo, makeni Nwa nke Ihjan siko d'a bia ogen unu tuleni enya a."

Odibo Furu Wẹ Gi E D'enya Ra Hun Furuleni?

(Mat 24.45-51)

⁴¹ Pita no si, "Di-nwonni-enyi, enyi kẹ j rj a tu ni iluni ra j rj a tu ni ihjan ile ya?" ⁴² Di-nwonni-enyi no za, si, "Onye wu onye-nlepun-nya ahun furu wẹ gi e d'enya, hun marin ihien, hun nna a tumẹ n'o lehu n'a idibo rj ulo a enya, e ye wẹ ihien-oriri wẹ ogen o furu?" ⁴³ O jenkọ d'a rj n'a mma omeni nna a lua, o hun a n'o hu e me ihien ahun o si a me! ⁴⁴ Ezioku kẹ m rj a gwa unu, nna a ahun jenkọ d'e we ihien ile o nwe che e ẹka lepu enya."

⁴⁵ "Kani, omẹlẹ odibo hu a si enwẹn e, 'Nna m e biekezi d'a lua', o gbume idibo ibe e hodunji ili—kẹ ikennyẹ kẹ ikpoho—e ri, a ra, a ra manya a tu, ⁴⁶ 'ya wu ni nna a jenkọ d'a lua idumuzi—uhuhin odibo hu

tuleni enya a le ogen hun o marinleni. O siko d'a jakika a, we e che ebe ndi nnupu-isi rj."

⁴⁷ "Odibo hun marin ihien nna a cho n'o me, bu o kwademeni enwẹn e n'o me e mọbụ o men'e, wẹ siko d'a fian a mkpinsi oda-oda. ⁴⁸ Kani, odibo hu marinleni ihien nna a cho bu o me ihien w'e gi a fian mkpinsi, wẹ jenkọ d'a fian a hun buleni oda."

"Ihien bu oda kẹ w'a tu enya a ẹka onye wẹ ye ihien bu oda; kani, hun ka oda kẹ w'a tu enya a ẹka onye wẹ ye hun ka oda."

Jesu E Kebe Ihjan

(Mat 10.34-36)

⁴⁹ "M bia d'a mu okun ye uwa; k'o rj m, o dunmaguole! ⁵⁰ Kani wẹ jenk'e gi afunfun meguu m mirin-Chuku; ehufuko m d'e ru ni e meguu m ya wu mirin-Chuku. ⁵¹ Unu rj e ro ni m bia d'e me ihjan ile henrin ohu elu uwa? Mba, ezioku kẹ m rj a gwa unu, ele iri-ohu kani nkebe. ⁵² Gha ogeni jenne, mmadu isen hun rj ezi-le-ulo siko d'e kebe make ufiri m: eto gha a lusun ebuo ogun, ebuo hu a lusun eto; ⁵³ nedi ihjan gha a lusun nwa a okennyẹ, nwa-okennyẹ hu a lusun nedi e; nne gha a lusun nwa-a-okpoho, okpoho hu a lusun nne e; nne-di siko d'a gha a lusun nwunye nwa a, nwunye ihjan jenkọ d'a gha a lusun nne-di e."

Ighota Ihien Rj E Meni

(Mat 16.2-3)

⁵⁴ Jizosi no sizikwo ndi hu, "Unu hun kẹ mirin rj e ru azun ndidan enya-anwun, unu si ni mirin jenkọ d'e zue—o zue. ⁵⁵ Unu hunzi a ni ufere gha azun ndidan-mirin fehe, unu si ni uwowo jenkọ d'a rj—o me. ⁵⁶ Ndi ihunna! Unu ma kẹ w'e lee ali le igwere enya e ku kẹ uhuhin jenkọ d'a rj; ki hain unu gizileni a saeka e ku ihien ihien rj e me ogeni rj a ghosi?"

Iyọ Lẹ Onye Ikpe I Dọnkwo Eḡwa

(Mat 5.25-26)

⁵⁷ "Ki hain unu gileni a marinde ihien rj mma unu jenkọ d'e me? ⁵⁸ Liliima ni iyọ lẹ onye-ikpe i don, unu gi ni d'e ru ogwa, amamgbe o dokpun i ye oka-ikpe, oka-ikpe e we i ye onye ewuru-ogi—o tu i ye ime ulo-ngan. ⁵⁹ M rj a gwa i ezioku, i k'a to ebahun d'e ru ni y'a hancharin ihien ile wẹ be i—d'e rufe ikobo ka ntin."

Isi Nke Mmeto

Roghari! I Ju, Y'a La Ntikpo

13 Ogen ohu hu kẹ ndi hu ime ndi rj ebuh gi gwa Jesu oku ndi Galili hu Paileti gbu ebe wẹ rj a chuye ni Osolobue ejan, gi edeke wẹ gwọ ejan ahun wẹ rj a chu. ² Jesu no shari wẹ, si, "Unu ro ni ihien me ndi Galili hu ghosi ni uwe ka ndi Galili ndi ozọ ile njo e me? ³ Mba! M rj a gwa unu ni omeni unu le enwẹn unu erogharini, unu ile siko d'a lazikwo ntipko kẹ wẹ. ⁴ Ra unu ro ni mmadu mmesato ahun ulo-nche uku ahun rj Siluam dangbu ka ndi ozọ ile bi ime Jerusalem njo e

mẹ? ⁵ Mba! M rị a gwa ụnụ nị omēni ụnụ erogharịni, ụnụ ile jenkọ d'a la ntikpọ kẹ wẹ."

Ilu Jesu Gi Osisi Figi Mịlēni Mkpurū Ta

⁶ 'Ya Jesu nọ ta nị wẹ iluni: "Okennyē ohu kụ figi ime alị-vaini a. O hụ a chọha mkpurū elu figi hụ, o hunnị. ⁷ O nọ sị onyē hụn e lepun'a alị vaini hụ ẹnya, 'Lee ẹ, kete ahụ ẹtọ ẹnwaịn kẹ m biamā d'a chọ mkpurū elu figini, ahunnị m. Gbutu ẹ! K'ọ rị e wiwini alị?' ⁸ Kani, onyē e lefū ugbo hụ ẹnya nọ sị a, 'Di-okpa, dodo hapuzi a ahụ ohu sū, nị m hūn ụzọ guhunmē ẹ, buche ẹ ejan hūn e mē ihien. ⁹ Omēni o mị mkpurū akan-ile, o hū mma; kani, ọwunị o mīni, n'i siko d'e gbutu ẹ, y'e gbutu ẹ.'" "

Jizosị A Zụọ Okpoho Eje-mmōn Hieme

¹⁰ Uhuohin Izu-ikēn ohu, Jesu rị ụlọ-ofufe ohu, a kuzi. ¹¹ Okpoho ohu eje-mmōn rị ime ẹ rị ebēhū. Eje-mmōn hū hieme ẹ kete ahụ mmēsato—nke wū nị a ra saēka tīnpū. ¹² Ogen Jizosị gi hūn a, o nọ kpōche n'ẹ, sị, "Okpoho, y'a dīnhinōlẹ emu i!" ¹³ Ya Jesu nọ bu ẹka kwasị a, o nọ tīnpū ozigbo; o nọ jama Osolobue mma.

¹⁴ Kani iwe nọ we onyē-isi ụlọ-ofufe nị Jizosị zụọ emu Uhuohin Izu-ikēn, o nọ sị ndị rị ebēhū, "Akpū-uhūohin isin rị a hūn furu ẹnī e gi rūn ọrūn—bīa nī ogen hū d'a zụọ isi, ẹlẹ Uhuohin Izu-ikēn!" O hū e ku ẹ, e kudonzi.

¹⁵ Di-nwōnni-ēnyī nọ sị a, "Ndị ihunnai! Onyē-onyē ime ụnụ a topū okēn-efin ẹ mōbū jākī ẹ ụlọ-anū wẹ limetọ a Uhuohin Izu-ikēn, du ẹ e si ebe o jenkọ d'a nọ ra mirin; ẹlẹ iya?"

¹⁶ "Lee nī nwan okpohoni: nwa Ebrahim hūn Ekwen-sū kēn ẹgbūn kete ahụ mmēsato; o runi hūn w'a topū Uhuohin Izu-ikēn?" ¹⁷ Ogen o gi ku ihienni, ifenrēn nọ mē ndi ihēnrēn ẹ. Kani igunrun ahūn rī ebēhū hū a ghōghō makē ihien ile a tū ẹnya o rī e mē.

Ilu Jesu Gi Mkpurū Mōstadi Ta

(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)

¹⁸ 'Ya Jesu nọ nwan sị, "Kini kẹ Alị-eze Osolobue yi? Kini kẹ m'e gi ghosị k'ọ nọ? ¹⁹ Alị-eze Osolobue nọ kẹ ebe onyē ohu nọ weri mkpurū mōstadi, kūn a ye ugbo-nta a, ihien akunkunni e sue, hēnrin osisi, nnunū nọ bīa d'a kū ẹkūw wẹ ye agalaba a."

Ilu Jesu Gi Yisti Brēdi Gi A Fū Ta

(Mat 13.33)

²⁰ Jesu nọ siji, "Kini kẹ m'e gi ghosị kẹ Alị-eze Osolobue nọ? ²¹ Ẹnina k'ọ nọ: o nọ kẹ ebe okpoho ohu nọ weri ẹkẹrẹ yisti brēdi gi a fū, gwōgbamē 'ya lẹ adana ọka ẹtọ wẹ gwe—d'e ru nī wẹ ile a fūchanrīn."

Onumuzọ Hūn Mē Mwara

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Ebe Jesu jenkọ Jerusalem, o hū a banyesōnmē obo-do ndi hi-ogbe lẹ ndi mē ẹkẹrẹ-ẹkẹrẹ, a kuzi ndi rī ime wẹ. ²³ Onyē ohu nọ jū a ajujū, sị, "Di-nwōnni-ēnyī, ndi bulēni ọda sūo jenkọ d'e nwē nzūpūha?" Jesu nọ sị

wẹ, ²⁴ "Gikwọ nī ndūn ile ụnụ nwē līlīma nī ụnụ banye onumuzọ hū mē mwarara! Makēni ndi bu ọda jenkọ d'e mē nī wẹ banye, kani asakọ wẹ ẹka."

²⁵ "Makēni, onyē nwē ụlọ ma-ama gunma ụzọ, ụnụ e turu ezi ebahūn dūma ẹka onumuzọ, a sị, 'Di-nwōnni-ēnyī, dodo gunpūnī ẹnī ụzọ!' O jenkọ d'a za ụnụ, sị, 'Amarin m ebe ụnū gha bīa!' ²⁶ Ogen hū, ụnū jenkọ d'e kumē, sị, 'Elē ẹnī lẹ iyū wī rī, ra? Y'a nōgūozidē ogbe ẹnī kuzi!' ²⁷ Kani o siko d'a sị, 'Amarin m ebe ụnū gha bīa! Gha nī ebe m rī pū, ụnū ile hūn e mē njo!' ²⁸ Ikwan-ekwa lẹ ita nkwenrēn-eze jenkọ d'a rī ogen ụnū jenkọ d'e gi hūn Ebrahim lẹ Aziki lẹ Jekopū lẹzikwọ ndi-amūma ile ime Alị-eze Osolobue, bu a tū wẹ ụnū lẹ enwēn ụnū ye ezi!"

²⁹ "Ihian jenkọ d'a gha ẹbamīn-ēnō ụwa bīa d'e rī oriri ime Alị-eze Osolobue—we k'a ghasōnmē azūpūn ọwūwa-ēnyā-anwūn lẹ ndidan ẹnā-anwūn lẹ azūpūn ugu lẹ ndidan-mirin bīa. ³⁰ Eziē, o nwōnghō ndi kpa azūpūn ogēnni jenkọ d'a wūrū ndi bu ụzọ ogen ahūn lẹ ndi bu ụzọ kikēnni hūn k'a wūrū ndi kpa azūpūn."

Obodo Jerusalem Rị Jizosị Obi

(Mat 23.37-39)

³¹ Ogen ohu hū, ndi hū ime ndi Itu-Farisi nọ bīa d'e kunrun Jizosị, sị a, "Ghakwọ ebēni pū, makēni Hērōdū chọ n'ọ gbu i!" ³² Jesu nọ sị wẹ, "D'a gwa nī nī m ufu ahūn e mē ẹro nī m sị, 'Gōn ntīn, m rī nwan a chūpū eje-mmōn, a zūọ emu tannī, ekile e mēzi m ẹrīra, hūn mē ẹ akpū-uhūohin ẹtọ, a rūnchanrīn m ọrūn m.'" "

³³ Jesu nōzi sị, "K'osilerī, m pūkọ apūkọ—m siko d'a rīrīrī ụzọ tannī lẹ ekile lẹ nwēnē-eki—makēlẹ Jerusalem sūo kẹ wẹ nọ e gbu onyē-amūma—onwōnzini ebe ọzọ."

³⁴ "Euu Jerusalem! Jerusalem!! Obodo hūn e gbu ndi-amūma, e gi omūma a magbu ndi wẹ zihēn'ẹ! Mgbe ole-lẹ-ole kẹ m chōpū nī m kpōnkikomē ndi rī ime i kẹ nneku-ohūhū dōn e kpōnkikomē umū a e ye nku ẹ, kani y'a nīnī m! ³⁵ Lee ẹ, a la wẹ nwan Ụlọ i tōn'ī! M rī a gwa i nī y'a hūnkōzi m d'e rū ogen i jenkọ d'a sị 'Onyē hū gi ẹfan Di-nwōnni-ēnyī a bīa wū onyē wẹ gōzi agōzi.'" "

Isi Nke Mmēnọ

Jesu A Zụọ Okennyē Ẹhū A Fun

14 Uhuohin Izu-ikēn ohu, Jizosị nọ jēn d'e rī ihien-oriri iwe onyē ohu ime ndi-isi ndi Itu-Farisi; ndi rī e ke Jizosị hū e ke ẹ. ² Ya kẹ okennyē ohu ẹhū a fun nōhū pūha ihun Jizosị ebēhū. ³ Jesu nọ jū ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi, sị, "Iwu e kwērighō nī wẹ zūọ emu Uhuohin Izu-ikēn ra o kwērini?"

⁴ Kani wẹ ile a gba nkintin. Ya Jesu nọ weri okennyē hū, zūọ a, sị a lama. ⁵ 'Ya o nọ sị wẹ, "Omēni nwa i okennyē mōbū okēn-efin i danban omi Uhuohin Izu-ikēn, y'e wēpūhakọ a ozigbo?" ⁶ Kani, asanī wẹ ẹka za ihien ọwūlẹ.

Iwelua-Enwen-Ihian-Ali Le Ime Ni Ndi Igbennyẹ Ohunma

⁷ Jesu a hun ke ndi oja ri a horisonme isi-ochi, o no kuzime we, si, ⁸ "Ogen owule we kpo i oriri-ag-bamehuhuo, ejenkwole d'a nodi ali isi-ochi. Ikenkwo o nwon onye ka i mkpa a ri hun we kpoziri oriri hu. ⁹ Ogen hu onye hu kpo unu ebuo oriri jenkwo d'a bia d'a si i, 'Owu m, lihi oto ni onyeni nodi ali.' Ogen hu ifenren e megbu i, y'e gi ifenren jenne nwan d'a nodi ali ochi mmaka. ¹⁰ Kama, we kpo i oriri, jen d'a nodi ali ochi mmaka, keni onye hun kpo i oriri bia, o si i, 'Owu m, bia d'a nodi ali isi-ochi.' Ogen ahun ogho e jun i ehun ihun ndi we kpo 'yu le we oriri ahun."

¹¹ "Makeni onye wesi enwen e enu, e wetu w'e ali; onye welua enwen e ali, e wesi w'e elu."

¹² "Ya Jizosi no si onye hun kpo a oriri, "I kpo oriri, akpole ndi owu i mobu umune i mobu ndi-idafin ibe i amamge w'a kpo gwari i—o wuru ni a kuinguo we i ugwo."

¹³ "Kama, i kpo oriri, kpo ndi igbennyẹ le ndi nguro le ndi uku rileni iken le ndi enya-ishi."

¹⁴ "I jenkwo d'e nwehen ngozi makeni asa we eka kukin i y'e—Osolobue siko d'a kukin i y'e uhuhin hu ndi ri ochan k'a gha onwun lihi."

Ilu Jesu Gi Ndi We Kpo Oriri Hi-ogbe Ta

(Mat 22.1-10)

¹⁵ Ogen onye ohu ime ndi hu bia oriri hu gi nu ihieni, o no si, "Ndi hu siko d'e ri oriri hu ime Ali-eze Osolobue e nwekekwo ewere!"

¹⁶ Jizosi no si a, "Okennyẹ ohu kpo oriri hi-ogbe; o no kpo ndi bu oda oriri ahun. ¹⁷ Ogen oriri hu e ru, o no zi odibo e d'a gwa ndi o kpo oriri, si we, 'Bia ni ni a kwademeguwo we ihien ile!'"

¹⁸ "Kani, we ile no kume ihien jenkwo d'e me we abiale. Onye ibuzo si odibo hu, 'M nonhu ali; m siko d'e jenniri d'e lele e. Dodo, asa m eka bia.' ¹⁹ Onye ozọ no si, 'M nonhu oken-efin iri we gi a run ugbo, m jenkwo nwan d'e lele we—dodo asa m eka bia.' ²⁰ Onye ozọ si, 'M luhu nwunye ma!—Asa m eka bia.' ²¹ 'Ya odibo hu no bia d'a gwa nna a k'o jen. Olulu no bume onye hu nwe ulo, o si odibo e, 'Jensonme nwan ogbara-ogbe le uzopu ozigbo, d'e wehesonme ndi igbennyẹ le ndi-nguro le ndi enya-mpin le ndi uku we rileni iken.' ²² Omeguwo, odibo hu no bia d'a si a, 'Di-okpa, e megwo m ihien i zi m, kani ebeguwo eke junkwo.' ²³ Ya nna odibo hu no si a, 'Shi nwan uwaya le nwa-ozue: liliima ni me ihian bia—keni ulo m jun. ²⁴ M ri a gwa unu ni o nwonni akpu onye ohu ime ndi hu we bu uzọ kpo hun jenkwo d'a danmin ihien-oriri m!'"

Ihien Isọn Jesu Cho

(Mat 10.37-38)

²⁵ Igunrun ihian sonko Jesu, o no gbehuto, si we, ²⁶ "Onye owule hun bia d'e kunrunni m, bu ihien m ason'a kari ihien nedi e le nne e le nwunye e le umu a

le umune-e-ikennyẹ le umune-e-ikpoho—egheẹ, ke ndun a de, o sako eka wuru nwa-azun m; ²⁷ onye owule buruleni obe e sonme m asako eka wu nwa-azun m."

²⁸ "Onye owule ime unu hun cho no tun oken-ulo ebuko uzọ nodi ali, chopuhaguwo ihien jenkwo d'a ban n'a—no marin ke o nwongho ego jenkwo d'e zu e run-chanrin a? ²⁹ Omeni y'e meni erira, i gbeguwo iyeto a ni y'a sazi eka tunguwo a, onye owule hun ihien meni siko d'a mu i emu. ³⁰ We jenkwo d'a si, 'Onyeni jen d'a tunma ulo bu o sani eka tunguwo a!'"

³¹ Ra o nweđe eze jenkwo d'e kunrun eze ozọ hun lala d'a lusun e agha, hun jenkoleni d'e bu uzọ nodi ali leleguwo ke no saeka gi mmadu nnu isen-kwasị-ogun o nwe lusun eze hu gi mmadu nnu iri-kwasị-ogunnai lala d'a lusun e agha? ³² Omeni o sako eka, o siko d'e zi ozi jenni eze hun-ebog ogen o keleni nokunme e—keni we ku ke w'e me don."

³³ "Erirazi kwọ, o nwonni onye owule ime unu hun jenkwo d'a seka wu nwa-azun m mmani o latochanrin ihien ile o nwon!"

Nnu Tuhu Usuo A

(Mat 5.13; Mak 9.50)

³⁴ "Nnu ri mma; kani omeni nnu e tuhu usuo a, nani ke we jenkwo d'e gi me e no suomazi usuo a? ³⁵ O nwonni erere o ban: o rikwo mma ali; o rikwo mma ihien we gi e ye ihien-akunkun. W'a m'a e tuhu. Onye hun nwon ntin o gi a nu ihien, y'a nu."

Isi Nke Mmisen

Ilu Jesu Gi Atunrun Tuhuni Ta

(Mat 18.12-14)

¹⁵ Uhuhin ohu, ogen ndi ile hun a na ugwo-isi le ndi we gi no marin gi ri a bia d'e gon Jizosi ntin, ² ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu no denwinwinma, a si, "Okennyeni a nabanhan ndi njo, e son we e ri ihien-oriri."

³ 'Ya Jizosi no ta ni we iluni: ⁴ "Omeni onye ohu ime unu nwe atunrun ogun-isen, ni ohu e tuhu ime we, kini k'o jenkwo d'e me? O hapuko ohu-aria-ogun-isen hu ogige ebeguwo we ri a kpa nni d'a cho ohu hu tuhuni d'e ru mgbe o hun a? ⁵ O hun a, o ghoghoma—nke wu ni o siko d'a pa a che uvun, ⁶ bulua a ulo. O ru ulo, o kpo gbama ndi owu a le ndi bikunme ne, si we, 'Son ni m ghoghoh, makeni a hunguwo m atunrun m te tuhuni.' ⁷ M ri a gwa unu ni erira ke ighoghoh jenkwo d'a ri elu-ig-wee oda-oda make ufiri onye-njo ohu rogharin kari ndi ezi-omume ohu-aria-ogun-isen hun o me ni o rini mkpa ni we k'e roghari."

Ilu Jesu Gi Egho Tuhuni Ta

⁸ "Ra, omeni okpoho donme egho orun akpu-uhuhin iri, egho orun akpu-uhuhin e tuhu, k'o jenkwo d'e me? Ele o jenkwo d'a muye ukpe, zachanrin ulo a, cho a itan, cho a imon—d'e ru mgbe o hun a? ⁹ O hun a, o kpo kikome ndi owu a le ndi bikunme ne, si we,

'Són ni m ghoghò makèni a húnguò m eggho m te tuhuni.'" 10 "M rí a gwa ụnụ nì ẹrira kẹ ighoghò dón a rí ebe ndi mmón-ozí Osolobue rí makẹ ufiri onye-njọ ohu rogharini."

Ilu Jesu Gi Nwa Kpahuni Ta

11 Ya Jizosí nọ sịzi, "Okennyè ohu mu ikennyè ẹbụ. 12 Hụn-nta nọ sị nedi ẹ, 'Baba, kebe ihien ile, y'e ye m hún k'e runi m.' 'Ya ọ nọ kebe ni wẹ ihien ile o nwẹ. 13 O ke mēhụ akpụ-uhụohin ole, hún-nta nọ kponkwamẹ ihien ile wẹ keye ẹ, bu ẹ re, gha ụlọ pụ, si alí ohu teni, ebahún k'ọ nọ ritita ego ẹ ebe ọ rí e bi obibi nwonlèni isi.

14 Ogen o gi rigụ ihien ile o nwon, oken ụnwun nọ mụgbama alí hụ, elu nọ fuma a. 15 'Ya ọ nọ jẹnmẹ d'a runma ni onye alí hụ ọrun. Onye ahun nọ zi ẹ si ebe ọ nọ a zun ezin d'e yemẹ ezin ndi hụ ihien-oriri. 16 O te rí a n'ọ gi ihien-oriri ezin e gbón ẹgun, kalẹ o nwonni onye y'ẹ ihien ọwụlẹ.

17 Ogen uche ẹ gi kinhen, ọ nọ sị, 'Kẹ ndi ile nedi m we ọrun nwon hún w'e ri e rihodu, mmẹ nwen hụ ebeni a ka enwen m ẹgun?' 18 'M jenkọ d'e lihi, buru nedi m; m jenkọ d'a sị a, "Baba, e meplẹ m elu-igwee njọ, mezikwọ 'yụ lẹ enwen i njọ. 19 Efuruzini m onye wẹ siko d'a kpọ nwa i; weri m kẹ onye ohu ime ndi hún i we ọrun."

20 Ya ọ nọ buli, buru nedi ẹ. Kanj, ebe ọ rí ebe teni, nedi ẹ nọ lechen'ẹ; omiken ẹ nọ mē nedi ẹ ọda-oda, 'ya ọ nọ ghaburu nwa a, dide ẹ, su ẹ ọny. 21 Ya nwa a nọ sị nedi ẹ, 'Baba, e meplẹ m elu-igwee njọ, mezikwọ 'yụ lẹ enwen i njọ, efuruzini m onye w'a kpọ nwa i †'

22 Kanj, nedi ẹ nọ kpọ ndi idibo ẹ, sị wẹ, 'Ogbahu-ogbahu! Wẹhẹ ni ẹkwa hún kachanrin mma yime ẹ! Yime n'ẹ ọla mkpínsin-ẹka! Yimen'ẹ akp'ukụ! 23 Wepuha ni nwa-efin ahun kachanrin mma ẹnyi zuntọ ni ụny gbu ẹ! Ni ẹnyi ri ni oriri, ni ẹnyi ghoghò— 24 makèni nwa m ni te nwunhún anwunhún, kanj ọ rí nwan ndun; o te tuhu etuhu, kanj a húnguò m'a nwan.' Wẹ nọ rime oriri, ghoghoma."

25 "Ogen hụ, nwa a hún kanj rí ugbo. Ogen o gi lala, o rumẹ ẹhụ ụlọ, ọ nọ nụ ukwere egu wẹ rí a kpọ, e ten. 26 'Ya ọ nọ kpọ odibo ohu, jụ a, sị, 'Kini rí e mē?' 27 Odibo hụ nọ sị a, 'Nwenẹ i bja abia; nedi i e gbuguò nwa-efin ahun kachanrin mma wẹ zuntọ, makèni o nwehenzi nwa a ebe ọ rí ndun, o nwonni ihien men'ẹ.' 28 Iwe nọ wemẹ nwenẹ ẹ hún kanj, nke wụ nì o kwerini banye ime ụlọ; 'ya nedi ẹ nọ puha, rjoma a. 29 Kanj, ọ sị nedi ẹ, 'Lee ẹ, kete ahụ ole-le-ole m rí a run n'í kẹ igbón, enuputuni ni m'í isi. Kanj, y'e yetudeni m kẹ nwa-ewu mmaka ni mmẹ lẹ ndi ọwụ m gi ri oriri! 30 Kanj, nwa i ni gigụ ihien i ile bupụ igbaraja a lụ nwan, y'e gbun'ẹ nwa-efin hụ kachanrin mma ẹnyi zuntọ! 31 Ya Nedi ẹ nọ sị a, 'Nwa m, mmẹ lẹ yụ ríchanrin ebeni, ihien ile m nwon wụ nke i. 32 Kanj, o furu ni ẹnyi ri oriri, ghoghò, makelẹ nwenẹ i ni te nwunhún anwunhún, kalẹ ọ rí nwan ndun; o te tuhu etuhu, kanj, a húnguò w'a nwan.'"

Isi Nke Mmisin

Ilu Jesu Gi Onye-nlepụ-nya Nwẹ Akọ Ta

16 Jizosí nọzi sị ụmụ-azuun a, "O nwon ọdafiñ ohu, hún nwon onye e lepun'a ihien ẹ ẹnya. Ọdafiñ hụ nọ numa ni onye hụ rí e lefun'a ihien ẹnya rí e ritita ihien ẹ. 2 Ya ọ nọ kpọ a, sị a, 'Kí wụ ihienni m rí a nụ nì 'ya kẹ i rí e mē? Kowachanrin ni m k'i dón run—makèni y'e lepukozí ihien m ẹnya.' 3 Onye nlepụ ẹnya hụ nọ sị enwen ẹ, 'Hunnì nna m jenkọ d'a chụ m nwan ọrun, kinj kẹ m jenkọ d'e mē? Enwẹ m ndun m'e gi run ọrun-ugbo, bu ifenren anjọ m rjọ urjọ. 4 A maringuo m nwan ihien m jenkọ d'e mē, omeni a chụ wẹ m ọrun, keni m hún ndi jenkọ d'a nabanhan m iwe wẹ.'

5 'Ya ọ nọ kpọ ndi gi nna a ugwo ohu-ohu. Ọ nọ jụ onye ibuzọ, sị, 'Ole k'i gi nna m?' 6 Ọ nọ za, sị, 'Galonu udeñ-olivu ogun-isen.' Onye-nlepụ-nya hụ nọ sị a, 'Lee ehuhuo wẹ gi de ẹ ebeni. Nodi alí, ejije-ejije, n'i dehuo a si galonu iri-kwasí-ogunnai.' 7 Ya ọ nọ juzi hún mē ẹ ẹbụ, 'Ole kẹ 'yụ nwen gi?' Ọ nọ sị a, 'Eka oka-witi ogun-isen.' Onye-nlepụ-nya hụ nọ sị a, 'Lee ehuhuo wẹ gi de ẹ ebeni, dehuo a si ogun-eno.' 8 Ufiri ihienni o mē, ọdafiñ hụ nọ ja onye-nlepụ-nya hụ hún furuleni wẹ gi e dón ẹnya mma—makẹ akonj o nwon. Eghẹ, makèni ndi ụwanj ka ụmụ ukpẹ akọ e nwon ebe wẹ n'e sòn ibe wẹ."

9 Jizosí nọ sị, "M rí a gwa i: gi akụ-le-uba ụwanj han ọwụ, omeni ọ guụ keni i hún onye jenkọ d'a nabanhan i iwe ẹ biri jenin ejen."

10 "Onye ọwụlẹ hún furu wẹ gi e dón ẹnya ebe ihien mē ẹkẹ rí furuzikwọ wẹ e gi dón ẹnya ebe ihien hi-ogbe rí; onye ọwụlẹ hún furuleni ni wẹ gi ẹ dón ẹnya ebe ihien mē ẹkẹ rí efurukọ wẹ e gi dón ẹnya ebe ihien hi-ogbe rí."

11 "Ọ mē nwan ni y'a ghosiole ni y'e furuni wẹ gi e dón ẹnya ebe akụ-le-uba ụwanj rí, onye jenkọ d'e ye i ezigbo akụ-le-uba lepụ ẹnya?" 12 "Omeni y'e dónmeni ihien onye ọzọ ọhunma, onye jenkọ d'e ye i nke i?"

13 "O nwonni odibo jenkọ d'e ri-ẹka fe nna ẹbụ; o jenkọ d'e ze ize ohu, nwẹ ihien-osusuo hún-ẹbọ mọbọ o wechanrin enwen ẹ ye ohu, lejia hún-ẹbọ. Y'a sakọ ẹka fe Osolobue lẹ eggho."

Jesu E Ku Banyeni Nkpechan Lẹ Ihien Ndi Ozọ

(Mat 11.12-13; 5.31-32; Mak 10.11-12)

14 Ogen ndi Itu-Farisi gi nugu ihienni ile, wẹ nọ ru Jesu imi, makèni eggho a sọka wẹ.

15 Kanj Jizosí nọ sị wẹ, "Unu wụ ndi hún e mē kẹ sị unu a rika mma id'anya ndi ozọ, kanj, Osolobue a maringuo obi unu. Makèni, ihien hún ihian weri n'ọ rí-ka mkpa wụ arụ ẹnya Osolobue."

16 "Iwu Mozizi lẹ ihien ndi-amuma de kẹ wẹ gi run ọrun d'e ru ogen Jonu hún e mē mirin-Chuku gi bidon ọrun a. Kete mgbe hụ, wẹ hụ e zi ozioma Alj-eze Osolobue, ihian ile hụ e gi ikẹ a zọ nì wẹ banye ẹ."

† ...weri m nọkẹ onye ohu ime ndi i we ọrun.

¹⁷ “O ka nfe ni elu-igwee le uwa ghafe kari ni akpu ihien ohu ri ime Iwu a danpu, o soso n'a ihien kachanrin ntin we kaye mkpuru-ekukwo ri ime Iwu.”

¹⁸ “Okennyewe owule hun kpechan nwunye e luma okpoho oso ghere aghere; okennyewe hun luma okpoho we kpechan ghere aghere.”

Odafin Hu Le Lazarosji

¹⁹ “O nwon odafin ohu, hun e kon ekiken odafin, e ri ke eze uhuhin ile.”

²⁰ “O nwonzikwo okennyewe ohu w'a kpo Lazarosji, ogbenye ro, ete jun e ehụ a ile. W'e bu Lazarosji a to onu-mgbon odafin hu ogen ile. ²¹ Lazaros' a chode n'o gi ifunfun ihien-oriri hun a dannahin odafin hu o gha e ri ihien-oriri gbon egun. O ru, nkitu a biade d'a rahan ete ndi hu ri a ehụ.”

²² “Omeguu, ogbenye hu no nwunhun, ndi mmon-ozu no bu e si ebe Ebrahim ri. Odafin hu a nwunhunzikwo, we no li e. ²³ Ime ali-mmon, ebe odafin hu ri a ta afunfun, o wesi enya elu, o no gha ebe teni lecheni Ebrahim, hunzi Lazarosji k'o nodiyen'e. ²⁴ 'Ya o no kpochen'e, si, 'Nedi enyi Ebrahim! Me omiken m zi Lazarosji n'o gi onunu mkpinsin-eka a deri mirin tanye m ire keni ire hun oso juu m oyi, makele m ri a ta oken afunfun ime okunni!' ”

²⁵ “Ebrahim no si a, 'Nwa m, nyanhan n'i nwehenchanrin ihien ile ri mma ogen i gi ri ndun, bu Lazarosji nwehen ihien ile jo njo. Kani, ehụ fu e nwan ebeni, bu yu nwan ri nwan a ta afunfun. ²⁶ Wezukade ihien ndini ile, o nwonzikwo oghe shiagbu enwen e we donme egbata enyi le unu, nke wu ni onye owule cho n'o fetu shi ebe unu ri asako eka, bu o nwonna onye owule ri ebahun jenkō d'a saeka fetu bia ebe enyi ri.' ²⁷ 'Ya odafin hu no si a, 'Baba dodo nwan, zi Lazarosji jen iwe nedi m— ²⁸ ni m nwon umune ikennyewe isen. 'Ya jen d'a do we eka-ntin make we gha a bia ebeni afunfun ri.' ”

²⁹ “Kani, Ebrahim no si a, 'E nwegho we Iwu Mozizi le Ihien ndi-amuma de; umune i we gon we ntin.' ”

³⁰ Odafin hu no si a, 'Mbakwo nedi enyi Ebrahim, ohun ezuni! Kani, omeni onye gha onwun lihi jen d'e kunrun we, we jenkō d'e roghari.' ³¹ Kani, Ebrahim no si a, 'Omeni egonni we Iwu Mozizi le ihien ndi-amuma de ntin, ekweriko we—osukwon'a ni ihian gha onwun lihi d'a gwa we.' ”

Isi Nke Mmesa

Njo Le Igbagharj-njo

(Mat 18.6-9, 21-22; Mak 9.42)

17 Jizosi no si umu-azuun a, “Ihien ndi hun a han ihian e me njo jenkō d'a biariri; kani, nsongbu ri ni onye hun we k'a gha eka a bia! ² O ka onye hu mma ni we kenme olo y'e olu, tu a ye ime ohimin kari n'o han onye ohu ime ndi-ntani me njo.”

³ “Ya wu, kpachanpu ni enya! Nwene i me njo, jugbo a; o gbehuto obi, y'a gbaghari a. ⁴ Osuson'a n'o me i njo mgbe esa ime uhuhin, bu o biachanrin mgbe esa hu

d'a si i, 'E gbehutooguobi m obi; dodo.', i siko d'a gbaghariri a.”

Okukwe

⁵ Ndi-ozu hu pu-ichen no si Di-nwonna-enyi, “Me okukwe enyi waye.” ⁶ Di-nwonna-enyi no si we, “Omeni i nwon okukwe hun hande ke mkpuru mostadi megbu enwen e ntin, i jenkō d'a sa eka si osisi Muberi-ni hibbu enwen e ogbe ri ebeni, 'Hueri, y'e jen d'a gbori ime ohimin! O jenkō d'a gbaye i.”

K'o Furu Ni Odibo E Me

⁷ “Onye ime unu k'o me ni odibo e hun gha ebe o jen d'a run orun ime ugbo mobu ebe o jen d'e lepu atunrun enya luhaha, y'a si a 'Bia ozigbo d'a nodi ali n'i ri ihien-oriri? ⁸ Mba nu! I jenkō d'a si a, 'Meme ni m ihien-oriri enyasi, y'a kwademe n'i buye m 'ya wu ihien-oriri; y'e cheri m ni m riguu, ra, n'i kipu ihien; i kebe ri, ra.' ⁹ Eghere, y'e keleko odibo hu kaka ebe o nohu me ihien i si a me. N'i kele e?”

¹⁰ “Erira k'o rizikwo ni unu: unu mechanringuu ihien ile we si unu me, si ni, 'Idibo mmaka furuleni w'e kele ke enyi wuhu, makeni ihien furu ni enyi me soso ke enyi mehu.' ”

Onye Bia D'a Kpanmin Jizosi

¹¹ Ogen Jizosi gi jenkō Jerusalem, o no ghasi egbata Sameria le Galili. ¹² Ogen o gi banyeko ime obodo ohu me ekeru, ndi oti iri no kunrun e. Anokunmechanrin w'a; ¹³ we no hijenn'e, si, “Jizosi! Di-nwonna-enyi! Me omiken enyi!” ¹⁴ Jizosi a hun we, o no si we, “We ni enwen unu d'a ghosi ndi nchu-egan ni we ghosi we ni unu a dihinu.” E ru we oso, 'ya we no ri mma. ¹⁵ Ogen onye ohu ime we gi hun a n'o riguo mma, o no kinazuun, yiko, jako Osolobue mma. ¹⁶ O no dan ni Jizosi ali, kpanmin a. Okennyewe hu wu onye Sameria. ¹⁷ Jizosi no si, “Ele mmadu iri ke we zuo, me we ri uchan? Elebe ke mmadu itenei hoduni ri? ¹⁸ Ya wu, o nwonna onye hun kin-azuun d'a ja Osolobue mma wezuka onye aliozon?”

¹⁹ Ya Jizosi no si okennyewe hu, “Lihio oto n'i lama, okukwe i e meguo i dihin.”

Ke Ali-eze Don A Bia

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ O nwon ndi Itu-Farisi ju Jesu ogen Ali-eze Osolobue jenkō d'e gi bia. O no shari we, si, “Ele enya ke we gi a marin ni Ali-eze Osolobue a biade d'a kima. ²¹ O nwonna onye jenkō d'a si, 'Lee e, ebeni k'o ri!' mobu 'Ebeni k'o ri', makeni, ezie, Ali-eze Osolobue a riguo ime igunrun unu.”

²² Ya o no si umu-azuun a, “Ogen lala hun o gi ri unu ni unu hundu osuson'a akpu-uhuhin ohu hun ri ime ogen Nwa nke Ihian, kani unu ahunko a. ²³ We k'a si unu, 'Lee e ebeni!' mobu 'Lee e ebeni!' Kani, ekwerikwole ni; esonkwole ni we d'a choma a. ²⁴ Makeni, ke amuma don e be elu-igwere, a gha we azuun ile hun a,

erịra kẹ Nwa nke Ihian jenkọ d'a rị ụhụọhịn o jenkọ d'a bja. ²⁵ Kani, o jenkọ d'e bu ụzọ tagụu afunfun bu ọda, ndi agbọni a jugụu a.

²⁶ K'ọ dọn rị oge nke Nua k'o jenkọ d'a rịzikwọ oge nke Nwa nke Ihian. ²⁷ Wẹ hụ e ri, a ra; wẹ hụ a lụ di lẹ nwunye, e we wẹ e ye wẹ a luru—d'e ru ụhụọhịn hụ Nua banye ime ụgbọ hụ pụ-ichen, oken-mirin hụ nọ bja d'e gbupuchanrịn wẹ ile.

²⁸ O jenkọ d'a rịzikwọ kẹ oge Lotu. Ihian ile hụ e ri, a ra; e nọn, e re; a kụn, a tụn. ²⁹ Kani, ụhụọhịn hụ Lotu gha Sodom pụ, okun lẹ nsin-nya-anwun nọ gha elu-igwee zuetu kẹ mirin, gbu wẹ ile. ³⁰ Erịra k'o jenkọ d'a rị ụhụọhịn hụ Nwa nke Ihian jenkọ d'e kinhen.

³¹ Ụhụọhịn hụ, onye rị elu ụlọ a, hụn ihien e rị mm'ulo, y'e hidangukwọle banyemezi ime ụlọ n'o jenkọ d'e weri ihien ọwule. Erirazikwọ, onye ọwule rị ime ugbo y'a lashikwọle ụlọ n'o jenkọ d'e weri ihien.

³² Nyanhankwọ ni ihien me nwunye Lotu! ³³ Onye ọwule chọ n'o ghe isi e, isi e a tọ a; onye ọwule tuhu ndun a k'a zuopuha a. ³⁴ M rị a gwa unu ni uhinhin hụ, mmadu ebụo jenkọ d'e dinẹ elu-ukpo ohu, e weri wẹ onye ohu, na hụn-ebọ tọ. ³⁵ Ikpoho ebụo jenkọ d'a gha a kwọ ihien, e weri wẹ onye ohu, a la wẹ hụn-ebọ tọ. [³⁶ Ikennyẹ ebụo jenkọ d'a rị ime ugbo a rụn ọrụn, e weri wẹ onye ohu, a la wẹ onye ohu tọ.]

³⁷ Ụmụ-azụun a nọ jụ a, si, "Di-nwonn-nyeni, elebe kẹ ihienni jenkọ d'a nọ mę?" Jizosị nọ si wẹ, "Ebe ọwule ozun rị kẹ udele a gbakikome!"

Isi Nke Mmesato

Ime Ekpere Oge Ile

18 'Ya Jizosị nọ lu ni ụmụ-azụun iluni, gi e ghosị wẹ mkpa ọ rị ni wẹ e mę ekpere oge ile bu anikọ wẹ ndun gụu wẹ. ² Ọ si, "O nwę okennyẹ ohu a han enen hụn rị ime obodo ohu. Okennyeni ara tu egun Osolobue, ara gbaye ihian. ³ O nwonzikwọ okpoho di e nwun, hụn rị ime obodo hụ, hụn a biasonme d'a si a, 'D'a hagbuni m onye rị e megbuni m enen!' ⁴ Ọ biabe, okennyẹ hụ a jụ n'o lekọ a ęnya ihun. Kani, ọ nọbe, okennyẹ ahun nọ si enwen e, 'Osun'a ni m'a ra tu egun Osolobue mobu gbaye ihian, ⁵ m sikọ d'a hụn a ni wẹ ye okpohoni di e nwun ihien run'e, make nsong-buni ọ rị e ye m, make ehịu gha a ghanahin m make ọbịbiani ọ rị a bja oge ile! "

⁶ Di-nwonn-nyeni nọ si, "Unu a nughọ ihien eje okennyẹ ahun a han enen ku. ⁷ Osolobue ahunko a ni wẹ ye ndi nke e hụn a kwanghosi a efinnai lẹ uhinhin ihien runi wẹ? N'o biekę d'e yeni wẹ ęka?"

⁸ "M rị a gwa unu n'o jenkọ d'e mę ezioku paha ifon, mede e ngwa, e nwehen wẹ ihien furu ni wẹ. Kani, ni Nwa nke Ihian hụn ndi nwę okukwe ime ụwa oge o gi bja?"

Ilu Jesu Ta Ni Ndi Hun Ro Ni A Rika Wę Mma

⁹ Jizosị nọ tanj ndi ahun ro ni a rika wę mma, e lenja ndi ọzo ile iluni: ¹⁰ Ọ si, "Ikennyẹ ebụo jen Ụlọ-nsọ d'e mę ekpere: ohu wu onye Itu-Farisi, hụn-ebọ wu onye a

na ụgwọ-isi wẹ gi njọ marin. ¹¹ Onye Itu-Farisi nọ wuzo n'o mę ekpere: ọ nọ kumę banyeni enwen e ęnina: 'Osolobue, a kpanmin m'i ni anoni m kẹ ndi ọzo: ele m onye a tunarin ihian ihien mobu onye-ntu mobu onye-ughere. A kpanmin m'i ni anodeni m kẹ onye ụgwọ-isi hụ rị ebẹhụ. ¹² M'e bu onu mgbe ebụo ime izu-uka, m'e ye i ụzọ-ohu-ime-uzo-iri ihien ọwule m nwe.' "

¹³ "Kani, onye ụgwọ-isi nọ wuzo ebe teni; ọ sadeni ęka bu ihun zinme elu-igwee, kama, ọ hụ a fian ęka obi, a si, 'Osolobue, dodo mę omiken m, onye njọ kẹ m wu!' " ¹⁴ Jesu nọ si, "M rị a gwa unu ni onye ụgwọ-isi hụ kẹ Osolobue kuni ohunma n'o d'a lama iwe e, ele onye Itu-Farisi hụ. Make ni, onye busi enwen e elu, e wetu w'e ali; onye welua enwen e ali, e busi wẹ e enu."

Jizosị A Gozi Umęka

(Mat 19.13-15; Mak 10.10-16)

¹⁵ O nwę ndi rị e wẹhede umąka wẹ pa ęka keni Jesu metu wẹ ęka, gozi wẹ. Kani, oge umu-azun a gi hūn ihienni, 'ya wẹ nọ jugboma wẹ. ¹⁶ Kani, Jizosị nọ si wẹ wẹhę umąka hụ, ọ nọ si, "Ni ni umu-ndu bja d'e kunrun m; akusile ni wẹ—make ni Ali-eze Osolobue wu nke ndi nọ ęnina. ¹⁷ M rị a gwa unu ezioku, onye ọwule hūn nabanhanleni Ali-eze Osolobue rikę nwata abanyekọ a."

Onye-ndu Ahun Wu Odafin

(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)

¹⁸ Onye-ndu ohu jụ Jizosị ajuju, si a, "Onye-nkuzi oma, kini kẹ m jenkọ d'e mę ni m nwehen ndun itebite?"

¹⁹ Jizosị nọ si a, "K'i rị a kponi m onye-oma? O nwonn onye rị mma wezuka Chuku sọ. ²⁰ 'Ya maringhọ Iwu ndini wẹ: 'Agherele; egbulę ochu; ezunle ohin; ebuokinle ihian onu; gbaye nedi i lẹ nne i.' "

²¹ Okennyẹ hụ nọ si a, "M hụ e donme iwu ndini ile kete m'a marinle ihien." ²² Oge Jizosị gi nū ihienni, ọ nọ si a, "O nwę ihien ohu i keleni mę: repu ihien ile i nwon, y'e we eghe e ye ndi igbenye, gi e wuru onye nwon akụ-le-uba ime elu-igwee; y'a bja d'e sonme m." ²³ Kani, oge okennyẹ hụ gi nū ihienni, efo a sọzin'a usuo kaka—make ni o hike odafin.

²⁴ Oge Jizosị gi hūn ni efo asuzi n'a usuo, ọ nọ si, "Nibe ọ fuka ọrụn ebe ndi idafin a nọ banye Ali-eze Osolobue! ²⁵ Ezioku-ezioku, ọ ka nfe ni anyinnyan-mkpukpukę wu kamelę gha ęnya oloden kari ni odafin banye Ali-eze Osolobue." ²⁶ Ndi hūn nū ihienni nọ si, "Onye k'a sazi nwan ęka nwę nzuopuha?"

²⁷ Jesu nọ si wẹ, "Ihien ihian ghaleni a sa ęka e mę, Osolobue k'a sa ęka mę e."

²⁸ Ya Pita nọ si, "Lee e, ęnyi a lagukwọ ihien ile ęnyi nwon tọ sonme i!"

²⁹ Jizosị nọ si wẹ, "M rị a gwa unu ezioku, o nwonn onye ọwule hūn o mę ni ọ natoguo ụlọ mobu nwunye mobu umunę mobu nedi lẹ nne mobu umu—make ufiri Ali-eze Osolobue, ³⁰ hūn jenkoleni d'e nwehen wẹ mmagi-mmagi ogenni, nwehen ndun itebite oge hūn lalani."

Hun Mę Ẹ Mgbe Ẹto Jesu Ku Ẹ N'o Jęnkọ D'a Nwun, Li-hizi

(Mat 20.17-19; Mak 10.30-34)

³¹ Jizọsị nọ weri mmadu mmẹbuo hu si usuo, si we, "Gon ni ntin! Ẹnyi jęnkọ nwan Jerusalem; ihien ile ndi-amuma de banyeni mmẹ wu Nwa nke Ihian jęnkọ d'e mezuchanrin."

³² "We siko d'e we ẹ che ẹka ndi ali ndi ozo wulen ndi Ju; we jęnkọ d'a kpa a ye emu, kpari e, ju a eson."

³³ "We siko d'a fian a mkpinsin oda-oda; we k'e gbu e; kanj, hun mę ẹ akpu-uhuhin eto, o jęnkọ d'e lihi."

³⁴ Kanj, o nwonni ihien mmadu mmẹbuo hu ghota ime ihienni ile o ku; oku ndi hu wu ihien zuerini ebe we ri; aghotanị we ihien Jizọsị ri e ku.

Jesu A zuo Onye Ẹnya-ishi

(Mat 20.29-34; Mak 10.46-52)

³⁵ Ogen Jizọsị gi nokunmeme Jeriko, okennyẹ ẹnya-mpin ohu nodi ali mkpenren uzọ hu, a rjọ urjọ.

³⁶ Ogen onye ẹnya-mpin hu gi nu uzun igunrun ghafekoni, o no ju we ke ki ri e me?

³⁷ "Ya we no si a, "Jesu onye Nazareti ghafeko."

³⁸ "Ya o no yi oro, si, "Jizọsị, Nwa Defidi, me omiken m!"

³⁹ Ndi ri ihun igunrun hu no jugbo a, si a kpume onu. Kanj, o no yikenmede, si, "Nwa Defidi, me omiken m!"

⁴⁰ "Ya Jesu no wuzo, si we wehe okennyẹ hu. Ogen o gi nozunhan, Jesu no ju a, si, ⁴¹ "K'i cho ni m me n'i?" O no si, "Di-nwonni-enyi, m cho ni m leghama uzọ."

⁴² Jizọsị no si a, "Leghama uzọ! Okukwe i a zoguọ i."

⁴³ Ozigbo, o no leghama uzọ; o no sonme Jizọsị, a ja Osolobue mma. Ihian ile hun n'a nozikwo ja Osolobue mma.

Isi nke Mmitenei

Jizọsị Le Zakiosị

19 Ya Jizọsị nọ banye obodo Jeriko. Ogen Jizọsị gi ghafeko ime e, ² okennyẹ ohu w'a kpo Zakiosị ri ebẹhu. Zakiosini wu onye ohu ime ndi-isi ndi a na ugwo-isi; odafin ro. ³ O hu a cho n'o legha Jesu, kanj o me mkpuru, o sanị ẹka legha Jesu makę igunrun hu.

⁴ "Ya o no gbaghafa igunrun hu, si ihun d'e nyinrin elu osisi w'a kpo Sikamo, keni o hun Jesu, makęni uzọ ahun ke Jesu jęnkọ d'a gha. ⁵ Ogen Jesu gi jęnru ebahun, o lee ẹnya elu, o no si a, "Zakiosị, męngwa hidan, makęle m jęnkọ d'a nodiriri iwe i tanni."

⁶ Zakiosị nọ hidan ozigbo-ozigbo, gi ighoghọ nabanhan a. ⁷ Ihian ile hunn'a nọ denwinwinma, a si, "Okennyeni e jęnmeogu iwe onye-njoi!"

⁸ Zakiosị nọ wuzo uzọ ohu, si, "Di-nwonni-enyi, lee e, m ri nwan e kebe ihien ile m nwe uzọ ebubo; m jęnkọ d'e we azuun ohu ye ndi igbenyẹ. Omeni o nwon onye m megbu, m jęnkọ d'a kukin e 'ya uzọ eno."

⁹ Ya Jizọsị nọ si a, "Nzuopuha a biaoęle ezi-le-uloni tanni, makęni okennyeni wuzikwo nwa Ebrahim. ¹⁰ Mmę

wu Nwa nke Ihian bia d'a cho ndi tuhuni ni m zuopuha we."

Ilu Jesu Gi Ndi We Ye Egho Gi Zu Afia Ta

(Mat 25.14-30)

¹¹ Ke we don ri e gon ntin ihien ndini o ri e ku, Jizọsị no ta ni we ilu. Makęni o rumeguọ ehụ Jerusalem, we ri e ro ni Ali-eze Osolobue e d'a biahu d'a kima kikenikeni. ¹² "Ya o no si, "O nwe okennyẹ ohu; okennyeni wu nwa-eze; o jęnkọ ali ohu teni ni w'e d'e kin e eze. Uche e wu ni we kinguọ a eze, o luahazi. ¹³ N'o d'e jęnme, o no kpokikome ndi idibo e iri, we egho orun uhuhin ogun-isen ogun-isen uzọ iri ye we, si we, 'Gi ni eghoni zu afia d'e ru ni a lua m.' ¹⁴ Kanj, ize okennyẹ ahun ri e ze ndi ali a. We no zi ndi-ozu sonme e, d'a si, 'Ẹnyi achoni ni okennyeni ki enyi.'"

¹⁵ "Kanj, e kinkwo w'a eze nwen.

O no lua; ozigbo, o no kpo ndi idibo e ndi hu o ye ego, keni o marin erere we nwehen.

¹⁶ Nke ibuzo a puha, si, 'Nna-enyi, e giguọ m egho i ye m nwehen uzọ iri elu e.' ¹⁷ O no si a, 'Odibo oma! Y'e meke. Ebe o me ni y'a ghosiguo n'i furu onye we gi e don ẹnya ime ihien me ekere, weri obodo iri kima.'

¹⁸ Hun mę ẹ ebubo no puha, si, 'Nna-enyi, e giguọ m egho i ye m nwehen uzọ isen chen'e.' ¹⁹ O no si a, 'Yu nwen, weri obodo isen kima.' ²⁰ Odibo ozo no puha, si, 'Nna-enyi, lee egho i; m gi ekwa kenme e, bu e to ohunma. ²¹ Egun i ri a tu m, makęni y'e zekę; y'e weri ihien i donmeleni, a ghorị ihien i kunleni.' ²² Eze no si a, 'Eje-odibo! M jęnkọ d'e gi oku onu i kin i ikpe. 'Ya maringho ni e zekę m, ni m'e weri ihien m donmeleni, a ghorị ihien m kunleni. Ẹle iya? ²³ O hugho nwan mma. K'i hain nwan i gileni bu egho m che ni m ime ulo-egho †, keni, m bia, e weri m 'ya le omuninwa rin'a?'"

²⁴ "Ya eze hu no si ndi turu ebẹhu, 'Napuha n'a ego hu, we e ye odibo ahun nwe uzọ iri.' ²⁵ Kanj we no si a, 'Nna-enyi, o nweguo uzọ iri nu!' ²⁶ Eze no si we, 'M ri a gwa unu, ndi ile nwe ihien we gi ihien we ye we runpuha ke we jęnkọ d'e yecheni. Kanj, ndi nwele ni ihien we gi nke we runpuha, we jęnkọ d'a napude we hun we nwon. ²⁷ O me nke ndi inenren m ahun choleni ni m wuru eze we, weheni we d'e gbu id'ẹnya m ebeni.'"

Onye Mmeri A Banhan Jerusalem

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jon 12.12-19)

²⁸ Ogen Jesu gi kuguu ihienni, o no jęnme Jerusalem o jęnkọ. O hu ihun; ndi 'ya le we wi hu e son e. ²⁹ O rumę Befiji le Betani, hun ri ugu w'a kpo Ugu Olivu, o no zi umu-azuun ebubo ozi, ³⁰ si we, "Banye ni obodo ahun me ekere ri ihun; unu banye, unu siko d'a hun nwa-jaki we limeto ebẹhu, hun we nyintuleni kaka; topu n'a, unu e wehe e ebeni. ³¹ Onye si unu, 'K'i unu ri a topun'a?' Si n'a hu, 'Nna cho a.'"

³² Ya ndi o zi ozi no jęnme, a hunchanrin we ihien ile ke Jesu don gwa we. ³³ Ebe we ri a topu nwa-jaki hu, ndi nwonn'e no si we, "K'i unu ri a topu ni nwa Jaki hu?"

³⁴ Wẹ nọ sị, “Nna chọ a.” ³⁵ Ya wẹ nọ weri nwa-jaki hụ jenni Jesu. Wẹ nọ gbama ewuru wẹ yiyesonmẹ elu ẹ ye elu anụ hụ; ya wẹ nọ yeni Jesu ẹka nyinrin enu ẹ.

³⁶ Ogen o gi nyinko, igunrun ahun hụ e gi ewuru wẹ yiyesonmẹ elu ẹ a gbama ụzọ.

³⁷ Ogen o gi ru ẹhụ Jerusalem, ụzọ ahun wẹ gha a kpọtụ Ugu Olivu, igunrun ụmụ-azụn a nọ ghoghoma, wesi olu elu a ja Osolobue mma makẹ ihien a tū ẹnya ndi wẹ hun, a sị,

³⁸ “Eze ahun gi ẹfan Di-nwonn-ẹnyi bia wụ onye Chuku gozi agozi!

Udon 'ya ri elu-igwee,

oghọ 'ya ri ni Osolobue

ebe hụ kacharin elu ejen.”

³⁹ Kani ndi hụ ime ndi Itu-Farisi ri ime igunrun hụ nọ sị Jesu, “Onye-nkuzi, jugho umu-azun i!”

⁴⁰ Jizosi nọ sị wẹ, “M ri a gwa unu, ndini gba nkintin, omuma ndini ri ebeni jenkọ d'e yime oro hụ.”

Jizosi A Kwan Ni Jerusalem Ekwana

⁴¹ Ogen Jesu gi ru ẹhụ ya wụ obodo wụ Jerusalem, hun a, o nọ kwanma n'a ekwan, ⁴² sị, “Eghee, iyu, iyude! Omeni i te marin tanni ihien nke e ye i udon! Kani, e zueme guo ni wẹ i 'ya! ⁴³ Ogen lala, hun ndi inenren i jenkọ d'e gi gi ihien mgbondon tunhun-mecharin i, gha azun ile zunbanhan ime i. ⁴⁴ Wẹ jenkọ d'e tikpocharin i—'yu le ndi ri ime i—o nwonn ogbe-omuma ohu wẹ gi tun i hun wẹ jenkọ d'a latọ elu ibe ẹ, makeni y'a marinni ogen Osolobue gi bia d'e meni i ohunma.”

Jizosi A Chupu Ndi Ri Ulo-nso A Zu Afia

(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jon 2.13-22)

⁴⁵ 'Ya ke Jizosi nọ banye ime Ulo-nso, chupuma ndi ri ebahun a zu afia, ⁴⁶ a sị wẹ, “Wẹ de ẹ ime Ekukwo-nso ni Osolobue sị, 'Ulo m jenkọ d'a wụ ulo w'a nọ e me ekpere', kani unu e giguọ a nwan henrin 'ebe ndi ohin a wari'.”

⁴⁷ Uhuohin ile, Jizosi hụ a kuzi ime Ulo-nso. Ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi ndi Ju hụ a chọ ni wẹ gbu ẹ, ⁴⁸ kani, a hunni wẹ ụzọ w'e gi me ẹ, makeni nkuzi ẹ a nwunguọ igunrun ahun ile ri.

Isi Nke Ogun

A Ju Wẹ Jesu Kẹ Onye Zi E

(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

20 Uhuohin ohu, ebe Jesu ri a kuzi, e zi ozioma ime Ulo-nso, ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi nọ puha, ² sị a, “Gwa ẹnyi, elee iken k'i gi e me ihien ndini? Onye ye i ikenni?” ³ Jesu nọ za wẹ, sị, “Mme nwen jenkọ d'a ju unu ajuju ohu: gwa ni m, ⁴ mirin-Chuku Jonu me, elebe k'o gha bia? O gha elu-igwee bia ra o gha ẹka ihian bia?”

⁵ 'Ya wẹ nọ tugbame iroro yen'e, sị ibe wẹ, “Kini ke ẹnyi jenkọ d'e ku? Ẹnyi sị, 'O gha elu-igwee bia,' o jenkọ d'a sị, 'Kini hain unu gileni gi ihien Jonu ku don?' ⁶ Kani ẹnyi sị, 'O gha ẹka ihian bia,' wẹ jenkọ d'e gi omuma

magbu ẹnyi makeni wẹ ile kweri ni Jonu wụ onye-amu-ma.”

⁷ 'Ya wẹ nọ sị a, “Ẹnyi amarin ebe o gha bia.”

⁸ 'Ya Jizosi nọ sị wẹ, “Mẹ nwen agwako unu onye ye m iken m gi e me ihien ndini.”

Ilu Jesu Gi Ndi Wẹ Ye Ugbo-vaini Run Ta

(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)

⁹ O nọ ta ni ndi ile ri ebahun iluni: “Okennyẹ ohu run ugbo-vaini, 'ya o nọ we ẹ ye ndi jenkọ d'a runn'a e-gbu-e-ke, o nọ si ali ozo d'a nobie. ¹⁰ Ogen vaini e ru, 'ya o nọ zi odibo ohu jenni ndi hụ ri a run 'ya wụ ugbo ni wẹ keye ẹ ihien run'e; kani, ndi hụ nọ gbu ẹ ili, gba a ẹka la. ¹¹ O nọ zizenzi odibo ozo; kale ndi hụ nọzi gbu ẹ ili, gbe ifenren ye ẹ ihun, gba a ẹka la. ¹² O nọ zizenzi odibo hun me wẹ eto; wẹ nọ rude ohun ẹhụ, chupu a. ¹³ 'Ya onye hụ nwe ugbo-vaini hụ nọ sị enwen ẹ, 'Kini ke m'e me nwan? M jenkọ d'e zi ezi nwa m, ikenkwọ a gbaye wẹ ẹ! ¹⁴ Kani, ogen ndi hụ gi hun a, wẹ nọ sị ibe wẹ, 'Onwan wụ hun siko d'e nwonnin ugboni omegu, ni ẹnyi gbu ẹ keni ihien nke e ru ẹ ẹka henrin nke ẹnyi! ¹⁵ 'Ya wẹ nọ gha ime ugbo-vaini hụ dokpunpu a, gbu ẹ.”

Jesu nọ sị, “Kini ke onye hụ nwonn ugbo hụ jenkọ d'e me ndi hụ ri a run ugbo hụ? ¹⁶ O siko d'a bia d'e tikpo wẹ, we ugbo hụ ye ndi ozo.”

Ogen wẹ gi ni ihienni, wẹ nọ sị, “Chuku a ju!”

¹⁷ Kani, Jesu e lee wẹ, 'ya o nọ sị, “Ki wẹ den'e nwan ime Ehuho-nso ni

'Omuma hụ ndi a tun ulo juto,

e henringuọ omuma hun gi ulo.' ”

¹⁸ “Omuma hụ jenkọ d'e tikpo onye owule dankwasị n'a; kani o siko d'e gwerien onye owule o dankwasị.”

¹⁹ Ya ke ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi nchu-egan nọ chọ ni wẹ nwunrun Jesu ozigbo—makẹle a ghotaguo wẹ ni uwẹ k'o tuni ilu hụ; kani, egun igunrun ahun anini wẹ.

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi

(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)

²⁰ 'Ya wẹ nọ kemẹ Jesu nke. Wẹ nọ zi ndi wẹ zi d'e kunrun ẹ, sị wẹ me leke sị wẹ gi ezioku bia—keni wẹ hun ụzọ gi ihien o k'e ku kwondon ẹ, w'e che ẹka Govanọ ri a kidon ni ndi Rom. ²¹ Wẹ nọ sị a, “Onye-nkuzi, ẹnyi a maringho ni oku-onu i le nkuzi i kuru-oto; y'a ra lee ihian ẹnya ihun, kama, y'a kuzi ụzọ Osolobue k'o richarin. ²² Gwa ẹnyi, Iwu ẹnyi e kwerigho ni ẹnyi ku eze-kani wụ Siza ugwo-isi ra o kwerini?”

²³ Kani, Jizosi nọ ghota ni ero ke wẹ gi bia, o nọ sị wẹ, ²⁴ “Ghosidele ni m akpuru egbo dinariosi: isi onye le ẹfan onye ri a?” Wẹ nọ za, sị, “Nke Siza ro.”

²⁵ 'Ya Jesu nọ sị wẹ, “We ni nwan ihien Siza ye Siza; unu e we ihien Osolobue ye Osolobue.”

²⁶ Ahunzini wẹ ihien wẹ siko d'e gi nwundon ẹ id'ẹnya ndi hụ. Oku hun o shari wẹ a tukemẹ wẹ ẹnya, wẹ nọ kpume onu.

Ajuju Banyeni Igha-onwun-lihi

(Mat 22.23-33; Mak 12.18-27)

²⁷ Ndi hụ ime ndi Itu-Sadusi nọ bja d'e kunrun Jesu. (Ndi Itu-Sadusi kwere ni ndi nwunni ara lihi.) ²⁸ We nọ ju a ajuju, si a, "Onye-nkuzi, Mozizi de ni enyi 'ya ime Ekukwo Iwu, ni: 'Omeni okennyē a nwunhūn bu nwunye e amunī nwa, nwenē okennyē hū nwunni ya luru nwunye e, ni we mudonni nwenē e nwa.' ²⁹ O nwon nwan umunē ikennyē esa. Nke ibuzo a lu nwunye, o nwunhūn bu o munī nwa. ³⁰ Hūn me e ebūo nọ luma okpoho hū; omegūyū, o nọ nwunhūn bu o muzikwōnī nwa. ³¹ Ihiēn ohu hū mezikwō hūn me we eto le ndi ozō ile hodunī, d'e ru ni we esa lūgbarī okpoho hū—a nwunhūnchanrīn we, bu amunī we nwa. ³² Omegūyū, okpoho nwen nọ nwunhūn. ³³ O ru oge nndi nwunni e gi lihi, nwunye onye ke okpoho hū jenkō d'a wu ime we ile ebe o me ni we esa lūgbarī a?"

³⁴ Jesu nọ si we, "Ndi oge nni sūo a lu di le nwunye, e ye we a luru; ³⁵ kanī o rikō erira oge hū lalanī. Makēni, ndi hū we jenkō d'e weri ni we furu efuru, hūn we jenkō d'a gha onwun weli keni we bi oge hū a lūko di le nwunye, eyeko we we luru. ³⁶ We sikō d'a nọ ke ndi mmon-ozī; anwunkōzī we. We wu umu Osolobue—makēni we wu ndi gha onwun lihi—elezi we ihian-mmaka. ³⁷ O me nke iweli ndi nwunni, Mozizi le enwen e e kuguo d'a ime Ekukwo-nsō ni we sikō d'e weli ndi nwunni. Ebēhū o nọ ku oku akū-ofīa hū rī e nwun okun bu o dunni okun k'o nọ ku e, ebēhū o nọ kpō Di-nwōnni-enyi 'Chuku Ebrahim le Chuku Aziki le Chuku Jekopu'. ³⁸ Osolobue ndi rī ndun k'o wu, ele nke ndi nwunni, makēni ebe o rī, ihian ile rī ndun."

³⁹ Ndi hū ime ndi-nkuzi Iwu nọ si, "Onye-nkuzi, y'a za-guo ohunma!"

⁴⁰ Egun anizini we juzi a ajuju.

Nwa Onye Ke Kraisti Wu?

(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)

⁴¹ 'Ya Jesu nọ si we, "Kj hain we gi e ku ni Kraisti, Onye Hū Osolobue Tume, wu nwa Defidi? ⁴² Bu Defidi le enwen e e kuguo oku ime ehuhuo Ebū-oma, si, 'Di-nwōnni-enyi si Di-nwōnni-m,

"Nodi alj aka-nni m,

⁴³ d'e ru mgbe m giguyū ndi inenren i henrin ihien i gi a zoma ukū." "

⁴⁴ O me nwan ni Defidi kpō Kraisti 'Di-nwōnni-m', nanī k'o donzi nwan wuru nwa Defidi?"

Jizosi A Do We Eka-ntin Banyeni Ndi-nkuzi Iwu

(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

⁴⁵ Ebēhū ihian ile rī e gon e ntin, Jizosi nọ si umu-azūn a, ⁴⁶ "Kpachanpu ni enya ebe ndi-nkuzi Iwu rī: o sūo we ni w'e yi ewuru tueni a ghahunme; o sūo we ni w'e kelesonme we ekele pu-ichen ime afia le ebe ndi ozō ihian risonme; o sūo we ni we a nodi isi-ochē ime ulō-ofufe le ebe we nọ e ri oriri. ⁴⁷ W'e rigbu ikpoho di we nwun, e gi ekpere sueni e kpume e! We jenkō d'a narin afunfun ka njō."

Isi Nke Ohu-kwasī-ogun

Oyiye Ogbennyē Di E Nwun Ye

(Mak 12.41-44)

21 Jesu nọ lee enya, hūn ke ndi idafin rī e bu oyiye we e che ime ebēhū w'e buche oyiye ime Ulō-nsō; ² o hūnzi ogbennyē mgbeleke ohu di e nwun k'o buche ikōbō ebūo. ³ 'Ya o nọ si, "Ezioku ke m rī a gwa unū ni okpoho ogbennyē-mgbelekeni di e nwun kachanrīn we ile e ye. ⁴ Makēni we ile gha ime hūn bu oda we nwe wepuha, ye—kalē 'ya nwen, ke o mehan ogbennyē, o yechanrīn ihien ile o nwe o gi bi."

Jizos' E Ku E Ni We K'e Tikpo Ulō-nsō Rī Jerusalem

(Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)

⁵ Ndi hū ime umu-azūn a hū e ku oku Ulō-nsō, e ku oku omuma ndi magbu enwen we mma le oyiye pu-ichen ndi we ye Osolobue hūn we gi cho Ulō-nsō mma. Kanī, Jizosi nọ si we, ⁶ "O me nke ihien ndini unū rī a gba-ilee, oge lala hūn o gi meni o nwonni kaka ogbe omuma ohu hūn k'a hodū elu ibe e, we k'e tituchanrīn we ile."

Nsongbu Le Ukpoko Lalani

(Mat 24.3-14; Mak 13.3-13)

⁷ We nọ ju a, si, "Onye-nkuzi, elee mgbe ke ihien ndini jenkō d'e gi me? Kj wu ahima hūn sikō d'a ghosi ni ihien ndini e d'e me?"

⁸ Jesu nọ si we, "Donrin ni enya make we gha e dufie unū. Makēni, ndi bu oda sikō d'e gi efan m bja, si, 'Mme wu Kraisti', a siji, 'Oge hū e ruguo!' Kanī, es-onkwole ni we. ⁹ Unū nū otiti agha ichen-ichen le otiti ndi risonme a lusun ndi okiki, anikwole ni egun tu unū. Makēni, udi ihien ndini jenkō d'e bu uzō me—kanī ogugu-ogēn abiakō ozigbo hū."

¹⁰ 'Ya o nozi si we, "Alj le alj jenkō d'a lu agha; alj-eze sikō d'a lusun alj-eze agha. ¹¹ Okēn alj-omahihie le un-wun le eje-emu ichen-ichen e feni sikō d'a rī ebe rī ichen-ichen. Ihien ndi a tu egun le ihien ndi a tu enya jenkō d'a puha igwere.

¹² Kanī, ihien ndini ile gini d'e me, we jenkō d'a nwun-run unū, kpoko unū; we unū ye we ni we kin unū ikpe ime ulō-ofufe ndi ju ebe rī ichen-ichen, bu unū che ulō-ngan; we sikō d'e gi ufiri efan m we unū jenni ndi nze le ndi Govano. ¹³ Onwan sikō d'a wu oghere unū e gi shia ni m eri ebe we rī. ¹⁴ Kwademe ni nwan obi unū ni unū erotoko ke unū a don kinrin onū unū o gini d'e ru. ¹⁵ Makēni m sikō d'e ye unū amamihien le oku-onū hūn ndi ikpe unū jenkoleni d'a saeka shiarī mōbū papū.

¹⁶ Ndi munī unū le umunē unū—ikennyē le ikpoho—le ndi nke unū le ndi owu unū jenkō d'e redē unū. We jenkō d'e gbu ndi hū ime unū. ¹⁷ Ize unū jenkō d'e ze ihian ile make ufiri efan m. ¹⁸ Kanī o nwonni akpu ntutu ohu rī unū isi hūn jenkō d'a la iwi. ¹⁹ Dikenme ni ndidi keni unū hūn uzō nwe nzuopuha."

Jesu E Ku Ẹ Ni Wẹ Jẹnko D'e Tikpọ Obodo Jerusalem

(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)

²⁰ “Kani, unu hun ke ndi-agma fihunme Jerusalem, unu a marin ni ogen we jẹnko d'e gi tikpọ a arigọ nsue. ²¹ Ogen hu, ndi hun ri Judia we gbasi elu-ugu ndi risonme ebẹhu; ndi hun ri ime Jerusalem we gha ime e pu; ndi rileni ime e abanyekwole ime e. ²² Makeni ogen hu siko d'a wu ogen Osolobue gi e megwari, ogen hun w'e gi mezuchanrin ihien ile we de ime Ẹkukwo-nsọ. ²³ O jẹnko d'a fu ndi ri ime le ndi pa nw'eka orun uhuhin hu. Makeni, oken nsongbu siko d'a ri alini; oken onuma k'e we k'e gi son ndini. ²⁴ We jẹnko d'e gi opia-agma gbu we; we meriguu we, e duru we we nke ndi we meri, si alj ile ri ichen-ichen. Ndi alj ndi ozo wulen ndi Ju jẹnko d'a gha a zo Jerusalem ukọ d'e ru ni ogen alj ndi ozo e zu.”

Ọbija Nwa Nke Ihian

(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

²⁵ “We jẹnko d'a hun ihien-ahima ime enya-anwun le ifon le kokishia ri igwere. Ime uwa, alj ichen-ichen jẹnko d'a ri ime nsongbu, make oken uzun ohimin ri a zun le ebiri o ri a kpọ; o siko d'a gba we ngari-nya. ²⁶ Ndu siko d'a guu ihian make egun ihien jẹnko d'e me uwa ile, makeni iken ndi ri igwere jẹnko d'e mehunme. ²⁷ Ogen hu ke we jẹnko d'e gi hun Nwa nke Ihian k'o gi iken le ogho hi-ogbe lala ime orukpu. ²⁸ Ogen ihien ndini e gi bidon, turu ni nwan oto, unu e wesi isi elu, makeni ogen we gi gbapuha unu a riguo nsue!”

Ihien Jesu Gi Osis Figi Kuzi

(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

²⁹ ‘Ya Jizosi no tu ni we ilu: “Lekpo ni osisi figi le osisi ndi ozo ile: ³⁰ Hun we gihu foma ehuhuo, unu le enwen unu e gi enya unu hun a, gi e marin ni udu-mirin e d'e bidon. ³¹ Erirazikwo, unu hun ke ihien ndini ri e me, unu a marin ni alj-eze Osolobue a riguo nsue.”

³² “M ri a gwa unu ezioku, ndi ri ogenni aguchan-ringuko ihien ndini we kebe me. ³³ Elu-igwee le uwa jẹnko d'a ghafe, kani, ihien m ku aghafeko: o k'e mezuriri.”

Kwademe Enwen II

³⁴ “Kani, kpachanpu ni enya, amamgbe oken ehufu, oken oriri-le-orira le uhue ihien uwanj a nyindan obi unu, uhuhin hu a nwundon unu idumuzi ke onyan. ³⁵ Makeni, uhuhin hu siko d'e kunrun ihian ile ri elu- uwa. ³⁶ Munrun ni nwan enya ogen ile; e me ni ekpere ni Osolobue me unu sa-eka wanahin ihien ndini ile jẹnko d'e meririni, sazikwo eka turu ihun Nwa nke Ihian.”

³⁷ Uhuhin ile ke Jesu gi a kuzi ime Ulo-nsọ, kani ohi gba, o pu, si ugu ahun w'a kpọ Oliveti d'a nodi. ³⁸ Uzo utuntun ile ihian ile hu a bia d'e kunrun e ime Ulo-nsọ, e gon e ntin.

Isi Nke Ebuo-kwasigun**E Ri Ni Wẹ Jesu Ngo**

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jon 11.45-53)

22 Ogen Mmemme ahun we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu hun w'a kpozikwo Mmemme-Nghafe gi rume, ² ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu hu a cho uzo w'e gi gi nzuzue gbu Jizosi, makele egun ndi alj ri a tu we.

Judas E Kweri N'o Siko D'e Re Jesu

(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ ‘Ya Ekwensu no banye ime Judasi hun w'a kpọ Iskarotu, hun wu onye ohu ime umu-azupun mmebuo hu. ⁴ O no pu, jenme d'e son ndi-isi nchu-egan le ndi-isi ndi-unakpa Ulo-nsọ ku ke o don re Jesu ye we.

⁵ Ogen we gi nu a, efọ no suo we usuo, we no kweri ni we jẹnko d'e ye e egbo. ⁶ ‘Ya o no kweri. O no choma ezigbo efe o jẹnko d'e gi we Jesu ye we ebe ndi bu oda rileni.

Oriri-Nghafe

(Esodosi 12.1-20; 13.3-10; Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jon 13.21-30)

⁷ Uhuhin hu we gi e bidon Mmemme we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu e ru, uhuhin ahun we gi e gbu nwa-ebulu Nghafe, ⁸ Jizosi no zipu Pita le Jonu, si we, “Jenme ni d'a kwademe ihien ni enyi ri Oriri-Nghafe.”

⁹ We no ju a si, “Elebe k'i cho ni enyi no mem e?”

¹⁰ O no si we, “Gon ni ntin: unu banyekonj ime obo- do, okenye ohu bu ite-mirin jẹnko d'e kunrun unu. Sonn'e banye ulo o siko d'a banye. ¹¹ Si ni onye nwon ulo hu, ‘Onye-nkuzi si j, “Elebe ke mmughe hu obia a nodi ri, hun mme le umu-azupun m jẹnko d'a nodi ri ihien-oriri Nghafe?”’ ¹² O siko d'a ghosi unu mmughe ohu shiani ri ibe elu, hun we kwademe guu ohunma- ohunma; no ni ebẹhu kwademe chanrin ihien ile.”

¹³ ‘Ya we no jenme. We no hunchanrin ihien ile k'o don gwa we, ‘ya we no kwademe Oriri Nghafe.

Oriri-nsọ

¹⁴ Ogen e ru, Jizosi no weri oche, ndi-ozu hu pu-ichen no son e nodisonme alj—ni we ri Oriri hu. ¹⁵ Jizosi no si we, “A chokenmeka m ni mme le unu ri Oriri-Nghafeni m gini d'a ta afunfun! ¹⁶ Makeni, m ri a gwa unu, erikozi m'a d'e ru mgbe ihien we gi e e ku jẹnko d'e gi mezu ime Alj-eze Osolobue.”

¹⁷ Ya o no weri mkpu, o yeguu Osolobue ekele, o no si, “Weri ni onwan keri. ¹⁸ M ri a gwa unu ni arakozi m manya vainj d'e ru mgbe Alj-eze Osolobue bia.”

¹⁹ ‘Ya o no weri ogbe-bredi, ye Osolobue ekele, bebe e, we e ye we, si, “Onwan wu ehju m, hun we ri e gi ufiri unu e ye. E me ni onwan e gi a nyanhan m.”

²⁰ Erira k'o donzikwo weri mkpu hu ye we, ogen we gi riguu, si, “Mkpuni wu nkwerigbama ohun hu Osolobue tume, hun we gi edeke m biye eka—edeki m we gi ufiri unu gbapu.”

²¹ "Ka lee n'ẹ, mmẹ lẹ onyẹ jẹnkọ d'e re m rị ebeni e ri ihien-oriri! ²² Nwa nke Ihian sikọ d'a nwun kẹ Osolobue dọn ku, kanj nsongbu rị nị onyẹ hụ jẹnkọ d'e ren'ẹ!"

²³ 'Ya wẹ nọ juma ibe wẹ kẹ onyẹ ime wẹ jẹnkọ d'e mẹ ihienni.

Onyẹ Kachanrịn?

²⁴ Ndi-ozii ahun pu-ichen nọ domazikwo ndondo ime igunrun wẹ onyẹ wẹ sikọ d'e weri ni 'ya kachanrịn ime wẹ ile. ²⁵ Jizosị nọ sị wẹ, "Ndi-nze uwa a kị ndi wẹ rị a kị rikẹ sị uwẹ nwẹ wẹ; ndi rị a kini a za 'Ome-oghọ!'"

²⁶ Kanj, emekwọlẹ ni erira. Kama, onyẹ kachanrinnj ime unu 'ya nọ kẹ onyẹ kachanrịn nwata; onyẹ-ndu 'ya nọ kẹ odibo. ²⁷ Egheẹ, onyẹ kadẹ ibe ẹ? Onyẹ hun nodi alị e ri ihien-oriri ra onyẹ hun rị e buhẹ ihien-oriri, e jẹn ozi rin'a? E lẹ onyẹ hun nodi alị e ri ihien-oriri ka? Kanj, m rị nwan ime igunrun unu lẹkẹ onyẹ e jẹn ozi."

²⁸ "K'osilerị, unu wu ndi sọn m nodi ime nsongbu ile wẹ gi lele m, unu anatoni m: ²⁹ m rị nwan e ye unu Alize a kị—nọkẹ kẹ Nedi m dọn ye m, ³⁰ keni unu hun uzọ sọn m ri, sọn m ra ime Alize m; unu sikọ d'a nodisọnmẹ enu ukpo-eze, e kin ikpun-ulo mmẹbuọ rị Izrelu ikpe."

Jizos' E Ku Ẹ Nị Pita Jẹnkọ D'a Ghọrị N'ọ Marịn A

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jọn 13.36-38)

³¹ "Saimonu, Saimonu! Gọn ntin! Ekwensu a siguọ Osolobue nị a lele unu ile, keni o yọ unu kẹ wẹ dọn a yọ oka. ³² Kanj, e meguọ nị m'i ekpere Saimonu, amamgbe okukwe i a dan. Ogen y'e gi gbehutoguu obi kinhen azuun, y'a gba umunẹ i umẹ."

³³ Kanj, Pita nọ sị, "Di-nwonni-enyi, a kwademeguọ m nị m jẹnkọ d'e sọn i jẹn ngan, sọndẹ i nwunhun!"

³⁴ Jizosị nọ sị a, "Pita, m rị a gwa i, okpa gini d'a kwan ukinkin tanni, i sikọ d'a ghọrị mgbe eto nị y'a marin m."

Ẹkpa Lẹ Opija-agma

³⁵ Ya Jesu nọ ju umu-azuun a ajuju, sị, "Ogen hụ m gi zipu unu, sị unu ewerile egbo mobu buru ẹkpa mobu akpukpo-uku, o nwongho ihien koni unu?" Wẹ nọ sị a, "Mba, o nwonni."

³⁶ Jesu nọ sị wẹ, "Ujeni, onyẹ nwon egbo ya weri ẹ nwan; onyẹ nwẹ ẹkpa ya buruzikwo a. Onyẹ nwonleni opia-agma 'ya re ewuru o yiye elu ẹ, gi ẹ nonrin opia-agma. ³⁷ Makeni, m rị a gwa unu nị ihien ahun Ẹkukwo-nsọ ku, nị

'Wẹ jẹnkọ d'a gun a yeni ndi a dan iwu' jẹnkọ d'e mezuriri ebe m rị.

Ezie, ihien wẹ de ime Ẹkukwo-nsọ banyeni m hụ e mezu."

Umu-azuun a nọ sị a, "Di-nwonni-enyi, lee ẹ, opia-agma eburo rị ebeni!"

³⁸ 'Ya o nọ sị wẹ "Ohun e higuo."

Jesu A Nọ Elu Ugu Olivu Mẹ Ekpere

(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)

³⁹ Jesu nọ gha ime obodo hụ pu, jẹnmẹ elu Ugu Olivu k'o dọn e mẹ mbu, umu-azuun a nọ sọnmẹ ẹ. ⁴⁰ Ogen o gi ru ebahun, o nọ sị wẹ, "Mẹ ni ekpere make unu gha a danban ime onwunwan."

⁴¹ 'Ya o nọ jenshi ihun ekere, ihien rikẹ ebe mburu e ru wẹ ma a, gbu osekp, mẹ ekpere, ⁴² sị, "Baba, omeni y'a choghọ, napu m mkpu afunfunni; kanj, uche i 'ya mẹ, ele nke m." ⁴³ Ya mmọn-ozii nọ gha elu-igwee d'e kunrun ẹ, yeche n'ẹ ikẹn. ⁴⁴ Makeni o rị ime oken ufu, o mekenmẹ ekpere kari k'o mẹ mbu; obanje ẹ nọ kẹ edeke rị a tatuni.

⁴⁵ Ogen o gi gha ebahun o rị alị e mẹ ekpere lihi oto, o nọ bia d'e kunrun umu-azuun a; o nọ hun nị wẹ rị uran, makeni ehuru wẹ wẹ gi kwan ekwan. ⁴⁶ 'Ya o nọ sị wẹ, "Kị unu rị a ranhinni? Lihi ni oto mẹ ekpere make unu gha a danban ime onwunwan."

E Wẹ Wẹ Jizosị Ye Wẹ, A Nwunrun W'a

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jọn 18.3-16)

⁴⁷ Ebe Jizosị rikwo e ku oku, idenmizi, igunrun ihian nọ bia. Onyẹ hụ w'a kpọ Judasi, onyẹ ohu ime ndi-ozii pu-ichen mmẹbuọ hụ, duhẹ wẹ. O nọ jẹnburu Jizosị d'e su ẹ onu. ⁴⁸ Kanj Jizosị nọ sị a, "Judasi, isu-onu k'i gi e re Nwa nke Ihian?"

⁴⁹ Ogen umu-azuun ndi wẹ lẹ Jesu wj gi hun ihien jẹnkọ d'e meni, wẹ nọ sị Jesu, "Di-nwonni-enyi, nị enyi gi opia-agma enyi lu ogun?!" ⁵⁰ Onyẹ ohu ime wẹ nọ banpu odibo onyẹ-isi nchue-ajan ntin ẹka-ihien.

⁵¹ Jesu nọ sị wẹ, "Kusị nị ihienni!" 'Ya o nọ metu oken-nye hụ ẹka ntin, zuo a.

⁵² Ya Jizosị nọ sị ndi-isi nchue-ajan lẹ ndi-isi ndi-unakpa Ulo-nsọ lẹ ndi-isi—hun wẹ ile gba bia ebẹhu d'a nwunrun a, "Kị unu buheni opia-agma lẹ egbe, rikẹ sị m wu onyẹ-ohin? ⁵³ Ogen ahun mmẹ lẹ unu gba a rị ime Ulo-nsọ uhuhin ile, unu anwunni m. Kanj hunni wu ogen unu lẹ ogen ikẹn ishi gi a kị!"

Pita a Ghọrị N'ọ Marịn Jizosị

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 67-72; Jọn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ 'Ya wẹ nọ nwunrun Jesu, duru ẹ jẹnmẹ, w'ẹ si iwe onyẹ-isi nchue-ajan. Kanj Pita sọnkọ a azuun—bu egba-ta wẹ e teyeghozi. ⁵⁵ Ogen ndi rị ebẹhu gi fiye okun ahanmahan ezi-ogwa onyẹ-isi nchue-ajan hụ, nōhunmẹ okun ahun, Pita nọ nodiyeni wẹ. ⁵⁶ Ogen nwa-agboọ ohu hun wu odibo gi gi okun ahun wẹ fiye legba Pita k'o nodi ebahun a nyan okun, o bu enya tuma a, o nọ sị, "Okennyeni lẹ Jizosị te wizikwo!"

⁵⁷ Kanj Pita nọ ghọrị, sị, "Okpoho, amarin m'a!"

⁵⁸ O tebe, onyẹ ozo a hun Pita, o nọ sị a, "I wuzi onyẹ ohu ime wẹ!" Pita nọ sị a, "Di-enyi, ele mmẹ!"

⁵⁹ Ihien nọ kẹ mgbahunmẹ okuloku a ghafeguu, onyẹ ozo nozi sị, "Iru-uka ari a, okennyeni lẹ Jesu wj, makeni onyẹ Galili k'o wu!"

⁶⁰ Pita nọ sị a, "Di-enyi, amarin m ihien i rị e ku!"

Kẹ Pita dọn rị e ku okuni, okpa nọ kwan.

⁶¹ 'Ya Di-nwōnni-ēnyi nọ gbewu, bu ęnya zinme Pita. Pita nọ nyanhan oku Di-nwōnni-ēnyi gwa a, k'o don si a, "Okpa gini d'a kwan ukinkin tanni, i k'a ghorj mgbe eto ni y'a marin m." ⁶² Pita nọ pu d'a kwan ezigbo ękwan.

E Gbu we Jizos' Ili, Kpa A Ye Emu (Mat 26.67-68; Mak 14.65)

⁶³ Ikennyē ndi hu gi Jesu e che e nche nọ kpama a e ye emu, e gbu e ili. ⁶⁴ E kenkin we e ęnya, a ju a, a si, "Bu nwan amuma! Onye ime ęnyi fian i ihien?" ⁶⁵ We nọ kusonmezi ihien ndi ozọ bu oda, e gi e a kpari e.

E Weri We Jizosj Si Ogwa Ndi-isi Nkikwama (Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jon 18.19-24)

⁶⁶ Ogęn eki gi fon, Ndi-isi ile nọ zu ogwa—ke ndi-isi nchų-ęjan ke ndi-nkuzi Iwu. 'Ya we nọ duru Jizosj, duhe e Ogwa Ndi-isi nkikwama ahun zuni. ⁶⁷ Ndi-isi nkikwama ahun nọ si a, "Omęni 'yu wu Krajistj, Onye Hu Osolobue Tume, gwa ęnyi?" O nọ si we, "M gwa unu, unu e kweriko; ⁶⁸ m ju unu ajuju, unu azako. ⁶⁹ Kanj, gha kikenj ęnme, Nwa nke Ihjan ęnkọ d'a nodj alj ęka-nni Chuku, Onye nwe iken ile." ⁷⁰ We ile nọ si, "Iyu wu nwan Nwa Osolobue?"

O nọ si we, "Ya ke unu ri e ku ni ya ke m wu."

⁷¹ We nọ si, "Kj ęnyi ri a chozi ni osheri! ęnyi e giguọ ntin ęnyi nų ihien o ku!"

Isi Nke Etọ-kwasj-ogun

E We We Jizosj Jenni Gwanọ Wu Pajleti (Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jon 18.28-38)

23 'Ya Ndi-isi Nkikwama hu ile nọ lihi otọ, weri Jizosj jenni Pajleti, hun wu Gwanọ ri a kidon ni ndi Rom. ² Ebęhu ke we nọ kinme, si, "ęnyi nwundon okennyeni k'o ri e dufie ndi alj ęnyi, a si we akuzile eze-kanj wu Siza ugwo-isi. O sizikwo ni 'ya le enwen e wu Krajistj, Onye Hu Osolobue Tume, 'ya wu ni o wu eze."

³ Pajleti nọ ju Jesu, si, "Iyu wu eze ndi Ju?"

O nọ si a, "Y'e kugwo a."

⁴ Ya Pajleti nọ si ndi-isi nchų-ęjan le igunrun hu, "Ahunnj m ihien m'e gi ma okennyeni ikpe."

⁵ Kanj, we hukwo e ku e, a si, "O gi nkuzi e e buhenj ndi ile ri ime Judia isusu. Imę Galili k'o gha bidon, o rugwo nwan ebeni."

Pajleti A Si We We Jesu Jenni Herodu

⁶ Ogęn Pajleti gi nų ihieni, o nọ ju we ke okennyē hu wu onye Galili. ⁷ Ogęn o gi marin ni azuun Herodu ri a ki k'o gha bia, 'ya o nọ zi e jenni Herodu, hun rizj ime Jerusalem ogęn hu. ⁸ Ogęn Herodu gi hun Jesu, efọ nọ sọ a usuo oda-oda, makęni o teke o choma n'o hun a. Makęni, o nuguọ otiti e, a tu ęnya n'o siko d'a hun a ebe o ri a run orun-atumęnya. ⁹ 'Ya o nọ jusonme Jizosj ajuju bu oda, kalę Jizos' a shjarin'a ihien owule. ¹⁰ Ndi-isi nchų-ęjan le ndi-nkuzi Iwu turuhukwo ebahun e kukęnme eje-ihien bu oda we si ni 'ya k'o me.

¹¹ Herodu le ndi-aga a nozi me Jesu rike onye-eti, kpa a ye emu. 'Ya Herodu nọ yime e ękwa ma mma, zikin ni Pajleti ya. ¹² Uhuohin hu ke Herodu le Pajleti henrin owu; we te wu enenren mbu.

E Wehe We Jizosj Ebe Ihjan Ile Ri

¹³ Pajleti nọ kpogbama ndi-isi nchų-ęjan le ndi-isi le ndi alj hu ile, ¹⁴ si we, "Unu wehe ni m okennyeni; unu si n'o ri e dufie ndi alini. E lelegwo m'a nwan id'ęnya unu; ahunnj m eje-ihien ndi hu unu si ni 'ya k'o me. ¹⁵ Herodu le enwen e ahunzikwonj eje-ihien owule o me, 'ya k'o gi zikinhen ni ęnyi 'ya azuun. Lee ni ęnya, o nwōnni ihien okennyeni me hun we gi gbu e. ¹⁶ 'Ya wu, m ęnkọ d'a si we fian a mkpinsin, a hatu me n'o lama."

¹⁷ (Ogęn Mmemme-Nghafe owule Pajleti k'e wepuhariri ni we onye-ngan ohu.)

¹⁸ Kanj igunrun hu ile nọ yime oro, a si, "Wepu onyeni! Gbu e! Wepuha ni ęnyi Barabasi!" ¹⁹ (Barabasini wu okennyē ohu we buche ime ulo-ngan make ufiri isusu me ime obodo hu le ochu o gbu.)

²⁰ Makęni Pajleti te cho n'o hapu Jizosj ye, o nọ gwamazi igunrun hu oku. ²¹ Kanj we ile hukwo e yi oro, a si, "Kpogbu e! Kpogbu e!"

²² Pajleti nọ gwazi ndi ahun oku hun me mgbe eto, si, "Kj hajin? Elee eje-ihien k'o me? Ahunnj m ihien owule o me hun we e gi gbu e! 'Ya wu, m ęnkọ nwan d'a fian a mkpinsin, hatu e ye."

A Ma We Jesu Ikpe-onwun

(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jon 18.39—19.16)

²³ Kanj we hukwo e yi oro, a gwakenme e 'ya kpogbu Jizosj. Oro we nọ kari ęka; nke we nọ bun. ²⁴ 'Ya Pajleti nọ ma Jizosj ikpe hu we cho n'o ma a. ²⁵ O nọ hatu onye hu we cho—onye hun we gi ufiri isusu le igbu-ochu buche ime ngan.

O nọ we Jizosj ye we kpogbu—nokę ke ndi hu don cho.

E Duru We Jesu D'a Kpogbu Elu Obe

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jon 19.17-27)

²⁶ Ebe ndi-aga dukọ a, we nọ hun okennyē ohu w'a kpọ Sajmonu, onye obodo Sajrini, hun gha alj-ofia lala ime obodo. We nọ kwondon e, bu obe hu kwasj a uvun, si a buru e sonme Jesu.

²⁷ Igunrun ihjan hu e son Jizosj, we le ikpoho ndi ri a kwan ni Jizosj ękwan, e ti ęka obi, e gon'e. ²⁸ Jesu nọ gbewu, si we, "Ikpoho Jerusalem! Akwanle ni ni m ękwan, ka kwanmani ni enwen unu le umu unu.

²⁹ Makęni ogęn zenj lalariri, hun we e gi si, 'Ndi-agan le ikpoho mutuleni nwa le ndi yetuleni nwa ęran e nweke isi-oma.' ³⁰ Ogęn hu ihjan ęnkọ d'a gha a si ugu, 'Dankwasj ęnyi ndo-o!', a si oke, 'Kpumę ęnyi ndo-o!'

³¹ Makęni, o me nwan ni we ri e me ihieni ogęn osisi gi ri ndun, kinj k'e me o kpogwu nkun?"

A Gụn W'a Yeni Ndi Njọ

(Azaya 53.12)

³² O nwọn ikennyẹ ẹbụọ ọzọ hụn wẹ duru wẹ lẹ Jesu d'a kpogbu—kani ndini mẹ eje-ihien.

A Kpoma Wẹ Jesu Elu Obe

³³ Ogẹn wẹ gi ru ebẹhụ w'a kpọ "Okpokom'isi", wẹ nọ nọ ebẹhụ kpoma Jesu elu obe, iya lẹ ndi hụ mẹ eje-ihien—onye ohu azụn ẹka-nni ẹ, hụn-ẹbọ azụn ẹka-ekpen ẹ.

³⁴ Jesu nọ si, "Baba, gbaghari wẹ, makele amarin wẹ ihien wẹ ri e mẹ."

Wẹ nọ tū-nkpọ, gi ẹ kerị ẹkwa a.

³⁵ Igunrun ihian turu ebẹhụ, e lee ile; kani, ndi-isi ndi Ju hụ a kpa a e ye emu, a si, "Ọ zụọ ndi ọzọ. 'Ya zụọ nwan enwen ẹ nū—mbuni iya wu Kraisti Osolobue, Onye Hụ Osolobue Tume, Onye Hụ ọ hori!"

³⁶ Ndi-agma huzi a kpa a e ye emu: a bia wẹ d'e kunrun ẹ, ye ẹ manya ru-uka, ³⁷ si a, "Omēni iyū wu Eze ndi Ju, zupuha enwen i!"

³⁸ O nwezikwo ihien wẹ deye elu obe hụ. Ihien wẹ de wu, "Onwan wu Eze ndi Ju."

³⁹ Onye ohu ime ndi hụ mẹ eje-ihien hūn wẹ kpoma elu obe nọ kparime ẹ, a si a, "Ele 'yu wu Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume? Zupuha nwan enwen i, y'a zupuhazikwo enyi!"

⁴⁰ Hūn ẹbọ nọ jugbo hūn ku ihieni, si, "Y'a ra tude egun Osolobue—ebe o mē ni ikpe ohu kẹ wẹ ma 'yu lẹ iya? ⁴¹ Ikpe wẹ ma enyi nwen furu efuru, makeni ihien enyi cho kẹ enyi ri a hūn; kani o nwōnni ihien okennyeni mē." ⁴² 'Ya ọ nọ si Jesu, "Jizosi, ogẹn y'e gi bia rikẹ Eze, dodo nyanhankwo m-o!"

⁴³ Jesu nọ si a, "M ri a gwa i ezioku, tanni, i sikọ d'e sōn m nōdi ime Ali Izu-iken wu Paradaisi."

Onwun Jizosi

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jon 19.28-30)

⁴⁴ Ihien nọkẹ okulokwu mmebuo efinnai, ogẹn hū ẹnya-anwun gi a ri isi, ohihi nọ gbacharin ali hū ile d'e ru okulokwu eto efinnai, ⁴⁵ makeni anwun amuzini. Ẹkwa wẹ gi gbombepu Ebẹhụ-kacharin-nsọ ime Ulo-nsọ nọ bawapu ẹbọ. ⁴⁶ Ya Jesu nọ gi oken olu yi oro, si, "Baba, e bu m mmōn m che i ẹka!" O kugbu ihieni, ọ nọ kwonbepu, nwunhūn.

⁴⁷ Ogẹn onye-isi agha hū hūn ki ndi-agma kpogbun'e gi hūn ihien meni, ọ nọ ja Osolobue mma, si, "Ezioku-ezioku, ẹka okennyeni ri ochan!" ⁴⁸ Ogẹn ndi hū ile gbakikome ebahun e lee ilee gi hungu ihien meni, wẹ nọ tiri ẹka obi lama. ⁴⁹ Ndi ile marin Jesu ohunma lẹ ikpoho ndi hū gha Galili sonhen ẹ notezi ẹkere, e lee ihien ndi ri e meni.

Olili Jizosi

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jon 19.38-42)

⁵⁰ Ogẹn hū, o nwōn okennyẹ ohu ẹfan a wu Josefuy, hūn gha obodo Arimatia ri Judia bia. Ọ wu ezigbo ihian lẹ onye e bi obibi ri ochan. Ọ ri e che obibia Ali-eze Osolobue.

Ọ wu onye ohu ime Ndi-isi Nkikwama— ⁵¹ kani, o kweyi ni wẹ ime ihien wẹ ku lẹ ihien wẹ mē Jesu.

⁵² Ọ nọ jẹn d'e kunrun Paleti, si a buye ẹ ehū Jizosi. ⁵³ 'Ya ọ nọ gha elu obe butu ẹ, gi ẹkwa line kwama a, bu ẹ che ime ili wẹ liyetuleni ihian hūn wẹ gu rikẹ okporo ye ime omuma zeni. ⁵⁴ Uhuohin Nkwademe ro (Uhuohin Fraide), hūn wẹ gi a kwademe Uhuohin Izu-iken, bu o rumeguọ enyasi hūn Uhuohin Izu-iken gi e bidon.

⁵⁵ Ikpoho ndi hū gha Galili sonhen Jizosi nọ sonme Josefuy, wẹ nọ hūn ili hū, hūnzị kẹ wẹ don donme ehū Jizosi. ⁵⁶ Ya wẹ nọ lama d'a kwademe ihien ndi e shin ohunma lẹ uden wẹ jenkọ d'e gi te ehū hū.

O ru Uhuohin Izu-iken, wẹ nọ zu iken—makeni erira kẹ Iwu ku.

Isi Nke Eno-kwasị-ogun

Jesu A Gha Onwun Lihi

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jon 20.1-10)

24 Kani, uto-utuntun biribiri uhuhin ibuzo ime izu-uka (hūn wu nwan uhuhin sonde), ikpoho ndi hū nọ weri ihien ndi ahun e shin ohunma wẹ kwademe guu, jenme ili hū. ² Wẹ nọ hūn a ni e nupugbo wẹ omuma wẹ gi nukin onu ili hū. ³ 'Ya wẹ nọ banye ime ẹ; kalẹ ahunni wẹ ehū Di-nwōnni-enyi wu Jesu. ⁴ Ọ nọ gba wẹ nghari-nya. Kẹ wẹ don ri e ro ẹ, idenmizi ikennyẹ ebọ yi ẹkwa ri e be nwanran-nwanran nọ wuzoye ni wẹ. ⁵ Oken egun nọ tuma wẹ, 'ya wẹ nọ bu ihun koma ali. Ikennyẹ ndi hū nọ si wẹ, "Ki haij unu gi a cho onye ri ndun ebe ndi nwunni ri? ⁶ Ọ rizi ebeni; ọ ghaguọ onwun lihi. Nyanhan ni ihien ọ gwa unu ogẹn o gi ri Galili: ni, ⁷ 'Wẹ jenkọ d'e bu mme wu Nwa nke Ihian che ẹka ndi njọ, a kpogbu wẹ m; kani hūn m'ẹ akp'ohin eto, m k'a gha onwun lihi.'"

⁸ Ya ikpoho ndi hū nọ nyanhan ihien Jesu ku, ⁹ a gha wẹ ili ahun lua, wẹ nọ gwa madu mmanai hū lẹ ndi ọzọ ile hodun. ¹⁰ Ikpoho ndi hū wu Meri onye Mag'dala lẹ Juana lẹ Meri nne Jemisi; uwẹ lẹ ikpoho ndi ọzọ wẹ ile wj gba gwa ndi-ozu hū pu-ichen ihien ndini. ¹¹ Kani, ndi-ozu hū pu-ichen egini ẹ don makeni ihien wẹ ri e ku ri wẹ hū kẹ oku nwōnni isi.

¹² Kani Pita nọ lihi ọtọ, gbasi ili ahun; o hulua ali, nyonye, 'ya ọ nọ hūn ẹkwa line hū wẹ te gi kwama Jesu, kani o nwōnni ihien ọzọ ọ hūn. Ọ nọ pu, e ro ihien meni.

† Ẹsodosi 26.31-33

Umụ-azụn A Jenko Emausu A Hun Jesu K'ọ Ghagụ Ọnwun Lihi

(Mak 16.12-13; Luk 24.44-47; Jọn 5.39, 45-47)

¹³ Uhuohin ohu ahun zi, umụ-azụn Jesu ebuo jenko obodo ohu me ekerē w'a kpo Emausu. (Gha Jerusalem d'e ru Emausu wu ihien ri ke maili esa.) ¹⁴ We hu e ku oku ihien ndi hu ile meni. ¹⁵ Ke we ri e ku, e shi inyenren, 'ya Jizosi le enwen e no nochime we, son we jensonme; ¹⁶ kani anini we we koma a enya. ¹⁷ Ya Jizosi no si we, "Elee inyenren ke unu shiko ihienni ile jenko?"

We no biwuzo, ronme ihun. ¹⁸ 'Ya onye ohu ime we w'a kpo Klopasi no si a, "O nọke si 'yu sọọ wu onye obia ri ime Jerusalem hun marinleni ihien ndi me ebahun kete uhuhinni?"

¹⁹ Jesu no si, "Ki me?"

We no si a, "Ihien ndi gbashari Jesu onye Nazareti: Okennyeni gi orun a le oku-onu a ghosichanrin no wu oken onye-amuma ri mkpa—ke ebe Osolobue ri ke ebe ihian ri— ²⁰ lezi ke ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi enyi don we e ye we ni we ma a ikpe-onwun; 'ya we no ma a ikpe onwun, kpogbu e; ²¹ kani enyi te nwon olile-nya ni iya wu onye hun jenko d'a gbapuha Izrelu!"

"Eghee, wezukade ihien ndini ile, onwan me e nwan akpu-uhuhin eto ihien ndini me. ²² Ozozu, ikpoho ndi hu ime ndi itu enyi me ihien tu enyi enya; we jen ili e uzọ-utuntun tanni, ²³ kani ahunni we ehụ a. We no kinhen d'a gwa enyi ni a hunguode we ohun ebe ndi mmon-ozu puha d'a gwa we ni o hu ndun. ²⁴ Ndi hu ime ndi enyi le we w'i e jenguzi ili hu, we no hunzikwo a ni o richanrin ke ikpoho ndi hu don ku; kani ahunni we 'ya le enwen e."

²⁵ 'Ya Jizosi no si we, "Euu! Unu e zuzuke; o fuka unu orun ikwiri ihien ile ndi-amuma ku ime Ekukwo-nsọ! ²⁶ Ekuni w'e ni Mezaya jenko d'a taguu afunfun ndini o kebe banye ogho a?" ²⁷ 'Ya Jizosi no gha ihien Mozizi de ime Ekukwo-nsọ d'e ru ihien ndi-amuma ile de kowachanrin ni we ihien ile Ekukwo-nsọ ku banyeni 'ya le enwen e.

²⁸ Hun we gi rume ehui obodo hu we jenko, Jizosi no me rikę si o k'e jenghafa; ²⁹ we no rikemę e, si a, "Du enyi nodi ndo-o, ni ohi a gbamaguo, uhuhin tanni a gumaguo ma." 'Ya o no banye d'e son we nodi.

³⁰ Ogen o gi nodi ali no son we ri ihien-oriri, o no weri bredi, gozi e; o no bebe e, we e ye we. ³¹ Ebehu ke enya we no shiapu, we no marin ni iya ro. 'Ya o no fori, ahunzini w'a!

³² We no si ibe we, "Ogen o gi a gwa enyi oku uzọ le ogen o gi ri a kowa ni enyi Ehuho-nsọ, ele o no ke si okun ri ime obi enyi a dun?"

³³ We no lihi oto ozigbo ahun, kin-azun si Jerusalem; we no hun umu-azun mmanai hu le ndi ozọ we le we

wi ke we gbakikome; ³⁴ we ile gbakikomeni hu a si, "Ezioku ro! Di-nwonni-enyi e lihiguo, Saimonu a hunguo a!"

³⁵ We ebubuo no nwan gwa we ihien me uzọ, gwazikwo we ke we don ghoha ni Di-nwonni-enyi ro ogen o gi bebe bredi.

Umụ-azụn Jesu A Hun Jesu K'ọ Ghagụ Ọnwun Lihi

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jọn 20.19-23; Orun Ndi-Ozi 1.6-8)

³⁶ Ebe mmadu ebuo hu ri a gwa we ihienni, Jizosi le enwen e no nwonpuha idemizi, turu etintinnai we. O no si we, "Udon 'ya ri ni unu."

³⁷ We ile no jusohi, ezigbo egun no tuma we; we hu e ro n'a hun we onye-mmom. ³⁸ 'Ya o no si we, "Ki hain egun gi a tu unu? Ki hain unu gi e nwe obi-ebuo?" ³⁹ Lee ni aka m; lee ni ukwu m: Mmę ro! Metu ni m aka ni unu hun a ni mmę ro; onye-mmom ara nwe uru le okpukpu ke unu don hun ni e nwongho m."

⁴⁰ O kuguu ihienni, o no ghosi we aka a ebuo le oku a ebuo. ⁴¹ Ebe omeni ekwerikwoni we—makela o tu we enya leni ighoghọ jun we obi—ya Jesu no si we, "Unu e nwegho ihien owule w'e ri eri ebeni?" ⁴² We no ye e mkpiki azun we shi, ⁴³ o no narin we iya, ri e id'anya we.

⁴⁴ Ya o no si we, "Ihien ndini ke m gwa unu ogen mmę ni unu gi ri: ni ihien ile we de banyeni m ime Iwu Mozizi le ime ihien ndi-amuma de le ime Ebuoma jenko d'e mezuchanrinri."

⁴⁵ 'Ya o no kpupu uche we keni we sa-aka ghota Ekukwo-nsọ, ⁴⁶ si we, "Onwan wu ihien we de: ni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, sikọ d'a ta afunfun, nwunhun, nke akpu-uhuhin eto o gha onwun lihi; ⁴⁷ ni we jenko d'e gi efan a zi ndi ali ile ozi nroghari le mgbaghari njo—ni Jerusalem ke we jenko d'a gha bidon.

⁴⁸ Unu wu osheri ihien ndini ile hun meye unu enya. ⁴⁹ Lee n'e, m jenko nwan d'e zihę ni unu Mmon-nsọ ahun Nedi m kwe nkwa a. Ka cherikwo ni ime obodo ebeni d'e ru ogen we yimeguu unu iken hu gha Elu-igwee bia."

Jizosi E Si Elu-igwee

(Mat 28.19-20; Orun Ndi-Ozi 1.9-11)

⁵⁰ O no duru we gha ime obodo hu puha, duru we rukwori Betani; e ru we ebuhu, o no kishi aka enu, gozi we. ⁵¹ Ogen o gi ri a gozi we, 'ya o no gha ime igunrun we pu, e we w'e shi elu-igwee. ⁵² 'Ya we no fe e.

We no gi oken ighoghọ lakin Jerusalem. ⁵³ We hu a no ime Ulo-nsọ ogen ile, a ja Osolobue mma.

Jónu

Isi Nke Mbụ

Jesu Wụ Oku Osolobue

1 Ogen mbidon, oku hu ri ari; Oku hu le Osolobue ri; Oku hu wu Osolobue. ² Oku ahun le Osolobue ri ogen mbidon. ³ Osolobue ke ihien ile rinj ghahan'a; o nwonni ihien Osolobue ke hun o keleni ghahan'a. ⁴ Ime e ke ndun ri; ndun hu wu ukpe ihian ile. ⁵ Ukpe hu e nwun ime ishi, kanj ishi, mkpokiki, a s'eka tinyun a mobu ghoha a.

⁶ O won okennyeh ohu Osolobue zihē; efan a wu Jónu. ⁷ O bja d'a shia eri banyeni ukpe hu, keni ihian ile nu eri e, kweri. ⁸ Ele 'ya wu ukpe hu, kale o bja d'a shia eri banyeni ukpe hu. ⁹ Onye hu wu Ezigbo Ukpe hu hun e ye ihian ile ukpe lala ime uwa ogen ahun.

¹⁰ Osolobue ke uwa ghahan'a, kanj uwa amarinn'a ogen o gi bja. ¹¹ O bja d'e kunrun ndi nke e, kanj ndi nke e anabann'a. ¹² Kanj, ndi ile hun nabanhan'a, ndi ile hun kwerini n'e, o ye we iken ni we wuru umu Osolobue: ¹³ ele ihian mu we; egini we uche ihian mu we, o nwonni okennyeh owule han we mu we, kama, Osolobue mu we.

¹⁴ Oku hu no henrin ihian, o no son enyi biri elu-uwa. Efo ma le ezioku jun ime e! Enyi a hunole ogho a, ogho akpu Nwa ohu Chuku-Nedi mu.

¹⁵ Jónu ku banyen'e, yi oro si, "Onwan wu onye hun m ri e ku ogen m gi si, 'Onye hun lalanj m memegu u ka m, makele o ri a ri ni we d'a mu m.'"

¹⁶ Make ihien ahun jun ime e, enyi hu e nwehen ngozi mmagi-mmagi. ¹⁷ We ye Iwu ghahanj Mozizi; kanj efo ma le ezioku ghaha eka Jesu Kristi. ¹⁸ O nwonni onye huntu Osolobue, kanj akpu Nwa ohu o mu soro, hun wu Osolobue, hun nokunme n'e, e meguo enyi marin a.

Osheri Jónu Hun E Me Mirin-Chuku Shia

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹ Onwan wu eri Jónu shia ogen ndi-ndu ndi Ju gi gha Jerusalem zihē ndi nchuejan le ndi Liva d'a ju a, si, "Onye k'i wu?" ²⁰ Jónu a ghorini; mba, o kupu a, si, "Ele m Kraisti Onye Nzupuha hu Osolobue Tume." O ghorini.

²¹ We nozi ju a, si, "Onye k'i wu? Iyu wu Elaija?"

O no si, "Mba."

"Iyu wu Onye-amuma hu pu-ichen?"

O si, "Mba."

²² We no si a, "Onye k'i wu nwan? Gwa enyi keni enyi marin ihien enyi siko d'a gwa ndi zihē ni enyi. K'i jenkō d'e ku banyeni enwen i?"

²³ O no gi ihien onye-amuma wu Azaya ku za we, si, "Mme wu

'Olu hu ri e yi oro ime atu,

a si,

"Kwa ni uzō Di-nwonna-enyi n'o zinrin!" "

²⁴ Ndi Itu ndi Farisi hun ri ime ndi hu we zi ²⁵ no ju a, si, "Ki hajin nwan i gi e me mirin-Chuku mbuni y'ele Mezaya mobu Elaija mobu Onye-amuma hu pu-ichen?"

²⁶ Jónu no za we, si, "M gi mirin mmaka e me mirin-Chuku, kanj o won onye ri ime unu hun unu marinleni. ²⁷ Iya wu onye hu lalanj m memegu u. Erudeni m onye siko d'a topu akpukpo-uku a."

²⁸ Onwan me ime Betani, n fetu Jodani, ebe Jónu no e me mirin-Chuku.

Nwa-ebulu Osolobue

²⁹ Eki e fon, o no hun Jizosj k'o lala ebe o ri, Jónu no si, "Lee n'e! Onwan wu Nwa-ebulu Osolobue hun e wepu no uwa! ³⁰ 'Ya wu onye m ri e ku ogen m gi si, 'Omegu u, okennyeh ohu kanj m lala; iya ka m make ni o ri a-ri ni we d'a mu m. ³¹ E te marin m'a, kanj m ri e gi mirin e me mirin-Chuku keni ndi Izrelu marin a.'"

³² Jónu no shia eri, si, "M hun Mmon-nso k'o gi udi nduru gha elu-igwee hidanla, nokwasj a. ³³ E te marin m'a, kanj onye hun zi ni m si m, 'Onye i jenkō d'a hun ke Mmon-nso hidan d'a nokwasj a d'e son e nodi, iya wu onye hu jenkō d'e gi Mmon-nso me ihian mirin-Chuku.' ³⁴ A hunole m'a; e kuole m ni iya wu Onye Hu Osolobue Tume."

Umuzazuun Ibuo Jesu Kpo

³⁵ Eki e fon, Jónu ni umuzazuun a ebuo wuzo, ³⁶ 'ya Jónu no hun Jesu k'o ghafeko, o no si, "Lehu Nwa-ebulu Osolobue!" ³⁷ Umuzazuun Jónu ebuo ahun a nu k'o ku ihien ni, we no sonme Jesu. ³⁸ Ogen Jesu gi gbehuto, o hun we ke we ri e son e, o no si we, "K'i unu ri a cho?" We no za, si, "Rabaj, elebe k'i bi?" ("Rabaj" wu "onye-nkuzi.")

³⁹ O no si we, "Bja ni d'e lee e." We no jen d'a hun ebe o bi; ihien rike okuloku eno efinnai ri a ku ogen hu; we no du e nodichanrin uhuhin hu.

⁴⁰ Onye ohu ime umuzazuun ebuoni nu ihien Jónu ku sonme Jesu wu Anduru nwehe Sajmonu Pita. ⁴¹ O no bu uzō chojen nwehe e wu Sajmonu, si a, "Enyi a hunole Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti." ⁴² Anduru

nọ weri Pita d'e kunrun Jizosị. Jizosị' e lee Pita, ọ nọ sị a, "Yū wu Saimon nwa Jonu. Efan i jenkọ d'a wu Kefasi." (Ani efann asusu Griki wu Pita, 'ya wu "omuma.")

⁴³ Eki e fon, Jesu cho n'o jen Galili; ọ hun Filipu, ọ nọ sị a, "Sonme m." ⁴⁴ (Filipu wu onye Besaida, obodo Anduru le Pita.) ⁴⁵ Filipu a hun Natanelu, ọ nọ sị a, "Enyi a hunole onye hu Mozizi de banyen'e ime Iwu, hun ndi-amuma dezikwo banyen'e—Jesu onye Nazaretị nwa Josefụ ro."

⁴⁶ Natanelu nọ sị a, "Nị ihien owule ri mma s'eka gha Nazaretị pucha?" Filipu nọ sị a, "Bia d'e lee." ⁴⁷ Ogen Jizosị gi hun Natanelu k'ọ lala ebe ọ ri, ọ nọ sị, "Onwan wuchanrin onye Izrelu hun nwonleni ero!"

⁴⁸ Natanelu nọ ju a, sị, "Nani k'i don marin m?"

Jizosị nọ za, sị, "A hngwo m'i okpuru osisi figi hu ni Filipu d'a kpo i!"

⁴⁹ Natanelu nọ sị, "Onye-nkuzi, ezie iyu wu Nwa Osolobue; iyu wu Eze ndi Izrelu!"

⁵⁰ Jizosị nọ sị a, "Y'e kwerele makeni m gwa i hu ni m hun i okpuru osisi figi?! I jenkọ d'a hun ihien ndi ka onwan!" ⁵¹ Ọ nọ sị we, "M ri a gwa unu ezioku, unu siko d'a hun ke elu-igwee kpupu, hun ke ndi mmon-ozu Osolobue ri e jennjen, e jennlu d'e kunrun Nwa nke ihian."

Isi Nke Ebuo

Jesu E Gi Mirin Henrin Manya

2 Hun me e akpu-uhuhin eto, o nwon ag-bamehuhuo ri obodo Kana ri Galili. Nne Jizosị ri ebahun. ² We kpozikwo Jizosị le umu-azupun a ag-bamekukwo hu. ³ Ogen manya gi guu, nne Jesu nọ sị Jesu, "Manya we a guu." ⁴ Jizosị nọ sị a, "Okpoho, hatu m ye nu, ogen m e ke ru." ⁵ Nne e nọ sị ndi ri e jen ozi, "Ihien owule ọ sị unu me, unu e me."

⁶ O nwon ite-mirin isin we gi omuma memere ri ebahun. Ohu-ohu ime we jenkọ d'e ripu ogbogoro mirin isen mobu esa. W'e gi we e donme mirin we gi a chanchan ihien, hun we gi e mezu omenali ndi Ju.

⁷ Jesu nọ sị idibo ndi hu, "Gbajun ni ite ndi hu mirin." 'Ya we nọ gbajun we d'a pu onu. ⁸ Ọ nọ sị we, "Kuru ni nwan ekere jenni onye-isi ocho." 'Ya we nọ me ihien o ku.

⁹ Onye-isi ocho nọ danmin mirin hu heninguun manya, bu ọ marin ebe ọ gha bia, (kani, ndi hu ri e jen ozi a maringho), ọ nọ kpo okennyehu ri a gba-ekukwo, ¹⁰ sị a, "Ndi ozọ ile e bu uzọ e wepuha manya ka a sọ, ihian ile rajunguun efọ we kebe wepuha hun sọleni; kalẹ y'e bu hunni sọni to d'e ru ogenni."

¹¹ Ime Kana ri Galili ke Jesu nọ run orun-atumenya ibuzoni hun o gi ghosi ogho a, umu-azupun a nọ kwere n'e. ¹² Omequu, Jesu nọ si Kapanom—'ya le nne e le umune e le umu-azupun a, we nọ ndi ebuhu ekere.

Jesu E Jen Ulo-nso

(Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³ Ogen ndi Ju gi e me Mmemme-Nghafe e rume, 'ya Jesu nọ si Jerusalem. ¹⁴ Ọ nọ hun ndi ri Ulo-nso ebuhu e re efin le atunrun le oluikuku lezi ndi a gbahuto ego

ebe we nodiyesonme ni teburu we. ¹⁵ Ọ nọ kpa iberi (aya), gi e chupu we ile le oken-efin we le nduru we ime Ulo-nso, buoyiya eghe ndi a gbahuto eghe, hukupesonme teburu we. ¹⁶ Ọ nọ sị ndi ri e re nduru, "Wepu ni ihien ndini we ebeni; egizileni ulo Nedi m henrin ebe we nọ a zu afia!" ¹⁷ Umu-azupun a nọ nyanhan ni we de e ime Ekukwo-nso ni, "Adudu ulo i jenkọ d'e bu m ri."

¹⁸ Ya ndi-ndu ndi Ju nọ nwan sị a, "Ghosi enyi ahima enyi e gi marin ni Osolobue sị i me ihienni."

¹⁹ Jizosị nọ za we sị, "Tikpo ni Ulo-nsoni, e gi m akpu-uhuhin eto wesi e elu."

²⁰ Ndi-ndu ndi Ju nọ sị a, "Ulo-nsoni we gi ahua isinkwasị-ogunna tun k'i jenkọ d'e gi akpu-uhuhin eto wesi elu?" ²¹ Kani Ulo-nso Jesu ri e ku oku e wu ehua a.

²² Ogen o gi ghaguun onwan lihi, umu-azupun a nọ nyanhan n'o kuoghọ ihienni, we nọ gi ihien Ehuho-nso ku le ihien Jesu ku don.

Jesu Marin Ke Ihian Nọ

²³ Ogen Jesu gi ri ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe, ndi bu oda nọ kwere n'e makeni we hun orun-atumenya ndi ọ ri a run. ²⁴ Kani Jizosị ebuni enwen e ye we, makeni ọ maringuo ke ihian ile nọ. ²⁵ Ele hun onye owule e gi gwa a ke ihian nọ, makeni 'ya le enwen e a maringuo ihien ri ime ihian.

Isi Nke Eto

Nikodimosi A Bia D'a Hun Jizosị

3 O nwon okennyehu ohu w'a kpo Nikodimosi. Onye Itu Ndi Farisi ro, onye ohu ime ndi-isi ndi Ju k'ọ wu. ² O gi ime uhinhin bia d'e kunrun Jizosị, sị a, "Onye-nkuzi, enyi a maringuo n'i wu onye-nkuzi gha ebe Osolobue ri bia, makele o nwonni onye jenkọ d'e ri-eka run orun-atumenya ndini i ri a run mmani Osolobue nuyen'e."

³ Jesu nọ za, sị, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mudonzi ihian, ọ saeka hun Ali-eze Osolobue."

⁴ Nikodimosi nọ sị a, "Nani ke w'a don mudonzi ihian ebe ọ kaguun egedi? Ni ihian sazi eka banye efọ nne e, a muzi w'a nke mgbe ebuo?" ⁵ Jizosị nọ za a, sị, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mu ihian ghahani mirin le Mmon-nso, ọ sako eka banye Ali-eze Osolobue. ⁶ Hun ihian mu wu ihian; hun Mmon-nso mu wu mmon. ⁷ Y'a tula i enya ni m sị ni we siko d'a mudonziriri unu."

⁸ Ufere e fesi ebe owule ọ cho—unu a nu uzun a, kani unu ara marin ebe ọ gha a bia mobu ebe ọ feko—erira k'ọ ri ebe onye owule Mmon Osolobue mu ri.

⁹ Nikodimosi nọ sị a, "Nani ke onwan e don saeka me?"

¹⁰ Jizosị nọ sị a, "I wu onye-nkuzi ime Izrelu, bu y'a ghotani ihien ndini? ¹¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, enyi ri e ku ihien enyi marin, a shia eri ihien enyi hun, kani unu ara nabanhan eri enyi. ¹² Ebe o me nwan ni m gwa unu ihien ndi ri elu-uwu bu unu e kwere ni, nani ke unu a don kwere omeni a gwa m unu ihien ndi ri elu-igwee?"

¹³ Makeni, o nwonna onye jentu elu-igwee wezuka onye hu gha elu-igwee bia—wu Nwa nke Ihian.”

¹⁴ “Erija Mozizi don wesi agwo hu elu ime atu ke we jenko d'e wesi Nwa nke Ihian elu, ¹⁵ keni onye owule hun kwerini n'e hun uzọ nwon ndun itebite.”

¹⁶ “Makeni Osolobue nwe ihien-osusuo jenni ndi ri uwa oda-oda, 'ya hain o gi ye akpu Nwa ohu o nwe, ken'o wuru ni onye owule hun kwerini n'e alako iwi, kama o nwon ndun itebite. ¹⁷ Ezie, Osolobue ezini Nwa a d'a ma ndi ri uwa ikpe, kama, o zi e keni we hun uzọ nwon nzuopuha gahan'a. ¹⁸ Ikpe amanị onye owule kwerini n'e, kanị ikpe a maguo onye owule hun kwerileni, makeni o kwerini ime efan akpu Nwa ohu Osolobue. ¹⁹ Onwan ke we gi hangbu we enen: ni ukpe a biaguo ime uwa, kale ishi ka ihian a suo kari ukpe, makeni eje ihien ke w'e me. ²⁰ Ize ukpe e ze ndi ile e me eje-ihien, w'a ra bia ebe ukpe ri make eje-ihien we ri e me gha a puha ifon.”

²¹ “Kanị ndi hun e me ihien ri mma a bia ebe ukpe ri, keni ihian ile hun a ni we ri e me ihien Osolobue cho.”

Jizosi Le Jonu Hun E me Mirin-Chuku

²² Omegu, Jizosi le umu-azuu a no si Azuu Judia, o no du we nodi ebegu, e me ndi ihian mirin-Chuku.

²³ Jonu nke riji obodo Enom hun nokunme Salim e me mirin-Chuku makeni mirin ri ebahun oda-oda. Ihian hu e jen d'e kunrun e, o hu e me we mirin-Chuku. ²⁴ W'e ke bu Jonu che ime ulo-ngan ogen hu.

²⁵ Ogen hu, umu-azuu Jonu le onye Ju no doma oku ichan-egu w'a chansom hu wu odinali ofufe we gi e don enwen we nsọ. ²⁶ We no bia d'e kunrun Jonu, si a, “Onye-nkuzi, onye hu yu le 'ya ritan n fetu Jodani, onye hun i gwasom ndi ihian oku e, lee e nwan k'o ri ebe ni e me mirin-Chuku, ihian ile hu e jen d'e kunrun e.”

²⁷ Jonu no za, si, “O nwonna onye hun e nwehen ihien owule mmani we gha elu-igwee y'e ihien hu. ²⁸ Unu le enwen unu wu osheri m ni e kughọ m'a ni 'Ele m Kristi, kanị we zi m buru n'e uzọ.’ ²⁹ Okpoho hun we ri a lu wu nke okenny hu ri a lu n'a. Owu okenny hu ri a gba ekukwo, hun wuzoye n'e e gon e ntin, a ghoghọ oda-oda o nu olu okenny hu ri a gba ekukwo. Ya wu ni ighoghọ m e zuole nwan oke. ³⁰ O k'a riwaye mkpa, kanị mme nwen k'e belu.”

³¹ Onye hun gha elu bia ka ihian ile; onye hun gha uwa bia wu nke uwa, o ku oku ihien ri ime uwa. Hun gha elu-igwee bia ka ihian ile. ³² O hu a shia eri ihien o hun le ihien o nu, kanị o nwonna onye e gi eri e e don.

³³ Onye owule gi oku e don a ghosiole ni Osolobue wu onye-ezioku. ³⁴ Makeni onye Osolobue zihie k'o wu, oku Osolobue k'o ri e ku, makeni Osolobue e yehodu n'a Mmon-nsọ. ³⁵ Ihien Nwa a a suo Chuku-Nedi, o wegwo ihien ile che e aka. ³⁶ Onye hun kweri ni Nwa Osolobue nwon ndun itebite; onye hun ju n'o kwirikoni Nwa Osolobue ahunko ndun; mba, iwe-le-onuma ke Osolobue k'e gi sonsomme e.”

Isi Nke Eno

Jizosi Le Okpoho Onye Samerja

4 Ogen ahun, Jesu no nwan marin ni itu-ndi Farisi a nuguo ni umu-azuu ndi Jesu ri e nwehen e me mirin-Chuku kadu nke Jonu. ² (Kanị, ele Jesu ri e me we mirin-Chuku, umu-azuu a suo ri e me.) ³ Ya Jesu no gha Judia pu, kinko Galili. ⁴ O no ghasi ali Samerja makele o ri mkpa n'o k'a ghariri ebegu. ⁵ 'Ya o no puha obodo ohu w'a kpo Sika, hun ri ime Samerja, egu ali hu Jekopu ye nwa a wu Josef. ⁶ Omi Jekopu ri ebegu; ndun guu Jesu make ijen o jen; otudeni, o no nodi ali egu omi hu. (Ihien rike okuloku mmebuo efinnai ro, ogen hu anwun gi a ri isi.)

⁷ 'Ya ke okpoho ohu, onye ali Samerja, no bia d'a dorị mirin. Jesu no si a, “Ye m mirin ra.” ⁸ (Ogen hu, umu-azuu a e jennegu ime obodo d'e nonhen ihien-oriri.) ⁹ Okpoho onye Samerja hu no si a, “Nani ke iyu wu onye Ju don nwan a rijo mme wu okpoho onye Samerja mirin?” (O ku onwan makeni ndi-Ju le ndi-Samerja ara meko.) ¹⁰ Jizosi no za a, si, “Omeni i te marin ihien Osolobue e ye le onye hun ri a si i, 'Ye m mirin ra', nke y'a rijo a, o ye i mirin hun e ye ndun.”

¹¹ Okpoho hu no si a, “Di-okpa, omi ni mi emi bu y'e gi mkpu y'e gi do mirin. Elebe ke y'a no nwan nwehen mirin hu e ye ndun? ¹² 'Yu ka Jekopu nedi enyi kanị hun ye enyi omi ni, hun 'ya le umu a le ihien-uriri e ra mirin rin'a?” ¹³ Jesu no si a, “Onye owule hun ra mirinni, egun mirin jenko d'a gunzi a. ¹⁴ Kanị, onye owule hun ra mirin hu m jenko d'e ye e, egun mirin agunkozi a; kama, mirin hu m sikọ d'e ye e jenko d'e henrin n'e isimirin hun ri ime e e hupuha ndun itebite.”

¹⁵ Okpoho hu no si a, “Di-okpa, ye m nwan mirin hu amamgbe egun-mirin gha a gunzi m mobu a biamazi m ebe ni d'a do mirin.” ¹⁶ Jizosi no si a, “Jen d'a kpo di i, y'e kinhen azuu.” ¹⁷ Okpoho hu no si a, “Enwon m di.” Jesu no si a, “Ezioku ke i ku ebe i no si, 'Enwon m di', ¹⁸ makeni y'a lupugwo di isen, bu okenny hu iyu le 'ya ri nwan ele di i; ezioku k'i ku!”

¹⁹ Okpoho hu no si a, “Di-okpa, a hunole m'a ni i wu onye-amuma. ²⁰ Ndi-nedi enyi we kanị no uguni fe ofufe, bu unu ndi Ju si ni Jerusalem wu ebe furu ihian jenko d'a noriri e fe ofufe.” ²¹ Jesu no si a, “Okpoho, gi ihien m ri e ku don: ogen lala, hun o gi me ni elezi enu uguni mobu ime Jerusalem ke unu sikọ d'a no fe Chuku-Nedi. ²² Unu amarin onye unu ri e fe; kanị, enyi a maringho onye enyi ri e fe, makeni aka ndi Ju ke nzuopuha gha a bia. ²³ Kanị ogen lala, o ruguode nwan, hun ndi hun e fe ezigbo ofufe k'e fe Chuku-Nedi ofufe ime-mmon le nke ezioku. Makeni ndi hun e fe ofufe no erira ke Chuku-Nedi cho ni w'e fe e ofufe.”

²⁴ Osolobue wu Mmon, ele ihian; ndi hun k'e fe e ofufe sikọ d'e feriri a ime-mmon, gi ezioku fee e.” ²⁵ Okpoho hu no si a, “A maringwo m ni Onye Hu Osolobue Tume wu Mezaya, (hun w'a kpo Kraisti), lala; o bia, o gwacharin enyi ihien ile.” ²⁶ Jesu no si a, “Mme hun ri a gwa i oku ro.”

²⁷ Ozigbo hura, umu-azunun a no lua. O no tu we enya oda-oda no ri e son okpoho e ku oku; kanj o nwonni onye si, "K'i cho", mọbu "K'i hajin i gi ri e son e e ku oku." ²⁸ Ya okpoho hu no la ite mirin e to, kin-azunun si ime obodo; o no si ndi rin'a, ²⁹ "Bia ni d'e lee onye hun gwa m ihien ile m me. Onye ma ke 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti?" ³⁰ We no gha ime obodo puha, ruheme ebe Jesu ri.

³¹ Ogen hu, umu-azunun hu a rjo Jesu, a si, "Onye-nkuzi, dodo ri ihien-oriri." ³² Kanj o no si we, "M nwon ihien-oriri m'e ri hun unu marinleni." ³³ 'Ya umu-azunun a no juma ibe we, si, "O nwonde nwan onye wehe ne ihien-oriri ra?" ³⁴ Jizosi no si we, "Ihien-oriri m wu ime uche onye zini m le irunchanrin orun a. ³⁵ Ele unu a si, 'O hodu ifon eno ni ogen we gi a gho ihien-ugbo ru?' Kanj m ri a gwa unu, lehunme ni enya ebe unu ri ni unu hun ni ihien-ugbo a kagule hun w'a gho. ³⁶ Onye hun a ghoni ri nwan a gho, a narin ugworo-orun a; o hu e kponkikome mkpuru a toni ndun itebite, keni onye hun kunn'a le onye hun ghon'a hun uzọ nwongbame ighoghọ. ³⁷ O meguo nwan ke we don e ku, 'Onye ozo a kun, onye ozo a gho.' "

³⁸ "M zi unu d'a gho ihien unu runleni; ndi ozo a runguole orun, unu a banhanguo d'a gho mkpuru we runpuha."

Ndi Samerja A Bia D'e Kunrun Jesu

³⁹ Ndi Samerja bu oda wu ndi obodo hu no kwerini Jesu make ni okpoho hu si, "O gwa m ihien ile m me!" ⁴⁰ Ogen ndi Samerja gi nwan bia d'e kunrun Jesu, we no rjo a n'o son we nodi. 'Ya o no son we nodi akp'ohin ebuo. ⁴¹ Ndi bu oda no gi ufiri ihien ndi o ri e ku kwerizi, cheni ndi ibuzo. ⁴² We no si okpoho hu, "Elezi ihien i ku suo ke enyi gi kweri, makele enyi le enwen enyi a nuole onu a, marin ni ezioku-ezioku, onwan wu Onyen-zupuha uwa."

Jizosi A Zuo Nwa Onye-isi-orun Eze

⁴³ Ogen akpu-uhuhin ebuo gi ghafegu, Jesu no gha Samerja si Galili. ⁴⁴ (Jizosi le enwen e e kuguo a ni w'a ra ye onye-amuma mgbaye ime ali onye-amuma ahun.) ⁴⁵ Ogen o gi ru Galili, ndi Galili no nabanhan a, make ni a hunguo we ihien ile o me ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe (make ni we nwen e jenghozi mmemme hu).

⁴⁶ O no bazi obodo Kana hun ri ime Galili ebe o no gi mirin henrin manya.

O nwe okennyehi ohu emu ri a ku nwa-a-okennyehi ime Kapanom. Okennyehi wu onye ohu ime ndi-isi-orun eze. ⁴⁷ Ogen okennyehi hu gi nu ni Jizosi a ghaguo Judia kinhen Galili, o no buru e, rjo a 'ya bia d'a zuo nwa a make ni o d'a nwun. ⁴⁸ 'Ya Jesu no si a, "Mani unu hun ahima le ihien atumenya, unu ekweriko." ⁴⁹ Onye-isi orun hu no si a, "Di-okpa bia ndo-o, nwa m gini d'a nwun." ⁵⁰ Jizosi no si a, "Lama, nwa i jenkọ d'a ri ndun." Okennyehi hu no kweri oku Jizosi gwa a, o no lama.

⁵¹ Ebe o lako, ndi idibo e no kunrun e; we no gwa a ni nwa a hu a riguo mma. ⁵² O no ju we ke ele ogen k'o gi rima mma. We no si a, "Okuloku ohu efinnai unyanhun ke ehuhokun hu gi hapu a." ⁵³ Nedi e no nyanhan ni ogen hu ke Jizosi gi si a, "Nwa i jenkọ d'a ri ndun." Ifiri e, ke ya le enwen e ke ikpun-ulo a no kwerini Jesu. ⁵⁴ Onwan wu orun-atumenya nke ebuo Jesu run ogen o gi ghaguo Judia bia Galili.

Isi Nke Isen

Jesu A Zuo Onye Nwonleni Onye E Yen'e Eka

5 Omegu, Jesu no kin-azunun si Jerusalem make ni o nwon mmemme ndi Ju rini.

² Ime Jerusalem, o nwon mirin ri ehuhuhon Atunrun, hun ndi Hibru a kpo mirin Betes'da [mọbu mirin Be'zata], hun nwon uzọ isen we kpumesonme elu we hun we gha e ru e. ³ Igunrun ndi-emu ri a ku e dinsonme uzọ ndi hu: ke ndi enya-ishi, ke ndi nguro, ke ndi oro kinmin, [e che ni we mehunme mirin hu. ⁴ Make ni, o ru, mmom-ozu Di-nwonni-enyi e hidan d'e mehunme mirin hu. Onye owule ime ndi emu ri a ku, hun bu uzọ banye ime mirin hu ogen we gi mehunme guu a, o dnhin emu owule ri a kun'a.]

⁵ Onye ohu ime ndin dine ebahun ri a ku emu kete ahua ebuo-aria-ogunnai. ⁶ Ogen Jizosi gi hun a, marin n'o teguo emu hu kuma a, o no si a, "Y'a chogho ni dnhin?" ⁷ Okennyehi hu emu ri a ku no za, si, "Di-okpa, enwon m onye e bu m e che ime mirinni ogen owule we gi mehunme e; m cho ni m banye ime e, onye ozo e bu m uzọ banye."

⁸ Jizosi no si a, "Lih oto! Heri ute i, jenme ijen!" ⁹ Ozigbo, okennyehi ahun no dnhin; o no buru ute e, jenme ijen.

Uhuhin ahun wu uhuhin izu-iken. ¹⁰ 'Ya ndi-ndu ndi Ju no si okennyehi hu Jizosi zuo, "Onwan wu Uhuhin Izu-iken, o furuni ni y'e bu ute i, i ri a dan Iwu." ¹¹ O no za we, si, "Onye hun zuo ni m si m, 'Heri ute i, jenme ijen.' " ¹² We no ju a, si, "Onye wu onye hu si i, 'Heri ute i jenme ijen?' " ¹³ Kanj okennyehi hu we zuo amarin onye o wu, make ni Jizosi a rubanguo ime igunrun ri ebahun.

¹⁴ Omegu, Jizosi no hun a ime Ulo-nso, o no si a, "Lee enya, y'a riguo nwan mma! Emezile njo, amangbe ihien ka njo gha e me i." ¹⁵ 'Ya okennyehi hu no jemburu ndi-ndu ndi Ju d'a gwa we ni Jesu wu onye hu zuo n'a. ¹⁶ 'Ya ke ndi-ndu ndi Ju no kpopome Jesu make ni o ri e me ihien ndi no enina Uhuhin Izu-iken. ¹⁷ Kanj Jizosi no si we, "Echen ke Nedi m rikwo a run orun, mme nwen siko d'a gha a runzikwo orun." ¹⁸ Ifiri ihieni o ku, ndi-ndu ndi Ju no chokenmede ni we gbu e. Makele, ele n'o dan iwu Izu-iken suo, kanj, o kpozikwo Osolobue Nedi e—gi ohun ku ni 'ya le Osolobue han.

Iken Jesu

¹⁹ Jizosi no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, Nwa a saeka gi uche e me ihien owule—mmanj ihien o hun

Chuku-Nedi ri e me; makeni ihien owule Chuku-Nedi me, 'ya ke Nwa a e mezikwo. ²⁰ Makeni ihien Nwa a a soso Chuku-Nedi, o ghosi Nwa a ihien 'ya le enwen e ri a run. O jenkwo d'e ye e iken gi run orun kade ndini we run keni o tu unu enya. ²¹ Ezie, erira Chuku-Nedi don e weli ndi nwunni we ndun ye we ke Nwa a donzikwo e we ndun e ye ndi Nwa a cho n'o ye. ²² Ozozji, Chuku-Nedi ara kin onye owule ikpe, kama, o bugwo okinkin-ikpe ile che Nwa a aka, ²³ keni ihian ile gbaye Nwa ke we don a gbaye Chuku-Nedi. Onye hun ghaleni a gbaye Nwa arizikwoni a gbaye Chuku-Nedi hun zihē n'e."

²⁴ "Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun nu oku m, kw-eye ni onye ziheni m, onye ahun e nwegwo ndun itebite. Amako we onye hu ikpe; kama, onye hu a ghagwo onwun banye ndun.

²⁵ Ezioku ke m ri a gwa unu, ogen lala—o rugwo nwan—hun ndi nwunni sikwo d'e gi nu olu Nwa Osolobue; ndi nun'a jenkwo d'a ri ndun. ²⁶ Ke Chuku-Nedi don nwon ndun ime enwen e, erira k'o yeziwu Nwa iken n'o nwon ndun ime enwen e. ²⁷ O yegwo Nwa a iken n'o kin ihian ile ikpe—makeni iya wu Nwa nke Ihian. ²⁸ Anile ni onwan tu unu enya, makeni ogen lala hun ndi ile ri ime ili jenkwo d'e gi nu olu e ²⁹ puha—ndi hun me mma jenkwo d'e lihi banye ndun itebite; ndi hun me njo sikwo d'e lihi narin ikpe-omuma."

Ndi Hun A Shiani Jesu Eri

³⁰ "Asa m aka gi iken m me ihien owule. M'a han enen ke Osolobue don gwa m—'ya wu ni ezigbo enen ke m'a han, makeni arj m e me uche m, kale uche onye hun zihē ni m. ³¹ M shiani enwen m eri, 'ya wu ni eri m wu ntū.

³² M nwon onye ozwo hun a shia ni m eri. A maringho m ni eri o shia ni m wu ezioku. ³³ Unu e zigwo we jenni Jonu, o shiagwo eri wu ezioku. ³⁴ (Ele ni eri ihian shia ri m mkpa, kanj m ri e ku ihienni keni unu hun uzwo nwon nzupuha.) ³⁵ Jonu e te nwungho ke ukpe—a dun, e ti, unu no gi ukpe e ghoghwo ekere ogen."

³⁶ "Kanj m nwon ihien a shia ni m eri hun ka hun Jonu shia. Orun ndi hun Nedi m ye m run, 'ya wu orun ndini m ri a run, uwe nwe a shiani m eri ni Chuku-Nedi zihē m."

³⁷ "Chuku-Nedi le enwen e hun ziheni m a shiagwoni m eri. Unu anutuni olu e; unu ahuntuni k'o no; ³⁸ oku e arj ime ndun unu, makeni unu ekwerini ni onye hun o zihē.

³⁹ Unu a mu ihien ndi ri ime Ekukwo-nsa a mukemme, makeni unu ro ni uwe ke unu e gi nwon ndun-itēbite; bu Ehuho-nsa ri a shiani m eri, ⁴⁰ kanj unu ekwerini bja d'e kunrun m keni unu nwon ndun. ⁴¹ Ele m choko ojija-mma ihian; ⁴² kanj a maringho m ndi unu wu, ni ihien Osolobue a ra soso unu. ⁴³ M gi efan Nedi m bja, unu a nabanhanj m, kanj onye ozwo gi efan nke e bja, unu sikwo d'a nabanhan a. ⁴⁴ Nanj ke unu e don kweri? Unu hun a cho ni ibe unu ja unu mma, kanj o nwonni ihien unu kpwo jja-mma hun gha aka onye hu 'ya soso wu Osolobue bja. ⁴⁵ Erokwole ni ni m jenkwo d'e kpe unu

eka Chuku-Nedi; Mozizi wu hun e kpeni unu, Mozizi ahun unu gi don enya. ⁴⁶ Omeni unu gi oku Mozizi don, nke unu e gi oku m don, makeni Mozizi de banyeni m. ⁴⁷ Kanj omeni unu egini ihien Mozizi de don, nanj ke unu e don gi oku m don?"

Isi Nke Isin

Jesu E Ye Mmadu Ogun-iri kwasj nnu-mmebu Ihien-oriri

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

6 Onwan e megwu, Jizosi no fetu "Ohimin" Galili hu shi azuun hun-ebu. W'a kpwo "Ohimin" Galili ohimin Taiberiasj. ² Igunrun hi-ogbe hu e son e, makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a runni ndi emu ri a ku. ³ Jizosi no si elu ugu, 'ya le umu-azuun a no nodi ali ebeku. ⁴ (Ogen hu, mmemme ndi ju e me ahua-ahua w'a kpwo Mmemme-Nghafe e rumegwo.) ⁵ Jizosi e wesi enya elu, o no hun igunrun ihian ke we lala d'e kunrun e. O no si Filipu, "Elebe ke enyi a no non bre di keni ndini ri?" ⁶ (O ku ihienni n'o gi cho ihien ri Filipu onu, makeni 'ya le enwen e a maringwo ihien o jenkwo d'e me.) ⁷ Filipu no za a, si, "Egho orun ifon isin ezuko non bre di sikwo d'e rusonme we aka—osun'a ekere-ekere." ⁸ Onye ohu ime umu-azuun Jesu w'a kpwo Anduru, hun wu nwen Saimon' Pita, no si a, ⁹ "O nwon nwata-okennyē bu ogbe bre di isen we gi oka bali memē le azun ebuo ebeni; kale, ebe we sikwo d'a pu igunrunni?" ¹⁰ Jizosi no si, "Gwa ni we nodi ali."

(Irurue ri ebeku oda.)

Ya ndi hu no nodi ali—ihien rikē ikennyē ogun-iri-kwasj-nnu-mmēbuo ri ime we, ('ya wu ihien nōke nnu-uku isen). ¹¹ Jesu no weri ogbe bre di ndi hu, o yegwu Osolobue ekele, o no keni ndi nodi ali 'ya; o no memēzi azun erira, we no ri ke we cho. ¹² Ogen efō gi jungwu we, Jesu no si umu-azuun a, "Kponkwama ni ifunfun e hoduni, amamgbe ihien-anaj a la iwi." ¹³ 'Ya we no kponkwame we, che ime ukpalj. Ifunfun bre di hoduni ime ogbe-bre di bali isen hu ogen ndi hu gi rigwu jun ukpalj mmēbuo.

¹⁴ Ogen ndi hu gi hun orun-atumenya hun Jizosi run, we no gwama ibe we, si, "Ezioku-ezioku, onwan wu onye-amuma hu enyi ri e lee enya a n'o jenkwo d'a bja ime uwa!"

¹⁵ Ogen Jesu gi hun ni w'e d'a bja d'e gi iken weri e, kin e eze, o no gha ebahun pu, 'ya soso no kin-azuun shizi elu-ugu.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)

¹⁶ O ru ogen enyasi, umu-azuun Jesu no shi "Ohimin", ¹⁷ banye ime ugbo-mirin, buli, jenkwo Kapanom. (Ohijj no gbachanrin bu Jesu eke bjakwo d'e kunrun we.)

¹⁸ Mirin hu e mehunme oda-oda makelē oken-ufere ri a kpwo. ¹⁹ Ogen we gi nyanru ihien rikē maji eto mobu eno, we no hun Jesu ke o jenla ijen elu mirin, a nokunme ugbo. Egun no tuma we. ²⁰ Kanj o no si we, "Mme ro, atule ni egun!" ²¹ We no cho n'o banye ni we ime

ugbo; ozigbo, ugbo hu no ru mkpenren mirin alj hu we jenkō.

Igunrun Hu A Choma Jizosị

²² Eki e fon, o no we ndi ahun nodi azuun "Ohimin" hu hun-ebō hun umu-azuun Jizosị gha bia Kapanom enya ni ugbo ohu suo te ri ebēhū; ni Jesu esonni umu-azuun a banye ime ugbo le ni umu-azuun a suo gba gha ebēhū pu. ²³ Kanị ogenni, ugbo ndi ozo gha Tajberiasị bia ri nwan ehū ebahun we no ri bredi ogen Dinwonni-enyi gi yeguu ekele. ²⁴ Ogen ndi hu gi nwan hun ni ke Jesu ke umu-azuun a arizị ebahun, we le enwen we no banye ugbo ndi hu chosonme Jesu shi Kapanom'.

Jesu Wụ Ihien-oriri Hu Hun E Ye Ndun

²⁵ Ogen we gi hun Jesu azuun "ohimin" hu hun-ebō, we no si a, "Onye-nkuzi, elee ogen k'i gi pūha ebeni?" ²⁶ Jesu no za we, si, "Ezioku ke m ri a gwa unu, unu ri a cho m makeni unu ri bredi, o jun unu efō, ele makeni unu hun orun-atumenya ndi hun m run. ²⁷ Egile ni ifiri ihien-oriri hun e wiwini a rungbu enwen unu, ka gi ni ifiri ihien-oriri ahun siko d'a to jenin ejen, e ye ndun itebite, rungbu enwen unu, ihien-oriri hu Nwa nke Ihian jenkō d'e ye unu; makeni iya wu Nwa nke Ihian ke Chuku wu Nedi tume."

²⁸ We no si a, "Ki enyi jenkō d'a run hun wu orun Osolobue cho ni enyi run?"

²⁹ Jesu no za we, si, "Onwan wu orun Osolobue cho ni unu run: O cho ni unu kwere ni onye hun o zihē."

³⁰ We no si a, "Elee orun-atumenya k'i jenkō nwan d'a rungghosi enyi keni enyi hun a, enyi e kweyeni ihien i ku? Kiji ke i jenkō d'e me?" ³¹ Ndi nedi enyi kanị ri mana ime atū; ya ke we de ime Ekukwo-nsō, si, 'O ye we bredi gha elu-igwee bia ri.' ³² Jizosị no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, ele Mozizi ye unu bredi gha elu-igwee bia; Nedi m wu hun ri nwan e ye unu ezigbo bredi gha elu-igwee bia. ³³ Makeni bredi Osolobue wu onye hu gha elu-igwee bia, hun e ye uwa ndun." ³⁴ We no si a, "Di-okpa, yeme enyi bredi onye ile."

³⁵ Jizosị no si we, "Mme wu bredi hun e ye ndun. Egun agunko onye hun bia d'e kunrun ni m; egun mirin agunko onye hun kwere ni m."

³⁶ Kanị, noke ke m don gwa unu mbu, unu a hunole m, kanị unu e kwere ni. ³⁷ Ndi ile Nedi m ye m siko d'a bia d'e kunrun m; a chupuko m onye owule hun bia d'e kunrun ni m." ³⁸ Makeni ele m gha elu-igwee bia d'e me uche m, kanị m bia d'e me uche onye hun zihē ni m. ³⁹ Onwan wu uche onye zihēni m: ni etuhuko m onye owule ime ndi ile o ye m, kama, ni m jenkō d'a gha onwan weli we Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁰ Makeni uche Nedi m wu ni onye owule hun hun Nwa, kwere n'e, jenkō d'e nwan ndun itebite; m siko d'e weli e Uhuohin-ikpazuun.

⁴¹ Ndi Ju no denwinwinma n'a makeni o si, "Mme wu bredi hu hun gha elu-igwee bia." ⁴² We hu a si, "Ele Jesu

nwa Josefū wu onwan—hun enyi marin ndi mun'a? Nanị k'o don nwan a si, 'M gha elu-igwee bia?'"

⁴³ Jizosị no za we, si, "Edenwinwinzile ni. ⁴⁴ O nwonni onye jenkō d'a s'eka bia d'e kunrun m mmanị Chuku-Nedi hun zihē ni m dōha a; m jenkō d'e weli onye ahun Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁵ We de e ime Ekukwo ndi-amuma ni, 'Osolobue siko d'a kuzi we ile.' Onye owule hun ri e gon Chuku-Nedi ntin, a mwanarin a, iya wu onye hun a bia d'e kunrun ni m. ⁴⁶ (Ele n'o nwe onye hun huntu Chuku-Nedi—onye hu hun gha ebe Chuku ri bia, 'ya suo huntu Chuku-Nedi.) ⁴⁷ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule kwere ni nwan ndun itebite."

⁴⁸ Mme wu bredi hun e ye ndun. ⁴⁹ Ndi nedi unu kanị ri mana † hu we ri ime atū, kanị, a nwunhughō we. ⁵⁰ Kanị onwan wu bredi hun gha elu-igwee bia hun o me ni onye ri n'e anwunhuko. ⁵¹ Mme wu bredi hu ri ndun hun gha elu-igwee bia. Onye owule ri bredi jenkō d'a ri ndun jenin ejen. Bredi hu m siko d'e ye make ufiri ndun ndi ri ime uwa wu ehū m."

⁵² 'Ya ke ndi Ju ahun no doma ndondo ime we, a si, "Nanị ke okennyeni a don ye enyi ehū a ri?"

⁵³ 'Ya Jizosị no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, mmanị unu ri ehū Nwa nke Ihian, ra edeke e,—unu enwonko ndun ime unu. ⁵⁴ Onye ri ehū m, ra edeke m, o wuru onye nwe ndun itebite; m siko d'e weli e Uhuohin-ikpazuun. ⁵⁵ Makeni, ehū m wu ezigbo ihien-oriri, edeke m wuzikwo ezigbo ihien-oriri. ⁵⁶ Onye hun ri ehū m ra edeke m, bi ime m, mme le enwen m bi ime e."

⁵⁷ "Ke m don ri ndun makeni Chuku-Nedi hun zihē ni m ri ndun, erira ke onye hun ri ni m k'a don ri ndun make ufiri m. ⁵⁸ Onwan wu ezigbo bredi hun gha elu-igwee bia; o noni ke ihien ahun ndi mbu ri, omeguu a nwunhukwo we. Onye hun ri bredi jenkō d'a ri ndun jenin ejen."

⁵⁹ Ogen Jesu gi ri a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju ri ime obodo Kapanom k'o gi ku ihien ndini.

Oku Hun E Ye Ndun Itebite

⁶⁰ Ndi bu oda ime umu-azuun a a nu ihienni, we no si, "Okuni e zekkwō! Onye siko d'a saeka nabanhan a?"

⁶¹ Kanị, Jizos' a maringwo ni umu-azuun a ri e denwinwin make ihienni o ku. O no si we, "Onwan k'e me unu ekwerizile? ⁶² Ki unu jenkō d'e mezi nwan omeni unu a hun Nwa nke Ihian k'o lako elu-igwee ebe o ri mbu? ⁶³ Mmon-nsō iya suo e ye ndun, ihien ihian mmaka ara ban erere owule: oku ndini m ri a gwa unu wu oku ime-mmōn le oku hun e ye ndun. ⁶⁴ Kanị ndi hu ime unu ekwerini." (Gha isi mbidon lala, Jesu a maringwo ndi hun jenkoleni d'e kwere le onye hun jenkō d'e re n'e.) ⁶⁵ O no siji, "Onwan hañ m gi si unu n'o nwonni onye jenkō d'a saeka bia d'e kunrun m mmanị Chuku-Nedi me e n'o bia."

⁶⁶ Make onwan, umu-azuun Jesu bu oda no kin-azuun, esonzi ni w'e.

† MANA: Iya ke we kpō ihien-oriri hu Osolobue gha elu-igwee zihē ni ndi Izrelū ime atū ogen Mozizi.

⁶⁷ Ya Jizosì nò sị ụmụ-azụun a mmèbụọ hụ, “Ụnụ lẹ enwèn ụnụ sịkọ d'a puzịdẹ nwan ra?” ⁶⁸ Saimonụ wụ Pita nọ za a, sị, “Di-nwonnì-enyi, onyẹ kẹ enyi jẹnbu-rukọ? Iyụ nwọn oku ndị e ye ndun itẹbitẹ.” ⁶⁹ Enyi e kw-erighọ, marinzikwọ, ni iyụ wụ Onyẹ-nso Osolobue.” ⁷⁰ Jizosì nọ sị wẹ, “Mmẹ hōrị ụnụ mmèbụọ, elẹ 'ya? Kani onyẹ ohu ime ụnụ wụ Ekwensu!” ⁷¹ (Judasì nwa Saimonụ Iskarotụ k'ọ rị e ku, makeni ọ wụ onyẹ ohu ime ụmụ-azụun mmèbụọ hụ bụ 'ya jenkọ d'e re ẹ.)

Isi Nke Ɔsa

Ogèn Umunẹ Jesu Kelèni Kweri N'ẹ

7 Omègụ, Jesu nọ ghagbarị ime Galili, latogụ Ju-dia; o jẹhunmèni ime Judia, makeni ndi-ndu ndi Ju rị a chọ ni wẹ gbu ẹ. ² Ogèn hụ, mmèmmè ndi Ju gi a nọdisonmè ime Odu † e rugu. ³ 'Ya umunẹ Jesu nọ si a, “O furu n'ị gha ebeni pụ, si Judia, keni ụmụ-azụun ị hun ọrun-atụmenya ndi ị rị a rụn. ⁴ Makeni o nwonnì onyẹ hun a rụn ọrun ime nzuzue ọwuni ọ chọ ni wẹ marin a. Ebe o mē ni i rị e mē ihien ndini ile, we nwan enwèn i ghosị ụwa.” ⁵ (Onwan mē makeni kẹ umunẹ ẹ dẹ e kwerini n'ẹ.)

⁶ 'Ya Jizosì nọ sị wẹ, “Ogèn furu ni m e ke ru, kani ogèn ile furu ụnụ. ⁷ Izize ụnụ ezekọ ụwa, kalẹ izize m e ze wẹ makelẹ m rị a gwa wẹ ni ihien w'e mē jọ njo. ⁸ Jemē ni nwan mmèmmèni, mmē lẹ enwèn m eke jenkọ mmèmmè hunni, makeni ogèn furu ni m e ke ru.” ⁹ O kugụ ihienni, ọ nọ nọdikwọ ime Galili.

Jesu E Jèn Mmèmmè-odu

¹⁰ Kani ogèn umunẹ Jesu gi jẹmègụ mmèmmè hụ, ọ nọjị jẹmē, kani nzuzue k'ọ gi jèn.

¹¹ Ndi-ndu ndi-Ju hụ a chọ a ime mmèmmè hụ, wẹ hụ a sị, “Elebe k'ọ rị?” ¹² Ndi rị ịgunrun risonmē ebèhū hū a kasomē murinmurin. Ndinì sị, “Ezigbo ihian k'ọ wụ,” ndinì sị, “Mba, ọ rihū e dufie ndi alì.” ¹³ Kani, makeni egun ndi-ndu ndi Ju rị a tū wẹ, o nwonnì onyẹ s'ẹka ku oku ẹ ifonrin-ifon.

¹⁴ Ogèn mmèmmè hū gi rugu ahanmahan, Jizosì nọ si Ụlọ-nso d'a kuzimē. ¹⁵ Ọ nọ tū ndi-ndu ndi Ju ẹnya, wẹ nọ sị, “Nani kẹ okennyeni dōn marin ihien ọda enina, bụ o ke jentu ozunzūn ọwulẹ?” ¹⁶ Jesu nọ za wẹ, sị, “Nkuzi m elẹ nke m kani nke onyẹ zihē ni m rọ.

¹⁷ Omēni ihian a kwademē obi ẹ n'ọ jenkọ d'e mē uche Osolobue, onyẹ hū sịkọ d'a marin omēni nkuzi m gha ẹka Osolobue bja ra m gi ikēn m e ku. ¹⁸ Onyẹ hun e gi ikēn ẹ e ku rị a chọ ni wẹ ja a mma; kani onyẹ rị e mē ni wẹ ye onyẹ zihen'ẹ ọgho wū onyẹ ezioku, ntū a rị ime ẹ.”

¹⁹ “Mozizi ye ụnụ Iwu, elẹ 'ya? Kani o nwonnì onyẹ ohu ime ụnụ hun e dōnmē Iwu hū. Kì haịn ụnụ gi a chọ ni ụnụ gbu m?”

²⁰ Igunrun hū nọ za, sị, “Eje-mmōn rị ime i! Onyẹ rị a chọ n'ọ gbu i?”

²¹ Jesu nọ sị, “M rūn ọrun-atụmenya ohu, ọ nọ tū ụnụ ile ẹnya. ²² Mozizi ye ụnụ iwu ikwa-ugun. (Kani elẹ Moz-

izi bidon ikwa-ugun, ndi nedi unu kani bidon ẹ.) Unu a kwade okennyẹ ugun Uhuohin Izu-iken keni unu hun uzọ mezu iwu hū. ²³ Omēni wẹ hū a kwa okennyẹ ugun Uhuohin Izu-iken amamgbe w'a dan Iwu Mozizi, kị haịn unu gi e we ni m iwe makeni m zuchanrin okennyeni ẹhū a ile Uhuohin Izu-iken? ²⁴ Ahanzilẹ ni enen kẹ unu hun a, kama, e leban ni ihien ẹnya ohunma keni unu hun uzọ han enen rị mma.”

Onyẹ Kẹ Jesu Wụ?

²⁵ Ya ndi hū ime ndi Jerusalem nọ sị, “Elẹ onwan wū okennyẹ hū ndi-ndu rị a chọ ni wẹ gbu? ²⁶ Lee ẹ nwan k'ọ rị ebeni e ku oku id'ẹnya ihian ile, a gba w'a nkintin! A maringhōdẹ wẹ nwan ni 'ya wū Kraistì, Onyẹ Hū Osolobue Tume ra? ²⁷ Kani enyi a maringhō ebe okennyeni gha bja; ogèn Kraistì jenkọ d'e gi bja, o nwonnì onyẹ jenkọ d'a marin ebe ọ gha bja.”

²⁸ Ogèn Jesu gi rị a kuzi ime Ụlọ-nso, ọ nọ weshi olu elu, sị, “Eziẹ, unu a maringhō m, marinzikwọ ebe m gha bja! Kani, egini m ihien ẹka m bja; onyẹ hun zihē ni m furu wẹ gi dōn ẹnya—'ya kẹ unu marinlẹni! ²⁹ A maringhō m'a makeni m gha ebe ọ rị bja, 'ya zihē m.”

³⁰ 'Ya wẹ nọ chọ ni wẹ nwunrun a; kani o nwonnì onyẹ mētū a ẹka, makeni ogèn ẹ e ke ru. ³¹ K'osilerj, ndi bu ọda rị ebèhū nọ kwerini n'ẹ; wẹ hū a sị, “Ogèn Kraistì wū Mezaya, Onyẹ Hū Osolobue Tume, k'ẹ gi bja, n'ọ runkari okennyeni ọrun-atụmenya?”

E Zi Wẹ Ndi-ụnakpa Ụlọ-nso D'a Nwunhan Jesu

³² Ndi Itu-Farisi a nū kẹ ịgunrun hū rị e ku ihien ndini wẹ banyeni Jizosì, 'ya ndi-isi nchū-ẹjan lẹ ndi Itu-Farisi nọ zi ndi ụnakpa Ụlọ-nso d'a nwunhan a.

³³ Jizosì nọ sị, “M jenkọ d'e sōn unu nọdị ẹkẹrẹ, omègụ, a laburu m onyẹ hun zihē ni m; ³⁴ unu jenkọ d'a chọ m, kani, unu ahunko m; ebe m rị, unu e ri-ẹka bja.” ³⁵ Ndi-isi ndi Ju nọ sị ibe wẹ, “Elebe kẹ okennyeni chọ n'ọ jèn, hun enyi jenkoleni d'a hun a? Ọ chọ n'ọ jèn alì ndi Griki—alì ndi wulenì ndi Ju—ebe ndi nke enyi risonmē d'a kuzimē ime ịgunrun ndi wulenì ndi-Ju? ³⁶ K'ọ gi ihienni e ku: ‘Unu sịkọ d'a chọ m, kani, unu ahunko m; ebe m rị, unu asakọ ẹka bja a.?’”

Mirin Hun E Ye Ndun

³⁷ Uhuohin ikpazuun mmèmmè hū, hun wū uhuohin kachanrin mkpa, Jesu nọ wuzo ọtọ, yi oro, sị, “Omēni o nwon onyẹ egun mirin rị a gun, 'ya bja d'e kunrun m n'ọ ra! ³⁸ Onyẹ ọwulẹ hun kwerini ni m, ya ra; o sịkọ d'a rị n'a kẹ Ẹhuhū-nsọ dōn ku:

‘Mirin hun e ye ndun jenkọ d'a gha ime ẹ e hupuha kẹ iyi.’”

³⁹ Jizosì gi onwan e ku oku Mmōn-nso hun ndi kwerini n'ẹ jenkọ d'e nwehēn. W'e ke ye wẹ Mmōn-nso ogèn hū makeni Jesu e ke banye ọgho a.

† *Livitikosj 23.34*

Igunrun Hụ E Kebe

⁴⁰ Ogen wẹ gi nụ oku ndini, ndi hụ ime igunrun hụ nọ si, "Ezioku, onwan wụ onye-amuma Hụ pu-ichẹn." ⁴¹ Ndi ọzo si, "Onwan wụ Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume!" Kanị ndi hụ ime wẹ si, "Kraisti k'a ghadẹ nwan Galili bia ra?! ⁴² Ehuhuo-nsọ e kugụon'a ni Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume, sikọ d'a gha ebọn Defidi pūha; n'ọ sikọ d'a gha Bẹtulehem, obodo Defidi te bi bia?" ⁴³ Oku banyeni Jizosị nọ kebe igunrun ahun. ⁴⁴ Ndi hụ ime wẹ te chọ ni wẹ nwunrun a, kanị o nwonni onye metụ a ẹka.

Ndi-ndu Ndi Ju A Jụ N'e Kwerikoni Wẹ Jesu

⁴⁵ Ogen ndi-unakpa Ulo-nsọ ahun gi kinhen azuun d'e kunrun ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi Itu-Farisi, wẹ nọ jụma wẹ, si, "Kị haịn unu gileni wehe ẹ?" ⁴⁶ Ndi unakpa Ulo-nsọ hụ nọ za, si, "O nwonni onye kutu oku ke okennyeni!"

⁴⁷ Ndi Itu-Farisi nọ jụ wẹ, si, "E dufieguozide wẹ nwan unu nwen ra? ⁴⁸ O nwongho kaka akpu onye-ndu mobu onye Itu-Farisi ohu unu marin hun kwerini n'ẹ? ⁴⁹ Igunrunni amarin Iwu Mozizi, ndi wẹ bu onu ke wẹ wu."

⁵⁰ Nikodimosi hun jẹn d'e kunrun Jesu mbu, hun wu onye ohu ime wẹ nọ si wẹ, ⁵¹ "Iwu enyi a made ihian ikpe bu ebuni wẹ uzọ nụ onu a mobu chopuha ihien o me ra?"

⁵² Wẹ nọ za, si, "I wuzide onye Galili ra? Mu Ekukwo-nsọ n'i marin ni onye-amuma ara gha † Galili bia." [⁵³ Onye owule nọ lashi iwe ẹ.

Isi Nke Esato

Okpoho Hụ Zọ-uku-ye-ofia

8 Kanị, Jesu nọ si Ugu Olivu. ² O ru uzọ-utuntun, o kinhenzi Ulo-nsọ. Ndi hụ ile nọ bia d'e kunrun ẹ, o nọ nodi alị, kuzime wẹ.

³ Ya ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi nọ wehe okpoho ohu wẹ nwun ebe ọ ri a zọ-uku-eye-ofia. Wẹ nọ bu ẹ tumẹ ihun ihian ile. ⁴ Wẹ nọ si Jizosị, "Onye-nkuzi, wẹ nwun okpohoni ebe ọ ri a zọ uku e ye ofia. ⁵ Ime Iwu, Mozizi si enyi gi omuma magbu okpoho nọ enina, kalẹ, k'i k'e ku nwan banyen'ẹ?" ⁶ (Wẹ jụ a ihien ni wẹ gi ẹ kwondon Jizosị, keni wẹ hun ihien wẹ k'a si ni ya k'o me.) Ya ke Jizosị nọ hulua alị, gi mkpinsi-eka a demẹ ihien alị. ⁷ Ogen wẹ gi tọ a jụ a, o nọ lihi otọ, si wẹ, "Onye owule ime unu metuleni njo, 'ya bu uzọ ma a omuma." ⁸ 'Ya ọ nọ huluzi alị, demẹ ihien alị. ⁹ Ogen wẹ gi nụ ihien ni, wẹ ile nọ puma, ohu-ohu, ndi kanị bu uzọ puma, d'e ru n'ọ hodụ Jizosị sọ; okpoho hụ turuhukwo ebẹhu ihun Jizosị. ¹⁰ Ya Jesu nọ lihi otọ, si a, "Okpoho, elebe ke wẹ ri? O nwonni onye ma i ikpe?" ¹¹ O nọ si, "Di-okpa, o nwonni." Jizosị nọ si a, "Mme nwen ẹ amakokwo i ikpe. Jẹnme. Kanị, gha kikenni jẹnme, emezile njo."]

† ...onye-amuma hụ pu-ichẹn aghako...

Jizosị Wụ Ukpe Uwa

¹² Jizosị nọ siji ndi ahun o te ri a kuzi, "Mme wu ukpe uwa. Onye owule hun ri e sonni m aghako ime ishi, kama, o sikọ d'e nwon ukpe hụ hun e ye ndun."

¹³ Ndi-Farisi nọ shiari a, si, "I ri nwan a shiani enwen i eri, egiko wẹ eri i don."

¹⁴ Jesu nọ za, si, "Osun'a ni m shia ni enwen m eri, eri m furu wẹ gi don, makela a maringho m ebe m gha bia lẹ ebe m jenkọ. Unu amarin ebe m gha bia mobu ebe m jenkọ. ¹⁵ Unu e gi ihien enya e legha a han enen. O nwonni onye m'a hannị enen. ¹⁶ Kanị ọ sọ n'a ni m jenkọ d'a han enen, enen m'a han wu ezioku, makeni ele mme sọ a han a, kama mme lẹ Chuku-Nedi hun zihẹ ni m gba a han a.

¹⁷ Ime Iwu unu, wẹ de ẹ ni eri mmadu ebuo ke wẹ gi e don. ¹⁸ M ri a shiani enwen m eri; Nedi m hun zihẹ ni m ri a shiazikwo ni m eri." ¹⁹ Ya wẹ nọ si a, "Elebe ke Nedi i ri?" Jesu nọ za, si, "Unu amarin m, unu amarinzikwo Nedi m. Omele unu marin m amarin, nke unu a marinzikwo Nedi m."

²⁰ Jesu ku ihien ndini ogen o gi ri ehu ebe w'e buche oyiye ime Ulo-nsọ a kuzi, bu o nwonni onye nwunrun'a makeni ogen ẹ e ke ru.

Ebe Jesu Gha Bia Lẹ Ebe O Jenko

²¹ Jizosị nozi gwa wẹ, si, "M jenkọ d'a pu; unu sikọ d'a chọ m—kanị unu jenkọ d'a nwuntọ ime njo unu. Unu asako ẹka bia ebe m jenkọ."

²² Ndi-ndu ndi Ju nọ si, "O si ni enyi asako ẹka bia ebe o jenkọ. 'Ya wu n'ọ jenkọ d'e gbude nwan enwen ẹ ra?' Iya k'o gidẹ nwan ihien ni e ku ra?"

²³ Jizosị nọ za wẹ, si, "Unu gha ibe alị bia, kalẹ m gha elu bia. Unu wu nke uwanị, kanị ele m nke uwanị. ²⁴ 'Ya haịn m gi gwa unu ni unu sikọ d'a nwuntọ ime njo unu. Unu jenkọ d'a nwuntọ ime njo unu mmanị unu kweri ni m wu onye ahun m si ni 'ya ke m wu."

²⁵ Wẹ nọ si a, "Onye k'i wu?" Jesu nọ si wẹ, "Ihien hụ m gwa unu isi mbidon ke m wu. ²⁶ M nwon ihien bu oda m k'a saeka ku banyeni unu, ihien bu oda m'e gi ma unu ikpe; kanị, onye hun zihẹ ni m furu wẹ gi e don enya, m rihu a gwa uwa ihien ndi m nū onu a."

²⁷ (Kanị aghotanị wẹ n'ọ ri a gwa wẹ banyeni Chuku-Nedi.) ²⁸ 'Ya Jizosị nọ si, "Ogen unu jenkọ d'e gi wesi Nwa nke Ihian enu ke unu jenkọ d'e gi marin ni m wu onye m wu—Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume—ni m'a ra gi uche m me ihien owule, kama, ni m ri a gwa unu ihien ndini wẹ ke Nedi m don kuzi m. ²⁹ Onye hụ zihẹ ni m nọyeni m anoyeni; ọ natonị m, makeni ogen ile ke m gi e me ihien a sụn'a."

³⁰ Ogen o gi ri e ku ihien ndini wẹ, ndi bu oda nọ kweri.

Ezioku Jenko D'e Me Unu Weri Enwen Unu

³¹ Jizosị nọ si ndi Ju hun kwerini n'ẹ, "Omeni unu e sụn nkuzi m, 'ya wu unu wu umu-azuun m nke-esi.

³² Unu me ẹ, unu jenkọ d'a marin ezioku, ezioku jenkọ

d'e me unu nwonrin enwen unu." ³³ We no za a, si, "Enyi wu umu Ebrahim, enyi awutuni igbon onye owule. K'i ri a sini, 'Unu jenko d'e weri enwen unu?'" ³⁴ Jesu no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hun e me njo wu igbon njo. ³⁵ Igbon ara nwon onodi ime ezi-le-ulo jenin ejen, kanj, nwa nwon onodi ime ezi-le-ulo jenin ejen. ³⁶ 'Ya wu, omeni Nwa Osolobue me unu weri enwen unu, unu jenko d'e nwonrin enwen unu nke-esi. ³⁷ A maringho m ni unu wu umu Ebrahim, kanj unu ri nwan a cho ni unu gbu m, make ni oku m enwon onodi ime unu. ³⁸ M'e ku ihien m hun ebe Nedi m ri, kale unu e me ihien unu nu onu nedi unu."

³⁹ We no za a, si, "Ebrahim wu nedi enyi." Jesu no si we, "Omeni ezie ro ni unu wu umu Ebrahim, nke unu hu e me ihien Ebrahim me. ⁴⁰ Kanj unu cho nwan ni unu gbu m, onye hun gwa unu ezioku hun m nu onu Osolobue. Ebrahim e meni ihien no erira! ⁴¹ Unu rihu e me ihien nedi unu e me."

We no si a, "Enyi ele umu owu; Osolobue le enwen e suo wu Nedi enyi nwon."

⁴² Jizosi no si we, "Omeni Osolobue wu Nedi unu, nke ihien m a suo unu, make ni m gha ebe Osolobue ri bia; iya me m nwan ri ebeni. Ele mme gi ihien aka m bia, iya zihem. ⁴³ Ki hajin unu gileni a ghota ihien m ri e ku? Unu ari a ghota make ni unu asani aka nabanhan oku m."

⁴⁴ Unu wu nke Ekwensu nedi unu, ihien Ekwensu nedi unu cho ke unu cho nwan ni unu me. Ogbu-ochu k'o wu gha isi mbidon lala; o kwadontuni ezioku—make ni ezioku ari ime e. O gha a tu ntu, o nwonni ihien o wu ebe o ri, make ni onye ntu le nedi ntu ile k'o wu. ⁴⁵ Ya hajin unu gileni kweri ihien m ri e ku, make ni m ri e ku ezioku. ⁴⁶ Onye ime unu sik'o d'a saeka ghosi ni m me njo? O me nwan ni ezioku ke m ri a gwa unu, ki hajin nwan unu gileni kweri ihien m ri e ku? ⁴⁷ Onye owule hun wu nke Osolobue e gi oku Osolobue e don. Ihien hajin unu gileni e gi oku Osolobue e don wu ni unu ele nke Osolobue."

Jizosi Le Ebrahim

⁴⁸ Ndi-ndu ndi Ju no za, si, "Ele ezioku ke enyi ri e ku ni i wu onye Samerja, ni eje-mmom ri ime i?" ⁴⁹ Jesu no za, si, "Eje-mmom a ri ime m; m'a gbaye Nedi m, kanj unu ara gbaye m. ⁵⁰ Ari m e me ni we ye m ogho; kanj, o nwongho onye ri e me ni we ye m ogho—Nedi m ro; iya a han enen. ⁵¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule me ihien m ku ahunko onwun, kaka."

⁵² Ndi Ju no si a, "O weguo nwan enyi enya ohunma-ohunma ni eje-mmom ri ime i! Ebrahim le ndi-amuma a nwungho, kanj i si, 'Onye owule hun donme oku m ahunko onwun.' ⁵³ 'Yu ka nedi enyi wu Ebrahim hun nwunni le ndi-amuma ndi nwunzikwo onwun? Onye k'i ro ni 'ya ke i wu?'"

⁵⁴ Jizosi no za, si, "M ja enwen m mma, ojija-mma m wu ihien mmaka. Onye hun a ja m mma wu Nedi m, hun unu si ni 'ya wu Osolobue unu, ⁵⁵ bu unu amarin a, kale a maringho m'a. M si n'a marin m'a, m jenko d'a

wu onye ntu ke unu; kanj a maringho m'a; m'e me ihien o ku. ⁵⁶ Nedi unu kanj wu Ebrahim ghogho n'o jenko d'a hun ogen m; o hun a, efo no suo a usuo."

⁵⁷ 'Ya ndi Ju no si a, "Ye ke ru ahua iri-kwasigogunna, y'a hunole Ebrahim?"

⁵⁸ Jesu no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, ni we d'a mu Ebrahim, m ri ari!"

⁵⁹ 'Ya we no tuturu omuma ni we ma a, kanj Jesu no wari, gha ime Ulo-nsopu.

Isi Nke Itenei

Jizosi A Zuo Okenye We Mu Enya-ishi

9 Ogen Jizosi gi ghafeko, o no hun onye enya kpu-ishi kete w'a muna. ² Umuzazuun a no ju a, si, "Onye-nkuzi, onye me njo hun we gi mu okennyeni enya-ishi, iya le enwen ra ndi muna?" ³ Jesu no za, si, "Eleni okennyeni mobu ndi muna me njo, kanj we mu a enya-ishi keni iken Osolobue hun uzopuha ifon ime ndun a. ⁴ Enyi sik'o d'a gha a run orun onye hun zihem ni m ebe eki keleni gi, make ni, ohj gba, o nwonni onye jenko d'a saeka run orun. ⁵ Hunni m ri ime uwa, mme wu ukpe uwa."

⁶ Ogen o gi kuguu ihienni, o no ju eson to ali, gi eson hu memem urua, gi e te onye enya-ishi hu enya. ⁷ O no si a, "Jenme d'e fin ihun ime mirin Siluam." (Ali efanni wu "E zijenguo.") O no jen d'e fin ihun e, o no leghama uzop, luaha. ⁸ Ndi nochimen'e le ndi marin no te rijo urjo hu a si, "Onwan ele onye hu a nodi ali a rijo urjo?" ⁹ Ndi hu ime we hu a si, "Iya ro." Ndi ozop si, "Mba, ele ya; kanj o yi e eyi."

Kanj 'ya nwen no si, "Eghee, mme wu okenye hu." ¹⁰ We hu a ju a, a judonzi, a si, "Nani k'i don nwan leghama uzop?" ¹¹ O no si, "Okenye hu w'a kpo Jizosi/Jesu memem urua gi e te m enya, o no si m, 'Jen Siluam d'e fin ihun.' 'Ya m no jenme d'e fin ihun, m no leghama uzop!" ¹² We no ju a, si, "Elebe k'o ri?" O no si, "Amarin m."

Ndi Itu-Farisi E Leban Nzuori Hu Enya

¹³ We no weri onye hu enya te kpu-ishi jenni ndi Itu-Farisi. ¹⁴ (Uhuohin Izu-iken ke Jesu memem urua gi e shiapu a enya.) ¹⁵ 'Ya ndi Itu-Farisi no juma a k'o don leghama uzop. O no si we, "O bu urua che m enya, e fin m ihun m—e leghamaguo m nwan uzop." ¹⁶ Ndi hu ime ndi Itu-Farisi no si, "Okennyeni ele nke Osolobue make ni o rini e donme iwu Izu-iken." Ndi ozop si, "Nani ke onye-njo don saeka a run orun-atumenya ndini?" We no kebe. ¹⁷ We no siji onye enya-ishi hu, "K'i nwon ye ku banyen'e, ebe o me ni 'ya shiapu i enya?" O no si, "O wu onye-amuma."

¹⁸ Ndi-ndu ndi Ju e te kwerini ni enya te kpu e ishi d'e ru n'a kpo we ndi muna. ¹⁹ We no ju ndi muna, si, "Onwan wu nwa unu hun unu si ni unu mu a enya-mpin? Nani k'o don nwan leghama uzop?" ²⁰ Ndi muna no za, si, "Enyi a maringho ni onwan wu nwa enyi; ni enyi mu a enya-mpin. ²¹ Kanj, enyi amarin k'o don nwan leghama uzop mobu onye shiapu a enya. O ruguo ogo;

jún'a. 'Ya sikò d'e ku onu a.'²² (Ndi mu n'a ku erira makelè egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu wè. Makèni, ndi-ndu ndi Ju e kweringbamaolè ni onyè hun jenkò d'a si ni Jesu wu Kristi, Onyè Hù Osolobuè Tume, a chupù w'a ime ulò-ofufe.²³ 'Ya hajin ndi mun'a gi si, "O ruguò ogo; jún'a.")

²⁴ 'Ya wè nò kpòzi okènyè hù enya te kpu ishi, ju-mazi a ajuju nke mgbe ebùò, si a, "Ku ezioku n'i ye Osolobuè oghò! Ènyi a maringhò ni okènyèni wu onyè-njò."²⁵ O nò za, si, "Amarin m omèni o wu onyè-njò móbù èlè onyè-njò. Kanì ihien ohu m marin wu ni enya te kpu m ishi, kalè, e leghamaguò m nwan uzò!"²⁶ 'Ya wè nò si a, "K'o mè i? Nani k'o don shiapu i enya?"²⁷ O nò si wè, "A gwaguò m unu, kanì unu egini è don; kì hajin unu gi a chò ni unu nuzi a? Unu chozikwò ni unu wuru umu-azuun a?"

²⁸ 'Ya wè nò kpoma a iyi, si, "Nwa-azuun a k'i wu, kanì enyi nwen wu umu-azuun Mozizi.²⁹ Ènyi a maringhò ni Osolobuè gwa Mozizi oku, kanì nke okènyèni, enyi amarindè ebe o gha bia!"³⁰ Okènyè hù nò za, si, "Onwan wu ihien a tu enya! Unu amarin ebe o gha bia, bu o shiapu m enya."³¹ Ènyi a maringhò ni Osolobuè ara gon onyè-njò ntin, kanì o gon onyè hun e fe n'è lè onyè hun e mè uche è ntin.³² Kete uwa e bidonlè, anutuni wè ni onyè owulè shiapu enya onyè wè mu enya-mpin.³³ Owulè okènyèni èlè nke Osolobuè, o ke sa èka mè ihien owulè."

³⁴ Wè nò za a, si, "Imè njò kè wè nochanrin mu i; i ri nwan a chò ni kuzi enyi?!" Wè nò chupù a ime ulò-ofufe.

Ènya-ishi Imè-mmon

³⁵ Ogèn Jizosì gi nu ni a chupuguo w'a, o hun a, o nò si a, "Y'e kweringhò ni Nwa nke Ihian?"

³⁶ O nò za, si, "Onyè k'o wu di-okpa? Gwa m, keni m hun uzò kwèri n'è!"

³⁷ Jizosì nò si a, "Y'a hunguò a—onyè hun ri e du i e ku oku rọ."

³⁸ O nò si, "Di-nwonnì-ènyi, e kweringhò m." O nò sekpu alì, fe è.

³⁹ Jesu nò si, "M bia uwanì d'a han enen, keni ndi enya-ishi leghama uzò, ndi hun e legha uzò a wuru ndi enya-ishi."

⁴⁰ Ndi Itu-Farisi nokunmè n'è a nu ihienni o ku, wè nò ju a, si, "Ènyi wuzikwò ndi enya-ishi?"

⁴¹ Jizosì nò za wè, si, "Omèni unu wu ndi enya-mpin, wè e ke si ni unu mè njò; kalè, ebe unu si ni unu hù e legha uzò, njò unu hukwonì unu."

Isi Nke Iri

Ilu Jesu Gi Ezigbo Onyè-ndu Atunrun Ta

10 "Ezioku kè m ri a gwa unu, onyè owulè hun ghalèni onumuzò banye ime ulò-atunrun, kanì o gha uzò ozò nyinban, onyè ahun wu onyè-ohin lè onyè e chekin ihian uzò a napu a ihien è.² Onyè hù gha onumuzò banye, 'ya wu onyè-ndu atunrun ndi hù.³ Iya kè onyè nche a kpòpù ni uzò; atunrun ndi hù e gon

ntin olu è. O kpò atunrun a efan, o dupuha wè.⁴ O wepuhaguu wè ile wu ndi nke è, o buruni wè uzò; atunrun ndi hù e sòn è makèni wè marin olu è.⁵ Es-onkò wè onyè wè marinlèni, kama, w'a gban'a osò, makèni amarin wè olu è."

⁶ Jizosì gi iluni gwa wè oku, kanì a ghotani wè.

Jizosì Wù Ezigbo Onyè-ndu Atunrun Hù

⁷ 'Ya Jizosì nozi si wè, "Ezioku kè m ri a gwa unu, mme wu onumuzò atunrun gha a banye.⁸ Ndi ozò ile bu m uzò bia wu ndi ohin lè ndi e chekin ihian a napu a ihien è; kanì atunrun ndi hù egonni wè ntin.⁹ Mmè wu onumuzò. Onyè owulè hun gha m banye sikò d'è nwon nzuopuha; o jenkò d'a gha e jèn, a lua, a hunsomè èfifia o sikò d'è ri.¹⁰ Onyè ohin ara bia wezuka n'ò bia n'ò zun, n'ò gbu lè n'ò tikpò, kanì m bia keni wè nwon ndun, nwon è mmagi-mmagi."

¹¹ "Mmè wu ezigbo onyè-ndu atunrun. Ezigbo onyè-ndu atunrun gi ufiri atunrun e ye ndun a.¹² Nke onyè wè wehù orun, hun wulèni onyè-ndu atunrun ndi hù, hun atunrun ndi ahun wulèni nke è, o hun eworo † k'o lala, o la atunrun ndi hù tọ, gbapù—eworo hù nwunrun wè, o chuziza wè.¹³ Onyè wè we orun a gbapù makèni o wuhù onyè wè we orun, èlè iya nwon atunrun, o nwonnì ihien o kpò atunrun ndi hù.

¹⁴ Mmè wu ezigbo onyè-ndu atunrun. A maringhò m atunrun m; atunrun m a maringhozi m—¹⁵ rike kè Nèdi m don marin m, a marin m Nèdi m. M ri e ye ndun m makè ifiri atunrun.¹⁶ M nwon atunrun ndi ozò rilèni ime igunrunni. M jenkò d'è wehezi wè. Wè jenkò d'è gon ntin olu m, keni o wuru igunrun ohu lè onyè-ndu ohu.¹⁷ Ihien m sùò Nèdi m makèni m ri e we ndun m e ye keni m werizi è.¹⁸ O nwonnì onyè ri a napu m ndun m; kama, mmè ri e gi uche m e ye è. O ri m èka iyen'è; o rizi m èka iwerizin'è. Nèdi m si m mè ihienni."

¹⁹ 'Ya kè ndi-ndu ndi Ju nò kebezi makè ihien ndinì o ri e ku.²⁰ Ndi bu oda ime wè hù a si, "Eje-mmøn ri ime è; era ri a pu a! Kè enyi ri e gon'è ntin?"²¹ Ndi ozò hù a si, "Oku ndinì èlè oku onyè eje-mmøn ri ime è. Ni eje-mmøn saèka shiapu enya onyè enya-ishi?"

A Ju Wè Jesu

²² Ogèn hù wu ogèn oyi. Wè ri ime Jerusalem, e mè Mmemmè wè gi e don Ulo-nso nsò ††,²³ Jizosì ghakò etu-ulo Solomonu hun ri Ulo-nso,²⁴ 'ya ndi-ndu ndi-Ju nò fihunmè è, si a, "Elee ogèn kè y'e konmeru enyi obi elu? Omèni 'yu wu Kraisti, Onyè Hù Osolobuè Tume, gwapu enyi?"

²⁵ Jizosì nò za, si, "A gwaguò m unu, kanì unu ekwerini. Orun-atumènya ndi m gi efan Nèdi m a run wu osheri m;²⁶ kalè unu ekwerini makelè unu èlè atunrun m.²⁷ Atunrun m a maringhò olu m; a maringhò m wè; w'e sòn m eson.²⁸ Mm'e ye wè ndun itèbitè; alakò wè ntikpò. O nwonnì onyè sikò d'a napu ni m wè.²⁹ Nèdi m hun we wè che m èka ka ihien ile; o nwonnì onyè jenkò d'è ri-èka wepu wè èka Nèdi m."

† Griki: wofu †† Mmemmè Hanuka

³⁰ “Mmē lẹ Nēdi m wụ ohu.”

³¹ Ndi-ndu ndi-Ju nọ burusonmezi omuma, cho ni we magbu e. ³² Jizosi nọ za we, si, “A runghosiguo m unu orun-oma bu oda gha eka Nēdi m bia: elee hun ime we ke unu jenkọ d'e gini ufiri e ma m omuma?” ³³ Ndi-ndu ndi-Ju nọ za, si, “Elee orun ri mma ke enyi k'a ma n'i omuma, kanj, aru i ku. Makeni ihian mmaka k'i wu bu i ri e weri enwen i n'i wu Osolobue.” ³⁴ Jesu nọ za we, si, “Elee we de e ime Iwu unu, si, 'M si ni unu wu chi †.'” ³⁵ Ebe o me ni w'a ra s'eka gbeghuto oku ri ime Ehuhuo-nsọ, omeni o kpọ ndi hu we zijienni oku Osolobue mbu 'chi', 'ndi ri ke Chuku', ³⁶ nani ke unu gi ri a si ni, mmē, hun Chuku-Nēdi don nsọ zihē ime uwa, ri e ku aru, makeni m si, 'M wu Nwa Osolobue?' ³⁷ Omelē aru m a run ihien Nēdi m a run, egile ni ihien m ku don. ³⁸ Kanj omeni m hu a run we, osuon'a ni unu egini ihien m ku don, gi ni orun-atumenya ndi m run don, keni o we unu enya ni Chuku-Nēdi ri ime m, mmē nwen ri ime Chuku-Nēdi.” ³⁹ “Ya we nọ chozi ni we nwunrun a, kanj o nọ gbunahin we.

⁴⁰ Jizosi nọ kin-azụun, fetu Iyi Jodani, si ebēhu Jónu nọ me mirin-Chuku ogen mbu, o nọ nodi ebēhu. ⁴¹ Ndi bu oda nọ bia d'e kunrun e, we hu a si, “Jónu a runni orun-atumenya kaka akpu-ohu, kanj, ihien ile Jónu ku banyeni okennyeni wu ezioku.” ⁴² Ndi bu oda nọ kwerini Jesu ebahun.

Isi Nke Mmanai

Onwun Lazarosj

11 O nwon okennyē ohu w'a kpọ Lazarosj hun emu ri a ku. Onyē Bētani, obodo Meri lẹ nwenē e okpoho wu Mata rọ. ² Merini wu hun hu uđen e shin ohunma ye Di-nwōnni-enyi wu Jesu ukp, gi ntutu e fikorj a; nwenē e wu Lazarosj ke emu ri nwan a ku. ³ “Ya umunē-ikpoho ebunonj nọ zi ozi jenni Jizosj, si, “Di-nwōnni-enyi, emu ri a ku onyē ahun ihien e a sọo i.” ⁴ Kanj, ogen Jizosj gi nū ihienni, o nọ si, “Emuni elē nke onwun, kama, o k'e weheni Osolobue ogho; o jenkọ d'a wu ụzọ Nwa Osolobue jenkọ d'e gi nwōnhen ogho.” ⁵ (Ihien Mata lẹ nwenē-e-okpoho wu Meri lēzi Lazarosj a sọokwọ Jesu asọo.)

⁶ O nūgūu ni emu ri a ku Lazarosj, kugūu ihienni o ku, o nọ nodiji ebēhu o ri akpu-uhūohin ebūo.

⁷ Omēgūu, o nọ nwan si umu-azūun a, “Ni enyi kin ni azūun si Judia.” ⁸ Umū-azūun a nọ si a, “Onyē-nkuzi, o ke te ndi Ju cho ni we ma i omuma ebēhu, i chokọ n'i kinzi ebēhu?” ⁹ Jesu nọ si, “Elee mgbahunmē okulokū mmēbūo ke anwun gi a ri elu? Ndi hun a ghahunmē ebe eki ri elu ara kpogburu, makeni we gi ukpē uwanj e legha ụzọ. ¹⁰ Kanj ndi hun a ghahunmē ime ukinkin a kpogburu akpogburu, makeni ukpē a ri ime we.”

¹¹ Ogen o gi kugūu ihienni, o nozi si we, “Uran e bu-ruolē owu enyi wu Lazarosj, kale, m jenkọ ebēhu d'a kpọtien e.”

¹² Umū-azūun a nọ si a, “Di-nwōnni-enyi, omeni o ri uran, o sikọ d'a ri mma.” ¹³ (Jizosj gi e e ku ni o nwun-

hūngūo, kanj we ri e ro n'ọ ri e ku uran mmaka.) ¹⁴ “Ya Jizosj nọ gwapu we, si, “Lazarosj a nwunhūngūo, ¹⁵ kanj, makē ufiri unu, efo ri a sọo m ụsọo ni aru m ebahun, makeni o k'e me unu kweri. Kanj, bia ni nwan ni enyi jen d'e kunrun e.” ¹⁶ Tamosj (hun w'a kpọ Ejime) nọ si umu-azūun ibe e, “Ni enyi nwen jenzi, keni enyi sọo onyē-nkuzi nwun!”

Jesu Wu Onyē Hun E Weli Ndi Nwunni

¹⁷ Ogen Jizosj gi ru ebahun, o nọ hun a ni Lazarosj a riolē ime ili kete akpu-uhūohin eno. ¹⁸ Bētani nokunmē Jerusalem, egbata we wu ihien rikē maili ebūo. ¹⁹ Ndi Ju bu oda a ghaolē Jerusalem bia d'e kunrun Meri lẹ Mata ni we rọkọ we obi makē onwun nwenē-we-okennyē.

²⁰ Ogen Mata gi nū ni Jizosj lala, o nọ jenmē d'e kunrun e, kanj Meri nodi alj ime ulo. ²¹ Mata nọ si Jesu, “Di-nwōnni-enyi, omeni i te ri ebeni, nwenē m e ke nwun. ²² Kanj a maringho m ni ke kikenni o nwunhūgūu, Osolobue jenkọ d'e ye i ihien owole i ri o a.”

²³ Jizosj nọ si a, “Nwenē i jenkọ d'a gha onwun lihizi.”

²⁴ Mata nọ si a, “A maringho m n'ọ jenkọ d'e lihi ogen ndi nwunni sikọ d'e gi lihi Uhuohin-ikpazūun.”

²⁵ Jizosj nọ si a, “Mmē wu onyē hun e weli ndi nwunni; mmē wu onyē hun e ye ndun. Ndi hun kwerini ni m, o sọo n'a ni we nwunhun anwunhun, we sikọ d'a ri ndun; ²⁶ onyē owole ri ndun hun kwerini ni m anwunko, kaka. Ye gigho a don?”

²⁷ Mata nọ za a, si, “Egheē Di-nwōnni-enyi, e kw-erigho m ni 'yu wu Onyē Hu Osolobue Tume, Nwa Osolobue, hun we ri e lee enya a n'ọ lala ime uwa.”

Jizosj Kwan Ekwan

²⁸ Ogen Mata gi kugūu ihienni, o nọ kin-azūun d'a kpọ nwenē e wu Meri. O nọ kagwa a, si, “Onyē-nkuzi ri ebeni, o ri a kpọ i.” ²⁹ Ogen o gi nū ihienni, o nọ lihi otọ ozigbo, jen d'e kunrun e. ³⁰ Ogen hu Jesu e ke banye ime obodo hu—echen k'ọ rikwo ebe Mata nọ kunrun e. ³¹ Ndi Ju ahun we lẹ Meri ri ime ulo ri a rọkọ a obi a hun Meri k'ọ lihi otọ ozigbo pu, we nọ sọnmē e makeni we ro n'ọ jenkọ ili hu d'a kwan ekwan.

³² Ogen Meri gi ru ebēhu Jizosj ri, hun Jizosj, o nọ dann'a alj, si a, “Di-nwōnni-enyi, omeni i te ri ebeni, nwenē m e ke te nwun!”

³³ Ogen Jizosj gi hun a k'ọ ri a kwan ekwan, hunzi ndi Ju ndi 'ya lẹ we wj ke we ri a kwan, o nọ metu a obi oda-oda, futu a.

³⁴ O nọ si we, “Elebe ke unu liye e?” We nọ si a, “Di-nwōnni-enyi, bia d'e lee e.”

³⁵ Jizosj nọ kwan ekwan. ³⁶ “Ya ndi Ju ahun nọ si, “Euu, lee ke ihien e sọohan a!”

³⁷ Kanj ndi hu ime we nọ si, “Onyēni shiapu enya onyē enya-ishi, o ke sa eka gbondon okennyeni anwunlẹ?”

† mọbu: Unu nọ ke Osolobue (Ebu-oma 82.6)

Jizosị A Gha Imẹ Ọnwun Weli Lazarosị

³⁸ O metụkenmezi Jesu obi, ọ nọ bịa ebe ili hụ rị. Ili hụ wụ okporo hụn wẹ gi omuma hi-ogbe nukin ọnu a. ³⁹ Jizosị nọ sị, "Nupu nị omuma hụ."

Mata, nwene okennyẹ hụ nwunhunnị nọ sị a, "Di-nwonnị-enyi, o siko d'e shin ọda-ọda, makelẹ o meọlẹ akpu-uhuhohin eno wẹ li ẹ."

⁴⁰ Jizosị nọ sị a, "Agwanị m'i n'i jenkọ d'a hūn kẹ Os-olobue hihan ogbe omeni y'e kwerigho?"

⁴¹ E nupu wẹ omuma hụ, Jizosị nọ wesi enya elu, sị, "E kele m'i Baba, makeni y'a nugo ekpere m, ⁴² a maringuo m ni y'a nu ekpere m ogen ile, kani ifiri ndini rị ebeni kẹ m gi ku ihienni, keni wẹ kweri ni 'yū zihẹ m." ⁴³ Ogen o gi kuguu ihienni, ọ nọ gi oken olu yi oro, sị, "Lazarosị, pūha!" ⁴⁴ Okennyẹ nwēn nwunni nọ pūha, ẹkwa wẹ gi li ẹ a fukpume ẹ: ohu fukpume oku lẹ ẹka, ohu fukpumezi ẹ ihun. Jizosị nọ sị wẹ, "Topu n'a n'o jenme."

E Rini Wẹ Jesu Ngo Keni Wẹ Gbu Ẹ

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Ndi bu ọda ime ndi Ju ahun bịa d'a hūn Meri, a hūn ihien ndi Jesu me, wẹ nọ kweri n'ẹ. ⁴⁶ Kani ndi hū ime wẹ nọ jẹn d'e kunrun ndi Itu-Farisi, gwa wẹ ihien Jizosị me. ⁴⁷ 'Ya ndi Itu-Farisi lẹ ndi-isi nchụ-ẹjan nọ kpọ Og-wa Ndi-isi Nkikwama, sị, "Kị enyi jenkọ nwan d'e me? Lee ni ọrun-atumenya ile okennyeni rị a run! ⁴⁸ Omeni enyi a ni a runsonme enina, ihian ile jenkọ d'e kweri n'ẹ; ogen hū, ndi Rom rị a kinj enyi siko d'a bịa d'e me ihien banyen'ẹ, wẹ siko d'e tikpo Ulo-nso enyi lẹ alị enyi!"

⁴⁹ Ya kẹ onye ohu ime wẹ ẹfan a wū Kayafasi, hūn wū onye-isi nchụ-ẹjan ahua hū, nọ sị wẹ, "Unu a marin ihien kaka! ⁵⁰ Unu a marin n'o ka unu mma ni onye ohu nwundonni ihian ile, kari ni ndi alị enyi ile a la iwi?" ⁵¹ (Kani, ezioku rị n'a wū ni ebe o me ni Kayafasi wū onye-isi nchụ-ẹjan ahua hū, amuma k'o bu ihien hū—ni Jesu jenkọ d'a nwunni ndi Ju onwun; bu ọ marin ni amuma k'o bu. ⁵² Eledẹ ndi Ju sọ k'o k'a nwunni, kani, keni o gizi onwun a wegbama ndi nke Osolobue ile risonme ebe ile.)

⁵³ Gha uhuhohin hū jenme, ndi-ndu ndi Ju nọ tuma iroro kẹ w'e don gbu Jesu. ⁵⁴ Ufiri ẹ, Jesu akpazini ebe ihian rị ime Judia, kama ọ nọ gha ebẹhū pū, shi obodo ohu w'a kpọ Ifrem, hūn rị egberẹ nokunme atū—iya lẹ umu-azuu a nọ nodi ebẹhū.

⁵⁵ Ogen Mmemme-Nghafe e rume, ndi bu ọda nọ ghasonme alị ofia si Jerusalem d'e me omenalị w'e gi e don enwen wẹ nso, hūn wẹ gi a kwademe mmemme hū. ⁵⁶ Wẹ hū a cho Jesu, a jū ibe wẹ ebẹhū wẹ wuzo ime Ulo-nso, sị, "K'i ro? Ọ biakode mmemmeni ra?"

⁵⁷ Ogen hū, ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi Itu-Farisi e yeguo wẹ iwu banyeni Jesu: nị ọwunị onye ọwule marin ebe o rị, 'ya bịa d'a gwa wẹ, keni wẹ hūn ụzọ nwunrun a.

Isi Nke Mmẹbuo

E Hukpu Wẹ Jesu Uden

(Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

12 Ogen o gi hodū akp'ohin isin nị Mmemme-Nghafe ru, Jizosị nọ jẹn Betani, iwe Lazarosị, okennyẹ hū ọ gha onwun weli. ² Wẹ nọ shi ni Jesu ihien-oriri enyasi ahun. Mata hū e jẹn ozi, e buye wẹ ihien-oriri ahun; Lazarosị rị ndi rị e sọn ẹ e ri ihien-oriri.

³ 'Ya kẹ Meri nọ wehẹ ụden e shin ohunma nanranj wẹ gi osisi nadi mēme, hūn wẹ gwaleni. Uden hū k'e jun ihien nọ kẹ ogo-nta ohu lẹ nkirishi. Ọ nọ hū ẹ ye Jesu ukū, gi ntutu rị a isi e fikori a; ishin ụden hū nọ kungbama ulo hū ile. ⁴ Kani onye ohu ime umu-azuu Jizosị, 'ya wū Judasi nwa Iskarotu (hūn jenkọ d'e re n'ẹ), nọ sị, ⁵ "Kị hajin wẹ gileni re ụdeni, we egbo ẹ ye ndi igbennye? O ruguo ihien rike egbo-oron akp'ohin ogun-mmisen." ⁶ (E lẹ ni ndi igbennye rị a mkpa hajin o gi ku ihienni. Kani, onye-ohin k'o wū: iya nwe e donme ni Jesu wẹ egbo; o werisonme egbo wẹ ye ẹ donme.)

⁷ Kani Jizosị nọ sị, "Hatu n'ẹ, n'o gi ẹ kwademe olili m.

⁸ Unu lẹ ndi igbennye rị ogen ile, kani mme nwen esonko unu nodi ogen ile."

E Rini Wẹ Lazarosị Ngo

⁹ Ndi Ju bu ọda a nū nī Jesu rī Betani, 'ya wẹ nọ bịa ebahun. Kani, ẹlẹ ifiri Jesu sọ kẹ wẹ gi bịa, kani, wẹ chozi nī wẹ hūn Lazarosị, hūn ọ gha onwun weli. ¹⁰ 'Ya ndi-isi nchụ-ẹjan nọ rimeni Lazarosị ngo ni wẹ gbuzi ya nwen, ¹¹ makelẹ ufiri ẹ kẹ ndi Ju bu ọda gi rī a jū nke wẹ a to, e kwerini Jesu.

Onye Mmeri A Banhan Jerusalem

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Ogen eki gi fon, igunrun hi-ogbe hūn bịa Mmemme-Nghafe nọ nū nī Jesu lala Jerusalem. ¹³ 'Ya wẹ nọ werisonme iguru, jẹn d'e kunrun ẹ. Ya wẹ nọ yime, "Ja nī Osolobue mma;

onye ahun gi ẹfan Di-nwonnị-enyi bịa wū onye Chuku gozi agozi!

Egheẹ,

Eze Izrelu

wū onye Chuku gozi agozi."

¹⁴ Jesu nọ chorj nwa jaki, nyinrin ẹ jenme, nọkẹ kẹ Ekwkwọ-nso don ku—Ehuhuo-nso sị,

¹⁵ "Obodo Zayonu, a tulet egun!

Lee Eze i k'o lala,

ọ rị elu nwa jaki."

¹⁶ Umū-azuu Jesu a ghotani ihienni ogen hū, kani, ogen Jesu gi nweringuo ogho, wẹ nọ nyanhan nī Ekwkwọ-nso ku ihienni banyen'ẹ, nyanhanzikwo nī wẹ me n'ẹ ihien ndini.

¹⁷ Ndi rī igunrun ahun wẹ lẹ Jizosị wī ogen o gi gha ili kpopuha Lazarosị, ogen o gi gha ime onwun weli ẹ, hū a gwasonme ndi ozo ihien meni. ¹⁸ 'Ya hajin igunrun hū gi bịa d'e kunrun ẹ—makeni wẹ nū n'ọ run ọrun-atumenyanj.

¹⁹ 'Ya ndi Itu-Farisi no si ibe we, "Unu hu a hun a?! Ihiyen ile enyi ri e me a ri a danye kaka! Lee nwan, uwa ile e sonmeguo a!"

Ndi Griki Hun Cho Ni We Hun Jesu

²⁰ Ogen hu, o nwe ndi Griki hun ri ndi jen Jerusalem d'e fe ofufe ogen mmemme hu. ²¹ We no jen d'e kunrun Filipu hun wu onye obodo Besaida ri ime Galili. We no si a, "Di-okpa, enyi cho ni enyi hun Jesu." ²² Filipu no jen d'a gwa Anduru, ya we ebubuo no wiri jenne d'a gwa Jesu.

²³ Jesu no za we, si, "Ogen e ruguo hun w'e gi ye Nwa nke Ihian ogho. ²⁴ M ri a gwa unu ezioku, akpuru-oka nodi nke e akariko ohu suo wezuka n'o dan ali nwun-hun. O nwunhun, 'ya wu o mi mkpuru oda-oda. ²⁵ Nke ndi hu ndun we ka we mkpa, ndun we siko d'e tuhunahin we; kanj, nke ndi hu o me ni ndun we akanj we mkpa elu uwani, ndun we k'a rinj we—e nwe we ndun itebite. ²⁶ Onye owule hun cho n'o gba ni m odibo jenk d'e sonrij m, keni odibo m hun uzon son m nodi ebe m ri; Nedi m jenk d'e ye onye owule gba ni m odibo ogho."

Jesu E Ku Banyeni Onwun A

²⁷ "Obi ri nwan e feri m. Ke m k'e ku nwan? Ni m si, 'Baba, anile ogen-afunfunni bja ni m?' Mba! Makeni, 'ya hain m gi ri ebeni—m bja keni m hun uzon ta afunfunni. ²⁸ Baba, ye efan i ogho!' 'Ya ke olu no gha elu-igwee si, "E yegule m efan m ogho. M jenk d'e yezi e ogho."

²⁹ Igunrun ahun ri ebenu nu olu hu. Ndi hu si akpabo ro, ndi ozon si mmon-ozia gwaol'a oku!

³⁰ Kanj, Jesu no si we, "Ele ufiri m ke olu hu gi bja, kale ufiri unu. ³¹ Kikenni ke we jenk d'a ma uwani ikpe; kikenni ke we siko d'a chupu onye hun a ki uwani. ³² Mmeme nwen, ogen we k'e gi gha ali wesi m enu, m jenk d'a dohanj enwen m ihian ile." ³³ (O gi ihieni o ku ghosi udi onwun o jenk d'a nwun.)

³⁴ Igunrun hu no si a, "Iwu enyi gwa enyi ni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, jenk d'a ri ndun jennin ejen. Ki i ri a sinj ni we siko d'e wesi Nwa nke Ihian elu? Onye wu Nwa nke Ihianj?"

³⁵ Jesu no si we, "Ukpe jenk d'e sonzi unu nodiji ekere suo. A gha ni ogenni unu nwon ukpe, amamgbe ishi e kunrun unu. Makeni, onye hun a gha ime ishi, ime mkpokiki, amarinko ebe o jenk. ³⁶ 'Ya wu, kwerini ni ukpe ogenni unu nwon ukpe, keni unu hun uzon wuru umu ukpe."

Ogen Jesu gi kuguu ihieni, o no gha ebe we ri pu d'a wari, ahunzini w'a.

Ndi Hu Ekwerini Ni Jesu

³⁷ Osuon'a ni Jesu runchanrin orun-atumenya bu oda id'enya we, ekwerini ni we e, ³⁸ keni ihien onye-amuma wu Azaya ku hun uzon mezu: Azaya si, "Di-nwonnienyi, onye kweri ozi enyi zi? Onye ke Di-nwonnienyi ghosi iken e?"

³⁹ Asani we eka kweri, makeni, rike ke Azaya donzi ku e,

⁴⁰ "Chuku e meguo enya kpu we ishi, tiki obi we— amamgbe we e gi enya we legha uzon, gi obi we ghota, e gbehuto we d'e kunrun m; a zon m we—'ya ke Chuku ku."

⁴¹ Azaya ku ihieni makeni o hun ogho Jizosi, o no ku banyeni ogho a. ⁴² K'osilerj, ndi bu oda hun rida ime ndi-ndu we kwerini Jesu ekweri. Kanj, egun ndi Itu-Farisi aninj we ku e ebe ihian ri, amamgbe we a chupu we ime ulo-ofufe.

⁴³ "Ojija-mma ihian k'a ja we ka we a suo kari hun Osolobue k'a ja we."

Ihien Jesu Ku Ke We K'e Gi Han Ehen

⁴⁴ Jesu no weshi olu elu, si, "Onye owule hun kwerini ni m ele mme k'o kwerini, kanj onye hun zihen m k'o kwerini. ⁴⁵ Onye owule hun ni m, a hunguo onye hun zihen ni m. ⁴⁶ M banhan ime uwa d'a wu ukpe, amamgbe ndi hun kwerini ni m a to ime ishi, ime mkpokiki. ⁴⁷ Onye nu ihien m ku bu o me n'e, amako m'a ikpe. Makeni, abianj m d'a ma uwa ikpe, kama, m bja d'a zopuha a. ⁴⁸ Onye hun ju ni m, hun kwerileni oku m, nwon onye k'a ma a ikpe: ihien hun m ku, ya jenk d'a ma a ikpe Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁹ Makeni, ele m gi uche m e ku, kanj Nedi m hun zihen m ye m iwu ihien m siko d'a si le ihien m siko d'e ku. ⁵⁰ A maringho m ni iwu e e ye ndun itebite. 'Ya wu, ihien m'e ku wuchanrin ihien Chuku-Nedi si m ku."

Isi Nke Mmeto

Jesu Chanchan Umuzo-azun A Uku

13 Ni Mmemme-Nghafe d'e ru, Jesu a maringuo ni ogen e e ruguo hun o gi hapu uwani, buru Nedi e. Ebe o nwe ihien-osusuo ndi nke e ri ime uwa, o no nwan ghosichanrin we ya wu ihien-osusuo d'e ru isi e.

² Ekwensu e bugule a che ime obi Judasi nwa Sajmonu Iskarotu n'o re e.

Ogen we gi ri e ri ihien-oriri enyasi, ³ Jizosi a maringuo ni Chuku-Nedi e wele ihien ile che e eka, n'o gha ebe Osolobue ri bja le n'o laburuko Osolobue: ⁴ o no gha ebe o ri e ri ihien-oriri lihi oto, yipu ekwa o yiye elu e, jeri towele we gi e finchan eh. ⁵ O no hu mirin ye ime afere, chanchanma umuzo-azun a uku, e gi towele hu o je e finchanpu we iya. ⁶ O ru Sajmonu hun w'a kpo Pita, Pita no si a, "Di-nwonnienyi, iyu k'a chanmazi m oku?!" ⁷ Jizosi no za, si, "Ya marin ihien m ri e me kikenni; kanj omeguu, i k'a ghota a." ⁸ Pita no si a, "O nwonnienyi ogen y'e gi chanchan m uku!" Jesu no si a, "Omehi achanchan m'i, y'e nwonko okeri owule ime m." ⁹ Sajmonu wu Pita no si a, "Ya wu ni elede uku m suo ki k'a chan, Di-nwonnienyi—chanzi m nwan eka le isi!" ¹⁰ Jesu no za a, si, "Onye hun wuguu eh, o rizini mkpa n'o wuzi eh, mmanj uku a—makeni o nwun-chanringuo. Unu e nwunguo nke-esi—kanj ele unu

ile.”¹¹ Makeni Jesu a maringwo onye hun jenkō d'e ren'e, 'ya hajin o gi si, "Ele unu ile nwun."

¹² Ogen o gi chanchangu we oku, yiriguzi ewuru e, o werizi onodi a teburu hu. 'Ya o no si we, "Unu a ghōtagho ihien m me ni unu?"¹³ Unu a kpo m 'Onye-nkuzi', a kpo m 'Di-nwonni-enyi'; o furu efuru, makeni 'ya ke m wu. ¹⁴ O me nwan ni mme nwen, hun wu Nna-unu le Onye-nkuzi unu, chanchan unu uku, o furu ni unu chanchanzikwo ibe unu uku. ¹⁵ A ghosiole m unu nzomuku unu jenkō d'e son, keni unu mezikwo ni ibe unu ke m don me ni unu. ¹⁶ Ezioku ke m ri a gwa unu, odibo ara ka nna a; onye we zi ozi ara ka onye zin'e. ¹⁷ Omeni unu a maringho ihien ndini, Osolobue jenkō d'a gozi unu omeni unu e me we.

¹⁸ Kani, ele unu ile ke m ri e ku; a maringho m ndi hun m hori. Kani, we jenkō d'e gi ihien k'e meni mezu ihien Ehuho-nso ku, ni, 'Onye hun ri bredi m e bugu numanj m.'¹⁹ M ri nwan a gwato unu ihieni o gini d'e me, keni—o me, ni unu kweri ni mme wu Onye Hu. ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hun nabanhan onye hun m zihē, nabanhan m; onye owule hun nabanhan ni m, nabanhan onye hun zihē ni m."

Jesu E Ku Onye Hun Sikō D'e Ren'e

(Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Ogen Jizosi gi kugwu ihieni, obi eruzin'e ali, o no si, "Ezioku ke m ri a gwa unu, onye ohu ime unu jenkō d'e we m ye we." ²² Umuzi unu a no leme ibe we, makeni ihien o ku gba we nghari-nya, amarin we onye o ri e ku. ²³ Onye ohu ime umuzi unu a, onye hun ihien e a suo Jesu, noson Jesu. ²⁴ 'Ya Sajmonu w'a kpo Pita no gi eka gwa a 'ya ju Jizosi onye o ri e ku. ²⁵ 'Ya nwa-azun hu no nokunmekeme Jizosi, si a, "Di-nwonni-enyi, onye ro?" ²⁶ Jesu no za, si, "Onye hun m jenkō d'e ye bredini, m suruguu a ime aferē ro." 'Ya o no suru bredi hu ime aferē, we e ye Judasi nwa Sajmonu Iskarotu.

²⁷ Ogen Judasi gi narigwu bredi ahun, Ekwensu no banye ime e. Jesu no si a, "Me ihien i k'e me ozigbo!"²⁸ Kani, o nwonni onye ozō ri ebahun e ri ihien-oriri hun ghota ihien Jesu gi gwa Judasi okuni. ²⁹ Makeni Judasi e kwodon ni we ego, o nwe ndi ro ni Jizosi ri a gwa a 'ya d'e nonhen ihien we sikō d'e gi me mmemme hu, mobu 'ya d'e ye ndi igbennye ihien. ³⁰ Ogen Judasi gi narigwu bredi hu, o no pu ozigbo; ime uchinchin ro.

Iwu Ohun

(Jerimaya 31.31; Gal 3.24-25; Hib 8.13; 1Jn 2.8)

³¹ Ogen Judasi gi pugwu, Jesu no si, "We jenkō nwan d'e bushi Nwa nke Ihian elu—gi Nwa nke Ihian bushi Osolobue elu. ³² Omeni we bushi Osolobue elu ghaha n'a, Osolobue sikō d'e bushizikwo Nwa a enu ime 'ya le enwen e; o jenkō d'e busi e elu ozigbo. ³³ Umuzi m, mme le unu sikō d'a nodizi ekerē suo. Unu jenkō d'a cho m, unu ahunko m. Ke m don gwa ndi-ndu ndi Ju ke m ri nwan a gwa unu: 'Unu asako eka bia ebe m jenkō.' ³⁴ M ri nwan e ye unu iwu ohun: e nwe ni ihien-osisuo ibe

unu. Ke m don nwe ihien-osisuo unu ke unu k'a don nwe ihien-osisuo ibe unu. ³⁵ Omeni ihien ibe unu a suo unu, 'ya ke ihian ile e gi marin ni unu wu umuzi unu m."

Jesu E Ku E Ni Pita Jenkō D'a Ghori N'o Marin A

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)

³⁶ Sajmonu w'a kpo Pita no si a, "Di-nwonni-enyi, ebebe k'i jenkō?" Jizosi no za, si, "Ebe m jenkō, 'ya sako eka son m kikenni—kani omegwu, i jenkō d'e son m." ³⁷ Pita no si a, "Di-nwonni-enyi, ki hajin o gi me ni asako m eka son i kikenni? M k'a nwundeni i onwun!" ³⁸ Jesu no za, si, "Ni nwunni m onwun? Ezioku ke m ri a gwa i, okpa gini d'a kwan, i jenkō d'a ghori mgbe eto ni 'ya marin m."

Isi Nke Mmēno

Jesu Suo Ke W'a Gha D'e Kunrun Chuku-Nedi

14 Jizosi no si we, "Anile ni obi unu songbu unu. Kweri ni ni Osolobue; kwerezikwo ni ni m. ² Iwe Nedi m, mmughe bu oda ri a. Omeni ele erira, nke m'a gwa unu. M shiko nwan d'a kwademe ni unu ebe unu jenkō d'e bi. ³ M jengwu d'a kwademe ni unu ebe unu jenkō d'e bi, e kinhen m azun d'e weri unu, keni unu rizikwo ebe m ri. ⁴ Unu a maringwo uzō ebēhu m jenkō."

⁵ Tamosi no si a, "Di-nwonni-enyi, enyi amarin ebe i jenkō, eghanj ke enyi e don marin uzō a?" ⁶ Jizosi no si a, "Mme wu uzō le ezioku le ndun. O nwonni onye sikō d'a sa eka bia d'e kunrun Chuku-Nedi mmanj ghahani m. ⁷ Omeni unu a maringwo m, unu jenkō d'a marinzikwo Nedi m. Unu a maringwo a nwan gha kikenni jenne; unu a hungwo a."

⁸ Filipu no si a, "Di-nwonni-enyi, ghosihu enyi Chuku-Nedi, efo e jun enyi." ⁹ Jesu no si a, "Filipu, hunni ile mme le unu ri, 'ya marin m? Onye owule hunni m, a hungwo Chuku-Nedi. K'i ri a sini, 'Ghosihu enyi Chuku-Nedi? ¹⁰ Unu ekwerini ni m ri ime Chuku-Nedi le ni Chuku-Nedi ri ime m? Arj m e gi uche m a gwa unu oku ndini m ri a gwa unu; mba, Chuku-Nedi hun ri ime m ya ri a run orun a."

¹¹ "Kweri ni ihien m ku ni m ri ime Chuku-Nedi, Chuku-Nedi rizikwo ime m. Kani, omeni unu egiko oku-onu m kweri, gi ni ihien ndi m ri a run kweri."

¹² "Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun kwerini ni m sikō d'a run orun ndi hun m ri a run; o jenkō d'a runkaride ndini m ri a run, makele m laburuko Chuku-Nedi. ¹³ Ihien owule unu gi efan m rijo, m sikō d'e me e, keni mme wu Nwa hun uzō wehe ni Chuku-Nedi ogho. ¹⁴ Unu gi efan m rijo m ihien owule, m jenkō d'e me e."

Jizosi E Kwe Nkwa N'o K'e Zihē Mmon-nso

¹⁵ "Omeni ihien m a suoghō unu, unu jenkō d'e donme iwu m, ¹⁶ a rijo m Chuku-Nedi n'o zihē ni unu Onye-nkasi-obi ozō n'o noyeni unu jenrin ejen. ¹⁷ Onye ahun wu Mmon-nso—onye hun a ghosi ezioku; uwa asaeka nabanhan a, makeni uwa as'eka hun a mobu marin a.

Kanị unu a maringho a, makeni o bi ime unu; o k'e bisonme ime unu. ¹⁸ Ele m k'a lato unu rike ndi nwonen nne le Nedi; m siko d'a bja d'e kunrun unu.

¹⁹ O hodụ ekerē nị uwa hūnbehi m, kanị unu jenkō d'a hūn m. Makeni m rị ndun, unu le enwen unu siko d'a rizi ndun. ²⁰ O ru uhuhin hu, unu jenkō d'a marin nị m rị ime Nedi m, nị unu rị ime m, mme nwen rị ime unu. ²¹ Ndi hūn marin ihien m ku, gi we e bi, uwe wu ndi ihien m sūo. Ndi ihien m sūo ke ihien we k'a sūo Nedi m; ihien we jenkō d'a sūozikwo mme nwen, e we m enwen m ghosi we."

²² Nwa-azụun a ohu w'a kpọ Judasi (kalē ele nwa Iskarotu) nọ si a, "Di-nwonn-enyi, ki mezi i k'e gi ghosi enwen i bu 'ya ghosiko uwa?"

²³ Jesu nọ za a, si, "Onye owule ihien m a sūo jenkō d'e me ihien m ku. Ihien e k'a sūo Nedi m, mme le Nedi m a bja d'e kunrun e, du e bi. ²⁴ Onye owule ihien m ghaleni a sūo ara me ihien ndi m ku—bu oku ndini unu rị a nū ele nke m, we wu nke Chuku-Nedi hūn zihen m. ²⁵ A gwaguo m unu ihien ndini hūnni mme le unu rị; ²⁶ kanị, Onye-nkasi-obi wu Mmon-nso, hūn Chuku-Nedi jenkō d'e gi efan m zihē, jenkō d'a kuzi unu ihien ile; o siko d'a nyanhan nị unu ihien ile m gwa unu.

²⁷ Udōn ke m rị a lato nị unu; udōn nke m ke m rị e ye unu—ele ke uwa dōn e ye ke m'e ye. Anile ni obi unu songbu unu, atule ni egun. ²⁸ Unu a nughō ke m si unu, 'M puko apuko' le ni 'm siko d'e kinhen d'e kunrun unu.' Omēni ihien m sūo unu, nke unu hu a ghoghō nị m jenkō d'e kunrun Chuku-Nedi, makeni 'ya ka m. ²⁹ A gwatoguo m nwan unu ihienni hūnni o keleni me—keni, o me, unu e kweri. ³⁰ Ogen aria m'e gi gwamazi unu ihien bu oda, makeni onye hūn a ki uwani lala; o nweni iken owule o nwon ebe m rị, ³¹ kanị, m rị e me nị uwa marin nị ihien Chuku-Nedi sūo m a sūo, nị ihien Chuku-Nedi si m me ke m'e me; lihi ni nwan nị enyi gha ebeni pu."

Isi Nke Mmisen

Ezigbo Osisivaini Le Aganaba A

15 "Mme wu ezigbo vaini; Nedi m wu hūn e lepu a enya. ² Agalaba owule rị ime m hūn mīleni mkpuru, o bepū a; kanị agalaba hūn mī mkpuru, o befōn e, keni o mīkenme. ³ Oku m gwa unu e befonguo unu, me unu nwunchan, keni unu mīkenme mkpuru. ⁴ Nodisonme ni ime m, mme nwen a nodisonme ime unu. K'o dōn wuru nị agalaba nodi nke e ara saeka mī mkpuru, mmanị o nyankunma osisi e, erira k'o dōn wuru nị unu asako eka mī mkpuru wezuka nị unu nodisonme ime m."

⁵ "Mme wu ukun vaini, unu nwen wusonme agalaba rin'a; Onye hūn nodi ime m, mme nwen hu ime e, 'ya siko d'a mī mkpuru oda-oda, makeni, wezuka m, unu a s'eka me ihien owule. ⁶ Onye owule hūn nodileni ime m, e tuhu w'a, leke ebe we nọ bepū agalaba, o kpopu nkun; w'e kponggame agalaba ndi nọ erira, tu we ye okun, dunpu. ⁷ Omēni unu a nodi ime m, oku m a

nodizikwo ime unu, rịo nị ihien owule unu cho; Osolobue jenkō d'e me ni unu 'ya. ⁸ Omēni unu a mī mkpuru oda-oda, o jenkō d'a ghosi nị unu wu umu-azūun m: ohun jenkō d'e wehe ni Nedi m ogho.

⁹ Ke Chuku-Nedi dōn nwe ihien-osusuo ebe m rị ke m dōn nwe ihien-osusuo ebe unu rị; risonmekwo nị ndi ihien we a sūo m. ¹⁰ Omēni unu e dōnme iwu m, unu siko d'a risonme ndi ihien we a sūo m—leke ke m dōn dōnme iwu Nedi m ye m, gi e wusonme onye ihien e asuo Nedi m. ¹¹ A gwatoguo m unu ihien ndini, keni ighoghō m rị ime unu le nị ighoghō unu zu oke.

¹² Onwan wu iwu m: e nwe ni ihien-osusuo ibe unu ke m dōn nwe ihien-osusuo unu."

¹³ "O nwonn onye nwe ihien-osusuo ka onwan: nị ihian gi ifiri ndi owu a we ndun a ye. ¹⁴ Ndi owu m ke unu wu—omēni unu e me ihien m si unu me. ¹⁵ Arizi m a kpō unu igbōn, makele igbōn ara marin ihien dinwonn'e rị e me. Kama, m kpō unu ndi owu m makeni a gwaguo m unu ihien ile m nū onu Nedi m."

¹⁶ "Ele unu hori m; mba, mme hori unu, tumē unu keni unu jēn d'a mī mkpuru—mkpuru hūn siko d'a toni, keni Chuku-Nedi ye unu ihien owule unu gi efan m rịo. ¹⁷ M rị e ye unu iwuni: e nwe ni ihien-osusuo ibe unu."

Izize Unu Jenko D'e Ze Uwa

¹⁸ "Omēni izize unu rị e ze uwa, nyanhankwo nị nị izize m bu uzō ze e. ¹⁹ Omēni unu te wu nke uwa, nke ihien unu a sūo uwa rike nke e. Kanị, ebe o me ni unu ele nke uwa makeni a hopuguo m unu ime uwa, 'ya hain izize unu gi e ze uwa. ²⁰ Nyanhan nị ihien m gwa unu, nị, 'Odibo ara ka nna a.' Omēni we kpopo m ekpopo, we siko d'e kpopozikwo unu; omēni we me ihien m si we me, we jenkō d'e mezikwo ihien unu si we me. ²¹ We k'e me unu ihien ndini we makeni unu wu nke m, unu rị a za efan m, makeni amarin we onye hūn zihen m. ²² Omēni abianị m d'a gwa we oku, ikpe njo e ke ma we; kanị o nwonzini nwan ihien we k'e gi wanahin njo we me. ²³ Onye owule rị e ze izize m rị e zezikwo izize Nedi m. ²⁴ Omēni arunni m orun we runtulenime we, ikpe njo e ke ma we; kanị, a hunchanringuo we nwan orun-atumenya ndi m run—bu ize mme le Nedi m hukwo e ze we. ²⁵ Kanị, o rị enina nị we hūn uzō mezu ihien hu we de ime Iwu we, nị, 'Izize m rị e ze we bu o nwonn ihien m me.'

²⁶ Kanị, Onye nkasi-obi hu m jenkō d'a gha ebe Chuku-Nedi rị zihen unu bja, o jenkō d'a shianị m eri. Onye nkasi-obi hu wu Mmon-nso—Onye hūn a ghosi ezioku. O k'a gha ebe Chuku-Nedi rị bja. ²⁷ Unu le enwen unu siko d'a shazikwo nị m eri, makeni mme le unu rị gha isi mbidon lala."

Isi Nke Mmisen

16 "A gwatoguo m unu ihien ndini amamgbe unu a danpu ime okukwe. ² We jenkō d'a chupu unu ime ulō-ofufe; ezioku-ezioku, ogen lala hūn onye owule gbuni unu jenkō d'e weride e ni orun oma k'o rị a runni Osolobue. ³ We jenkō d'e me ihienni makele

w'e ke marin Chuku-Nedi mobu mme le enwen m.
⁴ Kani, a gwatoguo m unu ihien ndini, keni ogen w'e gi me, unu a nyanhan ni a gwatoguo m unu."

"E te gwani m unu ihien ndini isi mbidon, makeni m ri ime igunrun unu. ⁵ Kani m jenkō nwan d'e kunrun onye hun ziheni m, bu o nwōnni onye owule ime unu ju m ke elebe ke m jenkō? ⁶ Hun nke unu e gi ju m'a, unu a sukuru makeni m gwa unu ihien ndini m gwa unu."

Orun Mmon-nsọ Sikọ D'a Run

⁷ "Kani ezioku ke m ri a gwa unu, erere unu ro omeni a pu m; makeni, Onye-nkasi-obi abiakō mmani m lama alama. Kani, m lamaguu ke m'a nọ zihē ni unu 'ya. ⁸ Ogen o jenkō d'e gi bia, o sikō d'a ghosị ndi uwa ni a ghotani we ihien njo wu, ni a ghotani we ihien Osolobue cho, leni aghotani we ke okinkin-ikpe nọ. ⁹ ni aghotani we ihien njo wu—makeni njo wu ni e kwerini ni we m; ¹⁰ ni aghotani we ihien Osolobue cho—makeni mme nwen jenkō ebe Nedi m ri, unu ahunkozi m; ¹¹ ni a ghotani we ke okinkin-ikpe nọ makeni Osolobue a maguo onye hun a ki uwanj ikpe.

¹² Ihien bu oda hodụ hun m cho ni m gwa unu, kani unu asako eka ghotā a kikenni. ¹³ Ogen Mmon-nsọ, Onye hun a ghosị ezioku, k'e gi bia, o sikō d'e du unu ye ime ezioku ile. Makela, ele uche e k'o k'e ku; kama, ihien owule o nu, 'ya k'o jenkō d'e ku. O jenkō d'a gwazikwo unu ihien ndi k'e me ihun. ¹⁴ O jenkō d'e ye m ogho, makeni o sikō d'e weri ihien wu nke m, hun m k'e ye e, gwa unu ya— ¹⁵ ihien ile Nedi m nwon wu nke m; 'ya hain m gi si ni Mmon-nsọ jenkō d'e weri ihien wu nke m gwa unu."

Ekwan Jenkō D'e Henrin Ighoghō

¹⁶ "O nobe ekere, unu ahunkozi m; o nobezi ekere unu jenkō d'a hun m." ¹⁷ Ndi hu ime umu-azuu a nọ si ibe we, "K'o gi ihien ni o ri a gwa enyi e ku—ni, 'O nobe ekere, unu ahunkozi m; o nobezi ekere unu jenkō d'a hun m,' o siji, 'Makeni m jenkō ebe Chuku-Nedi ri?'" ¹⁸ We hu a si, "K'o gi 'O nobe ekere' e ku? Enyi aghotani ihien o ri e ku!"

¹⁹ Jesu a maringuo ni we cho ni we ju a ajuju, o nọ si we, "Unu ri a jutari ibe unu ihien m gi si, 'O nobe ekere, unu ahunkozi m, o nobezi ekere, unu jenkō d'a hun m.'? ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa unu, unu jenkō d'a kwan ekwan, goo—kani uwa jenkō d'a ghoghō; o k'a gha a fu unu. Kani, o nobe, ufū ahun e henrin ighoghō."

²¹ "Ime gha e me okpoho, o turu a aturu makeni ogen e e ruguo; kani o muguu, o nyanhankozi afunfun hu ebe o n'a ghoghō n'o mubanhaguo nwa ime uwa. ²² Erija ke unu ri nwan a kwan; kani, m k'a hunzi unu—ogen hu, ighoghō sikō d'e jun unu obi, o nwōnni onye jenkō d'a napu unu ighoghō unu. ²³ O ru ogen hu, o nwōnni ihien unu jenkō d'a rjō m. Ezioku ke m ri a gwa unu, gi ni efan m rjō Chuku-Nedi ihien owule, o sikō d'e ye unu 'ya. ²⁴ D'e rukwo nwan ogenni, unu

egituni efan m rjō ihien owule; rjō ni, unu jenkō d'e nwōnhen, keni ighoghō unu zu oke."

Imeri Uwa

²⁵ "M gi ilu gwa unu ihien ndini; kani ogen lala hun m sikō d'e gi gwapu unu banyeni Chuku-Nedi, egikozi m ilu ogen hu. ²⁶ O ru ogen ahun, unu jenkō d'e gi efan m rjō. Ekuni m ni m jenkō d'a rjōdōnni unu Chuku-Nedi, ²⁷ makeni ihien unu a sūo Chuku-Nedi le enwen e a sūo; ihien unu a sūo a asūo makeni ihien m a sūo unu a sūo, lezi makeni unu kweri ni m gha ebe Osolobue ri bia.

²⁸ M gha ebe Chuku-Nedi ri bia ime uwa; m pukozị nwan ime uwa keni m laburu Chuku-Nedi." ²⁹ "Ya umu-azuu a nọ si a, 'I ri e kuchanpu a nwan ohunma-ohunma, elezi ilu! ³⁰ Echen ke enyi marin nwan n'i marincharin ihien ile, n'o nwōnni onye furu n'o ju i ajuju; onwan ke enyi gi kweri n'i gha ebe Osolobue ri bia.'" ³¹ Jesu nọ za, si, "Unu e kweriguo nwan? ³² Ogen lala—o ruguode nwan, ogen unu jenkō d'e gi gbayiya, onye-onye e si iwe e, na mme sūo to. Kani, ele mme sūo wj, Nedi m noyeni m anoyeni. ³³ A gwaguo m unu ihien ndini keni obi gi ifiri m ru unu alj. Ime uwa, unu jenkō d'e nwōn nsongbu; ka kwōndon ni obi unu, n'e meriguo m uwa!"

Isi Nke Mmesa

Ekpere Jizosị Mēni Ndi Nke E Ile

17 Ogen Jizosị gi kuguu ihien ndini we, o nọ lee enya elu-igwee, si, "Baba, ogen hu e ruguo! Ye Nwa i ogho, keni Nwa i hun uzo ye i ogho— ² ebe o me ni y'e buguo ihian ile che okpuru e, keni o ye ndi ile hun i ye e ndun itebite. ³ Onwan wu ndun itebite: imarin n'i—'yu, hun ya sūo wu Osolobue nke-esi le imarin Jizos' Kraisti hun i zihē."

⁴ "E yeguo m'i ogho ime uwanj ghahanj iruncharin orun hun i ye m run. ⁵ Baba, yezi m nwan ogho i, ogho ohu hu mme le 'yu nwongbama ni uwa d'e bidon."

⁶ "E meguo m ndini marin i, marin efan i—ndini i gha ime uwa weye m. We wu nke i; 'yu we we ye m; e meguo we ihien i ku. ⁷ A maringuo we nwan ni ihien ile i ye m gha eka i bia, ⁸ makela a gwaguo m we ihien ndi hu i si m gwa we. A nabanhanguo we ihien ndi hu; a maringuo we ni m gha ebe i ri bia nke-esi. E kweriguo we ni 'yu zihē m."

⁹ "M ri e me ni we ekpere; ele ndi uwa ke m ri e me ni ekpere, kale ndi hun i ye m; makeni, nke i ke we wu. ¹⁰ Ihien ile m nwe wu nke i, nke i wuzikwo nke m. W'e wehe ni m ogho. ¹¹ Arikozi m nwan ime uwa, kani we ri ime uwa—mme nwen lala d'e kunrun i. Nedi hun ri nsọ, gi efan i chemē we, efan i ahun i ye m, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu. ¹² Ogen mme le we gi ri, m gi efan i chemē we—efan ahun i ye m. E chemeguo m we: etuhuni m kaka onye ohu ime we—wezuka onye ahun me ihien we e gi tikpo a—keni ihien Ekukwo-nsọ ku hun uzo mezu. ¹³ Kani, m lala nwan d'e kunrun i; m ri e ku ihien ndini ime uwa keni

wę hün ụzọ nwẹ ighoghọ m ime ndun wẹ, nwẹ ẹ hün zu oke.”

¹⁴ “E yegụọ m wẹ oku i, izize wẹ nọ zeme ụwa—makeni ẹlẹ wẹ nke ụwa, rịkẹ kẹ o dọn mē ni mmē lẹ enwēn m ẹlẹ nke ụwa. ¹⁵ Ari m a rịọ i n'ị gha ime ụwa wepu wẹ; kama, m rị a rịọ n'ị chemē wẹ makẹ Eje-onye hụ gha e mē wẹ ihien ọwụlẹ. ¹⁶ Ẹlẹ wẹ nke ụwa—k'o dọn mē ni ẹlẹ m nke ụwa. ¹⁷ Gi ezioku dọn wẹ nsọ: oku i wụ ezioku. ¹⁸ Kẹ i dọn zihẹ m ime ụwa kẹ m dọn rị e zi wẹ e ye ime ụwa.”

¹⁹ “M rị nwan e gi ifiri wẹ e wepuha enwēn m, keni m hün a nị wẹ wuru ndi wẹ wepuha n'i, hün wẹ dọn nsọ nke-esi.

²⁰ Ẹlẹ ndini sọọ kẹ m rị e mē ni ekpere; kama, m rizikwo e mēni ndi hün jenkọ d'e gi ufiri ozi wẹ zi kweri ni m. ²¹ M rị a rịọ nị wẹ ile wuruchanrin ohu, nọkẹ kẹ iyü, Baba, dọn rị ime m, mmē nwen huzikwo ime i; m rị a rịọ nị wẹ rizikwo ime enyi—keni ụwa hün ụzọ kweri ni iyü zihẹ m. ²² E wegụọ m ogho hụ i ye m ye wẹ, keni wẹ wuru ohu kẹ mmē lẹ 'yü dọn wụ ohu: ²³ keni o wuru nị mmē nwen hụ ime wẹ, 'yü nwen hụ ime m; a wuruchanrin wẹ ohu, ụwa e gi ẹ marin nị iyü zihẹ m leni uwẹ wụ ndi nke m rị i obi kẹ mmē nwẹ dọn rị i obi.”

²⁴ “Baba! M chọ nị ndi ile i we ye m sọn m nọdị ebe m rị, nị wẹ hün ogho m hün i ye m makẹ ihien-osusọọ i nwẹ jenni m n'i d'e kedẹ ụwa.”

²⁵ “Euu Nedi m, Onye ezi-omumẹ, osuson'a nị ụwa amarin n'i, mmē nwen a maringhọ i, ndini wẹ a maringhọzi nị iyü zihẹ m. ²⁶ E megụọ m wẹ marin i, m jenkọ d'a gha e mezikwo wẹ a marin i, keni ihien-osusọọ i nwon ebe m rị hün ụzọ rị ime wẹ leni mmē nwen rizị ime wẹ.”

Isi Nke Mmesato

A Bija Wẹ D'a Nwunrun Jesu

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

18 Ogen Jesu gi megụọ ekpereni, 'ya lẹ umu-azuun a nọ fetu Odanmgbugbu Kidronu. O nwẹ ugba rị ebẹhụ; Jesu lẹ umu-azuun a nọ banye ugba ahun.

² (Judasi, hün ren'e a maringhọzi ebahun, makeni Jesu lẹ umu-azuun a a nọ ebẹhụ e zu mbu-le-ebuo.)

³ “Ya Judasi nọ weri igunrun ndi-agma Rom lẹ ndi- unakpa Ulo-nsọ, ndi hün ndi-isi nchu-ẹjan lẹ ndi itu-Farisi zihẹ, banhan ime alị vaini hụ. Wẹ busonmẹ ihien-ogun ichen-ichen lẹ owa lẹ ukpe.

⁴ Jesu a maringwo ihien ile jenkọ d'e mē n'e, 'ya o nọ jēnpuha ihun, jü wẹ, si, “Onye kẹ unu rị a chọ?” ⁵ Wẹ nọ za, si, “Jesu, onye Nazareti.” O nọ si wẹ, “Mmē rọ.” (Judasi hün ren'e wuzoyeni wẹ ebahun ogen o gi ku ihien-ni.) ⁶ Ogen Jesu gi si wẹ, “Mmē rọ”, wẹ nọ jēnkin azuun, danchanrin ali. ⁷ Jizosi nọ jüzi wẹ, si, “Onye kẹ unu chọkọ?” Wẹ nọ si, “Jizosi onye Nazareti.” ⁸ Jizosi nọ si, “A gwagwo m unu nị mmē rọ. O mē nwan nị mmē kẹ unu rị a chọ, nị nị ndini hoduni lama.” ⁹ (O ku ihienni keni ihien hụ o ku mbu hün ụzọ mezu: “Etuhuni m kaka onye ohu ime ndi hün i ye m.”)

¹⁰ Ya kẹ Saimonu wụ Pita, hün bu opia-agma, nọ sepuha a, banpu odibo onye-isi nchu-ẹjan ntin eka-ihien. (Efan odibo ahun wụ Makusu.) ¹¹ Jizosi nọ si Pita, “Wekin opia-agma i onodi a! Nị m jü n'a rakọ m mkpu afunfun hün Nedi m ye m?”

E We Wẹ Jesu Jenni Anasi N'o Kin Ẹ Ikpe

¹² Ya ndi-agma Rom lẹ Onye-isi-agma wẹ kanị lẹ ndi-unakpa ndi Ju nọ nwunrun Jesu, kẹn ẹ egbun. ¹³ Wẹ nọ bu ụzọ wẹ ẹ jenni Anasi. Anasi wụ nedi nwanye Kayafasi. Kayafasi wụ onye-isi nchu-ẹjan ahua hụ.

¹⁴ (Kayafasini wụ onye hün dun ndi-isi ndi Ju odun n'ọ kakwo wẹ mma nị onye ohu nwundonni ihian ile onwun.)

Pita A Ghorị N'ọ Marin Jesu

(Mat 26.69-75; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Saimonu wụ Pita lẹ nwa-azuun ozo nọ sonmẹ Jesu. (Onye-isi nchu-ẹjan marin nwa-azuun ozo hụ amarin, 'ya nwa-azuun hụ nọ sọn Jesu banye ime ezi ogwa onye-isi nchu-ẹjan.) ¹⁶ Kanị Pita abanhanni. Ya nwa-azuun ozo hụ nọ kin-azuun d'a gwa okpoho hün rị e che nche onu-mgbon oku, webanhan Pita. ¹⁷ Okpoho ahun rị onu-mgbon nọ si Pita, “Y'elẹ onye ohu ime umu-azuun okennyẹ hụ?” Pita nọ si, “Mba, ẹlẹ mmē.”

¹⁸ Oyi rị a tų; 'ya ndi idibo lẹ ndi-unakpa hụ nọ fiye okun, fihunmẹ okun hụ, a nyan a. 'Ya Pita nọ jēn d'e sọn wẹ turu ebẹhụ, a nyan okun.

Onye-isi Nchu-ẹjan A Jü Jesu Ajuju

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹ Ogen ahun, onye-isi nchu-ẹjan hụ a jü Jesu ajuju banyeni umu-azuun a lẹ nkuzi ẹ. ²⁰ Jesu nọ si, “Id'anya ihian ile kẹ m nọ ku ihien m ku; ime ulo-ofufe rị ichen-ichen lẹ ime Ulo-nsọ—ebe ndi Ju ile nọ e zu kẹ m nọ kuzi nkuzi m; ekutuni m ihien ọwụlẹ nzuzue. ²¹ K'i rị nwan a jünị m ajuju? Jü ndi hün nū ihien m ku, a maringwo wẹ ihien m ku.” ²² Ogen Jesu gi ku ihienni, unakpa ohu turu ehụ ebahun nọ fjan Jesu ihien, si, “Eriira kẹ ya a gwa onye-isi nchu-ẹjan oku!” ²³ Jesu nọ si a, “Omēni o nwon eje-oku m ku, gwa ihian ile rị ebeni ihien o wu; kanị, mbunị ezioku kẹ m ku, k'i fjanị m ihien?” ²⁴ Ya Anasi nọ si wẹ weri ya lẹ egbun hụ wẹ kẹn ẹ jenni Kayafasi onye-isi nchu-ẹjan.

Pita A Ghorizi N'ọ Marin Jesu

(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)

²⁵ Pita turukwo ebẹhụ a nyan okun. 'Ya ndi ozo nọ si, “Y'elẹ onye ohu ime umu-azuun okennyẹ hụ?” Kanị, Pita nọ ghorị, si, “Mba, ẹlẹ mmē.” ²⁶ Onye ohu ime ndi idibo onye-isi nchu-ẹjan, hün wụ nwene okennyẹ hụ Pita banpu ntin nọ si Pita, “Ahunnị m 'yü nị 'ya ime ugba ahun?” ²⁷ Pita nọ ghorizi. Ozigbo, okpa nọ kwan.

E We We Jesu D'e Kunrun Paileti

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Uzo-utuntun biribiri, we no gha iwe Kayafasi weri Jizosi si ime ogwa Govano hun ri a kini. Kani, abanyeni we ime ogwa hu, make ni achoni we ni we meru enwen we, keni we hun uzo ri Oriri-Nghafe hu. ²⁹ 'Ya Paileti no jemburu we ezi, si, "Elee ikpe ke unu ri e kpe okennyeni?" ³⁰ We no si a, "Omehi okennyeni ele eje-ihian, enyi eke weheni i ye." ³¹ Paileti no si we, "Weri ne, ni unu le enwen unu d'e gi iwu unu kin e ikpe." Ndi-ndu ndi Ju no si a, "Iwu unu tini enyi si enyi egbule onye owule." ³² (Hunni ke ihien Jesu ku banyeni udi onwun o jenkọ d'a nwun gi mezu.)

³³ Paileti no siri ime ogwa a, zi we kpọ Jesu; ya o no juma Jesu, "Iyü wu eze ndi Ju?" ³⁴ Jesu no si a, "Uche i k'i gidę nwan a ju ajujuni ra ndi ozọ gwa i oku m?"

³⁵ Paileti no si a, "I rode ni m wu onye Ju ra? Ndi Ju ibe i le ndi-isi nchu-ẹjan we i che m ẹka; k'i me?" ³⁶ Jesu no si, "Ali-eze m ele nke uwanj. Omehi ali-eze m te wu nke uwanj, nke ndi m ri a ki a lu ogun gi gbondon we ebulę m che ẹka ndi-ndu ndi Ju. Mba, ali-eze m ele nke ebeni."

³⁷ 'Ya Paileti no ju a, si, "Eze k'i wu nwan?" Jizosi no shari a, si, "Iyü ku ni m wu eze. M bia d'a shiani ezioku eri: ifiri e ke we gi mu m; iya haij m gi bia ime uwa. Onye owule hun wu nke ezioku e gon ntin oku m."

³⁸ Paileti no ju a, si, "Ki wu ezioku?"

Paileti e kuguu ohun, o no jemburuzi ndi hu ezi.

A Ma We Jesu Ikpe-onwun

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ya Paileti no si ndi hu ri ezi, "Ahunni m ihien owule o me hun m'e gi ma a ikpe. ³⁹ Kani, ke omehi unu don ri, m'a hatu ni unu onye-ngan ohu ogen Mmemme-Nghafe owule; unu a choghọ ni m hatu ni unu Eze ndi Ju?" ⁴⁰ We no yi oro, shari a, si, "Mba, ele iya! Barabasi ke enyi cho!" (Barabasi ni ri ndi a lusun ndi Rom ri a kini.)

Isi Nke Mmitenei

19 Ya Paileti no weri Jesu, we e ye ndi-agma, we no gbu e mkpinsi.

² Ndi-agma hu no gi mkpinsi ogun risonme kpa okpu-eze, bu e che e isi; e yime we ewuru e nwun ufie-roni, ufie-roni †. ³ We no bia d'e kunrun e mgbe ole-le-ole, a si, "Isi i chei, eze ndi Ju!" E jemburu we, a fian a ihien.

⁴ Paileti no jenzi d'a gwa we, si, "Lee e, m jenkọ d'e wepuha ni unu 'ya, ni unu marin ni ahunni m njo o me!" ⁵ Ya Jizosi no puha: o kpuhu okpu ogun; o yihu ewuru popu hu we yime e. Paileti no si we, "Lee ni okennyeni hu ebeni!"

⁶ Ogen ndi-isi nchu-ẹjan le unakpa Ulo-nsọ gi hun a, we no yi, "Kpogbu e! Kpogbu e!" Paileti no si we, "Weri ne nwan, ni unu gi ẹka unu kpogbu e; ni ahunni m eje-ihien o me hun m siko d'e gi ma a ikpe." ⁷ Ndi-ndu ndi-

† ewuru ndi nze le ndi-idafin

Ju no za, si, "Enyi nwongho Iwu. Iwu enyi si n'o furu hun a nwunni, make ni o weri enwen e n'o wu Nwa Osolobue."

⁸ Ogen Paileti gi nu hunni, egun no tukarid'a k'o tuhan a mbu. ⁹ O no shizi ime ogwa a d'a ju Jesu ajuju, si, "Elebe k'i gha bia?" Kani Jesu ashari'n'a. ¹⁰ Paileti no si a, "I ri a gba m nkintin? Y'a marin ni m nwon iken hun m'e gi hatu i le hun m'e gi kpogbu i?" ¹¹ Jesu no shari a, si, "O nwonni iken i nwon ebe m ri wezuka ni Osolobue gha elu ye 'ye. Ya wu, onye hu bu m che ẹka i me njo kani." ¹² Gha ogen Paileti gi nu hunni jenne, o no mememe n'o hatu Jizosi ye; kale, igunrun hu no yi oro, si, "I hatu okennyeni ye, 'ya wu ni yele owu eze-kani wu Siza; makele, onye owule weri enwen e n'o wu eze ri a lusun Siza ogun!"

¹³ Ogen Paileti gi nu oku ndini, o no wepuha Jizosi ihun-ezi, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe elu Mgba-nkpo w'a kpọ "Mgba-nkpo Omuma." (Kani "Gabata" ke w'a kpọ a onu Hibru hun wu asusu ndi Ju). ¹⁴ Uhuohin hu wu uhuhin we gi a kwademe Mmemme-Nghafe. O rumę ogen anwun gi a ri isi, Paileti no si ndi Ju, "Lee ni eze unu!" ¹⁵ We no yi oro, si, "Gbu e! Gbu e! Kpogbu e!" Paileti no ju we, si, "Unu cho ni m kpogbu eze unu?" Ndi-isi nchu-ẹjan no shari a, si, "Siza, eze Rom, 'ya sọ wu eze enyi nwon!" ¹⁶ Ya Paileti no we Jesu ye ndi-agma d'a kpogbu.

A Kpogbu We Jizosi

(Mat 27.32-34; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

'Ya ndi agha no weri Jesu. ¹⁷ O no buru obe †† gha ime obodo ahun pu, si ebe w'a kpọ "Ebe-Okpokom'isi."

("Gogota ke w'a kpọ a onu Hibru hun wu asusu ndi-Ju") ¹⁸ Ebehu ke we no kpoma a elu-obe; we kpomazikwo ikennyeni ebuo elu obe ichen-ichen che ne, onye ohu ri azuunni, onye ohu ri azuunni, Jizosi ri etintin we.

¹⁹ Paileti no de ihien buche elu obe hu. Ihien o de wu, "Jesu onye Nazareti, eze ndi Ju." ²⁰ Ndi bu oda gun a, make ni ebahun we no kpogbu Jesu nokunme ime obodo hu lezi make ni we gi asusu ndi Ju wu Hibru le asusu ndi Rom wu Latini le asusu Griki hun ali ichen-ichen a su ogen hu de ihien hu. ²¹ Ndi-isi nchu-ẹjan ndi-Ju no si Paileti, "Edele e 'Eze ndi Ju,' kama, de 'Okennyeni si, 'Mme wu eze ndi Ju.' " ²² Paileti no shari, si, "E deguo m ihien m de."

²³ Ndi-agma hu a kpomaguu Jesu elu-obe, we no kiri ekwa ndi o yi kebe we uzo eno, onye-onye no weri uzo ohu-ohu. Nke efe tueni o yiye enu e, hun nwonleni ebe we gi wegbama a make ni ibe ekwa ohu rochanrin, gha elu d'e ru ali, ²⁴ ndi-agma ndi hu a si ibe we, "Enyi etikako n'a; ni enyi tu nkpo gi marin onye siko d'e weri ne." Onwan me keni ihien Ehuho-nsọ ku hun uzo mezu, Ekukwo-nsọ si,

"E keru we ewuru m,

tu mkpo gi weri ewuru m yiye elu e."

†† Ogen hu, obe osisi ke ndi-Rom gi e gbu onye we ma ikpe-onwun. O ru, onye we ma ikpe onwun e buru obe e, sone ndi-agma hun jenkọ d'a kpogbu'e. We kpomaguu a elu ya wu obe, a nodi we ebehu, e che nche, d'e ru ni o nwunhun.

'Ya kẹ ndi-aghanị mẹ.

²⁵ Ndi wuzo ẹhụ obe Jesu oge ahun wu nne ẹ, nwene nne ẹ okpoho, Meri nwunye Klopasi le Meri onye Magidala. ²⁶ Jesu a hun nne ẹ le nwa-azuu hu ihien ẹ a sọ Jesu kẹ wẹ turu ebẹhu, o nọ si nne ẹ, "Okpoho, hunni wu nwa i." ²⁷ O nozi si nwa-azuu a ahun, "Hunni wu nne i." Ya nwa-azuu hu nọ gha ẹrira weri nne Jesu si iwe 'ya wu nwa-azuu, nne Jesu nọ du ẹ biri.

Onwun Jesu

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49)

²⁸ Omeguu, makeni Jesu a maringuo ni ihien ile e mecharinguo, o nọ si, "Egun mirin ri a gun m." O ku okuni n'o gi mezu ihien Ekukwo-nsọ ku. ²⁹ Ite ohu manya ru-uka jun ri ebahun; 'ya wẹ nọ weri ẹru suye ime manya hu, gi mkpinsi ihien-akunkun w'a kpo hai-sopu wesi ẹ elu, su ẹ ugb'onu. ³⁰ Manyani a banguu Jizosi onu, o nọ si, "O guguo!" Ya o nọ bu isi koma ali, nwunhun.

A Dụn Wẹ Jesu Obo Ekunkun

³¹ Makeni Uhuohin Nkwademe Izu-iken ro—ndi-ndu ndi Ju achoni ni wẹ lato ehii ndi ahun elu-obe ebẹhu, ebe o mẹ ni Uhuohin-Izu-iken hu lalani arikenmẹ nsọ. 'Ya wẹ nọ si Pajleti 'ya si ndi-agma a kpagisonme ndi hu wẹ kpoma elu obe ukọ †, keni wẹ butusonme ehii wẹ enu obe. ³² 'Ya kẹ ndi-agma hu nọ jẹnmẹ d'a kpagisonme ikennyẹ ndi hu wẹ kpogbu wẹ le Jesu ukọ—a kpagi wẹ nke onye ibuzo, kpagizikwo nke hun-ebọ.

³³ Kanj oge wẹ gi ru ebe Jesu ri, a hun wẹ n'o nwun-hunguole, 'ya wẹ noleni kpagi ẹ ukọ. ³⁴ Kama, onye ohu ime ndi-agma hu nọ dụn Jesu obo ekunkun, edeke le mirin nọ gbapuha. ³⁵ (Onye hu hun kẹ ihieni mẹ e kuguo a, keni unu le enwen unu hun uzọ kweri. Ihien o ku wu ezioku; o maringho ni ezioku ro). ³⁶ Ihien ndini mẹ keni ihien Ekukwo-nsọ ku hun uzọ mezu: Ehuho-nsọ si, "O nwonni akpu okpukpu a ohu hun jenkọ d'a kpagini ††." ³⁷ Ekukwo-nsọ e kuguozi ebe ozọ, si, "Wẹ jenkọ d'a gba onye hu wẹ dụn ihien ilee."

Olili Jesu

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

³⁸ Omeguu, Josefu, onye obodo Arimatja, nọ jẹn d'a si Pajleti 'ya buye ẹ ehii Jizosi (Josefu gi nzuzue e sọn uzọ Jesu makeni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu a). Pajleti nọ kweri, si a d'e buru ehii Jesu; 'ya o nọ jẹn d'e buru ẹ. ³⁹ Nikodimosi hun bia d'e kunrun Jizosi ime ukinkin oge mbu nọ sọnmẹ Josefu. Nikodimosi wẹhẹ ude e shin ohunma wẹ gi ehuhuo maa le alo mēmẹ, hun nyinkari nkirishi ekpa nnu. ⁴⁰ Ikennyẹ ebọ hu nọ buru ehii Jesu, gi ekwa line fugbamẹ 'ya le ihien ndi ahun e shin ohunma—rike kẹ ndi Ju don a kwama ozun wẹ k'e li. ⁴¹ O nwon ugba ri ebahun wẹ nọ gbu Jesu; ili-okporo

† Onwan kẹ wẹ gi e mẹ wẹ a nwunkenrin. †† Ẹsodosi 12.46; Nombasi 9.12; Ebu-oma 34.20

ohun wẹ keleni liyetu ihian ri ime ugba hu. ⁴² Makeni Uhuohin hu ndi Ju gi a kwademe Izu-iken a gumaguo bu ili hu ri nsue, wẹ nọ gweru bu ehii Jesu che ili ahun ri ebẹhu.

Isi Nke Ogun

Okpokoro Ili

(Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12)

20 Uzo-utuntun uhuhin ibuzo ime izu-uka ‡, ebe eki keleni fonguu, Meri onye Magidala nọ jẹn ili hu hun nọ kẹ okporo. 'Ya k'o nọ hun a ni e nupuguo wẹ omuma hun ri onu ili hu. ² O nọ gi oso jẹn d'e kunrun Sajmonu hun w'a kpo Pita le nwa-azuu ozọ hu ihien ẹ a sọ Jesu, si wẹ, "E bupuguo wẹ Di-nwonni-enyi ime ili hu bu enyi amarin ebe wẹ buche ẹ." ³ 'Ya kẹ Pita le nwa-azuu ozọ hu nọ gbashi ili hu. ⁴ Nwa-azuu hun-ebọ hu nọ gbaghafa Pita, bu uzọ ru ebahun. ⁵ O hulua ali, nyonye ime ili, 'ya o nọ hun ekwa line ndi ahun wẹ te gi kwama Jesu ebe wẹ ri ali ebẹhu, kanj o banyeni ime ili hu. ⁶ Sajmon' Pita hun soko a azuu e ru ebẹhu, o nọ shi ime ili hu ozigbo-ozigbo. O nọ hun ekwa line ndi hu ali ebẹhu, ⁷ hunzi ekwa hu te ri isi Jesu. Ekwa hu te ri isi Jesu le line ndi ahun arj uzọ ohu; kama, wẹ fuma ekwa hu te ri isi Jesu, bu ẹ to nkọ ohu. ⁸ Ya nwa-azuu hun-ebọ hu, hun bu uzọ ru ili hu nọ banyezikwo; o hun, o nọ kweri. ⁹ (Oge ahun, w'e ke ghotakwo ihien hu Ehuho-nsọ ku—n'o jenkọ d'a gha onwun lihi.) ¹⁰ Ya umu-azuu a ndi ahun nọ lashisonme iwe wẹ.

Meri Onye Magidala A Hun Jesu K'o Ghaguu Onwun Lihi

(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

¹¹ Kanj Meri e turukwo ihun ili hu, a kwan ekwan. K'o don ri a kwankwo, o hulua ali, nyonye ime ili hu, ¹² o nọ hun ndi mmon-ozu ebọ yi ekwa ochan kẹ wẹ nodi ali ebahun ehii Jesu te ri, onye ohu ri ibe isi ẹ, hun-ebọ ri ibe oku a. ¹³ Wẹ nọ ju a, si, "Okpoho, k'i ri a kwanni?" O nọ shari wẹ, si, "E wepuguo wẹ Di-nwonni-m, bu a marin m ebe wẹ buche ẹ!" ¹⁴ Oge o gi kuguu ihieni, o nọ gb hutu, hun Jesu k'o turu ebẹhu, kanj o marin ni Jesu ro. ¹⁵ Jesu nọ ju a, si "Okpoho, k'i ri a kwanni? Onye k'i ri a cho?" Meri ro ni onye hun e lefu ugbo-nta hu enya ro, 'ya o nọ si a, "Di-okpa, owuni 'yu bupu a, gwa m ebe i buche ẹ, m k'e jẹn d'e buru ẹ." ¹⁶ Jizosi nọ hi a, "Meri!" Meri nọ gb hutu bu ihun zinmẹ ẹ, gi asusu Hibru yi, "Raboni!" (Raboni wu Onye-nkuzi asusu ndi Ju) ¹⁷ Jesu nọ si a, "Ekwodonle m aka, makeni m'e ke jẹn elu-igwee d'e kunrun Chuku-Nedi. Ka jẹn d'e kunrun umune m, y'a si wẹ, 'M lakọ elu-igwee d'e kunrun Nedi m hun wuzi Nedi unu, Osolobue m hun wuzi Osolobue unu.'" ¹⁸ 'Ya kẹ Meri onye Magidala nọ jẹn d'a gwa umu-azuu Jesu, si, "A hunguo m Di-nwonni-enyi!" Ya k'o nozi gwacharin wẹ ihien ndi hu o gwa a.

‡ hun wu nwan uhuhin sode

Jesu E Nwọnpuha Ebe Umụ-azụun A Rị (Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Ẹnyasi ụhụọhịn hụ, hụn wụ ụhụọhịn ibuzo ime izu-uka, umụ-azụun Jesu nọ kpokin enwēn wē ye ebe wē rị makēni egun ndi-ndu ndi-Ju rị a tū wē. Ya Jesu nọ nwọnpuha idenmizi d'e turu ime igunrun wē, si, "Udōn 'ya rị nị unū." ²⁰ Ogēn o gi kugūu ihiēni, o nọ ghōsị wē ẹka a ẹbūọ lẹ ẹkunkun a. Ogēn umụ-azụun a gi hūn Di-nwōnni-ēnyi, ighōghō e jun wē obi. ²¹ Jizōsị nōzị nwan sị wē, "Udōn 'ya rị nị unū. Kē Chuku-Nēdi dōn zi m kē m rị nwan e zi unū." ²² O kugūu ihiēni, o nọ horokpu wē, si, "Narīn nị Mmōn-nso. ²³ Unū gbagharị ihian njo wē, Osolobue a gbagharị wē ya; omēni unū agbagharīnī wē njo wē, Osolobue agbagharīkō wē."

Jesu Lẹ Tamōsị Hūn Rụ-uka

²⁴ Tamōsị (hūn w'a kpō Ejimē), hūn wụ onyē ohu ime wē mmēbūọ, arī ime wē ogēn Jesu gi bja. ²⁵ 'Ya umụ-azụun ibe ẹ nọ sị a, "Ẹnyi a hūngūọ Di-nwōnni-ēnyi." Kanī Tamōsị nọ sị wē, "Manī m hūn ebe wē dūsonmē ẹ ntu ndi hū ẹka ẹbūọ, bu mkpīnsīn-ẹka m che ebe ntu ndi hū rūsōnmē ẹ ẹhū ẹka ẹbūọ, e bu m ẹka che ẹkunkun a—ekwerikō m!"

²⁶ Hūn mē ẹ izu-uka, umụ-azụun Jesu rizi ime ụlọ; uwē lẹ Tamōsị rị. Ụzō kpōkin akpōkin, kanī Jesu nọ nwọnpuha, turu ime igunrun wē, si, "Udōn 'ya rị nị unū." ²⁷ 'Ya o nọ sị Tamōsị, "Bu mkpīnsīn-ẹka i che ebeni, lee ẹka m ẹbūọ; tīnpū nwan ẹka i buche m ẹkunkun. Arūzīlẹ ụka; kweri!" ²⁸ Tamōsị nọ za a, si, "Di-nwōnni-m lẹ Chuku m!" ²⁹ Jesu nọ sị a, "I kweri makēlẹ y'a hūngūọ m? Ngōzi wū nke ndi hūn kelēni hūn bụ e kweri wē."

Ihiēn Wē Deni Ẹkūkwoñi

³⁰ O nwēghōzị orūn-atūmēnya ndi ozo bu oda wē deyelēni ime ẹkūkwoñi hūn Jesu ruzi idēnya umụ-azụun a. ³¹ Kanī, wē deye ndinī kēni unū hūn ụzō kweri nī Jesu wū Kraistī, Nwa Osolobue, Onyē Hū Osolobue Tūmē; lẹ ni unū gi ẹfan a nwōn ndūn ghahanī ikw-erinin'ẹ.

Isi Nke Ohu-kwasị-ogun

Jesu E Nwọnpuhazị Ebe Umụ-azụun A Rị

21 Ihiēn ndinī e mēgūu, Jesu nọ nwọnpuhazị d'e kunrun umụ-azụun a mkpēnrēn "Ohimin" Tajbe-riasi. Ẹnina k'o dōn mē: ² Saimōnū hūn wū Pita, lẹ Tamōsị (hūn w'a kpō Ejimē) lẹ Natanelū (onyē obodo Kana rị Galili) lẹ umū-ikēnyē Zēbēdi lēzi umụ-azụun Jesu ẹbūọ ozo gba nōdī. ³ Saimōn' Pita nọ sị ndi ahūn ya lẹ wē rī, "E shi m d'e gbu azụun." Wē nọ sị a, "Ẹnyi sikō d'e sōnmē i." 'Ya wē nọ jēnmē. Wē nọ banye ụgbō-mirin d'e gbūmē. Kanī, egbuni wē ihiēn ọwūlẹ ukinkin hū ile.

⁴ Ogēn eki gi fongūu, Jesu nọ turu mkpēnrēn mirin; kanī umụ-azụun a amarīn nī Jesu rō. ⁵ 'Ya k'ọ nọ jū wē,

si, "Umūeka, o ke nwōn azūn unū gbu?" Wē nọ za, si, "Kaka akp'ohu." ⁶ O nọ sị wē, "Tū nī oga unū ye azūun ẹka-nni ụgbō unū, unū jēnkō d'e gbu azūn." 'Ya wē nọ tūye oga hū, o te nīzīnī wē dōbanhan ime ụgbō, makēni azūn wē gbu e bukē oda.

⁷ Nwa-azụun hū ihiēn ẹ a sūọ Jesu nọ sị Pita, "Di-nwōnni-ēnyi rō maj!" Ogēn Pita gi nwan nū nī Di-nwōnni-ēnyi rō, o nọ yiri ẹwuru o yiye elu ẹ (makēni o te yipūgūu a). Ya o nọ tūban ime mirin. ⁸ Umụ-azụun isin ahūn hōdū ime ụgbō nọ gi ụgbō dōkpūnpūha oga hū azūn jun mkpēnrēn mirin. Gha ebēhū wē rī d'e ru mkpēnrēn-mirin eteni—ihiēn rīkē ama-ukū iri kwasị ogūn-isin sūọ rō; o ruchanrīnnī polu ẹbūọ. ⁹ Ogēn wē gi ru mkpēnrēn mirin, wē nọ hūn oboko ọkūn ebahūn; azūn rī elu ẹ; brēdi hūzīkwō ebēhū. ¹⁰ Jesu nọ sị wē, "Wēhē ni azūn ime ndi hūn unū gbu kikēnni." ¹¹ Ya Saimōnū wū Pita nọ si ime ụgbō-mirin, dōkpūnpūha oga hū mkpēnrēn mirin. Azūn hisōnmē ogbe jun ẹ, azūn mmētō-kwasị-ogūn-esa. Azūn rī ime oga hū e bukenmēkē oda bū oga hū etikani. ¹² Jesu nọ sị wē, "Bia nī nwan d'e ri ihiēn-oriri ụtuntun." Bū o nwōnni nwa-azụun a ọwūlẹ egun nī jū a, "Onyē k'ī wū?" makēni a marīngūọ wē nī Di-nwōnni-ēnyi rō. ¹³ 'Ya kē Jesu nọ jēn d'e weri brēdi hū ye wē, werizikwō azūn hū ye wē. ¹⁴ Oñwan mē ẹ mgbe ẹtō umụ-azụun Jesu hūn a k'ọ ghagūu onwun lihi.

Jesu E Wekinhezị Pita Onodị A

¹⁵ Ogēn wē gi rigūu ihiēn-oriri ụtuntun ahūn, Jesu nọ sị Saimōnū wū Pita, "Saimōnū nwa Jōnū, ihiēn m a sūoghō i kari ndinī?" O nọ za, si, "Eghē Di-nwōnni-ēnyi, 'ya marīnghō nī ihiēn i a sūoghō m." Jesu nọ sị a, "Lefū umū-atūnrūn m ẹnya." ¹⁶ Jesu nọ jū a hūn mē ẹ mgbe ẹbūọ, si, "Saimōnū nwa Jōnū, ihiēn m a sūoghō i?" O nọ za, si, "Eghē Di-nwōnni-ēnyi, 'ya marīnghō nī ihiēn i a sūoghō m." Jesu nọ sīzī a, "Lefū atūnrūn m ẹnya." ¹⁷ Jesu nọ jūzī a 'ya hūn mē ẹ mgbe ẹtō, "Saimōnū nwa Jōnū, ihiēn m a sūoghō i?" O nọ fū Pita nī Jesu jū a ya mgbe ẹtō, "Ihiēn m a sūoghō i?" Pita nọ sī a, "Di-nwōnni-ēnyi, 'ya marīnghō ihiēn ile; y'a marīnghō nī ihiēn i a sūoghō m." Jesu nọ sī a, "Lefū atūnrūn m ẹnya. ¹⁸ M rī a gwa i ezioku, ogēn i gi rī oko-ro, y'e kōnrin, e jēn ebe ọwūlẹ sūọ n'ī; kanī i kagūu ẹgēdi, i jēnkō d'a tīnpū ẹka i, ndi ozo e kōnmē i, we i si ebe i chōlēni n'ī jēn." ¹⁹ (Jesu gi ihiēni o ku ghōsị ụdī onwun Pita jēnkō d'a nwun gi wēhē ni Osolobue oghō).

Jesu e kugūu ihiēni, o nọ sī Pita, "Sōnmē m!"

Jesu Lẹ Pita Lẹ Nwa-azụun Ahūn Ihiēn Ẹ A Sūọ Jesu

²⁰ Pita e lee ẹnya azụun, o nọ hūn nwa-azụun ozo hū ihiēn ẹ a sūọ Jesu. (Hūn nōsōn Jizōsị ogēn wē gi rī e ri ihiēn-oriri ẹnyasi ahūn, nwa-azụun hū hūn jū Jizōsị, si, "Di-nwōnni-ēnyi, onyē jēnkō d'e re i?") ²¹ Ogēn Pita gi hūn a, o nọ jū Jesu, si, "Di-nwōnni-ēnyi, okēnyēni?" ²² Jizōsị nọ sī a, "Omēni m chō n'ọ rī ndūn d'e ru mgbe m bia, ẹlẹ hūn biri i? Sōnmē m!" ²³ 'Ya okuni nọ kpōg-

bama ime igunrun ndi e sọn Jesu, ni nwa-azụnni anwụnkọ. Kani, Jizọs ekuni n'ọ nwụnkọ, ihien o ku wu, "Omēni, m chọ n'ọ rị ndun d'e ru mgbe m bia, ẹlẹ hụn biri i?"

²⁴ Ya wu nwa-azụn wu onye hụn rị nwan e ku oku ihien ndini; iya detuzikwọ nwan ndini wẹ; ẹnyi a maringhọ ni ihien o ku wu ezioku.

Mmekin

²⁵ Kani, o nwezikwọ ihien ndi-ozo bu ọda Jesu me. Omēni wẹ dechanrin wẹ ile ohu-ohu, e roghọ m'a ni ụwa ile erugukọ ẹhuhụọ wẹ sikọ d'e gi de wẹ.

Orun Ndi-Ozi

Isi Nke Ohu

Jesu A Lashi Elu-igwee Id'enya Ndi E Son N'e

1 Tiofilosi-o, ime ekukwo nke ibuzo, m de ihien ile Jesu run le ihien ile o kuzi—gha ogen o gi bidon orun a ² d'e ru uhuhin hu we weri e si elu-igwee, ogen o gi giguu iken Mmon-nso gwa Ndi-ozu hu pu-ichen o hopuha ihien we jenk o d'e me.

³ Ogen o gi taguu afunfun, nwunhuguu, o hu a bia d'e kunrun ndi-ozu hu pu-ichen orogbo akp'ohin ogun-nai, e gi uz o ri ichen-ichen a ghosi we n'o ghaguo onwun lihi. Ogen hu o gi ri a bia, o hu a gwa we oku Ali-eze Osolobue. ⁴ O nwe ogen o gi bia k'o don a bia. Ebe ya le we ri e ri ihien-oriri, o no si we, "Aghakwole ni Jerusalem pu; ka cheri ni onye ahun Nedi m kwe nkwa n'o k'e zih e, hun m gwa onu oku e. ⁵ Jonu gi mirin me mirin-Chuku; kanj, o gini d'e me akp'ohin ole, we k'e gi Mmon-nso me unu mirin-Chuku."

Jesu E Si Elu-igwee

⁶ Ogen we gi zuzi, we no ju a, si, "Di-nwonni-enyi, ogenni ke y'e gi nwan gbafuha enyi ndi Izrelu aka ndi ri a kinj enyi keni enyi kima enwen enyi?"

⁷ Jizosi no sharij we, si, "Ele hun onu e gi marin ogen mobu mgbe Chuku-Nedi gi aka a tum e. ⁸ Kama, unu jenk o d'e nwonhen iken ogen Mmon-nso k'e gi biak-wasiguu onu, onu a wuru ndi-osheri m ime Jerusalem le ime Judia ile le ime Samerja lezi ime uwa ile—d'e ru ebe uwa ru." ⁹ Ogen o gi kuguu ihienni, we hu e lee e, o no buli elu, orukpu no kpume e, ahunzini w'a. ¹⁰ Ebe we rikwo e lee enu-igwere moo k'o lak o, ikenny e buo yi ewuru ochan tueni no nwonpuha idenmizi, turuyeni we, ¹¹ si we, "Ikenny e Galili, ki unu turuni ebeni e lee elu-igwere moo? Jesuni we gha ebe onu ri wesi elu-igwee jenk o d'e kinhen-azupun ke unu don hun a k'o nak o enu-igwee."

Onye Nokin Enya Judasi

¹² Ya umu-azupun Jesu no gha ugu hu w'a kp o Oliveti hun nokunme Jerusalem lakin Jerusalem. (Gha Oliveti d'e ru Jerusalem tehan ke ijen Uhuhin Izu-iken hun wu nkirishi maili ohu.) ¹³ Ogen we gi banye obodo hu, we no si mmughe hu ri ibe enu hun w'a nodi. We wu ndini: Pita, Jonu, Jemisi, Anduru; Filipu le Tamosi, Batolomi le Matiu, Jemisi nwa Alifosi le Saimonu le Judasi nwa Jemisi. Saimonu te wu onye ohu ime ndi hun gi aka iken a nwan ni we chufu ndi Rom ri a ki alj we.

¹⁴ Ndinj ile hu e gi obi ohu e me ekpere, e we enwen we che ime e—uwe le ikpoho ndi oz o le Meri nne Jizosi lezikwo umune Jizos' ikenny e.

¹⁵ Ogen hu, Pita no lihi oto ime igunrun ndi kwerini; (ihien rike madu ogun-isin gbakikome ebegu); ¹⁶ o no si, "Umune m, Ekukwo-nso jenk o d'e mezuriri. O meguo nwan ebe Judasi ri noko ke Mmon-nso don ku ghahanj Defidi—Judasi hun duhe ndi nwunrun Jesu. ¹⁷ Makeni, o te wu onye ohu ime enyi; o te nwonzikwo ogbo e ime orunni." Ya ke Pita ku.

¹⁸ (Makeni, okenny e ahun wu Judasi gi eghe eje-ihien hu o me nonrin anj: o dan, gi isi zu alj, etintin e no gbawa, aku-efo a no yofuha. ¹⁹ Ndi ile bi ime Jerusalem no nu ihienni, we no gi asusu we kp o alj hu, "Hakadama" ya wu "Ogige edeke.")

²⁰ Ya Pita no kusonme, si, "Makeni we de e ime Ekukwo Ebu-oma, si,

'We la ul o a to okpokoro,

onye owule ebile e;

onye oz o ya weri okwa a.'

²¹ Ya wu nwan ni onye oz o jenk o d'e son enyi wuru osheri. O k'a wuriri onye ohu ime ikenny e ndi hu sonni enyi ogen hu ile Di-nwonni-enyi wu Jesu gi ri ime igunrun enyi— ²² ghakwoji ogen Jonu gi ri e me mirin-Chuku d'e ru uhuhin we gha ime igunrun enyi weri Jesu si elu-igwee. Onye hu siko d'e son enyi a shia eri ni Jesu a ghaguo onwun lihi."

²³ Ya we no hopuha madu ebuo—Josefu le Matiasj. W'a kp o Josefu Basabasi, a kp ozikwo a Jostusu. ²⁴ Ya we no me ekpere, si, "Di-nwonni-enyi, iju marin obi ihian ile; dodo, ghosi enyi onye i hori ime madu ebuoni, ²⁵ keni o weri okwa le orun onye-ozu pu-ichen hun Judasi lato jennme ebegu furu n'e." ²⁶ We no tu mkpo, o no hanrin Matiasj; we no we e cheni ndi-ozu pu-ichen mmanaj hu.

Isi Nke Ebuo

Mmon-nso A Bia Uhuhin Mmemme-Pentikosu †

2 Ogen o gi ru uhuhin Mmemme ahun w'a kp o Pentikosu, ndi ile kwerini ri uz o ohu. ² Idenmizi, uzun no gha elu-igwee bia: uzunni noko oken ufere ri a kponi. O no jun ime ul o ebe we nodisonme anj. ³ Ya we no hun ihien risonme ke ire k'o puha, e nwun ke

† Pentikosu wu memme ndi Ju e me ahua-ahua (Livitikosi 23.16). Gha uhuhin Jesu gi nwunhun d'e ru uhuhin o gi lashi elu-igwee wu ihien noko akp'ohin ogunna (1.3). Gha ogen Jesu gi nwunhun d'e ru uhuhin Mmemme-Pentikosu wu akp'ohin iri kwasi ogun-nai.

okun, nokwasisonme onye-onye ime we. ⁴ Mmon-nso no jun ime we ile, we no suma asusu ndi ozo ri ichen-ichen, noke ke Mmon-nso don ye we iken we gi e ku.

⁵ Ogen hu, ndi ju hun a tu egun Osolobue, hun bisonme ali ile ri enu-owa, ri ime Jerusalem. ⁶ Ogen we gi nu uzunni, igunrun ihian no gbakikome. O tu we enya, make ni onye-onye ime we hu a nu ke we ri a su asusu a. ⁷ O gba we nghari-nya oda-oda; we no si, "Ndinji ile ri e ku oku ele ndi Galili?" ⁸ Nani k'o don nwan me ni onye-onye ime enyi hu a nu ke we ri a su asusu ali we no mu a? ⁹ Ke ndi Patia ke ndi Media ke ndi Elamu; ke ndi bi Mesopotemia le Judia le Kapadosia le Pontusu le Eshia ¹⁰ le Frigia le Pamfilia le Ijptu le azuun Libia ndi hu nochime Sairin, le ndi obia gha Rom bia, ¹¹ (ke ndi Ju ke ndi gha ofufe ozo sonme ofufe ndi Ju); lezi ndi gha Kriti bia le ndi Arabu—enyi ile hu a nu ke we gi asusu enyi e ku oken onun a tu enya Osolobue runsonme." ¹² O tukemwe we ile enya, gba we nghari-nya; we hu a ju ibe we, "Ki wu onwan?"

¹³ Kani ndi ozo hu a mu emu, a si, "E giguwe we manya ohun ragbu enwen we!"

Ozi Pita Zi Ogen Mmon-nso Gi Bjakwasiguu We
(Juelu 2.28-32; Ebu-oma 16.8-11; 110.1)

¹⁴ Kani Pita le ndi-ozu pu-ichen mmanai ndi ozo no lihi oto, Pita no wesi olu elu gwa ndi hu gbazuni oku, si, "Ndi ju ibe m le ndi ile bi Jerusalem, ni m kowa ni onu ihien ni ri e meni; gonkenme ni m ntin. ¹⁵ Manya ari a tu ndinji ke onu don ri e ro, kaka—make ni okuloku itenei nke utuntun rihu a ku. ¹⁶ Mba, manya a ri a tu we. Kani, ihien ni ri e meni wu ihien hu Osolobue gi Juelu onye-amuma ku, si,

¹⁷ Osolobue si,
"Ogen ikpazuun,
m jenkod'e hu Mmon-nso m kpu ihian ile.
Umụ unu ikennyel le umu onu ikpoho
k'e bu amuma;
ikorobia onu k'a hun ohun;
ikennyel-oba unu k'a ro nro.

¹⁸ Eghel, ogen hu,
m k'e hude Mmon-nso m kpu ndi idibo m—
ke ikennyel ke ikpoho,
e bu we amuma.

¹⁹ M k'a ghosisonmezkwod ihien a tu enya elu-igwere,
ghosisonme ahima elu-owa—
ke edeke ke okun ke enwunrun.

²⁰ Enya-anwun jenkod'a gba ishi,
ifon e nwunme edeke-edeke,
Uhuohin Di-nwonni-enyi kebe ru—
oken uhuhin hu nwe ogho.

²¹ Ogen hu,
onye owule hun k'a kpoku efan Di-nwonni-enyi
k'e nwon nzuopuha."

²² Ndi Izrelu, gon ni m ntin! Osolobue wu onye hun zihel okennyel hu wu Jizos' onye Nazaret. O no gi e run orun-atumenya le ahunlele le ihien ahima bu oda ebe onu ri, gi e ghosi unu ni 'ya zihel e. Unu le enwen onu a maringuo ihien ndini ohunma-ohunma. ²³ Kani, noke

ke Osolobue hun marin ihien k'e me ihun don kwademe, we no we e che eka unu, onu no we e ye ndi ani ndi ozo hun marinleni Osolobue—we no kpoma elu-obe, kpogbuni unu 'ya. ²⁴ Kani Osolobue no gha onwun weli e, gha iken onwun gbafuha a, make ni onwun asako eka kwodon e. ²⁵ Make ni Defidi ku oku e, si,

'M'a hun Di-nwonni-enyi ogen ile ebe o noyen m;
make ni o ri eka-nni m,
emehunmeko m.

²⁶ Ya hain obi gi a soso m usoso;
ya hain m gi a bu ebụ.
Ehu m enwekodede nsongbu,
make ni m nwe olile-nya.

²⁷ Make ni, y'a lakom to ime ili;
y'a nikol Onye-nso i rehi.

²⁸ Y'e meguo m marin uzod ndun;
i k'e me m ghoghoh ebe i ri.'

²⁹ Umunel m, o furu ni m gwapu onu ni nedel enyi kani wu Defidi a nwunhughoh, e li we e—ili e rikwo nwan ebenu d'e ru tanni. ³⁰ Kani, make ni o wu onye-amuma, make ni o maringuo ni Osolobue kwe e nkwa, kun enwen e, n'o jenkod'e tumel nwa Defidi ohu eze n'o nodi ukpo ya le enwen e wu Defidi, ³¹ Defidi hun ihien ni n'o d'e me. O no ku e ni Krajsti, Onye Hu Osolobue Tumel, jenkod'a gha onwun lihi, ni anani w'a to ime ili leni ehel a eretonel ime ili. ³² Osolobue a ghaguo nwan onwun weli Jesuni: enyi ile wu osheri. ³³ E wesiguo w'a onodi oghoh eka-nni Osolobue; o nahanguo Chuku-Nedi Mmon-nso hu Nedi kwe nkwa a. O no nwan hupuha ihien ni unu ri a hun, a nu. ³⁴ Make ni Defidi le enwen e aghani onwun lihi lashi elu-igwee, kani 'ya le enwen e ku, si,

'Di-nwonni-enyi si Di-nwonni-m,
"Nodi ali eka-nni m,

³⁵ d'e ru
mgbe m giguu ndi-ihenren i
memel ihien i gi a zoma uku."

³⁶ Unu ndi Izrelu ile, marin ni nwan ohunma-ohunma ni Osolobue e meole Jesuni unu kpogbu elu obe wuru Nna le Onye-nzuopuha hu unu ri e lee enya a, hun wu Krajsti."

Ndi Kwerini

³⁷ Ogen we gi nu ihien ni, o gbu we mgbu obi oda-oda. We no si Pita le ndi-ozu pu-ichen ndi ozo, "Umunel, kinji ke enyi k'e mel?" ³⁸ Pita no za we, si, "Onye owule ime onu ya roghari, keni we gi efan Jizos' Krajsti mel e mirin-Chuku, keni Osolobue gbaghari a njo, o k'e nwonhen oyiye hu wu Mmon-nso. ³⁹ Make ni unu ke Osolobue kwe nkwan n'o k'e zihel Mmon-nso—onu le umu unu le ndi ri ebe teni—onye owule Di-nwonni-enyi wu Osolobue enyi k'a kpori."

⁴⁰ Pita no gwazi we ihien ndi ozo bu oda, gi e do we eka-ntin, a rjo we, si, "Zuopuha ni enwen onu ime agboni zinleni!" ⁴¹ We no mel ndi ile nabanhan ozi e mirin-Chuku. Ihien noke madu ogun-iri kwasil nnu-esa † no

† madu nnu-uku eto

banye ni we ụhụọhịn hụ. ⁴² Ndinj ile nọ bu enwen we che nkuzi ndi-ozii hụ pụ-ichẹn, imegbama ihien ile, iri Oriri-nsọ lẹ ime ekpere.

Obibi Ndi Kwerini

⁴³ Egun-Osolobue hụ a tū onye owule; Osolobue hụ e gi ndi-ozii hụ pụ-ichẹn a runsonme orun-atumenya lẹ ihien-nghosị bu oda. ⁴⁴ Ndi ile kwerini hụ a nogbama; o nwonzini onye weri ẹ ni ihien o nwe wu nke 'ya sọ. ⁴⁵ W'e resonme ihien we nwon, e keyesonme onye owule k'o don nwe mkpa. ⁴⁶ We hụ e gi obi ohu e zu ime Ụlọ-nsọ ụhụọhịn-ụhụọhịn; e ri Oriri-nsọ ụlọ-ulo; a shiapu efo e gi ighoghọ e rigbama ihien-oriri iwe we, ⁴⁷ a ja Osolobue mma. Ihien we hụ a sọ ihian ile. Ụhụọhịn-ụhụọhịn, Di-nwonnienyi hụ e bucheni we ndi hūn o ri a zuofuha.

Isi Nke Eto

Pita A Zu Onye-nguro

3 Ụhụọhịn ohu, Pita lẹ Jonu jenkọ Ụlọ-nsọ oge en ekpere, ihien nọke okuloku eto nke efinnai. ² O nwe okennyehi ohu dan nguro kete w'a mul'a, hūn w'e buhe ebegu. Ụhụọhịn ile ke we gi e buto a onu-mgbon ri Ụlọ-nsọ hūn w'a kpọ "Onu-mgbon Ma mma," keni o hūn ụzọ a ri ndi ri a banye ime Ụlọ-nsọ ihien. ³ Ogen o gi hūn Pita lẹ Jonu ke we banyeko Ụlọ-nsọ, o nọ rjoma we ihien. ⁴ Pita nọ bu enya tuma a. (Erija ke Jonu buzikwo enya tuma a.) Pita nọ si a, "Bu enya zinme enyi!" ⁵ Okennyehi hūn nọ bu enya tuma we, a tū enya n'ọ nwe ihien we k'e ye ẹ. ⁶ Kanj Pita nọ si a, "Enwon m egho owule, kanj, m jenkọ d'e ye i ihien m nwon: ghahani efan Jesu Kristi onye Nazaretj lihi oto n'j jenne ijen!" ⁷ O nọ kwodon ẹ aka-nni, weli ẹ. Ozigbo, ukw-alj a lẹ olu-uku a nọ kenren. ⁸ Okennyehi hūn nọ tūsi elu, turu oto, jenne ijen. O nọ sọn we banye ime Ụlọ-nsọ, e jen ijen, a wusi elu, a ja Osolobue mma. ⁹ Ihian ile a hūn a k'ọ ri e jenhunme, a ja Osolobue mma, ¹⁰ we nọ lepaha a ni iya wu onye hūn te a nodi ani Onu-mgbon Ma-mma a ri ọri. Ihienni me n'e nọ tū we enya, gba we nghari-enya.

Ozi Pita Zi Ime Ụlọ-nsọ

¹¹ Ebegu o nyankunma Pita lẹ Jonu ime ebegu w'a kpọ Etu-ulo Solomonu, ihian ile nọ gbaha d'e fihunme we makeni ihienni meni tū we ile enya oda-oda. ¹² Ogen Pita gi hūn ihienni, o nọ si ndi hū, "Ndi Izrelu, ki ihienni ri a tunj unu enya? Ki onu gbanj enyi ilee nọke si iken enyi mobu ezi-omume enyi ke enyi gi me okennyehi jenne ijen?" ¹³ Osolobue Ebrahim lẹ Aziki lẹ Jekopu, Osolobue ndi nedi enyi we kanj, e yeguo odibo ẹ wu Jizos' ogho—Jizosi, hūn unu we ye we, hūn unu ju id'enya Paileti—osun'a ni Paileti e te kuguo n'ọ k'a hafu a. ¹⁴ Unu a ju Onye-nsọ hū, Onye ahun ri ochan—si we hapu ni unu izighe. ¹⁵ Unu nọ gbu onye hūn e ye ndun, kanj Osolobue nọ gha onwun weli ẹ. Enyi wu osheri ihienni. ¹⁶ Makeni we gi okukwe gi efan a don enya, efan a e meguo okennyehi kenren—oken-

nyehi unu a hūn, okennyehi unu marin. Egehe, itukwasi Jesu obi ke okennyehi gi nwan dinhin idenya unu ile.

¹⁷ Umune m, a maringho m ni amarin hain unu gi me ihienni—ke unu ke ndi-isi unu. ¹⁸ Kanj enina ke Osolobue gi nwan mezu ihien ndi o gha onu ndi-amuma ile ku mbu-mbu—ni Kraisti a, Onye-nzuopuha hū o tume, k'a ta afunfun. ¹⁹ Roghari ni nwan, unu e kinhen d'e kunrun Osolobue. Unu me ẹ, o jenkọ d'a fichanpu unu njo, ²⁰ keni ogen igba-ume ihien gi a ri mma hūn ụzọ gha ebe Di-nwonnienyi ri bia, o zihelikwo ni onu Kraisti, Onye Nzuopuha hū o tume ni unu, hūn wu Jizosi.

²¹ Kanj, Jizosi k'a rigude elu-igwee d'e ru ogen Osolobue k'e gi donzichanrin ihien ile, nọke ke Osolobue don ku mbu-mbu ghahani onu ndi-amuma a ri nsọ. ²² Mozisi si, 'Di-nwonnienyi wu Osolobue onu jenkọ d'a gha ime ndi nke unu wepuha ni unu onye-amuma—k'o don wefuha m. Unu k'e gonri ri ntin ihien ile onye-amuma hū k'a gwa onu. ²³ Onye owule gileni ihien o ku don, e gbupu w'a ime ndi Izrelu.' ²⁴ Ndi-amuma ndi ozo ile e kughoji oku ihien ndini ri e me ogeni—ghakwori Samuelu d'e ru ndi amuma ndi ozo ile sone. ²⁵ Unu ke ihien ndi-amuma ndi ahun ku ru nwan eka; unu ke Osolobue kweton nkwa o gi tume nkwerigbama hū o tume egbata 'ya lẹ ndi nedi onu kanj. O si Ebrahim nedi unu, 'Eka onye hū k'a gha ehū j puha ke ndi ali ile ri elu-awa k'a gha nwe ngozi.' ²⁶ Ogen Osolobue gi wepuha odibo ẹ, o nọ bu ụzọ ziheni ni onu ya, n'ọ gozi unu—ghahani ime onye-onye ime onu gha ime njo a puha."

Isi Nke Eno

E Wehe We Pita Lẹ Jonu Ogwa Ndi-isi Nkikwama

4 Ogen Pita lẹ Jonu gi ri a gwa ndi hū oku, ndi nchu-ejan lẹ onye hūn a ki ndi unakpa Ụlọ-nsọ lẹ ndi hū ime ndi itu-Sadusi nọ bia d'e kunrun we. ² Ize hū e ze we oda-oda makeni ndi-ozii ahun pū-ichẹn ri e gi ihien we ri a kuzi banyeni Jesu a gwa ndi ahun ni ndi nwunni jenkọ d'a gha onwun lihi. ³ We nọ nwunrun Pita lẹ Jonu. Kanj, makeni eki e giguo, we nọ bu we to ime unon-ngan d'e ru mgbe eki fon. ⁴ Kanj ndi bu oda ime ndi nū oku hū kweri-ekweri; we nọ me ndi hūn kwerini ihien nọke ikennyehi ogun-iri kwasị nnu mmebu, ya wu nnu uku isen.

⁵ Eki e fon, Ndi-isi Nkikwama ile: ke ndi-isi nchu-ejan ri a kinj ke ndi-isi ke ndi nkuzi-Iwu nọ zu ime Jerusalem. ⁶ Anasi wu onye-isi nchu-ejan lẹ Kayafasi lẹ Jonu lẹ Alezanda lẹ ndi ozo hūn wu ndi ikpun-ulo onye-isi nchu-ejan—ndini ile ri ndi zuni. ⁷ We nọ wefuha Pita lẹ Jonu ihun we, juma we, si, "Elee iken mobu efan ke unu gi me ihienni?" ⁸ Ya Pita, hūn Mmon-nsọ jun ime ẹ nọ za we, si, "Ndi-ndu lẹ Ndi-isi, ⁹ omeni orun ri mma we runni onye-nguro ke we ri a junj enyi utaa tanni, a ju ke nani k'o don dinhin, ¹⁰ marin ni nwan, onu lẹ ndi Izrelu ile, ni efan Jesu Kristi onye Nazaretj, hūn unu kpogbu enu-obe, hūn Osolobue ghaguu nwan onwun

weli, ke ẹhụ okennyeni wuzo ihun onu gi kenren. ¹¹ Jesuni wu

'Omuma hu' unu 'ndi ri a tun ulo ju',
hun 'wurugwu nwan omuma gi ulo.'

¹² O nwonni onye ozo nzuopuha ri ime e, makeni o nwonni efan ozo ri okpuru elu-igwee we ye ihian hun enyi k'e gi won nzuopuha kari efan Jesu."

¹³ Ogen we gi hun ke Pita le Jonu gi ri e ku e kushi iken, bu a maringwo we ni we wu ndi mmaka jenleni ozunzun, o tu we enya; o no ban we enya ni we le Jesu a wjole. ¹⁴ Kani ebe o me ni okennyee hu dnhinni turuyeni we ebenu, asazini we aka ku ihien owule hun w'e gi pa oku we. ¹⁵ Ya we no si Pita le Jonu ye ni we efe ekerere. We no tugbama iroro, si, ¹⁶ "Kini ke enyi jenkod'e gi ndini me? O wegwo ihian ile bi Jerusalem enya ni ndini run orun a tu enya pu-ichen. Enyi a s'eka si n'o men. ¹⁷ Kani, amamgbe okuni a kpokari enina, ni enyi do we aka-ntin, si we agwazile onye owule oku efanni." ¹⁸ Ya we no kpobanhanzi we, gbakenme we mkpnsin aka, si we ekuzile oku efan Jesu, w'e gizile efan a kuzi onye owule! ¹⁹ Kani Pita le Jonu no shari we, si, "Omene o hugho mma enya Osolobue ni enyi gon onu ntin kari Osolobue, unu k'e ku; ²⁰ kani, enyi le enwen enyi e kubehiko ihien enyi hun le ihien enyi nu." ²¹ Ogen we gi ronguzi Pita le Jonu egun, we no hafu we ni we lama. Ahunzini we ke w'a don ye we afunfun, makeni ihian ile ri a ja Osolobue mma make ihien hu men— ²² makeni okennyeni we gi orun-atumenyani zuo kari nwa ahua ogunna.

Ndi Kwerini A Rjo Osolobue N'o Wepu We Egun Enya

²³ Ogen we gi hatugwu we, we no laburu ndi itu-Kraisti ibe we. We no gwa we ihien ile ndi-isi nchu-egan le ndi-isi gwa we. ²⁴ Ogen we gi nu ihienni, we ile no gi obi ohu wesi olu we enu, me ekpere, kpoku Osolobue, si, "Di-nwonni-enyi, Onye ihien ile ri aka a, Onye hun ke elu-igwee le uwa le ohimin le ihien ile ri ime we, ²⁵ iju gi Mmon-nso ku oku ghahani onu nedi enyi kani wu Defidi, hun wu odibo i †, si,

'Kini ke ndi alj ndi ozo ri e buni olulu?

Kini ke ihian ri a tuni iroro na iwi?

²⁶ Ndi-nze uwa e konrisonmegwo agha;

ndi ri a kini e zugbamagwo

d'e bulumani Di-nwonni-enyi le Kraisti a—Onye hun o tumu.'

²⁷ Ezioku-ezioku, Herodu le Pontus' Pajleti le ndi ani ndi ozo le ndi Izrelu zugbama ime obodoni, bulumani odibo-nso i wu Jizosi hun i tumu. ²⁸ Ihien ile we me danye k'i don cho le k'i don kwademe e. ²⁹ Di-nwonni-enyi, lee nwan egun we ri e ron ndi idibo i; dodo wepu ndi-idibo i egun enya, y'e yeni we aka ku oku i; ³⁰ y'a tinfu aka zuo ndi emu ri a ku, runsonme orun ahima le orun-atumenya ghahani efan odibo-nso i wu Jesu."

³¹ Ogen we gi megwu ekpere, ebenu we nodi no mehunme, Mmon-nso no jun ime we ile, egun no pu we enya; we no kume oku Osolobue, e kushi e iken.

Ndi Ile Kwerini Nwe Obi Ohu

³² Ndi ile kwerini hu e gi obi ohu e bi, e ro ihien ohu; o nwonni onye weri e ni ihien o won wu nke 'ya suo, kama, w'e weri e ni ihien onye nwe wu nke we ile.

³³ Ndi-ozu hu pu-ichen hu a kpa oken iken we gi ghosichanrin ni Di-nwonni-enyi wu Jesu a ghagwo onwun lihi nke-esi; Osolobue hu e yeni we aka ohunma-ohunma. ³⁴ O nwonni onye ihien a ko ime we. Makeni, ndi won alj mobu ulo hu e re e, e wehe egho we re e, ³⁵ e bu e a to ni ndi-ozu ahun pu-ichen. Ndi-ozu ahun pu-ichen e keyesonme onye-onye ke mkpa a han.

³⁶ Erira ke Josefus me. Josefus wu onye ebon Livai le onye alj Saiprosi. Ndi-ozu ahun pu-ichen tu e "Ban-abasi" (alj efanni wu, "Onye akasi obi"). Erira ³⁷ k'o don re ani a, wehe ni Ndi-ozu ahun pu-ichen egho e.

Isi Nke Isen

Anayasaji Le Nwunye E Wu Safaira

5 Ya okennyee ohu efan a wu Anayasaji le nwunye e w'a kpo Safaira nozi re alj. ² O no bu mgbube egho e to, wehe ni Ndi-ozu ahun pu-ichen hun hoduni. Nwunye e kweye n'e me ihienni o me. ³ Kani Pita no si, "Anayasaji, ki Ekwensu nu n'i tu Mmon-nso ntutu, me i bu mgbube egho i re alj hu to? ⁴ N'i d'e re e, ele nke i ro? Ogen i gidere regwu a, egho e ele nke i? Nani k'i don ro eje-ihien no enina? Ekwokwo ihian k'i tu ntuni, Osolobue k'i tu a!" ⁵ Ogen Anayasaji gi nu ihienni, o no dan, nwunhun. Oken egun no tuma ndi nu ihien men. ⁶ Ikorobia no puha, kwama a, buru e pu, d'e li.

⁷ Ihien no ke mgbahunme okuloku eto a ghafegwu, nwunye e no banhan, kani o marin ihien men. ⁸ Pita no ju a, si, "Onu-eghoni ke yu le di i re alj hu?" O no si, "Eghe, 'ya ro." ⁹ Ya Pita no si a, "Ki hain unu gi kwerigbama ni onu lele Mmon-nso Di-nwonni-enyi? Le'e, ikorobia li di i lala, e rugode we onumuzo; we jenkod'e bupuzi!" ¹⁰ O no dantwo ehụ ukwu Pita ozigbo, nwunhun. Ikorobia ndi ahun a banhan, a hun w'a no nwunhun-gwo, we no buru e pu d'e li e nokunme di e.

¹¹ Oken egun no tuma ndi aka Kraisti ile le ndi ile nu ihien ndini men.

Ndi-ozu Pu-ichen A Zuo Ndi Bu Oda Emu Ri A Ku

¹² Ogen hu, Ndi-ozu ahun pu-ichen hu a runsonme orun-atumenya le ahima ichen-ichen hun ihian ile ri a hun. Ndi ile kwerini hu e gi obi ohu a no ebenu w'a kpo Etu-ulo Solomonu e zu. ¹³ O nwonni onye kwerileni egun ni tu kporokporo banni we—bu ihian ile hu e ku oku we ohunma. ¹⁴ Kama, ndi bukenme oda hu e kweri ni Di-nwonni-enyi nke-esi, a banni we, ke ikennyee ke ikpoho. ¹⁵ We e bufuhade ndi emu ri a ku okp'uzo, e bu we a to elu ute le ihien ndi ozo we gi e dine, keni onyinyon Pita hun uzo kunrunde ndi hu ime we o ghafekoni. ¹⁶ Igunrun ihian hu a gha obodo ndi nohunme Jerusalem a bia, e wehe ndi emu ri a ku le ndi eje-mmon ri e ye nsongbu. We ile hu a dnhin.

† mọbu: nwa i

E Kpokpo We Ndi-ozu Pu-ichen

¹⁷ Ya ke onye-isi nchu-egan no cho ke w'e me e, ya le ndi ile ri e son n'e (ya wu, ndi we ile gba ri itu ndi Sadusi)—we no gi eje enya-ufu. ¹⁸ Nwunrun ndi-ozu ahun pu-ichen tuye ime ngan ihian ile.

¹⁹ Kanj, ime uhinhin hu, mmon-ozu Di-nwonni-enyi no kpogu uzo ulo-ngan, dufuha we, si we, ²⁰ "Jenme ni d'e wuzo ime Ulo-nsu; gwacharin ni we oku ndun ohun ni." ²¹ Anuguu we ihienni, eki e fon, we no banye Ulo-nsu d'a kuzime.

Ogen onye-isi nchu-egan le ndi ya le we wi gi bia, we no kpoqbama ndi ile e zu Ogwa Sahedrin—ya wu ndi ile ri Ndi-isi Nkikwama ani Izrelu. We no zi ihian jen unu-ngan d'e wehe Ndi-ozu hu pu-ichen. ²² Kanj, ogen ndi unakpa Ulo-nsu hu we zijen gi ru ebegu, ahunni we ndi-ozu hu pu-ichen ime ulo-ngan, we no kinhen d'a gwa ndi-isi, si, ²³ "We kpokin ulo-ngan ohunma-ohunma; ndi nche turuhu onumuzo, kanj ogen enyi gi kpogu uzo, o nwonni onye ri ime e." ²⁴ Ogen onye hun a ki ndi unakpa Ulo-nsu le Ndi-isi nchu-egan gi nu ihienni, o gba we nghari-enya, we hu a ju enwen we ihien ri e meni. ²⁵ Ya onye ohu no bia d'a gwa we, si, "Lee n'e, ndi hu unu buche ime unu-ngan turuhu ime Ulo-nsu, a kuzi we!" ²⁶ Ya ke onye hun a ki ndi unakpa Ulo-nsu le ndi unakpa a no jenme d'e wehe we—kanj, egun ndi ri ebegu anini we gi aka-iken me e, amamgbe w'e gi omuma magbu we.

²⁷ A ghaguu we Ulo-nsu wehe we, we no bu we tume ihun ndi ri Ogwa Ndi-isi Nkikwama ahun. Ya Onye-isi nchu-egan no juma we utaa, ²⁸ si, "Enyi a gbago ni unu mkpinsi-eka, si onu e gizile efan onyeni a kuzi? Kanj unu a kuzigbamaguo Jerusalem ile ihienni, a chozi ni onu bu edeke okennyeni che enyi isi."

²⁹ Pita le Ndi-ozu ahun pu-ichen hoduni no shari we, si, "Osolobue ke enyi jenko d'e humeni isi, ele ihian. ³⁰ Osolobue ndi nedi enyi kanj weli Jesu hun unu gbu ghahan ihogbu e elu obe we gi osisi mememe. ³¹ Osolobue e wesiguo a nwan elu, bu e che aka-nni e, ebegu ogho ri, mememe e Onye-ndu le Onye-nzuopuha, keni o ye ndi Izrelu oghere w'e gi roghari, keni o gbaghari we njo we. ³² Enyi wu ndi ri a shia eri ihien ndini, enyi le Mmon-nsu hun Osolobue ye ndi e humen'e isi."

³³ Ogen we gi nu ihien ndini, ize no zeme we oda-oda, we no cho ni we gbu we. ³⁴ Kanj, onye ohu ime we, hun ri Itu-Farisi no lihi oto: efan a wu Gamalielu; onye-nkuzi Iwu Mozizi k'o wu. Ihian ile a gbaye okennyeni. O no si we wefuguu ndi-ozu ahun pu-ichen ezi ekerere.

³⁵ Ya o no si Ndi-isi Nkikwama ibe e, "Ikennyen Izrelu, lebankwo ni ihien onu cho ni unu me ikennyen ndini enya ohunma. ³⁶ Ogen mbu, onye ohu w'a kpo Tiodasi puha, si n'o wu oken-ihian, ihien no ke madu nnu no sonme e. Kanj e gbu we e, ndi hu sonn'e no gbayiya; ohun a guu. ³⁷ Onwan e meguu, onye w'a kpo 'Judas onye Galili' no puha ogen hu we gi gun ihian, ndi bu

oda no sonme e. E gbuzikwo w'a, ndi son n'e a gbayiya.

³⁸ O me nke okuni ri nwan ali, ndunmodun m jenko d'e ye unu wu onwan: la ni ndini to! Hatu ni we! Make ni, omeni ihien we bu obi mobu ihien we ri e me gha aka ihian bia, o k'a dan. ³⁹ Kanj, omeni o gha aka Osolobue bia, unu eri-eka kusj we; o ru e, onu e d'a lusonmede Osolobue ogun!"

Ya we no kweri ihien o ku.

⁴⁰ A kpobanhan we ndi-ozu ahun pu-ichen, we no fian we mkpinsi, gba we mkpinsi-eka enya, si we kubehi oku efan Jesu; ya we no hatu we. ⁴¹ Ndi-ozu ahun pu-ichen no gha Ogwa Ndi-isi Nkikwama hu pu, a ghoghohi ni Osolobue weri we ke ndi ru ogo inarin ifenren make Efan Jesu. ⁴² Uhuohin ile, ke ime Ulo-nsu ke ulo-ulo, we hu a kuzi, e zi ozi ni Jesu wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, akusini we kaka akp'ohu!

Isi Nke Isin

Ndi Eyemeka Esa

6 Ogen hu, ke ndi ri e son Kraisti gi ri e buwaye oda, ndi ju hun a su Griki (ya wu ndi te ri ali ihian) no kpeme—ni ndi ju hun a su Hibru (ya wu ndi ri ulo) arj e keye ikpoho we di we nwun ihien runi we we gha e ke ihien-oriri hu w'e ke uhuhin-uhuhin. ² Ya ndi-ozu pu-ichen mmebu hu no kpoqbama ndi ile kwerini, si we, "O furuni ni enyi k'a nato ikuzi oku Osolobue d'e keme ihien-oriri. ³ Umune enyi, lehunme ni nwan enya ime igunrun unu, ni onu hofuha madu esa w'e ku oku we ohunma hun Mmon-nsu jun ime we a ki we, hun marin ihien ohunma-ohunma, ni enyi ye we orunni—⁴ enyi le enwen enyi e bu enwen enyi che ime ekpere le ikuzi oku Osolobue."

⁵ Okuni no suo ndi uka ile usuo; we no hophu okennyenye ohu w'a kpo Stivin', hun nwon okukwe oda-oda, hun Mmon-nsu jun ime e, a ki a; iya le Filipu le Prokorosi le Nikano le Timonu le Pamenasi le Nikolasi onye Antioku. (Nikolasi ele onye Ju, kanj o te fe ofufe ndi Ju.)

⁶ Ya we no wepuha ndini ihun Ndi-ozu ahun pu-ichen, Ndi-ozu ahun pu-ichen no me ni we ekpere, bu aka kwasj we.

⁷ Oku-Chuku hukwo a ghagbari, e ru ndi bu oda aka, ndi kwerini hu e buwaye oda ime Jerusalem; ndi nchu-egan bu oda no gb hutu sonme Uzo Jesu.

A Nwunrun We Stivin'

⁸ Ogen hu, make ni aka Osolobue rikememe ime okennyenye hu w'a kpo Stivin', o hu a run oken orun-atumenya le ihien-ahima hun ihian ile ri a hun. ⁹ Kanj ndi hu ime ndi ju, ndi ulo-ofufe w'a kpo "Ulo-ofufe ndi ju weriguu enwen we", no lihi, donsonme e. Ndin wu ndi ju ghasonme Sajrini le Alexandria le ndi ghazi Azupun Silisia le Eshia bia. ¹⁰ Kanj a sani we aka son amamihien le Mmon-nsu hun Stivin' gi e ku oku se. ¹¹ We no gha azupun zi ndi we zi d'a si, "Enyi nu ke Stivin' ri e ku aru, e kuja oku Mozizi le Osolobue." ¹² We no kpasu ndi ali le Ndi-isi le ndi nkuzi-Iwu, we no jenburu Stivin', nwun-

run a, wehe e Ogwa Ndi-isi Nkikwama. ¹³ We no kpopuha ndi osheri-ntu, ndi osheri-ntu hu no si, "Okennyeni ara kujabehe oku ebeni ri nso le Iwu Mozizi. ¹⁴ Enyi a nuole k'o si ni Jesu onye Nazaretini jenko d'e tikpo ebeni, gbuhuto odinali ile Mozizi tumesonmeni enyi." ¹⁵ Ndi hu ile ri ime Ogwa hu no bu enya zime Stivin', we no hun a ni ihun e no ke ihun mmon-ozu.

Isi Nke Esha

Oku Stivin' Gwa Ndi-isi Nkikwama

7 Onye-isi nchu-egan no ju Stivin', si, "Ihien ndini we ri e ku wu ezioku?"

² Stivin' no za, si, "Umune m le ndi nedi enyi, gon ni m ntin! Osolobue hun nwon ogho me nedi enyi kanj wu Ibrahim hun a ime ali Mesopotemia—ni Ibrahim d'e jen anj Haran d'e biri. ³ O no si a, 'Lato ali i le ndi nke i, n'i si ali m jenko d'a ghosi i.' ⁴ Ya k'o no la ali ndi Kal'di to, jen d'e biri anj Haran. Ogen nedi e gi nwun-hun, Osolobue no zih e alini unu bi nwan—⁵ bu o yen'e ali owule ime e—osun'a ama-uku ohu de. O kwe e nkwa n'o jenko d'e ye 'ya le umu a iya, bu o k'e mu nwa ogen hu. ⁶ Osolobue no siji a, 'Umu i jenko d'a wu itumunye ime ali ozo; we k'e gi we henrin igbon, meja we orogbo ahua nnu. ⁷ Kanj m k'e ye ali hu gi we henrin igbon afunfun. Omegu, umu i k'a faha, bia d'e fe m ebeni'—'ya ke Osolobue ku. ⁸ Osolobue no kwademe nkwerigbama, tume e egbata ya le Ibrahim. Ahima nkwerigbamanj wu ikwa-ugun. Ibrahim a mu Aziki; nke akpu-uhuhin esato, o no kwa a ugun. Aziki no mu Jekopu, Jekopu no mu ndi nedi enyi mmebu hu."

⁹ "Umu Jekopu ndi ahun wu ndi nedi enyi no gi enya-ufu re nwen we wu Josef u ye ndi w'e si Ijiptu. Kanj Osolobue no noyen'e; ¹⁰ o no zuopuha a ime nsongbu e ile. O no m'e ni ihien e suo Fero eze Ijiptu, yezikwo Josef u amamihien pu-ichen ogen o gi puha ihun Fero, nke wu ni Fero no tume e n'o ki anj Ijiptu le ezi-le-ulo Fero ile.

¹¹ Omegu, oken unwan no nwan mu ma ime ali Ijiptu ile le Kenan' ile, oken afunfun no bidon, d'e ru ni ndi nedi enyi we ahunzini ihien-oriri. ¹² Ogen Jekopu nedi we gi nu ni ihien-oriri ri ali Ijiptu, o no zi ndi nedi enyi we jen d'e nonlu ihien-oriri. Onwan wu nke ibuzo we jen Ijiptu. ¹³ Ogen umune e gi bia Ijiptu hun me e mgbe ebuo, Josef u no nwan me we marin ni 'ya ro, Fero nozi marin ndi nke Josef u. ¹⁴ Ya Josef u no zi ozi si nedi e le ebon we ile bia ali Ijiptu. We ile bianj wu madu isen arja ogun-eno. ¹⁵ Jekopu no nwan jenme anj Ijiptu. Omegu, o no nwunto ebehu, ke iya ke ndi nedi enyi we kanj. ¹⁶ We no bukin we ile obodo Shekem, li we ye ime ili hu no ke okporo, hun ri Shekem, hun Ibrahim gi egho nonnarin umu Hamo."

¹⁷ "Ogen e rum e hun Osolobue e gi mezu nkwa o kwe Ibrahim, ndi nke enyi no bakenme uba ime ali Ijiptu. ¹⁸ Omegu, Fero ozo hun marinleni Josef u no ki ma Ijiptu. ¹⁹ Ezeni wu hun gi aghigho son ndi nke enyi,

mejama ndi nedi enyi we oda-oda, gi eka-iken me we lato umu we mu nke ohun, keni onwan gbu we.

²⁰ Ogeni ke we gi mu Mozizi. Mozizi ma mma, ihien e suo Osolobue. Ndi mun'a no gi nzuzue zun a iwe we ifon eto. ²¹ Ogen we gi nwan la a to, nwa-okpoho Fero no munrun a, zun a noke nwa-efo a. ²² We no kuzi Mozizi ihien ile ndi Ijiptu marin, o no wuru oken ihian—ke oku-onu ke orun."

²³ "Ogen o gi ri nwa ahua ogunnai, o no ban a obi n'o jen d'a hun ndi nke we wu ndi Izrelu. ²⁴ O hun ke onye Ijiptu ri e meja onye ohu ime we, o no no onye we ri e meja ye azun, megwarin'a, gbu onye Ijiptu hu ri e mejan'a. ²⁵ O te ro ni umune e k'a ghota ni Osolobue ri e gi e a zuopuha we, kanj aghotanj we. ²⁶ Eki e fon, Mozizi no hun ndi Izrelu ebuo ke we ri a lu ogun. O cho n'o gbon we: o no si, 'Ikenny e, onu wu umune, ki unu ri a runj enwen onu ehuf?' ²⁷ Kanj hun cho oku no kwan a ye usuo, si, 'Onye tume i n'i kima enyi, a hannj enyi enen?' ²⁸ I cho n'i gbu m k'i don gbu onye Ijiptu ahun unyanhun?' ²⁹ Ogen Mozizi gi nu ihien, o no gbasi Midianj d'e biri ebehu ri ke abiamabia, no ebehu mu ikenny ebuo."

³⁰ "Ogen ahua ogunnai gi ghafegu, mmon-ozu no bia d'e kunrun e ime atu hun nokunme Ugu Sainaj; ime okun ri e nwun ime aku-ofia ke mmon-ozu ahun gha gwa a oku. ³¹ Ogen Mozizi gi hun ihien, o tu a enya, o nokunme e n'o legha a ohunma, ya o no nu olu Di-nwonni-enyi k'o gha ebehu si a, ³² 'Mme wu Osolobue ndi nedi i—Osolobue Ibrahim le Aziki le Jekopu.' Ehuf no mama Mozizi nni, egun anin'a lee enya. ³³ Di-nwonni-enyi no si a, 'Gbupu akpu'uku i, makeni ali i turu ri nso. ³⁴ A hunchanringuo m eje-afunfun ndi nke m ri a ta ime Ijiptu; a nuole m uden we ri a sun; a bialo m nwan d'a zuopuha we. Bia nwan ni m zijen i Ijiptu.'"

³⁵ "Mozizi nwen we ju aju; onye nwen we si, 'Onye tume i n'i kima enyi, a hannj enyi enen?', iya ke Osolobue zi nwan d'a wuru onye-okiki le onye-nzuopuha. O zi e ghahanj mmon-ozu hu o hun ime aku-ofia hu.

³⁶ Mozizi no gha ali Ijiptu dufuha we—runko orun-atumenya le ihien-ahima ime anj Ijiptu le Ohimin ufie le ime atu, orogbo ahua ogunnai. ³⁷ Mozizini wu hun si umu Izrelu, 'Osolobue k'a gha ime ndi nke unu wepuha ni onu onye-amuma k'o don wepuha m.'

³⁸ Mozizini wu onye hu ya le Igunrun ndi nke Osolobue ahun ri ime atu ogen ahun, iya le ndi nedi enyi we le mmon-ozu ahun gwa a oku elu Ugu Sainaj; o no nahan Osolobue oku ri ndun o ye e ye enyi."

³⁹ "Kanj ndi nedi enyi kanj a ju n'e humekoni w'a isi; hun nke w'e gi me ihien o ku, a judu w'a; we no lakin ali Ijiptu ime obi we. ⁴⁰ We no si Eronu, 'Meme ni enyi mmon ndi k'e duni enyi; makeni, enyi a marinzj ihien me Mozizini gha ali Ijiptu dupuha enyi.' ⁴¹ Ogen hu ke we gi kpu nwa-efin, chuyen'e ejan; we no rime oriri, e gi ihien eka we mem e a ghoghoh. ⁴² Ya ke Osolobue no gbakito we azun, ha we ye ni we fem e ihien ndi ri igwere. Ya ke ndi-amuma de ebahun we no de, si, 'Euu, ikpun-ulo Izrelu!'

Mmē kẹ ụnụ gbusonmedeni anụ ndị ahun,
chuyesonmēni ejan ndị ahun
ime atụ
orogbo ahua ogunnai ra?

⁴³ Bu ụnụ e buru ụnọ-mmōn Mōlẹkị
lẹ kokisē mmōn ọnụ wụ Refanj,
mmōn ndị ụnụ kpụ
nị ụnụ hụn ụzọ e fe wẹ;
m k'e gi ifiri ẹ chụ ọnụ shikwōrị Babilōnụ †." "

⁴⁴ "Ogēn ahun wẹ gi rị a ghahunmē ime atụ hụ, ndị
nēdi ẹnị bu Ọdụ Ashia-eri hụ hūn a ghosị nị wẹ lẹ Os-
olobue rị. Wẹ rụn a kẹ Osolobue dōn gwa Mozizi, ogēn
Osolobue gi sị a rụn a n'ọ rị kẹ hūn ọ ghosị a. ⁴⁵ Ọdụ
hụ e ru ẹka ndị nēdi ẹnị hūn rị ogēn Joshua gi wụ
onye-ndu, wẹ nọ bubanhan a ime alị hụ Osolobue kwe
nkwa. Ọhūn mē ogēn wẹ gi banhan d'a nafu ndị alị ndị
hụ Osolobue chupụ nị wẹ anị. Ọ nọ nōdị ebēhū d'e ru
ogēn Defidi. ⁴⁶ Defidi nwōn ẹwēre ebe Osolobue rị; o
mē ekpere, rịọ Osolobue n'ọ nị a tūn nị 'ya wụ Os-
olobue Jekopu ebe obibi. ⁴⁷ Kanị Solomōnụ wụ onyē
tūn nị Osolobue ụlọ hụ.

⁴⁸ Kanị Onyē Hụ Kachanrīnni ara bi ụlọ wẹ gi ẹka
tūn—iya kẹ onyē-amūma gi sị,

⁴⁹ 'Osolobue sị,
"Elu-igwee wụ ukpo m;
ūwa wụ ihien m'a zoma ụkụ.
Elee ụdị ụlọ k'i k'a tūn nị m,
elebe kẹ m'a nọ zu ikēn?

⁵⁰ Ẹlẹ mmē mēmē ihien ndjini ile?" "

⁵¹ Ụnụ ndị isi-ikēn, hūn kwaleni ugun—kẹ ime obi kẹ
ntin! Ọnụ e gbōndōn Mmōn-nso ogēn ile rīkẹ ndị nēdi
ụnụ dōn mē! ⁵² Elee onyē-amūma kẹ ndị nēdi ụnụ kanị
kpokpoleni? Uwē gbu ndị hūn ku oku ọbija Onyē
Ahun Rị Ọchan wụ Krajstī, ụnụ e hēnriguō nwan ndị
ren'ẹ lẹ ndị gbun'ẹ; ⁵³ ndị nwehēn Iwu Osolobue ye ndị
mmōn-ozī bīa, kanị ụnụ emen'ẹ!"

E Gi Wẹ Ọmūma Magbu Stivin'

⁵⁴ Ogēn wẹ gi nū ihienni Stivin' rị e ku, okēn ọmūma
nọ bīa wẹ, nkesinī wẹ nōdē ta n'a ẹka eze †. ⁵⁵ Kanị,
nke Stivin, Mmōn-nso jun ime ẹ, a kị a; ọ nọ lee ẹnya
enu-igwee, hūn ogħo Osolobue, hūnzī Jesu k'ọ turu
ẹka-nni Osolobue. ⁵⁶ Ọ nọ sị, "Lee ni! M rị a hūn elu-ig-
wee k'ọ kpupụ: m rīzī a hūn Nwa nke Ihian ebe o turu
ẹka-nni Osolobue!"

⁵⁷ Kanị, wẹ nọ gi ẹka kụkin ntin, dọ oro ye ọnụ, zūn-
buru ẹ. ⁵⁸ Wẹ nọ gha ime obodo dōkpunpūha a; ya wẹ
nọ nwan mama a ọmūma—ogēn ndị ọsheri hū
wēhēn'ẹ gi gbupusōnmēguū ẹkwa wẹ, yotọ wẹ ụkụ
okorobia ohu ẹfan a wụ Sọlụ n'ọ lepū ẹnya. ⁵⁹ Ogēn wẹ
gi rị a ma Stivin' ọmūma, ọ nọ mē ekpere, sị, "Di-nwōn-
ni-ẹnị wụ Jesu, nabanhan mmōn m!" ⁶⁰ Ya ọ nọ gbu
osekpu, wesi olu elu, yi, "Di-nwōnni-ẹnị, agūnkwole
njōnī yeni wē!" O kuguū ọnwan, ọ nọ nwūnhūn.

Isi Nke Ẹsato

Sọlụ E Kpokpo Ndi Ụka

8 Sọlụ hụ ebēhū ogēn wẹ gi rị a magbu Stivin', e ye
wẹ ndu wẹ gbu ẹ.

Gha ụhūhūhūn hū jēnme, wẹ nọ kpokpome ndị ụka rị
Jerusalem ọda-ọda. Wẹ ile nọ gbayiya, gbashisonmē
egbēre Judia lẹ Sameria—wezuka ndi-ozī hū pū-ichēn.
² Ikēnyē ndi a tū egun Osolobue nọ bīa d'e buru ozun
Stivin' d'e li; wẹ nọ kwan ẹkwan ọhūnma-ọhūnma nī
Stivin' a nwūnhūn. ³ Kanị Sọlụ hū a sūkpō ụka-Jesu, a
gha ụlọ-ụlọ a dōkpunfūha ikēnyē lẹ ikpoho kweri ni
Jesu, e we wẹ e che ụlọ-ngan.

Ụka E Bidon Ime Alị Sameria

⁴ Ogēn hū, ndi hūn gbayianī hū e zi ozioma ebe
owūlẹ wẹ ru. ⁵ Filipu nọ jēn Isi obodo Sameria, gwa wẹ
banyeni Krajstī, Onyē Hū Osolobue Tume. ⁶ Ogēn igun-
run ndi risonmē ebēhū gi nū ihien Filipu rị e ku, hūnzī
orun-atumēnya ọ rị a rūn, wẹ nọ gōnkēnme ẹ ntin,
⁷ makēni eje-mmōn rī ime ndi bu ọda hū a pūhasōnmē
ime wẹ, yikō oro; ndi ọrọ lẹ ndi nguro bu ọda hū a dīn-
hīn. ⁸ Okēn ighoghō nọ rī ime obodo hū.

Saimonụ Hūn Gi Eje-ikēn A Rūn

⁹ Ogēn ahun, o nwē okēnyē ohu rī ime obodo hū;
ẹfan a wū Saimonū. Onyēni e gi eje-ikēn e mēsōnmē
ihien a tū ndi Sameria ile ẹnya; ọ hū a nyan isi n'ọ wū
okēn ihian. ¹⁰ Wẹ ile e gōnkēnme ẹ ntin, gha onyē nta
d'a pū onyē uku, a sị, "Okēnyēni ya gi Ikēn Osolobue
ahun w'a kpō 'Okēn-ikēn.'" ¹¹ Wẹ e gōn ẹ ntin makēni o
tekēmēkẹ o gi ikēn eje-mmōn e mē ihien a tū ẹnya.
¹² Kanị, ogēn wẹ gi kweri ihien Filipu rī e ku ebe ọ rī e
ku oku ozioma Alī-eze Osolobue lẹ ẹfan Jizos' Krajstī,
wẹ nọ mē wẹ mirin-Chuku, kẹ ikēnyē kẹ ikpoho.
¹³ Saimonū nwēn nọ kwērizidē; e mēguū w'a mirin-
Chuku, ọ nọ sōnhunmēmē Filipu; okēn orun-atumēnya
lẹ ihien ahima ndi ọ rī a hūn Filipu rī a rūn hū a tū a
ẹnya ọda-ọda.

¹⁴ Ogēn Ndi-ozī hū pū-ichēn hūn rī Jerusalem gi nwan
nū nī ndi Sameria a nabanhanlẹ oku Osolobue, wẹ nọ
zījēni wẹ Pita lẹ Jōnū. ¹⁵ Ogēn wẹ gi ru ebēhū, wẹ nọ
mē ni ndi kwēri ekpere kēni wẹ nwōnhēn Mmōn-
nsō— ¹⁶ (makēni o ke nwē onyē Mmōn-nso bjakwasī
ime wẹ ile, wẹ gihū ẹfan Di-nwōnni-ẹnị wū Jizosī mē
wẹ mirin-Chuku.) ¹⁷ Ya Pita lẹ Jōnū nọ bu ẹka kwasī wẹ,
wẹ nọ nwōnhēn Mmōn-nso.

¹⁸ Ogēn Saimonū gi hūn nī Ndi-ozī hū pū-ichēn buhū
ẹka kwasī wẹ, e nwēhēn wẹ Mmōn-nso, ọ nọ wēhē
egho n'ọ ye wẹ, ¹⁹ sị, "Yezi ni mmē nwēn ikēni, kēni m
buhū ẹka kwasī ihian, o nwōnhēn Mmōn-nso."

²⁰ Pita nọ sị a, "Iyū lẹ egħo i na iwi! Makēni i ro n'ī k'a
saeka gi egħo nōrin oyiye Osolobue! ²¹ Y'a rī ime
ihienni, o nwōnzikwōnī ihien runi i ime ẹ, makēni obi i
ezinrinni ebe Osolobue rī. ²² Rogharikwō nwan hūn i gi
mē eje-ihienni, y'e mē ekpere, rīọ Di-nwōnni-ẹnị;
ikēnkwo ọ gbagharī i hūn i gi ro iroroni. ²³ Makēni a

† M k'a chū ụnụ ghafekwōrī Babilōnū. †† Grikī: tan'a nkwen-
rēn-eze

hụnọlẹ m ni eje ẹnya-ufu gi i, ni njọ kenzikwo i ẹgbun.”

²⁴ Sajmonu no si Pita le Jonu, “Dodo ni, me ni ni m ekpere, rijo Di-nwonni-enyi, make ihienni unu ku gha e me m.”

²⁵ Ogen Pita le Jonu gi shiagun Di-nwonni-enyi eri, ziguu ozi Di-nwonni-enyi, we no lakin Jerusalem. Ke we lakọ, we hu e zisonme ozioma ime obodo mesonme ekerẹ-ekerẹ bu oda risonme ali Samerija.

Filipu Le Oken-Ihian Hu Gha Ali Etiopia Bia

²⁶ Ya mmọn-ozu Di-nwonni-enyi no si Filipu, “Lihi, gha azuun ndidan-mirin si uzọ hu gha Jerusalem si Gaza.” (Uzonu ri ime atu.) ²⁷ Ya o no lihi, jenne; o no kunrun onye ali Etiopia hun nwe oken-okwa; oken-okporo ro—o lunu nwunye †. Iya wu onye hun e donme egbo le ihien ile okpoho wu eze ali Etiopia wu Kadesi nwe. O bia Jerusalem d'e fe ofufe. ²⁸ O lakọ nwan alakọ; o nodi ani ime ugbo-anyinyan a, gunko Ekukwo onye-amuma wu Azaya. ²⁹ Mmon-nsọ no si Filipu, “Jen d'e kunrun ugbo-anyinyan hu.” ³⁰ Ya Filipu no gbakunrun ugbo-anyinyan hu; o no nu ke okennyẹ hu ri a gun Ekukwo onye-amuma wu Azaya. O no ju a, si, “I hu nwan a ghota ihien i ri a gun?”

³¹ Okennyẹ hu no za, si, “Nani ke m'e don saeka ghota omeni o nwonni onye kowanu ni m'a?” O no rijo Filipu n'o nyinhen d'e du e nodi ime ugbo-anyinyan hu. ³² O ri a gun ebẹhu Ekukwo-nsọ no si,

“We no duru e

nọke atunrun we dushiko

ebe we no e gbu atunrun;

o gba we nkintin

nọke ke atunrun we ri a ko enenren

dọn a gba nkintin.

³³ We no kpari e;

we no ma a ikpe—

bu o nwonni ihien o me.

Onye jenko d'e kuzi oku umu a,

ebe o meni e wepugwo we ndun a enu uwa?”

³⁴ Oken-okporo hu no si Filipu, “Dodo, gwa m, onye ke onye-amumanu ri e ku oku e? ‘Ya le enwen e ra onye ozọ?’” ³⁵ Ya ke Filipu no gha ebẹhu o ri a gun zi e ozioma Jizosi. ³⁶ Ke we jenko nwan, we no hun mirin, oken-okporo hu no si, “Lee mirin ebeni! Kini k'a han m emele mirin-Chuku?” ³⁷ [Filipu no si a, “Omeni y'e gigho obi i ile kweri, we k'a saeka me i mirin-Chuku.” O no za, si, “E kwerigho m ni Jesu Kristi wu Nwa Osolobue.”]

³⁸ Ya o no si onye ri a nyann'a ugbo-anyinyan hu kus; ‘ya le Filipu no banye ime mirin, Filipu no me e mirin-Chuku. ³⁹ Ogen we gi gha ime mirin puha, idenmizi, Mmon-nsọ Di-nwonni-enyi no juru Filipu; oken-okporo hu ahunzin'a, ya oken-okporo no ghoghoma, jenne nke e.

⁴⁰ Nke Filipu, ebe o nozi hun enwen e wu obodo w'a kpo Azotusu. O no jensonme, ziko ozioma ime obodo ile ri egerere hu d'e ru n'o puha Sizarja.

† O nwe ikennyẹ ndi w'a wara, keni w'e fe ndi-nze ikpoho le ndi ozọ.

Isi Nke Itenei

Ke Solu Don Gbehuto Sonme Uzọ Jesu

(Orun Ndj-Ozi 22.6-16; 26.12-18)

⁹ Kani Solu hukwo a ban mban, e ku n'o k'e gbuchanrin ndi ile e son Di-nwonni-enyi. Ya o no jemburu Onye-isi nchu-ejan, ² si a deye e ekukwo-ozu jenni ndi ulo-ofufe ndi Ju ile risonme Damas'kosi, keni, o hun onye owule hun e son Uzọ-Jesu ebẹhu, o kenmehen we Jerusalem—ke ikennyẹ ke ikpoho.

³ Ogen o gi nwan jenko, nochimeme Damas'kosi, idenmizi, ukpe no gha elu-igwee nwunhunme e. ⁴ O no dan; o no nu olu hun si a, “Solu, Solu, ki hain i gi e kpokpo m?”

⁵ O no si, “Onye k'i wu, Di-nwonni-m?” Olu hu no si, “Mme wu Jizosi hun i ri e kpokpo. ⁶ Ka lihi nwan, ni banye ime obodo, ebẹhu ke we k'a no gwa i ihien i jenko d'e me.”

⁷ Ikennyẹ ndi ‘ya le we wj turuhu ebẹhu—oku anizini we ku, makeni we nu olu hu bu ahunni we onye owule. ⁸ Ya Solu no lihi otọ: ẹnya a hukwo e ti, kani o leghazini uzọ. We no kwodon e eka, we e ban obodo Damas'kosi. ⁹ O leghani uzọ, o rini, o rani—orogbo akpu-uhuhin eto.

¹⁰ Ogen hu, onye ohu w'a kpo Ananayasi ri ime Damas'kosi. Ananayasi ri ndi e son Uzọ-Jesu. O no hun ohun ebe Di-nwonni-enyi no si a, “Ananayasi!” O no za, si, “Di-nwonni-enyi, lee m.”

¹¹ Di-nwonni-enyi no si a, “Lihi ni jenne ogele ahun w'a kpo Streti; i ru iwe Judasi, y'a ju ukwere okennyẹ ohu wu onye Tasosi hun w'a kpo Solu. O ri e me ekpere kikenni, ¹² o hụnọlẹ ohun ebe okennyẹ ohu efan a wu Ananayasi banhan, bu eka kwasu a, keni o leghamazi uzọ.”

¹³ Kani Ananayasi no za, si, “Di-nwonni-enyi, ndi bu oda a gwaole m oku okennyeni le eje-ihien ile o me ndi-nsọ i ri Jerusalem. ¹⁴ O ri nwan ebeni makeni onye-isi nchu-ejan e yeole a iken n'o gi nwunrun ndi ile a kpo efan i.”

¹⁵ Kani Di-nwonni-enyi no si a, “Jenne, makeni okennyeni ke m hori n'o wuru ihien-orun m hun k'e we efan m jenni ndi ali ndi ozọ wulen ndi Izrelu le ndi-nze le ndi Izrelu; ¹⁶ mme le enwen m jenko d'a ghosi a oken afunfun o jenko d'e gi ufiri efan m ta.”

¹⁷ Ananayasi no jenne. O ru ebẹhu, o no banye ime ulo ahun, bu eka kwasu Solu, si a, “Solu nwen m, Di-nwonni-enyi wu Jesu hun i hun uzọ ogen i gi lala zih m—keni i leghamazi uzọ leni Mmon-nsọ jun ime i.”

¹⁸ Ozigbo hu, ihien nọke okpukpu-azun no gha Solu ẹnya danfuha, o no leghamazi uzọ. Ya o no lihi, we no me e mirin-Chuku; ¹⁹ o riguu ihien-oriri, ndun nozi ban a.

Ya le umu-azuun Kraisti ri Damas'kosi no nodi uhuhin ole-le-ole.

Solu E Zi Ozioma Ime Damas'kosi

²⁰ Ozigbo, o no kume oku Jesu ime unofufe ndi Ju risonme ebeku, a si we ni, "Okennyeni wu Jesu wu Nwa Osolobue!"

²¹ O tu ke we han nun'a enya, we hu a si, "Onwan ele okennyeni te ri e kpokpo ndi hun a kpoku efanni ime Jerusalem? Ele ya k'o biani nwan ebeni, keni o kenmerin we jenni ndi-isi nchu-egan?"

²² Kani Solu hu e zewaye ime ozi o ri e zi—nkesini ndi Ju bi Damas'kosi asani aka e son e do makeni o hu a ghosichanrin ni Jizosi we ri e ku oku e wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume.

Solu A Wanahin

²³ O tebe, ndi Ju no rin'e ngo ni we gbu e. ²⁴ Kani Solu no nu ihien we romo. We hu e che nche onu-mgbon risonme obodo hu uhinhin le efinnai ni we gbu e.

²⁵ Kani ndi kweri oku e ri e sonne'le no gi ime uhinhin bu e che ime ukpali, gha oghere ri mgbon obodo hu do a ye azuun hun-ebu.

Solu A Bia Jerusalem

²⁶ Ogen o gi ru Jerusalem, o no cho n'o banyeni ndi ri e son Uz-Jesu, kani egun e ri a tu we ile makeni ekwerini we n'o heninguwo onye nke Jesu. ²⁷ Ya ke Banabasi no nwan we Solu jenni ndi-ozii ahun pu-ichen, kowa ni we ke Solu don hun Di-nwonni-enyi uzọ, kwazini we ni Di-nwonni-enyi a gwagwo Solu oku; o gwazi we ke Solu don ku oku efan Jizosi ime Damas'kosi, e ku e e kusi e iken. ²⁸ Ya le we no wima ime Jerusalem, ni we ile wu ohu. O hu e ku oku Di-nwonni-enyi, e kushi e iken. ²⁹ O hu a gwa ndi Ju te ri ali ndi ozọ hun a su Griki oku Jesu, e son we a do—kani, we hu a cho ni we gbu e. ³⁰ Ogen ndi kweri ni Kraisti gi mari ni we ri a cho ni we gbu e, we no we e si Sizarja, gha ebeku zipu a si Tasosi.

³¹ Ya udon no rini ndi uka ri Judia le Galili le Samerja. Mmon-nsọ hu a gba we ume, we hu e zekenme, e buwaye oda, e gi egun Di-nwonni-enyi e bi.

Pita E Jen Lida le Jopa D'a Run Orun Di-nwonni-enyi

³² Ogen Pita gi ri e jensonme ebe ile d'a hun ke ndi ile kwerini no, o no jenzi d'e kunrun ndi kwerini bi obodo Lida. ³³ Ebeku k'o no hun okennyenye ohu efan a wu Enasi, hun dineni kete ahua esato enwai, makeni oro kinmin e. ³⁴ Pita no si a, "Enasi, Jesu Kristi a zuo i nwan; lihi ni' gbama bedi il!" Ya o no lihi oto ozigbo hu. ³⁵ Ndi ile bi Lida le Sharonu no hun Enasi n'o lihigwo, we no roghari, sonme Di-nwonni-enyi.

³⁶ Ogen hu, o nwon okpoho ohu ri obodo Jopa hun e son uzọ Jesu; efan a wu Tabita. (Onu Griki Tabita wu Dokasi—ya wu "Ele.") O me ogho oda-oda, e yezikwo ni ndi igbennyenye aka ohunma-ohunma. ³⁷ Ogen hu, emu no kuma a, o no nwunhun. Ogen we gi wugwu a ehụ, we no bu e dine ime mmughe ri ibe elu. ³⁸ Makeni Lida nokunme Jopa, ogen ndi hun e son uzọ Jesu gi nu ni

Pita ri Lida, we no zi ikennyenye ebuko d'a rijo a, si, "Dodo, bakenrin d'e kunrun enyi." ³⁹ Ya Pita no lihi, sonme we. Ogen o gi ru ebeku, we no we si mmughe hu ri ibe elu. Ndi ile di we nwun no fihunme Pita, a kwan ekwan, a ghosisonme e ewuru tueni le ekwa ndi ozọ Dokasi kpa ogen o gi ri ndun. ⁴⁰ Pita no si we ile pu; o no gbu osekp, me ekpere. Ya o no gbehuto, bu ihun zime ozun hu, si, "Tabita, lihi." Ya Tabita no shiapu enya. Ogen o gi hun Pita, o no ndi ali elu bedi. ⁴¹ Pita no we aka a ye e, yen'e aka lihi oto. Ya Pita no kpọ ndi-nsọ ile le ikpoho ndi ahun di we nwun, we Tabita ghosi we, we no hun a n'o riji nwan ndun. ⁴² Ihienni no kpogbari Jopa ile, ndi bu oda no kweri ni Di-nwonni-enyi. ⁴³ Pita no ndi Jopa uhuhin ole-le-ole, iwe onye ohu w'a kpọ Sajmonu, hun a kwa akpukpo.

Isi Nke Iri

Pita Le Konelus

10 Ime obodo Sizarja, o nwon okennyenye ohu efan a wu Konelus. Onye a ki ndi-agma ro: o ki ndi-agma ogun-isen ime itu-agma w'a kpọ Itu Itali. ² Okennyeni e gichanrin obi e ile e fe ofufe; 'ya le ezi-le-ulo a ile a tu egun Osolobue. O yesonme ndi igbennyenye ri ime ndi ali ahun ihien. O me ekpere, a kpoku Osolobue ogen ile.

³ Uhuhin ohu, ihien noko okuloku oto nke efinnai, o no hun ohun. Ime ohun ahun, mmon-ozii Osolobue no banhan, si a, "Konelus!" ⁴ Ya Konelus no bu enya tuma mmon-ozii hu, gi egun si a, "Di-nwonni-m, ki ro?" Mmon-ozii hu no si a, "Ekpere i le ihien ile i ri e ye ndi igbennyenye e rugwo ebe Osolobue ri noko ihien w'e gi nyanhan i. ⁵ Zi we nwan Jopa d'e wehe okennyenye ohu efan a wu Sajmonu hun w'a kpọ Pita; ⁶ o ri iwe Sajmonu hun a kwa akpukpo, hun iwe e ri ehü Ohimin." ⁷ Ogen mmon-ozii hu gwa a oku gi pugwu, Konelus no kpọ ndi idibo e ebuko le onye-agma ohu hun a tu egun Osolobue hun ri ime ndi e jenne'le ozi.

⁸ Ogen o gi gwagwu we ihien ile meni, o no zi we Jopa.

⁹ Eki e fon, ihien noko okuloku mmebuwo nke efinnai, ogen anwun gi a ri isi, ikennyenye ahun no rumo obodo hu. Ogen hu ke Pita gizikwo shi enu ulo d'e me ekpere. ¹⁰ Egun a gunma Pita, o no choma ihien o k'e ri. Ogen we gi ri e memo ihien-oriri hu, idenmizi, o no nokesi uran buru e—bu ele uran. ¹¹ O no hun ke enu-igwee kpupu, hunzi ke ihien noko ekwa shiani gha elu lala rike si we dodon e ntin eno. ¹² Udi anu ile nwon uku eno le ndi ile a rini lezi nnunu ile e fe elu—richanrin ime e. ¹³ Ya o no nu olu si, "Pita, lihi, gbu ni ri."

¹⁴ Kani Pita no za, si, "Mba-o, Di-nwonni-enyi! Erituni m ihien runi mobu ihien enyi a so."

¹⁵ Olu hu no biazin'a hun me e mgbe ebuko, si, "Akpukwole ihien Osolobue megwu n'o ri ochan ihien w'a so." ¹⁶ Ihienni e mefu mgbe oto, we no weri ihien nwen ozigbo si elu-igwee.

¹⁷ Ihienni no gba Pita nghari-enya oda-oda. Ogen o gi ri e ro ihien hu o hun ke ndi-ozii hun Konelus zi gi hu ru ebeku, turu onu-mgbon, a ju ke elebe ke iwe

onye w'a kpọ Saimonụ rị. ¹⁸ Wẹ nọ wesi olu wẹ elu, ju ke Saimonụ hun w'a kpọ Pita hu ebẹhu.

¹⁹ Ogẹn Pita gi rịkwọ e ro ihien hu o hun, Mmon-nso nọ si a, "Lee ẹ, ikennyẹ ẹto rị a cho i. ²⁰ Lihi nwan, n'i hidan d'e kunrun wẹ. Etule, ka sọnmẹ wẹ—ni mmẹ zihẹ wẹ." ²¹ Ya Pita nọ buru ikennyẹ ndi hu, si, "Mmẹ wu onye ahun onu rị a cho; ki haịn unu gi bia?"

²² Wẹ nọ za, si, "Kọnelusu zi ẹnyi. Onye a ki ndi-agma ro, o ki ndi-agma ogun-isen; o wu onye ezi-omumẹ hun a tu egun Osolobue; ndi Ju ile e ku oku ẹ ohunma. Mmon-ozu rị nso gwa a d'a kpọ i, n'i bia iwe ẹ kenị o nu ihien i k'e ku." ²³ Ya Pita nọ si wẹ banhan, o nọ ye wẹ ebe wẹ k'a ranhin.

Eki e fon, o nọ lihi, sọnmẹ wẹ; ndi hu ime ndi kwerini rị Jopa nọ sọnmẹ ẹ. ²⁴ Eki e fonzi, wẹ nọ ru Sizeria. Kọnelusu hu a tu ẹnya wẹ, obi e kọrin ẹ elu; o kpokikomẹguo ndi nke ẹ lẹ ndi wu ezigbo owu a.

²⁵ Ogẹn Pita gi bia, Kọnelusu nọ jẹn d'e kunrun ẹ, gbun'ẹ osekpụ, fe ẹ. ²⁶ Kanị Pita nọ m ẹ lihi ọto, si, "Lihi ọto, ni ihian mmaka ke m wuhu." ²⁷ K'o don rị e sọn Kọnelusu e ku, o banye ime ulo, o nọ hun ni igunrun ihian a gbakikomẹguo. ²⁸ O nọ si wẹ, "Unu lẹ enwen onu a maringho ni Iwu kwondon onye Ju k'e sọn onye alị ọzo meko mobu jẹn iwe ẹ. Kanị Osolobue a ghosiguo m m'a kpole onye owule onye runi mobu onye wẹ k'a so. ²⁹ Ya haịn m gileni tu ke wẹ bia d'a kpọ m; m rị nwan a ju, ki unu kponi m?"

³⁰ Kọnelusu nọ za, si, "Nwenẹ mgbeni tajno, m rị iwe m e m ẹ ekpere, ihien nọ ke okuloku ẹto nke efinnai; ya okennyẹ ohu nọ wuzo m ihun idenmizi. O yi ewuru rị e gbukeni. ³¹ O nọ si, 'Kọnelusu, Osolobue a nule ekpere i, o nyanhanguo ẹka i rị e yeni ndi igbennye.

³² Zi nwan ozi jẹn Jopa d'a cho Saimonụ hun w'a kpọ Pita, o rị iwe Saimonụ hun a kwa akpukpo, hun rị ehụ Ohimin.' ³³ Ya m nọ zi wẹ d'a kpọ i ozigbo. Y'e meke i gi bia. Ẹnyi ile rị nwan id'ẹnya Osolobue ebeni kenị ẹnyi gon ntin ihien ile Di-nwonni-ẹnyi si i ku."

Ozi Pita Zi Iwe Kọnelusu

³⁴ Ya ke Pita nọ gwama wẹ oku, si, "A hunguo m'a nwan ni Osolobue ara tu onye ihian wu. ³⁵ Kama, o nabanhan onye owule hun a tu egun ẹ, e m ẹ ihien rị mma—a ra tu onye alị ihian wu. ³⁶ Unu a maringho ozi o zijenni ndi Izrelu hun wu ozioma hun e wehe udon, udon hun a bia ghahani Jesu Kristi Onye nwe ihien ile lẹ ihian ile. ³⁷ Unu a maringhozi ihien ile m ẹ ime alị ndi Ju. Ime Galili k'o gha bidon—ogẹn wẹ gi meguu mirin-Chuku ahun Jonu si ihian ile d'e m; ³⁸ ya wu ni unu a maringho ke Osolobue don tumẹ Jizos' onye Nazareti, gi Mmon-nso lẹ ikẹn gbajun ẹ; lẹ k'o don jẹhunmẹ, e m ẹ ihien-oma, a zuo ndi ile Ekwensu rị a lu, makeni Osolobue noyen'ẹ. ³⁹ Ẹnyi wu osheri ihien ile o m ẹ ime alị ndi Ju, ke hun o m ẹ ime obodo wẹ kanị wu Jerusalem. Wẹ nọ gbu ẹ ghahani ihogbu ẹ elu obe wẹ gi osisi memẹ. ⁴⁰ Kanị hun m'ẹ akp'ohin ẹto, Osolobue nọ weli ẹ. Osolobue nọ ni ihian hunsonmẹ ẹ, ⁴¹ kanị ẹlẹ ihian ile—kama ẹnyi sọ, ẹnyi ndi Osolobue hopuhaguu, ni ẹnyi wuru osheri, ẹnyi wu ndi sọn ẹ ri,

sọn ẹ ra, k'o ghaguu onwun lihi. ⁴² O nozi si ẹnyi hun a ni ẹnyi zi ihian ile ozini, gwa wẹ ni iya wu Onye hun Osolobue tumẹ hun jẹkọ d'e kin ndi rị ndun lẹ ndi nwunni ikpe. ⁴³ Ndi-amuma ile shia n'a ẹri ni onye owule hun kwerini n'ẹ e nwonhen mgbaghari njo ghahani ẹfan a."

Ndi Wuleni Ndi Ju E Nwonhen Mmon-nso

⁴⁴ Ebe okuni rịkwọ Pita onu, Mmon-nso nọ bjakwasị wẹ ile nu oku-Chuku hun Pita rị e ku. ⁴⁵ O nọ tu ndi ahun kwa ugu (ya wu ndi Ju) hun kwerini hun gha Jopa sọnhen Pita ẹnya ni Osolobue e hukpughozide ndi wuleni ndi Ju Mmon-nso ahun o si o k'e ye. ⁴⁶ Makeni, wẹ nu ke wẹ rị a sọ-asusu ndi ọzo rị ichen-ichen, a ja Osolobue mma. Ya Pita nọ si, ⁴⁷ "Onye k'a si wẹ emele ndini mirin-Chuku, ebe o meni e nwonhenguwo wẹ Mmon-nso ke ẹnyi don nwonhen" ⁴⁸ O nọ si wẹ gi ẹfan Jizos' Kraisti m ẹ mirin-Chuku.

Wẹ nọ si a sọnzi wẹ nodi uhuhin ole-le-ole.

Isi Nke Mmanaj

Pita A Kowanị Ndi Ghotafie N'ẹ K'o Jẹn

11 Ya ndi-ozu ahun pu-ichen lẹ ndi ọzo kwerini rị Judia nọ nu ni ndi wuleni ndi Ju a nabanhanguozi oku Osolobue.

² Kanị, ogẹn Pita gi ru Jerusalem, ndi kwa ugun kwerini nọ du ẹ kpeme, ³ si, "Ki haịn i gi jẹn nke ndi kwaleni ugun, sọn wẹ ri ihien-oriri!" ⁴ Ya Pita nọ gi uri-uri kowamanị wẹ ke o don m ẹ, si,

⁵ "Ebe m rị e m ẹ ekpere ime obodo Jopa; o nokesi uran buru m—bu ẹlẹ uran; m nọ hun ohun. Ime ohun hu, m nọ hun ihien nọ ke ẹkwa shiani k'o gha elu-igwee lala rike si wẹ dodon ẹ ntin ẹno, o nọ ru ebe m rị. ⁶ Ogẹn m gi lekpọ a, a hun m anu rị ichen-ichen nwe uku ẹno lẹ anu ndi e ri anu lẹ ihien ndi a rini lẹ nnunu e fee elu ime ẹ. ⁷ M nọ nu olu si m, 'Pita, lihi, gbu n'i ri.' ⁸ Kanị, m nọ si, 'Mba Di-nwonni-ẹnyi, makeni ihien runi mobu ihien ẹnyi a sọ a bantu ni m onu.' ⁹ Kanị olu hu a gha enu-igwee kuzi oku, za, si, 'Ihien Osolobue meguu n'ọ rị ochan, akpokwol'a ihien w'a sọ.' ¹⁰ Ihienni e mepu mgbe ẹto, wẹ nọ dorị ihien hu ile shi elu-igwee.

¹¹ Ozigbo hu hura, ikennyẹ ẹto wẹ gha Sizeria zi ozi bia ni m nọ ru ulo ebe ẹnyi rị. ¹² Ya Mmon-nso nọ si m sọnmẹ wẹ, m'e tule. Ikennyẹ isinni wu umunẹ ẹnyi ime Kraisti nọ sọnmẹzi m, ẹnyi nọ banye iwe okennyẹ hu.

¹³ O nọ gwa ẹnyi k'o don hun mmon-ozu ohu puha, turu ime ulo a, si a, 'Zijen ihian Jopa d'e wehe Saimonụ hun w'a kpọ Pita. ¹⁴ O k'e zi i ozi 'yu lẹ ikpun-ulo i ile k'e gi nwon zuopuha.' ¹⁵ Ogẹn m gi kumẹ, Mmon-nso nọ bjakwasị wẹ k'o don bjakwasị ẹnyi isi-ibuzo. ¹⁶ Ya m nọ nyanhan oku Di-nwonni-ẹnyi ku: k'o don si, 'Jonu gi mirin m ẹ mirin-Chuku, kanị Mmon-nso ke wẹ k'e gi m onu mirin-Chuku.' ¹⁷ O m ẹ nwan ni Osolobue ye wẹ udi oyiye ohu hu o ye ẹnyi ogẹn ẹnyi gi kweri ni Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu Kristi, onye wu mmẹ hun m'e gi gbondon Osolobue!?"

¹⁸ Ogen we gi nu ihieni, o nwezini ihien we ku. We no ja Osolobue mma, si, "Ya wu ni Osolobue e yegwozide ndi wuleni ndi Ju oghere w'e gi gbuhuto ime njo we, nwon ndun!"

Uka E Bidon ime Antioku

¹⁹ Ndi uka gbayiani ogen ukpokpo le ihien me Stivin gi me rukworji Finishia, Sairosi le Antioku, ziko ozioma; kanj ezini we onye owule mmani ndi Ju suo.

²⁰ Kani, o nwegho ikennyu wu ndi alj Sairosi le Sarin' ri ime we hun ru Antioku, gwazikwo ndi wuleni ndi Ju oku hu, zime we ozi Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi.

²¹ Eka Di-nwonni-enyi noyeni we, igunrun ihian no kweri, roghari, sonme Di-nwonni-enyi.

²² Ogen ndi uka ri Jerusalem gi nu a, we no zi Banabasi jen Antioku. ²³ Ogen o gi ru e, hun efoma Osolobue k'o ri orun, o no ghogho; o no dun we odun we wusonme ndi Di-nwonni-enyi gi e don-enya le ndi gichanrin akpakali obi we e fe Di-nwonni-enyi. ²⁴ Banabasi wu ezigbo ihian; Mmon-nsu jun ime e, a ki a; o nwon okukwe oda-oda. Ogen hu, ndi bugbu enwen we oda no sonme Di-nwonni-enyi.

²⁵ Ya Banabasi no jenme Tasosi d'a cho Solu. ²⁶ Ogen o gi hun a, o no wehe e Antioku. Uwe le ndi uka ahun hu e zugbama orogbo ahua; we hu a kuzi ndi bu oda. Ime Antioku ke we no kpoma ndi kwerini Kraisti "Kristiens'," ya wu, "Ndi Nke Kraisti."

²⁷ Ogen hu, o nwe ndi-amuma gha Jerusalem bia Antioku. ²⁸ Ya ke onye ohu ime we hun w'a kp'o Agabosi no lihi oto, bu amuma ghahani iken Mmon-nsu, ni oken ugani k'a mugbari uwa ile. Ihieni o ku me ogen Klodios gi wu eze-kanj ri a ki Rom. ²⁹ Ndi e son uz'o Jesu no kwerigbama ni onye-onye jenke wehe ke eka a han, ni we zijenni ndi kwerini hun bi ime Judia. ³⁰ Ya we no nwan tu ihien ke we don ku; we no we ihien we tu ye Solu le Banabasi jenni ndi-isi uka ri Jerusalem.

Isi Nke Mmehuo

Herodu E Kpokpo Jemisi Le Pita

12 Ogen hu, Herodu wu eze no nwunrun ndi hu ime ndi uka, ken'o me we eje-ihien.

² O giguu opia-agma gbu Jemisi nwenen Jonu, ³ o no hun ni ihieni suo ndi Ju usuo, o no nwan nwunrun Pita. (Ihieni me ogen Mmemme Bredi nwonleni yisti o gi a fu.) ⁴ Ogen o gi nwunrunguu Pita, o no bu e che ulo-ngan, we e che eka itu-agma eno ndi-agma eno-enorisonme. Herodu bu obi n'o k'e kin e ikpe id'enya ihian ile we meguu Mmemme-Nghafe hun ya le Mmemme Bredi nwonleni yisti o gi a fu wi. ⁵ Ya we no bu Pita to ulo-ngan; kanj ndi-uka no wepuha obi we memen'e ekpere, a kpoku Osolobue banyen'e.

Mmon-ozu E Wepuha Pita Ime Ulo-ngan

⁶ W'a kp'o a eki ke we k'e wepuha Pita, o ru ime uhin-hin, Pita ri uran egbata ndi-agma ebuo. We gi egan ebuo kpoma a; o nwezi ndi-agma ri ezi eh'u onumuzo unon-ngan ahun e che nche.

⁷ Idemizi, mmon-ozu Di-nwonni-enyi no fopuha ebuhu; ukpe no nwun ime mmughe hu we kpokin e ye ime ulo-ngan. Mmon-ozu hu no kpa Pita eka ekunkun, kpotien e, si, "Lihi oto ozigbo!" Ya egan ndi hu no gha a olu-eka danfu. ⁸ Mmon-ozu hu no si Pita, "Kenme akpukpo-ukun i, y'e yiri akp'uku i." Pita no me ihien o ku. O nozi si Pita, "Yiri ekwa y'e yiye e elu e, y'e sonme m." ⁹ Pita no son e gha ime ulo-ngan pu. Pita amarin ni ihien we ri e gi mmon-ozu ahun e me wu enya-uke, o ro no ri a hun ohun. ¹⁰ A ghafeguu we itu ibuzo le nke ebuo ri e che nche, we no fuha onu-mgbon igwe hun we gha a puha ime ngan hu, banye ime obodo. Ya ke onu-mgbon hu no gi eka a gunpuni we, we no pu, puha ogele ohu. E jenzukazi we, idemizi mmon-ozu hu no na Pita to.

¹¹ Ya enya no fon Pita, o no si, "O wegwo m nwan enya ni Di-nwonni-enyi zi mmon-ozu e d'a zuopuha m eka Herodu le ihien ile ndi Ju te ri a tu enya a."

¹² Hun o gihu ghota ihien meni, o no si iwe Meri, nne Jonu, ebe ndi bu oda gbakikome e me ekpere. Efan Jonu wuzi Makj. ¹³ Ogen o gi du eka onu-mgbon ri ezi, odibo ohu wu okpoho hun w'a kp'o Roda no puha d'a za. ¹⁴ Ogen o gi ghota ni olu Pita ro, oken ighogho no jun e obi, nke wuni hun o k'e gi gunpu onu-mgbon hu, o gbanzi ime ulo d'a gwa we ni Pita turu onu-mgbon. ¹⁵ We no si a, "Era ri a pu i!" Kanj o hukwo e ku e ni ezioku ro. We no si, "Mmon-ozu e ro." ¹⁶ Kanj Pita hukwo a du eka. Ogen we gi nwan gunpu onu-mgbon, a hun w'a, o no tu we enya. ¹⁷ O no gi eka si we gba nkintin, o no kowa ni we ke Di-nwonni-enyi don wepuha a ime ulo-ngan. O nozi si, "Gwa ni Jemisi le ndi uka hoduni ihieni." Ya ke o no pu, si uz'o oz'o.

¹⁸ Ogen eki gi fon, oken isusu no ri ime igunrun ndi-agma te ri e che Pita nche make ihien meni, we gileni marin k'o jen.

¹⁹ Ogen Herodu gi choguu a, o hunn'a; o no jukenme ndi nche hu onu—o no si we gbu we. Ya o no gha Judia pu, si Sizarja d'a nodi.

Onwun Herodu

²⁰ Ogen hu, Herodu ri e bu ni ndi Taya le Sidonu olulu. Ya we no zugbama d'a hun a. E buguu we uz'o jen d'a hun Blastosi hun e lefu ogwa Herodu enya, keni o kweri yeni we eka. Ya we no nwan jen d'e kunrun Herodu d'a rjo a ni ya le we don—makeni anj Herodu ri a ki ke alj we gha e nwehen ihien-oriri.

²¹ Uhuohin we kaye e ru, Herodu no yiri ewuru-nze e, nodi alj ukpo e, gwama ndi hu oku. ²² Ndi ahun hu e yi oro, a si, "Oluni wu olu mmon, ele olu ihian-mmaka!" ²³ Ozigbo, mmon-ozu Osolobue no titu Herodu, makeni o narin ojija-mma hu hun nke o gi we e ye Osolobue. Ohori no bu e ri, o no nwunhun.

²⁴ Kanj oku Osolobue hu a gha ihun, ndi bu-oda hu e kweri.

Banabasi Le Solu E Kinhen Antiokhu

²⁵ Ogen Banabasi le Solu gi rungguu ihien ahun we bja Jerusalem d'a run, we no gha Jerusalem kinhen Antiokhu. Ogen hu we gi kinko, we no weri Jonu hun w'a kpozị Makị.

Isi Nke Mmeto

Ndi-uka E Zifu Banabasi Le Solu D'e Zi Ozioma

13 O nwe ndi-amuma le ndi-nkuzi ri uka ri Antiokhu. Ndinj wu: Banabasi, Simionu (w'a kpo Onye-ogi), Lushiosị (onye alị Saiirin'), Maneni (hun ya le Herodu hun ri a kinj wu owu gha alị lala) lezi Solu. ² Ogen we gi ri e fe Di-nwonni-enyi, e bu onu, Mmon-nsọ no si, "Wefuha ni ni m Banabasi le Solu, ni we hun uzọ d'a run orun m kpo we d'a run." ³ Ogen we gi buguu onu, meguu ekpere, we no bu aka kwasị Banabasi le Polu, zipu we.

Banabasi Le Polu E Zi Ozi Ime Alị Saiprosi

⁴ Mmon-nsọ e zipuguu Banabasi le Solu, ya we no si Selusia, gi ugbo-mirin gha ebegu si anị Saiprosi hun mirin nohunme. ⁵ Ogen we gi ru Salamisi hun ri ime Saiprosi, we no ku oku Osolobue ime ulo-ofufe ndi Ju risonme ebegu. We le Jonu wizikwo, keni o hun uzọ e yeni we aka.

⁶ Ogen we gi ghagbariguu alị hu mirin nohunme d'e rukworị Pafosi, we no kunrun onye ohu gi eje-iken a run. Onye Ju k'o wu, onye amuma-ntu; efan a wu Ba-Jizosi. ⁷ 'Ya le Govano ri a kinj wu Sejso' Polosi ri. Sejso' Polosini wu onye nwe uche, o no zi we kpo Banabasi le Solu, make ni o cho n'o nu oku Osolobue. ⁸ Kanj onye hu e gi eje-iken a run wu Ba-Jizosi hun w'a kpozikwo Elimasi (make ni efan a wuzikwo Elimasi) hu a papu oku we, a liliima n'o me Govano hu wefu obi e, amamgbe o kwere ni Jizosi. ⁹ Kanj Solu hun w'a kpozikwo Polu hun Mmon-nsọ jun ime e, a ki a, no bu enya zime onye hu gi eje-iken a run, ¹⁰ si a, "Nwa Ekwensu! Enenren ihien ile Chuku cho k'i wu! Ero le eje-ihien ile ri ichen-ichen jun ime i! Y'a rukpobehiko ezioke Di-nwonni-enyi, e me e n'o ri ke ntu?" ¹¹ Gon nwan ntin: aka Di-nwonni-enyi jenkọ d'e bitu i kikenni—enya k'e kpu i ishi, y'e leghakozị uzọ ekere ogen!"

Ozigbo ahun, ebe ile no me Elimasi' igirigi-igirigi, gba a ishi enya. O no bisonmeme aka, jenhunmeme, a cho onye jenkọ d'e kwondon e aka, e du e. ¹² Ogen Govano hu gi hun ihien meni, o no kwere ni Di-nwonni-enyi; nkuzi banyeni Di-nwonni-enyi tu a enya oda-oda.

E Zi We Ozi-oma Ime Antiokhu Ri Pisidia

¹³ Polu le ndi ya le we wi no gi ugbo-mirin gha Pafosi jenme Pega hun ri Pamfilia. Ebegu ke Jonu hun w'a kpo Makị no la we to, lakin Jerusalem.

¹⁴ We no jenshi ihun, gha Pega si Antiokhu hun ri Pisidia. O ru Uhuohin Izu-iken, we no banye ime ulo-ofufe ndi Ju, ya we no nodi alị. ¹⁵ Ogen we gi gunguu

Iwu Mozizi le ihien ndi-amuma de, ndi-isi unu-ofufe hu no zi ozi jenni we, si, "Umune, omeni unu nwe oku unu k'e gi gba ndin ri ebeni ume, ku ni nwan."

¹⁶ Ya Polu no lihi oto, gi aka gwa we gba nkintin, o no kume, si,

"Unu ndi Izrelu le ndi ozo a tu egun Osolobue, gon ni ntin! ¹⁷ Chuku ndi Izrelu hori ndi nedi enyi kanj, memewe ndi uku ogen hu we gi bi anị Ijptu, ya o nozi gi icken hi-ogbe gha alị Ijptu wepuha we. ¹⁸ O no dinchanrin ihien ile we ri e me ime atu orogbo ahua ogunnai.

¹⁹ Ogen o gi tikpogu alị esa ri Kenani, o no we alị we ye ndi Izrelu n'o henrin nke we. ²⁰ We no bi ebegu orogbo ahua iri-kwasị-ogunnai kwasị nnu. Omegu, o no yesonme we ndi ahun hannj we enen d'e ru ogen onye-amuma wu Samuelu. ²¹ Ogen we gi si ni we cho eze, Chuku no ye we Solu nwa Kishi, onye ebon Benjamini. Solu no ki we orogbo ahua ogunnai. ²² Ogen Chuku gi napuguu Solu eze, Chuku no tumewe eze we wu Defidi. Ihienni ke Chuku ku banyeni Defidi, 'A hunguo m'a ni Defidi nwa Jese wu udi jhian hun a suo ni m, onye hun k'e me ihien ile m cho.' ²³ Osolobue a ghaguo ebon okennyeni wu Defidi wepuha ni ndi Izrelu Onye-nzuopuha wu Jizosi noke k'o don kwe nkwa.

²⁴ Ni Jesu d'a puha d'e bidon orun a, Jonu e ziguo ndi Izrelu ile ozi we gi me mirin-Chuku we gi ghosi ni e rogharigu we. ²⁵ Ogen orun Jonu gi guma, Jonu no si, 'Onye ke unu ro ni 'ya ke m wu? Ele m Kraisti. Mba. Kanj, o nwe onye ohu lalanj m memegu, erudeni m hun a topu eriri akp'uku ri a uku.'

²⁶ Umune m, umu Ebrahim le ndi ozo hun a tu egun Osolobue, e zihogu ni we enyi ozioma nzuofuhani. ²⁷ Kanj, make ni ndi bi ime Jerusalem le ndi-ndu we amarin ni ya ro, make ni aghohazikwoni we oku ndi-amuma hun w'a gun Uhuohin Izu-iken ile, we no gbu e, gi e mezu oku ndi hu—bu a marin we. ²⁸ O suo n'a ni a hunni we ihien owule we gi ma a ikpe onwun, a si we Pajleti 'ya gbu e. ²⁹ Ogen we gi mezugu ihien ile we de banyen'e ime Ekukwo-nsọ, we no gha osisi ahun (ya wu elu obe) wetu e, bu e che ime ili. ³⁰ Kanj Osolobue no gha onwun weli e. ³¹ Orugbo akp'ohin ole-le-ole, o hu e we enwen e a ghosi ndi son e gha Galili bja Jerusalem. Ndinj wu nwan ndi osheri e ebe ndi nke enyi ndi Izrelu ri.

³² Enyi wehe ni onu ozioma, hun wu ni: nkwa hu Osolobue kwe ndi nedi enyi kanj, ³³ a wurugu nwan ihien o mezuni enyi wu umu we ghanj iweli Jesu—noke ke we donzikwo de e ime Ebu-oma nke ebuo, si,

'I wu Nwa m;

a ghosigu m tanni n'i wu nwa m.'

³⁴ O me nke oweli o weli Kraisti ime onwun, nke wu ni o nwonni k'o k'a don rehi, Osolobue ku oku e ime Ekukwo-nsọ, si,

'M k'e meni i ihien ndi hu ri nsọ hun m kwe Defidi nkwa a.'

³⁵ Ya hajin o gi kuzi uzọ ozo ime ebu-oma, si, 'Y'a nikọ Onye-nsọ i rehi.'

³⁶ O me nke Defidi, ogen o gi megwu uche Osolobue ogen nke e, o nwunhun, e li w'e ebe we liye ndi nedi e kani, o no rehi. ³⁷ Kani, onye hu Osolobue weli e rehini.

³⁸ Umune m, marin ni nwan ni we gi efan Jizosini e zi unu ozi mgbagharị njo; ³⁹ ni onye owule kwerinin'e k'a wanahin ikpe-omuma ya le ihien ile onye ahun me wi, bu Iwu Mozizi asako aka me onu wanahin.

⁴⁰ Kpachanpu ni nwan enya amamgbe ihien ndi-amuma ku gha e me unu. Ndi amuma si,

⁴¹ 'Lee n'e, unu ndi emu!

Y'a tugbu onu enya
keni unu la ntikpo—
makeni m ri e me ihien
ogen nke unu,

ihien unu jenkoleni d'e kweri,
oson'a ni ihian gwa onu ya.' "

⁴² Ogen Polu le Banabasi gi puko, ndi hu no rjo we ni we gwazi we ihien ndini Uhuohin Izu-iken lalan.

⁴³ Ogen we gi gbashiagwu, ndi Ju bu oda le ndi wuleni ndi Ju hun e fe ofufe ndi Ju no sonme Polu le Banabasi. Polu le Banabasi no gba we ume, si we turukenme ime efoma Osolobue menyi.

⁴⁴ Uhuohin Izu-iken sonne, ebeku ile no jun, makeni ndi obodo hu ile e te d'e zuchanrin keni we nu oku Osolobue. ⁴⁵ Kani, ogen ndi Ju gi hun igunrun hu, enya no fuma we. We no papuma oku Polu, kume eje-oku.

⁴⁶ Kani Polu le Banabasi no ku e, kushi e iken, si, "O te ri mkpa ni we bu'zo gwagwu unu wu ndi Ju oku Osolobue. Kani, ebe o me ni unu a jugwo a, ma enwen onu ikpe ni unu efuruni ndi e nwe ndun itebite, lee n'e, enyi k'e weri e nwan jenni ndi wuleni ndi Ju. ⁴⁷ Makeni ya ke Di-nwonna-enyi si enyi me. O si enyi,

'E tumegwo m unu

ni onu wuru ukpe

ebe ndi alj ozo wuleni ndi Ju ri,

keni unu wehe nzupuha ebe ile ri elu uwa.' "

⁴⁸ Ogen ndi wuleni ndi Ju gi nu ihienni, efu no suo we usuo, we no ja oku Di-nwonna-enyi mma. Ndi ile hun we hoto, ni uwe k'e nwe ndun-itebite no kweri. ⁴⁹ Erira ke oku Di-nwonna-enyi don ghagbarichanrin egbere hu ile. ⁵⁰ Ndi-Ju no kpasu ikpoho we marin amarin ime obodo hu hun e son ndi-Ju e fe Osolobue bu ele we ndi-Ju le ikennyu we marin a-marin ime obodo hu, we ile no kpokpome Polu le Banabasi, chupu we egbere we. ⁵¹ Ya we no tichanfu ejan ri we uku to ni we, gi gwa we ni emeni we ohunma; ya we no gha anj hu pu, shi Ikoniom'. ⁵² Ighoghohole Mmon-nsu e jun ime ndi hun e son Jesu hun ri Antioķu Pisidia.

Isi Nke Mmego

Polu Le Banabasi E Zi Ozioma Ime Ikoniom

14 Ihien ohu hu me ime Antioķu ri Pisidia mezikwo ime Ikoniom. Ebeku, Polu le Banabasi banye ime ulo-ofufe ndi Ju, ku oku, nke wu ni ndi bu oda no kwerini Jesu—ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. ² Kani, omeguzi, ndi Ju kwerileni no kpasu ndi wuleni ndi Ju, wiwi we obi, we no bu lumanj ndi kwerini.

³ We nobie ebeku, e zi ni Di-nwonna-enyi ozi—e zi e, e zishi e iken. Di-nwonna-enyi no gi we runsonme ihien-ahima le orun-atumenya hun o gi ghosi ni ozi we ri e zi banyeni efoma o me wu ezioku. ⁴ Kani ndi obodo hu kebe ekebe: ndi hu a noyeni ndi Ju, ndi hu a noyeni ndi-ozu hu pu-ichen wu Banabasi le Polu. ⁵ Ogen ndi hu ime ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju le ndi-ndu we gi cho ni we meshi ndi-ozu hu pu-ichen iken, gi omuma magbu we, ⁶ ndi-ozu hu pu-ichen wu Banabasi le Polu no nu a; ya we no gbasi Likonia. We no jensonme obodo ndi ri ebeku—ke Litra ke Debe ke alj ndi nohunme ni we, ⁷ e zisonme ozioma.

Polu Le Banabasi E Zi Ozioma Ime Litra Le Debe

⁸ Ime Litra, o nwe okennyu ohu hun nodi anj; o jentuni ijen makeni o wu nguro kete w'a mul'a. ⁹ Okennyu ahun hu e gon ntin ebe Polu ri e ku oku. Polu no bu enya tuma a, hun a ni o nwongho okukwe hun o k'e gi dinhin. ¹⁰ Polu no yi, "Gi uku i ebuko wuzo otol!" Okennyu hu no tusi elu, jenme ijen. ¹¹ Ogen ndi hu jun ebeku gi hun ihien Polu me, we no gi asusu Likonia yi oro, si, "Ndi mmom e giolu udi ihian hidan d'e kunrun enyi-oo!" ¹² We no kpo Banabasi Zeusu, kpo Polu Hemisi—makeni 'ya wu onye e kuni. ¹³ Ulo-mmom we no e fe mmom ahun w'a kpo Zeusu rihu mkpenren obodo hu. Ohen-mmom Zeusu no wehe oken-efin bu oda le obobo onu-mgbon obodo hu, makeni iya le igunrun hu cho ni we chuyeni ndi-ozu hu pu-ichen ejan. ¹⁴ Kani ogen ndi-ozu hu pu-ichen wu Banabasi le Polu gi nu ihienni, we no doka ewuru we, yisonme oro, gba-ban ime igunrun hu, ¹⁵ si, "Ikennyu, ki unu ri e meni ihienni? Enyi wuhu ihian mmaka noke unu. Enyi weheni onu ozioma, keni unu hun uzogbehuto, la ihien ndini nwonleni-isi to puha d'e kunrun Osolobue ri ndun, hun ke elu-igwee le uwa le ohimin le ihien ile ri ime we. ¹⁶ Ogen mbu, o hapugwo ndi alj ile ri ichen-ichen ni we bi k'o suo we. ¹⁷ Kani, o gibehini ihien-oma o ri e me a shia ni enwen e eri. O hu a gha enu-igwee e mesonme mirin e zueni unu, e yesonme unu mkpuru a ghorj ogen we, e yesonme unu ihien-oriri hun unu gi e rijun efu, e me ighoghohole jun onu obi." ¹⁸ Ke okuni ile Polu le Banabasi kude, o fukwo we orun ni we d'a s'eka gbondon we achuyele ni we ejan.

E Kinhen We Antioķu Ri Siria

¹⁹ Kani ndi hu ime ndi Ju no gha Antioķu le Ikoniom bja Litra. We no dorj igunrun hu ye azupun nke we. Ya we no ma Polu omuma, dokpunfu a ime obodo hu, e ro no nwunhungwo. ²⁰ Kani, ogen ndi kwerini gi fihunme e, o no lihi otu, banye ime obodo hu. Eki e fon, ya le Banabasi no si Debe.

E Kin We Azupun Si Antioķu Ri Siria

²¹ Ogen we gi zigwu ozioma ime Debe, kpohaguni Jesu ndi bu oda, we no kin-azupun, si obodo Litra, gha ebeku si Ikoniom, gha Ikoniom si Antioķu ri Pisidia: ²² meko ihien ndi ri e son Uzog-Jesu ime obodo ndi hu gi

zekemę; a gba wẹ umẹ, a si wẹ wuzo imẹ okukwe. A si wẹ, “Enyi k'a tariri afunfun bu o da emeni enyi jenko d'a banye Ali-eze Osolobue.”²³ Ogen wẹ gi ghagbarigbu uka ndi ri ebegu, tumesonmeguni wẹ ndi-isi, wẹ no gi ekpere le ibu-onu ha wẹ ye eka Di-nwonni-enyi hun wẹ kwerini.²⁴ Ya wẹ no ghasi Pisdia pu Pamfilia.²⁵ Ogen wẹ gi zigbu ozioma imẹ Pega, wẹ no jemma Atalja.²⁶ Ya wẹ no gi ugbo-mirin gha Atalja kinazun si Antioke ebe wẹ no bu wẹ che eka Osolobue ni wẹ d'a runma orunni wẹ runguu nwan.²⁷ Ogen wẹ gi ru Antioke, wẹ no kpogbama ndi uka, gwa wẹ ihien ile Osolobue gi wẹ run le k'o don kpogu ni ndi ali ndi ozọ ozọ okukwe.²⁸ Wẹ no son ndi kwerini ri ebegu nodi ekere.

Isi Nke Mmisen

Ndi-isi Uka Ri Ali Ichen-ichen E Zu Ime Jerusalem

15 Ogen ahun, o nwe ndi gha Judia bia Antioke, a kuzi ndi uka, a si, “Mani onu kwa ugun gi mezu odinali Mozizi tume, unu a sako eka nwon nzuopuha.”² Ogen Polu le Banabasi gi duguu wẹ kpe o da-oda, songuu wẹ do oku hu ohunma-ohunma, ya ndi uka no han Polu le Banabasi le ndi ozọ imẹ ndi kwerini jen Jerusalem d'e kunrun ndi-ozu ahun pu-ichen le ndi-isi keni wẹ ku okuni.³ Ya ndi uka no zifu wẹ. Ogen wẹ gi jenko, wẹ no banyesonme ali Finishia le ali Sameria, gwasonme wẹ ke ndi ani ndi ozọ ri ichen-ichen wuleni ndi Ju don ri e roghari, e sonme Jesu; ozini no me ndi kwerini ghoghoda-oda.⁴ Ogen wẹ gi ru Jerusalem, ndi-uka le ndi-ozu ahun pu-ichen le ndi-isi no nabanhan wẹ, ya wẹ no gwa wẹ ihien ile Osolobue gi wẹ run.⁵ Kanj ndi hu imẹ ndi kwerini hun ri itu ndi Farisi no lihi oto, si, “Wẹ ka gwariri ndi ali ozọ wuleni ndi Ju ni wẹ k'a kwari ugun, tizikwoni wẹ iwu wẹ donme Iwu Mozizi.”⁶ Ya ndi-ozu ahun pu-ichen le ndi-isi no zugbama ni wẹ leban okuni enya.⁷ Ogen wẹ gi dobe okuni, Pita no lihi oto, si wẹ, “Umune m, unu a maringho ke Osolobue don hupuha m imẹ unu mbu-mbu, gi m me ndi ali ozọ nu ozioma, kweri.”⁸ Osolobue hun marin obi ihian ile no shia ni wẹ eri ghahani iye wẹ Mmon-nso k'o don ye enyi.⁹ O nwonni ihien o si n'o ri ichen egbata enyi le wẹ, makeni o chanchanpuzikwo obi wẹ makeni wẹ kweri ekweri.¹⁰ Ki hain nwan unu gi a nwan Osolobue ghahani ibu oken ibu e che ndi kwerini olu; ibu hun o meni ke enyi ke ndi nedi enyi kanj asani eka bu?”¹¹ Pita no siji, “Mba! Enyi kweri ni ke enyi don nwe nzuofuha ghahani efoma Onye-nweni-enyi wu Jesu ke wẹ donzikwo nwe.”

¹² Ndi hu ile zu ebegu no gba nkintin, e gon ntin ke Polu le Banabasi ri a gwa(zikwo) wẹ ihien-ahima le orun-atumenya Osolobue gi wẹ runsonme imẹ igunrun ndi ani ndi ozọ wuleni ndi Ju.

¹³ Ogen wẹ gi kuguu, Jemisi no si, “Umune m, gon ni m ntin.”¹⁴ Simionu[†] e kuguo ke Osolobue don meni ndi ali ozọ efoma, keni o hun uzọ gha imẹ wẹ wepuha ndi

k'a wu nke e.¹⁵ Ihienni le ihien ndi-amuma ku imẹ Ekukwo-nso dangbama. Makeni, imẹ Ekukwo-nso, ndi-amuma de, si,

¹⁶ ‘Ihienni meguu,

m k'e kinhen;

m k'a tundonzi ulo^{††} Defidi,

hun dannj;

m k' a tundonzi ihien wiwini;

m k'e me e riji k'o ri mbu,

¹⁷ keni ndi ali ndi ozọ ile hodunj

hun uzọ bia d'e kunrun Di-nwonni-enyi—

ke ndi ali ndi ozọ ile ahun

hun m k'a kpọ d'a za efan m.

Di-nwonni-enyi hun me wẹ marin ihien ndinj

¹⁸ ketekete ri e ku e.’

¹⁹ Ya wu, ihien m ri e ku wu ni enyi esongbukọ ndi ani ozọ ahun wuleni ndi-Ju hun ri e roghari d'e kunrun Osolobue.²⁰ Kama, enyi k'e dejen ni wẹ ekukwo, si wẹ hu erile ihien owule wẹ gi rua mmon, makeni o ru a ru; w'a gherere; w'e rile anu owule wẹ rukwon olu; w'e rile edeke.²¹ Makeni, kete elee-mgbe, ndi a kuzi Iwu Mozizi akoni imẹ obodo owule—gha agbo d'e ru agbo; wẹ huzikwo a gun ni ihian ile ya imẹ ulo-ofufe ndi Ju ri obodo ri ichen-ichen Uhuohin Izu-iken owule.”

Ekukwo-ozu Wẹ Dejenni Ndi Wuleni Ndi Ju Ri E Son Jesu

²² Ya ndi-ozu ahun pu-ichen le ndi-isi le ndi uka ile ri imẹ Jerusalem no kwerigbama ni wẹ hanpuha ihian imẹ wẹ, ni wẹ son Polu le Banabasi jen Antioke. Madu ebunji ke wẹ hanpuha: Judasi hun w'a kpọ Basabasi le Saillas—wẹ eburo wusunme ndi-isi ndi-isi imẹ ndi kwerini.²³ Wẹ no wẹ ekukwo-ozu ye wẹ. Ihien wẹ de imẹ e wu:

“Enyi ile wu umune unu gba de ehuhuo-ozini, ke ndi-ozu ahun pu-ichen ke ndi-isi; enyi ri e dejenni umune enyi ndi wuleni ndi Ju, hun risonme Antioke le Siria le Silisia. Enyi e kele unu!

²⁴ Ebe o me ni enyi a nuguo n'o nweguo ndi gha ebe enyi ri bia d'e kunrun unu, kusonme oku ri e ye unu mmakp'ehu, e me obi erule onu ali, bu enyi ezini wẹ,²⁵ enyi e kwerigbamaguo nwan hanpuha ndi k'a nokin enya enyi, ni wẹ sonhen ezi umune enyi wu Banabasi le Polu—²⁶ ndi hun bu ndun wẹ che ob'eka make ufiri Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi.

²⁷ Ya ke enyi zini nwan Judasi le Saillas, keni wẹ gizi onu wẹ gwa unu ihien ndi hu enyi de.²⁸ Makeni o hugho Mmon-nso le enyi le enwen enyi mma ni enyi ebuyeko onu ibu ozọ—wezuka ihien ndinj ri mkpa:²⁹ erile ni ihien-oriri wẹ gi rua mmon le edeke le anu wẹ rukwon olu; agherele ni. Unu na ihien ndinj wẹ to, o k'a rinj unu mma. Nodi ni ohunma.”

³⁰ Ya wẹ no zipu wẹ; wẹ no si Antioke. Ogen wẹ gi kpogbamaguu ndi uka hu ile, wẹ no wẹ ekukwo-ozu hu ye wẹ.³¹ Ogen wẹ gi gunguu a, wẹ no ghoghoda makeni ozi rin'a gba wẹ umẹ.³² Judasi le Saillas, hun wuzikwo ndi-amuma, no gizi oku bu o da gba ndi kwerini umẹ, me wẹ zekemę.³³ Ogen wẹ gi nobe ebegu, ndi kweri-

[†] Erira ke ndi Ju don a kpọ Saimonu.

^{††} Emosi 9.11 Ali-eze

ni nọ gi udon zi wẹ lanị ndị zihẹ ni wẹ. ³⁴ [Kanị Saịlasị nọ sị n'o k'a nọdị ebẹhụ.] ³⁵ Pọlụ lẹ Banabasị esonni ndi ahun lama, kama, wẹ nọ nọdị ime Antiokụ. Wẹ lẹ ndi ọzọ bu ọda nọ nọdị ebẹhụ a kuzi, e zi ozi Di-nwonn-ẹnyi.

Pọlụ lẹ Banabasị E Kebe

³⁶ A nọbe wẹ, Pọlụ nọ sị Banabasị, “Bia nị ẹnyi kin-azụun d'a hun umunẹ ẹnyi ime Kraistị ndi risonme obodo ile ẹnyi nọ zi ozi Di-nwonn-ẹnyi, nị ẹnyi hun kẹ wẹ rị.” ³⁷ Banabasị te chọ nị wẹ weri Jonu hun w'a kpọ Makị. ³⁸ Kanị Pọlụ achonị nị wẹ weri onyẹ na wẹ tọ ime Pamfilia, hun sonleni wẹ run orun wẹ jẹn d'a run. ³⁹ Wẹ nọ donkenme okuni, nke wu nị onyẹ ọwulẹ nọ jẹnme nke ẹ. Banabasị nọ weri Makị, wẹ nọ chọrị ugbo-mirin, buli, shi Saiprosi. ⁴⁰ Kanị Pọlụ nọ weri Saịlasị. Ndi ụka nọ ha a ye ẹka Di-nwonn-ẹnyi kẹ n'o yen'ẹ ẹka. ⁴¹ O nọ jensonme ime Siria lẹ Silisia, məkọ ndi ụka risonme ebẹhụ zekemẹ.

Isi Nke Mmisin

Timoti E Sonme Pọlụ lẹ Saịlasị

16 Pọlụ e rugu Debe, ọ nọ si Listra. Ime Listra, o nwẹ onyẹ ohu kwerini w'a kpọ Timoti; nne ẹ wu onyẹ Ju kweri ni Jesu; kanị nedi ẹ wu onyẹ Grikị. ² Ndi kwerini rị Listra lẹ Ikoniom e ku oku Timotini ohunma. ³ Pọlụ chọ nị Timoti sonme ẹ; ya ọ nọ gi ifiri ndi Ju rị Listra lẹ Ikoniom ebẹhụ weri ẹ d'a kwa a ugun—makeni wẹ ile amaringuo nị nedi ẹ wu onyẹ Grikị, ẹlẹ onyẹ Ju.

⁴ Wẹ nọ nwan ghasonme obodo-obodo, gwakọ ndi ụka iwu ndi hun ndi-ozī ahun pu-ichẹn lẹ ndi-isi rị Jerusalem ye, a sị wẹ hunkwọ a nị wẹ e donmecharin wẹ ile. ⁵ Ya ụka ndi hun nọ zekemẹ ime okukwe, e buwaye ọda uhuhin-uhuhin.

Ohun Pọlụ Hun Ime Trasi

⁶ Wẹ nọ fetu Azuun Frigia lẹ Galeshia, ebe o mē ni Mmon-nso a siguo wẹ ekukwole oku-Chuku ime Azuun Eshia. ⁷ Ogen wẹ gi ru ebe wẹ gha a banye Mishia, wẹ nọ memē ni wẹ banye ime Azuun Bitinia, kanị Mmon nke Jizos' anin wẹ. ⁸ Ya wẹ nọ ghafe Mishia jẹnme Trasi.

⁹ Ime uhinhin ahun, Pọlụ nọ hun ohun: hun kẹ oken-nyẹ ohu, onyẹ Masedonia turuhụ, a rịo a, sị, “Bia Masedonia d'e yeni ẹnyi ẹka ndo-o!” ¹⁰ Ogen o gi hungu ohun hụ, ẹnyi nọ kwademẹ ozigbo-ozigbo nị ẹnyi fetu Ohimin banye Masedonia, makeni ẹnyi gi ẹ don nị Osolobue sị ẹnyi d'e zi ndi rị ebẹhụ ozioma.

Lidia E Roghari, Sonme Jesu

¹¹ Ya ẹnyi nọ banye ugbo-mirin ghaferi Trasi, shi Samotresi; eki e fon, ẹnyi nọ ru Njapolisi. ¹² Ẹnyi nọ gha ebẹhụ si Filipi, obodo rị mkpa ime Azuun Masedonia. Ndi Rom keti-keti uwe bi obodo Filipi. Ẹnyi nọ nọbie ebẹhụ.

¹³ O ru Uhuhin Izu-iken, ẹnyi nọ gha ime obodo pu, si mkpenren iyi, ebe ẹnyi ro nị iya wu ebe w'a nọ e mē ekpere, ẹnyi nọ nọdị alị gwama ikpoho ndi gbakikome ebẹhụ oku. ¹⁴ Okpoho ohu w'a kpọ Lidia hun e son ndi Ju e fe Osolobue, hụ e gon ẹnyi ntin. Onyẹ obodo Tjati-ra rọ; o re ẹkwa ananranin hun e nwun ufie-roni, ufie-roni. Di-nwonn-ẹnyi nọ shiapu obi ẹ n'o gi ihien Pọlụ rị e ku don. ¹⁵ Ogen wẹ gi meguu 'ya lẹ ikpun-ulo a mirin-Chuku, ọ nọ rịo ẹnyi, sị, “Omēni unu e kwerigho nị m wu onyẹ kweri ni Di-nwonn-ẹnyi, bia nị iwe m d'a nọdị nwan.” Nke ẹ nọ bun.

A Tu Wẹ Pọlụ lẹ Saịlasị Ye Ime Ulo-ngan

¹⁶ Uhuhin ohu, ebe ẹnyi jenkọ ebe wẹ a nọdị e mē ekpere, ẹnyi nọ hun nwa-agbo ohu wu igbon, hun eje-mmōn o gi a hun ọzọ rị ime ẹ. O gi ihienni a kpani ndi nwonn'ẹ egho ọda-oda. ¹⁷ Nwa-agboon hụ e sonhunme Pọlụ lẹ ẹnyi ndi uwe lẹ Pọlụ wị. O nọbe, ọ dobefu oro, sị, “Ndin wu ndi-idibo Osolobue hun kacharinni! Wẹ rị a gwa onu kẹ unu k'a don nwon nzuofuha.” ¹⁸ O mepu ihienni akp'ohin ole-le-ole, ọ nizin Pọlụ din; Pọlụ nọ gbewoto, sị mmōn hụ, “M rị e gi ẹfan Jizos Kraistị a sị i gha ime ẹ pūha!” O nọ pūha ozigbo.

¹⁹ Kanị ogen ndi nwonn'ẹ gi hun a nị ihien wẹ gi a kpa egho a la, wẹ nọ kwondon Pọlụ lẹ Saịlasị, dokpun wẹ si ime afia d'e kunrun ndi-isi okiki. ²⁰ Ogen wẹ gi wegū wẹ ru ẹka ndi-isi okiki, wẹ nọ sị, “Ikennyē ndin rị e ye obodo ẹnyi nsongbu; ndi Ju kẹ wẹ wu, ²¹ wẹ rị a kuzisonme odinali hun iwu ẹnyi ndi Rom sị ẹnyi anabanhanlẹ, ẹnyi emele.” ²² Igunrun hụ nọ son wẹ bulumani wẹ. Ndi-isi okiki nọ sị wẹ gbupu wẹ ẹkwa, gbu wẹ mkpinsin. ²³ Ogen wẹ gi gbugu wẹ mkpinsin ọda-oda, wẹ nọ tu wẹ ye ulo-ngan, sị onyẹ e du ndi-ngan chedon wẹ ohunma-ohunma. ²⁴ O nọ mē ihien ndi-isi sị a mē, bu wẹ che mmughe hun richarin ime-ime unu-ngan. O nọ kpodon wẹ ukū che aba.

²⁵ O ru ime abali, Pọlụ lẹ Saịlasị hụ e mē ekpere, a bu ẹbụ, a ja Osolobue mma; ndi-ngan hụ e gon wẹ ntin. ²⁶ Idemizi, oken alị-omahihie nọ bidon, mahihie ọda-oda—nke wu nị iyetọ ulo-ngan nọ mehunme; ozigbo ahun, ọzọ ile nọ gunpu, ẹgan wẹ gi kpodon onyẹ ọwulẹ a ganpucharin. ²⁷ Ogen onyẹ hụ e du ndi ngan gi tēhin, hun a nị ọzọ ngan rị oghe, ọ nọ sepūha opia-gha a n'o gbu enwen ẹ, makeni o ro ni ndi ngan a gbapugū.

²⁸ Kanị Pọlụ nọ yi oken-oro, sị, “Egbukwole enwen i! Ẹnyi ile hụ ebeni!” ²⁹ Ya okennyē hụ nọ sị wẹ buhe ukpe; ọ zunbanhan, gbu ni Pọlụ lẹ Saịlasị osekpū, ẹhū hū a ma a nni. ³⁰ Ya ọ nọ wepūha wẹ ezi, sị, “Ndi nwonn- nị m, k'i m'e mē nị m nwon nzuofuha?” ³¹ Wẹ nọ sị a, “Kweri ni Di-nwonn-ẹnyi wu Jesu, i k'e nwon nzuofuha—kẹ 'yu kẹ ezi-le-ulo i!” ³² Wẹ nọ gwa 'ya lẹ ndi ile rị iwe ẹ oku nke Di-nwonn-ẹnyi †. ³³ O nọ weri wẹ ime abali hū d'a chanchan wẹ ebe wẹ risonme ẹhū, wẹ nọ mē 'ya lẹ ikpun-ulo a ile mirin-Chuku ozigbo-ozigbo. ³⁴ Ebẹhū k'ọ nọ wẹ wẹ si ime ulo iwe ẹ,

† oku Osolobue

bupuha ni we ihien-oriri; o hu a ghoghoh n'o kweriguo ni Osolobue—'ya le ikpun-uloh a ile.

³⁵ Eki e fon, ndi-isi okiki no zi ndi ewuru-ogi d'a si onye hu e du ndi ngan, "Hapu ikennyeh ndi hu ni we lama." ³⁶ Onye-ndu ndi-ngan hu no we ozi hu jenni Polu, si a, "Ndi-isi okiki zihie ozi, si we hatu onu ni onu lama. Puhaha ni nwan ni unu gi udon lama." ³⁷ Kani Polu no si, "E gbuguo we enyi ili id'ehya ihian ile bu e leban ni we oku enya; a tuguo we enyi umu-di-alj Rom † ye uloh-ngan; we cho nwan ni we gi nzuzue hatu enyi? Mba! We gi eka we bia d'e wepuha enyi." ³⁸ Ndi ewuru-ogi no bu okuni jenni ndi-isi okiki. Ogen ndi-isi okiki gi nu ni we wu umu-di-alj Rom, egun no tuma we. ³⁹ Ya we no bia d'a rjoh we. We no wepuha we, si we gha obodo hu pu—a gwa we, a gwadonzi. ⁴⁰ Ogen we gi ghaguo uloh-ngan fuhaha, we no si iwe Lidia. A hunguu we ndi kwerini, gbaguu we umeh, we no gha ebegu pu.

Isi Nke Mmesa

Nsongbu Hun Bianj Polu We Imeh Tesalonika

17 Ogen Polu le Sailasi gi ghaguu imeh Amfipolisi le Apolonia, we no ru obodo Tesalonika. Uloh-ofufe ndi Ju rj ebegu. ² Polu no jenne unoh-ofufe hu k'o don e me ebe ile. O hu e jeh eh Uhuohin Izu-iken, Uhuohin Izu-iken. Ejira k'o jeh eh mgbe eto. Hun ahun ile o rj e jeh, o hu e gi usonron-usonron e gi ihien rj imeh Ehuhuo-nso a gwa we oku, ³ a kowa ni we, a ghosi we ni Ehuhuo-nso ku eh ni Kraisti, Onye hu Osolobue tume, k'a ta afunfun, n'o k'a ghazikwo onwun lihi. O hu a si we, "Jesuni m rj a gwa onu oku eh wu Kraisti, Onye hu Osolobue tume." ⁴ Ndi hu imeh we no kwere, we no sonme Polu le Sailasi. Ndi Griki bu oda hun e fe ofufe ndi Ju le ikpoho ndi we marin amarin bu oda nozi kwere. ⁵ Kani enya no fuma ndi Ju, we no chorj ndi isi-mgbaka rj imeh afia, we no yeni we eka kpokikome ndi bu oda, bu isusu che imeh obodo hu. A zunban we imeh uloh iwe Jasin' d'a cho Polu le Sailasi, keni we wepuha we weye ndi alj. ⁶ Kani ahunnj we we; we no dokpunrun Jasin' le ndi hu imeh ndi kwerini jenni ndi-isi obodo hu, e yi oro, a si, "Ikennyeh ndinj rj e bu uwa isi a kpoma alj a biaziole ebeni, ⁷ Jasin' a na we ye uloh! We ile rj a dan iwu eze-kani wu Siza, e ku n'o nwe eze ozorinj w'a kpo Jesu." ⁸ Ogen ndi obodo hu le ndi-isi we gi nu ihien, obi eruzini we alj. ⁹ We no be Jasin' le ndi ozorinhan; a naguu we we eka mbe, ya we no hatu we ni we lama.

Ndi Berja Shiapu Efo Nu Ozioma

¹⁰ Ozigbo ahun, ndi kwerini no gi imeh uhinhan ahun zifu Polu le Sailasi si obodo Berja. E ru w'e, ya we no si imeh uloh-ofufe ndi Ju. ¹¹ Ndi Ju rj Berja ka obi we a shiapu kari ndi rj Tesalonika. Makeni, we gichanrin obi we ile nabanhan oku hu, e leban enya Ehuhuo-nso uhuhohin ile keni we marin ke ihien ndi hu Polu ku wu ezioku. ¹² Ufiri eh, ndi bu oda imeh we no kwere—ke ikpo-

† Ogen hu, onye anj owule a s'eka a wuru nwa-di-alj Rom omeni ndi mu n'a wu umu-di-alj Rom mobu n'o fe anj-eze Rom ohunma mobu n'o gi egbo nnonrin eh.

ho bu oda we marin amarin wuleni ndi Ju ke ikennyeh bu oda wuleni ndi Ju. ¹³ Kani, ogen ndi Ju rj Tesalonika gi marin ni Polu e kuole oku Chuku imeh Berja, we no biaziole ebegu d'a kpasu ndi rj ebegu. ¹⁴ Ya ndi kwerini rj ebegu no zipu Polu si alj rj ehuh Ohimin; kani Sailasi le Timoti no nodiguu Berja ebegu. ¹⁵ Ndi hun dupu Polu no du eh rukworj obodo Atensi; o no zi we gwa Timoti le Sailasi bjakenrin d'e kunrun eh, ya we no la a to.

Ozi Polu Zi Ndi Oka-ekukwo Imeh Atensi

¹⁶ Ogen Polu gi rj e che Timoti le Sailasi imeh Atensi, izize hu e ze eh makeni o hun ni alj hu ile wu mmomon. ¹⁷ O no gi ifiri eh, o no gwama ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju hun e fe ofufe ndi Ju oku Jesu imeh uloh-ofufe ndi Ju, e son we a do a, a nozikwo imeh afia a gwa ndi owule rj ebegu oku uhuhohin ile.

¹⁸ Ndi hu imeh ndi hun a cho anj oku hun rj itu ndi Epikuria le itu ndi Stoiki no son eh doma. Ndi hu imeh we si, "Kinj ke onye ita-le-okuni rj e ku?" Ndi ozorin si, "O no ke si o rj e ghoroh mmomon ohun." (We ku erira makeni o rj e zi ozioma banyeni Jesu, e ku oku igha onwun lihi.) ¹⁹ Ya we no w'e jeh ogwa hu w'a kpo Eropagosj, si a, "Kowa ni nwan enyi ihien ohunnj i rj a kuzi. ²⁰ Enyi anuntuni ihien ndinj i rj e ku; enyi cho nwan ni enyi ghota we."

²¹ O nweni ihien ndi obodo Atensi ile le ndi obia bi ebegu gi nwan ogen we e me kari iku ihien ohun le inu ihien ohun.

²² Ya Polu no wuzo ihun ndi rj ogwa Eropagosj, si, "Ndi Atensi, a hunole m'a ni unu e feke ihien we e fe efee—ke ihun ke azuun. ²³ Makeni, ogen m gi ghako imeh obodo unu, m hu e lekpo ihien ndi onu e fe; m no hun uloh-mmomon we deye ihien: 'Onwan wu nke mmomon hu enyi marinleni.' Ihien hu onu rj e fe, hun unu marinleni, ya ke m rj nwan a gwa unu oku eh.

²⁴ Osolobue hun ke uwa le ihien ile rj imeh eh, Onye hun nwe elu-igwee le uwa, ara bi imeh unoh-mmomon we gi eka tun; ²⁵ w'a ra gi ihien gha eka ihian bia e fe eh, noke si o nwe ihien rj a kon'a. Mba, makeni 'ya le enwen eh wu hun e ye ihian ndun le umeren le ihien ile. ²⁶ O gha onye ohu wepuha ndi alj ile ni we bigbari elu uwa ile, o no tumesonme ni we ogen nke we le alj we k'e bi. ²⁷ O me ihien keni we hun uzoh cho Osolobue—ikenkwo a hun w'a ebe we rj e bisonme eka a cho a—kani, o nokunme onye-onye imeh enyi anokunme. ²⁸ Makeni 'Imeh eh ke enyi no a rj ndun; imeh eh ke enyi no e jehunme; imeh eh ke enyi no a rj.' O nweghohode ndi nke unu e deni hun de eh, si, 'Ezie, enyi nwen wuzikwo umu a.'

²⁹ Ebe o me ni enyi wu umu Osolobue, eh hun enyi e gi e ro ni Osolobue enyi no ke goru mobu ona (siva) mobu omuma—ihien ndi hu we gi akole-uche le iroro ihian kpu. ³⁰ Osolobue fepu enya ogen ihian gileni marin a. Kani, o siguo nwan ihian ile rj ebe ile we roghari. ³¹ Makeni, o kayeguo uhuhohin o jenkoh d'e gi kin uwa ikpe zinrinni ghahanj okennyeh ohu o tume. O meguo ihian ile marin onye okennyeh hu wu ghahanj iweli eh ogen o gi nwuhunguu."

³² Ogen we gi nu banyeni igba onwun weli ihjan, ndi hu ime we no kpa a ye emu; kanj ndi ozo si, "Enyi cho n'i gwazi enyi oku ihienni." ³³ Ya Polu no gha iko hu pu. ³⁴ Kanj ikennyen ndi hu ime we no ban n'a, kweri ni Jesu. Onye ohu ime we wu Diyonishusu onye ohu ime ndi e zu ogwa Eropagos, ya le okpoho ohu w'a kpo Damarisi, lezi ndi ozo we ile wi.

Isi Nke Mmesato

Polu A Run Orun Jesu Ime Korenti

18 Ihienni e megwu, Polu no gha Atensi pu, si obodo Korenti. ² Ebehu k'o no hun onye Ju w'a kpo Akwila, onye Azuun Pontusu, hun 'ya le nwunye e wu Prisilia gba gha al'i Itali bia ebehu nke ohun, makeni eze-kanj wu Klodios Siza si ndi Ju ile gha Rom pu. Ya Polu no jen d'a hun we. ³ Makeni udi orun ohu ke ya le we a run, o no du we nodi, a rungbama orun—orun w'a run wu imeme ihien we gi e memem odu. ⁴ Uhuohin Izu-iken ile, o hu e jen ulo-ofufe ndi Ju d'a gwa we oku, a lilima n'o me we kweri—ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju.

⁵ Ogen Sailasi le Timoti gi gha Masedonia bia, Polu no gi ogen e ile e zi ozioma, a kowa ni ndi Ju ni Jesu wu Kraisti. ⁶ Ogen we gi buluma n'a, kparime e, ya o no zinzinfu uzunzun ri a ekwa to ni we gi gwa we n'e meole we eje-ihien, si we, "Edeke onu ri unu isi! Eka m ri ochan! Gha kiken jenne, e buru m ndi wuleni ndi Ju." ⁷ Ya o no gha ebehu pu, si iwe okennyen ohu w'a kpo Tajtioti † Jostusu, hun wuleni onye Ju bu o fe ofufe ndi Ju. Iwe Tajtioti ri e son ulo-ofufe hu. ⁸ Kriposi wu onye-isi ulo-ofufe hu no kwere ni Di-nwonna-enyi, 'ya le ezi-le-ulo a ile; ndi Korenti bu oda hun nu ozioma Polu ri e zi nozi kwere, we no me we mirin-Chuku.

⁹ Uhinin ohu, Polu no hun ohun ebe Onye-nweni-enyi no si a, "Atule egun; ka kume, agbakwole nkintin, ¹⁰ makeni m noyeni i anoyeni. O nwonna onye k'e metu i eka, ru i eh, makeni m nwon ndi bu oda ime obodoni." ¹¹ Ya o no nodi ebehu ahua ohu le ifon isin, a kuzi we oku Osolobue.

¹² Kanj ogen Galio gi wu Govano ri a kidonni ndi Rom ime Azuun Akaya, ndi Ju no kigbama, maye Polu, w'e jen ogwa Govano. ¹³ We no si Govano, "Okennyeni ri a si ihjan gi uzọ ozo wuleni hun Iwu ku fema Osolobue."

¹⁴ Kanj ogen Polu gi chohu n'o kume, Galio no si ndi Ju, "Omene oku idan iwu obodo ro mobu ni we me ihien wu eje-ihien nke-esi, nke m'e te yeni unu ndi Ju onu.

¹⁵ Ebe o me nwan ni oku ihien onye ku le efan ihjan le oku iwu unu ro, gi ni eka onu leban a enya; ekinko m udi ikpe ndini!" ¹⁶ Ya o no chupu we ime ogwa. ¹⁷ Ya we ile no kwodon Sostenesi wu onye-isi unofufe ndi Ju, gbu e ili ihun-ezi ogwa hu, kanj Galio e fayedeni we enya.

Polu E kinhen Obodo Antioku

¹⁸ Polu a nobe Korenti, ya o no si ndi kwere ni ri ebehu nodi ohunma, o no banye ugbo-mirin shi ani Siria. Iya

† mobu: Tajtosi

le Prisila le Akwila wi. E ru we obodo Senkre, o no kpo ntutu, o gi mezu nkwa o kwe. ¹⁹ E ru we Efesos, o no na we to ebehu: kanj ya le enwen e no jengwu ulo-ofufe ndi Ju d'a gwa we oku. ²⁰ Ogen we gi si a nodizi, o no ju; ²¹ kanj, ogen o gi pukọ, o si, "M k'e kinhen, omene uche Osolobue ro." O no gi ugbo-mirin gha Efesos jenne.

²² Ogen o gi ru Sizarja, ya o no si [Jerusalem] d'e kelegwu ndi uka, o no kin[zi] azuun lasi nwan Antioku.

²³ Ogen o gi nobe ebehu, o no pu, jensonme ebe ri ichen-ichen Azuun Galeshia le Frigia, a gba ndi ile kwere ni umu.

Orun Apolosi Run Ime Efesos le Korenti

²⁴ Ogen hu, onye Ju ohu w'a kpo Apolosi, hun we no Alezandria mu no bia Efesos. Okennyeni ma ku oku ohunma-ohunma, marinzi Ehuhuo-nso oda-oda. ²⁵ A kuzigwo w'a Uzọ-Di-nwonna-enyi; o nwekenme adudu o gi e zi ozi; o kuzi banyeni Jesu ohunma. Kanj mirin-Chuku Jonu suo k'o marin. ²⁶ O no kusime iken ime ulo-ofufe ndi Ju. Kanj, ogen Prisilia le Akwila gi nu nkuzi e, we no weri e shi usu d'a kowan'a Uzọ Osolobue ohunma. ²⁷ Ogen Apolosi gi cho n'o fetu si Azuun Akaya, ndi kwere ni no ye e ndu, de ehuhuo jenni ndi kwere ni ri Akaya si we nabanhan a. Ogen o gi ru Akaya, o yekenne ni ndi hun ri ebehu Osolobue yeguni eka kwere eka. ²⁸ Makeni o no id'anya ihjan ile za ndondo ile ndi Ju ri a do, zacharin a, gi Ehuhuo-nso ghosicharin ni Kraisti hu Ehuhuo-nso ri e ku oku e wu Jizosi.

Isi Nke Mmitenei

Polu A No Ime Efesos Run Orun Jesu

19 Ogen Apolosi gi ri Korenti, Polu no ghashi akpakali, ghafe obodo bu oda, paha Efesos. Ebehu k'o no hun ndi ri e son Uzọ-Jesu. ² O si we, "Unu e nwehgho Mmon-nso ogen onu gi kwere?" We no si, "Mba, enyi e ke nutude ni Mmon-nso ri a ri." ³ Ya o no si we, "Elee mirin-Chuku ke we me nwan unu?" We no si, "Mirin-Chuku Jonu." ⁴ Polu no si, "Jonu gi mirin me ndi rogharin mirin-Chuku, a gwa we kwere ni onye hu lalanj ogen ya le enwen e gi memegwu—ya wu, we kwere ni Jesu." ⁵ Ogen we gi nu ihienni, we no gi efan Di-nwonna-enyi wu Jesu me we mirin-Chuku. ⁶ Ogen Polu gi bu eka kwasị we, Mmon-nso no biakwasị we, we no suma asusu ndi ozo ri ichen-ichen, bume amuma. ⁷ (We ile ri ihien noke madu memebu.)

⁸ Polu no jenne ulo-ofufe ndi Ju. Orugbo ifon eto, o hu e jen d'a gwa we oku, e ku banyeni Ali-eze Osolobue, e kusi iken, e me e n'o we-nya, keni we kwere. ⁹ Kanj ogen ndi hu ime we gi gba isi-akwanran, ju n'e kwere ni we, kujama oku Uzọ-Jesu id'anya ihjan ile ime unofufe hu, Polu no la we to. O no weri ndi kwere ni pu d'a kuzime we uhuhin ile ime ulo hu onye w'a kpo Tajranosi a nodi a kuzi nkuzi. ¹⁰ O me ihienni orugbo ahua ebuo, nke wu ni ndi ile bi Azuun Eshia no nu oku Di-nwonna-enyi, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju ††.

Umụ Skiva

¹¹ Osolobue gi Polu runsonme orun-atumenya pu-ichen, ¹² nke wu ni, we weride ekwa we gi e finchan obanje le ewuru-orun metuguu Polu ehụ jenni ndi oria, emu we a la, eje-mmōn a gha ime ndi we ri ime we pu.

¹³ Ya ke ndi hu ime ndi Ju hun a ghahunme a chupu eje-mmōn nō cho ni we gi efan Di-nwōnni-enyi wu Jesu chufu eje-mmōn: we hu a si eje-mmōn ndi hu, "M gi efan Jesu hun Polu ri e ku oku e a si unu pu!" ¹⁴ Umū-ikennyē esa onye Ju ohu w'a kpō Skiva ri ndi ri e me ihien. Skiva wu onye ohu ime ndi nchū-ejan kani. ¹⁵ Kani eje-mmōn hu nō si we, "A maringhō m Jesu; a maringhōzi m Polu—kani onye ke unu wu?" ¹⁶ Ya Okenye ahun eje-mmōn hu ri ime e nō wukwasị we, kari we eka, me we mm'ōnuma, nke wuni otō ke we gi gha ulō hu gbapu, we le ehū o rusionme we. ¹⁷ Ndi ile ri Efesosi, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju nō nu ihien; egun nō tuma we ile; efan Di-nwōnni-enyi wu Jesu nō nwekenme ogho.

¹⁸ Ozōzi, ndi hu ime ndi kwerini nō fuha id'anya ihian ile, koma onu eje-ihien ndi we te ri a run. ¹⁹ Ndi hun te gi iken eje-mmōn a run le ndi a gwō eje-ogun nō kpon-hensonme ekukwō ndi we gi a run ihien ndi ahun d'a dun okun id'anya ihian ile. Ogen we gi gbako onu eghe ehuhū ndi hu, o gba ihien nō ke eghe orun akp'ohin nnu isen-kwasi-ogun-isin. ²⁰ Ya ke oku Di-nwōnni-enyi nō ghakenme ihun, weri onodi ohunma-ohunma.

Obodo Efesosi E Susuhu

²¹ Ogen ihien ndini gi meguu, Polu nō kwademe obi e ime Mmōn-nso n'o jenguu Masēdonia le Akaya n'o k'a gha ebēhu jēn Jerusalem. O nozi si, "M jenguu Jerusalem, m k'e ruziriri Rom." ²² Ya o nō zi madu ebūo ime ndi ri e yen'e eka—Timoti le Erastosi—si Azuun Masēdonia; iya le enwen e nō nodizi ime Eshia ekere.

²³ Ogen hu ke oken nsongbu gi puha ime Efesosi make Uzō-Jesu. ²⁴ O nwe okennyē ohu w'a kpō Demetriosi hun a kpū uzun-ola-siva, e gi e a kpusonme ulō-mmōn we n'e fee mmōn w'a kpō Atemisi. Orun a e weheni ndi a kpū uzun orun oda-oda. ²⁵ O nō kpōkikomē ndi a kpū uzun le ndi ozō we ile gba a run udi orun hu, si, "Ikennyē, onu a maringhō ni orunni ke enyi gi a ban ihien. ²⁶ Bu onu e gigho nwan ntin unu nu, gi enya hun ni Poluni e giguō ihien ni o ri e ku, ni mmōn we gi eka mēme eke mmōn, dōri ndi bu oda; ele ime Efesosi sūo k'ō ri e me ihien ni, kani, o d'a ghagbaride Azuun Eshia ile. ²⁷ Oken eje-ihien ri e me. Eledē eje-efan ihien ni k'e ye orun enyini sūo, kani ulō-uku mmōn-onyenyēn uku wu Atemisi k'a wu tan ihien mmaka; ogho a, hun ihian ile ri ime Eshia le uwa ile gi e fe e, a fapu!"

²⁸ Ogen we gi nu ihien ni, olulu e bumē we, we nō yime oro, a si, "Mmōn-uku ke Atemisi ndi Efesosi wu!"

†† Griki: ndi Griki

²⁹ Ya obodo hu nō susuhu; we nō zunpuha, dokpurnun Gayosi le Aristakosi, ndi Masēdonia we le Polu a wi e jēnhunme, si ebe ihian ile a nō e zu. ³⁰ Polu te cho ni o jēn ime igunrun hu, kani ndi e son Uzō-Jizosi anin'a.

³¹ Ke ndi hu ime ndi-isi Azuun Eshia hun wu ndi osi Polu nō zijen n'e ozi, riō a, y'a makwōle-ama ru ebēhu we nō e zu.

³² Imē igunrun hu, ndi hu ime we hu e yi ihien ohu, ndi hu ime we hu e yi ihien ozō—make ni isusu jun ime igunrun ndi ahun zuni; imerinme ime we amarin ihien we gbakikomēni. ³³ Ebe o me ni Alezanda ke ndi Ju nupuha ihun, ndi hu ime ndi ahun zuni nō si Alezanda ya kumē. Alezanda nō gi eka gwa we gba-nkitin, cho-ma n'o kinrin onu a idenya igunrun ahun. ³⁴ Kani hun we gihu marin n'ō wu onye Ju, we nō gi olu ohu yime, "Oken-mmōn ke Atemisi mmōn ndi Efesosi wu!" We ile hu e yi ihien ni ihien nōke orogbo mgbahunme okuloku ebūo!

³⁵ Ogen akan-we obodo hu hun ri a kidōnni ndi Rom obodo hu gi meguu igunrun hu ile gba nkintin, o nō si, "Ndi Efesosi, onye wu onye ahun marinleni ni ndi obodo Efesosi ke ulō-uku mmōn uku wu Atemisi ri eka, ni eka we ke Atemisi we kpū hun gha igwere dan rizikwō? ³⁶ Ebe o me ni w'a ra ru uka ihien ndini, o furu ni unu gba nkintin. O furu ni onu me ihien owule unu lebanleni enya. ³⁷ Make ni, unu e weheguo nwan ndini ebeni bu o nwōnni ihien we zu ime ulō-mmōn; e kujani we oku mmōn-onyenyēn enyi.

³⁸ Omeni Demetriosi le ndi orun-nka ya le we wi nwe onye we k'e kpe, enyi nweonme unō-ikpe, ndi Govano hun a kin huzi a; we jēnme ebēhu d'e kpe we. ³⁹ Kani, omeni o nwonghozi ihien ozō unu ri a cho kari onwan, ya wu ni ogwa ihian ile e zu † ke we a nō leban a enya. ⁴⁰ Make ni, ihien ni me tanni nwon iken buhe ni enyi oku ebe ndi-okiki ri. O ru e du we enyi kpe ni enyi ri a lu ni enyi weri enwen enyi—make ni o nwōnni ihien enyi k'a saeka ku ni iya buhe isusuni." ⁴¹ Ogen o gi kuguu ihien ni, ya o nō gbashia ndi ahun ile zuni.

Isi Nke Ogun

Polu E Jēn Masēdonia Le Ali Grisi D'e Zi Ozioma

20 Ogen isusu hu gi kusiguu, Polu nō zi ozi kpōkikomē ndi e son Uzō-Jesu; o gbaguu we ume, siguu we nodi ohunma, o nō la we to si Masēdonia. ² Ogen o gi ghagbariguu azuun hu ile, kuguu ihien bu oda o gi gba ndi kwerini risonme ebēhu ume, o nō puha ali Grisi ††; ³ o nō nodi ebēhu ifon eto. Ogen o gi nwan cho n'o gi ugbo-mirin lakin Azuun Siria hun Jerusalem ri ime e, ogen hu hura ke ndi Ju gi ri n'e ngo, o nō gweru si n'ō ghashi Masēdonia lakin ya wu Siria. ⁴ Iya le ndini we wi: Sopata nwa Pairosi, onye Beria; Aristakosi le Sekondusu, ndi Tesalonika; Gayosi onye obodo Debe; le Timoti; lezi ndi Eshia wu Taikikosi le Trofimosi. ⁵ Ndinu we nō bu uzō jēnme Trasi d'e cheri enyi. ⁶ Ogen Mmemme Bredi Nwonleni Yisti a

† hun e zu mgbe eto ahua †† Grisi wu ali ndi Griki; Azuun Akaya k'ō ri.

ghafegụ, ẹnyi nwen nọ gi ụgbọ-mirin gha Filipi buni, hụn m'ẹ akp'ohin isen, ẹnyi nọ kunrun wẹ ime obodo Trasi; ẹnyi nọ nọdị ebẹhụ izu-uka.

Polu E Jenzi Trasi

⁷ O ru ụhụohin ibuzo ime izu-uka (ya wu nwan ụhụohin-uka), ogen ẹnyi gi nọgbama ni ẹnyi ri Oriri-nsọ, Polu nọ gwama wẹ oku; ebe o mę ni eki fonhu, o lama, o nọ kusonmę ya wu oku d'e ru ime abali. ⁸ Wę donmęsonmę ukpę bu oda ime mmughę hu ri elu hün ẹnyi nọ zu. ⁹ Okorobia ohu w'a kpọ Yutikosi nọdị ali enu windo. Ogen Polu gi kuberi oku, ezigbo uran nọ tuma Yutikosi; uran hu nọ buru ę, o nọ gha windo ulo hu mę wę ęto ime elu, dan. Ogen wę gi bia d'e weli ę, a hün w'a n'ọ nwunhugbo. ¹⁰ Polu nọ hidan, o nọ hunu, fiedon Yutikosi, si, "Atule ni egun, ni o hu ndun t." ¹¹ Ya Polu nọ shi ibe elu hu ẹnyi nọ e zu. Ogen o gi bebegu brędi Oriri-nsọ, keguu a, ẹnyi e riguu, o nọ kusonmezi, eki e we fon, o nọ jenmę. ¹² Wę nwen nọ weri nwata-okennyę hu lę ndun lama, obi nọ ruchanrin wę ali.

A Gha Wę Trasi Si Miletusu

¹³ Ẽnyi nwen nọ banye ụgbọ-mirin jęnmeęu obodo Asosi, ebe Polu jęnkọ d'a nọ banye ni ẹnyi ime ụgbọ-mirin hu. Ẽnina ke Polu si ni ẹnyi mę ę—makeni o cho n'ọ gha akpakali. ¹⁴ Mgbe o gi kunrun ẹnyi ime Asosi, ẹnyi lę iya nọ wiri gi ụgbọ-mirin hu si Mitailini. ¹⁵ Ẽnyi nọ gi ụgbọ-mirin gha ebęhu pu, eki e fon, ẹnyi nọ ru nchetari ihun obodo Kios; eki e fonzi, ẹnyi nọ ru obodo Samosi; eki e fonzi, ẹnyi nọ ru Miletusu— ¹⁶ makeni Polu a kwademęu ni ęle o k'a banye Efesosi, amamge o gha e bie ime Eshia—o ri a hühu n'ọ kere n'a ru Jerusalem ụhụohin Mmemme-Pentikosu—omeni o ri nfe.

Oku Polu Gwa Ndi-isi Uka Ri Efesosi

¹⁷ Polu nọ gha Miletusu zi wę d'a kpọ ndi-isi uka Efesosi bia d'e kunrun ę. ¹⁸ Ogen wę gi bia, o nọ si wę, "Unu lę enwen onu a maringho ke m don bi ogen ahun ile m gi ri ime igunrun onu—ghakworj ụhụohin ibuzo m zo uku ye ime Eshia; ¹⁹ ke m don weluchanrin enwen m anj, gi ẹnya-mirin fe Di-nwonni-ẹnyi, e dingbuchanrin nsongbu ile bjanj ni m make ngo ndi Ju risonmę ni m. ²⁰ O nwonni ihien owule m marin k'e yeni unu ęka, e seri m isi; alatoni m ikuzi onu id'ęnya ihian ile lę ulo-ulo, ²¹ a gwa ke ndi Ju ke ndi wulenj ndi Ju oku iroghari buru Osolobue lę ikwerini Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu.

²² Kanj, m jęnkọ nwan Jerusalem nọke onyę Mmon-nsọ tu eriri ye olu sekponko; a marin m ihien k'e kunrun ni m ebęhu. ²³ Ihien m marinhü wu ni ime obodo owule, Mmon-nsọ ri a gwa m ni ngan lę nsongbu ri e che m. ²⁴ Kanj o nwonni ihien m kpọ ndun m, sukpan ni m gbagu oso †† Osolobue si ẹnyi gba, runggu orun

Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu buche m ęka—orun izisonmę ozioma banyeni ohunma Osolobue mę.

²⁵ A maringho m nwan ni o nwonni onyę owule ime unu ile m nọ ime igunrun wę zisonmę ozi Ali-eze hün jęnkọ d'a hunzi ni m.

²⁶ M ri nwan a gwa unu n'o nwonni onyę owule ime unu edeke ę ri m isi. ²⁷ Makeni, a gwachanringuo m onu ihien ile wu uche Osolobue, esekinni m enwen m azuun. ²⁸ Ya wu, lefu ni nwan enwen onu lę igunrun atunrun hün Mmon-nsọ buche unu ęka ẹnya. O tumęguo unu ndi-ndu keni unu du uka Osolobue, hün Osolobue gi edeke Nwa a † nwehen. ²⁹ A maringho m ni m puguu, eje-eworo k'a bia ime unu d'e ripu igunrun atunrun hu. ³⁰ Ndi hu ime onu jęnkọ d'a rukpomade ezioku keni wę gi ę dori ndi e son Uzọ-Jizosi.

³¹ Ya wu, munrun ni ẹnya; nyanhan ni ni ezuni m ikęn orogbo ahua ęto, ke uhinhin ke efinnai, ebe m ri e gi ẹnya-mirin a do onyę owule ęka-ntin.

³² M ri nwan e we unu e che ęka Osolobue lę ozi banyeni ohunma a, ozi ę hün k'a s'ęka mę unu sue ime okukwe rike ulo wę n'a runshi elu—mę unu ri ndi k'e nwehen ihien wę k'e ye ndi ile wę don nsọ.

³³ O nweni onyę owule egho ę mobu goru ę mobu ękwa a na m ẹnya. ³⁴ Unu lę enwen onu a maringho ni m gi ęka m luru ihien mmę lę ndi mmę lę wi gi bi. ³⁵ E giguo m ihienni ile ghosi onu ihien unu e leri, n'o furu ni ẹnyi gi irun ęri e yeni ndi zeleni lę ndi igbennye ęka, a nyanhan oku Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu lę enwen ę ku, si, 'Iyeni ka ngozi e wehe kari inarinni.'

³⁶ Ogen Polu gi kuguu, ya lę wę nọ sekpu ali, o nọ mę ekpere. ³⁷ Wę ile hu a kwan ękwan, a kwanshi elu, e fiedon Polu, e su ę onu. ³⁸ Ihien kachanrin wę a fu wu ni o si ni a hunkozi w'a; ya wę nọ du e d'e ru ebe ụgbọ-mirin ri.

Isi Nke Ohu-kwasigun

Polu E Jęnmę Jerusalem

21 Ogen ẹnyi gi ghaguu ebe wę ri pu, ẹnyi nọ gi ụgbọ-mirin jęnmę, ghafe ozigbo ru obodo Kos; eki e fon, ẹnyi nọ ru Rodisi; ẹnyi nọ gha ebęhu si Patara. ² Ebęhu ke ẹnyi nọ chorj ụgbọ-mirin jęnkọ Finishia, ẹnyi nọ banye, jęnmę. ³ Ẽnyi e ru ebe ẹnyi nọ leghama ali Saiprosi, ẹnyi nọ nu ę ye azuun ęka-ekpen ẹnyi, ghasi ndidan-mirin ali Saiprosi nyanshi ali Siria; ẹnyi nọ nwan kusj ali Taya—makeni ebęhu ke ụgbọ ahun jęnkọ d'a nọ butu ibu. ⁴ Ẽnyi nọ chorj ndi ri e son Uzọ-Jesu ri ebęhu, son wę nọdị izu-uka ohu. Ghahani ikęn Mmon-nsọ wę nọ si Polu ya ejenlę Jerusalem. ⁵ Kanj, ogen ẹnyi lę wę gi nogu, ẹnyi nọ pu, jęnmęzi ebe ẹnyi jęnkọ. Wę ile lę inyenmę wę lę umu wę nọ gha ime obodo hu dupuha ẹnyi, duru ẹnyi d'e rukworj mkpenren mirin. Ẽnyi ile nọ sekpu ali mkpenren mirin ebęhu mę ekpere, ⁶ ẹnyi nọ si ibe ẹnyi nọdị ohunma. Ẽnyi nọ banye ụgbọ-mirin jęnmę, wę nwen nkę nọ lama.

†† nkuzi, obibi lę agungun Jesu tumeni ndi nke ę 1 Ndi Koręnti 9.24-27; 2 Timoti 2.5, 4.7 † edeke ya lę enwen ę

† Ẽkukwo Ndi-nze Nke Ẽbuo 4.32-36

⁷ Ogen ɛnyi gi ghaguu Taya pu, ɛnyi no ru Tolemaisj; ɛnyi no kele umune ɛnyi ime Krajistj ri ebɛhu, son we nodi akp'ohin ohu. ⁸ Eki e fon ɛnyi no pu, ɛnyi no ru Sizarja; ime Sizarja, ɛnyi no shi iwe Filipu hun e zisonme ozioma d'e son e nodi. Filipu ri Madu Esa hu we hopuha ime Jerusalem ogen mbu. ⁹ Umu Filipu eno wu igbagba e bu amuma. ¹⁰ ɛnyi nodi ebɛhu akp'ohin ole-ole.

Ogen hu ɛnyi gi ri ebɛhu, onye-amuma ohu w'a kpɔ Agabosj no gha Judia bia. ¹¹ O no bia d'e kunrun ɛnyi, weri akpukpo-ukun Polu, gi e kenme enwen e ukpu le aka, o no si, "Mmon-nsɔ si, 'Enina ke ndi Ju ri Jerusalem k'a don kenme onye nwon akpukpo-ukunni, w'e che aka ndi wulen ndi Ju.'" ¹² Ogen ɛnyi gi nu ihien, ɛnyi le ndi ozɔ ri ebɛhu no rjoma Polu make o gha e jen Jerusalem. ¹³ Polu no si, "Ki unu ridɛ e me ihienni—a kwan ekwan, e tiwa m obi? A kwademeguɔ m ni m jenkɔ Jerusalem—osun'a ni we jenkɔ d'e gbu m ebɛhu make ufiri efan Di-nwonni-ɛnyi wu Jesu—eledɛ ni we kenme m sɔ." ¹⁴ Ebe o meni ɛnyi asani aka gbe-huto obi e, o nwonzi ihien ɛnyi ku kari isi, "Uche Di-nwonni-ɛnyi ya me."

¹⁵ ɛnyi a noberi ebɛhu, ɛnyi no kwademe, si Jerusalem. ¹⁶ O nwe ndi ri e son Uzɔ-Jesu gha Sizarja hun sonmezi ɛnyi, weri ɛnyi si iwe Nnasin ebe ɛnyi k'a nodi. Nnasin wu onye ohu ime ndi ibuzɔ kwerini, onye ani Sairosj k'o wu.

Ihien Ndi-isi Si Polu Ya Meni Uka Ri Jerusalem

¹⁷ Ogen ɛnyi gi ru Jerusalem, ndi hun kwerini no nabanhan ɛnyi ohunma-ohunma. ¹⁸ Eki e fon, ɛnyi le Polu no wiri d'a hun Jemisi; ndi-isi uka ile rizikwo ebɛhu.

¹⁹ Polu e keleguu we, o no gi uri-uri kowachanrin ni we ihien ile Osolobue gi orun 'ya wu Polu me ime ndi ali ndi ozɔ wulen ndi Ju.

²⁰ A nuguu w'a, we no ja Osolobue mma. Ya we no si a, "Polu nwenɛ ɛnyi, y'a hunle nwan ndi Ju madu nnu ole-le-ole kwerini; we ile nwe adudu Iwu Mozizi—w'a gi e gu egu kaka. ²¹ A gwaguo we we ni i ri a kuzi ndi Ju ile hun bisonme ali ndi ozɔ we lato Iwu Mozizi, a si we a kwazile umu we ugun, w'e donmezile omenal ndi Ju.

²² Ki ɛnyi e me nwan? We k'a nuriri ni y'a biaguo. ²³ Me nwan ihien ɛnyi jenkɔ d'a gwa i. O nwon ikennyɛ eno ri ebene gi efan Osolobue kwe nkwa. ²⁴ Werikennyɛ ndinj, 'yu le uwe wiri jen d'e mezu omenal idon-nsɔ: y'a ku ni we ugwo w'e gi kopu we ntutu. Ihian ile k'e gi e marin ni ezioku a ri ime ihien we nu ni 'ya k'i ri e me, a marizikwo we ni 'yu le enwen i e bi ke Iwu Mozizi don ku. ²⁵ Kani, nke ndi wulen ndi Ju hun kwerini, ɛnyi e zijegu ni we ekukwo-ozu gwa we ihien ɛnyi kwerigbama we sikɔ d'e me. ɛnyi si we erile ihien owule we gi rua mmon; w'e rile edeke mobu anu owule we rukwon olu; w'a gherɛle."

²⁶ Ya Polu no kweri. Eki e fon, o no weri ikennyɛ ndi hu d'e mezu omenal we gi e don nsɔ. Ogen ya le we gi mezuguu omenal idon-nsɔ, o no banye ime Ulo-nsɔ d'e me we marin akp'ohin ole idon-nsɔ hu sikɔ d'a noru, we kebe chu ni onye-onye ime we ejan.

A Nwunrun We Polu Ime Ulo-nsɔ

²⁷ Kani, akp'ohin esa hu e d'e zuguu, ndi hu ime ndi Ju gha Eshia bia no hun Polu ime Ulo-nsɔ. We no kpa-su igunrun hu ile, we no kwodon Polu, ²⁸ yime oro, a si, "Ndi Izrelu! Bia ni-o! Onwan wu okennyɛ hu hun e jensonme ebe ile, a kuzi onye owule, e kuja oku ndi Izrelu le Iwu ɛnyi wu Iwu Mozizi le Ulo-nsɔ. Eledɛ ohun sɔ, o webanhanguzi nwan ndi wulen ndi Ju ime Ulo-nsɔ, meru ebene ri Nso!" ²⁹ (We ku ihienni makeni we hun Trofimosi onye Efesosi le Polu ime obodo, we ro ni Polu e webanhanguo a ime Ulo-nsɔ.)

³⁰ Obodo hu ile no susuhu, ihian ile no zunpuha. We no kwodon Polu, dokpunpu a, kpokinsonme onumuzo Ulo-nsɔ ozigbo. ³¹ Ogen we gi ri a cho ni we gbu Polu, ozi no ru onye-isi-agma kani a ki itu-agma ndi Rom hun ri Jerusalem ntin ni Jerusalem ile e susuhu. ³² Ozigbo ahun, onye-isi-agma kani hu no werisonme ndi-agma le ndi a ki ndi-agma ogun-isen, ogun-isen hun ri okpuru e, gi oso kpotu, zunban ime igunrun ahun. A hun we ndi-agma hu, ya we no gbubehi Polu. ³³ Onye-isi-agma kani hu no jemburu Polu, nwunrun a. O no si we gi egan ebuo kpoma a; ya o no si we, "Onye wu okennyeni? K'o me?" ³⁴ Igunrun hu hu e yi oro: ndinj hu e yi ihien ohu, ndinj hu e yi ihien ichen: onye-isi-agma kani hu asazini aka chopuha ihien hun meni makeni isusu hu e hike. Ya o no si ndi-agma a we Polu si ime baraki, ebɛhu uwe wu ndi-agma bi. ³⁵ E jenu we nkponyi we gha e nyinban, ya ke ndi-agma hu no buru Polu makeni enya tumɛ igunrun hu. ³⁶ Igunrun ahun hu e son we, e yi, "Gbu n'e! Gbu n'e!"

Polu E Kinrin Onu A

³⁷ Ogen ndi-agma hu gi ri a cho ni we weri Polu si ime ebɛhu we bi, Polu no si onye-isi-agma kani hu, "N'i cheri ni m gwa i oku?" Onye-isi-agma kani hu no ju a, si, "Y'a sɔ Griki?" ³⁸ Ya wu, ele 'yu wu onye Ijitu hu buluman ndi ri a kini, kiri ndi ikpatan nnu iri ahun shi ime atu?" ³⁹ Polu no si, "M wu onye Ju. Tasosi ri Azuun Silisia ke we no mu m. M wu nwa di-ali Tasosi, obodo ri mkpa. Dodo, ni m gwa ndinj oku." ⁴⁰ Hun onye-isi-agma kani hu gi ye e efe n'o ku, Polu no wuzo enu nkponyi, fe aka ni we gba nkintin. Ogen we gi gbaguu nkintin, Polu no gi asusu we wu Hibru gwa we oku.

Isi Nke Ebuo-kwasj-ogun

22 "Umune m le ndi-ndi ɛnyi, gon ni ntin ni m kinrin onu m!" ² Ogen we gi nu k'o ri a sɔ asusu we wu Hibru, we no gbakenme nkintin. Ya Polu no kume: ³ "M wu onye Ju. Tasosi ri ime Azuun Silisia ke we no mu m, kani ime Jerusalem ebene ke we no zun m. Gamalielu zun m. We zun m zunru m ani ebe Iwu ndi-ndi ɛnyi kani ri; m'e te dunni Osolobue ke okun leke ke onu ile don ri a dun'a tanni. ⁴ M kpokpo ndi ri e son Uzoni, kpokpo we ru onwun. M'a kpoma ke ikennyɛ ke ikpoho egan, a tu we e ye ime ulo-ngan. ⁵ Onye-isi nchu-ejan le Ndi-isi k'e ri-aka shianj m eri. M narinde we ekukwo m wekonj ndi Ju ri Damas'kosj keni

m d'a kpoma ndi ri ebehu ri e son Uzoni egan, wehe we Jerusalem d'e ye afunfun."

Polu E Ku K'o D'on Gbehuto
(Orun Ndi-Ozi 9.1-19; 26.12-18)

⁶"Ogen m gi jenko, e rume m ehụ Damas'kosị ogen hụ anwun gi e ru isi, ukpe ohu nwungbu enwen e nọ gha elu-igwee nwunkpu m idenmizi. ⁷A dan m, m nọ nọ olu hụn rị a sị m, 'Solụ, Solụ, k'ị rị e kpokpo ni m?' ⁸M nọ za, sị, 'Onye k'ị wu, Di-nwonna-m?' O nọ sị m, 'Mme wu Jesu onye Nazareti—hūn i rị e kpokpo.' ⁹Ndi hūn mmē lē wē wī a hūngho ukpē hū, kanī aghotani wē ihien olu onye hūn rī e kuni rī a gwa m. ¹⁰Ya m nọ sī, 'Di-nwonna-m, kīnī kē m k'e mē?' Di-nwonna-enyi nọ sī m, 'Lihī otō n'ī shi Damas'kosī—ebehū kē wē k'a nọ gwa i ihien ile Osolobue keton'ī i jenko d'e mē.' ¹¹Ebe o menī asazini m eka legha uzō—makēni ukpē hū e nwunkemkē, ndi mmē lē wē wī nọ kwondon m eka, duban m ime Damas'kosī."

¹²"Ime obodo hū, o nwon okennyē ohu w'a kpo Ananayasī, hūn e fekenmē ofufe nōkē kē Iwu don ku. Ndi Ju ile bi ebehu e ku oku e ohunma. ¹³O nọ bja d'e kunrun m, turuye ni m, sī, 'Solū nwene m, leghamazi uzō!' Ozigbo, m nọ leghamazi uzō, m nọ hūn a. ¹⁴Ya o nọ sī, 'Osolobue ndi-nedi enyi a horiguo i n'ī marin uche e, n'ī hūn Onye hū Rī Ochan, nuzikwo kē o gi olu e gwa i oku. ¹⁵Makēni i jenko d'a wu osheri e, hūn jenko d'e we ozi e jenni uwa ile, a gwa wē ihien i hūn lē ihien i nū! ¹⁶K'ī rī nwan e chel? Lihī nī wē mē i mirin-Chuku, kēni wē chanchanpu i njo i, ebe i kpokuko efan a.'"

Kē Osolobue Don Kpo Polu

¹⁷"Ogen m gi luaguū Jerusalem, ebe m rī ime Ulo-nsō uhuhohin ohu e mē ekpere, idenmizi, o nōkē sī uran buru m bụ elē uran. ¹⁸M nọ hūn ohun. M nọ hūn Jesu k'o rī a sī m, 'Mē nwan n'ī gha Jerusalem pu ozigbo, makēni, anabanhankō wē ihien i jenko d'e ku banyeni m.' ¹⁹Ya m nọ sī, 'Di-nwonna-enyi, wē lē enwen wē a maringuo nī m'e jensonmē ulo-ofufe ile, e gbu ndi kwerini n'ī ili, a tū wē ngan; ²⁰a maringhozi wē nī m wuzo usuo a kwadon onwun osheri i wu Stivin', ogen hū wē gi rī e gbu e, nī mmē kwondon nī ndi rī e gbu'nē ewuru wē.' ²¹Ya o nọ sī m, 'Jenmē! M k'e zi i jen ebe teni d'e kunrun ndi alī ndi ozō wuleni ndi Ju.'"

²²Igunrun ahun hū e gon Polu ntin d'e ru ebe o nọ ku okuni, ya wē nọ yime, "Wefu nī onye nọ enina ime uwanī! O furuni onye w'a nī rī ndun." ²³Wē hū e yi, e fe eka wē, a buosi uzunzun elu. ²⁴Ya onye-isi-agma kanī hū nọ sī ndi-agma a webanhan Polu ime ebehu wē bi; sī wē fian a mkpinsi n'ō hūn uzō ku ihien haīn ndi Ju gi rī a hī a hūnni ile, e yi udī oroni. ²⁵Kanī ogen wē gi kenmeguu a nī wē fian ihien, Polu nọ sī onye ohu turu ehū nsue hūn a kī ndi-agma ogun-isen, "Iwu ndi Rom e kwerigho nī onu fian nwa-di-alī Rom' ihien bụ ahangbuni w'e enen owule?" ²⁶Ogen hūn a kī ndi-agma ogun-isen gi nū ihienni, o nọ jenburu onye-isi-agma kanī hū,

sī a, "K'ī cho n'ī mē? Okennyē hū wukwo nwa-di-alī Rom!"

²⁷Ya kē onye-isi-agma kanī hū nọ jen d'e kunrun Polu, sī a, "Gwa m, i wu nwa-di-alī Rom?" Polu nọ sī a, "Egheē." ²⁸Onye-isi-agma kanī hū nọ sī, "Egho m kụ nī m d'a wuru nwa-di-alī Rom' e hikewo-o!" Kanī Polu nọ sī, "Wē mude m nwa-di-alī Rom." ²⁹Ozigbo hū, ndi ile te k'a fian Polu mkpinsi n'ō ku ihien menī, nọ seri isi wē; egun hū a tū onye-isi-agma kanī hū nkē makēni o hūnguo nī Polu wu nwa-di-alī Rom bụ o te kpomaguo a egan.

E We Wē Polu Jen Owa Ndi-isi Nkikwama Izrelu

³⁰Makēni onye-isi-agma kanī hū cho n'ō marin ihien ndi Ju rī kpe ni Polu, ogen eki gi fon, o nọ kpopu Polu egan, kpozu ndi-isi nchuejan lē ndi-isi ile. Ya o nọ wēhe Polu, bu e tumē ihun wē.

Isi Nke Etokwasio-ogun

23 Polu nọ bu enya tuma Ndi-isi Nkikwama hū, sī, "Umune m, e giolē m obi rī ochan bi elu m id'enya Osolobue d'e ru tanni." ²Ya onye-isi nchuejan wu Ananayasī nọ sī ndi nokunmē Polu fian a ihien onu. ³Ya Polu nọ sī a, "Osolobue k'a fian 'yū nwen ihien; usuo-egan wē gi ihien ochan tekin k'ī wu! I nodi oche ebehu e gi Iwu e kin m ikpe, bū i hū a dan Iwu ebe i nọ sī wē fian m ihien?" ⁴Ndi hū nochime Polu nọ sī a, "Egun a n'ī kpari onye-isi nchuejan Osolobue?" ⁵Polu nọ sī, "Umune m, a marin m nī onye-isi nchuejan ro; makēni e deguo w'a ime Ekukwo-nsō, sī, 'Ekujale oku onye-ndu onu.'"

Polu E Gi Ako Wanahin

⁶Ogen Polu gi marin nī ndi hū ime wē wu ndi itu Sadusi, ndi hū wu ndi Itu-Farisi, o nọ yi oro, sī, "Umune m wu onye Farisi, onye itu ndi Farisi. Wē rī nwan e kin m ikpe makē olil'enya nī ndi nwunni jenko d'e lihi!" ⁷Ogen o gi ku okuni, ndi itu-Farisi lē ndi itu-Sadusi risonmē ime Ndi-isi Nkikwama hū nọ dōma, Owa ahun nō kebe. ⁸(Makēni ndi itu-Sadusi a sī nī ndi nwunni elihiko, a sizi nī kē ndi mmon-ozī kē mmon ari. Kanī, ndi Itu-Farisi kwerichanrin nī ihien etoni rī ari.) ⁹Eregede isusu nọ bidon. Ndi hū ime ndi-nkuzi Iwu hūn rī itu ndi Farisi nọ lihi otō, dōma okuni, sī, "Enyi ahunni eje-ihien owule okennyeni mē. Onye ma kē mmon † mōbū mmon-ozī gwa a oku?!" ¹⁰Ogen isusu hū gi kenren, egun a bja onye-isi-agma kanī hū nī w'e d'a dokika Polu, ya o nọ sī ndi-agma a wē jen d'e gi ikēn napuha wē Polu, webanhan a ime ebe ahun wē ndi-agma bi.

¹¹Imē uhinhin hū, Di-nwonna-enyi nọ nwonpuha, wuzoyeni Polu, sī a, "Kwondon obi! Makēni, k'ī don shia ni m eri ime Jerusalem, erira k'ī k'a don shiazī ni m eri ime Rom."

† *Elēkwō iyi wē kōma kē wē rī e ku ebeni.*

E Rini We Polu Ngo Ni We Gbu E

¹² Eki e fon utuntun, ndi hu ime ndi Ju no zugbama, kun Osolobue, si eriko we, arako we, d'e ru ni e gbugu we Polu. ¹³ We kari madu ogunna zu izuni. ¹⁴ Ya we no jemburu Ndi-isi nchu-ejan le Ndi-isi, si we, "Enyi e kungu Osolobue, kwe nkwa ni isi wu isi—enyi eriko ihien owule d'e ru ni enyi e gbugu Polu. ¹⁵ Unu le Ndi-isi Nkikwama, zi ni nwan ozi jenni onye-isi-agma kanj ndi Rom, n'o wehe ni unu Polu. Ku n'e nokesi unu cho ni unu lebankenme oku e enya; enyi nwen a kwademegu ni enyi gbu e o gini d'e ru ebeni."

¹⁶ Kanj okorobia ohu nwen Polu okpoho mu nu ngo ni we ri. Ya o no jenne baraki hu ndi-agma bi d'a gwa Polu. We no ni a banye d'a gwa a. ¹⁷ Polu no kpoye onye ohu ri ebenu hun ri ndi a ki ndi agha ogun-isen, ogun-isen, si a, "We okorobian jenni onye-isi-agma kanj, n'o nwon ihien o k'a gwa a." ¹⁸ Hun a ki ndi agha ogun-isen no weri e d'e kunrun onye-isi-agma hun kanj, si, "Onyengan hu wu Polu kpoye m, si m wehe n'i nwata-okennyeni n'o nwon ihien o k'a gwa i." ¹⁹ Onye-isi-agma hun kanj no kwodon nwata hu aka, we e si usuo, ju a, si, "K'i nwon y'a gwa m?" ²⁰ O no si a, "Ndi-ndu ndi Ju e kweregbamagu ni we k'a si i wehe Polu Ogwa Ndi-isi Nkikwama ekile. We k'e me ke si Ndi-isi cho ni we lebankenme oku e enya. ²¹ Kanj, egonkwole we ntin, make ni ikennyen we hun warj ofia e che e kari ogunna. E kungu we Osolobue, ni eriko we, arako we d'e ru mgbe we gbugu e; a kwademegu we nwan e che n'i kwere wehe e." ²² Onye-ndu-agma hun kanj no si a, "Agwakwole onye owule ni 'ya gwagu m okuni." Ya o no zi nwata-okennyen hu la.

E We We Polu Jenni Gwanu Wu Felisi

²³ Ebenu ke onye-isi-agma hun kanj no kpoye madu ebenu hun a ki ndi agha ogun-isen, ogun-isen, si we, "Kwademe ni ni unu jen Sizarja: weri ni ndi-agma ogun-iri e gi uku e jen, ndi-agma iri kwasi ogun-eto ndi e gi eshin a lu agha lezi ndi-agma ogun-iri ndi e gi obo a lu agha. Kwademe ni ni unu gi okuloku itenei ukinkinni jenne. ²⁴ Kwademezi ni ni Polu eshin hun o k'e nyin, onu e du e jenni Gwanu Wu Felisi, anikwole ni ihien owule me e." ²⁵ Ya onye-isi-agma ahun kanj no de ekukwo-ozu. Ihieni k'o de:

²⁶ "Mme wu Klodios wu Laisjasi ri e dejenni Gwanu Wu Felisi; e kele m'i. ²⁷ Ndi Ju ile kwodon okennyeni, a cho ni we gbu e. Ogen m gi marij ni nwa-di-ali Rom ro, ya m no weri ndi-agma d'a gbapua a.

²⁸ Make ni m cho ni m marij ihien hu we ri a ma n'a ikpe, m no we e jen Ogwa Ndi-isi Nkikwama we. ²⁹ A hun m'a ni oku Iwu we ke we ri a man'a a ikpe—n'o nwonni ihien o me hun w'e gi tu a ngan mobu gbu e. ³⁰ Ogen ozi gi ru m ntin ni we rin'e ngo, m no si ni m zih'e ni y'e ozigbo. A gwagu m ndi-ikpe e we d'e kunrun i, ni we no idenya i ku ihien we si ni ya k'o me."

³¹ Ya ndi-agma hu no me k'o don gwa we: we no gi ime uhinin we Polu sikworj Antipatrisi. ³² Eki e fon,

ndi gi uku no lakin, hapu ndi gi eshin ni we le Polu wiri. ³³ E ru we Sizarja, we no we ekukwo-ozu hu ye Gwanu, we Polu che ihun e. ³⁴ O gungu ekukwo-ozu hu, o no ju Polu ke onye elee Azuun k'o wu ime ali-eze Rom. Ogen o gi nu ni onye Azuun Silisja ro, ³⁵ o no si, "M k'a nu onu i ogen ndi-ikpe i e gi bia." O no si ndi-agma chedon e ime ogwa a, ogwa hun Herodu tun ebenu.

Isi Nke Eno-kwasigun

Ikpe Hun Ri Egbata Ndi-Ju Le Polu

24 Hun me e akp'ohin isen, Ananayasi wu onye-isi nchu-ejan le ndi hu ime Ndi-isi lezi aka-iwu w'a kpoye Tetulosi no bia ogwa Gwanu. We no kpe Polu aka Gwanu. ² Ya we no kpoye Polu. Tetulosi no kinme ihien we ri e kpe n'e, si,

"Onye ikpen ile rini, okiki i e wehegu ni enyi udon kete-ele-mgbe; iroro-oma y'a tu e donimegu ni ndi alinj ihien. ³ Ogen ile le uzoye ke efog gi a suokenme enyi usuo make ihien ndini. ⁴ Kanj achoni m ni m rikere ogen, m ri a riyo nwan n'i me ohunma gonzi enyi ntin ke i don e me mbu, ni m be oku nke-nke.

⁵ Enyi a hungu a ni okennyeni e yesonme nsongbu oda-oda. O ghasonme, e se isusu ebe owule ndi Ju ri enu uwa ile. O wuzikwo onye ohu ime ndi-ndu itu Onye-Nazareti ahun. ⁶ O te rijia chode n'o meru Ulonso, ya enyi no nwundon e. [Nke enyi e te gi Iwu enyi kin e ikpe, ⁷ kanj onye-isi-agma kanj wu Laisjasi no gi iken bia d'a napu enyi 'ya, si ndi ikpe e bia d'e kunrun i.] ⁸ I ju a ajuju, 'yu le enwen i k'a saeka marinkwama ihien ile enyi ri e ku ni ya k'o me."

⁹ Ndi Ju no kwadon Tetulosi, si ni ihien ndini ile wu ezioku.

Polu E Kinrin Onu A Ihun Felisi

¹⁰ Ogen Gwanu gi fe aka gi si Polu ya ku nwan, ya Polu no si, "A maringuo m n'o meole ahua ole-le-ole i wu aka-ikpe alini; ya wu, efog ri a suo m usuo ikinrin onu m ebe i ri. ¹¹ I k'a saeka chopuha n'o karini akp'ohin mmebu kete m'e jenne Jerusalem d'e fe ofufe. ¹² O nwonni onye owule we hun mme le iya ri a do ndondo ime Ulonso; o nwonni ndi we hun m ri a kpasu—ke ime unofufe ke ime obodo hu ile. ¹³ Asako we aka ghosi ni ihien we ri nwan e ku ni 'ya ke m me wu ezioku. ¹⁴ Kanj m k'a saeka gwa i ni ihien ohuni wu ezioku: Uzoye hu we ri e ye eje-efan ke m gha e fe Osolobue ndi nedi enyi kanj; m kweyeni ihien ile we de ime Iwu Mozizi le hun we de ime ekukwo ndi-amuma. ¹⁵ M nwon olil'anya ime Osolobue—olil'anya ohu hu hun ndini le enwen we nwon ime Osolobue: ni ke ndi ezi-omume ke ndi njo jenko d'a gha onwun lihi. ¹⁶ Ufiri e ke m gi a nwan iken m ogen ile, igi hun a ni obi m ri ochan ebe Osolobue le ihian ri."

¹⁷ "O teguo m biademe Jerusalem; ya m nozi nwan bia ni m ye ndi nke m ihien ndi w'e gi yeni ndi igbenye aka, leni m hun uzoye chue-ejan. ¹⁸ Iya ke m ri nwan ke we hun m ime Ulonso: o me nke omenali idon-nsu, a rigwole m uchan ogen we gi hun m; o nwonni igun-

run mme le we wi; o nwonzikwoni isusu rini. ¹⁹ Kani o te nwongho ndi Ju gha Azuun Eshia bia ri ebegu, k'o furu nwan we le enwen we bia ebeni d'e ku onu we id'anya i, omeni o nwon ihien we si ni 'ya ke m me! ²⁰ Mobyu ya judela ndini ri ebeni ke elee eje-ihien ke we hun ni ya ke m me ogen m wuzo ihun Ogwa Ndi-isi Nkikwama, ²¹ mmani ihien ohuni m yi oro ku ke m wuzo ihun we: 'Unu ri e kinkwo m ikpe tanni makeni m kweri ni ndi nwunni jenkwo d'e lihi! "

²² Kani Govano wu Felisi, hun marinchanringuu banyeni Uzọ-Jesu, no bu ikpe hu si ihun, si we, "Unu jenkwo d'e cheri ni onye-isi-agma kani wu Laishiasia bia m kebe han ni unu enen." ²³ O no si onye-isi agha hun a ki ndi agha ogun-isen ya hun a ni we kwondon Polu, ka we e yen'e efe ekere, a ni ndi owu a a bia d'a hun a, e ye e ihien ri a mkpa.

Polu A Gwa Govano le Nwunye E Oku-Chuku

²⁴ O mepu akp'ohin ole, Felisi le nwunye e wu Drusila no bia. Drusila wu onye Ju.

Felisi no zi we kpọ Polu. We no gonme e ntin k'o ri a gwa we oku ikweri ni Kraisti wu Jizosi. ²⁵ K'o don ri e ku oku ezigbo obibi Chuku cho le ikwondon-enwen-ihian le Okinkin-ikpe lalanj, egun no tuma Felisi. O no si, "I k'e jenneguu, m nwon efe a kpọzi m'i." ²⁶ O huzi a tu enya ni Polu jenkwo d'e ye e egho; o hu e gi ufiri e e zisonme we d'a kpọ Polu mbu-le-ebu, e son e e ku oku. ²⁷ Ahua ebu a ghafeguu, Poshiosia wu Festosi no henrin Govano, nokin enya Felisi. Makeni Felisi choko ni ndi Ju ku n'e ohunma, ya o no la Polu to ime ngan.

Isi Nke Isen Kwasi Ogun

Polu A Si We We Oku E Jenni Eze-kani Wu Siza

25 Hun me e akp'ohin eto Festosi bia d'a kima Azuun ahun, o no gha Sizarja jenn Jerusalem. ² Ebegu ke ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi ndi Ju no kinghosi a oku Polu, rijo a ³ n'o me ohunma zihē ni we Polu Jerusalem. Makeni e riguo we ngo we e gi gbu Polu uzọ, o lalanj. ⁴ Festosi no za we, si, "Sizarja ke we buto Polu, bu m kinko ebegu egwa. ⁵ Ya wu, ndi isi unu we sonme m jenn Sizarja, ni we le okennyē hu d'e kin, omeni o nwon eje-ihien owule o me." ⁶ Ogen Festosi gi songuu we nodi—o nokarini akp'ohin esato mobu iri—o no si Sizarja. Eki e fon, we no bia ogwa a. O no nodi elu Oche Okinkin-ikpe, zi we d'e wehe Polu. ⁷ Ogen Polu gi puha, ndi Ju hu gha Jerusalem' bia no fi-hunme e, kinme eje-ihien bu-oda jogbu enwen e we si ni 'ya k'o me, bu asani we eka ghosi ni ezioku ro. ⁸ Kani Polu no kin onu a, si, "Adanni m iwu ndi Ju mobu iwu Ulo-nsọ mobu iwu eze-kani wu Siza."

⁹ Kani Festosi cho n'o meyenini ndi Ju, ya o no juma Polu, "Ya choghō n'i jenn Jerusalem, ni we no id'anya m kin i ikpeni ebegu?"

¹⁰ Polu no si, "Ogwa eze-kani wu Siza tumē ke m ri hunni, ebe furu we k'a no kin m ikpe. O nwonni eje-ihien owule m me ndi Ju—'yu le enwen i a maringho ohun ohunma-ohunma. ¹¹ Omeni m me eje-ihien hun

w'e gi gbu m, ari m a cho uzọ m'e gi wanahin onwun. Kani, omeni o nweni ihien w'e kwondon eka ime ihien ndi we si ni 'ya ke m me, o nwonni onye jenkwo d'a saeka bu m che we eka. We ni m jenni eze-kani wu Siza n'o gi eka a kin m ikpe!"

¹² Ogen Festosi le ndi a dun a odun gi tugbamaguu iroro, ya Festosi no si Polu, "Ya siguo we we i jenni eze-kani wu Siza; Siza ahun k'i buruko."

E Wehe We Polu Ihun Eze Wu Agiripa Le Okpoho W'a Kpo Benaisi

¹³ Akp'ohin ole-ne-ole a ghaguu, eze hun ri a ki ndi Ju wu Agiripa le (okpoho w'a kpọ) Benaisi no bia Sizarja d'a si Festosi anua. ¹⁴ Ogen ahun we gi nodi ebegu akp'ohin ole-le-ole, uhuhin ohu, Festosi no wepuha ni eze hu oku Polu, si, "O nwon okennyē ohu Felisi lato ime ulo-ngan; ¹⁵ ogen m gi ri Jerusalem, ndi-isi nchu-ejan ndi Ju le ndi-isi ndi Ju no wepuha oku e, si m ma a ikpe. ¹⁶ Kani, m no si we ni enyi ndi Rom' a ra we onye we kpe ye ndi kpen'e, bu 'ya le ndi kpen'e e ke turu kin elee-m elee-i, o hun oghere kinringuu onu a.

¹⁷ Ogen we gi nwan zu ebeni, e tuhu ni m ogen owule, kama, eki e fon, m no zi we kpọ ogwa, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe, zi we wehe okennyē hu. ¹⁸ Ndi kpe n'e no lihi oto kinme, kani ele udi eje-ihien m ro ni ya ri e se ke we kin. ¹⁹ Kama, we no kisonme oku ofufe hun we le Polu ri a do le oku okennyē ohu w'a kpọ Jizosi, hun nwunhunguni, kani Polu hu e ku e e kushi iken n'o ri ndun. ²⁰ Amarinzi m ihien m k'e me gi chofuha ani oku ndini, ya m no ju Polu k'o choghō n'o jenn Jerusalem, ni we no ebegu kin e ikpe banyeni ihien ndini we si ni 'ya k'o me. ²¹ Kani ogen Polu gi si enyi na a to ebeni d'e ru ni eze-kani wu Siza e gi eka a leban oku e enya, ya m no si we kwondon e d'e ru mgbe m saeka zi e jenni Siza." ²² Agiripa no si Festosi, "Nke o suo m ni m gi ntin m nu onu okennyēni." Festosi no si a, "Ekile y'a nu onu a."

²³ Eki e fon nwan, Agiripa le Benisi no gi oken ogho ndi-nze banhan ime-ulo uku hu, we le ndi-isi-agma kani le ndi we marin amarin ime obodo hu wi banhan. Festosi no zi ndi orun a d'e webanhan Polu, we no webanhan a. ²⁴ Festosi no si, "Eze wu Agiripa le ihian ile ri ebeni, lee ni okennyēni ndi Ju ile ri e kpe eka m, ke ime Jerusalem ke ebeni, e yi oro, a si n'o furuzini n'o ri ndun. ²⁵ Kani ahunni m njo o me hun we e gi ma a ikpe onwun. Kani, hunni o si enyi we e jenni eze-kani wu Siza, e kwerigho m ni m jenkwo d'e zi e jenn'e. ²⁶ Bu ahunni m nwan ihien m'e kwondon eka hun m'e gi de-jenni nna m wu Siza ekukwo banyen'e. Agiripa, iya hain m gi nwan wepuha a ebeni unu ile ri, tumadu ebe 'yu le enwen i wu eze ri, keni m hun ihien m k'e kwondon eka de ya wu ekukwo-ozu, enyi juguu a ajuju. ²⁷ Makeni, o jogbu enwen e ni m zi onye-ngan jenni eze-kani bu o nweni ihien m hun ku ni iya ke we si ni ya k'o me."

Isi Nke Isin-kwasị-ogun

Pọlụ E Kinrin Onụ A Ebe Agiripa Rị

26 Agiripa nọ sị Pọlụ, "I nwọn iken kinrin onụ i." Ya Pọlụ nọ tịnpụ ẹka, kinme ẹnina:

² "Eze wụ Agiripa, m weri ẹ nị m nwẹ isi-oma ebe o mē ni ihun i kē m jenkō d'a nọ kinrin onụ m tannị banyeni ihien ile ndi Ju rị e ku nị ya kē m mē; ³ makeni y'a maringwo omenalị ndi Ju ile lē ihien ndi hun e se ni wē oku, marin a ru alị. Dodo, nwē nwan ndidi gon m ntin.

⁴ Ndi Ju ile a maringho kē m don bi gha alị lala, kē ime alị m kē ime Jerusalem. ⁵ Omeni wē te k'e ku ezioku, a maringwo wē ketekete nị m te wū onyē itu-Farisi, itu kachanrīn e ze ime ofufe ẹnị lē ni m'e bi obibi ndi Itu-Farisi. ⁶ Kanj wē rị nwan ebeni e kin m ikpe makeni m rị e lee ẹnya ihien hun Osolobue kwe ndi nedi ẹnị wē kanj nkwa; ⁷ ihien hū † ikpun-ulo mmēbwo ndi nke ẹnị rị e lee ẹnya a, e gi ufiri ẹ e fekenmē Osolobue ukinkin lē efinnai. Eze, olil'enyani m nwon wū eje-ihien hū ndi Ju sikkwo nị ya kē m mē! ⁸ Kị hajin o gi a fūkenmē unū ndi rị ebeni orun ikweri nị Osolobue e weli ndi nwunni?"

⁹ "Ezioku-ezioku, mmē lē enwen m te ro n'o furu ni m mē ihien owulē m k'e gi gbondon ẹfan Jizosị onyē Nazaretj. ¹⁰ Ohun kē m mē ime Jerusalem. Ogen hū, m'a narin ndi-isi nchū-ẹjan iken, a tū ndi kwerini Jesu e ye ime ulo-ngan; ẹlẹde ohun sūo, wē cho nị wē ma wē ikpe-onwun, e biye m ẹka. ¹¹ Imerinmē ogen, m'a ghasonmē unō-ofufe ile, e ye wē afunfun, a liliima nị m mē wē ku arū ghahanj ikuja oku Jesu. Olulu wē bu m ọda-oda, nke wū nị m'a chū wē e rudē obodo ndi rị anj ọzọ d'e kpokpo wē."

Pọlụ A Kowa K'o Don Gbehuto

(Orun Ndi-Ozi 9.1-19; 22.6-16)

¹² "Ebe m nọ a chū wē ẹrira, m nọ narin ndi-isi nchū-ẹjan iken lē ẹkukwo jenkō Damas'kosị.

¹³ Eze, e ru m ụzọ, ogen anwun gi a rị isi, ya m nọ hun ukpē nwunnahin ẹnya-anwun k'o gha enu-igwee nwunhunmē mmē lē ndi 'mē lē wē wj. ¹⁴ Ẹnyi ile nọ dan. Ya m nọ nū olu gi asusū Hibru sị m, 'Sọlụ, Sọlụ, k'j rị e kpokpo ni m? I rị a ruhū enwen i ẹhū nọkē oken-efin rị a gba ẹgbe di-nwonn'ẹ ukū.' ¹⁵ M nọ sị, 'Di-nwonn-i-m, onyē k'j wū?' Ya Di-nwonn-i-ẹnị nọ shari m, 'Mmē wū Jesu hun i rị e kpokpo. ¹⁶ Kanj, lihi n'i turu ọtọ. Ihien hajin m gi mē i n'j hun m wū keni m tumē i n'j wurū odibo m lē osheri hun jenkō d'a gwa ndi ọzọ ihien ndi i hun lē ihien ndi m jenkō d'a ghosị i. ¹⁷ M k'a gbapuha i ẹka ndi nke i—ya wū ndi Izrelū, gbapuha i ẹka ndi alị ndi ọzọ hun m zikō i d'e kunrun. ¹⁸ M zikō i d'a shiapu wē ẹnya, keni wē hun ụzọ gha ime ishi gbehuto si ime ukpē; gha okpuru Ekwensū pūha d'e kunrun Osolobue; keni Osolobue gbagharj wē njọ, ye wē onodj ime ndi hun wē don nsọ, ndi ahun wē don nsọ makeni wē kweri ni m.'"

† Nkwa Hū hun

Pọlụ E ku Oku Orun A

¹⁹ "Eze wū Agiripa, ufiri ẹ, apani m oku ihien m hun ime ohun hū gha elu-igwee bia. ²⁰ Kanj, m nọ zimē ozi hū ime Damas'kosị. E zigwu m ndi rị Damas'kosị ya, m nọzi zi ẹ ime Jerusalem lē ẹgbere Judia ile, e zizi m ndi alị ndi ọzọ ya, a sị wē gha ime njọ wē gbehuto, buruhē Osolobue, mmē ihien k'a ghosị nị e gbehutoḡwo wē. ²¹ Ufiri ihienni kē ndi Ju gi kwondon m ime Ulo-nsọ, a cho nị wē gbu m. ²² Kanj d'e rukwo nwan tannj, Osolobue hū e yeni m ẹka; ya kē m gi wuzo ebeni a shia ẹri, a gwa kē onyē uku kē onyē nta okuni; ihien ohu hū ndi-amuma lē Mozizi ku n'o jenkō d'e mē kē m rj e ku oku ẹ, o nwonn i ihien ọzọ: ²³ nị Krajistj k'a tarirj afunfun; n'o k'a wurū onyē ibuzo k'a gha onwun lihi; nị, nọkē onyē ibuzo gha onwun lihi, o jenkō d'e wēhē nị kē ndi alị ẹnị kē ndi anj ndi ọzọ ozi ukpē."

²⁴ Hun Pọlụ gi ri e kin onụ a ẹnina, Festosị nọ weshi olu elu, yi, "Era rị a pū i, Pọlụ! Oken-ekukwo i marin rị a pū i era!"

²⁵ Kanj Pọlụ nọ sị, "Festos' ikpen ile rinj, era ari a pū m! Onyē owulē ẹnya don k'a marin nị m rj e ku ezioku. ²⁶ Eze wū Agiripa lē enwen ẹ a maringwo ihien ndini! Obi ru m alị igwapu a oku, e gigho m'a don n'o nwonn i ihien w'a kon'a ime ihien ndinj, makeni onwan e meni nzuzue. ²⁷ Eze wū Agiripa, y'e kwerigho ihien ndi-amuma ku? A maringho m nị y'e kwerigho."

²⁸ Agiripa nọ sị Pọlụ, "I cho n'i mē m wurū onyē nke Krajistj ozigbo-ozigbo?"

²⁹ Pọlụ nọ shari, sị, "Thien m rj a rjọ Osolobue wū onwan: k'o mē ẹgwa-o, k'o meni ẹgwa-o, nị ẹlẹde yū sūo, kanj, kē iyū kē ndi ọzọ ile rj e gon m ntin tannj hun ụzọ rj kē mmē—wezuka ẹgan ndinj wē kpoma m!"

³⁰ Ebehū kē eze lē Govano wū Festosị lē Benisi lē ndi ọzọ wē lē wē gba rj oche nọ lihi ọtọ. ³¹ Ogen wē gi puko, wē hū a sị ibe wē, "O nwonn i ihien okennyeni rj e mē hun w'e gi gbu ẹ mōbū bu e che ime ulo-ngan."

³² Agiripa nọ sị Festosị, "Nkē w'a hatu okennyeni ye omeni ẹlẹ hun o sị wē we oku ẹ jenni eze-kanj wū Siza."

Isi Nke Ẹsa-kwasị-ogun

E Gi Wē Ugbō-mirin Buru Pọlụ Jemē Rom

27 Ogen wē gi kubepu a nị ẹnị k'e jen Itali, wē nọ we Pọlụ lē ndi hū ime ndi-ngan che ẹka onyē-isi-agma w'a kpọ Juliosị, hun a kị ndi-agma ogun-isen ime itu-agma-uku ndi Rom' ahun w'a kpọ "Itu Eze-Ogostosị." ² Ẹnyi ile nọ banye ugbo-mirin gha Adramitum bia, hun rj a kwademē n'o jensonmē alị rj ichen-ichen rj Azuun Eshia risonmē ẹhū Ohimin hun wē nọ a banye ugbo-mirin. Ugbo hū nọ buru ẹnị. Ẹnyi lē Aris-takosị onyē Tesalonika hun rj Azuun Masedonia wj.

³ Eki e fon, ẹnị nọ ru Sidon'. Juliosị nọ gi ẹka rj mma son Pọlụ, nị a jen d'a hun ndi owu a nị wē ye ẹ ihien rj a mkpa. ⁴ Ẹnyi nọ gha ebehū buli si ohimin, a ghasonmē ẹhū alị Sairosị—makeni ufere ẹnị kunrun rj e bukin ẹnị azuun, o nini ẹnị gbasonmē ahanmahan

ohimin. ⁵ Ogen ɛnyi gi ghafeguu ɛhu alɪ Silisia lɛ Pamfilia, ɛnyi nɔ fɛha Mira hun rɪ Azuun Lisia. ⁶ Ebehu kɛ onye-isi ndi agha hu nɔ hun ugbo-mirin gha Alezandria jenkɔ Itali, ya ɔ nɔ bu ɛnyi ile che ime ɛ.

Ijen A Fuma Orun

⁷ ɛnyi nɔ gbama ɛkere-ɛkere akp'ohin ole-ne-ole—o fukemke ɛnyi orun ni ɛnyi d'e ru Nidosi. Ogen ufere gileni ni ɛnyi jenshi ihun ib'eka ahun, ɛnyi nɔ ghasonme mkpenren Samonu hun rɪ alɪ Kriti. Mirin nohunme alɪ Kriti. ⁸ ɛnyi hu a gha mkpenren-mkpenren, kanɪ ɔ fukemke ɛnyi orun oda ni ɛnyi d'e ru ebe w'a kpɔ "Ebe-Richanrin-Ugbo-Mma", hun nochime Lasia.

⁹ Makeni ɛnyi e riguo ogen oda-oda, nke wu ni ndi Ju e buguode onu ahun w'e bu †—ya wu, ogen eje-ebi gi a kpɔ ohimin hu e ruguole, ɛnyi si ni ɛnyi jennezi, ijen jenkɔ d'a jo njo, Polu nɔ dun we odun, si,

¹⁰ "Ekele m unu ile; a hunguo m'a ni ɛnyi jenkɔ d'a banye eje-onodi omeni ɛnyi jennezi, ihien bu oda jenkɔ d'e huzikwo; eledɛ ibi lɛ ugbo suo, kanɪ kezi ndun ɛnyi." ¹¹ Kanɪ onye-isi-agma ahun gi ihien onye-isi ugbo lɛ onye nwon ugbo ku don kari oku Polu. ¹² Ebe o me ni ebeni ugbo-mirin a nodi a rɪ mma hun w'a nodi ogen winta, udu mirin-oyi-ochan hun a kpɔ okpukpu, ndi ka oda nɔ kweri n'ɔ ka mma ni ɛnyi jennezi. We rɪ a tu ɛnya ni, ikenkwo, we k'a saeka ru Finik'si d'a nodi ebehu ogen mirin-oyi-ochan hu. Finik'si wu ebe ugbo e zientɔ alɪ Kriti, o bu ihun zime ib'eka ndidan ɛnya-anwun.

Eje-ebi A Kpoma

¹³ Ogen ufere reberebe hun a gha azuun ndidan-mirin a bja gi femɛ, we nɔ ro ni a hun we ihien we rɪ a cho; we nɔ tofu ugbo hu ebe we lime ɛ, ghasonme usuo-usuo ɛhu alɪ Kriti. ¹⁴ Kanɪ o ke me-eme, okɛn ufere hun a kpokenmeni nɔ kpoma. "Not-ista" kɛ w'a kpɔ ufere hu, makeni ɔ gha azuun ugu e feshi azuun owuwa-ɛnya-anwun. O gha ib'eka Kriti fehɛ. ¹⁵ O nɔ kpokenme ugbo hu, ɔ nizini we gbehuto ugbo hu zime ufere hu. Ya ɛnyi nɔ la ugbo toni ufere hu, ɔ nɔ buru ɛnyi jennezi!

¹⁶ ɛnyi nɔ kuban azuun ndidan-mirin alɪ ohu me ɛkere w'a kpɔ Koda hun rɪ etintinaɪ Ohimin ahun. Ohun e zueme ugbo hu ɛkere. ɛnyi nɔ lilima wezhan ugbo-nta rɪ ugbo hu ebe w'a nɔ saeka dohanhan a, kanɪ ɔ fu ɛnyi orun oda-oda. ¹⁷ We nɔ dohanhan ugbo-nta hu ime ugbo. Ebehu kɛ we nɔ gi eriri kenhunme ugbo, kenhunme ɛ. Makeni egun rɪ a tu we amangbe w'a sunkunma ejan ubom-Ohimin rɪ mkpenren Setisi ††, we nɔ gbatopu eriri we gi kennezi igwe hu nyinni w'a kpɔ drag'ankɔ, nu igwe hu ye ime mirin—make ugbo hu ghazi a gbakenrin. Ya ufere nɔ buru we lɛ ugbo jennezi. ¹⁸ Ebi hu a kpokenme ɛnyi, e buhunme ɛnyi, nke wu ni, ogen eki gi fon, we nɔ tuma ibi e ye ime mirin. ¹⁹ Hun m'e akp'ohin eto, ɔ nɔ ru hun we gidɛ gi eka we kpɔn ihien we gi a run orun ime ugbo-mirin ye ime

† ib'eka Septemba lɛ Octoba †† hun rɪ mkpenren anɪ Libia

mirin. ²⁰ Ogen o gi me ni ɛnyi ahunni kɛ ɛnya-anwun kɛ kokise akp'ohin ole-ne-ole, bu ebi rikwo a kpokenme ɛnyi, ɛnyi enwenzini olil'ɛnya ni ɛnyi jenkɔ d'a hun isi puha.

Polu A Nɔ Imɛ Nsongbu Hu Kasɪ We Obi

²¹ Makeni w'e ke ri ihien-oriri kete-ele-mgbe, Polu nɔ turu oto ime igunrun we, si, "Ikennyɛ, nke onu e gon m ntin nodi Kriti. Omeni unu te gon m ntin, iwini ile e ke ti nwan. ²² Kanɪ, m rɪ nwan a rɪo unu, kwondon ni obi unu makeni o nwonni onye owule ime unu jenkɔ d'a nwonni—ugboni suo jenkɔ d'a na iwi. ²³ Makeni mmon-ozɪ Chuku bja d'e kunrun m hun uhin-hin—Chuku ahun m wu nke ɛ, Chuku ahun m rɪ e fe. ²⁴ O si m, 'Polu! Atule egun, i k'e tururiri ihun Siza. Ozozɪ, Osolobue e meguson'i ohunma donmen'i ndi 'yu lɛ we rɪ ime ugbo, anwunko we.' ²⁵ Kwonkenme ni nwan obi unu, ikennyɛ, makeni m nwon okukwe ime Osolobue n'o jenkɔ d'a rɪ kɛ we don gwa m. ²⁶ Kanɪ ugboni k'a zunbanriri akpakali, kusɪ."

²⁷ Imɛ uhinhin hun m'e akp'ohin mmenɔ, ogen ebiri-mirin hu gi buko ugbo ɛnyi elu Ohimin Adria †, o ru ihien nɔke etintinaɪ abali, ɔ nɔ rɪ ndi a run ime ugbo kɛ si alɪ rɪ nsue. ²⁸ Ya we nɔ gi eriri we kennezi igwe lele kɛ mirin mihan, we nɔ hun n'o k'e luepu ogwe-nku ɛno; a gbaberi we, we nɔ lelezi ɛ, we nɔ hun a n'o minruzini erira, n'o k'e luepu ogwe-nku eto suo. ²⁹ Makeni egun rɪ a tu we ni ɛnyi jenkɔ d'a sunkunma omuma, we nɔ gbatopu eriri ankɔ †† ɛno rɪ ibe azuun hun we gi e lime ugbo hu, ni, ikenkwo ɔ hun uzɔ zudon alɪ; we hu e me ekpere ni eki fon *keni we legha uzɔ*.

³⁰ Kanɪ, ndi a run orun ime ugbo hu nɔ wetu ugbo-nta ye ime mirin, choɔma ni we gi nzuzue gha ime ugbo pu, gi ugbo-nta ahun wanahin; we hu me kɛ si we rɪ a gbatopu ankɔ rɪ ihun ugbo. ³¹ Ya kɛ Polu nɔ si Kaptin hu lɛ ndi-agma a, "Manɪ ikennyeni nodi ime ugboni, onu ile k'a nwan." ³² Ya kɛ ndi-agma hu nɔ bepɛ eriri we gi kwondon ugbo-nta hu, mirin nɔ buru ugbo-nta hu.

³³ Uz'utuntun biri-biri, Polu nɔ rɪo we ri ihien-oriri, si, "Tanni me ɛ akp'ohin mmenɔ unu rɪ enina, obi eruni unu ani, unu e rini ihien-anaɪ. ³⁴ Dodo ni nwan, ri ni ihien-oriri, o k'e yeni unu eka rɪ ndun wanahin, makeni o nwonni onye owule ime unu jenkɔ d'e tuhu kɛ akpu ntutu ohu rɪ a isi." ³⁵ Ogen o gi kuguu onwan, ɔ nɔ weri bredi, ye Osolobue ekele id'ɛnya we ile, beri, rime. ³⁶ Ya ndun nɔ ban we ile, we lɛ enwen we nɔ rime ihien-oriri. ³⁷ (ɛnyi ile rɪ ime ugbo hu rɪ madu ɛno arɪa ogunmmenɔ.) ³⁸ Ogen we ile gi rijunchanringuu eto, we nɔ tu oka-witi hodɔ ime ugbo ye ime mirin make ugbo gha a nyinzi.

Ugbo Hu E Tikpochanrin

³⁹ Eki e fon, we nɔ legha alɪ ihun—bu ndi hu a marin alɪ ɔ wu, kanɪ we nɔ hun ngugu-mirin—ebe mirin nɔ tu

‡ Iya kɛ w'a kpɔ nwan Ohimin Mediterania. †† igwe me onu suen-suen-suen we gi e zudon alɪ

onu hi ogbe. Ejan ri mkpenren ngugu-mirin ahun. Ya we no bu obi ni we k'a nyanban ugbo ebefu, omeni o k'a ni we me. ⁴⁰ We no tofu ankọ ndi hu ye ime mirin. Ebefu ke we nozi tolulua eriri ndi hun kwondosonme amala we gi a nyan ugbo ahun, we no se eriri gi wesi ekwa ri ibe ihun hun ufere gi e bu ugbo enu, zime ni ufere *keni ufere hun uzọ e bushi ugbo hu ihun*. We no nyanrin ugbo hu don ihun ngugu-mirin hu keni ugbo we kusj mkpenren e. ⁴¹ Kanj, ibe ihun ugbo hu no zunban ebe jogbu enwen, sunkunma ejan, to ebefu; ebiri-mirin no kpukpọpuma ibe azuun a. ⁴² Ndi-agma hu te no cho ni we gbukwama ndi-ngan hu, amamgbe w'e gu mirin pu akpakali, wanahin.

Onye Owule A Wanahin

⁴³ Kanj, makeni Kaptin ndi-agma hu cho n'o zuopuha Polu, o ninj we me ihien we ro. Kama, o si ndi saeka gu mirin we buzọ tuban ime mirin gusi akpakali; ⁴⁴ si ndi hoduni we sonme we, ndi hu ime we e kwondon ibe-osisi, ndi ozọ e kwondon ibe ihien ndi ozọ gha ugbo hu kpagipuha. Erira ke onye owule me ru ali mmaka; o nwonni onye nwunhunni.

Isi Nke Esato-kwasi-ogun

Ihien Polu Me Ime Ali Mota

28 Ogen enyi gi hungu isi fuha, enyi no marin ni efan ali hu mirin nohunme wu Mota. ² Ndi ali hu no me ni enyi efoma pu-ichen: gi ifiri mirin ri e zueni le oyi ri a tuni fiye ni enyi okun nyanma, nabanhan enyi.

³ Polu no kpari nkun. Ogen o gi ri e bu we e che okun hu, uwowo okun hu no chupuha agwo, agwo hu no fifiri Polu eka. ⁴ Ogen ndi ani hu gi hun agwo hu k'o konrin e eka, we no si ibe we, "Ezie-ezie, okennyeni wu izighe. Osun'a n'o wanahinguo ohimin, eje-ihien o me hukwo e son e, o niko a ri ndun." ⁵ Polu no fe agwo hu ye ime okun hu, agwo hu a run'a ehü. ⁶ We no tuma enya ni ehü Polu fun mobu n'o dan idumuzi, nwunhun. E cheberi we, we no hun a n'o nwonni ihien me n'e, we no kuhuto onu, kume n'o wu mmön.

⁷ Onye-isi ali hu wu okennyehü ohu w'a kpọ Poblisi. Iya won ali ndi nokunme ebe ahun enyi ri. O no nabanhan enyi, lee enyi obja akp'ohin eto. ⁸ Ogen ahun, nedi Poblisi dine edine, emu ri a ku a: ehü-okun ri e nwun e; o rizikwo a nyun—a nyunde edeke. Polu no jen d'a hun a, me n'e ekpere, bu eka kwasj a, o no dinhin. ⁹ Onwan e meguu, ndi ozọ ile emu ri a ku ime ani hu no bja, o no zuochanrin we ile. ¹⁰ We no mesonme ihien bu-oda gi ye enyi ogho. Ogen enyi gi cho ni enyi pu, we no bu ihien ile ri enyi mkpa cheni enyi ime ugbo-mirin.

Enyi A Gha Mota Si Rom

¹¹ Ogen ifon eto gi ghafegu, enyi no banye ugbo-mirin ohu hun nodi Mota ogen mirin-oyi-ochan, jenme. Ugboni gha Alξανδρια bja, efan we deye e we gi marin a wu "Ejime", efan mmön ebüo ahun we marin amarin. ¹² Enyi no kuban obodo Sirakusu, nodi ebefu

akp'ohin eto. ¹³ Enyi no buli, gha ebefu si Regiomu. Eki e fon, ufere no gha azuun ndidan-mirin fehe, bushime enyi ihun; nkesini ogen eki gi fonzi hun me e akp'ohin ebüo, enyi no ru obodo Putioli. ¹⁴ Enyi no hun ndi kwerini ri ebefu. We no si enyi d'e du we nodi izu-uka. Enina ke enyi don ru Rom. ¹⁵ Ogen ndi kwerini ri Rom gi nu ni enyi bja abja, we no ghakworj ebe we ri bja d'e kunrun enyi Afja Apiosj le ebefu Odü Uku Eto hu w'a nodi e ri, a ra, ri. Ogen Polu gi hun we, o no kele Osolobue, ndun no ban a.

Ihien Polu Me Ime Rom

¹⁶ Ogen enyi gi ru Rom, we no ni Polu biri nke e, ya le onye-agma hun e che n'e. ¹⁷ Hun m'e akp'ohin eto, o no kpọ ndi-ndu ndi Ju ri ebefu. Ogen we gi bjaqu, o no si we, "Umune m, o nwonni ihien m me ndi nke enyi, etikponi m omenali ndi nedi enyi, kanj a nwunrun we m ime Jerusalem, we m ye ndi Rom. ¹⁸ Ndi Rom a juguu m ajuju, we no cho ni we hatu m, makeni o nwonni ihien owule m me hun w'e gi ma m ikpe onwun. ¹⁹ Kanj, ogen ndi Ju gi ju, si w'a hatule m, o nwonni ihien ozọ hoduni ni m me wezuka isj we we m si ogwa eze-kanj wu Siza—eleni m nwon ikpe m k'e kpe ndi ali m. ²⁰ Ya hain m gi si ni m cho ni m hun unu, gwa onu oku, me onu marin ni oku olil'enya ahun enyi ndi Izrelu ile nwe ke m gi ri ime eganni."

²¹ We no si a, "Enyi e nwehentuni ehuhuo-ozu owule gha Judia bja banyeni i; o nwonzikwoni nwe enyi owule ime ndi ri a gha ebefu a bja hun kujatu oku i.

²² Kanj, enyi cho ni enyi nu ihien i ri a kuzi: makeni, o me nke itu Jizosi onye Nazaretini, enyi a maringho ni we ri e kuja oku e ebe owule." ²³ We no kaye uhuhin we jenko d'a bja d'e kunrun e.

O ru uhuhin hu, we no ruhe ebefu o ri. Gha utuntun d'e ru enyasi, o hu a gwa we oku Ali-eze Osolobue, a liliima n'o gi ihien Ekukwo-nsọ ku me we kweri ni Jesu—ke ihien ri ime Iwu Mozizi ke ihien ndi-amuma ku. ²⁴ Ndi hu ime we no kweri ihien o ku, kanj ndi ozọ a ju n'e kweriko we.

²⁵ We we no dosonme ndondo. Ni we d'a lama, Polu no kuzi oku ohu: o si, "Ezioku ke Mmon-nsọ ku ogen o gi gwa ndi nedi unu kanj oku ghahani onu onye-amuma wu Azaya, si,

²⁶ 'Jen d'e kunrun ndini, d'a gwa we, si,

"unu k'a nu, kanj

unu aghotako;

onu k'e lee ile,

kanj onu ahunko

ihien unu ri e lee.

²⁷ Makeni obi ndini arizi a ghota;

ntin we e kinguo;

a nyunmaguo we enya,

amamgbe w'e gi enya we legha uzọ,

gi ntin we nu ihien,

gi obi we ghota, gbehuto,

a zuo m we."

²⁸ Marị nị nwan nị e zigụọ wẹ ozi nzuọpụhanị gha ẹka Osolobue bja jenni ndị alị ndị ọzọ; wẹ k'e gọntịn!"

[²⁹ Ogen o gi kugụụ ihienni, ndi Ju hu no donsonme ndondolama.]

³⁰ Pọlụ bi nke ẹ ebehụ ọrọgbọ ahụ ẹbụ; ọ hụ a nabanhan kẹ wẹ han rị a bja d'a hunn'a; ³¹ ọ hụ e zi ozi Alj-eze Osolobue, a kuzi banyeni Di-nwonnienyi wu Jesu Kristi, e kusi ẹ ikẹn, o nwonnienyi gbondonn'e.

Ndi Rom

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Pọlu de ẹkụkwọ-ozini. M wụ igbọn Jizos' Krajistj. Osolobue kpọ m, tumē m onye-ozị pụ-ichēn makē Ozioma Osolobue.

² Oziomanj wụ banyeni ihien hụn Osolobue kwe nkwa a ẹdeji ime Ẹhuhuo-nsọ ghahanj ndi-amuma a.

³ Oziomanj wụ banyeni Nwa a wụ Jizosj Krajistj Dinwonnienyeni—hūn bja nọkē ihian; ebọn Defidi kē wē mụ a ye; ⁴ Osolobue gi ikēn Mmōn-nsọ a ghosizikwọ n'ọ wụ Nwa Osolobue ghahanj igba onwun weli ẹ.

⁵ Makē ufiri ẹfan Osolobue, Osolobue e meguonj enyi ẹfoma ghahanj Nwa a ni wụ Jesu Kristi Dinwonnienyeni; o yeguozj enyi orun ndi-ozị pụ-ichenni ghahan'a, keni enyi hūn ụzọ duhe ndi alj ndi ozo ile wuleni ndi Ju d'e kwerin'e, humen'e isi; ⁶ kezị unu lē enwen unu, makeni wē kpozikwọ onu d'a wuru nke Jesu Kristi. ⁷ M rj e dejenni ndi ile rj Osolobue obi hūn rj Rom, ndi wē kpọ d'a wuru ndi-nsọ. Ẹfoma lē udon gha ẹka Osolobue Nedi enyi lē Dinwonnienyeni wụ Jesu Kristi a bja ya rinj unu.

Pọlu A Kpanmjin Osolobue

⁸ Nke ibuzọ, m rj a kpanmjin Osolobue m ghahanj Jesu Kristi makē unu ile, makeni wē rj e ku oku okukwe unu ime ụwa ile. ⁹ Osolobue, hūn m gi obi m ile e fe ghahanj izisonme ozioma Nwa a, wụ osheri m ni m'a nyanhan unu ogen ile ime ekpere m. ¹⁰ M gha e me ekpere, m'a rjisonme Osolobue n'o beye ni m oghere ni m saeka bja nwan d'a hūn onu—omeni uche ẹ rọ. ¹¹ Makeni unu rj a da m—makeni m cho ni m yebeye unu ngozi ime-mmōn, keni unu zekenme. ¹² Mba, keni mmē lē unu hūn ụzọ gi okukwe enyi gbatarj ibe enyi ume.

¹³ Umune m, m cho ni unu marjn n'o teke m choma ni m bja d'a hūn unu. (Kanj wē eke ni m bja.) M rj a cho ni m bja, keni m gha ime unu kpohazini Osolobue ihian kē m don mē ime anj ndi ozozj wuleni ndi Ju. ¹⁴ M gi ihian ile ugwo: kē ndi wa-anya kē ndi waleni enya, kē ndi jen ulo-ehuhuo kē ndi jenleni— ¹⁵ ya hajin o gi a du m ni m bja d'e zizikwọ unu ndi rj ime Rom' Ozioma.

Iken Rj Ime Ozioma

¹⁶ Ifenren ozioma arj e mē m, makeni ya wū ikēn Osolobue gi a zuopuha onye owule kwerini, ndi Ju wū ibuzọ, o son ndi wuleni ndi Ju. ¹⁷ Makeni, ozioma ya nwe a ghosj kē Osolobue don e mē ihian a wuru onye rj kē Osolobue cho: o mē ẹ ghahanj okukwe onye ahun—gha mbidon d'e ru njendemē. O nohu kē

Ehuhuo-nsọ don ku ẹ, sj, "Onye rj kē Chuku cho ghahanj okukwe k'a rj ndun."

Ikpe Hūn Ma Ihian Ile

¹⁸ Iwe-le-onuma Osolobue a gha elu-igwee e hukwasj njo ile lē ihien ile rileni mma hūn ndi-eje e mē, ndi hūn gi eje-ihien wē e mē e gbondon ezioku.

¹⁹ Makeni, ihien ihian k'a saeka marjn banyeni Osolobue wē wē enya, makeni Osolobue lē enwen ẹ e meguo n'o wē wē enya. ²⁰ Makeni, kete Osolobue e kele ụwa, ikēn-itēbitē Osolobue lē ihien o gi wuru Osolobue a fuhachanringuo ifon. Osuton'a ni ẹlē wē ihien wē e legha enya, wē e gi ihien ndi hūn Osolobue ke a ghota wē, a hūn kē wē nọ. Ya wū, o nwonnienyeni ndi nọ erira k'e kin, dodo arikonj wē ya, kaka! ²¹ Makeni, osuton'a ni a maringuo wē Osolobue, eyeni wē ẹ mgbaye run'e, akpanmini w'a. Kama, iroro wē a wuru ihien olal'iwī, uche wē hūn ghazileni a run a gbaguo ishi. ²² Ebe wē rj e ro ni wē marjn ihien, e henrin wē ndi-nzuzu; ²³ hūn nke w'e gi fe Osolobue hūn ghaleni a nwun, ye ẹ ogho run'e, e fesonmē wē ihien wē kpū akpū—kē ndi nọ kē ihian hūn a nwunni kē ndi nọ kē anu rj ichen-ichen, kē anu ndi nwe ukū-eno kē nnunū kē ihien ndi hūn a rinj!

²⁴ Osolobue nọ gi ifiri eje-ihien ndi ahun rj a gun wē ime obi la wē tonj imesonmē ihien ru unyin—wē lē ibe wē nọ gi ehū wē mesonmē ihien-ifenren; ²⁵ wē nọ gi ntū nokin enya ezioku Osolobue, fesonmē ihien Osolobue ke, a kpọ ni wē isi-alj hūn nke w'e gi fe Osolobue hūn wū Onye-okike hūn rjichanrin mma jenrin ejen! Isē.

²⁶ Ufiri onwan, Osolobue nọ la wē tonj egun ihien-ifenren, nke wū ni ikpoho wē e gi ime-mgba ikpoho-le-ikpoho ihian ghaleni e mē, nokin enya ime-mgba ikennyē-le-ikpoho hūn o mē ni ya kē ihian e mē. ²⁷ Erira kē ikennyē wē gizikwọ lato ime-mgba wē lē ikpoho hūn ihian e mē, egun ison ikennyē ibe wē e mē mgba hū a gungbu wē: ikennyē lē ikennyē ibe wē hū e metari ihien ifenren—a narinzikwọ afunfun furu eje-ihien wē rj e mē.

²⁸ Makeni ndini ju ni eyeko wē Osolobue onodi wē marjn run'e, Osolobue nọ la wē tonj uche wē ahun runj keni wē mesonmē ihien furuleni. ²⁹ Udi ihien ile jonjo e jun ime wē, ya lē eje-omumē, enya-uku, iwe, enya-ufu, igbu-ochu, ikpe, ndufie lē ero; e henrin wē ndi-oghelē, ³⁰ ndi-nkuto, ndi ize Osolobue e ze; w'a kpari ihian, a pache, a nyan isi, e ropuhasonmē eje-ihien rituleni, e nupu-isi okpuru ndi munj wē. ³¹ E nwe

wę uche, w'a ra gi wę don ęnya, ęfo a joka wę, w'a ra mę ebere.

³² A maringho wę ni iwu Osolobue wu ni ndi hun e mę udi ihien ndini k'a nwun, kanj wę huzi e mę wę—ęlede ni wę e mę wę sọ, wę huzi e ye ndi ọzo ri e meni wę ndu.

Isi Nke Ębuo

Okinkin-ikpe Osolobue Zin-ezin

2 Ya wu, y'e nwonkwọ ihien i k'e kin—onye ọwule i wu! Makeni, ebe i nọ ma ndi ọzo ikpe, i ri a mazikwo enwen i ikpe. Makeni, iyu hun ri a ma wę ikpe rizikwo e mę ihien ndi hu i gi ri a ma wę ikpe. ² Ęnyi a maringho ni Osolobue wu onye ezioku ebe o nọ ma ndi mę udi ihien ndini wę ikpe. ³ Kanj, iyu nwęn, onye ọwule i wu, hun e mezi ihien ndi hu i gi a hangbu ndi ọzo enen, i ro n'i k'a wanahin okinkin-ikpe Osolobue? ⁴ Ra i ri e lejia oken ęfoma a le nkintin o ri a gba i le ndidi ę? Y'a marin ni Osolobue ri e meni i ęfomanj keni i hun ọzo roghari? ⁵ Kanj, ebe i n'a kpokin obi i, a ju ni y'e roghariko, i ri e kpontọ ni enwen i afunfun, e cheni afunfun, hun wę jenko d'e ye i Uhuohin iwe-le-onuma, uhuhohin hu Osolobue k'e gi han enen ahun zinrinni.

⁶ Osolobue k'a ku onye ọwule ugwo ke onye-onye don run. ⁷ Nke ndi hu e mesonme mma, makeni wę ri a cho ogho le mgbaye le ndun nwonleni ogugu, Osolobue k'e we ndun itebite ye wę. ⁸ Kanj, Osolobue k'e hu iwe-le-onuma a kpu ndi hun a cho nke-wę nke-wę, a ju ezioku, e son eje-ihien. ⁹ Eje-ufu le nsongbu k'a rini onye ọwule hun e mę eje-ihien, ndi Ju wu ibuzo, o son ndi wulen ndi Ju.

¹⁰ Kanj Osolobue k'e we ogho le ikpen le udon ye ke wę han hun e mę ihien ri mma, ndi Ju wu ibuzo, o son ndi wulen ndi Ju. ¹¹ Makeni Osolobue ara gbeyeni onye ọwule.

¹² Ndi wulen ndi Ju enwon Iwu Mozizi; kanj wę me njọ, a na wę iwi, osun'a ni enwon wę Iwu Mozizi. Ndi Ju nwon Iwu Mozizi; wę me njọ, e gi wę Iwu Mozizi kin wę ikpe, ma wę ikpe. ¹³ Makeni ele ndi a nu ihien Iwu ku ke Osolobue e kuni ohunma, kanj, ndi e mę ihien Iwu ku. ¹⁴ Omeni ndi hu wulen ndi Ju, hun nwonleni Iwu Mozizi, e gi omume wę mę ihien Iwu hu cho, e nwegho wę iwu ime obi wę, osun'a ni enwon wę Iwu hu ke ndi Ju don nwe ę. ¹⁵ Wę ri e gi omume wę a ghosi ni ihien Iwu cho a wuruole ihien wę deye ime obi wę. Ihorj wę hu a shia ni wę eri: mgbe ndi hu iroro wę a ma wę ikpe, mgbe ndi hu o kuyeni wę. ¹⁶ Ęrija k'o jenko d'a ri Uhuohin ahun Osolobue k'e gi gi ihien zueri ime obi ihian kin ihian ikpe ghahani Jesu Kristi, nọke ke Ozioma hun m ri e zi don ku ę.

Ndi Ju Le Iwu Mozizi

¹⁷ Kanj, i si ni i wu onye Ju; e gi Iwu Mozizi e don ęnya, a nyan isi ni ęgbata yu le Osolobue a rika mma; ¹⁸ a nyan isi ni y'a maringho uche Osolobue, marin ihien ka mma—n'e giguọ wę Iwu Mozizi zun i; ¹⁹ i si ni i wu onye e du ndi ęnya-ishi, n'i wu ukpe ndi ri ime ishi,

²⁰ ni i wu onye a dun ndi nzuzu odun le onye a kuzi umueka—n'i nwon amamihien le ezioku zu oke ime Iwu Mozizi. Ele ya?

²¹ Ya wu, iyu hun a kuzi ndi ọzo, i hu a kuzi enwen i? I hu a si, "Ezunle ohin." Kanj yu nwęn, i hu e zun? ²² I hu a si, "agherele;" Kanj yu nwęn, i hu a ghere? I hu a si, "Aruale mmọn, ni eje-ihien ro." Kanj yu nwęn, y'e jen unọ mmọn d'e zun ihien rin'a? ²³ Iyu hun gi Iwu Osolobue a nyan isi, i hu a dan ya wu Iwu— e gi ę a fa Osolobue? ²⁴ Ęhuhuo-nsọ si, "Ufiri unu ndi Ju ke ndi ali ndi ọzo gi e kutọ Osolobue."

Ikwa-ugun Le Ife-Osolobue

²⁵ Ikwa-ugun a bangho erere—omeni i hu a gbaye Iwu Osolobue. Kanj, omeni y'e nupu-isi okpuru Iwu hu, ya wu ni ugun i kwa elezi ugun nke-esi. ²⁶ Ya wu, omeni ndi kwaleni ugun e mę ihien Iwu ku, e weriko wę wę nọke ndi kwa ugun—o sọ n'a ni akwannj wę? ²⁷ Ya wu ni ndi kwaleni ugun nke ehụ, bu wę hu e donme Iwu hu, k'a shjagbu unu eri—makeni onu a dan Iwu hu, osun'a ni unu ke wę detun'e, osun'a ni unu a kwaguo ugun. ²⁸ Makeni, ele ihien ęnya e legha ke ihian gi a wuru onye Ju; ezigbo ugun ele hun wę kwa ehụ, w'e legha ęnya. ²⁹ Mba. Kanj, ezigbo onye Ju wu hun wu onye Ju ime obi; ezigbo ikwa-ugun wu hun wę kwa ime obi—ihien ime-mmọn le Mmọn-nsọ ro, ele ihien ehụ le mkpuru-oku wę dehu ime. Udi ihian nọ enina k'a narin ija-mma wę ęka Osolobue ele ęka ihian ibe ę.

Isi Nke Ęto

Ki Ndi Ju Gi Ka Ndi Ọzo Mma?

3 Ki ndi Ju gi nwan ka ndi ali ndi ọzo mma? Elee erere ke ikwa-ugun banzi? ² O bukekwo! Nke ibuzo wu ni Osolobue bu oku gha a onu paha che ęka ndi Ju.

³ Kanj, omeni o nwegho ndi ri ime wę wulen ndi wę gi e don ęnya, ni ęnyi gi ohun si ni Osolobue ele onye wę e gi don ęnya? ⁴ Mba, kaka! Osolobue wukwo onye ezioku, o sun'a ni ihian ile wu ndi-ntu. O nọhu ke Ękukwo-nsọ don ku ę, si,

"Wę k'a hun a
ni ihien i ku wu ezioku;
wę kin i ikpe, i k'e ri enen;
i han enen,

w'e k'a hun ni enen i han wu ezioku."

⁵ Kanj, o mę nwan ni eje-omume ęnyi a ghosi ke Osolobue mehan onye ezi-omume, ki ęnyi e ku nwan? Ni ęnyi si nwan ni Osolobue mę njọ omeni o ye ęnyi afunfun? (M ri e ku ę hu ke ihian don e ku.) ⁶ O nwonni k'o don me! Makeni, omeni Osolobue wu onye njọ, nani k'o k'a don kin uwa ikpe? ⁷ Kanj, omeni ntu m ke ezioku Osolobue gi a fuhachanrin ifon, e wehen'e ogho, ke w'a mazinj m nwan ikpe ni m wu onye-njọ? ⁸ Ki hajin ęnyi gileni si, "Ni ęnyi mesonme nwan njọ keni ihien ri mma hun ọzo a paha ifon?" (Ya ke ndi ri e kutọ ni ęnyi si ni 'ya ke ęnyi e ku.) Wę furu ndi w'a ma ikpe.

Onwonna Onye Ri Ke Osolobue Cho

⁹ Ki mezi? Enyi ndi Ju ka ndi hun wuleni ndi Ju mma? Kaka akp'ohu! Enyi e kuguo'l'a ni njo ri a ki ihian ile—ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. ¹⁰ Eriira ke Ehuhuo-nsọ don ku e, si,

“O nwonna onye ri ke Osolobue don cho,

o nwondeni kaka akpu onye ohu;

¹¹ O nwonna onye a ghotani,

o nwonna onye a cho Osolobue.

¹² We ile a kpahugo;

we ile e henringuo ihien-eti;

o nwonna onye e me efoma,

o nwondeni kaka akpu onye ohu.

¹³ Oku a gha we ekpiri a paha ri ke

ishin gha ili ri oghe a paha;

we gi ire we e dufie,

edide agwo ke

oku ri we ugb'onu wu.

¹⁴ Ikpo-iyi le eje-oku jun we onu.

¹⁵ Uku a kereka we igbu-ochu.

¹⁶ Ebe owule we jen,

we le ntikpo le nsongbu wi.

¹⁷ Amarintudeni we ihien ezigbo udon wu.

¹⁸ Egun Osolobue aride we enya.”

¹⁹ Enyi a maringho ni ihienni ile Iwu ku, ni ndi ri okpuru Iwu k'o ri a gwa, keni onu owule gba nkintin, ken'o wezikwo ihian ile ri uwa ile enya ni we ile jenko d'a ko ni Osolobue ke we jen. ²⁰ Makeni, “O nwonna onye Osolobue k'e kuni ohunma makeni o n'e me ihien Iwu cho,” makeni Iwu ke we gi e me ihian a marin ni ihian e meguo njo.

Ke Ihian A Don Ri Ke Chuku Cho

²¹ Kanj Osolobue a ghosiguo uzọ ihian gi a ri ochan—bu ele ghahani Iwu Mozizi. Kanj, ke ime Iwu Mozizi ke ime ihien ndi-amuma ku, Ehuhuo-nsọ a shiaguo eri ni ya wu uzọ ke ihian gi a ri ochan.

²² Uzoni hun gha aka Osolobue bia, hun we e gi ri ochan, wu ikwerini Jizos' Kraisti.

Onye owule kwerini, Osolobue e weri e n'o riguo ochan—o tuni onye we wu. Makeni, o nwonna ihien ri ichen ime ihian ile, kaka, ²³ makeni ihian ile e meguo njo, gha ime ogho Osolobue danfu. ²⁴ Ya wu ni efoma Osolobue sọ ke Osolobue gi nwan e kuni ihian ohunma—ihien-ofe ro. O me e ghahani igbarini we ghahani Kraisti wu Jizosi. ²⁵ Makeni, Osolobue we Jesu ye, gi e henrin ejan we gi e wupu njo ihian le iwe-le-onuma Osolobue hun njo te k'e buheni ihian. Onwun Jesu nwun, ya wu edeke Jesu, ke Osolobue gi me e.

Okukwe ke we gi e nwehen ihienni Jesu me. Osolobue me onwan n'o gi ghosi ni ya le enwen e wu Osolobue wukwo onye ezi-omume—ndidi e k'o gi fepu njo ihian mesonme mbu enya— ²⁶ makeni o kwademe n'o k'e gi ogenni ghosi n'o wu onye ezioku, n'o nwonna onye o gbeyeni. Osolobue gi uzoni a ghosi ni ya le enwen e wu onye ezioku, n'o hughozikwo mma n'o na-

banhan onye owule kwerini Jesu, kpọ onye hu onye ri ochan.

Osolobue Sọ Me E, Ihian A S'eka Nyan Isi

²⁷ Kij ke ihian e gizi nwan nyan isi? O nwonna, kaka akp'ohu! Makeni, ele orun le ugwo-orun ke we gi e me e; mba, okukwe le ihien-ofe we e ye onye kwerini ro—'ya hain ihien we e gi nyan isi gizileni ri a.

²⁸ Makeni, enyi gi e don ni ghahani okukwe ke Osolobue gi e kuni ihian ohunma, ele ime ihien Iwu cho.

²⁹ Makeni, Osolobue wu ohu sọ. Ra Osolobue ndi Ju sọ rọde? Elezi nke ndi wuleni ndi Ju? Eghese, o wuzikwo nke ndi wuleni ndi Ju, ³⁰ ebe o me ni Osolobue wu ohu sọ. Ya wu, o k'e gi ifiri okukwe nabanhan ndi Ju, kuni we ohunma, gizikwo ifiri okukwe nabanhan ndi alj ndi ozo, kuni we ohunma.

³¹ Enyi ride nwan e gi oku okukweni a kagbu Iwu Mozizi ra? Mba, kaka; enyi ri e gide e a kwadon e.

Isi Nke Enọ

Ebrahim Le Okukwe

4 Ime oku okukweni, ki enyi k'e ku banyeni Ebrahim wu nedi enyi nke anu-ehu? Nani k'o jen?

² Omeni ihien hun Ebrahim run ke Osolobue gi kun'e ohunma, nke o nwon ihien o gi nyan isi, kanj ele ebe Osolobue ri k'o k'a no nyan ya wu isi. ³ Ki Ehuhuo-nsọ ku? O si, “Ebrahim' kweyeni Osolobue, Osolobue no gi ifiri e gun a yen'e, kpọ a onye ri uchana.”

⁴ Lee e nwan: onye run orun, a ku w'a ugwo-orun a. W'a ra si ni we “ye” e ihien-ofe, kama, w'a si ni ihien o run ro, ni we ku a ugwo-orun.

⁵ Kanj nke ndi hun gichanrin okukwe don enya, ele orun, e kweyeni we Osolobue hun a si onye njo n'o riguo nwan ochan, okweyeni we kweyeni Osolobue k'o gi e kuni we ohunma, a kpọ we ndi ri ochan. ⁶ Onwan wu ihien Defidi ri e ku ogen o gi ku oku ihogho hun rini onye hun Osolobue weri e n'o wu onye ri ochan—bu o nwonna orun oma owule o run: o si,

⁷ “Ngozi arikakwo ni

ndi hun Osolobue gbaghari eje-ihien ndi we me,

ndi hun o fichanpu njo we;

⁸ ngozi arikakwo ni

onye hun Di-nwonna-enyi jenkoleni

d'a gun ni njo a!”

⁹ Onye nwede nwan ngozi hu Defidi ku oku e? Ndi hun kwa ugun sọ ra ke ndi kwaleni ugun?

Enyi e kuguo a ni ufiri okukwe Ebrahim ke Osolobue gi kpọ a onye ri ke Osolobue cho. ¹⁰ Elee onodi ke Osolobue node gun ihienni yen'e? Ebe o kwaguu ugun ra ebe o keleni kwa ugun? Ele k'o kwaguu ugun, kanj k'o keleni kwa. ¹¹ Osolobue no gi kwa ugun ye e ahima, gi ghosi n'o ri-ochan, ya wu n'o riguo ochan ghahani okukwe k'o keleni kwa ugun—keni Ebrahim wuru nedi ndi ile kwerini kwaleni ugun; keni Osolobue gi ifiri okukwe we kpozikwo we ndi ri ochan. ¹² Ebrahim wuzikwo nedi ndi hun kwa ugun, ndi hun o me ni ele

ni wẹ kwa ugun sọ, kama, wẹ nwonzikwọ ụdị okukwe ohu hụ Ebrahim nedi-enyi nwọn n'o d'a kwa ugun.

Okukwe Kẹ Wẹ Gi E Nwọnhen Ihiẹn Osolobue Kwe Nkwa A

¹³ Ogen Osolobue gi kwe Ebrahim' lẹ ụmụ a nkwa ni ụwa k'a wụ nke wẹ, o kuni ni idonmẹ Iwu kẹ Ebrahim mọbụ ụmụ a e gi nwẹhen ẹ, kama, ni igi okukwe henrin ndi ri ochan kẹ w'e gi nwẹhen ẹ.

¹⁴ Makeni, omeni ndi hun e donmẹ Iwu kẹ Osolobue e ye ihiẹn o kwe nkwa a, ya wụ o nwonni ihiẹn okukwe wụ—nkwa Osolobue enwon ihiẹn o wuzi; ¹⁵ makeni iwe-lẹ-ọnuma Osolobue kẹ Iwu e wẹhẹ wẹ dan a; kanj ebe Iwu rijeni, w'a ra dan iwu.

¹⁶ Ya wụ, okukwe kẹ wẹ gha e nwẹhen ihiẹn ahun Osolobue kwe nkwa a, keni nkwa hụ hun ụzọ wuru ihiẹn-ọfẹ hun Osolobue e ye ndi ile wụ ụmụ Ebrahim'—elẹ ndi wẹ ye Iwu sọ, kanj kẹ wẹ han nwẹ okukwe kẹ Ebrahim' don nwẹ.

Makeni Ebrahim' wụ nedi ndi ile nwẹ okukwe, ¹⁷ (nọkẹ kẹ Ẹhuhụo-nsọ don ku ẹ, si, "E meguo m'i wuru nedi ndi ani ri ichen-ichen bu ọda.") O wụ nedi enyi ihun Osolobue, onye hun o gi don enya; Osolobue hụ hun e me onye nwunni a riji ndun, hun e gi oku-onye a e me ihiẹn rituleni n'o ri. ¹⁸ Ebrahim' nọ kweri, kwerikenmẹ, a tọ enya ni nkwa Osolobue jenkọ d'e me—osun'a n'o nwonni ihiẹn ọzọ o kwondon ẹka. Ya k'o gi henrin "Nedi ndi alj ichen-ichen bu-ọda," nọkẹ kẹ Osolobue don gwa a mbụ n'o k'a ri, si a, "Erija kẹ ụmụ i k'e buhan ọda."

¹⁹ Okukwe Ebrahim ebeluanj, osun'a n'o nyanhangho ni ehụ a anwunhanguole (makeni o wụ ihiẹn nọkẹ nwa ahua ogun-isen ogen hụ), osun'a n'o nyanhanghozi ni Sara nwunye ẹ wụ agan; ²⁰ o nini obi-ebuo nu ẹ d'a ru nkwa Osolobue ụka; kama o zekenmede ime okukwe ẹ, a ja Osolobue mma. ²¹ O kwerikenmẹ ni Osolobue k'a s'eka me ihiẹn Osolobue kwe nkwa a. ²² Ya hajin Osolobue gi "gun a yen'e, kpọ a onye ri ochan."

²³ Elẹ Ebrahim sọ kẹ wẹ de ni oku hụ, ni, "Wẹ nọ gun a yen'e." ²⁴ Kanj, wẹ dezikwọ ni enyi nwen ya; makeni wẹ jenkọ d'a gun a yeni enyi ni enyi a riguo ochan—enyi ndi hun kwerini Osolobue, Onye ahun gha onwun weli Di-nwonni-enyi wụ Jesu. ²⁵ Osolobue gi ifiri njọ enyi we Jesu ye n'o nwun, gizi ifiri enyi gha onwun weli ẹ—keni Osolobue hun ụzọ kuni enyi ohunma.

Isi Nke Isen

Enyi Lẹ Osolobue E Donguo Nwan!

5 Ebe o me nwan ni Osolobue e giguo ifiri okukwe enyi kuni enyi ohunma, ya wụ ni enyi lẹ Osolobue e donguo ghahani Di-nwonni-enyi wụ Jesu Kristi—² onye hun Osolobue gha ẹka a gi ifiri okukwe enyi webanhan enyi ime onodin o me efoma ye enyi, efomanj hun enyi wuzo nwan ime ẹ.

Enyi ri nwan a nan make ni enyi nwon olil'enya ni enyi jenkọ d'a banye ogho Osolobue!

³ Enyi a nanzikwọ a nan ime nsongbu ndi hun a basonmeni enyi, makeni enyi a maringho ni nsongbu e wẹhẹ ndidi; ⁴ ni idisonmẹ ndidi e me ihian a gunsonmẹ agungun ri mma; ni igunsonmẹ agungun ri mma e buhe olil'enya—⁵ bu olil'enyanj ekpuyeko enyi, makeni Osolobue nwẹ ihiẹn-osusuo jenni enyi ọda-oda—o huguo ihiẹn-osusuo o nwẹ ebe enyi ri ye ime obi enyi ghahani Mmon-nsọ a o ye enyi.

⁶ Makeni, ogen o gi richanrin mkpa, ogen hụ ndun gileni ri enyi, Krajistj nọ nwun ni enyi ndi njọ onwun.

⁷ O fuka orun ni ihian k'e gide ifiri onye ri mma nwun onwun—o sọkwọ n'a ni, ikenkwo, ihian k'e ri-eka rikin obi, gi ifiri onye rikem mma nwun onwun. ⁸ Kanj Osolobue a ghosiguo enyi kẹ o nwẹhan ihiẹn-osusuo enyi. Nanj k'o don me ẹ? Ebe enyi rikwo ime njọ, ya kẹ Krajistj nọ nwunni enyi onwun! ⁹ Ebe o me nwan ni Osolobue e giguo ifiri onwun Jesu nwun, ya wụ, ifiri edeke ẹ, kuni enyi ohunma, enyi jenkọ nwan d'a wanahinchanrin iwe-lẹ-ọnuma Osolobue ghahani 'ya wụ Jesu. ¹⁰ Makeni, omeni ogen enyi gi wụ ndi-inenren Osolobue, o gi onwun Nwa a donzi egbata enyi lẹ ya, ya wụ ni, hunni enyi lẹ iya donguo, o k'e gi ndun Nwa a me enyi wanahinchanrin!

¹¹ Elẹde ohun sọ, kanj, enyi huzi a nan ime Osolobue ghahani Di-nwonni-enyi wụ Jizos' Krajistj, onye hun Osolobue ghaguo nwan ẹka a donzi egbata enyi lẹ Osolobue.

Adam' Lẹ Krajistj

¹² Ya wụ, kẹ njọ don gha ẹka okennyẹ ohu wụ Adam' banhan ime ụwa, njọ nọ wẹhẹ onwun, erirazi kẹ onwun don ru ihian ile ẹka makeni ihian ile me njọ.

¹³ Eghẹ, njọ ri ime ụwa ni wẹ d'e ye Iwu Mozizi; kanj, ebe iwu rijeni, w'a ra si ihian "Lee njọ i me." ¹⁴ Kanj, o sọkwọ n'a ni o ri erira, onwun hukwo a kichanrin ihian ile, gha ogen Adam d'e ru ogen Mozizi—kẹ ndi hun danleni iwu owule Osolobue kpọ efan kẹ Adam don dan iwu Osolobue kpọ efan.

Adam wuchanrin ihiẹn wẹ e leri enya a kowa onye hụ keleni bja ogen hụ—hun wụ Krajistj.

¹⁵ Kanj, wẹ ebuo elẹ ohu. Ihiẹn Osolobue ye ofe anonj kẹ njọ Adam. Onwun kẹ njọ okennyẹ ohu hụ wụ Adam' buheni ndi bu ọda. Kanj, Osolobue gha efoma okennyẹ ohu hụ wụ Jesu Kristi me menj ndi bu ọda ohunma, ye wẹ ihiẹn-ofe—elẹ onwun.

¹⁶ Ozozj, ihiẹn Osolobue ye ofe anonj kẹ ikpe-omuma hun njọ okennyẹ ohu hụ wụ Adam' buhe. Makeni, okinkin-ikpe kẹ wẹ gi son akpu njọ ohu, wẹ nọ ma ihian ikpe. Kanj Osolobue gi ihiẹn-ofe son njọ bu ọda ihian mesonmẹ, kun'e ohunma.

¹⁷ Omeni ifiri njọ okennyẹ ohu ahun wụ Adam' me kẹ onwun gi ghaha ẹka a kima, kiji k'e me ndi nabanhan oken-efoma Osolobue lẹ ihiẹn-ofe o ye hun wụ iri-ochan? Ya wụ ni wẹ k'e nwon ndun, elẹzi onwun—wẹ k'a ri ndun, ki hun wẹ kpọ okiki—ghahani okennyẹ ohu hụ wụ Jesu Kristi.

¹⁸ Ya wu, ke akpu njo ohu hu Adam me don buheni ihian ile ikpe-omuma, erira ke akpu ihien ri mma ohu Krajistu me don nwan e me Osolobue e kuni ihian ohunma, e we ndun e ye e. ¹⁹ Makeni, aka ohu hu ndi bu oda gi henrin ndi njo makeni okennyehi ohu hu wu Adam nupu isi, ya ke Osolobue siko nwan d'e gi me ndi bu oda wuru ndi ri ochan ebe Osolobue ri makeni okennyehi ohu hu wu Jizosi hume isi.

²⁰ Iwu Mozizi rubanhan d'e me ni ihian danwaye iwu, gi e marinwaye ke we mehan ndi-njo. Kani ebe ime-njo no ba uba, ebeku ke efoma Osolobue no bakaride uba—²¹ keni o hun uzo me ni erira njo don gi onwun ki ke efoma Osolobue k'a don nwan gi ikuni ihian ohunma le ikpo we ndi ri k'o cho ki—gi erira me ihian nwehen ndun-itēbite ghahani Di-nwōnni-enyi wu Jizos' Krajistu.

Isi Nke Isin

Nwunnahin Njo, N'i Rini Osolobue Ndun

6 Ki enyi k'e ku nwan? Ni enyi mesonme nwan njo keni efoma *Osolobue* hun uzo a bawaye uba? ² Mba nu! Nani ke enyi, hun nwunnahinguu njo e don to ime njo e bi? ³ Ra unu amarin ni ndi ile we buguu che ime Jesu Kristi ghahani ime we mirin-Chuku, ni e buguo we we che ime onwun Jesu Kristi nwun?

⁴ Ya wu, e giguo we mirin-Chuku we me enyi ligbama enyi le Jesu, gi e me enyi wuru ndi son e nwun, keni enyi nwen hun uzo lihi, bimezikwo ndun ohun, rike ke we don gha onwun weli Jesu ghahani iken ahun Nedi *enyi wu Osolobue* gi nwe ogho.

⁵ Ebe o me ni enyi le ya a wuguo ohu enina ghahani onwun a, enyi le iya k'a wuzikwo ohu ghahani igba onwun lihi k'o don gha onwun lihi, ⁶ makeni enyi a maringho ni ya le onye hun enyi te wu ke we kpogbu enu-obe hu, keni we hun uzo nafu eje-ihian ahun enyi te wu iken, amamgbe njo gha a kiji enyi ke igbon. ⁷ (Makeni onye hun nwunhuni a wanahinguo njo, njo e nwonzi iken ebe o ri.)

⁸ O me nwan ni enyi e songuo Krajistu nwunhun, enyi kweri ni enyi k'e sonzikwo a rizi ndun—⁹ makeni enyi a maringho ni hunni Krajistu ghaguu onwun lihi, o nwunkozu; onwun enwezi iken ebe o ri. ¹⁰ Makeni, onwun o nwun, njo k'o nwunnahin; mgbe ohuni suo k'o nwun, o nwunkozu. Ndun o ri e bi kikenni, Osolobue k'o ri e bi n'e. ¹¹ Erirazikwo, unu le enwen onu k'e weririri enwen onu noke ndi nwunnahinguu njo le ndi no ime Krajistu wu Jizosi a ri ni Osolobue ndun.

¹² Ya wu, anikwole ni nwan njo a ki ehū unu, e me unu a gbaye eje-ihien ndi hun a gunsonme ehū unu; ¹³ ewekwole ni mkpamkpa-ehū onu yeme njo n'o gi henrin ihien-orun o gi e me eje-ihien. Ka wechanrin ni enwen onu ye Osolobue noke ndi hun we ghaguu onwun weli hun ri ndun; onu e wechanrin mkpamkpa-ehū onu ile ye Osolobue noke ihien-orun o gi e me ihien o cho. ¹⁴ Njo akiko unu—makeni unu arizi e bi okpuru iwu kani okpuru efoma Osolobue ke unu ri e bi.

Ndi-kwerini Wu Igbon Iri-ochan

¹⁵ Ki enyi e mezi nwan? Ni enyi mesonme nwan njo makeni okpuru efoma Osolobue ke enyi ri elezi okpuru Iwu? Kaka akp'ohu! ¹⁶ Unu amarin ni onye unu hatu enwen unu yeni ni ya ke unu a gbaye, iya ke unu wu igbon e? Omēni njo ro, ohun k'e buhe onwun; omēni ihume-isi ro, ohun k'e me unu wuru ndi ri ochan.

¹⁷ Kani, ekele ya rini Osolobue, ni, o suokwo n'a ni unu te wu igbon njo, unu e giguo nwan obi unu ile gbaye ihien ri nkuzi hu unu nwonhen; ¹⁸ a gbapuhaguu we unu aka njo, unu no henrin igbon iri-ochan. ¹⁹ (M ri e ku e hu ke ihian e ku ken'o ni unu ghoha.) Eka ohu hu unu gi we mkpamkpa-ehū unu ye ihien-uru le eje-obibi noke igbon—hun unu te gi ri e bi eje-obibi, e biwaye, gizi ni nwan aka ohu hu we mkpamkpa-ehū unu ye ezi-omume, keni unu ri nsō.

²⁰ Ogen hu unu gi wu igbon njo, onwōnni ugwo owule unu gi ezi-omume hun unu e gi gbaye e. ²¹ Eleerere ke unu nwonhen ime ihien ndi hu unu e me ogen ahun—hun ri nwan e me unu ifenren? Onwun, ya ke ihien ndi hu buhe! ²² Kani, hunni o me nwan ni Osolobue a gbafuhaguo unu ime njo, unu e henrin igbon Osolobue, erere unu e nwehen wu ni unu ri a ri nsō. Ihien onwan k'e buhe wu ndun itēbite. ²³ Makeni, ugwo-orun njo wu onwun, kani, ihien Osolobue e ye ofe wu ndun itēbite hun ri ime Jesu Kristi Di-nwōnni-enyi.

Isi Nke Esa

Ihien We Gi Olulu Di-le-nwunye Kowa

7 Umune m, unu amarin ni ebe ihian ri ndun suo ke Iwu no a ki a? (A maringho m ni m ri e de ni ndi marin Iwu.) ² Ya k'o gi meni okpoho nwon di k'a luriri di e hu, kasi a me ni di e ahun hu ndun. Kani, di e nwunhun, iwu di-le-nwunye egizi e. ³ Ya wu, omēni ya le okennyehi ozo a suoma mobu luma bu di e hukwo ndun, we k'a kpo a onye zo-uku-ye-ofia; kani omēni di e a nwunhinguo, iwu hu egizi e. O luma okennyehi ozo, o zoni ukū ye ofia.

⁴ Umune m, erira k'o rizi ni unu. Makeni unu wu mkpamkpa-ehū hu Krajistu gi nwunhun, unu le iya gba nwunhun; ya wu, unu a nwunnahinguo Iwu Mozizi, keni we hun uzo we unu ye onye ozo luru, onye hu Osolobue gha onwun weli, keni enyi banni Osolobue erere, min'a mkpuru. ⁵ Makeni, ogen hu enwen enyi gi ri a ki enyi, eje-ihien ndi ahun Iwu kpotiensonme ri orun ime mkpamkpa-ehū enyi, a runpuha ihien onwun gi e gbu. ⁶ Kani, enyi e nweringuo nwan enwen enyi, enyi arizi okpuru Iwu Mozizi, makeni enyi a nwunguo—nwunnahin ihien hun te gi enyi mbu, keni enyi hun uzo gi uzo ohun ahun Mmon-nsō a ki femē Osolobue, elezi uzo akan, uzo ahun Iwu hu we de e de a ki.

Iwu Lẹ Njọ

⁷ Kijini kẹ ẹni k'e kuzi nwan? Ni ẹni si nwan ni Iwu Mozizi wu njọ? Mba nu! Makeni, emeni ele Iwu, m'e ke mari ihien njọ wu. Omeni Iwu asini, "Anile ihien owule na i ẹnya," m'e ke mari ihien o wu ni ihien a la ihian ẹnya. ⁸ Kani njọ nọ hun ihien ahun Iwu ku tudon, gi e kpoti chanrin ihien olila-ẹnya ri ichen-ichen ime m. Ya wuni, omeni ele Iwu, njọ wu ihien nwunni.

⁹ M te hu ndun ke iwu keleni biani m; kani, ogen ihien hu Iwu ku gi bia, njọ nọ tulua— ¹⁰ m nọ nwun-hun. Iwu hun nke e ye ndun nọ weheni m onwun! ¹¹ Njọ nọ hun ihien ahun Iwu ku tudon, gi e dufie m, gi e gbu m. ¹² Ya wu, Iwu le enwen e ri nsọ; ihien hu Iwu ku rizikwo nsọ, ri mma ẹnya Osolobue, ri mma nke-esi.

¹³ Ya wu ni ihien hun ri mma buheni m onwun? Kaka akp'ohu! Njọ ya me e. O nọ puhachanrin ifon ni njọ wu njọ—makeni o gi ihien ri mma buheni m onwun. Ya wu, e giguọ we ihien hu Iwu ku ghosi ke njọ nọ—ni njọ a jọka njọ.

Ndun Ari Ihian

¹⁴ Ẹnyi a maringho ni Iwu wu ihien ime-mmọn, kani mme nwen wu ihian-mmaka hun nwonleni Mmọn-nsọ—hun njọ ri a kichanrin ke igbon o non enon.

¹⁵ M'a ra ghota ihien m ri e me. Makeni, m'a ra me ihien m cho ni m me, kama, ihien hun e ze m ize, ya ke m'e me. ¹⁶ Ebe o me nwan ni ihien hun m choleni ni m me ke m'e me, ya e me m e kweri ni Iwu hu ri mma nke-esi. ¹⁷ Ya wu nwan ni elezi mme ri e me e, kani, njọ hun ri ime m ri e me e. ¹⁸ Makeni, a maringho m n'o nwonni kaka akpu ihien ohu ri mma hun ri ime m, ya wu ime mme wu ihian-mmaka. Makeni, m'a cho ni m me ihien ri mma, kani, m'a ra saeka me e. ¹⁹ M'a ra me mma hun m cho ni m me, kani eje-ihien hu hun m choleni ni m me ke m'e mesonme. ²⁰ O me nwan ni m'e mesonme ihien m choleni, ya wu ni elezi mme ri e me e—njọ hun ri ime m ri e me e.

²¹ Ya wu, a hunguọ m'a nwan n'o nwe iwu ri orun ime m, a ki m, hun o gi e me ni m cho ni m me mma, eje-ihien sọ ke m'a sa eka e me.

²² Ezie, Iwu Osolobue a sọ m asuọ, a sọru m akpakali obi. ²³ Kani, a hun m iwu ichen ri orun ime ehun m, a lusun Iwu ahun ri m mma ogun; iwu ichen ahun ri a kiji m e me m a gbaye njọ hun ri mkpamkpa ehun m a run.

²⁴ Ewu, uya e gbu m! Onye k'a gbapuha m eka ehun ni ri e buheni m onwun?!

²⁵ Ekele ya rini Osolobue n'o jenk'e me e ghahani Dinwonni-enyi wu Jesu Kristi!

Ya wu, o me uche m, m wu igbon Iwu Osolobue; kani, make njọ hun ri ime m, m wu igbon njọ.

Isi Nke Esato

Ndun Mmọn-nsọ Ri A Ki

8 Ya wu, o nwonni ikpe-omuma owule ri ni ndi hun ri ime Kraisti wu Jizosi. ² Makeni, ikun iwu ahun

Mmọn-nsọ gi a ki, e ye ndun, hun ri ime Jesu Kristi, a gbapuhaguo ẹni eka ikun iwu ahun njọ gi a ki e buhe onwun. ³ Makeni Osolobue e meguo nwan ihien hu Iwu Mozizi saleni eka me, hun Iwu saleni eka me makeni ikun ari ime ihian. Osolobue e meguo a ghahani igi ifiri njọ zihę Nwa a n'o wuru ihian nọke ẹni ndi-njọ, o nọzi nwan ma njọ ri ime ihian ikpe ghahani ima ya wu Nwa a ikpe. ⁴ Osolobue me onwan keni ihien ndi ahun ri Osolobue mma ẹnya hun Iwu cho hun uzo mezu ime ẹni ndi hun rizileni e bi ke ihian-mmaka, kani ke Mmọn-nsọ don cho.

⁵ Ndi hun ri e bi ke ihian-mmaka e ro iroro ke ihian-mmaka, e me ke ihian-mmaka; kani ndi hun e bi ke Mmọn-nsọ don cho e ro iroro ke Mmọn-nsọ, e me ihien Mmọn-nsọ cho. ⁶ Iro-iroro le ime ihien ke ihian-mmaka e buhe onwun, kani, iro-iroro le ime ihien ke Mmọn-nsọ don cho e ye ndun le udon. ⁷ Makeni, onye hun e ro ke ihian-mmaka ara kweyi Osolobue kaka, ara gbaye Iwu Osolobue; ezie, o sako eka gbaye e. ⁸ Ndi hun e bi ke ihian-mmaka a saeka me efo sọ Osolobue usuo.

⁹ Kani, nke unu nwen, unu a ri e bi ke ihian-mmaka. Mmọn-nsọ ya ri a ki unu—omeni ezie ro ni Mmọn Osolobue ri ime unu. Bu, onye owule nwonleni Mmọn Kraisti ele nke Kraisti. ¹⁰ Kani, omeni Kraisti ri ime unu, ezie ro ni ehun unu a nwunguo make njọ, kani mmọn unu ri ndun makeni unu e heninguo ndi ri ke Osolobue cho.

¹¹ Omeni Mmọn onye hun gha onwun weli Kraisti bi ime unu, onye hun gha onwun weli Kraisti, me n'o rizi ndun, siko d'e mezikwo ni ehun unu hun a nwunni ri ndun—ghahani Mmọn a hun bi ime ndun unu.

¹² Umunę m, ya wu nwan ni o nweni uguo ẹni gi ihian-mmaka ahun ẹni te wu hun ẹni e gi bi k'ọ cho. ¹³ Makeni, unu bime ke ihian-mmaka, unu k'a nwunri. Kani, unu ghaha Mmọn-nsọ gbupu eje-ihien ndi hun ehun e me, unu k'a ri ndun. ¹⁴ Makeni ke we han Mmọn Osolobue ri e du, uwe wu umu Osolobue. ¹⁵ Makeni mmọn hun Osolobue ye unu ele nke igbon, hun unu e gi tumazi egun, kani Osolobue ye unu mmọn hun o gi munrun unu, Mmọn ahun e me ẹni a hi Osolobue, "Baba! Baba Nedi m!" ¹⁶ Mmọn-nsọ le enwen e a shia eri, a gwa mmọn ẹni ni ẹni wu umu Osolobue nke-esi. ¹⁷ O me nwan ni ẹni wu umu, ya wu ni ẹni wu ndi ihien nedi we k'e ru eka, ndi ihien nedi ẹni wu Osolobue k'e ru eka—ndi we le Kraisti gba nwe ihien Osolobue, omeni ẹni e son Kraisti ta afunfun a, keni ogbo a hun uzo ruzikwo ẹni eka.

Ogho Hun Lalani Ni Ẹnyi

¹⁸ E gigho m'a don ni afunfun ẹni ri a ta ogenni enwon ihien o wu ebe ogho ahun jenk'ọ d'a biani ẹni ri.

¹⁹ Oghonj hain ihien ile Osolobue ke gi nwan e che, e chekenme, ni Osolobue ghosi ndi wu umu a. ²⁰ Makeni Osolobue bu ihien ile o ke eke toni uya; eleni ihien we ke eke cho n'o ri ime uya, kani, makeni Osolobue hun bu e toni uya cho n'o ri erira, makeni o nwegho ihien o bu obi: ²¹ o bu obi ni omegu, o wepuhazikwo ihien

ndi ọzọ ile o ke ime ẹgbun we ri, amamgbe we ghazi e rehi, e son we umu Osolobue weri enwen we, son we nwerin ogho. ²² Makeni enyi a maringho ni ihien ile Osolobue ke hu a sun uden nọke okpoho ime ri e me—d'e rukwo ogenni. ²³ Eledede ihien-okike suo ri a sun uden; enyi nwen hun nwonhengude Mmon-nso hun wu ihien ibuzo Osolobue gi a ghosi ni ogho ahun ile lalachanrin, enyi huzikwo nwan a sun uden, ke enyi don ri e che ni Osolobue murunchanrin enyi, n'o wepuha ehụ enyi ime uya, gi e henrin hun ghaleni e rehi.

²⁴ Ihienni enyi ri e lee enya a ke Osolobue gi ifiri e zuofuha enyi. Enyi e ke nwehen e, nke enyi a tubehi enya a—makeni ilee-enya ihien, bu y'a hunguwo a, elezi olil'enya. Onye ime enyi a hunguwo ihien e lemezi enya a? ²⁵ Kani, emeni enyi e ke hun ihien enyi ri e lee enya a, enyi e gi ndidi e che e.

Eyemeka Mmon-nso

²⁶ Mmon-nso huzikwo e yeni enyi eka ebe o menyi enyi e zuni oke.

Enyi amarin ihien enyi k'a rijo ime ekpere, kani Mmon-nso le enwen e gi isun-uden a riodonni enyi ebe Osolobue ri; o gi isun-uden ahun e ku ihien onu ghaleni a saeka e ku. ²⁷ Osolobue hun e legha obi enyi marin ihien Mmon-nso ri a rijo, makeni Mmon-nso a riodon ni ndi-nso ke Osolobue don cho.

²⁸ Enyi a maringho ni Osolobue e gi ihien ile le onodi ile a run, a runpuhanj ndi ahun ihien e a suo ihien ri mma, ndi ahun o kpo make ihien cho n'o me. ²⁹ Osolobue a maringwole we mbu-mbu n'o d'a kpo we. O maringwole we, o no hoto we n'o jenkọ d'e me we ni we ri ke Nwa a, keni Nwa a wuru nwa-ibuzo ime umu bu oda. ³⁰ Ndinj o hoto k'o kpo; o kpo gbu we, o no kuni we ohunma, ya o no nwan we ogho ye we.

Ihien-osusuo Osolobue Nwe Hun Ri Ime Jesu Kristi

³¹ Ebe o me ni ihien ndinj no enina, ke enyi k'e ku nwan? O me nwan ni Osolobue ri azun nke enyi, onye k'a saeka nu enyi ogun? ³² Omeni Osolobue anoni Nwa a ye azun, kama, o gi ifiri enyi ile we e ye, o yechanrinke enyi ihien ndi ọzọ ile—cheni Nwa a? ³³ Onye k'a sa nwan eka ma ndi hun Osolobue horj ikpe—ebe o me ni Osolobue le enwen e ri e kuni we ohunma?

³⁴ Onye k'a ma we nwan ikpe—ebe o me ni Jesu Kristi ri nwan eka-nni Osolobue a riodonni enyi!? Jesu Kristi hun nwunhunni; eledede onwun suo k'o nwun, kama, Osolobue ghazide onwun weli e. ³⁵ Onye k'a sa nwan eka wepu enyi ime ihien-osusuo Krajistj nwe ebe enyi ri? Ni nsongbu saeka me e? Ra afunfun? Ra ukpokpo; ra unwun le egun; ra ahunni ekwa je; ra eje-onodi; ra oja-agma we gi e gbu ihian hun ³⁶ Ekukwo-nso gi si, "Ifiri i

ke onwun gi a kpo enyi ihun ogen ile; we e me enyi ke atunrun we dukọ d'e gbu."

³⁷ Mba nu, o nwonni hun k'a sa-eka!! Ime ihien ndinj ile, enyi wu ndi-mmeri ka ndi-mmeri ile, ghahanj onye ahun nwe ihien-osusuo enyi! ³⁸ Makeni, o wegwo m enya ni ke onwun ke ndun, ke ndi mmon-ozu ke ejemmon ndi ri a kinj, ke ihien ri ogenni ke ihien ri ihun, ke iken ile rinj; ³⁹ ke ihien jen elu ke ihien mi mbugbu, ke ihien ọzọ owule we ke eke—o nwonni hun k'a saeka wefu enyi ime ihien-osusuo Osolobue nwe ebe enyi ri, ihien-osusuo a hun ri ime Krajistj wu Jizosi Di-nwonni-enyi!

Isi Nke Itenei

Osolobue Le Ndi-Izrelu

9 M ri e ku ezioku id'enya Krajistj, arj m a tu ntu—ihorj m ri a ghoni m idenya Mmon-nso ni arj m a tu ntu, ni ² oken ekwan jun m obi, ni ogen ile ke obi gizikwo a cho n'o gbawapu m ³ ebe m n'e ro ndi ali m! Nke o ri m ni Osolobue bu m onu—wepude m ime Krajistj—omeni ohun ke we e gi nwon nzuopuha.

⁴ M ri e ku oku ndi Izrelu: uwe ke Osolobue gi henrin umu; uwe k'o ghosi ogho a; uwe k'o ye nkwerigbama ahun o kwadem; uwe k'o ye Iwu hu; uwe k'o tumeni ofufe hu ri ime Iwu; uwe nwehen nkwa ndi hu Osolobue kwe; ⁵ Ebrahim le ndi-nedi mbu hu we marin amarin wu ndi nke we; ebon we ke we muye Krajistj rjke ihian—Krajistj, hun wu Osolobue hun ihian ile le ihien ile ri okpuru e, hun richanrin mma jenrin ejen! Isee.

⁶ Eleni ihien oku Osolobue ku banyeni ndi Izrelu a ghazinj. Mba. Makeni, ele ndi Izrelu ile wu ndi Izrelu nke-esi. ⁷ Elezikwo ndi ile gha ehụ Ebrahim puha wu umu a nke-esi, makeni, Osolobue si Ebrahim, "Eka Aziki ke umu we jenkọ d'a kpo umu i k'a gha bia." ⁸ Onwan ghosi ni ele umu we mu ke ihian don a mu nwa wu umu Osolobue, kani, umu we mu ghahanj nkwa hu Osolobue kwe, uwe ke we a gunye ni we wu umu nke-esi. ⁹ Makeni, ogen Osolobue gi kwe ya wu nkwa, ihien o ku wu: "Mgbeni akan-ile, m k'e kinhen, Sara a mu okennye."

¹⁰ Eledede ohun suo. Makeni, ogen Ribeka gi ri ime ejime, nedi ohu ke we nwon, hun wu Aziki nedi enyi; ¹¹ kani, ni we d'a mu we, ke we keleni me ihien owule—ke mma ke njọ—Osolobue no gwa Ribeka oku, igi ghosi ni omeni Osolobue cho n'o me ihien, o gi eka a a horj ihian, a kpo a— ¹² ni ele ihien we run k'o gi a horj we. Ihien Osolobue gwa Ribeka wu, "Hun kani sikọ d'e fe hun-nta." ¹³ O rihu ke we don de e ime Ehuhuo-nso, si,

"M nwe ihien-osusuo jenni Jekopu; kani, enwen m ihien-osusuo jenni Iso."

¹⁴ Ni enyi si nwan n'o nwon onye Osolobue e gbeyeni? Mba, kaka! ¹⁵ Makeni o si Mozizi, "Onye owule m cho ni m me omiken e ke m k'e me omiken e; onye owule m cho ni m me ebere e ke m k'e me ebere e."

¹⁶ Ya wu ele ihien ihian cho mobu ihien ihian run ke we gi e me e, kani omiken Osolobue suo. ¹⁷ Ime Ehuhuo-nso, Osolobue si eze ali Ijptu wu Fero, "M tume i eze

keni m gi i ghosị iken m, keni m gizikwọ a mę ẹfan m ghagbarị ụwa ile.”¹⁸ Ya wu nwan ni onye owule Osolobue cho n'o mę omiken e ke o mę omiken e, kani ndi o cho ni we gba isi-akwanran, o mezikwo we gba isi-akwanran.

Iwe-le-onuma Osolobue Le Omiken E

¹⁹ Kani unu k'a si m, “Omēni enina k'o mę, ki haizị Chuku gi a korjani enyi wu ihian? Onye gbondontu uche Chuku?”²⁰ Kani, iyu wu ihian-mmaka, onye k'i wude nwan i gi a shiagwarị Osolobue? Ni ihien we kpu akpu juma onye kpun'a, “Ki haizị i gi kpu m enina?”²¹ Ele okpu-ite nwe ku ihien o k'e gi okpukpu-urua kpu? O nwe iken igi e kpu ite we gi e mę ihien-oghọ, o nwezikwo iken gi ya wu okpukpu-urua kpu ite we gi e gbu ani.

²² Kiji ri a omēni Osolobue gi oken ndidi son ndi hun o kwademegu toni ntikpo, keni o ghosị iwe-le-onuma a, mezikwo ihian marin iken e? ²³ Kiji ri a, omēni o mę e keni o we oken ogho a ghosị ndi o cho n'o mę ni omiken, ndi o kwademeto n'o k'e ye ogho, ²⁴ ya wu enyi, ndi ahun o kpo—hun o mę ni ele ime ndi Ju suo k'o gha kpori enyi kani ke ime ndi Ju ke ime ndi wuleni ndi Ju. ²⁵ Onwan k'o ku ime Ekukwo-nsọ, ime ehuhuo Hozia, si,

“Ndi wuleni ndi nke m
ke m k'a kpo 'Ndi nke m.'
Ali hu te rileni m obi ke m k'a kpo
'ali hu ri m obi.' ”

²⁶ Ebe ohu ahun we no si we,
'Unu ele ndi nke m'
ke we k'a nozi kpo we
'umu Osolobue ahun ri ndun.' ”

²⁷ Nke ndi Izrelu, Azaya gi we yi oro, si,
“Osun'a ni ndi Izrelu buhan oda
ke ejan ri mkpenren iyi,
ndi k'e nwon nzuofuha ime we ebuko oda,

²⁸ makeni,
Di-nwonnienyi sikọ d'e yeknerin ndi ali hu afunfun
hu o ku,

ye we ya ru ali!”²⁹ Eriira ke ya wu Azaya kuzikwo mbu,
si,

“Omēni Osolobue Hun-nwon-iken-ile e te mēni ni we gbuhodu ni enyi umu, nke enyi a riguo ke Sodom, nke enyi a no ke Gomora.”

³⁰ Ke enyi k'e kuzi nwan? Ni ndi wuleni ndi Ju, hun te rileni a cho ke w'a don ri ochan, a riguo nwan ochan—iri-ochan we gi okukwe nwehen; ³¹ bu ndi Izrelu, hun ri a lu ni we gi idonme Iwu ri ochan, asani eka ri ochan. ³² Ki haizị we gileni sa eka? Makeni egini we okukwe chu a, kama, we mę e ke si ihien we run ke w'e gi ri ochan—ya we no kpogburu “omuma-mkpogburu ahun,” kpogburu—³³ rike ke we don de e ime Ekukwo-nsọ, si,

“Lee enya,
e butoguo m omuma ime Zayonu
hun k'e mę ihian kpogburu;
nkume hun k'e mę we dan.

Kani,
o kpuyeko ndi kwerini n'e.”

Isi Nke Iri

Ekpere Polu E Mēni Ndi Izrelu

10 Umune m, ihien hun a gun m egun le ihien m'a riu Osolobue ime ekpere n'o mēni ndi ali m wu ni we nwe nzuopuha. ² M k'a saeka shia ni we eri ni ihien Osolobue a du we adu, kani, amamihiēn arja. ³ Makeni, ifiri ni amarin we uzọ ahun Osolobue gi e mę ihian a ri ochan bu we hu a nwan ni we mę e uzọ nke we, eweni we enwen we che uzọ hu Osolobue gi e mę ihian a wuru onye ri ochan. ⁴ Makeni Kraisti wu isinjedeme Iwu, keni onye owule hun kwerini hun uzọ hērin onye ri ochan ghahani ikwerini Kraisti.

Onye Kweri, O Wanahin

⁵ Nke iri-ochan ghahani idonme Iwu, lee ihien Mozizi de banyen'e: “Onye owule hun e donme ihien ndini Iwu ku wu onye k'e gi we ri ndun †.” ⁶ Kani, nke iri-ochan ghahani okukwe, ihien Ekukwo-nsọ ku wu, “Ajukwole ni enwen unu ke 'Onye k'e jen nwan elu-igwee?' (Ya wu, keni o d'e wehe Kraisti) ⁷ mọbu 'Onye k'e jen nwan animmon' (ya wu, keni o d'a gha ime onwun weli Kraisti.)” ⁸ K'o si ihian mę? O si, “Oku Osolobue ri unu nsue—o ri unu ugb'onu, ri unu ime obi.” Elee oku ro? Oku-okukweni enyi ri e kusonme: ⁹ ni, i gi onu i ku e ni Jesu wu Di-nwonnienyi, y'e kweri ime obi i ni Osolobue gha onwun weli e, i k'e nwon nzuopuha.

¹⁰ Makeni, ihian gi obi e kweri, o wuru onye ri ochan; o gi onu a ku e n'o kwerigho, Osolobue a zuopuha a.

¹¹ Makeni, Ehuho-nsọ si, “O kpuyeko onye owule kwerini n'e.” ¹² Makeni eka ohu ke Osolobue gi e son onye owule, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. Nna ohu ahun wu Nna ihian ile. O hu ngozi e e kpu onye owule kpokun'e, e hukpu we ya oda-oda. ¹³ Makeni Ehuho-nsọ si, “Onye owule kpoku efan Onye-nwonnienyi k'e nwon nzuopuha.”

¹⁴ Kani, nani ke w'a don kpoku onye we keleni kweri ni? Nani ke w'a don kweri ni onye we keleni nutu banyeni? Nani ke w'a don nu banyen'e omēni o nweni onye zi we ozi banyen'e? ¹⁵ Nani ke w'a don zi ya wu ozi omēni e zipuni we ndi-ozie d'e zi ya wu ozi? Ya ke Ehuho-nsọ gi si ni “Obija ndi-ozie hun e wehe ozioma a rika mma, ijen we a rika mma.” ¹⁶ Kani, ele ihian ile kweri ozioma. Azaya le enwen e si, “Di-nwonnienyi, onye kweri ozi enyi zi?”

¹⁷ Ya wu, ihien ihian nu k'o gi e nwe okukwe; ihien w'a nu nwehen okukwe wu ozi banyeni Kraisti.

¹⁸ Kani, m ri a ju ke ndi Izrelu anuni ya wu ozi? Ezie, a nuguo w'a. O rihu ke Ehuho-nsọ don ku, si,
“Olu we a puole, o ruole uwa ile;
ihien we ri e ku e ruguo njedeme uwa.”

¹⁹ M rizi nwan a ju ke ndi Izrelu aghotan? Nke ibuzo, Mozizi le enwen ku ni Osolobue si,
“M k'e gi ndi nwonnienyi ihien we wu,

† *Livitikosi 18.5*

mẹ ẹnya fuma unu ọfọ;
m k'e gi ani ndi nzuzu
kpasu unu iwe."

²⁰ Azaya nọ rikin obi kude hunni Osolobue ku, ni,
"Ndi rileni a cho m,
uwe hun m;
e we m enwen m ghosi
ndi ghaleni a ju ukwere m."

²¹ Nke ndi Izrelu, Azaya ku ni Osolobue si, "M shiafu
eka m ke uhuhun han keni m nabanhan ndi nnu-isi-
ni, ndi isi-ikenni."

Isi Nke Mmanai

Omiken Osolobue Gi E Son Ndi Izrelu

11 Ni m ju nwan ajuju, "Osolobue a juguo ndi nke
e wu ndi Izrelu?" Mba, kaka! Makeni, mme le en-
wen m wuzikwo onye Izrelu, nwa Ebrahim, onye
ikpun-ulo Benjamini. ² Osolobue ajuni ndi nke e, hun o
hoto gha isi mbidon lala!

Unu anyanhanii ihien Ehuho-nsọ ku ebeku Elaija
nọ ri e kpe ndi Izrelu eka Osolobue? Ke Elaija don si,
³ "Di-nwonni-enyi, e gbuchanringuo we ndi-amuma i,
tikpousonme ebe ndi w'a nọ a chuyen'i ejan. Mme
suo hodu, bu we ri nwan a cho ni we gbu m!" ⁴ Kani,
kini ke Osolobue za a? Osolobue si a, "E butoguo ni m
enwen m madu nnu-uku esa (madu ogun-iri kwasj
nnu-mmesa) hun gbutuleni ni mmọn Baa oseku."

⁵ Erija k'o rikwo nwan; o nwonghozi ndi buleni oda
hoduni hun Osolobue gi efoma a hoto. ⁶ O me nwan ni
efoma k'o gi me e, ya wu elezi ifiri orun ihian run—nke
o me ni efoma elezi efoma.

⁷ Kini me nwan? Ndi Izrelu ahunni ihien we ri a lugbu
enwen we, a cho; kani ndi ahun buleni oda Osolobue
hori suo wu ndi hunn'a—Osolobue a kpokin obi ndi
hoduni, ⁸ ri ke ke Ekukwo-nsọ don ku, si,
"Osolobue nọ me we amarinzile

ihien we ri e me;
me ẹnya we eleghale ọzọ;
me ntin we anule ihien—
d'e rukwo nwan tanni."

⁹ Defidi si,
"Thien-oriri we ya wuru onyan,
onyan we gi nwundon we,
ya wuru omuma hun e me we a kpogburu;
ya wuru ihien we gi megwarj we.

¹⁰ Enya ya kpu we ishi,
amamgbe w'e legha ọzọ;
we hieto jenin ejen!"

¹¹ A ju m nwan ajuju: ke ndi Ju kpogburu, we dan-
gungwon adangungwon? Mba, kaka! Kama, makeni
we me njo, nzuofuha a biagunni ndi ali ndi ozo, keni
enya fuma uwe wu ndi Ju. ¹² O me nwan ni njo ndi Ju,
ndi Izrelu, weheni uwa eregede ihien ri mma—ni edan
we dan weheni ndi wuleni ndi Ju eregede ihien ri
mma, ihien ka oda apuhako ogen we gi wekinhen we,
ogen nke we e gi richanrin mma?

Ke Nzuofuha ndi Wuleni Ndi Ju Ri

¹³ M ri nwan a gwa unu ndi wuleni ndi Ju. Ebe o me ni
m wu onye-ozu pu-ichen Osolobue ebe ndi wuleni ndi
Ju ri, m'e mekenme oku orun m, ¹⁴ ikenkwo ni m saeka
gi uzoni me enya fukem me ndi ali m, keni m s'eka
zuopuhade ndi hu ime we. ¹⁵ Makeni, omeni iju we
togbo ke uwa le Osolobue gi don, kini ke inabanhanii
we k'e wehe nwan? O meko igha onwun rizj ndun?!

¹⁶ Omeni hun we bu ọzọ beri ye Osolobue hugho
nsọ, ya wu ni ogbe bredi we gha beri e rizikwo nsọ;
omeni mkpogun osisi ri nsọ, agala ndi rin'a huzikwo
nsọ.

¹⁷ Omeni we kwapusonme agala olivu we kun akun,
we unu wu agala olivu-ofia cheni ndi hoduni d'e son
we ri erere ri olivu hu, ¹⁸ elenjakwole ni agala ndi hu
mobu nyanma ni we isi. Kani, unu nyanma isi, nyan-
hankwo ni ni ele unu bu mkpogun osisi ahun,
mkpogun ya bu unu.

¹⁹ Kani i k'a si, "Eghe, ifiri m ke we gi kwapu agala
ndi ahun nu, keni o beyeni m ọzọ." ²⁰ Ezioku ro. Kani,
we kwapu we makeni ekwerini we, bu unu nwen we
buche ebuche ri ebeku makeni unu kweri ekweri. Ka
egikwole n'e pacheme, kama, gikwo ni egun e bi!
²¹ Makeni, omeni Osolobue ahatuni ndi Ju hun wu ezig-
bo agala osisi hu, o hatukokwo unu-o!

²² Ebe ni ke enyi nọ hun efoma Osolobue le eka-iken
e: o gi eka-iken e son ndi hun danpuni; kani, o gi efoma
e son unu ndi kwerini—kasj a me ni unu nodihuk-
wo ime efoma a. Kani, omeni unu anodisonmeni, o
sikọ d'a kwapuzikwo unu nwen. ²³ Nke ndi Ju hu we
kwapu makeni ekwerini we, we kweri, Osolobue k'e we
we che osisi hu—makeni o k'e ri-eka me e. ²⁴ Omeni
Osolobue gha osisi olivu-ofia kwari unu, me ihien we
ghaleni e me, we unu che olivu we kun akun, ya wu n'o
k'a kade Osolobue nfe iwekinzi agalaba ndi we kwapu
che osisi hun we gha kwafu we.

Omiken Suo Ke Osolobue Gi A Zuofuha Ihian

²⁵ Umune m, m cho ni unu marin eziokuni mini, gho-
ta a ohunma—amamgbe unu gha e ro ni unu a rika
mma, pacheme. Ndi hu ime ndi Izrelu a wuruguo
nwan ndi isi-akwanran; kani Izrelu agbasomeko isi-
akwanran jenin ejen—o k'a toruhu ogen ndi wuleni
ndi Ju hun k'a bia d'e kunrun Osolobue k'e gi zu onu.

²⁶ Eriazikwo, ndi Izrelu ile jenkọ nwan d'e nwon
nzuofuha, noke ke Ehuho-nsọ don ku, si,
"Onye-nzuofuha k'a gha obodo Zayonu bia;
o k'e wepu njo ime igunrun umu Jekopu."

²⁷ "Onwan wu nkwerigbama hun k'a ri egbata mme le
we,
ogen m k'e gi wefu njo we."

²⁸ Ebe ozioma ri, ndi Ju wu ndi inenren Osolobue
make unu. Kani, o me nke ohori, ndi ihien we a suo
Osolobue ke we wu—make ndi nedi we kani hun o
hori. ²⁹ Makeni Osolobue ara gbहतo obi e banyeni
oyiye o ye le oku o kpo.

³⁰ K'o don me ni unu ndi hun te wu ndi nnu-pu-isi okpuru Osolobue e nwonhengwo nwan omiken eka Osolobue makeni ndi Ju nupu isi, ³¹ erira k'o donzi me ni we nwen a wurugwo nwan ndi nnu-pu-isi, keni omiken Osolobue me ni unu wuru uzo we e gi nwonhengzikwo omiken eka Osolobue. ³² Makeni, Osolobue a gungwo ihian ile ye ndi nnu-pu-isi, keni o hun uzo me ni ihian ile omiken.

Ija-mma Ya Rinj Osolobue!

³³ Euu! Osolobue e mekenmeke odafin! Amamihien e le ako-le-uche e e mike!
W'a ra saeka ghota iroro o tu!
W'a ra saeka ghota ke o me! ³⁴ Makeni Ehuhuo-nsos, "Onye marin uche Di-nwonni-enyi?"
Onye a dun a odun?
³⁵ Onye yetu e ihien owule, hun o gi kukin e ya?"
³⁶ Eghee! Makeni, ihien ile gha eka a bia; ihien ile a rij ghanan'a; ihien ile a rizikwo n'a.
Ojija-mma ya rin'a jenin ejen! Isee.

Isi Nke Mmebu

Obibi Furu Ndi E Fee Osolobue

12 Umune m, m gi nwan ifiri omiken Osolobue meni enyi a rjo unu, we ni ehun unu ye Osolobue noke ejan rij ndun we chuyen'e, ejan rij nsos, ejan hun a suo n'a—onwan wu ezigbo ofufe hun furu unu k'e fe. ² Akirinle ni obibi uwanj, kama, ni ni Osolobue gbanwon unu ghahanj igbehutochanrin iroro unu. Me n'e keni unu hun uzo marin ihien wu uche Osolobue, hun rij Osolobue mma, hun a suo a usuo, hun zu oke. ³ Ghahanj oyiye Osolobue gi efoma ye m, m si onye owule ime unu: ewerile enwen i kari ke i han, ka donrin enya lele enwen i, n'i marin ke Osolobue yehan i okukwe, ohun k'a gwa i ke i han, gwa i ihien i k'a kpokpo enwen i. ⁴ Ke onye-onye ime enyi don nwe ehun ohu hun nwe mkpamka-ehun bu oda bu mkpamka ndi hu ile a ra run ihien ohu, ⁵ erira k'o rij ime Krajistj. Enyi ndi rij ime Krajistj bu oda, kani, enyi ile wu ehun ohu. Onye-onye rij ime ehun Krajistj hu wu nke ndi ozos ile. ⁶ Enyi nweonme oyiye rij ichen-ichen ke Osolobue don yesonme enyi. Omeni oyiye ihian wu izi ozi Osolobue si a zi le ibu-amuma, y'a me e ke okukwe e han. ⁷ Omeni oyiye ijenozi ro, ya jenne ozi; omeni nkuzi ro, ya kuzime nkuzi; ⁸ omeni igi oku-Chuku a kpoti en obi ihian ro, ya mame e; omeni iyeni ndi nwonleni eka ro, y'a ha eka ohunma-ohunma; omeni okiki ro, ya runshi iken; omeni ime omiken ro, ya gi ighoghos e me e.

Ihien-osusuo

⁹ E nweni ihien-osusuo gha akpakali obi puha. Ize e-ihien ya e ze onu; e kwonkenme ni ihien rij mma. ¹⁰ Ihien ibe onu ya susoma unu oda-oda noke umune; e ye ni ibe unu ogho kari enwen unu. ¹¹ Anikwole ni

adudu unu benua, ka e zekenme ni ime-mmone, a runni Di-nwonni-enyi orun. ¹² A ghoghos ni make olil'anya unu nwon; e nwon ni ndidi ime nsongbu unu; wuru ni ndi we gi e don enya ebe ime-ekpere rij. ¹³ E son ni ibe unu e yeni ndi nke Osolobue ihien rij a ko eka. A nabanhan ni ndi-obia.

¹⁴ A gozi ni ndi rij e kpokpo ni unu; a gozi ni, abukwole ni onu. ¹⁵ Son ni ndi rij a ghoghoni ghoghos, unu e son ndi rij a kwanni kwan. ¹⁶ E gi ni obi ohu e bi. Apachekwole ni, ajukwole ni ison ndi onodi we lua ali a kpa mobu irun orun ndi lua ani w'a kporja. Erole ni ni unu ka ndi ozos mkpa a rij.

¹⁷ Emegwarikwole ni onye owule eje-ihien. Donrin ni enya a hun a ni unu e me ihien k'a rij ihian ile mma enya. ¹⁸ Lijimakenme ni y'e me ihien ile furu n'i me hun udon e gi rij egbata 'yu le onye owule. ¹⁹ Ndi owu m, e megwarile ni; ka la ni mmegwarj to ni Osolobue, makeni Ekukwo-nsos, "Di-nwonni-enyi si, 'Mme k'e megwarj; mme k'a kukin.'" ²⁰ Kama, "Omeni egun rij a gun enen i, y'e ye e ihien-oriri; omeni egun ihien-orira rij a gun a, y'e ye e ihien o k'a ra. Makeni i gha e me e, i rij a buo ikeke-okun a buoye e isi †." ²¹ Anile eje-ihien meri i, ka gi ihien-oma meri eje-ihien.

Isi Nke Mmeto

Ihume Ni Ndi-okiki Isi

13 Ihian ile we hume ni ndi-okiki isi. Makeni, o nwonni okiki rinj hun Osolobue tumeleni. Osolobue ya tume okiki ile rinj. ² Ya wu, onye owule nupu ni ndi-okiki isi rij e nupu isi okpuru ihien Osolobue tume. Ndi e me erira rij e weheni enwen we afunfun. ³ Makeni, egun ndi rij a kinj ara tu ndi e me ihien rij mma—ndi e me eje-ihien ke egun w'a tu. Y'a choghos nwan ni egun onye rij a kinj tubehi i? Meme nwan ihien rij mma. O k'a ja i mma. ⁴ Makeni odibo Osolobue k'o wu—o n'a run orun make orinjimma i. Kani, i me eje-ihien, egun e ya tumakwo i, makeni opia hu o bu o gi e ye afunfun, o bukwo n'a mmaka! Odibo Osolobue k'o wu, iya ke Osolobue gi e ye ndi e me eje-ihien afunfun. ⁵ Ya wu, ihume ni ndi okiki isi rij mkpa. Ele make we gha e ye i afunfun suo, kama, make obi i ghazikwo a ma i ikpe.

⁶ Ya hajnzikwo unu gi a ku ugwo-isi: makeni ndi rij a kinj wu ndi-idibo Osolobue hun e gichanrin ogen we ile a ki. ⁷ Ku ni nwan onye owule ihien unu gi e: omeni ugwo-isi ke i gi, y'a ku ugwo-isi; omeni eghe-alj mobu eghe ndi ozos w'a na ro, y'a ku a; omeni mgbaye ke i gi we, y'e ye we mgbaye; omeni ogho ro, y'e ye we ogho.

Ugwo Enyi Gi Ihian Ile

⁸ Eghee, kupu ni onye owule ugwo unu gi we—mmanj ihien-osusuo, w'a ra gibehi ugwo ihien-osusuo. Makeni, onye owule nwe ihien-osusuo ibe e e mezugwo Iwu. ⁹ Ihien ndi hu Iwu ku: "Agherele; egbule ochu, ezule ohin; anile ihien owule la i enya" le ihien ozos owule Iwu ku ke we wegbama ime iwuni hun si,

† mobu: ...ifenen e megbu e.

"Thien ibe i ya sọọ i kẹ ihien enwen i don a sọọ i."

¹⁰ Onye nwe ihien-osisusọ ihian asaeka me e eje-ihien; ya wu nwan ni onye nwe ihien-osisusọ ibe e e mezuguo Iwu.

Obibi Ndi Ri Ime Ukpe

¹¹ E bi ni nwan enina makeni unu a maringuo ogen enyi ri ime e: ni ogen e ruguo unu e gi gha uran tenhin, makeni ogen nzuofuha enyi a riguo nsue kari k'o ri oruru-alj hu enyi gi kwere. ¹² O teguo ohiji gba; eki e de fon. Ni enyi mabehi ni nwan ihien ndi ahun wu ihien ishi, enyi e yiri ewuru-agma ndi wu nke ukpe gi a lu ogun. ¹³ Ni enyi e bi ni ohunma ke ndi ri e bi ogen eki gi ri enu. Enyi esonko ni we e jen eje-mmemme mobu a ra manya a tu; enyi agherekọ ni mobu bime eje-obibi; enyi emeko ni ndi ikpe mobu ndi enya-ufu. ¹⁴ Kama, yiri ni Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi nọke ewuru; erozile ni ke unu a don me eje-ihien ndi hun a gun ehụ unu egun.

Isi Nke Mmengo

Amale Ni Ibe Unu Ikpe

14 A nabanhan ni onye kwere ni Jesu hun okukwe e keleni ze, kanj, elokwo hun unu e gi e son e hu a do ihien onye kwere le ihien o kwerele:

² O nwe ndi kwere ni ihian furu n'o ri ihien ile, kanj onye hun okukwe e zeleni e ri mkp'ehuhuo sọ. ³ Onye hun e ri ihien ile y'e lelale onye ghaleni e ri ihien ile; onye hun a so nsọ ya amale onye hun e ri ihien ile ikpe, makeni Osolobue a nabanhanguo a. ⁴ Onye k'i wu i gi a ma odibo onye ozọ ikpe? Nna a k'e ku k'o turugho k'o turuni. Kanj o k'e turu, makeni Di-nwonna-enyi k'a saeka me n'o turu.

⁵ Onye ohu weri e ni uhuhin ohu ka nsọ a ri kari uhuhin ndi ozọ; kanj onye ozọ weri e ni uhuhin ile wu ohu. Onye-onye ya kwonkenme hun we e enya. ⁶ Onye hun weri e ni uhuhin ohu ka mkpa gi ifiri Di-nwonna-enyi e me erira. Onye hun e ri ihien ile gi ifiri Di-nwonna-enyi e ri, makeni o ye Osolobue ekele make ihien-oriri hu. Onye hun a soni gi ifiri Di-nwonna-enyi a so—e ye Osolobue ekele. ⁷ O nwonna onye owule ri ime enyi hun ri ni enwen sọ ndun; o nwonzikwoni onye owule hun a nwunni enwen e sọ. ⁸ Omeni enyi ri ndun, enyi ri ni Onye-nwonna-enyi ndun; omeni enyi a nwunhun, enyi nwunni Onye-nwonna-enyi. Ya wu, osun'a ni enyi ri ndun mobu ni enyi nwun a nwun, enyi wu nke Onye-nwonna-enyi. ⁹ Onwan hain Kraisti gi nwun, nwungu, riji ndun: keni o hun uzọ wuru Nna ndi ri ndun le ndi nwunni.

¹⁰ Iyọ nwen, ki hain nwan i gi a ma nwen e ime Kraisti ikpe? Ki hain i gi e lelja nwen-i-ime-Kraisti? Enyi ile k'e turu ihun Osolobue n'o kin enyi ikpe. ¹¹ Makeni Ehuho-nsọ si,

"Di-nwonna-enyi si,
'Ebe o me ezie ni m ri ndun,
onye owule k'e sekpu ni m;
onu ile k'e ku e ni mme wu Osolobue!"

¹² Ya wu nwan ni, onye owule ime enyi siko d'a koni Osolobue k'o don bi.

Emekwole Ni Ibe Unu Dan

¹³ Ya wu, ni enyi mabehi ni nwan ibe enyi ikpe. Kama, ni enyi kwademe obi enyi ni enyi ebutokoni nwen enyi ime Kraisti omuma kpoqburu mobu bu uke che n'e.

¹⁴ Rike onye nke Di-nwonna-enyi wu Jesu, o we m enya ohunma-ohunma n'o nwonna ihien-oriri owule rileni ochan; kanj omeni ihian e weri ihien-oriri owule n'o ru aru, ya wu ni o ru aru ebe onye hu ri. ¹⁵ O me nwan ni ihien y'e ri ri e ye nwen e i nsongbu, ya wu ni y'a riji e gi ihien-osisusọ e bi. Egikwole ihien-oriri y'e ri tikpo onye Kraisti nwunni onwun! ¹⁶ Kpanchanpukwo enya, amamgbe ihian a kpo ihien-oma i eje-efan. ¹⁷ Makeni Ali-eze Osolobue ele ihien-oriri le ihien-orira, kanj obibi Chuku cho, udon le ighogho hun Mmon-nsọ e ye. ¹⁸ Onye owule ri e gi uzoni e fe Kraisti, ihien onye hu a sọ Osolobue usuo, ndi ozọ e kuzi oku e ohunma.

¹⁹ Ni enyi liliima nwan e mesonme ihien ndi hun e wehe udon le hun enyi e gi e me ibe enyi a gha ihun ime okukwe. ²⁰ Egikwole ifiri ihien-oriri tikpo orun Osolobue. Ezioku-ezioku, o nwonna ihien-oriri runi, kanj eje-ihien k'o wu ni ihian e ri ihien owule k'e me onye ozọ dan. ²¹ O ka mma ni y'e erini anu mobu ra manya mobu me ihien ozọ owule hun k'e me nwen e ime Kraisti dan.

²² Ya wu, ihien owule i kwere banyeni ihien ndini, ya ri egbata 'yu le Osolobue. Ngozi wu nke ndi ahun ghaleni e gi ihien we kwere n'o hughọ mma a ma enwen we ikpe. ²³ Kanj, omeni ihian gi obi-ebu e ri ihien o ri e ri, ikpe a maguo a, makeni o rini e gi okukwe e ri e—makeni ihien owule ihian me bu ele okukwe k'o gi me e wu njo.

Isi Nke Mmisen

A Chozikwo Ni Orinmma Ndi Ozọ

15 O furu ni enyi ndi zeni ime okukwe e di ndi zeleni ebe we noleni me ohunma, ele ime ihien a sọ ni enyi. ² Ni enyi e me ni ihien a sọ ibe enyi hun k'a rini we mma, keni enyi hun uzọ enyi e gi me we sue ime okukwe. ³ Makeni Kraisti emedeni k'o sọ ya le enwen e; kama, o mehọ ke Ekukwo-nsọ don ku, ebenu we de, si,

"Mkpari hu we kpari i,
mme gi isi buru e."

⁴ We de ihien ile we deye ime Ehuho-nsọ keni we gi e kuzi enyi, keni enyi hun uzọ gi umu hun Ekukwo-nsọ a gba enyi lezi idin-ndidi wuru ndi nwon olile-enya.

⁵ Osolobue hun e ye ndidi le nkasi-obi, ya yeni onu eka e gi obi ohu e bi—k'o furu ime Kraisti wu Jizosi, ⁶ keni onu ile hun uzọ gi olu ohu e weheni Osolobue hun wu Nedi Di-nwonna-enyi wu Jizosi Kraisti ogho.

A Nabanhan Ni Ihian Ile

⁷ A nabanhan ni nwan ibe onu ke Krajist' don nabanhan unu, keni unu hun uzọ e weheni Osolobue ogho. ⁸ Makeni Krajist' bia d'a runni ndi Ju keni o ghos' ni Osolobue wu onye ezioku, ghahani imezu nkwa Osolobue kwe ndi nedi we kani; ⁹ o biazikwo ken'o me ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju ja Osolobue mma make omiken Osolobue. Eriira ke we don de e ime Ehuhuo-nsọ, si,

"Make ufiri e, m k'a ja i mma ebe ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju ri; m k'a bu ni efan i ebu ija-mma."

¹⁰ O siji, "Ndi ali ndi ozọ hun wuleni ndi Ju, son ni ndi nke Osolobue ghoghọ."

¹¹ O siji, "Ani ndi ozọ ile wuleni ndi Ju, ja ni Di-nwonni-enyi mma; ali ile, bun' n'a ebu ija-mma."

¹² Osolobue gizi Azaya si, "Mkpogun Jese k'a puha—Onye ahun hun jenko d'e lihi, kima ndi ali ile; iya ke ndi wuleni ndi Ju k'e gi don enya."

¹³ Osolobue, onye hun olile-nya gha eka a abia, ya gi ighoghọ le udon ile gbajun unu ke unu don ri e gi e e don enya. Y'a me e, keni unu nwe olile-nya, nwe e oda-oda, ghahani iken Mmon-nsọ.

Iken Polu Gi E De

¹⁴ Umune m, o wegwo m enya ni mma-mma jun ime unu, ni amamihiun jun ime unu, ni unu k'a sazikwo eka kuzi ibe unu. ¹⁵ Kani, o nwegho ihien ndi m ku ndun-ndun ime ehuhuo-ozini, keni m nyanhazini unu we. M'e kushi iken make eka Osolobue hun ri ime ndun m, ¹⁶ hun o gi tumu m onye a runni Kraist' wu Jizos' ime igunrun ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju. M ri nwan a run ke onye nchu-ejan ghahani izisonme ozioma Osolobue. M ri a run keni ndi ani ndi ozọ hun uzọ wuru ihien we ye Osolobue hun Osolobue a nabanhan, oyiye Mmon-nsọ don nsọ. ¹⁷ Ya wu, o furu nwan ni m'a nyan isi banyeni ihien Jizos' Kraist' gi m run ime ihien Osolobue. ¹⁸ Ekukode m ihien owule kari ihien Kraist' gi m run ime igunrun ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju, hun o gi me we wuru ndi e hume ni Osolobue isi. O gi oku-onu m le ihien m run me e, ¹⁹ le iken o gi ihien-ahima le orun-atumenya kpa, lezi ghahani iken Mmon nke Osolobue—nke wu ni e zichanringwo m ozioma Kraist' ghakwor' Jerusalem d'e ru Ilairikom. ²⁰ Ihien m'a chokenme wu ni m'e zi ozioma ebe we keleni nutu efan Kraist', amamgbe m'a tunyezi ebe onye ozọ tunmagu. ²¹ Kama, m ri e me n'o ri ke Ehuhuo-nsọ don ku, ni,

"Ndi we gwatuleni banyen'e k'a hun; ndi nutuleni banyen'e k'a ghota."

Polu A Tu Iroro Ijen Rom

²² Ifiri e ke m gileni sa eka bia d'a hun unu ogen ile m gi cho ni m bia.

²³ Kani, hunni o me nwan n'o nwezini ebe hoduni m k'a no run orun azuunni ile bu o mepugwo ahua ole-le-ole m choma ni m bia d'a hun unu, ²⁴ a kwademegu

m ni m k'a bia m jenkoni Speni. M bu e obi ni m k'a banhan d'a hun unu m jenkoni, keni unu ye ni m eka m jenkoni ebegu—mme le unu noguu ekere.

²⁵ Kani, m jenko nwan Jerusalem kikenni d'e yeni ndi nke Osolobue ri ebegu eka. ²⁶ Makeni ndi kwerini risonme Azuun Masedonia le Akaya e wepuhaguo obi, shiapu efo tuni ndi igbenye ri ime ndi nke Osolobue ri Jerusalem ihien. ²⁷ Uwe gi uche we me ihien. Ezioku-ezioku, o furugho, makeni we gi ndi kwerini ri Jerusalem ugwo. Makeni, omeni ndi wuleni ndi Ju e songuo uwe wu ndi Ju keru ngozi ime-mmon we, o furu ni ndi wuleni ndi Ju gizi ihien uwan' we nwe yeni we eka.

²⁸ M runguu ogboni, wegwo ihien ile we tu ye we, m k'e jen Speni; m jenkoni a banhan m d'a hun unu.

²⁹ Ogen m'e gi bia d'a hun unu, a maringho m ni m k'e gichanrin ngozi Kraist' bia.

Polu A Rio We Ekpere

³⁰ Umune m, m ri e gi efan Di-nwonni-enyi wu Jizos' Kraist' le ifiri ihien-osusuo gha eka Mmon-nsọ bia hun enyi nwe jenni ibe enyi a rio unu ni unu son m mekenme ekpere, unu a riokenme ni m Osolobue. ³¹ A rio n'a n'o gbapuha m eka ndi kwerileni hun ri ime ali Judia; a rizon'a ni ndi nke Osolobue ri ime obodo Jerusalem nabanhan ihien m jenko ebegu d'e meni we, ³² keni m gi ighoghọ bia d'e kunrun unu, omeni Osolobue a choghọ, e son m unu nodiguu—gi e zu iken, ndun a banzi m. ³³ Osolobue, onye hun e ye udon, ya noyeni unu ile. Ise.

Isi Nke Mmisin

Polu Ekele Ndi Ri Ichē-ichēn

16 Nabanhan ni nwe-nyen-okpoho wu Fibi, hun wu onye ohu ime ndi-orun uka ri Senkre; o lala d'a hun onu. ² M si unu gi efan Di-nwonni-enyi nabanhan a k'o furu ni ndi nke Osolobue a nabanhan ihian. Yeni n'e eka owule o cho ni unu yen'e, makeni ya le enwen e e yepukan' ndi bu oda eka, ke mme nwen.

³ Kele ni Prisiila le Akwila, ndi mme le we gba a run orun Kraist' Jizos'. ⁴ Oku m te k'e gbu we. E le mme suo ri e kele we, ke ndi uka ile risonme ali ndi wuleni ndi Ju ri e kele we. ⁵ Kelezi ni uka hun a no iwe we e zu. Kele ni ezi owu m wu Epenetos'. Iya wu onye ibuzo kwerini Kraist' ime Azuun Eshia. ⁶ Kele ni Meri, hun runkenme ni unu orun. ⁷ Kele ni Andronikos' le Junias, ndi Ju ibe m ke we wu, mme le we wi no unu-ngan. We wu ndi w'a gbye ime ndi-ozu pu-ichēn, uwe bu m uzọ wuru ndi nke Kraist'.

⁸ Kele ni Amplayatos', ezi nwe-nyen m ime Di-nwonni-enyi. ⁹ Kele ni Obanos' wu onye-orun ibe enyi ime orun Kraist' le ezi owu m wu Stakisi. ¹⁰ Kele ni Apeles', hun we e ku oku e ohunma ime Kraist'. Kele ni ezi-le-ulo Aristobulos'. ¹¹ Kele ni Herodionu, hun mme le iya wu onye ali ohu. Kele ni ndi hun kwerini Di-nwonni-enyi ime ezi-le-ulo Nasisos'.

¹² Kele ni Traifina lẹ Traifosa, ikpoho ndi hụ a rụnkenmenị Di-nwōnni-ēnyị ọrụn. Kele ni ezi ọwụ m wụ Pẹsisi, hụn rụnkenmenị Di-nwōnni-ēnyị ọrụn. ¹³ Kele ni Rufosị, hụn Di-nwōnni-ēnyị hōrị, ya lẹ nne ẹ hụn e mē mmē lẹ enwēn m kẹ nwa a oge nile. ¹⁴ Kele ni Asinkritosị lẹ Flegonụ lẹ Hēmisi lẹ Patrobasị lẹ Hēmasị lẹ umunē ndi ọzọ ime Kraịstị wẹ ile rị ebēhụ. ¹⁵ Kele ni Filologusu lẹ Julia. Kele ni Neriusu lẹ nweñe-ẹ-okpoho. Kele ni Olimpasị lẹ ndi nke Osolobue ile hụn wẹ ile rị ebēhụ.

¹⁶ Dide ni ibe unu ndide rị nsọ.

Ndi ọka Kraịstị ile e zi ekele.

Oku İkpazụun

¹⁷ Umunē m, dodo, ọ rị ẹka unu, kpachanpu ni ẹnya makẹ ndi e buhẹ nkebe, e mē okukwe unu uke ebe wẹ n'a kuzi ihien wuleni ezioku ahun ndi kuzini unu kuzi unu. Gba ni ni wẹ ọsọ! ¹⁸ Makeni ndi e mē ihien ndini a rị e fe Nna ẹnyị wụ Kraịstị; kanj wẹ rị e fe ẹfọ wẹ lẹ ihien a gunni wẹ. W'e gi ọnu-oma lẹ oku a sụọ usụọ e dufie ndi marinleni ihien.

¹⁹ İhjan ile a nuguọ kẹ unu don rị e humē isi. Ufiri ẹ, ẹfọ rị a sụọ m usụọ banyeni unu. M cho ni ọnu a wụ ndi marin ihien ebe ime ihien rị mma rị, unu a wụ ndi marinleni ihien ebe ime eje-ihien rị. ²⁰ O biekọ Os-

olobue hūn e ye udon a zokpukpo Ekwensu ye okpuru ukwu unu.

Ẹfoma Di-nwōnni-ēnyị wụ Jizosị ya noyeni unu.

²¹ Timoti, hūn mmē lẹ ya wị a rūn ọrūn e zi ekele unu, ẹrira kẹ Lushosị donzi zi ekele unu. Jasın lẹ Sosipata, ndi Ju ibe m, e zizi ekele unu. ²² Mmē wụ Tētiosị, hūn de ẹkukwo-ozini gi ẹfan Di-nwōnni-ēnyị e zi ekele unu. ²³ Gayosị, hūn m rị iwe ẹ, hūn ọka nọ iwe ẹ e zu, e zi ekele unu. Ẹrastosị, hūn e donmenị obodoni egbo lẹ nweñe ẹnyị wụ Kwotus' e zi ekele ọnu.

²⁴ [Ẹfoma Di-nwōnni-ēnyị wụ Jizos' Kraịstị, ya noyeni unu ile. Isẹ.]

Ọjija-mma Ya rini Osolobue!

²⁵ Ọjija-mma ya rini Osolobue! İya wụ onye hūn k'a saeka gi ihien rị ime oziomanj m rị e zi hūn wẹ gi a masonmē okwa banyeni Jesu Kristi, mē unu zekemē. Oziomanj lẹ okwanj rị e ku oku ihien-mini hūn te zueri edei. ²⁶ Kani, e wepuhaguọ w'a nwan ifon; wẹ rị nwan ẹ gi ihien ndi-amuma desonmē ime Ẹhuhuo-nsọ e mē ndi alj ile a marin a; Osolobue hūn rị ndun jenrin ejen ya ye iwu si wẹ mē ẹrira, keni ndi anj ile hūn uzọ kweri, gi okweri hū wẹ kweri humen'ẹ isi.

²⁷ Ẹghẹ, ọjija-mma ya rini Osolobue! Osolobue hūn ya sụọ marin ihien ile! Ya rina jenrin ejen ghahanj Jizos' Kraịstị! Isẹ.

1 Ndi Kọrẹnti

Isi Nke Ohu

1 Mmẹ wu Pọlu de Ẹkukwọ-ozini, mmẹ lẹ nwẹnẹ enyi wu Sostẹnesi. Kraịstị wu Jizọsị kpọ m, tumẹ m onyẹ-ozị ẹ pụ-ichẹn makẹni uche Osolobue rọ. ² Ẹnyi rị e dejenni ndị ụka Osolobue hụn rị obodo Kọrẹnti; ndị Osolobue dọn nsọ ime Jesu Kristi; ndị wẹ kpọ d'a wuru ndi-nsọ. Ẹnyi rị e dejenni uwẹ lẹ ndi ile rị ebe ọwụlẹ, hụn a kpọku ẹfan Nna-ẹnyi wu Jesu Kristi—Nna ẹnyi lẹ wẹ. ³ Ẹfọma lẹ udọn hụn gha ẹka Osolobue Nedi ẹnyi lẹ Nna ẹnyi wu Jizọs' Kraịstị bịa ya nọyeni unu.

Ngọzi Hụn Rị Imẹ Kraịstị

⁴ Ogẹn ile kẹ m gi e gi ifiri unu a kpanmịn Osolobue, makẹ ihien ile o gi gozi onu ime Kraịstị wu Jizọsị.

⁵ Makẹni, ime Kraịstị, unu e nwẹgụọ oyiye bu ọda ụzọ ile—kẹ oyiye iku-oku kẹ ụdi amamihien ile rị ichen-ichen— ⁶ kẹ o dọnzi rị a pụha ifon nị ozi Kraịstị e werigụọ ọndị ime unu. ⁷ Ya wu, oyiye Mmọn-nsọ akonj unu, kẹ unu dọn rị e che ọbibia Nna-ẹnyi wu Jizọs' Kraịstị.

⁸ Nna ẹnyi wu Jizọs' Kraịstị k'e mezikwọ unu turu d'e ru njendeme, makẹ unu gha e nwọn nkọriani Uhuohin Nna-ẹnyi wu Jesu Kristi. ⁹ Osolobue hụn kpọ unu d'e sọn Nwa a wu Jizọs' Kraịstị Nna-ẹnyi meko wu onyẹ wẹ e gi dọn ẹnya.

Ikpe Lẹ Nkebe Imẹ Ụka!

¹⁰ Umunẹ, m gi ẹfan Nna-ẹnyi wu Jesu Kristi a rịọ unu, nị unu ile e kweyeni ibe unu, amamgbe nkebe gha a rị ime igunrun unu, kama, nị unu e nwẹ obi ohu, a chụ ihien ohu.

¹¹ Umunẹ m, m rị e ku onwan makẹni ndi hụ ime ndi ikpun-ulo Klo a gwaole m nị ikpe lẹ nkebe rị ime igunrun unu.

¹² Ikpe lẹ nkebe m rị e ku wu nị ndi hụ ime unu rị a sị, "Pọlu kẹ m'e sọn;" ndi hụ sị "Apolosị kẹ m'e sọn;" ndi hụ sị, "Kẹfasị wu Pita kẹ m'e sọn;" ndi hụ sị, "Kraịstị kẹ m'e sọn."

¹³ Kraịstị kebe ekebe? Pọlu ya nwunni unu onwun? Ra ẹfan Pọlu kẹ wẹ gi mẹ unu mirin-Chuku?

¹⁴ A kpanminkwọ m Osolobue n'o nwonni onyẹ m mẹ mirin-Chuku ime unu mmanj Krisposị lẹ Gayosị— ¹⁵ ya wu, o nwonni onyẹ ọwụlẹ k'a sị nị wẹ gi ẹfan m mẹ unu mirin-Chuku. ¹⁶ (Egheẹ, e meghozikwọ m ndi ikpun-ulo Stefanasi mirin-Chuku. Wezuka ndini, anyan-hanzini m kẹ o nwongho onyẹ ozo m mẹ mirin-Chuku) ¹⁷ Makẹni, ẹlẹ mirin-Chuku kẹ Kraịstị zi m d'e mẹ; kama, o zi m d'e zi ozioma; ẹlẹ nke onyẹ ma donye oku,

amamgbe o nọ kẹ sị ẹlẹzi ikẹn gha onwun Kraịstị welua enwen ẹ alị nwun elu obe kẹ wẹ gi a run a.

Kraịstị Wu Ikẹn Lẹ Amamihien Osolobue

¹⁸ Makẹni, ozi banyeni onwun Kraịstị nwun elu obe wu ihien nzuzu ebe ndi lakọ ntikpọ rị; kanj ebe ẹnyi ndi Osolobue rị a zuopuha rị, ikẹn Osolobue k'ọ wu.

¹⁹ Makẹni Ẹhuhụọ-nsọ sị,
"M k'e wiwi amamihien
ndi marin ihien;
m k'e budan akọ-lẹ-uche
ndi nwon uche."

²⁰ Elebe kẹ onyẹ hụ marin ihien rị? Elebe kẹ ọka-ẹhuhụọ rị? Elebe kẹ onyẹ hụn kachanrin alị-oku amarin rị? Osolobue e meguonj nị amamihien uwanj wuru ihien nzuzu?! ²¹ Makẹni, ebe o mẹ nị uwa asanj ẹka gi amamihien wẹ marin Osolobue ebe o nọ gi amamihien ẹ e mẹ ihien, o sụọ Osolobue n'o gi nzuzu rị ozi ẹnyi rị e zi zuopuha ndi hụn kwerini.

²² Ndi Ju sị wẹ k'a hunriri ọrun-atumenya pụ-ichen wẹ kebe kweri; ndi elu Griki sị mmanj ya lẹ amamihien wẹ dangbama, ekwerikọ wẹ. ²³ Kanj ẹnyi hụ e zisonmẹ ozi Kraịstị hụn wẹ gi obe kpogbu: ebe ndi Ju rị, ihien atụ-ẹnya wẹ e lenja a kpogburu rọ; ebe ndi wulenj ndi Ju rị nzuzu rọ. ²⁴ Kanj, nke ndi Osolobue kpọ, kẹ ndi Ju kẹ ndi wulenj ndi Ju, Kraịstị wu ikẹn Osolobue lẹ amamihien Osolobue. ²⁵ Makẹni, "nzuzu" nwẹn gha ẹka Osolobue bịa ka amamihien ihian; "ndun-ogugụ" nwẹn gha ẹka Osolobue bịa ka ikẹn ihian.

²⁶ Umunẹ m, lekpọ nị ihien unu wusunmẹ ogẹn Osolobue gi kpọ unu: ndi bu ọda ime unu ẹlẹ ndi uwa a kpọ ndi marin ihien; ndi bu ọda ẹlẹ ndi-uku; ndi bu ọda ẹlẹ umu-nze. ²⁷ Kama, Osolobue horj ihien ndi ahun wu nzuzu ẹnya uwa, keni o gi wẹ gbe ifenren ye ndi marin ihien ihun; o horj ihien ndi hụn zeleni, keni o gi wẹ gbe ifenren ye ndi zeni ihun. ²⁸ Osolobue horj ihien ndi hụ lua ali, hụn w'e lenja elu uwanj, lẹ ihien ndi hụ nwonleni ihien wẹ wu ime uwanj, keni o gi wẹ wetu ihien ndi hụ rị mkpa alị. ²⁹ Osolobue mẹ ẹrira makẹ onyẹ ọwụlẹ gha a nyann'a isi. ³⁰ Osolobue mẹ unu gi nwan rị ime Kraịstị wu Jizọsị e bi. O meguo Kraịstị wuru amamihien ẹnyi—amamihien hụn gha ẹka Osolobue bịa, makẹni Kraịstị k'ọ gi mẹ ẹnyi wuru ndi rị ochan, dọn ẹnyi nsọ, gbafuha ẹnyi. ³¹ Ẹrira kẹ Osolobue gi mẹ n'ọ rị kẹ Ẹhuhụọ-nsọ dọn ku, sị, "Onyẹ ọwụlẹ k'a nyan isi, ya gi ihien Di-nwonni-ẹnyi mẹ sụọ nyan isi."

Isi Nke Ẹbụọ

Ikẹn Osolobue, Ẹlẹ Amamihien Ihian

2 Umunẹ m, ogeṅ m gi bja d'e zi unu ozi Osolobue, ekuni m oku ke onye ma ku, ekuni m nke ndi marin ehuhuo mobu ndi wakenme enya. 2 Makeni m kwademe obi m ni ekuko m ihien ozo, emeko m oku ihien ozo owule ime igunrun unu wezuka Jesu Kristi leni we kpogbu ya wu Jesu Kristi elu obe. 3 M bi ke onye nweleni ihien o wu ogeṅ ahun, a kpachanpu enya ohunma-ohunma, e gi ehun-omuma-nni e bi. 4 Ebe m no e ku oku le ebe m no gwa unu oku-Chuku, ekuni m ke ndi marin ihien, ekuni m hun k'a suo ihian usuo ntin, o kweyi m. Kama, m hu e ku, a ghosi unu ni aka Mmon-nso le iken e ri a. 5 M me erira keni unu gi ifiri iken le aka Osolobue rin'a kweri, sonme Jesu, ele ifiri amamihien ihian.

Amamihien Osolobue

6 Kanj, enyi e ku oku rike ndi marin ihien ebe ndi kaehu ime okukwe ri, kanj ele amamihien eluni—mobu nke ndi ri a ki ogeṅni hun lak o iwi. 7 Mba, enyi ri e ku oku amamihien Osolobue, ya wu, ihien ahun mini hun Osolobue kwademe n'o d'e ked e uwa n'o k'e gi e ye enyi ogho. 8 Ime ndi ri a ki uwanj, o nwonni hun ghota ihienni; makeni, omeni we te ghota a, we e ke kpogbu Nna nwe ogho ile. 9 Kanj, noke ke Ehuhuo-nso don ku, “Enya ahuntuni, ntin anutuni, ihian erotuni ihien Osolobue kwademe ni ndi o nwe ihien-osusuo we.”

10 Chuku a ghosiguo enyi ihien ndini ghahanj Mmon-nso a. Makeni, Mmon-nso a maringuo ihien ile, ke ihien nzuzue ri Osolobue obi.

11 Onye marin ihien ile ihian ri e ro wezuka mmon ri ime e? Erira k'o gizi wuru n'o nwonni onye marin obi Osolobue mmanj Mmon Osolobue. 12 Bu ele mmon nke uwanj ke enyi nwehen, kanj ya wu Mmon hun gha ebe Osolobue ri bja, keni enyi hun uzo marin ihien ile hun Osolobue shjapu efo ye enyi ofe. 13 Ihien ndini we Osolobue ye enyi ke enyi e ku nwan; enyi ara gi oku we gi amamihien ihian kuzi enyi ku we, kama, enyi e gi oku Mmon-nso kuzi enyi e ku we; e gi oku gha aka Mmon-nso bja a kowa ihien ime-mmon hun gha aka Mmon-nso bja.

14 Onye hun nwoleni Mmon-nso ara nabanhan ihien gha aka Mmon Osolobue bja, makeni we wu ihien nzuzu ebe o ri. O saeka ghota we, makeni Mmon-nso suo e me ihian a ghota we. 15 Onye nwon Mmon-nso a ghotachanrin ke ihien ile no, kanj o nwonni onye hun a saeka a ghota ya le enwen e. 16 Ya ke Ehuhuo-nso gi si,

“Onye marin obi Di-nwonni-enyi?

Onye k'e ri-eka dun a odun?”

Kanj, enyi e nwongho obi Krajistj hun enyi gi a marin obi Di-nwonni-enyi.

Isi Nke Ẹto

Ndi-uka Ri A Zuọ Ẹka-nke!

3 Umunẹ, asanj m aka gwa unu oku ke ndi nwe Mmon-nso; kama, m gwa unu oku ke ihian mma-ka, leke ndi wu umu-ndu ime Krajistj. 2 Eran ke m ye unu, ele ihien-oriri zeni; makeni unu e runi ogo e ri ihien-oriri zeni. Unu e ke rukwo nwan ogo e ri n'e, 3 makeni echen ke unu rikwo e bi ke ndi nwoleni Mmon-nso, ke ihian-mmaka. Eghete, ebe o me ni enya-ufu le ikpe ri ime igunrun unu, unu anoni ke ndi nwoleni Mmon-nso? Ele agungun ihian-mmaka ke unu ri a gun? 4 Omeni ihian a si, “Polu ke m'e son;” ibe e si, “Apolosi ke m'e son,” ele unu no nwan ke ihian-mmaka? 5 Ki Apolosi wude? Ki Polu wude? Ndi-idibo unu gha aka we kweri ke we wuhu—onye-onye ime we runhu ogbo Di-nwonni-enyi ye e run: 6 mme kun; Apolosi gba a mirin; kanj, Osolobue wu onye me e sue. 7 Ya wu ni, ke onye hun kunj ke onye hun gba mirin e nwon ihien o wu—Osolobue suo, hun e me e e sue, iya ri mkpa. 8 Onye hun kunj le onye hun gba mirin bu ihien ohu obi a run. Onye-onye k'a narin ugwo a k'o don run. 9 Makeni, ndi-orun Osolobue ke enyi wu; enyi ri a rungama. Unu wu ugbo Osolobue, unu Osolobue ri a tun. 10 Ghahanj aka Osolobue hun ri ime ndun m, e gbeuo m iyeto noka okaa-ulo; onye ozo ri nwan a tunye elu e. Onye-onye kpachanpukwo enya k'o don a tunye elu iyeto ahun.

11 Makeni onwonni onye owule k'a sa aka gbe iyeto ozo kari hun rinj, hun wu Jesu Kristi.

12 Ke goru ke ihian gi ri a tunye enu iyeto hu-o, ke ola-o, ke omuma ndi hun a koni-o, ke osisi-o, ke iru-rue-okponkun-o, ke achara-okponkun-o— 13 ke orun ihian no jenko d'a puha ifon, makeni Uhuohin hu lalanj jenko d'e wepuha a ifon: we k'e gi okun ghosi k'o ri; okun hu k'e lele ke orun onye-onye run ri. 14 Omeni ihien ihian run turuhukwo, o k'a narin ugwo-orun a. 15 Kanj, o dunpu okun, ihien sik o d'e hunahin onye ahun, kanj ya le enwen e k'e nwon nzuopuha, bu o k'a no ke onye we gha ime okun lofuha.

16 Unu amarin ni unu wu Ulo-nso Osolobue?! Unu a marin ni Mmon Osolobue bi ime unu?! 17 Onye owule meru Ulo-nso Osolobue, Osolobue k'e tikpo a, makeni Ulo-nso Osolobue ri nso—bu 'ya wu Ulo-nso ke unu wu. 18 Edufiekwole ni enwen unu! Omeni unu ri e ro ni onu marin ihien ime uwanj, wurukwo ni ndi-nzuzu, keni onu wuru ndi marin ihien nke-esi. 19 Makeni, amamihien uwanj wu nzuzu enya Osolobue. Ya me Ehuhuo-nso gi si,

“O nwundon ndi marin ihien ime ero we.”

20 Ehuhuo-nso siji,

“Di-nwonni-enyi a maringuo ni iroro ndi marin ihien wu ihien olal'iwii.”

21 Ya wu, egizile ni nwan ihian a nyan isi, makeni ihien ile wu nke unu: 22 ke Polu-o, ke Apolosi-o, ke Ke-

fasì wu Pita-o, kẹ ọwa ile-o; kẹ ndun-o, kẹ onwun-o; kẹ ihien ri ogenni-o, kẹ ihien ri ihun-o, wẹ ile wu nke unu; 23 unu wu nke Krajistì; Krajistì wu nke Osolobue.

Isi Nke Eno

Ndi-orun Kristi

4 Ya wu, o furu ni ihian e weri enyi ke ndi-idibo le ndi-orun Krajistì le ndi wẹ busonme ihien-mini banyeni Osolobue che eka. 2 Ihien w'a cho eka onye wẹ bu ihien che eka wu k'o furugho onye wẹ gi e don enya. 3 O me nke m, o nwakeni ihien o wu ebe m ri ni unu mobu ogwa ihian-mmaka owule ri e kin m ikpe; m'a ra kindẹ enwen m ikpe enina. 4 Ezie, obi m ri ochan—o nwonni eje-ihien m marin m me. Kanj, ohun aghosini ni o nwonni eje-ihien m me; Di-nwonni-enyi ya e kin m ikpe. 5 Ya wu, eke hanle ni enen ebe ogen keleni ru. Cheriguu ni ni Di-nwonni-enyi bja. O jenkọ d'e wepuha ihien zueri ime ishi ifon. O k'e kpucharin ihien ri obi onye owule oghe. Ogen hu, onye owule a narin ojija-mma run'e eka Osolobue.

6 Umune m, e giguọ m mme le Apolosi kowa ihien ndini ile make orinmma unu, keni unu mumarin enyi ali oku ahun hun si, "Emeghafele ihien wẹ de ime Ekukwo-nsọ," make unu gha e gi onye ohu a nyan isi, e lenja ibe e.

7 Onye gwa i ni ihien ri ichen ri egbata 'yu le ibe i? Kiji k'i nwon hun Osolobue yeleni i? Omeni o ye y'e e ye, ki i ri e gin'e a nyan isi noke si ele ihien wẹ ye i e ye ro?

8 Unu e me ke si efo e junguole unu! Unu e me ke si unu e higuole odafin! Unu e me ke si unu e henringuole ndi-nze, bu eka enyi arja! K'o ri m, unu e henringuole ndi-nze nke-esi, keni enyi son unu ki!

9 Make ni, o ri m ke si Osolobue e weguro enyi wu ndi-ozu pu-ichen che azun, leke ndi wẹ ma ikpe onwun wẹ dupuko d'e gbu idenya ihian ile. Make ni, enyi a wuruguro ihien ọwa ile a gba ile, ke ndi mmọn-ozu ke ihian. 10 Enyi wu ndi nzuzu make Krajistì, kanj unu a marinka ihien ime Krajistì! Enyi ri anunua, kanj unu ze e ze! Wẹ hu a gbaye unu, kanj wẹ hu e lejia enyi! 11 Echen ke egun ihien-oriri le ihien-orira a gunkwo nwan enyi; ekwa ara zu enyi ukun; w'e meshi enyi iken; ulo arja. 12 Eka enyi ke enyi gi a luru d'e ru ni ehụ a gboro enyi. Wẹ kpari enyi, enyi a gozi wẹ; wẹ kpokpo enyi, enyi e din e; 13 wẹ kutọ enyi, enyi e gi onu-oma son wẹ; enya ọwa, enyi e henringuọ efija mmaka le unyin w'a chanpu—d'e rukwo tanni.

14 Ari m e de ihienni keni ifenren me unu, kama, m gi e a dun onu odun noke umu m ri m obi. 15 Eghe, o soro n'a ni onu nwon ndi-ndu nnu-uku ole-le-ole ime Krajistì, unu e nwe nedi bu oda, make ni m henrin nedi unu ime Krajistì wu Jizosi—ghahani ozioma m zi unu.

16 Ifiri e, m ri nwan a dun unu odun: kijnri ni m nwan.

17 Ya hain m gi zilani unu Timoti, ezi nwa m, hun m gi e don enya ime Onye-nwonni-enyi. O k'a nyanhan ni unu ke m'e me ihien ime Krajistì, nyanhan ni unu ya ke m'a kuzi e ime uka ile ri ebe ile.

18 Ndi hu ime unu a pacheme guo nwan make ni wẹ ri e ro ni abjako m. 19 Kanj m lala egwa, omeni Di-nwonni-enyi a choghọ. M bja, a hun m iken ndini ri a pachen nwon, ele oku-onu wẹ soro. 20 Make ni, Ali-eze Osolobue ele oku-onu oku-onu, iken ke wẹ gi a marin a. 21 Elee hun ka unu mma? Ni m wewe mkpinyin ra ni m gi ihien-osusuo le eka-anunua bja?

Isi Nke Isen

Onye Uka Ghereni

5 E kughode w'a ni ughere ri ime igunrun unu, udi hun ndi a ru mmọn ghaleni a gherede—ebe okennyẹ no na nedi e nwunye! 2 Bu unu hu a honron! Ele ezigbo ekwan nke unu a kwanma, chupu onye ahun me ihienni ime igunrun onu?!

3 Ya wu, osun'a ni ari m ebegu unu ri elee-m, elee-i, m hu a ime-mmọn; a hangbuguole m okennyẹ me ihienni enen rike si m hu ebegu. 4 Unu gihu efan Nna enyi wu Jizosi gbakikome—mme nwen k'a rizikwo ebegu ime-mmọn, iken Nna enyi wu Jizosi k'a rizikwo ebegu— 5 unu e we onyeni che eka Ekwensu ni wẹ hun zo tikpo ehụ a, keni mmọn a hun zo nwon nzuopuha Uhuohin Nna enyi wu Jesu Kristi. 6 Isi unu ri a nyan ari mma! Unu amarin ni wẹ buchehu ekere yisti, o ghagbama ogbe hu ile wẹ gi e meme bredi, fucharin a? 7 Wepu ni nwan yisti akan, keni unu wuru ogbe ohun yisti rileni—hun unu wu nke-esi. Make ni e gbuguọ wẹ Krajistì wu Ebulu-nghafe enyi, gi e chu ejan Mmemme-Nghafe. 8 Ya wu, ni enyi gi nwan bredi hu yisti rileni, hun wu ishijapu-efo le ezioku, me ya wu mmemme, ele yisti akan hun wu iwe le eje-obibi.

9 E degu ni m unu ehuhuo-ozu mbu, si unu le ndi-ughere emekole. 10 Ekekwo ndi uwanj kwerileni hun a ghereni mobu ndi enya-uku mobu ndi a tunarin ihian ihien wẹ mobu ndi a ru mmọn ke m ri e ku. Omeni uwe ke m te ri e ku, ya wu ni unu k'a gha ime uwanj pu. 11 Kanj, m ri nwan e deni unu, a si unu esonle onye owule kpo enwen e onye-kwerini meko, omeni o ghere aghere mobu ni o nwe enya-uku mobu ni o ru mmọn mobu ni o kpari ihian, a kpo iyi mobu ni o ra manya a tu, mobu ni o tunarin ihian ihien e. Unu le udi ihian no erira erigbamadele. 12 Elee hun biri mme le ihanni ndi ri ogbe enen? Ele ndi ri ime uka ke unu k'a hannj enen? 13 Osolobue ya nwe kin ndi ri ogbe ikpe: "Chupu ni nwan eje-ihian hu ime igunrun unu. †"

Isi Nke Isin

Ewejenle Ndi Uka Ibe I Ogwa

6 Onye owule ri ime unu hun ya le ibe e ri e se oku, o ru egun a ni a we oku ahun jen eka ndi kwerileni, hun nke o gi jemburu ndi kwerini? 2 Unu a marin ni ndi-kwerini, ya wu ndi-nsọ, jenkọ d'a hannj ọwa enen? Omeni onu k'e kin ọwa ikpe, ki wuni onu a saeka donzi oku mehu ekere? 3 Unu amarin ni enyi jenkọ d'e kin ndi mmọn-ozu ikpe? O ri wuzi ikpe mmaka ri

ime ọwani! ⁴ O me nwan ni unu nwon ikpe no erira, ki unu e bun'e e jenni ndi hun oku ri ime uka gbasharijeleni? ⁵ M ri e ku ihienni keni ifenren me unu! Ya wu ni o nwonni onye marin ihien ime unu, hun k'a s'eka donzi oku ri egbata ndi-kwerini— ⁶ hun onye kwerini gi e wejen ibe e eka ndi-kwerileni?!

⁷ Ezie, ni ikpe rida ime igunrun unu ghosi ni e merichanringuole we unu. Ibe i me i njo, y'a ra wefu enya? We megbu i, y'a ra gba nkintin? ⁸ Hun nke unu e gi me erira, unu le enwen unu hu e mede ibe unu eje-ihien, e megbude we—ke ndi-uka ibe unu!

⁹ Unu a marin ni ndi e me eje-ihien abanyeko Ali-eze Osolobue? Anikwole ni we dufie unu! Ndi-ughere le ndi a rua-mmom (*ndi e fe ihien ozo*) le ndi hun a zo-uku-eye-ofia le ndi a na nwunye ihian le ikennyehun ikennyehun ibe we a gba le ikennyehun a gba ikennyehun ndi ahun, le ¹⁰ ndi-ohin le ndi enya-uku le ndi-manyia le ndi a kpai ihian, a kpo iyi le ndi a tunarin ihian ihien e abanyeko Ali-eze Osolobue. ¹¹ Ihien ndini ke ndi hu ime unu te wu, kanj Osolobue no chanchan unu; o no don unu nsọ; o no gi ifiri efan Jizos' Kraisti wu Nna enyi kuni unu ohunma ghahanj Mmon Osolobue enyi.

Gba Ni Ni Ughere Oso

¹² "M nwon iken me ihien owule m cho ni m me"—kanj, ele ihien ile e ye eka. "M nwon iken me ihien owule m cho ni m me"—kanj emeko m igbon ihien owule. ¹³ "Ihien-oriri wu nke efo; efo wu nke ihien-oriri." Kanj, Osolobue k'e tikpo we ebuo.

Ehu ele nke ughere, kanj, nke Di-nwonni-enyi ro; Di-nwonni-enyi wuzikwo nke ehu. ¹⁴ Osolobue gi iken e gha onwan weli Onye-nwonni-enyi; o k'e welizikwo enyi nwen. ¹⁵ Unu amarin ni ehu unu wuchanrin mkpamka ehu Kraisti? Ni m gi nwan mkpamka ehu Kraisti henrin mkpamka ehu igbaraja? O meko! ¹⁶ Unu amarin ni onye ya le igbaraja gba ranhin le igbaraja e henringwo ehu ohu? Makeni, ime Ehuhuo-nsọ, we si, "We ebuo e henrin ehu ohu." ¹⁷ Kanj, onye hun we enwen e cheni Di-nwonni-enyi le Di-nwonni-enyi e henringwo ohu ime-mmom. ¹⁸ Gbakwo ni ni ughere oso! Njo ndi ozo ile ihian e me ele ime ehu, kanj, onye hun ghereni me ehu a njo. ¹⁹ Ra unu amarinde ni ehu unu wu Ulo-nsọ Mmon-nsọ hun ri ime unu, *Mmon-nsọ* hun unu gha eka Osolobue nwon-hen, ni ele unu nwon enwen unu? ²⁰ We non unu e non. E gi ni nwan ehu unu e ye Osolobue ogho.

Isi Nke Esha

7 Ni enyi leban nwan ihien ndi hu unu de enya.

Olulu Di-le-nwunye

"O hugho mma omeni okennyehun ebuni uku tukwasj okpoho." ² Kanj, makeni ughere jun uzo ile, okennyehun owule ya luru nwunye; okpoho owule ya luru di. ³ Di k'a gha e me ni nwunye e ihien run'e ime olulu di-le-nwunye; nwunye ya e mezikwo ni di e erira. ⁴ Makeni, ele nwunye k'e ku ihien o k'e gi ehu a me, di e nwe ku; erirazikwo, ele di k'e ku ihien o k'e gi ehu a me, nwun-

ye e nwe ku. ⁵ Egile ni ehu unu a jo ibe unu efo, mmanj unu kwerigbama ni unu ye efe ekere ogen, keni onu hun uzo bu enwen onu che ime ekpere. Omegu, onu a nogbamazi, amamgbe Ekwensu a nwan onu, makeni unu a saeka kwondonsome enwen unu. ⁶ Kanj m rihu e ku e no ni me, ele iwu ke m ri e ye; ⁷ k'o ri m, ihian ile ri ke mme. Kanj, onye-onye nwon oyiye nke e, hun gha eka Osolobue bia—hunni nwe nke e, hunni nwe nke e.

⁸ Nke ndi keleni lu le ndi hun di we mobu nwunye we nwun, m si we no hugho mma ni we nodi nke we—noke mme. ⁹ Kanj, omeni asako we eka kwondon enwen we, we luru—makeni o ka mma ni ihian luru di mobu nwunye kari ni egun ime-mgba hu e gbu e.

¹⁰ Nke ndi luguni, iwu m ri e ye we wu onwan (kanj ele mme ri e ye we ya, Di-nwonni-enyi ro); nwunye ajukwole di e mobu kpechan a. ¹¹ (Kanj o ju di e to mobu kpechan a, y'a lule onye ozo. Hun nke o gi luru onye ozo, ya le di e suokin.)

Di e kpechankwole nwunye e mobu ju a.

¹² Nke ndi ozo, lee ihien m si we me (mme ri e ku onwan, ele Di-nwonni-enyi): omeni okennyehun wu onye itu-Kraisti nwon nwunye hun kwerileni ni Kraisti, bu nwunye e e kwerigho n'o son e e bi, y'e kpechan'a mobu ju a. ¹³ Omeni okpoho wu onye itu-Kraisti nwon di hun kwerileni ni Kraisti, bu di e e kwerigho n'o son e e bi, y'e kpechan'a mobu ju a. ¹⁴ Makeni di hun kwerileni ni Kraisti a wuruole onye we don nsọ make ifiri nwunye e *hun kwerini Kraisti*; nwunye hun kwerileni a wuruole onye we don nsọ make ifiri di e hun kwerini. Omeni ele erira, umu unu e ke ri nsọ, kanj we hu nwan nsọ.

¹⁵ Kanj omeni hun kwerileni ni Kraisti a ju hun kwerini Kraisti, ya ri erira. O ri erira, o nwonni iwu gi hun kwerini, makeni udon ke Osolobue kpo ni enyi.

¹⁶ Nwunye, y'a maringho ke eka i ke w'a gha zupuha di i? Di, y'a maringho ke eka i ke w'a gha zupuha nwunye i?

Nodi Onodi I Ri Ke Osolobue Kpo I

¹⁷ K'osilerj, onye-onye ya bime obibi Di-nwonni-enyi keye e; we nodi ke we no ogen Osolobue gi kpo we; ebe okuni ri, onwan ke m'a kuzi ime uka Kraisti ile.

¹⁸ Omeni ihian a kwagwo ugun ni Osolobue d'a kpobanhan a ime Kraisti, y'a chokwole n'o wepu apa ugun o kwa; omeni ihian akwanj ugun ni Osolobue d'a kpobanhan a ime Kraisti, y'a chole n'o kwa ugun. ¹⁹ Ikwawugun enwonni ihien o wu; akwanj-ugun enwonni ihien o wu; ihien ri mkpa wu ime ihien Osolobue ku. ²⁰ Onye-onye ya nodi onodi o ri ogen Chuku gi kpobanhan a. ²¹ I wu igbon ogen o gi kpobanhan i? Anile ohun songbu i; kanj omeni y'a hun uzo y'e gi weri enwen i, ye e weri enwen i. ²² Makeni, omeni ihian wu igbon ogen we gi kpobanhan a ime Di-nwonni-enyi, onye weriguu enwen e k'o wu ime Di-nwonni-enyi. Erirazikwo, onye hun wuleni igbon ogen we gi kpobanhan a wu nwan igbon Kraisti. ²³ Osolobue non unu enon; awurulenj igbon ihian.

²⁴ Umunẹ m, nọdị nị nwan ọnọdị ọwụlẹ ụnụ rị ogẹn Osolobue gi kpọbanhan ụnụ e fe Osolobue.

Ndi Nwọnleni Di Mọbụ Nwunye

²⁵ Nị ẹnyi ku nwan nke ndi lụleni di mọbụ nwunye. O nwonni ihien Di-nwonni-ẹnyi si m ku banyeni onwan, kanj m rị e ku uche m, nọkẹ onye furu we gi e don ẹnya ghahanj efoma Di-nwonni-ẹnyi. ²⁶ Kẹ ihien rị ogenni, e rogho m'a n'o furu ni ụnụ nọdị kẹ ụnụ nọ.

²⁷ Omẹni i nwon nwunye, achole n'i ju a mọbụ kpechan a; omẹni y'e nwonni nwunye, achole n'i luru. ²⁸ Kanj, i luru nwunye, y'e menị njo; okpoho keleni lu di luru di, o menị njo.

Kanj, ndi lunj jenkọ d'e nwon nsongbu ime ndun-ni—nsongbu ahun kẹ m chọkọ ni m napu ụnụ.

²⁹ Umunẹ m, ihien m gi e e ku wu ni ogẹn hodunj ehizini; gha kikenni jennme, ndi hun nwonde nwunye we bime nọkẹ si enwon we; ³⁰ ndi rị a kwanni, we bime nọkẹ si a rị we a kwan; ndi rị a ghoghoni we bime nọkẹ si a rị we a ghoghoni; ndi hun e nonni, we bime nọkẹ si o nwonni ihien we nwe; ³¹ ndi hun gi ihien uwa e bi, we ewerile e kẹ si o rika mkpa, w'e gilẹ e don-ẹnya. E bi ni ẹrjira makeni ụwanj rị ogenni ghafeko aghafeko.

³² Achonj m ni ụnụ e rogbu enwen ụnụ. Okennyẹ hun gileni nwunye e ro ihien Di-nwonni-ẹnyi, o ro k'o don me ihien efọ gi a sọ Di-nwonni-ẹnyi ụsuo. ³³ Kanj onye hun nwon nwunye e ro ihien uwa, o ro k'o don me ihien efọ gi a sọ nwunye e ụsuo—³⁴ ẹrjira kẹ obi e e kebe. Okpoho mọbụ nwa-agbọọ hun nwonleni di e ro ihien Di-nwonni-ẹnyi, o ro k'o don donmehanchrj ẹhu a lẹ mmọn a nsọ; kanj okpoho hun nwon di e ro ihien uwa, o ro kẹ o don me ihien efọ gi a sọ di e ụsuo. ³⁵ M rị e ku ihienni keni o rị ni ụnụ mma, ele ni m gi e gbondon ụnụ, kanj, keni ụnụ hun ụzọ bi k'o furu, buchanrj obi ụnụ che ebe Di-nwonni-ẹnyi rị.

³⁶ Kanj, omẹni ihian rị e ro ni o rjini e memẹ onye hun we ẹbụ kutọ ni we k'a lu ohunma, bu o temegbuo hun okpoho mọbụ ni hun okennyẹ a sakozị ẹka din—o rị hun okennyẹ ni we luma, ya me ihien hu o cho, we luma, ele njo.

³⁷ Kanj onye hun kwademeguobi obi e n'o lukọ, n'o lukọ okpoho hu ya lẹ iya kutọ, bu o rjini a du a n'o luma a—kama, o hu a sa ẹka e kwondon enwen e—onye ahun e meghozikwo ohunma omẹni o lunj. ³⁸ Ya wu, onye hun lunj me ihien rị ma, kanj onye hun lulen me ihien ka mma.

³⁹ Okpoho nwon di k'a lurirj di e, ka si a me ni di e ahun hu ndun. Kanj di e nwunhun, o nwon iken luru onye sọ n'a—ka si a me ni onye nke Di-nwonni-ẹnyi k'o nurun. ⁴⁰ O me uche m, o nọdị k'o rị, ya kẹ o k'a ka a mma. Onwan wu uche m,—kanj e rogho m'a ni mme le enwen m nwonzikwo Mmon Osolobue.

Isi Nke Esato

Ihien-oriri We Gi Rua Mmon

8 Nị ẹnyi ku nwan nke ihien-oriri we gi rua mmon.

Enyi a maringho ni, “Enyi ile marj ihien” bu imarj-ihien e me ihian a honron mmaka, kanj, ihien-osusuo kẹ we gi e me ihian e sue hun wu usue nke-esi.

² Onye owule rị e ro ni o nwongho ihien o marj eke marj ihien o furu n'o marj. ³ Kanj, onye hun nwe ihien-osusuo jenni Osolobue, ya wu onye Osolobue marj.

⁴ O me nwan nke iri ihien-oriri we gi rua mmon, ẹnyi a maringho ni, ime ụwa ile, o nwonni ihien mmon we kpọ akpọ mọbụ hun we koma wu, ẹnyi a maringhozi ni Chuku ohu sọ rị—ozo a rị a. ⁵ Ikenkwọ o nwongho ihien ndi w'e fe nọkẹ si we wu Chuku bu ele we Chuku—kẹ ndi rị elu-igwee kẹ ndi rị elu ụwa. (Ezioku-ezioku, mmon w'e fe barahj a barahj; ndi w'a kpọ “nna” barahjizikwo a barahj.) ⁶ Kanj, nke ẹnyi wu ni Chuku ohu sọ rị; iya wu Nedi ẹnyi; ihien ile gha ẹka a a-bia; iya kẹ ẹnyi rị a rị ni ndun. Nna ohu rizi, ya wu Jesu Kristi; Osolobue ke ihien ile ghahan'a; ẹnyi rị a rị ghahan'a.

⁷ Kanj, ele ihian ile nwe amamihienni. Makeni, o nwegho ndi o me ni irua-mmon a mumariguo, nkesini, we rihu ihien-oriri we gi rua mmon, e weri w'e kẹ ihien we gi rua mmon, obi we a ru, gbume we mgbu—makeni obi we ezeni. ⁸ Bu ihien-oriri ara me ẹnyi nochime Osolobue: ele ẹnyi ka njo omẹni ẹnyi erini, ele ẹnyi ka mma omẹni ẹnyi ri.

⁹ Ya wu, kpachanfu ni nwan ẹnya amamgbe ụnụ e memẹ ni onu e weriguo enwen onu, meghafe e oken, o henrin ihien umunẹ onu zeleni k'a kpogburu.

¹⁰ Makeni, omẹni onye nke Krajistini, hun obi e zeleni, a hun iyu, hun si n'i marj ihien, ebe i rị ulo-mmon e ri ihien-oriri, o kpokinko obi ri ihien-oriri we gi rua mmon? ¹¹ Ya wu, onyeni zeleni, onye itu-Krajist ibe i, hun Krajist gi ifiri e nwun, e gi ifiri “amamihien i ni” na iwi. ¹² Unu gha e me umunẹ unu njo ẹnina, a han we e me ihien obi we zeleni gi a rusonme, Krajist kẹ unu rị e me njo.

¹³ Ya wu, omẹni ihien m'e ri k'e me nwen m danye ime njo, erikozị m anu ahun m'e ri, amamgbe m'e me nwen m dan.

Isi Nke Itenej

Ihien Ru Onye-ozu Pu-ichen

9 Ele mme nwon enwen m? Ele onye-ozu pu-ichen kẹ m wu? Ahunni m Jesu wu Nna ẹnyi? Unu ele ihien m runpuha ime orun m rị a runni Di-nwonni-ẹnyi? ² Osun'a ni ele m onye-ozu pu-ichen ẹnya ndi ozo, m wu onye-ozu pu-ichen ebe unu rị! Ni unu rị ime Onye-nwonni-ẹnyi a ghosiguo ni m wu onye-ozu pu-ichen ime Di-nwonni-ẹnyi.

³ Ihienni kẹ m rị a za ndi hun rị e kin m ikpe.

⁴ Ẹnyi eruni ndi we k'e yerirj ihien-oriri le ihien-orira? ⁵ Ẹnyi enwe iken iluru onye kwerini keni ẹnyi le iya a wihunme—leke kẹ ndi-ozu pu-ichen ndi ozo le umunẹ Onye-nwonni-ẹnyi le Kefasi (wu Pita) don e me? ⁶ Ra we memeni mme le Banabasi sọ ya ni ẹnyi k'e girirj ẹka ẹnyi nurun ihien ẹnyi e gi e bi? ⁷ Elee onye-agma gi

ihien e a lu agha? Onye a run ugbo vajini hun ghaleni e ri mkpuru gha ime e puha? Onye e du anu hun ghaleni a ra mirin-eran we gha anu hu wepuha?

⁸ M rida nwan e ku ihieni noka ihian mmaka ra? Ele enina ke Iwu Osolobue ku e? ⁹ Ime Iwu Mozizi, we de si, "Ekenmele oken-efin onu o gha a zopuha mkpuru oka-witi." Efin ke Osolobue rida e ro ra? ¹⁰ Ele ifiri enyi k'o gi ku e? Iya-nu, ifiri enyi ke we gi de e. Makeni, onye ri a kun oka le onye ri a kukponi furu ni we e me e, e nwon olile-nya ni o nwegho hun k'e ru we aka. ¹¹ Omeni enyi a kunguohien ime-mmom ime igunrun unu, o hika omeni enyi a ghorarin unu ihien unu unu nwe? ¹² Omeni unu hu e ye ndi ozo ri a run orun Osolobue ihien ndini runi we, ele enyi k'o te furu ni unu ka e ye?

Kani enyi a doni unu ihien ndini runi enyi, kaka! Hun nke enyi e gi me erira, enyi no dingbucharin ihien owule—hun nke enyi e gi bu uke cheni ozioma Krajsti. ¹³ Unu amarini ni ndi hun a run orun ime Ulo-nsa gha Ulo-nsa e nwonhen ihien w'e ri? Unu a marin ni we e keye ndi a run orun ebe w'a no a chu ejan ihien we gi chu ejan? ¹⁴ Erirazikwo, Di-nwonni-enyi ti iwu, ni ndi ri e zi ozioma k'a gha ozioma e nwonhen ihien we gi e bi.

¹⁵ Kani, adotuni m kaka akpu ihien ohu ime ihien ndini ile runi m. Arideni m nwan e de ihieni keni unu meni m we. O kade m mma ni m nwunhun anwunhun kari ni ihian a napu m ihieni m gi a nyan isi.

¹⁶ Kani, anyankom m isi ni m ri e zi ozioma, makeni iwu ro ni m k'e ziriri a. Nsongbu k'a ri ni m omeni ezini m ozioma! ¹⁷ M wefuha obi m ile run ya wu orun ozioma, ugwo-orun rini m; omeni ewepuhani m obi m ile run a, orun we ye m run ro, m k'a runriri a.

Eka-orun Le Ugwo-orun

¹⁸ Ki wuzi nwan ugwo-orun m? Ugwo-orun m wu ni m'e zi ozioma ofe, m'a ra do we ye m ihien runi m noka onye ri e zi ozioma.

¹⁹ Ezie ro ni mme nwon enwen m; ni ari m okpuru ihian. Kani, e giguo m enwen m henrin odibo ihian ile—keni m hun uzo wehezini Krajsti ndi bu oda.

²⁰ M ru ebe ndi Ju ri, e bime m ke onye Ju, keni m hun uzo wehe ndi Ju d'a marin Krajsti; m ru ebe ndi hun ri okpuru Iwu ri, e henrin m onye ri okpuru Iwu. (Elekwon ni mme le enwen m ri okpuru Iwu.) M'e me e keni m hun uzo wehe ndi hun ri okpuru Iwu d'a marin Krajsti. ²¹ M ru ebe ndi rileni okpuru Iwu ri, e bime m rike onye rileni okpuru Iwu, keni m hun uzo wehe ndi rileni okpuru Iwu d'a marin Krajsti. (Elekwon ni iwu Osolobue a ri a ki m, kani m ri okpuru iwu Krajsti.) ²² M ru ebe ndi zeleni ri, e henrin m onye zeleni, keni m hun uzo wehe ndi zeleni d'a marin Krajsti.

E henringuo m ihien ile ri ichen-ichen ebe ndi ile ri ichen-ichen ri, keni m gi uzo owule rini zopuha ndi hu ime we.

²³ Ifiri ozioma ke m gi e mesonme ihien ndini ile, keni Osolobue e keye m ngozi rin'a. ²⁴ Unu amarini ni we gha a gba oso we gi a do onu, a zuo ihien ohu, ndi hun a do onu e bu oda, kani onye ohu suo e nwehen ihien

we ri a zuo. Gbakwo ni nwan hun unu e gi nwehen ihien ahun unu ri a chu.

²⁵ Onye owule hun a do onu ime egumegu, a naposonme enwen e ihien ile ri ichen-ichen. We mecharin ihieni ile keni we gi okpu onye-mmari ahun we ri do tu we ugon—okpu mmari hun e wiwini. Kani, enyi ri e me nke enyi ni enyi hun uzo nwonhen hun ghaleni e wiwi. ²⁶ Ya wu, m'a ra gba oso ke onye marinleni ihien o chuko; m'a ra du ikpa ke onye ri a du ufere. ²⁷ Mba! M'e meshi ehun m iken, e gi e e henrin igbon m—amamgbe m'e ziguu ndi ozo ozioma, mme nwen a wuru onye we ju, ni agbani m ohunma.

Isi Nke Iri

Gba Ni Ni Irua-mmom Oso

¹⁰ Umune m, m cho ni unu marin ihien me ndi nedi enyi we kani, marin a ohunma-ohunma. We ile ke orukpu hu du; we ile ghafecharin Ohimin- Ufie hu; ² we ile henrinsonme ndi e son uzo Mozizi ghahani mirin-Chuku ahun we me we—orukpu hu du ni we le Ohimin hu we ghafe ke we gi me we mirin-Chuku. ³ We ile ri ihien-oriri ohu ahun hun gha ime-mmom bia; ⁴ we ile razikwo ihien ohu ahun hun gha ime-mmom bia—makeni we ra mirin hun gha omuma hu sonkonj we puha, hun gha ime-mmom bia. Omuma hu wu Krajsti. ⁵ Ke ihien ndini ile meni, imerinme we emeni ihien suo Osolobue usuo efo, we no nwuntosonme ime atu.

⁶ Ihien ndini we meni no wuru ni enyi ihien-nghosi we gi a do enyi eka-ntin, amamgbe eje-ihien gha a na enyi enya k'o don la we. ⁷ Emekwole ni ndi a ru mmom ke ndi hu ime we—hun we de ime Ehuhuo-nsa, ni "Ndi hu no nodi ani,

e ri, a ra;

we no lihi oto, tenme egu, mesonme ihien we gi a ru mmom."

⁸ Enyi agherekokwo ni ke ndi hu ime we don me, hun madu nnu-uku eto-kwasigogun (madu ogun-iri kwasin nuna arja nnu-ogun-eto) gi nwunhun akp'ohin ohu; ⁹ Enyi a chokokwo ni ihien ri Di-nwonni-enyi onu ke ndi hu ime we don me, agwo no tagbu we; ¹⁰ edenwin-nwinkwole ni ke ndi hu ime we don me, mmom-ozihun etikponi no gbupu we.

¹¹ Ihien ndini me ni we wusonme ihien nleri. We detu ihien ndini igi do enyi eka ntin—enyi ndi ri e bi ogen ikpazuunni ihien ile e gi mezucharin. ¹² Ya wu, onye hun ri e ro n'o wuzoke, ya kpachanpukwo enya amamgbe o dan. ¹³ O nwonni onwunwan biani unu hun ghaleni a biani ihian. Osolobue wu onye we gi e don enya, o niko onwunwan k'a kari unu eka biani unu. Kama, onwunwan bia, o k'a ghosi unu ke unu a don me e, keni unu sa eka meri e.

¹⁴ Ifiri onwan, umune m, gba ni ni irua-mmom oso! ¹⁵ Ndi nwe uche ke m ri a gwa oku; gi ni eka unu lele ihien m ri e ku. ¹⁶ Mkpu ohu ahun enyi e ye Osolobue ekele, a rarissonme, ele mmeko ke enyi ile le edeke Krajsti ri e meko? Bredi ahun enyi e ye Osolobue ekele,

e keru, eḷe mmekọ kẹ ẹni ile lẹ ẹhụ Kraịsti rị e meko? ¹⁷ Ebe o me ni bredi ohu sọ ọ, ya wu ni ẹhụ ohu kẹ ẹni wu, osun'a ni ẹni bu oda—makeni ẹni ile gba e ri bredi ohu hu. ¹⁸ Ro ni k'ọ rị ndi alị Izrelu: we ile hun e ri ihien we gi chụ ejan e songunị we me ihien we rị e me ebe ahun we nọ a chụ ejan? ¹⁹ Kini kẹ m rị nwan e ku? M gi ẹ nwan rị e ku ni ihien-oriri we gi rua mmọn nwon ihien o wu mọbu ni mmọn nwon ihien o wu? ²⁰ Mba. Kama, m rị e ku ni eje-mmọn kẹ ndi a rua mmọn a chuye ni ejan w'a chụ, eḷe Osolobue. Achoni m ni unu lẹ eje-mmọn meko. ²¹ Unu asako ẹka a rari ihien rị mkpu Di-nwonni-enyi, a rarizikwo ihien rị mkpu eje-mmọn. Unu asako ẹka e ri okwa ihien-oriri Di-nwonni-enyi, e rizi okwa ihien-oriri eje-mmọn. ²² Kini? Ẹnyi ridẹ nwan a cho ni ẹni me ẹnya fuma Osolobue ufụ ra? Ẹnyi ka a e ze?

Bu Ẹnya Zinme Hun K'e Ye Osolobue Ogho

²³ We si, "Ihien owule ihian cho n'o me ya me e" Kani, eḷe ihien ile ihian e me e ye ẹka. We si, "Ihien owule ihian cho n'o me ya me e." Kani, eḷe ihien ile e me okukwe ihian e sue. ²⁴ Onye owule y'a choma orinimma ndi-ozo, eḷe nke e.

²⁵ Ri ni ihien owule we re odun anu, ajusunmele ni onu—make obi gha e gbume ihian mgbu; ²⁶ ri ni makeni Ẹhuhuo-nsọ si, "Uwa lẹ ihien ile rin'a wu nke Di-nwonni-enyi." ²⁷ Onye wulen onye itu-Kraịsti kpọ i oriri, bu y'a choghọ n'i jen, i ru e, ri ihien owule we ye i, ajusunmele onu hun obi e gi gbume ihian mgbu.

²⁸ Kani, omeni ihian a si i, "We gi ihienni rua mmọn," erile e nwan—make ufiri onye hu gwa n'i lẹ make obi gha e gbume ihian mgbu, makeni, ["uwa lẹ ihien ile rin'a wu nke Osolobue."] ²⁹ M si, "Make obi gha e gbume ihian mgbu." Obi onye ahun kẹ m rị e ku, eḷe nke i.

I k'a si, "Ki we rị e gini obi rị e gbu onye ozo mgbu a gba m nju m gi me ihien m marin ni eḷe eje-ihien?"

³⁰ Omeni e meguo m ekpere, kelegu Osolobue, ni m d'e rime e, ki we rị e gini ihien m ri e kutọ m, bu e yeguhọ m Osolobue ekele ni m d'e rime?" ³¹ Kẹ oriri kẹ orira kẹ ihien ozo owule unu e me—e mecharin ni we ile uzo o k'e gi weheni Osolobue ogho. ³² Ebikwole ni obibi e me okukwe onye owule uke, kẹ ndi Ju kẹ ndi alị ndi ozo kẹ ndi uka-Osolobue. ³³ E bi ni hu kẹ mmẹ: m'a lili ma uzo ile ni m'e me ihien a sọ onye owule. Makeni eḷe orinimma m kẹ m rị a cho, kani orinimma ihian ile, keni we hun uzo nwe nzuopuha.

Isi Nke Mmanaj

11 Esọ ni nzom'oku m kẹ m don e sọn nzom'oku Kraịsti.

Ikpume-isi Ogen Ofufe

² M rị a ja unu mma unu gi a nyanhan m ime ihien ile, e donmecharin omenalị ndi itu-Kraịsti ndi hu kẹ m don gwasonme unu ni 'ya kẹ we e me e.

³ Kani, m cho ni unu ghota ni Kraịsti wu onye-isi okennyẹ owule, di wu onye-isi nwunye e, Osolobue wu

onye-isi Kraịsti. ⁴ Okennyẹ owule kpume isi e e me ekpere mọbu e zi ozi Osolobue si we zi rị e budan onye-isi e. ⁵ Kani, okpoho owule bu isi-oghe e me ekpere mọbu e zi ozi Osolobue si we zi rị e budan onye-isi e ebe o nọ bu isi-oghe, makeni ya lẹ ikpunpu ntutu wu ohu. ⁶ Makeni, omeni okpoho ekpumeko isi e, ya kofu nwan ntutu e. Kani, omeni ihien-ifenren ro ni okpoho ko ntutu e mọbu kpunpu a, ya kpume e.

⁷ Okennyẹ efuruni n'o kpume isi e ebe o me ni o yi Osolobue, o wuzikwo ogho Osolobue; kani okpoho wu ogho okennyẹ. ⁸ Makeni, aghanị we okpoho memẹ okennyẹ, kama, we gha okennyẹ memẹ okpoho; ⁹ egi-ni we ifiri okpoho ke okennyẹ, kama we gi ifiri okennyẹ ke okpoho. ¹⁰ Ya hai n o gi me ni okpoho k'e nweriri ihien rị a isi o gi a ghosi ni o nwongho onye o rị okpu-ru e—make ifiri ndi mmọn-ozu.

¹¹ Kani, ime Di-nwonni-enyi, okennyẹ rị okpoho mkpa, okpoho rị okennyẹ mkpa. ¹² Makeni, k'o don me ni okennyẹ kẹ we gha memẹ okpoho, erira k'o don me ni okpoho kẹ we gha a mufuha okennyẹ. Bu ihien ile gha ẹka Osolobue bia. ¹³ Gi ni ẹka unu lele ihienni: o hugho mma ni okpoho e bu isi-oghe e mejenni Osolobue ekpere? ¹⁴ We k'a gwazi unu a gwa ni ntutu okennyẹ ruke o wuru n'a ihien-ifenren? ¹⁵ Kani, nke okpoho ru, ogho a ro, makeni we ye e ntutu n'o gi e kpume.

¹⁶ Kani, onye cho n'o doma ihienni, ẹni enwe uzo ozo ẹni gi e me e—kẹ ẹni kẹ ndi uka Osolobue.

Oriri-nsọ

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

¹⁷ Ime ihien ndini m jenkọ d'e ku, a jakọ m onu mma. Makeni, iko unu a ra wehe ihien oma, kama, eje-ihien k'o wehe.

¹⁸ Nke ibuzo, a nuguo m ni onu zu ozuzu uka, ni nkebe a risonme ime unu. O nwongho ihien hai n m gi gi e don. ¹⁹ W'a ru uka a, ihien rị ichen k'a rị ime unu, hun we e gi marin ndi rị e me ihien rị Osolobue mma. ²⁰ Kani, ihien ahun unu e ri, unu zu, eḷekwo Oriri-nsọ Di-nwonni-enyi. Kaka! ²¹ Makeni, o ru ogen oriri hu, onye-onye e rime nke e, echeko we ndi ozo, nke wuni onye ohu e buru egun, kani ibe e e giguo manya rajuncharin efo, o hu a tudẹ we! ²² Kini! Unu enwon ulo unu a nọ ri, ra? Ra unu rị e legberi uka Osolobue, e gbe ifenren e ye ndi nwonleni ihien owule ihun? Kini kẹ m k'a gwa nwan unu? Ni m gi e jama unu mma? Emeko m'a!

²³ Makeni, ihien m nwonhen ẹka Di-nwonni-enyi, ya kẹ m kuzi unu: ni uhinhin hu we re e, ni we d'e we e ye, Di-nwonni-enyi wu Jesu nọ weri bredi; ²⁴ o yeguu Osolobue ekele, o nọ bebe e; o nọ si, "Onwan wu ẹhụ m, hun we gi ifiri unu ye; e me ni onwan e gi e a nyanhan m." ²⁵ Erira k'o mezikwo ogen we gi riguu ihien-oriri ẹnyasi ahun: o weri mkpu manya hu, o nọ si, "Mkpuni wu nkwerigbama ohun hu we gi edeke m biye ẹka. E me ni ihienni—ogen owule unu gi a ra a unu gi e a nyanhan m." ²⁶ Ya wu ni, d'e ru mgbe Di-nwonni-enyi bia, ogen owule unu gi e ri bredi, a rari ihien rị mkpuni, unu rị a nyanhan onwun Di-nwonni-enyi.

²⁷ Ya wu nwan ni onye owule ri bredi Di-nwonni-enyi mobu rari ihien ri mkpu Di-nwonni-enyi uzo furuleni ri e me ehụ le edeke Di-nwonni-enyi njo. ²⁸ Ya wu ni onye owule k'e lekpoogu enwen e, o kebe ri bredi hu mobu rari ihien ri ime mkpu hu. ²⁹ Makeni, onye hun ri bredi hu mobu rari ihien ri ime mkpu hu bu o gbayeni ehụ Nna-enyi, ri e riri ikpe-omuma, a rari ikpe-omuma, e che enwen e isi. ³⁰ Ya hain ndun gileni ri ndi bu oda ime unu, emu hu a ku ndi bu oda, o nweguode ndi ranhinni, ya wu, ndi nwunhunnj. ³¹ Kani, omeni enyi te buzọ lekpoogu enwen enyi, Di-nwonni-enyi eke ma enyi ikpe, ye enyi afunfun enina. ³² Kani, Di-nwonni-enyi kin enyi ikpe, ye enyi afunfun, o ri e ye enyi afunfun k'e yeni enyi eka, amamgbe enyi e son uwa narin ikpe-omuma.

³³ Umune m, unu zu nwan ni unu ri, e che ni ibe unu.

³⁴ Omeni egun gi ihian, ya riguu ihien-oriri iwe e, amamgbe izu onu gha e buhe ikpe-omuma.

Banyeni ihien ndi hoduni, m bia, a gwa m unu ihien unu jenkọ d'e me.

Isi Nke Mmebu

Oyiye Mmon-nso E Yesonme

12 Umune m, ni m ku nwan nke oyiye Mmon-nso. M cho ni onu ghota a ohunma. ² Unu a maringho ni ke onu keleni kweri, we dufie unu, teri unu d'e feme mmon ndi rileni ndun ghadeleni e ku oku. ³ Ifiri e, m cho n'o we unu enya ni o nwonni onye gi iken Mmon Osolobue e ku hun k'a si, "Jesu ari mma." O nwonzikwonni onye k'a saeka si, "Jesu wu Di-nwonni-enyi" sukpan ni Mmon-nso me e n'o ku erira.

⁴ Oyiye ri udi ichen-ichen, kani Mmon-nso ohu ahun e ye we ile. ⁵ Orun w'a run hun we gi e fe Nna-enyi ri udi ichen-ichen, kani Nna ohu hu ke w'a runni we.

⁶ Ihien we gi iken Osolobue e me ri ichen-ichen, kani Osolobue ohu ahun suo ri orun ime onye owule, e me we ile.

⁷ Mmon-nso e yesonme onye-onye ime enyi oyiye, keni onye hu gi e yeni ndi uka ile eka. ⁸ Osolobue gha eka Mmon-nso ye onye ohu oyiye o gi a dun odun, o ghazi eka Mmon-nso ohu hu ye onye ozo oyiye o gi ku oku ihian e gi marin ihien o marinleni. ⁹ O ghazi Mmon-nso ohu hu ye onye ozo okukwe, ghazi ya wu Mmon-nso ye onye ozo oyiye izuo-emu le orja, ¹⁰ yezi onye ozo oyiye irun orun-atumanya, ye onye ozo oyiye izi ozi Osolobue si we zi, ye onye ozo oyiye o gi a marin udi mmon ri orun, yezi onye ozo oyiye isu-asusu ri ichen-ichen, yezi onye ozo oyiye isuhuto ihien onye suni ku. ¹¹ Mmon-nso ohu hu, iya nwe e me ihien ndini ile; o keyesonme onye-onye oyiye o cho n'o keye we.

Ehu Ohu, Bu Mkpamkpa Bu Oda

¹² Ehu ohu suo ke ihian nwe, kani mkpamkpa-ehu bu oda ri ime e. Kani, ke mkpamkpa ndi hu buhanle oda, ehụ ohu suo ke we wu. Erira k'o rizikwo ehụ Kraisti.

¹³ Makeni, Mmon-nso ohu hu ke we gha gi mirin-Chuku we me enyi bu enyi ile che ime ehụ ohu—ke ndi

Ju ke ndi ali ndi ozo wuleni ndi Ju; ke ndi wu igbon ke ndi wuleni igbon; we no me enyi ile rarisonme Mmon-nso ohu ahun.

¹⁴ Ezie, ehụ ele mkpamkpa ohu suo, kani mkpamkpa bu oda ro. ¹⁵ Uku ihian si, "Makeni ele m eka, ele m nke ehụ," ele ohun k'e me e awuzile mkpamkpa-ehu.

¹⁶ Omeni ntin si, "Makeni ele m enya, ele m nke ehụ," ele ohun k'e me e awuzile mkpamkpa-ehu. ¹⁷ Omeni ehụ ile wu enya-enya, k'o k'e gi ni ihien? Omeni ehụ ile wu ntin-ntin, k'o k'e gi ni ishin? ¹⁸ Mba, ezioku ri n'a wu ni, Osolobue e gigo eka a donmesonme mkpamkpa owule ri ehụ k'o don cho a. ¹⁹ Omeni we ile wu mkpamkpa ohu, elebe nke ehụ a ri? ²⁰ Kani, k'o ri wu ni mkpamkpa-ehu bu oda, kani ehụ ohu suo ro. ²¹ Enya e ri-eka si eka, "O nwonni ihien m gi i e me!" Isi e ri-eka si uku, "O nwonni ihien m gi i e me!" ²² Kama, mkpamkpa-ehu ndi hu nokesi we ka anuna rikemede mka nkesini omeni ari w'a, ehụ ezuni oke. ²³ Mkpamkpa-ehu ndi ahun enyi e weri ni enwon we ogho ke enyi e yede ogho pu-ichen; mkpamkpa ndi hun furuleni enya e legha ke enyi kadu ohunma e donzi, amamgbe we a hun we ke we ri.

²⁴ Kani mkpamkpa-ehu ndi ahun nwe ogho achokani udi ndonzi. Enina ke Osolobue donme ehụ—o we ogho kani ye mkpamkpa ndi hu noke si arini we mpa— ²⁵ make nkebe gha a ri ime ehụ, kama, ni mkpamkpa owule hun uzo e gi eka ohu e lepụ ibe we enya. ²⁶ Omeni mkpamkpa ohu nwon nsongbu, we ile e buru nsongbu hu; o bo mkpamkpa ohu, we ile e son e ghoghọ.

²⁷ Unu ile wu ehụ Kraisti. Onye-onye ime unu wusonme mkpamkpa rin'a.

²⁸ Ime ndi uka, Osolobue e tumesonmeguo ndi ri ichen-ichen: nke ibuzo wu ndi-ozu pu-ichen; hun me e ebuo wu ndi-amuma le ndi e zi ozi Osolobue si we zi, hun me we eto wu ndi-nkuzi; ndi ozo wu ndi a run orun-atumanya, ndi a zuo emu, ndi e yeni ndi ozo eka, ndi nwe oyiye iki-okiki le ndi a su asusu ri ichen-ichen. ²⁹ Ihian ile wu ndi-ozu pu-ichen? Ihian ile wu ndi-amuma le ndi Osolobue e zi ozi? Ihian ile wu ndi-nkuzi? Ihian ile a run orun-atumanya? ³⁰ Ihian ile nwon oyiye izuo-emu? Ihian ile a su asusu ri ichen-ichen? Ihian ile a suhuto we? ³¹ A nwankenme ni nwan ni unu nwonhen oyiye ndi hu ka mkpa a ri. Kani, ni m ghosi unu uzo ahun kachanrindi.

Isi Nke Mmeto

Ihien-osusuo

13 Omeni m'a su asusu ile—ke nke ihian ke nke ndi mmon-ozu—bu e nwon m ihien-osusuo, m wuhu egogo mobu okpokoro-ogbogoro ri a zun uzun!

² O mezikwo ni m nwon oyiye m gi e bu-amuma, e zini Osolobue ozi, nwezikwo oyiye m gi a ghota ihien ile mini le hun m gi a marincharin ihien ile; o mezikwo ni m nwonchanrin okukwe ile—nwede hun m k'e gi saeka bupu ugu onodi a—bu enwon m ihien-osusuo, o nwonni ihien m wu!

³ Ọsọ̀n'a nì m wechanrìn ihien ile m nwọn ye ndi igbenye, ọ sọ̀kwon'a nì e kweride m nì wẹ kpọ m okun makẹ okukwe m—ikẹnkwo e gi m'e nyan isi—kani, omeni e nwọn m ihien-ọsọ̀sọ̀, ọ banko nì m erere owule!

⁴ Ihien-ọsọ̀sọ̀ nwe ndidi; ihien-ọsọ̀sọ̀ e me efoma; a ra we iwe-anya; a ra nyan isi; a ra pache.

⁵ Ihien-ọsọ̀sọ̀ a gbaye ihian; a ra cho nke e sọ; a ra bukenrin olulu; ihien-ọsọ̀sọ̀ a ra a guntọ eje-ihien we e me e. ⁶ Eje-ihien a ra sọ ihien-ọsọ̀sọ̀ usọ—ezioku ke ọ ghogho nì.

⁷ O nwonni ihien a guu ihien-ọsọ̀sọ̀ ndun, a ra kweribehi nì ihien rì mma k'a gha ime ihian puha, a ra nwebehini ihian olile-anya, ndun ndidi ara guu a.

⁸ Ihien-ọsọ̀sọ̀ k'a to jẹrin ejen. Kani, nke ibu-amuma le izini Osolobue ozi, ogen e k'a ghafe; o me nke asusu ichen-ichen, ogen we k'a ghafe; o me nke amamihien, ogen e k'a ghafe.

⁹ Ogenni, enyi amarinzuni; amuma enyi e bu le ozi enyi e zini Osolobue ezuni. ¹⁰ Kani, ogen hun zu oke e gi bia, e bu we hun zuleni oke che usọ. ¹¹ Ogen m gi rì nwata, m'e ku ke nwata, m'e ro iroro ke nwata, m'a tu iroro ke nwata. A kagu m ehụ, m no na obibi nwata to. ¹² Ogenni enyi a hun bishi-bishi rike onye rì e lee ughegbe † rileni mma. Kani, o ru ogen hu, enyi le iya k'a huntari, elee-m, elee-i; kikenni, enyi amarinzuni, kani ogen hu, m k'a marinchanrin ihien ile ke Osolobue don marinchanrin m.

¹³ Ihien eto hun a toni wu: okukwe, olil'anya le ihien-ọsọ̀sọ̀. Kani, hun kachanrinni wu ihien-ọsọ̀sọ̀.

Isi Nke Mmẹno

Oyiye Asusu Le Igi Oyiye Yeni Ndi-uka Eka

14 Lijima ni nwan ni unu e nwon ihien-ọsọ̀sọ̀ leni unu a chokenme oyiye Mmon-nso—tumadu igi asusu ihian ri a ghota e zini Osolobue ozi. ² Makeni, onye hun ri a su asusu "ire", asusu we rileni a ghota, ri a gwa Osolobue oku, ele ihian k'o ri a gwa, makeni, o nwonni onye ri a ghota n'a. O n'e gi iken Mmon-nso e ku ihien-mini. ³ Kani, onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ri a gwa ihian oku, oku hun k'e me okukwe we sue, gba we umẹ, kasị we obi. ⁴ Onye hun a su asusu we rileni a ghota ri a gba enwen e umẹ. Kani, onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ri a gba ndi uka umẹ.

⁵ K'o ri m, unu ile a su asusu "ire" ri ichen-ichen. Kani hun m ka a cho wu ni unu e gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi. Onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ka onye hun ri a su asusu "ire" we rileni a ghota—sukpan ni ihian sūhuto ihien ahun o ku ye asusu we k'a ghota, keni o gba ndi uka umẹ.

⁶ Umune m, lee n'e nwan: omeni m bia ebe onu ri, ni a suma m asusu "ire" onu rileni a ghota, nani ke m'e don yeni unu eka, wezuka ni m gi asusu unu k'a ghota gwa unu oku? Ikẹnkwo e gi m ya wu asusu unu a ghota

† Igwe we finchanrin ohunma ke we gi e henrin ughegbe ogen ahun.

ta gwa unu ihien Osolobue ghosi m, mobu a gwa m unu oku unu e gi marin ihien unu marinleni; ikẹnkwo e zi m unu ozi Osolobue si zi; ikẹnkwo a kuzi m unu ihien?

⁷ Erija k'o rizide ihien ndi hu rileni ndun we gi a ku egu—noke ekpiri mobu ubo: omeni eyeni we olu we enya, nani ke ihian e don ghota ihien onye ri a kponi we ri e ku? ⁸ Opi we gi a kpoqbama ndi jenkọ agha ye olu we ghotaleni, onye k'e konrin agha? ⁹ Erija ke nke unu rizikwo: unu gi asusu ozo hun we rileni a ghota ku oku, nani ke we e don marin ihien unu ri e ku? Ya wu ni ufere ke unu ri a gwa oku.

¹⁰ W'a ra ru uka a, olu ichen-ichen bu oda ri enu uwa, bu o nwonni hun nwonleni ihien we gi e e ku. ¹¹ O me nwan ni aghotan m olu ahun, m k'a wu otumunye enya onye ri e gi e e ku oku, ya le enwen e a wuru otumunye enya m. ¹² Erija k'o ri ebe unu le enwen unu ri: ebe oyiye Mmon-nso ri a du unu, liliima ni nwan ni unu e nwekenme we, ni unu e gizikwo we a gba ndi-uka umẹ, e me uka a gha ihun.

¹³ Ya wu, onye gi asusu we rileni a ghota ku oku, ya me ekpere n'o nwon iken sūhuto ihien o ku ye asusu ndi o ri a gwa oku k'a ghota. ¹⁴ Makeni, m gi asusu m marinleni me ekpere, mmon m hu e me ekpere, kani, uche m ari a ghota, o nwonni ihien uche m ri a run. ¹⁵ Ki m'e me nwan? M k'e gi mmon m me ekpere, kani, m k'e mezikwo ekpere m k'a ghota. M k'e gi mmon m bu ebụ, kani m k'a buzikwo ebụ m k'a ghota. ¹⁶ Omeni ele erija, i giguu mmon i ja Osolobue mma, nani ke ogbori a don nwan si "Isee!" gi kweyeni ekele ahun i kele Osolobue, ebe o meni onye hu amarin ihien i ri e ku? ¹⁷ Ikẹnkwo y'a jagugho Osolobue mma nke-esi, kani o nwonni ke ojija-mma i don yeni okukwe hun-ebọ eka sue.

¹⁸ A kpanmin m Osolobue ni mme ka unu ile asusu "ire" ichen-ichen a su. ¹⁹ Kani, ime ozuzu ndi-uka, o ka m mma ni m ku mkpuru-oku isen m ghota, hun ndi ozo k'a ghota, o ban ni we erere, kari ni m gi asusu "ire" we ghotaleni ku mkpuru-oku nnu ole-le-ole.

²⁰ Umune m, erole ni iroro ke umueka! Kama, ebe njo ri, a wu ni umueka, kani, o me nke iroro, e ro ni iroro ke ndi ka-ehu. ²¹ Ime Ehuhuo-nso, we de e ni Di-nwonni-enyi si,

"Ndi asusu ozo,

le onu itumunye

ke m k'e gi gwa ndini oku;

kani ele we k'e gonzikwo m tan ntin."

²² Ya wu, ndi kwerileni ke we gi asusu-ire a ghosi eka Osolobue, ele ndi kweriguni; kani, ndi kweriguni ke we gi "Osolobue si" a gwa oku, ele ndi kwerileni.

²³ Ya wu, o me nwan ni ndi uka ile zu, ihian ile a suma asusu ire, ni onye marinleni enya ihien ndini mobu onye kwerileni a banhan, o kuko ni era ri a pu unu?

²⁴ Kani, omeni ihian ile gi asusu w'a ghota e zini Osolobue ozi, onye hun kwerileni mobu onye marinleni enya ihien ndini banhan, ihien ihian ile ri e ku a mama a ikpe, o juma enwen e nju. ²⁵ Ihien ri a obi k'a puha ifon, bu o nweni onye o gwa ihien owule. O k'a kponi

Osolobue isi-alì, ye Osolobue ogho, si, “Ezioku-ezioku, Osolobue ri ime igunrun unu!”

Igi Usorun E Me Ihien Ime Uka

²⁶ Kiji furu nwan enyi k'e me, umune m? Unu zu, onye-onye nwe ihien o k'a s'eka me: ikenkwo eburo; ikenkwo nkuzi ro; ikenkwo ihien Osolobue ghosi ihian k'o cho n'o ku; ikenkwo ozi we jenkwo d'e gi asusu ndi ozozo zi ro; ikenkwo we jenkwo d'a sushuto oku ye asusu we k'a ghota. E me ni ihien ile k'o k'a don yeni ndi ile ri uka eka, gba we me. ²⁷ Omeni ihian k'e gi asusu ndi ozozo zi ozi, ya wuru madu eburo—o kari-eka, madu eto. We ku e onye-ohu onye-ohu. Kani onye siko d'a sushoton k'a ririri a. ²⁸ Kani, omeni onye k'a sushoton ari a, ndi te k'a suni we gba nkintin ime uka; we gwama enwen we le Osolobue oku ime obi we.

²⁹ Nke ndi hun k'e gi asusu w'a ghota zini Osolobue ozi, madu eburo mobu eto we ku—ndi hoduni we gonme ntin, e leban ihien we ri e ku enya.

³⁰ Omeni Osolobue a ghosi onye ndi ali ihien, onye ri e ku oku ya kusì.

³¹ Unu ile k'a sa nwan eka e zi ozi Osolobue si unu zi—onye ohu, onye ohu—keni onye owule munrun ihien, a gba we onye owule me.

³² Ozozo, mmun onye amuma le onye e zini Osolobue ozi ri okpuru onye ahun—o k'a saeka gba nkintin.

³³ Makeni Osolobue ele Chuku isusu, kani Chuku udon le usorun k'o wu.

Rike ke enyi don e me e ime uka ndi-nsò ile, ³⁴ ikpoho we gba nkintin ime uka ile. Enyi ara ni we ku oku. We we enwen we che okpuru. Iwu e kughoji erira.

³⁵ Omeni we nwon utaa, we ru unu a ju we di we ya, makeni ihien ifenren k'o wu ni okpoho k'e ku oku ime uka.

³⁶ Ra eka unu ke oku Osolobue ghade bidon? Unu soso k'o ru eka?

³⁷ Onye owule si n'o wu onye-amuma le onye e zini Osolobue ozi, n'o ze eze ime mmun, ya ku ezioku ni ihien ni m ri e de ni unu wu ihien Onye-nwonna-enyi si we e me. ³⁸ Onye owule si ni ele ezioku, weri n'e ni 'ya nwen ele ihien ahun o si ni 'ya k'o wu.

³⁹ Umune m, igi asusu we k'a ghota bu amuma le izi-ni Osolobue ozi ya duma unu; k'a sikwole ni w'a sule asusu “ire”.

⁴⁰ Kama, e gi ni usorun e me ihien ile, e me e n'o na enya.

Isi Nke Mmisen

Ndi Nwunni Jenko D'a Riji Ndun

15 Umune m, m cho nwan ni m nyanhan ni unu ozioma hun m zi unu, hun unu nabanhan, hun unu turu nwan ime e; ² ozioma ahun Osolobue gi ri a zupuha unu—omeni unu e kwonkenmegho ozi hu m zi unu—mmani unu kwerihu nke olal'iwì.

³ Makeni, ihien ni rikememe mkpa ime ihien ndi ru m eka ri ihien ibuzo m me n'o ruzikwo unu eka: ni Kraisti gi ufiri njo enyi nwun noka ke Ehuhuo-nsò don ku e

edei; 4 ni we li e; ni, nke akp'ohin eto, Osolobue no weli e—noka ke Ehuhuo-nsò don ku e edei; ⁵ ni Kefasi (wu Pita) hun a; uwe Mmebuwo wu ndi-ozì pu-ichen nozi hun a.

⁶ Omequu, ihien kari madu ogun-isen kwasì nnu ime ndi kwerini nogbamanì no hun a. Imerinme we hukwo nwan ndun, kani ndi hu ime we a ranhinguo—ya wu, a nwunhinguo we. ⁷ Omequzi Jemisi no hun a; omequzi ndi-ozì pu-ichen ile no hun a. ⁸ Nke ikpazuun ime we ile, mmene nwen nozi hun a: mmene hun no ke nwa we mu ogen furuleni. ⁹ Ezioku-ezioku, ime ndi ozi pu-ichen ile, onwonna onye m han ke 'ya. Erudeni m onye w'a kpo onye-ozì pu-ichen, makeni m kpokpo uka Osolobue.

¹⁰ Kani, m wu nwan ihien m wu ghahani efoma Osolobue, bu efoma hu o meni m alanì iwì. Kaka! Mmeme runkaride onye owule ime we. Kani, ele ni mmeme run—kama, eka Osolobue hun ri ime ndun m run a.

¹¹ Ya wu, osun'a ni mmeme zi mobu ni uwe zi, onwan wu ihien enyi e zi; onwan wu ihien unu kweri.

Osolobue E Weli Ndi Nwunni Eweli

¹² O me nwan ni ozi enyi wu ni Osolobue gha onwan weli Kraisti, kiji ke ndi hu ime onu ri e kuni ni Osolobue e weliko ndi nwunni? ¹³ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ya wu ni o welini Kraisti—ya wu ni Kraisti aghanì onwan lihi; ¹⁴ omeni Osolobue ewelini Kraisti, ya wu ni ozi enyi zi enweni ihien o wu, okukwe onu enwonzikwoni ihien o wu. ¹⁵ Ya wuzi ni enyi rìde nwan e buokin Osolobue onu—makeni enyi e kuguo ni Osolobue a ghaguo onwan weli Kraisti—bu o welin'e, omeni ara weli ndi nwunni. ¹⁶ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ya wu ni o welini Kraisti, ¹⁷ omeni Osolobue ewelini Kraisti, ya wu ni okukwe unu wu ihien la iwì, ya wu ni unu rikwo nwan ime njo unu. ¹⁸ Ya wu ni ndi hun ri ime Kraisti ogen we gi nwunhun, ndi ranhinguoni, a laguo iwì. ¹⁹ Omeni iri-ndun enu-uwani soso ke enyi gi ri e nwon olil'enya ime Kraisti, ya wu ni nke enyi kachanrin njo ime ihian ile ri uwa.

²⁰ Kani, ezioku rin'a wu ni Osolobue a ghaguo onwan weli Kraisti, gi e henrin ihien-ugbo ibuzo † o wepuha ni enwen e ime ndi nwunni, gi e ghosi ke ndi hoduni k'e jen.

²¹ Makeni, ebe o me ni eka onye ohu ke onwan gha-ha bja, igha onwan lihi a ghaguozikwo eka onye ohu bja. ²² Makeni, k'o don me ni ihian ile a nwun onwan makeni we le Adam wu ohu, erira k'o donzi me ni ihian ile k'a gha onwan lihi makeni we le Kraisti wu ohu.

²³ Kani, o ru onye o lihi, o ru onye o lihi: Kraisti wu onye ibuzo, mkpuru-ibuzo; o bja, ndi nke e e lihi. ²⁴ Ohun meguu, njendememe ogen e ru, hun Kraisti jenkwo d'e gi we Ali-eze che eka Chuku-Nedi—o merichanringuu okiki ile le onye owule ri a kiji le onye owule iken owule ri eka a. ²⁵ Makeni, Kraisti k'a kiriri d'e ru mgbe o buguu ndi-ihenren e ile che okpuru uku a. ²⁶ Ehenren ikpazuun o k'e tikpo wu onwan. ²⁷ Makeni, “Osolobue e

† *IHIEN-UGBO IBUZO MOBU MKPURU IBUZO WU HUN WE WEPUHA IME IHIAN UGBO, GI YE OSOLOBUE OYIYE, WE KEBE GHOJIMA HUN HODUNI. O NOKIN ENYA HUN HODUNI; K'O RI KE WE RI.*

buguọ ihien ile che e okpuru uku." Ya ke Ehuhuo-nso ku. Kani, omeni Ehuhuo-nso si ni "ihien ile ri okpuru uku a" o wechanrin enya ni Osolobue, hun bu ihien ile che e okpuru uku ari ihien o bu che e okpuru.

²⁸ Osolobue buguọ ihien ile che okpuru ya wu Nwa a, ogen hu, Nwa a le enwen e a bia d'a rizikwo okpuru Osolobue hun bu ihien ile che e okpuru—keni Chuku wuru ihien ile enya onye owule, wuru onye ihien ile ri okpuru e.

²⁹ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, kini ke ndi ahun ri e mefu ni ndi nwunni mirin-Chuku k'e me? Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ke ihian ri e mepuni ni we mirin-Chuku? ³⁰ Ki enyi ri ni nwan e buni enwen enyi e che ihien onwun gi a kpo enyi ihun ogen ile? ³¹ M'a nwunde uhuhin ile ma! Ezioku rochanrin umune m—k'o don wuru ezioku ni m gi unu a nyan isi make ihien Kraisti wu Jesu Nna enyi me ime ndun unu. ³² Emeni olil'anya ihian-mmaka suo, olil'anya ndunni suo, ke m gi kweri lusun eje-anu ndi hu ogun ime ali Efesosji, elee erere k'o banni m?

O me nwan ni Osolobue ara weli ndi nwunni,
"Ni enyi ri nwan;
ni enyi ra—
make ni o ru eki,
enyi a nwunhun!"

³³ Anikwole ni we dufie unu! "Eje-ogbo e wiwi ezi-omume!"

³⁴ Tenthin ni nwan nwonrin uche; unu e mebehi njo—ni ndi hu ime unu amarin Osolobue. Kaka! M ri e ku onwan keni ifenren me unu.

Ehu Ndi-nwunni Siko D'e Gi Lih

³⁵ Kani, ikenkwo ihian k'a juma ke "Nani ke Osolobue e don weli ndi nwunni? Elee udi ehu ke we k'e gi bia?"

³⁶ Onye-nzuzu! Ihien i kunye ani ara ri ndun, pu, wezu-ka n'o nwunhuguu anwunhun. ³⁷ Ozozu, i gha a kun ihien, ele ehu o jenkwo d'e gi puha ke y'a kunye, mkpuru gba-oto ke y'a kunye: ikenkwo mkpuru oka-witi mobu mkpuru ihien ozo. ³⁸ Kani Osolobue e ye e ehu hu Osolobue cho; o ye udi mkpuru owule ehu nke e. ³⁹ Ehu ihien ile ele udi ohu: nke ihian wu udi ohu; anumanu nwon udi ozo; nnunu nwon udi ozo; azun nwonzikwo udi ozo. Onye le udi a, onye le udi a. ⁴⁰ O nwongho ihien ndi ri elu-igwere, nwezikwo ihien ndi ri elu-uwu; kani ogho ihien ndi ri enu-igwere wu udi ichen, ogho ihien ndi ahun ri elu-uwu wu udi ichen. ⁴¹ Enya-anwun nwon ogho nke e; ifon nwon ogho nke e; kokise nwonzikwo ogho nke e, kokise ichen-ichen nwon ogho ichen-ichen.

⁴² Erija k'o jenkwo d'a ri ogen Osolobue k'e gi weli ndi nwunni: ehu we li wu hun e rehini, kani hun o k'e weli ara rehi; ⁴³ we li e ebe o nwonleni ogho, kani hun o k'e weli k'e nwe ogho; we li e ebe o kenrenleni, kani hun o k'e weli k'e nwe iken; ⁴⁴ ihien we li wu ehu ihian-mmaka, kani ehu ime-mmom we e legha k'o k'e weli † Omeni ehu-mmaka ri a ri, ya wu ehu ime-mmom rizikwo a ri.

† ehu ime-mmom hun w'e legha enya. Luk 24.33-46; Ndi Filipi 3.21

⁴⁵ Erija ke we de e ime Ekukwonso, si, "Onye ibuzo, hun wu Adam, no henrin ihian ri ndun," Adam ikpazuun e henrin M mon hun e ye ndun.

⁴⁶ Kani ele hun ime-mmom bu uzo bia, kama, hun wu ihian-mmaka bu uzo bia, n'o d'e ru onye ime-mmom hu. ⁴⁷ Onye ibuzo hu gha uwanu bia, onye we gi ejan memere ro; hun-ebob gha elu-igwee bia. ⁴⁸ Ke onye hu we gi ejan memere ri, erija ke ndi hun we gi ejan memere ri; ke onye hun gha enu-igwee bia ri, erija ke ndi hun wu nke elu-igwee rizikwo. ⁴⁹ Ke enyi don nwon nwan ehu hun yi onye nke ejan, erija ke enyi k'a donzi nwon ehu hun yi onye nke elu-igwee.

⁵⁰ Umune m, onwan wu ihien m ri a gwa unu: ehu-le-edeke asako eka banye Ali-eze Osolobue; ihien a nwunni abanyeko hun ghaleni a nwun.

⁵¹ Gon ni ntin: ni m gwa unu ihien-mini: ele enyi ile k'a nwun (ranhin), kani, enyi ile jenkwo d'e nwonhuto!

⁵² O k'e me idumuzi: ozigbo-ozigbo, ime ntabe-enya ohu, hun we gihu opi ikpazuun hu! Make ni, ogen opi hu e gi han, ndi nwunni k'e gi ehu ghaleni a nwun lihi; enyi ndi hun ri ndun e nwonhuto. ⁵³ Make ni, ehu enyini hun e rehini k'e nwonhutoriri henrin hun ghaleni e rehi; ehu enyini hun a nwunni k'e nwonhutoriri henrin ehu hun ghaleni a nwun.

⁵⁴ Ogen ehuni e rehini e gi henringuu ihien ghaleni e rehi, ehuni a nwunni e henringuu hun ghaleni a nwun, o wuru ni ihien ahun we de ime Ehuhuo-nso e mezuguo: ni

"E meriole we onwun,
nke e a guguo!

⁵⁵ Euu onwun!

Elebe ke mmeri i ri nwan?

Euu onwun!

Elebe ke ihien i gi e gbu ri nwan?"

⁵⁶ Ihien onwun gi e gbu wu njo; iken njo wu Iwu.

⁵⁷ Kani ekele ya rinj Osolobue, hun e ye enyi mmeri hu ghahani Nna enyi wu Jesu Kristi! ⁵⁸ Ya wu, ezi umune m, wuzokenme ni nwan; emehunmele ni; a runwaye ni orun Di-nwonna-enyi—ebe o me ni onu a maringho ni orun unu run ime Di-nwonna-enyi alako iwi.

Isi Nke Mmisin

Ihien We Tu Ni Ndi Nke Osolobue

16 Ni enyi ku nwan oku ihien we ri a tuni ndi nke Osolobue ri Jerusalem. Me ni ihienni m gwa uka ndi risonme Galeshia me: ² uhuhin ibuzo owule ime izu-uka, onye-onye ime onu y'a gha ihien Osolobue ye e e wepuha, e donme—amamgebe m'a bia unu a tuma ihien. ³ M bia, e we m ehuhuo-ozu ye ndi onu hanpuha, e zi m we bu oyiye unu shi Jerusalem. ⁴ Omeni o huoghho mma ni mme le enwen m jen, e sonjen we m.

Ihien Polu Cho N'o Me

⁵ M siko d'a bia d'a hun unu—m ghagbariguu Masedonia—make ni m bu e obi ni m k'a ghaha Masedonia.

⁶ Ikenkwu e son m unu noye mobu a nodichanrinde m

ogẹn oyi †; kẹni ụnụ hụn ụzọ yeni m ẹka ijẹn m—ebe ọwụlẹ m jẹnkọ d'a chọ ni m jẹn. ⁷ Ogẹnni, achọni m ni m hụnhụ ụnụ ghafe. Makẹni, m chọ ni, m bịa, a nọye m—omẹni Di-nwọnni-ẹnyi a ni m.

⁸ Kanị m k'a nọdị ime Ẹfẹsọsị d'e ru ogẹn Mmẹmmẹ-Pentikosu, ⁹ ni ezigbo oghere m'e gi rụnpuha ihien a fuhaguoni m—osusun'a ni ndi odakin buzikwo oda.

¹⁰ Omẹni Timoti a biaghọ, ụnụ e mękwọ obi ru ẹ alị ime igunrun ụnụ, makẹni ọrun Nna-ẹnyi ohu ahun m ri a run k'ọ ri a run. ¹¹ Ya wu, onye ọwụlẹ y'e legberikwola. Hun n'a n'o gi udon la, keni o bịa d'e kunrun m—ni m ri a tu ẹnya ya le umunẹ ẹnyi ndi hu. ¹² Nke nwene ẹnyi wu Apolosị, a rịokemegwo m'a n'o sonhen umunẹ ẹnyi ndi ọzọ hu d'a hun ụnụ, kanị o ke chọ n'ọ bịa. Kanị, ezigbo oghere puhan'a, o k'a bịa.

Oku Ikpazụun

¹³ Dọrin ni ẹnya; turukemẹ ni ime okukwe ụnụ; atule ni egun; zekemẹ ni. ¹⁴ Gi ni ihien-osusuo e me ihien ile ụnụ e me.

† ogẹn winta

¹⁵ Umunẹ, ụnụ a maringwo ni ikpun-ulo Stefanasi wu ndi ibuzo kwerini Jesu ime Azuun Akaya. Ozọ wu n'e buchanringwo we enwen we che irunni ndi nke Osolobue ọrun. ¹⁶ M ri a si ụnụ hụn a ni ụnụ e me ihien ọwule ndi no erira si ụnụ me hun k'e yeni we ẹka run ọrun hu—ke uwẹ ke ndi ile e son we a run ọrun hu, a runshi ẹ iken.

¹⁷ Obibia Stefanasi le Fotunatosi le Akayatosi bia hu a suo m. A nokingwo we ẹnya ụnụ nwen rileni ebeni.

¹⁸ We gba mmọn m umẹ, gbazikwo nke ụnụ. A gbaye ni nwan ndi no enina.

¹⁹ Uka ndi risonme Azuun Eshia e zi ekele ụnụ. Akwila le Priska †† le uka hun e zu iwe we e kele ụnụ ohunma-ohunma ime Nna-ẹnyi. ²⁰ Umunẹ ẹnyi ile ri ebeni e zi ekele. Dide ni ibe ụnụ odide ri nsọ.

²¹ Mmẹ wu Polu gi ẹka m de ekeleni. ²² Ibu-onu ya rinị onye ọwule ihien Di-nwọnni-ẹnyi ghaleni a suo! Di-nwọnni-ẹnyi, bia!

²³ Efo ma Di-nwọnni-ẹnyi wu Jizosi ya nọyeni ụnụ.

²⁴ M nwe ihien-osusuo jenni ụnụ ile ime Jesu Kristi.

†† mobu: Prisiija

2 Ndi Kọrẹnti

Isi Nke Ohu

1 Mmẹ wu Pọlu de Ẹkukwọ-ozini. M wu onyẹ-ozipụ-ichẹn nke Kraịstị wu Jizọsị ghahanị uche Osolobue. Mmẹ lẹ Timoti nwẹnẹ ẹnyi gba de ẹ. Ndi ụka Osolobue rị alị Kọrẹnti kẹ ẹnyi rị e dejenni Ẹhuhụọ-ozini, uwẹ lẹ ndi nsọ ile hụn wẹ ile gba rị Azụn Akaya †.

² Ẹfoma lẹ udon hụn gha ẹka Osolobue Nedi ẹnyi lẹ Di-nwẹni-ẹnyi wu Jizọs' Kraịstị bịa ya rini unu.

Pọlu E Ye Osolobue Ekele

³ Ojija-mma ya rini Osolobue hụn wu Osolobue lẹ Nedi Di-nwenni-ẹnyi wu Jizọs' Kraịstị. Nedi omikẹn k'ọ wu, Osolobue hụn nkasi-obi ile gha ẹka a a bịa. ⁴ Iya wu onyẹ a kasi ẹnyi obi ime nsongbu ẹnyi ile, keni ẹnyi saeka e gi nkasi-obi hụn Osolobue ye ẹnyi nwẹn a kasi ndi ọzo rị ime nsongbu ọwule obi. ⁵ Makeni, kẹ ẹnyi don a ta oken afunfun make ifiri Kraịstị, erira kẹ Osolobue donzikwo a kasi ẹnyi obi oda-oda ghahanị Kraịstị.

⁶ Omeni nsongbu rị a biani ẹnyi, ọ hụ a biani ẹnyi keni wẹ gi e kasi onu obi, keni unu gizikwo a nwe nzuopuha; omeni wẹ rị a kasi ẹnyi obi, wẹ rị e gi e kasi unu obi ebe unu no e wetu obi alị e dingbu udi afunfun ohu hụ ẹnyi rị a ta. ⁷ Ya wu, olil'anya ẹnyi nwon banyeni unu turukwem. Makeni, ẹnyi a maringho ni kẹ unu don e son ẹnyi a ta afunfun kẹ unu donzi e son ẹnyi a narin nkasi-obi.

⁸ Umune m, ẹnyi cho ni unu marin ni ẹnyi ta oken afunfun kẹ ẹnyi rị Azun Eshia: wẹ songbu ẹnyi oda-oda, karide hụn ẹnyi lẹ enwen ẹnyi saeka din—nke wu ni ẹnyi erozini ni ẹnyi k'a hụn isi. ⁹ Ezie, o te rị ẹnyi kẹ si a magwo wẹ ẹnyi ikpe-onwun. Kani, onwan mẹ keni ẹnyi gi Osolobue don ẹnya, Osolobue hụn e weli ndi nwunni—hụn nke ẹnyi e gi gi enwen ẹnyi don ẹnya.

¹⁰ Iya gbapuha ẹnyi ime eje-onodi hụ te k'e gbuni ẹnyi. O k'a rị a gbapuha ẹnyi. Iya kẹ ẹnyi rị e lee ẹnya n'o k'a gbafuhazi ẹnyi— ¹¹ unu gha e son ndi ọzo e gi ekpere e yeni ẹnyi ẹka, keni ndi bu oda hụn ọzo gi ufiri ẹnyi a kpanmin Osolobue, make ihien rị mma o gi efoma meni ẹnyi ghahanị ekpere ndi bu oda mẹ.

Ihien Hain Pọlu Gizileni Jen Korinti

¹² Ihien ẹnyi gi a nyan isi wu onwan: ni obi ẹnyi rị a shiani ẹnyi eri ni ẹnyi gi obi rị ochan lẹ ezioku Osolobue bi obibi ẹnyi ime uwa, tumadu egbata ẹnyi lẹ unu; ni ẹnyi egini amamihien uwa bi, kani eyemeka

† Akaya lẹ Grisi e d'e mẹ ihien ohu.

Osolobue. ¹³ Makeni, ẹnyi ara deni unu ihien ọwule kari hụn unu a gun, ọ ni unu ghota; kani m rị e lee ẹnya ni unu k'a ghotchanchin ẹnyi, ¹⁴ kẹ unu don nwan ghota ẹnyi ekere. Eghe, unu a ghotagwo ni unu k'a saeka gi ẹnyi nyan isi Uhuohin Nna ẹnyi wu Jizọs' k'a bịa—nọkẹ kẹ ẹnyi nwẹn k'a don saeka gizikwo unu nyan isi.

¹⁵ Makeni onwan we m ẹnya hain m te gi kwademe ni m k'a biaguzi d'a hụn unu, keni ọ wuru ni unu ngozi mgbe ebwo. ¹⁶ M te cho ni m bịa d'a hụn unu m jenkonị Masedonia lẹ m kinkozini, mmẹ lẹ unu nodigwu, unu e yeni m ẹka m jenkonị Judia.

¹⁷ Ogen m gi tu iroroni, m rị eroshi-azunni, eroshi-azunni? Ra m'a tu iroro kẹ ndi uwa hụn a si, "eghe, eghe" lẹ "mba, mba" mgbe ohu? ¹⁸ Kaka! Ebe o mẹ ezie ni Osolobue wu onyẹ-ezioku, oku ẹnyi a gwa unu e metuni "eghe lẹ mba" nke onyẹ e ku ebwo. ¹⁹ Makeni Nwa Osolobue wu Jesu Kristi, hụn mmẹ lẹ Sivanosi, hụn w'a kpọzi Saịlasi, lẹ Timoti zi unu ozi ẹ, ẹlẹ onyẹ a si "eghe," a si "Mba;" kama, ihien rị ime e ogen ile wu "eghe." ²⁰ Makeni, ime e kẹ nkwa Osolobue ile no e mezuchanrin, a wu "eghe." Ya hain ẹnyi gi a si "Isese" ghahanị iya wu Jesu Kristi, e gi e ye Osolobue ogho. ²¹ Osolobue lẹ enwen e wu onyẹ hụn e mẹ ẹnyi lẹ unu e turukemẹ ime Kraịstị; iya tumẹ ẹnyi, ²² ye ẹnyi ahima a ghahanị iwe Mmon-nsọ a che ime obi ẹnyi, gi e henrin mbiye ihien ile o k'e meni ẹnyi.

²³ Kani, m rị a kpoku Osolobue n'ọ shiagbu m eri omeni ẹlẹ ezioku kẹ m rị e ku ni ihien hain m gileni biazị Kọrẹnti wu ni a choni m ni m bịa a jugboma m unu. ²⁴ Ari m e gi e e ku ni ẹnyi nwe e ku ihien unu gi okukwe unu e mẹ. Ẹlẹ 'ya—ihien rin'a wu ni ẹnyi lẹ unu gba a run keni unu nwehen ighoghwo hụn k'a biani unu makeni unu turu ohunma ime okukwe unu.

Isi Nke Ebwo

2 Ya kẹ m gi kwademe obi m ni abiakozị m ijen k'e buheni unu ufu. ² Makeni, m mẹ unu ihien ufu, onyẹ k'a gbazi m nwan ume? Ẹlẹ ndi hụn m megwu ihien ufu? ³ M de ni onu ehuhuo-ozini hụ m de, amamgbe m'a bịa, unu nwẹn, hụn nke e m m ghoghwo, e m m ihien k'a fu ni m. Makeni, a maringho m onu ile ohunma-ohunma, ni, m ghoghoma, unu ile k'a ghoghoma. ⁴ Ekwan lẹ obi rị a gbawani m kẹ m gi de ya wu ekukwo-ozini. E deni m'e n'ọ fu unu, kani m de e ni unu marin ni unu rị m obi oda-oda.

Gbagharị Nị Nwan Onyẹ Ahun Mẹ Njọ

⁵ Omẹni o nwọn onyẹ mē ihien ụfụ, eḷe mmē sụọ k'ọ mē ẹ, kanị o nwonghọ k'ọ gi mē ezioku nị ụnụ ile k'ọ mē ẹ. M sị nị "o nwēghọ k'ọ dọn mē ezioku" makẹni achọnị m nị m bēnyeni oku. ⁶ Ụdị afunfunni ndị ka ọda buche ẹka ye onyẹ nọ ẹnina e higụọ. ⁷ Gbagharị n'a nwan, ụnụ a rọkọ a obi, amamgbe ọ sụkuruḡhafa oken, ndun okukwe a gụụ a. ⁸ Ya wụ, dodo, ọ rị ẹka ụnụ, ghosijiz n'a n'ọ rị ụnụ obi.

⁹ Lee ni ihien haịn m gi de ya wụ ẹhụhụọ-ozī: m de ẹ nị m gi ẹ lele ọnụ, gizi ẹ marin kẹ ọnụ k'e mecharin ihien ile m sị ụnụ mē.

¹⁰ Onyẹ ọwụlẹ ụnụ gbagharị, a gbagharị m'a. Ihien m gbagharị—omẹni o nwogho ihien m gbagharị—m gbagharị makẹ ufiri ụnụ id'anya Kraistị, ¹¹ keni ẹnyi gi e gbondon Ekwensu, amamgbe ọ tunarin ẹnyi ihien rị mma—makẹni ẹnyi a maringhọ ẹro ẹ.

Nwēnẹ i?

¹² Ogẹn m gi ru alị Trasi d'e zi ozioma Kraistị, m nọ hụn nị Di-nwonnī-ẹnyi a kpọpugụọ ụzọ m'e gi rụn'a ọrụn ebēhụ. ¹³ Kanị, obi eruni m alị, makẹni ahunnī m Taitosị wụ nwēnẹ m imē Kraistị ebēhụ. Ya m nọ sị wē nọdị ọhunnma, m nọ jēmē Masēdonia.

Imeri Ghahani Kraistị

¹⁴ Kanị ekele ya rini Osolobue—makẹni, Osolobue hụ e yesonmē ẹnyi mmēri ogẹn ile ghahani onyẹ-mmēri ahun wụ Kraistị—rike ndi rị e sonhunmē onyẹ-mmēri, e gi ẹnyi e zisonmē ozi Kraistị ebe ọwụlẹ ẹnyi jēn, nọkẹ ishin-oma rị e kungbamani. ¹⁵ Makẹni, ebe Osolobue rị, ishin Kraistị kẹ ẹnyi wụ—kẹ ebe ndi rị e nwon nzuopuha rị kẹ ebe ndi lakọ iwi rị. ¹⁶ Ebe ndi ahun lakọ iwi rị, ẹnyi rị e shin ishin hūn e gbuni; ebe ndi wē rị a zuopuha rị, ẹnyi rị e shin ishin hūn e ye ndun. Onyẹ k'a sa nwan ẹka mē ihien ndini? ¹⁷ Ẹnyi anonị kẹ ndi bu ọda hūn e ghorokwu Osolobue lẹkẹ sị ibu-afia rọ; kama, rike ndi rị imē Kraistị, ẹnyi e ku oku-Chuku rike ndi-ezioku lẹ ndi Osolobue zi, rike ndi rị id'anya Osolobue e ku.

Isi Nke Ẹtọ

Ndi-Orun Nkwerigbama Ohunni

3 Ẹnyi a jamazide nwan enwen ẹnyi mma ra? Ẹnyi ride nwan ndi ahun a cho onyẹ e deye wē ẹhụhụọ biani ụnụ keni ụnụ kweri nabanhan wē ra? Ẹnyi ride nwan ndi ahun a cho nị ụnụ deye wē ẹhụhụọ wē e gi nabanhan wē ra? ² Mba! Ụnụ lẹ enwen ụnụ wụ ẹhụhụọ-ozī ẹnyi, hūn wē deye imē obi ẹnyi, hūn ihian ile marin lẹ hūn ihian ile a gūn. ³ Ihien wē a hūn ebe ụnụ rị a ghosị nị ụnụ wụ ẹhụhụọ-ozī Kraistị de, hūn o gha ẹka ẹnyi zihē. Ẹlẹ hūn wē gi peni de, kanị hūn wē de ghahani Mmon-nso Osolobue—Osolobue hūn rị ndun; eḷe hūn wē deye ibe omuma—rike Iwu mbu ahun, kanị hūn wē deye imē obi ihian.

⁴ Ẹrija kẹ obi ruhan ẹnyi alị ebe Osolobue rị ghahani Kraistị. ⁵ Ẹlẹni ẹnyi lẹ enwen ẹnyi nwe iken mē ihien ọwulẹ hūn ẹnyi e gi sị nị o nwon ihien gha ẹka ẹnyi a bia. Osolobue ya e mē ẹnyi gi e nwon iken e mē ihien ọwulẹ ẹnyi e mē. ⁶ Osolobue ya mē ẹnyi gi saeka wuru ndi-orun hūn ma rūn ọrūn imē nkwerigbama ohunni. Nkwerigbama ohunni eḷe nke Iwu wē de ede, kanị nke imē-mmōn. Makẹni hūn wē de e gbu egbu, kanị Mmon-nso e ye ndun.

Nkwerigbama Akan Lẹ Nke Ohun

⁷ O mē nwan nị ofufe mbu hū gi ogghọ bia, ofufe hūn e gbuni, hūn wē kayesonmē ihien rin'a elu omuma, nke wū nị ndi Izrel' asanị ẹka lee Mozizi ẹnya ihun makẹni ogghọ rị n'a rị e gbuke—ogghọ hūn fapukoni—⁸ ogghọ ofufe hūnni wē gha ẹka Mmon-nso e fe akariko a nwan, karị a ohunma-ohunma?

⁹ Omẹni ofufe hū hūn wē gha a ma ihian ikpe e nwonghọ ogghọ, ya wū nị ofufe hūnni, hūn wē gi a kpọ ihian onyẹ rị ọchan k'a ka a ogghọ e nwon, ka a ohunma-ohunma!

¹⁰ Ezioku rị n'a wū nị ihien hūn te nwon ogghọ mbu enwōnzi nwan ogghọ, kaka—makẹni hūn ka ogghọ e nwon e kpumegụọ a.

¹¹ O mē nwan nị nkwerigbama mbu hū lẹ ofufe rin'a, hūn wē bugu nwan che usuo, gi ogghọ bia, ya wū nị nke ohunni hūn k'a to jenin ejen ka a ogghọ e nwon ohunma-ohunma!

¹² Ebe o mē nwan nị ẹnyi nwon ụdị olile-ẹnyani, ẹnyi e ku, ekushi iken. ¹³ Ẹnyi anonị kẹ Mozizi hūn gi ẹkwa kpumē ihun, amamgbe ndi Izrel' a hūn ebe ogghọ ahun rị e gbukeni nọ fapucharin. ¹⁴ Ezie, wē kpumē nghota wē ogẹn hū. D'e rukwọ nwan tanni, wē gha a gūn mōbū e gōn ntin kẹ wē rị a gūn Ẹhụhụọ-nkwerigbama akan hū, ẹkwa hū huzikwọ ebēhū—makẹni imē Kraistị sūọ kẹ wē nọ e wepu ya wū ẹkwa. ¹⁵ Ezie, ezie, d'e rukwọ nwan tanni, ogẹn ọwulẹ wē gi a gūn Iwu Mozizi, ẹkwa hū e kpumecharin uche wē. ¹⁶ Kanị, ihian bu-ruhe Di-nwonnī-ẹnyi, o wepu a ẹkwa hū kpumē uche ẹ ¹⁷ "Di-nwonnī-ẹnyi" ahun wē rị e ku oku ẹ wū Mmon-nso: ebe ọwulẹ Mmon Di-nwonnī-ẹnyi rị, ebēhū kẹ ihian nọ e weri enwen ẹ. ¹⁸ Ẹnyi ile, hūn wē kpupugū ẹkwa hū ihun, rị nwan e legha ogghọ Di-nwonnī-ẹnyi nọkẹ onyinyon rị imē ughegbe; wē hū e nwonhuto ẹnyi nị ẹnyi hūn ụzọ rị kẹ ihien ahun ẹnyi rị e legha, e nwe ogghọ hū, e nwewaye ẹ. Ihienni gha ẹka Di-nwonnī-ẹnyi, hūn wū Mmon-nso, a bia.

Isi Nke Ẹnọ

Ndi-ozī Nke Ukpe

4 Ya wū, ebe o mē nwan nị Osolobue e meguni ẹnyi omiken ye ẹnyi ọrūnni, ndun ara gu ẹnyi. ² Ẹnyi a juguọ ihien-ifenren ndi hū ihian e zuemē, juzikwọ imē-ero lẹ itū-ntū ye imē oku Osolobue. Ẹghe! Kama, ẹnyi hū e kucharin ezioku k'ọ nọ, e gi ẹ e wepuha enwen ẹnyi a ghosị ihian ile id'anya Osolobue, keni ndi ile e ku ezioku hūn ụzọ e lele kẹ ẹnyi nọ.

³ Omẹni echẹn kẹ ozioma ẹnyi rị e zi zueri, ndi rị a la iwi sọo k'o zuerini. ⁴ Nke wẹ wu ni mmon hun rị a ki ụwani e keninguọ uwe ndi kwerileni ẹnya, amamgbe w'e legha ukpe ozioma ogho Kraistj; Kraistj, hun o me ni onye hunna a hunguọ Osolobue. ⁵ Makeni ele ozi enwen ẹnyi kẹ ẹnyi rị e zi; ẹnyi rị e zi ozi ni Jizos' wu Kraistj wu Di-nwonni-ẹnyi, ni ẹnyi le enwen ẹnyi wu idi-bo unu make ifiri Jizosj. ⁶ Makeni Osolobue ohu hu hun si, "Ukpe ya nwunme ebe ishi ri" ya nwun nwan ime obi ẹnyi hun ẹnyi gi nwe iken legha ogho Osolobue ihun Kraistj.

Ihien Ri Mkpa W'e Buche Ime Ihien E Tikponi

⁷ Kanj Osolobue buche orun oziomani ri oken mkpa ime ẹnyi—ẹnyi hun wu ite-ayogbe hun e tikponi, keni o we ẹnya ni ikenni pu-ichen ẹnyi gi a run a wu nke Osolobue—n'o ghanj eka ẹnyi bia. ⁸ W'e songbu ẹnyi uzọ ile, kanj asanj wẹ eka biangbu ẹnyi; ihien ndi hun a gba ẹnyi nghari-ẹnya hu a, kanj ndun ara guu ẹnyi; ⁹ wẹ e kpokposonme ẹnyi, kanj Osolobue a juni ẹnyi to; w'a kutu ẹnyi, kanj ẹnyi ara nwun. ¹⁰ Ihien ehụ ẹnyi a hun ogen ile e me ihian a hun onwun Jesu nwun, keni, ihian gha a hun ni ẹnyi hukwo ndun, e gi w'e marin ni Jesu ri ndun. ¹¹ Makeni, hunni ẹnyi ri ndun, ihien onwun gi a kpọ ẹnyi ihun a bia ni ẹnyi ogen ile make ufiri Jizosj, keni ihian gi ehụ ẹnyini hun a nwun-hunni a hun ni Jizosj ri ndun. ¹² Ya wu ni onwun ri orun ehụ ẹnyi, kanj, ndun k'o ri a runfuha ime unu.

¹³ Kanj ebe o me ni ẹnyi nwon agungun okukwe ohu ahun wẹ ku oku e ime Ekukwo-nsọ, sj, "M kweri ekw-eri, ya hain m gi ku ihien m ku," ẹnyi nwen kwerezikwo ekweri, ya hain ẹnyi gi ri e ku oku-Chuku ẹnyi ri e ku. ¹⁴ Makeni, ẹnyi a maringho ni Osolobue hun gha onwun weli Nna ẹnyi wu Jesu jenkọ d'e welizikwo ẹnyi k'o don weli Jesu, webanhan ẹnyi le unu ebe 'ya le enwen e ri.

¹⁵ Ezie-ezie, ihienni ile wu n'o rinj unu mma, keni ndi efoma Osolobue ri e ru eka hun uzọ e buwaye oda, ekele ri a bianj Osolobue a bawaye uba.

Igi Okukwe E Bi

¹⁶ Ya wu, ndun aguko ẹnyi. Osun'a ni ehụ ẹnyi ri a kpọ nkun, ẹnyi hu e nwonwaye ndun ohun ime-mmon uhuhin-uhuhin. ¹⁷ Makeni, ekerẹ afunfunni ẹnyi ri a ta ogenni, hun ghaleni e bie, ri nwan a kwademe ẹnyi a tonj ogho itebite hun wẹ ghaleni a saeka e ku kẹ o han. ¹⁸ Eghẹ, makeni ẹnyi arj e lee ihien ẹnya e legha, kanj ihien ẹnya ghaleni e legha; makeni ihien ẹnya e legha k'a ghari, kanj ihien ẹnya ghaleni e legha k'a to jenin ejen.

Isi Nke Isen

5 Makeni ẹnyi a maringho ni omeni e tikpo wẹ ehụ ẹnyini, odunji ẹnyi bi ime e ime ụwani, ẹnyi e nwongho ulọ hun Osolobue tun, hun wẹ gileni eka tun, hun ri elu-igwee, ulọ hun k'a to jenin ejen. ² Ime odunji ẹnyi ri kikenni, ẹnyi hu a sun-uden, o hu a gun ẹnyi oda-oda ni wẹ yime ẹnyi ehụ ẹnyi hu—ulọ ẹnyi

hu, hun ri elu-igwee— ³ hun o me nwan ni ẹnyi yiriguu a, ẹnyi e meko ndi gba oto. ⁴ Makeni, hunni ẹnyi rikwo ime odunji, ime ehuni, ẹnyi hu a sun uden makeni ibu ri a nyin ẹnyi. Eleni ẹnyi cho ni ẹnyi gba oto, kanj, ẹnyi cho ni wẹ yimezi ẹnyi hun-ebọ ahun, keni ndun luefu hun a nwunni—weri onodi a. ⁵ Onye hun kwademe ẹnyi tonj onwonhutonj wu Osolobue. O yeguọ ẹnyi Mmon-nsọ nọkẹ mbiye, gi ghosj n'o k'e me e.

⁶ Ya wu, obi e ru ẹnyi alj ogen ile, osun'a ni ẹnyi a maringho ni omeni ẹnyi ri ime ulonj wu ehụ ẹnyi, ẹnyi arj ebe Di-nwonni-ẹnyi ri, ⁷ makeni ihien ẹnyi kweri banyeni Kraistj kẹ ẹnyi gi e bi obibi, ele ihien ẹnya ẹnyi ri e legha. ⁸ Eghẹ, obi e ru ẹnyi alj, nke wu ni o kadẹ ẹnyi mma ni ẹnyi gha ime ehuni pu, laburu Di-nwonni-ẹnyi d'a nodi ulọ ẹnyi hun ri ebe o ri. ⁹ Ifiri e, ẹnyi a lili- ma ni ẹnyi e me ihien a sọo a usuo efọ ogen ile—kẹ ẹnyi ri ndun ime ehuni wu ulọ ẹnyi kẹ ẹnyi arj. ¹⁰ Makeni ẹnyi ile k'a paha ihun Oche-okink'ikpe Kraistj n'o kin ẹnyi ikpe, keni onye-onye hun uzọ narin ugwo-orun ihien o run k'o ri ime ehuni—kẹ mma kẹ njo.

Orun Iwekinhen Ihian Ebe Osolobue Ri

¹¹ Makeni ẹnyi a tu egun Di-nwonni-ẹnyi, ya hain ẹnyi gi a lilima ni ẹnyi me ndi ozo kweri; kanj Osolobue a maringho ẹnyi le enwen ẹnyi ohunma-ohunma; e gigho m'a don ni unu nwen a maringhozikwo ẹnyi ime obi onu.

¹² Elekwo ni ẹnyi riji a gwa onu ni ẹnyi a rika mma! Mba. Ẹnyi ri e ye onu ihien k'e me onu gi ẹnyi nyan isi, keni unu saeka za ndi gi ihien ẹnya e legha a nyan isi hun nke wẹ gi gi ihien ri ihian obi nyan isi.

¹³ Makeni, omeni ẹnyi e me kẹ ndi uche wẹ zuleni, ifiri Osolobue ro; omeni ẹnyi e me kẹ ndi uche wẹ zu, ifiri unu ro. ¹⁴ Ihien-osusuo Kraistj nwe jenni ihian ya ri e nu ẹnyi, makeni o weguro ẹnyi ẹnya ni, ebe o me ni onye ohu a nwunguoni ihian ile onwun, ya wu ni ihian ile a nwunguọ. ¹⁵ O nwunni ihian ile onwun, amamgbe ndi ri ndun gha e bizini enwen wẹ, kama, ni wẹ e bini onye hu gi ifiri wẹ nwunhun, Osolobue e gi ifiri wẹ weli e.

¹⁶ Ẹnyi ariji nwan e gi ẹnya-ihian e lee ihian. O sun'a ni ẹnyi te gi ẹnya-ihian e lee Kraistj mbu, ẹnyi ara gizi e e lee e. ¹⁷ Ya wu, onye owule ri ime Kraistj a wuruole onye wẹ kedonzi; ihien akan a ghariguọ, lee e, ihien ile e heninguọ nke ohun!

¹⁸ Ihienni ile gha eka Osolobue bia, onye hun donzi egbata ẹnyi le iya, wekinhen ẹnyi ebe o ri ghahani Kraistj; o no nwan ye ẹnyi orun iwekinhen ndi ozo ebe o ri. ¹⁹ Ya wu ni Osolobue ri ime Kraistj, e donzi egbata ya le ndi uwa; ara gizi njo wẹ son wẹ. O weguro nwan ozi ya wu idonzi-egbata che ẹnyi eka zisonme. ²⁰ Ya wu ni ndi-ozu Kraistj kẹ ẹnyi wu, Osolobue gi ẹnyi e ku onu a; ẹnyi gi nwan efan Kraist' e ku: dodo, o ri eka unu, "Kinhen ni d'e kunrun Osolobue!" ²¹ Osolobue gi ifiri ẹnyi gi Kraistj hun meleni njo owule henrin onye me njo, keni ẹnyi hun uzọ henrin ndi ri ochan.

Isi Nke Isin

6 Nọkẹ ndi wẹ lẹ Osolobue gba a run, ẹnyi ri nwan a gwa unu oku: dodo, o ri eka unu, anile ni efoma Osolobue hun unu nabanhangbu la iwi. ² Makeni Osolobue si,

“Hun o gihu ru ogen furu ni,
m no nu olu unu;
o ru uhuhohin nzuopuha,
m no yeni unu eka.”

Lee n'e, kikenni wu ogen hu furuni! Tanni wu uhuhohin nzuopuha!

³ Ẹnyi arị e me onye owule uke, amamgbe ihian a hun ihien w'e gi koriani orun ẹnyi ri a run ni Osolobue.

⁴ Mba. Kama, ime ihien ile, ẹnyi a ghosichanrin ni ẹnyi wu ndi-orun Osolobue: ghahanị idin oken ndidi—ime nsongbu, ime afunfun lẹ ebe o no ri ke si ihien ile e wi-wichanringuo ni ẹnyi; ⁵ wẹ hu e gbu ẹnyi ili, e gbu ẹnyi mkpinsi; w'e bu ẹnyi e che ime ulo-ngan, w'a kpọ ẹnyi e gbu; ẹnyi a run oken-orun, e chu-uran, e bu egun.

⁶ Ozozi, ẹnyi hu e donme obi ẹnyi ochan, e nwe amamihi, e nwe ndidi, a ri nsọ ime-mmọn, e nwe efoma, e nwe ihien-osusuo ibe ẹnyi hun gha akpakali-obi fuha. ⁷ Ozozi, ẹnyi e ku ezioku, ẹnyi a ghosi iken Osolobue, ihien-ogun Osolobue cho suo ke ẹnyi gi a lu, iya suo ri ẹnyi eka-nni, ri ẹnyi eka-ekpen. ⁸ Wẹ hu a gbaye ẹnyi, e legberizikwo ẹnyi; w'e ku oku ẹnyi ohunma, e kujazikwo oku ẹnyi; w'e me ẹnyi ke si ẹnyi ele ihien ẹnyi si ni iya ke ẹnyi wu; kanj iya ke ẹnyi wu.

⁹ Ẹnyi no ke ndi wẹ marinleni, kanj a maringuo wẹ ẹnyi; ẹnyi no ke ndi ri a nwunni, ka lee n'e nwan, ẹnyi hu ndun! W'e ye ẹnyi afunfun, kanj ẹnyi anwunni.

¹⁰ Ihien ekwan e mesonme ẹnyi, kanj, ẹnyi a ghoghọ ogen ile; ẹnyi no ke ndi igbennye, kanj ẹnyi e me ndi bu oda a wuru idafin; ẹnyi no ke ndi nwonleni ihien owule, kanj ihien ile wu nke ẹnyi.

¹¹ Ẹnyi a shiapuguo ni onu ndi Korenti efo! Unu a hunchanringuo k'o ri ẹnyi obi. ¹² Ẹnyi arị e zuemeni unu efo—kanj unu e zueme nke unu. ¹³ M ri nwan a riu unu nọkẹ umu m: me ni ni m ke m don meni unu: shiapuchanrin ni nwan efo.

Donme Ni Ulo-nsọ Osolobue Nso

¹⁴ Anile ni wẹ kpagbama unu lẹ ndi kwerileni ntutu ohu. Elee mmeko ke ezi-omume lẹ eje-obibi nwede? Elee mmeko ke ukpe lẹ ishi nwede? ¹⁵ Elee ogen ke Krajist lẹ Ekwensu gide kwerigbamama? Kij ride egbata onye kwerini lẹ onye kwerileni? ¹⁶ Elee ogen ke Ulo-nsọ Osolobue lẹ mmọn gide nweme mmeko?

Ẹnyi wu Ulo-nsọ Osolobue, Chuku hu ri ndun—nọkẹ ke Osolobue don ku e, si,

“M k'e biri ime ndun wẹ,
e jehunme ime igunrun wẹ.
M k'a wuru Chuku wẹ,
a wuru wẹ ndi nke m.”

¹⁷ “Di-nwonni-ẹnyi si,
gha ni nwan ime igunrun wẹ puha,
unu a nodi azuun ichen;

emetukwole ni ihien owule ru unyin eka:
ogen ahun ke m'e gi nabanhan unu;

¹⁸ a wuru m nedi onu,
onu a wuru umu-m-ikennyẹ lẹ umu-m-ikpoho,
Iya ke Di-nwonni-ẹnyi Hun-nwon-iken-ile ku.”

Isi Nke Esa

7 Ndi ri m obi, ebe o me nwan n'o kwesonmeguo ẹnyi nkwa ndini wẹ, ni ẹnyi chanchan nwan enwen ẹnyi, chanpu ihien owule hun e meru ehụ lẹ ime-mmọn, e gi egun Osolobue a hun a ni ẹnyi richanrin nsọ.

Nke Wẹ Ke Polu Ri E Ro

² Nabanhan ni ẹnyi ime obi onu; o nwonni onye ẹnyi me eje-ihien; o nwonni onye ẹnyi wiwi; o nwonni onye ẹnyi tunarin ihien e. ³ Arị m e ku onwan ni m gi ma unu ikpe, makeni e kuole m'a mbu ni unu ri ẹnyi obi—nke wu ni ẹnyi k'a saeka son unu nwun, ẹnyi k'a sazikwo eka son unu ri ndun. ⁴ M'e gi unu a nyan isi oda-oda; m'e gi unu a dukanme eka obi; unu a gba m umẹ oda-oda; ime nsongbu ẹnyi ile, m'e gi ifiri unu e nwe ighoghọ oda-oda.

⁵ Makeni, ke ogen ẹnyi gi rude Masedonia, ehụ ẹnyi e ezuni iken kaka; wẹ kpokpo ẹnyi azuun ile—oku-le-uka fihunme ẹnyi, egun hu a tu ẹnyi ime obi ẹnyi.

⁶ Kanj Osolobue, hun a kasj ndi ndun guchanrin obi no gi obibia Tajtosj kasj ẹnyi obi. ⁷ Eledẹ obibia a suo kasj ẹnyi obi, kanj, nkasi-obi hun ya lẹ enwen e nwe make ihien o hun ebe unu ri, kasji ẹnyi obi. Makeni, o gwaghọ ẹnyi ke m don ri a da unu! Ke eje-ihien hu meni don wute unu! Ke m rihan unu obi! Ya ke m no ghoghokenme.

⁸ Ifiri e, osun'a ni ihien m de ime ehuhuo-ozu ahun a fughu unu, akwanzini m mmanj—(kanj e te kwangho m, makeni m hun a ni e giguo m ya wu ehuhuo m de me unu ihien ufu—osun'a ekere ogen suo ro.) ⁹ M ri nwan a ghoghọ. Arị m a ghoghọ n'o fughu unu, kanj, n'o fughu unu hun unu gi roghari—ya wu ni unu a nigho a fu unu udi hun Osolobue cho. Ya wu ni ẹnyi a runi unu ehụ owule, kaka. ¹⁰ Makeni ihien futu ihian ke Osolobue don cho, o me ihian gbehuto obi, bihuto eka, o wehe nzuopuha. Mmanj ara ri a! Kanj ihien futu ihian ke o don a fu ndi uwa, o buhe onwun. ¹¹ Unu ahunni nwan ke ime ihien ri mma ri a du unu makeni ihienni fu unu ke Osolobue don cho?! Unu ahunni nwan k'o rihan unu mkpa ighosi ni ẹnya unu eruni ihien meni! Lee k'o ri e zehan unu ize! Lee k'o tuhan unu ẹnya! Lee ke m ri a dahan unu! Lee oken adudu o buhe! Lee afunfun unu ye onye hun mefieni! Unu a ghosichanringuo ni eka unu a ri ihien meni.

¹² Ya wu, osun'a ni m de ni unu ehuhuo hu, ele ifiri onye me eje-ihien mobu onye wẹ meja ke m gi de e. Kama, m de e n'o we unu ẹnya id'ẹnya Osolobue ni ẹnyi ri unu obi nke-esi. ¹³ Onwan a kasiguo ẹnyi obi.

Eledẹ obi suo k'o kasj ẹnyi; kama, ighoghọ Tajtosj mede ẹnyi ghoghokenme, makeni, unu ile e meguo nwan obi ru e alj! ¹⁴ Eghẹ, unu anini ifenren isi m gi

unụ nyan ebe ọ rị mē m. Isi ẹnị nyan ebe Taitōsị rị e mē nwan ezioku nọkē kē ihien ile ẹnị gwa unụ mbu dọn wụrụ ezioku. ¹⁵ Ifiri ẹ, ihien unụ rị nwan a sụọkē-mē ẹ—ọ gha a nyanhan kē unụ ile dọn humē isi, a nyanhanzi egun lē ẹhụ-omụma-nni unụ gi nabanhan a. ¹⁶ M rị nwan a ghoghọ—makēni m gichanrìn unụ dọn ẹnya.

Isi Nke Ẹsato

Kē Ndi Ụka Dọn E Ye

8 Umunē, ẹnị chọ nwan nị unụ marin ẹfoma Osolobue mē ni ụka risonmē Azuun Masēdonia: ² ọsụon'a nị wē rị imē oken nsongbu, cheni igbennye-mgbeleke wē wụ, oken ighoghọ wē nwe imē Di-nwonni-ẹnị anini onodi wē gbondon wē, wē nọ ye, ye oda-oda! ³ Mmē rị a shianj wē ẹri nị wē wefuha obi ye kē wē nwonhan, yekaridē kē wē nwonhan! ⁴ Wē rjokemē ẹnị, ẹnị dodo mē ohunma bu wē cheni ndi rị a tū ihienni wē rị a tunni ndi nke Osolobue; ⁵ kani, wē yekaridē kē ẹnị tū ẹnya a: e buguū wē ụzọ we enwen wē ye Di-nwonni-ẹnị, ya wē nọ nwan gi ifiri uche Osolobue we enwen wē ye ẹnị.

⁶ Ya hañ nwan ẹnị gi si Taitōsị, hun bidon orun-eyemekani, ya d'e yeni nwan onu ẹka runfu a. ⁷ Ya wu, kē unū dōn nwan e mē ohunma imē ihien ile—kē okukwe kē iku-okū kē imarin-ihien kē adudu rj mma kē ihien-osusuo hun rj ẹgbata ẹnị lē unū, ẹrira kē ẹnị chōzi nị unū mē ohunma ebe orun-eyemekani rj.

⁸ Ẹlē ni m rj e ye iwu, kama, m chokō nị m ghosj unū adudu ndi ọzọ nwon, gi ẹ chopuha kē ihien-osusuo unū nwe wu ezigbo ẹ. ⁹ Makēni, unū a maringhō kē Onyē-nwonni-ẹnị wu Jesu Kristi mēhan ẹfoma: nị, k'o mēlē odafin ru, o gi ufiri unū henrin ogbennye kēni unū gha ogbennye o dan wu ịdafin.

¹⁰ Ndunmodun m imē ihienni wu onwan: o furu ni unū runchanrin nwan orun-eyemekani unū bidon akan-ahun. Unū bu ụzọ runma a; ẹlēdē ohun sūo, unū k'o budē ụzọ duma nị unū mē ẹ. ¹¹ O ruguō nị: runchanrin n'a nwan; gi ni nwan ihien unū nwon runchanrin a k'o dōn dū unū nị unū run a isi-ibuzo hū.

¹² Makēni, omēni ihian wepuha obi ẹ ile ye ihien, ihien o nwe kē wē e lee ẹnya a narin a ya, ẹlē ihien o nwonleni.

¹³ Ẹlē ni m chọ n'ọ rj nị ndi ọzọ nfe, ọ wu rj nị unū ibu. Kama, n'ọ wu rj ahanmahan: ¹⁴ hunni unū nwon nwan oda bu mkpa gi wē nwen, nke unū a ban nị wē; o ruzi, oda wē nwon e wehē nị onu ihien rj onu mkpa—ọ wu rj ahanmahan. ¹⁵ Ẹrira kē wē de ẹ imē Ẹhuhuo-nsō, nị

“Nke onyē hun kponrin oda ehikēni;
nke onyē hun kponrin ẹkēre
emēkēni ẹkēre.”

Taitōsị Lē Ndi Hun Ya Lē Wē Wj

¹⁶ Ekele ya rinj Osolobue hun bu adudu ohu hū m nwe makē orinimma onu che obi Taitōsị. ¹⁷ Ẹlēdē n'ọ

kweri arirjo ẹnị rj a sūo, kani, ebe o mē ni kikēni k'ọ k'a dū, o k'e gi uche ẹ bja d'a hun unū. ¹⁸ Ẹnyi zila 'ya lē nwenē-ẹnị hū ndi ile kwerini marin ohunma-ohunma makēni o zisonmē ozioma. ¹⁹ Ẹlēdē ni ndi ile kwerini marin nwenē ẹnị hū sūo, kani ụka ile kwerigbamadē, tumē ẹ n'ọ sōn ẹnị, ẹnị gha e jensonmē a run orun-eyemekani ẹnị gi e ye Di-nwonni-ẹnị lē enwen ẹ ogħo, a ghosizi nị ẹnị chọ n'ọ rinj umunē ẹnị mma.

²⁰ Ẹnyi bu obi nị ihian ahunko ihien w'e gi korjanj ẹnị makē oyiyeni hi-ogbe ẹnị rj a na, ²¹ makēni, ọ rjka ẹnị mkpa nị ẹnị run a hun rj mma, ẹlē ẹnya Di-nwonni-ẹnị sūo, kani ẹnya ndi ọzōzi.

²² Ẹnyi zilazj nwenē ẹnị ọzō cheni wē, nwenē ẹnị hun ẹnị leleguū mgbe ole-lē-ole hun a nị o nwongho adudu ihien bu oda—kikēni k'ọ kazj adudu hū e nwon karj mbu, makēni obi rukemē ẹ alj ebe unū rj.

²³ O mē nke Taitōsị, onyē mmē lē iya a wj lē onyē mmē lē 'ya gba a run orun ẹnị gi e yeni unū ẹka rō; nke umunē ẹnị ndi ọzō hū 'ya lē uwe wj, wē wu ndi-ozj pu-ichen rj a nokin ẹnya ụka ichen-ichen, e wehēni Kraistj ogħo. ²⁴ Ya wu, gi ni nwan oghereni ghosj ndini wē nị unū nwe ihien-osusuo wē, kēni ndi ụka ile hun ụzọ gi ẹ dōn, a hun wē ihien ẹnị gi e gi unū a nyan isi.

Isi Nke Itenēi

Ihien Wē Tunj Ndi Ụka Rj Jerusalem

9 Ọ rjkanj mkpa nị m de ni unū ihien ọwulē banyeni ihien wē rj a tunj ndi kwerini rj Jerusalem.

² Makēni, a maringhō m nị ihienni hū a dū unū. Adudu unū hañ m gi gi unū nyan isi ebe ndi Masēdonia rj, sj wē nị ndi rj Akaya a kwademele kete akan-ahun; adudu onu a kpasuguo ndi bu oda imē wē. ³ Kanj m zila nị unū umunē-ẹnị ndini, amamgbe isi ẹnị gi unū a nyan a wu rj ihien-mmaka ogenni. Kama, m chọ nị unū kwademe, e che—kē m dōn gwa wē nị unū k'e mē; ⁴ omēni unū akwademeni, ndi Masēdonia sonhen m hun a nị unū eke kwademe, ifenren e megbu ẹnị imē ihienni—ọ rj wuzj unū lē enwen unū. ⁵ Ya hañ o gi rj m mkpa nị m zi umunē ẹnị ndi hū, nị wē bu ụzọ biaguu d'e kunrun onu d'a kwademechanrin ihien ile gbashari oyiyeni hi-ogbe onu kwe nkwa a, m kebe bja; kēni ọ hun ụzọ wu rj oyiyē unū wepuha obi unū ye, ẹlēni wē waye unū ya olu.

⁶ Ihien rin'a wu hunni: onyē hun kunleni oda jenko d'a ghorj hun buleni oda; onyē hun kun oda jenko d'a ghorjikwo hun bu oda. ⁷ Onyē-onyē ya ye ihien ọwulē rj a obi, y'e meyele ẹ ẹlē; y'e yelē nōkē sj wē wa a ye ẹ olu—makēni onyē a shiapu ẹfō e ye kē ihien ẹ a sūo Osolobue. ⁸ Osolobue k'a saeka yesonmē unū ihien ile rj mma, ye unū ya oda-oda, kēni unū hun ụzọ e nwechanrin ihien ile rj unū mkpa, hunzi ụzọ e ye oda ogen ọwulē orun rj mma gi fūha. ⁹ Ẹrira kē Ẹhuhuo-nsō dōn ku ẹ, sj,

“Ọ buoyesonmē ndi-igbennye ihien
oda-oda;
o k'e mesonmē ihien Chuku chọ
jenrin ejen.”

¹⁰ Osolobue, hun e ye ihian mkpuru o k'a kunye le ihien-oriri o k'e ri, k'e ye unu mkpuru unu jenko d'a kun; o k'e me e sue, me e mi mkpuru oda-oda; o k'e me onu ghori mkpuru hun wu ime ihien Chuku cho, ghori a oda-oda. ¹¹ O k'e me onu wuru ndi-idafin uzo ile, keni onu hun uzo a hakenme aka. Enyi nwen k'e me e ru ndi bu oda aka. Eriira ke iha-ekani k'a don weheni Osolobue ekele. ¹² Makeni, ihienni unu ri e wepuha obi unu e me siko d'e ye ndi nke Osolobue ihien ri we mkpa; kani ele ohun soso, o k'e mezikwo ndi bu oda e kelesonme Osolobue. ¹³ Unu k'e gi orun-eye-mekani weheni Osolobue ogho, makeni o k'a ghosi ndi bu oda, hun k'e ri erere e, ni unu hu a gbaye ozioma Krajist ahun unu kwere nke-esi, ni ya hain unu gi ye we le ndi ozo oda. ¹⁴ Ihien unu k'a sokenme we; we k'a gha e me ni unu ekpere make efoma Osolobue me ni unu ebe o no me unu sa aka meni we ihienni.

¹⁵ Ekele ya rini Osolobue make oyiye e hun onu ghaleni a saeka a kowa!

Isi Nke Iri

Polu A Kowa Orun A

10 Mme wu Polu ri a rjo unu; m ri e gi nwayo, e gizi aka-alulua Krajist, a rjo unu. Mme hun we si ni m'e welua enwen m ali omeni mme le unu nodi elee-m, elee-i, kani m ghahu ebe onu ri pu, a ganma m onu, kushime iken! ² M ri a rjo unu, anikwole n'a wuru ni, m bja, a gwapu m ndi hu ri e ro ni enyi ri e bi ke ndi-uwu oku, a hun w'a ni egun ari m enya. ³ Makeni, osun'a ni enyi bi ime uwa rike ihian, enyi ara lu agha ke ndi-uwu don a lu. ⁴ Makeni, ihien-ogun enyi ele nke ndi-uwu, kama, ihien-ogun enyi nwonsomme iken Osolobue, hun we gi e tikposonme ebe zeni le ihien ndi hu zeni. Enyi e tikposonme atumiroro-le-ndondo ⁵ le ihien owule hun e bushi enwen e elu, hun e gbondon ihian amarini Osolobue; enyi a nwundon iroro owule, me e n'o humeni Krajist isi. ⁶ Enyi a kwademeguho hun enyi e gi gi afunfun son nnu-pu-isi owule, omeni onu nwen e humechanrin isi uzo ile.

⁷ E leban ni ihien enya ohunma: omeni o weguro unu enya ohunma-ohunma ni unu wu nke Krajist, nyanhankwo ni ni ke unu don wu nke Krajist ke enyi donzi wu nke e. ⁸ Di-nwonnienyi ye m iken m'e gi du unu: iken m'e gi me unu sue ime okukwe—ele idotu unu. Ya wu, o soso n'a ni m'e gikezi iken ahun a nyan isi, ohun emeko m ifenren. ⁹ Achoni m n'o no ke si m gi ehuhuo-ozu m e ron unu egun. ¹⁰ Makeni, o nwe ndi a si, "Ehuhuo-ozu Polu e ze eze, ele we ihien we gi e gu egu; kani, i hun ya le enwen e k'o no, o zeni, o nwonden ihien we gi oku-onu a e me!" ¹¹ Ndi ri e ku enina we marinkwo ni ihien ohu hu enyi ri e de ebe enyi ri uzo ozo ke enyi jenko d'e me enyi bja ebegu.

¹² Enyi esonkoko ndi ahun ri a ja enwen we mma ma-usue. Makeni, we gha e gi ibe we e lele enwen we, e gi ibe we a ma enwen we, we ri a ghosi ni aghotani we. ¹³ Kani o me nke enyi le enwen enyi, enyi a nyanghafeko isi oken. Ihien ri ogbo Osolobue keye enyi run

ime orun izi-ozoma soso ke enyi k'e gi nyan isi. Ogbo hu rude ebe unu ri. ¹⁴ Ya wu ni enyi arunghafeni ogbo enyi ogen enyi gi weheni unu ozioma—hun o me ni enyi wu ndi ibuzo bja ebegu teni unu ri d'e zi unu ya wu ozioma Krajist. ¹⁵ Enyi ari a nyanghafa isi oken—ya wu enyi ara gi orun ndi ozo run a nyan isi. Olil'anya enyi wu ni okukwe unu k'a gha e suewaye, keni enyi hun uzo e nwonwaye oghere enyi e gi run orun ime igunrun unu; ¹⁶ enyi a hun uzo gha ali unu si ali ndi ozo d'e zi ozioma. Ogen hu, oku igi orun ndi ozo a nyan isi arikozi.

¹⁷ Ehuhuo-nsos si,

"Onye k'a nyan isi

ya gi ihien Di-nwonnienyi me nyan isi."

¹⁸ Makeni, ele onye hun a ja enwen e mma ke we e ku oku e ohunma, kani onye hun Osolobue ja mma.

Isi Nke Mmanai

Polu Le Ndi-ozu pu-ichen Ntu

11 K'o ri m unu e din m ni m zuzu ekeru. Dodo ni, nwon ni ni m ndidi! ² Enya ri a fu m make onodi unu, udi enya-ufu hun gha aka Osolobue bja. Unu wu nwa-agbo m kwe okenye ohu soso nkwa ni m jenko d'a luye e ya. Okenye ahun wu Krajist. M kwe nkwa ni m jenko d'e we onu ye e ebe onu keleni marin okenye. ³ Kani, egun ri a tu m ni we jenko d'e dufie onu, noko ke Ekwensu don gi ero dufie Ivu, me unu e fezile Krajist ofufe ezioku le hun rulen: ⁴ makeni unu a nabanhankazi onye owule bja d'e zime unu ozi Jesu ozo hun wulen hun enyi zi unu ozi e; ara fu unu orun inabhan mmom ozo mobu ozioma ozo hun wulen hun unu gha aka enyi nwehen. ⁵ Kani, o weni m enya n'o nwegho ke ndini unu a kpo "oken ndi-ozu pu-ichen" don ka m. ⁶ Ikenkwo a ma m ku oku; kani, a maringho m ihien—enyi e giguo uzo ile ghosi unu onwan ime onodi ile.

⁷ M me njo m gi welua enwen m ali zi unu ozioma Osolobue ofe, keni Osolobue gi e busi unu elu? ⁸ Ogen m gi ri a runni unu orun, uka ndi-ozo ye m ihien, a narin m we bu ele we ke m gi e a runni, o no ke si m ri e zunarini we ihien we—keni m hun uzo runni unu. ⁹ Ke m ri ime igunrun unu, ogen ihien gi ri a fu m orun, ebuyeni m onye owule ibu, makeni umune enyi gha Masedonia bja weheni m ihien ile ri m mkpa. Ya wu, mme si n'a wuko m ibu ebe unu ri. Eriira k'o jenko d'a risonme: awuko ni m unu ibu. Kaka! ¹⁰ Makeni ezioku Krajist ri ime m, m ri e ku e n'o nwonnienyi ihien jenko d'a saeka napu m ihienni m gi a nyan isi ime Azuun Akaya ile! ¹¹ Ki hain nwan? Makeni enwe m ihien-osusoso unu? Mba. Osolobue a maringho ni m nwe ihien-osusoso unu!

¹² M jenko d'e mesonme ihienni m ri e me, amamgbe ndi hu ri a nyan isi ni we wu ndi-ozu pu-ichen a hun oghere hu we choko hun ihian e gi si ni enyi le we wu ohu. ¹³ Ndin ele ndi-ozu pu-ichen nke-esi; ndi-ndufie ke we wu. We ri a za ndi-ozu pu-ichen Krajist e gi e e kpume ihun. ¹⁴ Onwan ele ihien a tu enya! Makeni, ke

Ekwensu lẹ enwẹn ẹ e meḍe kẹ si ọ wu mmon-ozu ukpe! ¹⁵ Ya wu ni ẹlẹ ihien a tu ẹnya omeni ndi-orun a hu e me kẹ si we wu ndi a run ihien ri mma. We jenkọ d'a narin ugwo-orun furu ihien we ri e me.

Afunfun Polu Ta Makeni O Wu Onye-ozu Pu-ichen

¹⁶ Ni m kuzi ẹ, erokwole ni ni m wu onye-nzuzu! Kani, omeni iya kẹ unu ri e ro, weri ni m nwan rike onye-nzuzu, keni m hun uzọ nyan isi ẹkerẹ.

¹⁷ Ẹlẹ Di-nwonni-enyi si m ku ihien ni m cho ni m gi nyan isi—kani, m ri e kuhu rike onye-nzuzu. ¹⁸ Ebe o me ni ndi bu oda hu e gi ihien ihian-mmaka a nyan isi, mme nwen jenkọ d'e mezikwo erira. ¹⁹ Unu lẹ enwẹn unu a marinka ihien! Iye ndi-nzuzu efe, a nabanhan we, a sọka unu. ²⁰ Unu a nabanhanka onye owule hun e me unu kẹ igbon, mobu hun e rigbu unu mobu hun a tunarin unu ihien onu mobu hun e me kẹ si ọ ri-ka mkpa mobu hun a madẹ unu ora! ²¹ Osuon'a ni ifenren m ro, ni m ku ẹ: obi enyi ezeruni erira.

Kani, ihien owule we nwe egun ni we gi nyan isi, egun k'a nizikwo m gi ihien ahun nyan isi; (m ri e ku kẹ onye nzuzu.) ²² We wu ndi Hibru? Ya kẹ mme nwen wuzi. We wu ndi Izrelu? Ya kẹ mme nwen wuzi. We wu umu Ebraham? Ya kẹ mme nwen wuzi. ²³ We wu ndi-orun Kraisti? M ri e ku rike onye isi zuleni oke: mme ka we onye-orun Kraisti a wu, mme ka orun a run, mme ka ngan e jen, mme kẹ we ka mkpinsin a fian—mgbe ole-le-ole kẹ we fianpu m mkpinsin. Onwun a kposonmezi m ihun. ²⁴ Mgbe isen kẹ ndi Ju fianpu m ubemkpinsin ohu-arja-ogunnai we ahun.

²⁵ Mgbe eto kẹ ndi Rom fianfu m mkpinsin. A magwo we m omuma mgbe ohu. Mgbe eto kẹ ugbo-mirin m ri ime ẹ tikpopu. A noho m elu mirin uhuhin ohu gbe-gbe-gbe—uhinin lẹ efinnai, ibe osisi sọ kẹ m hun kwondon ẹka elu mirin ahun. ²⁶ M'a risonme uzọ-ijen; eje-ihien a kposonme m ihun elu-iyi; ohin a kposonme m ihun; eje-ihien ndi ali m k'e me m a kposonme m ihun; eje-ihien ndi ali ndi ozo k'e me m a kposonme m ihun; eje-ihien a kposonme m ihun ime obodo—ihian jun, a kposonmezi m ihun ime atu—ihian rileni; eje-ihien a kposonme m ihun elu-ohimin; nsongbu ndi kpo enwen we ndi kwerini bu ekwerini we a kposonme m ihun. ²⁷ M'a rungbu enwen m; m'a ta afunfun; m'e chusonme-uran; m'e busonme egun ihien-oriri lẹ ihien-orira; ihien-oriri a kosonme m; m'a risonme onodi oyi gi a tu m; ẹkwa a kosonme m. ²⁸ Wezokade ihien ndi ozo ile, uhuhin ile kẹ m gi e bu ibu iroro orinimma uka ile. ²⁹ Onye kẹ ndun guu, hun ndun ogugu a guleni mme nwen ndun? Onye kẹ we me dan ime okukwe, ọ noleni fukem me?

³⁰ Omeni m k'a nyanriri isi, ihien ndi hun a ghosi ni ndun ari m kẹ m'e gi nyan isi. ³¹ Osolobue a maringho ni ẹlẹ m ri a tu ntu—Osolobue, hun wu Osolobue lẹ Nedi Di-nwonni-enyi wu Jesu—ojija-mma ya rin'a jenin ejen! ³² Ime obodo Damas'kosi, Govano ki okpuru eze Aratas buto ndi-nche onu-mgbon obodo hu, keni ọ nwundon m, ³³ kani we no gi ukpaligba ghere ri mgbon hu wetu m, m no wanahin a.

Isi Nke Mmebu

Ihien Osolobue Ghosisonme Polu

12 O ri mkpa ni m nyansonme isini—osuon'a ni o nweni erere ọ ban. Ni m ku nwan oku ohun lẹ ihien ndi hun Di-nwonni-enyi ghosi m.

² A maringho m onye nke Kraisti ohu, hun we weri shi elu-igwee nke eto ahua mmenọ ghani—kẹ ime-ehu k'o me k'o gha ime ehū pu, a marin m; Osolobue ya marin. ³ A maringhozi m ni we weri onyeni—amarin m k'o ri ime ehū ra ọ gha ime ehū pu, Osolobue ya marin— ⁴ w'e shi ali Izu-iken wu Paradajisi, ọ no nu ihien ndi we ghaleni a gwa ihian, ihien ndi we ghaleni a ni ihian e ku.

⁵ M k'e gi nwan onye no enina nyan isi, egiko m mme lẹ enwen m nyan isi; ihien ndi hun a ghosi ni ndun ari m sọ kẹ m'e gi nyan isi. ⁶ Kani, o meḍe ni m cho ni m nyan isi, ẹlẹ ya wu ni m wu onye-nzuzu, makeni ihien m k'e ku wu ezioku. Kani, emeko m'a, make ihian gha e ro ni m wu ihien owule kari ihien we hun m me lẹ hun we nu m ku— ⁷ makeni ihien ndini m hun a puka ichen. Kani, igi gbondon m amamgbe m'e gi ifiri ihien ndini pu-ichen m hun pacheme, Osolobue no bu nsongbu che m ehū—rike ebe we no kpo ogun ye ihian ehū. Nsongbuni wu onye-ozu Ekwensu. We we ẹ che m ehū n'o hun uzọ a lu m, amamgbe m'a pacheme. ⁸ Mgbe eto kẹ m rijo Di-nwonni-enyi banyeni ihien ni, n'o me ẹ hapu m. ⁹ Kani Di-nwonni-enyi no si m, "Mba; eyemeka m e higuo i, makeni ebe ndun noleni ri ihian kẹ iken m no a puhachanrin ifon." Ya wu, m gi nwan ighogho a nyan isi ni ndun ari m, keni iken Kraisti hun uzọ risonme ime m. ¹⁰ Ya wu, make ufiri Kraisti, ọ hugho m mma ni ndun ari m; ni w'a kpari m, ni m'a ta afunfun, ni we e kpoko m lẹ ni odakin ri ichen-ichen a biani m. Makeni, ogen owule ndun gileni ri m ya kẹ m gi e kenren.

Orinimma Ndi Korenti Ri Polu Obi

¹¹ E meguo m kẹ onye-nzuzu! Unu hain m gi me ẹ! Unu te furu hun e kuni m ohunma—makeni o nwonni kẹ ndini unu ri a kpo oken ndi-ozu pu-ichen don ka m mkpa a ri, osuon'a ni o nwonni ihien m wu.

¹² Ogen m gi ri ime igunrun onu, m tu-udon runchanrin ihien bu oda we gi a marin ezigbo onye-ozu pu-ichen: kẹ ihien-ahima kẹ ihien a tu ẹnya kẹ ihien a ghosi iken Osolobue. ¹³ Ki we me ni uka ndi-ozo hun we meleni ni onu, wezuka ni ebuyeni m unu ibu iye m ihien m'e gi bi? Dodo ni, gbaghari ni m njo m me hun m gileni buye unu ibuni!

¹⁴ Lee n'e, a kwademeguo m nwan ni m lala d'a hun unu nke mgbe eto. M bja, anako m unu ihien owule, emeko m ibu. Makeni, unu kẹ m cho, ẹlẹ ihien unu. Eghẹ, makeni ẹlẹ umu a kpatoni ndi mu ni we ihien, ndi munu we nwe a kpatoni we. ¹⁵ O k'a sọgbudẹ m igi ihien ile m won yeni unu ẹka—gizide ndun m. O me nwan ni m ri a nweyaye ihien-osusuo unu, unu k'e belua nwan ihien-osusuo unu nwe ebe m ri?

¹⁶ Ọnụ nwẹ ikẹn sị, “Ọsụon'a nì eziẹ rọ nì y'e buyeni ẹnyi ibu, y'e męghọ ẹnyi ẹro, dufie ẹnyi, tẹrì ẹnyi.”

¹⁷ Nanì kẹ m dọn mẹ ẹ? M gidẹ nwan ndì m zihẹni ụnụ tunarìn ọnụ ihien ọnụ ra? ¹⁸ Mmẹ rìọ Tajstosj n'ọ bịa d'a hùn ụnụ; m nọ zizikwọ nwẹnẹ-ẹnyi hùn-ẹbọ hụ chen'ẹ. Tajtosj a tunarinnì ụnụ ihien ụnụ. Ra ọ tū-narindẹ ụnụ atunarìn? Ẹlẹ agungun ohu hụ kẹ ẹnyi gùn? Ẹlẹ usonron ohu kẹ ẹnyi gi rùn?

¹⁹ Ọnụ rìdẹ e ro nì ẹnyi gi ihienni ile ẹnyi rì e ku e kin-rin ọnụ ẹnyi ebe ụnụ rì ra? Mba. Ẹnyi rì e ku nọkẹ ndì rì ime Krajistì; ẹnyi rì e ku rìkẹ ndì rì id'ẹnya Osolobue. Ndì rì m obi, ẹnyi rì e mẹ ihien ile ẹnyi rì e mẹ nì ẹnyi gi ẹ yeni ụnụ ẹka sue ime okukwe.

²⁰ Egun rì a tū m nì ikẹnkwo, m bịa, ahunko m ụnụ kẹ m dọn cho, ụnụ nwen ahunko m kẹ ụnụ dọn cho; egun rì a tū m nì, ikẹnkwo, ikpe lẹ ẹnya-ufu lẹ eje-olulu jenkọ d'a rì; nì ndì hụ ime ụnụ k'a chọma nke-wẹ, nke-wẹ; nì nkuto, oku-azụun, mpache lẹ isusu jenkọ d'a rì.

²¹ Egun rì a tū m, nì, ikẹnkwo Osolobue m e welua m alì ebe ụnụ rì—ogẹn m'e gi bįazi, ikẹnkwo a kwanma m ẹkwan makẹ ndì bu oda mẹ njọ mbu, hùn kelẹni gbहतo obi wẹ banyeni ihien ndì hụ ru unyin wẹ mẹ lẹ ughere lẹ ihien-ifenren ile wẹ mesonme.

Isi Nke Mmẹto

Mkpinsin-ẹka Lẹ Ekele Ikpazun

13 Ọnwan k'e mẹ ẹ mgbe ẹto m lala d'a hùn ụnụ: “Osheri madu ẹbọ mọbọ ẹto kẹ wẹ sikọ d'e gi gi ikpe ọwule dọn.” ² A gbaguọ m ndì hụ mẹ njọ mbu lẹ ndì ọzọ hodunì mkpinsin-ẹka—kẹ m bịa hùn mẹ ẹ mgbe ẹbọ; m rìzì nwan a gba wẹ ya hunnì m rìlẹni ebẹhụ, nì, m bịa, egikọ m ẹka alulua sọn onye ọwule—³ ebe o mẹ nì ụnụ cho nì m ghosì ọnụ nì Krajistì rì ime m e ku nke-esi. Krajistì a ra gi ẹka-alulua e sọn

ọnụ—mba! O gi ikẹn e mẹ ihien ime ọnụ. ⁴ Ọsụon'a nì wẹ kpogbu ẹ elu-obe nọkẹ onye nwonlẹni ikẹn, ọ huzi nwan ndun ghananì ikẹn Osolobue. Imẹ ẹ, ẹnyi nwen nkẹ rìzikwo kẹ ndì nwonlẹni ikẹn; kanì, o mẹ nke ẹka ẹnyi k'e gi sọn ụnụ, ẹnyi k'e sọn ẹ gi ikẹn Osolobue bi, gi ikẹn Osolobue hụ sọn ụnụ.

⁵ Lekpọ nì enwen ụnụ, nì ụnụ marìn kẹ ụnụ hụ ime okukwe. Lele ni enwen ụnụ. Ọnụ amarìn nì Jizos' Krajistì rì ime ụnụ? Ọnụ a maringhọ nù—sunkpan nì ụnụ a danguọ nlele hụ.

⁶ M nwon olil'ẹnya nì ụnụ k'a hùn a nì ẹnyi nwen adannì nlele hụ. ⁷ Kanì, ẹnyi hụ e mẹ ekpere a rìọ Osolobue, amamgbe ụnụ e mẹ ihien ọwule rìlẹni mma—elẹ kẹni wẹ sị nì ẹnyi paha ọhunma, nì ẹnyi a runka ọrun ime igunrun ụnụ, kama, kẹni ọnụ mēhụ ihien rì mma—osun'a nì ẹnyi nọ kẹ ndì dan nlele hụ.

⁸ Makẹni, ẹnyi a saeka mẹ ihien ọwule e gbondon ezioku, kama, ihien a kwadon ezioku sọo kẹ ẹnyi e mẹ.

⁹ Ẹnyi a ghoghọ aghoghọ omẹni ẹnyi ezeni bu ọnụ e zeghọ. Ekpere ẹnyi wu nì ụnụ zuchanrìn oke. ¹⁰ Ya haìn m gi deni ụnụ ihien ndinì ogenni m kelẹni bịa ebahun ụnụ rì, amamgbe m'a bịa, e gi m ikẹn hụ Di-nwonni-ẹnyi ye m gi du ụnụ gi ẹka-ikẹn sọn ụnụ—ikẹn hùn o ye m gi mẹ ụnụ sue, elẹ hùn m'e gi tikpọ ụnụ.

¹¹ Nke ikpazun, umunẹ m, ghoghoma nì; [nọdì nì ọhunma!] Bihuto nì ẹka; a gba nì ibe ụnụ umẹ; e nwon ni obi ohu; e gi ni udon e bi. Ọnụ mẹ ẹnina, Osolobue hùn udon lẹ ihien-osusuo gha ẹka a bịa k'a nọyeni ọnụ.

¹² Dide ni ibe ọnụ odide rì nsọ. Ndì nke Osolobue ile e zi ekele ụnụ.

¹³ Ẹfoma Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu Kristi lẹ ihien-osusuo Osolobue lẹ mmẹkọ rì ime Mmon-nsọ ya nọyeni ọnụ ile.

Ndi Galeshja

Isi Nke Ohu

1 Mmē wu Pọlụ de ẹkukwọ-ozini. M wu onyẹ-ozu pụ-ichēn—ẹlẹ hūn ihjan zi mọbụ hūn ndi-okikị wu ihjan tumē—kanj hūn Jesu Kristi lẹ Chuku-Nēdi hūn gha imē ọnwun weli Jesu Kristi tumē. ² Mmē lẹ umunē ẹnyi imē Krajistị ndi mmē lẹ wẹ rị ebeni gba de ẹ. Ẹnyi dejenni ụka rị ichēn-ichēn rịsọnme Azụn Galeshja ya.

³ Ẹfoma lẹ udon hūn gha ẹka Osolobue Nēdi ẹnyi lẹ Di-nwōnni-ẹnyi wu Jesu Kristi bja ya rini onu.

⁴ Nna ẹnyi wu Jizos' Krajistị we ndun a ye make ifiri njo ẹnyi, keni o gbapuha ẹnyi imē eje-agboni rị ogen-ni, igi mezu uche Osolobue ẹnyi wu Nēdi ẹnyi. ⁵ Ogho ya rini Osolobue Nēdi ẹnyi jennin ejen! Ise.

Ozioma Ozọ Arja

⁶ O tu m ẹnya ni unu a latomakenrinkezi onyẹ hūn gi ifiri ẹfoma Krajistị kpọ unu, nabanhanma “ozioṃa ozọ”. ⁷ Ẹlẹ ni ozioṃa ozọ rị ari, kanj o nwongho ndi rị e ye unu nsongbu, e me obi eruzile unu ali, a cho ni wẹ rụkpọ ozioṃa Krajistị. ⁸ Kanj, osuon'a ni ẹnyi lẹ enwen ẹnyi mọbụ mmōn-ozu ghade enu-igwee bja e zime unu “ozioṃa” ozọ hūn wuleni hūn ẹnyi zi unu, onyẹ ahun ya wuru onyẹ wẹ bu onu—ya la ntikpo jennin ejen! ⁹ Ke ẹnyi don ku mbu, m rizi nwan e ku ẹ: omeni onyẹ owule rị e zi onu “ozioṃa” ozọ wuleni hūn onu nabanhangbu mbu, ya wuru onyẹ wẹ bu onu: ya la ntikpo jennin ejen!

Jesu Tumē M, Ẹlẹ Ihjan

¹⁰ M ride nwan a cho ni ihjan kuni m ohunma ra Osolobue? Ra a chomaguo m nwan ni m me n'o sọ ihjan? Omeni echen ke m rikwo a cho ni m me n'o sọ ihjan, ya wu ni ele m igbon Krajistị.

¹¹ Umune m, m cho ni unu marin ni ozioṃa m zi aghanj ẹka ihjan bja; ¹² amunnarinnj m ihjan ya; ele ihjan kuzi m'ẹ. Kama, Jesu Kristi lẹ enwen ẹ we ẹ ghosi m.

¹³ W'a ra ru ụka a, unu a nuguọ ke m don bi mbu, ogen m gi rị e fe ofufe ndi-Ju lẹ nke Iwu Mozizi: ke m don kpokpokemē ụka Osolobue, cho ni m tikpo a.

¹⁴ Ime ofufe ẹnyi wu ndi Ju, mmē ka ndi isi-otu m bu oda ofufe e fe ogen ahun. M'e mekenme oku omenalj ndi nedi ẹnyi wẹ.

¹⁵ Kanj, ogen o gi sọ Osolobue, hūn gi ẹfoma a hoto m, kpọ m—ke m ride ẹfo nne m, ¹⁶ o nọ me m marin Nwa a, keni m zi ndi anj ndi ozọ wuleni ndi Ju ozi banyeni ya wu Nwa a. Ogen o gi me ẹ, ejenni m d'e kunrun ihjan n'o gwa m ihien owule mọbụ buche ni m

ihien owule. ¹⁷ Ejendeni m Jerusalem d'e kunrun ndi bu m uzọ wuru ndi-ozu pụ-ichen, kama, m nọ shi Arebja ozigbo. O meguu, m nọ gha ebegu kinhenzi Damas'kosj. ¹⁸ Ahua eto a ghafeguu, m nọ shi Jerusalem d'a hūn Kefasi wu Pita; m nọ son ẹ nodi akp'ohin mmisen. ¹⁹ O nwōnni onyẹ ozọ m hūn imē ndi-ozu pụ-ichēn hodunj, wezuka Jemisi nwenē Di-nwōnni-ẹnyi.

²⁰ M rị a gwa unu, id'ẹnya Osolobue, ni ihieni m rị e de ni unu wu ezioku, ele ntu!

²¹ Omeguu, m nọ jen Azun Siria lẹ Silisia. ²² Ndi ụka Krajistị hūn risonme egberē Judia e ke marin m omarin-ẹnya ogen ahun. ²³ Wẹ nu a hu a nu ni wẹ si ni “Onyẹ ahun te rị e kpokponi ẹnyi mbu rizi nwan e zisonme ozi okukwe ahun o te cho n'o tikpo!” ²⁴ Wẹ nọ gi ifiri m ja ẹfan Osolobue mma.

Isi Nke Ebuo

Pita, Jemisi lẹ Jonu Nabanhan Pọlụ Anabanhan

2 O mepu ahua mmēnọ, m nọ shizi Jerusalem. Mmē lẹ Banabasi wi ogen ahun, m nozi weri Taitosj. ² M jen ebegu makeni o nwon ihien Osolobue ghosi m; m nọ kowa ni wẹ ozioṃa hūn m rị e zi ebe ndi wuleni ndi Ju rị. Kanj m me ẹ usuo—egbata mmē lẹ ndi wẹ weri ni wẹ wu ndi-isi sọ—amamgbe o wuru ni m rị a gba osọ olal'iwu mọbụ ni hūn m gbafu a laguọ iwu, o wuru ni orun m la iwu. ³ Awadeni wẹ ikwa-ugun ye Taitosj mmē lẹ iya wi olu, osuon'a ni ele onyẹ Ju, ni onyẹ Griki ro— ⁴ kanj oku ikwa a ugun e te puhagho make ndi hūn gi nzuzue rubanhan, e me ke si wẹ wu ndi kwerini. Wẹ bja d'a hundele udi inwonrin-enwen hu ẹnyi nwon ime Krajistị, keni wẹ wezi ẹnyi che ime igbon. ⁵ Kanj, ẹnyi ekweyi ni wẹ kaka akpu-ohu, makeni ẹnyi chokenme ni ẹnyi chedon ni unu ezioku rị ozioṃa, keni unu marin a k'o richanrin.

⁶ Nke ndi hūn nọ ke si wẹ wu ndi-ndu—o nwōnni ihien ohun wẹ buche ni m. (Ihien owule wẹ wu enwon ihien o wu ebe m rị, makeni Osolobue ara gbeyeni ihjan.) ⁷ Mba. Kama, o wede wẹ ẹnya ni Osolobue e yeguo m orun igbashia ozioṃa ebe ndi kwaleni ugun rị, ya wu ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju, k'o don ye Pita orun igbashia n'a ebe ndi kwa ugun rị, ya wu ndi Ju. ⁸ (Makeni onyẹ ohu hu gi Pita a run orun onyẹ-ozu pụ-ichēn ime igunrun ndi Ju, ndi kwa ugun, iya gizikwo mmē nwen a run orun onyẹ-ozu pụ-ichēn ime igunrun ndi wuleni ndi Ju, ya wu ndi kwaleni ugun.) ⁹ Ogen Jemisi lẹ Pita lẹ Jonu, ndi hūn wẹ weri nọke ndi-isi, gi hūn ni ẹka Osolobue rị ime m, wẹ nọ na mmē lẹ Ban-

abasị ẹka, nabanhan ẹnyi, nị ẹnyi lẹ wẹ wụ ohu. Wẹ nọ kweri n'ọ hughọ mma nị mme lẹ Banabasị jẹnme d'a rụnma ime ndi wụlẹni ndi Ju, ya wụ ndi kwaleni ugun, uwe lẹ enwen wẹ a rụnma ime ndi Ju, ya wụ ndi kwa ugun. ¹⁰ Ihien ohu sọọ kẹ wẹ sịhụ ẹnyi mẹ: ẹnyi a nyanhankwọ ndi-igbennye, hụn a duzikwọni m.

Polu A Jugbo Pita Ime Antiokwu

¹¹ Kani, oge Kefasi wụ Pita gi bia Antiokwu, m jugbo a elee-m, elee-i, makeni o mēfie hūn wẹ hūn ẹnya oge ahun. ¹² Makeni, kẹ ndi ahun Jemisi zihẹ keleni bia ebẹhụ, Pita e sọn ndi wụlẹni ndi Ju e ri ihien-oriri. Kani, oge ndini gi biaguu, Pita nọ noye nko, o duzini ndi wụlẹni ndi Ju ri, makeni o rị a tū egun ndi rị itu ndi hūn a kwadon ikwa-ugun. ¹³ Ndi Ju ndi ọzọ rị ebẹhụ nọ sọn ẹ mēme ihunnai ahun, nke wụ nị e dufiedẹ wẹ Banabasị lẹ enwen ẹ. ¹⁴ Oge m gi hūn a nị ihien wẹ rị e mē lẹ ezioku rị ozioma a dangbamani, m nọ nọ id'anya wẹ ile sị Pita, "Onye Ju kẹ i wu, kani i rị e bi kẹ ndi wụlẹni ndi Ju, y'a ra bi kẹ ndi Ju. Nanị kẹ i donzi nwan a cho nị i wa obibi ndi Ju ye ndi wụlẹni ndi Ju olu?"

Okukwe Sọo

¹⁵ M nọzi sị Pita, "Nke ẹnyi lẹ enwen ẹnyi, ndi Ju mụ ẹnyi, ẹnyi ẹlẹ ndi hūn w'a kpọ 'ndi wụlẹni ndi Ju, ndi omẹ-njo.'

¹⁶ Bụ ẹnyi a maringhọ nị ẹlẹ idonmẹ Iwu kẹ Osolobue gi e kuni ihian ohunma, kani ikwerini Jesu Kristi, gi ẹ e don ẹnya. Ifiri ẹ, ẹnyi lẹ enwen ẹnyi e kweringuọ nị Jesu Kristi, keni Osolobue kuni ẹnyi ohunma, makeni ẹnyi kwerini Krajist, gi Krajist e don ẹnya, ẹlẹ makeni ẹnyi e donmẹ Iwu Mozizi. Makeni, Osolobue ekukoni onye owule ohunma makeni onye ahun e donmẹ Iwu. ¹⁷ Kani, o mē nwan nị, ebe ẹnyi nọ rị a cho nị Osolobue kuni ẹnyi ohunma makeni ẹnyi rị ime Krajist, a hūn w'a nị ẹnyi lẹ enwen ẹnyi wụ ndi njo, ya wụ Krajist a kwadon njo? Kaka! ¹⁸ O mē nwan nị a tundonzime m ihien m tikpo, ya wụ m rị a ghosị nị m dan Iwu oge m gi tikpo a. ¹⁹ Eghẹ, makeni, e giguọ m ihien rị ime Iwu nwunnahin Iwu, keni m hūn ọzọ rini Osolobue ndun. ²⁰ A kpogbuguọ wẹ mme lẹ Krajist enu obe Krajist. Ẹlẹzi mme rị ndun, Krajist ya rị ndun ime m. Ndunni m rị nwan e bi ime ehụ, m rị e bi ẹ ghahani okukwe m nwe ime Nwa Osolobue, hūn nwe ihien-oshusọ m, we enwen ẹ ye makẹ ufiri m. ²¹ Emekọ m efoma Osolobue wuru ihien na iwi—makeni, omeni ezie ro nị ihian donmẹ Iwu, Osolobue e gi ẹ kun'ẹ ohunma, ya wụ nị onwun Krajist nwun la iwi!"

Isi Nke Ẹto

Iwu ra Okukwe?

3 Euu ndi Galeshja, ndi-nzuzu! Onye mē ọnu ihien-ni? Bụ id'anya unu kẹ wẹ nọ ghosichanrin nị wẹ kpogbu Krajist elu obe. ² Ihien ohuni sọọ kẹ m cho nị m marin: gwadele ni m, nanị kẹ unu don nwehen Mmon-nso? Unu nwehen ẹ ghahani idonmẹ Iwu ra ghahani ikweri ozioma unu nu? ³ Ẹrira kẹ unu e

zuzuhan? Ẹka Mmon-nso kẹ unu gha bidon; ọnu rị nwan a liliima nị ọnu gi iken unu—iken ihian—mēchanrin a? ⁴ Nị m judẹle unu: afunfun nei ile unu ta wụ nke olal'iwu? Ra o laguode iwi nke-esi? ⁵ Osolobue hūn e ye unu Mmon-nso a, a rūn ọrūn atū-ẹnya ime igunrun unu, o ye unu ya makeni unu rị e donmẹ Iwu Mozizi ra makeni unu hū a nu e kweri ihien unu nu?

⁶ Nke Ebrahim, Ehuho-nso sị nị "O kweyeni Osolobue, Osolobue nọ gun a yen'e, kpọ a onye rị kẹ Osolobue cho." ⁷ Gi ni onwan marin nị ndi hūn wū ezigbo umu Ebrahim wū ndi kwerini. ⁸ Ẹkukwo-nso e kutoguo a nị Osolobue jenkọ d'e gi ifiri okukwe ndi wụlẹni ndi Ju kuni wẹ ohunma; o sị nị Chuku zi Ebrahim ozioma edei, sị, "Ndi ani ile jenkọ d'e nwehen ngozi ghahani i." ⁹ Ya wū, ndi hūn kwerini k'e sọn Ebrahim hūn kwerini wuru ndi wẹ gozi agozi.

¹⁰ Ndi hū gi idonmẹ Iwu e don ẹnya a wuruole ndi wẹ bu ọnu. Makeni, Ehuho-nso sị, "Onye owule hūn ghaleni e donmẹ ihien ile wẹ de ime ehuhuo Iwu, e henringuọ onye wẹ bu ọnu!" ¹¹ O wegụ nwan ẹnya n'ọ nwonn onye owule hūn Osolobue jenkọ d'e kuni ohunma makeni o donmẹ Iwu. Onwan wū ezioku, makeni, Ehuho-nso sị nị, "Okukwe kẹ onye rị kẹ Chuku cho k'e gi rị ndun," ¹² bụ ẹlẹ okukwe kẹ Iwu gi a rūn, makeni, Iwu lẹ enwen ẹ e kuguo nị, "Onye hū hūn rị e donmẹ ihien ndini ile Iwu ku k'e gi rị ndun makeni o rị e donmẹ wẹ."

¹³ Krajist gbafuha ẹnyi ime abumonu Iwu ghahani igi ifiri ẹnyi henrin onye wẹ bu ọnu. Makeni, Ẹkukwo-nso sị nị, "Onye owule wẹ hogbu elu osisi a wuruole onye wẹ bu ọnu." ¹⁴ O gbapuha ẹnyi keni ngozi Osolobue gozi Ebrahim hūn ọzọ biani ndi alị ndi ọzọ ile hūn wụlẹni ndi Ju, ghahani Krajist wū Jizosi, keni ẹnyi hūn ọzọ gi okukwe nwonhen Mmon-nso hūn Osolobue kwe nkwa a.

Iwu Lẹ Nkwa Osolobue

¹⁵ Umune m, nị m gi ihien w'e mē uhuhin ile kowa ihien: madu ebuo kweringbamahu banyeni ihien owule, biyeguu a ẹka, o nwonn onye owule k'a saeka kagbu e mobu we ihien owule chen'e. ¹⁶ Oge Osolobue gi kwe nkwa hū, o kwe Ebrahim lẹ nwa a ya wū nkwa, Ehuho-nso asini "Umụ i" ya wū, hūn kari onye ohu; kani o sị "nwa i" ya wū ohu sọo—hūn wū Krajist. ¹⁷ Ihien m gi ẹ e ku wū nị Osolobue e biyeguo nkwerigbama hū ẹka, tume ẹ; ya wū nị Iwu wẹ webanhan oge o gi mepu ọrogbo ahua iri-kwasi-ogun kwasị nnu as'eka kagbu nkwerigbama hūn Osolobue biyeguu ẹka lẹ nkwa o kwe ime nkwerigbama ahun. ¹⁸ Makeni, omeni idonmẹ Iwu kẹ wẹ gi e nwonhen ihien Osolobue kwe nkwa a, ya wū nị ẹlẹzi n'ọ kwe nkwa hain wẹ gi e nwehen ẹ. Kani, ezioku-ezioku, Osolobue ye Ebrahim ya ofe igi mezu nkwa a.

Ki Hain Nwan Wẹ Gi Ye Iwu Hụ?

¹⁹ Ki wuzi nwan mkpa Iwu hū rị? Wẹ webanhan a nị ihian e gi ẹ a marin njo lẹ mēfie, a marinzi njo wẹ lẹ

mmefie we, d'e ru ogen nwa ahun, onye hu we kwe ya wu nkwa e gi bia. We gha aka ndi mmon-ozu tumu ya wu Iwu, we e ye uko ye we. ²⁰ Kanj w'a ra cho uko ebe onye ohu suo no e me ihien. Osolobue gi aka a me ihien e ogen o gi kwe Ebrahim nkwa ahun.

²¹ Arj m'e ku ni Iwu wu enenren nkwa Osolobue. Ka-ka akp'ohu! Makeni, omeni we te ye iwu hun a saaka e ye ihian ndun, nke o wuru ni, ezioku-ezioku, onye donme e, o wuru onye ri ochan. ²² Kanj Ehuhuo-nsu e kuguo a ni ihian ile ri ime egbun njo, ku e hun we enya, keni o wuru ni uzorohu suo ke we gi e newehen ihien Osolobue kwe nkwa a. Uzorohu hu wu ikweri ni Jesu Kristi, gi Jesu Kristi e don enya: onye kweri, o newehen e. ²³ Ke enyi keleni kweri ni Krajist, Osolobue bu enyi donme okpuru Iwu, kpokin enyi ye, noke ndi ngan, e che ogen okukwe e gi bia. ²⁴ Ya wu, Osolobue tumu Iwu no wuru ni enyi onye bu mkpinsi e lepu enyi enya, d'e ru ni Krajist a bia, keni, o ru, o gi okweri enyi jenkoro d'e kweri ni Krajist kuni enyi ohunma.

²⁵ Kanj, hunni enyi kweriguu nwan, enyi arizi okpuru onye-nlepu-enya.

²⁶ Unu ile wu umu Osolobue ghahani okweri unu kwerini Krajist wu Jizosi, ²⁷ makeni, onu ile, hun we buguu che ime Jesu Kristi ghahani ime onu mirin-Chuku, e yiriguo Krajist. ²⁸ Ya wu ni o nwonzi ihien ri ichen egbata ndi ju le ndi wuleni ndi ju; egbata igbon le onye nwon enwen e; egbata ikennyu le ikpoho: enyi ile wu ohu ime Krajist wu Jizosi. ²⁹ O me nwan ni enyi wu nke Krajist, ya wu ni enyi wu umu Ebrahim, ni enyi k'e nwonhen ihien Osolobue kwe nkwa n'o k'e ye.

Isi Nke Eno

Unu E Nweringuo Enwen Unu!

4 Ihien m ri e ku wu ni, ebe nwa ahun jenkoro d'e nwonrin ihien nedi e keleni ru ogo, o rihu ke igbon, ihien ichen arj a, osun'a ni ihien ile wu nke e. ² O risonme okpuru ndi e du n'e le ndi e lepu a enya d'e ru ogen hu nedi e kaye. ³ Ejira k'o ri enyi ke enyi keleni ru ogo, ya wu ke enyi keleni kweri, enyi wusonme igbon ihien ndi hun a ki obibi ri ime uwanj. ⁴ Kanj, mgbe ogen gi zu, Osolobue no zihwe Nwa a; okpoho mu a; we mu a ye okpuru Iwu. ⁵ Osolobue zihwe n'o hun uzorogbari ndi ri okpuru Iwu, keni enyi henrin umu Osolobue, umu Osolobue ru ogo umu. ⁶ Makeni unu wu umu, Osolobue no zihwe Mmon nke Nwa a ye ime obi unu; Mmon ahun ri nwan ime enyi ile a hi, "Baba! Baba-Nedi m!" ⁷ Ya wu nwan ni y'elezi igbon; nwa ke i wu. Ebe o me ni nwa ke i wu, Osolobue k'e keye i ihien e.

E Kinle Ni Azuun Ime Egbun

⁸ Mgbe mbu, ogen unu keleni marin Osolobue, unu wu igbon mmon ndi hu furuleni w'e fe, unu e fe we e fe. ⁹ Kanj hunni unu maringuu Osolobue—mba, hunni Osolobue maringuu unu, kini ke unu kinkozini azuun d'e kunrun mmon ndi ahun le ihien ndi hu ndun guu? Unu cho ni unu henrinzi igbon we? ¹⁰ Unu e mesonme mmemme we gi a nyanhansonme uhuhin le ifon le

ogen le ahua ri ichen-ichen! ¹¹ Egun unu rikwo a tu m, ni ikenkwo orun ile m run ebe onu ri a laguo iwi!

¹² M ri a rjo unu umune m, ri ni ke mme, makeni a riguo m ke unu. Unu emeni m njo. ¹³ Unu a maringho ni emu ri a kuni m ogen ahun wu ihien weheni m oghere m gi zi unu ozioma isi-ibuzo ahun. ¹⁴ Kanj, osun'a ni ehuhun ri e songbuni m wuru ni unu ibu le ihien-nlele, unu elegberini m, unu ajuni m; kama, unu nabanhan m noko si m wu mmon-ozu Osolobue, noko si m wu Krajist le enwen e. ¹⁵ Ki mezi ighogho hu ile unu nwe ogen hu?! M k'a s'eka shia eri ni, omeni o ri nfe, nke unu e te gnye m akpuru-enya unu, omeni o te k'e yeni m aka! ¹⁶ Ke m henrinni enenren onu makeni m gwa unu ezioku?

¹⁷ Ndi ahun ri nwan a lilima ni we dorj onu, kanj ele ihien ri mma ke we bu obi! Ihien we bu obi wu ni we wepu onu ebe unu ri, keni unu buchanrin obi unu che ebe we ri. ¹⁸ O hughokwo mma ibu obi e che ihien enina, e mekenme oku e—omeni ifiri ihien ri mma ro, omeni w'e me e ogen ile—ele mme le unu nodihu suo.

¹⁹ Umu m hun ri m obi, ime unu e memezi m, oku unu a kpamazi m, d'e ru ni unu e sonmehanchanrin Krajist. ²⁰ K'o te ri m, m ri nwan ebe unu ri kikenni, keni m hun uzorogbehuto olu, makeni obi eruzini m ali ebe unu ri!

Ihien Polu Gi Sara Le Haga Ghosi

²¹ Gwadele ni m, unu ndi choko ni unu ri okpuru Iwu, unu anuni ihien Iwu Mozizi ku? ²² We de e ime Iwu ni Ebrahim mu ikennyu ebuo: Haga, nne ohu wu igbon; Sara, nne hun-eboro nwe enwen e, ele igbon. ²³ We mun'a hun nne e wu igbon ke ihian don a mu nwa; kanj we mun'a hun nne e nwe enwen e ghahani nkwa Osolobue kwe.

²⁴ Enyi k'a s'eka gi ihien ndini ghosi ihien: ikpoho ebunni nokin enya nkwerigbama ebuo. Ohu wu hun we no elu Ugu Sainai memu. Ohun ke Haga nokin enya a; o mu umu, a wuru we igbon. ²⁵ Haga nokin enya Ugu Sainai, hun ri ime atu ali Arebia. O ghosi obodo Jerusalem hun ri ogenni, makeni Jerusalem le ndi rin'a wu igbon kikenni. ²⁶ Kanj Jerusalem hu hun ri enu- igwee nwon enwen e, ele igbon. Iya wu nne enyi.

²⁷ Makeni Ehuhuo-nsu si,

"Ghoghoma nwan!

Iyu wu agan,

hun mutuleni nwa!

Kwankpoma ebui! Yime oro!

Iyu, hun marintuleni ufu-nwa!

Makeni, umu okpoho hu we jutoro,

a kariguo

nke okpoho hu ya le di e bi!"

²⁸ Umune m, unu wu umu Osolobue ghahani nkwa hu o kwe, noko ke Aziki don wu. ²⁹ Kanj, o ri nwan k'o ri ogen hu: ogen ahun, nwa we mu ke ihian don a mu nwa kpokpo hun we mu ghahani Mmon nke Osolobue. ³⁰ Kanj, kini ke Ehuhuo-nsu ku? O si, "Chupu igbon hu le nwa a; makeni nwa igbon hu esonko nwa okpoho hun nwon enwen e keru uku."

³¹ Umunę m, ya wu ni ęnyi eļe nwan umu igbon-okpoho hu, kama, umu okpoho hun nwe enwen e ke ęnyi wu.

Isi Nke Isen

Unu E Weriguo kwọ Enwen Unu!

5 Krajistj gbafuha ęnyi keni ęnyi wuru ndi nwe enwen we. Wuzokenme ni nwan ke ndi weriguo enwen we! Anikwole ni we kpomazi unu ęgan igbon!

² Gon ni ntin! Mme wu Polu ri a gwa onu ni onu ni we kwa onu ugun, ya wu ni o nwonna erere Krajistj k'a ban ni unu. ³ M ri a gwazi okenye owule hun k'a ni we kwa a ugun ya kwademkwọ nwan n'o donmeharjin Iwu ile. ⁴ Onye owule ri nwan e donme Iwu, e gi e ro ni Osolobue ri e kun'e ohunma, a ghaguo kwọ ime Krajistj pu; o ghaguo kwọ ime efoma Osolobue danpu. ⁵ Kani, okukwe le iken Mmon-nso ke ęnyi nwen gi ri e chekenme ohunma ahun Osolobue jenko d'e kuni ęnyi, hun ęnyi ri a tu ęnya a. ⁶ Makeni, ime Krajistj wu Jizosi, ikwa-ugun le akwanj-ugun enwonna ihien o wu. Ihien ri mkpa wu okukwe hun gi ihien-osusuo a ghosi n'o hu a.

⁷ Unu te ri a gba-osọ ohunma! Onye bu uke che ni unu, unu gizileni e son ezioku? ⁸ Ekwọ Osolobue hun kpọ onu dunye onu udi odunyeni! ⁹ O rihu ke we don e ku e, "Ekerę yisti sọ ke w'e buchehu, o ghagbari flawa bredi hu ile." ¹⁰ Kani, makeni a maringho m ihien Dinwonna-ęnyi k'a saeka me ime ndun onu, obi ru m ali ni unu eroko ihien ichen, sonme nkuzi ozọ. Onye hu ri e nuhunmeni unu—onye owule o wu—k'a narinri afunfun rin'a.

¹¹ Umunę m, omeni echen ke m rikwo a kuzi ni ikwa-ugun ri mkpa, ki hainzi we gi e kpokpo m? Omeni ezioku ro ni m ri a kuzi ni ikwa-ugun ri mkpa, ya wu ni ozi m ri e zi banyeni obe Krajistj e ke gha e buhe oku. ¹² K'o ri m, ndi hu ri e ye unu nsongbu e jen d'a warade enwen we, eledę ikwa-ugun sọ!

Anile Enwen I Ki I

¹³ O me nke unu umunę m, Osolobue kpọ unu d'e weri enwen unu. Kani, egikwole ni ni onu e weriguo enwen onu memę k'o ri onu, ri ke ihian-mmaka; ka gi ni ihien-osusuo e fetari ibe unu. ¹⁴ Makeni, we wegba-macharin Iwu ile che ime akpu iwu ohu hun wu "Ihien ibe i k'a soro ri i ke ihien enwen i don a sọ i."

¹⁵ Kani, omeni unu hu a tagbu ibe onu e ri, kpachan-fukwo ni nwan ęnya, amamgbe onu e gbupu ibe onu!

Mmon-nso Le Ihian-mmaka

¹⁶ M si unu, a ni ni nwan Mmon-nso a ki unu, make unu gha e me ke ihian-mmaka. ¹⁷ Makeni, ihien ihian-mmaka a cho ele ihien Mmon-nso a cho; ihien Mmon-nso a cho ele ihien ihian-mmaka a cho. We ębuo a luson ibe we ogun, nke wu ni, y'a saeka me ihien i cho. ¹⁸ Kani, omeni Mmon-nso ri e du unu, ya wu ni unu arizi okpuru iwu.

¹⁹ Ihien ihian-mmaka e me puhacharin ifon; we wu ihien ndini: ughere, ibi obibi rileni ochan, ime ihien-

ifenren, ²⁰ irua-mmọn, ibu-nshi le igi iken eje-mmọn a run, idu-enenren, ikpe, ęnya-ufu, eje-olulu, icho nke-i nke-i, nkebe, izuo ęka-nke, ²¹ iwe-ęnya, igbu-ochu, iramanya tu, eje-mmemme le ihien ndi ozọ no ęrija. M ri nwan a gba unu mkpinyin-ęka ke m don gba unu ya mbu, ni ndi hun e me ihien ndi no ęrija a banko Ali-eze Osolobue.

²² Kani, ihien Mmon-nso a mipuha wu: ihien-osusuo, ighoghọ, udon, ndidi, efoma, ime-mma, iwu onye we gi e don ęnya, ²³ ime-juu, ikwondon-enwen-ihian. Onye me ihien ndini adanni iwu owule. ²⁴ Ndi hun wu nke Krajistj wu Jizosi a kpogbuguo ihian-mmaka we te wu le ihien a gunn'a le ihien a sọn'a enu obe Krajistj. ²⁵ Ebe o me ni Mmon-nso e ye ęnyi ndun, ni ęnyi e bi ni nwan ke ndi Mmon-nso ri a ki. ²⁶ Ele hun ęnyi e gi a pache mọbu a kpasu ibe ęnyi iwe mọbu e we ni ibe ęnyi iwe-ęnya.

Isi Nke Isin

E Bu Ni Ibu Ibe Unu

6 Umunę m, onye me njo, unu ndi ri e bi ke Mmon-nso cho, gi ni nwayo wekinhen e. Ka kpachanpukwo ni ęnya amamgbe onwunwan a biazikwo ni unu nwen. ² E bu ni ibu ibe onu. Unu gha e me e, ya wu ni onu hu e mezu iwu Krajistj. ³ Onye ri e ro n'o nwongho ihien o wu bu o nwonna ihien o wu ri e dufie enwen e. ⁴ Onye-onye ya lele ihien o ri e me. Omeni o hugho mma, ya honron make ihien ri mma o me, ka y'e gile enwen e tuni onye ozọ, ⁵ makeni onye-onye furu n'o buru ibu e.

⁶ Ndi we ri a kuzi oku-Chuku furu ni we keye ndi ri a kuzi ni we oku-Chuku ihien-oma owule we nwon.

⁷ Edufiekwole ni enwen onu: Osolobue anikokwo onye owule megbu e; ihien onye kun k'o k'a ghori. ⁸ Omeni ugbo we kunye e wu ime-ihien a sọ ni we, we k'a gha ugbo hu ghori ntikpo; omeni ugbo ime-ihien a sọ Mmon-nso ke we kunye e, we k'a gha ebehu ghori ndun-itębite. ⁹ Ya wu, ndun ime ihien ri mma y'a gukwole ęnyi. Makeni, omeni ęnyi anini ndun guu ęnyi, ogen ru, ęnyi jenko d'e ri erere e. ¹⁰ Ya wu, ni ęnyi gi ni nwan oghere ile ęnyi nwe e me ni onye owule ohunma, tumadu ndi hun ri ikpun-ulo okukwe.

Mkpinyin-ęka Ikpazuun Le Ekele

¹¹ *LEE NI AKPURU-ĘKUKWO NDINI NO JAGBO-JAGBO M GI ĘKA M DENI ONU.* ¹² Ndi hun ri a cho ni we gi ihien ęnya e legha du ęka obi, uwe ri nwan a cho ni we wa ikwa-ugun ye unu olu. We ri e me e amamgbe we e gi ifiri obe Krajistj kpokpo we. ¹³ Ke ndi hun kwa ugun le enwen we aride e donme Iwu, bu we hu a cho ni unu kwa ugun keni we gi ihien ri unu ehun nyan isi: ni unu e donmeguo omenali hun w'e legha ęnya. ¹⁴ O bugarj m! Egiko m ihien owule nyan isi, wezuka obe Nna ęnyi wu Jesu Kristi. E giguo we obe hu kpogbu uwanj—o wuru ihien nwunni ebe m ri, gizikwo obe hu kpogbu m—a wuru m ihien nwunni ebe uwa ri. ¹⁵ Ke ikwa-ugun ke akwanj-ugun arini mkpa, kaka! Ihien ri mkpa

wụ nị wẹ kedonzi ihjan. ¹⁶ Udon lẹ omiken ya rinj kẹ wẹ han gi usonronnj e bi—uwẹ wụ ndị Izrelụ Osolobue nke-esi!

¹⁷ Gha ogenni e jẹn, onye owule egizile oku ikwa-ugun ye m nsongbu, makeni apa ehụ wẹ rusonme m make ufiri Jesu husonme m ehụ.

¹⁸ Umune m, efoma Onye-nwonni-enyi wụ Jesu Kristi ya noyeni unu ime-mmọn. Iseę.

Ndi Efesosị

Isi Nke Ohu

Ekele

1 Mmē wụ Pọlụ de Ẹkukwọ-ozini. M wụ onyē ozi pụ-ichēn Kraịstị wụ Jizosị ghahanị uche Osolobuē. M rị e dejenni ndị nke Osolobuē rị Efesosị, ndị wē gi e dōn-ēnya ime Kraịstị wụ Jizosị. ² Efoma lē udōn, hūn gha ẹka Osolobuē Nēdi ẹnị lē Onyē-nwōnni-ẹnị wụ Jesu Kristi bja, ya nōyeni unū.

Ngōzi Ẹnyi Nwōn Imē Kraịstị

³ Ekele ya rị nị Osolobuē, onyē hū wū Osolobuē lē Nēdi Onyē-nwōnni-ẹnị wū Jesu Kristi, n'ō yeolē ẹnị ngōzi ime-mmōn ile rị elu-igwee makēni ẹnị rị ime Kraịstị.

⁴ Nị Osolobuē d'e kedē ụwa, ọ hōtōguolē ẹnị ime Kraịstị, makēni ọ nwē ihien-ōsūsūō ebe ẹnị rị—kēni ẹnị wūrū ndị rị nsō, nwōnlēni nkōriani ẹnya Osolobuē. ⁵ Ọ nō kwademē nī, o ru, ọ mūrūn ẹnị ye ikpūn-ūlō a ghahanị Jesu Kristi—makēni ọ sūoghō a, makēni uche ẹ rō. ⁶ O mē ẹ kēni wē gi ẹ ja Osolobuē mma makē okēn efoma o mē, hūn o hukpu ẹnị ghahanị ezi Nwa a! ⁷ Makēni ẹnị rị ime Kraịstị, ẹnị a wūrūlē ndị wē gi ẹdeke ẹ gbari—ya wū nị Chuku a gbagharigūō ẹnị njō; ifiri okēn efoma a k'ō gi mē ẹ. ⁸ O gi amamihien lē nghōta a ile mē ni ẹnị okēn efomanī. ⁹ Ọ nō nwan mē ẹnị marin ihien o bu obi, hūn o te zuemē; ihien hūn ọ kwademē ketekete n'ō jenkō d'a rūnfūha ime Kraịstị. O mēguō ẹnị marin a makēni ọ sūoghō a n'ō mē ẹrjira. ¹⁰ Ihiēni o bu obi wū nī, ogēn zu, o wegbama ihien ile che okpuru Kraịstị—kē ihien rị elu-igwee kē ihien rị enu-ūwa.

¹¹ Makēni ẹnị rị ime Kraịstị, ihien Osolobuē e rugūō ẹnị ẹka—makēni Osolobuē, hūn e mē ihien ile hūn o mē n'ō gi ẹ mēzu uche ẹ, gi ẹka a hōtō ẹnị ketekete n'ō gi ẹnị mēzu uche ẹ. ¹² O mē ẹ kēni ẹnị ndị ibuzō tūkwasi Kraịstị obi hūn ụzō wūrū ihien wē gi ifiri ẹ a ja Osolobuē mma n'ō nwēkē ogħō.

¹³ Kē unū lē enwēn ọnū, ọnū hēnrinziwō ndị nke Kraịstị ogēn ọnū gi nū oku hū wū ezioku, kweri—oku ahūn wū ozioma ahūn unū gi nwēhēn nzuōpūha. Unū e kwerigūū nī Jesu, Osolobuē nō bu Mmōn-nsō o kwe nkwa a che ime ndūn unū, gi ẹ ye unū ahīma a—gi ghōsī nī unū wū nke ẹ. ¹⁴ Mmōn-nsō kē Osolobuē e bu ụzō e ye; iya kē Osolobuē gi a ghōsī nī ẹnị jenkō d'e nwōnhēchanrīn ihien ile o kwe nkwa—o ru ogēn ahūn Osolobuē k'e gi werichanrīn ẹnị—ẹnị ndị ọ

gbarigūū. Ọnwan k'e wēhē ni Osolobuē ojija-mma n'ō nwēkē ogħō.

Ekpere Pọlụ Mē Ni Ndi Kwerini

¹⁵ Iya haīn o gi mē ni, kete m'a nūlē oku okweri unū kwerini Di-nwōnni-ẹnị wū Jesu lē ihien-ōsūsūō unū nwōn ebe ndị nke Osolobuē ile rị, ¹⁶ akūsītuni m iye Osolobuē ekele makē ufiri unū. M hū a nyanhan unū ogēn ile m gha e mē ekpere. ¹⁷ M'a rjō Nēdi hūn nwē ogħō, hūn wū Osolobuē Onyē-nwōnni-ẹnị wū Jesu Kristi, n'ō ye unū mmōn imarīn-ihien; ya ghōsīsōnmē unū ihien—kē unū dōn rị a marinwaye ẹ ọhūnma. ¹⁸ M'a rjō a ọnwan kēni ẹnya ime-mmōn unū shjapū, unū a hūn ụzō marin ihien ahūn o butō o gi ifiri ẹ kpō unū, marin kē ihien o kwademē o jenkō d'e ye ndi-nsō a hihan ogbe, marinziwō k'ō nwēhan ogħō; ¹⁹ ọnū a ghōtazī kē ikēn o gi a rūn ọrūn ime ẹnị ndi kwerini han, ikēn hūn wē ghalēni a sa ẹka e ku k'ō han, hūn han kē ikēn o gi wūrū Osolobuē. ²⁰ Ya wū ikēn k'ō ghōsī ogēn o gi gha ọnwūn weli Kraịstị, m'ē nōdī anī ẹka-nni ẹ ime elu-igwee; ²¹ nke wūnī Kraịstị kachanrīn ọkīkī ile lē ikēn ile rị ichēn-ichēn lē ihien ile w'a gbaye agbaye lē ẹfan lē nzere ile—elēdē ndi rị ogēni sūō, kanī kēzī ndi rīdē ogēn hūn lalanī. ²² Osolobuē e wegūō ihien ile che ẹ okpuru ụkū, tumē ẹ Onyē-isi ụka, Onyē ihien ile rị okpuru ẹ. ²³ Ụka wū ẹhū a; ime ụka kē ihien ile banyen'ẹ rī; ya lē enwēn ẹ wū onyē hūn rī ebe ile, hūn e mē ihien ile e zu oke.

Isi Nke Ẹbūō

Wē Gha Ọnwūn Wepūha Ẹnyi Shi Ndūn

2 Ogēn mbū, ọnū wū ndi nwūnni, makē njō lē mmēfie ² unū rī e mēsōnmē. Ogēn hū, unū e sōn eje-uzō ndi ụwa, e sōn onyē hūn ikēn eje-mmōn rī elu rī okpuru ẹ, mmōn hū hūn rī nwan ọrūn ime igunrūn ndi hū e nupū-isi okpuru Osolobuē. ³ Eziē, ẹnị ile te rī e bi kē wē, e mē ihien ọwūlē a sūō ẹhū ẹnị lē obi ẹnị, e bi k'ō rī ẹnị; e mē ihien ọwūlē gūnni ẹnị lē ihien ọwūlē la ẹnị ẹnya. Iwe-lē-ọnūma Osolobuē te rīziwō e che ẹnị nōkē ndi ọzō ile. ⁴ Kanī, makēni Osolobuē e mēkē onyē-omikēn, makēni o nwē okēn ihien-ōsūsūō ebe ẹnị rī— ⁵ kē ogēn hū ẹnị te gidē wū ndi nwūnni makē njō ẹnị, ọ nō gha ọnwūn wēfūha ẹnị, mē ẹnị sōn Kraịstī rīzī ndūn.

Ẹfoma Osolobuē kē unū gha nwē nzuōpūha.

⁶ Ọ ghagūū ọnwūn weli ẹnị, ọ nō wesi ẹnị elu k'ō dōn weshi Kraịstī, mē ẹnị sōn Kraịstī nōdī anī ime elu-igwee—makēni ẹnị rī ime Kraịstī. ⁷ Osolobuē mē ọn-

wan n'o gi efo ma hun o me ni enyi ime Kraistị me elu ile lalanị marin efo ma a—hun we ghaleni a sa eka e kucharin k'o han. ⁸ Makeni, efo ma ke Osolobue me ni unu zuopuha unu ghahani okukwe unu, ele unu gi eka unu me e, ihien Osolobue ye unu ofe ro— ⁹ ele make ihien ihian run, amamgbe ihian e gi e nyan isi. ¹⁰ Ihien Osolobue me enyi wuru ke enyi wu. Osolobue ya ke enyi ye ime Kraistị wu Jizosị, keni enyi hun uzọ e mesonme ihien oma ndi hu o kwademeto ni enyi ketekete ni uwe ke enyi k'a gha e mesonme.

Enyi Ile Wu Ohu Ime Kraistị

¹¹ Nyanhan ni ni ogen mbu unu wu ndi ali ozo—ebe ehụ ri; unu, hun ndi Ju a kpo "ndi kwaleni ugun," a kpo enwen we "ndi kwa ugun"—o sọ n'a ni ugun we ri e ku oku e wuhu nke ehụ sọ, ihien eka ihian e memem. ¹² Nyanhan ni ni, ogen hu, unu enwon Kraistị; ogen ahun, itumunye ke unu wu ebe ikpun-ulo ile ri Izrelu ri. Unu e te ri ime nkwerigbama Osolobue tumegbata ya le ndi nke e le nkwa ndi o kwesonme ime e. Ogen hu, unu bi enu uwa bu unu e nwon olil'anya, unu enwon Osolobue ime ndun unu.

¹³ Kanj, makeni unu ri ime Kraistị wu Jizosị, e giguo we nwan edeke Kraistị, ya wu ndun a, wezuhan unu hun te ri ebe teni. ¹⁴ Makeni, Kraistị le enwen e wu udon enyi—makeni o meguo ndi Ju le ndi ali ndi ozo wuru ohu, o giguo ehụ a le onwun a titu mgbon hun te ri egbata we, ihien hu te ri egbata we, e buhe enenren. ¹⁵ O giguo onwun ahun o nwun kagbu Iwu le umu-iwu le odinali rin'a. O me e keni o ke agbo ohun, we ile a wuru ohu ime e, o gi we nokin enya azuun ebubuo hun te rinj, gi uzọ ahun wehe udon egbata we—o mekozi ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju, kani ndi kwerini Kraistị.

¹⁶ Kraistị me e keni o gizi erira wekinhenni Osolobue azuun ebubuo hu ime ehụ ohu, ghahani onwun o nwun elu obe; o gi uzọ ni gbupu iwe ri egbata we, wehe udon.

¹⁷ Ya Kraistị no bja d'e zi ihian ile ozi udon hu—ke unu ndi anj ndi ozo hun ri ebe teni ke ndi Ju hun ri nsue.

¹⁸ Ghahani Kraistị, enyi ile a sa nwan eka a gha Mmonso ohu a banhan ebe Nedi enyi wu Osolobue ri, ke ndi Ju ke ndi ali ozo.

¹⁹ Ya wu, unu ndi kwerini hun wuleni ndi Ju elezi itumunye; unu elezi ndi ali ozo. Unu e songuo ndi nke Osolobue, ndi nsọ, wuru umu di-ali Ali-eze, wuruzikwo ndi ikpun-ulo Osolobue. ²⁰ Osolobue a tunguo unu rike ulo ye elu iyetọ hun wu ndi-ozu pu-ichen le ndi-amuma. Adansu hun gi ya wu ulo wu Jesu Kristi le enwen e.

²¹ Iya gi azuun ile ri unu hu; ghahan'a ke ulo gi ri e jenwaye elu d'a wuru Ulo-ofufe ri nsọ ime Di-nwonni-enyi.

²² Ime Kraistị, we hu a tun onu le enwen onu, a tunshi unu enu ime-mmon d'a wuru ebe obibi ime-mmon hun Osolobue e bi ghahani Mmon-so.

Isi Nke Eto

Orun Polu Ime Ndi Ali Ozo

3 Ozioma Kraistị wu Jizosini m ri e zi unu ndi wuleni ndi Ju hun we gi beye ni unu oghere ke mme wu Polu gi ri ime ngan. ² A maringho m ni unu a nugo ni Osolobue ye m orunni o gi a ghosi efo ma a run make orinimma unu; ³ unu a nugozi k'o don ghosi m ya wu ihien, hun te zuerini, me m ghota a. Iya ke m benitan unu nke-nke ime ehuhuo-ozini. ⁴ Unu gun a, unu k'a hun ke m ghotahan ihien mini, ke m ghotahan Kraistị. ⁵ Osolobue aghosini ndi mbu ya k'o don nwan ghosi ndi-ozu pu-ichen nsọ a le ndi-amuma nsọ a ya ogeni ghahani Mmon-so. ⁶ Ihien nzuzueni wu ni, ghahani ikweri ozioma, ndi anj ndi ozo a riguzi ndi ihien Osolobue e ru eka, wuruzikwo mkpamkpa ime ehụ ohu ahun, rizikwo ndi we ile gba nwe ihien Osolobue kwe nkwa n'o k'e me ni ndi ri ime Kraistị wu Jizosị.

⁷ E henringuo m onye-orun oziomanị ghahani oyiye hun Osolobue me efo ma ye m, hun iken e gi ri orun ime ndun m. ⁸ Osun'a ni ahadeni m ke onye hun kacharin ntin e me ime ndi-nke Osolobue, Osolobue e ye m oiyeni keni m wejenni ndi ali ndi ozo ozi ihien ndi ahun jun ime Kraistị, hun nwonleni oken, ⁹ leni m ghosi ihian ile ke Osolobue hun ke ihien ile don a runpuha ihien ahun o roto ketekete, zume.

¹⁰ Ihien Osolobue bu obi wu n'o gi uka me amami-hien Osolobue hun nwe ihun ri ichen-ichen fon ndi-okiki le ndi ile nwe iken hun ri enu-igwere enya.

¹¹ Iya wu ihien ke Osolobue bu obi edei; o mezuguo a nwan ghahani Kristi wu Jesu Onye-nwonni-enyi.

¹² Makeni enyi ri nwan ime Kraistị wu Jizosị, egun arj a tu enyi ibanye ebe Osolobue ri—ebe o me ni enyi kwerini Jizosị.

Dikenme Ni Nwan

¹³ Ya wu, m ri nwan a rjo unu: anikwole afunfun m ri e gi ifiri orinimma unu a ta guu unu ndun; ezie, ihien k'e wehe ni unu ogho ro.

Ighota Ihien-osusuo Kraistị

¹⁴ Make onwan, m ri e gbu nwan osekpun ihun Nedi enyi, ¹⁵ onye hun ezi-le-ulo ile ri elu-igwee le uwa gha eka a nwehen efan we. ¹⁶ M ri a rjo a n'o gi ihien ile o nwon, hun o gi nwe ogho, ye unu iken, hun k'e me unu zekenme ime obi unu ghahani Mmon-so a. ¹⁷ M riji a rjo a ni unu wuru ndi Kraistị biricharin ime obi we makeni unu hu e gi oku e e don, unu a gbasonme nkpongun, e wuzowaye ime ihien-osusuo— ¹⁸ keni unu saeka son ndi nke Osolobue ile ghota ke ihien-osusuo Kraistị shjahan, k'o suehan, k'o jehan elu le k'o mihan; ¹⁹ unu a ghota ya wu ihien-osusuo a, hun we ghaleni a ghotacharin—keni ihien ile ri ime Osolobue hun uzọ jun ime onu.

²⁰ Nke Osolobue, Onye hun k'e ri-eka gi iken e ri orun ime enyi runkarj ihien ile enyi k'a saeka rjo mobu ro,

runkari a ohunma-ohunma,²¹ ogho ya rin'a—ke ime uka a ke ghahanị Kraịstị wu Jizosị d'e ru agbo ile, jenrin ejen. Isese.

Isi Nke Eno

Kę Mkpamkpa Ehu Ile Don Wurụ Ehu Ohu

4 Mmę, hun wu onye-ngan makeni m ri e jenni Di-nwonni-enyi ozi, ri nwan a rịo unu ni unu bi obibi furu okpukpo Osolobue kpọ onu. ² E wenuchanrin ni enwen unu ali ogen ile; e me ni juu; e gi ni ndidi e son ibe unu. E gi ni uzoni a ghosi ihien-osusuo onu nwe. ³ Lijima ni uzo ile ni udon risonme egbata onu, e kengbama unu, keni unu e gi e e chedon iri-ohu hu hun gha eka Mmon-nsọ a bja. ⁴ Ehu ohu le Mmon-nsọ ohu ri, nọke k'o don me ni olile-enya ohu ke Osolobue kpọ unu d'e nwon. ⁵ Nna ohu ro; okukwe ohu ro; mirin-Chuku ohu ro. ⁶ Osolobue ohu ro—hun wu Nedi ihian ile, hun wu Nna ihian ile, hun gi ihian ile a run, hun rizikwo ime ihian ile.

⁷ Kanị we yesonme onye-onye ime enyi oyiye ichen-ichen nọke ke Kraịstị don cho n'o ye e. ⁸ Ya ke Ekukwo-nsọ gi si,

“Ogen o gi lashi elu,

o weri ihien hu ken ihian egbun che ime egbun,
o no ye ndi ihian oyiye ichen-ichen.”

⁹ (Ogen Ekukwo-nsọ gi si, “O lashi elu,” k'o gi nwan “O lashi enu” e ku? Ya wu n'o buzo hidanguu, shi ebegu kachanrin e mi ime ani. ¹⁰ Ya wu ni onye ohu hu hidan-ri wuzikwo onye hun lashi elu, ghafechanrin elu-ig-were, keni o hun uzo gi enwen e mejunkwama ihien ile.) ¹¹ Iya yesonme oyiye ndini: o nwe ndi o ye oyiye iwu ndi-ozu pu-ichen, ye ndi ozu oyiye iwu ndi-amuma le ndi e zi ozi Osolobue si we zi, ye ndi ozu oyiye iwu ndi e jenhunmeni e zi ozioma, ye ndi ozu oyiye iwu ndi ukọ-Chuku le ndi-nkuzi. ¹² O yesonme oyiye ndini n'o gi we a zun ndi-nke Osolobue ile ni we d'a run orun Kraịstị leni o gi we e me ehu Kraịstị wu uka a gha ihun rike ulo we n'a tunshi elu. ¹³ O me e d'e ru ni enyi ile a wuru ohu ebe okukwe le imarin Nwa Osolobue ri, wuru ndi ka ehu, sueruchanrin ogo Kraịstị, nochanrin ke 'ya. ¹⁴ O me e make enyi gha a wuzi umueka, ndi ebi e bushi ihun-le-azuu, ndi nkuzi owule e buhunme ke ufere e buhunmesonme ihien, ndi ihian gi nkuzi ero le aghigho e dufie. ¹⁵ Kama, ni enyi a wuru ndi a gwa ibe enyi ezioku, e gi ihien-osusuo e me e, enyi ile e gi e e sue; enyi e gi erira suerunrun Kraịstị, hun wu isi ehuni, richanrin ke 'ya. ¹⁶ Iya wu Kraịstị gi ehu. Makeni, iya me ehu ile gi nyangbamachanrin ohunma-ohunma ghahanị akwanran ile rin'a. Iya rizi e me mkpamkpa owule a sa eka a run orun run'e ohunma, hun ehu ile gi a ri iken, e sue, e nweyaye ihien-osusuo.

Obibi Ohun Hun Ri Ime Kraịstị

¹⁷ Ya wu, m ri e gi efan Di-nwonni-enyi a gba unu mkpinsi eka, a gbashi unu 'ya iken: ebizile ni ke ndi hun ghaleni e fe Osolobue, ndi iroro we nwonleni isi.

¹⁸ Uche we a gbaguo ishi. Enwon we ndun Osolobue

makeni o nwonni ihien we marin ebe ezioku ri, obi we kpokinziwo akpokin. ¹⁹ Makeni, ifenren arizi we enya; e wechanringuo we enwen we ye ihien-ifenren le ihien ile ru unyin ri ichen-ichen, a rizi we a sa eka e kwodon enwen we.

²⁰ Kanị, ekekwo erira ke we kuzi onu banyeni Kraịstị! ²¹ Eghęę, unu a nuguo banyen'e, unu a muguo ezioku hun ri ime Jesu.

²² Unu a muguo ni unu jenkọ nwan d'a ma eje-obibi hu unu te ri e bi tuhu—onye hu unu wu mbu hun rehiguu ihun le azuu, hun ihien oji-la-enya dufieguu. ²³ Mmon onu le uche unu k'a wuriri nke ohun; ²⁴ unu e yiri onye ohun hu, hun we gi udi Osolobue ke—hun ri ke Osolobue don cho nke-esi, ri nsọ nke-esi. ²⁵ Ya wu, atuzile ni ntụ! Kama, a gwa ni ibe unu ezioku, makeni enyi le ibe ime wu ehu ohu. ²⁶ Olulu nwe iken bu i, ka anil'a han i me njo. Olulu y'e bule i ni eki gi. ²⁷ Eyele ni Ekwensu efe.

²⁸ Onye e zun ohin y'e zunzile. Kama, ya runma orun nwonleni nkoriani, e gi e e bi, e yezikwo ni ndi mkpa kwodon eka. ²⁹ Anile ni eje-oku puha unu onu, kanị, oku hun a gba ihian umę, ban n'a erere ime onodi o ri—keni oku unu hun uzo e yeni ndi hun ri e gon ntin eka. ³⁰ Emekwole ni ihien k'a fu Mmon-nsọ Osolobue, makeni iya ke we gi yime onu ahima Osolobue, make uhuhin hu Osolobue k'a gbafuha ndi nke e. ³¹ Wepu ni iwe ile, olulu ile, onuma ile, oro ile, nkuto ile le eje-ihien ile ihian gi e son ibe e. ³² Kama, e gi ni efoma le omiken e son ibe onu, a gbaghari ibe unu ke Osolobue don nwan gbaghari unu ghahanị Kraịstị.

Isi Nke Isen

Obibi Umụ Ukpe

5 Ebe o me ni unu wu umu Osolobue hun ri a obi, kinrin n'a nwan—e bi ni nwan ke iya. ² E gi ni ihien-osusuo e bi—nọke ke Kraịstị don nwe ihien-osusuo enyi, gi ifiri enyi we ndun a ye, nọke oyiye le ejan hun e shin ohunma hun Osolobue nabanhan.

³ Nọke ndi nke Osolobue, anikwole ni we nude oku ughere mobu ihien owule ru unyin mobu enya-uku ime igunrun unu. ⁴ Anile ni oku ihien-ifenren mobu oku-nzuzu mobu oku owule ru unyin puha unu onu. Kama, e gi ni onu unu e yesonme Osolobue ekele.

⁵ Marinkwo ni ni o nwonni onye owule hun a ghereni mobu onye rileni ochan mobu onye enya-uku (hun wuzi irua-mmon) jenkọ d'a ban Ali-eze Kraịstị le Osolobue! ⁶ Anikwole ni onye owule gi oku nwonleni isi dufie unu, makeni, ufiri ihien ndini ke iwe-le-onuma Osolobue gi a biani ndi nnufu-isi. ⁷ Ya wu, esonkwole ni we meko kaka!

⁸ Makeni unu te ri ime ishi, kanị hunni unu wuruguu nwan nke Di-nwonni-enyi, onu wu ukpe. E bi ni nwan ke umu ukpe— ⁹ makeni mkpuru ukpe a mi wu ihien ile ri mma, ihien ile kuru-oto le ihien ile wu ezioku.

¹⁰ Lijima ni ni onu a chopuha ihien hun k'a suo Di-nwonni-enyi usuo.

¹¹ Esonle ni we e me ihien ndi hu w'e me hun wu nke ishi, hun ghaleni a ban erere, ka e kpu ni we oro.

¹² Ihien ndi nnufu-isi e me nzuzue e mede ifenren okuku! ¹³ Kani, we wepuha ihien owule ebe ukpe ri, a hun we k'o no— ¹⁴ makeni ukpe nwunkpuhu ihien, o henrin ukpe. Ya hajin Ehuhuo-nsọ gi si,

“Onye-uran, tenhin!

Gha onwun lihi,

keni Krajistị nwunkpu i.”

¹⁵ Kpachanpu ni nwan enya ke unu don e bi; ebile ni ke ndi marinleni ihien, ka e bi ni ke ndi marin ihien.

¹⁶ Egile ni oghere owule unu nwe gupu egu, makeni ogenni jo njo. ¹⁷ Awukwole ni nwan ndi-nzuzu, ka ghota ni ihien wu uche Di-nwonni-enyi. ¹⁸ Arakwole ni manya tu, makeni ihien-ifenren ro ni manya ri a ki ihian; ka a ni ni Mmon-nsọ e jun ime ndun unu, a ki unu ogen ile— ¹⁹ unu e gi ebu ri ime ekukwo Ebu-oma le ebu-ofufe le ebu ndi ozọ ri nsọ a gwa enwen unu oku, a bu ni Di-nwonni-enyi ebu a suo usuo ime obi unu; ²⁰ e gi efan Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi e ye Chuku-Nedi ekele ogen ile make ihien ile.

Egbata Di Le Nwunye

²¹ E welua ni ni ibe unu isi alj, e gi e a gbaye Krajistị.

²² Nwunye, e welua ni di i isi alj ke y'e me ni Di-nwonni-enyi. ²³ Makeni, di wu isi nwunye e nọke ke Krajistị don wu isi uka—uka, hun wu ehụ Krajistị—hun Krajistị wu onye-nzupuha a. ²⁴ Ya wu, nwunye k'e weluariri ni di e isi ani ime ihien ile ke uka don e wenua ni Krajistị isi alj.

²⁵ Di, nwe ihien-osusuo nwunye i ke Krajistị don nwe ihien-osusuo uka, gi ifiri e we ndun a ye— ²⁶ ken'o gi mirin hu wu oku-Osolobue chanchan a, don e nsọ, ²⁷ keni o gi enina wefuha ni enwen e uka hun nwon ogho, hun nwonleni ntupo, hun seleni aliji—hun nwonleni ihien owule no erira, uka ri nsọ, nwonleni ihien we gi korjan'a. ²⁸ Erirazikwo, di furu n'o nwe ihien-osusuo nwunye e ke o don nwe ihien-osusuo ehụ ya le enwen e. Onye nwe ihien-osusuo nwunye e nwe ihien-osusuo enwen e. ²⁹ Makeni, o nwonni onye ize ehụ a e ze. Mba. Kama, ihian a zun ehụ a, e mememe e ohunma—nọke ke Krajistị don e me uka— ³⁰ makeni enyi wu uka wu mkpamkpa ehụ a. ³¹ “Onwan hajin okenny e k'e gi lato nedi e le nne e, banni nwunye, we ebuo e henrin ehụ ohu.” ³² Ihienni e mike; m gi e e ku banyeni Krajistị le uka. ³³ K'osilerị, di owule ya nwe ihien-osusuo nwunye e k'o don nwe ihien-osusuo enwen e; nwunye owule y'a gbaye di e.

Isi Nke Isin

Umụ Le Ndi Mu Ni We

6 Umụ, e humeni ni ndi muni unu isi ke Onye-nwonni-enyi don ku e, makeni onwan wu ihien furu ni unu me. ² “Gbaye nedi i le nne i.” Onwan wu iwu ibuzo we kwe nkwa chen'e, si, ³ “keni o ri n'i mma, y'e nwon isi-nka elu uwa.”

⁴ Nedi le nne, akpasule ni umu onu iwe, amamgbe ndun a guu we, ka e gi ni ozunzun le nkuzi Di-nwonni-enyi kwadon a zun we.

Ndi Idibo Le Ndi We Ri Okpuru We

⁵ Ndi wu idibo mobu igbon, e gi ni egun le ehụ omuma-nni e humeni ndi onu ri okpuru we isi. E gichanrin ni obi unu ile e me e, nọke si Krajistị ke unu ri a gbaye. ⁶ Ekekwo id'enya we suo—ebe unu n'a cho ni we ja unu—kama, e gi ni akpakali obi unu e me ya wu uche Osolobue—rike igbon Krajistị. ⁷ A shiapuni efo a run orun unu—nọke si unu ri a runni Di-nwonni-enyi ya, ele ihian. ⁸ Makeni unu a maringho ni Di-nwonni-enyi jenkọ d'a ku onye-onye ugwo ihien-oma owule o me—ke igbon ro ke onye nwon enwen e ro.

⁹ Ndi ihian ri okpuru we, e mezikwo ni we erira. Eronzile ni we egun. Unu a maringho ni unu le we nwon Nna ohu hun ri enu-igwee—bu ara gbeyeni ihian.

Ekiken-agma Onye Nke Osolobue

¹⁰ Nke ikpazuun, zekenme ni ime ihien Di-nwonni-enyi; nwenkenme ni iken e ahun hi ogbe. ¹¹ Yiri ni ihien-agma Osolobue ile, keni unu saeka turu, gbondon ero Ekwensu ile.

¹² Makeni, ele ihian (nwe ehụ le edeke) ke enyi le we ri a do, eje-mmon ichen-ichen ke enyi le we ri a do: ndi-isi we le ndi-okiki we le eje-mmon ndi hun a ki ishi-ni gba elu-uwa le eje-iken ime-mmon ndi ri elu-igwere.

¹³ Konrin ni nwan agha! Weri ni nwan ihien-agma Osolobue ile, keni unu hun uzọ saeka turu ogen eje-uhuhin e gi bia; keni unu saeka mechanchan ihien ile furuni, bu unu turuhukwo ebe unu turu.

¹⁴ Turukenme ni nwan! Unu e gi ezioku kenme ukun nọke akpukpo onye-agma gi e kenme ukun; unu e yiri ime-ihien-Chuku-cho nọke ewuru igwe ahun onye-agma gi e chedon obi. ¹⁵ Yiri ni adudu izi-ozio ma hun e wehe udon ukwu, gi n'e henrin akp'ukwu, nọke akp'ukwu onye-agma; ¹⁶ ime ihienni ile, buru ni okukwe, nọke ikpan onye-agma, hun onu e gi saeka e gbondon uta ile ri e nwun okun hun Eje-onye hu ri a gba; ¹⁷ weri ni nzupuha Osolobue zupuha unu kpuru rike okpu onye-agma, gi gbondon isi onu; unu e weri oku-Chuku hun wu opra-agma Mmon-nsọ, kwondon.

¹⁸ E me ni ekpere nọke ke Mmon-nsọ don cho ogen ile; unu e gi udi ekpere le ariri owule e son ihien ile. Munrun ni enya ebe ekpere ri, anileni ndun guu unu; e me ni ni ndi nke Osolobue ile ekpere. ¹⁹ E mezikwo ni ni mmeme nwen ekpere, keni m shiapu onu ni m zi ozio ma, Osolobue e ye m ihien m sikọ d'e ku; o wepu m egun enya, e kusi m'e iken; e me m we marin ihien ri ime ozio ma— ²⁰ m yi nwan egan makeni m ri e zi ya wu ozio ma rike onye-nnokin enya Krajistị. E me ni ni m ekpere ni m hun uzọ e kushi e iken k'o furu ni m'e ku e.

Ekele Ẫkpazũn

²¹ Ezi nwẹnẹ ẹnyi wu Tajkikọsì, hũn wuzikwo onyẹ-
 ọrũn wẹ gi e dọn ẹnya imẹ Nna-ẹnyi k'a gwachanrìn
 ụnũ ihien ile, keni ụnũ marin k'ọ rì m lẹ ihien m rì e
 mẹ. ²² Ịya kẹ m zilani ni ụnũ ya—ni ụnũ marin kẹ ẹnyi

ile nọ, kẹn'ọ hũn ụzọ kasizikwo ụnũ obi. ²³ Udọn
 Chuku-Nedi lẹ Di-nwọnni-ẹnyi wu Jesu Kristi ya rini ndi
 nke Krajistì ile—'ya lẹ ihien-ọsusuọ hũn okukwe rì ime
 ẹ. ²⁴ Ẹfoma Osolobue ya rini kẹ wẹ han nwẹ ihien-
 ọsusuọ ghaleni a nwun anwun jenni Onyẹ-nwọnni-
 ẹnyi wu Jesu Kristi.

Ndi Filipi

Isi Nke Ohu

1 Polu le Timoti de ekukwo-ozini. Enyi wu igbon Krajistu wu Jizosi. Enyi ri e dejenndi ndi ile ri ime Krajistu wu Jizosi, ndi nke Osolobue, hun ri Filipi ya—uwe le ndi-isi we le ndi-orun uka we. ² Efoma le udon hun gha aka Osolobue Nedi enyi le Nna enyi wu Jesu Kristi bja ya rini unu.

Polu E Me Ni We Ekpere

³ M'e ye Osolobue m ekele ogen ile m gi a nyanhan unu; ⁴ ogen ile m gi e me ni unu ile ekpere, m'e gi ighoghohu e me e, ⁵ m'akeni onu hu e yeni m aka ime orun ozioma—ghakwori uhuhuhin-ibuzo hu onu nu a d'e ru nwan ogenni. ⁶ O wegho m enya ni Onye hu hun bidon orun-omanime unu, k'a gha e me e e zu oke d'e ru Uhuhuhin Krajistu wu Jizosi k'e gi bja. ⁷ O furughu ni oku unu a ri m enina, m'akeni unu ri m obi ogen ile! Eghete, m'akeni mme le unu e keyetari ibe enyi ihien Osolobue gi gozi enyi—ke ebe m ri ime ngan, ke ebe m ri a kwandon ozioma, e me ihien o gi e werichanrin onodi. ⁸ Osolobue wu osheri m ni unu a da m oda-oda—udi odida hun gha aka Krajistu wu Jizosi bja. ⁹ Ekpere m wu ni ihien-osusuo unu nwe k'a gha e me unu e nwe amamihien le nghoha, e nwe, e nweyaye—¹⁰ keni unu hun uzo sa aka a hori ihien ka mma suo—unu a wuru ndi nwonleni ntupo mobu nkoriani Uhuhuhin Kristi k'e gi bja, ¹¹ m'akeni o ru a hun w'a ni ndun unu a mijunguo mkpuru ri mma Chuku cho, hun gha aka Jesu Kristi a bja. Onwan k'e wehe ni Osolobue ogho le ojija-mma.

Jesu Ri Ime M E Bi

¹² Umune m, m cho ni unu marin ni ihien meni m e yeguo ni ozioma aka ghagbari nke-esi. ¹³ O meguode ndi ile ri ogwa eze-kanu wu Siza le ndi ozo ile marin ni ifiri Krajistu ke m gi ri ngan.

¹⁴ Ngan m ri e meguozi obi rukememe ndi itu-Krajistu ibe enyi bu oda ani ime Di-nwonni-enyi, w'e kushi nwan oku-Osolobue iken kari ke w'e ku e mbu—egun arizi we enya.

¹⁵ Ndi hu ime we gi iwe-enya e zi ozi Kristi—e gi e a do onu. Kanu, ndi ozo bu ihien ri mma obi e zi e. ¹⁶ Ndi hu bu ihien ri mma obi e zi e gi ihien-osusuo e zi ya wu ozi Krajistu, m'akeni a maringuo we ni Osolobue me we bu m che ime nganni make ichedon le ikwadon ozioma. ¹⁷ Ndi hu gi iwe-enya e zi e gi ozi we ri e zini Kristi a cho nke we, o rini a gha we akpakali obi a puha; we

ri a chohu ni we we afunfun cheni afunfun m ri a ta ime nganni m ri.

¹⁸ Kanu o nwonni ihien o wu! Hun ka m mkpa, hun m gi a ghoghohu, wu ni we hu e gi uzo ile e zi ozi Krajistu, ke we bu ihien ri mma obi e zi e ke we bu eje-ihien obi.

Eghete, m k'a gha a ghoghohu, ¹⁹ m'akeni a maringuo m ni we k'a hatu m—ghahanu ekpere unu le eyemeka Mmon -nsu Jesu Kristi. ²⁰ M nwekenme olile-enya ni egiko m egun me ihien ifenren e gi me m; kama, ni m k'e kuzi oku e kikenni, kushizi e iken—ke m don e ku e mbu—gi ehuhu m buli Kristi elu—ke ghahanu irin'a ndun, ke ghahanu inwunn'a onwun.

²¹ O me nke m, m ri ndun, m ri ni Krajistu; m nwun-hun, erere ro. ²² Kanu, m ri ndun ime ehuni, a runpuha ni m Krajistu mkpuru: amarinzi m nwan hun m k'a hanrin! ²³ M ri e roshi azunni, e roshi azunni: k'o ri m, a la m uwanu to d'e du Kristi nodi—m'akeni ohun ka mma. ²⁴ Kanu, m ri ndun, iya k'a ka unu aka e yeni.

²⁵ M'akeni o wegua m enya ni m ri ndun k'a ka unu aka e yeni, a maringuo m ni m k'a nodi, runsonme ihien m ri a run ebe unu ile ri, keni unu hun uzo a gha ihun ime okukwe, a ghoghohu ime okukwe. ²⁶ Ya wu ni we k'a hatu m, a biazu m d'e kunrun unu—obibia m a wuru ni unu ihien unu e gi nyankenme isi oda-oda ime Kristi wu Jesu.

²⁷ Ka bisonme ni obibi furu ozioma Kristi, keni o wuru ni, ke m bja d'a hun unu ke abiani m—ni ntin ke m gi-hu nu ukwere unu, e gi m'e don ni unu gi mmon ohu wuzo, le ni onu gi obi ohu a luni uzo-Krajistu hun ri ime ozioma ogun; ²⁸ e gizikwo m'a don ni unu egini egun ndi-ihenren unu belua okukwe unu kaka akp'ohu.

Ohun k'a ghosi we ni we k'a la ntikpo, ghosizikwo we ni unu nwen k'e nwe nzufuha. Osolobue ya jenko d'a han a me erira. ²⁹ M'akeni, Osolobue e yeguo unu ezigbo oghere ife Krajistu, ele ghahanu ikwerini n'e suo, kanu ghahazikwoni ita n'a afunfun. Iya ke unu ri nwan a ta n'a—³⁰ m'akeni unu e shimeguo nwan onwun ohu hu unu hun ke m ri e shi mbu—unu a nuguozi ni m rikwo nwan e shi e.

Isi Nke Ebuo

Welua Ni Enwen Unu Ali Ke Krajistu

2 Omeni iwu ndi nke Kristi a gba umu; omeni ihien-osusuo e me ihian a roko ibe e obi; omeni enyi ile hu e meko ime Mmon-nsu; omeni ihian e me ni ibe e efoma, a ni k'o ri ibe e e metu a obi—² me ni nwan ni ighoghohu m zu oke. Me n'e ghahanu iro ihien ohu, inwontari ihien-osusuo, ikwerigbamanu, ichu ihien ohu.

³ Emekwọlẹ ihien ọwulẹ n'i gi ẹ chorị nke i sọọ mọbụ ni wẹ hun i. Ka e welua ni enwen unu alị, e ye ibe unu ọgho kari enwen unu. ⁴ Onye-onye ime unu k'a rịzikwo a cho ọrịnimma ibe ẹ, ẹlẹ nke ya lẹ enwen ẹ sọọ.

⁵ A gun ni agungun ohu hu Kraistị wu Jizosị gun:

⁶ Ọsọn'a ni Osolobue k'o wuchanrin, o medeni ni 'ya lẹ Osolobue han.

⁷ Kama,

o no bu ihien o wu che usuo,
wuru odibo;

wẹ no mu a ihian.

O wurugwu nwan ihian,

⁸ o no wenua enwen ẹ alị, e hume isi,

d'e ru ebe o no kweri ni wẹ gbu ẹ—
kweride hun wẹ gi kpogbude ẹ enu obe!

⁹ Ifiri onwan,

Osolobue no weli ẹ, bushichanrin a elu,

bu ẹ che onodi kachanrinni,

ye ẹ ẹfan

hun kachanrin ẹfan ile.

¹⁰ Nke wuni,

wẹ kpohu ẹfan Jesu/Jizosị,

ihien ile ri enu-igwee lẹ elu-owa lẹ okpuru owa
k'e gbu oseku.

¹¹ Onu ile k'e ku ẹ

ni Jesu Kristi wu Nna—

oghọ e gi ẹ bjanị Chuku-Nedi.

Chuku Rị Ọrun Ime I, Runma Nwan

¹² Ifiri ẹ, ndi ri m obi, ke unu don a gbaye m ogen ile, e me ihien m gwa unu, ogen mme lẹ unu gi ri uzọ ohu, e mekenmezide ẹ hunni m rilẹn'a, mesonme ni nwan erira: e gi ni egun lẹ ehụ-omuma-nni e bi, e me ihien ile Osolobue e gi zuopuha unu. ¹³ Makeni Osolobue ya ri ọrun ime onu ogen ile, e me onu a sa ẹka a hori ni uche ẹ ke unu k'e me, e mezikwo unu e me ya wu uche ẹ.

¹⁴ E me ni ihien ile wẹ si unu me—edenwinwinle ni; adole ni, ¹⁵ keni unu wuru ndi nwonleni nkoriani, ndi ẹka wẹ ri ochan, umu Osolobue obibi wẹ nweleni ntupo—osun'a ni wẹ bi ime igunrun eje-agbo runi enya rileni uzọ ohu; no ni ime igunrun wẹ e nwan, e ke ime uwanị ke kokise. ¹⁶ Makeni, unu kwonkenme oku hun e ye ndun, a hun m ihien m'e gi nyan isi Uhuohin Kraistị k'a bja, ni osọ m gba lẹ ọrun m run alanị iwi.

¹⁷ Ya wu, osun'a ni wẹ ri nwan e hupu ndun m ke manya, e hu ẹ e kpu okukwe unu hun wu ejan unu chuyeni Osolobue, ẹfo ri a sọo m usuo; m ri e son unu a ghoghọ! ¹⁸ Ẹfo ya sọozikwo unu usuo, unu e son m ghoghọ.

Nyemeka Timoti Lẹ Epafroditosị

¹⁹ M ri e lee enya ni Di-nwonni-enyi wu Jizosị k'a ni m zihẹ ni unu Timoti ẹgwa, keni m nu ozi unu, ndun a ban m. ²⁰ Enwon m onye ozọ hun ri ke Timoti, hun gichanrin akpakali obi ẹ a cho ọrịnimma unu. ²¹ Ndi ile hoduni e ro nke-wẹ, nke-wẹ, ẹlẹ nke Jesu Kristi! ²² Kani,

o me nke Timoti, unu lẹ enwen unu a maringwo mkpa o ri; unu a maringwo ni o son m a run ọrun ozioma ke nwa don e son nedi ẹ a run. ²³ M bu ẹ nwan obi ni m ziheni unu iya ẹgwa—m maringwo ke ihien k'a ri ni m ebeni. ²⁴ Obi ru m anị ime Di-nwonni-enyi ni mme lẹ enwen m k'a biazikwo ẹgwa.

²⁵ K'osilerị, e roguo m no ri mkpa ni m ziheni unu Epafroditosị. Nwene m k'o wu ime Nna-enyi; o wuzikwo onye-ọrun lẹ onye-agma ibe m. Onye-ozu unu ro, hun unu zihẹ, hun ri a runni unu ghahanị iyeni m ẹka.

²⁶ M zila a makeni unu ri a da a oda-oda, o fuka a ni onu nu ni emu ku a. ²⁷ Ezioku-ezioku, emu ku a oda-oda, o te d'a nwunde! Kani, Osolobue no me omiken ẹ—kani ẹlẹ iya sọo k'o me n'e, o mezikwo ni mme nwen ya, amamgbe ekwan m a waye.

²⁸ O ri nwan a dukemem m ni m zihẹzi ẹ, keni unu hun a, ẹfo a sọo unu usuo—uhue m e belua. ²⁹ Gi ni nwan ighoghọ nabanhan a ke enyi e me ime Di-nwonni-enyi; a gbaye ni ndi no ke iya— ³⁰ makeni ọrun Kraistị e d'a napu a ndun a, o buzide ndun a che ob'eka ebe o ri e yeni m ẹka unu saleni ẹka yeni m makeni ebe unu ri e teke.

Isi Nke Ẹto

3 Umune m, m gini d'e mekin, m si unu, e nwon ni anwinrin ime Di-nwonni-enyi.

Ndun idezini unu ihien m deguni unu mbu aguko m—makeni o k'e chemu unu.

Nato Ihien I Gi E Don Enya Ogen Mbu

² Kpachanfu ni enya ebe nkitẹ ndi hu ri! Kpachanfu ni enya ebe wẹ ri makeni eje-ihien ke wẹ ri e me; ẹghẹ, kpachanfu ni enya ebe ndi hu e bekika ihian ehụ ni wẹ ri a kwa ugun ri! ³ Makeni, enyi wu ndi hun kwa ezigbo ugun: enyi ndi ri e fe Osolobue ofufe ime-mmọn ghahanị Mmọn-nso; ndi gi Kraistị wu Jizosị e don enya, a nyan isi; ndi ghaleni e gi ihien enya e legha e don enya— ⁴ osun'a ni mme nwen e nweghokwo ihien enya e legha hun nke m'e gi don enya, gi ẹ nyan isi. Ẹghẹ, emeni ndi ozọ enwongho ihien wẹ wu rike ihian hun w'e gi nyan isi, mme ka wẹ e nwe: ⁵ Wẹ kwa m ugun ke m ri nwa akp'ohin ẹsato; m wu nwa-di-alị Izrelu—onye ikpun-ulo Benjamini; onye Hibru keti-keti—onye-Hibru ndi-Hibru mu. O me nke idonme Iwu Mozizi, m te wu onye-Farisi, ⁶ o me nke adudu, m kpokpo uka Kraistị; nke iri-ochan ghahanị idonme Iwu Mozizi, ahunni wẹ ihien owule w'e gi koriani m.

Ihien Ahun Kachanrin Mma W'e Nwe

⁷ Kani, e giguo m nwan ifiri Kristi gun ihien ile te wu erere ebe m ri ye ihien la iwi. ⁸ Ẹlẹde ihien ndi hu sọo—e weriguo m ihien ile nokẹ ihien na iwi, makeni onweni ihien wẹ wu ebe ihien kachanrin wẹ ile mkpa ri, hun wu imarin Kraist' Jizosị wu Di-nwonni-m—hun m giguo ifiri ẹ ni ihien ile la. Kani, m weri wẹ ile ke nsin, keni m kwonkenme Kraistị, ⁹ risonme ime ẹ. Ẹlẹ nke onye ri ochan enya enwen ẹ makeni o n'e donme Iwu Mozizi, kama, rike onye ri ochan makeni o kw-

eriguonị Kraịstị, e gi Kraịst' e dọn ọnya—iri-ọchan ahun gha ọka Osolobue a bịa, hụn wẹ gi okukwe e nwẹhẹn. ¹⁰ M chọ nị m marin Kraịstị lẹ ikẹn hụ o gi gha ọnwun lihi, sọn ẹ ta afunfun ọ ta, sọn ẹ nwun ọnwun ọ nwun, ¹¹ kẹn'o nwedẹ kẹ m'e mẹ rị ndị k'a gha ọnwun lihi.

Lilima Nị

¹² Eleni e nwonhenguole m ihien ndini mobu nị e zuchanringuole m oke. Kama, m'a lilima a chụ a, keni m nwẹhẹn ẹ—keni m nwundon ihien hụ Kristi wụ Jesu gi ufiri ẹ nwundon m, gi m henrin nke ẹ. ¹³ Umune, ari m'e ro ni e ruguọ m'a. Mba! Kama, ihien ohuni kẹ m'e mẹ: m'a zo ihien ndi hun m rungụu mbu—nu wẹ ye azuun, a nwankemẹ nị m kunrun ihien rị ihun. ¹⁴ M'a lilima, e buchanrin ihun e zime ebe m gbako, keni m nwonhen ihien hun Osolobue jenkọ d'e ye enyi, hun o gi ifiri ẹ kpọ enyi oku elu-igwee ọ kpọ enyi ghahanị Kraịstị.

¹⁵ Ya wu, enyi ile ka-ehụ ime mmọn furu nwan nị enyi e nwon ụdi agungunni. Kani, omeni ihian rị e ro ichen, Osolobue k'e mẹ ẹ n'ọ ghota ihienni. ¹⁶ Ka nị enyi kwonkenmẹ hun enyi nwẹhenguu.

Ndi Wẹ K'e Leri

¹⁷ Umune m, sọn ni ndi ozo a kinrin m; leri ni obibi ndi hụ e lerini enyi. ¹⁸ Makeni, ndi bu oda e bi kẹ ndi inenren obe Kraịstị. A gwaole m unu ya mgbe ole-le-ole mbu; m gi nwan enya-mirin a gwazi unu ya. ¹⁹ Wẹ shiko ntikpo; ẹfo wẹ wu Chuku wẹ; ihien nke e mẹ wẹ ifenren k'e wẹ gi a nyan isi; ihien-ụwa ihien-ụwa kẹ wẹ e ro.

²⁰ Kani, o mẹ nke enyi, enyi wu umu-di-alị enu-igwee; enyi rị nwan a tu enya Onye-nzuopuha wu Nna-enyi wu Jesu Kristi, hun gha ebẹhụ lala. ²¹ O k'e nwonhuto ehụ enyi ndini zeleni, hun a nwunni, memẹ wẹ nị wẹ nọ kẹ ehụ a hun nwẹ ogho; o k'e mẹ ẹ ghahanị ikẹn hụ o gi saeka e bu ihien ile e che okpuru ẹ.

Isi Nke Enọ

4 Umune m rị m obi, hun rị a dani m, unu wu ighoghọ m lẹ ihien wẹ k'e gi tu m ugon! Ndi ihien wẹ a sọ m, wuzo ni nwan ime Di-nwonni-enyi erira!

Ndunmodun

² Yodia, dodo! Sintike, dodo! Unu ebuo, dodo ni, e gi ni obi ohu e bi—nọkẹ ndi rị ime Di-nwonni-enyi.

³ Eghẹ, 'yu wu onye-orun ibe m furu wẹ gi e dọn enya, m rị a rị ị n'ị yeni ikpoho ndini ọka, makeni e songuọ wẹ m lunị ozioma ogun—uwe lẹ Klementi lẹ ndi ozo ile mmẹ lẹ wẹ gba a run orun—hun efan wẹ rị ime Ehuhuo nke ndun.

⁴ A ghoghọ nị ime Di-nwonni-enyi ogen ile! E kuzi m'e: a ghoghọ nị!

⁵ Ihian ile wẹ gi ọka rị mma unu gi e sọn ihian marin unu; Di-nwonni-enyi lala egwa. ⁶ Ehuelẹ ni uhue ihien

owule, ka e mẹ ni ekpere ime onodi owule; e gi ni aririọ lẹ ekele a gwa Osolobue ihien rị unu mkpa.

⁷ Ogen hụ, udon Osolobue k'a banhan obi unu—udon ẹ, hun ihian ghaleni a ghota—o k'e chemẹ obi unu lẹ uche unu ime Kristi wu Jesu.

⁸ Umune m, igi mekin, m si unu, e bu ni obi e che ihien owule wu ezioku, ihien owule w'a gbaye, ihien owule furuni; ihien owule nweleni nkoriani, ihien owule a sọ ihian usuo ẹfo, ihien owule wẹ gi a ja ihian; omume owule richanrin mma, ihien owule furu w'a ja mma. ⁹ E mesonmẹ ni ihien ndi hun unu munarin m, ihien ndi hụ unu gha ọka m nwẹhẹn, ihien ndi unu nọ unu m lẹ ihien ndi unu hun m ọka. Unu mẹ wẹ, Osolobue udon k'a noyeni unu.

Unu E Meka!

¹⁰ A ghoghokakwo m ime Onye-nwonni-enyi ni unu e giguọ nwan ogeni nyanhan, ghosizi nị unu hụ e ro m. Ezie, unu hụ a chọ nị unu yeni m ọka, kani unu ahunni oghere unu e gi mẹ ẹ. ¹¹ Eleni ni ihien rị a fu m orun kẹ m gi rị e ku ihienni. Mba, makeni a murunguọ m kẹ m dọn a nị ihien m nwẹ e jun m ẹfo. ¹² A maringho m ihien ọ wu nị ihien rị a kọ ihian, marinzikwo ihien ọ wu nị ihian nwẹ oda. A muguọ m ihien rin'a—nke wu nị obi e ru m alị ebe owule lẹ ogen owule: kẹ m rijun ẹfo kẹ m bu egun; kẹ e nwonkẹ m kẹ enwẹ m enwẹ. ¹³ M k'a saeka mẹ ihien ile ghahanị Kraịstị, Onye hun e ye m ikẹn.

¹⁴ K'osilerị, unu e meka unu gi yeni m ọka buru nsongbu m.

¹⁵ Unu ndi Filipi a marinchanringuọ k'o mẹ ogen hụ enyi gi zime ozioma ebe unu rị—nị o nwonni ọka ozo gi ihien wẹ nwẹ yeni m ọka gi sọn m run ogen m gi gha Masedonia pu kari unu sọ. ¹⁶ Kẹ ogen m gidẹ rị Tesalonika, ẹledẹ mgbe ohu sọ kẹ unu zihẹ ni m ihien ogen mkpa gi kwondon m.

¹⁷ Eleni m choko ihien unu k'e ye m. Kaka akp'ohu! M rị a chọ nị wẹ gun orun-oma unu yeni unu keni o wehe ni unu erere. ¹⁸ Osolobue a kuchanringuọ m ihien ile furu ni m! E nwonchanringuọ m ihien ile rị m mkpa—nwonkaride! Hunni Epafroditosị wehuguu nị m ihien ile unu ye ẹ biani m, ẹfo e junguọ m. Oyiye e shintu Osolobue ohunma k'ọ wu! Ejan Osolobue a nabanhan ro, ejan hun a sọ a usuo. ¹⁹ Ezioku-ezioku, Osolobue m jenkọ d'e yechanrin unu ihien owule rị unu mkpa. O k'e yehan unu ya kẹ akụ-le-uba o gi nwẹ ogho han ime Kristi wu Jesu. ²⁰ Ogho ya rinị Osolobue wu Nedi enyi jenrin ejen. Isee!

Ekele Ikpazuun Lẹ Ngozi

²¹ Kele ni ndi-nso Kraist' Jizos' ile. Umune enyi ime Kraistị hun mmẹ lẹ wẹ rị ebeni e zi ekele unu. ²² Ndi-nso ile e zi ekele, tumadu ndi rị ogwa eze-kani wu Siza.

²³ Efo ma Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi mẹ ya noyeni mmọn unu.

Ndị Kolosi

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Pọlụ de ẹhụhụọ-ozini. M wụ onyē-ozipụ-ichēn Jesu Kristi, makēni uche Osolobuē rọ. Mmē lē Timoti nwēnē ẹnyi gba de ẹ.

² Ndị nke Osolobuē rị Kolosi, umunē furu wē gi e dōn ẹnya imē Kraịstị, kē ẹnyi dejēnni ẹ. Osolobuē wụ Nēdi ẹnyi ya mē ni unū ẹfoma, ya ye unū udōn.

Pọlụ E Kele Osolobuē Makē Okukwe Wē

³ Ogēn ile kē ẹnyi gi a kpanmīn Osolobuē wụ Nēdi Onyē-nwōnni-ẹnyi wụ Jesu Kristi, ẹnyi gha e mē ni unū ekpere. ⁴ Ẹghē, makēni, ẹnyi a nūgūọ oku okukwe unū nwē imē Kraịstị wụ Jizōsị lē ihien-ọsūsūọ unū nwon ebe ndị nke Osolobuē ile rị— ⁵ makēni unū rị e lee ẹnya ihien hū Osolobuē dōnmē ni unū elu-igwee. Unū a nūgūọ banyeni ihienni rị elu-igwee lē olile-ẹnyanị wē gi e sōn ẹ. Unū nū a ogēn wē gi gwa unū oku hū wū ezioku unū nū—hūn wū ozioma. ⁶ Ya wū ozioma e rugūọ unū ẹka. Oziomanị hū a mī mkpūrū, e sue, a ghagbarị uwa ile. Ẹrira k'o gizi nwan rị a mī mkpūrū imē unū lē enwēn unū kete ụhūhūn hū unū nū a, ụhūhūn hū unū ghota ẹfoma Osolobuē mē nke-esi.

⁷ Ẹpafrasị hūn wū ezi igbōn-Kraịstị ibe ẹnyi wū onyē hūn zi unū oziomanị. Onyē-ọrūn furu wē gi e dōn ẹnya k'o wū imē Kraịstị. O n'a rūn n'ọ rīnị unū mma, o n'a nōkin ẹnya ẹnyi ebe unū rị. ⁸ O gwagūọ ẹnyi kē unū nwēhan ihien-ọsūsūọ hūn rị imē Mmōn-nso.

⁹ Kete ẹnyi a nūl'a, ẹnyi eke mēbehikwō nī nwan unū ekpere, ẹnyi eke rịobehikwō Chuku n'o mē unū marīn uche ẹ ọhūnma-ọhūnma, nwē amamihien lē nghota imē-mmōn, nwē wē mmagi-mmagi. ¹⁰ Ya dodo mē ẹ kēni unū e bi obibi furu Di-nwōnni-ẹnyi, obibi hūn a sūọ n'a, e juncharīn a ẹfō ụzọ ile—a mīpūha mkpūrū hūn wū ọrūn oma ile rị ichēn-ichēn, a marīn Osolobuē, a marīnwaye.

¹¹ Ya gi ikēn ẹ hi-ogbe, hūn o gi nwē ogho, mē unū wūrū ndị zenī; ya kwademē unū kēni unū saēka gi agūngūn rī mma lē ighoghō dingbucharīn ihien ile. ¹² Ya mēzi unū a sa ẹka a kpanmīn Nēdi-ẹnyi, hūn mē nwan unū rī ndi nwon ihien o kwademēni ndi nke ẹ, ndi-nso a, makēni wē rī imē ukpē.

¹³ O rī ẹrira makēni o zuopuhagūọ ẹnyi okpuru ikēn ishi, wē ẹnyi che Alj-eze ezi Nwa a, ¹⁴ ezi Nwa a, hūn o gigūọ nwan ẹdeke ẹ gbafuha ẹnyi, gbagharị ẹnyi njo—makēni ẹnyi rī imē ya wū Nwa a.

Onyē Kristi Wū

¹⁵ Ẹnya hūn Nwa a nī wū Kraịst' a hūngūọ Osolobuē wē ghalēni e legha; iya wūzīkwō Ibuzo, Onyē-isi hūn ihien ile wē ke eke rī okpuru ẹ. ¹⁶ Makēni, ẹka a kē Osolobuē ghaha ke ihien ile rī elu-igwee lē uwa—kē ndi w'e legha kē ndi wē ghalēni e legha; kē ukpo ile kē okikī ile; kē ndi-isi eje-mmōn kē ndi-okikī wē. Osolobuē ke ihien ile ghaha n'a; iya k'o ke ni wē ile.

¹⁷ O rī arī nī ihien ọwūlẹ d'e bidon; iya gi ihien ile. ¹⁸ Iya wū isi ụka hūn wū ẹhū a. Iya wūzī isi-mbidon; iya wū onyē-ibuzo lihini imē ndi nwūnni—wē ile k'o gi wūrū onyē-ibuzo lē onyē-isi ihien ile. ¹⁹ Makēni, o sūọ Osolobuē ụsūọ n'o mē nī ihien ile o gi wūrū Osolobuē rī imē ya wū Kraịstị. ²⁰ O sūozīkwō Osolobuē n'ọ ghaha ẹka a wekinhēn ni enwēn ẹ ihien ile o ke—kē wē rī elu-ūwa kē wē rī elu-igwee—ghahanị ẹdeke o gba elu-obe ẹ, ndūn a hūn o ye, hūn o gi mē ni udōn rī.

²¹ Mgbe mbū, ẹgbata unū lē Osolobuē arī mma; iroro unū lē iya adangbamanị—unū e bisōnmē eje-obibi.

²² Kanị o gigūọ nwan ẹhū o gi bi elu-ūwanị dōnzi ẹgbata unū lē Osolobuē, ghahanị ọnwūn o nwūn. O mē ẹrira kēni unū wūrū ndi o jēnkō d'e wepūha ihun ẹ—ndi nwēlēni ntūpọ lē nkōrjanị. ²³ Onwan k'e mē—omēni unū e wuzoghō ọhūnma, omēni unū e turukēnmē imē okukwe, omēni unū aghanị imē olile-ẹnya hū rī ozioma unū nū pū—ozioma hūn wē zigūọ ndi ile rī okpuru elu-igwee †. Ọrūn Oziomanị kē wē tumē mmē wū Pọlụ d'a rūn.

Ọrūn Pọlụ Nōkē Onyē-ọrūn Ụka Kraịstị

²⁴ Oghoghō kē m'a ghoghō makē afūnfūn m rī ta nī unū—m gi nwan ẹhū m a tapū nī Kristi afūnfūn hōdūnị wē k'a tanị ẹhū a wū ụka. ²⁵ Osolobuē wū onyē hūn gi m hēnrin onyē-ọrūn ụka; o tumē m d'a rūn n'ọ rīnị unū mma. Ọrūn hū wū igwacharīn ihian ile oku Osolobuē k'o dōn ku ẹ— ²⁶ mē wē marīn ihien hū Osolobuē zuemē ketekete, hūn agbō ile ghanị marīnleni—kanị o kpupūgūọ a nwan ghōsị ndi nke ẹ.

²⁷ Chuku mē ẹ makēni o chọ n'o mē ndi nke ẹ marīn kē ya wū ihien-mini mēhan okēn ihien-oghō, mē wē marīn nī ndi wūlēni ndi Ju rizi ndi o kwademē n'ẹ. Ihien ahūn mini wū nī: omēni Kraịstị rī imē unū, lemē nī ẹnya nī unū jēnkō d'e nwē oghō ahūn lalanị.

²⁸ Oku Kraịstīnị kē ẹnyi rī nwan a ghahūnmē e kusōnmē; ẹnyi rī e gi amamihien ile Osolobuē ye ẹnyi a dō onyē ọwūlẹ ẹka-ntin, a kuzi onyē ọwūlẹ. Ẹnyi rī e mē

† Ebeni rī e ku oku hūn mēguni, ẹlẹ hūn kelēni mē ogēn ahūn.

ihien ndini ni enyi me onye owule wuru onye ka-ehu ime Kristi—keni enyi hun uzọ wepuha we ihun Osolobue. ²⁹ Onwan ke m gi ri a rungbu enwen m, e shi onwun, ghahani iken hu ile hi-ogbe hun Kraisti gi ri orun ime m.

Isi Nke Ebuo

2 M cho ni unu marin ke m don ri a lunj unu le ndi ali Laodishia le ndi ile keleni huntu m elee-m, elee-i. ² M ri a lu ni m kasi we obi; ni we gi ihien-osusuo wuru obi ohu, a hun we uzọ ghochanrin ihien Osolobue—obi e rucharin we ali; a marin we ihien ahun mini banyeni Osolobue. Ihien ahun mini wu Kraisti le enwen e. ³ Ime Kraisti ke Osolobue zueme amamihien le nghota ile.

⁴ M ri e ku onwan amamgbe we e gi oku rigbu enwen e mma dufie unu. ⁵ Makeni, m hu a hun ke unu don ri e gi usonron-usonron e bi, a hunzi ke unu don turukememe ime okukwe unu ime Kristi—o hu e me m a ghogho; m hu a hun a makeni, osuon'a ni ari m ebe unu ri elee-m elee-i, m hu ebefu ime-mmom.

Igi Kraisti Zu Oke

⁶ Ebe o me ni unu a nabanhangwo Jesu Kristi noke Di-nweni-unu, e bisonme ni nwan obibi unu ime e; ⁷ gba ni nwan nkogun ime e, unu a tun ndun unu ime e ke we don a tun ulo, e wuzo ohunma ime okukwe—ke we don kuzi unu ya—a kpanmin Osolobue ohunma-ohunma ogen ile.

⁸ Hun n'a nwan n'o nwonni onye gi oken imarin-ihien nwonleni-isi dufie unu, nwundon unu, dofuy unu ime okukwe. Makeni, o nwegho ndi ri a kuzi ihien no erira. Nkuzi ihian le usonron mmom le iwu ichen-ichen gi a han ihien e me k'o me elu uwani ke we ri a kuzi. Ele enya Kristi gi e lee ihien ke we ri a kuzi. ⁹ Kani, ehuf Kraisti ke ihien ile Osolobue gi wuru Osolobue richanrin. ¹⁰ Ifiri onwan, unu a wurugwo nwan ndi zu oke, hunni unu ri ime Kraisti—makeni unu ri ime onye hu ndi-okiki ile le okiki ile ri okpuru e.

¹¹ Ime Kristi, a kwagwo we unu ugun ime-mmom—hun wu nke ezigbo e. Ele hun we gi eka kwa, kama, hun Kraisti le enwen e a kwa, hun wu ibepu onye hu enyi te wu. ¹² Makeni ogen we gi me unu mirin-Chuku, we gi e ligbama unu le Kristi. Ogen we gi wefuha unu ime mirin, we gizi e weligbama unu le Kraisti. Onwan me ghahani okukwe unu nwon hun unu gi gi iken Osolobue, onye hun gha onwun weli Kraisti, don enya.

¹³ Unu te wu ndi nwunni; unu te bi ime mmefie; unu te wu ndi we kwaleni ezigbo ugun wepu onye njo we wu. Kani, Osolobue no me unu son Kraisti ri ndun—ogen o gi gbaghari enyi njo ile enyi me. ¹⁴ O no kagbu Iwu ahun we de ede hun we gi a ghosi ni enyi gi ugwo lezi umu-iwu hu ile rin'a ri a ma enyi ikpe, kpoma a elu-obe Kraisti, gi erira bu e che usuo. ¹⁵ O no napu ihien ile ri a kinj le okiki ile iken we, gbe ifenren kpu we ihun id'enya ihian ile, gi ihien o me elu obe hu merichanrin we.

¹⁶ Ya wu, anikwole ni nwan onye owule gi oku ihien-oriri le ihien-orira ma unu ikpe, mobu oku mmemme owule mobu Mmemme ifon-ohun mobu udi Uhuohinnsoro ri ichen-ichen we gizi e zu iken. ¹⁷ Ihien ndini ile wuhu onyinyon ihien lalani—ezigbo e wu Kristi.

¹⁸ Anikwole ni onye owule hun e meghafe oku imeshi ehuf iken oken mobu onye e me oku ife ndi mmom-ozigbi e ma unu ikpe. O mekenme oku ohun o hun le ihien o marin—kani ihien nweleni erere o ban o ri e ro ri e bu e hu isi makeni Mmom-nsoro ari a ki iroro e. ¹⁹ O kwondonzini Kristi, hun wu isi ehuf—hun e ye ehuf ile ihien-oriri, a zun a, e gi akwanran rin'a e kwondonsomeme mkpamkpa ile rin'a; e me e n'o hun uzọ e sue udi usue hun gha eka Osolobue a bja.

Idu Kristi A Nwun Le Idu E E Bi

²⁰ O me nwan ni unu e songwo Kraisti nwunhun, unu a nwunnahingwo mmom le iwu a han ihien e me k'o me elu uwani. Ki hain nwan unu gi e bi noke si unu wu nke uwani? Ke unu a gbayeni omenali ndini we? ²¹ "Ekwondone!" "Adamine!" "Emetule eka!" ²² Omenali ndini nwe ebe w'a runru a runbehi we, makeni we wuhu iwu le nkuzi ihian-mmaka. ²³ Ezioku-ezioku, i hun ndi e son iwu le usonron ndini, o no ke si a marinka we ihien—tumadu ke we don a wa omenali ri ofufe e ye enwen we olu, e welua enwen we ali hun wuleni nke ezigbo e, e meshi ehuf we iken. Kani, ihien ndini wu ihien la iwi, makeni, w'a ra yeni ihian eka e kwondon enwen e amamgbe o mesonme eje-ihien a gun n'a.

Isi Nke Eto

3 O me nwan ni unu e songwo Kraisti gha onwun lihi, choma ni nwan ihien ndi hun ri elu—ebefu Kristi nodi ali azupun eka-nni Osolobue. ² Bu ni obi unu che ihien ndi ri elu, ele ihien ndi ri uwa. ³ Makeni, unu a nwungwo; e bugwo we ndun unu che ime Kraisti zueme ime Osolobue. ⁴ Ogen Kraisti hun wu ndun unu jenkwo d'e gi puha, unu nwen k'e sonzi e gi ogwo puha.

Ndun Akan Le Ndun Ohun

⁵ Gbu ni nwan egun ihien-awa hun ri ime unu a run orun—ke ughere ke obibi ru unyin ke ihien-onina-enya ke egun ihien rileni mma ke enya-uku (hun wuzikwo ifee-mmom.) ⁶ Ifiri ihien ndini we ke iwe-le-onuma Chuku gi lalani ni ndi e nupu ni ozioma isi. ⁷ Unu e te son we e bi erira ogen mbu ahun unu le we gi wu ohu.

⁸ Kani, unu sikwo nwan d'e wepuriri ihien ile no erira—olulu, onuma, iwe, nkuto le igi onu unu e ku oku owule ru unyin. ⁹ Atukwole ni ibe unu ntu, makeni unu a gbupugwo ndun-akan le obibi e leke ewuru. ¹⁰ Unu e yirigwo ndun ohun—ndun ohun hun ri a marinwaye Onye hun ken'e, a riwaye ke iya. ¹¹ Ime ndun ohunni, w'a ra tu onye ihian wu: o nwonzini ihien noke ndi ju le ndi wuleni ndi ju; mobu ndi kwa ugun le ndi kwaleni ugun mobu ndi ri ime ofia le ndi waleni enya mobu igbon le onye nwe enwen e. Kraisti suo—ya wu ihien ile; Kraisti ya ri ime we ile.

¹² Rikẹ ndi Chuku hori, ndi ri nsọ, ndi ri a obi, yiri ni nwan omiken, efoma, iwelua-enwen-ihian-alj, ime-juu le ndidi. ¹³ E gi ni ndidi e son ibe unu; onye nwenẹ e meja ya gbaghari a: unu k'a gbaghariri ibe unu ke Di-nwonni-enyi wu Kraisti don gbaghari unu.

¹⁴ Hun kadeni, yiri ni ihien-osusuo, makeni iya e kengbama ihien ndini ile, a rumbama we hun a na enya. ¹⁵ E gi ni udon ahun Kraisti e ye a marin ime obi unu ihien unu jenkọ e me ime igunrun unu—makeni, ezioku-ezioku, iya ke Osolobue kpọ unu d'e nwon nọke ndi ri ehụ ohu. A kpanmjin ni Osolobue. ¹⁶ Ni ni oku Kristi biri ime unu, nin'a juncharin ime unu. E gi ni amamihien le akọ-le-uche ile unu nwon a kuzi ibe unu, a gwa we ni we e me ihien ri mma. E gi ni obi ekele a busonme ni Osolobue ebụ ri ime ekukwo Ebu-oma le ebụ-ofufe le ebụ ndi ozọ ri nsọ. ¹⁷ E gi ni efan Di-nwonni-enyi wu Jesu e me ihien owule—ke omume ke oku-onu—e ye Chuku Nedi ekele ghahanj Di-nwonni-enyi wu Jesu.

Obibi Furu Ndi Ri Ichen-ichen

¹⁸ Nwunye, e bu enwen i e che okpuru di i, makeni erjira k'o furu n'i bi—nọke onye nke Di-nwonni-enyi.

¹⁹ Di, nwe ihien-osusuo nwunye i; egile iwe e son e.

²⁰ Umụ, e hume ni ni ndi muni unu isi ime ihien ile, makeni ya ke Di-nwonni-enyi cho ni unu e me nọke ndi nke e.

²¹ Ndi nedi, ahanle ni umu unu enya, amamgbe ndun a guu we.

²² Ndi-idibo le igbon, a gbaye ni ndi unu ri okpuru we ime onodi owule. Ele we rihu ebeku e lee unu, unu e mememe ni we ja unu mma. Ka gi ni akpakali obi unu e me e, make egun Di-nwonni-enyi. ²³ Ihien owule we si unu run, gi ni obi unu ile run a, nọke si unu ri a runni Di-nwonni-enyi ya, ele ihian. ²⁴ Nyanhankwo ni ni Di-nwonni-enyi gjenko d'e ye unu ihien hu o donme ni ndi nke e nọke ugwo-orun. Kristi wu Di-nwonni-enyi ke unu wu igbon e—iya ke unu ri a runni. ²⁵ Ndi ri e me eje-ihien k'a narin ugwo eje-ihien we me—o nwonni onye k'a pun'a.

Isi Nke Enọ

4 Ndi ihian ri okpuru we, e gi ni eka ri mma e son we, emegbulẹ ni we. Nyanhankwo ni ni unu le enwen unu nwonzi Nna unu ri okpuru e hun ri elu-igwee.

Ndunmodun

² E me ni ekpere ogen ile; e we ni enya e ru alj ebe ekpere ri; e gi ni ekele e me e.

³ E mezikwo ni ni enyi ekpere, keni Chuku kpọ unu ni enyi uzo enyi e gi ku oku-Chuku, ni enyi hun uzo e kusonme oku ihien ahun mini banyeni Kristi—hun we gi ifiri e we m che ime nganni m ri. ⁴ E me ni ni m nwan ekpere, keni m saeka a kowa a hun w'a ghota—k'o furu ni m e me.

⁵ E gi ni uche e son ndi kwerileni; anile ni oghere owule unu nwon nahin unu. ⁶ Oku-onu unu ya wuru hun e ye eka, a suo ke nnu, keni unu sa eka a shari onye owule oku ohunma.

Ekele Ikpažuun

⁷ Ezi nwenẹ enyi wu Tajikosi hun furu we gi e don enya jenkọ d'a gwacharin unu ke m ri—odibo ibe enyi ime Onye-nwonni-enyi k'o wu. ⁸ Ya hain m gi zila ni unu ya, keni o gwa unu ke enyi no, gba unu umẹ. ⁹ Iya le ezi nwenẹ enyi wu Onesimosi hun furu we gi e don enya, hun wuzi onye alj unu, wi lala. We k'a gwacharin unu ke ihien ile no ebeni.

¹⁰ Aristakosi onye-ngan ibe m e kele unu. Makj nwanwenẹ Banabasi e kelezi unu. (Enyi a gwatoguo unu nabanhan Makj—omeni o bja ebeku.) ¹¹ Jizosi, hun w'a kpọzi Jostusu, e kelezi unu. Madu etonj suo wu ndi Ju, ndi kwa ugun, ime ndi mme le we wi a run orun Alj-eze Osolobue—we e me ndun a ban m.

¹² Epafrasi hun gha obodo unu bja, hun wuzi odibo Jesu Kristi, e kele unu. Epafrasi e shi onwun oda o gha e me ni unu ekpere. O rijosonme Osolobue n'o me unu wuzo nọke ndi ka-ehụ, ndi marin ihien we ri e me ebe ihien owule wu uche Osolobue ri. ¹³ M k'a saeka shian'a eri n'o luka ni unu—unu le ndi ri Laodishia le Hirapolisi. ¹⁴ Dokita wu Luku hun ihien e a suo enyi e zi ekele; Demasi e zizikwo ekele.

¹⁵ Kele ni ni m umune enyi ime Kraisti hun ri Laodishia, unu e kele nwenẹ enyi okpoho wu Nimfa le uka hun e zu iwe e.

¹⁶ We gunguu ni unu ehuhuo-ozini ime uka unu, hun n'a ni we gunzi ni ndi uka ri Laodishia ya. Hunzikwo n'a ni unu gun nke ndi uka Laodishia ime igunrun unu.

¹⁷ Si ni Akiposi, "Hunkwo a n'i runcharin ogbo we keye i ime orun Di-nwonni-enyi."

¹⁸ Ni m gi eka m de nwan ekele m: Mme wu Polu e kele.

Azokwole ni ni m ri ngan!

Ohunma Osolobue me ya noyeni unu.

1 Ndi Teshalonika

Isi Nke Ohu

1 Polu le Sivanosij † le Timoti de ehuhuo-ozini. Enyi dejenni uka Teshalonika hun ri ime Osolobue Nedi enyi le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ya. Efo ma le udon ya rini unu.

Ezigo Okukwe Ndi Teshalonika

² Ogen ile ke enyi gi a kpanmim Osolobue make unu ile, a kpo efan onu ogen ile enyi gha e me ekpere.

³ Make ni, ogen ile ke enyi gi a nyanhan unu ebe Osolobue enyi wu Nedi enyi ri. Enyi a nyanhan orun onu ri a run make ni onu kwere ekwera le ihien-oma ile onu ri e me make ihien-osusuo onu nwe, lezi ke unu don wuzokenme make ni unu nwe olile-enya ebe Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ri.

⁴ Umune enyi hun ri Osolobue obi, enyi a maringho ni Osolobue a horiguo unu nke-esi. ⁵ Make ni, ozioma enyi zi unu egini oku-onu suo biani unu, kama, o gizi iken le ihien Mmon-nsa e me bia; o no rucharin unu akpakali obi, wechanrin unu enya ni ezioku k'o wu.

Eleda ehun suo: unu a maringwozi ke enyi don bi ogen enyi gi ri ime igunrun unu. Enyi bi erira ken'o rini unu mma. ⁶ Unu ile no kinarin enyi le Onye-nwonni-enyi, gi ighoghohun hun gha aka Mmon-nsa bia nabanhan oku-Chuku—o suon'a n'o weheni unu afunfun oda-oda. ⁷ Nke wu ni unu no henrin ihien ndi kwerini risonme Masedonia le Akaya e leri. ⁸ Make ni, oku Onye-nwonni-enyi a ghaguo aka unu ghagbari—eleda ime Masedonia le Akaya suo, a nuchanringwo we banyeni okukwe unu nwe ime Osolobue ebe ile—nke wu ni orizini mkpa ni enyi kume e. ⁹ Make ni, we hu e ku oku enyi; we hu e ku ke onu don nabanhan enyi ogen enyi gi bia d'e zi onu ozioma. We hu e kuzi ke onu don gha ifee-mmom gbehuto d'e fema ezigo Osolobue hun ri ndun, ¹⁰ e che Nwa a hun k'a gha elu-igwee bia. Nwa a, hun o gha onwun weli—ya wu Jesu, Jesu hun a zuofuhani enyi, amamgbe iwe-le-onuma Osolobue hun lalan e kunrun enyi.

Isi Nke Ebuo

Orun Polu We Run Ime Tesalonika

2 Umune, unu le enwen unu a maringwo ni ijen enyi bia ebe unu ri alan iwi. ² Unu a maringho afunfun enyi ta ime Filipi le ke we don gbe ifenren enyi ihun ebenu ni enyi d'a bia Teshalonika d'e zi unu ozioma. Kani, osuon'a ni we kpokpo enyi oda, ndun

† Sailasi

aguni enyi, egun atun enyi—make ni enyi ri ime Osolobue enyi—enyi nozi zi unu ozioma Osolobue.

³ Enyi ezini ozioma ni enyi gi e dufie ihian mobu ni enyi choko ihien zinleni mobu ni enyi gi e tunarin ihian ihien e. ⁴ Mba! Kama, ke Osolobue don weri enyi ke ndi furu o gi e don enya, bu orun izi-ozoma che enyi aka, erira ke enyi e kuzi oku ke ndi furu we gi e don enya. Enyi ara ku n'o suo ihian—kama, enyi e ku n'o suo Osolobue hun e lele obi enyi.

⁵ Osolobue wu osheri enyi, kani unu le enwen unu a maringhwozi—ni enyi egini oku a suon we gi e dufie ihian bia, enyi egizikwoni enya-uku bia—gi ihien ozo kpuru ihun! ⁶ Enyi emeni ni ihian ja enyi mma—ke unu ke ndi ozo. ⁷ Osuon'a ni enyi nwon iken si unu ye enyi ihien runi enyi noka ndi-ozu pu-ichen Kristi, enyi emeni erira. Kama, enyi gun agungun umeka ime unu, e gi aka-alulua e son unu noka ebe nne-omumu ri a zun umu a. ⁸ Make ni unu ri enyi obi oda enina, enyi no kwademe ni ele ozioma Osolobue suo ke enyi k'e ye unu, kama, ni enyi k'e yezikwo unu enwen enyi, make ni o suo enyi asuo—make ni unu a riguo enyi obi oda-oda!

⁹ Umune, unu a nyanhangho ke enyi don a run orun, a rungbu enwen enyi ogen hu. Enyi a run ke uhinhin ke efinnai, amamgbe enyi gha a wuru ni onye owule ibi ime unu ebe enyi ri e zi unu ozioma Osolobue.

¹⁰ Unu wu osheri enyi; Osolobue wuzikwo osheri—ni enyi meson unu ndi kwerini omume ri nsu, ri mma enya Osolobue le omume nwonleni nkoriani. ¹¹ Unu a maringho ni enyi gi aka nedi gi e son umu a son onye owule ime unu: ¹² a dun onu odun, a gba onu umu, a riu onu—ni unu e bi obibi furu Osolobue hun kpo unu d'e son e nodi ime Ali-eze e le ogho a.

¹³ Enyi a kpanmizikwo Osolobue ogen ile, ni, ogen unu gi nabanhan oku-Osolobue unu nu onu enyi, unu anabanhan'a ke oku ihian, kama, onu nabanhan a ke ihien o wu nke-esi—oku Osolobue; ya wu oku-osolobue ri nwan orun ime ndun onu ndi kwerini.

¹⁴ Umune, nke unu rizi ke nke ndi uka risonme Azun Judia, ali ndi Ju—make ni, udi afunfun ohu hu unu ta aka ndi ali unu ke we le enwen we ta aka ndi Ju. ¹⁵ Ndi Ju, hun gbu Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi le ndi-amuma, chufuzikwo enyi. We mesonme ihien ghalen a suo Osolobue; a lusan onye owule— ¹⁶ ghahani igbondon enyi ezile ndi ani ozo ozi we k'e gi nwon nzuori! Erira ke w'e me ogen ile hun we gi e mejun mkpu njo we ile. Kani, iwe-le-onuma Osolobue e kunringwo we nwan ikpazuunni.

Kę Wę Dahan Pọlụ Wę!

¹⁷ Umunę, o mę nke ęnyi, ękerę oęen ahun ęnyi lę unu gilęni hun, obi ęnyi hukwo ebe unu ri; kanj, makęni ęnyi ahunni unu elee-m, elee-i, o te ri ęnyi kę si ęnyi wu umu wę lato. Ya kę unu nọ dama ęnyi, dama ęnyi ođa-ođa! ¹⁸ ęnyi te cho ni ęnyi bjazj d'a hun unu—tumadu mmę nwen wu Pọlụ: a nwangho m mgbę ole-lę-ole ni m bja—kanj Ekwensu gbondon ęnyi.

¹⁹ Eghęę, kј wuzj nwan olile-ęnya ęnyi? Kј wuzj nwan ighoghọ ęnyi? Kј wę k'e gi tu ęnyi ugọn? Onyę kę ęnyi k'e gi nyan isi ihun Di-nwonn-ęnyi wu Jesu oęen o k'e gi bja? Ełę unu? ²⁰ Ezię, unu wu oęho ęnyi lę ighoghọ ęnyi!

Isi Nke ęto

O Rinj Uka Mma, Ndun A Ban Ndi-isi Wę

3 Mgbę ęnyi gilęni nwan sazj ęka din ę, ęnyi nọ si nj osun'a ni ęnyi sọ k'a nọdj Atęnsj, ęnyi a nọdj.

² ęnyi nọ gweru zi Timoti nwenę ęnyi hun ęnyi lę iya gba a runni Osolobue orun izisonmę ozioma Krajistj d'a gba unu umę, mę unu zekęnmę imę okukwe unu—

³ amamgbę ukpokpo ndinj gha e męhunmę onyę owule imę unu. Unu lę enwen unu a maringho ezioku-ezioku ni ukpokpo ndinj wu okeri ęnyi imę Krajistj.

⁴ Ezioku-ezioku, ęnyi gwato unu ya oęen ęnyi lę onu gi ri uzọ ohu, ni wę jęnkọ d'e kpokpo ęnyi. Unu lę enwen onu a maringho n'o męolę nwan ęrija. ⁵ Makę ukpokponi bjanj ni unu, asazinj m ęka din. M nọ zi ozi, ni m marin kę okukwe unu nọ, makęni egun ri a tun m ni, ikęnkwo, onyę-önwunwan a nwangwo unu, ihien ęnyi run a la iwi.

⁶ Kanj, Timoti a ghagwo nwan ebe unu ri lwa; o węhęwo ni ęnyi ozi ri mma banyeni okukwe unu lę ihien-osuswo unu nwe. O kugwozi kę unu don a nyanhan ęnyi ohunma-ohunma, kuzikwo ni ęnyi hu a da unu—kę unu don a da ęnyi.

⁷ Umunę, ya wu ni e gigwo wę nwan okukwe unu gba ęnyi umę imę nsongbu lę ukpokpo ęnyi ile. ⁸ Ndun a bangwo nwan ęnyi—ebe o mę ni unu turuhu imę Di-nwonn-ęnyi.

⁹ Euu, nanj kę ęnyi a don saęka kelegwo Osolobue makę unu, makę ighoghọ ile ęnyi ri e nwon ebe Osolobue ri makę owuzo unu wuzo imę Krajistj? ¹⁰ ęnyi e męshi ekpere ikęn uhinhin lę efinnai ni ęnyi lę unu huntari ęnya, kęni ęnyi hun uzọ ye unu ihien owule ri a koni unu ebe okukwe unu ri.

Ekpere Pọlụ Wę Męni Wę

¹¹ Chuku ęnyi wu Nędi ęnyi lę enwen ę ya dodo duhe ęnyi nwan ebe unu ri, iya lę Di-nwonn-ęnyi wu Jizosj!

¹² Di-nwonn-ęnyi ya mezikwo ihien-osuswo unu bawaye uba ęgbata onu lę ibe onu lę ęgbata onu lę ndj ozọ ile—riķę kę ihien-osuswo ęnyi nwon ebe unu ri gi a bawaye. ¹³ Ya mę obi unu zekęnmę ebe irj-nsọ ri, amamgbę unu gha e nwon nkorjanj ihun ęnya Chuku

Nędi ęnyi oęen hu Di-nwonn-ęnyi wu Jesu lę ndj nke ę, ndj nsọ a, k'e gi bja.

Isi Nke ęto

Obibi Hun A Swo Osolobue

4 Umunę ęnyi, igi mękin, ęnyi gi ęfan Di-nwonn-ęnyi wu Jizos' a rij unu: bisonmę ni obibi hu unu munarin ęnyi ni 'ya a swo Osolobue uswo—obibi ahun unu ri nwan e bi; bikenmę ni ęrija. ² Makęni, unu a maringwo iwu ęnyi gisonmę ęfan Di-nwonn-ęnyi wu Jesu ye unu.

³ Makęni, uche Osolobue wu ni unu ri nsọ; ni unu juchanrin ughęę; ⁴ ni onyę-onyę imę unu marin k'o don kwondon ęhu a, donmę ę nsọ, mę ę nwe mgbaye; ⁵ ełę hun imę-mgba e gi lagbu ę ęnya lęķę ndj hun marinlęni Osolobue; ⁶ ni ihjan eweriko ihien nwenę ę mọbu męgbu nwenę ę imę ihienni. ęnyi a gwagwo unu ya mbu, gba unu mkpinsin-ęka, ni Di-nwonn-ęnyi e męwarikwo uđi ihien ndinj ile. ⁷ Makęni, ełę obibi ru unyin kę Osolobue kpo ęnyi d'e bi, kanj obibi ri ochan.

⁸ Ya wu, onyę owule ju n'o giko iwu ndinj bi, ełę iwu ihjan k'o ju, kanj nke Osolobue, bu Osolobue nwen e ye unu Mmon-nsọ a.

⁹ O mę nke inwetari ihien-osuswo nọķę umunę imę Krajistj, o rinj mkpa ni wę deni unu ihien owule. Makęni, Osolobue e gigwo ęka a kuzi unu inwe ihien-osuswo ibe unu.

¹⁰ Ezię ro ni unu hu e nwe ihien-osuswo ndj ile kweri-ni ri Azun Masedonia. Kanj, ęnyi ri a rij unu, umunę, ni unu e mękenmę ęrija, ¹¹ ni unu a chokęmęzi ni ni unu e bi obibi mę juu, e bu ęnya e zime orun unu, e gi ęka unu a luru—riķę kę ęnyi don gwa unu mbu. ¹² Unu e gi ę mę ndj kwerilęni a gbaye obibi unu, gi ę hun ni o nwonn ihien a koni unu.

Obibia Jesu

¹³ Umunę, ęnyi cho ni unu marin ihien k'e mę ndj ri uran (ndj nwunni), makę unu gha a kwan kę ndj hu nwonlęni olile-ęnya don a kwan. ¹⁴ Makęni, ebe o mę ni ęnyi kweri ni Jesu nwun, lihizi, ęrija kę ęnyi gizi kweri ni Osolobue k'e wekinhęn ya lę ndj hun kwerini nę hun ri uran (ndj nke ę nwunhunnj).

¹⁵ Ni ęnyi gwa unu onwan makęni oku Di-nwonn-ęnyi ro: ęnyi ndj hun ri ndun, hun kelęni nwunhun oęen Di-nwonn-ęnyi k'e gi bja, ebukoni ndj hu ri uran uzọ d'e kunrun Di-nwonn-ęnyi. ¹⁶ Makęni, o ru oęen hu, Di-nwonn-ęnyi k'e gi okęn olu ku oku; wę k'a nu olu onyę-isi ndj mmon-ozj; opi Osolobue k'a han—Di-nwonn-ęnyi wu Krajistj a gha elu-igwee hidan; ndj nke Krajistj hun ranhingunj e bugwo uzọ gha onwun lihi.

¹⁷ Oęen hu, wę k'a juru ęnyi ndj hodunj, ndj rikwo ndun, cheni wę imę orukpu, ęnyi e shi elu d'e kunrun Di-nwonn-ęnyi imę-elu—ęrija kę ęnyi k'a don buru Di-nwonn-ęnyi d'e son ę nọdj jęrin ejęn. ¹⁸ E gi ni nwan oku ndinj a kasj ibe unu obi.

Isi Nke Isen

Kwademe Ni Ojibia Jesu

5 Kani, umune—o me nke ogen le udu o k'e gi me—o rinj mka ni we deni unu ihien owule.
² Makeni, unu le enwen unu a maringwo ohunma-ohunma ni Uhuohin hu Di-nwonna-enyi k'e gi bja, o k'a bja idenmizi ke ohin a bja ime abali. ³ Ogen hu we k'e gi ri a si, "Udon a rigwo! Nsongbu arizi a!" ya ke ntikpo k'e gi kunrun we idenmize, noke ebe ime no memehu okpoho! Mwanahin arikozj a!
⁴ Kani nke unu, umune, onu arj ime ishi, hun Uhuohin hu e gi kunrun onu idenmize noke ohin.
⁵ Makeni, umu ukpe le ndi e bi ebe eki rj enu ke unu wu; enyi ele umu ukinkin mobu umu ishi. ⁶ Ya wu, enyi aranhinko ni ke ndi ozoo; kama, ni enyi munrun ni enya, ni enyi donrin enya. ⁷ Makeni, uhinhin ke ndi a ranhin uran gi a ranhin; uhinhin ke ndi a ra manya a tu gizi a ra a tu. ⁸ Kani, ebe enyi wu ndi e bi ebe eki rj elu, ni enyi donrin ni nwan enya; ni enyi yiri okukwe le ihien-osisuwo ke ewuru igwe onye-agma gi e gbondon obi e, enyi e yiri olile-enya nzuopuha noke okpu onye-agma gi e gbondon isi e. ⁹ Makeni, Osolobue etumeni enyi d'a narin afunfun iwe-le-onuma a; kama, o kpo enyi d'e nwonnin nzuopuha ghahanj Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi. ¹⁰ Makeni, Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi nwunni enyi onwun keni enyi hun uzoo son e rj ndun—ke enyi rj ndun ogen o gi bja ke enyi a nwunhungwo.
¹¹ Ya wu, a gba ni nwan ibe unu umu—ke unu don rj e me; e yeni ni ibe unu aka ni w'e sue—ke unu don rj e me.

Ndunmodun Ikpazuun Le Ekele

¹² Kani, umune, enyi rj a rjo unu ni unu gbaye ndi rj a runshi orun iken ime unu, hun e lepu onu enya ime Dinwonna-enyi, a dun onu odun. ¹³ E nwe ni ihien-osisuwo we, e gi ifiri e e ye we mgbaye kachanrinj—make orun we rj a run. Udon ya risonme egbata onu le ibe onu.
¹⁴ Umune, enyi rj a dun unu odunni: a gba ni ndi nodj mmaka mkpinsin-eka; a kasj ni ndi-ujjo obi; e yeni ni ndi zeleni aka—ka gi ni ndidi e son onye owule. ¹⁵ Hun n'a n'o nwonna onye owule ime unu e gi njo a ku njo, kama, a cho ni ni unu e me ni ibe unu le ndi ozoo ile ihien rj mma.
¹⁶ A ghoghoo ni ogen ile. ¹⁷ E me ni ekpere ogen ile.
¹⁸ E ye ni ekele ime onodj owule, makeni onwan ke Osolobue cho aka unu ime Kristi wu Jesu.
¹⁹ Etinyunle ni ihien Mmon-nso rj e me. ²⁰ Eleliale ni amuma le ozi ihian sj Osolobue sj a zi— ²¹ kama, e lele ni ihien ile, unu e kwonkenme hun rj mma. ²² Gba ni ni udj eje-ihien owule oso.
²³ Osolobue le enwen e, hun udon gha aka a bja, ya dodo donchanrin ihien ile rj ime ndun unu nso: ya donmechanrin mmon unu le umu-ndun unu le ehj onu ohunma—amamgbe onu gha e nwon nkorjanj ogen Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi k'e gi bja. ²⁴ Onye hun kpo onu furu we gi e don enya, o jenkoo d'e me e!
²⁵ Umune, e me ni ni enyi ekpere!
²⁶ Dide ni umune enyi ile odide rj nso.
²⁷ M rj e gi efan Di-nwonna-enyi a sj onu gunnj ndi ile kwerini ehuhoo-ozini.
²⁸ Efoma Onye-nwonna-enyi wu Jesu ya noyeni unu.

2 Ndi Teshalonika

Isi Nke Ohu

1 Pọlụ lẹ Sivanosị lẹ Timoti de ẹhuhụọ-ozini. Ẹnyi rị e dejenni ọka Teshalonika hụn rị ime Osolobue Nẹ-di ẹnyi lẹ Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu Kristi ya. ² Ẹfoma lẹ udon hụn gha ẹka Chuku Nẹdi lẹ Nna ẹnyi wụ Jesu Kristi bja ya rịnị ụnu.

Osolobue E Dọnmẹkẹ Ụnu

³ Umunẹ, o furu efuru nị ẹnyi gi ifiri ụnu a kpanmịn Osolobue ogen ile, makeni okukwe ọnu rị e sue ọda-oda, ihien-osusuo onye-onye ime ọnu nwe ebe ibe e rị rịzikwo a bawaye. ⁴ Ya haịn ẹnyi lẹ enwen ẹnyi gi e gi ụnu a nyan isi ime ọka Osolobue ile rị ichen-ichen. Ẹnyi gi ụnu a nyan isi makẹ owuzo ụnu wuzo lẹ okukwe ụnu to e nwon ime ukpokpo ile wẹ rị e kpokpo ụnu lẹ nsongbu ile ụnu rị e dingbu.

Okinkin-ikpe Kraịstị Wela

⁵ Ihien wẹ rị e mẹ ụnu rị a ghosị nị okinkin-ikpe Osolobue wela furu efuru. Wẹ gizi nsongbu ndinị wẹ e mẹ ụnu a wuru ndi ru ogo ibanye Ali-eze Osolobue hu ụnu rị a tanj afunfun. ⁶ Ezioku ro, makeni, o furughọ nị Osolobue we afunfun yegwarị ndi ahun rị e ye ụnu afunfun, ⁷ mẹ ụnu ndi rị a ta afunfun zu iken—mezikwo ẹnyi nwen zu iken. O jenko d'e mẹ e ogen Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu k'e gi gha enu-igwee bja—'ya lẹ ndi mmọn-ozị e hu kin-akwanran.

⁸ Wẹ k'e gi okun rị e nwunni bja; wẹ k'e megwarị wẹ ile marinleni Osolobue lẹ ndi hụn humeleni ni ozioma Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu isi. ⁹ Ndinị k'a narin afunfun hụn wụ ntikpo itebite; wẹ k'a gha ebe Di-nwọnni-ẹnyi lẹ iken o gi nwe ogho rị wepu wẹ— ¹⁰ o ru Uhuohin hu—Uhuohin ahun o k'a bja keni ndi nsọ a ye e ogho, keni wẹ ile kwerini jazikwo a mma n'ọ makazi. Ụnu lẹ enwen ụnu k'a rizi ime wẹ, makeni ụnu kweri oku e hụn ẹnyi gwa ụnu.

¹¹ Ya haịn ẹnyi gi e menị ụnu ekpere ogen ile—a rịọ Osolobue ẹnyi n'o mẹ ụnu wuru ndi k'a ghosị nị oku o kpo ụnu alanị iwi; ẹnyi a rịọzị a n'o gi iken e runzuchanrin ihien-oma owule ụnu kwademe obi nị ụnu k'a run—lẹ ọrun owule ụnu gi okukwe a run— ¹² keni wẹ gi ifiri ihien wẹ rị a hụn ebe ụnu rị ye ẹfan Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu ogho, gizi ifiri Jesu ye ọnu ogho—ghahanị ẹfoma Osolobue lẹ Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu Kristi.

Isi Nke Ebuo

Onye Ahun Hun A Dancharin Iwu Ile

2 Dodo ni umunẹ, o mẹ nke obibia Onye-nwọnni-ẹnyi wụ Jesu Kristi lẹ owegbama wẹ jenko d'e wegbama ẹnyi ile d'e kunrun e, ² anile ni obi nahinkenrin ọnu; anile ni obi gbakama ọnu makẹ amuma mọbu oku-ọnu mọbu ekukwo-ozị owule—wẹ sị n'ọ gha ẹka ẹnyi bja—hụn sị nị Uhuohin Di-nwọnni-ẹnyi a biaguo.

³ Anikwole ni onye owule gi uzọ owule dufie ụnu: Uhuohin hu abiakọ mmanị oken nnupu-isi hu biaguu, e wefuhaguu wẹ Onye hu a dancharin iwu ile—Onye hu a dancharin iwu ile hụn ntikpo rizikwo e che ya lẹ enwen e. ⁴ O k'a gha a lusun mmọn lẹ iyi owule lẹ ihien owule w'e fe efe ogun; o k'e weshi enwen e elu nị iya kachanrin wẹ ile, nke wụ nị o k'a banyede ime Ulo-nsọ Osolobue, weri ocho, kpo enwen e Osolobue.

⁵ Ụnu anyanzinini nị m gwa ụnu ihien ndinị ogen mme lẹ ụnu gi rị uzọ ohu? ⁶ Ya wu, ụnu a maringho ihien gin'e—wẹ gileni ke wepuha a, nị wẹ rị e che nị ogen e ruguu wẹ kebe wepuha a.

⁷ Makeni iken hu e buhe idan-iwu a rigoole nwan ọrun, gi nzuzue a run ihien o rị a run; o ke puha ifon. Kani, o k'e zuerihu d'e ru ni e wepu wẹ onye hu rị e gbondonn'e. ⁸ Ogen hu, e wepuha wẹ Onye hu a dancharin iwu ile—hụn Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jizosị k'e gi uzun gha a ọnu puha tikpọ. Di-nwọnni-ẹnyi k'e gi ogho ya lẹ enwen e wu Di-nwọnni-ẹnyi gi bja gbu e la iwi.

⁹ Obibia Onye hu a dancharin iwu ile k'a wu ẹka-ọrun Ekwensu. O k'e gi iken ile rị ichen-ichen lẹ ihien-ahima lẹ ọrun-atumenya ichen-ichen wẹ gi e dufie ihian bja, ¹⁰ ya lẹ ụdi eje-ndufie ile rị ichen-ichen o k'e gi sọn ndi hụn lakọ ntikpo, makeni aninị wẹ ezioku weri ọnodị ime obi wẹ, ezioku hụn nkẹ a zuopuha wẹ; ¹¹ Osolobue k'e gi ifiri n'a juguo wẹ ezioku zihē ni wẹ oken ndufie ahun wẹ jenko d'e dufie wẹ, hụn k'e mẹ wẹ kweryeni ntụ. ¹² Osolobue k'e mẹ e keni wẹ gi e ma wẹ ikpe, uwẹ ile gileni ezioku don, kama, eje-ihien a ka wẹ a sọ.

Wẹ Hotọ Ụnu Keni Ụnu Nwe Nzuofuha

¹³ Kani, nke ụnu, umunẹ ẹnyi, ọnu ndi Di-nwọnni-ẹnyi bu obi, ẹnyi k'a gha e gi ifiri ọnu e ye Osolobue ekele ogen ile. Makeni, Osolobue hotọ ụnu isi-mbidon nọkẹ mkpuru-ibuzo, keni ụnu nwe nzuopuha, ghahanị odidon-nsọ Mmọn-nsọ lẹ ikwerini ezioku. ¹⁴ Onwan haịn Osolobue gi nwan kpo ụnu ghahanị ozioma ẹnyi

zi unu; keni unu nwehen ogho Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi. ¹⁵ Umune, wuzokenme ni nwan! Unu e kwonkenme odinali ndi hun enyi kuzi unu—ke hun enyi gi onu kuzi ke hun enyi gi ekukwo-ozu kuzi.

¹⁶ Onye-nwenni-enyi wu Jesu Kristi le enwen e le Osolobue wu Nedi enyi hun gi ihien-osusuo o nwe ebe enyi ri meni enyi ohunma ye enyi nkasi-obi itebite le olile-nya ri mma, ¹⁷ dodo kasi nwan onye-onye ime unu obi, me obi unu zekenme, ebe oku-onu le orun owule ri mma ri.

Isi Nke Eto

E Me Ni Ni Enyi Ekpere

3 Umune, nke ikpazuun rin'a wu onwan: e me ni ni enyi ekpere, ni oku Di-nwonna-enyi hun uzọ ghagbari egwa; ni we e ye e ogho ebe ile—ke unu don ye e ogho. ² E mezikwo ni ni enyi ekpere ni Osolobue gba puha enyi eka ndi eje-obi le ndi eje-ihian, makeni ele ihian ile kwerini Osolobue.

³ Kani, Di-nwonna-enyi furu onye we gi e don enya; o k'e me unu zekenme, chedon onu—make Eje-onye hu gha e me onu ihien owule. ⁴ Makeni enyi a maringhozi ihien Onye-nwenni-enyi k'a saeka me, obi ru enyi ali ni unu ri e me ihien ndi enyi si unu me, ni unu k'e mesonme we.

⁵ Di-nwonna-enyi ya dodo du obi unu ile ni unu ghota ihien-osusuo Osolobue nwe le oken-ndidi Kraisti, e nwezikwo we.

Akutopekwole Ni Eka

⁶ Umune, enyi gi nwan efan Onye-nwenni-enyi wu Jizos' Kraisti e ye unu iwuni: unu le onye Itu-Kraisti

owule kutopu eka hun nke o gi bi ke enyi don gwa unu akpakwole. ⁷ Makeni unu le enwen unu a maringho ni o furu ni unu kinrin enyi. Enyi akutopekuni eka ogen enyi le unu gi ri uzọ ohu; ⁸ enyi anarinni onye owule ihien-oriri bu enyi akuni ugwo. Enyi a run orun a rungbu enwen enyi uhinhin le efinnai, amamgbe enyi a wuruni onye owule ime unu ibu. ⁹ Elekwo ni o runi enyi; mba, ihien runi enyi ro. Kani, enyi me erira keni enyi ghosi unu ihien unu e leri e bi. ¹⁰ Ke ogen enyi gide ri ime igunrun unu, enyi ye unu iwuni: "Onye ju n'o runko, y'e rile."

¹¹ Kani, enyi a nuguo ni ndi hu ime unu kutofu eka, e busonme eka e che orun ruleni we; o nwonna ihien w'a run. ¹² Enyi gi efan Onye-nwenni-enyi wu Jesu e ye ndi no erira iwu, a dun we odun: we nwe ihien eka kuma we; we gi eka we a luru ihien we e gi bi.

¹³ Umune, ndun ime ihien ri mma y'a gukwole unu.

¹⁴ Onye owule gbayeleni ihienni enyi ri nwan e deni unu, unu a koma a enya, gban'a oso—keni ifenren me e. ¹⁵ Ewerikwole n'a ke enenren, ka a gba n'a mkpinsi-eka ke nwenen unu.

Oku Ikpazuun

¹⁶ Di-nwonna-enyi le enwen e, onye hun udon gha eka a abia, ya ye onu udon ogen ile le uzọ ile. Di-nwonna-enyi ya nnyeni onu ile.

¹⁷ *Mme wu Polu gi eka m e de ekeleni. Onwan wu mbiye-eka m, enina ke m'e biye ekukwo-ozu m ile eka.*

¹⁸ Efo ma Nna enyi wu Jesu ya rini onu ile.

1 Timoti

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Pọlụ de ẹkụkwọ-ozini; m wụ onyẹ-ozipụ-ichēn Kraịstị Jizọsị. Osolobuē wụ Onyẹ-nzuopuha ẹnyi lẹ Kristi wụ Jesu onyẹ ẹnyi gi dọn ẹnya tumē m. ² M rị e dejenni Timoti wụ nwa m esi imē okukwe. Ẹfoma lẹ omikēn lẹ udọn hụn gha ẹka Chuku-Nēdi lẹ Jesu Kristi Nna ẹnyi bja ya rịnị ị.

Mkpinsin ẹka Banyeni Eje-nkuzi

³ Nodị nwan Ẹfēsosị kẹ m dọn gwa ị oge m gi jenkọ Masēdonia, keni ị gwa ndị hụ rị a kuzi ihien wuleni ezioku w'a kuzizile ihien ndi hụ wẹ rị a kuzi; ⁴ w'e gonzile ntin akiko nwonleni isi lẹ itu-mpupu ihien hūn w'e tusonmē hūn nweleni njedemē—makeni ihien ndini e mē ihian a masonmē omuma nweleni ali hūn nkẹ o gi yeni ihian ẹka bi obibi okukwe hūn Osolobuē chọ. ⁵ Ihien hajin i k'e gi gwa wẹ ẹrira wụ ni ihian hūn ụzọ gi ihien-osusuo e bi—ihien-osusuo hūn gha obi rị mma lẹ ihori rị mma lẹ okukwe gha akpakali obi puha. ⁶ O nweole ndi lato ihien ndini, kpahu, sonmē oku nwonleni isi. ⁷ Wẹ chọ ni wẹ wuru ndi nkuzi Iwu Mozizi, bu aghotanị wẹ ihien ndi wẹ rị e ku mobu ihien ndi wẹ rị e ku oku wẹ—e ku, a dụ ẹka obi.

⁸ Ẹnyi a maringho ni Iwu rị mma—omeni ihian a maringho gi ẹ mē ihien wẹ gi ifiri ẹ ye Iwu. ⁹ O furu ni ihian ghota ni ẹlẹ ifiri ndi ezi-omumē kẹ wẹ gi ye iwu. Kama, wẹ gi ifiri ndi a dan iwu lẹ ndi e nupu-isi ye ẹ, uwẹ lẹ ndi ghaleni e fe Osolobuē lẹ ndi e mē njọ, ndi e mē ihien runi lẹ ndi e lelia ihien rị nsọ, ndi e gbu nedi wẹ mobu nne wẹ lẹ ndi izighe. ¹⁰ Wẹ yezi ẹ makē ndi ughere, makē ikennyē hūn e meson ikennyē mgbalẹ ikpoho hūn e meson ikpoho mgbalẹ, ndi e re ihian lẹ ndi e non ihian, ndi-ntu, ndi a shja eri-ntu lẹ ndi e mē ihien ndi ọzọ ọwule wẹ lẹ ezigbo nkuzi ghaleni a dangbama. ¹¹ Ezigbo nkuzini rị imē ozioma hūn Osolobuē, Onyẹ hū rīchanrīn mma, buche m ẹka.

Ikele Chuku Makeni O Mē Ebere Nabanhan Ẹnyi

¹² M rị a kpanmīn Kraịstị wụ Jizọsị Di-nwonni-ẹnyi hūn ye m ikēn m gi rị a rūn ọrūn, makeni o weri m nokē onyẹ o gi dọn-ẹnya, we m ọrūn, ¹³ ọsūn'a ni m te kutọ a, kpokpo ndi nke ẹ, gi ẹka-ikēn sōn wẹ. Kanị o nọ mē eberē m, makeni amarīn m ihien m rị e mē oge ahūn, m'e ke kwerizikwọ oge ahūn. ¹⁴ Di-nwonni-ẹnyi nọ gi ẹka rī mma sōn m, mē ni m omikēn ọda-ọda, wezi okukwe lẹ ihien-osusuo rī imē Jizọsị ye m ọda-ọda. ¹⁵ Okuni wụ ezioku hūn furu w'a nabanhan-chanrīn: ni, "Kraịstị wụ Jizọsị bja imē uwa d'a zuopuha

ndi njọ"—hūn o mē ni mmē kachanrīn njọ imē uwẹ ile.

¹⁶ Kanị, ufiri ẹ kẹ Osolobuē gi menī m omikēn, mmē hūn kachanrīn njọ e mē, keni Kraịstị wụ Jizọs' hūn ụzọ gi m ghosichanrīn ndidi zu oke, gi m mē ihien nleri, keni ndi ọzọ, hūn k'e kweri n'ẹ gi ẹ marīn ni wẹ lẹ enwēn wẹ jenkọ d'e nwōn ndūn itebite.

¹⁷ Eze Itebite kẹ Osolobuē wū! Eze Ghaleni a nwūn! Onyẹ wẹ ghaleni e legha ẹnya! Chuku ohu sūo rīnī! Mgbaye lẹ ọgho ya rīn'a jēnrin ejen! Isē.

Gi Oku Osolobuē Lẹ Ihori Rị Mma Luni Osolobuē Ogun

¹⁸ Timoti nwa m, m rị e ye i iwu ndini nokē kẹ amuma ndi wẹ busonmē banyeni i mbu dọn ku, keni ị saeka gi ihien wẹ ku imē amuma ndi ahūn lū ọgūn hū rī mma, ¹⁹ e kwonkenmē okukwe lẹ ihori rī mma. O nweguọ ndi lato ihori wẹ, sukpopu okukwe wẹ. ²⁰ Himenosị lẹ Alēzanda rī imē wẹ. E wegūo m wẹ ẹbūo ye Ekwensu n'o mē wẹ ihien, keni wẹ marīn kubehi aru.

Isi Nke Ebuo

Ife Ofufe Ime Uka

2 Igi bidon nwan, m si onu a risonmeni ni ihian ile Osolobuē; e meni ni wẹ ekpere; a riodonni ni wẹ; e gi ni ifiri wẹ a kpanmīn a, ² e mezini ni ndi-nze lẹ ndi ile rī isi-okikj ya, keni ẹnyi hūn ụzọ e bi obibi mē jūu, e gi udon e bi, e bi obibi ndi e fe Osolobuē, e yetari mg-baye. ³ Makeni udi ekpereni rī mma, wuzikwọ ihien a sūo Osolobuē wū Onyẹ-nzuopuha ẹnyi ụsūo, ⁴ makeni Osolobuē chọ ni onyẹ ọwule nwōn nzuopuha, marinzikwọ ezioku.

⁵ Makeni,
Osolobuē ohu sūo rī;
Onyẹ ohu sūo rīzikwọ
hūn e wegbama Osolobuē lẹ ihian.
Onyeni wū Kraist wū Jizọsị
hūn wuzikwọ ihian;

⁶ hūn we enwēn ẹ ye,
keni ọ wuru ihien w'e gi gbapuha ihian ile—
Osolobuē a shiaguọ eri banyeni ihienni oge furuni.
⁷ Wẹ tumē m onyẹ e zisonmē ozi ihienni lẹ onyẹ-ozipụ-ichēn lẹ onyẹ a kuzi ndi ani ndi ọzọ wuleni ndi Ju okukwe lẹ ezioku. M rị e ku ezioku, arī m a tū ntū!

⁸ Ya wū, m chọ ni ikennyē rī ebe ọwule hūn a ni wẹ e mē ekpere. Wẹ gha a kishi ẹka ekpere elu, ya wurukwọ ẹka rī nsọ, ẹlẹkwọ hūn wẹ gi iwe lẹ ndondo meru.

⁹ M chozikwọ ni ikpoho e gi uche e ken ekiken: w'e yile ihien e mē ifenren, w'e yi ihien furuni. Ekiken wẹ y'e melẹ icho ntutu mma, mobu iyi goru mobu ihien-

mma mọbụ ẹkwa ndị n'anranni. ¹⁰ Kama, w'e gi ọrụn-oma e kọn ekikẹn—k'o furu nị ikpoho ndị rị e fe Osolobue, a tū egun ẹ, e me.

¹¹ Wẹ gha a kuzi, ikpoho w'a gba-nkintin, e gón ntin ihien wẹ rị a kuzi, wẹ wechanrin enwen wẹ che okpuru. ¹² M sị okpoho † y'a kuzile; y'a kilẹ okennyẹ; y'a gba nkintin. ¹³ Makeni Adam' kẹ wẹ buzo ke nị wẹ d'e ke Ivu; ¹⁴ e dufieni wẹ Adam', kama, okpoho kẹ wẹ dufie, ọ nọ wuru onye njo. ¹⁵ Kanị Osolobue jenkọ d'a zupofuha ikpoho amamgbe isi wẹ a tọ nsongbu rị omumụ nwa, ka sị a menị e bisonmegho wẹ ime okukwe, ihien-osusuo le iri-nsọ, e kwondon enwen wẹ.

Isi Nke Eto

Ndi-isi Uka

3 Okuni w'e ku wu ezioku, ni, "Onye ọrụn onye-isi uka n'a du, ọrụn rị mma k'ọ cho nọ run."

² Ya wu, onye-isi uka k'a wuriri onye nwonleni nkorjani. O k'a wuriri onye nwon nwunye ohu suo; onye e kwondon enwen ẹ; onye nwon uche; onye nwon mgbaye. O k'a wuriri onye ma nabanhan ndi obia; onye ma kuzi ³ O meko onye-manya mọbụ onye aka-iken, kanị onye e me nwayo; ele onye-ikpe mọbụ onye egbo a suo. ⁴ O k'a wuriri onye hun e ri-eka a ki ikpun-ulọ a ohunma, a hun a ni umu a hu e hume isi, a gbaye ihian uzo ile. ⁵ Makeni, omeni ihian a sani aka ki ikpun-ulọ a, nani k'o don lepu uka Osolobue enya? ⁶ O wuko onye roghari nke ohun, onye sonme uzo Kraisti nke ohun, amamgbe o honronma bu o nwonni ihien o marin, ikpe ma Ekwensu a ma a. ⁷ O k'a wuriri onye ndi rị ogbe e ku oku ẹ ohunma, amamgbe o danban onyan Ekwensu, fa.

Ndi-orun Uka

⁸ Erirazikwo, ndi-orun uka k'a wuriri ndi ghaleni e gi ihien wẹ buche wẹ aka e gu egu; awuko wẹ ndi irenai; awuko wẹ ndi oken-manya mọbụ ndi egbo rị enya.

⁹ Wẹ k'a wuriri ndi e kwonkenme ihien ndi ahun mini rị ofufe-Kraisti, wuruzikwo ndi ghaleni e me ihien obi gi e gbu wẹ mgbu. ¹⁰ Wẹ k'e buriri uzo lelegu wẹ. Omeni enwon wẹ nkorjani, wẹ runma ni uka.

¹¹ Erirazikwo, ikpoho wẹ k'a wuriri ndi nwon mgbaye; awuko wẹ ndi-nkuto. Wẹ k'a wuriri ndi enya don, ele ndi oken-manya; wẹ k'a wuriri ndi w'e gi e don enya ime ihien ile.

¹² Ndi-orun uka k'a wuriri ndi nwon nwunye ohu suo; ndi a ki umu wẹ le ikpun-ulọ wẹ ohunma. ¹³ Ndi hun run ọrụn-ukani ohunma k'e wehe ni enwen wẹ ezigbo efan, ya wu ọrụn k'e mezikwo obi rukemẹ wẹ ali ime okweri wẹ kwerini Kraisti-Jizosi.

Okukwe Enyi Emike!

¹⁴ M bu ẹ obi ni m lala d'a hun i egwa. Kanị, m rị e de ni i ihien ndini ¹⁵ keni, omeni m bie d'a bia, n'i marin k'o furu ni ihian e bi ime ikpun-ulọ Osolobue, uka Os-

† nwunye ihian

olobue, Osolobue hun ri ndun. Uka a ni wu iyeto le iden hun gi ezioku.

¹⁶ W'a ru uka a, ihien ahun enyi kweri e mike; ihien ahun mini wu banyeni:

Onye †† ahun gi ehụ puha;
o nọ ghosi ni iya rọ nke-esi
ghahani Mmon-nsọ;
ndi mmon-ozu a hungho a.
Ihian e zisonmeguo ozi ẹ ali ichen-ichen;
e kweriguo ni w'a ime uwa.
O gi ogho lashi elu-igwee.

Isi Nke Eto

Eje-nkuzi

4 Mmon-nsọ e kupuguo a n'o ru ogen ikpazuun, o nwe ndi k'a lato okukwe-Kraisti, sonme mmon ndi hun e dufieni le ihien eje-mmon rị ichen-ichen a kuzisonme, ² ebe wẹ n'e son nkuzi ndi-ntu le ndi ihun-nai ihori wẹ nwunguu nọke si wẹ gi igwe-okun dagbu ẹ. ³ Wẹ k'a kuzime ihian w'a lule di-le-nwunye. O nweghozi ihien-oriri ndi wẹ k'a si wẹ soma, ihien-oriri Osolobue ke keni ndi hun kwerini, hun marin ezioku, hun uzo e ri, e ye ẹ ekele. ⁴ Ihien ile Osolobue ke rị mma, o nwonni hun w'a ju, ka sị a me ni wẹ gi ekele narin a, ⁵ makeni oku Osolobue le ekpere e don ẹ nsọ.

Ezigbo Odibo Jesu Kristi

⁶ I gwa umune enyi ime okukwe ihien ndini wẹ, ya wu ni i wu ezigbo onye-orun Kraisti-Jizosi, hun wẹ gi ihien ndi rị ime okukwe-Kraisti le ezigbo nkuzi hu i rị e son zun.

⁷ Lato ilu ndi ahun nweleni erere o ban ebe ihien Osolobue rị, hun ndi marinleni ihien gi e don. Kama, e gi ihien Osolobue a zun enwen i. ⁸ Makeni, w'a si, "Erere hugho izun ehụ ihian, kanị igi ihien Osolobue a zun enwen ihian kẹ erere ka a rị uzo ile, makeni w'e ri erere ẹ ime ndunni le ime ndun lalani." ⁹ Ezioku rọ, o furu ni wẹ nabanhan a ohunma-ohunma. ¹⁰ Ya hain enyi gi a rungbu enwen enyi, a lugbu enwen enyi, makeni enyi gi Osolobue rị ndun don-nya, Osolobue hun wu Onye-nzupuha ihian ile—tuma ndi kwerini.

¹¹ A gwa wẹ ni wẹ k'e meriri ihien ndini, a kuzi wẹ ya. ¹² Anikwole onye owule legber'i n'i wu nwata. Ka wuru onye ndi kwerini e leri oku-onu a, obibi ẹ, ihien-osusuo a, okukwe ẹ le k'o donme obi ẹ ochan. ¹³ M gini d'a bia, hun a ni i hu a gunpuha Ekwokwo-nsọ ebe ihian ile rị, e gi oku-Chuku a kpasu mmon wẹ, a kuzi wẹ ogen ile.

¹⁴ Alatkwole oyiye hun rị ime i, hun Osolobue ye i ogen hu wẹ gi bu amuma banyeni i, ndi-isi uka nọ bu aka kwasị i.

¹⁵ Hun a ni i hu e me ihien ndini ile; wechanrin enwen i che ime wẹ, keni ihian ile hun a ni i hu e me wẹ ohunma, a runpuha ihien rin'a. ¹⁶ E leban enwen i le nkuzi i enya; e mesonme ihien ndini wẹ. Makeni, i gha e me wẹ, i siko d'a zupofuha kẹ enwen i kẹ ndi rị e gón ntin.

†† Ndi Kolosi 1.26-27; 2.2

Isi Nke Isen

Eka W'e Gi E Sọn Ndi Rị Ichẹn-ichẹn Rị Uka

5 Aganlẹ okennyẹ-oba, ka gi mgbaye gwa a oku lẹkẹ onyẹ rị a gwa nedi ẹ oku; a gwa ikennyẹ rị ibe anị oku lẹkẹ umunẹ-ikennyẹ; ² a gwa ikpoho-oba oku lẹkẹ onyẹ rị a gwa nne ẹ; a gwa ikpoho rị ibe alị oku lẹkẹ umunẹ-ikpoho—ka dọnmẹchanrịnkwo enwen i ochan.

³ E lepụ ndi di wẹ nwun hun nweleni eyemeka nke-esi ẹnya, n'i gi ẹ tų ni wẹ uya. ⁴ Omeni okpoho di ẹ nwun e nwongho umu, mọbu umu-oye, ndini wẹ murungude ke wẹ dọn a run ihien furu ni wẹ runni ndi ezi-le-ulo wẹ, e gi eka wẹ rị e yeni ndi muni wẹ a kụkin-belua wẹ ugwo, makeni iya a sọ Osolobue. ⁵ Nke okpoho di ẹ nwun hun wu ogbennye nke-esi, hun nwonleni onyẹ owule, o k'a rị e gi Osolobue e dọn ẹnya, e mesonme ekpere, a rị Osolobue uhinhin le efinnai. ⁶ Kani, hun rị e bi obibi ehụ-ufu anwun-hungwole—osun'a ni o rị ndun. ⁷ Hun a ni y'e yezi wẹ iwu ndini amamgbe wẹ a wuru ndi nwon nkoriani. ⁸ Onyẹ owule ghaleni e lepụ ndi nke ẹ ẹnya, tumadu ikpun-ulo a, a jugwo okukwe-Kraisti, onyẹ ahun ka onyẹ kwerileni njo.

Ikpoho Di Wẹ Nwun Hun Uka Jenko D'e Lepu Ẹnya
(Orun Ndi-Ozi 6.1; 9.36-39)

⁹ Okpoho di ẹ nwun hun rugu ahua ogun eto mọbu kari sọ ke wẹ jenko d'a gunye ikpoho di wẹ nwun hun uka jenko d'e lepụ ẹnya; o k'a wuriri onyẹ lukarileni di ohu. ¹⁰ O k'a wuriri onyẹ wẹ gi orun oma o runsonme marin: ya wu, n'o zungwo umu; n'o nabanhangho ndi obia; n'o fegho ndi-nke Osolobue, chanchanpu wẹ unyin uku; n'o yeghoni ndi rị nsongbu eka; n'o gigho enwen ẹ kwani orun oma uzọ ile.

Ikpoho Di Wẹ Nwun Hun Keleni Ka Egedi

¹¹ Ka ekwerile gunye ikpoho di wẹ nwun hun keleni ka egedi. Makeni, ihien a gun ehụ nwẹ iken ban egbat wẹ le Kraisti, a choma wẹ ni wẹ luru di. ¹² Ogẹn hụ ikpe a ma wẹ makeni e tikpogwo wẹ nkwa ibuzo wẹ kwe.

¹³ Wezukade ohun, o ru, a murun wẹ eka-nkuto, a gha uno-uno. Eledẹ eka-nkuto sọ, a si si-si-si, e busonme eka e che orun ruleni wẹ, e kusonme ihien furuleni ni wẹ ku. ¹⁴ Ufiri onwan, ndunmodun m wu: ikpoho di wẹ nwun hun keleni ka egedi wẹ luru di, wẹ mu umu, wẹ e lepụ ikpun-ulo wẹ ẹnya—amamgbe enenren a hun oghere o gi kuja oku ẹnyi. ¹⁵ Makeni, ndi hụ ime ikpoho ndini wẹ a kpahugwole, sonme Ek-wensu.

¹⁶ Okpoho owule kweri ni Jesu hun ndi di wẹ nwun wu ndi-igbennye nke-esi rị ikpun-ulo wẹ, ya yeni wẹ eka, make uka gha e bu oken ibu—keni uka hun uzọ saeka e yeni ndi ahun di wẹ nwun hun nweleni onyẹ e yeni wẹ eka nke-esi eka.

Eka Wẹ Gi E Sọn Ndi-isi Uka

¹⁷ Ndi-isi uka rị a ki ohunma ru w'e ye ogho le ugwo-orun furu w'e ye ndi-isi—uzo ebuo, tumadu ndi rị a gbakem ebe iku oku-Chuku le ikuzi n'e rị. ¹⁸ Makeni, Ekukwo-nsọ si, "Ekenmefe efin onu ebe o rị a zokpo oka," siji, "Onyẹ-orun e furugho hun w'a ku ugwo-orun a."

¹⁹ Wẹ kinghosi i ihien owule banyeni onyẹ-isi, egikwole ẹ dọn, mmanị madu ebuo mọbu eto paha osheri. ²⁰ Nke ndi hun e mesonme njo, jugbo wẹ id'ẹnya ihian ile, keni egun hun uzọ tuma ndi hoduni.

²¹ M rị a gba i mkpinyin-eka id'ẹnya Osolobue le Kraisti wu Jizos le ndi mmon-ozu nsọ: e dọnmẹ iwu ndini; egbeyekwole ni onyẹ owule; elekwole ihian ẹnya ihun.

²² Ahuhukwole bu eka kwasị onyẹ owule tumẹ ẹ onyẹ orun-uka, bu y'e leban n'a ẹnya ohunma. Kpachanfu ẹnya amamgbe y'e bi eka ye njo ndi ozọ mẹ; dọnmẹ enwen i ochan.

²³ Arazile mirin sọ, kama, a rari ekerẹ manya make ufiri efo i le make emu hun a ku n'i mbu-le-ebuo.

²⁴ O nwẹ ndi njo wẹ a puhachanrin ifon, a ma wẹ ikpe wẹ kebe kinme wẹ ikpe, kani nke ndi ozọ, njo wẹ a ra faha ifon egwa, kani o hụ e sọn wẹ, wẹ kingu wẹ ikpe o paha ifon. ²⁵ Erira ke orun oma dọnzikwo a puhachanrin ifon. Osuoden'a n'o ke puhachanrin ifon, o zueriko jenrin ejen.

Isi Nke Isin

6 Ndi ile wu igbon mọbu odibo eka ihian wẹ weri ndi wẹ rị okpuru wẹ ni e rugho wẹ ogo mgbaye, a gbayechanrin wẹ—make ihian gha e kutọ efan Osolobue le ihien ẹnyi rị a kuzi. ² Emeni ihian rị e fe onyẹ kwerini, y'e benyakwole mgbaye o ye ẹ makeni wẹ wu umunẹ ime okukwe. Kama, ya fedẹ ẹ kari, makeni onyẹ rị e ri erere orun a wu onyẹ kwerini le onyẹ rị Osolobue obi.

A kuzi wẹ ihien ndini, e nu wẹ e mẹ wẹ.

Eje-nkuzi Le Ihien E Buhẹn'e

³ Onyẹ owule hun a kuzisonme ihien ozọ wulen i ezioku, onyẹ hun ghaleni e kweye ni oku ndi hụ z oke Onyẹ-nweni-ẹnyi wu Jizos' Kraisti ku le nkuzi furu ofufe Osolobue, ⁴ rihụ a pache; o nwonni ihien o marin. Adudu ido-ndondo le iru-uka mkpuru-oku wu nsongbu ẹ. Eje-aduduni e buhe iwe-ẹnya, ikpe, nkuto, inyonsom-ẹ-ihian onyinyon rileni mma ⁵ le idosonme ndondo—hun o meni o nwẹ ndi e men'e. Uche ndi no erira ari mma; ezioku a nahingwo wẹ. Wẹ rị e ro ni ife Osolobue wu uzọ wẹ gi e nwẹ erere. [Esonkwole ndi no erira a kpa.]

Ezigbo Aku-le-uba

⁶ Ifedẹ Osolobue wu erere hi-ogbe nke-esi omeni ihian a ni ihien o nwẹ jun ẹ efo. ⁷ Makeni, o nwonni ihien ẹnyi wehe ime uwa, o nwonzikwonni ihien owule ẹnyi jenko d'e weri ime ẹ ẹnyi pukoni. ⁸ Ya wu, o mehu

ni ẹnyi e nwonghọ ihien-oriri lẹ ẹkwa †, ya jun ẹnyi ẹfọ. ⁹ Kani, ndi ri a cho ni we hi odafin a danbansomme ime onwunwan; egun ri ichen-ichen nwonleni isi a nwundon we ke onyan—egun ri ichen-ichen hun a ru ihian ehụ, a do ihian e ye ime iwi lẹ ntikpo. ¹⁰ Makeni, ẹkpiri-egho wu mkpogun udi eje-ihien ile gha a suepuha. O nwegho ndi ghaguu ime okukwe kpahu ebe ihiodafin n'a du we, mesonme ihien bu oda obi gi e gbusonme we mgbu.

Ndunmodun Rini Onye-orun Osolobue

¹¹ Kani, iju wu onye nke Osolobue, na ihien ndini ile to. Chuma ezi-omume Osolobue cho, ife-Chuku ohunma, okukwe, ihien-osusuo, ndidi lẹ ime-juu. ¹² Lu ezigbo ogun ahun okukwe ẹnyi cho, y'e kwonkenme ndun itebite hun Osolobue gi ufiri e kpọ i, hun i gizi ifiri e no id'anya ndi bu oda ku e n'i kwerichanrin ni Jizosi. ¹³ Ihun ẹnya Osolobue hun e ye ihien ile ndun lẹ Jizos' Kraistị hun no id'anya Pontus' Pajleti ku ezioku, kw-erichanrin n'ọ wu Onye o wu ††, m si i ¹⁴ donmēchanrin iwuni; enwonkwole ntupo mobu nkoriani ebe i n'e donme e d'e ru obibia Onye-nweni-enyi wu Jesu Kristi. ¹⁵ Obibia Jesu, hun Osolobue jenkọ d'e me n'o mezu ogen furuni. Osolobue, Onye hun richanrin mma,

† lẹ ebe ẹnyi e buche isi †† Jon 18.33-37

Onye ya suo wu Eze nke-esi, Eze ndi-nze lẹ Nna ndi-nna; ¹⁶ Iya suo wu onye ghaleni a nwun; Onye hun bi ime ukpe we ghaleni a saeka a nokunme; Onye ihian leghatuleni bu asako we eka legha a! Mgbaye lẹ okiki itebite ya rin'a! Isee.

Ihien We K'a Kuzi Ndi-odafin

¹⁷ Nke ndi wu odafin ime ndunni, gba we mkpinsin eka, si we a pachele mobu gi aku-le-uba don ẹnya, aku-le-uba hun ghaleni a to. Ka we gi Osolobue don ẹnya, iya wu onye hun e yesonme ẹnyi ihien ile, e yekwasi, keni efo hun uzọ a suo ẹnyi usuo. ¹⁸ Si we mesonme mma, a wu odafin ebe irun orun-oma ri; we a haeka, we wuru ndi a cho ni we yebeye ndi ozo ihien—¹⁹ e gi uzoni e donmetoni enwen we aku-le-uba wu aku-le-uba nke-esi, e gi e e gbetoni enwen we ezigbo iyeto make ogen hu lalanj, keni we hun uzọ kwondon ndun hu wu ndun nke-esi.

²⁰ Ewu, Timoti, kwonkenmekwo ihien we buche i eka-o; latokwo oku ndi ahun nweleni erere o ban ebe ihien Osolobue ri lẹ oku rijunleni efo we ri a kpọ, "Amami-hien" bu ele ya. ²¹ Makeni, o nweguo ndi ghaguu ime okukwe-Kraistị kpapu, ebe we n'e son ya wu ihien. Efo ma Osolobue ya ri ni unu ile.

2 Timoti

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Pọlụ de ẹkukwọ-ozini. M wụ onyẹ-ozī pụ-ichēn Kraịstị wụ Jizọsị makēni uche Osolobuē rọ. Wē tumē m onyẹ-ozī pụ-ichēn d'a rụn ọrụn w'e gi mē nkwa Osolobuē gha—nkwa ahụn o kwe n'o k'e ye ndụn imē Kraịstị wụ Jizọsị. ² M rị e dejēnni ezi nwa m wụ Timoti: ẹfoma, omikēn lē udọn, hụn gha ẹka Chuku Nēdi lē Kraịstị wụ Jizọsị Di-nwōnni-ēnyī bīa ya rīnī j.

Pọlụ E Kele Osolobuē, Ọ Gba Timoti Umē

³ M rị a kpanmīn Osolobuē, hụn m gi obi rị ọchan e fe nọkē kē ndī nēdi m kanī dọn gi obi rị ọchan fe ẹ. M'a kpanmīn a m gha a nyanhan j oge n ile imē ekpere m—kē uhinhin kē efinnaj.

⁴ M gha a nyanhan ẹnya-mirin i, ọ hụ a rị m nī m hụn j, kēni ighoghọ jun m obi. ⁵ M rị a nyanhan okukwe i hụn gha akpakalī obi i pūha; okukwe ohu hụn bu ọzọ rị imē nne-i-kanī wụ Lojisi lē nne i wụ Yunisi, hụn m marīn n'ọ rīzīkwọ nwan imē i. ⁶ Ufiri ẹ, m rị a nyanhan n'j n'j fūnwun oyiye Osolobuē hụn rị imē i, hụn Osolobuē ye i oge n m gi bu ẹka kwasị j. ⁷ Makēni, Osolobuē eyeni ẹnyī mmōn egun, kama, mmōn ikēn lē ihien-ọsūsūọ lē ikwōndon-enwēn-ihian k'o ye ẹnyī. ⁸ Ya wụ, emēkwọlē nwan ifenrēn iku oku Onyē-nwōnni-ẹnyī, emēkwọlē ifenrēn mmē nwan gi ifiri ẹ rī imē ngan. Kama, gi ikēn Osolobuē ye i tarī afūnfūn nke i hụn ozioma e gi gha ihun.

⁹ Osolobuē wụ onyē zūpūha nī ẹnyī, kpọ ẹnyī oku rī nsọ. Ẹlẹ ọrụn-oma ẹnyī rụn haīn o gi kpọ ẹnyī, kanī makēni ẹrira k'ọ chọ n'o mē ẹ lēzi makē ifiri ẹfoma a hụn o mē ni ẹnyī imē Kraịstị wụ Jizọs' nī ọwa d'e bidon— ¹⁰ ọ nọ nwan mē ẹ n'ọ pūha ifon ogēnni ghahani ọbībīa Onyē-nzūpūha ẹnyī wụ Kraịst' Jizọsị bīa imē ọwa. Kraịstị wụ Jizọsị e mēriguọ ọnwun, napu a ikēn. O giguọ Ozioma wepūha ndun lē ibi-jenrin-ejen ifon.

¹¹ Ufiri oziomanī k'o gi tumē m onyē e zisonmē ozi, onyē-ozī pụ-ichēn lē onyē-nkuzi, kēni m d'e zisonmē ẹ, a rụn ọrụn rīn'a; ¹² ifiri ẹ kē m gizikwọ rj a ta afūnfūn ẹnjina. Kanī ifenrēn arj e mē m, makēni a maringhọ m onyē m gi dōn ẹnya; a maringhọzī m n'o k'a saēka chedon ihien hụn m buche ẹ ẹka, d'e ru Uhuohin hụ.

¹³ Sōnmē ọdī nkuzi ahun zu oke j nū ọny m; e gi okukwe lē ihien-ọsūsūọ hụn rj imē Jesu Kristi e sōn ẹ. ¹⁴ Chedon ihien-oma ahun wē buche i ẹka; mē ẹ ghahani eyemēka Mmōn-nsọ hụn bi imē ẹnyī.

¹⁵ Y'a maringhọ nī ndī ile rī Azūn Eshia a gbakītogūọ m azūn; Figelōsī lē Homojinisi a gbagūzīdē m tọ.

¹⁶ Osolobuē ya mē ni ezi-lē-ulo Onēsiforōs' omikēn, makēni Onēsiforōs' a gbaka m umē! Ifenrēn ẹgan m e mēden'ẹ. ¹⁷ Kama, o ruhū Rom, ọ nọ chosonmēdē m d'e ru n'ọ hụn m. ¹⁸ Di-nwōnni-ẹnyī ya mē ni Onēsiforōsī nwehēn omikēn ẹka a Uhuohin hụ! Iyū lē enwēn i a maringhọ ẹka ile o yeni m imē Ẹfēsōsī.

Isi Nke Ẹbūọ

Onyē-agma Kraịstị Furuni

2 O mē nke i nwa m, gi ẹfoma hụ Osolobuē mēni ẹnyī imē Kraịstị wụ Jizọsị e zekēnmē. ² Weri ihien ndī hū j nū ọny m id'ẹnya ndī bu ọda kuzi ndī furu wē gi e dōn ẹnya, hụn jenkọ d'a saēka kuzizi ndī ọzọ ya.

³ Tarī afūnfūn nọkē ezigbo onyē-agma Jesu Kristi. ⁴ O nwōnni onyē-agma hụn e kōn ẹka e ye oku-elu; makēni onyē-agma k'e mērijī ihien a sūọ onyē-isi agha ọ rī okpuru ẹ ọsūọ ẹfọ. ⁵ O nwōnni onyē a dō-ọny egumegu e mērijī mmanī o sōnghọ iwu rīn'a. ⁶ Onyē-ugbo hụn a rūnshi ọrụn ikēn iya e bu'zọ e ri erere ihien ọ rūnpūha. ⁷ Romi ihien m rī e ku; Di-nwōnni-ẹnyī k'e mē i ghota ihien ile.

⁸ Nyanhan Jizọsī wụ Kraịstị hụn Osolobuē gha imē ọnwun weli, hụn wē mūye ikpun-ulo Defidi—ohun wū ozioma m rī e zi. ⁹ Ufiri ẹ kē m gi a ta afūnfūn d'e ru nwan ebe wē nọ kpoma m ẹgan nọkē onyē-ohin—kanī oku Osolobuē arj ẹgan.

¹⁰ Ya wū, m'e gi ufiri ndī Osolobuē hōrj e dingbuchan-rin ihien ile, kēni wē sazīkwọ ẹka nwōnhēn nzūpūha hụn rī imē Kraịstị wụ Jizọsī lē oghọ itēbitē rīn'a.

¹¹ Ihiēnni w'e ku wū ezioku:

“Omēni ẹnyī e sōnguọ a nwunhụn,
ẹnyī k'e sōnzikwọ a rj ndun;

¹² omēni ẹnyī e din ndidi,
ẹnyī k'e sōnzikwọ a kī;

omēni ẹnyī a jū a,
ọ k'a jūzikwọ ẹnyī;

¹³ ẹnyī wūbehi ndī wē gi e dōn-ẹnya,
ya lē enwēn ẹ k'a wūsonmē onyē wē gi e dōn-ẹnya,
makēni ọ sakọ ẹka jū enwēn ẹ.”

¹⁴ Nyanhan nī wē ihiēnni; gi ẹfan Osolobuē gbakēnmē wē mkpīnsin-ẹka. Sī wē adōzīlē akpuru-oku, nī ara ye ẹka, kama, o wiwihū ndī a nūn'a.

Onyē-ọrụn Hụn A Sūọ Osolobuē

¹⁵ A līlīma n'j y'a ghōsī n'j wū onyē Osolobuē kwadon; onyē-ọrụn nwēlēni ihien ọwulē ifenrēn e gi mē ẹ, hụn marīn ẹnya oku-Osolobuē, oku ahun hụn wū ezioku, a kuzi ẹ ohunma. ¹⁶ Latọ oku nwōnlēni-isi hụn ghalēni e

yeni ihian eka fe Osolobue, makeni o me ihian a latokenme ihien Osolobue. ¹⁷ Ihien ndi ri ime e ri a kuzi a bagbama noken ete ri a bani. Himenosi le Filetosu ri ime ndi no erira. ¹⁸ Madu ebunoni a ghaguo ime ezioku pu, makeni we ri e ku ni Osolobue e weliguole ndi nwunni. O nwe ndi we gi ihieni e wiwi okukwe we. ¹⁹ Kani iyeto Osolobue turukwo ebe o ri; ihien we deye e wu: "Di-nwonni-enyi a maringho ndi wu nke e" le "Onye owule hun a kpoku efan Di-nwonni-enyi ya la njo to."

²⁰ Ime ulo hi-ogbe, w'a hun udi arja ichen-ichen—ele arja we gi goru le hun we gi ola kpu suo, kani ke hun we gi osisi tu le hun we gi urua kpu rizikwo arj. O nwe arja we gi e me ihien ogho, nwezikwo ndi we gi e me ihien-mmaka. ²¹ Erirazikwo, ke we hanle chanchanpu eje-ihien ndini m rutu eka ime obibi we k'a wuru arja nwe ogho; wuru arja we donme ichen, hun onye nwe uno gi e me ihien, arja w'e gi me ihien ile ri mma.

²² La ihien ndi ahun a nasonme ikorobia enya to; y'a chusonme ezi-omume, okukwe, ihien-osusuo le udon, yu le ndi hun gi obi ri-ochan a kpoku Di-nwonni-enyi. ²³ Adole ndondo nwonleni isi hun ndi marinleni ihien we ri e ku a do—y'a maringho ni ikpe k'o buhe— ²⁴ bu odibo Di-nwonni-enyi awuko onye-ikpe; kama, o siko d'e giriri efoma e son onye owule, wuru onye a saeka a kuzi, e nwon ndidi, ²⁵ e gi nwayo a kowa ni ndi ghaleni e kweye n'e ebe we no ghotafie. Osolobue nwon ikem we we gbahuto, bia d'a marin ezioku, ²⁶ [mememe uche Osolobue;] wanahin onya Ekwensu te gi kwodon we, hun we gi e me uche Ekwensu.

Isi Nke Eto

Ogen Ikpazuun, O K'a Fu Orun Ife Osolobue

3 Kani, ghota onwan ohunma-ohunma, ni ogen ikpazuun, ogen ihien gi e zekenme k'a bia. ² Makeni ihian k'a wu ndi enwen we ka we a suo, ndi eghe a suo, ndi a nyan isi, ndi mpache, ndi-mkpari, ndi e nufu isi okpuru ndi mu ni we, ndi ohunma-ogodan, ndi e me ihien runi. ³ We k'a wu ndi efo-njo, ndi oku ghaleni a guu efo, ndi-nkutoto, ndi ghaleni e kwodon enwen we, ndi obi we ri azuun, ndi ihien ri mma ghaleni a suo; ⁴ We k'a wu ndi hun e bu ihian mbu-azuun, ndi a si "ihien cho n'o me ya me", ndi e ro enwen we kari ihien we wu, ndi ihien a suo usuo ka mkpa kari Osolobue. ⁵ We k'a wu ndi e mezuchanrin omenal ri ime ofufe Osolobue, kani ikem w'e gi bi obibi rin'a a ri ime ndun we. La ndi no erira to. ⁶ Ndi hu ime we wu ndi e gi ero a rubansonme ikpun-ulo d'e dufie ikpoho obi we zeleni, ikpoho obi ri e gbu mgbu make njo ndi we me, ikpoho egun ihien ri ichen-ichen ri e buhunme, ⁷ Ikpoho w'a to a kuzi, kani w'a ra saeka munrun ezioku. ⁸ Ke Janesi le Jambresi don papu oku Mozizi, erira ke ndini uche we rileni mma, danpuguu ime okukwe-Kraistj, don a papu ezioku. ⁹ Kani, o bieko a kusj we we, makeni nzuzu we k'a puha ihun ihian ile noken nke madu ebuto hu wu Janesi le Jambresi.

Ndunmodun Ikpazuun

¹⁰ Nke i, ya hunguo nwan nkuzi m, obibi m, ihien m ri a chu, okukwe m, ndidi m, ihien-osusuo m, ke m don wuzo, ¹¹ ukpokpo ile we gi ifiri okukwe m kpokpo m le afunfun ile m ri a ta. Ya maringho ihien ile m hun ime Antioku, ime Ikoniom le ime alj Litra. Y'a maringho okem ukpokpo hun m din; kani Di-nwonni-enyi no gbapuhachanrin m ime we ile. ¹² Ezie, we k'e kpokporiri ke we han cho ni we bi obibi ndi e fe Osolobue ime Kraistj wu Jizosi. ¹³ Kani ndi eje-ihian le ndi ndufie jenkoto d'a gha a jowaye njo; we k'a gha e dufie ndi ozo, ndi ozo hu e dufie we.

¹⁴ Kani iyu nwen, mesonme ihien hun i mu, hun i kwerikenme, makeni y'a maringho onye i munarin a; ¹⁵ y'a maringhozi Ekukwo-nsu—gha ehun nwa-ndu i lala, Ekukwo-nsu hun k'a saeka kuzi i ihien y'e gi nwon nzuopuha ghahanj ikwerini Kraistj wu Jizosi. ¹⁶ Ihien ile ri ime Ekukwo-nsu gha onu Osolobue puha; we e gi e a kuzi, a jugbo, e wekinhen ihian ebe o no fie uzo, a zun ihian ozunzun we gi e me ihien Osolobue cho, ¹⁷ keni onye nke Osolobue wuru onye we zun ohunma, hun we kwademe to ni orun-oma ile.

Isi Nke Eno

4 M ri a gbakenme i mkpinsi-eka idenya Osolobue le Kraistj wu Jizosi hun jenkoto d'e kin ndi ri ndun le ndi nwunni ikpe; m riji a gba i ya make ifiri obibia Kraistj le Alj-eze e, a si j, ² e ku oku-Chuku; e kusonme e ogen ile—ke onodi ri mma ke onodi jo-njo; a gwapu ihian eje-ihien we me, a jugbo, a kasi obi, e gichanrin ndidi le nkuzi e me e. ³ Makeni ogen lala hun ihian jenkozileni d'e gi kweri din ndidi nusanme ezigbo nkuzi. Ebe ntin we n'a chosonme n'o nu ihien a suni we, we k'a chorisonme ndi nkuzi k'a kuzi we ihien we cho ni we nu. ⁴ We k'a gbakito ezioku azuun, sonme ilu. ⁵ Kani, iyu nwen, donrin enya e leban ihien ile enya; e dingbu afunfun; a run orun onye e zisonme ozioma. Mechanrin ihien ile orun i cho.

⁶ O me nke m, we ri nwan e hupu m noken manya we gi a chu ejan; ogen m'e gi lama e ruguo. ⁷ A luguo m ezigbo ogun hu! A gbaguo m oso hu! E songuo m uzo okukwe hu! ⁸ Gha kikenni jenne, ihien hoduni nwan wu okpu onye me ihien Chuku cho hun ri e che ni m, hun Onye-nwonni-enyi, Oka-Ikpe ahun ghaleni a tu ntu, jenkoto d'e ye m Uhuohin hu, gi tu m ugon. Ele mmeme suo k'o k'e ye e, kani ndi ile buchanrin obi we che obibia a.

Polu E Ku Oku Enwen E

⁹ Nwankenme n'i bia d'e kunrun m egwa, ¹⁰ ni Demas' a laguo m to shi Tesalonika—makeni ihien uwani ri a suo a; Kresens' e shiguo Galeshja; Taitos' e jenneguo Damashja. ¹¹ Luku suo son m nodi. Cho Makj n'i wehe e i lalani, makeni o wu onye e yekenme ni m eka oda.

¹² E ziguo m Tajikosh' shi Efesosj. ¹³ I lalani, wehe ewuru hu w'e yiye elu e hun m lato eka Kaposj ime

Trasị; wẹhẹzi ẹkụkwọ ndị hụ, tūmadụ ndị hụn wẹ gi akpụkpọ-anụ mēmẹ.

¹⁴ Alẹzanda hụn a kpụ ụzụn kọpa mēkēnme m eje-ihien. Nna ẹnyi jenkọ d'a kụ a ụgwọ ihien o mē. ¹⁵ Iyụ lẹ enwēn i k'a kpachanpụkwọ n'a ẹnya makẹ ọgụn ile hụn ọ lụsọn ozi ẹnyi.

¹⁶ Ogen wẹ gi kpọ m ikpe ibuzọ, o nwōnni onyẹ pūha d'e kuye ni m, ihian ile la m tọ. W'e gilẹ ẹ ma wẹ ikpe!

¹⁷ Kanị Di-nwōnni-ẹnyi nọyeni m anọyeni; ọ nọ ye m ikēn, kēni m hụn ụzọ ziru ozioma alị, zi ẹ n'o ruchanrịn ndị anị ndị ọzọ ile wụlẹni ndị Ju ntịn; m nọ hụn isi wanahin ọnu ẹwọrọ. ¹⁸ Di-nwōnni-ẹnyi jenkọ d'a gbafuha m makẹ eje-ihien ọwụlẹ gha a rụ m ẹhụ, ọ

zụọ m, kēni m hụn ụzọ banye Alị-eze ẹ hụn rị elu-ig-wee. Ọghọ ya rịn'a jēnrin ejen! Iseẹ.

Ekele Ikpazụun

¹⁹ Kele Priska lẹ Akwila lẹ ikpun-ụlọ Onēsifōrōsị.

²⁰ Ẹrastōsị esōnni ndị ọzọ, ọ nọdị Kōrēnti; m la Trofimōsị tọ ime Miletusu makēni emu rị a kụ a.

²¹ Nwankēnme n'ị bja ogen oyi gini d'e ru. Yubulōsị lẹ Pudēnsi lẹ Lajnosị lẹ Klōdiōsị lẹ umunẹ ẹnyi ile e zighọ ekele.

²² Di-nwōnni-ẹnyi ya nọyeni mmōn i. Ẹfoma Os-olobue ya nọyeni ọnu.

Taitōsì

Isi Nke Ohu

1 Mmē wu Pọlụ de ẹhuhọ-ozini. M wu igbon Osolobue; m wuzikwo onye-ozì pụ-ichen Jizos' Krajistì. Orun m wu ikwadon okukwe ndi hu Osolobue hori, ken'ọ gha ihun, le ime ihjan marin ezioku ahun k'e me we femē Osolobue k'o furu. **2** M rì a run keni we nwehen ihien ahun enyi rì e lee enya a: ndun itebite ahun Osolobue ghaleni a tu ntu kwe nkwa a ni ogen d'e bidonde, **3** o ru nwan ogen o tume, o no nwan wepuha ihien o ku ifon ghahanì ozini ya wu Osolobue Onye-nzuopuha-enyi ye m zisonme.

4 M rì e dejenni Taitōsì, hun wu ezigbo nwa m ime okukwe enyi. Efo ma le udon, hun gha aka Osolobue Nedi enyi le Krajistì wu Jizosì Onye-nzuopuha enyi a bia, ya rin'i.

Orun Taitōsì K'a Run

5 Ihien hain m gi na i to alì Kriti wu n'i hun uto donkwama ihien ndi hoduni le n'i hun uto tumesonme ndi-ndu uka ime obodo owule ke m don gwa i.

Ndi-isi Uka

6 Onye-isi uka k'a wuriri onye nwonleni nkorjani. O k'a wuriri onye nwon nwunye ohu suo; onye umu a wu ndi kwerini—ndi hun o me ni o nwonni onye k'a s'eka kpọ we ndi e me ihien-ifenren le ndi isi-iken.

7 Ebe o me ni onye-isi uka e lefu orun Osolobue enya, o furuni n'o nwon nkorjani. O wuko onye ghaleni a ni ndi ozo e kuye mobu onye e bukenrin olulu mobu onye-manya mobu onye aka-iken mobu onye e gi enya-nai a cho egbo.

8 Kama, o k'a wuriri onye ma nabanhan ndi obia; onye ihien ri mma a suo; onye e leban ihien enya, e gi uche e me ihien; onye kuma enwen e oto; onye ri nsọ, onye e kwondon enwen e.

9 O k'a marinri enya nkuzi ahun furu w'a tukwasì obi hun ri okukwe enyi, marin ke we don a kuzi e, keni o saeka gi nkuzi zu oke a kpasu obi ndi ozo, e gi e a ghozikwo ndi hun a papu nkuzi ahun ni we ri e mefie.

10 Makeni ndi ri a gba isi-akwanran ebe ezigbo-nkuzi ri le ndi e ku mpu le ndi-ndufie bu oda, tumadu ndi hun a kwadon ikwa-ugun.

11 O furu ni we kpukin we onu! Makeni, we ri e gi ihien ahun furuleni we gi ifiri egbo a kuzi a sukposon-me ikpun-uno.

12 Onye Kriti ibe we hun e deni e kuguod'a, si, "Ndi Kriti wu ndi-ntu; ezigbo eje-anu ke we wu, ndi oken ihien-oriri, ndi ghaleni e ri-eka a run ihien owule."

13 Ihienni o ku wu ezioku. Gi ifiri e a jugbo we ohunma-ohunma, keni we hun uto turu ohunma ime okukwe, **14** gonbehi ilu ndi Ju ntin, mebehi ihien ndi gbakitoguu ezioku azuun si we e me.

15 Ndi rulenì e weri e ni ihien ile ri uchani, kanì, nke ndi runi, hun kwerileni, ihien ile ru-aru ebe we ri: ke uche we ke ihori we rucharinde aru. **16** We si n'a maringho we Osolobue, kanì we e gi ihien w'e me a ghosi n'a marin w'a. We wu ihien izize; we a gba isi-akwanran; o nwonni orun-oma we furu irunni.

Isi Nke Ebuo

Ihien We K'a Kuzi Ndi Ri Ichen-ichen

2 Kanì iju nwen, i k'a kuziriri ihien ya le nkuzi kuru-oto wu ohu.

2 Kuzi ikenny-e-oba w'e bukenrinle olulu; we wuru ndi ghaleni e gi ihien we buche we aka e gu egu, ndi e kwondon enwen we, ndi zeni ime okukwe le ihien-osusu le ndidi.

3 Kuzizikwo ikpoho-oba ni we e bi obibi furu ndi ri nsọ e bi; we e mele ndi-nkuto, w'e mele igbon manya; kama, we wuru ndi a kuzi ndi ozo ihien ri mma— **4** keni we s'eka e me ikpoho ri we ebe alì munrun ke w'a don nwe ihien-osusu di we le umu we, **5** wuru ndi e kwondon enwen we, ndi e donme enwen we, ndi ma bi obi-ulo, ndi efo ma, ndi e we enwen we e che okpuru di we—amangbe ihian e kutu oku Osolobue.

6 Eriazikwo, kuzi ikorobia ni we wuru ndi e kwondon enwen we.

7 Gi enwen i henrin ihien we e leri ebe orun-oma owule ri. Ebe nkuzi i ri, wuru onye ezioku le onye ghaleni e gi nkuzi e gu egu. **8** E gi oku kuru-oto nwonleni nkorjani a kuzi, keni ifenren me ndi inenren makeni ahunni we eje-ihien we e gi kuja oku enyi.

9 Kuzi ndi-idibo le ndi ri okpuru ihian we e humeni ndi we ri okpuru we isi; si we a lilima ni we e me ihien a suo ndi hu we ri okpuru we. W'a shagwarile we oku. **10** W'e zunle we ohin. Kama, we ghosichanrin ni we wu ndi furu we gi e don-enya ogen ile, keni we gi obibi we e me nkuzi Osolobue Onye-nzuofuha enyi a wuru ihien a la enya.

11 Makeni, efo ma Osolobue hun e wehe nzuopuha a puhagun ihian ile. **12** Efo ma hu a kuzi enyi iju obibi rileni mma enya Osolobue le ihien-olila-enya uwanì, igi uche e bi, ibi obibi kuru-oto le itu egun Osolobue—hunni enyi ri eluni, **13** ke enyi don ri e che oken-ngosi ahun enyi ri e lee enya a, hun wu obibia Osolobue uku enyi wu Jizosì Krajistì Onye-nzuopuha

enyi jenkọ d'e gi ogho bia. ¹⁴ Jizosị Kraịstị gi ifiri enyi we enwen ẹ ye, n'ọ gbafuha enyi ime njo ile, keni o gi ẹ chanchanpuhani enwen ẹ ndi k'a wu nke ẹ, don we nsọ, a wuruchanrin we ndi ihien ri mma a du omume.

¹⁵ Ya wu, ihien ndini ke i k'a gha a kuzi we, a gba we umẹ, a jugbo we. E mechannrin we ile rikẹ onye oku rıchanrin ẹka. Anikwole onye owule legberi i.

Isi Nke Ẹto

Obibi Onye Itu-Kraịstị

3 Nyanhan ni we ni we e we enwen we e che okpu-ru ndi-ndu le ndi-okiki, we e hume isi; we kwademẹ ni we e me ihien owule ri mma. ² Gwa we ekutole onye owule, we e mele oku, we wuru ndi e me juu le ndi e ye onye owule mgbaye. ³ Makeni, enyi nwen te wuzikwo ndi-nzuzu, ndi nnupu-isi; eje-ihien ndi a gunni enyi le ihien a suo usuo ri ichen-ichen te dufiezikwo enyi, kwondon enyi ke igbon. Enyi e te e me ibe enyi eje-ihien, e we iwe-anya, ize enyi hu e ze ihian, enyi hu e zetari izize ibe enyi. ⁴ Kanj, ogen efoma le ihien-osusuo Osolobue Onye-nzuopuha enyi gi bia, ⁵ o no zuopuha enyi, ele ifiri ihien ri mma enyi mesonme, kanj, make omiken e. O no chanchan enyi ghahani imudonzi ni enyi le ime enyi wuru ndi ohun ghahani Mmon-nsọ ⁶ hun o ghaha aka Jesu Kristi Onye-nzuofuha enyi hukpu enyi ohunma-ohunma. ⁷ Ya wu, hunni o giguu nwan efoma a kuni enyi ohunma, enyi e henringuo umu a hun nwe olile-anya ghaleni e me

ntu: n'o k'e keye enyi ndun itebite. ⁸ Onwan wu ezioku. M cho ni y'e ku ihien ndini, e kushi we iken, keni ndi hun kweriguu ni Osolobue donrin enya e mesonme ihien ri mma.

Ihien ndini a rika mma, w'a ban ni ihian ile erere.

⁹ Kanj, lato ndondo nzuzu le itu-mpupu ihien hun w'e tusonme le ndondo le ikpe banyeni Iwu Mozizi, makeni oku ndi hu wu ihien la iwi, o nwonna erere ri ime we.

¹⁰ O me nke onye e kebeni, do a aka-ntin nke ibuzo, y'a dozi a ya nke ebuo; o tokwo e me ihien ahun o me, y'a la a to—'yu le iya enwezile mmeko, ¹¹ makeni ya maringho ni uche onye no erira a ruguo, ni ome-njo k'o wu; o giguo njo o ri e me ma enwen e ikpe.

Mmekin

¹² Ozigbo m zihę n'i Atemasi mobu Taikikosi, y'a nwan iken i ile n'i bia Nıkolisi d'e kunrun m, makeni a kwademeguọ m obi m ni m k'a nodi ebegu ogen oyi-ni lalanı.

¹³ Me ihien ile i k'a s'eka me n'i yeni Oka-iwu wu Zenasi le Apolosi aka we jenkoni ijen we; hun a n'o nwonna ihien koni we. ¹⁴ Ndi nke enyi we munrun imesonme ihien ri mma, keni we saeka e ye aka ogen owule ezigbo mkpa gi puha; w'e bile obibi ghaleni a ban erere.

¹⁵ Ndi ile mme le we ri ebene e zi ekele. Kele ndi ile ihien enyi a suo make okukwe enyi.

Efoma Osolobue ya rini onu!

Filemọnu

1 Mmẹ wu Pọlu de ẹhuhọ-ozini. M wu onye-ngan make ufiri Jizos Krajist. Mmẹ le Timoti nwe-eyi gba de e. Iyọ wu Filemọnu ezi onye-orun ibe enyi ke enyi ri e dejenne—iyọ ² le ọka hun a no iwe i e zu le Afia nwe-eyi-okpoho le Akiposi onye-agma ibe enyi. ³ Efo ma le udon hun gha eka Chuku Nedi enyi le Di-nwonni-eyi wu Jesu Kristi bja ya rinj onu.

Ihien-osisuọ Le Okukwe Filemọnu Nwe

⁴ Filemọnu, m'a kpanmjin Osolobue m ogen ile m gi a nyanhan i ime ekpere m. ⁵ Make ni, m hu a nu n'i nwe ihien-osisuọ jenni ndi nsọ ile le ni i kwerichanrin ni Di-nwonni-eyi wu Jizosi. ⁶ Ekpere m wu ni okweri enyi le 'yu kweri ni Jesu jenkọ d'e duzi i ni y'a ghotawaye ihien ile wu nke enyi ime Kristi.

⁷ Ezigbo nwe m, ihien-osisuọ i nwon e meguso m ghoghọ ọda-ọda, o gbaguozu m ume ọda-ọda—make ni Osolobue e gigu o i gba ndi nsọ ume.

Pọlu A Riodonni Onesimosi

⁸ Make ufiri onwan, osuon'a ni ime Krajist ni m nwon iken ye i iwu n'i me ihien furu n'i me, ⁹ o ka m mma ni m gi ufiri ihien-osisuọ rjo i a rjo. Mmẹ wu Pọlu, hun wu egedi, hun ri a nokin enya Jizos' Krajist, hun rizikwo ime ngan make ifiri Jizos' Krajist, ri nwan a rjo i. ¹⁰ M ri a rjo i make nwa m wu Onesimosi, hun m wuru nedi e ime ngannj m ri.

¹¹ O nwonni erere o ban n'i mbu. Kanj o bangwo nwan erere nke-esi—ban n'i, banzikwo ni m.

¹² M zikinla n'i iya azuun—ya wu, mkpuru obi m ke m zila n'i. ¹³ O te ri m ni m si a nodi ebeni m ri, keni o

nokin enya unu, e jenni m ozi hunnj m ri ngan make ufiri ozioma. ¹⁴ Kanj, achoni m ni m me ihien owule bu a gwani m'i—keni ohunma i wuru ihien gha akpakali obi i paha, ele ni we wa a ye i olu.

¹⁵ Ikenkwo we napu i ya ekeru keni i nwehenzi e, o wuru nke i jenin ejen— ¹⁶ elezi noku igbon, kanj noku nwe i, hun ri i obi—hun ka igbon. Ohun k'ọ wu, tumadu ebe m ri; kanj, ebe i ri k'ọ kad'a wu—ke ebe anu-ehu ri ke ime Di-nwonni-eyi.

¹⁷ Ya wu, omeni y'e werigho m noku onye 'yu le iya gba a run, nabanhan a noku si mmẹ ro.

¹⁸ Omeni o nwe eje-ihien o me i mobu n'o gi i ihien owule, gun a yeni m—m k'a ku a. ¹⁹ Mmẹ wu Pọlu gi eka m e de onwan: *eghe, gun a yeni m; m k'a ku a*. Ele mmẹ nwon gwazi i ni i gi m ugwo enwen i.

²⁰ Eghu nwe m, ni m gidu efan Di-nwonni-eyi ri oghoni eka i. Gi ifiri Krajist gba m ume.

²¹ M ri e deni i ihienni make ni a manringho m n'i k'e hume-isi—a manringho m n'i k'e mekaride ihien m gwa i.

²² Ozozu, kwademe ni m mmughe obia a nodi, make ni m ri a tu enya ni Osolobue k'a za ekpere onu, mmẹ le unu a hun uzọ nodi.

Ekele Ikpazuun

²³ Epafraji e kele i. Mmẹ le Epafraji gba ri nwan ngannj make ifiri Krajist wu Jizosi. ²⁴ Ndi orun ibe m wu Makj le Aristakosi le Demasi le Luku e kelezikwo i.

²⁵ Efo ma Di-nwonni-eyi wu Jesu Kristi ya noyeni mmọn unu.

Ndi Hibru

Isi Nke Ohu

Osolobue E Kuguo Nwan Oku Ghahanj Nwa a

1 Ogen mbu, Osolobue gi uzọ ri ichen-ichen gwasonme ndi nedi enyi we oku ghahanj ndi-amuma. ² Kanj, ogen ikpazuunni, o gwaole enyi oku ghahanj Nwa a. Iya ke Osolobue yechanrin ihien ile. Eka Nwa a ni ke Osolobue gha ke uwa ile le ihien ile rin'a. ³ Iya ke we gi a hun ke ogho Osolobue no. Enya hun n'a a hunguo Osolobue †. O gi oku e hu hun nwon iken hi-ogbe e kwondon uwa ile. Ogen o gi chuguu ejan we gi a chanchanpu njọ, o no ndi ali azuun ekanni Osolobue, Onye hun kachanrin ihien ile ogho e nwon, ⁴ make ni iya ka ndi mmön-ozị, ka we ohunma-ohunma; nọke ke efan (nzere) o nwe don ka nke we.

Nwa Osolobue Ka Ndi Mmön-ozị

⁵ Eghęę; make ni, elee mmön-ozị ke Osolobue sịtu, "Nwa m ke i wu; a ghosiguo m tanni n'i wu nwa m" mọbu sizi, "M k'a wuru nedi e, o wuru nwa m." ⁶ Ogen Osolobue gidę wehe Nwa-ibuzo a hu ime uwa, o si, "Ndi mmön-ozị Osolobue ile, fe n'e." ⁷ Nke ndi mmön-ozị, ihien Osolobue ku wu ni "Chuku me ndi mmön-ozị e e henrin ufere; o me ndi idibo e e henrin okun ri e nwunni." ⁸ Kanj, nke Nwa a, ihien Osolobue ku wu, "Euu, Osolobue! Ukpo i no a ki k'a to jenrin ejen; ezi-omume wu okpo i hun i gi a ki Ali-eze i. ⁹ Ihien furuni wu ihien a sụnj i; njọ e ze i ize. Iya hajin Osolobue—Osolobue i—gi hukpu i uđen-ighoghọ, tumę i, ye i onodi hun kachanrin nke ibe i." ¹⁰ Osolobue sizi Nwa a, "Di-nwönni-enyi, iyu ke uwanj ogen mbidon; eka i memę igwere le ihien ndi ri n'a.

¹¹ We k'e wiwi, kanj i k'a riferi; we k'a fafu rike ekwa. ¹² I k'a fuma we rike ekwa, wepu we; gi ozọ nokin enya we, ke we don e yihuto ewuru. Kanj, yu nwen egbehutoko; ndun i enwonko ogugu." ¹³ Elee mmön-ozị ke Osolobue sịtu, "Nodi ali eka-nni m ebeni, d'e ru mgbe m giguu ndi inenren i memę n'i ihien i gi a zoma ukü?" ¹⁴ Kijị ke ndi mmön-ozị wude? Ele mmön ndi e jen ozị ke we wu; mmön ndi Osolobue zihę d'a run orun make orinimma ndi jenko d'e nwon nzuofuha?

Isi Nke Ebuo

Nabanhankwo Ni Oken Nzuopuhani!

2 Ya wu, enyi k'e kwonkenmeriri ihien enyi nu, amamgbe enyi a kpahu. ² Make ni, omeni ozị mbu hu, Iwu ahun, we gha eka ndi mmön-ozị ye ndi nedi enyi ogen Mozizi wukemę ihien we gi don enya, nke wu ni onye owule nupu isi okpuru e mọbu dan iwu rin'a a narin afunfun furuni, ³ nani ke enyi k'a don nwan wanahin omeni enyi e lelija oken nzuofuhani no enina? Nzuopuhani Di-nwönni-enyi le enwen e bu uzọ zime ozị e; hun ndi gha onu a nu a shia eri, ghosi enyi ni ezioku k'o wu, ⁴ Chuku le enwen e nozi shia eri ni ozị we wu ezioku, ghahanj oken-ihien ri ichen-ichen o mesonme—ke ihien ahima o gi ghosi ni eka a k'o gha bja ke orun atumenya ke hun o gi ghosi iken e. O shiaghozikwo eri ghahanj oyiye Mmön-nsọ o yesonme k'o don cho.

Jesu Wu Onye-nzuopuha Zu-oke

⁵ Ele ndi mmön-ozị ke Osolobue tumę ni we k'a ki uwa hun lalanj, hun enyi ri e ku oku e. Kaka! ⁶ O nwonghode ebe we no ku oku e ime Ehuhuo-nsọ, si, "Kijị ke ihian wude nwan i gi e ro e? Kijị ihian mmaka wude i gi e lepụ a enya? ⁷ Y'e meole ndi mmön-ozị karj a ekere ogen; ⁸ y'e giguo ogho le mgbaye kpume e." O me nwan ni Osolobue "e buguo ihien ile che e okpuru ukü", ya wu ni o nwönni ihien rileni okpuru ukü a. Bu enyi hu a hun a ni ihien ile eke ri nwan okpu-

† Jon 14.9

ru ihian. ⁹ Mba. Ihiẹn ẹni ri a hụn wụ ni Jizọsị, hụn Osolobue me "ndi mmon-ozu kari a ekerere ogen," "e kpuruguo nwan ogho le mgbaye rike okpu-eze." Osolobue me "ndi mmon-ozu kari a ekerere ogen" keni o nwundon-ni ihian ile onwun make ifiri efoma Osolobue: "O kpuruguo nwan ogho le mgbaye rike okpu-eze" make ni o nwun ya wu onwun.

¹⁰ Osolobue me ihien furuni. Eka a ke ihien ile gha bia; ihien ile wuzikwo nke e. Make ni o cho no zuofuha ndi bu oda, webahan we ebe o ri, keni we wuru umu a, son e nwe ogho a, o no gi afunfun kwademe onye hun o gi bidon ya wu zuofuha, me e ru ogo onye-zuofuha.

¹¹ Ke onye hun e don we nso wu Jesu ke ndi o ri e don nso a wuruguo nwan umu onye ohu. Iya hain ifenren gileni e me e o gha a kpo we umune e. ¹² O si, "M siko d'a gwa umune m oku efan i; ẹni gbakikome, m siko d'a ja i mma."

¹³ O siji, "M k'e gi e don ẹnya," siji kwọ, "E lee mme le umu Osolobue ye m."

¹⁴ Ya wu, ebe o me ni umu a ndi hu wu ihian nwon ehule-edeke, ya le enwen no son we wuru ihien ohu hu, keni o nwunhun, gi onwun a tikpo iken onye hun gi iken onwun, ya wu Ekwensu. ¹⁵ O me e keni o gi uzoni topu ndi hun egun onwun ri a ki rike igbon kete w'a mule we. ¹⁶ Make ni, o wu ihien wechanrin ẹnya ohunma-ohunma ni ele ndi mmon-ozu k'o bia d'e yeni eka, kanj umu Ebrahim. ¹⁷ Ya hain Osolobue gi me e n'o rchanrin ke ẹni wu umune e uzo ile, keni o hun uzo wuru onye-isi nchu-ejan hun nwe omiken le hun furu we gi e don ẹnya ime orun Osolobue, n'o hun uzo chuni ihian ejan w'e gi wepu njo we le afunfun njo te k'e buhe. ¹⁸ Make ni ẹnya hun a ihien ogen we gi nwan a, o sa nwan eka e yeni ndi hun we ri a nwan eka.

Isi Nke Etọ

Jizọsị Ka Mozizi

(Ditoronomi 18.18-19; Luk 9.33-36)

3 Umune m ri nso we kpo mme le we oku elu-ig-wee, e rokwo ni nwan Jizosị, hun wu onye ozi pu-ichen Osolobue gi wehe okukweni ẹni ri ime e, hun wuzikwo onye-isi nchu-ejan rin'a, ² hun ghosi n'o furu onye we gi e don ẹnya ebe Osolobue hun tumen'e ri, nọke ke Mozizi don ghosi ni iya wu Mozizi furu onye we gi e don ẹnya ime ulo Osolobue ile. ³ Kanj, o furu ni we ka Jesu ogho e ye kari Mozizi, nọke ke onye tun ulo don ka ulo ogho e nwon. ⁴ (Make ni ulo owule nwon onye run n'a, kanj Osolobue ya run ihien ile). ⁵ Ezie, Mozizi run ohunma ime ulo Osolobue ile; kanj o runhu ohunma ke odibo, hun we zi d'e ku oku ihien ndi Osolobue jenkọ d'e ku omeguu. ⁶ Kanj, Kraistj run ohunma nọke Nwa hun ulo Osolobue ri eka. Ẽni wu ulo Osolobue—o mekwọ ni obi e rusonme ẹni alj gisonme olile-ẹnyanj ẹni nwon e don ẹnya.

Y'e Kwerini, Ya wu ni Y'e Nupuguo Isi

⁷ Ya wu, nọke ke Mmon-nsọ don ku,

"Unu nu olu Osolobue tanni,

⁸ etikinkwole ni obi unu—

ke ndi nedi unu don me

ogen ahun we gi nupu isi;

ke we don me

uhuhin hu we cho ihien ri m onu ime atu.

⁹ Ndi nedi unu no no ebefu cho ihien ri m onu,

m no ghosi we iken m

orogbo ahua ogunna—

¹⁰ make ni iwe agbo hu we m.

M no si,

'Ogen ile ke obi we gi a kpahu,

w'e ke marin ke m'e me.'

¹¹ M no gi iwe kun enwen m, si,

'Abanyeko we d'e zu iken ahun m kwademe!'

¹² Umune m, kpachanpukwo ni nwan ẹnya amamgbe

o gha e nwon onye owule ime unu hun nwon eje-obi,

obi hun kwerileni, obi hun k'a gha ebe Chuku hun ri

ndun ri pu. ¹³ Kanj, e gi ni oku-Chuku a kpotien obi ibe

unu uhuhin-uhuhin, hunni "tanni" ahun we ku oku e

ime Ehuhuo-nsọ keleni ghafe, amamgbe o gha e nwon

onye njo dufie, me e n'o kpo kin obi e. ¹⁴ Make ni ẹni le

Kraistj k'a risonme omeni ẹni e kwonkenme obi-eru-

malj ahun ẹni gi bidon d'e ru njendeme. ¹⁵ Nọke ke

we don ku e ime Ehuhuo-nsọ:

"Unu nu olu Osolobue tanni,

e tikinkwole ni obi unu,

ke ndi nedi unu don me

uhuhin hu we nufu isi."

¹⁶ Elee ndi wu ndi ahun nu olu e nupu isi? Ele ndi hu

ile Mozizi gha alj Ijptu dupuha? ¹⁷ Elee ndi ke ize we ze

Osolobue orogbo ahua ogunna? Ele ndi ahun me njo?

Ele we nwuntosonme ime atu? ¹⁸ Elee ndi k'o kunni en-

wen e ni abanyeko we d'e zu iken ahun o kwademe?

Ele ndi hu nupu isi? ¹⁹ Ẽni a hunguo a nwan ni

abanyeni we make ni ekwerini we.

Isi Nke Eno

Izu-iken Osolobue Kwademe Ni Ndi Nke E

4 Ya wu, hunni nkwa ahun o kwe—ni ẹni jenkọ d'a banye d'e zu iken hu o kwademe—keleni gharj nwan, ni ẹni gikwo ni egun kpachanpu ẹnya, make o gha enwe onye ri ime unu hun furuleni n'o banye d'e zu iken ahun.

² Make ni, ẹni a nughọ ozioma ke we don nu a, kanj ozi we nu abanni ni we erere, make ni arj we ndi gi okukwe nabanhan a. ³ Ẽni ndi hun kwerini k'a banye d'e zu iken hu nọke ke Osolobue don ku ime Ehuhuo-nsọ, si,

"Nọke ke m don gi iwe kun enwen m, ku,

'Abanyeko we d'e zu iken ahun m kwademe!'

Osolobue ya kuzi oku izu-ikenni, osun'a n'o run-

chanringuo orun a kete o tunle iyetọ uwa. ⁴ O

nwongho ebe o no ku oku uhuhin nke esanj ime

Èkúkwo-nsò, sị, “Hun mē ē akpụ-uhụohin ẹsa, Osolobue nọ zu ikēn ọrụn ile ọ rụn.”⁵ Ọ nozi nwan ku hunni ẹnị rị e leban ẹnị ebeni, sị,

“Abanyeko wē d'e zu ikēn ahun m kwademe.”

⁶Ebe o mē ni oghere ihian e gi banye d'e zu ikēn hụ huzi a, bu ndi hụ bu ụzọ nụ ozioma abanyeni makeni wē nupụ isi, ⁷Osolobue nọ kayezi uhụohin ọzọ, kpọ a “*tanni*.” Ọ nọ ku ē ime Ẹhuhụo-nsò ghahanị Defidi—ebehụ ẹnị rütü ẹka n'ọ sị,

“Unu nū olu ē *tanni*,
etikinkwọlę ni obi unu.”

⁸Makeni, omēni Joshua e te dubanguo wē d'e zuru ikēn ahun, Osolobue e ke kumēzi oku uhụohin ọzọ.

⁹Ya wū nwan nị izu-ikēn ọrụn hukwo e che ndi nke Osolobue, ¹⁰makeni, onyē banye d'e sọn Osolobue zu ikēn, o zu ikēn ọrụn a, nọkē kē Osolobue dọn zu ikēn ọrụn a. ¹¹Ni ẹnị nwankemē ni nwan, keni ẹnị banye d'e zu ikēn hụ, amangbe ọ gha e nwon onyē danpuni ghahanị inupụ-isi—udị hūn ndi mbu nupụ.

¹²Makeni, Oku Osolobue rị ndun; ọ rụn ọrụn; ọ tu nkọ, tukurị ọpia-agma ọnunaị ọwụlę—o zubanchanrin ime d'e rudę umę-ndun lę mmon, d'e rudę oken-ehi lę umi-okpukpu. O ru ime obi ihian d'e lele iroro ē lę ihien o bu obi—ku kē wē hū mma ra arị wē mma.

¹³Ebe Osolobue rị, o nwonni ihien zuerini. Eghęę, ihien ile gba otọ ẹnị onyē hū ẹnị jenkọ d'e ye mgbakọ, ọ hunchanrin ihien ile kē wē nọ.

Jizosị Wụ Oken Onyē-isi Nchụ-ẹjan Ẹnyi

¹⁴Ebe o mē ni ẹnị e nwonghọ oken onyē-isi nchụ-ẹjan wū Jizosị Nwa Osolobue, hūn ghafegū elu-igwere, banye ebe Osolobue rị, nị ẹnị kwonkenmē nwan ihien hū ẹnị sị nị ya kē ẹnị kweri. ¹⁵Makeni onyē-isi nchụ-ẹjan ẹnị elę hūn marinlęni nị ẹnị e nwon ikēn, kanị hūn wē nwanngū ụzọ ile nọkē ẹnị, bu o mēni njo. ¹⁶Ni ẹnị wefu nwan egun, bja ukpo ẹfoma Osolobue, keni ẹnị nwehēn omikēn, nwonhēnzikwo eyemęka a—ogēn o gi rị ẹnị mkpa.

Isi Nke Isen

5 Wē a gha ime igunrun ihian a hori onyē ọwulę hūn jenk'a wū onyē-isi nchụ-ẹjan, e tumę, keni ọ nokin ẹnị wē ebe ihien Osolobue rị, e ye Osolobue oyiye, e gi ifiri njo a chụ ẹjan. ²Ọ maringūo kē wē dọn e gi ẹka alulua e sọn ndi marinlęni ihien lę ndi-mmefie makeni ọ runahinzikwo ya lę enwēn ē arunahin. ³Iya hain o gi mē ni o k'a gha a churiri ẹjan makę njo ya lę enwēn ē lę njo ndi hū. ⁴Ihian ara ye enwēn ē okwanị lę ogho rin'a. Osolobue sūo ya a kpọ ihian, e ye ẹ ya. Ẹrira k'o dọn kpọ Ẹronu. ⁵Ẹrirazikwo, elę Kraistị ye enwēn ē okwa lę ogho onyē-isi nchụ-ẹjan—Osolobue ya tumę ẹ, Osolobue hūn sị a,

“Nwa m k'i wu;
a ghosiguo m tanni n'i wu nwa m.”

⁶Ebe ọzọ ime Ẹhuhụo-nsò, ọ sizi,
“Onyē nchụ-ẹjan k'i wu jęrin ẹjęn—
udị nke Mękizędekị.”

⁷Ogēn Jizosị gi rị elu ụwanị, o mē ekpere, a rịo Osolobue ariri; e gi oken-ekwan lę ẹnị-mirin a kpọku Osolobue hūn k'a saęka zuopuha a ime onwun, Osolobue nọ nū ekpere ē makeni ọ lachanrin enwēn ē toni Osolobue. ⁸Ọsūon'a nị nwa a rọ, afunfun kē Osolobue gi zun a, ọ ta afunfun, humęchanrin isi. ⁹Ọ gigū a nwan zu oke, ruchanrin ogo, ọ nọ wuru onyē hūn nzuopuha itębitę gha ẹka-a a biani onyē ọwulę k'e humen'e isi—¹⁰makeni Osolobue e tumęguo a onyē-isi nchụ-ẹjan, udị nke Mękizędekị.

Nkuzi Ibuso Rị Imę Ofufe Kraistị

¹¹Ihien ẹnị chọ nị ẹnị ku banyeni onwan bu ọda, kanị ọ fuka ọrụn okowa, makeni unu arizi a s'ęka a ghta. ¹²Eghęę, makeni, o te furu nwan ni unu rị a kuzi ndi ọzọ, kanị unu e hęringuozị ndi wē k'a kuzimezi ihien ibuzo rị oku Osolobue! Unu e hęringuozị ndi wē k'e ye mirin-eran elę ihien-oriri zeni! ¹³Makeni onyē ọwulę rị a ra eran wuhū ogbori ebe oku ihien Osolobue chọ rị, makeni nwata k'ọ wuhū. ¹⁴Kanị, ihien-oriri zeni wū nke ndi ka ehū; nke ndi hūn zungū enwēn wē ghahanị imesonmē ihien wē rị a mu d'e ru nị a marin wē ihien rị ichen ime njo lę mma.

Isi Nke Isin

Ni Ẹnyi Jęnshi Ni Ihun Imę Okukwe

6 Ya wū, nị ẹnị la nị nwan nkuzi ibuzo ndini w'a kuzi banyeni Kraistị, hūn ẹnị mugū tọ, jęnshi ihun, keni ẹnị hūn ụzọ ka ehū ime okukwe. (Elę hūn ẹnị e gi gbemęzi iyetọ, kuzimezi banyeni iroghari mębehi ihien ndi ahun ghaleni e ye ndun, lę ikwerini Osolobue ²lę nkuzi banyeni udị mirin-Chuku rị ichen-ichen lę ibu ẹka kwasị ihian lę igha onwun lihi lę okinkin-ikpę itębitę.) ³Eghęę, ẹnị siko d'e jęnshi nwan ihun—emēni Osolobue e kwerigho. ⁴Makeni, asako wē ẹka mē ndi hūn latogū okukwe wē nị wē gbęhutozi obi wē, kwerizi: ndi hūn o mē ni Osolobue e te shiapuguo wē ẹnị; a danminguo wē oyiye elu-igwee; Mmon-nsò e ruguo wē ẹka; ⁵a daminguo wē oku Osolobue, hūn a n'ọ rika mma; a hunguo wē ikēn ogēn hū hūn lalani—⁶bu a lazikwo wē Osolobue tọ!

Asakozị wē ẹka wekinhēn wē d'e gbęhutozi obi wē, makeni wē rị a kpogbuzi Nwa Osolobue elu obe, e gbę ifenren e ye ẹ ihun ebe ihian ile rị, e gi ẹ e mē enwēn wē.

⁷Alị hūn a ra mirin hūn e zueyesonmen'e, e gi e mē ihien wē kün e sue, a banni ndi kün n'a erere, ngozi k'ọ narin ẹka Osolobue. ⁸Kanị, o pumę ogun lę ękirika, ọ banni erere ọwulę, lehū nị Osolobue e d'a bu a onu, okun wē k'e gi la iwi 'ya rị e che ẹ.

⁹Kanị, umonę ẹnị rị ẹnị obi, ọsūon'a nị ẹnị rị e ku ẹnina, obi ru ẹnị alị nị nke unu jenkọ d'a ka mma; nị nke unu k'a wū nzuopuha lę ihien ndi rin'a. ¹⁰Makeni, Osolobue ara męgbu ihian; ọ zoko ọrụn unu rün lę ihien-osusuo unu gi ifiri ẹfan a ghosị ghahanị iyeni ndi nke ẹ ẹka—hūn unu rikwo nwan e mē. ¹¹Kanị, ẹnị chokemē nị onyē ọwulę ime unu kwonkenmē adudu

ohu hu d'e ru njendeme, keni ihien unu ri a tu enya a hun uzọ mezu; ¹² amamgbe unu a lama nzunzun ime okukwe onu; kama, ni unu e son nzom'oku ndi hun gi okukwe le ndidi nwonhen ihien ndi hun Osolobue kwe nkwa a.

Osolobue K'e Mezuriri Nkwa O Kwe

¹³ Ogen Osolobue gi kwe Ebrahim nkwa, ebe o me ni o nwonni onye ka Osolobue, Osolobue no kun enwen e, si, ¹⁴ "Ezioku-ezioku, m jenkọ d'a gozi i ohunma-ohunma, me umu i ba uba." ¹⁵ Ebrahim no gichanrin ndidi cheri; o meguu, o no nwonhen ihien hu Osolobue kwe e nkwa. ¹⁶ Ihian e kun ihien kanj we; ihian kunhu ihien we e kun gi ghosi ni k'o don ku e k'o ri, oku e bi. ¹⁷ Eriazikwo, ogen Osolobue gi cho no ghosi ndi o kwe nkwa n'o gbehutoko ihien o bu obi, o no kun enwen e yen'e, gi e ghosi n'o siko d'e meriri a: ¹⁸ keni o gi ihien ebuo hun ghaleni e gbehuto —ya wu nkwa a le okunkun ahun o kun enwen e—, hun a ghosi ni Osolobue asaeka tu ntu, gbakenme enyi ndi gbaon ni n'e ume, keni enyi hun uzọ kwonkenme olile-nya hu o si enyi nwon. ¹⁹ Olile-enyanj wu agbun zeni, hun furu we gi e don enya, hun k'e kwondon enyi, che enyi—agbun hun we gi lime ume-ndun enyi. Olile-enyanj e we enyi a ghafe ekwa mgbonbepu hu, e weban enyi ime-ime ebegu Osolobue ri; ²⁰ ebegu Jesu buruguu ni enyi uzọ banye make ufiri enyi—make ni o wuruguo onye-isi nchu-ejan jenin ejen, udi nke Mekizedeki.

Isi Nke Esa

Ke Mekizedeki No

(Jenesisi 14.17-20)

7 Mekizedekini wu eze ali Salem; o wuzikwo onye nchu-ejan Osolobue, Chuku Ahun Kachanrinni. O kunrun Ebrahim ke Ebrahim kinla, ogen Ebrahim gi meriguu ndi-nze hu agha, o no gozi Ebrahim. ² Ebrahim no kebe ihien ile o bulua agha uzọ iri, we uzọ ohu ye Mekizedeki. Nke ibuzo, efannj wu Mekizedeki wu "Eze Ihien-Chuku-cho". Ozoji, Mekizedeki-ni wuzikwo eze ali *Salem*, ya wu "Eze *Udon*," make ni Salem wu Udon. ³ O nwe nedi; o nwe nne; o nwonni ndi we si ni uwe mu a. O nwe mbidon; o nwe ogugu. O nohu ke nwa Osolobue. O wu onye nchu-ejan jenin ejen. ⁴ Lee k'o mehan oken-ihian! Nke wu ni Ebrahim nedi-enyi kanj le enwen e kebede ihien ile o bulua ime agha hu, ye e uzọ ohu ime uzọ iri!

⁵ Lee nwan: nke umu Livai wu ndi nchu-ejan, Iwu Mozizi si we a narin umu Izrelu ibe we uzọ ohu ime uzọ iri. Ya wu, we a narin ndi nke we uzọ-ohu-ime-uzọ-iri, osuon'a ni we ile wu umu Ebrahim. ⁶ Kanj, oken-nyeni wu Mekizedeki ele onye ebon we, bu o narin Ebrahim' uzọ ohu ime uzọ iri, gozide e—o gozide onye nwen Osolobue le enwen e kwe nkwa! ⁷ Onye owule a maringuo ni onye kanj ya nwe a gozi ibe e.

⁸ Nke umu Livai, ndi hun a narin uzọ-ohu-ime-uzọ-iri wu ihian mmaka, hun o me ni, omeguu a nwunhun we. Kanj, udi nke Mekizedeki, onye hun a narin ni wu

onye hun Ehuhuo-nsọ ku n'o hu ndun. ⁹ Ya wu, enyi k'a sazide aka si ni Livai le enwen e, hun umu a a narin uzọ-ohu-ime-uzọ-iri ghaha aka Ebrahim ku Mekizedeki uzọ-ohu-ime-uzọ-iri, ¹⁰ make ni Livai rikwo ehun nedi e kanj wu Ebrahim ogen hu Mekizedeki gi bia d'e kunrun Ebrahim.

Jesu Wu Onye Nchu-ejan, Udi Nke Mekizedeki

(Ebu-oma 110.4)

¹¹ Ya wu, omeni udi ejan ebon Livai a chu—ejan ahun ya le Iwu hu we ye we wi bia, te won iken o gi e me ihien n'o zu oke ke Osolobue don cho, ki hain nwan o gi ri Osolobue mkpa ikumezi oku onye nchu-ejan ozọ—udi nke Mekizedeki, elezide udi nke Eronu?

¹² We wepu udi ejan le ndi nchu-ejan rini, ni e webanhan we udi ozọ, we k'e webanhanziriri iwu ohun hun ya le udi ohun hu wu ohu.

¹³ Jesuni, hun ihien ndini ri e zin aka, wu onye ebon ozọ, bu o nwontuni onye ebon hu run orun rike onye nchu-ejan. ¹⁴ Make ni, o we enya ni Onye-nwonni-enyi wu onye ebon Juda, bu Mozizi a kponi ya wu ebon efan ogen o gi ku oku ndi nchu-ejan. ¹⁵ Ihien o gi wekenmede enya wu ni, ezioku-ezioku, udi onye nchu-ejan ozọ, hun no ke Mekizedeki a puhaguo nwan. ¹⁶ Ele ebon hu Iwu Mozizi kpọ efan ke Onye nchu-ejan ozoni gha puha; ya wu, ele ebon o gha bia k'o gi wuru onye-isi nchu-ejan, kama, o wu a make iken o won hun o gi a ri ndun jenin ejen. ¹⁷ Make ni ihien Ehuhuo-nsọ ku banyen'e wu,

"I wu onye nchu-ejan jenin ejen,
udi nke Mekizedeki."

¹⁸ Ya wu, Osolobue a kagbuguo Iwu mbu, make ni ndun a ri Iwu hu, make ni Iwu hu asani aka me ihien hun ri mkpa— ¹⁹ make ni Iwu mbu hu e men ihien owule n'o zu oke. Kama, Osolobue e webanhanguo nwan uzọ ohun, olile-nya ohun, hun ka mma, hun enyi e gi s'eka nokunme Osolobue.

²⁰ Osolobue kun enwen e gi biye ihienni aka. O kunni ihien owule ogen o gi tumen ndi nchu-ejan mbu hu ndi, ²¹ kanj o kun enwen e tumen Jizosi onye nchu-ejan.

Make ni Osolobue si a,

"Di-nwonni-enyi e kunguo enwen e,
o gbehutoko obi e.

O si,

"I wu onye nchu-ejan jenin ejen,
udi nke Mekizedeki!"

²² Ihien ichenni hain nwan Jizosi gi wuru onye obi gi e ru enyi ali ni nkwerigbama ohunni ka mma. ²³ Ihien ozọ ri ichen rizikwo: ndi nchu-ejan mbu hu bu oda make ni onwon a nini onye owule ime we runsonme ya wu orun. ²⁴ Kanj, ya nwen awubehiko onye nchu-ejan make ni o ri a-ri jenin ejen. ²⁵ Ya wu n'o k'a saeka zuopuhachanrin ndi hu ghaha aka bia d'e kunrun Osolobue, zuopuhachanrin we d'e ru njendeme, make ni o ri ndun jenin ejen, a riodonni we ebe Osolobue ri.

²⁶ Onye-isi nchu-ejan no enina e furuguo enyi: onye-isi nchu-ejan hun ri nsọ, hun meleni njọ, hun wonleni ebe o no ru, hun ya le ndi-njo wulen hu, hun we

busiguu elu, ye e onodi kachanrinni ime elu-igwee.
²⁷ O noni ke ndi-isi nchu-ejan ozo hu; o rini mkpa n'o k'a chusonme ejan uhuhon-huhon: o giguu ifiri njo a chu ejan, o gi ifiri njo ndi ozochu. O chuguo ejan mgbe ohu, chuchanrin a—ogon hu o gi we enwen e ye. Iya wuzikwo ejan ikpazuun.

²⁸ Iwu Mozizi e tumē ihian-mmaka zuleni oke ni we wuru ndi-isi nchu-ejan; kanj Osolobue e giguo oku o ku tumē Nwa Osolobue hun zu oke jennin ejen n'o wuru onye-isi nchu-ejan. Osolobue kun enwen e yeni oku ahun o ku; o ku ya wu oku osuon'a ni Iwu Mozizi a riguole.

Isi Nke Esato

Onye Nchu-ejan Ohun Le Nkwerigbama Ohun

(Jerimaya 31.31-34; Mat 26.28)

8 Isi-oku ri ihienni enyi ri e ku wu ni enyi nwon nwan udi onye-isi nchu-ejan hun ri oche eka-nni ukpo Osolobue ime elu-igwee, ebegu ogho kachanrin ni ri—² hun ri a run Ebegu Kachanrin Nso ime Odufufe hu wu nke ezigbo e hun ri elu-igwee, Odufufe hu hun Osolobue le enwen e memē, ele hun ihian gi eka memē.

³ Ihien hain we gi e tumē onye-isi nchu-ejan owule wu keni o yesonme oyiye, a chusonme ejan. Ya wu ni o k'e nweziriri ihien onye nchu-ejanni enyi ri e ku oku e ye. ⁴ Omeni elu-awa k'o ri, o ke wu onye nchu-ejan kaka—ebe o me ni ndi nchu-ejan hun a chu ejan ke Iwu Mozizi don ku hu a.

⁵ Ebegu we no e fe ofufe hun ri elu-awa yihu nke ezigbo e hun ri elu-igwee eyi, onyinyon e ro. Makeni, ogon hu Mozizi gi jenkō d'a run Odufufe hu, Osolobue no gba a mkpinsi-eka, si a, "Hunkwo a ni i run ihien ile n'o yi hun we ghosi i elu-ugu." ⁶ Kanj, Jesu e nwehenguon onye ka nke we mma, ebe o me ni o wu onye e donzi egbata ime nkwerigbama hun ka nke we mma—nkwerigbama Osolobue tumē, kwesonme nkwa ka mma.

⁷ Makeni, omeni ya wu nkwerigbama ibuzo zuchanrin oke, o k'e nwon mkpa o ri ni Osolobue k'e webanhan nke ebuo. ⁸ Kanj Osolobue hun ihien rileni mma ime ndi nke e, makeni ya wu nkwerigbama ibuzo ezuchanrinni oke, 'ya hain o gi si,

"Di-nwonni-enyi si,
 'Lee e,
 ogon lala,
 hun m k'e gi tumē nkwerigbama ohun
 egbata mmē le ndi Izrelu le Juda;
⁹ o rikō ke nkwerigbama hu
 mmē le ndi nedi we kanj nwon,
 uhuhon hu m kwodon we eka
 gha alj Ijptu dupuha we.
 Makeni edonmeni we
 nkwerigbama m—
 'ya hain
 m gi la we to.'
 Ya ke Di-nwonni-enyi ku.

¹⁰ 'Di-nwonni-enyi si, onwan wu nkwerigbama hu hun m jenkō d'e tumē egbata mmē le ndi Izrelu, o meguu:

m jenkō d'e bu iwu m ri ichen-ichen
 che ime uche we,
 de we ye ime obi we.

M k'a wu Osolobue we,
 a wuru we ndi nke m.

¹¹ Elezi hun ihian k'a kuzime ibe e,
 mobu gwama ibe e,
 "Marinkwo Onye-nwonni-enyi." Kaka!

Makeni,
 we ile jenkō d'a marin m;
 gha onye kachanrin ntin ime we
 d'e ru onye kachanrinni.

¹² Makeni,
 m k'e me ni we omiken,
 gbaghari we eje-ihien ndi we me;
 a nyanhankozī m njo ndi hun we mesonme.'"

¹³ Hunni o ri nwan e ku oku nkwerigbama ohun, ya wu n'o meguo nke mbu wuru nwan ihien-akan; bu omeni ihien wu ihien-akan bu o hu a kawaye egedi, ya wu ni ogon e e d'a guu.

Isi Nke Itenei

Kē Wē E Fee Ofufe Mbū Ahūn

9 Nkwerigbama nke ibuzo hu nwon umu iwu ndi son n'e hun we gi e fe Osolobue, nwezikwo ebe w'a no e fe ofufe hun ri elu-uwani.

² Odufufe ahun we run nwon mmughe ebuo. Ime mmughe nke ibuzo ke teburu le obu-ukpe ahun ri; ogbe bredi ndi ahun w'e donme elu teburu ogon ile rizikwo ebegu. W'a kpo mmugheni "Ebe ri nso." We gi ekwa gbobnepu mmugheni ihun le azuun. ³ We ghafe ekwa mgbobnepu hun ebou—ya wu, hun ri egbata mmughe ebunji, a banye we mmughe hun m'e ebuo, hun w'a kpo "Ebe Kachanrin nso." ⁴ Ebeni ke ihien hu we gi goru memē, hun we no elu e a dun nsensi okun, ri. Ekpeta-nkwerigbama hu rizikwo ebeni. We gi osisi run a, gi goru nyankwama ehū a ile, ke ime e ke azuun a. Ime e ke mkpu goru hu we buche ihien ahun we risonme ime atū hun we kpo mana ri; okpo Eronu ahun gborini le ibe omuma ebuo hu we kaye Iwu iri ahun Osolobue ye Mozizi rizikwo ebegu. ⁵ Elu ekpetini ke ndi mmon-ozī ebuo we kpu ri. Ihien w'a kpo ndi mmon-ozī ebunji wu cherobim. Uwe a ghosi ni ogho Osolobue ri ebegu. We shiafu nku we elu ekpeti ahun. Ihien w'a kpo elu ekpeti ahun wu Oche-omiken.

Kanj, enyi a s'eka kuru ihien ndini alj kikenni.

⁶ Enina ke we donmesonme ihien ndini we. Ndi nchu-ejan a banyesonme mmughe nke ibuzo ogon ile d'a run onye-isi nchu-ejan s'uo a banye mmughe hu me e ebuo. Mgbe ohu s'uo k'o banye e ahua. O banyekoni, o k'e giriri edeke anu, hun o jenkō d'e gi chu ejan. O chu ya wu ejan make njo ya le enwen e le njo ndi

Izrelụ kpachanpụleni ọnya mę. ⁸ Mmọn-nso gi ihien ndini a ghoji ni omeni echẹn ke we rikwo e fe ofufe Odu-ofufe ibuzo hu, uzọ we gha a banye Ebe ahun ri nso nke-esi e ke pucha. ⁹ We gi ihieni a kowa ogenni ọnyi ri ime e. Onwan ri a ghoji ni oyiye w'e yesonme le ejan ile w'a chuyeni Osolobue ime ofufe mbu ahun asaeka me obi ndi ri e fe ofufe hu ri ochan. ¹⁰ Makeni oyiye le ejan ndini we wuhu oku ihien-oriri le ihien-orira ichen-ichen le nchanchan ri ichen-ichen we gi e don ihien nso. Ihien ndini ile wuhu omenalị ọnya e legha, hun Osolobue tumę ni we ni w'e mesonme d'e ru ogen o k'e gi tumę ihien ohun hun zu oke.

Kę Wę E Fee Ofufe Ohun

¹¹ Kani, Kraisti a biaguo nwan nọke onye-isi nchu-ejan d'e wehe ihien oma ndi hu rituleni. O banyeguo Odu-ofufe hun kani, hun ka a oke e zu, hun we gileni eka memę, ya wu, hun we gileni ihien uwanı we ke eke memę. ¹² O giguu nwan mgbe ohu banyechanrin Ebe Kachanrin Nso. Ekwwo edeke ewu le nwa oken-efin k'o gi banye, kani, edeke ya le enwen e, gi e wehe nzufuha itebite.

¹³ Makeni, omeni ifekpu we hu edeke ewu le oken-efin le ntun nwa-efin we dun okun ke onye rileni uchan (onye me ihien Iwu a so) gi a rizi uchan, a nabhanzi w'a, ¹⁴ ya wu ni edeke Kraisti jenkọ d'a sa eka chanchan obi ọnyi ohunma-ohunma, chanchanpu ihien ndi ghaleni e ye ndun hun ọnyi e mesonme, chanchanpuchanrin a, keni ọnyi hun uzọ fe Osolobue ri ndun makeni ndun Kraisti hun nweleni ntupo ke Kraisti gi chuyeni Osolobue ejan, ghahani Mmọn-nso itebite. ¹⁵ Ya wu ni Jizosi wu onye e wegbamani ime nkwerigbama ohun. Iya k'o wu keni ndi hu we kpọ oku hun uzọ nwonhen ihien hu k'a to jenin ejen Osolobue kwe nkwa a. We k'e nwehen e, ebe o me ni o nwoguo onye nwunhunni hun we gi ndun a gbapuha we, make njo we mesonme okpuru nkwerigbama ibuzo hu gha e ri isi we.

¹⁶ Makeni, ihian kuguu ke we k'a don ke uku e, we siko d'a ghoziguu ni onye hu a nwunhuguo, we kebe gi ihien o ku runma orun. ¹⁷ Ihian nwunhuguu sọ sọ ke uku e o ke no a pa ire. Egiko w'a run orun ebe o ri ndun.

¹⁸ Ya hain nkwerigbama mbu hu gileni bidonde bu edeke anu we gbu egbu arı a. ¹⁹ Makeni, ogen Mozizi gi gwachanringuu ndi hu ihien ile Iwu hu si we e me, ya o no weri edeke nwa-efin [le ewu] we gbu le mirin, gi enenren anu e nwun ufie-ufie le ukun efija w'a kpo haisopu derisonme edeke le mirin hu, fekpusunme ke Ehuho-Iwu hu le enwen e ke ndi Izrelu ile— ²⁰ a si we, "Hunni wu edeke we ri e gi e tumę nkwerigbama hu hun Osolobue kwademe ni unu." ²¹ Erirazikwo ke Mozizi don fekpusunme Odu-ofufe hu le arja ile we gi e fe ofufe. ²² Ezioku-ezioku, okpuru Iwu Mozizi, o d'a wuru ni edeke ke we gi e don ihien ile nso: omeni egbuni we anu—omeni edeke arja, mgbagharı njo ariko.

Ejan Kraisti E Wepu Njo

²³ O me nwan ni omenalı ndi hu ile ri mkpa igi don Odu-ofufe ri uwa nso—bu onyinyon mmakalaka ro, ya wu ni ejan ka ndi hu mma ke nke ezigbo e ri elu-igwee cho. ²⁴ Makeni, ele Ebehu we gi eka memę we no e fe ofufe—hun wuhu onyinyon nke ezigbo e ke Kraisti banye, kama, o banyeguo nwan elu-igwee le enwen e, weri onodi ebe Osolobue ri make orinimma ọnyi. ²⁵ Ekwwo hun o k'e gi gi enwen e chusonme ejan, a chu, achudonzi rike ke onye-isi nchu-ejan ri elu-uwa don e me, e gi edeke wuleni nke e a banye Ebehu Kachanrin Nso ahua-ahua. ²⁶ Omeni nke Jizosi ri erira, nke o hu a nwun anwundonzi kete w'e kele uwa! Kani, ezioku wu n'o biaguo nwan mgbe ohuni sọ ogugu-ogenni, d'e wepuchanrin njo ghahani igi enwen e chu-ejan.

²⁷ K'o don wuru ni ihian a nwunhun mgbe ohu, ohun meguu, okinkin-ikpe e son e, ²⁸ erira k'o donzi wuru ni hunni Osolobue giguu Kraisti chu ejan mgbe ohu sọ chuchanrin a, hun Kraisti gi buru njo ndi bu oda, Kraisti lalazi hun me e mgbe ebuo—elezi oku njo k'o lalani, kama, o lala d'a zuopuha ndi hun ri e lekemę ọnya a.

Isi Nke Iri

Jizosi E Giguu Ejan Ohu Hu O Chu Chuchanrin Ejan Ile

10 Ebe o me ni ihien ri ime Iwu Mozizi wuhu onyinyon ihien ri mma lalani, ele ezigbo e; ya wu ni ejan hu w'a chusonme ahua-ahua asako nwan eka chanchanfu njo ndi a bia d'e fe Osolobue, me we zu oke. ² Omeni o te sa eka a chanchanpu njo, nke ndi hun e fe ofufe a chubehi ejan. Makeni, nke njo we a wuru ihien we chanchanpu mgbe ohu hu, chanchanpuchanrin a, obi e ke gha e gbuzi we mgbu. ³ Kani, ejan ndi hu w'a chu a nyanhansonme ni ndi ri a bia d'e fe ofufe njo we ahua-ahua, a nyanhan ni we ni w'e mesonme njo, ⁴ makeni edeke oken-efin le ewu asaeka wepu njo. ⁵ Ya hain ogen Kraisti gi bia ime uwa, o si, "Ke ejan-o, ke oyiye-o, o nwonni hun i cho; kama, ehı k'i kwademeni m.

⁶ Ke oyiye we dun okun-o ke oyiye w'e ye make ifiri njo-o,

o nwonni hun a sọ i usuo.

⁷ Ya m no si 'Lee e, Osolobue, a bialo m d'e me uche i—

noke ke we don de banyeni m ime Ekwwo-nso.' "

⁸ Nke ibuzo, o si, "Ke ejan-o, ke oyiye-o, ke oyiye we dun okun-o, ke oyiye w'e ye make ifiri njo-o—o nwonni hun i cho, o nwonni hun a sọ i usuo" (osun'a ni Iwu si w'e mesonme ihien ndini). ⁹ Ya o nozi si, "Lee e, a bialo m d'e me uche i."

Ya wu ni o buguo nke ibuzo che usuo keni o tumę hun me e ebuo. ¹⁰ Iya wu uche Osolobue ke Kraisti me nwan, hun we gi nwan don ọnyi nso ghahani ejan Kraisti gi ehı a chu, chu a mgbe ohu, chuchanrin a.

¹¹ Onye nchụ-ejan ọwụlẹ a rụn ọrụn a ụhụọhịn-ụhụọhịn, a chụsonmẹ ụdị ejan ohu hụ—ejan hụn ghaleni asaekwa e wepụ njo. ¹² Kanj, nke Kraistj wụ nị oge o gi gigụ ifiri njo chụ ejan ohu hụ o gi chuchanrin ejan ile, ọ nọ nọdị alị ẹka-nni Osolobue. ¹³ Kete mgbe hụ, ọ rị e che mgbe Osolobue k'e gi gi ndị inenren ẹ memẹ n'ẹ ihien o gi a zoma ụkụ a, ¹⁴ makeni o gigụ ejan ohu mē ndi hụ o don nsọ wuru ndi zu oke jenrin ejen. ¹⁵ Mmọn-nsọ rizi kwọ a shia eri o gi a ghoji enyi ni ihienni wụ ezioku. O bu ụzọ sj,

¹⁶ "Di-nwonnienyi sj,
'Onwan wụ nkwerigbama hụn m jenkọ e tumẹ ẹgbata mē lẹ wē oge hụ:
m jenkọ e bu iwu m che ime obi wē,
m k'e de wē ye ime uche wē.'" ¹⁷ O nọ siji, "Anyanhan kọzi m njo wē lẹ mmefie wē."

¹⁸ Ya wụ, ebe wē nọ gbaghariguhụ njo ndini wē, w'a ra chuzi ejan wē gi e wepụ njo.

Ni Enyi Nokunme Osolobue

¹⁹ Umune m, enyi e nweguo nwan ihien obi gi e ru enyi alị a banye Ebe Osolobue rị makẹ ihien edeke Jizosj mē. ²⁰ Eghē, makeni Jizosj a kwaguo nị enyi ụzọ ọhụn hụ rị ndun ghahanj ehụ a, ya wụ ọnwun a, hụn o gi dowapụ nị enyi ekwa mgbonbepu hụ. ²¹ Ozozj, enyi nwon oken onye nchụ-ejan hụn ụlọ Osolobue rị ẹka a. ²² Ifiri ihien ndini wē, nị enyi gi ni nwan obi enyi ile lẹ obi erumali ndi gi ya wụ onye nchụ-ejan don enya bu ruhe Osolobue. Nị enyi bia nwan makeni o giguo edeke ẹ fekpu obi enyi, chanchanfu ihien ile obi te gi a ma enyi ikpe, gi mirin nwunni wuchanpu enyi ehụ.

²³ Nị enyi kwonkenme ni nwan olile-enya hụ enyi nwon—makeni Osolobue hụn kwe enyi nkwa furu onye wē gi e don enya. O k'e mezu nkwa a.

²⁴ Nị enyi a chosonme ni ụzọ enyi e gi e mē ibe enyi e nwe ihien-osisu, a runzikwo ọrụn rị mma. ²⁵ Eke hụn enyi e gi a latọ ison ibe enyi a gbakikomē kē ndi hụ ime enyi don e mē. Kama, nị enyi a kasị ibe enyi obi, tumadu hunnj enyi rị a hụn kē ụhụọhịn Di-nwonnienyi rị a riwaye nsue.

²⁶ Makeni, omeni enyi a kpachanpu enya to njo e mē, ebe enyi maringuu ezioku, o nwonzini ejan ọwụlẹ hodun hụn wē jenkọ d'a chụ gi wepu njo. ²⁷ Kama, ihien k'a gha e che onye ahun wụ ikpe-omuma hụn a tu egun lẹ oken okun hụn jenkọ d'a dunpuchanrin ndi inenren Osolobue. ²⁸ Makeni, ebe o mē ni onye ọwụlẹ dan Iwu Mozizi, e gbu w'ẹ, emeni wē omiken ẹ—madu ebuo mobu eto shiahu eri n'o mē ihien hụ, ²⁹ nanj k'i ro nị afunfun furu wē k'e ye ndi legberi Nwa Osolobue k'a johan njo—ndi lenja edeke nkwerigbama hụ wē gi don wē nsọ, kpasu Mmọn-nsọ wē gha men'ẹ efoma iwe?

³⁰ Makeni enyi a maringho Osolobue, onye hụn sj, "Mmē nwe e megwari; m k'a kikin ugwo;" siji, "Di-nwonnienyi jenkọ d'e kin ndi nke ẹ ikpe." ³¹ Ihien a tu egun k'o wụ nị ihian danye ẹka Osolobue hụn rị ndun.

Nyanhan Ni Ke Unu Don Bidon

³² Ka nyanhankwo nị ọruru-alị hụ unu gi kweri, oge hụ wē gi shiapuguu unu enya; nyanhankwo nị kē unu don dingbuchanrin eje-afunfun bu ọda biani nị unu; ³³ kē wē don kparisonmē unu, kpokposonmē unu, kē unu don sonde ndi ozọ wē rị e mē erira ta afunfun.

³⁴ Eghē, unu a tade ni ndi rị ulo-ngan afunfun oge hụ; oge wē gi napu unu ihien unu, unu e gide ighoghọ din ẹ, makeni unu a maringho nị unu lẹ enwen unu nwon hụn ka mma lẹ hụn k'a to jenrin ejen.

³⁵ Etuhukwole ni obi-erumali hụ unu nwon ime Di-nwonnienyi, makeni ugwo-ọrụn rin'a e hiekwọ ogbe.

³⁶ Makeni, ọ rika mkpa nị unu din ndidi, keni unu hụn ụzọ mesonmē uche Osolobue, gi e nwonhen ihien hụ o kwe nkwa a. ³⁷ Nọkē kē Ekukwo-nsọ don ku,

"O hodu ekere,
onye hụn lalanj a bia—
o biekọ.

³⁸ Kanj,

okukwe kē onye nke m hụn rị kē m cho
k'e gi e bi.

O gbakin azuun,
ihien ẹ asuoko m."

³⁹ Kanj, enyi a rị ndi hụn a gbakin-azuun, gi erira tahu; kama, enyi rị ndi k'a gha e nwon **okukwe**, Osolobue e gi ifiri ẹ zuopuha wē.

Isi Nke Mmanaj

Okukwe

11 Kị wụ nwan **okukwe**? Okukwe wụ igi ẹ don n'i k'e nwonhen ihien i rị a tu enya a; igi ihien don, bu y'a rinj e leghan'a.

² Ufiri okukwe ndi mbu ahun nwe kē Osolobue gi kunni wē ọhunma. ³ Okukwe kē enyi gi a ghota nị oku- onu kē Osolobue gi ke ụwa, ya wụ nị wē gha ihien enya ghaleni a legha memē ihien ndi hụ enya e legha.

⁴ Ebelu nwe okukwe: iya k'o gi chuyeni Osolobue ejan ka nke Keni mma. Iya hajin Osolobue gi ku ni Ebelu ọhunma, kpọ a onye rị kē Osolobue don cho, shia n'a eri nị oyiye o ye rị mma. Makeni o nwe okukwe k'o gi wuru nị osuon'a n'ọ nwunhunganu ọ hukwo e ku oku †.

⁵ Enoku nwon okukwe: iya hajin Osolobue gi weri ẹ shi elu-igwee ebe ọ rị ndun. O nwunhunnj. A cho w'a, ahunzini w'a, makeni Osolobue e weriguo a. Makeni, nị Osolobue d'e weri ẹ, Ekukwo-nsọ e kuola nị "ó mē ihien a suo Osolobue."

⁶ Bu ihian as'ekwa mē ihien a suo Osolobue, mmanj o nwegho okukwe. Makeni, onye ọwụlẹ bia d'e kunrun Osolobue k'e giriri a don n'ọ rị ari, n'ọ kuzikwo ndi a chokenmen'e ugwo. ⁷ Nua nwon okukwe. Ifiri ẹ, oge Osolobue gi gwato a nị ihien metuleni jenkọ d'e mē, ọ nọ gi ẹ don, gi egun Osolobue run ugbo-mirin pu- ichen, hụn Osolobue gi nwan zuopuha ezi-le-ulo ya wụ Nua. Ihienni Nua mē kē ikpe gi ma ụwa. Nua nọ gi ẹ

† Jenesisi 4.10

wurū onyē rī kē Osolobue dōn chō, wurū a makēni o nwē okukwe.

⁸ Ebrahim nwōn okukwe. Iya haīn o gi kweri ogeŋ Osolobue gi kpō a, sī a shi ebe o jēnkō d'e ye ē, o nō jēnme bū o marīn ebe o jēnkō. ⁹ Okukwe k'o gi kwashi alī hū Osolobue kwe ē nkwa d'e biri kē otunmuyē—e bisonme ime odu. Erira kē Aziki lē Jekōpū, ndī rīzīkwō ndī Osolobue kwe ya wū nkwa, bisonme ime odu.

¹⁰ Ebrahim mē erira makēni o bu obi lē ɛnya zinme obodo ahūn nwōn iyetō hūn k'a tōnī, obodo ahūn Osolobue gi ɛka a rofūha, tūn.

¹¹ Okukwe kē Ebrahim gi saēka mū nwa, oṣuōn'a n'o kaguō egedi oḍa-oḍa; oṣuōn'a nī Sara lē enwēn ē wū agan. Makēni, Ebrahim gi ē dōn nī Chuku hūn kwe nkwa, furu wē gi e dōn ɛnya, n'o jēnkō d'e mezu nkwa a. ¹² Ya okēnyē ohuni ɛhū a nwūnhūngūū ebe imū-nwa rī nō mū umū bukenme oḍa—noke kokise rī elu-igwere, noke ɛjan rī mkpēnreŋ ohimin hūn wē ghalēni a saēka a gūngū.

¹³ Ndinī ile kwōdōn okukwe nwūn, bū w'e ke nwōn-hēn ihien ndī hū Osolobue kwe wē nkwa, kanī, e lecheguōnī wē ihien ndī hū, gi ighoghō nabanhan wē. Wē kwēzikwō nī wē wū itumunye ime uwanī, e kuzikwō a. ¹⁴ Ndi e ku ɛnina rī a ghōsī n'o nwōngūō alī ɛnya wē rī hūn wū nke wē. ¹⁵ Omēni alī hū wē gha pūha kē wē te rī e ro, efe te hū a w'e gi kin-azūūn. ¹⁶ Kanī, wē rī a chō alī hūn ka mma, ya wū, nke elu-igwee. Ya haīn ifēnreŋ gilēni e mē Osolobue iza Osolobue wē, makēni, ezioku-ezioku, o nwēghō obodo o kwademēni wē.

¹⁷ Makēni Ebrahim nwōn okukwe, ogeŋ Osolobue gi lele ē, o nō bīa d'e gi Aziki chū ɛjan. Onyē nwēn wē kwe nkwa ndī hū nō mēmē n'o gi akpū nwa a ohu chū ɛjan! ¹⁸ Nwa nwēn wē gwa a oku ē, sī, "ɛka Aziki kē umū wē jēnkō d'a kpō nke i k'a gha bīa." ¹⁹ Ebrahim gi ē dōn nī Osolobue k'a saēka weli onyē nwūnnī. Kē ihien ile dōn mē, o rīchanrīnhū kē ebe o nō gha ime onwūn nwēhēnzi Aziki nke-esi.

²⁰ Aziki nwōn okukwe. Iya haīn o gi gozi Jekōpū lē Iso—kusōnmē ihien k'e mē ime ndūn wē ihun.

²¹ Jekōpū nwōn okukwe: o d'a nwūn, o nō gozi onyē-onyē ime umū Josefū ɛbūō, gi ɔkpō a wuzo, hulūa isi, fe Osolobue. ²² Josefū nwōn okukwe: ogeŋ o gi jēnkō d'a nwūn, o nō ku oku ɔpūpū umū Izrēlū jēnkō d'a gha Ijīptu pū, gwa wē kē wē k'e mē ɔkpūkpu a.

²³ Ndi mū Mozizi nwōn okukwe. Ya haīn wē gi zuemē Mozizi gha ogeŋ wē gi mū a d'e ru ifōn ɛtō, makēni wē hūn a nī o wū nwa pu mma oḍa-oḍa, atūnī wē egun iwu hū eze ye.

²⁴ Mozizi nwōn okukwe: ogeŋ o gi suepūha, o nō ju w'a kpōl'a nwa nwa-okpoho Fero, eze alī Ijīptu. ²⁵ O hanrīn n'o ka mma nī ya lē ndī nke Osolobue wirī ta afūnfūn karī ime Osolobue njo ebe o n'a chō n'o ri-ūwa, iri-ūwa hūn ghalēni a tō. ²⁶ O gi ē dōn nī mkpari lē nlegberī hūn gi ifiri Kraīstī bīanī ihian wū akū-lē-ūba hūn ka akū-lē-ūba rī Ijīptu. O mē erira makēni o bu ɛnya zinme ugwō-ōrūn lalanī. ²⁷ Makēni o nwē okukwe, o nō gha Ijīptu pū; egun atūn'a nī iwe jēnkō d'e we

eze wū Fero. O leni ɛnya azūūn, kama, o dīnsōnmē lēkē sī o rī e legha Osolobue, onyē ahūn wē ghalēni e legha ɛnya. ²⁸ Okukwe k'o gi mē Mmēmme-Nghafe lē Ifesōnmē ɛdeke ye ɔnūmūzō, hūn o gi mē ni mmōn-ozī hū rī e gbu umū ikēnyē ibuzō ndī Ijīptu e gbuni umū ikēnyē ibuzō ndī Izrēlū.

²⁹ Okukwe kē ndī Izrēlū gi ghafe Ohimin-Ufie lēkē sī wē ghakō akpakalī. Kanī, ogeŋ ndī Ijīptu gi chō nī wē nwēn ghafe, mirin nō rukpumē wē, wē nō ragbu enwēn wē.

³⁰ Okukwe ndī Izrēlū nwē kē ugba Jeriko gi dan ogeŋ wē gi jēnhunmēgūū a akpū-ūhūōhīn ɛsa. ³¹ Okukwe ig-baraja hū wū Rehabū nwēn haīn o gilēni sōn ndī hūn nufū isi la ntīkpō—makēni o gi ifiri okukwe ē gi udōn nabanhan ndī Izrēlū hū gi nzuzue bīa d'e lele alī wē wū Jeriko.

³² Kī m k'e kuzi nwan? Ogeŋ arīa, nkē m'e te kumē oku Gidīōnī lē Barakī lē Samsīnī lē Jēfta; oku Defidī lē Samuēlū lē ndī-amūma mbū-mbū— ³³ ndīnī ile nwōn okukwe—gi ē mēri alī rī ichēn-ichēn; gi ē kī ɔkīkī zinrin-nī; gi ē nwōnhēn ihien Osolobue kwe wē nkwa a; gi ē kpukīnsōnmē ɛwōrō ɔnū; ³⁴ gi ē tinyūn okēn-okūn; gi ē wanahīn ogbugbu wē te k'e gi ɔpīa-agma gbu wē; gi ē nwōnhēn ikēn ebe ndūn gūgūū wē; gi ē kpa ikēn agha; gi ē chūzīza ndī-agma ndī alī ɔzō. ³⁵ Ikpoho ndī hū ime wē nwē okukwe, Osolobue nō gi ē welini wē ndī nke wē nwūnhūgūnī.

Nke ndī ɔzō wū nī wē gi ifiri okukwe wē mēshi wē ikēn oḍa-oḍa, kanī a ju wē w'a hatulē wē, hūn nkē w'e gi tuhu okukwe wē, makēni wē nwūn, wē k'e lihizi rī ndūn ka mma.

³⁶ A kpa wē ndī ɔzō ye ɛmū makē okukwe wē, gbu wē mkpīnsīn; e kēndē wē ndī hū ime wē ɛgbūn, tū wē ye ulō-ngan—makē okukwe wē. ³⁷ E gi wē ɔmūma magbu ndī hū ime wē; a kpōwa wē ndī hū ime wē ɔzō ɛbūō; e gi wē ɔpīa-agma gbu ndī hū ime wē.

Akpūkpo atūnrūn lē akpūkpo ewu sūō kē w'a hūn e yi, e nwē wē ihien ɔwūlē mōbū ndī e yeni wē ɛka; e kpokpo wē wē; e mēja wē wē! ³⁸ Uwanī ɛfuruni ndī nō erira! W'a wahunmē ime atū lē elu-ugu lē ime okporo lē ɔnū ndī rīnsōnmē alī.

³⁹ Eziē, wē ku oku ndīnī ile ɔhūnma makē okukwe wē, kanī, o nwōnnī onyē ɔwūlē ime wē hūn nwōnhēn *ihien ahūn* Osolobue kwe nkwa a. ⁴⁰ Makēni, Osolobue kwademēni ɛnyi ihien ka mma, hūn o gi mē ni ezukō wē oke bū ɛnyi a rī a.

Isi Nke Mmēbūō

Nī ɛnyi Sōnmē Nzōmūkū Kraīstī

(Mat 11.28-30)

12 Ya wū, ebe o mē nwan ni igunrun ndī ɔshēri han ɛnina fihunmē ɛnyi lēkē ɔgbō †, nī ɛnyi lato nwan ihien ɔwūlē hūn a nyīndannī ɛnyi, natozikwō njo ahūn e mēsōnmē ɛnyi uke. Nī ɛnyi dikēnmē, gba ɔsōnī Osolobue ketōnī ɛnyi, ² bu ɛnya zinme Jizōsī, hūn wū mbidōn lē ɔgūgū okukwe ɛnyi; hūn gi ifiri ighoghō

† Grikī: orukpu

hụn rị e che n'ẹ dingbu obe hụ, legberi ifenren rịn'a. Ọ nọdiguọ nwan alị ẹka-nni ukpo Osolobue.

³ Rokpo nị onyeni dingbu ihien ahun ile ẹka ndi-njo—amamgbe ndun a guu unu mobu unu e tuhu okukwe unu. ⁴ Ogunni unu rị e che njo, unu e ke cherude ẹ ebe o nọ napu unu ndun unu. ⁵ Unu a zogudode oku nkasi-obini Osolobue ku, hun o gi a gba unu umẹ nọkẹ umu a ra? Ọ si,

“Nwa m,
elegberile afunfun Di-nwonni-enyi gi a zun i;
anile ndun guu i ebe o rị a jugbo i;
⁶ makeni,
afunfun ke Di-nwonni-enyi gi a zun
onye o bu obi;
onye hun o nabanhan nọkẹ nwa a
k'ọ fian mkpnsin.”

⁷ E digbu ni nwan afunfun, e weri ẹ nọkẹ ozunzun. Osolobue gi ẹ a ghosi nị umu a ke unu wu nke-esi. Elee nwa ke nedi ẹ ghaleni e ye afunfun ebe o n'a zun a? ⁸ Omeni eyeni we unu afunfun we gi a zun nwa ke we don e ye onye owule wu nwa nke-esi, ya wu nị unu ele umu nke-esi. ⁹ Ebe o me ni enyi a gbayegho ndi nedi enyi rị elu uwanị ogen we gi e ye enyi afunfun we gi zun enyi, o furuni nị enyi wepuha obi enyi bu enwen enyi che okpuru Nedi enyi nke ime Mmon wu Osolobue, keni enyi hun uzọ nwon ndun? ¹⁰ Ndi nedi enyi e yegho enyi afunfun ekerẹ ogen ebe we n'a zun enyi ke we marinhan, kanj ya le enwen ẹ wu Osolobue gi afunfun a zun enyi keni o rinj enyi mma nke-esi, keni enyi son ẹ rị nsọ. ¹¹ Afunfun w'e ye ihian we gha a zun a ra sọ sọ ogen hụ ihian gi rị ime ẹ, ufu k'ọ fu. Kanj, omegu, o mipuha nị ndi we gi ẹ zun mkpuru, hun wu udon le ibi ke Chuku cho.

Ndunmodun Le Eka-ntin

¹² Gbakemẹ ni nwan ẹka, unu a gbakemezikwo mkpu-uku ndi ahun rị a ma nni. ¹³ Kwa nị nị nwan oku unu uzọ zinrinni, keni uku rileni iken hun uzọ dnhin, amamgbe o kwapu.

Ajukwole Ni Eyemeka Osolobue!

¹⁴ A liliima nị nị udon a rị egbata unu le onye owule le ni unu a rizikwo nsọ, makeni onye rileni nsọ ahunko Onye-nwonni-enyi.

¹⁵ Hun n'a n'ọ nwonni onye efoma Osolobue fie; nị ize arinj ime igunrun unu, buhe nsongbu, meru ndi bu oda—erira mkpogun don e suepuha. ¹⁶ Hunzikwo n'a nị o nwonni onye rị a ghereni, mobu onye nọkẹ Iso—hun nwonleni ihien o kpọ ihien Osolobue, hun gi ifiri okwa ihien-oriri ohu repu onodi nwa-ibuzo o wu. ¹⁷ Unu a maringho nị omegu, o nọ cho nị o nwonhen ngozi hụ, kanj a ju w'a; o sanj ẹka gbहतo ihien, osuon'a n'ọ gi enya-mirin cho ngozi hụ.

¹⁸ Makeni, ele ihien we a saeka e metu ẹka ke unu bja d'e kunrun—nọkẹ ke umu Izrelu don bja Ugu Saj-naj; ele oken okun rị e nwunni le ishi le ebe we nọ a kwan “okokoko!”; ele oken ufere rị a kponi. ¹⁹ Ele olu

opi rị a hannj le olu rị e ku ihien o me ni ndi nun'a nọ rjoma nị asa we ẹka nuzi—²⁰ makeni obi we asanj ẹka bu iwu o ti: nị, “Ihien owule ehụ a metu ugu hụ, we magbu ẹ, osuon'a nị anu ro!” ²¹ Ihien ile we rị a hun a wukemkeke ihien egun, nke wu nị, Mozizi le enwen ẹ node si, “Egun rị a tu m, ehụ rị a ma m nni!”

²² Mba! Ugu Zayonu ke unu bja, obodo uku Osolobue rị ndun, Jerusalem hun rị elu-igwee; unu bja d'e kunrun igunrun ndi mmon-ozu we ghaleni a sa ẹka a gun; unu bja d'e kunrun ndi rị e me mmemme, a ghogho. ²³ Unu a biaguo d'e kunrun igunrun umu ibuzo Osolobue, hun we deye efan we elu-igwee. Unu a biaguo d'e kunrun Osolobue hun wu oka-ikpe ihian ile. Unu a biaguo d'e kunrun ndi bi elu ke Osolobue don cho hun Osolobue meguu nwan mmon we zu oke. ²⁴ Jizosi ke unu bja d'e kunrun, onye hun e wegbama Osolobue le ihian ime nkwerigbama ohun. Unu a biaguo d'e kunrun edeke-nfesomẹ ahun hun rị e ku ihien ka mma kari mmegwarị ahun edeke Ebelu si we megwarị, makeni onwan si gbagharị.

²⁵ Hunkwọ n'a nwan nị unu apani oku Osolobue, onye ahun rị a gwa unu oku ogeni. Makeni, omeni awanahinni we ogen hụ we gi pa oku Mozizi hun nọ elu-uwani ogen ahun a do we eka-ntin, enyi asakokwo ẹka wanahin kaka, omeni enyi a pa oku Osolobue hun gha elu-igwee a do enyi eka-ntin. ²⁶ Ogen hụ, uwa ke olu ẹ zinzin; kanj, ogeni, o kweguo nkwa, si, “M k'e zinzinzi ihien ile: elezi uwa sọ ke m sikọ nwan d'e zinzin, m k'e zinzinzi kwọ elu-igwere ile le ihien rịn'a.” ²⁷ Okuni o ku: “M k'e zinzinzi” rị a ghosi nị Osolobue sikọ d'e wepu ihien ndi hụ we a sa ẹka e zinzinfu, ya wu ihien we ke eke, keni o hun uzọ hodu hun we ghaleni a saeka e mehunme. ²⁸ Ebe o me nwan nị enyi rị e nwonhen ali-eze hun we ghaleni a saeka e mehunme, nị enyi gi nwan ekele le egun le ehụ-omuma-nni fe Osolobue ofufe furu hun o nabanhan; ²⁹ makeni ezioku-ezioku, Chuku enyi wu okun hun e bu ihien e ri.

Isi Nke Mmeto

Obibi Hun A Sọ Osolobue Usuo

13 E nwẹ ni ihien-osusuo umunẹ unu ime Krajist ogen ile. ² Egikwole ni inabanhan ndi obia gu egu—makeni, o nwonguo ndi gi enina nabanhan ndi mmon-ozu, lee we obia—bu a marin we nị ndi-mmon ozi ro. ³ A nyanhan nị ndi rị ulo-ngan nọkẹ si unu le we rị ulo-ngan; a nyanhan nị ndi we rị e meshi-iken nọkẹ si unu ke we rị e meshi iken. ⁴ Gbayekemẹ ni olulu dile-nwunye; ke di ke nwunye ewiwikwole enwen ẹ, meru elu-ukpo we †—makeni Osolobue jenko d'a ma ndi ughere ikpe. ⁵ Anikwole ni eghe a sọ unu; a nị nị ihien unu nwon e jun unu efọ. Makeni, Osolobue e kuole, si, “Ahapuko m unu mobu la unu to.” ⁶ Ya wu, enyi k'a saeka du ẹka obi, si,

“Di-nwonni-enyi wu onye e yeni m ẹka,
egun atuko m;
ki ihian k'a saeka me m?”

† Di esonle okpoho ozo; nwunye esonle okennyẹ ozo.

⁷ Nyanhan ni ndi-ndu unu, hun gwa unu oku Osolobue; lekpo ni ihien ndun we runpuha; kinrin ni okukwe we. ⁸ Ke Jizosi Kraisti ri unyanhun k'o ri tanni; o k'a ri erira jenin ejen. ⁹ Awukwole ni ndi we gi nkuzi ri ichen-ichen e dufie; make ni o rika mma ebe o no me ni eyemeka Osolobue ke obi gi ru ihian ali, ni ele idon-mesonme iwu ihien-oriri—iwu ihien-oriri hun ban-tuleni ni ndi e donme ni we erere. ¹⁰ Ukpo nchu-ejan nke enyi wu udi hun o me ni ndi nchu-ejan hun a run ime Odun-ufufe akan hu efuruni ni we ri ihien ri n'a.

¹¹ Onye-isi nchu-ejan Ofufe-akan hu e webanhan edeke anu we gi chu-ejan njo ime Ebefu Kacharin Nso, kanj w'e bu anu hu e shi ebe ihian bileni d'a dun okun. ¹² Ya hain Jizosi gileni no ime obodo nwunhun, kama we gha ime obodo wepu a d'e gbu, keni o hun uzọ gi edeke e don ndi ihian nso. ¹³ Ni enyi gha nwan ime obodo pu, buru e ebefu ihian bileni—d'e son e narin ihien ifenren we me e, ¹⁴ make ni enyi e nwon obodo owule hun k'a toni elu uwanj enyi ri; kama, enyi ri a tu enya obodo hu lalanj. ¹⁵ Ni enyi ghama ni nwan aka Kraisti a ja Osolobue mma ogen ile, make ni ebe Osolobue ri, ohun wu ejan enyi ri a chuyen'e—mkpuru o ri a ghori ugb'onu ndi ri e fen'e, a kpoku efan a.

¹⁶ Hun n'a ni unu hu e me mma le ni unu e keye ibe unu ihien unu nwon, make ni udi ejanni a soso Osolobue usoso.

¹⁷ E hume ni ni ndi-ndu unu isi; e bu ni enwen unu e che okpuru we. Make ni, we ri e lepụ ume-ndun unu enya. We jenkọ d'e ye Osolobue mgbakọ banyeni unu.

Hun n'a ni we gi ighoghọ ye ya wu mgbakọ, ele enya-mirin, make o gha a jo unu njo.

¹⁸ E me ni ni enyi ekpere. Make ni, enyi a maringho ni obi enyi ri ochan, ni enyi a chozikwo ni enyi e bi obibi nwe ogho ime ihien ile enyi ri e me. ¹⁹ M ri a rjokenme unu, me ni ihien ni, keni we hun uzọ wekinhen m ebe unu ri egwa.

Ekpere

²⁰ Osolobue e ye udon; iya gha onwun wekinhen Dinwonni-enyi wu Jesu, oken onye-ndu atunrun ahun we gi edeke e (ya wu onwun a) biye nkwerigbama itebite hu Osolobue tumeka; ²¹ ya dodo yecharin unu ihien ile ri mma hun unu e gi me uche e. Ya dodo me e, keni ihien a soso'a hun uzọ e me ime ndun enyi ghahanj Jesu Kristi. Ogho ya rinj Jizos' Kraisti ogen ile jenin ejen! Isese.

Oku Ikpazuun

²² M ri a rjo unu umune m, dodo, nabanhan ni oku nkasi-obini m de ni unu, n'o suekeni.

²³ M cho ni unu marin ni a hatugwo we nwen enyi wu Timoti—n'o ghagwo ulo-ngan puha. Mme le 'ya jenkọ d'a wj m lalanj d'a hun unu, omeni o biaghọ egwa.

²⁴ Kele ni ndi-ndu unu ile le ndi-nso ile. Ndi hun gha Itali bja ri ekele unu. ²⁵ Efoma Osolobue ya rinj unu ile. Isese.

Jemisi

Isi Nke Ohu

1 Mmē wu Jemisi de ẹhuhuo-ozini. M wu igbon Osolobue le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi. M ri e de-jenni ndi ikpun-ulo mmebu alj Izrelu, hun risonme alj ndi ozo ri ichen-ichen ya; e kele m onu!

Afunfun, Okukwe Le Amamihiē

2 Umune m, ogen owule udi onwunwan ri ichen-ichen gi a biani unu, weri ne ni ihien unu e gi ghoghoro—³ make ni unu a maringho ni we lele okukwe unu, o weheni unu ndidi. ⁴ Ni ni nwan ndidi runchanrin orun a, keni unu hun uzọ wuru ndi ka ehū, zu oke, nwonleni ebe we no a la azupun.

⁵ Onye owule ri ime unu hun marinleni ihien o k'e me, ya me ekpere rjo Osolobue hun a shiapu efo e ye ihien—o k'e ye e amamihiē. ⁶ Kani, ya gikwo okukwe rjo; y'e gikwole obi ebuo, kaka. Make ni, onye obi-ebuo nohu ke ebiri-mirin ohimin hun ufere ri e nu, e nuhunme. ⁷ Onye no erira y'e rokwole n'o k'e nwonhen ihien owule aka Di-nwonni-enyi, ⁸ make ni onye obi-ebuo k'o wu; ime ihien ile o me, a ra sa aka kwademe obi e, me ihien owule.

Egbeyele Ni Onye Owule

⁹ Onye owule kwerini bu o wu ogbenne, ya ghoghoma ni Osolobue e bushiguo a elu; ¹⁰ hun wu odafin ya ghoghoma ni e wetuguo w'a anj. Make ni, ndi-idafin jenk'o d'a ghafe ke obobo ofia: ¹¹ anwun wahu, efifia ri ofia e shinwun, obobo e a danfu, mma a aguu! Erira k'o riji ni ndi-idafin, we k'e shinwun ebe we ri e bi elu we.

Onwunwan

¹² Onye owule gi ndidi son onwunwan k'a narin ngozi, make ni, o fuha ohunma, Osolobue e gi ndun ahun o kwe ndi ihien e a suo nkwa a tu onye ahun ugon mmeri.

¹³ Onwunwan bja ni ihian, y'a sikwole, "Osolobue ri a nwan m." Make ni, eje-ihien ara gun Osolobue egun omume; ya le enwen e ara nwanzikwo ihian. ¹⁴ Ni onwunwan biani ihian wu ni eje-ihien la a enya, gunma a. ¹⁵ Ihien o lila-enya kwonkenmeguu ihian, o mupuha njo; njo karaguu, o mu onwun.

¹⁶ Umune m, anikwole ni we dufie onu. ¹⁷ Make ni, ihien ile we shiapu-efo ye le ihien owule zu oke we e ye eye gha elu-igwee, aka Osolobue, bja. Osolobue wu Nedi hun e ye ukpe ile rini hun ghaleni e bi ekanai—a

ra gbehuto, ara yebe ukpe, yeme ishi. ¹⁸ Iya kwademe obi e, shiapu efo mudonzi enyi, ghahani oku e hun wu ezioku, keni enyi wurun'a mkpuru-ibuzo o gha ime ihien ile o ke ghori.

Inu Oku-Chuku Le Igi E Bi

¹⁹ Umune m ri m obi, marin ni onwan: onye owule ya a nukpo oku; y'e kukeririle oku; y'e bukeririle olulu—²⁰ make ni olulu ihian ara runpuha ihien Osolobue cho. ²¹ Wepu ni nwan ihien ile ru unyin le eje-ihien ile unu ri e gi e mekarj enwen onu; onu e welua enwen unu alj, nabanhan oku Osolobue we kunye ime obi unu, hun k'a s'eka zuopuha ume-ndun unu. ²² Kani, e gikwo ni ya wu oku Osolobue e bi; awukwole ni ndi a nu onunu suo, hun ri e dufie enwen we. ²³ Make ni, onye owule hun a nu oku-Chuku bu ara gi e bi nohu ke onye gi hu ughegbe lee enwen e. ²⁴ Eghete. Make ni, o leghahu enwen e, gha ebegu pu, o zo ke o no ozigbo. ²⁵ Kani, nke ndi hun e leban enya iwu hu zu oke wu oku Osolobue, hun e me ihian e nwonrin enwen e, omeni w'e dikeme, mesonme ihien o cho—ni emeni we ndi a nu, a zo ihien we nu, kani ndi e gi e e bi, Osolobue k'a gozi we make ni we ri e gi e e bi.

²⁶ Onye hun si n'o ri e fe Osolobue bu ara kwodon ire e, ri e dufie enwen e; ofufe e wu ihien-eti. ²⁷ Ezigbo ofufe zu oke, ruleni aru enya Osolobue Nedi enyi wu hunni: ilepu ndi nwonleni nne mobu nedi le ndi di we nwun enya ebe we ri a ta afunfun—lezi idonme enwen ihian make uwa gha e meru a.

Isi Nke Ebuo

Egbeyeleni Ihian

2 Umune m, ebe o me nwan ni unu kweri ni Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi, Di-nwonni-enyi nwe ogho, ni unu wuruzi ndi e gbeyeni ihian?

² Omeni onye yi ekwa-oma nanranni, yisonme ola-eka goru, a banhan ebe onu ri e zu, ni ogbenne yi ekwa rileni mma kaka a banhanzikwo ebegu, ³ onu a gbaye hun ken ekiken ri mma, si a, "Dodo, nodi alj ocheni ri mma," si hun ogbenne, "Wuzo ebegu," mobu "Nodi ebeni ukw m ri"—⁴ ohun a ghosigunoni ni unu e gbeyeni ihian ime igunrun unu, ni unu e gi obi zinrinleni e me ihien unu? ⁵ Umune m ri m obi, gon ni ntin! Osolobue a horigunoni ndi-igbenne? Eghete, o horiguo ndi-igbenne ime uwanj ni we wuru ndi-idafin ime okukwe, wuruzikwo ndi k'a banye Alj-eze hu o kwe ndi nwe ihien-osuso a nkwa. ⁶ Kani, unu e legberi ndi-igbenne! Ele ndi-idafin a kpangbu unu? Ele we a

dojen unu ogwa? ⁷ Elee we e kuto efan Onye hu richanrin mma hun unu ri a za?

⁸ Omeni unu e donme iwu hu Eze ye ke we don de e ime Ekukwo-nsọ, iwu hu hun si, "Thien ibe i ya sọ i ke i ihien i don a sọ i"—unu e meguo ihien ri mma. ⁹ Kanj, omeni unu e gbeyeni ihian, unu ri e me njọ, ikpe a maole unu makeni unu ri a dan iwu. ¹⁰ Makeni, onye donmehanchanrin iwu ile—dan ohu, ikpe a maol'a nọke onye danchanrin iwu ile. ¹¹ Makeni, Osolobue ohu hu hun si, "Agherele," iya sizikwo, "Egbule ochu." Ya wu, omeni y'e gbu ihian, y'a danchanringwo iwu hu ile—osun'a ni y'a ghereni.

¹² Ya wu, ke iku-oku ke omume, e mechanrin ni we ke ndi we k'e gi iwu hu e me ihian e nwonrin enwen e kin ikpe. ¹³ Makeni, onye owule meleni ebere, we jenkoni d'e kin e ikpe, emekoni w'a ebere. Ebere y'e meri ikpe-omuma.

Okukwe Le Orun

¹⁴ Umune, elee erere k'o ban n'i si ni i nwon okukwe, omeni y'e gin'e run orun? Ni okukwe ahun saeka zuopuha i? ¹⁵ Omeni ekwa ezuni onye nke Krajist ibe unu ukun mobu ni ihien o k'e ri uhuhin hu a ri a, ¹⁶ onye ohu ime unu a si a, "Ijen ewere-o! Oyi atukwole-i-o! Rijunkwo ef-o!"—kanj, y'e yen'e ihien ehü a cho. Elee erere k'o ban?

¹⁷ Ya wu, okukwe nodini bu egini w'e run orun a nwunhugwo.

¹⁸ Kanj, ihian k'a si, "Onye le nke e ro: nke i wu okukwe, nke m wu orun."

Aziza m wu, "Ghosidele m ke onye owule e gi saeka nwon okukwe nke-esi bu orun ari a. Mmewen, m jenk d'e gi orun m ghosi i okukwe m."

¹⁹ Y'e nwongho okukwe nu—hun i gi kweri ni Osolobue ohu sọ ri, ele iya? Y'e meke-o! Kanj, eje-mmon kwerezikwo ekweri!—ya ke egun gi a tu we, ehü hu a ma we nni!

²⁰ Onye-nzuzu! I cho ni we ghosi i ni okukwe nodini bu y'e gin'e run orun a nwunhugwo? ²¹ Ele ihien nedi enyi wu Ebrahim run ke Osolobue gi kun'e ohunma—ogon hu o gi wehe nwa a wu Aziki, n'o gi e chuejan elu ukpo nchuejan hu? ²² Y'a hun a? Okukwe e le orun a rungbama; ihien o me ke okukwe e gi zu oke. ²³ Erira ke ihien hu Ehuho-nsọ ku don mezu, ni, "Ebrahim kweye ni Osolobue, Osolobue no gun a yen'e, kpo a onye ri ke Chuku cho, kpo a owu a."

²⁴ Y'a hun a nwan ni ihien onye run ke Osolobue gi e kun'e ohunma—ele okukwe sọ!

²⁵ Ele erira ke Osolobue gizi gi ihien igbaraja hu wu Rehabu me kun'e ohunma—ogon hu o gi nabanhan ndi hun Joshua zi d'e gi nzuzue lele ali Jeriko, zueme we, yeni we eka ghashi uzo ozo wanahin? ²⁶ Ya wu, k'o don me ni ehü ihian mmon rileni a nwungwo, erira k'o donzi me ni okukwe orun rileni a nwungwo.

Isi Nke Eto

Izun Ire

³ Umune m, emele ni ndi-nkuzi, ndi-nkuzi, makeni onu a maringho ni eka we k'e gi kin enyi ndi-nkuzi ikpe k'a ka e ze. ² O runahinsonme enyi ile arunahin. Onye owule oku-onu ghaleni arunahin e zugwo oke, o k'a sazikwo eka kwondochanrin ehü a ile.

³ Enyi kenme eshin onu keni o hume ni enyi isi, enyi k'a saeka ki ehü a ile. ⁴ Lezide ugbo-mirin: osun'a ni e hie we ogbe, osun'a ni okon ufere sọ nwon e bu we—sterin mehu ekeru ke onye a nyan n'a gi a fi a e shi ebe owule o cho. ⁵ Erira ke ire rizikwo—mkpamkpa ehü me ntin ro, kanj o kukari enwen e!

Lezide nwan ke okun me ekeru a dunfu egboko! ⁶ Ire wu okun nke-esi. Ire nohu ke ebe we no bu njọ han ke uwa ile che enyi ehü! O rucharin ehü ile unyin! O bu ndun i ile e che ime okun! Okun ire gi a dun gha okun-mmon a bia.

⁷ O nwonni udi anu owule hun a kpa ani, hun a ri ari, hun ri ime ohimin mobu nnunu hun ihian keleni zun mobu hun o me ni ihian asako eka zun a. ⁸ Kanj, o nwonni onye owule wu ihian hun k'a sa eka zun ire. Eje-ihien ghaleni e zu ikon k'o wu. Eje-nshi hun e gbu ihian ya jun ime e. ⁹ Ya ke enyi gi a ja Onye-nwonni-enyi le Nedi enyi mma; iya ke enyi gizikwo a bu ihian we ke udi Osolobue onu! ¹⁰ Onu ohu hu ojija-mma gha a puha ke ibu-onu ghazi a puha! Umune m, o furuni n'o ri enina. ¹¹ Ni isi-mirin ohu gha onu ohu a gbapuha mirin ri mma hun a sọ usọ le hun e lu ilu? ¹² Umune m, ni osisi figi mi mkpuru olivu? Ni osisi grepu mi mkpuru figi? Mba! Ya wu ni mirin hun a sọ nnu-nnu a s'eka wefuha hun a sọ ohunma.

Amamihien Nke Osolobue Le Nke Ekwensu

¹³ Onye marin ihien nke-esi ime igunrun onu? Onye nwe nghota? Ya gi obibi ri mma o ri e bi le k'o don e welua enwen e ali ghosi ni ihien o ri e me gha ezigbo amamihien a bia. ¹⁴ Kanj, omeni eje enya-ufu le icho nke-i nke-i ri i obi, ezumekwole ezioku rin'a, a nyan isi ni y'a maringwo ihien, makeni ntü k'i ri a tu.

¹⁵ Elekwwo enu-igwee ke udi amamihien hu gha bia! Nke uwa ro; nke ihian-mmaka ro, eka Mmon-nsọ ari; nke Ekwensu ro. ¹⁶ Makeni ebe owule enya-ufu le icho nke-i nke-i ri, ebeku ke we no a hunzi isusu le udi eje-ihien ile ri ichen-ichen.

¹⁷ Kanj, nke amamihien ahun gha elu-igwee bia—nke ibuzo wu ni o nwonni kaka eje-ihien owule rin'a; udon k'o cho, a ra me ikon-ikon; o lee k'o ri ndi ozo; ebere le mkpuru ri mma jun ime e; a ra gbeye ni ihian; ihunnai ari a. ¹⁸ Ndi-udon marin ke we don e gi udon a kun mkpuru, o mipuha ezi-omume.

Isi Nke Ẹnọ

Awuḗ Ọwụ Uwa

4 Elebe kẹ ikpe rịsọnme ime igunrun unu gha a bia? Elebe kẹ ọgun rịsọnme ime igunrun onu gha a bia? Eḗ ihien ndi ahun a gungbuni unu ri ime unu a lu agha? ² Unu cho ihien ni unu enwonhenni ihien unu cho, unu e gbume ochu. Ihien na unu enya, ni unu asani eka nwehen e unu e kpeme ikpe, luma ogun.

Unu enwon makeni unu ara rjo. ³ Unu rjo unu ara nwonhen—makeni ihien unu bu obi arj mma: unu ri a rjo hun unu e gi me ihien a soso ni unu. ⁴ Ndi obi we rileni uzọ ohu! Unu amarin ni iwu ọwụ uwa wu iwu enenren Osolobue? Ya wu, onye cho n'o wuru ọwụ uwa o henrin enenren Osolobue. ⁵ Ra unu ri e ro ni Ẹkukwo-nsọ enwon ihien o ri e ku ogen o gi si ni "Enya a fu Mmon hun Osolobue we che ime enyi ufu omeni enya enyi ri uzọ-ebuo?"

⁶ Kanj Osolobue e yecheni eka, e yecheni iken; ya hain Ehuho-nsọ gi si, "Osolobue a nokin onye-mpache uzọ, kani, o yeni onye e welua enwen e ali eka." ⁷ Ya wu, bu ni nwan enwen unu che okpuru Osolobue. Che ni Ekwensu ogun, o k'a gbanj unu osọ. ⁸ Nokunme ni Osolobue keni Osolobue nokunme unu. Kwopu ni eka unu, ndi njọ! Chanchanpu ni obi unu, ndi obi-ebuo! ⁹ Goo ni! Kwan ni! Enya-mirin ya gba unu! Emu unu ya henrin ekwan, unu a na ighoghọ unu to, sukuru!

¹⁰ Wenu ni enwen unu ali ebe Di-nwonni-enyi ri keni o bushi unu enu.

Ekutole Ni Ibe Unu

¹¹ Umune m, ekujakwole ni oku onye Itu-Krajistj ibe unu, makeni onye owule kuja oku onye Itu-Krajistj ibe e mobu kin e ikpe ri e kutọ Iwu Osolobue ye, e kin Iwu Osolobue ikpe. I gha e kin Iwu ikpe, y'elezi onye e donme Iwu—y'a wuruguo oka-ikpe! ¹² Onye ohu soso ri hun e ye Iwu, onye ohu hu wuzikwo Oka-ikpe; iya a sa eka a zupuha, iya a sazikwo eka e tikpo. Onye k'i wu nwan i gi e kin onye Itu-Krajistj ibe i ikpe?

Kpachanpu Ni Enya Banyeni Inyan-isi

¹³ Lee ni enya, unu ndi hun a si, "Tannj mobu ekile, enyi k'e jen alinj mobu anj-nej; enyi k'a no ahua ebegu—zun afja, kpa eghe"— ¹⁴ bu unu amarin ihien eki k'a mu! Ki wu ndun i? O nolu kẹ igirigi hun a puha, o nolu ekere, o fopu! ¹⁵ Ihien furu unu k'e ku wu, "Omeni uche Di-nwonni-enyi ro, enyi k'a ri ndun, me ihienni mobu ihien-nej." ¹⁶ Kanj, hun nke unu e gi e ku erira, unu hu a pache, a nyan isi. Udi inyan-isi ile no enina wu njọ.

¹⁷ Ya wu nwan ni onye owule marin ihien furu o k'e me bu o men'e, e meole njọ.

Isi Nke Isen

Ndi-idafin, Kpachanpu Ni Enya!

5 Unu ndi-idafin, gon ni ntin: kwanmakwo ni ekwan; e gokwo ni—make nsongbu hun lala ni ni onu!

² Aku-le-uba onu e wiwuguo! Ekika e ripuguo ekwa unu! ³ Goru unu le ola onu a gbaguo nchara! Ncharani we gba k'a shjagbu unu eri; o jenkọ d'e ripu uru ri unu ehụ kẹ okun don e ri ihien. Unu a kpatoguo aku-le-uba ime uwanj rugu njendeme. ⁴ Gon ni ntin! Egho-orun ndi sun ni unu ofia, hun onu gi mmegbu ju ni onu akuko ugwo ri nwan a kwan! Ekwan ndi ghonj unu ihien-ugbo e ruguozj Nna nwon iken ile ntin! ⁵ Unu e biguo obibi ehụ-ufu le iri-uba elu uwanj. Unu a zunguo akp'obi unu tonj uhuhin ogbugbu. ⁶ Unu a maguo ndi nwonleni ihien we me ikpe, gbu we—bu o nwonni ihien we ju unu!

Din Ndidi

⁷ Umune m, e nwon ni nwan ndidi d'e ru ni Di-nwonni-enyi a bia. Lee ni kẹ onye-ugbo e che mkpuru ihien o kunye ali hun rikem e mkpa, e din ndidi ni mirin ibuzo le mirin ikpazun zueyegu a ohunma-ohunma. ⁸ Unu nwen k'e nwonzikwo ndidi erira, kwonkenme obi unu—makeni obibia Di-nwonni-enyi a riguo nsue.

⁹ Umune m, edenwinnwinkwoleni ni ibe onu, make Osolobue gha a ma onu ikpe—makeni Oka-ikpe e ruguo onumuzo, o d'a banhan! ¹⁰ Umune m, leri ni agungun ndi-amuma hun gi efan Di-nwonni-enyi ku oku ogen mbu, keni unu gi e marin ke unu a don dingbu afunfun. ¹¹ Ezie, enyi a ja ndi din ndidi mma. Unu a nughọ kẹ Jobu don din ndidi; unu a hunghozj udi obi Di-nwonni-enyi nwe, ni Di-nwonni-enyi e meke onye-efoma le onye-ebere.

Ekuḗ Iyi

(Mat 5.33-37)

¹² Hun ka mkpa umune m, ekuḗ ni ihien owule, kaka! Ke elu-igwee ke enu-uba ke ihien ozọ owule—ekule ni hun owule. Kama, omeni eghe ro, si ni hu "eghe;" omeni mba ro, si ni hu "mba" amangbe ikpe-omuma a rinj unu.

Ekpere

¹³ O nwe onye nwe nsongbu ime unu? Ya me ekpere. O nwegho onye ri a ghoghoni? Ya bu ebụ ija-mma. ¹⁴ O nwe onye emu ri a ku ime unu? Ya kpọ ndi-isi uka ni we men'e ekpere, gi efan Di-nwonni-enyi hu ude kpu e. ¹⁵ Ekpere we gi okukwe me k'a zuo onye emu hu, Di-nwonni-enyi e weli e; omeni onye hu me njọ, o gbagharj a ya.

¹⁶ A gwa ni nwan ibe onu njọ onu me, e menj ni ibe unu ekpere—keni unu hun uzọ dnhin. Ekpere onye ri e bi ke Chuku cho gi akpakali obi e me nwon iken, o runkenme orun.

¹⁷ Ẹlajja wu ihian hun no ke enyi. Kani, osuon'a n'o wu ihian, oge o gi mekenme ekpere amamgbe mirin gha e zue—mirin ezueni orogbo aha eto le ifon isin, ali ahunnj mirin! ¹⁸ O no mezi ekpere, elu-igwere no ye mirin, ali no mi mkpuru a.

¹⁹ Umune m, omeni o nwon onye owule ime unu gha ime ezioku kpahu, ni onye ozo e wekinhen e azun; ²⁰ hun wekinhen e azun ya marin ni onye hu wekinhen onye-njo ri e huni azun k'a zuopuha umendun onye njo hu aka onwun, kpume njo bu oda.

1 Pita

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Pita hụn wụ onyē-ozī pụ-ichēn Jesu Kristi de ẹhụhụọ-ozini jēnni ndị nke Osolobue rjleni ụlọ, hūn rjsonmē alj ichēn-ichēn rj Azụun Pōntusu lē Galeshja lē Kapadosja lē Eshja lē Bitinia— ² ndi Chuku Nēdi hōtō hūn Mmōn-nso dōn nsō—kēni wē hūn ụzō humēni Jizōsị Kraistj isi, leni wē wuru ndi wē fekpu ẹdeke ẹ—a rj wē ọchan. Ẹfoma lē udōn ya rj ni ọnu mmagi-mmagi.

Olile-ẹnya Hụ Rj Ndun

³ Ọjja-mma ya rj ni Osolobue, hūn wụ Chuku lē Nēdi Onyē-nwōnni-ẹnyi wụ Jizōs' Kraistj! O giguọ okēn omikēn ẹ mūdōnzi ẹnyi, mụ ẹnyi ye imē olile-ẹnya ọhūn rj ndun. O mē ihienni ebe ọ nọ gha ọnwun weni Jizōsị. ⁴ O mēguọ ẹnyi wuru nwan ndi k'e nwehēn ihien ndi hūn o dōnmetōnị ẹnyi, ihien ndi hūn ghalēni e rehi mōbụ a ruhū mōbụ a fapụ. O buguọ ihien ndini tōnị unu imē elu-igwee. ⁵ O gi nwan ikēn o gi wuru Osolobue e chemē unu, ghalani okukwe ọnu, kēni nzūfūha hū ọ kwademēguu, hūn lalani ọgugu-ogēn, hūn ụzō ru ọnu ẹka.

Osolobue Gi Afunfun E Lele Okukwe

⁶ Ihienni Osolobue mē rj nwan e mē unu a ghōghō—osūon'a ni wē rj nwan e gi afunfun rj ichēn-ichēn e lele unu ẹkēre ogēn, ⁷ igi ghōsị ni okukwe unu wū nke ezigbo ẹ. Ẹrjra kē wē e gi ọkūn e lele goru makēni ọ rj mkpa—goru hūn e wiwini! Bū okukwe unu ka goru mkpa a rj, ka a ọhūnma-ọhūnma! Ya wū, ọ rjka mkpa ni wē lele okukwe unu, kēni ogēn Jizōsị k'e gi bja, a ja wē unu mma, yezikwō unu ọghō lē mgbaye; ⁸ Jizōsị hūn ihien ẹ rj a sūo unu—osūon'a ni unu e ke leghatu ẹ; unu kwerin'ẹ—ọ sūon'a ni unu arj nwan e legha a kikēnni. Ọhūn e mē unu a ghōghō ọda-ọda—okēn ighōghō ọnu ghalēni a saēka a kōwa! ⁹ Unu a ghōghō ẹnjina makēni unu hū e nwōnhēn erere rj okukwe unu—ya wū, wē hū a zūpūha umē-ndun unu.

¹⁰ Nke nzūpūhani, ndi-amuma hūn Osolobue gi ku oku ẹfoma hūn jenkō d'e ru ọnu ẹka te chōkēnmē alj a, dōnrin ẹnya leban a ẹnya ebe wē n'a chō ni wē ghōha a. ¹¹ Wē hū a jū enwēn wē ihien Mmōn Kraistj rj imē wē rj e ku oku ẹ ogēn o gi gwatō wē afunfun Kraistj k'a ta lē ọghō k'e sōn n'ẹ—a jū enwēn wē onyē ọ rj e ku lē ogēn o gi jenkō d'e gi mē. ¹² Osolobue nọ ghōsị wē ni ẹlẹ ifiri wē lē enwēn wē kē wē gi e ku ihien ndi ahūn wē ku, kani, ifiri unu. Unu a nūguọ nwan ihien ndi hū. Ọnu ndi ahūn wēhēni unu ozioma kē unu gha nū wē.

Ikēn Mmōn-nso ahūn Osolobue gha enu-igwee zihē kē wē gi zi unu ya wū ozioma. Ndi mmōn-ozī nkē a chōkadē ni wē leghadē ihien ndini!

Wē Kpọ Unu D'e Bi Obibi Rj Nso

¹³ Ya wū, kōnrin ni nwan ọrūn imē obi unu, e dōnrin ẹnya e bi; buchānrin ni olile-ẹnya unu che ngozi hū Jesu jenkō d'e gi ẹfoma a wēhēni unu—ogēn o k'e gi bja. ¹⁴ Lēkē ezigbo umu hūn e humē isi, emēzilē ni ihien ndi hū te rj a gūn unu ogēn unu kelēni marin Jizōsị.

¹⁵ Kama, obibi unu ya rjchānrin nsō ụzō ile nōkē kē Osolobue hūn kpō unu dōn rj nsō. ¹⁶ Makēni Ẹkukwō-nsō sị, "Rj ni nsō, makēni mmē nwēn rj nsō."

¹⁷ Ebe o mē ni Osolobue hūn ghalēni egbeyeni onyē ọwūlē kē unu a kpō Nēdi unu—Osolobue hūn e gi ihien onyē-onyē mē e kin ẹ ikpe—gikwō ni nwan egun ẹ bichānrin ogēnni hōdunị unu k'e bi elu-uwani unu wū itumunye.

Kē Wē Dōn Gbapūha Ẹnyi

¹⁸ Unu a maringūọ kē Chuku dōn gbapūha unu imē obibi-eti hū unu gha ẹka ndi mūnị unu nwehēn; ni ẹlẹ ihien e wiwini rjke eghe ọna (siva) mōbū goru—kē wē gi gbari unu, ¹⁹ kani, ẹdeke hūn rjkenmē mkpa—ẹdeke Kraistj, hūn rj kē nwa-ebulu ẹhū a zu oke nwōnlēni ọrūsị. ²⁰ Osolobue a hōtōguọ a ni Osolobue d'e ke ụwa, o ru ogēn ikpazūnni, ọ nọ nwan wēpūha a ifōnrin-ifōn makē ọrjnimma unu.

²¹ Unu a ghaguọ nwan ẹka Kraistj bja d'e gi Osolobue dōn ẹnya, Osolobue hūn gha ọnwun weli Kraistj, ye Kraist' ọghō. Ya wū ni Osolobue kē unu kwērini; Osolobue kē unu rj e lee ẹnya.

Onyē Wē Gbafūha Nke-esi E Nwē Ezigbo Ihien-osusuo

²² Hūnni unu chanchanguu nwan umē-ndun ọnu ghalani igbaye ezioke Osolobue, ihien ọnu ile kwērini k'a sa nwan ẹka a sūotari ibe ọnu. Ya wū, gi ni nwan akpakali-obi unu e nwē ihien-osusuo ibe unu. ²³ Unu a wūrūguọ ndi wē mūdōnzi. Ẹlẹ mkpuru wē gha a mū ihian hūn a nwūnni kē Osolobue gha mūdōnzi unu, kama, mkpuru ghalēni a nwūn kē wē gha mū unu. Mkpuru ahūn wū oku Osolobue—oku rj ndun, hūn a tō jēnrin ejēn. ²⁴ Makēni, Ẹhūhūo-nsō sị, "Ihian ile nōhū kē ẹfifja; ọghō ile ihian nwōn nōhū kē obobo ẹfifja. Ẹfifja shinwun, obobo a danpū!

²⁵ Kani, oku Onyē-nwōnni-ẹnyi jenkō d'e turu jēnrin ejēn!"

Oku hụ wụ ozioma hụ wẹ zi ụnụ.

Isi Nke Ẹbụọ

Ọmụma Hụ Rị Ndun Lẹ Ebon Hụ Rị Nso

2 Ya wụ, wepụ nị nwan ụdị eje-ihien ile ihian gi e sọn ibe ẹ, ẹro ile, ihunnai, iwe-anya lẹ nkuto ile. ² Rikẹ ụmụ wẹ mụ nke ọhụn, a nị nị ẹkpiri mirin-eran ime-mmọn hụn rị ọchan a dọ ụnụ—keni ụnụ hụn ụzọ a ra a, e gi ẹ e sue ime nzuọpụha ụnụ, d'e ru isi ẹ, ³ o mę nwan nị ezioku rọ nị ụnụ a danminguọ ẹfoma Di-nwonnini-enyi, hụn a nị Di-nwonnini-enyi rị mma. ⁴ Ụnụ a bịaguọ nwan d'e kunrun ẹ: ọmụma hụn rị ndun—hụn ihian jü; kanj ọmụma wẹ hōri ahōri, rị oken mkpa, k'ọ wụ anya Osolobue. ⁵ Ime ẹ, onye-onye ime ụnụ wuzikwo ọmụma rị ndun. Nọkẹ ọmụma ndi rị ndun, ọ hụ e gi ụnụ a tụn ụlọ ime-mmọn, keni ụnụ hụn ụzọ wuru ndi nchụ-ẹjan rị nso, hụn gha ẹka Jizosi Krajistj a chụ ẹjan ime-mmọn hụn Osolobue a nabanhan. ⁶ Makeni, Ẹhuhuo-nso e kuguu a, si, "Lee n'ẹ, m rị e buto ọmụma ime obodo Zayonu, ọmụma gin'ẹ; ọmụma m hōri ahōri, rikenme mkpa. Ifenren emekọ onye hūn kwerini n'ẹ." ⁷ Ya wụ, ọmụma hụ rị ụnụ mkpa oda-oda—ụnụ ndi kwerini; kanj nke ndi hūn kwerileni— "Ọmụma ndi rị a tụn ụnọ juto, a wuruole hūn gi ụlọ!" ⁸ Ọ wuruguzi "Ọmụma w'a kpogburu; nkume a han wẹ a dan." Makeni agbayeni wẹ oku hụ, ya hain wẹ gi kpogburu—kẹ wẹ don deto nị wẹ ya. ⁹ Kanj, ụnụ nwen wụ agbo Chuku hōri ahōri; ndi nchụ-ẹjan Eze; ebon rị nso; ndi nke Osolobue—keni ọnu hūn ụzọ e mę onye owule a marin oken ọrun rị ichen-ichen Osolobue runsonme, Osolobue hūn kpọpụha ọnu ime ishi bu ụnụ che ime ukpe ẹ rigbu enwen ẹ mma. ¹⁰ Ogen mbu, ụnụ "ele ndi nke Osolobue", kanj, ụnụ a wuruole nwan ndi nke ẹ; mbu, "omiken ẹ eruni ụnụ ẹka", kanj omiken ẹ e ruguọ nwan ụnụ ẹka.

Enyi Wụ Igbon Osolobue

¹¹ Ndi rị m obi, m rị a rịọ ụnụ nọkẹ ndi oja lẹ ndi rileni ani wẹ, gbala nị nị egun ndi hūn a gunsonme ihian hūn a luson ume-ndun ụnụ agha. ¹² E bi ni obibi kuru-oto ime igunrun ndi ali ndi ozọ rị ichen-ichen kwerileni; keni, ọsọn'a nị wẹ e kuja oku ụnụ nọkẹ si ụnụ e mę eje-ihien, wẹ k'a gha a hūn obibi-oma ụnụ—e gi w'ẹ ye Osolobue ogho ogen o k'e gi bja.

A Gbaye Ni Ndi Rị A Kiji

¹³ Gi ni ifiri Di-nwonnini-enyi e humę ni ndi ile rị a kiji isi—kẹ eze, hūn wụ onye-isi ndi okiki, ¹⁴ kẹ ndi Govano rị Azuun ichen-ichen a ki—nọkẹ ndi eze zi d'e ye ndi e mę eje-ihien afunfun, a ja ndi mę ihien rị mma mma. ¹⁵ Makeni uche Osolobue wụ nị ụnụ gi ime ihien furuni kpukin ndi-nzuzu rị e ku ihien wẹ marinleni ọnu; ¹⁶ e

mę n'ẹ kẹ ndi wulen igbon makeni ụnụ e nwenringuọ enwen ụnụ; ka egikwole ni inwonrin-enwen ụnụ kpu ẹnya, e mę eje-ihien, ka bi ni kẹ ndi wụ igbon okpuru Osolobue. ¹⁷ A gbaye ni ihian ile; e nwe ni ihien-osusuo ndi Itu-Kraist' ibe ụnụ; a tū nị egun Osolobue; a gbaye ni eze.

E Leri Ni Afunfun Krajistj Ta

¹⁸ *Ndi wu idibo mobu igbon*, e weluchanrin nị enwen ụnụ ali ebe ndi ụnụ rị okpuru wẹ rị, a gbaye wẹ ụzọ ile—ele ndi-efoma lẹ ndi ẹka-alulua suọ, kanj kẹ ndi ẹka-iken. ¹⁹ Makeni, ihien w'e gi ja i mma rọ omeni y'e meni eje-ihien, e ye wẹ i afunfun furuleni nị wẹ ye i bu y'e gi ifiri Osolobue dingbu ụfu a. ²⁰ Kij wu erere i n'i dingbu ili wẹ gbu i, omeni eje-ihien i mę kẹ wẹ gi gbu i ya wu ili? Kanj, omeni y'a ta afunfun makeni i mę ihien rị mma, bu y'e digbu ẹ, Osolobue k'e gi ifiri ẹ gozi i. ²¹ Ya kẹ wẹ kpọni ụnụ; makeni Krajistj tazikwo nị ọnu afunfun, lato nị ọnu ihien ụnụ e leri, keni ọnu hūn ụzọ e sọn nzom'uku a. ²² O metuni njo; oku-ndufie aghatun'ẹ ọnu pūha. ²³ Ogen wẹ gi kpari ẹ, ọ kparigwarini wẹ; ogen o gi ta afunfun, ọ nyanni isi n'o k'e mę ihien owule. Kama, ọ nọ we enwen ẹ kwanj Osolobue, onye hūn a han ezigbo enen. ²⁴ Krajistj lẹ enwen ẹ gi ehụ a buru njo enyi, bu ẹ shi elu obe osisi ahun, keni enyi gi ehụ a nwunnahin njo, gi ndun enyi memę ihien Osolobue cho. Ehụ wẹ rusonme ẹ kẹ enyi gi nwe nzuori. ²⁵ Ụnụ te rị a kpahu kẹ atunrun, kanj ọnu e kinhenguo nwan, buru onye hūn e du ume-ndun ụnụ rike anu, e chemę ẹ.

Isi Nke Ẹto

Di Lẹ Nwunye

3 *Nwunye*, mezikwo erira. E humeni di i isi, keni, ọsọn'a nị o nwegho ndi di kwerileni oku Osolobue, e gi wẹ omume nwunye wẹ dohanhan wẹ ime Osolobue—bu o nwonnini oku wẹ gwa wẹ; ² makeni di i k'a rị a hūn kẹ i don rị e bi ohunma, e gi egun Osolobue e bi.

³ Anile ni mma ụnụ wuru nke ehụ—mma icho ntutu mma lẹ iyi goru lẹ iyi ekwa ma mma. ⁴ Ka nị nị mma ụnụ wuru hūn rị ime obi, mma ahun ghaleni a fapu—mma ime-juu lẹ agungun omehen—hūn rikenme mkpa ẹnya Osolobue. ⁵ Enina kẹ ikpoho rị nso hūn gi Osolobue e don ẹnya don cho enwen wẹ mma mbu-mbu ghahani ihumę ni ndi di wẹ isi. ⁶ Erira kẹ Sara don gbaye Ebrahim, a kpọ a "nna-m." Ụnụ wu umu a ikpoho o mekwọ nị ụnụ e mesonme ihien rị mma, nị ụnụ anjini egun ihien k'e meni ụnụ kusị ụnụ.

⁷ *Ndi di*, erira k'o rizikwo ebe ọnu rị. Di, gi uche e sọn nwunye i—a nyanhan nị okpoho ka alulua a rị; e

ye ẹ ogho makeni o nwezikwo ndun ohun hun Osolobue e ye ofe ke yu nwen don nwe. E me ni enina make odakin owule gha a ri ekpere unu.

Ita Afunfun Makeni I Me Ihien Ri Mma

⁸ Nke ikpazun, unu ile, a wu ni ohu ime mmun; onodi ibe onu ya e metu unu; a ni ni ihien ibe unu a suo unu rike umune; e nwe ni obi alula; e wenu a ni enwen unu ali ime obi unu. ⁹ Emegwarikwole ni ihian eje-ihien mobu kporwarj we iyi. Hun nke unu e gi megwarj we, gi ni ngozi ku we ugwo, makeni ngozi ke Osolobue kponi onu, iya k'o cho aka unu. ¹⁰ Makeni Ehuho-nso si,

“Onye cho ndun,
onye cho ni elu e ri mma,
ya wefu eje-ihien ire e;
ya wepuzikwo oku-ndufie ugb'onu a.

¹¹ Ya gbakito eje-ihien azun—
mesonme ihien ri mma;
ya choma udon,

chusonme e.

¹² Makeni,
enya ri mma ke Di-nwonni-enyi e lee
ndi e me ihien o cho,
ntin a rizikwo ekpere we.

Kanj,
eje-enya k'o lee
ndi e me eje-ihien.”

¹³ Onye k'a sa nwan aka me unu ihien owule omeni unu wu ndi e me ihien ri mma? ¹⁴ Kanj, osuon'a ni unu ta afunfun makeni unu me ihien Osolobue cho, ya wu ni ndi Osolobue gozi ke unu wu. Atule ni nwan egun we; emehunmela ni. ¹⁵ Ka yechanrin ni Kraisti onodi run'e ime obi unu noka Di-nweni-unu, unu a kwademe ogen ile ni onu a kowan onye owule k'a ju unu ihien hajun unu gi nwon olile-enya unu nwe. ¹⁶ Ka e gi ni nwayo le mgbaye e me e. E donme ni obi unu ochan, keni ifenren me ndi hun e kuto omume oma unu ri e me ime Kraisti.

¹⁷ Makeni o ka mma ni ihian gi ifiri ihien ri mma o me ta afunfun, omeni uche Osolobue ro, kari ni ihian gi ifiri eje-ihien o me ta afunfun. ¹⁸ Makeni, Kraisti gi ifiri njo tazikwo afunfun, nwun; mgbe ohu k'o nwun, o nwunkozi, Onye ri ochan hun nwunni ndi njo onwun—keni o hun uzọ wehe enyi ile ebe Osolobue ri. We gbu e, o nwunhun ke ihian don a nwun, kanj Chuku no me e ri ndun ime-mmun. ¹⁹ Ogen o gi ri ime-mmun, o no jen d'e zi ndi-mmun ri ime ngan ozi oma— ²⁰ ndi hun gileni oku-Chuku we gwa we don ogen mbu, ogen mbu ahun Osolobue gi ri e din ndidi e che; ogen hu Nua gi ri a tun ugbo-mirin hu. Ndi we gi ya wu ugbo-mirin zuopuha ebuni oda, ya wu, we ri madu esato suo; mirin ahun ke we ghaha zuopuha we. ²¹ We gi onwan gwato enyi ke mirin-Chuku hun we gha nwan a zuopuha unu kikenni no. Ele ni w'e gi mirin-Chuku a wupu unyin ri ihian ehụ, kama, ihian gi e a ghosj Osolobue ni o gi obi e ile bia d'e kunrun e. O zuopuha unu makeni Jesu gha onwun lihi. ²² Jesu Kristi

a lashiguo nwan elu-igwee; o nodi nwan aka-nni Osolobue; ndi mmun-ozu ile le okiki ile le iken ile ri nwan okpuru e.

Isi Nke Eno

Obibi Ndi We Gbehutoguu

⁴ Ebe o me ni Jizosi narin afunfun noka ihian, gun ni nwan agungun ohu hu o gun, unu e konrin ime obi onu. Makeni, onye gi ifiri Kraisti kpachanpu enya narin afunfun ime ndunni a juguo njo— ² a ra bizi n'o me ihien ndi hun a gun ihian, kama, o bi ndun a hoduni enu-awa ke Chuku don cho.

³ Ogen unu tuhu ogen mbu ebe unu ri e mesonme ihien ndi hun a suo ndi ghaleni e fe Chuku usuo e higuo. Rike we, unu te ri e bi obibi ifenren ogen hu, eje-ihien a gusonme unu; unu a ra manya a tu, e me eje-mmemme, e jen ogbo manya, onu a ruja mmun onu a marinzi hun unu ruako.

⁴ O tuka we nwan enya ni unu arizj e son we e bi obibi ahun na iwi—we hu e gi e e kuja oku unu. ⁵ Kanj we jenko d'e ye Osolobue mgbako—Osolobue hun ri nwan e che ni ogen ru n'o kin ndi ri ndun le ndi nwunni ikpe.

⁶ Onwan hajun we gi zizikwo ke ndi nwunni ozioma, keni we hun uzọ ri ndun ime-mmun rike Osolobue, osuon'a ni a naringuo we ikpe-omuma, nwun ke ihian.

Ke We Don A Run Orun Osolobue

⁷ Ihien ile e d'e ru njendeme; e kwodon ni nwan enwen unu, a wu ndi ghaleni e gi okukwe we e gu egu. E me n'e make odakin gha a ri ekpere unu. ⁸ Hun kachanrin mkpa, e nwe ni ihien-osusuo ndi Itu-Kraisti' ibe unu ogen ile, makeni ihien-osusuo e kpume njo bu oda. ⁹ E gichanrin ni obi unu a nabanhan ibe unu iwe unu—e denwinwinle ni. ¹⁰ Rike ezigbo ndi-nlepu enya, hun Osolobue meni efoma yesonme oyiye ichen-ichen, onye-onye ime unu ya gi oyiye o nwehen aka Osolobue e yeni ibe e aka. ¹¹ Onye owule hun e kuni, ya ku ihien Osolobue ku—rike onye Osolobue gi e ku; onye owule hun a run orun owule ya gi iken Osolobue ye e run a, keni ogho hun uzọ a bia ni Osolobue ime ihien ile ghahani Jesu Kristi. Ogho le iken ile wu nke e jenrin ejen. Isee.

Ita afunfun Noka Onye Nke Kraisti

¹² Ndi ri m obi, anikwole ni oken afunfunni unu ri a ta, hun we gi ri e lele unu, tu unu enya noka si ahunlele ro. ¹³ Ka ghoghoma ni, makeni unu ri e son Kraisti' a ta afunfun a—keni unu hun uzọ nwe ighoghho, e yi oro-ighoghho ogen ogho a k'e gi puhachanrin ifon.

¹⁴ Omeni we gi ifiri Jesu Kristi kpari unu, onu a wurule ndi Osolobue gozi, makeni ohun ghosj ni Mmun ahun nwe ogho hun wu Mmun Osolobue nokwasj onu. ¹⁵ Ka emekwole ni ndi ri a ta afunfun make eje-ihien we me—make igbu-ochu mobu izu-ohin mobu makeni ihian wu eje-ihian le n'o me eje-ihien we gi a cho ihian mobu ni ihian a chosonme oku.

¹⁶ Kanj, omēni y'a ta afunfun makēni i wu onye Itu-Kraistj, ewerile e ihien-ifenren, ka ja Osolobue mma n'i ri a za efan hu, n'i ri a za "Onye nke Kraistj." ¹⁷ Makēni, ogen e ruole hun okinkin-ikpe e gi bidon—bu o k'a gha ime ulo Osolobue bidon. O me nwan ni okinkin-ikpe k'a gha eka enyi ndi nke Osolobue bidon, kini ri e che ndi nupu ni ozioma Osolobue isi? ¹⁸ Ozoji, "Omēni nzuopuha fu ndi ezi-omume orun nanj k'o k'a ri ni ndi-njo le ndi ghaleni e fe Osolobue?!"

¹⁹ Ya wu, ndi hun ri a ta afunfun—udi afunfun hun wu uche Osolobue—we we nwan enwen we che eka Onye-okike hu hun furu w'e gi don enya; we mesonme mma.

Isi Nke Isen

Ndi-isi Uka Le Ndi We Keye We Lefu Enya

5 M ri nwan a rjo ndi-isi ri ime unu— *m ri a rjo unu* noke onye-isi ibe unu le onye gi enya a hun afunfun Kraistj ta le onye ri ndi k'e nwenen ogho ahun lalanj: dodo ni, ² e lepu ni atunrun Osolobue hun we buche unu eka enya; e du ni we. Arunle ni noke si we wa a ye onu olu, ka shiapu ni efu run a—noke ke Osolobue don cho; egile ni epiji ihien unu k'e nwenen me e, ka me ne makēni irun ni Osolobue orun ri a du onu. ³ Emele ni ndi we keye unu lepu enya noke si unu nwe we; kama, a wuru ni ni we ihien-nleri, ⁴ keni, ogen Onye-isi ndi-ndu atunrun e gi bja, unu e nwenen okpu-eze ogho ahun ghaleni a fapu hun o k'e gi tu unu ugon.

⁵ Ejirazikwo, unu ndi ri ibe alj, ndi hoduni, e humeni ni ndi-isi isi.

Unu ile, e welua ni enwen unu alj ebe unu le ibe unu ri e me ihien. Makēni, Ehuhuo-nsu si,

"Osolobue a nokin onye-mpache uzo, kanj, o me ni onye e welua enwen e ani efoma, e yen'e eka."

⁶ Ya wu, wenya ni nwan enwen unu alj che okpuru Osolobue hun nwe ikēn hi-ogbe—keni ogen ru, o bushi unu elu— ⁷ unu e bu mkpa ile unu nwe kwasj a, makēni orinmma unu ri a obi.

⁸ E donrin ni enya; e che ni nche—makēni enenren onu wu Ekwensu ri aghahunme noke eworo ri e deni, a cho onye o k'a nwun ri. ⁹ Chekenme ne nwan ogun! E turukenme ni ime okukwe onu—ebe o me ni unu a maringho ni ndi Itu-Kraistj ibe unu ile ri uwa ri a tazi udi afunfun ohu hu. ¹⁰ Kanj, unu taguu afunfun ekere ogen, Osolobue hun e mecharin efoma ile, hun kpō unu d'e du e nwonrin ogho-itēbite ahun ri ime Jizos' Kraistj, k'e donzicharin ni unu ihien, me unu turu, me unu ze, me unu nodicharin ohunma, obi e rucharin unu alj.

¹¹ Iken ile wu nke e jenrin ejen! Isee.

Ekele Ikpazuun

¹² Sivanosi †, ya yeni m eka de ehuhuo-ozini me ekere; nwenen enyi m weri n'o furu onye we gi e don enya k'o wu. M de e keni m gi e gba unu ume, gizi e ku ni onwan wu ezigbo efoma ahun Osolobue me ni ihjan; turukenme ni ime e.

¹³ Uka ahun ri Babilonu, hun we horj ke we don horj unu, e zigho ekele unu. Nwa m wu Makj e keleghozikwo onu. ¹⁴ Dide ni ibe onu odide ihien-qsusuo.

Udon ya ri ni unu ile hun ri ime Jizos' Kraistj.

† Iya wu Saillasj.

2 Pita

Isi Nke Ohu

1 Mmē wụ Simiọny hụn w'a kpọ Pita de ẹhụhụọ-ozini. M wụ igbọn Jizọs' Kraịstị; m wụzikwọ onyẹ-ozị ẹ pụ-ichẹn. M rị e dejenni ndị Osolobue ye okukwe ohu hụ rịkẹnme mkpa hụn ẹnyi lẹ enwẹn ẹnyi nwọn—okukwe hụn wẹ nwọnhen makeni Jesu Kristi wụ Osolobue ẹnyi lẹ Onyẹ-nzụọfụha ẹnyi rị ọchan. ² Ẹfoma lẹ udọn ya rịnị ọny mmagi-mmagi—ebe ụny n'a marin Jizọs' Kraịstị wụ Onyẹ-nwẹn-ẹnyi lẹ Osolobue ẹnyi amarinwaye.

Ghọsị Nị Nị Osolobue Kpọ Ụny

³ O giguọ ikẹn o gi wuru Chuku ye ẹnyi ihien ile rị ẹnyi mkpa hụn ẹnyi e gi bi elu lẹ hụn ẹnyi e gi fe Osolobue; ọmarin ẹnyi marin ya wụ Jesu, onyẹ hụn kpọ ẹnyi d'e sọn ẹ nwẹ ọghọ a, sọn ẹ rị ọchan hụ ọ rị, ke ẹnyi gha nwehen ihien ndini; ẹnyi gha a marinwaye ẹ, ẹnyi hụ e nwewaye ihien ndini o ye ẹnyi. ⁴ Ọghọ a ahun lẹ ọchan ahun ọ rị k'o gi nwan kwesonme ẹnyi oken nkwa ndi hun o kwesonme ẹnyi, nkwa ihien w'a chọ achọ rị ichen-ichen hun ọ chọ nị ẹnyi nwerin. O mē ẹ kenị ọny gi ihien ndi hū o kwe nkwa a bja d'a rị ke Osolobue, e bi ke iya, ebe ụny nọ wanahingwu ury rị ime ụwa lẹ ihien ọlila-ẹnya hun e buhen'e.

⁵ Ufiri ọnwan, liliima nị nwan ụzọ ile nị ụny we iri-mma cheni okukwe ụny; ụny e we imarin-ihien che ni iri-mma ụny. ⁶ Wezi ni ikwondon-enwẹn-ihian che ni imarin-ihien. E nwẹ ni ezigbo-ndidi e che ni ikwondon-enwẹn-ihian; ụny e we itụ-egun Osolobue e cheni ezigbo-ndidi. ⁷ E gi ni obi-nwẹn e sọn ibe ụny ndi kwerini—ụny e we ọhun che ni itụ-egun Osolobue. E nwẹzi ni ihien-ọsụsọ hun ghaleni e tu e cheni obi-nwẹn.

⁸ Makeni, omeni ụny nwẹ ihien ndini ile ime ndun ụny, e nwewaye wẹ, ụny awukọ ndi marin Onyẹ-nwẹn-ẹnyi wụ Jesu Kristi bu w'a ra mi n'a mkpuru, w'a ra runpuha n'a ihien ọwule. ⁹ Kani, o mē nke onyẹ hun nwonlani ihien ndini, ọ rini e leghakenme ụzọ, ẹnyampin k'ọ wụ. Ọ zọguọ nị a chanchanpuguo w'a njo mbu.

¹⁰ Liliima nị nwan ụzọ ile, umunę m, nị ụny ghosị nị Osolobue kpọ ụny nke-esi lẹ ni ọ hori ụny nke-esi. Makeni, ụny mē ẹ, o nwonni ogen ụny e gi dan! ¹¹ Ụny sikọ d'e gi ẹ ru ogo ndi wẹ k'a nabanhan ọhunma-ọhunma ime Ali-eze itebite Jesu Kristi—Di-nwonni-ẹnyi lẹ Onyẹ-nzụọpụha-ẹnyi.

Pita Wẹ Gi Ẹnya Hun Ọghọ Kraịstị

¹² Ya wụ, m chọ nwan nị m'a nyanhan nị ụny ihien ndini ogen ile—osun'anị ụny a maringwole wẹ; osun'a nị ụny e turuguo ọhunma ime ezioku hū wẹ wẹheni ụny. ¹³ E rogho m'a n'ọ hugho mma nị m'a nyanhan nị ụny ihien ndini wẹ, hūnni m rikwo ndun ime ẹhunị. ¹⁴ Makeni, a maringwo m nị ogen m'e gi nwunhūn, gbupu ẹhunị, a riguo nsue, rike ke Di-nwonni-ẹnyi wụ Jesu Kristi don ghosi m. ¹⁵ Ẹghę, m k'a nwankenme ụzọ ile gi hūn a nị ọny k'a sa ẹka a nyanhan ihien ndini wẹ, m ghagwu ẹhunị pu—m nwunhugwu.

¹⁶ Makeni ẹle akiko ndi ma ko akiko memę ke ẹnyi sonko ogen ẹnyi gi gwa ọny oku iken lẹ ọbija Nna ẹnyi wụ Jizọs' Kraịstị. Mba; ẹnyi gi ẹnya ẹnyi hūn ọghọ a. ¹⁷ Chuku-Nedi ye Jizọs' ọghọ lẹ ikpen ogen hū o gi gha elu-igwee gi olu ẹ ku oku. Olu ahun lẹ Ọghọ ahun Kachanrinni wị bja ebe Jizọs' rị. Olu ahun si, "Ọnwan wụ ezi Nwa m; ihien ẹ a sọka m!" ¹⁸ Ẹnyi lẹ enwẹn ẹnyi gi ntin ẹnyi nū ke oluni gha elu-igwee bja ogen ahun ẹnyi lẹ iya gi rị elu ugu-nso hū.

¹⁹ Ẹnyi gi ẹ nwan marin nị ihien ndi-amuma ku ime Ẹhụhụọ-nso wụ ezioku furu w'e gi don ẹnya. Ya wụ, ọ ka ụny mma nị ụny gi wẹ e don—nọke ukpe-eka rị e nwun ime ishi—gi wẹ don d'e ru mgbe eki e gi fon, hūn ukpe Onyẹ ahun wụ Kokise-utuntun e gi timę ime obi ụny.

Kẹ Ihien Rị Imę Ẹkukwo-nso Don Bja.

²⁰ Ka ghoha nị ọnwan rike ihien ibuzo: nị, o nwonni ihien ọwule wẹ ku mọbu de ime Ẹhụhụọ-nso hūn wẹ gi uche ihian ku mọbu hūn wẹ gi uche ihian a kowa; ²¹ makeni, o nwonni ihien ọwule rị ime Ẹhụhụọ-nso hūn gha uche ihian puha. Kama, Mmon-nso 'ya nu ndi hūn kuni, wẹ nọ ku ihien gha ebe Osolobue rị bja.

Isi Nke Ẹbụ

Ndi-amuma-ntu Lẹ Ndi nkuzi-ntu

2 Kani ndi-amuma-ntu puhazikwo ime ndi Izrel' ogen mbu hū. Ẹrija ke ndi nkuzi-ntu k'a donzi rị ime ụny. Wẹ k'e gi nzuzue webanhansonme nkuzi-ntu hūn e buhe ntikpo, judę Di-nwonni-wẹ, hūn nonni wẹ—onwan ke wẹ k'e gi buhękenrin ni enwẹn wẹ ntikpo.

W'e Dufie Ihian, A Tunarin Ihian Ihien E

² Kanj, ndi bu oda k'e son we bime eje-obibi ifenren ahun we ri e bi. Ihian sikọ d'e gi ifiri we kutọ Uzọ-ezioku. ³ Enya-uku we k'e me we e gi onu-oma e dufie unu, a tunarin onu ihien onu. Ikpe-omuma le afunfun we buto ni we edei hu a—o nodituni mmaka; ntikpo Osolobue jenkọ d'e tikpo we a ranhintuni uran!

Osolobue A Maringuo Ye Onye-onye Ihien We Cho

⁴ Ebe o me ni Osolobue ahatusi ndi mmọn-ozu hu ogen ahun we gi me njo, kama, o tu we ye ime okun-mmọn, kenmesonme we, busonme we che ime olu risonme ime ishi kachanrinni d'e ru Uhuohin okinkin-ikpe—kini k'o k'e me ndi nkuzi-ntu ndini?

⁵ O me nwan ni Osolobue ahatusikwoni uwa mbu ye, ogen hu o gi zihę oken mirin d'e tikpo uwa ndi-njo hu; omeni o zuopuhago Nua, hun e zisonme we ozi keni we me ihien Chuku cho, ya le madu esa ndi ozọ—k'o k'e me ndini we?

⁶ Omeni o magho ani Sodomu le ali Gomora ikpe, gi okun dunfu we, we no henrin ntun—nke wu ni arizi we, o no gi we ghosi ihien jenkọ d'e me ndi k'e nupu isi okpuru oku Osolobue—k'o k'e me ndi nkuzi-ntu ni?

⁷ Di-nwonni-enyi zuopuha onye ri-ochan wu Lotu, hun ize eje-obibi we le obibi ifenren we ri e bi e ze oda-oda. ⁸ (Ezioku-ezioku, ogen ahun ile Lotu gi bi ali we, o hu a fugbu onye ezi-omumeni, obi e hu ri ochan hu a gbawa—makeni o hu e gi enya a hun eje-ihien ile we ri e me uhuhin-uhuhin, e gi ntin a nu a.)

⁹ Ya wu ni Di-nwonni-enyi marin k'o don a gbapuha ndi hun e fen'e ime onwunwan, marizikwo k'o don e bu ndi-njo e che ime afunfun d'e ru Uhuohin okinkin-ikpe, ¹⁰ tumadu ndi hun e me ihien uru a gunni we le ndi e ledan okiki.

W'e Ledan Okiki, E Kutọ Ihien We Ghotaleni

Obi ndi nkuzi-ntu ndini e zeke, ihien owule obi we ye we ke w'e me; egun ikpari ndi nwon ogho ara tu we.

¹¹ Kanj, osun'a ni ndi mmọn-ozu ka e ze, ka iken e nwe, w'a ra kpari ndi nwon ogho, w'a ra kutọ we ihun Di-nwonni-enyi. ¹² Kanj, ndini no ke anu-ofia nwonleni uche, anumanu hun ghaleni e leban ihien enya—hun we muhu ni we nwunrun gbu. W'e kutọ ihien we ghotaleni. We k'a la ntikpo ke anu-ofia don a la ntikpo—¹³ eje-ihien e kunrun we make eje-ihien ndi we ri e me!

Ihien Hun A Gun Ehu We Ke W'e Me

O sọ we ni we e me ihien-ifenren ebe eki ri enu. Unyin le ntupo ke we wu ime igunrun unu. Iya ke we wu makeni w'a nozide ebe we n'e son unu e ri Oriri Ihien-osusuo unu e me ihien-ifenren le ihien-ndufie ndi ahun asuoni we, e mepuha we ifon. ¹⁴ Ughere jun we enya; efo ime-njo ara jun we. W'e gi ero a dorj ndi zeleni. E giguo we enya-uku zun obi we. Ndi we bu onu ke we wu!

A Kpahuguo We

¹⁵ A laguo we ezigbo Uzọ hu zinrinni to, ghasonme uzọ Balam' nwa Beo, hun eje-erere a sọ, a du—¹⁶ kanj Osolobue no jugbo a make njo a: ebe jaki ghaleni e ku oku no gi olu ihian ku oku, hun we gi jugbo era ahun ri a pu onye-amuma hu.

¹⁷ Ndi nkuzi-ntu ndini wu isi-mirin tahini; igirigi ufere buko; uwe ke we donme ni ishi hun kachanrin.

Oku-onu We Asuoka Kanj A Riziole We Egbun

¹⁸ I nu oku-onu we, y'e gbu ni we oseku! Kanj oku we enwen ani. W'e gi ihien a na enya a dorj ndi ghahu ime ndi-mmefie gbafuha. ¹⁹ W'e kwesonme we nkwa ni we k'e weri enwen we, kanj, uwe le enwen we wusonme igbon ihien runi. Makeni, ihien ri a ki ihian ke onye hu wu igbon e.

²⁰ Makeni, omeni we wanahinguu ihien ndi e meru ihian hun ri ime uwa ghahani imarin Jesu Kristi hun wu Di-nweni-enyi le Onye-nzuopuha enyi, anizi we ihien ndi hu nwundon we, kari we aka, onodi ikpazun ndi no erira a kaguo njo kari nke ibuzo. ²¹ Makeni, o te ka we mma ni amarintudeni we Uzọ hu ri ochan kari ni a maringuu w'a, a gbakito we oku le iwu hu ri nsọ we weye we aka azun. ²² Ilu hu wu ezioku e meguo nwan ebe we ri, "Nkite e kin azun buru egbo a." Ozoji, "We chanchanhu ezin n'o shi ime ikpotọ d'e gu."

Isi Nke Eto

Nkwa Obibia Di-nwonni-enyi

3 Ndi ri m obi, onwan me ekukwo-ozu nke ebuo m deheni unu. Ime we ebuo, m ri a nwan ni m kpotien iroro zu oke ime unu ghahani inyanhan ni onu ihien. ² M ri a si unu nyanhankwo oku hu ndi-amuma nsọ Osolobue ku ogen mbu le iwu Onye-nzuopuha enyi ye ghahani ndi-ozu pu-ichen o ziheni unu.

Eleni Di-nwonni-enyi Ri E Bi Mbie

³ Nke ibuzo, ghota ni onwan: ni ndi-emu k'a puha ogen ikpazun, a mu emu, e bi k'o sọ we. ⁴ We k'a si, "Elebe ke nkwa nwen o kwe n'o lala alala ri? O biaguo nwan? Ndi nedi enyi we a ranhinguo uran (onwun) kete-ele-mgbe; ihien ile nohu ke we ri kete we e kele uwa!"

⁵ A kpachanpuguo we enya zo ni oku-onu Osolobue k'o gi ke enu-igwee hu ri mbu-mbu; ni oku-onu k'o gizi gha mirin memę akpakali, gha ime mirin wefuha a; ⁶ o no gizi oku-onu a me mirin, oken-mirin, tikpo uwa mbu hu la iwi. ⁷ Kanj, nke elu-igwee le uwa ri ogenni, Osolobue e giguo ya wu oku-onu a bu we donme n'o k'a dun we okun; o ri e che Uhuohin ahun o k'e kin ndi-njo ikpe, tikpo we.

Di-nwonni-enyi Ri Eche Ni Ihian Wanahin

⁸ Kanj, nke unu ndi ri m obi, azokwole ni ihien ohuni: ni ebe Di-nwonni-enyi ri, akp'ohin ohu noke ahua nnu-

uku (ahụa ọgụn-iri kwasị nnụnai); ahụa nnụ-uku rịzị kẹ akpụ-uhụọhịn ohu. ⁹ Ẹlẹni Di-nwọnni-ẹnyi rị e bie mbie imezu nkwa a kẹ ndị hụ dọn a ghọha ibie-mbie; mba, o gi ndidi e sọn ụnụ. Ọ chọnị nị onyẹ ọwụlẹ la iwi, kama, ọ chọ nị onyẹ ọwụlẹ roghari.

Uhụọhịn Di-nwọnni-ẹnyi Lala

¹⁰ Kanị Uhụọhịn Di-nwọnni-ẹnyi jenkọ d'a bịa idenmizi lekẹ ohin. Ogen hụ, igwere sikọ d'e gi oken ụzụn fopụ, ọkụn a rịnranpụ ihien ile rị igwere; ụwa lẹ ihien ile ihian nọ ime ẹ mẹ e kpufu, pụha ifon.

¹¹ Ebe o mẹ ni wẹ k'e tikpọpụ ihien ndini ile ẹnina, elee ụdị ihian k'o furu ni ụnụ wuru? O furu nị ọnụ e bi obibi rị nsọ, e gi egun Osolobue e bi; ¹² e che Uhụọhịn Osolobue, e mẹ ẹ n'ọ biakenrin, Uhụọhịn hụ o k'e gi mụ ọkụn ye elu-igwere, dẹnpu a, gi ẹrira rịnranpụ ihien ile rịn'a.

¹³ Kanị, nọkẹ kẹ Osolobue dọn kwe nkwa, ẹnyi rị a tų ẹnya enu-igwee ọhụn lẹ ụwa ọhụn—ebehụ wuchanrin ebe obibi ihien ile rị-ọchan.

¹⁴ Ndị rị m obi, ebe o mẹ ni ọnụ rị a tų ẹnya ihien ndini, liliima nị nwan nị udon hụn ụzọ a rị ẹgbata ọnụ lẹ iya, amamgbe ụnụ gha e nwon ntupọ mọbụ nkorianị ogen ụnụ k'e gi pụha ihun Osolobue. ¹⁵ Bun'ẹ obi nị ndidi Di-nwọnni-ẹnyi rị e nwon wụ oghere nzuopụha.

Ẹnina kẹ ezi nwenẹ ẹnyi wụ Pọlụ dọnzi deni ụnụ ghanị amamihien Osolobue ye ẹ. ¹⁶ O kusonmẹ oku ihienni ime ẹkukwo-ozị ẹ ile. O nwonghọ ihien ndi a fụ ọrụn ọghota ime ihien ndi o de, hụn ndi marinleni ẹnya wẹ lẹ ndi wuzoleni ọhụnma a fihuto—kẹ wẹ e mezi ihien ndi ọzọ rị Ẹhuhụ-nsọ, e gi ẹ e seheni enwen wẹ ntikpọ.

¹⁷ Ndị rị m obi, a gwatogụọ wẹ nwan ụnụ ihien ndini. Dọrin ni nwan ẹnya, amamgbe mmefie ndi e bi k'ọ sụọ wẹ e dufie ụnụ, mẹ ụnụ ewuzozilẹ kẹ ụnụ dọn nwan wuzo. ¹⁸ Ka gi ni ẹfoma Jesu Kristi wụ Di-nwọnni-ẹnyi lẹ Onyẹ-nzuopụha ẹnyi mẹ e suewaye ime okukwe; a marinwayezikwo nị Di-nwọnni-ẹnyi.

Ọghọ ya rị n'a ogeenni, rizikwon'a d'e ru Uhụọhịn hụ k'a tọ jenin ejen! Iseẹ.

1 Jonu

Isi Nke Ohu

Oku Hun E Ye Ndun

1 Hun ahun ri gha mbidon lala ke enyi ri a gwa onu oku e, Hun ahun enyi gi ntin nu, hun enyi gi enya enyi hun. Enyi e leguo a, enyi e metughu a eka. Oku hu e ye ndun wu Jizosi ke enyi ri e ku oku e. ² Ndun hu no paha hun w'e legua enya. Enyi a hungho a. Enyi hu e ku banyen'e, a gwa unu banyeni ndun itebite hu. Ndun itebite hu le Chuku-Nedi te ri, kanj o no paha ni enyi legua. ³ Enyi ri nwan a gwa unu ihien enyi hun le ihien enyi nu, keni unu hun uzọ du enyi meko— makeni Nedi-enyi le Nwa a wu Jesu Kristi ke enyi le we ri e meko. ⁴ Enyi ri e de ihien ndini keni ihoghho enyi hun uzọ zu oke.

Ukpe Suro Ke Osolobue Wu

⁵ Onwan wu ozi hu enyi nu onu a, hun enyi ri nwan e zi unu: ni Osolobue wu ukpe, o nwonna ishi ri ime e—kaka. ⁶ Omeni enyi si ni enyi le iya ri e meko bu enyi a to ime ishi e bi, ya wu ni enyi ri a tu ntu, enyi a ri e gi ezioku e bi. ⁷ Kanj, omeni enyi hu e bi ime ukpe, nọke ke ya nwen don ri ime ukpe, ya wu ni enyi le iya hu e meko nke-esi, edeke Nwa a wu Jizosi k'a ri a chanchanfu enyi njo owule enyi me.

⁸ Omeni enyi si ni enyi ara me njo, enyi ri e dufie enwen enyi, ezioku arj ime enyi. ⁹ Kanj, omeni enyi e kupaha njo enyi, onye we gi e don-nya le onye-ezioku k'o wu, o k'a gbaghari enyi njo enyi, chanchanpuchanrin enyi ihien ile rileni mma.

¹⁰ Omeni enyi si ni enyi e meni njo, ya wu ni enyi ri a si ni Osolobue wu onye-ntu, ya wu ni oku e a ri ime enyi.

Isi Nke Ebuo

Krajisti Ya E Donme Enyi Uchan

2 Umueka m, m ri e de ni unu ihien ndini amangbe unu gha e me njo. Kanj, omeni ihian me njo, enyi nwon onye a riodon ni enyi ebe Chuku-Nedi ri—onye hu wu Jesu Kristi, onye hu ri ochan. ² Ya le enwen e wu ejan hun we gi wepu njo enyi le iwe-le-onuma-Osolobue; ele njo enyi suo, kanj, ke njo uwa ile.

³ Ihien o k'e gi nwan we enyi enya ni enyi a maringho Osolobue nke-esi wu ni enyi e mesonme ihien o si enyi me. ⁴ Onye owule hun si ni o maringho a bu a ra me ihien o si enyi me, onye hu wu onye-ntu, ezioku arj ime

onye no enina. ⁵ Kanj, nke onye owule hun a gbaye oku Osolobue, ezioku-ezioku, onye ahun nwe ihien-osusuo zu oke jenni Osolobue.

Ihien enyi gi a marin ni enyi ri ime e wu onwan: ⁶ onye si n'o ri ime Osolobue ya bi obibi ke Jizos' Krajisti don bi.

Iwu Ohun

⁷ Ndi ri m obi, arj m e deni unu iwu ohun; kama, iwu ohu ahun we ye unu isi-ibuzo ro. Ozi hu unu nu, iya wu iwu mbu ahun m ri e ku oku e. ⁸ Kanj o wuzikwo iwu ohun. Iwu ohunni wu ezioku, o hu ime Krajisti, o huzikwo ime onu—makeni ishi hu a ghafe, ezigbo ukpe e nwunmeguo.

⁹ Onye owule si n'o ri ime ukpe bu ize onye Itu-Krajisti ibe e hu e ze e, echen ke onye hu rikwo ime ishi.

¹⁰ Onye owule nwe ihien-osusuo onye Itu-Krajisti ibe e bi ime ukpe—o nwonna ihien ri ime e hun e me ihian a kpogburu. ¹¹ Kanj, onye hun e ze ize onye Itu-Krajisti ibe e ri ime ishi; o ghako ime ishi, o marin ebe o jenko—makeni ishi hu a gbakinguo a enya.

¹² Umueka,
m ri e de ni unu ni m gi gwa unu
ni Osolobue e giguo ifiri efan Jizosi
gbaghari unu njo.

¹³ Ndi nedi,
m ri e deni unu ni m gi e gwa unu
ni unu a maringuo onye hu rinj gha mbidon lala.
Ndi-ikoro,
m ri e de ni unu ni m gi e gwa unu
ni unu e meriguo Eje-onye hu.

¹⁴ Umueka,
m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu
ni unu a maringuo Chuku-Nedi enyi.
Ndi nedi,
m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu
ni unu a maringuo onye hu ri gha mbidon lala.
Ndi-ikoro,

m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu
ni unu e zegho,
ni oku Osolobue ri ime unu
le ni unu e meriguo Eje-onye hu.

Ihien-owa Y'a Suokwole Unu!

¹⁵ Enwekwole ni ihien-osusuo uwa mobu ndi ri ime uwa, makeni ihien Chuku-Nedi-enyi ara suo onye ihien uwa a suo. ¹⁶ Makeni, ihien ile ri ime uwa, ke eje-ihien ndi a gunsonme ehụ ke ihien-onina-enya ke nhonron

ihian a honron makeni o nwegho ihien-uwā, aghani ẹka Nedi-enyi bja—uwā kẹ wẹ ile gha a bja. ¹⁷ Uwā lẹ ihien-olila-ẹnya ile rin'a ghafeko aghafeko; kani, onye owule hun e me uche Osolobue k'a to jenrin ejen.

Ehenren Krajist Ahun W'a Kpo Anti-Krajist

¹⁸ Umụ m, ogenni wu ogen ikpazuu! Kẹ onu don nu ni ehenren Krajist ahun w'a kpo anti-Krajist lala, erira k'o ri nwan ni ndi bu oda wu ndi-ihenren Krajist a puhaguo. Iya kẹ enyi gi a marin ni ogenni wu ogen ikpazuu. ¹⁹ Ime igunrun enyi kẹ ndini gha pu nke-esi, kani, ele wẹ ndi nke enyi. Makeni, omeni wẹ te wu ndi nke enyi, nke e son wẹ enyi nodi. Kani, opupu wẹ gha ime igunrun enyi pu k'o gi wechanrin ẹnya ni ele wẹ ndi nke enyi.

²⁰ Kani, onu ile marin ezioku makeni Onye-hu-ri-nsọ e hukpuguo onu uden ime-mmọn gi tumẹ unu umu a. ²¹ Eleni unu amarin ezioku hain m gi e deni unu, kani, makeni unu a maringuo a—unu a maringho n'o nwon-ntu a gha ime ezioku a fuha. ²² Onye wu nwan onye ntu emeni ele onye kwerileni ni Jizosi wu Krajist, Onye-nzuopuha hu Osolobue tumẹ. Onye no erira wu ehenren Krajist hu—hun w'a kpo Anti-Krajist; a ra kwerini Chuku-Nedi lẹ Nwa a. ²³ Eghẹ! Makeni, onye owule ju Nwa a ekwerini ni Chuku-Nedi; onye owule kwerini Nwa a nwonzikwo Chuku-Nedi.

²⁴ Ni ni ozi hu unu nu isi-ibuzo risonme ime ndun unu. Omeni ihien unu nu isi-ibuzo hu a risonme ime ndun unu, unu k'a risonme ime Nwa Chuku lẹ ime Chuku-Nedi. ²⁵ Ihien o kwe enyi nkwa n'o k'e ye enyi wu ndun itebite.

²⁶ Ifiri ndi ri a cho ni wẹ dufie unu kẹ m gi ri e deni unu ihien ndini. ²⁷ Kani, o me nke unu, uden ime-mmọn hu o hukpu unu, hun o gi tumẹ unu umu a hu ime ndun unu a kuzi unu ihien ile. Ya wu, o nwonzini nwan mkpa o ri ni onye owule k'a kuzi unu. Ihien uden ahun o gi tumẹ unu a kuzi unu wu ezioku—ntu ari a. Noke kẹ o don kuzi onu—nodi ni ime Krajist. ²⁸ Eghẹ umu m, nodi ni ime e, keni obi ru enyi ile ali ogen o k'e gi puha; amamgbe enyi e gi ifenren warj Uhuohin hu.

Kẹ W'a Don Marin Umụ Osolobue

²⁹ Omeni onu a maringho n'o ri ochan, onu k'e gi e marin ni ya mu onye owule hun e bi obibi onye ri-ochan.

Isi Nke Eto

3 Lee ni nwan kẹ Chuku-Nedi nwehan ihien-osusuo enyi—nke wu ni w'a kpo enyi umu Osolobue! Ezioku-ezioku, iya kẹ enyi wu! Ihien hain uwa gileni marin enyi wu ni uwa amarin n'a. ² Ndi ri m obi, enyi wu nwan umu Osolobue. Kani, ihien enyi jenko d'a wuru e ke puha ifon—bu enyi a maringho ni ogen o k'e gi bja, enyi k'a no kẹ iya, makeni enyi k'a hunchanrin a k'o no. ³ Ndi ile nwon olile-enyanj ime wẹ e donme enwen wẹ ochan noke kẹ ya lẹ enwen e don ri ochan.

⁴ Onye owule hun e me njo ri a dan iwu makeni ime-njo wu idan-iwu. ⁵ Unu a maringho ni Krajist bja d'e wefu njo, unu a maringhozi ni o nwonni njo ri ime e. ⁶ O nwonni onye ri ime e hun e me njo; onye owule hun e me njo e ke huntu e mobu marin a.

⁷ Umueka, anile ni onye owule dufie unu! Onye hun e bi obibi onye ri-ochan ri ochan kẹ Krajist don ri ochan. ⁸ Onye owule e me njo wu nke Ekwensu—makeni Ekwensu gha ali mela njo. Iya hain Nwa Osolobue gi bja—keni o tikpo orun Ekwensu.

⁹ O nwonni onye hun Osolobue mu hun e me njo. Makeni, mkpuru Osolobue ri ime onye ahun. O s'eka me njo, makeni Osolobue mu a. ¹⁰ Onwan kẹ wẹ gi a marin ndi wu umu Osolobue lẹ ndi wu umu Ekwensu: onye owule ghaleni e me ihien ri mma mobu hun ihien ndi Itu-Krajist ibe e ghaleni a sọ ele nwa Osolobue.

E Nwe Ni Ihien-osusuo Ibe Unu

¹¹ Makeni ozi hun unu nu isi-ibuzo wu ni enyi k'a gha e nwe ihien-osusuo ibe enyi. ¹² Enyi anokokwo ni kẹ Keni—o wu nke Eje-onye hu, o gbupu nwen e. Ki hain Keni gi gbu e? Makeni Keni lẹ enwen e me eje-ihien kani nwen e me ihien ri mma.

¹³ Umune m, y'a tule unu enya ni ize unu ri e ze uwa.

¹⁴ Ihien enyi gi marin ni enyi a ghaguo onwun fuha, banye ndun, wu ni enyi nwe ihien-osusuo ibe enyi. Onye nwele ni ihien-osusuo ibe e a nwunhunguo.

¹⁵ Onye owule ize nwen e e ze wu izighe—bu unu a maringho n'o nwonni izighe ndun itebite ri ime e.

¹⁶ Ihien enyi gi a marin ihien-osusuo nke-esi wu onwan: ni Krajist gi ifiri enyi we ndun a ye. O furu nwan ni enyi gizikwo ifiri ibe enyi we ndun enyi ye. ¹⁷ Nani kẹ ihien-osusuo Osolobue gi ri ime ihian, omeni ihian e nwongho ihien uwanj, kani o hun nwen e ihien ri a ko, o ju n'o yekon'a eka? ¹⁸ Umueka, ni enyi e nwon ni ihien-osusuo nke-esi—elekwọ hun wẹ gi onu sọ e ku, kani, hun wẹ gi eka e me.

¹⁹ Ohun kẹ enyi e gi marin ni enyi wu nke ezioku, iya kẹ enyi gi e me obi e ru enyi anj ebe Osolobue ri—

²⁰ omeni obi e gbume enyi mgbu. Makeni, Osolobue ka obi enyi, o maringhozikwo ihien ile.

²¹ Ndi ri m obi, omeni ihori enyi hu a ghoni enyi, obi e rucharin enyi ali ebe Osolobue ri, ²² enyi e nwehenzikwo ihien owule enyi ri o a—makeni enyi hu e donme iwu e, e me ihien a sọ a usuo efo.

²³ Iwu e wu hunni: ni enyi k'e kweri ni efan Nwa a wu Jesu Kristi lẹ ni enyi k'e nwe ihien-osusuo ibe enyi—noke k'o don gwa enyi. ²⁴ Kẹ wẹ han hun e donme iwu e ri ime e, iya nwen rizikwo ime ndun wẹ. Ihien enyi gi a marin n'o hu ime enyi wu onwan: n'o yeole enyi Mmon-nsọ.

Isi Nke Eno

Mmon Osolobue Lẹ Mmon Ehenren-Krajist

4 Ndi ri m obi, ele mmon ile gi ihian ku kẹ unu k'e kweyeni, ka e lele ni wẹ, keni unu marin kẹ mmon ndi hu gha eka Osolobue bja nke-esi. Makeni, ndi-

amuma-ntu bu ọda a pūhagūọ ime ụwa. ² Kẹ ọnu k'a dọn marin ni Mmọn Osolobue rọ wu ọnwani: mmọn ọwule gi e dọn ni Jizosị hụn wu Kraistị, Onye ahun Osolobue tumẹ, hēnrin ihian bia, e ku e—mmọn hụ gha eka Osolobue bia, ³ kani, mmọn ọwule hūn kwerilēni ni Jizosị hūn wu Kraistị, Onye hū Osolobue tumẹ, hēnrin ihian bia, mmọn ahun aghani eka Osolobue bia. Ọhūn wu mmọn Ehenren-Kraistị, ya wu, mmọn Anti-Kraistị—hūn ọnu nū n'ọ lala alala; ọ rīgūọlẹ nwan ime ụwa.

⁴ Umueka, unu wu nke Osolobue—onu e meriguo we, make ni onye hu ri ime unu ka onye hu ri ime ụwa. ⁵ Ndi-amuma-ntu ndini wu nke ụwa—ya wu, ihien w'e ku wu nke ụwa, ụwa e gon we ntin. ⁶ Enyi nwen wu nke Osolobue. Onye ọwule hūn marin Osolobue e gon enyi ntin. Onye ọwule hūn wulen nke Osolobue ara gon enyi ntin. Onwan ke enyi gi a marin mmọn hūn wu nke ezioku le mmọn hūn wu nke ndufie.

Ime Osolobue Ke Ihien-osisuo Ri

⁷ Ndi ri m obi, ni enyi e nwe ni ihien-osisuo ibe enyi, make ni ihien-osisuo gha eka Osolobue a bia. Onye ọwule hūn nwon ihien-osisuo, Osolobue mu a, onye hu marin Osolobue. ⁸ Onye hūn nwonleni ihien-osisuo amarin Osolobue, make ni Osolobue wu ihien-osisuo. ⁹ Osolobue a ghosiguo ihien-osisuo o nwe ebe enyi ri; enina k'o dọn me e: o zihę akpu Nwa a ohu ime ụwa, keni enyi hūn ụzo ri ndun ghahan'a. ¹⁰ Onwan wu ihien-osisuo: eleni enyi nwe ihien-osisuo Osolobue, kama, ni Osolobue nwe ihien-osisuo enyi, gi e zihę Nwa a n'ọ wuru ejan we gi wepu njo enyi le iwe-le-onu ma Osolobue hūn njo e buhe.

¹¹ Ndi ri m obi, ebe o me ezie ni Osolobue nwehan ihien-osisuo enyi enina, o furu ni enyi nwen nwezikwo ihien-osisuo ibe enyi. ¹² O nwontuni onye gi enya a hūn Osolobue—kani, omeni enyi e nwegho ihien-osisuo ibe enyi, ya wu ni Osolobue bi ime enyi; ya wuzi ni ihien-osisuo a zu oke ime enyi.

¹³ Ihien enyi gi marin ni enyi ri ime e le ni ya nwen ri ime enyi wu n'ọ yeguo enyi Mmọn-nso a.

¹⁴ Enyi a hūnguo a, ku e, ni Chuku-Nedi e zihęguo Nwa a d'a wu Onye-nzuopuha ụwa. ¹⁵ Osolobue bi ime ndi ile gi e dọn, e ku e, ni Jesu wu Nwa Osolobue—uwe le enwen we bi ime Osolobue. ¹⁶ Enyi a maringho nwan, enyi e giolę e nwan dọn, ni Osolobue nwe ihien-osisuo enyi.

Osolobue wu ihien-osisuo. Onye hūn gi ihien-osisuo e bi ri ime Osolobue, Osolobue le enwen e ri ime onye hu. ¹⁷ Erira ke ihien-osisuo e gi zu oke ime ndun enyi, keni obi ru enyi ali Uhuohin Okinkin-ikpe—make ni ke Jesu no, erira ke enyi no ime ụwani. ¹⁸ Egun ara tu onye gi ihien-osisuo e bi; ihien-osisuo zu oke a chupu egun. Onye ri a tu egun ri a tu egun afunfun o jenkọ d'a ta—ihien-osisuo onye ri a tu egun ezuni oke.

¹⁹ Ihien-osisuo o bu ụzo nwon jenni enyi hain enyi gi a saeka e nwon ihien-osisuo. ²⁰ Omeni ihian si, "M nwe ihien-osisuo jenni Osolobue," bu ize nwenę e ri e

ze e, onye-ntu k'ọ wu. Make ni, omeni ihian e nwonni ihien-osisuo nwenę e—nwenę ọ ri e legha, ọ sako eka nwe ihien-osisuo Osolobue—Osolobue o leghatulen. ²¹ Iwu o ye enyi wu ọnwani: ni, onye nwe ihien-osisuo Osolobue k'e nwezikwo ihien-osisuo nwenę e.

Isi Nke Isen

Kẹ Enyi Dọn E Meri Ụwa

5 Onye ọwule hūn gi e dọn ni Jesu wu Kraistị, Onye hū Osolobue tumẹ, onye hū wu nwa Osolobue; onye ọwule nwe ihien-osisuo onye mu ihian, nwezikwo ihien-osisuo nwa a. ² Ihien enyi gi a marin ni enyi nwe ihien-osisuo umu Osolobue wu ni enyi nwe ihien-osisuo Osolobue, e mesonme ihien ndi ọ si enyi e me. ³ Ke we dọn e nwe Osolobue ihien-osisuo wu: imesonme ihien ọ si enyi me—bu ihien ọ si enyi me ele ibu, ⁴ make ni onye ọwule Osolobue mu e meri ụwa. Iken hūn enyi gi e meri ụwa wu okukwe enyi nwon. ⁵ Onye a sa nwan eka e meri ụwa? Onye hūn gi e dọn ni Jesu wu Nwa Osolobue rọ.

Ihien Ndi Hūn A Ghosi Ni Jesu Wu Nwa Osolobue

⁶ Jizos Kraistị-ni wu onye hu hūn bia ghahan mirin le edeke. Ele ghahan mirin suo, kani ghahan mirin le edeke. Mmọn-nso le enwen e wu hūn a shia eri, make ni Mmọn-nso wu Onye ezioku. ⁷ Ya wu ni we ri eto hūn ri a shia eri [elu-igwee: we wu Chuku-Nedi le Oku hu le Mmọn-nso; we rizikwo eto hūn a shia eri elu-ụwa:] we wu ⁸ Mmọn-nso le mirin ahun le edeke ahun. We eto kuye onu ohu. ⁹ Omeni enyi a nabanhan eri ihian shia, hūn Osolobue shia kade ezioku a wu, bu Osolobue a shiaguoni Nwa a eri. ¹⁰ Ya wu, onye ọwule kwerini Nwa Osolobue nwon erini ime obi e; kani onye hūn kwerilēni a kpoquo Osolobue onye-ntu, make ni o gini eri Osolobue shia ni Nwa a dọn. ¹¹ Onwan wu eri hu: Osolobue e yeguo enyi ndun itebite—ime Nwa a ke ndun itebite hu ri. ¹² Onye ọwule nwon Nwa a hu nwon ndun, kani onye hūn nwonleni Nwa Osolobue enwon ndun.

Ndun Itebite

¹³ M ri e deni unu ihien ndini, unu ndi hūn kwerini efan Nwa Osolobue, keni onu marin ni onu e nwongho ndun itebite.

¹⁴ Ihien obi gi e ru enyi ali ebe Osolobue ri wu onwan: ni omeni enyi rjo a ihien ọwule k'o dọn ri a obi, ọ nu ekpere enyi. ¹⁵ O me nwan ni enyi a maringho ni ihien ọwule enyi rjol'a, ni ọ nu ekpere enyi anu, ya wu enyi a maringhozi ni enyi e nwehenguo ihien enyi rjo a.

¹⁶ Onye hūn nwenę e k'ọ ri e me njo—udi njo hūn ghaleni e buhe onwan, ya me ekpere, Chuku k'e ye nwenę e hu ndun—onwan wu nke ndi hūn me udi njo hūn ghaleni e buhe onwan. Njo hūn e buhe onwan ri ari: asini m unu mememe ekpere banyeni ohun. ¹⁷ Eje-omume ile wu njo, kani o nwon njo hūn ghaleni e buhe onwan.

¹⁸ Ẹnyi a maringhọ ni onye ọwụlẹ Osolobue mụ ara mę njọ, ma keni Jesu, Onye hụ Osolobue mụ, e che ẹ nche—Eje-onye hụ ara metụ a ẹka.

¹⁹ Ẹnyi a maringhọ ni ẹnyi wụ nke Osolobue; ẹnyi a maringhọzi kwọ ni ụwa ile ri okpuru Eje-onye hụ.

²⁰ Ẹnyi a maringhọ ni Nwa Osolobue a biagụọ, n'o yegụọ ẹnyi nghota hụn ẹnyi e gi marin onye ahun wụ

onye-ezioku. Ẹnyi ri nwan ime onye ahun wụ onye-ezioku lẹ Nwa a wụ Jesu Kristi.

Iya wụ Osolobue nke-esi lẹ ndun-itẹbitẹ.

²¹ Ụmụ m, gba ni ni ife mmọn mọbụ ife ihien ọzọ ọwụlẹ ọsọ!

2 Jónu

Ekele

1 Mmẹ wụ onyẹ-isi de ẹhụhụọ-ozini. M rị e dejenni okpoho hụ Osolobue hōrị lẹ ụmụ a. Ndị m nwẹ ihien-ọsụsụọ wẹ ebe Ezioku rị kẹ wẹ wụ. Ẹlẹde mmẹ sụọ nwẹ ihien-ọsụsụọ wẹ, kama, ndị ile marin Ezioku nwezikwo ihien-ọsụsụọ wẹ. ² Ẹnyi nwẹ ihien-ọsụsụọ wẹ makẹ Ezioku ahun rị ime ndun ẹnyi—hun k'a risonmekwo ime ndun ẹnyi jenin ejen.

³ Ẹfoma lẹ omiken lẹ udon, hun gha ẹka Chuku-Nedi lẹ Nwa a wụ Jizos' Kraist' a bja, ya risonmẹ ni ẹnyi, kẹ ẹnyi don rị e bisonmẹ ime ezioku lẹ ihien-ọsụsụọ.

Ezioku Lẹ Ihien-ọsụsụọ

⁴ Ẹfọ a sọkenmekẹ m usụọ ogen m gi hun a nị o nwegho umu i ndi rị e bi ime Ezioku nọkẹ kẹ Nedi ẹnyi don gwa ẹnyi.

⁵ M rị nwan a rịọ i, ezi okpoho, nị ẹnyi ile e nwẹ ihien-ọsụsụọ ibe ẹnyi. Ẹlẹ ni m rị e de n'i iwu ohun, kama, iwu ohu ahun o ye ẹnyi gha anị lala kẹ m rị e de n'i. ⁶ Ihien-ọsụsụọ wụ nị ẹnyi rị e mesonmẹ ihien o sị ẹnyi e m; iya wụ iwu hụ—nọkẹ kẹ unu don nu a gha alị lala—onu k'e giriri a e bi.

Eñenren-Kraistị Ahun W'a Kpọ Anti-Kraistị

⁷ Ndị-ndufie bu ọda a bangwo ime uwa. Ndini ara kw-eri nị Jesu Kristi gi ẹhụ ihian bja—n'ọ wuchanrin ihian k'ọ bja. Onyẹ ọwule nọ ẹnina, iya wụ onyẹ-ndufie hụ lẹ Eñenren-Kraistị hụ wụ anti-Kraistị!

⁸ Kpachanfu nị nwan ẹnya, amamgbe onu e tuhu ihien ẹnyi runguu, ka turusonmẹ ni keni ẹnyi nwonhen ugwo orun zu oke.

⁹ Onyẹ ọwule hun sostonmeleni nkuzi Kraistị, kanị o fe mgbon—onyẹ hụ e nwon Osolobue. Onyẹ hun sostonmẹ nkuzi hụ k'ọ rị e nwongho kẹ Chuku-Nedi kẹ Nwa. ¹⁰ Onyẹ bja iwe i d'a kuzi, bu ẹlẹ hun Kraistị kuzi k'ọ gi bja, anabahal'a mobu kele ẹ ohunma.

¹¹ Makeni, onyẹ hun kele ẹ ohunma rị e son ẹ a run eje-orun o rị a run.

Oku Mmekin

¹² M nwon ihien bu ọda hun nke m'e deni onu, kanị ẹlẹ hun m k'e de ede. M rị a tu ẹnya nị m k'a bja d'a hundẹ unu, ẹnyi e kutari, elee-m, elee-i, keni ighogho ẹnyi ile hun uzọ zu oke.

¹³ Umụ nwene-i-okpoho- *Osolobue* -hōrị e zi ekele unu.

3 Jọnu

1 Mmẹ wu onye-isi de ekukwo-ozini. M ri e dejenni ezi nweṅe ẹni wu Gayosij, hun ihien e a sọ m ime Ezioku.

² Ezi nweṅe m, ekpere m wu ni ihien ile rin'i mma le ni ehụ ri i iken, nọkẹ kẹ i don nwan ri iken ime mmọn i.

³ Ighoghọ jun m obi oḡen ndi hu ime umunẹ ẹni gi bja d'e ku n'i wu onye wẹ gi e don ẹnya ebe Ezioku ri—ya wu n'i ri e bi ime ezioku. ⁴ O nwonni ihien e m m a ghoghọ rikẹ ebe m nọ nu ni umu m ri e bi ime Ezioku.

Jọnu A Ja Gayosij Mma

⁵ Nweṅe-onye, y'e meke onye wẹ gi e don ẹnya ime orun i ri a run ni umunẹ-ẹni ime Jesu, osuon'a ni y'a marin ndi wẹ wu. ⁶ A nọguo wẹ ihun uka ri ebeni ku oku ihien-osusuo i nwe. Dodo, yeni wẹ udi eka hun a sọ Osolobue usuo, keni wẹ jenduru. ⁷ Makeni, oḡen wẹ gi gi ifiri Efan ahun jenkọ ijenni, anini wẹ ndi kwerileni ni Jesu yeni wẹ eka. ⁸ O furu nwan ni ẹni kwandon ndi nọ erira, keni o hun uzọ m ni ẹni le wẹ wu ohu, e sọn Ezioku a rungbama orun.

Diotrefesij Le Demetriosij

⁹ E dejenguo ni m uka ehuhuo; kanj Diotrefesij hun a cho n'o ki a nabanhanj okiki ẹni, o gini ihien ẹni ku

don. ¹⁰ Ya wu, m bja nwan, m k'e wepuhachanrin ihien ile o ri e me, le onu o ri e buokinsonme ẹni! Ohun ehiden'e, o judẹ n'o nabanhanke umunẹ ẹni ndi hu; o nideni ndi ozọ nabanhan we—o chupude ndi hun ri ime uka hun cho ni wẹ nabanhan wẹ.

¹¹ Nweṅe-onye, a kinrinkwole ihien rileni mma, ka kinrin ihien ri mma. Onye owule hun e me ihien ri mma wu nke Osolobue. Kanj, onye owule hun e me eje-ihien e ke huntu Osolobue.

¹² Ihjan ile e ku oku Demetriosij ohunma; Ezioku le enwen e e ku oku e ohunma. Ẹni nwen nke ri a shiazikwon'a eri—bu y'a maringho ni eri ẹni a shja wu ezioku.

Ekele Ikpazun

¹³ Ihien m cho ni m gwa i e buke, kanj, edeko m'a e de. ¹⁴ M ri a tu ẹnya ni m jenkọ d'a hun i egwa, keni ẹni kutari elee-m, elee-i.

¹⁵ Udun y'a ri n'i.

Ndi owu ẹni ile e zi ekele i. Hi ndi owu ẹni ri ebegu efan ohu-ohu, y'e kele wẹ.

Judu

¹ Mmẹ wu Judu de ẹhuhọ-ozini. M wu igbon Jesu Kristi. M wuzikwo nwenẹ Jemisi. M ri e dejenni ndi ahun we kpọ, hun ri Chuku-Nedi obi, hun Jesu Kristi donmẹ: ² omiken, udon le ihien-osisuso ya rinj onu mmagi-mmagi.

Luni Ni Uzo-Jesu Ogun

³ Ndi ri m obi, o te duka m ni m de ni unu banyeni nzufuha hun enyi ile nwon, kanj a hun m'a nwan n'o ri mkpa ni m deni unu hun m'e gi kasj onu obi, ni onu shikenme onwun chedon Uzo nke okukwe hu hun Osolobue wegudu che aka ndi nke e.

Ndi A Kuzi Ntu A Banhangwo

⁴ Makeni, o nwegho ndi ghaleni a tu egun Osolobue hun gigudu nzuzue banhan ime enyi. Ndinj e gbe-hutogwo ozi efoma Osolobue, keni we gi e kpume eje-obibi we. O tekemeka we deto ikpe-omuma hun rinj ni we ime Euhuhọ-nsọ. Ndinj ara gbayedẹ Jizos' Kraisti hun iya sọ wu Di-nwonni-enyi le Onye-nwonni-enyi.

Osolobue A Maringwo Ye Ndi Njo Afunfun

⁵ M cho ni m nyanhan ni unu ihien ndinj, osun'a ni unu a maringwo we ohunma-ohunma. M cho ni m nyanhan ni unu ke Di-nwonni-enyi don gha alj Ijitu zupofuha ndi Izrelu, kanj, omegudu, o no tikpo ndi hun kwerileni.

⁶ Nyanhankwo ni ihien me ndi mmon-ozu hu te ri nsọ hun nodileni ebe we si we nodi, hun la onodi we to: nyanhan ni ni Osolobue e kengwo we nwan egbun itebite to ime eje ishi, e che okinkin-ikpe hun jenkọ d'a ri oken Uhuohin hu.

⁷ Nyanhan ni ihien me eje-alj ndi ahun wu Sodomu le Gomora le obodo ndi ozọ hun nokunme ni we. Ndi ri ime alj ndi hu me ke ndi mmon-ozu hu—bu enwen we che ime ughere le uru, ya we no narin afunfun okun-itebite. We no wuru ihien we gi a do ihian aka-ntin.

Enwen We Ke W'e E Lee, E Ledan Okiki

⁸ Bu erira ke ndi nkuzi-ughani gi nwan a hunsonme ohun a han we e me ihien ehụ we gi a ruhụ, e legberi okiki, e kutọ ndi ogho ri ehụ.

⁹ Kanj, Maikelu hun wu onye-isi ndi mmon-ozu e medeni enina ogen o gi son Ekwensu zọ ozun Mozizi: egun Osolobue anin'a kutọ Ekwensu—ihien o gwa Ekwensu wu, "Di-nwonni-enyi a jugbo i!"

¹⁰ Kanj ndinj e kutọ ihien owule we ghotaleni. We nohu ke anu-ofia nwonleni uche, w'a ra leban ihien enya—bu hun we ghotahu we lebanleni enya, iya e tikpo we.

A Riziole We Eje-onodi

¹¹ Oken nsongbu rinj we! E sonmegwo we uzo Keni ogbu ochu; e gigwo we ifiri erere la enwen we tonj mmefie Balam egbo a soso; e nupugwo we isi ke Kora; a na we ntikpo ke iya, makeni Osolobue k'e tikpo we.

¹² Ntupo ke ndinj wu ebe unu n'e rigbama Oriri ihien-osisuso unu; egun arizi we enya ebe we n'e son unu e ri—ndi-ndu ri e lepu enwen we soso enya ke we wu! Orukpu ufere buko ghaleni e zue mirin ke we wu; osisi ghaleni a mi mkpuru ogen we gi a gho mkpuru, osisi we huepu, hun nwunhunni, nwunhunchanrin! ¹³ We nohu ke eje ebiri-ohimin, ihien ifenren we ri a gboshi elu ke ufofọ ebiri-ohimin; kokise uzo ohu ghaleni e ru ke we wu, hun Osolobue kwademetonj eje-ishi itebite!

Ikpe-omuma Hun Ri E Cheni We

¹⁴ Enoku, hun ri agbo nke esa—we gha aka Adam gunma—e bugwo amuma tonj we: o si,

"Lee e,
Di-nwonni-enyi lala
ya le ndi nsọ a nnu ole-le-ole.

¹⁵ O lala
d'e kin onye owule ikpe,
d'a ma we ile ikpe—
ikpe eje-ihien ile we gi eje-agungun we me
le eje-oku ile jogbu enwen e,
hun ndi-njo ghaleni a gbaye Osolobue
gi kuja oku e!"

Eje-Agunun We

¹⁶ Ogen ile ke ndinj gi e denwinwin; w'a ra kinbehi ikpe; w'e mesonme eje-ihien ndi ri a gunni we; w'e kukari enwen we, e gi onu-oma a tunarin ihian ihien we.

Mkpinsin-aka Le Ndunmodun

¹⁷ Kanj, o me nke unu umune m, nyanhankwo ni ihien ndi-ozu ahun pu-ichen Nna-enyi wu Jizos' Kraisti tumẹ gwato onu. ¹⁸ We gwa unu ni "Ndi-emu k'a pua ogen ikpazun, ndi k'e mesonme eje-ihien ri a gunni we." ¹⁹ Uwe wu ndinj ihien-awa ri enya, hun nwonleni Mmon-nsọ, ndi hun e buhe nkebe.

²⁰ Kanj, nke ọ́nụ́ umuné m, e mḗ nì nị́ ụ́nụ́ e sue imé Okukwe ahụ́n rị́chanrị́n nsọ́ ọ́nụ́ rị́ e sọ́n, e sue ké ụ́lọ́ wé n'a tụn; e mḗ nì ekpere ké Mmọ́n-nsọ́ dọ́n chọ́. ²¹ E dọ́nmḗ nì enwẹn ụ́nụ́ hụ́n ụ́nụ́ e gi rị́sọ́nmḗ ndị́ ihien wé a sọ́ Ọ́sọ́lobuḗ, ké ụ́nụ́ dọ́n rị́ e che omikẹn Di-nwọ́nni-ẹ́nyị́ wụ́ Jizọ́s' Kraị́stị́, hụ́n k'e wé́hẹ́ nì ọ́nụ́ ndụ́n itẹ́bitẹ́.

²² E mḗ nì nì ndị́ obi-ẹ́bụ́ọ́ omikẹn, ²³ ọ́nụ́ a dọ́kpụ́n-pụ́ha ndị́ ọ́zọ́ imé ọ́kụ́n hụ́ keni ụ́nụ́ gi ẹ́ zụ́ọ́fụ́ha wé. Nke ndị́ ọ́zọ́, e gi nì egun e mḗ nì wé omikẹn—ka zede nì izize ẹ́wuru wé yi hụ́n ẹ́hụ́ wé mḗrụ́gụ́.

Ekpere Ija-mma

²⁴ Nke Ọ́sọ́lobuḗ, onyẹ́ hụ́ hụ́n k'e rị́-ẹ́ka kwọ́ndọ́n ụ́nụ́ maké ọ́nụ́ gha a dan, mḗ ọ́nụ́ wụ́rụ́ ndị́ nwọ́nlẹ́nì ntụ́pọ́, ụ́nụ́ e gi ị́ghọ́ghọ́ turu ihun ẹ́ ebéhụ́ Ọ́ghọ́ rị́, ²⁵ Onyẹ́ hụ́ ị́ya sọ́ wụ́ Chuku, Onyẹ́ nzúọ́pụ́ha ẹ́nyị́, ọ́ghọ́ ya rị́n'a ghahaní Jizọ́s' Kraị́stị́ Di-nwọ́nni-ẹ́nyị́—ọ́ghọ́ lẹ́ ikpẹn lẹ́ ikẹn lẹ́ ọ́kị́kị́; k'ọ́ rị́n'a nị́ ogén d'e bidọ́n, ya rị́n'a kíkẹ́nni lẹ́ jẹ́nrin ején! Iseé.

Nghosị

Isi Nke Ohu

1 Ihien Jizosị Kraịstị ghosị igbon ẹ wu Jonu ya ri ime ehuhuoni. Osolobue we ihien ndini ye Jizosị, keni o we we ghosị ndi igbon ẹ—ni we hun uzọ marin ihien ndi jenkọ d'e me ẹgwa. Kraịstị nọ zi mmọn-ozị ẹ jenni odibo ẹ wu Jonu d'a ghosị a ya, keni o gha ẹka Jonu ghosị ndi igbon ẹ ya. ²Jonu a shjaguọ nwan ẹri banyeni oku Osolobue le ihien Jizos' Kraịstị ku; o shjaguọ ẹri ihien ile o hun.

³Ngozi ya rinị onye owule k'a gunpuhani ibe ẹ ihien ndi ri ime amumanị; ngozi ya rizikwo ni ndi hun k'a nun'a le ndi hun k'e me ihien we de ime ẹ—makeni ogen ihien ndini e gi me a riguo nsue.

Jonu E Kele Uka Eşa Ndi Hu Ri Azuun Eshja

⁴Jonu de ehuhuoni jenni uka esa ndi hu ri Azuun Eshja.

Efoma le udon hun gha ẹka Osolobue, onye ahun ri kikenni, hun ri mbu, hun lalani bia ya rinị onu—efoma le udon hun gha ẹka ya le Mmon esa hun ri ihun ukpo ẹ ⁵le Jizos' Kraịstị bia.

Jizosị Kraịstị, hun wu osheri ahun furu we gi e don enya, onye ibuzo gha onwun lihi, onye hun a ki ndi-nze ri elu-uwu.

Ogho le okiki ya wuru nke Jizosị Kraịstị, onye hun nwe ihien-osusuo enyi, gi edeke ẹ gbapuha enyi ẹka njo enyi; ⁶o nọ nwan me enyi wuru ani-eze, me enyi wuru ndi nchu-ẹjan Osolobue ẹ hun wu Nedi ẹ. Ogho le okiki ya wuru nke ẹ jennrin ejen! Isese.

⁷Lee ẹ!

O gi orukpu lala;
enya ile jenkọ d'a hun a—
ke ndi hu dun a ihien.

Ndi ani ile ri uwa
jenkọ d'a kwan ekwan
make ufiri ẹ.

Erira k'o jenkọ d'a ri! Isese!

⁸“Mme wu Ibuso le Ikpazuun!”

Ya ke Di-nwonnien-eyi wu Osolobue ku—onye hu hun ri kikenni, hun ri mbu, hun lalani; Onye hun nwon iken ile.

Jonu A Hun Jizosị

⁹Mme wu Jonu nwene unu, hun we ri e gi ifiri Kraịstị e kpokpo ke we don ri e gi ifiri ẹ e kpokpo onu; m wuzikwo onye Ali-eze Kraịstị ke unu don wu; m we-tuzikwo obi ali e din ndidi rike unu.

We dupu m shi ali Patimosi, ali hu mirin nohunme, makeni m'e ku oku Osolobue le ni m'a shja ni Jizos' eri. ¹⁰Ogen m gi ri ebahun, o ru uhuhin ohu, Uhuhin Dinwonnien-eyi, ebe m ri ime mmọn, m nọ nu oken olu ri e ku oku azuun m. Olu hu nọ ke opi ri a hannị. ¹¹O si, “Detu ihien i ri a hun ye ime ehuhuo, y'e zijenni uka esani ya:

uka ri Efesosi,
uka ri Sumena,
uka ri Pegamom,
uka ri Tjatura,
uka ri Sadisi,
uka ri Filadefia
lezi uka ri Laodishia.”

¹²Ya m nọ gbehuto, ni m hun onye nwe olu ahun ri a gwa m oku. E gbehuto m, m nọ hun obu-ukpe esa we gi goru mememe, ¹³hunzi onye nọ ke Nwa nke Ihian et-intinnai obu-ukpe esani. O yi ewuru tueru ali, gi ihien goru kenhunme obi ẹ. ¹⁴Isi ẹ le ntutu ẹ hu a chan uchani leke oruru ochan, leke okpukpu mirin-oyi ochan wu s'no. Enya a ebuo hu e nwun ke okun ri e nwnni; ¹⁵uku-ali a nọ ke igwe w'a kpo bronzu, hun we finchan ohunma-ohunma, e gbuke nọke si we gi okun dun-chanpuchanrin unyin ri n'a. Olu ẹ nozi ke uzun oken mirin ri e huni. ¹⁶O gi kokise esa ẹka-nni. Ojia-agma onunai tu nko gha a onu suefuha. Ihun ẹ hu e ti oda-oda ke enya-anwun don e ti efinnai.

¹⁷Ogen m gi hun a, m nọ dan ani uku a nọke onye nwunni. Kani, o nọ bu ẹka-nni ẹ kwasị m, si, “Atule egun. Mme wu Ibuso le Ikpazuun. ¹⁸Mme wuzi onye hu ri ndun! M te nwunhun anwunhun, kani, lee ẹ, m ri nwan ndun jennrin ejen. Mme gizikwo isanhan Onwun le Ali-mmọn.”

¹⁹“Detu nwan ihien i ri a hun—ihien ri ogenni le ihien jenkọ d'e me ihun.”

²⁰“O me nke kokishia esa ahun i hun ẹka-nni m le obu-ukpe esa hu: kokishia esa hu wu mmọn-ozị esa ndi hu hun a nokin enya uka esa hu. Obu-ukpe esa hu wu uka esa hu.”

Isi Nke Ebuo

Ozi Jesu Si We Zi Ndi Uka Ri Efesosi

2 “Dejenni onye-ozị hun a nokin enya uka ri Efesosi, si a,

Lee ihien onye hu gi kpakpando esa hu ẹka-nni ẹ, hun e jenhunme ime obu-ukpe esa hu we gi goru mememe, a hunchanrin ke we nọ, ku: ²A maringho m ihien ile onu ri e me: ke unu don ri a gbakenme le ke

ụnyụ dọn rị e wetu obi alị e dingbu ihien ile. A maringhọ m nị ọnyụ ara ye ndị e mē eje-ihien efe; nị ọnyụ e leleguọ ndị hụ kpọ enwēn wē ndi-ozī pụ-ichēn, hụn a nị ẹlẹ wē ndi-ozī pụ-ichēn kaka. ³ A maringhọzi m nị ụnyụ gi ufiri ẹfan m e wetu obi e dingbu ihien ile, a narin afunfun—bụ ndun e k'e gukwọ nwan ụnyụ.

⁴ Kani, ọnwān wụ ihien rị e ze m ize ebe ụnyụ rị: ụnyụ a latoguo ihien-osusuo ahun ụnyụ nwē isi-ibuzo. ⁵ Nyanhan nị nwan ebe ụnyụ te rị nị ọnyụ d'a dan, ụnyụ e gbehuto, mēmezi ihien ndi hụ ụnyụ te rị e mē isi-ibuzo. Ụnyụ emen'e, a bja m d'e wepu obu-ukpe ụnyụ ọndi a—mmanị ụnyụ bihuto ẹka.

⁶ Kani, o nwēgho ihien rị mma ụnyụ rị e mē: ihien ndi itu Nịkọlitiya e mē, hūn e ze mme lē enwēn m ize, e zezikwọ ọnyụ nwēn ize. ⁷ Onyē nwōn ntin ya nū ihien Mmōn-nso rị a gwa ụka rị ichēn-ichēn! Onyē hūn mēri-ni kē m k'e ye ikēn n'o gi ri mkpuru-osisi ahun e ye ndun, hūn rị Paradaisi, Alị Izu-ikēn Osolobue."

Ozi Jizosị Sị Wē Zi Ndi Ụka Rị Sūmēna

⁸ "Nke onyē-ozī hūn a nōkin ẹnya ụka rị Sūmēna, de-jenn'e, sị a,

Lee ihien onyē hū wū Iuzo lē Ikpazun ku, onyē ahun te nwunhunnị kani ọ huzi nwan ndun: ọ sị, ⁹ A maringhọ m afunfun ọnyụ rị a ta, marinzikwọ kē ọnyụ mēhan ogbenyē (kani ọdafin kē ụnyụ wū nke-esi). A maringhọ m mkpari ụnyụ rị a narin ẹka ndi hūn a kpọ enwēn wē ndi Ju, bụ ẹlẹ wē ndi Ju, kani ndi ụlo-ofufe Ekwensu kē wē wū! ¹⁰ Atule ni egun afunfun ụnyụ jenkọ d'a ta. Lee ẹ, Ekwensu e d'a tu ndi hū imē ụnyụ ye ụngan keni wē gi ẹ lele ụnyụ. Ụnyụ k'a ta afunfun akp'ohin iri. Kwondon ni okukwe ụnyụ d'e ru ọnwun. Ụnyụ kwondon ẹ, e ye m ụnyụ ndun—gi ẹ tu ụnyụ ugōn nōkē okpu-eze. ¹¹ Onyē nwōn ntin ya nū ihien Mmōn-nso rị a gwa ụka rị ichēn-ichēn! Ọnwun nke ẹbūo erukọ onyē hūn mēri-ni ẹhū, ọ rukọ onyē hū ẹhū."

Ozi Jesu Sị Wē Zi Ndi Ụka Rị Pēgamom

¹² "Nke onyē-ozī hūn a nōkin ẹnya ụka rị Pēgamom, de-jenn'e, sị a,

Lee ihien onyē hū gi ọpia-agma ọnunaị hū tu nkọ ku: ¹³ A maringhọ m ebe ụnyụ bi, ebehū ukpo Ekwensu rị. Bū ụnyụ kwondonhukwọ ẹfan m. Ụnyụ a ghorini, sị nị ọnyụ ekwerini ni m, kē ogēn wē gi gbudē osheri m wē gi e dōn ẹnya wū Antipasi, hūn wē gbu imē igunrun ọnyụ, imē obodo hū Ekwensu bi.

¹⁴ Kani, o nwēgho ihien ndi rị e ze m ize ebe ụnyụ rị: o nwonghọ ndi rị imē ụnyụ ebehū hūn e sōn nkuzi Balam, hūn kuzi Balakị ihien o gi bu uke cheni ụmụ Izrelu, mē wē ri ihien-oriri wē gi rya mmōn, mēzikwọ wē ghērē.

¹⁵ O nwonghọzikwọ ndi e sōn nkuzi ndi itu-Nịkọlitiya.

¹⁶ Gbehuto nị nwan. Omēni ụnyụ egbehutonị, m k'a bja ẹgwa d'e gi ọpia-agma rị m ọnyụ lūson ndi hū agha.

¹⁷ Onyē nwōn ntin ya nū ihien Mmōn-nso rị a gwa ụka rị ichēn-ichēn! Onyē hū mēri-ni kē m jenkọ d'e yebeye *mana* hū zuerini. M k'e yezikwọ a omuma ochan hū wē deye ẹfan ọhūn, ẹfan ọhūn hūn o mē ni o nwōnni

onyē marin n'a, wezuka onyē hū wē ye ya wū omuma."

Ozi Jizosị Sị Wē Zi Ndi Ụka Rị Tiatira

¹⁸ "Nke onyē-ozī hūn a nōkin ẹnya ụka rị Tiatira, de-jenn'e, sị a,

Lee ihien Nwa Osolobue ku, onyē ahun ẹnya a e nwun kē ọkun; onyē ahun ụku-alị a nō kē igwe bronzu wē finchancharin rị e gbukeni: ọ sị, ¹⁹ A maringhọ m ihien ile ụnyụ rị e mē—kē ihien-osusuo ọnyụ nwē kē okukwe ọnyụ kē ozi ụnyụ rị e jēn kē ihien ile ụnyụ wetu obi alị e dingbuchanrin. A maringhọ m nị ihien ụnyụ rị e mē kikēni ka ihien ụnyụ mē isi ibuzo. ²⁰ Kani, ọnwān wū ihien rị e ze m ize ebe ụnyụ rị: ụnyụ e ye okpoho hū wū Jezibelu efe, okpoho hū hūn a kpọ enwēn ẹ onyē-amuma, hūn gi ihien ọ rị a kuzi e dufie ndi-idibo m, e mē wē a ghērē, e ri ihien-oriri wē gi rya mmōn.

²¹ E yeole m'a efe n'o gbehuto, kani ọ juguo n'o gbehuto kō ghērēbehi. ²² Lee ẹ nwan, m k'a tu a ye bedi emu; m k'e mē ndi ya lē wē gba a ghērē ta eje-afunfun—sukpan nị wē gbehuto, mēbehi eje-ihien ndi hū ọ rị e mē. ²³ M k'e gbu ụmụ a. Ụka ile k'e gi ẹ marin nị mmē wū onyē hū e legha uche lē obi onyē ọwule; m k'a kuzikwọ onyē ọwule imē ụnyụ ugwo-orun furu ihien ọ rị e mē.

²⁴ Kani, nke ndi hodunị imē ụnyụ ndi rị Tiatira, hūn ghaleni e sōn nkuzini, hūn kelēni mūnrūn ihien ndi hū w'a kpọ 'Okēn ihien-nzuzue Ekwensu,' m sị ọnyụ nị ebuyekọ m ọnyụ ibu ọzo—²⁵ ka kwonkēmē ni ihien ụnyụ gi d'e ru nị a bja m. ²⁶ Onyē hūn mēri-ni, hūn k'a gha e mēsonmē uche m d'e ru isi-njendemē, kē m k'e we ndi alị ichēn-ichēn che okpuru ẹ kima,

²⁷ o k'e gi ọkpọ-igwe kị wē,

o k'e tikpochanrin wē

lēkē ite wē gi urya kpū,

²⁸ nōkē kē Nēdi m dōn ye m ikēn m gi a kị. M k'e yezikwọ onyē mēri-ni kokisē utuntun hū. ²⁹ Onyē nwōn ntin ya nū ihien Mmōn-nso rị a gwa ụka rị ichēn-ichēn!"

Isi Nke Ẹto

Ozi Jesu Sị Wē Zi Ndi Ụka Rị Sadisi

3 "Nke onyē-ozī hūn a nōkin ẹnya ụka rị Sadisi, de-jenn'e, sị a,

Lee ihien onyē hū gi Mmōn ẹsa Osolobue lē kokisē ẹsa hū ku: a maringhọ m ihien ile ụnyụ rị e mē. W'e weri ụnyụ kē ndi rị ndun, kani ụnyụ a nwunhuguo! ² Tēhin ni nwan, ụnyụ e dōnzi ihien hodunị, hūn hodū ẹkērē n'ọ nwunfu—makēni a hūnguo m'a nị ọrūn ọnyụ ezuni oke ẹnya Chuku m. ³ Nyanhan nị nwan ihien wē kuzi ụnyụ lē ihien ọnyụ nū, ụnyụ e gi ẹ dōn, gbehuto. Omēni ụnyụ etēnhinni, m k'a bja nōkē ohin, ụnyụ amarinko ogēn m'e gi banhan ebe ụnyụ rị, kaka!

⁴ Kani, o nwēgho ndi buleni ọda rị Sadisi hūn kelēni ru ẹkwa wē unyin. Wē jenkọ d'e yiri ẹkwa ochan, sōn m e jēhunmē, makēni wē furu efuru. ⁵ Onyē hūn mēri-ni k'e sōn wē yiri ẹkwa ochan. Efichanpukọ m ẹfan onyē ahun imē ẹhuhuo nke ndun, kaka! M k'a nō id'ẹnya Nē-

di m lẹ ndị mmọn-ozị ẹ kpọ ẹfan onyẹ hụ, ku ẹ nị a maringhọ m onyẹ ọ wụ. ⁶ Onyẹ nwọn ntịn ya nụ ihien Mmọn-nso rị a gwa ụka rị ichen-ichen!”

Ozi Jizosị Sị Wẹ Zi Ndi Ụka Rị Filadefia

⁷ “Nke onyẹ-ozị hụn a nọkin ẹnya ụka rị Filadefia, de-jenn’ẹ, sị a,

Lee ihien onyẹ hụ rị nsọ ku, onyẹ hụ wụ ihien ọ sị nị ya k’ọ wụ; onyẹ hụ gi isanhan Defidi; onyẹ hụ wẹ ghaleni a saeka a gụnma ụzọ ọ gụnpụ mọbụ gụnpụ ụzọ ọ gụnma: ọ sị,

⁸ A maringhọ m ihien ile ụnu rị e mę. Lee ẹ, a gụnpụgọ nị m ọnu ụzọ, hụn o mę ni o nwonni onyẹ k’a saeka gụnman’a. A maringhọ m nị ọnu enwẹkeni iken bu ụnu hụkwọ e mę ihien m ku, ụnu aghorini nị ụnu a maringhọ ẹfan m.

⁹ Lee ẹ! M k’e wẹhẹ ndị ụnọ-ofufe Ekwensụ hụ wẹ sị n’ọ wụ Ụlọ-ofufe ndi Ju, ndi ahun a kpọ enwẹn wẹ ndi Ju bu ntụ rọ, ẹlẹ wẹ ndi Ju, a bia wẹ ụkụ ụnu d’a kponi ụnu isi alị, keni wẹ hụn ụzọ marin nị ihien ụnu sụọ m. ¹⁰ Makeni ụnu e wetugụ obi alị dingbuchanrin ihien ile kẹ m dọn gwa ụnu, anikọ m afunfun hụn lalanị wẹ jenkọ d’e gi lele ndi ile rị ime ụwa ru ụnu ẹhụ. ¹¹ M lala ẹgwa, kwonkenmę ni ihien ụnu gi, amamgbe w’a narin ọnu okpu eze wẹ k’e gi tu ụnu ugon. ¹² Onyẹ ọwulę merini kẹ m k’e gi henrin iden † ime Ụlọ-nso Osolobue m, ọ ghakozị ebẹhụ pụ, kaka! M k’e de ẹfan Osolobue m lẹ ẹfan Jerusalem ọhụn hụ ye ẹ ẹhụ. Jerusalem ọhụn hụ wụ obodo-uku Osolobue m. Ya wụ Jerusalem k’a gha enu-igwee lẹ ẹka Osolobue m hidan; m k’e dezikwọ ẹfan ọhụn m ye onyẹ ahun ẹhụ ¹³ Onyẹ nwọn ntịn ya nụ ihien Mmọn-nso rị a gwa ụka rị ichen-ichen!”

Ozi Jesu Sị Wẹ Zi Ndi Ụka Rị Laodishia

¹⁴ “Nke onyẹ-ozị hụn a nọkin ẹnya ụka rị Laodishia, de-jenn’ẹ, sị a,

Lee ihien onyẹ hụ wụ ‘Iseę’ hụn oku Osolobue gha a bun ku—onyẹ ahun wụ Osheri wẹ gi e dọn ẹnya; Osheri ahun wụ onyẹ ezioku; Onyẹ hụ ihien ile Osolobue ke gha ẹka bia: ọ sị, ¹⁵ A maringhọ m ihien ile ụnu rị e mę: ụnu anunị okun, ọnu ajunị oyi. K’ọ rị m, ụnu a nụ okun mọbụ jụ oyi! ¹⁶ Ebe o mę nwan nị ụnu mę ñan: ụnu anunị okun, ụnu ajunị oyi, m’e d’a gha ọnu m jupụ ụnu!

¹⁷ Ụnu rị a sị, ‘M wụ ọdafin, a baọlę m ụba, o nwonzi-ni ihien a kọ nị m.’ Kani, ụnu a marin n’o nwonni kẹ ọ han ụnu kaka, nị ọnu e rugụọ ihien a gba ẹnya-mirin, nị ogbenyę kẹ ọnu wụ, nị ọnu wụ ẹnya-mpin, nị ụnu gba ọtọ! ¹⁸ M rị nwan a dụn ụnu ọdun: ñonnarin nị m goru wẹ gwaleni, hụn wẹ gi okun dunchanpụ unyin ile rin’a, keni ụnu hụn ụzọ wuru idafin; ụnu e ñonnarinzị m ẹkwa ọchan yiri, gi ẹ kpumę ọtọ ụnu hụn e mę ifenren, amamgbe w’a hụn a; ñonnarinzikwọ nị m ọgụn-ẹnya tuye ẹnya, keni ụnu leghama ụzọ.

¹⁹ Ndi m nwẹ ihien-ọsụsụ wẹ kẹ m’a jūgbọ, uwę kẹ m’e ye afunfun keni wẹ nwonrin uche. Wepuhakwọ nị

† Pila

nwan obi, ụnu e bihutọ ẹka. ²⁰ Gọn ni ntịn! M turu nwan ọnumuzọ, a dū ẹka, onyẹ nū olu m gūnfū ụzọ, a banhan m d’e kunrun ẹ, e sọn m’ẹ ri, o sọn m ri. ²¹ M k’e ye onyẹ merini ọnọdị n’o sọn m ọdị elu ukpo-eze m, nọkẹ kẹ mmę nwẹn dọn meri, sọn Nedi m ọdị elu ukpo-eze ẹ. ²² Onyẹ nwọn ntịn ya nụ ihien Mmọn-nso rị a gwa ụka rị ichen-ichen!”

Isi Nke Ẹnọ

Kẹ W’e Fee Osolobue Imę Elu-igwee

⁴ Ọnwan e męgụ, m nọ lee ẹnya, hụn ọnumuzọ wẹ gūnpū elu-igwee. Olu hụ gwa m oku mbụ hụn nọ kẹ oken opi nọ sị m, “Bia enu ebeni, nị m ghosị i ihien jenkọ d’e meni ihien ndini męgụ.” ² Ozigbo, m nọ rị ime-mmọn. M nọ hụn ukpo-eze ime enu-igwee ebẹhụ, hūnzị onyẹ ohu ọdị alị elu ẹ! ³ Onyẹ hūn ọdị alị ebẹhụ hụ e gbuke kẹ ọmuma w’a chọ achọ w’a kpọ jasper lẹ hūn w’a kpọ kaneliani. Ekọn-lẹ-ogugu hūn e nwun kẹ ọmuma w’a chọ achọ wụ ẹmaradi fihunmę ukpo-eze hū ohi-ohi. ⁴ Ukpo ẹnọ-kwasị-ogun fihunmę ukpo-eze hū ohi-ohi. Ndi-isi ẹnọ-kwasị-ogun ọdịsonmę ukpo ndi hū. Wẹ ile yisonmę ẹwuru ọchan, kpusunmę okpu-eze goru.

⁵ Amuma hū a gha ukpo-eze hū e bepaha; ụzun mirin rị e denni lẹ akpabọ hūzị a gha ukpo-eze hū a hanpaha. Ukpe ẹsa rị ihun ukpo hū e nwun—ukpe ẹsanị wụ Mmọn ẹsa Osolobue.

⁶ Ihien rike ohimin wẹ gi ughegbe męmę rị ihun ukpo hū; o behū nwanran-nwanran, e nwun zai.

Ihien ẹnọ rị ndun ẹnya junsomę ihun lẹ azuun nọhunmezikwọ ukpo-eze hū: ⁷ nke ibuzọ rị kẹ ẹworo; nke ebuzọ rị kẹ oken-efin; ihun nke ẹtọ rị kẹ ihun ihian; nke ẹnọ rị kẹ ugon rị e feni. ⁸ Ihien ẹnọ ndini rị ndun nwesonmę nku isin-isin. Ẹnya jun wẹ ụzọ ile—kẹ ime wẹ kẹ azuun wẹ. W’a ra bubehi ebụ—kẹ uhinhin kẹ efinnai—ihien wẹ a busonmę wụ,

“Nsọ, nsọ, nsọ—kẹ

Osolobue hūn wụ Di-nwonni-ẹnyi rị!

Osolobue hūn nwon iken ile—

Onyẹ hūn rị mbụ,

hūn rị kikenni,

hūn lalanị.”

⁹ Ogen ọwulę, ihien ẹnọ hū rị ndun gihū yegū onyẹ hū rị ndun jenrin ejen hūn ọdị anị ukpo hū ọghọ lẹ mgbaye lẹ ekele ẹnina, ¹⁰ ndi-isi ẹnọ-kwasị-ogun ahun a dan alị ihun Onyẹ hū ọdị alị elu ukpo-eze ahun, Onyẹ rị ndun jenrin ejen, fe ẹ, tūha okpu-eze wẹ ye alị ihun ukpo hū, a sị,

¹¹ “Chuku-Nna ẹnyi!

Y’e furughọ onyẹ wẹ a ja mma—

y’e furughọ nị w’e ku ẹ ni

ogho lẹ mgbaye lẹ iken

wū nke i.

Makeni, iju ke ihien ile.

Makeni y’a chogho,

i nọ mę wẹ rị;

makeni y’a chogho,

ị nọ ke wẹ.”

Isi Nke Isen

Nwa-ebulu Osolobue Hụ Sụọ Ru Ogo Ihien Ile

5 M nọ hụn ẹhụhụọ wẹ fifima ẹka-nni onye hụ nọdị anị enu ukpo-eze hụ. Wẹ dejun ẹhụhụọ hụ ihien, ke ime ẹ ke azụn a, gi eriri ẹsa kenme ẹ. ² M nọ hụnzị mmọn-ozì ohu kin-akwanran k'ò gi oken olu e yi oro, a sị, “Onye furu hụn k'a topu eriri ndi hụ, fifipu ẹkukwo hụ?” ³ Kani, o nwonni onye owule ri elu-igwee mobu enu-uwà mobu okpuru-uwà hụn saeka fifipu ẹhụhụọ hụ mobu lee ẹnya ime ẹ. ⁴ M nọ kwanma ẹkwa oda-oda, makeni o nwonni onye wẹ hụn furuni, hụn k'a fifipu ẹhụhụọ hụ mobu lee ẹnya ime ẹ. ⁵ Ya ke onye ohu ime ndi-isi hụ nọ sị m, “Akwanzile! Lee ẹ, Eworo ebọn Juda, Mkpogun Defidi, e meriguo—o k'a saeka tofu eriri ẹsa ndi hụ, fifipu ẹkukwo hụ.”

⁶ Ya m nọ hụn Nwa-ebulu hụn nọke sị wẹ te gbu ẹ egbu k'o turu ẹgbata ukpo-eze hụ lẹ ihien eno hụ ri ndun lẹ ndi-isi eno-kwasị-ogun hụ hụn wẹ ile fihunme ya wu ukpo-eze. Nwa-ebuluni nwon mpin ẹsa lẹ ẹnya ẹsa—hụn wu Mmon ẹsa Osolobue, hụn Osolobue zijen elu-uwà ile. ⁷ Nwa-ebulu hụ nọ jẹn d'e weri ẹhụhụọ hụ wẹ fifima, hụn ri ẹka-nni onye hụn nọdị enu ukpo-eze hụ. ⁸ Ogẹn o gi weriguo ẹhụhụọ hụ, ihien eno hụ ri ndun lẹ ndi-isi eno-kwasị-ogun hụ nọ dan alij ihun Nwa-ebulu hụ; onye owule ime wẹ gi ubo lẹ afere nsensị wẹ gi goru memẹ hụn nsensị jun ime ẹ. Nsensini wu ekpere ndi nke Osolobue. ⁹ Ya wẹ nọ bu ẹbu ohun, sị,

“Iyọ furu
hụn k'e weri ẹhụhụọ hụ,
hụn k'a topu eriri ndi hụ
wẹ gi kenme ẹ;
makeni wẹ gbu i,
ị nọ gi edeke i
gbapuhani Osolobue ihian
ime ebọn owule,
ime asusu owule,
ime alij owule
lẹ ime ndi owule.”

¹⁰ Y'e meguo wẹ wuru
alij-eze lẹ ndi nchụ-ẹjan
ebe Osolobue ẹnri ri;
wẹ k'a kị elu-uwà.”

¹¹ E lezi m ẹnya, m nọ nọ olu ndi mmọn-ozì bu oda hụn fihunme ukpo hụ ohi-ohi lẹ ihien ndi hụ ri ndun lẹ ndi-isi hụ. Ndi mmọn-ozini e bukenmẹke oda, wẹ ri nnu-uku ole-lẹ-ole lẹ ijeri ole-lẹ-ole. ¹² Wẹ hụ e gi oken olu a bu ẹbu, a sị,

“Nwa-ebulu hụ wẹ gbu
e furugho hụn w'e tuchan,
ni iken lẹ akụ-lẹ-uba
lẹ amamihien lẹ akwanran
lẹ mgbaye lẹ ogho lẹ ojija-mma
wu nke ẹ!”

¹³ M nọ nuzi ke ihien ile wẹ ke eke ri a bu ẹbu—ke hụn ri enu-igwee ke hụn ri elu-uwà ke hụn ri okpuru uwà ke hụn ri ime ohimin. Ihien wẹ ri a bu wu:

“Ojija-mma lẹ mgbaye
lẹ ogho lẹ okiki
ya wusonme nke onye hụ
hụn nọdị anij elu ukpo-eze—
lẹ Nwa-ebulu hụ—
jẹrin ejen!”

¹⁴ Ihien eno hụ ri ndun nọ sị, “Isee!” Ndi-isi hụ nọ dan alij, fe Nwa-ebulu hụ.

Isi Nke Isin

Nwa-ebulu Hụ A Topu Eriri Ndi Hụ

Eri Nke Ibuo

6 Ya m nọ hụn ke Nwa-ebulu hụ topu eriri ohu ime eriri ẹsa ahun wẹ gi kenme ẹhụhụọ hụ, m nọ nọ ke ohu ime ihien eno hụ ri ndun gi oken olu hankenme ke akpabo, sị, “Bia!”

² M nọ lee ẹnya, e lee ẹshin ochan! Onye ri e nyinn'ẹ gi utaa. Wẹ nọ ye ẹ okpu-eze, o nọ nyinrin ẹshin ẹ pu d'e merisonme agha.

Eri Nke Ebuo

³ Ogẹn Nwa-ebulu gi tofu eriri hụn mẹ wẹ ẹbuo, m nọ nọ ke hụn mẹ ẹbuo ime ihien eno hụ ri ndun sị, “Bia!” ⁴ Ya ẹshin ozọ nọ fuha. Onwan e nwun ufie-ufie. Wẹ nọ ye onye ri e nyinn'ẹ iken n'o wepu udon elu-uwà, keni ihian gbume ibe wẹ. Wẹ nozi wẹ opia-agma hi-ogbe ye ẹ.

Eri Nke Eto

⁵ Ogẹn Nwa-ebulu hụ gi topu eriri hụn mẹ wẹ eto, m nọ nọ ke nke eto ime ihien ndi hụ ri ndun sị, “Bia!” M nọ lee ẹnya, e lee ẹshin ogi! Onye ri e nyinn'ẹ gi ihien wẹ gi a ma ihien. ⁶ M nọ nọ ihien nọke olu ri e ku oku k'o gha etintinna ihien eno hụ ri ndun hanpuha, a sị, “Oka jenkọ d'a kogbu enwen ẹ: mkpu oka-witi eno k'a wude egbo-ogun akpu-uhuhin! Mkpu oka-bali mmakalaka mmebu k'a wude egbo-ogun akp'ohin! Ka e wiwikwole ofungbon-olivu lẹ manya!”

Eri Nke Eno

⁷ Ogẹn Nwa-ebulu hụ gi topu eriri nke eno, m nọ nọ olu hụn mẹ wẹ eno ime ihien ndi hụ ri ndun, k'o sị, “Bia!” ⁸ E lee m ẹnya, e lee ẹshin e nwun ẹhụhụọ-ndun, ẹhụhụọ-ndun, kani o hụ e nwun nanhin! Efan onye ri e nyin n'ẹ wu Onwun; Alj-mmọn sọkọ a. Wẹ nọ kebe uwà uzọ eno, ye wẹ iken igi opia-agma lẹ unwun lẹ emu lẹ eje-anu ndi ri elu uwà gbupu uzọ ohu rin'a.

Eri Nke Isen

⁹ Ogẹn Nwa-ebulu hụ gi topu eriri nke isen, m nọ lee ẹnya okpuru ukpo nchụ-ẹjan, m nọ hụn umẹ-ndun ndi hụn wẹ gbu makẹ oku Osolobue lẹ eri wẹ shiani Jizosi.

¹⁰ Wẹ nọ weshi olu wẹ enu, e yi, “Euu Di-nwōnni-enyi, Onyẹ hụn ihien ile rị ẹka a, onyẹ rị nsọ, onyẹ ezioku! Nani kẹ y'e biehan d'e kin ndi rị enu-ụwa ikpe, gbug-wari wẹ kẹ wẹ dọn gbu enyi?” ¹¹ Ya wẹ nọ ye onyẹ-onyẹ ime wẹ ẹwuru ọchan tueni, si wẹ zuzi ikẹn ẹkẹrẹ ni umunẹ wẹ lẹ ndi-idibo ibe wẹ zugụ ọnụ, ndi ahun ihian k'e gbu kẹ wẹ dọn gbu wẹ.

Eri nke Isin

¹² Ogen Nwa-ebulu hụ gi tofụ eriri nke isin, alị nọ mahihie ọda-ọda, anwun nọ gimẹ ngi kẹ ẹkwa-ogi, ifon hụn shiagunị nọ nwunhuto, nwunmẹ ẹdeke-edeke. ¹³ Kokishia nọ gha elu-igwere danyesonmẹ anị—nọkẹ ebe oken ufere nọ nutusonmẹ ogbe figi chanleni. ¹⁴ Igwere nọ fori nọkẹ ebe wẹ nọ fifima ẹhuhụ, wepu. Wẹ nọ wepu ugu ile lẹ alị ile mirin nọhunmẹ ọndi wẹ. ¹⁵ Ya ndi-nze ụwa lẹ ndi uku lẹ ndi-ndu-agma uku, lẹ ndi idafin, lẹ ndi ile wẹ gi oku wẹ e dọn lẹ ndi ọzọ ile—kẹ igbon kẹ ndi nwẹ enwen wẹ—nọ shisonmẹ ime okporo lẹ ebe omuma risonmẹ elu ugu d'a warị, ¹⁶ a si ugu lẹ omuma ndi hụ, “Dodo ni, dankwasị ni enyi! Ni unu zueme enyi makẹ Onyẹ hụn ndi elu ukpo-eze hụ gha e legha enyi; makẹ omuma Nwa-ebulu hụ ghazikwo e kunrun enyi— ¹⁷ makeni oken ụhụohin wẹ gi a kpọ omuma a biagụ! Onyẹ wụ nwan onyẹ ahun jenkọ d'a sa ẹka wuzo!”

Isi Nke Ọsa

Madu Nnu Ogun-mmesato Hụ

7 Onwan e megụ, m nọ hụn mmon-ozị ẹnọ kẹ wẹ turusonmẹ ẹbamịn ẹnọ ụwa. Wẹ turusonmẹ ebẹhụ e gbondon ufere ẹnọ hụn e fe ime ụwa, amamgbe ufere e fezi ụwa mọbụ ohimin mọbụ osisi ọwụlẹ. ² Ya m nọ hụn mmon-ozị ọzọ k'ọ gha azụn ọwụwa-nya-anwun puha, shiko elu; o gi ihien Osolobue rị ndun gi e ye ahima. O nọ gi oken olu gwa mmon-ozị ẹnọ hụ wẹ ye ikẹn ni wẹ gi wiwi ụwa lẹ ohimin oku, ³ si wẹ, “Ekewiwilẹ ni ụwa mọbụ ohimin mọbụ osisi ọwụlẹ; cheri ni ni enyi yegụ ndi idibo Osolobue enyi ahima ezimezi-ihun wẹ.” ⁴ M nọ nwan nū madu ole wẹ ye ahima ahun. Madu nnu ogun-mmesato kẹ wẹ ye ahima hụ ime ikpun-ulo ile rị Izrelụ: ⁵ nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Juda; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Rubeni; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Gadi; ⁶ nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Asha; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Naf'tali; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Manase; ⁷ nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Simionu; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Livai; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Isaka; ⁸ nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Zebulon; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Josefu; nnu iri-kwasị-ogun wu ndi ikpun-ulo Benjamini.

Igunrun Ihian Gha Ali Ile Ri Ichẹn-ichẹn Puhā

⁹ Onwan e megụ, m nọ lee ọnya, hụn igunrun hi-ogbe, hụn o mē ni o nwōnni onyẹ saeka gun wẹ. Wẹ gha alị ile, ebọn ile, ndi ile, lẹ asusu ile puha. Igunrun-ni turu ihun ukpo-eze hụ lẹ ihun Nwa-ebulu hụ. Wẹ yisonmẹ ẹwuru ọchan tueru anị. Onyẹ-onyẹ ime wẹ gisonmẹ iguru ẹka. ¹⁰ Wẹ hụ e gi oken olu e yi oro, a si, “Nzuofuha gha ẹka Chuku enyi hụn ndi enu ukpo-eze lẹ Nwa-ebulu hụ a bja”

¹¹ Ndi mmon-ozị ile turusonmẹ ebẹhụ, fihunmẹ ukpo hụ lẹ ndi-isi hụ lẹ ihien ẹnọ hụ rị ndun; wẹ nọ dan alị ihun ukpo hụ, ke isi alị, fe Osolobue, ¹² a bụ ẹbunị: “Isee!”

Ija-mma lẹ ogbo lẹ amamihiẹn lẹ ekele lẹ mgbaye lẹ ikẹn lẹ akwanran wu nke Chuku enyi jenin ejen! Isee!”

¹³ Ya onyẹ ohu ime ndi-isi hụ nọ si m, “Elee ndi wu ndini yi ekwa ọchan tueru alị? Elebe kẹ wẹ gha bja?” ¹⁴ M nọ si a, “Di-okpa, iju marin ndi wẹ wu.” Ya o nọ si m, “Ndin wu ndi hụn gha oken ukpokpo hụ puha. E gigu wẹ ẹdeke Nwa-ebulu hụ sụ ẹwuru wẹ, ẹwuru wẹ e henrisonmẹ nke ọchan. ¹⁵ Ya hain wẹ gi nwan rị ihun ukpo Osolobue e fe ẹ uhinhin lẹ efinnai ime Ulonso a. Osolobue, Onyẹ hụn ndi anị elu ukpo-eze, k'a nọeni wẹ, chedon wẹ. ¹⁶ Egun ihien-oriri lẹ ihien-orira agunkozi wẹ. Anwun mọbụ ihien ọwụlẹ a hụn okun amakozi wẹ. ¹⁷ Makeni Nwa-ebulu hụ hụn rị etintinnai † ebẹhụ ukpo hụ rị k'a wuru onyẹ-ndu wẹ; o k'e du wẹ nọkẹ onyẹ e du anu, shi isi-mirin ndi hụ mirin e ye ndun gha a bja. Chuku jenkọ d'e finchanpu ọnya mirin ọwụlẹ rị wẹ ọnya.”

Isi Nke Ọsato

Eri nke Ọsa Hụ Lẹ Opi Ọsa

8 Ogen Nwa-ebulu hụ gi tofụ eriri nke ọsa, elu-ig-wee ile nọ mē juu ihien nọkẹ nkirishi mgbahunmẹ okulokụ ohu. ² Ya m nọ hụn ndi mmon-ozị ọsa hụ hụn e turu ihun Osolobue. Wẹ nọ ye wẹ opi ọsa. ³ Mmon-ozị ọzọ, hụn gi mkpu goru w'a kpọ Sensa wẹ gi a dunni Osolobue nsensị okun, nọ bja d'e turu ihun ukpo nchụ-ẹjan hụ. Wẹ nọ kpọnye ẹ nsensị ọda-ọda, n'ọ gi ya lẹ ekpere ndi-nsọ ile e mē chụ ẹjan elu ukpo nchụ-ẹjan hụ wẹ gi goru mē hụn rị ihun ukpo-eze hụ. ⁴ Enwunrun nsensị hụ rị a dunni lẹ ekpere ndi-nsọ hụ nọ gha ẹka mmon-ozị hụ a loshi elu ihun Osolobue. ⁵ Ya mmon-ozị hụ nọ weri Sensa hụ wẹ gi a dun nsensị okun, gi okun rị ukpo nchụ-ẹjan hụ hujun ẹ, tū a ye enu-ụwa. Ya kẹ akpabọ nọ han, mirin e den, amuma e be, alị a mahihie.

† Lee 5.6

Opi Eno Ibuzo

⁶ Ebehu ke ndi mmon-ozu esa hu gi opi esa no kwademe ni we gbu opi we.

Opi Ibuzo

⁷ Mmon-ozu nke ibuzo no gbu opi e, ekwan-igwee le okun we gwogbama ya le edeke no puha. We no ma we ye ime uwa, o no dunpu uzọ ohu okun, nato uzọ ebuzo; ime osisi ile, o dunpuzi uzọ ohu, o hodụ uzọ ebuzo; o dunpuchanrinzi efifia-ndun ile.

Opi Nke Ebuzo

⁸ Mmon-ozu nke ebuzo no gbu opi e, we no tu ihien nọke eregede ugu ri a nwun okun ye ime ohimin—azupun ohu no henrin edeke, o hodụ azupun ebuzo. ⁹ Uzọ ohu ime ihien ndi ri ndun ri ime ohimin no nwunhun, o hodụ uzọ ebuzo. Ime ugbo-mirin ile, uzọ ohu no tikpofu, o hodụ uzọ ebuzo.

Opi Nke Eto

¹⁰ Mmon-ozu nke eto no gbu opi e: kokise ohu hi-ogbe ri e nwun okun leke owa no gha igwere dan. Ime iyi ile ri uwa, o danye uzọ ohu nato uzọ ebuzo—uwe le isi-mirin ri ichen-ichen k'o danye. ¹¹ Efan kokise hu wu "Elumilu." Ime mirin ile rinji, uzọ ohu no lume ilu, o hodụ uzọ ebuzo. Ndi bu oda no nwunhun, makeni mirin hu ri e lu ilu.

Opi Nke Eno

¹² Mmon-ozu nke eno e gbu opi e, ihien no fian enya-anwun azupun ohu, fianzikwo ifon le kokise azupun ohu-ohu, latosonme we azupun ebuzo-ebuzo. Ukpwe we no belu: we kebe ke we e nwunhan mbu uzọ eto, enwunkarizini we uzọ ebuzo. Anwun amuchanrinzini ke uhuhin han k'o don a mu mbu; ifon etibiehanzini k'o don e ti mbu. We kebe uhuhin uzọ eto, anwun amukarizini uzọ ebuzo—erirazikwo ke ifon me uhinhin. ¹³ M no lee enya enu, hun ugon ohu k'o feko ime elu, yiko, "Nsongbu! Nsongbu! Oken nsongbu jenkọ d'a rinji ndi ile bi elu-uwā ogen ndi mmon-ozu eto hu k'e gi nwan gbusonme opi eto hun hodunji!"

Isi Nke Itenei

Opi Eto Hodunji Le Eje-mgbugbu Ahun

⁹ *Mmon-ozu nke isen* e gbu opi e, m no hun kokise ohu hun gha elu-igwee danye uwa. We no ye e isanhan oken-mgbugbu hu migbu enwen e.

² O no gunpu eje-mgbugbu hu migbu enwen e, enwunrun no gha ebehu lopuhama ke enwunrun oken okun we gi a dunchanpu unyin ri goru. Enya-anwun le ufere no gba ishi make ufiri enwunrun okun hu gha ebehu a lofuha. ³ Ya igurube no gha ime enwunrun hu puhama, berisonme enu-uwā. We no ye we iken, udi iken hu akpi ri elu-uwā nwe. ⁴ We no si we egbulē efifia ri enu-uwā mōbu ihien owule e nwun ehuhuo-ndun

ehuhuo-ndun ri e sue ime ugbo mōbu ime ofia mōbu osisi owule, ka we ru ndi hu nwonleni ahima Osolobue ezimezi-ihun we ehū, uwe sūo. ⁵ We no ye igurube ndi hu efe ni we ye ndi hu ezigbo afunfun, orogbo ifon isen—kani anini we we gbu ndi hu. Ufu we nọke ebe akpi no gba ihian. ⁶ Ogen ihieni e gi me, ihian k'a cho onwun, ahunko we onwun; we jenkọ d'a chokenme ni we nwun, kani, onwun k'a gba ni we oso.

⁷ Igurube ndi hu ri ke eshin we kwademegu we k'e gi jen agha. Ihien no ke okpu-eze goru risonme we isi. Ihun we no ke nke ihian. ⁸ Ehenren we sue ke ntutu ikpoho. Eze ri we onu no ke nke eworo. ⁹ Okpukpu ri we ehū ri ke igwe onye-agma gi e gbondon obi; nku we hu a zun uzun ke ebe eshin dokponko ugbo-agma bu oda gbanko ogbo agha. ¹⁰ We nwezonme odundun. Edide w'a gba ihian risonme we odundun—o no ke edide akpi. Odundun we ke iken we gi e ye ihian afunfun orogbo ifon isen ri.

¹¹ Eze a ki igurube ndini we wu mmon-ozu oken-mgbugbu hu migbu enwen e. Ndi Hibu a kpo mmon-ozu ni Abadon; ndi Griki a kpo a Apolonu: *efan ebuzoni wu "Onye-ntikpo."*

¹² Nsongbu nke ibuzo a ghafeguo, ebuzo lalazi.

E Gbupu We Uzọ Ohu Ime Ndi Ri Elu-uwā Latọ Uzọ Ebuzo

¹³ *Mmon-ozu nke isin* no gbu opi e, m no nu ke olu gha mpin eno ri ntin eno ukpo nchu-egan goru hu ri ihun Osolobue a hanpuha. ¹⁴ Olu hu no si mmon-ozu nke isin hun gi opi, "Topu mmon-ozu eno hu we kenmeto oken iyi Yufretisi!" ¹⁵ Ya we no nwan topu mmon-ozu eno hu, hun we kwademegu, kenme we to, e che ogenni, uhuhinni, ifonni le ahiani; we no nwan topu we keni we gbupu uzọ ohu ime ihian ile ri elu-uwā, gbuhodu uzọ ebuzo. ¹⁶ Ndi-agma hun nyiko eshin no puha, we wu ijeri-ohun ogun-iri (ya wu nnu-iri, nnu-iri uzọ nnu isen-kwasio-ogun-isin). A nughō m ole we ri.

¹⁷ Lee ke m don hun eshin ndi hu ime ohun m: ndi ri e nyin ni we yisonme ihien igwe we gi e gbondon obi we. Ihien igwe ndini e nwun ufie-ufie leke okun, enwunrun-enwunrun leke safe, lezi unwanran-unwanran leke nsin-nya-anwun wu sofo. Isi eshin ndi hu ri ke nke eworo. Okun le enwunrun le nsin-nya-anwun wu sofo ghazi we onu a puha. ¹⁸ We no gi eje-ihien eto ndi hu ri a gha eshin ndi hu onu a fuha—ya wu okun le enwunrun le nsin-nya-anwun wu sofo—gbufu uzọ ohu ime ihian ile ri elu-uwā, gbuhodu uzọ ebuzo, ¹⁹ makeni onu eshin ndi ahun le odundun we ke iken eshin ndi hu risonme. Odundun we nosonme ke agwo, nwonsonme isi ke agwo. Isi ndi hu risonme we odundun ke we gi a ru ihian ehū. ²⁰ Ndi hu hodū elu uwa—ndi hu eje-ihien ndini gbuleni—egbehutonobi mebehi eje-ihien we ri e me; alatoni we ife eje-mmon le ifesonme mmon we gi aka mememe—ke nke goru ke nke ona wu siva ke nke igwe bronzu ke nke omuma ke hun we gi osisi pin—mmon ghaleni e ri-eka e legha uzọ mōbu a nu ihien mōbu e jen ijen! ²¹ Egbehutozikwoni we

mèbehi njo ndịni wẹ e mẹ: igbu-ochu, irua-mmọn, ibu-nshi lẹ igi ikẹn eje-mmọn a run, ughere, izu-ohin.

Isi Nke Iri

Mmọn ozi Hu Gi Ehuhuo Wẹ Fifipu

10 Ya m nọ hụn mmọn-ozì ọzọ kin-akwanran k'ọ gha elu-igwee hidanla. Orukpu fuhunmẹ ẹ; ekon-le-ogugu rị ibe isi ẹ, ya nwen rị a okpuru; ihun ẹ nọ kẹ ẹnya-anwun. Uku a rị kẹ polu ẹbuo wẹ gi okun memẹ †. ² O gi ehuhuo mẹ ekere wẹ fifipu ẹka a. O nọ bu uku ẹka-nni ẹ che elu ohimin, bu uku ẹka-ekpen ẹ to akpakali. ³ O nọ gi oken olu, hun nọ kẹ nke eworo rị e denni, yi oro. Ogen o gi yi oro, akpabo esa ahun nọ han. ⁴ Ogen akpabo esa ahun gi hanguu, m te cho ni m demẹ, kanj a nu m olu gha elu-igwee si, "Zumẹ ihien akpabo esa hu ku, edetule ẹ!"

⁵ Ya mmọn-ozì hu m hun k'o turu elu ohimin lẹ akpakali nọ weshi ẹka-nni ẹ enu zime enu-igwee, ⁶ kun efan Onye hu rị ndun jenin ejen, hun ke elu-igwee lẹ ihien ile rin'a, uwa lẹ ihien ile rin'a lẹ ohimin lẹ ihien ile rin'a, si, "Ebiekozi wẹ, kaka! ⁷ Kama, hun **mmọn-ozì nke esa** gihu gbu opi ẹ, ihien ahun mini Osolobue kwademẹ e mezucharin k'o don gwa ndi idibo ẹ ndi-amuma."

⁸ Ya olu hu gha elu-igwee gwa m oku nọ siji m, "Jen d'e weri ehuhuo hu fifipuni hun rị ẹka mmọn-ozì hu uku a ohu rị elu ohimin, uku a ohu hu akpakali." ⁹ Ya m nọ jen d'e kunrun mmọn-ozì hu, si a ye m ehuhuo hu mẹ ekere. O nọ si m, "Weri ẹ ri. O k'a sọ ị usuo onu nọkẹ mirin-enwun, kanj, o k'e lu i ilu ẹfo." ¹⁰ Ya m nọ narin mmọn-ozì hu ehuhuo hu mẹ ekere ri, o nọ sọ m usuo onu nọkẹ mirin-enwun, kanj, ogen m gi riguu a, ẹfo nọ lumẹ m ilu. ¹¹ Ya wẹ nozi si m, "I k'e buzi amuma banyeni ndi bu oda, anj bu oda, ndi asusu ichen-ichen bu oda lẹ ndi-nze bu oda."

Isi Nke Mmanaj

Ndi Osheri Ebuo Hu

11 Ya wẹ nọ ye m mkpinyin wẹ gi a ma ihien. Mkpinyin hu nọ kẹ okpo. Wẹ nọ si m, "Bia d'a ma Unọ-nso Osolobue lẹ ukpo nchu-ejan, y'a gunzikwo ndi hun rị ebẹhu e fe ofufe. ² Ka amalẹ ihun-ezi Ulo-nso, hapu ohun—makeni e wegwo w'a ye ndi alj ndi ozọ rị ichen-ichen. Wẹ k'a zọ obodo nso hu uku orogbo ifon ebuo kwasị ogunna!"

³ "M k'e ye ndi-osheri m ebuo ikẹn bu-amuma, ku oku-Chuku, orogbo akpu-uhuhoin ogun eto kwasị nnu eto (ogun mmeto kwasị nnu-uku), wẹ k'e yisonmẹ ekwa ahio." ⁴ Ndi osherini wu osisi olivu ebuo lẹ obu-ukpe ebuo hu rị ihun Onye-nwon-uwale. ⁵ Omeni ihian cho n'ọ mẹ wẹ ihien owule, okun a gha wẹ onu paha, dungbu ndi inenren wẹ ahun cho ni wẹ mẹ wẹ ihien; erira kẹ onye owule cho n'ọ mẹ wẹ ihien owule k'a don nwun. ⁶ Wẹ nwon ikẹn wẹ gi a kpokin enu-igwere amamgbe mirin e zue ogen hu ile wẹ gi e bu

amuma, e ku oku Chuku. Wẹ nwonzikwo ikẹn wẹ gi e mẹ mirin e henrin edeke—kẹ mirin rị iyi kẹ hun rị ohimin, wẹ nwonzikwo ikẹn wẹ e gi mẹ udi eje-nsongbu lẹ afunfun owule bianj uwa ogen owule wẹ cho.

⁷ Wẹ shiaguu eri wẹ, eje-anu hu hun k'a gha eje-mgbugbu hu migbu enwen ẹ paha k'a luson wẹ agha, meri wẹ, gbu wẹ. ⁸ Ozun wẹ k'a rị uzọ uwaya kanj rị obodo uku hu wẹ gi enya ime mmọn a kpọ Sodomu lẹ Ijiptu, obodo ohu hu wẹ nọ kpogbu Di-nwonni-wẹ. ⁹ Orogbo akp'ohin eto lẹ mkpikpi, ndi rị ichen-ichen lẹ ndi ebọn lẹ asusu lẹ alj risonmẹ elu uwa k'a gba ozun wẹ ilee; anjko wẹ onye owule li wẹ. ¹⁰ Ndi bi uwa k'a rị a ghoghọ ni madu ebuo hu a nwunhun, e mẹ mmem-mẹ, e yetari ibe wẹ ihien—makeni ndi-amuma ebunni te bu afunfun toni ndi ile rị elu-uwale.

¹¹ Kanj, ogen o gi mefu akp'ohin eto lẹ mkpikpi, ufere hun e ye ndun nọ gha ebe Osolobue rị bia, banye ime wẹ, wẹ nọ turu oto—oken egun nọ bia ndi hunni wẹ.

¹² Ya wẹ nọ nu oken olu gha elu-igwee si wẹ, "Bia ni elu ebeni!" Ya wẹ nọ gi orukpu shi enu-igwee, id'anya ndi inenren wẹ rị e lee wẹ ile. ¹³ Ozigbo, alj nọ mahihie oda-oda, azun ohu ime obodo hu nọ tikpo, o hodu azun itenei. Alj hu mahihieni gbu madu ogun-iri kwasị nnu-mmesa (madu nnu-uku esa). Egun nọ tukemẹ ndi hoduni, wẹ nọ kweri ni Osolobue hun rị elu-igwee e hike ogbe.

¹⁴ Nsongbu nke ebuo a ghafegwo, lee ẹ, nke eto lala egwa.

Opi Nke Esa

¹⁵ Ya mmọn-ozì nke esa nọ gbu opi ẹ, m nọ nu oken olu risonmẹ elu-igwee, a si,

"Alj-eze uwa a wuruole nke Di-nwonni-enyi lẹ nke Krajistj a hun o tumẹ; o k'a kị jenin ejen!"

¹⁶ Ya kẹ ndi-isi eno kwasị ogun hu hun nodisonmẹ ukpo wẹ ihun Osolobue nọ dan anj, keni Osolobue isi-alj, fe ẹ, ¹⁷ a bu ebuni:

"Enyi rị e ye i ekele,

Chuku Nna,

hun nwon ikẹn o gi e mẹ ihien ile, onye hun rị kikenni, hun rizikwo mbu.

Makeni y'e gigwo ikẹn i hi-ogbe kima.

¹⁸ Ndi alj ile e te bugho olulu;

kanj iwe-le-onuma i

a bjaole nwan.

Ogen y'e gi kin ndi nwunni ikpe e rugwo.

Ogen hun y'e gi ku ndi-idibo i ugwo, e rugwo nwan—

ndi idibo i ndi-amuma—

uwẹ lẹ ndi-nso

lẹ ndi a tu egun i—

kẹ ndi uku kẹ ndi nta.

Ogen y'e gi tikpo ndi hun e tikpo uwa e rugwozi!"

¹⁹ Ya wẹ nọ gunpu Ulo-nso ime enu-igwee, wẹ nọ hun Ekpeti-nkwerigbama Osolobue ime ebẹhu. Amu-

† pila ebuo wẹ gi okun memẹ

ma elu-igwee nọ besonmę, mirin nọ densonmę, akpabọ nọ hansonmę; alị nọ mahihie, ękwan igwere nọ dan ọda-ọda.

Isi Nke Mmębụọ

Okpoho Hụ Lę Dragonu

12 Ya kę okę ahunlele pụ-ichęn nọ pụha elu-igwee: okpoho yi ęnya-anwun kę ęwuru nọ fụha; ifon rị a okpuru ụkụ, okpu-eze kokisę mmębụọ rị rị a isi. ² Ọ rị ime. Ọ hụ a kwan ękwan makęni ime rị e mę ę. Ọ hụ a tųrụ a ọda-ọda makęni ọmumụ e ruguọ a. ³ Ahunlele ọzọ nọ mezi ime enu-igwee: eje-anu hi-ogbe w'a kpọ dragon' a pụha; Dragonunị e hikę ogbe; o nwun ufie-ufie. Isi ęsa lę mpin iri k'o nwę. Okpu-eze ohu-ohu, risonmę ę isi ęsa ndi hụ. ⁴ Ọdundun a nọ zari uzọ ohu ime kokisę rị elu-igwere, tų wę ye anị—ọ hodụ uzọ ębụọ. Dragonu hụ nọ turu ihun okpoho hụ rị a chọ n'ọ mụ nwa, kęni ọ ripụ nwa a hun o gihụ mupụha a.

⁵ Okpoho hụ nọ mụ nwa, nwata-okęnyę, hun jękọ d'e gi ọkpọ-igwe kị ndi anị ile. Kani, hun o gihụ mupụha nwata-okęnyę hụ, wę nọ juru ya wu nwata, wę ę shi ebe Osolobue lę ukpo-eze Osolobue rị. ⁶ Ya okpoho hụ nọ gbashi ime atụ d'a nodi ebęhụ Osolobue kwademę n'ę, ebe wę k'a nọ lepụ a ęnya akp'ohin ọgun-ętọ kwasị nnu-ętọ.

⁷ Ya wę nọ luma agha elu-igwee, mmon-ozu wu Majkelu lę ndi mmon-ozu e son n'ę nọ lusun Dragonu hụ agha. Dragonu lę ndi mmon-ozu ę nọ lusun gwari wę. ⁸ Kani wę nọ meri Dragonu hụ. Anizi ni wę ye lę ndi mmon-ozu ę nodi enu-igwee. ⁹ Wę nọ tutu Dragonu uku hụ, agwo mbu-mbu hụ w'a kpọ Ekwensu, a kpọzi a Setani. Iya wu onye hun e dufie uwa ile. Wę nọ tutu ę ye elu-üwa—iya lę ndi mmon-ozu ę.

¹⁰ M nọ nwan nu olu ohu hannị ime elu-igwee, hun rị a si,

“Nzụofuha lę iken lę alị-eze Chuku ęnyi lę ọkiki Kraisti, onye hụ o tume, a biaguọ nwan.

Makęni a tutuguọ wę onye ahun, hun e kpesonmę umunę ęnyi, ndi Itu-Kraisti ibe ęnyi ęka Osolobue ęnyi uhinhin lę efinnai.

¹¹ Kani wę nọ gi ędeke Nwa-ebulu hụ lę oku wę gi shian'a ęri meri ę; egheni wę isi tuhu okukwe wę.

¹² Ya wu, enu-igwee ya ghoghoma nwan; iya lę ndi bi ime ę! Kani, nsongbu jękọ d'a rinị üwa lę ohimin, makęni Ekwensu e hidanguọ d'e kunrun onu. O gi okę olulu bia—makęni o maringuọ ni ogen ę hodụ ękere!”

Ekwensu E Buhęzi Nsongbu ę Elu-üwa

¹³ Ogen Dragonu hụ gi hun ni a tutuguọ w'a ye elu-üwa, ọ nọ chuma okpoho hụ mụ nwata-okęnyę hụ.

¹⁴ Kani, wę nọ ye okpoho hụ nku ębụọ, nku ugon uku—n'ọ gi gha ebe agwo hụ rị fepu, shi ime atụ, ebe

wę jękọ d'a nọ lepụ a ęnya [ihien nọkę] ahua ętọ lę ifon isin. ¹⁵ Ya agwo hụ, dragonu hụ, nọ gha onu a hupụha mirin nọ kę iyi, n'ọ hukpu okpoho ahun, kęni o huru ę, ¹⁶ kani alị nọ yeni okpoho hụ ęka: alị nọ shiapu onu, luefu mirin hụ Dragonu hụ gha onu hupụha. ¹⁷ Ya ize okpoho hụ nọ ban Dragonu hụ, ọ nọ pu, jęnmę d'a lusun umu okpoho hụ agha, ya wu umu a ndi hodunị; ndi hun e mesonmę ihien ndi hụ Osolobue ku; ndi hun a shia ni Jesu ęri; ndi hun e kwonkenmę oku Jesu.

¹⁸ Dragonu hụ nọ turu enu ęjan rị mkpenren ohimin.

Isi Nke Mmetọ

Eje-anu ębụọ Hụ

13 M nọ hun eje-anu ohu k'ọ gha ime ohimin pula. Mpin iri lę isi ęsa k'o nwę. Okpu-eze ohu-ohu risonmę elu mpin ndi hụ. ęfan rị ichen-ichen e kutọ Osolobue risonmę elu isi ęsa hụ. ² Eje-anunị m hun nọ kę Ubidon. Ụkụ alị a nọ kę nke eje-anu w'a kpọ Bię. Onu a nọ kę nke ęworọ.

Ya Dragon' nọ we iken ę lę ukpo-eze ę ye eje-anu hụ, tume ę okę onye-okiki. ³ Isi eje-anu ahun ohu nọ kę isi anu wę gbugu, kani ebęhụ wę gi gbu ę a laguọ. Ihien rị eje-anunị ęhụ a tükęmękę üwa ile ęnya—nke wu ni wę ile hụ e son ę. ⁴ Wę ile nọ femę Dragonu hụ makęni iya ye eje-anu hụ iken ahun o gi kị ọkiki. Wę nozi fe eje-anu hụ, a si, “Onye nọ kę eje-anu hụ? Onye k'a saęka lusun ę ọgun?”

⁵ Wę ye eje-anu hụ onu o gi a nyan isi, e kusonmę aru. Wę nọ ye ę oghere kpa iken ọrogbo ifon ębụọ kwasị ọgunnai. ⁶ Ọ nọ shiapu onu kutosonmę Osolobue, e kutọ ęfan a, e kutọ ebe o bi—ya wu, e kutọ ndi ile bi elu-igwee. ⁷ Wę nozi ni a lusun ndi-nsọ agha, meri wę; e wezikwo wę ebọn ile lę ndi ile lę asusu ile lę anị ile che okpuru ę kima. ⁸ Ndi ile bi enu-üwa k'e fe ę—ya wu onye ọwule wę deleni ęfan a ime ękukwo nke ndun Nwa-ebulu hụ wę gbu ni wę d'e gbe iyetọ üwa.

⁹ Onye nwon ntin, ya n'ọ nu.

¹⁰ Onye ọwule Osolobue si ni wę k'a nwunrun a, wę k'a nwunrun a;

onye ọwule Osolobue si ni wę k'e gi ọpia-gha gbu ę, wę k'e gi ọpia-gha gbu ę.

Onwan chọ ndidi lę okukwe ęka ndi nke Osolobue.

¹¹ Ya m nọ hun eje-anu ọzọ hun gha ime-üwa pula. Mpin ębụọ k'o nwę rikę nwa-ebulu bu o ku kę Dragonu.

¹² Ọkiki Eje-anu hunni rị a kị wu nke eje-anu nke ibuzọ, hun o ye ę kidonn'ę. Ọ wa a ye üwa lę ndi hun bi ime e olu ni wę e fe eje-anu nke ibuzọ hụ—hun ebe wę gi gbu ę lagu. ¹³ Ọ gisonmę okę ọrun-atumęnya a kpa iken; o męghode ọkun gha elu-igwee hidan id'ęnya ihian ile. ¹⁴ Ọ nọ gi ọrun-atumęnya ndini wę ye ę efe rundonni eje-anu nke ibuzọ hụ dufie ndi bi elu-üwa; ọ si wę kpü ya wu eje-anu nke ibuzọ—hun ahun wę be ọpia-gha isi ohu gbu ę—kani ọ huzi nwan ndun. ¹⁵ Wę nọ nizị eje-anu hun-eboni saęka mę ihien o mę hun ihien ahun wę kpü gi rị ndun, kunmę umen-

ren—ihien hụ wẹ gi ụdị eje-anụ nke ibuzọ hụ kpụ, nke wụ nị ya wụ ihien wẹ kpụ nọdẹ kumẹ oku; ya wụ ihien nọdẹ mẹ wẹ gbu ndị hụ ile jụ nị efekọ w'a.

¹⁶ Eje-anụ hụn-ẹbọnị nọzị mẹ wẹ ye ihian ile ahịma ẹka-nni mọbụ ezimezi-ihun—kẹ ndị uku kẹ ndị nta, kẹ ọdafin kẹ ogbennyẹ, kẹ igbọn kẹ onyẹ nwọn enwẹn ẹ—¹⁷ nke wụ nị onyẹ ọwụlẹ wẹ yelēni ahịma hụ a saẹka nọn mọbụ re ihien ọwụlẹ. Ahịma hụ wụ ẹfan eje-anụ ibuzọ hụ mọbụ ahịma hụn a nọkin ẹnya ẹfan a.

¹⁸ Ọnwán chọ amamihien: onyẹ ọwụlẹ nwọn nghọta ya gi ẹ gbakọ ahịma eje-anụ hụ, makeni ahịma ihian rọ. Ahịma hụ wụ isin kwasị ọgụn-mmẹtọ kwasị nny †.

Isi Nke Mmẹno

Nwa-ebulu Hụ Lẹ Ndị Nke Ẹ

14 E lezi m ẹnya, m nọ hụn Nwa-ebulu hụ k'o turu elu Ugu Zayọnu—ya lẹ madụ nny ọgụn-mmẹsato wẹ deye ẹfan a lẹ ẹfan Nedi ẹ ezimezi-ihun wẹ. ² M nọ nuzi olu gha enu-igwee bja. Oluni rị a han kẹ ụzọn oken-mirin rị e huni lẹ ụzọn akpabọ hankenmeni. Olu hụ m nuzi kẹ ebe ndi a kpọ ụbọ rị a kpọ ụbọ wẹ. ³ Madụ nny ọgụn mmẹsato ahun hụ a bụ ẹbụ ọhụn ihun ukpo hụ lẹ ihien ẹnọ hụ rị ndun lẹ ndi-isi hụ. O nwonni onyẹ ọzọ saẹka munrun ẹbụ hụ wezuka madụ nny ọgụn-mmẹsato hụ wẹ gha ime ụwa gbapụha. ⁴ Ndinj wụ ndi hụ gilēni ikpoho meru enwẹn wẹ; wẹ wụ ikennyẹ marinlēni ikpoho. W'e sọn Nwa-ebulu hụ ebe ọwụlẹ o jenkọ. Osolobue lẹ Nwa-ebulu hụ a ghagụọ ime ihian ile gbari ndini nọkẹ mkpuru-ibuzọ. ⁵ Anutunij wẹ ntụ ọnu wẹ; enwọn wẹ ntụpọ.

Ndị Mmọn-ozị Ẹtọ Hụ

⁶ M nọzị hūn mmọn-ozị ọzọ hūn fekọ ime enu, ime elu-igwee. O gi ozioma itebite hūn o k'e zi ndi ile bi elu-ụwa—ya wụ, ndi alij ọwụlẹ lẹ ebọn ọwụlẹ lẹ ndi a sụ asụsụ ọwụlẹ lẹ ndi ọwụlẹ.

⁷ Ọ nọ gi oken olu si, “Tụ nị egun Osolobue, ọnu e ye ẹ ọghọ, makeni ogen o k'e gi kin ikpe e ruguọ. Eghẹ, fe ni Onyẹ hūn ke enu-igwee lẹ ụwa lẹ ohimin lẹ isi-mirin rị ichen-ichen!”

Babilon' A Daan!

⁸ Mmọn-ozị ọzọ, hūn mẹ ẹ ẹbụọ, nọ fūha, a si, “O danguọ! Babilonu uku hū a danguọ! Okpoho hū hūn mẹ ndi alij ile ra manya a, manya a hūn zeni, manya ughere ẹ!”

Afūnfūn Rị E Che Ndị K'a Narin Ahima Eje-anụ Hụ

⁹ Mmọn-ozị ọzọ, hūn mẹ wẹ ẹtọ, nọ pūha, gi oken olu yikọ, “Onyẹ ọwụlẹ hūn fe eje-anụ hū lẹ ụdị a wẹ kpụ, narin ahima a ezimezi-ihun mọbụ ẹka wẹ, ¹⁰ jenkọ d'a razikwọ manya hū zeni, manya iwe-lẹ-ọnuma Osolobue, hūn wẹ gburoleni—hūn wẹ huye ime mkpu iwe-lẹ-ọnuma a. Wẹ k'e gi okun lẹ nsin-ẹnya-anwun ye wẹ eje-afūnfūn id'ẹnya ndi mmọn-ozị rị nsọ lẹ id'ẹnya

† “666” kẹ w'a kpọ a Ọnu-ebo.

Nwa-ebulu hū. ¹¹ Ẹnwunrun okun wẹ gi rị e ye wẹ eje-afūnfūn wẹ k'a rị ime ẹ k'a gha a loshi elu jennin ejen. Kẹ uhinhin kẹ efinnai, izu-iken arikonj ndi hū sikọ d'e fe eje-anụ hū lẹ ihien wẹ kpụ kẹ iya, uwe lẹ onyẹ ọwụlẹ narin ahima ẹfan a.”

¹² Ọnwán chọ ndidi ẹka ndi nsọ, ndi hūn e mēsōnmẹ ihien Osolobue ku, e kwerikemẹ ni Jizosj.

¹³ M nọ nuzi olu gha elu-igwee si, “De ọnwán: gha ogenni jennmẹ, ngozi jenkọ d'a rini ndi hūn k'a nọ ime Di-nwonni-ẹnyi nwunhūn!”

“Eghẹ, ndi wẹ gozi agozi kẹ wẹ wụ nke-esi! Wẹ k'e zu iken ọrun wẹ, makeni ihien wẹ runpūha rị e sọn wẹ!” Iya kẹ Mmọn-nsọ ku.

A Ghorj Wẹ Mkpuru Ụwa Mj

¹⁴ Ya m nọ lee ẹnya, m nọ hūn orukpu ọchan. Onyẹ nọdị alij elu orukpu hū nọ kẹ Nwa nke Ihian. Okpu-eze goru rị a isi. Ọpia gorinj tunj w'a kpọ Sikụ, hūn wẹ gi a ghọ mkpuru hū a ẹka. ¹⁵ Mmọn-ozị ọzọ nọ gha ime Ụnọ-nsọ pūha, gi oken olu hijenni onyẹ hū nọdị elu orukpu, si a, “Gi nwan sikụ i ghorj mkpuru, ni ogen e ruguọ w'e gi ghorj mkpuru, makeni mkpuru ụwa mj a kachanringuọ.” ¹⁶ Ya onyẹ hū hūn nọdị enu orukpu nọ fe ọpia-sikụ a ye elu ụwa, ghorj mkpuru ụwa mj.

¹⁷ Mmọn-ozị ọzọ nọ gha Ụlọ-nsọ hūn rị elu-igwee fūha, ya nwen gizikwọ ọpia-sikụ tū-nkọ. ¹⁸ Ya Mmọn-ozị ọzọ nọ gha ukpo nchụ-ẹjan pūha. Ọnwán wū mmọn-ozị hū hūn Osolobue wẹ oku ọwụlẹ gbashjarj okun che okpuru ẹ. Ọ nọ weshi olu elu, hijenni mmọn-ozị hū gi ọpia-sikụ tū-nkọ, si a, “Gi nwan ọpia-sikụ i tū-nkọ ghorj ọhio-grepu hūn vajni ụwa mj, makeni grepu ẹ a changuọ!” ¹⁹ Ya mmọn-ozị hū nọ fe ọpia-sikụ a ye elu-ụwa, ghorj grepu rị ụwa, tū a ye ebẹhū hi-ogbe hūn Osolobue nọ a ghosj iwe-lẹ-ọnuma a—ebẹhū ọ nọ a pīnpūha manya grepu ẹ. ²⁰ Wẹ nọ gha ime obodo hū pū, shi ebẹhū d'a pīnpūha manya grepu hū. Edeke nọ gha ebahun wẹ nọ a pīnfūha manya e hupūha. O ru edeke ahun e ru ihian isi-uvun; ẹshin banye ime ẹ, o ru ẹ ọnu; o d'e huru ihien nọkẹ mai! isen kwasị ọgụn-itenej.

Isi Nke Mmisen

Nsogbu Ikpazun Ẹsa E D'e Bidon

15 Ya m nọ hūnzị oken ahunlele ọzọ pū-ichen ime elu-igwee; ọnwán a tūkenmekẹ ẹnya: mmọn-ozị ẹsa gi eje-afūnfūn ẹsa! Eje-afūnfūn ẹsanj wū ndi ikpazun. Uwe kẹ iwe-lẹ-ọnuma Osolobue k'e gi bi.

² M nọ hūn ihien nọ kẹ ohimin ughegbe wẹ gwagbama ya lẹ okun, hūnzị ndi hū meri eje-anụ hū lẹ ihien hū wẹ kpụ kẹ ya—lẹ ahima nomba hū hūn a nọkin ẹnya ẹfan a. Ndinj wẹ turu mkpenren ohimin ughegbe hū. Wẹ gisonmẹ ụbọ Osolobue ye wẹ. ³ Wẹ hū a bụ ẹbụ odibo Osolobue wū Mozizi lẹ ẹbụ Nwa-ebulu hū, “Euu Chuku Nna, Onyẹ hūn nwọn iken ile! Y'e mekẹ oken ihien lẹ ihien a tū ẹnya! Euu, Eze anij ile lẹ agbọ ile!

Irì-ọchan lẹ ezioku kẹ i gi e mẹ ihien i.

⁴ Euu Nna,
onye k'a sị n'ọ tuko egun i,
n'ọ jakọ efan i mma?

Iyọ sọọ rị nsọ.
Alì ile k'a bja d'e fe i,
makẹni y'a hanguo enen
hun ghosị n'ì rì-ọchan."

⁵ Onwan e meguu, m nọ hun Ụlọ-nsọ (Ọdụ-nkwerigbama ahun, Ọdụ Ashia-eri ahun, we nọ e fe ofufe) hun rì elu-igwee. We gunpu a agunpu. ⁶ Ndi mmọn-ozì ẹsa hu gi eje-afunfun ẹsa hu nọ gha ime Ụlọ-nsọ paha. We yisonme ekwa line nwanne, hun rì e gbukeni. We ile gisonme ihien goru kenhunme obi we.

⁷ Ime ihien eno hu rì ndun, ohu nọ ye mmọn-ozì ẹsa hu aferẹ ẹsa we gi goru memẹ. Ihien jun aferẹ ndi hu wu iwe-le-onuma Osolobue, Onye hu rì ndun jenin ejen. ⁸ Enwanrun gha ogho Osolobue lẹ iken e a lofaha nọ jun unonso hu; o nwonzini onye saeka banye Ụlọ-nsọ hu d'e ru ni eje-afunfun ẹsa hu mmọn-ozì ẹsa hu gi e bi.

Isi Nke Mmisin

Eje-afunfun Ẹsa Ikpazun!

16 Ya m nọ nọ kẹ oken olu gha Ụlọ-nsọ gwa ndi mmọn-ozì ẹsa hu oku, sị we, "D'e hu ni iwe-le-onuma Osolobue rì ime aferẹ ẹsanj kpu elu-ụwa."

Ẹtẹ Hun E Shinni, A Turu!

² Ya mmọn-ozì ibuzo nọ jen d'e hu ihien rì ime aferẹ a ye enu-ụwa, eje-ete hun e shinni, hun a turu, nọ jun ndi hu ehụ, ndi ahun bu ahima eje-anu hu lẹ ndi hu fee ihien we kpu kẹ iya.

Ihien Ile Rì Ohimin A Nwanhun!

³ Mmọn-ozì nke ebuzo nọ hu ihien rì ime aferẹ a ye ime ohimin, mirin rì ime ohimin nọ rì kẹ edeke onye nwanne. Ihien owule rì ndun ime ohimin nọ nwanhun.

Iyi Lẹ Isi-mirin E Henrin Edeke!

⁴ Mmọn-ozì nke eto e hu ihien rì ime aferẹ a ye ime iyi lẹ isi-mirin risonme ụwa, we nọ henrin edeke.

Osolobue Rì E Ye Afunfun Furuni!

⁵ M nọ nọ kẹ mmọn-ozì mirin ile rì ẹka a sị,
"Euu Onye-nsọ,
onye hun rì kikenni, hun rizikwo mbu.
Ezigbo enen kẹ y'a han!
Y'a hain
i gi e yesonme we afunfun ndini.

⁶ Makeni e gbuguo we
ndi-nsọ lẹ ndi-amuma,
y'e yeguo we edeke ra!
Ihien we cho
kẹ we rì nwan a hun!"

⁷ M nọ nọ kẹ ukpo nchu-ẹjan shiari, sị,

"Eghẹ, Osolobue wu Di-nwanne-onyi,
Onye nwanne iken ile,
ikpe i ma we hu mma,
ezigbo enen kẹ y'a han!"

Anwan E D'a Magbu We!

⁸ Mmọn-ozì nke eno nọ hu ihien rì ime aferẹ a kpu enya-anwan, gi e me anwan ma ihian oda-oda. ⁹ O makememe we—kani, hun nke w'e gi gbehuto, mebehi njo, we nọ kpoma Osolobue hun rì e zihẹ afunfun ndini we iyi. E yeni w'e ogho.

Ishi E Kpume We!

¹⁰ Mmọn-ozì nke isen nọ hu ihien rì ime aferẹ a ye ukpo-eze eje-anu hu, alì-eze eje-anu hu nọ gba ishi, we nọ tamade ire we † make oken-ufu we rì ime e; ¹¹ we nọ kpoma Chuku rì elu-igwee iyi make ufu lẹ ete rì we ehụ—egbehutonj we obi mebehi eje-ihien ndi we rì e me.

Iyi Yufretis' A Tahj, Henrin Uwaya!

¹² Mmọn-ozì nke isin e hu ihien rì ime aferẹ a ye iyi uku hu wu Yufretisi, mirin e nọ tahj, gi beyeni ndi-nze jenkọ d'a gha azun owuwa-nya-anwan bja uzọ.

Eje-mmọn Eto Hun E Dufie Ndi-nze!

¹³ M nọ hun eje-mmọn eto risonme kẹ ewo kẹ we gha onu Dragonu, onu eje-anu hu, lẹ onu onye amuma-ntu hu pula. ¹⁴ Ndinj wu eje-mmọn ndi a risonme orun-atumenya rì ichen-ichen, uwe e jen d'a kpogbama ndi-nze ile rì ụwa make agha we jenkọ d'a lu Uhuohin nke Osolobue, Onye hun nwanne iken ile.

¹⁵ (Jesu sị, "Lee e! M jenkọ d'a bja idumuzi nọke ohin. Ngozi jenkọ d'a rinj onye owule k'a munrun enya, e che, amamgbe w'a tonarin a ekwa a, amamgbe o gba eto a ghahunme, a hun we ihien ifenren e!")

¹⁶ Eje-mmọn eto hu nọ kpokwama ndi-nze, we ile nọ zu ebenu w'a kpo 'Amagidonu. 'Amagidonu kẹ w'a kpo a onu Hibu ††.

Alì-omahie Jogbu Enwen E!

¹⁷ Mmọn-ozì nke ẹsa e hu ihien rì ime aferẹ a ye ime ufere, oken olu nọ gha ukpo-eze hu, ime Ụlọ-nsọ, sị,
"O gugu!"

¹⁸ Amuma nọ besonme, mirin nọ densonme, akpabo nọ hansonme, alì nọ mahie oda-oda. Udj alì omahie-hieni e metuni kete w'e bimelẹ ụwa; o mahiekenmeke! ¹⁹ Obodo uku hu nọ kebe uzọ eto; obodo shia eto hun risonme alì ile nọ tikpochanrin. Osolobue a nyanhan Babilon' uku hu, o nọ we mkpu-manyia iwele-onuma a ye e ra. ²⁰ Alì ile mirin nwanne e fopu; ahunzikwonj we ugu owule. ²¹ Eregede ekwan-igwee nyinhan kẹ ekpa simenti hu a gha elu igwere a dankwasị ihian—d'e ru ni a buma we Osolobue onu

† "tama nkwenren-eze" †† I kpochanrin a, "Ha-magidonu" ro, hun wu "Ugu Magidonu".

make afunfun hun ekwan-igwee hu ri a dannị ri e buhe ni we. Afunfun hu a jokemkeke njo!

Isi Nke Mmesa

Oken Igbaraja Hu Le Eje-anu Hu

17 Ya mm̄on-ozị ohu ime we esa hu gi aferē n̄o bia d'e kunrun m, s̄i m, "Bia, n̄i m ghos̄i i ikpe-om̄u- ma le afunfun jenk̄o d'a rin̄i oken igbaraja hu hun nod̄i al̄i enu iyi bu oda; ² oken igbaraja hu ya le ndi-nze uwa w̄i mē mgba, hun mgba a we mē tugbariguu ndi bi elu-ūwa lekē manya." ³ Ya mm̄on-ozị hu n̄o buru m ime mm̄on shi ime at̄u, m n̄o hun okpoho nod̄i an̄i elu eje-anu e nwun ufie-ufie. We dejun eje-anu hu efan ichen- ichen hun e kut̄o Osolobue eh̄u. Isi esa le mp̄in iri ke eje-anu hu nwe.

⁴ Okpoho hu yi ewuru nanran oda-oda hun e nwun ufie-r̄on̄i, ufie-r̄on̄i le ufie-ufie. O yi ihien-mma ri ichen- ichen: ke goru ke ejije le ihien-mma ndi oz̄o—ke ihien mma we gi om̄uma hun a kon̄i mem̄e. O gizi mkpu we gi goru mem̄e aka. Ihien run̄i le ihien ru unyin ya le ig- baraja w̄i jun mkpu hu. ⁵ O nwe efan we de ye ezimezi- ihun e. Al̄i efan ahun e m̄ike. Efan hu w̄u:

"Babilon' Uku, Nne Ndi-igbaraja Le Ihien Ile Runi Ri Ime Uwa."

⁶ M n̄o hun a n̄i edeke okpoho hu ra, edeke ndi-nso le ndi we gbu make eri we shia n̄i Jizosi, ri a tu a ke manya.

Ogen m gi hun a, o tukem̄e m enya!

⁷ Kanj, mm̄on-ozị hu n̄o s̄i m, "K'o ri a tun̄i i enya? M k'a kowa n̄i ihien okpohoni le eje-anu isi esa le mp̄in iri hu bu n'e w̄u.

⁸ Eje-anu hu i hun te ri ar̄i mb̄u, bu o rizi a nwan—kanj, o d'a gha ime eje-mgbugbu hu migbu en- wen e puha. O puhaguu, o k'a la ntikpo. Mgbe ndi hod̄u enu-ūwa—ndi ahun ile we deyeleni efan we ime eh̄uh̄u nke ndun n̄i Osolobue d'e gbe iyeto uwa—k'e gi hun ke eje-anu hu puhazi, o k'a tu we enya, make ni o te ri ar̄i, bu o rizi a nwan, kanj o lalazi alala.

⁹ Onwan cho amamihiēn le nghota.

Isi esa hu w̄u ugu esa okpoho hu nod̄i elu we; we wuzikwo ndi-nze esa. ¹⁰ Ime ndi-nze esa hu, isen a dan- guo; ohu ri nwan a ki; oz̄o ri n'a e ke bia. Kanj, o bia, o k'a tohu ekere suo.

¹¹ O mē nke eje-anu hu hun ri mb̄u bu o rizi a nwan, iya w̄u eze hun k'e mē we ndi-nze esato, bu onye ohu ime we esa ro—make ni o k'a kizi. Kanj, ogen o k'e gi fuhazi, o k'a lazikwo ntikpo.

¹² Mp̄in iri hu i hun w̄u ndi-nze iri hun we kelēni kin eze. Kanj we k'e kin we eze, a ki we ekere suo, mg- bahunmē okuloku ohu, uwe le eje-anu hu. ¹³ Ihien ohu ke we iri bu obi—we iri k'e kweregbama, we okiki we ye eje-anu hu n'o kima. ¹⁴ We k'a luson Nwa-ebulu hu agha, kanj, Nwa-ebulu hu k'e meri we, make ni iya w̄u Nna ndi-nna le Eze ndi-nze, make ni ndi ya le we w̄i wuzikwo ndi Chuku kpo, ndi o hori ahori, ndi we gi e don enya."

¹⁵ Mm̄on-ozị hu nozi si m, "Mirin ndi hu i hun, hun ig- baraja hu nod̄i al̄i elu we w̄u ndi ri ichen-ichen, igun- run ihian ri ichen-ichen, al̄i ri ichen-ichen le asusu ri ichen-ichen."

¹⁶ "Nke mp̄in iri hu i hun, ize igbaraja hu k'a ban uwe le eje-anu hu; we k'e ti e iwi—napuchanrin a ihien owule—gbari a oto, ripu uru-eh̄u a, kpo a okun.

¹⁷ Make ni, Osolobue e buguo ihien o cho n'o mē che we ime obi, keni we mē e, ghahan̄i ikwerigbama wechanrin an̄i-eze we le okiki we ye eje-anu kima, d'e ru ogen oku Osolobue e gi mezuchanrin."

¹⁸ "Nke Okpoho hu i hun, iya w̄u obodo uku hu hun a kichanrin ndi-nze ri uwa."

Isi Nke Mmesato

Babilon' A Daan!

18 Onwan e meguu, m n̄o hun mm̄on-ozị oz̄o k'o gha elu-igwee hidanla. Mm̄on-ozị hu nwon iken o gi e mē ihien bu oda; o banhan, uwa ile n̄o nwun make oḡho ri a eh̄u hun ri e ti ke ukpe. ² O n̄o gi oken olu si,

"O danguo! Babilonu uku a danguo! O wuruole ebe eje-mm̄on ri ichen-ichen bi; ebe mm̄on owule runi bi; ebe nnunu owule runi bi; [ebe anu owule runi, hun e ze ize bi]. ³ Make ni, ndi an̄i ile a raole manya a; o tug- buguo we—many a hun w̄u ughere le ihien-olila- enya. Ndi-nze ri uwa e meguo mgba a. Ndi-afia uwa e giguo akule-uba a gha obibi eh̄u-ufu le eje-obibi e henrinsonme ndi-idadin."

⁴ Ya m n̄o nu ke olu oz̄o gha elu-igwee si,

"Ndi nke m, gha ni ime e puha, amamgbe unu e bu aka che ime njo a, amamgbe unu e son e narin afun- fun rin̄i n'a; ⁵ make ni, enumenu njo a e ruguo enu-ig- wee; Osolobue a nyanhanguo njo a."

⁶ "Mē e ihien o mē ndi-oz̄o! Megwar̄i a ya uz̄o ebuo! Gbaye e manya k'o don gbaye ndi oz̄o—y'a gbayede e ya uz̄o ebuo! ⁷ Ye e afunfun le ekwan hun han ke oḡho o ye enwen e le obibi eh̄u-ufu o bi.

Ebe o mē ni o si enwen e, 'Mmē ri a ki, mmē w̄u eze- okpoho; di anwunnahinn̄i m, ihien-ekwan emeko m!'

⁸ Ya w̄u, afunfun ile rin̄i n'a k'e gi enya-anwun akp'ohin ohu bichanrin—ke onwun, ke ihien-ekwan, ke un- wun. We k'a kpo a okun. Egh̄e, make ni Chuku-Nna, hun ri a ma a ikpe w̄u diken."

⁹ Ndi-nze ri uwa hun meguu mgba a, son e bi obibi eh̄u-ufu, k'a kwan n'a ekwan, gon'e—ogen w'e gi hun enwunrun okun we kpo a. ¹⁰ Egun afunfun o ri ime e aniko we nokunmē e. We k'e turu ebe teni, a si,

"Lee o! Lee o!

Lede obodo uku hu-o!

Obodo uku w̄u Babilonu!

Afunfun we ye e e gi ekere ogen suo,

mgbahunmē okuloku ohu,

bichanrin!"

¹¹ Ndi-afia uwa k'a gha a kwan n'a ekwan, sukuru, make ni o nwonzini onye e nonnarin we ibu-afia we— ¹² goru, ola (siva), ejije le ihien-mma ndi oz̄o le omuma

ndị akonị w'a chọ a chọ wẹ gizi a chọ ihien mma; ẹkwa line, ẹkwa popu nanranni, ẹkwa Siki le ẹkwa ufie; ụdị osisi ile e shin ohunma le ihien ile ri ichen-ichen wẹ gi aivrị wụ eze-enyi memẹ; ụdị ihien owule wẹ gi osisi sitron hun a nanranni le igwe bronzu le igwe mmaka le mabulu memẹ; ¹³ sinamonu le ihien ndi ozọ ihien-oriri gi a sọ; nsensị le maa le Frankisensị; manya, ude-olivu, oka wẹ gwe nanranni le oka-witi; efin, atunrun, eshin le ugbo-anyinyan; igbon le umen-dun ihian.

¹⁴ Ndi-afia hu k'a si a,

"Ihien ile ri mma ri a nagbu i enya a nahinguo ! Ihien ile ehụ gi e fu i le ogho i ile e hunahinguo ! Y'a hunkozi wẹ jenin ejen!"

¹⁵ Ndi hun a zu afia ihien ndini, hun gi afia uwẹ le ya a zu hi odafin k'e turu ebe teni a kwan ẹkwan—egun afunfun o ri ime e aniko wẹ nokunme e—wẹ k'a kwan ẹkwan, e goo, a si,

¹⁶ "Lee o! Lee o! Lee obodo uku hu, hun yi ẹkwa line nanranni le ẹkwa popu nanranni le ẹkwa ufie, hun yi ihien-mma nanranni jun ehụ—ke goru ke ejije le ihien mma ndi ozọ wẹ gi omuma a koni memẹ! ¹⁷ Aku-le-uba hu ile e gigu nwan ekere ogen sọ, mgbahunme okuloku ohu, lacharin iwi!"

Ndi-isi ugbo-mirin ile le ndi ile e gi ugbo-mirin e jen le ndi a run ime ugbo-mirin le ndi owule e gi ugbo-mirin a zu afia, no turu ebe teni, ¹⁸ e yi oro—ogen wẹ gi hun enwunrun wẹ gi kpọ a okun—a si,

"Elee obodo no ke obodo ukuni?"

¹⁹ A buo wẹ uzunzun ye isi, a kwan, e goo—a si,

"Lee-o! Lee-o! Ledẹ Obodo uku hu ndi ile nwon ugbo-mirin ime ohimin gi aku-le-uba a hi odafin! E gi wẹ nwan ekere ogen, mgbahunme okuloku ohu, tikpofu a!"

²⁰ Euu elu-igwee, ghoghoma n'ọ danguo! Unu ndi-nsọ le ndi-ozị pu-ichen le ndi-amuma, ghoghoma ni n'ọ danguo! Makeni, Osolobue e gigu ufiri onu ma a ikpe!

²¹ Ya mmọn-ozị ohu kin-akwanran oda-oda no buru olo hi-ogbe, tu a ye ime ohimin, si,

"Enina ke wẹ jenko d'e gi gi eka-iken tu obodo uku hu wu Babilonu ye alị; ahunkozi w'a!"

²² "Anukozi wẹ olu ndi-ubo le olu ndi oku-ebu le oku-ekpiri le oku-opi ime i;

ahunkozi wẹ onye orun-nka owule ime i;

anukozi wẹ ukwere olo ime i;

²³ ukpe-eka enwunkozi ime i;

anukozi wẹ olu ighoghọ ndi ri a gba ehuhuo ime i.

Onwan k'e me makeni ndi-afia i gi ndi-uku uwa wẹ wu wiwi ihien, o k'e me makeni y'e gigu eje-iken i me ndi alị ile ke i me wẹ, dufiechanrin wẹ.

²⁴ Eka a ke wẹ nozi hun edeke ndi-amuma le ndi-nsọ le ndi ile wẹ gbu ime uwa."

Isi Nke Mmitenei

A Ghoghoma Wẹ Elu-igwee

19 Onwan e megwu, m no nu oken uzun ime elu-igwee, hun no ke olu igunrun hi-ogbe; wẹ hu a si, "Ija-mma ya rini Osolobue! Nzupuha le ogho le icken wu nke Osolobue enyi!— ² makeni ezioku k'o gi a han enen; o han ezigbo enen. O maguo oken igbaraja hu ikpe, igbaraja hu gi ughere e meru uwa. Osolobue e yeguo a afunfun make edeke ndi idibo Osolobue o gbu, gi megwari a ihien o me we." ³ Wẹ no siri, "Ija-mma ya rini Osolobue! Enwunrun okun wẹ kpọ igbaraja ahun hu a loshi enu jenin ejen!"

⁴ Ndi-isi eno kwasị ogun hu le ihien eno hu ri ndun no dan alị, fe Osolobue hun ndi anị elu ukpo-eze hu, si, "Isee! Ja ni Osolobue mma (Aliluya †)."

Oriri-agbamehuhuo Nwa-ebulu Hu

⁵ Olu no gha ukpo hu si, "Ja ni Chuku enyi mma, unu ndi idibo e le ndi ile a tu egun e—ke ndi uku ke ndi nta!"

⁶ Ya m no nu oken olu hun no ke olu igunrun hi-ogbe mobu oken mirin ri e huni le oken akpabo. Olu hu ri a si,

"Ija-mma ya ri ni Osolobue—

Aliluya! Makeni Di-nwonnienyi wu Osolobue enyi, onye hun nwe icken ile, ri a ki!"

⁷ Ni enyi ghoghoma ni, ni enyi nanma ni; ni enyi yeme e ogho, makeni agbamehuhuo Nwa-ebulu hu e ruguo; nwa-agbo o k'a lu a kwademegu enwen e.

⁸ A niguo wẹ nwa-agbo hu yiri ẹkwa line nanranni, hun ri e gbukeni, hun nwonleni nkaru—"makeni ẹkwa line hu ri a ghosi orun oma ndi nke Osolobue run.

⁹ Mmon-ozị hu no si m detu onwan:

"Ngozi a rikakwo ni ndi hu wẹ kpọ oriri agbamehuhuo Nwa-ebulu hu."

O nozi si m, "Ihienni wu oku Osolobue nke-esi."

¹⁰ Ya m no dan alị uku a, keni m fe e, kanị o no si m, "Emekwole a! M wuhu odibo rike yu le umune i ndi kwondon oku Jesu. Fee Osolobue! Makeni, ihien Jesu ku, iya wu alị ihien ile ndi-amuma ku."

Onye Hun Nyinko Eshin Ochan

¹¹ Ya m no hun ke elu-igwee kpupu, a hun m eshin ochan ebenu; efan onye ri e nyinn'e wu "Onye-wẹ-gidon-enya le Ezioku."

O han enen zinrinni, a lu agha zinrinni.

¹² Enya a hu e nwun ke ire-okun. Okpu-eze bu oda ri a isi. O nwonzikwo efan wẹ de ede hun o me ni o nwonnienye marin n'a wezuka ya le enwen e. ¹³ O yi ewuru wẹ yoye ime edeke. Efan wẹ gi marin a wu Oku Osolobue. ¹⁴ Ndi-agma enu-igwee ile nyinko eshin ochan soko a. Ewuru wẹ wu ezigbo line ochan, hun nwonleni nkaru. ¹⁵ Opi-agma tuni gha a onu suepuha, hun o jenko d'e gi meri ndi alị ile. O jenko d'e gi okpo-

† "Aliluya" wuzi "Ja ni Osolobue mma!"

igwe kị wẹ. O k'a zokpukpo wẹ ke ihian don a zo akpuru vaini: ebehụ Onye ahun nwon iken ile wu Osolobue no a ghosi oken iwe-le-onuma-a k'o k'a no zo wẹ. ¹⁶ Nzere wẹ deye elu ewuru e le ogbodogbo a wu "Eze ndi-nze le Nna ndi-nna."

Jizosị E Meri Eje-anu Hu Le Onye Amuma-ntu Hu

¹⁷ Ya m no hun mmon-ozu ohu k'o turu enya-anwun, o no gi oken olu kpo nnunu ile e fe elu-igwere oku, si we, "Bia ni-o! Gbakikomē ni d'e ri oriri uku Osolobue kpo-o! ¹⁸ D'e ri ni anu ndi-nze le ndi-ndu-agma uku le ndi-uku; anu eshin le ndi te ri e nyinni we; anu ihian ile—ke ndi nwon enwen wẹ-o ke igbon-o; ke ndi uku-o ke ndi nta-o!"

¹⁹ M no nwan hun eje-anu hu le ndi-nze uwa le ndi-agma wẹ ebe wẹ gbakikomē ni wẹ d'a lusun onye hun ri e nyin eshin hu le ndi-agma a ogun. ²⁰ Kanj wẹ no nwundon eje-anu hu, ya le onye amuma-ntu ahun te ri a rundon ni eje-anu hu orun-atumenya—hun gi orun-atumenya ndi hu dufie ndi hun narin ahima eje-anu hu le ndi hun fe ihien wẹ gi udi a kpu. Wẹ no tu wẹ ebuo ebe wẹ ri ndun ye ime omi ahun okun ri, hun okun a gi nsin-nya-anwun a dun. ²¹ Wẹ no gi opia-agma onye hun ri e nyin eshin ochan gbupu ndi hoduni—opia-agma hu gha onu a apuha; nnunu ile no gi anu wẹ ri-junchanrin efọ, righafe oken.

Isi Nke Ogun

Ahua Ogun-iri Kwasi Nnunaị Hu

20 Ya m no hun mmon-ozu ohu k'o gha elu-igwee hidanla, o gi ishanhan eje-mgbugbu hu migbu enwen e le egan hi-ogbe. ² O no nwundon dragonu hu, agwo mbu-mbu hu wu Ekwensu, hun wuzikwo Setani, ken e egbun jenkọ d'a to ahua ogun-iri kwasi nnunaị, hun wu ahua nnu-uku; ³ o no tu a ye ime eje-mgbugbu hu migbu enwen e, kpokin eje-mgbugbu hu, fidon e—amamgbe o dufiezi ndi ani ri ichen-ichen. Wẹ k'e donme e ebehụ d'e ru ni ahua ogun-iri kwasi nnunaị hu e zu. Ohun megwu, wẹ k'a hatuziri a ekere ogen.

⁴ Ya m no hunsonme ukpo-eze; wẹ no tumē ndi hun nodisonme ani enu wẹ ndi k'a han enen. M no hunzikwo umē-ndun ndi hu wẹ gi ifiri eri wẹ shia ni Jizosị le ifiri oku Osolobue befụ isi. Ndinj ju ni efeko wẹ eje-anu hu mobu ihien hu wẹ gi udi a kpu, juzi ni anarinko wẹ ahima eje-anu hu ezimezi-ihun wẹ mobu eka wẹ. Wẹ no nwan gha onwun lihi, rizi ndun, son Krajistị kị ahua ogun-iri kwasi nnunaị hu, ahua nnu-uku. ⁵ (Ndi ozọ nwunni aghanj onwun lihi d'e ru mgbe ahua ogun-iri kwasi nnunaị ahun gi zugwu.) Onwan wu igha-onwun-lihi nke ibuzo.

⁶ Onye wẹ gozi agozi le onye ri nsọ ke onye owule k'a ri ndi k'a gha onwun lihi nke ibuzoni wu. Onwun nke ebuo enwon iken ebe ndinj ri—anwunko wẹ onwun nke ebuo. Kama, wẹ k'a wu ndi nchu-egan Osolobue le Krajistị. Wẹ k'e son Krajistị kị ahua ogun-iri kwasi nnunaị.

Nke Ekwensu A Guu!

⁷ Ahua ogun-iri kwasi nnunaị hu zugwu, a topu wẹ Ekwensu, gha ime ngan o ri wepuha a. ⁸ O k'a pu d'e dufie ani ndi risonme ebamin-enọ uwa, Gogu le Magogu ke w'a kpo wẹ. O k'e wegbama wẹ d'a lu agha. E bukenmeke wẹ oda: wẹ no ke ejan ri ohimin. ⁹ Wẹ no ghakworj ebe wẹ ri fetu alj ichen-ichen ri elu- uwa † bia d'e fihunme ebe ahun ndi nke Osolobue ri (ago wẹ) le obodo ahun ri Osolobue obi; kanj, okun no gha enu-igwee hidan, bu wẹ ile ri.

¹⁰ Wẹ no tu Ekwensu hun dufieni wẹ ye omi okun le nsin-nya-anwun hu—ebehụ eje-anu hu le onye amuma-ntu hu ri. Wẹ k'e ye wẹ afunfun uhinhin le efinnai jenin ejen.

Okinkin-ikpe Ikpazun

¹¹ Ya m no hun ukpo ochan ohu hi-ogbe le onye hun nodi alj elu e. Uwa le elu-igwere no gha ebe o ri gbafu, o nwonzini ebe wẹ k'a nodi. ¹² M no hun ndi nwunni ke wẹ turu ihun ukpo-eze hu—ke ndi-uku ke ndi-nta. E kpupusonme wẹ ehuhuo bu oda; ya wẹ nozi kpupu ehuhuo ozọ, hun wu ekukwo nke ndun. Wẹ no gi ihien onye-onye me kin ndi hun nwunni ikpe—ke wẹ don detosonme wẹ ime ehuhuo ndi hu.

¹³ Ohimin no wepuha ndi-nwunni ri ime e, Onwun le Alj-mmon no wepuhazikwo ndi-nwunni ri ime wẹ. Wẹ no gi ihien onye-onye me kin e ikpe.

¹⁴ Ya wẹ no tu Onwun le Alj-mmon ye ime omi-okun hu.

Omi okunni wu onwun nke ebuo. ¹⁵ Onye owule wẹ hunleni efan a ime ekukwo nke ndun, a tu wẹ onye hu ye ime omi-okun hu.

Isi Nke Ohu-kwasi-ogun

Elu-igwee Ohun Le Elu-owa Ohun

21 Ya m no hun elu-igwee ohun le enu-owa ohun, makeni elu-igwee ibuzo le elu-owa ibuzo a laguo. Ohimin arizi a.

Jerusalem' Ohun

² M no hun obodo-nsọ hu, Jerusalem' ohun hu, k'o gha enu-igwee hidanla, Osolobue zihę e. O ri ke nwa-agbo wẹ chogu mma, hun ri e che di e. ³ M no nu oken olu gha ebe ukpo-eze hu ri a si,

"Lee e, ebe-obibi Osolobue a biaguo ime igunrun ihian; o k'e bi ime igunrun wẹ. Wẹ k'e fee e ni uwe wu ndi nke e; [Osolobue k'e me wẹ ni ya wu Osolobue wẹ]—Osolobue le enwen e k'a noyeni wẹ. ⁴ O k'e finchanpuchanrin wẹ enya-mirin owule ri wẹ enya. Onwun arikozj; ke ihien enya-mirin ke ekwan ke ufu arikozj—makeni ihien akan a ghafeguo."

⁵ Onye hu nodi ani elu ukpo-eze hu no si, "Lee e! M ri e kedonzi ihien ile!"

† Iedele Habakoku 1.6

Ọ nọ sịzi, “Detu ihienni, makeni oku ndini wu ezioku le oku furu we gi e don enya.”

⁶Ya o nọ si m, “O meguo! Mmẹ wu Ibufo le Ik-pazun, Mbidon le Ogugu. Onye owule egun-mirin ri a gun, m k'a gha isi-mirin hu mirin e ye ndun gha e hupuha ye e mirin ofe. ⁷Ndi hun merini k'e nwehen ihien ndini m k'e ye. M k'a wuru Osolobue we, a wuru we umu m.

⁸Kani, nke ndi a tu egun le ndi-kwerileni le ndi runi; ndi-izighi le ndi-ughere; ndi ile e bu-nshin le ndi gi iken eje-mmom a run; ndi a ru mmom le ndi-ntu ile—we ile shiko d'a ri ime omi okun le nsin-enya-anwun hu, hun wu onwun nke ebuo.”

Jerusalem Ohun Hu

⁹Ya mmom-ozu ohu ime we esa hu te bu afere afunfun ikpazun esa nọ bja d'a si m, “Bia, m k'a ghosi i onye hu ya le Nwa-ebulu hu jenko d'a gba ehuhuo, nwunye Nwa-ebulu hu.” ¹⁰Ọ nọ buru m ime-mmom shi enu ugu ohu, oken-ugu, hun jen elu oda-oda; o nọ ghosi m obodo-nsọ hu wu Jerusalem k'o gha elu-igwee hidanla, Osolobue zihę e. ¹¹Ogho Osolobue ri a ehę, o hu e be nwanran-nwanran ke ihien-mma ndi ahun a kokenmeni, leke akpuru Jaspas; o hu e nwun zai. ¹²Mgbon e hi-ogbe, jen elu oda-oda. Onu-mgbon mmebuho k'o nwe; mmom-ozu ohu-ohu turusonme onu-mgbon ndi hu. We deye efan ikpun-ulo mmebuho ri Izrelu ohu-ohu onu-mgbon ndi hu. ¹³Onu-mgbon eto-eto risonme e ebamin eno—eto ri ibeka owuwa-enya-anwun, eto ri ibeka ugu, eto ri ibeka ndidan-mirin, eto ri ibeka ndidan enya-anwun. ¹⁴Mgbon anı hu nwon omuma mmebuho gin'e nọke iyeto. We deyesonme efan ndi-ozu pu-ichen mmebuho Nwa-ebulu hu enu we.

¹⁵Mmom-ozu hu gwa m oku gi mkpinsi goru we gi a ma ihien, hun o k'e gi ma obodo hu le onu-mgbon ndi rin'a le mgbon e. ¹⁶Obodo hu nwe azun eno. Azun eno ahun wuchanrin ahanmahan—ya wu, k'o suehan k'o shjahan.

Ọ nọ gi mkpinsi a ma obodo hu. *stadijon* nnu-uku mmebuho ro (ya wu ihien nọke maili ogun-mmiteni kwası nnu-eto). K'o suehan le k'o shjahan le k'o jehhan elu wuchanrin ahanmahan. ¹⁷Ọ nozi ma ke mgbon e shjahan: gha mkpo-eka d'e ru onunu-eka mmebuho-uzo-mmebuho (kubiti eno kwası ogun-esa) k'o wu—ke ihian don a ma ihien. Ihien mmom-ozu hu gi ma a hanhu ke hun ihian gi a ma ihien.

¹⁸Omuma a koni w'a kpo Jaspas ke we gi tun mgbon hu; goru we gwagbamalenı ya le ihien owule ke we gi tun obodo hu; o nwun zai ke ughegbe.

¹⁹We gi udi ihien-mma ile ri ichen-ichen ri mkpa chosonme omuma ndi hu gi mgbon hu nọke iyeto mma. Nke ibuzo wu Jaspas; hun me e ebuo wu Safę; hun me we eto wu ageti. Hun me we eno wu emaradi; ²⁰hun me we isen wu onisi; hun me we isin wu kaneliani. Hun me we esa wu kraısolaiti; hun me we esato wu berilu; hun me we itenei wu topazi. Hun me we iri wu kraısopresi; hun me we mmanai wu jasinti; hun me we mmebuho wu ametisi. ²¹Omuma pu-ichen a

konı hun we gi tusonme onu-mgbon mmebuho hu risonme udi ichen-ichen. Onu-mgbon owule ime we wu ogbe omuma pu-ichen ohu—omuma ndi hu w'a cho acho we gi a cho ihien mma. Goru we gwaleni ke we gi memę uzo uwaya-kani hun ri ime obodo hu: o nwuchanrin zai ke ughegbe!

²²Ahunni m unonso owule ime obodo hu—makeni Osolobue hun wu Di-nwonni-enyi, Onye hun nwon iken ile, le Nwa-ebulu hu wu Ulo-nsọ obodo hu. ²³Obodo hu achodeni enya-anwun mobu ifon hun k'e ye e ukpe, makeni ogho Osolobue wu ukpe e, Nwa-ebulu hu wu ukpe-eka a.

²⁴Ukpe obodo hu ke ndi anı ichen-ichen k'e gi bi. Ndi-nze uwa k'e webanhan ogho we ime Obodo hu.

²⁵Agunmakọ we onu-mgbon obodo hu ebe eki ri elu, bu uhinhin ariko ebęhu. Ya wu, agunmakọ w'a ke uhuhin han.

²⁶We k'e webanhan ogho ali ichen-ichen le aku-le-uba we ime e. ²⁷Kani, o nwonni ihien owule rileni ochan mobu onye owule hun e me ihien runi enya Osolobue mobu ihien owule ya le ntı wı k'a banyen'e. Ndi we de efan we ime ekukwo nke ndun Nwa-ebulu hu, uwe sọo k'a banye e.

Isi Nke Ebuo-kwası-ogun

Iyi Hu Hun Mirin E E Ye Ndun

22 Mmom-ozu hu nọ ghosi m iyi ahun mirin e e ye ndun; o gha ukpo Osolobue le Nwa-ebulu hu hula; o nwun zai ke ughegbe. ²O huko ahanmahan uzo uwaya-kani ri ime obodo hu. Osisı ahun hun e ye ndun risonme iyi hu azunni le azunni. Osisı hu a mi udi mkpuru mmebuho ahua. Ifon-ifon ke o gi a mi mkpuru. We gi ehuhuo a a zuo ndi anı ile orja.

³Ahunkozi we ihien we bu onu. Kama, ukpo-eze Osolobue le Nwa-ebulu hu k'a ri ime e, ndi-idibo e k'a ri e fe e. ⁴We k'a gha a hun ihun e; efan a k'a ri we ezimezi-ihun. ⁵Ohihi agbakozı; achokozı we ukpe-eka mobu ukpe enya-anwun w'e gi legha uzo, makeni Osolobue hun wu Di-nwonni-enyi jenko d'a wu ukpe we. We k'a ki jenin enen.

Obibia Jesu

⁶Mmom-ozu hu nọ si m, “Oku ndini wu ezioku, we furu w'e gi don enya—makeni Onye-nwonni-enyi, Chuku hun a gwa mmom ri ime ndi-amuma ihien hu ndi-amuma e ku, iya zihę nwan mmom-ozu e d'a ghosi ndi-idibo e ihien ndi hun o meni we k'e meriri egwa.”

⁷Jesu si,
“Lee e, m lala egwa!
Ngosi rini onye k'e me
ihien amuma ri ime ehuhoni ku!”

⁸Mmę wu Jonu, mmę gi ntın m nu ihien ndini, gi enya hun we. Ogen m gi nuguu we, hunguu we, m nọ dannı mmom-ozu hu ghosi ni m we ali—ni m fe e. ⁹Kani o si m, “Emekwole a! M wu odibo ibe i—iyu le umunę i ndi-amuma le ndi hun e mesonme ihien ndi hu ehuhoni ku. Fee Osolobue!”

¹⁰ O nọzị sị m, “Ezuemele ihien ndi we ku ime amuma ri ehuhuni, makeni, ogen we k'e gi me ri nsue.

¹¹ Onye e me njo ya mesonme; onye e bi obibi ru unyin ya bisonme; onye ri ochan ya risonme; onye ri nsọ ya risonme.”

¹² Jesu si, “Gon ni ntin, m lala egwa! Ugwo-orun m jenkọ a ku ri m aka. M k'a ku onye owule ugwo k'o don run. ¹³ Mmẹ wu Afa le Omega, Ibufo le Ikpazuu, Mbidon le Ogugu.”

¹⁴ Ngozi rinj ndi hu k'a su ekwa we, keni we ni we d'e ri mkpuru osisi ahun e ye ndun, keni we ni we gha onu-mgbon hu banye ime obodo hu. ¹⁵ *Makeni*, ndi hu e bi ke nkiti, ndi a ru-mmon, ndi e bu nshi le ndi gi iken eje-mmon a run, ndi-ugheri, ndi-izighe, ndi a ru mmon le onye owule ntu a suo le onye owule e me ihien ya le ntu wi abanyeko obodo hu.

¹⁶ “Mmẹ wu Jesu zi mmon-ozu m ozini d'e zi unu, keni o rusonme aka ichen-ichen aka. Mmẹ wu mkpogun ahun Defidi gha suepuha; m ghazikwo ehụ Defidi puha. Mmẹ wu kokise utuntun hu hun e keni.”

¹⁷ Mmon-nsọ le okpoho hu 'ya le Jesu jenkọ d'a gba ehuhuo ri a si,

“Bia!”

Onye owule hun nuni ya siji,

“Bia!”

Onye owule egun-mirin ri a gun ya bia! Onye owule choni, ya weri mirin hun e ye ndun, ya weri e ofe ra.

Eka-ntin!

¹⁸ M ri a gwakwo onye owule nu ihien ndi we ku ime amuma ri ekukwoni ni onye owule becheni ni we, Osolobue k'e beche n'e afunfun ndi hu we ku oku we ime ehuhuni; ¹⁹ onye owule wupu ihien ime we, Osolobue k'e wefu ihien run'e ime osisi hu e ye ndun le obodo-nsọ hu we kusonme oku we ime ehuhuni.

Mmekin

²⁰ Onye hun ku ihien ndini, hun gi we shia eri, si,

“Eghe, m lala egwa!”

Isee! Onye-nwonna-enyi wu Jesu, bia!

²¹ Efo ma Onye-nwonna-enyi wu Jesu ya rini ihian ile.